

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා 5(ii)

විනය පිටකයෙහි

04 වන ග්‍රන්ථය

චූළචගගපාලී (2 කාණ්ඩය)

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන් අග්‍රහමහාපණ්ඩිත,
බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක
මහාඥවීරපාදයන් වහන්සේ හා
පණ්ඩිත උඩුවේ ජනානන්ද ඥාණීරයන් වහන්සේ
විසින් කරන ලද සිංහල පරිවර්තනය

ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සමපාදක මණ්ඩලය
විසින් සංශෝධිත වූ

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය මගින්
ප්‍රකාශිත යි.

ශ්‍රී බු. ව. 2550
රාජ්‍ය වම්. 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 5(ii)

The Fourth Book in the
Vinaya-Pitaka

4

CULLA-VAGGA-PĀLI (II)

With the Sinhala translation by

The Venerable Aggamahāpandita
Balangoda Ānanda Maitreya Mahānāyakathera
and
Rev. Pandit Uduwe Janānanda Thera

Revised and Edited by
The Editorial Board of
The Tripitaka Translation Committee

නමෝ තස්ස භගවතෝ සබ්බධම්මේසු අප්පට්භතඤාණචාරස්ස දසබ්බධරස්ස
චතුර්වේසාරජ්ජවිසාරදස්ස සබ්බසත්තුත්තමස්ස ධම්මිස්සරස්ස ධම්මරාජස්ස ධම්මස්සාමිස්ස
තථාගතස්ස සබ්බඤ්ඤානො සම්මාසම්බුද්ධස්ස !!!

භාග්‍යවත් වූ සියලු ධර්මයන්හි නොපැකිලි ඥානචාර සහිත වූ දසබ්බධාරී වූ
චතුර්වේශාරදත්ත විශාරද වූ සියලු සත්වයන්ට උත්තම වූ ධර්මයට ඊශ්වර වූ ධර්මරාජ වූ
ධර්මස්වාමී වූ තථාගත වූ සර්වඥ වූ සම්මා සම්බුදුන්ට නමස්කාර කරමි !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
මාගේ නමස්කාරය පිළිගනිත්වා !!!

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා
පරිගණක ගත කර නොමිලයේ බෙදාහැරීමේ
මහා ධර්ම දානය මූණාකර්මය

**“අපාරුකා තේසං අමතස්ස ද්වාරා
යේ සෝතවන්තෝ පමුඤ්චන්තු සද්ධං”**

**“කන් ඇත්තාහු සැදැහැ මුදත්වා
මවුනට අමා දොර විවෘත කරන ලදි”**

අප භාග්‍යවත් අර්හත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම අනුසාසනය මෙහි ලා සිහි
කිරීම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය පරිශීලනය කරන්නා වූ පින්වතුන්ගේ අභිවාද්ධිය පිණිස ම වන
බව අපගේ හැඟීම ය.

සෑම කල්හි ඥාන සම්ප්‍රයුක්ත ව ක්‍රියා කරන්නා වූ සියලු සම්මා සම්බුදුරජාණන්
වහන්සේලාගේ පලමු අනුශාසනය, බුද්ධ රත්නය කෙරෙහි ගෞරව කරන්නා වූ
බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුදු බෝධිය අදහන්නා වූ කවර නම් පුද්ලයෙකු නො
සළකා හිදිත් ද ? චතුර්වේශාරදත්ත සහිත වූ දශ බල සහිත වූ අනාවරණ ඥාන සහිත වූ
සච්ඡෙද වූ මහා කාරුණිකයන් වහන්සේ පවා නිවන අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස
ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව ආරම්භ කරන පුද්ගලයා තුළ ‘සද්ධා’ නම් වූ ගුණය අත්‍යාවශ්‍ය ය
යන්න අවධාරනය කරන සේක.

මෙම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය සැක නොකළ යුතු ය. සැක කරමින් හදාරන ලෝකික ශිල්ප
ශාස්ත්‍ර පවා පරිපූර්ණ ව නො පිහිටන බව සිහි ඇතිව බැලීමෙන් නුවණ ඇත්තාහට දැක ගත
හැකි ය. පුරුෂයා ශ්‍රේෂ්ඨ බවට පමුණු වන්නා වූ සද්ධා ධනය සහිත ව (“සද්ධිං චිත්තං
පුරිසස්ස සෙට්ඨං”) මෙම ධර්ම රත්නය පරිශීලනය කරන්නාහට සද්ධා අංගයෙන් ලැබිය
යුතු සියල්ල ලැබෙනු නො අනුමාන ය. එසේ ම සිහියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද
වීර්යයෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද සමාධියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද ප්‍රඥාවෙන් ලැබිය යුතු
කොටස ද ලැබෙන පරිදි සද්ධා, සති, විරිය, සමාධි සහ ප්‍රඥා යන පංච ධර්මයන් තමා තුළ
ඇති කර ගෙන මහත් වූ ගෞරවය සහිත ව ධර්මාවබෝධය පිණිස ම යොමු වූ දැඩි
අධිෂ්ඨානයෙන් මෙම ධර්ම පුස්තක පරිශීලනය කළ යුතු ය. අපගේ බුද්ධ ශාසනයෙහි

ධර්ම ශ්‍රවනයෙන් මග ඵල ලැබුවෝ ම අධික ය. විමුක්තිය ලබන්නා වූ ක්‍රම වේදයන් පහක් විස්තර කරන්නා වූ අංගුත්තර පංචක නිපාතයෙහි 'විමුක්තායතන' සූත්‍රයෙහි නිවන ලබන ක්‍රම වේද සතරක් ම ධම්ම දේශණාමය සහ ධම්ම සවනාමය පුණ්‍ය කර්ම ඇසුරින් සිදුවන බව පැහැදිලි කර ඇත. පස්වැනි ක්‍රම වේදය භාවනාමය පුණ්‍ය කර්මය ප්‍රගුණ කිරීමෙන් සාර්ථක වන බව ද එහි සඳහන් වේ.

මහත් වූ ගෞරවාදරයෙන් මහා සුගතයන් වහන්සේගේ අනුශාසනය පිළිපදින්නා වූ අප්‍රමාදී ව ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව වඩන්නා වූ සියලු සත්තට, ත්‍රෛකාලික වූ සියලු දුකින් මිදී ලබන්නා වූ අපර වූ අමර වූ අමා මහ නිවන අවබෝධ වීම පිණිස මෙම මහඟු පුණ්‍ය කර්මය උපනිශ්‍රය වේවා !

ආර්යයන් වහන්සේලා පහළවීමෙන් සිරිලක බැබළුවා !

බුද්ධ ශාසනය දියුණුවී චිරස්ථිතික වේවා !

ලෝ සත්තට සෙත් වේවා !

"අමතං දදෝ ව සෝ භෝති, යෝ ධම්මමනුසාසති"

(යමෙක් ධර්මානුශාසනය කරන්නේ ද, භෝ අමාතය දෙන්නේ ය)

මෙම ධර්ම දානමය පුණ්‍ය කර්මය

මෝහ නිවීම විධිවිසනය කරන්නා වූ ලොවට උතුම් ආලෝකය වූ මහා කාරුණික වූ සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සවිඥා ඥානයට ද මහා කරුණා ගුණයට ද පූජෝපහාරයක් ම වේවා !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද අපගේ පුණ්‍ය කර්මය අනුමෝදන් වෙත්වා !!!

ශාසනාභිවාද්ධිකාමී,

සමින්ද රණසිංහ.

2009.06.28

විනයපිටකේ
චූළෙචගගපාලී
දුතියො භාගො

විනයපිටකයෙහි
චූළෙචගගපාලී
දෙවැනි කාණ්ඩය

**“කරාගතපසුවේදීතො භික්ඛවෙ ධම්මරීතයො විවචො විරොවති
තො පටිච්ඡනො.”**

**“මහණෙනි, කරාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙයනා කරන ලද
ධර්මය හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි. වැසුණේ නො ම බබළයි.”**

(අඩගුනතරනිකාය, කිකතිපාත - හරණ්ඩවග්ග, 9 සූත්‍රය)

සැලකිය යුතුය : මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 23 හි ඇතුළත් කර ඇත. එම පටුනෙහි මාතෘකාවන් හා පිටු අංක අදාළ පිටු සමඟ සම්බන්ධ කර ඇත. මෙහි කියවීමට ඇති ප්‍රදේශයට වම් පසින් ඇති 'පිටු යොමුව' භාවිතා කිරීමෙන් නැවත පටුනට පැමිණීමට පුළුවන. වම් පසින් පාළි පිටුව ද දකුණු පසින් අදාළ සිංහල පිටුව ද කියවීම සඳහා VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS යන ක්‍රමය භාවිතා කරන්න.

Please note : The TABLE OF CONTENTS of this book is located in page no:23 and it is linked with associated pages in the book for your convenience. You can easily click on the page number or content description in the 'Table of Contents' and you will be directed to the relevant page. Bookmarks located to the left of reading area can be used to navigate back to 'Table of Contents' Page. If you would like to view Pali page on your left and the relevant Sinhala page on your right select the menu items as follows; VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS.

පටුන CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xxiii
ක්‍රීඩිත සම්පාදක මණ්ඩලය	xxv
ප්‍රසාරාවනා	xxvii
සබ්බන්ත නිරූපණය	xxix
පාළි හෝඩිය	xxxi
වුලවග්ගපාළි (2 භාගය) විෂය සූචිය	xxxiii
පෙළ හා පරිවර්තනය	2 - 599
ගාරාදිපාද - අණුකකමණිකා	601
සංකෘතියම - අනුකකමණිකා	603
විසේසපද්‍යානුකකමණිකා	607

සංස්කාරක නිවේදනය

වූලවග්ගපාළිය සියබසට නඟාලීමෙහි ලා කියැයුතු දෑ මෙහි ප්‍රථම කාණ්ඩයෙහි කෙටියෙන් ඇතුළත් කොට පළකරන ලදී. ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයෙහි ප්‍රධාන සම්පාදක ලබුගම සිරි ලබ්‍යානඤ්ඤ මහානායක හිමිපාණන්ගේ ඒ ලිපිය මෙහි ලා ප්‍රමාණ වෙති යි සිතමහ. පළවන මේ දෙවන කාණ්ඩයෙහි වග්ගකඛ්ඛාදිය අවසන් කොට ඇත්තේ අග්ගමහාපණ්ණාසක බළන්ගොඩ ආනඤ්ඤ මෙමත්‍රෙය මහානායක හිමිපාණන්ගේ පරිවර්තන වෙයි. එතැන් සිට අවසානය දක්වා පණ්ණාසකයේ උඩුවේ ජනානඤ්ඤ සංවරයන් වගන්සේගේ පරිවර්තන වෙයි.

මේ සන්ක්‍රියායෙහි ලා ශ්‍රී ලබ්‍යා ප්‍රසාදානන්ත්‍රික සමාජවාදී ජන රජයෙහි ශ්‍රීමත් ජනාධිපති ජේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන්ගේ හා අග්‍රාමාත්‍ය ආර්. ප්‍රේමදාස මැතිතුමන්ගේ හා සංස්කෘතික ඇමැති ඊ. ඇල්. ඩී. හුරුල්ලේ මැතිතුමන්ගේ හා අනුග්‍රහය ද සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයෙහි අතිරේක ලේකම් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන් ඇතුළු පින්වතුන් දක්වාලූ සහාය ද ඉතා අගය කොට සලකමහ. මෙසේ මේ විනය-ග්‍රන්ථය සියබසින් තැබීම නිසා ලත් පින් අප හැමට නිවන් පිණිස පවතීවයි පතමහ.

ශාසනසථිති කැමැති

කෝදිගොඩ ඤාණාලෝක නායකසංවිර
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයෙහි සභාපති

1983
2525 ජනවාරි 13 දින

කොළඹ 7, විජේරාම මාවතේ,

අංක 115 දරන, මහානායක වාරිකාරාමයේ

ත්‍රිපිටක මණ්ඩලය.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක :

අඟමහාපණ්ඩිත, බ්‍රහ්මදත්ත ආනන්දමාමියාණී මහානායක මහාසංචාරිපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති :

අඟම විද්‍යාවන්ද්‍යපරිවේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාග්ගිකරාජායතී, කෝදුගොඩ ශ්‍රී භානාලොක දක්ෂිණලංකායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රවචනොදය පරිවේණාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලංකාර ත්‍රිපිටකවාග්ගිකර, රාජකීය පණ්ඩිත ලබ්‍රහ්ම ශ්‍රී ලංකානන්ද—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසංඝසභායෙහි මහානායක සංචාරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුළපන පූර්වාරාමාධිපති හා අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමික ධම් පියාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රභාලොක—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වෙඩරුවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

තිහුලේ, මාකඩවර විහාරාධිපති, ශ්‍රී රෙවත පරිවේණාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සංචාරයන් වහන්සේ.

කොළඹ තිඹිරිගස්සායේ අශෝකාරාමාධිපති, රාජකීයපණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රභලංකාර නායක සංචාරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමික ධම්පියෙහි ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාවායතී, ශාස්ත්‍රාවායතී, රාජකීය පණ්ඩිත, ලඳුවේ ජනානන්ද සංචාරයන් වහන්සේ.

ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලොක මාවතෙහි බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ පිරි බණ්ඩාර—කොළඹදිශයෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

ප්‍රයානාවතා

අප සර්වඥයන් වහන්සේ බුද්ධත්වයට පැමිණ දම්සක් පැවැත්වීමෙන් පසු අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා තෙරුන් ප්‍රමුඛ පඤ්චවග්ගිය භික්ෂූන් වහන්සේගෙන් ආරම්භ වූ ශ්‍රාවක පිරිස ක්‍රමයෙන් දහස් ගණනින් වර්ධනය විය. ඒ ආදීම අවධියෙහි හෙවත් ප්‍රථම බොධියෙහි ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ අතර ශ්‍රමණධර්ම ව්‍යතික්‍රමණයක් නොවූ හෙයින් ශාසනය නිරවුල් වී (නිරව්බුද්ධ) පැවැති හෙයින් ශික්ෂාපද පැනවීමක් හෝ පාමොක් උදෙසීමක් (ආණාපාතිමොක්ඛද්දෙසයක්) නොවීය. එකල උදෙසන ලද්දේ “බන්තී පරමං තපො” ආදී ගාරා තුනෙන් යුත් ඔවාදපාතිමොක්ඛය පමණි.

ශිෂ්‍ය බුදුවරුන්ගේ අවවාද ප්‍රාතිමොක්ෂය වන්නේ මේ ‘බන්තී’ ආදී ගාරා තුන ම ය. දීර්ඝායුෂ්ක බුදුවරුන්ගේ ශාසන පයථිත්‍යය දක්වාද අල්පායුෂ්ක බුදුවරුන්ගේ ප්‍රථම බොධියෙහිද මේ අවවාද ප්‍රාතිමොක්ෂය උදෙසනු ලැබේ. ශික්ෂාපද පැනවීමේ පටන් ආණාපාතිමොක්ඛය උදෙසනු ලැබේ. එද භික්ෂූන් විසින් පමණකි. බුදුවරු නො උදෙසත්. එහෙයින් අප භාග්‍යවතුන් වහන්සේද ප්‍රථම බොධියෙහි විසි වසක් පමණ මේ අවවාද ප්‍රාතිමොක්ෂය උදෙසූ සේක. “සබ්බබුද්ධානං හි ඉමා තිස්සොති ඔවාදපාතිමොක්ඛගාරායො භොන්තී. තා දීර්ඝායුකබුද්ධානං යාච සාසනපරියන්තා උදෙසමාගව්ඡන්ති, අප්පායුකබුද්ධානං පටමබොධියං යෙව. සිහංඛාපදපඤ්ඤාකාලකො පන පභුති ආණාපාතිමොක්ඛමෙව උද්දීසීයන්ති. තං ව මො භික්ෂුයෙව උද්දීසන්ති. න බුද්ධා, තපමා අමභාකම්පි හගවා පටමබොධියං විසතිවස්සමන්තමෙව ඉදං ඔවාදපාතිමොක්ඛං උද්දීසී.” යනු සමන්තපාසාදිකා විනය අටුවා යි. ඉන් පසු එක් පොහෝ දිනෙක සැවැත්නුවර මිහාරමාතු පාසාද නම් වූ පූර්වාරාමයෙහි රැස් වූ භික්ෂූන් අතර සිටි අහව්‍ය පුද්ගලයකු නිසා ඇති වූ සිද්ධියේදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා “නදනාහං හිසබ්බෙ ඉතො පරං උපොසථං කරිස්සාමි පාතිමොක්ඛං උද්දීසිස්සාමි, තුමෙහවදති හික්ඛමෙව ඉතො පරං උපොසථං කරෙය්‍යාථ, පාතිමොක්ඛං උද්දෙසෙය්‍යාථ. අට්ඨානමෙතං හික්ඛමෙව අනවකාසො යං තථාගතො අපරිපුද්ධාය පරිසාය උපොසථං කරෙය්‍ය පාතිමොක්ඛං උද්දීසෙය්‍යා”යි. (වුලටවග්ග පාතිමොක්ඛට්ඨානාකඛ්ඨක) “මහණෙනි, දන් මෙයින් මතු මම් පොහෝ නො කරන්නෙමි පාමොක් නො උදෙසන්නෙමි. මහණෙනි, තෙපි ම මෙයින් මතු පොහෝ කරවු, පාමොක් උදෙසවු. මහණෙනි, තථාගත තෙම නො පිරිසුදු පිරිසෙහි පොහෝ කරන්නේ ය. පාමොක් උදෙසන්නේ ය යන යමෙක් ඇද්ද මෙය නො කරුණෙකි. වන්නට අවකාශ නැතැ”යි වදළුසේක.

මේ කාලය තෙක් ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට ශික්ෂාපද පනවා නො තිබිණ.

මෙයින් පසු වෙරඤ්ජාවෙහි වස් වසා වැඩ සිටි කාලයෙහි දිනක් සැරියුත් මහතෙරුන් වහන්සේ “ශාසනයෙහි විරසීත්වය පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශ්‍රාවකයන්ට ශික්‍ෂාපද පනවන සේක් නම් මැනවැ”යි අයැද සිටියහ. එහෙත්, “ආස්‍රවස්ථානීය ධර්මයන් සඛ්‍යයා කෙරෙහි පහළ වන තුරු කථාගතයන් වහන්සේ ශික්‍ෂාපද නො පනවනසේක. ශික්‍ෂාපද පැනවීම සඳහා ශාස්තෘන් වහන්සේ සුදුසු කල් දන්නාසේක. එතෙක් පොරොත්තුවන්නැ”යි වදන සැරියුත් තෙරුන්ගේ ඇරයුම වළක්වාදුන්සේක.

වෙරඤ්ජාවෙහි වස් කාලයෙන් පසු වාරිකාවෙහි වැඩි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සොරොයා, සඬකන්‍යා, බාරාණසී ආදී නගරවල වාරිකා කොට විසාලාවට පැමිණ මහාවනයෙහි කුටාභාරශාලාවෙහි වැඩ වීසු සේක. එහි දී සුදින්න කලඤ්චු නම් භික්‍ෂුවගේ ව්‍යතික්‍රමණය කරුණු කොට ප්‍රථම පාරාජිකා ශික්‍ෂාපදය පැනවූ සේක.

දශවිධ භික්‍ෂු විශේෂයන්ගේ නිෂ්පක්‍ෂිය පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශික්‍ෂාපද පනවන්නාහ. එනම්:- සඛ්‍යයාගේ භික්‍ෂු පිණිස, සඛ්‍යයාගේ පහසු බව පිණිස, දුශ්ශීල පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහය පිණිස, ප්‍රියශීල භික්‍ෂූන්ගේ චායුර්භරණය පිණිස, මෙලොව දී පැමිණිය හැකි දුක් දුරුකිරීම පිණිස, පරලොව දී පැමිණෙන දුක් නැසීම පිණිස, නො පහත් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස, පහත් වූවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස, සඬර්මයාගේ විරසීත්වය පිණිස, විනයානුග්‍රහය පිණිස යන මේ දශය යි.

(බු.ප. පාරාජිකපාළි 49 පිට)

මෙතැන් පටන් ශ්‍රාවක සඛ්‍යයා කෙරෙහි ඇති වූ විවිධ ව්‍යතික්‍රමණ කරුණු කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ශික්‍ෂාපද පනවන ලදහ. ශික්‍ෂාපද පැනවීමේ දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සඛ්‍යයාගේ අභිවෘද්ධිය පමණක් නො ව සාමාන්‍ය ජනතාවගේ දේශාරෝපණ ගැන ද විශේෂයෙන් අවධානය යොමු කළ බව නිදන කථාවන්ගෙන් හෙළි වෙයි. එහෙයින් ඉහත කී දශ කරුණෙහි නො පහත්වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හා පහත් වූවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස යන දෙකරුණ හැම කල්හි ශ්‍රාවකයන් විසින් වෙසෙසින් සැලකිය යුතු වෙයි.

මෙසේ පනවන ලද ශික්‍ෂාපද සමූහය ද ඒ හා සම්බන්ධ නිදන ආදී විස්තර කථා ද විශේෂයෙන් හදළ ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ බුද්ධ කාලයෙහි ම වීසුහ. විනයධරා, උභයානි පාතිමොක්‍ෂානි විජාරෙන සවාගකානි ආදී විශේෂණ පදවලින් ඒ බව හෙළි වෙයි.

විනයධාරීන් කෙරෙහි අගතැන් ලැබුවාහු ක්ෂණිකව උපාලි මහතෙරණුවෝ ය.

ප්‍රථම සංගීතියෙහි දී කරුණු සංග්‍රහ කිරීම වශයෙන් පාරාජික පාළි, පාචිකිය පාළි, මහාවංශපාළි, චූළඌවංශපාළි පරිවාරපාළි යැයි ග්‍රන්ථ පසෙක්හි ලා විනය සංග්‍රහ කරන ලදී. වැළිදු විහඟ

බන්ධන පරිවාර වශයෙන් කොටස් තුනකට ද විනය පිටකය බෙද දක්වනු ලැබේ. මහාවග්ග හා චූළවග්ග බන්ධන කොටස වෙයි. මෙහි පරිච්ඡෙද හෙවත් කොටස් වෙන් කොට ඇත්තේ බන්ධන නාමයෙනි. එක් ශීර්ෂයකට සම්බන්ධ කරුණු රැසක් රාශීගත වන හෙයින් බන්ධන නාමය ව්‍යවහාර කරනලද යි සිතිය හැක්ක. කුඩා වස්තු රැසක් රාශීගත වූ හෙයින් බුද්ධකච්ඡක්ඛන්ධක යැයි ව්‍යවහාර කිරීම උචිත ය. සෙසු බන්ධන ගැන ද මේ නයින් ම සැලකිය හැකි වෙයි. පැවිදි උපසම්පද ආදී භික්ෂුවන්ටයෙහි ප්‍රධාන කරුණු සංගෘහිත හෙයින් මහාවග්ග යැයි ද ප්‍රධානත්වයෙන් එයට අඩු වූ කරුණු සංගෘහිත හෙයින් චූළවග්ග යැයි ද නම් කරන ලද සේ පෙනෙයි, බන්ධනවල ප්‍රමාණය වශයෙන් කුඩු මහත් බවක් දක්වීමට ද ඉඩ නැත්තේ නො වේ.

මේ ග්‍රන්ථ දෙකෙහි ම විනය කරුණු වශයෙන් ඇත්තේ බන්ධන දශය බැගිනි. ප්‍රථම ද්විතීය සංගීති පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් පඤ්ච සතික සත්තසතික බන්ධන දෙක බුද්ධදේශනා නො වන හෙයින් විනයසංගීතියැයි නම් කරන ලද හෙයින් ඒ ඒ සංගීති අවසානයෙහි චූළවග්ගයේ අගට එක්කොට ඇති හෙයින් වර්තමාන චූළවග්ගයෙහි බන්ධන දෙළසෙකි.

ඇතුළත් කරුණු:-

1. කම්මක්ඛන්ධකය:- තජ්ජනීය කම්ම, නියස්ස කම්ම, පබ්බාජනීය කම්ම, පටිසාරණීය කම්ම, ආපක්ඛි නො දක්වෙහි උකෙඛපනීය කම්ම, ඇවතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපනීය කම්ම, පාපදාෂ්ටි නො හැරීමෙහි උකෙඛපනීය කම්ම යන සත් වැදෑරුම් කර්ම මෙහි විභාග කරන ලද්දේ ය.

2. පාරිවාසිකක්ඛන්ධකය:- පරිවාස, මූලායපටිකස්සන, මානත්ත, අබ්භාන යන විනයකර්මයන් පිළිබඳ වත් හා සමාදන්වීයි මේ බන්ධනයෙහි විස්තර වේ.

3. සමුවචයක්ඛන්ධකය:- සඤ්ඤාදිසෙස ආපත්තීන්ගේ පටිච්ඡන්තා-පටිච්ඡන්ත බව ආපක්ඛි සමොධාන පරිවාසදන මානත්තදන මූලායපටි-කස්සන අබ්භාන යන විනයකර්මයන් පිළිබඳ විසුද්ධි අවිසුද්ධිනා ආදී විස්තර මෙහි දක්වේ.

4. සමථක්ඛන්ධකය:- සම්මුඛාවිනයෙන් අධිකරණ වූපසම්මතය, දබ්බමලලපුඤ්ඤ නෙරුන්ට සතිවිනය දීම, ගග්ගහික්ඛවට අමුල්විනය දීම, පටිඤ්ඤාන කරණ, යෙභ්බසාසිකා, තස්සපාපියාසිකා, නිණ්වත්තාරක යන සත් වැදෑරුම් අධිකරණසමථ ද විවාදාධිකරණ අනුවාදාධිකරණ ආපක්ඛාධිකරණ කිව්වාධිකරණ යන අධිකරණ සතරද, අධිකරණසමථය ද මෙහි වදරන ලද්දේ ය.

5. බුද්ධකච්ඡක්ඛන්ධකය:- ස්නානය, විවිධ ආහරණ දැරීම, භිසංකෙස් හා මුත්‍රණ සැරසීම, නාත්තභිකාදී දර්ශනය, භික්ෂුවරයෙන් දහම් දෙසීම, සර්ගඤ්ඤය, එල පරිභොගය බන්ධපරික්ක (සර්පයන් කෙරෙහි මෙන් වැඩීම), පාත්‍රය පිළිබඳ ශික්ෂා, විවරකර්මය හෙසස්ස්සවික,

උපාහනාසුචික, පරිස්සාවන, වඩකමන, ජන්තාසර, උද්‍යානසාලා, පක්‍ෂ-
නිකකුප්පන හා පත්තුකකුප්පන කර්ම, බොධිරාජකුමාර වස්තුච,
වෙලපක්කකා, පාදසංසනී, විසාධාවස්තුච, විධුපන, ඡන්ත, දණ්ඩ සම්මුතිය
(දණ්ඩක් පාවිච්චිකිරීමට සක්‍රියමුතිය ලැබීම.) නබවෙජ්ජන, කෙසවෙජ්-
ජන, කණ්ණාලහරණි, ලොහහණ්ඩ, කායබන්ධන, ගණ්ඨිපාය, ගිහිනිවස,
දන්තකට්ඨ, ද්වාලිමපන (කැලෑ ගිනිතැබීම), ගස්නැගීම, බුද්ධවචනය
ජන්දසට නැගීම, ලොකායන ශාස්ත්‍ර හැදෑරීම, තීරව්‍යානවිජ්ජා,
කිහිසීමෙහි ආශීර්වාද කිරීම, ද්‍රුහු කෑම, පස්සාවතුච, වච්චතුච,
මාලාවච්ජරොපණ ආදී විවිධ අනාචාර, දරුහණ්ඩ, මක්කිකාහණ්ඩ යන
කරුණු පිළිබඳ ශික්‍ෂා විභාග මේ බන්ධකයෙහි විස්තර වෙයි.

6. සෙනාසනක්ඛන්ධකය:- විහාර අනුදනීම, රජගහ සිටාණන්
එක් දිනක ම විහාර සැටක් කරවීම, විහාරදනානිසංස, විහාරයෙහි දෙර
කවුළු, ඇඳ, පුටු, මෙට්ට, කොට්ට, බිත්ති, බිම, පැන්හල, ගිනිහල
යන දයද, අනේපිඩු සිටුකුමා බුදුන් හමුවීම, දෙවරම් වෙහෙර කරවීම,
නවකමම සම්මුතිය, වර්ධාපවායනය, වන්ද්‍යාවන්ද්‍ය පුද්ගලයන්, ජෙතවනය
සහසතු කොට පිදීම, සෙනාසනගාභාපක, අවික්‍ෂප්පනීය වස්තු, කීටාශීරියෙහි
අස්සජී පුනබ්බසුක භික්‍ෂුන් අගසවු දෙනමට සෙනසුන් නො පැනවීම,
කලුරිය කළ භික්‍ෂු ආදීන්ගේ නවකම් පිළිබඳ අයිතිය, හත්තුද්දෙශක,
සෙනාසන පඤ්ඤපක, භාණ්ඩාගාරික, විවරපටිභාගක, විවරභාජක,
යාගුභාජක, ඛණ්ඩාජක, අපාමන්තක විසජ්ජක, පත්තගාභාපක, ආරාමික-
පෙසක, සාමණේරපෙසක යන මාතෘකාවන්ගේ විස්තර හා ශික්‍ෂාවිභාග
මේ බන්ධකයෙහි ඇතුළත් වෙයි.

7. සංඝගෙදකක්ඛන්ධකය:- අනුපිය නම් මලලයන්ගේ නියම-
ගමෙහි දී හද්දිය ආදී ශාක්‍ය කුමරුන් හා උපාලි පැවිදි වීම, දෙවදත්
අජාසත් කුමරු පහදවා ගැනීම, දෙවදත් සාද්ධියෙන් පිරිහීම, දෙවදත්හට
මහත් ලාභ සත්කාර ඇතිවීම දෙවදතුගේ පළමු ආඝාතය (සංඝයා
පරිහරණයට ඉඩ නො ලැබීම), බුදුන්ගේ නියමයෙන් රජගහනුවර දී
දෙවදත්හට පකාසනීය කර්මය කිරීම, දෙවදත් අජාසත් කුමරු ලවා
පියා මැරවීම, දුනුවායන් යෙදවීම, ගිපුකුළු පවටට නැගී බුදුන් මුදුනට
ගලක් පෙරළීම, පක්‍ෂවිධ ශාස්තෘවරු, බුදුන් නැසීමට නාලාශීරි ඇතු
මෙහෙයැවීම, පක්‍ෂවර යැදීම, සංඝයා හෙද කොට වෙන ම උපොසථය
හා සංඝකර්ම කරන බව ප්‍රකාශ කිරීම, සංඝගෙදය කොට පිරිස
රැගෙන ගයාශීර්ෂයට යෑම, අගසවු දෙනම ඒ පිරිස රැගෙන පෙරළා
බුදුන් වෙත පැමිණීම, දුක්කායභියට සුදුසු භික්‍ෂුවගේ අභිය, දෙවදත්ගේ
අනෙකිව්ජවු අසද්ධර්ම, සංඝරාජී, සංඝගෙද, සංඝයාමණි, පිළියම් නො
කළ හැකි හා කළ හැකි සංඝගෙදක යන කරුණු පිළිබඳ දෙසනා
මේ බන්ධකයෙහි ඇතුළත් වෙති.

8. වක්කසබ්බකය:-

ආගන්තුක වන, ආවාසික වන, ගමික වන, අනුමොදනික වන,
හත්තග්ග වන, පිණ්ඩවාරික වන, ආරඤ්ඤික වන, සෙනාසන වන,
ජන්තාසර වන, වච්චතුච වන, උපජ්ඣාය වන (සංඝිවිහාරික විසින්
උපජ්ඣායයන් කෙරෙහි පැවතියයුතු වීඩි), සංඝිවිහාරික වන,
(උපජ්ඣායයන් විසින් සංඝිවිහාරික කෙරෙහි පැවතියයුතු වීඩි),
ආවරිය වන, අනේතවාසික වන යන වත් පිළිබඳ දෙශනාවෝ මේ
බන්ධකයෙහි ඇතුළත් වෙති.

9. පාතිමොක්ඛධම්පනාකචන්ධකය:-

සැවැත් නුවර පූර්වාරාමයේ දී එක් පොතෝ දිනෙක හිඤ්ඤාත් රැස්ව සිටි නමුත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාමොක් නො උදෙසීම, මහමුගලන් තෙරුන් වහන්සේ ඒ සඛ්‍යා අතර සිටි අභව්‍ය පුද්ගලයා අතින් ගෙන බැහැර කිරීම, මහාසමුද්‍රයෙහි ආශ්වයාබ්ධම් අට, ශාසනයෙහි ආශ්වයාබ්ධම් අට, බුදුන් උපාසයය නො කිරීමට තීරණය කිරීම හා උපාසයය කිරීමට හික්මුන්ට නියම කිරීම, අධම්මික පාතිමොක්ඛධම්පන, දසවිධ අන්තරාය, ධම්මික පාතිමොක්ඛධම්පන, අක්කාදනය, වොදක විසින් ද වුදික විසින් ද සිහි කළයුතු කරුණු මේ ඛණ්ඩකයෙහි දක්වේ.

10. භික්ඛුනී ඛන්ධකය:-

මහාපජාපතී ගොතමී අෂ්ටගරුධම් පිළිගැනීම හා පැවිදි උපසම්පද ලැබීම, භික්ඛුණි ශාසනය ආරම්භ වීම, සඤ්චියාගේ විරසනීය, භික්ඛුණින්ගේ පාමොක් උදෙසීම, ඡබ්බකභික්ඛුණින්ගේ අනාවාර ක්‍රියා, අවන්දිය පුද්ලගයෝ, භික්ඛුණින්ට අවවාද දීම, භික්ඛුණින්ගේ විවිධ අසංවර ක්‍රියා, කල්ලිය කළ භික්ඛුණි ආදීන්ගේ පිරිතර පිළිබඳ අධිකිය, භික්ඛුණින්ට අවශ්‍ය විශෙෂ පරිෂ්කාර අනුදැනීම, භික්ඛුණින්ගේ උපසම්පදව, පවාරණය, දුතෙන උපසම්පද, ගැබ්ගැනීම හා දරුවන් ලැබීම, ස්නානය පිළිබඳ ශික්ෂාවෝ මෙහි වෙති.

11. පඤ්චසතිකඛන්ධකය:-

සුභද්‍ර බුධිභවබ්‍රහ්මයේ පුවත, සංඛ්‍යායනාවට භික්ඛුන් තෝරා ගැනීම, ආනන්ද භිමියන් රහත් වීම, මහාකාශ්‍යප තෙරුන් වහන්සේ ප්‍රධාන සඛ්‍යා රජගහ නුවර වස් වසා ධම්මික සංඛ්‍යානා කිරීම, බ්‍රහ්මවුද්දක සිංඛාපද පිළිබඳ සාකච්ඡා, ආනන්ද භිමියන්ට භික්ඛුන් වහන්සේ දෙස් නැඟීම, පුරාණ තෙරුන්ගේ පුවත, උදෙන රජු හා ආනන්ද භිමියන්ගේ සාකච්ඡාව, ඡන්ත තෙරුන්ට බ්‍රහ්මදණ්ඩය පැනවීම යන කරුණු මෙහි සඳහන් වෙති.

12. සත්තසතිකඛන්ධකය:-

වජ්ජිපුත්‍රක භික්ඛුන් විසාලාවෙහි අකෑප දඟවස්තු ප්‍රකාශ කිරීම, යස තෙරුන් එහි වැරදි දක්වීම, වජ්ජිපුත්‍රක භික්ඛුන් යස තෙරුන්ට පටිසාරණිය කර්මය කිරීම, අනුදුතයා සමග ගොස් යස තෙරුන් විසාලා වැසියන්ට කරුණු දක්වීම යස තෙරුන්ට උකෙභනීය කර්මය කරන්ට සුදනම් වූ විට උන්වහන්සේ අභයින් කොසඹා නුවරට වැඩීම, එහි දී පාවේයාක හා අවන්ති දකුණිකාපරක භික්ඛුන්ට පණිවිඩ යැවීම, යස තෙරුන් සාණවාසී සම්මත තෙරුන් හමු වීම, පාවේයාක හා අවන්ති-දකුණිකාපරක භික්ඛුන් අභොගභිග පර්වතයට රැස්වීම, රේවත තෙරුන් හමු වී දඟවස්තුව විමසීම, සාවිතක පාවේයාක භික්ඛුන් අතුරෙන් ධර්මවාදීහු කවරහු ද'යි සාළහ තෙරුන් විමසා බැලීම, සුඤ්චායක බ්‍රහ්මයකුගේ ප්‍රකාශය, වජ්ජිපුත්‍රක භික්ඛුන් රේවත තෙරුන්ගේ උපස්ථායක උකුර තෙරුන්ට (අල්ලස් වශයෙන්) පිරිතර දී රේවත තෙරුන් පක්ෂ කරගැනීමට වැයම් කිරීම, සඛ්‍යා රැස්වී අධිකරණ විනිශ්චයට සුදනම් වීම, සබ්බකාමී තෙරුන්

වෙන යැම, උඩොහිතා ක්‍රමයෙන් විනිශ්චයට සම්මත කිරීම, විසාලා නුවර වාලිකාරාමයේ දී අධිකරණය විනිශ්චය කිරීමට ඇරඹීම, රේචත තෙරුන් සබ්බකාමී තෙරුන්ගෙන් දඟවස්තුව විමසීම, සබ්බකාමී තෙරුන් කරුණු දක්වා විසඳීම, තෝරාගත් අටනම ඉදිරිපිට දී විසඳා යළි සහ මැද ද එසේ ම විමසීම හා විසඳීම ද මේ බන්ධකයෙහි ඇතුළත් වේ.

විශේෂස්ථාන: සමුච්චයකඛන්ධකය.

අබ්බාන කර්මය සඳහා වත් මානත් පිරිම පිණිස සඤ්ඤා-සෙසාපතති සමොධානය නිවැරදිව කළ යුත්තකි. මේ කාරණයෙහි දී මුලාසප්තිකස්සනය පිළිබඳ අවධිකරා විවරණය මෙසේ යි: “ඉදින් අනතරාපත්තිය මුල් ආපත්තියට ද වඩා පටිච්ඡන්ත වූ නම් එහි දී කුමක් කළ යුතු ද? යි කී කල්හි මහාසුමන (සුමම) තෙරුන් වහන්සේ “මේ පුද්ගලයා පිළියම් නො කළ හැක්කෙකි. ඒ බව හෙළි කොට හළ යුත්තෙකු” යි කීහ. මහාපදුම තෙරුන් වහන්සේ මෙසේ කීහ:

“කවර හෙයින් අතෙකිවත් නම් වේ ද? මේ සමුච්චයකඛන්ධකය නම් බුදුන් වැඩසිටි කාලය හා සමාන නො වේ ද? ආපත්තිය පටිච්ඡන්ත හෝ අපටිච්ඡන්ත හෝ සමක උනකතර අතිරෙක පටිච්ඡන්ත හෝ වේවා, කර්මවාක්‍යය යොදගැනීමට විනයධර තෙරුන්ගේ හැකියාව ම මෙහි පමණ වෙයි. එහෙයින් අතිරෙක පටිච්ඡන්තාපත්තිය මුලාපත්තිය කොට සෙස්ස එහි සමොධානය කොට පිරිවෙස් දියයුතු” යි.

“කසමා අතෙකිවෙතා නාම, නනු අයං සමුච්චයකඛන්ධකො නාම බුද්ධානං ධීතකාලසද්ධියො? ආපත්ති නාම පටිච්ඡන්තා වා භොතු අපටිච්ඡන්තා වා භොතු සමක උනකතර අතිරෙක පටිච්ඡන්තා වා විනයධරස්ස කම්මවාචං යොජෙතුං සමත්භාවොයෙවෙසු පමාණං, තස්මා යා අතිරෙකපටිච්ඡන්තා භොති, තං මුලාපත්තිං කථා තත්ඉතරං සමොධාය පටිච්චාසො දතවෙබ්බා” ති. (ය. පා. 876) සමුච්චයකඛන්ධකයෙහි හා විනයධරත්වයෙහි මහභුබව මෙයින් පළ වෙයි.

අගසවු දෙනමට ගැරහීම:

දීථි පැවැත්ම සඳහා ම අගසවු දෙනම වෙත පැවිදි වැ සිටි සවිත මහණුන් අතුරෙහි දෙනමක් වූ අක්කර්-පුනබ්බසුක භික්ෂු එක් සමයෙක කීටාගිරියෙහි වසූහ. එකල අගසවු දෙනම හා පත්තියයක් පමණ භික්ෂු සංඝයා සම්ම බුදුන් වහන්සේ කීටාගිරියට වැඩී සේක. එපවත් ඇසූ අක්කර්-පුනබ්බසුක භික්ෂු සහසතු සියලු සෙනසුන් තම පිරිස අතරේ බෙදා වෙන් කොට ගෙන මෙසේ පැවසූහ. “ස්වාගතං ආවුසො හගවතො යස්මිං විහාරෙ හග්වා ඉච්ඡන්ති තස්මිං විහාරෙ වසිස්සති, පාපිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලලානා පාපකානං ඉච්ඡානං වසංගතා, න මයං තෙසං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙක්ඝාමි” “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට යහපත් පැමිණීමක් වේවා. යම් වෙහෙරෙක වීසීමට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමති සේක් ද ඒ වෙහෙරෙහි වසන සේක්වා. සැරියුත් මුගලන් දෙදෙන පව්වු අඟස් ඇත්තෝ ය. පව්වු ඉච්ඡාවන්ගේ වසභයට ගියෝ ය.

අපි ඔවුනට සෙනසුන් නො පනවන්නෙමු''යි. අගසවු දෙනමට මේ බරපතල වේදනාත්මක අපහාසය කළේ තමන්ගෙන් ම පැවිද්ද ලබා ගත් ශිෂ්‍යයන් දෙනමක් විසිනි. එ ද දිවමත් බුදුන් වැඩ සිටිද්දී ය. භික්ෂූන් වහන්සේ විවේචනය කරනුවන්ගේ අවධානය යොමුවියයුතු තැනෙකි.

දෙවදත් පුවත

දෙවදත් තෙරුන් පිළිබඳ වැදගත් කරුණු රැසක් සඟ හෙදකකඛ්ඛකයෙහි දක්වෙයි. පැවිදි ව පාරමර්ෂන සාද්ධියක් ලබාගත් දෙවදත් තෙර අරායන් කුමරු පහදවාගෙන ලාභසත්කාර ලබමින් රාජවලලහ විය. එහෙයින් නාලාභීරි ඇතු බුදුන් නැසීමට මෙහෙයවීම සඳහා ඇත්ගොව්වන් වෙත ගොස් මෙසේ කීය: “කොලෙති, රජු හා සම්මන්ත්‍රකම් ඇති අපි වනාහි පහත් තැන සිටින්නහු උසස් තැන තබන්නටත් බත් වැවුප් වැඩි කරවා ලන්නටත් ප්‍රතිබලවමහ”. “මයං ඛො භණ්ණ රාජකෘතකා නාම පට්ඨලා නිව්ඨානීයං උච්ච ධානෙ ඨපෙතුං භක්ඛමි වෙනතමි වධ්දාපෙතුං” යනු කීය. රාජවල්ලහ වූ කල යුතු අයුතුකම් නොසලකා කැමැති යම් මැ දයක් රජයෙන් කරවාගත හැකිබව මේ කී සැටිය. මෙය කවදත් සමාජයෙහි බෙහෙවින් සිදුවන කරුණෙකි.

බුදුන් වහන්සේ සැරියුත් තෙරුන් වහන්සේ ලවා රජගහනුවර දී දෙවදත්හට පකාසනීය කර්මය කරවීම ද විශේෂයෙන් දක්වියයුතු කරුණෙකි. එහි ලා මෙසේ දක්වෙයි: “යං දෙවදනෙහි කරොයා කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධා වා ධම්මා වා සංඛ්‍යා වා දඬුබොධා දෙවදනෙහි ව තෙන දඬුබොධා” යි “දෙවදත් කයින් වචනයෙන් යමක් කෙරේ ද එයින් බුදුන් වහන්සේ හෝ ධර්මය හෝ සංඛ්‍යා හෝ නො දනගු ය. දෙවදත් ම එයින් දනගු ය” යි මෙයින් කියැවෙයි. දෙවදත්ගේ නො මනා කම්වලට බුද්ධාදී තෙරුවන්ගේ වහකීමක් නැති බව මෙහි අදහස ය. ඇතැම් භික්ෂූ කෙනකුන්ගේ ඇතැම් ක්‍රියා නිමිති කොට සසුන් ගරහන බාල දනහට මෙය මනා උපදෙසක් වියයුතු ය.

සංඝභෙද ආනන්තරියකර්මය

දෙවදත් බුදුන්ගේ සිරුරෙහි ලේ සෙලවීමෙන් පළමු ආනන්තරිය කර්මය සිදු විය. ඒ බැව් බුදුන් වහන්සේ විසින් ම මෙසේ වදන ලද්දේය. “ඉදං භික්ඛවෙ දෙවදනෙහි පඨමං ආනන්තරියකම්මං උපචිතං යං දුට්ඨවිනෙහි වධකවිනෙහි තපාගතස්ස රුහිරං උපහදිතං.” “මහණෙනි, යම් භෙයෙකින් දෙවදත් විසින් දුෂ්ටයින් වධක සිතින් තපාගතයන් වහන්සේගේ රුධිරය නගන ලද ද (එහෙයින්) මේ පළමු ආනන්තරිය කම්ය රැස් කරන ලද්දේ යැ යි” ආනන්තරිය කම්ය අනුලොමපාරාජිකා භෙයින් ද බිම්සර රජු මරවන ලද භෙයින් ද ප්‍රකෘති භික්ෂුවක් විසින් ම සංඝභෙදය කළ හැකි භෙයින් ද දෙවදත්හට සංඝභෙද කර්මය කෙසේ සිදුවී ද යි ප්‍රශ්නයෙකි. විනය අවුවාහි මෙය මෙසේ පැහැදිලි කොට ඇත. “ඇණවීම වැරද වූ බැවින් රජු මැරවීමක් නැත. රුධිරොත්පාදන භේතුවෙන් දෙවදතුගේ අභවාතාව බුදුන් විසින් නො වදන ලද්දේ ය. භාග්‍යාවතුන් වහන්සේගේ

ප්‍රඥප්තියක් නැති වී ගොඩ අභව්‍යතාව ආරෝපණය නො කළ හැකි ය. “මහණෙනි, රුධිරොත්පාදක අනුපසම්පන්නයෙකි. උපසම්පද නො කළ යුත්තෙකි. උපසපත් වූයේ ද නැසිය යුත්තෙකැ” යි (මහාවග්ග-මහාකඛන්ධක) වදන ලද්දේ සඛ්‍යභෙදයෙන් පසුව ය. එබැවින් ප්‍රකෘති භික්ෂුනමක් වූ ම දෙවදත් විසින් සඛ්‍යභෙදය කරන ලද්දේ ය.

මාගම පැවිද්ද

මහාප්‍රජාපතී ගෞතමීය පැවිදි වීමෙන් භික්ෂුණිශාසනය ආරම්භ විය. මේ කරුණෙහි ලා සර්වඥයන් වහන්සේ මෙසේ වදළහ: “භානු, ඉදින් මාගම තරාගතයන් වහන්සේ විසින් වදරන ලද ධර්මවිනයෙහි පැවිද්ද නො ලැබී නම් මේ සඤ්චරිය බොහෝ කල් පවත්නේ ය. අවුරුදු දහසක් සඤ්චරිය පවත්නේ ය, යම් හෙයකින් මාගම තරාගත ශාසනයෙහි පැවිදි වී ද (එහෙයින්) දන් සඤ්චරිය පන්සිය වසක් ම පවත්නේ ය” යි. මෙය උපමා කීපයකින් ද විස්තර කොට මහවිලෙක ජලය රඳා සිටීම පිණිස කලින් ම මියරක් බඳනා යේ අණ්ටගරුධර්ම පතවන ලදු යි ද වදළසේක. වනිතාවන්ට පැවිදි ජීවිතය දුෂ්කර වූ බව භික්ෂුණිශාසනය නො බෝ කලෙකින් අවසන් වීමෙන් ම හැඟෙයි. මෙහි ශාසනයේ ආයුෂ්කාලය පිළිබඳ ආචාර්යවරු විවිධ අදහස් දක්වූහ.

නූපත් වස්තුවෙහි අණ්ට ගරුධර්මයේ පතවන ලදහ. එසේ නො පැනවී නම් මාගම පැවිද්ද නිසා සද්ධර්මය පන්සිය වසක් ම පවත්නේ ය. කලින් ම ගරුධර්ම පැනවූ බැවින් තව පන්සිය වසක් පවත්නේ ය. එහෙයින් පළමු කී වස් දහසම සදහම් පවත්නේ ය. සිවු පිළිසිඹියා පත් රහතුන්ගේ වශයෙන් මෙහි වස් දහසෙකැ යි කියන ලද. ඉන් මතු ද සුක්ඛච්ඡිකාකම්මාසව වශයෙන් දහසක් ද අනාගාමී වශයෙන් දහසක් ද සකදගාමී වශයෙන් දහසක් ද සොකාපන්නවශයෙන් දහසක් ද යි පස්වාදහසක් කල් ප්‍රතිවේධ ශාසනය පවත්නේ ය. පයථාප්තිය නැති කල්හි ප්‍රතිවේධය නොවන හෙයින් ද පයථාප්තිය ඇති කල්හි ප්‍රතිවේධය නැති නොවන හෙයින් ද පයථාප්තිය ද එකී පස්වාදහස ම පවත්නේ ය. ප්‍රතිපත්තිය අතුරුදහන් වූ පසු ද ශ්‍රමණවේශය බොහෝ කල් පවත්නේ ය යනු විනය අටුවා මතයයි. මෙය බන්ධකභාණ්ඩයන්ගේ මතය ගෙන කියන ලද්දේ ය. දීඝනිකාය අටුවාහි පටිසම්භිදපක්ක ජළභික්ඛු තෙවිජ්ඣ සුක්ඛච්ඡිකා පාතීමොක්ඛ වශයෙන් වස් දහස බැගින් පැවති බව කියන ලද්දේ ය. අභිගුහ්‍යර සංයුක්ත අටුවාහි මෙයට වෙනස් ව කියන ලද්දේ ය ඒ සියල්ල එකිනෙකට විරුද්ධ වුවත් දීඝභාණ්ඩයන්ගේ මතය අනුව ලියූ භෙළවුවාහි ආ ක්‍රමයම ගෙන (බුද්ධිමාස) ආචාර්යයන් විසින් ලියන ලද්දේ ය. මෙබඳු විරෝධ කරාවලින් ශාසන පරිහානියක් නො වන හෙයින් ද ඒවා ශෝධනයට උපායක් නැති හෙයින් ද පරමාර්ථයට විරෝධ තැන් පමණක් සුත්තාදී ක්‍රමයෙන් සෝධනීය වෙයි. කරා මාර්ගයෙහි විරෝධ තැන් නො වේ” යි විමතිවිනෝදනී ටිකාහි කියන ලද්දේ ය.

භික්ෂුණීන්ගේ නිසංසය හා අකරණිය

“ඉඹිසසා තයො ව නිසංසයෙ අට්ඨ ව අකරණියානි ආවිජෙබ්බායාං”යි උපසම්පදව ලද භික්ෂුණියට නිසංසය තුන ද අකරණිය අට ද කියා දියයුතු යැයි දක්වේ. මේ පිළිබඳ අටුවා විස්තරයක් නැත. එහෙයින් මෙය ඇතැම් කෙනෙකුට ගැටළුවක් වූ තැනෙකි. විමති වීනොදනී විකාවෙන් මෙයට එළියක් ලැබෙයි. “තයො නිසංසයාති රුක්ඛමුල සෙත්තාසනස්ස තාසං අලබ්භනතො වුත්තං”යි එහි කියන ලදී. පිණ්ඩියාලොපභොජන පංසුකුලවීර රුක්ඛමුලසෙත්තාසන පුත්ති-වුත්තභෙසජ්ජ යි භික්ෂුන් වහන්සේට නිසංසය සතරෙකි. භික්ෂුණීන්ට රුක්ඛමුලසෙත්තාසනය නො ලැබෙන හෙයින් නිසංසය තුනෙකැයි වදාන ලද්දේ ය. මේ නයින් ගත් කල භික්ෂුන්ට සිවුපරිච්ඡි අකරණිය වෙයි. එසෙයින් ම භික්ෂුණීන්ට පරිච්ඡි අට අකරණිය වේ.

පුරාණ තෙරුන්ගේ පුවත

සථවිර භික්ෂුන් විසින් ප්‍රථම සංගායනාව අවසන් කළ කල්හි දක්ෂිණාගිරියෙහි විසූ පුරාණ තෙරණුවෝ රජගහ නුවර වෙළුම්පනා-රාමයට වැඩ සථවිර භික්ෂුන් හමු වූහ. සථවිර භික්ෂුහු “ඇවැත්නි පුරාණයෙනි, සථවිර භික්ෂුන් විසින් ධර්මය ද විනය ද සංගායනා කරන ලද්දේ ය. එය පිළිගන්නැ”යි කීහ. එබස් අසා පුරාණ තෙර-ණුවෝ “ඇවැත්නි, සථවිරවරුන් විසින් ධර්මය ද විනය ද මනා ලෙස සංගායනා කරන ලද්දේ ය. තවද මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි යම්යේ අසන ලද ද පිළිගන්නා ලද ද එපරිද්දෙන් ම මම දරන්නෙමි”යි පැවසූහ. මෙයින් පුරාණ තෙරණුවෝ සංගායනාවට විරුද්ධ වූ ලෙස කෙනෙක් සලකති. එසේ උන් වහන්සේ විරුද්ධ වූහු නම් ‘සුසඬහිත’ යන වචනය නො කියන්නාහු ය. සථවිර භික්ෂුන් විසින් කළ සඬහිතිය උන් වහන්සේ ද මැනවැ යි අනුමත කළහ.

දෙවැනි සඬහිතිය

දෙවැනි සඬහිතිය පිළිබඳ පුවත ද මතභේදයට හේතු වූ කරුණෙකි. මේ සඬහිතියෙන් පසු භික්ෂුපිරිස නිකාය වශයෙන් කොටස්වලට බෙදීණි. ක්‍රමයෙන් වැඩි ගිය මේ භේදය ලක්දිව ද පැතිර ගියේ ය. එහෙයින් ධම්ම-රුවීක සාගලික නිකායයෝ ලක්දිව ඇති වූහ. මහාවංසවිකායෙහි ඒ බව මෙසේ පැවසේ: “මේ ධම්මරුවීකයෝ නම් අභයගිරිවාසී භික්ෂුහු ය. සාගලිකයෝ නම් මහසෙන් රජුගේ ජේතවනවාසී භික්ෂුහු යැයි දතයුතු ය. ඔවුනතුරෙන් අභයගිරිවාසීහු ලක්දිව සසුන් පිහිටීමෙන් දෙසිය සතළොස් වසක් පමණ ඉක්මගිය කල්හි වළගම්බා රජු සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මනා සම්බන්ධයෙන් යුතු ව දෙසන ලද විනයපිටක-යෙන් බන්ධන පරිවාර දෙක අචාරානුකර පාඨානුකර කිරීම් වශයෙන් හෙද කොට ථෙරවාදයෙන් බැහැර ව ධම්මරුවීකවාද නම් වූ ජේතවන වාසීහු ද සසුන් පිහිටීමෙන් තෙසිය එක් සාළිය වසක් ඉක්මගිය කල්හි ජේතවන විහාරය පිහිටුවීමට පෙර ම ධම්මරුවීක වාදයෙන් බැහැර ව දක්ෂිණවිහාරයෙහි වැය විනයපිටකයෙන් උභයකොට්ඨංගය

ගෙන අර්ථාන්තර පාඨාන්තර කරණ වශයෙන් එය හෙද කොට සාගලිකවාද නම් වී මහසෙන් රජු විසින් ජේතවන විහාරය කරවූ කල්හි විපුලත්වයට ගියාහු එහි විසූහ. එහෙයින් කියන ලදී මහා වංසයෙහි:-

“ධම්මරුවී සාගලිකා- ලංකාදීපමිති භික්ෂකා”යි. (ම.ව.විකා ආචරියවාදවණ්ණනා) ලක්දිව ඇති වූ මේ හේදය බොහෝ කලක් පැවති බව ඉතිහාසගත යි.

සංගායනා පිළිබඳ විචාරක මත හා එයට පිළිතුරු ද බුද්ධ ජයනති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාවේ මහාවග්ග ප්‍රථමභාග ප්‍රකාශනයෙහි ආවායථි පරවාහුරු සිටි වජිරඤ්ඤ නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින් විස්තර වශයෙන් දක්වන ලද්දේ ය. විස්තරාර්ථීන් විසින් එයින් වැඩිදුර විස්තර දත හැකි ය.

විශේෂ වාක් ප්‍රයෝග

පාළි භාෂායෙහි දුර්ලභ වචන රාශියක් වූලලවග්ගපාළියෙහි සඳහන් වෙයි. භූමි-ප්‍රිය වූ ආමන්ත්‍රණයකි. (588) කුලලකච්ඡාගො (සැහැල්ලු විහරණයකි. 588) කලිඛකං (කිලිඹු තල්කොළ ආදියෙන් කළ මිම්මක් 34) නමකං (එළොමින් කළ ඇතිරියක් වැනි දෑක් 56) මළොරිකං - (ලියෙන් කළ පාත්‍ර ධාරකය-56) අධ්‍යුරකං (යටිබඩෙහි ලෝම සිඳීම - 86) ගාමපොඤ්චා (සම පැහැගත්වන ගැමියෝ - 4) පක්කකණ්ණොලිකා (පාත්‍රය තබන සාල්ලක් 26) වික්කලල (මඩ 54) යනාදිය මේ ගණයෙහි ලා දක්විය හැකි ය. ජවසස දරුපක්කසස කාරණා (නොවටනා ලී පාත්‍රයක් නිසා) යන තැන ඡව ඔබ්දය නොවටනා යන අර්ථයෙහි ද ජවසසස පක්කං (මීනි භික්ෂකලෙන් කළ පාත්‍රය) යන තැන ඡව ඔබ්දය මළසිරුර යන අර්ථයෙහි ද යෙදී තිබේ.

ජනනාසරය පිළිබඳ කරුණු රැසක් මෙහි ඇතුළත්. දැනට මෙය ලක්දිව භාවිතයෙහි නැත.

භික්ෂුණින් වහන්සේගේ උපාඥායා තැන ලබන භික්ෂුණි තොමෝ පවත්නීති නමින් අඳුන්වනු ලබයි. භික්ෂුණිය උභතො සංඝයා කෙරෙහි උපසම්පදාව ලබන බැවින් පවත්නීති යන්නෙන් භාරකාර තෙතැන්කී යන අදහස පැවසෙතැ යි සිතිය හැකි ය.

තවද ගේදෙර, වතුපිටි, දවමුවා, මැටිමුවා, ලෝ මුවා, සෙල්මුවා විවිධ භාණ්ඩ, පාසිවුරු පිළිබඳ විවිධ උපකරණ, පාවහන් තෙල්ගුලා ආදියද නානාවිධ විලාසිතා හා ඒ හා සම්බන්ධ උපකරණ ද නෘත්‍ය හෙද යන හෙද හා වෘක්ෂලතාද පිළිබඳ පාළිවචන රාශියක් වූලලවග්ගයෙහි හමු වෙයි. මෙයින් ඇතැම් වස්තු මෙකල භාවිතයෙහි නොවන හෙයින් ඇතැම් වදනෙක අරුත ද දුරවබොධව පවතී.

පෙරවදය

දෙවැනි සංගායනා අවස්ථායෙහි සථවිරවාදයෙන් බැහැර වූ භික්ෂූහු මහාසාධක වාදය ඇති කළහ. එය මනානතර හේතුවෙන් යළි යළිත් බෙදී යෑමෙන් නිකායඅටළොස්සක් වූ බව ඉතිහාසයෙහි කියන ලද්දේ ය. සමුදුර්ණ ත්‍රිපිටකය ප්‍රඥාන නො වීම ඇතැම් ධර්මකොටස්වලට වැරදි අර්ථ දීම මාර්ග අදහස් වැළඳගැනීම ආදී විවිධ හේතු නිසා ඔවුන් එසේ බෙදීගිය නමුත් ප්‍රථම සංගායනාවේ පටන් නියම වාවනා මාර්ගය ප්‍රඥාන කළ සථවිර භික්ෂූන් වහන්සේ එය මැනවින් රැකගත්හ. එහෙයින් ඒ සථවිරවාදයෙන් ලැබුණු තෙවළා දහම මෙකල ද නො නැසී පවත්නා බව සාධුන්ගේ ප්‍රසාදයට කරුණෙකි.

මහ සයුරෙහි මෙන් සයුරෙහි ද ආශ්වායී වූ අද්භූත වූ අට වැදෑරුම් ගුණයෙන් වෙයි. එයින් දෙවැන්න දක්වන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “යා මයා මම සාවකානං සික්කපදං පඤ්ඤානං තං මම සාවකා ජීවිතභෙතුපි නාතික්කමහං” (මා විසින් මාගේ සචරිතය මා සික පදයෙන් පනවන ලද ද මාගේ සචරිතය දිව් යනක් එය නො ඉක්මෙන්) යි වදළුසේක. ඒ වදළු පරිද්දෙන් ම උන් වහන්සේ පිරිනිව් පසු මහාකාශ්‍යපාදී සචරිත වහන්සේ ද බුදුන් පැනවූ සිකපද එසේ ම දරන්නට සමමන කොටගෙන දිගුකල් සසුන් පැවැත්මට ම. සැලසුහ. ඉන් පසු පහළ වූ ශාසනමාමක උතුමන්ගේ ද ශ්‍රද්ධාසූර්වක ජෛයාය නිසා පිරිසුදු ධර්මිකය මෙදවස තෙක් පැවත ආයේ ය. එබැවින් ඉහත දැක්වූ පරිදි බුදුන් වහන්සේගේ අදහස අනුව පවතිමින් අනායෙහි ද බොහෝ කලක් සස්තෙහි පැවැත්මට හේතු වන අයුරින් ක්‍රියා කිරීම සියලු බුදුසචරිතයන්ගේ ම දුකුකම වන්නේ ය.

“වීරං කීට්ඨතු ලොකසමීං සමමාසමිබ්බසාසනං”

05-01-1983

බුද්ධාගමික ධර්මිකය,
අනුරාධපුර.

මෙයට, සසුන් වැඩ කැමති,
උඩුවේ ජනානාදු සථවිර

සංකේත නිරූපණය

සි.මු. } සිහළසබරවුද්දිත වුල්ලවග්ගපාළි
සි. }

ම. } මරණි ජට්ඨසංගීතියා සොධිතපොඤ්ඤා
ම.ජ.ස. }

සා. - සාම - තාය්‍යසබරවුද්දිතවුල්ලවග්ගපාළි

PTS. - Pali Text Society Cullavaggapali

උන උබ් ඉි ඊ; උඹ උබ් එඳ් ඔඵ

	කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ච්චa		
	චca	ඡcha	ජja	ඤjha	ඤ්ඤa		
	ටta	ඨtha	ඩදa	ඞඳha	ණna		
	තta	ථtha	දda	ධdha	නna		
	පpa	ඵpha	බba	භbha	මma		
යya	රra	ලla	වva	සsa	හha	ළla	අංශa
කka	කාක්	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙකේ	කොකර
ඛkha	ඛාඛ්	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙඛේ	ඛොඛර
ගga	ගාග්	ගිgi	ගීgī	ගුgu	ගූgū	ගෙගේ	ගොගර

[illegible]

පිලිවෙහෙපාළි (2 ගාභය)

විසය සූචි

5. බුද්ධත්වප්‍රකට්‍ඨකය	2 - 127	
6. සෙනාසනකට්‍ඨකය	128 - 237	
7. සංඝසංඝදකකට්‍ඨකය	246 - 333	
8. වතකකට්‍ඨකය	334 - 411	
ආගනතුකවතන	334 - 341
ආවාසිකවතන	340 - 349
භතගහවතන	348 - 353
පිණ්ඩවාරිකවතන	354 - 359
ආරංඝිකවතන	358 - 363
සෙනාසනවතන	362 - 369
ජනාසරවතන	368 - 371
වච්ඡුකවතන	370 - 375
උපජ්ඣායවතන	376 - 387
සංඝිච්ඡාරිකවතන	386 - 393
ආවරියවතන	394 - 405
අනුභවසිකවතන	404 - 411
9. පාතිමොක්ඛධම්පනකට්‍ඨකය	424 - 465	
පාතිමොක්ඛප්‍රදායකවතන	424 - 427
මහාසංඝදායකවතන	426 - 431
ධම්මවිනායකවතන	430 - 435
10. භික්ඛුනිකට්‍ඨකය	468 - 537	
අට්ඨකරුධම්මා	472 - 477
11. පඤ්චසතිකකට්‍ඨකය	544 - 565	
සංගීතිකවතන	544 - 551
බුද්ධචරිතකට්‍ඨකය	552 - 555
බුද්ධචරිතකට්‍ඨකය	558 - 565
12. සංඝසංඝදකකට්‍ඨකය	566 - 599	

විනයපිටක

චූළෙ වග්ග පාලි

(දුතියො භාගො)

විනයපිටකෙ

චූළවග්ගපාලී

(දුතියො භාගො)

නමො කසා හගවතො අරහතො සමමා සමබුද්ධසස.

5

බුද්දකච්ඡුකඛ්ඛතො

බුද්දකච්ඡුනි

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා රාජගහෙ වීහරනී වෙථවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකසියා භික්ඛු නභායමානා රුකෙකි කායං උග්ගංසෙසනති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨමි. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති, කරං හි නාම සමණා සකායුකත්තියා නභායමානා රුකෙකි කායං උග්ගංසෙසනති, උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨමි, සෙයාපාපි මලලමුට්ඨිකා ගාමපොඤ්චාති? අසෙසාසුං ටො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං. අථ ටො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන්ථ ආරොචෙසුං. අථ ටො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පටිපුඤ්ඤාං සව්චං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බකසියා භික්ඛු නභායමානා රුකෙකි කායං උග්ගංසෙසනති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨමි. සව්චං හගවා. වීහරහි බුද්ධො හගවා, “අනතුච්ඡිකං භික්ඛවෙ තෙසං මොසපුරිසානං අනතුලොමිකං අපඤ්චරුපං අසාමණිකං අකප්පියං අකරණියං. කරං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා නභායමානා රුකෙකි කායං උග්ගංසෙසනති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨමි. තෙනං භික්ඛවෙ අපසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොගාභාවය. අථ ටො තෙ භික්ඛවෙ අපසන්නානං වෙච්ච අපසාදය පසන්නානං එකවිධානං අඤ්ඤාපන්නායාති. වීහරහිත්වා ධම්මං කරං කත්වා භික්ඛු ආමණෙතයි.

“න භික්ඛවෙ නභායමානෙන භික්ඛුනා රුකෙකි කායො උග්ගංසෙසනෙති. යො උග්ගංසෙසා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසාති.”

1. මාළුපද්ධා මාමිපොද්ධා ඡි පි පාඨා දිසන්ති.

විනයපිටකයෙහි

සුද්දවග

(දෙවන භාගය)

ඒ හගවත් අභිත් සමමා සම්බුද්දරජාණන් වහන්සේට
නමසකාර වේවා.

5

බුද්දකච්ඡුකච්ඡාකය

සුද්දකච්ඡාක

1. ඒ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුද්දරජාණන් වහන්සේ රජගහ නුවර
නිසා කලඤ්ඤානිවාස නම් වූ වෙළඳවනයෙහි වැඩ වසන සේක.
ඒ කල්හි වනාහි සවග මහණහු ස්නානය කරන්නාහු කලවා ද
අත්දඩු ද, ළය ද, පිට ද, යි ශරීරාවයව රුකෙහි උළත්.
මිනිස්සු 'කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රික මහණහු ස්නානය කරන්නාහු
මල්ල පොරකාරයන් සේ, සම පැහැපත් කරන නුවරුන් සේ
කලවාත් අත්දඩුත් ළයත් පිටත් යන ශරීරාවයව රුකෙහි උළත්
ද' යි ප්‍රාමක කොට සිතත්, නොගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්.
මහණහු ප්‍රාමක කොට සිතන, නොගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන
ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසුහු ය. ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණහු
භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. එකල්හි
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසංඝයා
එක්රැස් කරවා 'මහණෙනි, සවග මහණහු නාත්තාහු කලවාත්
අත්දඩුත් ළයත් පිටත් යන ශරීරාවයව රුකෙහි උළත් ද ඒ
පුවත සත්‍ය ද යි අසා වදළ සේක. 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස,
සත්‍ය යැ'යි මහණහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, "මහණෙනි, ඒ
භික්ෂු පුරුෂයන්ගේ ක්‍රියාව මහණුනට නො නිසි ය, මහණුනට
නො අනුලෝම ය, මහණුනට නො සුදුසු ය, අශ්‍රාමණක ය,
මහණුනට නො කැප ය, මහණුන් විසින් නො කළ යුත්තෙක.
මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ භික්ෂු පුරුෂයෝ නාත්තාහු කලවාත්
අත්දඩුත් ළයත් පිටත් රුකෙහි උළත් ද? මහණෙනි, මෙය
නො පහත් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහත් වුවන්ගේ
ප්‍රසාදය වැඩෙනු පිණිස ද නො වේ. වැළිදු මහණෙනි, මෙය
නො පහත් වුවන් ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණු සමහර දෙනාගේ
වෙනස් බව පිණිසද පවතී" යැ යි නොයෙක් ලෙසින් ගැඹුණු සේක.
නොයෙක් ලෙසින් ගරහා, දහැම් කතා කොට, මහණුන් අමතා,

"මහණෙනි, නාත්තා වූ මහණහු විසින් රුකෙහි ඇඟ නො
ඉළියයුතු ය. යම් මහණෙක් ඇඟ (රුකෙහි) උළන්නේ නම්
ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බංගියා භික්ඛු නභායමානා ඵමෙත කායං උග්ගංසෙතති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨමි. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: 'කථං හි නාම සමණා සක්කප්පකියා නභායමානා ඵමෙත කායං උග්ගංසෙතති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨමි, සෙය්‍යථාපි මලලුට්ඨිකා ගාමපොද්දවා'ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං. 'සච්චං කීර භික්ඛවෙ -පෙ-' 'සච්චං හගවා' වීගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- වීගරහිත්වා ධම්මං කථං කතවා භික්ඛු ආමනෙතසි:

"න භික්ඛවෙ නභායමානෙන භික්ඛුනා ඵමෙත කායො-උග්ගංසෙතඛො. යො උග්ගංසෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨාසා"ති

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බංගියා භික්ඛු නභායමානා කුට්ඨි කායං උග්ගංසෙතති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨමි. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: කථං හි නාම සමණා සක්කප්පකියා නභායමානා කුට්ඨි කායං උග්ගංසෙතති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨමි, සෙය්‍යථාපි මලලුට්ඨිකා ගාමපොද්දවාති -පෙ- වීගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- වීගරහිත්වා ධම්මං කථං කතවා භික්ඛු ආමනෙතසි:

"න භික්ඛවෙ නභායමානෙන කුට්ඨි කායො උග්ගංසෙතඛො. යො උග්ගංසෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨාසාති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බංගියා භික්ඛු අට්ඨානෙන නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති කථං හි නාම -පෙ- පිට්ඨමි 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං. සච්චං කීර භික්ඛවෙ -පෙ- සච්චං හගවා. වීගරහි බුද්ධො හගවා. -පෙ- වීගරහිත්වා ධම්මං කථං කතවා භික්ඛු ආමනෙතසි:

"න භික්ඛවෙ අට්ඨානෙන නභායිතඛො. යො නභායෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨාසා"ති.

2. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණු නාන්නාහු, කලවා ද අත්දඩු ද ළය ද පිට ද යන ශරීරාවයව වැලෙහි උළත්. 'ශාකාපුත්තික ශ්‍රමණයෝ නාන්නාහු, මල්ල පොරකාරයන් මෙන් සම පැහැගන්වන නියැරියන් මෙන් කෙසේ නම් වැලෙහි කලවාත් අත්දඩුත් ළයත් පිටත් යන ශරීරාවයව උළත් ද' යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත්. භික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන, දෙය් පතුරුවන ඒ මිනිසුන් ගේ වචන ඇසුහු ය. ඉක්බිති ඒ මහණුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. "මහණෙනි ... සැබෑ ද" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. 'සැබෑ යැ'යි භික්ෂුහු පැවැසූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... නොයෙක් කරුණු දක්වා ගැඬු සේක. නොයෙක් කරුණු දක්වා ගරහා දහැමි කපා කොට, මහණුන් අමතා,

"මහණෙනි, නාන්නාහු මහණු විසින් වැලෙහි ඇඟ නො ඉළියැසුතු. යම් මහණෙක් ඇඟ ඉරයේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

3. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණු නාන්නාහු, කලවා ද අත්දඩු ද ළය ද පිට ද බිත්තියෙහි උළත්. 'ශාකාපුත්තික ශ්‍රමණයෝ නාන්නාහු, මල්ල පොරකාරයන් මෙන්, සම පැහැ ගන්වන නියැරියන් මෙන්, කෙසේ නම් බිත්තියෙහි කලවාත් අත්දඩුත් ළයත් පිටත් යන ශරීරාවයව උළත් ද' යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත් ... භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් ගැඬු සේක. ... නොයෙක් කරුණින් ගරහා, දහැමි කපා කොට, භික්ෂුන් අමතා,

"මහණෙනි, නාන්නාහු මහණු විසින් බිත්තියෙහි ඇඟ නො ඉළියැසුතු. යමෙක් (බිත්තියෙහි) ඇඟ ඉරයේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

4. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණු අට්ඨානසෙහි (ගිහියන් සඳහා ඇඟ උළන පුවරු සිටුවා ඇති තොටුපලෙහි) ස්නානය කරත්. මිනිස්සු ... "කෙසේ නම් කාමභෝගී ගිහියන් මෙන් ... පිට ද උළත් ද" යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත්. භික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන දෙය් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසුහු ය. ඉක්බිති ඒ මහණුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. 'මහණෙනි, ... සැබෑ ද' යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. 'සැබෑ ය වහන්සැ' යි ඔහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... නොයෙක් ලෙසින් ගැඬු සේක. ගරහා දහැමි කපා කොට, මහණුන් අමතා,

"මහණෙනි, අට්ඨානසෙහි (ගිහියන් සඳහා පිළියෙල වැ ඇති තොටුපලෙහි) නො නෑ යුතු. යමෙක් නෑයේ වී නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

5. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු ගන්ධබ්බසු-
කෙන නභායනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වියනතී විපාචෙනතී සෙයා-
ථාපි ගිහී කාමභොගීනො'ති -පෙ- හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ ගන්ධබ්බසුකෙන නභායිතබ්බං. යො නභායෙයා
ආපකති දුක්ඛට්ඨසාති.”

6. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු කුරුඳිඤ්ඤ-
කස්සකියා නභායනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වියනතී විපාචෙනතී
“සෙයාථාපි ගිහී කාමභොගීනො'ති.” -පෙ- හගවතො එතමඤ්ඤං
ආරොචෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ කුරුඳිඤ්ඤකස්සකියා නභායිතබ්බං. යො නභායෙයා
ආපකති දුක්ඛට්ඨසාති.”

7. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු විග්ගස්ස
පරිකම්මං කාරාපෙනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වියනතී විපාචෙනතී:
“සෙයාථාපි ගිහී කාමභොගීනො'ති” -පෙ- හගවතො එතමඤ්ඤං
ආරොචෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ විග්ගස්ස පරිකම්මං කාරාපෙනබ්බං. යො කාරාපෙයා
ආපකති දුක්ඛට්ඨසාති.”

8. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු මලලකෙන
නභායනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වියනතී විපාචෙනතී “සෙයාථාපි
ගිහී කාමභොගීනො'ති” -පෙ- හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ මලලකෙන නභායිතබ්බං. යො නභායෙයා ආපකති
දුක්ඛට්ඨසාති.”

9. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරස්ස භික්ඛුනො කච්ඡු-
රොභාබාධො භොති. න තස්ස විනා මලලකෙන එසු භොති.
හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස අකකමලලකං”ති.

10. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරො භික්ඛු ජරාදුඛලො
නභායමානො න සකෙතාති අත්තනො කායං උග්ගංයෙතුං. හගවතො
එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උක්කාසිකං”ති.

11. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු පිට්ඨිපරිකම්මං කාතුං
කුසලවිචාරයනතී. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පුට්ඨසංභිකං”ති.

5. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු ගදැවු අතින් (නාන තොටැ තබා ඇති ලී මුවා අතින්) ඇඟ උළා නාත්. කාමභෝගී ගිහියන් මෙන් නාති' යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ... මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් අමතා,

“මහණෙනි, ගදැවු අතින් ඇඟ උළා නො නැසුතු. යමෙක් නැයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළු සේක.

6. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු කිරිදිගුයින් (කිරිදිගල් සුණු ලඟයෙන් අනා කළ ගුළි වැටියෙන්) ඇඟ උළා නාත්

“මහණෙනි, කිරිදිගුයින් ඇඟ උළා නො නැසුතු. යමෙක් නැයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළු සේක.

7. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු ඇඟින් ඇඟ ගටා පිරියම් කරවත්. මිනිස්සු ‘කාමභෝගී ගිහියන් මෙන් යැ’ යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

“මහණෙනි, ඇඟින් ඇඟ ගටා පිරියම් නො කැරවියයුතු. යමෙක් කැරවූයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

8. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු මල්ලකයෙන් (මුවර දත් සිඳු කෙමියක් මෙන් තැනු උපකරණයෙන්) ඇඟ උළා භාත්. ‘කාමභෝගී ගිහියන් මෙන් නැ’ යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

“මහණෙනි, මල්ලකයෙන් ඇඟ උළා නො නැසුතු. යමෙක් නැයේ වී නම්, දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළු සේක.

9. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණකුට ඇඟ කසන ලෙඩක් වෙයි. ඔහුට මල්ලකයක් නැති වූ පහසුවක් නොවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලන් මහණකට අකතමල්ලකය (දත් නොසිඳු කළ මල්ලකය) අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

10. එ සමයෙහි වනාහි ජරායෙන් දුර්වල වූ එක්තරා මහණෙක් නානුයේ තමාගේ ඇඟ උළා ගන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, රෙදි වැටියෙන් ඇඟ ඉළීම අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

11. එ සමයෙහි මහණහු පිට පිරියම් කරන්නට (එකක්හු අනෙකකු ලවා පිට උළවන්නට) කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

‘මහණෙනි, පුටුපාණිකාව (ඔවුනොවුන් අතින් පිට ඉළීම) අනුදනිමි’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

12-19. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකේයා භික්ඛු වලලිකං, ධාරෙනති -පෙ- පාමඛිතං ධාරෙනති, -පෙ- කණ්ණසුත්තකං ධාරෙනති -පෙ- කට්ඨසුත්තකං ධාරෙනති, -පෙ- ඔවට්ඨිකං ධාරෙනති, -පෙ- කෙයුරං¹ ධාරෙනති, -පෙ- හත්ථාහරණං ධාරෙනති, -පෙ- අඛුලි- මුඤ්ඤිකං ධාරෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙනති “සෙය්‍යාපාපි ගිහී කාමභොගීනො”ති. අසොකාසුං ටො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනත්තානං වියනත්තානං විපාචෙනත්තානං. අථ ටො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං “සච්චං කීර භික්ඛවෙ ජබ්බකේයා භික්ඛු වලලිකං ධාරෙනති. පාමඛිතං ධාරෙනති -පෙ- කණ්ණසුත්තකං ධාරෙනති. -පෙ- කට්ඨසුත්තකං ධාරෙනති. ඔවට්ඨිකං ධාරෙනති -පෙ- කෙයුරං ධාරෙනති -පෙ- හත්ථාහරණං ධාරෙනති. -පෙ- අඛුලිමුඤ්ඤිකං ධාරෙනති”ති. ‘සච්චං හගවා’. -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කරං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි:

“න භික්ඛවෙ වලලිකා ධාරෙතඛිං, න පාමඛිතා ධාරෙතඛිං, න කණ්ණසුත්තකං ධාරෙතඛිං න කට්ඨසුත්තකං ධාරෙතඛිං. න ඔවට්ඨිකං ධාරෙතඛිං. න කෙයුරං ධාරෙතඛිං න හත්ථාහරණං ධාරෙතඛිං. න අඛුලිමුඤ්ඤිකා ධාරෙතඛිං. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංසාති.”

20. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකේයා භික්ඛු දීපෙ කෙසෙ ධාරෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙනති ‘සෙය්‍යාපාපි ගිහී කාමභොගීනොති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ දීපා කෙසා ධාරෙතඛිං. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංසාති. අනුජානාමී භික්ඛවෙ දුමාසිකං වා දුට්ඨිකං වා”ති.

21-25. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකේයා භික්ඛු කොචේන්ත කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- එණකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- හත්ථාහරණකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- සිත්ථෙලකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- උදකතෙලකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙනති “සෙය්‍යාපාපි ගිහී කාමභොගීනො”ති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ කොචේන්ත කෙසා ඔසණෙහනති. න එණකෙන කෙසා ඔසණෙහනති. න හත්ථාහරණකෙන කෙසා ඔසණෙහනති. න සිත්ථෙලකෙන කෙසා ඔසණෙහනති. න උදකතෙලකෙන කෙසා ඔසණෙහනති. යො ඔසණෙහය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංසාති.”

1. කෙයුරං - මණ්ඩපං

12-19. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණු වල්ලිකා (මුතු වැල් ආදී කර්ණාභරණ) දරන් ... පමු (ඵල්බෙන නුල්) පළඳින් ... ගෙල පළඳනා දරන් ... ඉහපළඳනා දරන් ... වළලු දරන්... අතු පළඳනා දරන් ... හඤ්ඤාභරණ දරන් ... ඇඟිලි මුදු දරන්. මිනිස්සු 'කාමභොගී ගිහියන් බදුහ'යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ කරා හිඤ්ඤා ඇසුහ. ඉක්බිති ඒ මහණු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. 'මහණෙනි, සවග මහණු වල්ලිකා දරන් යනු සැබෑ ද ... පමු දරන් යනු සැබෑ ද ... ගෙලපළඳනා දරන් යනු සැබෑ ද ... ඉහපළඳනා දරන් යනු සැබෑ ද ... වළලු දරන් යනු සැබෑ ද ... හඤ්ඤා-භරණ දරන් යනු සැබෑ ද ... ඇඟිලිමුදු දරන් යනු සැබෑ ද'යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. 'සැබැව් භාග්‍යවතුන් වහන්සැ යි ඒ මහණු කීහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් ගරභා, මහණින් බණවා,

"මහණෙනි, වල්ලිකා නො දරියයුතු පමු නො දරියයුතු, ගෙල පළඳනා නො දරියයුතු, ඉහපළඳනා නො දරියයුතු, වළලු නො දරියයුතු ... හස්තාභරණ නො දරියයුතු, ඇඟිලි මුදු නො දරියයුතු, යමෙක් දැරූයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

20. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණු දික් කෙහෙ දරන්. 'කාමභොගී ගිහියන් බදුහ'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ ...

"මහණෙනි, දික් කෙස් නො දරියයුතු. යමෙක් දැරූයේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, දෙමසක් වූ හෝ දාසරත් දික් වූ හෝ කෙහෙ දරනුවට අනුදනිමි" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක. *

21-25. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණු කොස්සෙන් (බුරුසුවෙන්) කෙස් පිරන් ... පණායෙන් කෙස් පිරන් ... අත් පණායෙන් කෙස් පිරන් ... ඉට්තෙලින් කෙස් මට්ටිලිට කොට තබන් ... දිය මුසු තෙලින් කෙස් මට්ටිලිට කෙරෙන් 'කාමභොගී ගිහියන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ....

"මහණෙනි, කොස්සෙන් කෙහෙ නො පිරියයුතු, පණායෙන් හිස නො පිරියයුතු, අත් පණායෙන් හිස නො පිරියයුතු. ඉට්තෙලෙන් හිස කෙහෙ මට්ටිලිට නො කළ යුතු, දිය මුසු තෙලින් හිස කෙහෙ මට්ටිලිට නො කළයුතු. යමෙක් මට්ටිලිට කෙළේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ"යි වදළ සේක.

* කාල වශයෙන් කෙහෙ නොබා දෙමසක් නො ඉක්මිය යුතු. ඒ දෙමස තුළ ද දසරත් දිනට කෙහෙ වැඩි ඇත් නම් බැවිය යුතු. දසරට වඩා දිනට වැඩෙන්නට ඉඩ නො දිය යුතු.

26. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකඛියා භික්ඛු ආදසෙ'පි උදකපකෙ'පි මුට්ඨිමිත්තං ඔලොකෙන්නි. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති 'සෙය්‍යරාපි ගිහි කාමභොගිනො'ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ආදසෙ වා උදකපකෙත වා මුට්ඨිමිත්තං ඔලොකෙතඛිං. යො ඔලොකෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛකපයාති.

27. තෙන ටො පන සමයෙන අක්කතරස්ස භික්ඛුනො මුට්ඨෙ වණො භොති. යො භික්ඛු පුළ්ඨි 'කිදිසො මෙ ආවුසො වණො'ති. භික්ඛු එවමාහංසු 'ඊදිසො තෙ ආවුසො වණො'ති. යො න සද්දහති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබ්බසව්වයා ආදසෙ වා උදකපකෙත වා මුට්ඨිමිත්තං ඔලොකෙතුනති.”

28. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බකඛියා භික්ඛු මුට්ඨං ආලිමපනති, මුට්ඨං උමමද්දෙනති, මුට්ඨං වුණ්ණෙනති, මනොසිලිකාය මුට්ඨං ලඤ්ඤෙනති, අඛරාගං කරොනති, මුට්ඨරාගං කරොනති, අඛරාගමුට්ඨරාගං කරොනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති 'සෙය්‍යරාපි ගිහි කාමභොගිනො'ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ මුට්ඨං ආලිමිතඛිං, න මුට්ඨං උමමද්දිතඛිං, න මුට්ඨං වුණ්ණිතඛිං, න මනොසිලිකාය මුට්ඨං ලඤ්ඤිතඛිං, න අඛරාගො කාතඛිං, න මුට්ඨරාගො කාතඛිං, න අඛරාගමුට්ඨරාගො කාතඛිං. යො කරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛකපයා”ති.

29. තෙන ටො පන සමයෙන අක්කතරස්ස භික්ඛුනො වන්ඛුරොගාබ්බාධො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබ්බසව්වයා මුට්ඨං ආලිමිතුනති.”

30. තෙන ටො පන සමයෙන රාජගහෙ ගීරණසමජ්ජො භොති. ජබ්බකඛියා භික්ඛු ගීරණසමජ්ජං දස්සනාය අගමංසු. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඛියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම සමණා සකායුතකියා නවමසි ගීතමසි වාදිතමසි දස්සනාය ගව්ඤ්ඤානති සෙය්‍යරාපි ගිහි කාමභොගිනො”ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ නවං වා ගීතං වා වාදිතං වා දස්සනාය ගතඛිං. යො ගව්ඤ්ඤාය ආපනති දුක්ඛකපයා”ති.

26. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු කැටපතෙහි ද දිය බදුනෙහි ද මුහුණු සටහන බලන්. මිනිස්සු 'කාමහොගී ගිහියන් බදුන' යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

"මහණෙනි, කැට පතෙහි හෝ දිය බදුනෙහි හෝ මුහුණු සටහන නොබැලිය යුතු. යමෙක් බැලූයේ වී නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

27. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණකු හේ මුහුණෙහි වණයෙක් වෙයි. 'ඇවැත්නි, මගේ වණය කෙබඳු එකෙක් ද' යි මහණුන් විචාළේ ය. ඇවැත්නි, තොපගේ වණය මෙ බදු එකෙකැ යි ඒ මහණහු කීහ. හේ එය නො අදහයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ.

"මහණෙනි, ආබාධ ප්‍රත්‍යයෙන් (ආබාධයක් ඇති කල්හි) කැටපතෙහි හෝ දියබදුනෙහි හෝ මුහුණු සටහන බලන්නට අනුදැනීම" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුදන් සේක.

28. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු මුහුණ ආලිප්ත කෙරෙත් (අලෙවු දෙත්), මුහුණ උන්මාර්ජනය කරත් (දියමුසු පිටි මුහුණු උළත්.) ඇඟ පැහැ ගන්වත්. මුහුණ වත්සුණුයෙන් තවරත් මනොසිලායෙන් (තිලක දීම ආදී විසින්) මුහුණ ලකුණු කෙරෙත්, ඇඟ පැහැ ගන්වත්, මුහුණ පැහැ ගන්වත්, ඇඟ ද මුහුණ ද පැහැ ගන්වත්. "මොහු කාමහොගී ගිහින් බදුන" යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

"මහණෙනි, මුහුණ ආලිප්ත නො කළයුතු. මුහුණ උන්මාර්ජන නො කළයුතු, මුහුණ වත්සුණුයෙන් නො තැවරියයුතු, මනොසිලායෙන් මුහුණ ලකුණු නො කළයුතු, ඇඟ පැහැ නො ගැන්වියයුතු, මුහුණ පැහැ නො ගැන්වියයුතු, ඇඟ ද මුහුණ ද පැහැ නො ගැන්වියයුතු, යමෙක් එය කෙළේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

29. එක් සමයෙක්හි එක්තරා මහණකුට ඇසැ ලෙඩෙක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

"මහණෙනි, ආබාධප්‍රත්‍යයෙන් (ලෙඩක් ඇති කලා එයට පිළියම් වශයෙන්) මුහුණ ආලිප්ත කරන්නට (මුහුණු බෙත් ගාන්නට) අනුදැනීම" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

30. එ සමයෙහි රජගහ නුවර ගිරිභ්‍රමයමස්ස (හෙල් මුදුන්හි පැවැත්වෙන උළෙලෙක්) වෙයි. සවග මහණහු ගිරිභ්‍රමයමස්ස දකිනු පිණිස ගියාහ. "ශාක්‍යපුත්‍රීය ශ්‍රමණයෝ කාමහොගී ගිහියන් සේ කෙසේ නම් නැටුම් ද ගැයුම් ද වැයුම් ද දක්නා පිණිස යන්නාහු ද" යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ....

"මහණෙනි, නැටුම් හෝ ගැයුම් හෝ වැයුම් හෝ දක්නා පිණිස නො යායුතු. යමෙක් යන්නේ නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

31. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු ආයතකෙන භික්ඛුසරෙන ධම්මං ගායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති 'යථෙව මයං ගායාම ඵලමෙවිමෙ සමණා සකාපුක්ඛියා ආයතකෙන භික්ඛුසරෙන ධම්මං ගායනති'ති. අසොසාසුං ටො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං. යෙ ටො භික්ඛු අපට්ඨා සහතුට්ඨා ලජ්ජිතො කුසතුට්ඨකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති කරං හි නාම ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු ආයතකෙන භික්ඛුසරෙන ධම්මං ගායිස්සනති'ති. අථ ටො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. සච්චං කීර භික්ඛවෙ -පෙ- සච්චං හගවාති -පෙ- විගර්භිත්වා ධම්මං කරං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි.

"පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ ආදීනවා ආයතකෙන භික්ඛුසරෙන ධම්මං ගායනකායා: අත්තා පි¹ තස්මිං සරෙ සාරජ්ඣති, පරෙ පි තස්මිං සරෙ සාරජ්ඣති, හභපතිකා පි උජ්ඣායනති, සරකත්තිපි නිකාමයමානාසා සමාධිස්ස හග්ගො හොති. පච්ඡිමා ජනතා දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ඣති. ඉමෙ ටො භික්ඛවෙ පඤ්ච ආදීනවා ආයතකෙන භික්ඛුසරෙන ධම්මං ගායනකායා. න භික්ඛවෙ ආයතකෙන භික්ඛුසරෙන ධම්මො ගායිකබ්බො. යො ගායෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසා"ති.

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු සරහඤ්ඤා කුසතුට්ඨායනති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ සරහඤ්ඤානති"

32. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු බාහිරලොමිං උණ්ණිං ධාරෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති 'සෙය්‍යාරාපි ගීථි කාමහොගිතො'ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං -පෙ-

"න භික්ඛවෙ බාහිරලොමි උණ්ණිං ධාරෙතත්ථා. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසා"ති.

33. තෙන ටො පන සමයෙන රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස ආරාමෙ අම්බා ඵලිතො හොතති. රඤ්ඤා මාගධෙන සෙනියෙන බිම්බිසාරෙන අනුඤ්ඤානං හොති 'යථාසුඛං අය්‍යා අම්බං පරිභුඤ්ජන්තු'ති. ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු තරුණකෙණ්ඩ අම්බං පාතාපෙත්වා පරිභුඤ්ජංසු. රඤ්ඤා ච මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස අමෙතන අත්ථො හොති. අථ ටො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො මනුස්සො ආණාපෙසි 'ගච්ඡ රාජා ආරාමං, ගන්ත්වා අම්බං ආහරො'ති. 'ඵචං දෙවා'ති ටො තෙ මනුස්සා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිස්සත්ථා ආරාමං ගන්ත්වා ආරාමපාලෙ එතදචොවුං 'දෙවස්ස හණ අමෙතන අත්ථො අම්බං දෙරො'ති. 'නස්සය්‍යා අම්බං, තරුණං යෙව අම්බං පාතාපෙත්වා භික්ඛු පරිභුඤ්ජංසු'ති.

1. අත්තා පි - මණං.

31. ඵ සමයෙහි වනාහි සවග මහණු දික් වූ ගිහිකීන් දහම් ගයත්. “යමයේ අපි ගයමෝ ද, එසේ ම මේ ශාක්‍යපුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ දික් වූ ගිහිකීන් දහම් ගයති”යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුඟුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ලාමක කොට සිතන, නුඟුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචනය හිඤ්ඤා ඇසුරු. අල්පෙව් වූ, ලත් පමණින් සතුටු වූ, ලජ්ජා ඇති, කුකුස් කරන ශික්‍ෂකාමී වූ, යම් මහණ කෙනෙක් වෙන් ද ඔහු ‘කෙසේ නම් සවග මහණු දික් වූ ගිහිකීන් දහම් ගයන්නාහු ද’ යි ලාමක කොට සිතත්, නුඟුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ මහණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ... මහණෙනි, සැබෑ ද’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. “සැබෑව වහන්සැ” යි ඔහු කීහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විවිධ කාරණයෙන් ගරභා, දහැමි කතා කොට, හිඤ්ඤාත් බණවා,

“මහණෙනි, දික් වූ ගිහිකීන් දහම් ගයන්නාහුගේ (ඒ ගැයිමෙහි) මේ ආදීනව පසෙකි: තෙමේත් ඒ හබ්බි ඇලෙයි, අන්හු ද ඒ හබ්බි ඇලෙත්, ගැහැවියෝ ද ලාමක කොට සිතත්, ස්වරත්‍රියාව (හබ්බ නැවීම) පනන මහණුගේ වික්‍ෂා සමාධිය බිඳී යෙයි, පඤ්ච ජනනාව දෘෂ්ට්වානුගතියට පැමිණෙයි. මහණෙනි, දික් වූ ගිහිකීන් දහම් නො ගැයිසුතු. යමෙක් ගයන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

ඵ සමයෙහි වනාහි මහණු සාරභණ්‍යයෙහි (තරංගවංශාදී වංශවලට අනුව කීමෙහි) කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ස්වරභණ්‍යය අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

32. ඵ සමයෙහි වනාහි සවග මහණු ලොම් පිටතට ඇති පොරොත්තාවක් දරත්. ‘කාමභොගී ගිහියන් බද්ධ’ යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුඟුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ලොම් පිටතට ඇති පොරොත්තා නො දැරියුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

33. ඵ සමයෙහි වනාහි මගධෙඤ්ඤා වූ සේනික බ්‍රහ්මචාරී රජුගේ අභි රාක්‍ෂ පල දරන්නෝ වෙත්. මගධෙඤ්ඤා වූ සේනික බ්‍රහ්මචාරී රජු විසින් “පහසු සේ ආර්යයෝ අභි වළඳන්වා” යි අනුදන්තා ලද්දේ වෙයි. සවග මහණු ළා අභි (අභි ගැට) ද නෙළවා කෑහ. මගධාධිපති සේනික බ්‍රහ්මචාරී රජුට ද අභි වුවමනා වෙයි. ඵ කල්හි මගධෙඤ්ඤා සේනික බ්‍රහ්මචාරී රජ මිනිසුන් බණවා “සගයෙනි, අරමට යවු. ගොස් අභි ගෙනෙවු” යැ යි ඇණවී ය. “දේවයන් වහන්ස, එසේ යැ” යි කියා ඒ මිනිස්සු මගධාධිපති සේනික බ්‍රහ්මචාරී රජුට පිළිවදන් දී අරමට ගොස්, අරම්පල්ලන් බණවා “සගයෙනි, දේවයන් වහන්සේට අභි වුවමනා යැ. අභි දෙවු යැ” යි කීහ. “ආර්යයෙනි, අභි නැත. හිඤ්ඤා ළා වූ ම අභි නෙළවා වැළඳුහ” යි අරම්පල්ලන් කීහ.

අප්ථ ඛො තෙ මනුස්සා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිලි-
සාරස්ස එතමන්. ආරොවෙසු. 'සුපරිභුක්තං හමණ අයොගි අමිං.
අපි ව හගවතා මත්තා වණ්ණිතා'ති. මනුස්සා උජ්ඣායනාති වියනති
විපාවෙනති 'කප්. හි නාම සමණා සකාපුත්තියා න මත්තා
ජාතින්වා රඤ්ඤා අමිං පරිභුඤ්ජිත්තං'ති. අසොපුං ඛො
හිතඤ්ඤා තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං.
අප්ථ ඛො තෙ හිතඤ්ඤා හගවතො එතමන්. ආරොවෙසු. -පෙ-

"න හිතඤ්ඤා අමිං පරිභුඤ්ජිත්තං. යො පරිභුඤ්ජයා ආපත්ති
දුක්ඛපසාදනං"ති.

34. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස පුගස්ස සමික-
හතං හොති. සුපෙ අමිපෙසිකායො පසතිත්තං හොති. හිතඤ්ඤා
කුසලවිවායනා න පටිගණනාති.

'පටිගණනාප්ථ හිතඤ්ඤා පරිභුඤ්ජප්ථ. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා
අමිපෙසිකනාති.'

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස පුගස්ස සමිකහතං හොති.
තෙන පරියාපුණංසු අමිපෙසිකං කාතුං. හතගත සකලෙහෙව අමෙහි
වරනති. හිතඤ්ඤා කුසලවිවායනා න පටිගණනාති.

"පටිගණනාප්ථ හිතඤ්ඤා පරිභුඤ්ජප්ථ. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා පඤ්චගි
සමණකප්පෙහි එලං පරිභුඤ්ජිතුං, අග්ගිපරිචිතං, සප්පරිචිතං,
නට්පරිචිතං, අබ්භං, නිබ්බට්ඨිජඤ්ඤා පඤ්චමං. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා
ඉමෙහි පඤ්චගි සමණකප්පෙහි එලං පරිභුඤ්ජිතුනාති."

35. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො හිතඤ්ඤා අභිනා
දට්ඨො කාලකතො¹ හොති. හගවතො එතමන්. ආරොවෙසු.
නහ නුත යො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමානි වත්තාරි අභිරාජකුලානි
මෙතෙන විතෙන එරි. සචෙ හි යො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමානි
වත්තාරි අභිරාජකුලානි මෙතෙන විතෙන එරෙයා, න හි යො
හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා අභිනා දට්ඨො කාලං කරෙයා. කතමානි වත්තාරි
අභිරාජකුලානි: වීරුපක්ඛං අභිරාජකුලං, එරාපථං අභිරාජකුලං,
ජබ්බාපුත්තං අභිරාජකුලං, කණ්ණාගොතමකං අභිරාජකුලං, නහ²
නුත යො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමානි වත්තාරි අභිරාජකුලානි මෙතෙන
විතෙන එරි. සචෙ හි යො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමානි වත්තාරි
අභිරාජකුලානි මෙතෙන විතෙන එරෙයා, න හි යො හිතඤ්ඤා
හිතඤ්ඤා අභිනා දට්ඨො කාලං කරෙයා. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා
ඉමානි වත්තාරි අභිරාජකුලානි මෙතෙන විතෙන එරිතුං,
අත්තගුහ්ඨියා අත්තරක්ඛාය අත්තපරිත්තං කාතුං. එවඤ්ඤා පන හිතඤ්ඤා
කාතබ්බං:

1. කාලංකතො - මරණං.

2. නහි නුත - මරණං.

ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු මගධාධිපති සේනියා බිම්බිසාර රජුට මෙ පවත් සැලකළහ. “සමයෙනි, ආර්යයන් විසින් අඹ මොනවට වළඳන ලද්දේ ය. එහෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පමණ දැනීම වණන ලද්දේ යැ” යි රජ කී ය. මිනිස්සු “කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ පමණ නො දැන රජුගේ අඹ වළඳන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අඹ නො වැළඳියයුතු. යමෙක් වළඳන්නේ නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

34. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මුළුවෙක (සමුභයකගේ) සහ බතෙක් වෙයි. සුපයෙහි (හොඳ්දෙහි) අඹ පෙති දමන ලද්දේ වෙයි. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නාහු නො පිළිගනිත්.

“මහණෙනි, පිළිගනිවු, වළඳවු, මහණෙනි, අඹ පෙති අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මුළුවෙක සහබතෙක් වෙයි. ඔහු අඹ පෙති කරන්නට පුහුණු නො කළාහ. බොජුන් හලෙහි සම්පූර්ණ වූ අඹ වලින් යුක්ත වූ (අඹ) අතින් ගෙන හැසිරෙත්. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නාහු නොපිළිගනිත්.

“මහණෙනි, පිළිගනිවු, වළඳවු. මහණුනට කැප වූ කරුණු පසෙකින් එල වළඳන්නට අනුදනිමි. අග්නි පරිචිතය (ගින්නෙන් රත් කරන ලද) ශස්ත්‍ර පරිචිතය (ආයුධයෙකින් කපන ලද), නබපරිචිතය (නියෙන් සිඳින ලද), අබ්ජය (බිජු නැති එලය), පස්වනු නිබබට බිජය (ඉවත් කරන ලද ඇට ඇති එලය) යනු ඒ පස් වැදෑරුම් කැප එල ය. මහණෙනි, කැප වූ මේ පස් කරුණින් මහණුනට කැප වූ එල වළඳන්නට අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

35. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් සර්පයකු විසින් ධිසින ලද්දේ කලුරිය කෙළේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ මහණ මේ සතර සර්ප රාජකුලයන් මෙන් සිතින් නො ම පැතිර වී ය. මහණෙනි, ඉදින් ඒ මහණ තෙම මේ සතර සර්පරාජකුලයන් මෙන් සිතින් පැතිර වූයේ වී නම්, මහණෙනි, ඒ මහණ සර්පයකු විසින් ධිසින ලද ව කලුරිය නො කරන්නේ ම ය. කවර සතර සර්පරාජ කුලයෝ ද යත්: වීරූපාක්‍ෂ සර්පරාජ කුලය, ඒරාපර සර්පරාජ කුලය, ඡබ්‍යාපුක්‍ෂ සර්පරාජ කුලය, කණ්ඩාගොතමක සර්පරාජ කුලය යන සතර ය. මහණෙනි, ඒ මහණ මේ සතර සර්පරාජ කුලයන් මෙන් සිතින් නො ම පැතිර වී ය. මහණෙනි, ඉදින් ඒ මහණ මේ සතර සර්පරාජ කුලයන් මෙන් සිතින් පැතිරවූයේ වී නම්, සර්පයකු විසින් ධිසින ලද ව නො ම කලුරිය කරන්නේ ය. මහණෙනි, ආත්මගුප්තිය පිණිස, ආත්මාරක්‍ෂාව පිණිස, තමාට ආරක්‍ෂාව සලසාගන්නට මේ සතර සර්පරාජ කුලයන් මෙන් සිතින් පතුරු වන්නට (සතර සර්පරාජකුලයනට මෙන් වඩන්නට) අනුදනිමි. මහණෙනි, එය වූ කලී මෙසේ කළයුතු:

“වීරූපකෙතෙහි මෙ මෙතතා මෙතතා ඵරාපථෙහි මෙ
ජබ්‍යාප්තකෙතෙහි මෙ මෙතතා මෙතතා කණ්ඩාගොකමකෙහි ව

අපාදකෙහි මෙ මෙතන මෙතන දිපාදකෙහි මෙ
විකාසපදෙහි මෙ මෙතන මෙතන බිහිසුපදෙහි මෙ

මා මං අපාදකො තිංසි මා මං තිංසි දිපාදකො
මා මං චක්කසාදෙ තිංසි මා මං තිංසි බහ්ගසාදෙ

සබ්බකාමි සංඝායනා සංඝායනා සංඝායනා සංඝායනා සංඝායනා
සංඝායනා සංඝායනා සංඝායනා සංඝායනා සංඝායනා

අප්‍රමාණය වූ ශ්‍රේණි
අප්‍රමාණය බලමින් අප්‍රමාණය සංවිධාන

පමාණවනාන්ති සිරිසපානි,
අභි විවිකා සතපදී උණුණානාභි

සරඹු මුසිකා කතා මෙ රකබා
කතා මෙ පරිතතා පටිකකමනු භතානි

සො'භ: නමො භගවතො
නමො සත්තනාං සම්මාසම්මාද්ධානනාති."

36. තෙත බෝ පත සමයෙහි අනුඤ්ඤානරො හික්වු අනභිරුකියා පිළිනො අකතනො අබ්බජාතං ඡිත්ථි. හගචිතො එතමඤ්ඤා ආරො-
වෙසුං. “අනුඤ්ඤාමි සො හිංසාවෙ. මොසපුරිසො ජෙක්ඤාධම්මි
අනුඤ්ඤා ඡිත්ථි.

නා හික්කවෙහි අත්තනො අධ්‍යාපනං ඡෙත්තබ්බං. යො භික්ෂුයා
ආපත්ති ඉලලව්වයායාති."

1. සර්වසාධාරණ - මිත්‍යා.

“විරූපාක්ෂා කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා. ඒරාපථ කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා. ජබ්බාපුක්ක කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා. කණ්භාගොතමක කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා.

අපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා, දෙපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා, සිවුපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා, බ්‍රහ්මපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා.

අපා සතෙක් මා නො පෙළාවා, දෙපා සතෙක් මා නො පෙළාවා, සිවුපා සතෙක් මා නො පෙළාවා, බ්‍රහ්මපා සතෙක් මා නො පෙළාවා.

සිහලු සත්තු, සියලු පණ ඇත්තෝ, සියලු භූතයෝ, මේ සියල්ලෝ යහපත් දෑ ම දකිත්වා. කිසිවකු ද කරා දුකෙක් නො ඒවා.

බුදුරජ තෙම අප්‍රමාණය (පමණ කළ නො හැකි ගුණ ඇත්තේ ය), ධර්ම අප්‍රමාණය (පමණ කළ නො හැකි ගුණ ඇත්තේ ය), සංකයා අප්‍රමාණය (පමණ කළ නො හැකි ගුණ ඇත්තේ ය), සර්වසායෝ (සර්පයෝ) ප්‍රමාණවත්හ.

සර්පයෝ ය, ගෝනුසුවෝ ය, පත්තෑයෝ ය, දිව්මකුඵලෝ ය, සිකනල්ලු ය, සුහුනෝ ය, මීයෝ ය යන මොහු ප්‍රමාණවත්හ.

මා විසින් ආරක්ෂාව කරන ලද්දේ ය, මා විසින් පරිත්‍රාණය කරන ලද්දේ ය. භූතයෝ පෙරළා යෙත්වා.

ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නමස්කාර කරමි, (විපස්සි ආදී) සත් සම්මාසම්බුදුරද්‍රතට නමස්කාර කරමි” යනු යි.

36. එ සමයෙහි වනාහි එක් මහණෙක් අනභිරක්ඛියෙන් (මහණ දම් පිරිමෙහි නො ඇල්මෙන්) පෙරුණේ තමාගේ පුරුෂ නිමිත්තය සිදුළු ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයා අනෙකක් සිත්ද යුතු කල්හි වෙත එකක් ම සිත්දේ ය.

මහණෙනි, තමාගේ පුරුෂ නිමිත්ත නො සිත්දියුතු. යමෙක් සිත්දේ වී නම්, ඔහුට තුලැසි ඇවැත් වන්නේ යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

37. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකසී සෙට්ඨිසී මහගාසී ව්‍යාපාරසී ව්‍යාපාරසී උපකාමා හොති. අර ඛො රාජගහකසී සෙට්ඨිසී එතදොති: 'යනනුනාහං ඉමාය ව්‍යාපාරසීයා පතං ලිඛාපෙය්‍යාං, ලෙඛෙමි මෙ පරිභොගං භවිසසති, පතං ව දනං, දාසාමි'ති. අර ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි නාය ව්‍යාපාරසීයා පතං ලිඛාපෙය්‍යාං සිකකාය වාහිතා වෙළඟෙ ආලඟෙතා වෙළපරපරාය බන්ධිතා එවමාහ: 'යො සමථො වා බ්‍රාහ්මථො වා අරහා වෙව ඉඤ්චා ව දින්නං යෙව පතං ඔහරතු'ති.

අර ඛො පුරුෂො කසීපො යෙන රාජගහකො සෙට්ඨි තෙනු-පසඛාමි. උපසඛාමිතා රාජගහකං සෙට්ඨි එතදොති: 'අහං හි ගහපති, අරහා වෙව ඉඤ්චා ව දෙති මෙ පතනති' 'සවෙ හතොන ආයසමා අරහා වෙව ඉඤ්චා ව දින්නං යෙව පතං ඔහරතු'ති.

අර ඛො මකලිප්පොසාලො අරිතො කෙසකම්මලො පකුඛො කව්චායනො සඤ්ජයො බෙලලට්ඨිපුකො නිගණ්ඨො නාතපුකො යෙන රාජගහකො සෙට්ඨි තෙනුපසඛාමි. උපසඛාමිතා රාජගහකං සෙට්ඨි එතදොති: 'අහං හි ගහපති අරහා වෙව ඉඤ්චා ව, දෙති මෙ පතනති'. 'සවෙ හතොන, ආයසමා අරහා වෙව ඉඤ්චා ව දින්නං යෙව පතං, ඔහරතු'ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා ව මහාමොග්ගලානො ආයසමා ව පිණ්ඩාලහාරඤ්චාපො පුබ්බතසමයං නිවාසෙතා පතනවිවරමාදය රාජගහං පිණ්ඩාය පච්ඡිසංසු. අර ඛො ආයසමා පිණ්ඩාලහාරඤ්චාපො ආයසමා මහාමොග්ගලානං එතදොති: 'ආයසමා ඛො මහාමොග්ගලානො අරහා වෙව ඉඤ්චා ව ගව්චාපුසො මොග්ගලානං, එතං පතං ඔහර, තුග්ගෙසො පතනා'ති. 'ආයසමා ඛො පිණ්ඩාලහාරඤ්චාපො අරහා වෙව ඉඤ්චා ව, ගව්චාපුසො හාරඤ්චා, එතං පතං ඔහර, තුග්ගෙසො පතනා'ති. අර ඛො ආයසමා පිණ්ඩාලහාරඤ්චාපො වෙහායං අබ්බුත්ථා නං පතං ගහෙතා තිකකතුං රාජගහං අනුපරියායි.

37. එ සමයෙහි වනාහි රජගහ නුවර සිටුවනට මහඟු සඳුන් හරයෙකින් නිපන් සඳුන් ගැටයෙන් ලැබුණේ වෙයි. ඉක්බිති රජ ගහ නුවර සිටුවනට “මේ සඳුන් ගැටයෙන් පාත්‍රයක් ලියැවීම නම් ඉතා යෙහෙක. ලියැවීමේ දී නිපන් සඳුන් සුණු ද මගේ පරිභෝග වස්තුවෙක් වන්නේ ය. පාත්‍රය ද දන වස්තුවක් කොට දෙන්නෙමි”යි මේ සිත විය. ඉක්බිති රජගහ නුවර සිටු තෙම ඒ සඳුන් ගැටයෙන් පාත්‍රයක් ලියවා, සාල්ලෙක තබා හුණ ගසෙක අගැ එල්වා එය හුණ දවු පරපුරෙක (හුණගසෙන් හුණගස බඳි කොට හුණගස් කීපයක් එකට ඇඳා තැනූ ගසෙක) බැඳ යමෙන් රහත් ද සෑද්ධි මත් ද වේ නම් ඔහුට මේ පාත්‍රය දෙන ලද්දේ ය. හේ මෙය ගෙන බඩි වා’යි මෙසේ කීය.

එ කල්හි පූරණකාශාප රජගහ නුවර සිටුවු කරා එළඹියේ ය. එළඹූ රජගහ නුවර සිටුවු බණ්ඩා, “ගෘහපතිය, මම රහත් ද සෑද්ධිමත් ද වෙමි. මට පාත්‍රය දෙව’යි කීය. “වහන්ස, ඉදින් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ රහත් ද සෑද්ධිමත් ද වූ සේක් නම් ඔබට පාත්‍රය දෙන ලද්දේ ම ය. එය ගෙන බස්නා සේක් වා” යි සිටු කී ය.

ඉක්බිත්තෙන් මකඬලිගොසාල ද කේසකම්බලි අජිත ද, පකුඩ කවචායන ද සංජය බෙලලට්ඨිපුක්ක ද නිගණ්ඨ නාතපුක්ක ද යන මොහු එකෙක් වෙත වෙතම රජගහ නුවර සිටු කරා එළඹියහ. එළඹූ “ගෘහපතිය, මම වූ කලි රහත් ද සෑද්ධිමත් ද වෙමි. පාත්‍රය මට දෙව’යි කී ය. “වහන්ස, ඉදින් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ රහත්ද සෑද්ධිමත්ද වූ සේක් නම්, ඔබට පාත්‍රය දෙන ලද්දේ ම ය. එය ගෙන බස්නා සේක් වා” යි සිටු කී ය.

එ සමයෙහි වූ කලි ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරණුවෝ ද යන දෙකම පෙරවරු යෙහි හැඳ පෙරවැ පා සිටුරු ගෙන රජගහ නුවරට පිටු පිණිස පිවිසියාහ. එ කල්හි ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරණුවෝ ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරුනට “ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණු වෝ රහත් ද සෑද්ධිමත් ද වෙති. ඇවැත් මහමුගලන් තෙරුනි, වඩිනු මැනැව්, තෙල පාත්‍රය ගෙන බඩිනු මැනැව් තෙල පාත්‍රය ඔබ ගේ යැ”යි කීහ. ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරණුවෝත් රහත් ද සෑද්ධිමත් ද වෙති. ඇවැත් භාරද්වාජයෙනි, වඩින්න, තෙල පාත්‍රය ගෙන බඩින්න, තෙල පාත්‍රය ඔබ ගේ යැ”යි මහමුගලන් තෙරණුවෝ වදළාහ. එකල්හි ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරණුවෝ අහස් නැග ඒ පාත්‍රය ගෙන තුන් වරක් රජගහ නුවර සිසාරා වැඩියාහ.

තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකො සෙට්ඨි සපුත්තදරො සකෙ නිවෙසනෙ ඨිතො හොති පඤ්ඡලිකො නමස්සමානො. 'ඉධෙව හතෙන අයොගා භාරද්වාපො අමාකං නිවෙසනෙ පතිට්ඨාතු'ති. අථ ඛො ආයසමා පිණේඛාලභාරද්වාපො රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස නිවෙසනෙ පතිට්ඨාසි. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි ආයසමතො පිණේඛාලභාරද්වාපස්ස හත්තො පත්තං ගහෙත්වා මහගස්ස ඛාදනීයස්ස පුරෙත්වා ආයසමතො පිණේඛාලභාරද්වාපස්ස පාදසි. අථ ඛො ආයසමා පිණේඛාලභාරද්වාපො තං පත්තං ගහෙත්වා ආරාමං අගමාසි. අසෙසාස්ස ඛො මනුස්සා 'අයොගන කිර පිණේඛාලභාරද්වාපෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස පතො ඔභාරිතො'ති. තෙ ව මනුස්සා උච්චාසද්දා මහාසද්දා ආයසමන්තං පිණේඛාලභාරද්වාපං පිට්ඨිතො අනුබ්බාදිංසු. අසෙසාසි ඛො හගවා උච්චාසද්දා, මහාසද්දා, සුඛාන ආයසමන්තං ආනාදං ආමනෙතසි. කිනත්තු ඛො සො ආනාදං, උච්චාසද්දා මහාසද්දා'ති.

'ආයසමතා හතෙන්, පිණේඛාලභාරද්වාපෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස පතො ඔභාරිතො, අසෙසාස්ස ඛො හතෙන්, මනුස්සා අයොගන කිර පිණේඛාලභාරද්වාපෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස පතො ඔභාරිතොති. තෙ ව හතෙන් මනුස්සා උච්චාසද්දා මහාසද්දා ආයසමන්තං පිණේඛාලභාරද්වාපං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබ්බාදා, සො එයො හතෙන්, හගවා, උච්චාසද්දා මහාසද්දා'ති.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු සඤ්ඤං සන්තිපානෙත්වා ආයසමන්තං පිණේඛාලභාරද්වාපං පටිපුච්ඡි 'සච්චං කිර තයා භාරද්වාප, රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස පතො ඔභාරිතො'ති.

'සච්චං හගවා.'

චීගරභි බුද්ධො හගවා, 'අනනුවජ්ඣිකං භාරද්වාප අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණ්ඩං අකප්පියං අකරණියං කථං හි නාම ත්වං භාරද්වාප, ඡවස්ස දුරුපතස්ස කාරණං ගීහීනං උක්ඛරිමනුස්සධම්මං ඉද්ධිපාටිභාරියං දසෙස්සසි. සෙයාථාපි භාරද්වාප, මාතුගාමො ඡවස්ස මාසකරුපස්ස කාරණං කොපිතං දසෙස්සති, එවමෙව ඛො තයා භාරද්වාප, ඡවස්ස දුරුපතස්ස කාරණං ගීහීනං උක්ඛරිමනුස්සධම්මං ඉද්ධිපාටිභාරියං දසෙස්සති. නෙතං භාරද්වාප, අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා වා භියොගාභාවාය. අථ මෙවනං භාරද්වාප අප්පසන්නානං මෙව අප්පසාදය පසන්නානං ව එකමිත්තං අඤ්ඤාප්පසාදා'ති.

එ සමයෙහි වනාහි රජගහ නුවර සිටු තෙම අඹුදරුවන් සහිත වූ “වහන්ස, ආයඬ වූ භාරද්වාපයන් වහන්සේ මෙහි ම අප ගේ නිවෙසෙහි පිහිටන සේක්වා”යි කියමින් දෙහොත් මුදුන් දී නමස්කාර කරනුයේ සිය ගෙහි සිටියේ වෙයි. ඉක්බිත්තෙන් ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාප තෙරණුවෝ රජගහ නුවර සිටුහු ගේ ගෙහි පිහිටියාහ. එ කල්හි රජගහ නුවර සිටු තෙම ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාප තෙරුන් ගේ අතීන් ඒ පාත්‍රය ගෙන මහඟු බාදායෙන් පුරා, උන් වහන්සේට ම එය පිළිගැන්වී ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාප තෙරණුවෝ ඒ පාත්‍රය ගෙන ආරාමයට වැඩී සේක. “ආයඬ වූ පිණේඛාලභාරද්වාපයන් වහන්සේ විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය ගෙන බස්නා ලද සේක් ලැ”යි මිනිස්සු ඇසූහ. ඒ මිනිස්සු ද උස්හඬ ඇත්තාහු, මහහඬ ඇත්තාහු, ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාප තෙරුන් පිටුපසින් ඔබ අනුව ගියාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඔවුන්ගේ) උස්හඬ මහහඬ ඇසූ සේක. අසා ආයුෂ්මත් අතද තෙරුන් බණවා, ‘අතදයෙනි, ඒ උස් හඬ මහහඬ කවරේ දැ’යි අසා වදළ සේක.

වහන්ස ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාප තෙරුන් විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය ගෙන බස්නා ලද්දේ ය. වහන්ස, මිනිස්සු ආයඬ වූ පිණේඛාලභාරද්වාපයන් වහන්සේ විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය ගෙන බස්නා ලද්දේ ල යි මිනිස්සු ඇසූහ. වහන්ස, ඒ මිනිස්සු ද උස්හඬ ඇත්තාහු, මහහඬ ඇත්තාහු, ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාපයන් පසු පස්සෙන් ආවාහු වෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ ඒ උස්හඬ ය මහහඬ යැයි අතද තෙරණුවෝ සැලකළාහ.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි, මේ කාරණයෙහි බික්සහන රැස් කොට, ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාප තෙරුන් බණවා “භාරද්වාපයෙනි, තොප විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය බාගෙනෙන ලද්දේ ල, ඒ සැබෑ දැ”යි අසා වදළ සේක.

“සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි තෙරණුවෝ උත්තර දුන්හ.

“භාරද්වාපයෙනි, නොනිසි දූයෙක, නොඅනුලොම දූයෙක, නො සුදුසු දූයෙක, මහණුනට නො ගැළැපෙන දූයෙක, නො කැප දූයෙක, නොකවයුතු දූයෙක, භාරද්වාපයෙනි, කෙසේ නම් නොවටනා ලී පාත්‍රයෙක කරුණින් ලී පාත්‍රයක් නිසා ගිහියනට උතුරු මිනිස් දමක් වූ ඉදුපෙළහර දක්වනු ද භාරද්වාපයෙනි, මාගමක් නොවටනා මස්සක් පමණ වූ මිලයක් නිසා යම්සේ සාධකය කොපිතය දක්වන්නී ද, භාරද්වාපයෙනි, එ පරිද්දෙන් ම තොප විසින් නොවටනා ලී පාත්‍රයෙක කරුණින් ගිහියනට උතුරුමිනිස්දමක් වූ ඉදු පෙළහර දක්වන ලද්දේ ය. භාරද්වාපයෙනි, මෙය නොපහන් අය ගේ පැහැදීම පිණිය ද පහන් අයගේ (පැහැදීම) බොහෝ වීම පිණිය ද නො වේ. භාරද්වාපයෙනි, වැලිදු මෙය නොපහන් අයගේ නො පැහැදීම පිණිය ද පහන් වූ ඇහැමි කෙනකු ගේ වෙනස් බව පිණිය ද වේ” යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විවිධ කරුණු දක්වා ගැඹුණු සේක.

විගරහිතා ධම්මං කරං කරා හිනඛු ආමනෙතසි:

“න භික්ඛවෙ, හිතීනං උතාරිමනුසසධම්මං ඉඤ්ඤාචිකාරියං දයොතබ්බං. යො දයොයා ආපතති දුක්ඛංයා. හිතදෙතං හිතවෙ, දරුපතං. සකලිකං සකලිකං කරා හිනඛුනං අඤ්ජනුපපිංසනං දෙරං. න ච භික්ඛවෙ දරුපතො ධාරෙතබ්බො යො ධාරෙයා ආපතති දුක්ඛංයා”ති.

38. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචෙ පතො ධාරෙතති සොවණ්ණමයං රුපියමයං. මනුසසා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති, ‘සෙයාරාපි ගිහී කාමහොගිනො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, සොවණ්ණමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න රුපියමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න වෙච්චියමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න ඵලිකමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න කංසමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න කාවමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න නිපුමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න සිසමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න කම්බලොභමයො පතො ධාරෙතබ්බො, යො ධාරෙයා ආපතති දුක්ඛංයා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ දෙව පතො අයොපතං, මතතිකාපතං”ති.

39. තෙන ඛො පන සමයෙන පතනමුලං සංසියති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

‘අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පතනමණ්ඩලනති.’

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචානි පතනමණ්ඩලානි ධාරෙතති සොවණ්ණමයං රුපියමයං. මනුසසා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති, ‘සෙයාරාපි ගිහී කාමහොගිනො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, උච්චාවචානි පතනමණ්ඩලානි ධාරෙතබ්බානි. යො ධාරෙයා ආපතති දුක්ඛංයා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, දෙව පතනමණ්ඩලානි නිපුමයං සිසමයං”ති.

බහලානි මණ්ඩලානි නාවසුපියනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලිඛිතු”නති.

වලී හොතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මකරදහකං චිඤ්ඤ”නති.

විවිධ කරුණින් ගරභා දහමි කතා කොට මහණන් බණවා,

"මහණෙනි, ගිහිනට උතුරු මිනිස් දහමක් වූ ඉදුපෙළහර නො දක්වියයුතු, යමෙක් දක්වූයේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, කෙල ලී පාත්‍රය බිඳිවූ, කැබැලි කැබැලි කොටැ හික්ෂුනට අඳුන් ගටනු පිණිස දෙවූ. මහණෙනි, ලිමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු යමෙක් දරන්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ" යැ යි වදළ සේක.

38. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු රන්මුවා ද රිදී මුවා ද ලොකු කුඩා (නොයෙක් ප්‍රමාණයේ) පාත්‍ර දරන්. 'කාමභොගී ගිහියන් බදුහ'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, ගරභත්, නො ගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

"මහණෙනි, රන්මුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, රිදී මුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, මිණිමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, වෙරළමිණිමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, පළිඟුමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, කස්ලොහො මුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, විදුරුමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, කළුරියමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, සුදුරියමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, කහලොහොමුවා පාත්‍රය නො දරියයුතු, යමෙක් දරුයේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, යමුවා පාත්‍රය ද මැටිමුවා පාත්‍රය ද යන පාත්‍රදෙක අනුදනිමි" යි වදළසේක.

39. එ සමයෙහි පාත්‍රයේ මුල ගැටෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ.

'මහණෙනි, පාමඩුල්ලක් (පාත්‍ර අඩියක්) අනුදනිමි' යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සවග මහණහු රන්මුවා වූ ද රිදීමුවා වූ ද යි උස් පහත් (නානාවිධ) පාමඩුලු දරන්, 'කාමභොගී ගිහියන් බදුහ' යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

'මහණෙනි උස්පහත් පාමඩුලු නො දරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, රියමිමුවාද සුදු රියමිමුවා ද යි පාමඩුලු දෙකක් අනුදනිමි' යි වදළසේක.

සන වූ පාමඩුලු පාත්‍රයෙහි වැදගෙන නො සිටී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

'මහණෙනි, (තුනිබව ගන්වනු පිණිස) මඩුල්ල ලියන්නට අනුදනිමි' යි වදළසේක.

රැළි ගැසෙත් (ඇකිලෙත්)...

'මහණෙනි මුවර දකි කපන්නට අනුදනිමි' යි වදළසේක.

40. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකේයා භික්ඛු විත්තානි පත්තමණ්ඩලානි ධාරෙනත් රූපකාකිණ්ණොති භික්ඛකම්මකතානි. තානි රථිකායසි දසෙසනාං ආභිණ්ඩනති. මනුසසා උජ්ඣායනත් වියනත් විපාචෙනති, 'සෙය්‍යපාසි ගිහී කාමහොගිනොති'. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොවෙසුං. -පෙ-

"න භික්ඛවෙ, විත්තානි පත්තමණ්ඩලානි ධාරෙනධාරානි රූපකාකිණ්ණොති භික්ඛකම්මකතානි. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පකතිමණ්ඩල"නති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සඋදකං පත්තං පටිසාමෙනති. පත්තො දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, සොදකො පත්තො පටිසාමෙනධෙබ්බා. යො පටිසාමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඔතාපෙඤ්ඤා පත්තං පටිසාමෙකු"නති.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සොදකං පත්තං ඔතාපෙනති, පත්තො දුශ්ඤ්ඤො හොති. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, සොදකො පත්තො ඔතාපෙනධෙබ්බා. යො ඔතාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වොදකං කඤ්ඤා ඔතාපෙඤ්ඤා පත්තං පටිසාමෙකු"නති.

43. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු උජ්ඣායන පත්තං නිදහනති පත්තස්ස වණ්ණො දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, උජ්ඣායන පත්තො නිදහනධෙබ්බා. යො නිදහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුහුත්තං උජ්ඣායන ඔතාපෙඤ්ඤා පත්තං පටිසාමෙකු"නති.

44. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්මුත්තා පත්තො අජෙක්ඛාකායෙ අනාධාරා නික්ඛිත්තා හොතති. වාතමණ්ඩලිකාය ආවට්ඨිකා පත්තො භිජ්ජංසු. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පත්තාධාරක"නති.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මිඨංගො පත්තං නික්ඛිපනති. පටිපතිකා පත්තො භිජ්ජති. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, මිඨංගො පත්තො නික්ඛිපිතධෙබ්බා. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස"නති.

40. එ සමයෙහි සචග මහණහු විසිතුරු වූ භික්ෂිකර්ම කළ රූපවලින් ගැවැසි ගත් සිතුවම් කරන ලද පාමඩුලු දරන්. වීරියෙහි ද ඒවා පෙන්වමින් ඇවිදිත්. 'කාමභෝගී ගිහියන් බඳුන'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, තුලුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

"මහණෙනි, භික්ෂිකර්ම කළ රූපයෙන් ගැවැසිගත් විසිතුරු පාමඩුලු නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, පියෙව් පාමඩුලු අනුදනිමි"යි වදළ සේක.

41. එ සමයෙහි මහණහු දිය සහිත පාත්‍රය තැන්පත් කොට තබන්. පාත්‍රය දුෂ්‍ය වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, දිය සහිත පාත්‍රය තැන්පත් කොට නො තැබිය යුතු. යමෙක් තබන්නේ නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, තවා (රත් කොට) පාත්‍රය තැන්පත් කොට තබන්නට අනුදනිමි"යි වදළ සේක.

42. එ සමයෙහි මහණහු දිය සහිත පාත්‍රය තවත් (රත් කරත්). පාත්‍රය දුගඳ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, දිය සහිත පාත්‍රය නො තැවියයුතු. යමෙක් තවත්තේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, දිය රහිත කොට තවා පාත්‍රය සුදැකි කොට තබන්නට අනුදනිමි"යි වදළ සේක.

43. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු පාත්‍රය උෂ්ණයෙහි තබන්. පාත්‍රයේ පැහැය දුෂ්‍ය වෙයි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, උෂ්ණයෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් කැබුයේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, මොහොතක් උෂ්ණයෙහි තවා පාත්‍රය සුදැකි කොට තබන්නට අනුදනිමි"යි වදළ සේක.

44. එ සමයෙහි වනාහි බොහෝ පාත්‍රයෝ එළිමහනෙහි ආධාරකයක් නැති ව තබන ලද්දහු වෙත්. පාත්‍රයෝ සුළි සුළඟෙකින් පෙරළී බුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, පාත්‍රාධාරකයක් අනුදනිමි"යි වදළ සේක.

45. එ සමයෙහි වනාහි හික්ෂුහු මීඝාත්තයෙහි (පිල් කෙළවර) පාත්‍ර තබන්. පාත්‍රය ඇදවැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, පිළ කෙළවර පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් කැබුයේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිභණ්ඩනෙහ පතං නික්ඛිපනති. පරිපතීන්ධා පතො භිජ්ජති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, පරිභණ්ඩනෙහ පතො නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍යා ආපතති දුක්ඛට්ඨයා"ති.

47. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ජමාය පතං නික්ඛාජ්ජනති. ඔට්ටො සංඨියති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කිණ්ණසන්ධාරක"නති.

කිණ්ණසන්ධාරකො උපචිකාති ඛජ්ජති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වොළක"නති.

වොළකං උපචිකාති ඛජ්ජති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පතමාලකනති." පතමාලකා පරිපතීන්ධා පතො භිජ්ජති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පතකණ්ණොලික"නති.

පතකණ්ණොලිකාය පතො සංඨියති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පතකතට්ඨික"නති.

අංසඛ්ඤානො න භොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අංසඛ්ඤානං බන්ධනසුත්තක"නති.

48. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛිඛිලෙපි නාගදන්තකෙපි පතං ලග්ගනති. පරිපතීන්ධා පතො භිජ්ජති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, පතො ලග්ගනබ්බො. යො ලග්ගෙය්‍යා ආපතති දුක්ඛට්ඨයා"ති.

46. එ සමයෙහි මහණහු පරිභණ්ඩය කෙළවැ (පිළව පිටත වූ කුඩා පිළු තුළ) පාත්‍රය තබන්. පාත්‍රය ඇඳවැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එය සැලකළහ.

“මහණෙනි, පරිභණ්ඩය කෙළවැ (පිළව පිටතින් වූ කුඩා පිළු තුළ) පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තැබූයේ වී නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

47. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු පාත්‍රය බීමැ මුනින් නමා තබන්. පාත්‍රයේ මුට්ටි ගැටී ගෙවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, තණ ඇතිරියක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

තණ ඇතිරිය වෙයන් වීසින් කනු ලැබෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, (පාත්‍රය තැබීමට) රෙදිකඩක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

රෙදිකඩ වෙයන් වීසින් කනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රමාලකයක් (පාත්‍රය තබන්නට පිළක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පාත්‍රමාලකයෙන් ගිලිහී වැටී පාත්‍රය බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රකණ්ඩාලිකාවක් (පාත්‍රය තබන කුඩයක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පාත්‍රකණ්ඩාලිකායෙහි පාත්‍රය ගැටී ගෙවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, (පාත්‍රය බහාලන්නට) ඵවිකයක් (පසුම්බියක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ඵල්ලා ගන්නට අංසබන්ධකයෙක් (උරේ හිසේ ඵල්වන පටියෙක්) නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අංසබන්ධකයක් (උරබදනාවක්) ද බදනා හුයක් ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

48. එ සමයෙහි මහණහු භික්ඛිච්චයෙහි (බිත්තියෙහි ගසන ලද උලෙක) ද නාගදන්තකයෙහි ද (බිත්තියෙහි සවි කළ ඇත්දතෙහි) ද පාත්‍රය ඵල්ලන්. ඇඳවැටී පාත්‍රය බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රය නො ඵල්ලියයුතු. යමෙක් ඵල්ලන්නේ නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

49. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤි පතං නික්ඛිපනති. සතිසම්මොසා නිසිද්දානා ඔක්ඛරිතා පතං භිද්දනති, භගවතො එතමඤ් ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, මඤ්ඤා පතෙනා නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨො”ති.

50. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පිඨෙ පතං නික්ඛිපනති. සතිසම්මොසා නිසිද්දානා ඔක්ඛරිතා පතං භිද්දනති, භගවතො එතමඤ් ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පිඨෙ පතෙනා නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨො”ති.

51. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අභේක පතං නික්ඛිපනති. සතිසම්මොසා වුට්ඨහනති. පරිපතිතා පතො භිජ්ජති. භගවතො එතමඤ් ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, අභේක පතෙනා නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨො”ති.

52. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ජනෙත පතං නික්ඛිපනති. වාතමණ්ඩලිකාය ජනං උක්ඛිපියති. පරිපතිතා පතො භිජ්ජති. භගවතො එතමඤ් ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, ජනෙත පතෙනා නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨො”ති.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පතහත්ථා කවාටං පණාමෙනති. කවාටො ආවට්ඨිතා පතො භිජ්ජති. භගවතො එතමඤ් ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පතහත්ථොත කවාටො පණාමෙනබ්බො. යො පණාමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨො”ති.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු තුම්බකවාහෙ පිණ්ඩාය වරනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යථාපි තිත්ථියා’ති. භගවතො එතමඤ් ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, තුම්බකවාහෙ පිණ්ඩාය වරිතබ්බො, යො වරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨො”ති.

49. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු ඇදෙහි පාත්‍රය තබන්. සිහි මුළා වෙන් ඉදගන්නාහු වැතිර පාත්‍රය බිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඇදෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

50. එ සමයෙහි මහණහු පුටුවෙහි පාත්‍රය තබන්. සිහි මුළාවෙන් ඉදගන්නාහු වැතිර පාත්‍රය බිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පුටුවෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

51. එ සමයෙහි මහණහු ඇකයෙහි පාත්‍රය තබන්. සිහි නැති ව නැති සිටිත්. පාත්‍රය වැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි ඇකයෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

52. එ සමයෙහි මහණහු ඡත්‍රයෙහි පාත්‍රය තබන්. සුළු හුළහින් ඡත්‍රය එසැවෙයි. පාත්‍රය වැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඡත්‍රයෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

53. එ සමයෙහි මහණහු පාත්‍රය ගත් අතැත්තාහු කවුළුව අරිත්. කවුළුව පෙරළී ඊමෙන් පාත්‍රය බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රය ගත් අතැත්තාහු විසින් කවුළුව නො ඇරිය යුතු. යමෙක් අරින්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වේ” යැ යි වදළ සේක.

54. එ සමයෙහි මහණහු ලඞු කබලෙන් (ලඞු කබලක් අතැති වැ) පිටු පිණිස හැසිරෙත්. මිනිස්සු ‘කීර්ථකයන් බදුහ’යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ලඞුකබලෙන් පිටුසිඟා නො හැසිරිය යුතු. යමෙක් හැසිරෙන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක

55. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සට්ඨකචාගෙ පිණ්ඩාය වරන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියතති විපාවෙනති : ,සෙය්‍යථාපි තිස්සියා'ති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, සට්ඨකචාගෙ පිණ්ඩාය වරිතබ්බං, යො වරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්සා”ති.

56. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරො භික්ඛු සබ්බපංසු-කුලිකො හොති. යො ඡවසීසස්ස පනං ධාරෙති, අඤ්ඤරතා ඉත්ථි පසස්සවා භිතා විසසරමකාසි ‘අබ්භං මෙ, පියාවො වතායන්ති’. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියතති විපාවෙනති, ‘කථං භි නාම සමණා සකායුත්තියා ඡවසීසස්ස පනං ධාරෙස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි පියාවිලි-කා’ති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, ඡවසීසස්ස පනෙතා ධාරෙතබ්බො. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. ‘න ච භික්ඛවෙ, සබ්බපංසුකුලිකෙන භවිතබ්බං. යො භවෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්සා’ති.

57. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වලකානිපි අට්ඨිකානිපි උට්ඨිට්ඨොදකස්සි පනෙතන නිහරන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියතති විපාවෙනති ‘යස්මිං යෙව්මෙ සමණා සකායුත්තියා භුක්ඤ්ඤන්ති යොව නෙසං පටිග්ගහොති’ භගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, වලකානි වා අට්ඨිකානි වා උට්ඨිට්ඨොදකං වා පනෙතන නිහරිතබ්බං. යො නිහරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පටිග්ගහ”න්ති.

58. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භස්සෙත විපාවෙතා විවර-සිබ්බෙන්ති. විවරං විලොමං හොති. භගවතො එතමන්. ආරො-වෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සසුකං නමිකක”න්ති.

59. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස දණ්ඩසසුකං උපපන්නං හොති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, දණ්ඩසසුක”න්ති.

55. එ සමයෙහි මහණු සට්ඨකථාහයෙන් (කළ කබලක් ගෙන) පිඩු පිණිස හැසිරෙත්. 'කීර්ථකයන් බදුහ'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

"මහණෙනි, සට්ඨකථාහයෙන් (කළ කබලෙහි) පිඩු පිණිස නො හැසිරියයුතු. යමෙක් හැසිරෙන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

56. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් හැම පිරිකරින් ම පාංශුකුලික වෙයි. (හැම පිරිකරක් ම පාංශුකුල වශයෙන් සොයා ගත් දැයින් සකස් කොට ගෙන දරන්නේ වෙයි.) හෙතෙම මිනිහිස් කබලකින් කළ පාත්‍රයක් දරයි. එක්තරා ස්ත්‍රියක් ඔහු දක බිය පත් වුවා, 'මට විපතෙක, ඒකාන්තයෙන් මේ පියාවියෙකැ'යි කැගැසූ ය. 'කෙසේ නම් ශාක්‍යාපුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ පිසස් පැවියන් සේ මිනිහිසින් කළ පාත්‍රයක් දරත් ද'යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

"මහණෙනි, මිනිහිසින් කළ පාත්‍රයක් නො දරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

57. එ සමයෙහි වනාහි මහණු (විකා දමු) සප ද ඇට කටු ද ඉඳුල්දිය ද පාත්‍රයෙන් ගෙන ගොස් ඉවත ලත්. 'මේ ශාක්‍යාපුත්‍රික මහණු යම් පාත්‍රයෙක ම වළඳත් ද එය ම ඔවුන් කුණු දමන බදුන වෙ යැ' යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

"මහණෙනි, සප හෝ ඇට හෝ ඉඳුල්දිය හෝ පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගෙන නො යායුතු. යමෙක් ගෙන යන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, කුණු දමන්නට බදුනක් අනුදනිමි" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

58. එ සමයෙහි මහණු අතින් ඉරා සිවුරු මසත්. සිවුරු විලොම (විසම) වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, පිහියක් ද පිහියට වැස්මක් ද අනුදනිමි" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

59. එ සමයෙහි වනාහි සංඝයාට දණ්ඩශස්ත්‍රකයෙක් (මීට සහිත පිහියක්) උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, දණ්ඩශස්ත්‍රකය (මීට සහිත පිහිය) අනුදනිමි" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙසියා භික්ඛු උච්චාවචේ සත්කදණ්ණං ධාරෙනති සොවණ්ණමයං රූපියමයං. මනුස්සා උජ්ජායනති වියනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙසු. -පෙ-

"න භික්ඛවෙ, උච්චාවචා සත්කදණ්ණං ධාරෙනති. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨාසා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨමයං දන්තමයං විසාණමයං නළමයං වෙළමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සඩ්ධනාභිමයනති."

61. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු කුන්තට්ඨකෙනන පි වෙළපෙසිකාය පි විවරං සිබ්බෙනති විවරං දුක්ඛබ්බිතං භොති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙසු.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සුචික"නති.

සුචියො කණ්ණකිතායො භොතති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සුචිනාළික"නති.

සුචිනාළිකායපි කණ්ණකිතායො භොතති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ කිණ්ණෙන පුරෙතු"නති.

කිණ්ණෙපි කණ්ණකිතායො භොතති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සත්තුයා පුරෙතු"නති.

සත්තුයාපි කණ්ණකිතායො භොතති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සරිතක"නති.

සරිතකෙනපි කණ්ණකිතායො භොතති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ මධුසිත්තකෙන සාරෙතු"නති.

සාරිතකං පරිභිජ්ජති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සාරිතසිපාවික"නති.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු තත්ත තත්ත ඛිලං නිබන්ධා සබ්බෙසිකා විවරං සිබ්බෙනති. විවරං විකණ්ණං භොති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙසු.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ කඨිනං, කඨිනරජුං. තත්ත තත්ත ඔබ්බෙසිකා විවරං සිබ්බෙතුනති".

60. එ සමයෙහි සචග මහණහු රන්මුවා ද රිදීමුවා ද කුඳු මහත් පිහියා මිටි දරන්. 'කාමහොභී ගිහියන් මෙනැ'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිකන්, කුශුණ කියත්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කුඳු මහත් පිහියා මිටි නො දරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇටමුවා, දත්මුවා, අංමුවා, බටදඬුමුවා, හුණදඬුමුවා, දඬුමුවා, ලහමුවා, පලමුවා, ලොහොමුවා, සන්නැබමුවා පිහියාමිටි අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

61. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු කුකුළු පිහාටුයෙන් ද උන පතුරෙන් කළ කුරෙන් ද සිවුරු මසත්. සිවුරු නොමනා ව මැසුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, හිදිකටුව අනුදනිමි”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) වදළසේක. හිදිකටු මල බැඳුණේ වෙයි.

“මහණෙනි, හිදිකටුකුලාව අනුදනිමි”යි වදළ සේක. හිදිකටුකුලායෙහි (බහාලන ලද්දහ) ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මහණෙනි, රාබිජු සුණයෙන් පුරවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

රාබිජු සුණයෙන් පුරවන ලද්දහ ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මහණෙනි, කහමුසු විළඳ සුණයෙන් පුරවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කහමුසු විළඳ සුණයෙන් (පුරාලන ලද්දහ) ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මහණෙනි, ගල් කුඩුවලින් පුරවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක. ගල්කුඩුවලින් පුරවන ලද්දහ ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මීඉටියෙන් (තවරන්නට) අනුදනිමි”යි වදළසේක. තවරන ලද මීඉටි ගැළැවී වැටෙයි.

“මහණෙනි, මීඉටි ගැ රෙදි කඩක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

62. එ සමයෙහි මහණහු ඒ ඒ තැන හුල් සිටුවා සම්බන්ධ කොට සිවුරු මසත්. සිවුරු විකර්ණ (සම නොවූ) කොන් ඇත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කඩිනය (සිවුරුහිණ) ද කඩින රැහැන (සිවුරුහිණෙහි බඳනා රැහැන) ද යන දෙකත් ඒවායේ ඒ ඒ තැනැ සිවුර නමා බැඳ මසන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

විසමෙ කඨිනං පනරන්ති. කඨිනං පරිභිජ්ජති.

“න භික්ඛවෙ විසමෙ කඨිනං පක්ඛිකඛ්ඤං. යො පක්ඛරයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

ඡමාය කඨිනං පනරන්ති. කඨිනං පංසුකිනං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිණසඨාරකන්ති”.

කඨිනස්ස අනෙතා ජීරති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අනුචාතං පරිභණ්ඩං ආරොපෙතුන්ති”.

කඨිනං නායභොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දණ්ඩකඨිනං විදලකං සලාකං විනන්ධන-
රජ්ජං විනන්ධනසුත්තකං විනන්ධිකා විවරං සිඛෙකුන්ති”.

සුත්තනාහරිකායො විසමා භොන්ති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කලිමබ්බන්ති”.

සුත්තං වධ්වා භොන්ති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මොසසුත්තකන්ති.”

63. තෙන ධො පන සමයෙන භික්ඛු අධොතෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමන්ති. කඨිනං දුස්සති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරො-
වෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අධොතෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමිකඛ්ඤං. යො අක්කමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

64. තෙන ධො පන සමයෙන භික්ඛු අලෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමන්ති. කඨිනං දුස්සති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අලෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමිකඛ්ඤං. යො අක්කමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

65. තෙන ධො පන සමයෙන භික්ඛු සඋපාහනා කඨිනං අක්කමන්ති. කඨිනං දුස්සති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සඋපාහනෙන කඨිනං අක්කමිකඛ්ඤං. යො අක්කමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

නො සම තන්හි සිටුවාගත් තබන්. එය බිඳි වැටෙයි.

“මහණෙනි, නො සමවූ තැන සිටුවාගත් නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

සිටුවාගත් බිම තබන්. එය දුලියෙන් බැදුණේ වෙයි.

“මහණෙනි, තණඇතිරිය අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කඩිනමේ කොන් දිරයි.

“මහණෙනි, වාටියක් යොද පිරිබඩ නංවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

සිටුවාගත් නො පොහොනේ වෙයි (මඳ වෙයි).

“මහණෙනි, දණ්ඩකඩිනම ද සිටුවාගත් මැදට බඳනා දණ්ඩ ද විදලකය ද (දණ්ඩකඩිනමේ ප්‍රමාණය අනුව) කළාලයේ කොන් දෙක අකුළා දෙපට කිරීම ද,

සලාකාව ද (දෙපට සිටුව මැදට දමන කුර ද) විනන්ධන රජ්ජව ද,

මහ සිටුවාගත් හා කුඩා සිටුවාගත් බඳනා රැහැන ද කුඩා සිටුවාගත් සිටුව බඳනා හුය ද එසේ බැඳ සිටුව මහන්නට ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

සුත්‍රාන්තරිකාවෝ (හු අතර පෙදෙස්හු) විසම වෙන්. (සමාන ව නො සිටිත්).

“මහණෙනි, (අතර ප්‍රමාණය හඟවන) කිලිඹුවක් (තල්කොළ කැබැලි ආදී මීමක්) අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

හු ඉරි ඇඳ වේ.

“(සිටුව මසා අවසන් වූ පසු ගලවා දමන) බොරු හු ගැසීම අනුදනිමි”යි වදළසේක.

63. එ සමයෙහි මහණහු නො දෙවූ පයින් සිටුවාගත් ඇක්මෙන්. සිටුවාගත් දුෂ්‍ය වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නොදෙවූ පයින් යුතු ව සිටුවාගත් නො ඇක්මියුතු. යමෙක් ඇක්මෙන්තේ නම් (පා ගාත්තේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේය”.

64. එ සමයෙහි මහණහු තෙත් පයින් සිටුවාගත් ඇක්මෙන්. සිටුවාගත් දුෂ්‍ය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තෙත් පයින් සිටුවාගත් නො ඇක්මියුතු (පා නො ගැසිය යුතු). යමෙක් ඇක්මෙන්තේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය”.

65. එ සමයෙහි මහණහු පාවහන් ඇත්තාහු සිටුවාගත් ඇක්මෙන් (පාගත්). සිටුවාගත් දුෂ්‍ය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පාවහන් සහිත වූවහු වියින් සිටුවාගත් නො ඇක්මියුතු. යමෙක් ඇක්මෙන්තේ ද දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

66. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වීථරං සිබ්බන්තා අභිගුලියා පටිගණකනි, අභිගුලියො දුක්ඛා භොනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙය්‍යං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පටිගහනති”

67. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගේයා භික්ඛු උච්චාවචෙ පටිගහොධාරෙනති යොවණ්ණමයං රුපිමයං, මනුසසා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති. ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගීනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙය්‍යං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා පටිගහා ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛපයස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨිමයං දනකමයං විසාණමයං නළමයං චෙළමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සංඛනාභිමයනති”.

68. තෙන ඛො පන සමයෙන සුචියොපි සත්ථකාපි පටිගහාපි නස්සනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙය්‍යං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආවෙසනවිත්ථකනති”.

ආවෙසනවිත්ථකෙ සමාකුලා භොනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙය්‍යං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පටිගහනති”.

අංසබ්බකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අංසබ්බකං බන්ධනසුත්තකනති”.

69. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අබ්බොකාසෙ වීථරං සිබ්බන්තා සිතෙනපි උණ්ණනපි කිලමනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙය්‍යං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කඨිනසාලං කඨිනමණ්ඩපනති”.

කඨිනසාලා නිවචන්ත්‍රිකා භොති. උදකෙන ඔත්ථරියති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙය්‍යං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවචුක්ඛං කාතුනති”.

වයො පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීතිතුං තයො වයෙ ඉඨ්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති”.

ආරොහන්තා විහංගන්තති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො යොපාසො ඉඨ්ඨකායොපාණං සිලායොපාණං දරුයොපාණනති”.

ආරොහන්තා පරිපතනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලමබනබාහනති”.

66. එ සමයෙහි මහණහු සිවුරු මහන්තාහු හිදිමුව ඇඟිල්ලෙන් පිළිගනිත්. (ඉදිකටු මුණත ඇඟිල්ලෙන් ගෙන අදිත්) ඇඟිල්ලේ රිදුම් ඇත්තේ වෙන් (ඇඟිලි රිදේ). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිළිගාව (දිදලය) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

67. එ සමයෙහි සවග මහණහු රන්මුවා වූ ද රිදිමුවා වූ ද කුදු මහත් පිළිගාවන් (දිදල) දරත්. මිනිස්සු “මොහු කාමහොඹි ගිහින් බදුවහ”යි ලාමක කොට සිතත්, නොගුණ කියත්, දෙස් කතා පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, (රන්රිදිමුවා) කුදු මහත් පිළිගා (දිදල) නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇවිත් කරන ලද, ඇත්දළ ඇ දළින් කරන ලද, අඟිත් කරන ලද, ගෙඩිවල ලෙල්ලෙන් කරන ලද, ලොහයෙන් කරන ලද සක්තෑබිත් කරන ලද පිළිගාව (දිදලය) අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

68. එ සමයෙහි හිදිකටු ද පිහියා ද පිළිගාවෝ (දිදල) ද නැසෙත් (නැති වෙත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඇවිසුම් වීතක් (ඉදිකටු කුලා ආදිය තබන කුඩා පෙට්ටියක් හෝ කොටුවක්) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

ඇවිසුම්විතෙහි ඒ හිදිකුලා ආදීහු එකට අවුල්වුවාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිළිගාවට (දිදලයට) පසුම්බියක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පිළිගා පසුම්බියට උරබදනාවෙක් (උරේ එල්ලා ගැනීමට පටියෙක්) නො වෙයි.

“මහණෙනි, උරබදනාව ද බදනා හුය ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

69. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහනෙහි (හිඳ සිවුරු මහන්තාහු ශීතයෙන් ද උෂ්ණයෙන් ද පෙළෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සිවුරුභිණ් කබන්තට ශාලාවක් සිවුරුභිණ්ට මඩුවක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

සිවුරුභිණ් හල (කඩින ශාලාව) මිටි බිමක් ඇත්තේ වෙයි. දියෙන් වැසෙයි (දියට යට වෙයි.) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සිවුරුභිණ්හල උස් බිම ඇතියක් කරන්නට (එහි බිම උස් කොට නංවන්නට) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උස් කොට නහන ලද බිම පස් ඇඳහැළෙයි.

“මහණෙනි, ගඩොළයෙන් කළ බැඳුම ද ගලින් කළ බැඳුම ද ලියෙන් කළ බැඳුම ද යි බැඳුම් තුනක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උස් කොට බදනා ලද බිමට නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්.

“මහණෙනි, ගඩොළු හිණ (තරප්පුව) ගල්මුවා හිණ (තරප්පුව) දඬුමුවා හිණ (තරප්පුව) ද යනු තුන් හිණ අනුදනිමි”යි වදළසේක.

හිණෙහි නඟින්නාහු ඇඳ වැටෙත්.

“ගරාදි වැටක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කඨිනසාලාය තිණවුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඛග්ගමෙඛවා උලලිකතාවලිකතං කාතුං සෙතවණ්ණං කාලවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්චපටිකං විවරවංසං විවරරජ්ජුනති”.

70. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු විවරං සිඤ්ඤවා තසෙව කඨිනං උජ්ඣාදවා පක්ඛමනති. උතුරෙහි පි උපචිකාහි පි බජ්ජති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ කඨිනං සධ්සරිතුනති”.

කඨිනං පරිභිජ්ජති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගොසංසිකාය කඨිනං සධ්සරිතුනති”.

කඨිනං විනිවෙධීයති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ බන්ධනරජ්ජුනති”.

71. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු කුඩෙඛි පි ඵලෙහි පි කඨිනං උජ්ජාපෙතවා පක්ඛමනති. පරිපතීතා කඨිනං භිජ්ජති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛිට්ඨෙ වා නාගදන්තෙ වා ලග්ගෙතුනති”.

72. අථ ඛො භගවා රාජගහෙ යථාහිරන්තං විහරිතා යෙන වෙසාලි තෙන වාරිකං පක්ඛාමී. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සුචිකමපි සත්ථකමපි ගෙසජ්ජමපි පනෙතන ආදය ගච්ඡති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගෙසජ්ජවිකනති”.

අංසබ්බකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අංසබ්බකං බන්ධනසුත්තකනති”.

73. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු උපාහනායො කායබන්ධනෙන බන්ධිතා ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. අඤ්ඤතරො උපාසකො නං භික්ඛුං අභිවාදෙතො උපාහනායො සීසෙන සට්ඨෙයි. සො භික්ඛු මඬකු අභොයි. අථ ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගන්තො භික්ඛුනං එතමන් ආරොවෙයි. භික්ඛු භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපාහනසම්චිකනති”.

අංසබ්බකො න භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අංසබ්බකං බන්ධනසුත්තකනති”.

74. තෙන ඛො පන සමයෙන අන්තරාමග්ගෙ උදකං අකජ්ජියං භොති. පරිසසාවනං න භොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරිසසාවනනති”.

වොළකං නප්පභොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කටච්ඡපරිසසාවනනති”. වොළකං නප්පභොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධම්මකරකනති”.

කඨින ශාලායෙහි තණරොවු වැටෙයි. “මහණෙනි, සණ දඩු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළතත් පිටතත් සුදු පැහැ වූ හෝ කළු පැහැ වූ හෝ බදුම ආලේප කරන්නට ගුරු පැහැයෙන් පිරියම් හෝ කරන්නට, මාලාකම් ලතාකම් කරන්නට මෝර දැනී හෝ අඳින්නට දැනිඟුල් ඇ පස් පැහැයෙන් වණ්ඩත් කරන්නට ද අනුදනිමි. සිවුරු වනා තබන්නට දණ්ඩක් ද සිවුරු වනන්නට රහනක් ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

70. එ සමයෙහි මහණහු සිවුරු මසා සිවුරුහිණ එහි ම හැර දමා පිටත් වූ යෙන්. මියත් විසින් ද වෙයන් විසින් ද සිවුරුහිණ කනු ලැබෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සිවුරුහිණ අකුළා තබන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක: සිවුරුහිණ බිඳියයි. “මහණෙනි, දණ්ඩක් ඇතුළු බහා තද කොට සිවුරුහිණ අකුළා තබන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

සිවුරුහිණ ලිහෙයි. “මහණෙනි, බඳිනා රහනක් අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

71. එ සමයෙහි මහණහු බිත්තියෙක ද කණුවෙක ද සිවුරුහිණ ඔසොවා තබා නික්ම යෙන්. ඇඳ වැටී සිවුරුහිණ බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, බිත්තියෙහි ගසන ලද හුලෙක හෝ ඇත් දත් සේ බිත්තියෙහි සවි කළ උපකරණයෙක හෝ සිවුරුහිණ එල්ලා තබන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

72. ඉක්බිතිනෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර කැමැති තාක් කල් වැස විසල් මහනුවරට සැරියරා වැඩී සේක. එ සමයෙහි මහණහු හිඳිකවුට ද පිහිය ද බෙහෙත් ද පාත්‍රයෙන් ගෙන යෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, බෙහෙත් පසුම්බිය අනුදනිමි” යි වදළුසේක. උරබඳනාවක් නො වෙයි. “මහණෙනි, උරබඳනාව ද බඳනාහුය ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

73. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පාවහන් කාබහනින් (පටියෙන්) බැඳ එල්ලා ගෙන ගමට පිටු පිණිය පිවිසියේය. එක්තරා උපාසකයෙක් එ මහණහට වඳිනුයේ පාවහන් හිසින් ගැටී ය. ඒ මහණ නිස්තෙජස්සක විය. ඉක්බිති ඒ මහණ අරම් ගොස්, මහණුනට මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උපාහනථිකයක්, අනුදනිමි” යි වදළුසේක. උරබඳනායෙක් නො වෙයි. “මහණෙනි, උරබඳනාවක් ද බඳනා හුයක් ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

74. එ සමයෙහි වනාහි අතර මහා ජලය (පෙරා නැති බැවින්) නො කැප වෙයි. පෙරහනෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, පෙරහන්කඩ අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

රෙදි කඩ නො පොහොනේ වෙයි. (මදි වෙයි). “මහණෙනි, කිණිසි පෙරහන අනුදනිමි” යි වදළු සේක. එයට ද රෙදි කඩ මඳවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ඩබරාව අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

75. තෙන ඛො පන සමයෙන දො භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අද්ධානමග්ගපටිපන්නා භොතති. එකො භික්ඛු අනාවාරං ආවරති. දුතියො භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදවොච, 'මා ආවුසො එවරුපං අකාසි. තෙනං කප්පති'ති. සො තස්මිං උපනතී¹. අථ ඛො සො භික්ඛු පිපාසාය පිළිනො උපනතී. භික්ඛුං එතදවොච 'දෙහි මෙ ආවුසො පරික්ඛාචනං පානියං පිවිසාමි'ති උපනතො භික්ඛු න අදයි. සො භික්ඛු පිපාසාය පිළිනො කාලමකාසි. අථ ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගතො භික්ඛුනා එතමස්සං ආරොචෙයි. 'කිම්පන සං ආවුසො පරික්ඛාචනං යාවියමානො න අදයි'ති. 'එවමාවුසො'ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා සනතුට්ඨා ලජ්ජිතො කුකුඤ්චිකා සික්කාකාමා තෙ උජ්ඣායනති ධීයනති විපාවෙනති, 'කථං හි නාම භික්ඛු පරික්ඛාචනං යාවියමානො න දස්සති'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසු.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු සච්ඡං සනතිපාතාපෙත්වා තං භික්ඛුං පටිපුජ්ඣි 'සච්චං කිර සං භික්ඛු පරික්ඛාචනං යාවියමානො න අදයි'ති. 'සච්චං හගවා'. විගරහි බුද්ධො හගවා, 'අනනුච්ඡිකං මොසපුරිස අනනුලොචිකං අප්පතිරුපං අප්පාමණකං අකප්පියං අකරණියං, කථං හි නාම සං මොසපුරිස, පරික්ඛාචනං යාවියමානො න දස්සති? තෙනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා හියොගාවාය. අථ ඛෙවනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං චෙව අප්පසාදය පසන්නානංච එකවචනං අක්ඛු-ථනොයා'ති. විගරහිනා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතයි. "න භික්ඛවෙ අද්ධානමග්ගපටිපන්නෙන භික්ඛුනා පරික්ඛාචනං යාවියමානෙන න දුකඛං යො න දදෙය ආපනති දුක්ඛං, න ච භික්ඛවෙ අපරික්ඛාචනකෙන අද්ධානමග්ගො පටිපජ්ජිතඛො. යො පටිපජ්ජයා ආපනති දුක්ඛං. සච්චෙ න භොති පරික්ඛාචනං වා ධම්මකරකො වා සධ්දාරිකණං පි අධිට්ඨාතඛො ඉමිනා පරික්ඛාචනො පිවිසාමි"ති.

76. අථ ඛො හගවා අනුපුට්ඨෙන වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලී තදවසරි. තනු සුදං හගවා වෙසාලියං විහරති මහාවතො. කුට්ටාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං කරොතති. පරික්ඛාචනං න සමමති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසු.

1. උපනතී - සිදු.

75. එ සමයෙහි දෙමහණු කෙනෙක් කොසොල් රටැ දික්මහට පිළිපත්නාහු වෙත්. එක් මහණෙක් අනාවාර කෙරෙයි. (නො මනා ලෙස හැසිරෙයි). දෙවෙනි මහණ එකී මහණහට “ඇවැත්නි, මෙ බ්ද දැ නො කරන්න. මෙය කැප නො වේ යැ”යි කී ය. එ මහණ, වෙර බැන්දේ ය. එ කල්හි ඒ (පළමු) මහණ පවසින් පෙළුණේ වෙර බැඳී මහණහු බණවා, “ඇවැත්නි, ඔබගෙ පෙරහන දෙන්න, පැන් බොනු කැමැත්තෙමි”යි කී ය. වෙරබැඳී මහණ එය නො දුන්නේ ය. ඒ පළමු මහණ පවසින් පෙළුණේ කල්ලිය කෙළේය. එයින් පසු එ (දෙවෙනි) මහණ අරම් ගොස් මහණුනට මෙ පවත් සැලකෙළේය. “කීමෙක් ද ඇවැත්නි, තෙපි පෙරහණ ඉල්ලනු ලබන්නාහු නො දුන්න ද?”යි භික්ෂුහු ඇසූහ. “එසේ ය, ඇවැත්නි”යි හේ කී ය. අල්පෙව් වූ සන්තුෂ්ට වූ ලජ්ජාවූ සුළු වරදෙහි පවා කුකුස් කරන්නාවූ ශිෂ්‍යයා වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් මහණෙක් පෙරහන ඉල්ලනු ලබනුයේ නො දෙන්නේ ද?”යි ලාමක කොට සිත්, අගුණ බෙණෙත්, නොගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ මහණහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළාහ.

එකල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා, “සැබෑ ද, මහණ තෝ පෙරහන ඉල්ලනු ලබනුයෙහි නො දුන්නෙහි ද?” යි ඒ මහණහු පුළුවන්සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැබෑවැ”යි එ මහණ පිළිවදන් දුන්. “භික්ෂු, මෙය නොනිසි ය. (මහණහට) නො ගැළපෙන්නෙකි. නො සුදුස්සෙකි. මහණ කමට නො වටනා එකෙකි. නොකැප එකෙකි. නො කටයුත් හෙකි. කෙසේ නම්, භික්ෂු මිනිස, තෝ පෙරහන ඉල්ලනු ලබනුයෙහි නො දුන්නෙහි ද? භික්ෂු මිනිස, මෙය (සස්න) නොපහත් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහත් වුවන්ගේ ප්‍රසාද වැඩීම ද පිණිස නොවේ. වැලි, භික්ෂු මිනිස, මෙය නො පහනුන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණු ඇතැම් කෙනෙකුන්ගේ වෙනස් වීම පිණිස ද වේ යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගැඹුණු සේක. ගරහා, දහැම කරා කොට, මහණුන් බණවා “මහණෙනි, දිග්ගම පිළිපත් මහණෙක්හු විසින් පෙරහන ඉල්ලනු ලබන්නාහු විසින් එය නොදිය යුතු නො වේ. යමෙක් නො දෙන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, මහණහු පෙරහනක් නැතිව දික්මහ නො යැ යුතු. යමෙක් එසේ යන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. ඉදින් පෙරහනෙක් හෝ ධර්මාවෙක් හෝ නැති නම්, ‘මෙයින් පෙරහා බොන්නෙමි’යි සහළසිවුරු කොන වුව ද ඉටා ගතයුතු” යැ යි වදනු සේක.

76. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනාසේක්, විසල් මහපුරට බටහේක. එහි වූ කලී මහ වෙනෙහි කුළාරහලෙහි වැඩ වසන සේක. එ සමයෙහි වූ කලී මහණහු නව කම් (අළුත්වැඩියා කැරුම්) කෙරෙත් පෙරහන ප්‍රමාණ නො වෙයි (මදි වෙයි). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දණ්ඩපරිඤ්ඤාවන්තස්ස”. දණ්ඩපරිඤ්ඤාවන්තං න සම්මති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔස්සරකන්ති”.

77. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු මකසෙති උඛ්ඛාළතා භොතති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මකසකුචිකන්ති”.

78. තෙන ටො පන සමයෙන වෙසාලියං පණ්ණානං හත්තානං හත්තපට්ඨාපි අධිට්ඨිතා භොති. භික්ඛු පණ්ණානි භොජනානි භුක්ඤ්ඤා අභිසන්තකායා භොතති ඛචොඛාධා. අප ටො ජීවකො කොමාරහවෙලා වෙසාලිං අගමාසි කෙනවිදෙව කරණියෙන. අද්දසා ටො ජීවකො කොමාරහවෙලා භික්ඛු අභිසන්තකායෙ ඛචොඛාධෙ. දිස්වාන යෙන හගවා තෙත්තපසඛ්ඤාමි. උපසඛ්ඤාමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එතමන්තං නිසීදි. එතමන්තං නිසිත්තො ටො ජීවකො කොමාරහවෙලා හගවන්තං එතදවොච: එතරහි හන්තො භික්ඛු අභිසන්තකායා ඛචොඛාධා. සාධු හන්තො හගවා භික්ඛුනං වඛ්ඤමඤ්ඤා ජන්තාසරඤ්ඤා අනුජානාතු එව. භික්ඛු අප්පාඛාධා හවිස්සන්තිති.

අප ටො හගවා ජීවකං කොමාරහවෙලං ධම්මියා කරාය සන්දර්ශනසි සමාදරෙයි සමුත්තොපෙයි සම්පහංසෙයි. අප ටො ජීවකො කොමාරහවෙලා හගවතා ධම්මියා කරාය සන්දර්ශනො සමාදරිතො සමුත්තොපිතො සම්පහංසිතො උච්චායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකතිණං කරා පසාමි.

අප ටො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණ ධම්මං කරං කරා භික්ඛු ආමන්තසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වඛ්ඤමඤ්ඤා ජන්තාසරඤ්ඤාති.

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු විසමෙ වඛ්ඤමෙ වඛ්ඤමන්ති. පාද දුක්ඛා භොතති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සමං කාතුන්ති.” වඛ්ඤමො නිව්වත්තො භොති. උදකෙන ඔස්සරියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවත්තකං කාතුන්ති.” වයො පට්ඨෙති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ චීතිතුං තයො වයො ඉච්ඤ්ඤාචයං සිලාචයං දුරුවන්ති.”

“මහණෙනි, දඩ්බ්බපෙරහන අනුදනිමි”යි වදළසේක. දඩ්බ්බපෙරහන ද ප්‍රමාණ නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි අවස්තරකය (ළිඳ තුළ, බහා දිය පෙරා ගන්නා පෙරහනය) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

77. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු මදුරුවන් ගෙන් පෙළුණෝ වූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ. “මහණෙනි, සිවුරු කිළියක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

78. එ සමයෙහි විසල් මහනුවර ප්‍රණීත බත් සමබන්ධ බත් පිළිවෙළක් ඉටන ලද්දේ (නියම කැඳ ගන්නා ලද්දේ) වෙයි. මහණහු ප්‍රණීත බොජුන් වළඳා වැඩුණු සිරුරු ඇත්තාහු බොහෝ ආබාධ ඇත්තෝ වෙත්. එ කල්හි කොමාරහව වීචක තෙම කිසි කටයුත්තෙකින් විසල් මහනුවරට ගියේ ය. කොමාරහව වීචක තෙම වැඩිගිය සිරුරු ඇති බොහෝ ආබාධ ඇති මහණුන් දිවී ය. දැක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ වැද එකත් පසෙක හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන් කොමාරහව වීචක තෙම “වහන්ස, දන් භික්ෂුහු වැඩුණු සිරුරු ඇත්තාහු බොහෝ ආබාධ ඇත්තෝ වෙත්. වහන්ස, අයදිමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුනට සක්මන් මඵව ද ගිනිහල් ගෙය ද අනුදන්නා සේක් වා. මෙසේ භික්ෂුහු අල්පාබාධ වන්නාහ”යි මෙ බස් පැවසීය.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොමාරහව වීචකයාට දහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා වදළ සේක. එය ගැන්වූසේක. එ උනන්දු කළ සේක. සතුටු කළ සේක. ඉක්බිත්තෙන් කොමාරහව වීචක තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහැමි කතායෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ, එය ගන්වන ලද්දේ, උනන්දු කරන ලද්දේ, සතුටු කරන ලද්දේ, හුනස්නෙන් නැගී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට පිටත් වූ ගියේ ය.

එයට පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි දහැමි කතා කොට මහණුන් බණවා, “මහණෙනි, සක්මන් මඵව ද ගිනිහල් ගෙය ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි වනාහි මහණහු තැන තැන උස් මිටි විෂම වූ සක්මන් මඵයෙහි සක්මන් කරත්. (මවුන්ගේ) පාදයෝ පීඩා සිහින වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි සක්මන් මඵව සම කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක. සක්මන් මඵව පහත් බීමක් ඇත්තේ (පහත්බීමෙහි කරන ලද්දේ) වෙයි. ජලයෙන් වැකිර ගනු ලැබේ. (වතුරට යට වේ). “මහණෙනි, සක්මන්මඵව උස්බීමක් ඇතියක් කරන්නට (පස් ආදිය ගොඩ ගසා උස් කරන්නට) අනුදනිමි”යි වදළ සේක. පස් ගොඩ ඇදී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඩොළයෙන් කළ බැම්ම ද ගල් බැම්ම ද ලී රැසින් කළ බැම්ම ද යන තුන් බැඳුම් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ආරොහණා වීභංගිනි. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ තයො සොපාණෙ ඉට්ඨකාසොපාණං සිලාසොපාණං දුරුසොපාණනි.”

ආරොහණා පරිපතනි. අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආලම්බනධාහනි.

79. තෙන ටො පන සමයෙන හික්ඛු වධ්ධමෙ වධ්ධමණා පරිපතනි. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසු. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ වධ්ධමණවෙදිකනි.”

80. තෙන ටො පන සමයෙන හික්ඛු අජේතාකාසෙ වධ්ධමණා සිතෙනපි උජේතනපි කිලමනි. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසු. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ වධ්ධමණසාලා”ති.

වධ්ධමණසාලායං¹ තිණවුණ්ණං පරිපතනි. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔඉංචෙතා² උලලිඤ්ඤාවලිකාං කාතුං: යෙනවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකම්මං මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදන්තකං පඤ්චපටිකං වීවරවංසං වීවරරජ්ජනි.”

81. ජණ්ණාසරං නිව්වත්ථිකං භොති. උදකෙන ඔත්ථරියති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ උච්චවත්ථිකං කාතුනි.” වයො පරිපතනි. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ වීනිතුං තයො වයො: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දුරුවයනි.”

ආරොහණා වීභංගිනි. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ තයො සොපාණෙ ඉට්ඨකාසොපාණං සිලාසොපාණං දුරුසොපාණනි”.

ආරොහණා පරිපතනි. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආලම්බනධාහනි”.

ජණ්ණාසරස්ස කවාටං න භොති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ කවාටං පිට්ඨසඛ්ඛාටං උද්ධමලිකං උත්තරපාසකං අභ්‍යලවට්ඨිකං කපිපිසකං පුච්ඡිකං සථිකං තාලමිඤ්ඤං ආවිඤ්ඤානවජ්ජිඤ්ඤං ආවිඤ්ඤානරජ්ජනි”.

1. වධ්ධමණසාලායං - සිවු.

2. ඔඉංචෙතා - මිශ්‍ර.

සක්මනට නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළු හිණ, ගල්හිණ, ලිහිණ, යා යි හිණ (පඩිපෙළ) තුනක් අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

හිණට නැගෙන්නාහු ඇද වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල (හෝ ගරාදි වැට) අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

79. එ සමයෙහි මහණහු සක්මන් මළුවේ සක්මන් කරන්නාහු ඇද වැටෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සක්මන් පිළක් අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

80. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහනෙහි සක්මන් කරන්නාහු ශීත යෙන් ද, උෂ්ණයෙන් ද පෙළෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සක්මන්හල අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

සක්මන්හලෙහි තණසුණු වැටෙයි. “මහණෙනි, සන දඩු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළත්ත් පිටත් සුදු පැහැ වූ හෝ කළු පැහැ වූ හෝ බදම ආලේප කරන්නට, ගුරු පැහැයෙන් පිරියම් හෝ කරන්නට, මාලාකම් ලතාකම් කරන්නට මෝරදැති හෝ අඳින්නට, දැහිගුල් ඇ පස් පැහැයෙන් වණවත් කරන්නට ද අනුදනිමි. එහි සිවුරු වනා තබන්නට දණ්ඩක් ද සිවුරු වනන්නට රැහැන් ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

81. හිනිහල් ගෙය පහත් බිමක ඇත්තේ වෙයි. දියෙන් වැඩිමේ (යට වේ). “මහණෙනි, උස් බිමක් ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළු සේක. බිම උස් කරන්නට ගොඩ ගසන ලද පස් රැස කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළුයෙන් කළ බැම්ම ද ගලින් කළ බැම්ම ද ලියෙන් කළ බැම්ම ද යි බැදුම් තුනක් රැස් කොට බඳින්නට අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

එය නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළු හිණ, ගල් හිණ, දඩු හිණ යන හිණ (පඩිපෙළ) තුන අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

හිණෙහි නැගෙන්නාහු ඇද වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල (ගරාදිවැට) අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

හිනිහල්ගෙට කවුළුවක් නො වෙයි. “මහණෙනි, කවුළුව ද දොරබාව ද උදුකබලිකාව ද උකාරපාසකය ද අගුළුවැටිය ද කපිසිසකය ද සුවිකාව ද සවිකාව ද කෙසිසිදුර ද අදිනා ලනුව බහාලන සිදුර ද අදිනා ලනුව ද අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

82. ජනාසරණං .කුඨිපාදෙ ජීරති. හගිනො එකමසං
ආරොචෙත්ථං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ මණ්ඩලිකං කාතුනති.”

ජනාසරණං බුමනෙත්තං න භොති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ
බුමනෙත්තනති.”

83. තෙන ටො පන සමයෙන හික්ඛු බුද්ධකෙ ජනාසරෙ
මජ්ඣෙ අභිච්ඡානං කරොත්ති. උපවායො න භොති. “අනුජානාමි
හික්ඛවෙ බුද්ධකෙ ජනාසරෙ එකමනා අභිච්ඡානං කාතුං,
මහලකෙ මජ්ඣෙ”ති.

ජනාසරෙ අභි වුට්ඨං ධහති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ වුට්ඨත්ති-
කනති.”

හත්ථො¹ මත්තිකං තෙමෙනති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ මත්තිකා
දෙණිකනති.”

මත්තිකා දුග්ගතියා භොති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ වාසෙතුනති.”

ජනාසරෙ අභි කායං ධහති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ උදකං
අතිහරිතුනති.” පාතියාපි පතොනපි උදකං අතිහරනති. “අනුජානාමි
හික්ඛවෙ උදකාධානං උදකසරාවකනති”.

84. ජනාසරං තිණ්ණිජදනං සාදෙති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ
මග්ගඤ්ඤා² උලිඤ්ඤාචලිතං කාතුනති.”

ජනාසරං වික්ඛලං භොති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ සත්ථිතුං
තයො සත්ථරො³: ඉට්ඨකාසත්ථරං සිලාසත්ථරං දුරුසත්ථරනති.” වික්ඛල-
ඤ්ඤාච භොති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ ධොවිතුනති.”

උදකං සන්තිට්ඨති, “අනුජානාමි හික්ඛවෙ උදකනිඤ්ඤානති.”

තෙන ටො පන සමයෙන හික්ඛු ජනාසරෙ ජමාය නිසිදනති.
ගත්තානි කණ්ඩුවනති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ ජනාසරපිට්ඨනති”.

1. හත්ථො - සිවු.

2. තිණ්ණිජදනං න සාදෙති - PTS.

3. ඉට්ඨකාසත්ථරං - මජ්ඣ.

4. සත්ථරො - මජ්ඣ.

82. ගිනිහල් ගෙයි බිතුපා දිරයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, මණ්ඩලිකාවක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

ගිනිහල් ගෙට දුම් පිට වන සිදුරක් නැත. “මහණෙනි, දුම් පිට වන සිදුරක් (තනන්නට) අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

83. එ සමයෙහි වූ කළු මහණු කුඩා ගිනිහලෙහි මැද උදුන තනත්, එයට උපවාරයක් (වටා ඉබේක්) නො වෙයි. “මහණෙනි, කුඩා ගිනිහල්ගෙහි එක් පසෙකත් මහත් ගිනිහල් ගෙහි මැදත් උදුන තනන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

ගිනිහල් ගෙහි ගින්න මුහුණ දවයි. “මහණෙනි, මුහුණ ඇලවන මැටි අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

අතෙහි මැටි තෙමත්. “මහණෙනි, මැටි ඔරුවක් අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

මැටි දුගඳ වේ. “මහණෙනි, මැටිවෙහි සුවඳ කවන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

ගිනිහල් ගෙහි ගින්න කය දවයි. “මහණෙනි, ගිනිහල් ගෙය තුළට තලිය ගෙනයන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

තලියෙන් ද පාත්‍රයෙන් ද දිය (ගිනිහල් ගෙය) ඇතුළට ගෙන යෙත්, “දිය තබන බඳුනක් ද (දියමලාවක් නැබිලියක් ද) අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

84. තණපියස්ස (පිදුරුපියස්ස) ගිනිහල් ගෙය තණකොළ විසුරුවා ලීමෙන් හැඩ කෙරෙයි. (තණපියස්සේ තණකොළ (පිදුරු) වැටීමෙන් ගිනිහල් ගෙය බිම් හැඩ වෙයි.) “මහණෙනි, සන දඩු ඇතුරා පියස්ස නනා ඇතුළත පිටත බදුම ආලේප කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

ගිනිහල් ගෙය මඩ සහිත වෙයි. “ගඩොළු ඇතුරුම ගල් ඇතුරුම දඩු ඇතුරුම යන ඇතුරුම තුන අනුදනිමි”යි වදළුණේක. (එහෙත්) මඩ සහිත ම වේ. “මහණෙනි, (බිම්) සෝදන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

දිය රැදී සිටී. “මහණෙනි, දිය පිටව යන්නට සොරොටුවක් අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි මහණු ගිනිහල් ගෙහි බිම තිදිත්. භාත්‍රයෝ (භාරියාවයෝ) කසත්. “මහණෙනි ගිනිහල් පුළුවක් අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

85. තෙන ඛො පන සමයෙන ජනකාසරං අපරික්ඛින්නං හොති.
 “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛිපිතුං, තයො පාකාරෙ ඉට්ඨකාපාකාරං
 සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති.”

කොට්ඨකො න හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ කොට්ඨකනති.”

කොට්ඨකො නිවච්ඡේදකො හොති, උදකෙන ඔක්ඛරියති. “අනුජානාමි
 භික්ඛවෙ උච්චවජ්ඣකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීනිතුං තයො වයෙ
 ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහනතා විහංගිනි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො
 සොපාණෙ ඉට්ඨකාසොපාණං සිලාසොපාණං දරුසොපාණනති.”

ආරොහනතා පරිපතනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබ්භනති.”

කොට්ඨකස්ස කවාටං න හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ කවාටං
 පිට්ඨසඬ්ඛාටං උදුක්ඛලිකං උත්තරපාසකං අනුලවට්ඨිකං කපිසීසකං
 සුචිකං සචිකං තාලච්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනවිඡිද්දං ආවිඤ්ජනරජ්ජනති.”

කොට්ඨකෙ නිණ්ඩුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ
 ඔග්ගෙකවා උලලිතතාවලිතං කාතුං සෙනවිණ්ණං කාලවණ්ණං
 ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨකනති.

පරිවේණං වීක්ඛලං හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මරුඛං
 උපකිරිතුනති.”

න පරියාපුණනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පදරසිලං නික්ඛිපිතුනති.”
 උදකං සතතිට්ඨති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිඬමනනති.”

85. එ සමයෙහි ගිනිගල් ගෙය (කිසිවෙකිනුත්) වටින් නො අවුරන ලද්දේ වෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු පවුර, ගල්පවුර, දඬු පවුර (ලිවැට) යන තුන් පවුරු වටා ලත්තට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

දෙය කොටුවෙක් නො වෙයි. “මහණෙනි, කොටුවක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කොටුව පහත් බිමක් ඇත්තේ වෙයි. දියෙන් යට වෙයි. “මහණෙනි, උස් බිම ඇතිකින් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

බිම උස් කරන්නට ගොඩ ගැසූ පස ගිලිහී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු බැම්ම, ගල්බැම්ම, දඬුබැම්ම යන තුන් බැඳුම් ගොඩවල් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

(දෙය කොටුවට) නඟින්නාහු වෙහෙසෙන්, “ගඬොළු හිණ ගල් හිණ දඬුහිණ යන හිණ තුන අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

(දෙය කොටුවට) නඟින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

දෙය කොටුවට කවුළුවෙක් නො වෙයි. “මහණෙනි, කවුළුව, දෙරබාව, වටෙවුලිය, උතුරුලිය දෙරපොල්ල, අගුළුකණුව, යතුරු ලිය, තරංකය, කෙසි සිදුර, අදිනා ලනුව බහාලන සිදුර, අදනා ලනුව අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කොටුවෙහි තණසුණු (පිදුරුරොඩු) ගිලිහී වැටෙයි “මහණෙනි, යණලි අතුරා සුදුපැහැති හෝ කළු පැහැති හෝ බදුම ආලේප කරන්නට ගුරුපිරියම් කරන්නට, (එහි) මාලාකම් ලතාකම් මකර දත්තක (මුවරදැති සටහන්) පඤ්චපටිකා (දැහැල් ඇ පස්වණක්පැහැ) කරන්නට ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

(ගිනිගල් ගෙය වටා වූ පවුරෙන්) ඇතුළත බිම මඩ සහිත වෙයි. කුඩා ගල් කැබැලි (බොරළු) ඉසිරුවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ගල් කැබැලි නො සැහෙයි, “මහණෙනි, ගල්පවුරු බහා ලත්තට අනුදනිමි”යි වදළ සේක. (එහෙත්) දිය රැදී සිටී. “මහණෙනි, සොරොවුවක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

86. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නග්ගා නග්ගං අභිවාදෙතති. නග්ගා නග්ගං අභිවාදෙතති. නග්ගා නග්ගස්ස පරිකමමං කරොතති. නග්ගා නග්ගස්ස පරිකමමං කාරාපෙනති¹. නග්ගා නග්ගස්ස දෙතති. නග්ගා පටිගණකතති². නග්ගා බාදතති. නග්ගා භුඤ්ජතති. නග්ගා සායතති. නග්ගා පිටතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙව නග්ගෙන නග්ගො අභිවාදෙතබ්බො. යො අභිවාදෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛටස්ස, න නග්ගෙන නග්ගො අභිවාදෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන අභිවාදෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන අභිවාදෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන නග්ගස්ස පරිකමමං කරාතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන නග්ගස්ස පරිකමමං කාරාපෙනබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන නග්ගස්ස දතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන පටිගණෙනබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන බාදිතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන භුඤ්ජිතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන සායිතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන පාතබ්බො යො පිට්ඨෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛටස්සාති.

87. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ජනනාසරෙ ජමාය වීවරං නික්ඛිපතති. වීවරං පංසුකිතං හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙව ජනනාසරෙ වීවරවංසං වීවරං රජ්ජුතති.”

දෙවෙ වර්ණනෙන් වීවරං ඔවස්සති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙව ජනනාසරසාලතති”

ජනනාසරසාලා නිවච්ඡායා හොති. උදකෙන ඔත්ථිසති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙව උච්චිතං කාතුතති.”

වයො පරිපතති. අනුජානාමි භික්ඛවෙව වීනිතුං තයො වයො -පෙ- ආරොහනතා වීහ ඤ්ඤතති -පෙ- ආරොහනතා පරිපතතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙව ආලබ්භනාහතති.”

ජනනාසරසාලාය නිච්ඡායං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙව ඔග්ගෙකඤ්ඤා උලලිකතාවලිකතං කාතුං සෙනවණ්ණං කාලවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්ඤපටිකං -පෙ- වීවරවංසං වීවරරජ්ජුතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නග්ගා ජනනාසරෙපි උදකෙපි පරිකමමං කාතුං කුක්ඛව්වායතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙව නිසෙසා පටිච්ඡාදියො ජනනාසරපටිච්ඡාදිං උදකපටිච්ඡාදිං වත්ථපටිච්ඡාදිතති.”

1. කාරෙතති - සිදු.

2. පටිගණකතති - සිදු.

86. එ සමයෙහි මහණහු තුමු නග්න වුවාහු නග්න මහණක්හු වදිත්. නග්නවුවාහු අනෙකකු ලවා නග්න මහණකුට වන්දවත්. නග්න වුවාහු නග්න මහණකුට සිරුරු පිරියම් කරත්. නග්න වුවාහු නග්නමහණකුට සිරුරු පිරියම් කරවත්. නග්න වුවාහු නග්න මහණකුට (ආහාරාදිය) දෙත්. නග්න වුවාහු පිළිගනිත්. නග්න වුවාහු කත්, නග්න වුවාහු බුදිත්. නග්න වුවාහු රස විඳිත්. නග්න වුවාහු බොත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, නග්න වූ නග්නයෙක් නො වැන්ද යුතු. නග්න වූ නග්නයකු වදිනේ නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. නග්නයෙක් නග්නයකු ලවා නො වැන්දවිය යුතු ... තමා නග්න වූ කවරෙක් හෝ නො වැන්ද යුතු ... නග්නයකු ලවා නො වැන්දවිය යුතු ... නග්න වුවහු විසින් නග්නයකුට පිරියම් නො කටයුතු ... නග්න වුවහු විසින් නග්නයකුට පිරියම් නො කැටවිය යුතු ... නග්න වුවහු විසින් නග්නයකුට (කිසිත්) නො දිය යුතු ... නග්න වූ නො පිළිගත යුතු ... නග්න වූ නො කැයුතු ... නග්න වූ නො බුදිය යුතු ... නග්න වූ රස නො වින්ද යුතු ... නග්න වූ නො පිය යුතු. යමෙක් බොන්නේ නම්, දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

87. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු ගීතිහල්ගෙහි බීමැ සිවුරු තබත්. සිවුරු පස් නැවරුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ගීතිහල්ගෙහි සිවුරු එල්ලා තබන්නට ලියක්ද සිවුරු රැහැනක් ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

වැසි වස්තූ කල්හි සිවුරු තෙමෙයි. “මහණෙනි, ගීතිහල් ගෙට සිවුරු තබන්නට ශාලාවක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ගීතිහල්ගෙයි සිවුරු තබන ශාලාව පහත් බීමක් ඇතියේ වෙයි. චතුරට යට වෙයි. “මහණෙනි, උස් බීමක් ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

බීම උස්කරන්නට ගොඩ ගැසූ පස් ගිලිහී වැටියෙයි. “මහණෙනි.... තුන් බැඳුම් බඳින්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක... නභින්නාහු වෙහෙසෙන්... නභින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්-වැල අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ගීතිහල් ගෙහි සිවුරු තබන ශාලායෙහි තණරොඩු ගිලිහී වැටෙයි “මහණෙනි, පියස්ස සන ලී යොදා තනා, සුදුපැහැති කොට, කළු පැහැති කොට, ගුරු පිරියම් ඇති කොට හෝ ඇතුළත පිටත බදුම ආලිප්ත කරන්නට, එහි මාලාකම්, ලතාකම්, මකරදන්තක විත්‍ර පණ්ඩපටිකා හෝ කරන්නට අනුදනිමි... සිවුරු එල්ලන ලියක් ද සිවුරු එල්ලන රැහැනක් ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මහණහු නග්න වූ ගීතිහල් ගෙහි ද දියෙහි ද (සිරුරු) පිරියම් කරන්නට කුකුස් කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ගීතිහල්ගෙට පිවිසීම නමැති වැස්ම ද දියට බැසීම නමැති වැස්ම ද වස්ත්‍රයෙන් ඇඟ වසාගැන්ම නමැති වැස්ම ද යි තුන් වැස්ම අනුදනිමි” වදළ සේක.

88. තෙන ඛො පන සමයෙන ජනනාසරෙ උදකං න භොති. හගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදපානනති.”

උදපානස්ස කුලං දුජ්ජති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ චිතිතුං තයො වයො; ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දුරුවියනති.”

උදපානො නිව්වස්සුකො භොති. උදකෙන ඔස්ථියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවස්සුකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති -පෙ- ආරොහනාං විහංගුනති -පෙ- ආරොහනාං පරිපතනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලබ්භනබාහනති”.

89. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වලලියාපි කායබ්ඛනෙනපි උදකං වාහෙනති. හගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකවාහනරජ්ජනති.”

හස්සා දුක්ඛා භොනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තුලං කරකට්ඨකං වක්ඛවට්ඨකනති.”

හාජනා බහු භිජ්ජනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො වාරකෙ ලොහවාරකං දුරුවාරකං වම්බෙණ්ඩනති.”

90. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අජේක්ඛාකාසෙ උදකං වාහනො ධීනෙනපි උජේක්ඛනපි කිලමනති. හගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදපානසාලනති.”

උදපානසාලාය නිණ්ඩුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔග්ගෙකො උලලිනාචලිනං කාතුං සෙතවණ්ණං කාළචණ්ණං ගෙරුක-පරිකම්භං මාලාකම්භං ලතාකම්භං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨකං වීචරවංසං වීචරරජ්ජනති.”

උදපානො අපාරුතො භොති. නිණ්ඩුණ්ණංහිපි පංසුකෙහිපි ඔකිරියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිධානනති.”

උදකභාජනං න සංවිජ්ජති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකදෙණිං උදකකවාහනති.”

88. එ සමයෙහි ගිනිහල්ගෙහි ජලය නැත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ළිඳක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ළිඳේ ඉවුර කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු බැම්ම, ගල් බැම්ම, දඩුබැම්ම, යන බැඳුම් තුන අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

ළිඳ පහත් බිමක් ඇතියේ වෙයි. දියෙන් වැසෙයි. “මහණෙනි, උස් බිම් ඇතියක් කරන්නට (පස් ආදිය ගොඩ ගසා බිම උස්සන්නට) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ගොඩ ගැසූ පස් රැස ඇද හැලෙයි ... එයට නඟින්නාහු වෙහෙසෙන් ... නඟින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල (ගරාදිවැට) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

89. එ සමයෙහි මහණහු වැලින් ද කාබහනින් ද (කයා බඳනා පටියෙන් ද) දිය අදිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, දිය අදනා කඹයක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

අත් පෙළෙන්නෝ වේ. “මහණෙනි, තුලාව (ආඩියා) ද කරකටකය ද (අතින් හෝ ගවයන් ලවා හෝ ඇතට ඇදගෙන යෑමෙන් දිය අදනා යන්ත්‍රය ද) චක්‍රවර්තය (සට් යන්ත්‍රය) ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

බොහෝ බදුන් බිඳේ. “මහණෙනි, ලොහොමුවා කළය ද දඩුමුවා කළය ද සම් කඩින් කළ භාජනය ද යන තුන් කළ අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

90. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහන් බිමෙහි දිය අදනාහු (ශීත සාතුයෙහි) ශීතයෙන් ද (උෂ්ණ සාතුයෙහි) උෂ්ණයෙන් ද පෙළෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ළින් හලක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ළින්හලෙහි තණරොඩු වැටෙයි. “මහණෙනි, සන දඩු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළතත් පිටතත් බදුම ආලේප කරන්නට, සුදු පැහැ කළු පැහැ කරන්නට, ගුරු පිරියම් කරන්නට, මල්කම් ලියකම් කරන්නට, මුවරදැකී හෝ සිතියම් කරන්නට, දැඩිඟුල් ආදියෙන් පස් වණක් පැහැ කරන්නට” අනුදනිමි. සිවුරු වනන දණ්ඩ ද සිවුරු වනන ලනුව ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ළිඳ නො වසන ලද්දේ වේ. තණරොඩු වලින්ද දුපිල්ලෙන් ද වැසෙයි. “මහණෙනි, (ළිඳ වසා තබන්නට) වැස්මක් (පියනක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ළින්හලෙහි දියබඳුනක් නැත. “මහණෙනි, දියඔරුව ද දිය කවාරම ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

91. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ආරාමෙ තභං තභං නභායනති. ආරාමො වීක්ඛලො හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ වඤ්ඤිකනති.”

වඤ්ඤිකා අපාරුකා¹ හොති. භික්ඛු භිරියනති නභායිතුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ පරික්ඛිතුං තයො පාකාරෙ ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති.”

වඤ්ඤිකා වීක්ඛලා හොති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ සඤ්චිතුං තයො සඤ්චරො² ඉට්ඨකාසඤ්චරං සිලාසඤ්චරං දරුසඤ්චරනති.”

උදකං සනතිට්ඨති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උදකනිඛිමනනති.”

92. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනං ගතොති සිතිකානි හොතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උදකපුඤ්ඤවොලකෙන පි පච්චුඤ්චිතනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරො උපායකො සඛ්ඤ්ඤ අඤ්ඤාය පොකඛරණිං කාරෙතුකාමො හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ පොකඛරණිනති.”

පොකඛරණියා කුලං පුජ්ජති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ වීරිතුං තයො වයෙ ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහනො විහඤ්ඤනති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ තයො සොපාඤ්ඤ ඉට්ඨකාසොපාඤ්ඤං සිලාසොපාඤ්ඤං දරුසොපාඤ්ඤනති.”

ආරොහනො පරිපතනති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ආලම්භන-බාහනති.”

පොකඛරණියා උදකං පුරාණං හොති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උදකමානිකං උදකනිඛිමනනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරො භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤ අඤ්ඤාය නිලෙලඛං ජනනාසරං කාතුකාමො හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ නිලෙලඛං ජනනාසරනති.”

1. පාකටා - සිවු.

2. සඤ්චර - සිවු.

91. එ සමයෙහි මහණහු අරමෙහි ඒ ඒ තැන නාත්. අරම මඩ සහිත වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, (නාන පිණිය) වළක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

නාන වළ වටින් නො හැවුරුණේ වෙයි. මහණහු නාත්තට ලජ්ජිත වෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළු පවුර, ගල් පවුර, දඩුපවුර, යන පවුරු තුන අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

නාන වළ මඩ සහිත වෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු ඇතුරුම, ගල් ඇතුරුම, ලී ඇතුරුම යන තුන් ඇතුරුම අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

දිය ගලා නො ගොස් රඳෙයි. “මහණෙනි, දිය ගලා යනු පිණිය සොරොච්චක් (තනන්තට) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

92. එ සමයෙහි භික්ෂූන්ගේ සිරුරු ශීතල වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, දිය පිඩිනා රෙදි කඩෙකින් පිය දිය ඉවත් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි එක්තරා උවසුවෙක් සඬයා සඳහා පොකුණක් කරවනු කැමැත්තේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, පොකුණක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පොකුණේ ඉවුර කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු බැම්ම, ගල් බැම්ම, දඩු බැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

නභින්නාහු වෙහෙසෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළුහිණ ද ගල් හිණ ද දඩුහිණ ද යන හිණ තුන අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

නභින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, ඇත්වැලක් (ගරාදි වැටක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පොකුණෙහි දිය පරණ වෙයි. “මහණෙනි, (පිටතින්) දිය ගලා ඊමට ඇළක් ද දිය පිට ඊමට සොරොච්චක් ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සඬයාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිය කැණිමඩල වටා සතරස් පුවරු ආදිය සවිකොට කළ පියසි සහිත ගිනිහල් ගෙයක් කරන්නට කැමැති වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, කැණිමඩලවටා සතරස් පුවරු ආදිය තබා කළ පියසි සහිත ගිනිහල්ගෙය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

93. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු වාතුමාසං නිසීදනෙන විපට්ඨනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ වාතුමාසං නිසීදනෙන විපට්ඨනධං, යො විපට්ඨෙසයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

94. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු පුළ්ඨාභිකිණේණෙසු සයනෙසු සයනති මනුස්සා විහාරවාරිකං. ආභිණ්ඤානා පසස්සිතා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: ‘සෙයාරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ පුළ්ඨාභිකිණේණෙසු සයනෙසු සධිතධං, යො සමයෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා.”ති

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා ගන්ධම්චි මාලම්චි ආදය ආරාමං ආගමිනති. භික්ඛු කුන්තව්වායනා න පටිගණකති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගන්ධං ගහෙතො කවාටෙ පඤ්ඤාලිකං දතුං, පුළ්ඨං ගහෙතො විහාරෙ එතමනං නික්ඛිපිතුනති.”

95. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස නමිතකං උපපන්නං භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ නමිතකනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදභොධි: ‘නමිතකං අධිට්ඨානධං නු ඛො උදුහු විකපෙතධිතති.’ “න භික්ඛවෙ නමිතකං අධිට්ඨානධං, න විකපෙතධිතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු ආසිත්තකුපධානෙ භුඤ්ජනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති ‘සෙයාරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ ආසිත්තකුපධානෙ භුඤ්ජනධං, යො භුඤ්ජයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

96. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරො භික්ඛු ගිලානො භොති. සො භුඤ්ජමානො න සංසොති හප්පන පතං සන්ධාරෙතුං. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මළොරිකනති.”

93. එ සමයෙහි සවග මහණහු සාරමසක් හිඳිනා කඩෙන් වෙන් වූ වෙසෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සාරමසක් හිඳින කඩින් වෙන් වූ නො විසිය යුතු. යමෙක් (එසේ) එයින් වෙන් වූ වසන්තේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

94. එ සමයෙහි සවග මහණහු මල් විසුළ යහන්හි වැදහෙත්. මිනිස්සු විහාර වාරිකායෙහි ඇවිදනාහු එය දැක ‘කාමභෝගී ගිහියන් බදුහ’ යි ලාමක කොට සිතත්, නින්ද කෙරෙත්, අගුණ කතා පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, මල් විසුළ යහන්හි නො සැතැපිය යුතු. යමෙක් එහි සැතැපෙන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මිනිස්සු සුවඳ දෑ ද මල් ද ගෙන ආරාමයට එත්. මහණහු කුකුස් කරන්නාහු නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සුවඳ දෑ පිළිගෙන කප්පියෙහි (දෙර පථවෙහි) පසඟුල් දෙන්නට ද මල් පිළිගෙන වෙහෙරෙහි එක් පැත්තෙක තබන්නට ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

95. එ සමයෙහි සඤ්ඤායා නමනකයෙක් (එළොස්න කළ නො වියන ලද ඇතිරියක් හෝ සමිකඩක් සේ පරිභෝග කළ යුතු උපකරණයක්) උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, නමනකය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ කල්හි මහණුන්ට ‘නමනකය ඉටියැ යුතු ද නොහොත් විකෘපිය යුතු ද’ යි මේ සිත විය. “මහණෙනි, නමනකය නො ඉටියැ යුතු. නො ද විකෘපියැ යුතු යැ” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි සවග මහණහු තමන් හෝ රිදියෙන් කළ පේළායෙහි (පෙට්ටියක් වැනි උපකරණයක්හි) වළඳත්. මිනිස්සු “මොහු කාමභෝගී ගිහියන් බදුවහ” යි ලාමක කොට සිතත්, නින්ද කෙරෙත්, අගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. මහණෙනි, තමන් හෝ රිදියෙන් කළ පේළායෙහි නො වැළඳියැ යුතු යැ” යි වදළ සේක.

96. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. හේ වළඳනුයේ අතීන් පාත්‍රය දරා ගන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, දණ්ඩාධාරකයක් (ලියෙන් කළ පාත්‍රාධාරකයක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

97. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු එකභාජනො පි භුංඤ්ඤති. එකරාලකෙ පි පිවතති. එකමඤ්ඤා පි තුවච්චෙතති. එකසුරණා¹ පි තුවච්චෙතති. එකපාපුරණා² පි තුවච්චෙතති. එකසුරණා පාපුරණා පි තුවච්චෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගීනො'ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං, "න භික්ඛුවෙ එකභාජනො භුංඤ්ඤතිබ්බං. න එකරාලකෙ පාතබ්බං. න එකමඤ්ඤා තුවච්චිතබ්බං. න එකසුරණෙ තුවච්චිතබ්බං එකපාපුරණෙපි තුවච්චිතබ්බං. න එකසුරණපාපුරණෙපි තුවච්චිතබ්බං. යො තුවච්චෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා"ති

98. තෙන ඛො පන සමයෙන වඩ්ඪො ලිච්ඡවි මෙත්තියභුමමජ්ඣානං භික්ඛුනං සභායො භොති. අථ ඛො වඩ්ඪො ලිච්ඡවි යෙන මෙත්තියභුමමජ්ඣානං භික්ඛු තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො මෙත්තියභුමමජ්ඣානං භික්ඛු එතදවොච: 'ව්‍යුමි අය්‍යා'ති. එවං වුක්ඛො මෙත්තියභුමමජ්ඣානං භික්ඛු නාලපිංසු. දුතියමපි ඛො වඩ්ඪො ලිච්ඡවි මෙත්තියභුමමජ්ඣානං භික්ඛු එතදවොච: 'ව්‍යුමි අය්‍යා'ති. දුතියමපි ඛො මෙත්තියභුමමජ්ඣානං භික්ඛු නාලපිංසු. තතියමපි ඛො වඩ්ඪො ලිච්ඡවි මෙත්තියභුමමජ්ඣානං භික්ඛු එතදවොච: 'ව්‍යුමි අය්‍යා'ති. තතියමපි ඛො මෙත්තියභුමමජ්ඣානං භික්ඛු නාලපිංසු. "ක්‍යාභං අය්‍යානං අපරජ්ඣාමි? කිස්ස මං අය්‍යා නාලපනති"ති "තථා හි පන ත්වං ආවුසො වඩ්ඪ අමෙක දඤ්ඤන මලලපුක්ඛෙන විභෙදීයමානෙ අපඤ්ඤපෙක්ඛසී?ති"

'ක්‍යාභං අය්‍යා කරොමි?'ති.

'සචෙ ඛො ත්වං ආවුසො වඩ්ඪ ඉච්චෙය්‍යාසී, අපෙක්ඛා භගවා ආසමන්තං දබ්බං මලලපුක්ඛං නාසාපෙය්‍යා'ති.

'ක්‍යාභං අය්‍යා කරොමි? කිං මයා සකකා කාතුන්ති'

'එහි ත්වං ආවුසො වඩ්ඪ, යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිතො භගවන්තං එවං වදෙහි: "ඉදං භගවත තච්ඡන්තං නප්පතිරුපං යායං භගවත දිස්ස අභයා අනීතිකා අනුපද්දවා, සායං දිස්ස සභයා සරීතිකා සඋපද්දවා. යතො නිවාතං, තතො පවාතං උදකං මඤ්ඤෙ ආදික්ඛං. අයෙයන මෙ දඤ්ඤන මලලපුක්ඛෙන පථාපතී දුස්සිතා"ති.

1. එකසුරණෙ - මිඡසං.

2. එකපාපුරණෙ - මිඡසං.

97. එ සමයෙහි සවග මහණු එක් බ්‍රහ්මෙහි වැළඳීම ද කරත්, එක් තලුතැටියෙහි පැන් පීම ද කෙරෙත්, එක් ඇඳෙහි වැද හෝනාහු ද වෙත්, එක් ඇතිරියක් ඇත්තාහු ද (එක් ඇතිරියෙහි ද) වැදහෙත්, (සැතපෙත්) එක් පොරෝනාවක් ඇත්තාහු ද වැදහෙත් (සැතපෙත්). 'කාමහෝගී ගිහියන් බ්‍රහ්ම' යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නින්දා කෙරෙත්, අගෞරවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් යැල කළාහ. "මහණෙනි, එක් බ්‍රහ්මෙහි නො වැළඳියැ යුතු, එක් තලු තැටියෙහි නො පියැ යුතු, එක් ඇඳෙහි නො වැදුනියැයුතු, එක් ඇතිරියක් ඇත්තවුන් වැ නො වැදු නියැයුතු, එක් පොරෝනාවක් ඇත්තවුන් වැ නො වැදුනියැ යුතු, එක් ඇතිරියක් එක් පොරෝනාවක් ඇත්තවුන් වැ නො වැදු නියැ යුතු. යමෙක් එසේ වැදහෙන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

98. එ සමයෙහි වඩ්ඪ නම් ලිව්වී තෙම මෙතනිය භූමිපක යන ගිණුදෙනාමගේ යහළුවෙක් වෙයි. එ කලැ වඩ්ඪ ලිව්වී තෙම මෙතනිය භූමිපක දෙ නම කරා එළැඹියේ ය. එළඹ, 'ආර්යයෙනි, වදිමි' යි කීය. මෙසේ කී කල මෙතනිය භූමිපක දෙ නම කිසිත් නො කීහ. දෙවෙනි වර ද වඩ්ඪ ලිව්වී තෙම 'ආර්යයෙනි, වදිමි' යි කී ය. දෙවෙනි වර ද මෙතනිය භූමිපක දෙ නම කිසිත් නො කීහ. තෙවෙනි වර ද වඩ්ඪ ලිව්වී තෙම ආර්යයෙනි, වදිමි' යි කී ය. තෙවෙනි වර ද ඔහු නිහඩ වූහ. 'ආර්යයනට මම කවර වරදක් කෙරෙමි ද? කුමට ආර්යයෝ මට නො දෙඩත් ද?' යි හේ ඇසී ය. "එසේ ම ය, ඇවැත් වඩ්ඪයෙනි, මල්ලරාජපුත්‍ර දඬයා විසින් පෙළුනු ලබන අප නො තකා උදසින වහු" යැ යි ඔහු කීහ.

'ආර්යයෙනි, මම කුමක් කරන්නෙමි ද?' යි වඩ්ඪ පුළුවන.

'ඉදින් වඩ්ඪයෙනි, තෙපි කැමැති වන්නහු නම්, අද ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මල්ලපුත්‍ර දඬයා මෙ සස්තෙන් පලවා හරින්නේ යැ' යි ඔහු කීහ.

'ආර්යයෙනි, මම කුමක් කරන්නෙමි ද? කුමක් මා විසින් කරන්නට හැකි ද?' යි වඩ්ඪ පුළුවන.

"ඇවැත් වඩ්ඪයෙනි, තෙපි මෙහි එවු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹැ, 'වහන්ස, යම් දිසාවක් බිය නැති, පීඩා නැති, උවදුරු නැති වියැ යුතු ද. ඒ මේ දිසාව බිය සහිත ද පීඩා සහිත ද උවදුරු සහිත ද වෙයි. යම් දෙසෙක මඳකුත් සුළං නැත් ද එයින් සුළං හැමී ය. ජලය ගිනි ගන්නා බ්‍රහ්මය. මල්ල පුත්‍ර දඬයාත් වහන්සේ විසින් මගේ භාරයාව දුෂිත විය. වහන්ස, මෙය නො නිසි ය, මෙය නො සුදුසු යැ' යි කියන්නැ" යි ඔහු කීහ.

‘එවං අය්‍යා’ති ඛො වඛෙය්‍යා ලිච්ඡවි මෙක්ඛියභුමිජකානං භික්ඛුනං පටිඝ්ඤානං යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො භගවතං අභිවාදෙත්වා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීතො ඛො වඛෙය්‍යා ලිච්ඡවි භගවතං එතදවොච: “ඉදං භතො නච්ඡන්තං නප්පතිරුපං, යායං භතො දිසා අභයා අනිතිකා අනුපද්දවා සායං දිසා සභයා සර්තිකා සඋපද්දවා, යතො නිවාතං තතො පවාතං උදකං මඤ්ඤෙඤ්ඤා ආදින්නං. අයොන මෙ දබ්බෙන මලලුප්පෙනන පජාපති දුසිතා”ති.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු සඤ්ඤා සන්තිපාතාපෙත්වා ආයස්මනං දබ්බං මලලුප්පං පටිපුච්ඡි: “සරසි ත්වං දබ්බ එවිරුපං කත්තා යථායං වඛෙය්‍යා ආහා?”ති.

“යථා මං භතො භගවා ජානාති”ති.

දුතියමපි ඛො භගවා -පෙ- තතියමපි ඛො භගවා ආයස්මනං දබ්බං මලලුප්පං එතදවොච: “සරසි ත්වං දබ්බ එවිරුපං කත්තා යථායං වඛෙය්‍යා ආහා”ති.

යථා මං භතො භගවා ජානාති”ති.

“න ඛො දබ්බ දබ්බා එවං නිබ්බයේන්ති. සථෙ තයා කතං කතන්ති වදෙති. සථෙ අකතං අකතන්ති වදෙති”ති.

“යතොහං භතො ජානො, නාභිජානාමි සුචිතතොන”පි මෙදුතං ධර්මං පටිසෙවිතා, පගෙව ජාගරො”ති.

අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනොසි: “තෙන භි භික්ඛුවෙ සඤ්ඤා වච්ඤාසං ලිච්ඡවිසං පනං නික්ඛුජ්ජතු අයංභොගං සඤ්ඤා කරොතු. අට්ඨති භික්ඛුවෙ අඤ්ඤාති සමන්තාගතස්ස උපායකස්ස පතො නික්ඛුජ්ජතබ්බො: භික්ඛුනං අලාභාය පරිසක්කති, භික්ඛුනං අනාත්ථාය පරිසක්කති, භික්ඛුනං ආවාසාය පරිසක්කති. භික්ඛු අනෙකාසති පරිභාසති. භික්ඛු භික්ඛුති තෙදෙති. වුද්ධස්ස අවිණ්ණං භාසති. ධම්මස්ස අවිණ්ණං භාසති. සඤ්ඤා අවිණ්ණං භාසති. අනුජානාමි භික්ඛුවෙ ඉමෙහි අට්ඨගඤ්ඤාති සමන්තාගතස්ස උපායකස්ස පනං නික්ඛුජ්ජතුං.

‘එසේ යැ ආර්යයෙනි’ යි කියා වඩා ලිවිඡවි තෙම මෙතෙක් භූමිපක මහණුන්ට පිළිවදන් අස්වා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ ඔබ වැද පසෙක ඉඳ ගත්තේ ය. පසෙක හුන්නේ ම “වහන්ස, යම් දිශාවක් බිය නැති, පීඩා නැති, උවදුරු නැති විය යුතු ද ඒ මේ දිශාව බිය සහිත ද පීඩා සහිත ද උවදුරු සහිත ද වෙයි. යම් දෙසෙක මඳකුත් හුළං නැද්ද, එයින් සුළං හැම් ය. ජලය ගිනි ගන්නා බද්‍ර ය. මල්ලසුරු දබ්බයන් වහන්සේ විසින් මගේ භාර්යාව දූෂිත විය. වහන්ස, මෙය නො නිසි යැ මෙය නො සුදුසු යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කිය.

එ කලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි හික්ම සබ්බසා රැස් කරවා, ආයුෂ්මත් දබ්බ තෙරුන් බණවා, “දබ්බයෙනි, මේ වඩා ලිවිඡවිත් කියන සේ වූ දෑයක් තෙපි සිහි කරවු ද?” යි පුළුවන් සේක.

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් සේ මා දන්නා සේක් ද මේ එබඳුයෙමි” යි ආයුෂ්මත් දබ්බ තෙරණුවෝ වදළාහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවෙනි වර ද ... තෙවෙනි වර ද “දබ්බයෙනි, මේ වඩා ලිවිඡවිත් කියන සේ වූ දෑයක් කළා තෙපි සිහි කරවු ද?” යි පුළුවන් සේක.

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් සේ මා දන්නා සේක් ද මේ එසේ වෙමි” යි දබ්බ තෙරණුවෝ වදළාහ.

“දබ්බයෙනි, කුවණින්තෝ මෙසේ අවුල් නිරවුල් නො කරත්. ඉඳින් නොප විසින් කරන ලද්දේ නම් ‘කරන ලද’ යි කියවු. ඉඳින් නො කරන ලද්දේ නම්, ‘නො කරන ලද’ යි කියවු”. යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

“වහන්ස, මම යම් දිනෙක (ආර්ය ජාතියෙහි) උපන්නෙමි ද, එ තැන් සිට ස්වස්තාත්තයෙකු දු මෙවුන්දම් සෙවියෙකිමි යි නො දනිමි. නින්දෙන් පිබිද සිටින්නෙමි (එබැවින් කෙළෙමි යැ) යනු කියනුම කවරේ ද” යි තෙරණුවෝ වදළාහ.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළ සේක: “මහණෙනි, එසේ වී නම්, සබ්බ තෙමේ වඩා ලිවිඡවි හට පඤ්ඤාත්තය (පාත්‍රය යැව්කුරු කිරීම-ඔහුගේ ගෙයින් භික්ෂුව නො පිළිගැනීමේ සම්මතය) කෙරේවා, ඔහු සංඝයා භා සම්භොග නැත්තකු කෙරේවා (ඔහු දුන් දෑයක් සංඝයා විසින් නො පිළිගන යුතු සේ වූ කෙනකු ලෙස සම්මත කෙරේවා). මහණෙනි, අඛය අටෙකින් සමන්විත උපාසකයාට පඤ්ඤාත්තය කළයුතු. (කවර අටකින් ද යත්:) භික්ෂූන්ට අලාභය පිණිස (ලැබෙන දෑ වළක්වන්නට) උත්සාහ කෙරෙයි ද, භික්ෂූන්ට අනාර්ථ පිණිස උත්සාහ කෙරෙයි ද, භික්ෂූන්ට ඔවුන් (වයනා තැන) නො විසීම පිණිස ප්‍රයොග කෙරෙයි ද, භික්ෂූන්ට ආත්‍රොශ පරිභව කෙරෙයි ද, භික්ෂූන් භික්ෂූන් කෙරෙන් බිඳවයි ද, බුද්ධත්ව දෙස් නගයි ද, ධර්මයට දෙස් නගයි ද, සබ්බසාට දෙස් නගයි ද මේ අඛය අට ය. මහණෙනි, මේ අඛය අටින් සමන්විත උපාසකයාට පඤ්ඤාත්තය කෙරේවා.

එවිඤ්චා පන භික්ඛවෙ නික්ඛල්ලිතබ්බො: වානෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤාපෙනබ්බො:

“සුඤ්ඤානං මෙ හතොත සබ්බො: වට්ඨො ලිච්චි ආයසමනාං දබ්බං මලලපුත්තං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා අනුඤ්ඤායෙනි. යදි සබ්බස්ස පනනකලං සබ්බො වට්ඨස්ස ලිච්චිස්ස පනනං නික්ඛල්ලියා අසමෙහාගං සබ්බෙන කරොයා”. එසා ඤාතති.

“සුඤ්ඤානං මෙ හතොත සබ්බො: වට්ඨො ලිච්චි ආයසමනාං දබ්බං මලලපුත්තං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා අනුඤ්ඤායෙනි. සබ්බො වට්ඨස්ස ලිච්චිස්ස පනනං නික්ඛල්ලියා අසමෙහාගං සබ්බෙන කරොති. යසසායසමනො ඛමති වට්ඨස්ස ලිච්චිස්ස පනනස්ස නික්ඛල්ලියා අසමෙහාගං සබ්බෙන කරණං, යො ඤාතස්ස, යස්ස නාකමති යො භාසෙය්‍ය. නික්ඛල්ලියො සබ්බෙන වට්ඨස්ස ලිච්චිස්ස පනනො අසමෙහාගො සබ්බෙන, ඛමති සබ්බස්ස තස්මා ඤාතී. එවිචෙනං ධාරයාමී”ති.

99. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පනතථිවරමාදය යෙන වට්ඨස්ස ලිච්චිස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා වට්ඨං ලිච්චිං එතදවොච: “සබ්බෙන තෙ ආවුසො වට්ඨ පනනො නික්ඛල්ලියො. අසමෙහාගො’සි සබ්බෙනා”ති. අථ ඛො වට්ඨො ලිච්චි “සබ්බෙන කීර මෙ පනනො නික්ඛල්ලියො අසමෙහාගො’මහි කීර සබ්බෙනා”ති තඤ්ච මුච්ඡිතො පපති. අථ ඛො වට්ඨස්ස ලිච්චිස්ස මිත්තාමච්චා ඤාතිසාලොභිතා වට්ඨං ලිච්චිං එතදවොචු: “අලං ආවුසො වට්ඨ, මා යොවි, මා පටිදෙවි, මයං හගවනං පසාදෙසසාම භික්ඛුසඤ්ඤාමී”ති.

අථ ඛො වට්ඨො ලිච්චි සපුත්තදුරො සමිත්තාමච්චා සඤ්ඤාතිසාලොභිතො අලලවත්ථො අලලකෙයො යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා හගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිත්වා හගවනං එතදවොච: “අව්වයො මං හතොත අව්වගමා යථාබාලං යථාමුළාං යථා අකුසලං, යොහං අයං දබ්බං මලලපුත්තං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා අනුඤ්ඤායෙනි. තස්ස මෙ හතොත හගවා අව්වයං අව්වයතො පටිගණකානු ආයතිං සංවරායා”ති.

තවද මහණෙනි, මෙ මතු කියන පරිද්දෙන් පහනනිකුණනය කළ යුතු: වාක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ භික්ෂු නමක් විසින් සඬා තෙමේ මෙසේ දන්විය යුතු:

“සඬායා මගේ වචනය අසාවා. වඩ්ඩ ලිව්වී තෙමේ ආයුෂ්මත් මල්ලපුත්‍ර දබ්බ තෙරුනට අමුලක වූ ඡීලවිපක්ඛියෙන් වෝදනා කෙරෙයි. ඉදින් සඬායාට සුදුසු කල් වී නම්, සඬා තෙමේ වඩ්ඩ ලිව්විහට පහනනිකුණනය කරන්නේ ය සඬායා හා සමෙහාග නැත්තකු කරන්නේ ය.” මේ ඥප්තිය (දැනුම්දීම) යැ.

“වහන්ස, සඬා තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. වඩ්ඩ ලිව්වී තෙමේ ආයුෂ්මත් මල්ලපුත්‍ර දබ්බ තෙරුනට අමුලක ඡීලවිපක්ඛියෙන් වෝදනා කෙරෙයි. සඬා තෙමේ වඩ්ඩ ලිව්විහට පහනනිකුණනය කෙරෙයි. ඔහු සඬායා හා සමෙහාග රහිතයක්හු කරයි. වඩ්ඩ ලිව්වියාට පහනනිකුණනය කිරීම, ඔහු සඬායා හා සමෙහාගය නැත්තක්හු කිරීම යම් ආයුෂ්මතකුට රිසියෙන්තේ නම් හේ නිහඩවේවා. යමකුහට නො රිසියෙන්තේ නම් හේ කියාවා. සඬායා විසින් වඩ්ඩ ලිව්විහට සඬායා හා සමෙහාගය නැති පහනනිකුණනය කරන ලද්දේ වෙයි. එය සඬායාට රිසියෙයි, එහෙයින් නිහඩ වෙයි. මෙසේ මෙය දරම් (පිළිගනිමි)” යනු යැ.

99. එ කල්හි වතාහි ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරණුවෝ පෙර-වරු සෙමෙහි හැද පෙරෙව් ගෙන පාසිටුරු ගෙන වඩ්ඩ ලිව්විහුගේ ගෙය වෙත එළැඹුණහ. එළැඹ වඩ්ඩ ලිව්වියා බණවා, “ඇවැත් වඩ්ඩයිනි, සඬායා විසින් ඔබට පහනනිකුණනය කරන ලදී. ඔබ සඬායා හා සමෙහාග නැත්තක් කරන ලදහ” යි වදළාහ. එ කල්හි වඩ්ඩ ලිව්වී තෙම “සඬායා විසින් මට පහනනිකුණනය කළය කරන ලද්දේ ල, සඬායා හා සමෙහාග නැතියෙකිම වෙමි” යි කියා එහි ම මුසපත් වැ වැටිණ. ඉක්බිති වඩ්ඩ ලිව්විහුගේ මිත්‍රාමාත්‍යයෝ ද නැසහලේ නැයෝ ද වඩ්ඩ ලිව්වියා බණවා, “ඇවැත් වඩ්ඩයිනි, ශෝක නො කරන්න, නො හඬන්න. අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද භික්ෂුසඬායා ද පහදවන්නම්හ” යි කීහ.

ඉක්බිතිතෙන් වඩ්ඩ ලිව්වී තෙම අඹුදරුවන් සහිත වැ, මිත්‍රාමාත්‍යයන් සහිත වැ, නැසහලේ නැයන් සහිත වැ තෙත් වස්ත්‍ර ඇතියේ තෙත් කෙහෙ ඇතියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළඹූ ඔබ පාමුල හිසින් වැටී වැද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, යම්බඳු වූ මම ආර්ය වූ මල්ලපුත්‍ර දබ්බ තෙරුන් වහන්සේට අමුලක වූ ඡීලවිපක්ඛියෙන් වෝදනා කෙළෙමි ද, එසේ වෝදනා කළ හැකි පමණට ම මහත් අභ්‍යන්තර වූ බැවින්, එ පමණට ම මහත් සේ මුළා වූවකු බැවින්, එ පමණට ම කොශලය නැත්තකු වූ බැවින් වරද මා ඉක්මැ ගියේ ය. (මම එ බඳු වරදකට යට වීම). භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මාගේ වරද මතු එබඳු දැයින් වළකිනු පිණිස වරද වශයෙන් පිළිගන්නා සේක්වා (එය මාගේ වරද යැ යි මා කියන වචනය පිළිගන්නා සේක්වා)” යි මේ වචන කී ය.

“තඤ්ඤාං ආවුසො වධස් අවට්ඨො අවට්ඨො යථාබාලං යථාමුද්ධං
 යථාඅකුසලං යං තං දඬං මලලුප්පතං අවුලිකාය සීලවිපක්ඛියා
 අනුභංගෙයි. යතො ච ටො තං ආවුසො වධස් අවට්ඨො අවට්ඨො
 දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොසි, තං තෙ මයං පටිගණොම. වුද්ධී
 හෙය් ආවුසො වධස් අරියස්ස විනයෙ යො අවට්ඨො අවට්ඨො
 දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොති ආයතිං සංවරං ආපජ්ජති”ති.

අර ටො හගවා භික්ඛු ආමනෙතයි: තෙන භි භික්ඛවෙ සංඛො
 වධස්ස ලිච්චස්ස පතං උක්ඛුජ්ජතු සමෙහාගං සංඛොන කරොතු.
 අට්ඨති භික්ඛවෙ අඛෙති සමන්තාගතස්ස උපාසකස්ස පතො
 උක්ඛුජ්ජතඛො: න භික්ඛුතං අලාභාය පරිසකකති. න භික්ඛුතං
 අනන්ධාය පරිසකකති. න භික්ඛුතං ආවාසාය පරිසකකති. න භික්ඛු
 අකෙකායති න පරිභාසති, න භික්ඛු භික්ඛුහි හෙදෙති. න බුද්ධස්ස
 අවණණං භාසති. න ධම්මස්ස අවණණං භාසති, න සංඛස්ස
 අවණණං භාසති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙහි අට්ඨති අඛෙති
 සමන්තාගතස්ස උපාසකස්ස පතං උක්ඛුජ්ජතු.

එවසො පත භික්ඛවෙ උක්ඛුජ්ජතඛො. තෙන භික්ඛවෙ වධෙත
 ලිච්චිතා සංඛං උපසංකප්පිතා එකංසං උක්ඛරාසංකං කරිතා
 භික්ඛුතං පාදෙ වජ්ඣිතා උක්ඛුජ්ජතං නිසීදිතා අඤ්ඤාලිපගගහෙතා
 එවමස්ස වචනියො: සංඛොන මෙ හනොන පතො නික්ඛුජ්ජතො
 අසමෙහාගො'මහි සංඛොන, සො'හං හනොන සමවා වතොමි
 ලොමං පානෙමි. තෙකාරං වතොමි. සංඛං පක්ඛුක්ඛුජ්ජතං යාචාමිති
 දුතියමි යාචිතඛො. තතියමි යාචිතඛො. වාතොන භික්ඛුතා
 පටිබලෙන සංඛො ඤාපෙතඛො:

සුඤ්ඤා මෙ හනොන සංඛො. සංඛොන වධස්ස ලිච්චස්ස
 පතො නික්ඛුජ්ජතො අසමෙහාගො සංඛොන. සො සමවා වතොමි,
 ලොමං පානෙති. තෙකාරං වතොමි. සංඛං පක්ඛුක්ඛුජ්ජතං යාචති,
 යදි සංඛස්ස පතකලලං සංඛො වධස්ස ලිච්චස්ස පතං
 උක්ඛුජ්ජතං සමෙහාගං සංඛොන කරෙය්. එයා ඤාති.

“ඇවැත් වඩ්ඩයිති, යම් බදු වූ තෙපි යම් හෙයෙකින් මලලසුත් දබ්බයනට අමුලක ධීලවිපක්ඛයෙන් වොදනා කළහු ද, එහෙයින් ම ඒ වරද එයේ කිරීමට තරම් ම අඤ්ඤා වූ මුළා වූ කොශලා රහිත වූ තොප ඉක්මැ ගියේ ය. ඇවැත් වඩ්ඩයිති, යම් හෙයෙකින් ම තෙපි වරද වරද වශයෙන් දක ධර්මය වූ පරිදි (එයට) ප්‍රතිකම් කරවූ ද එහෙයින් අපි තොපගේ ඒ (වරද පිළිගැන්මේ) වචනය පිළිගනිමු. වඩ්ඩයිති, යමෙක් (තමා කළ) වරද වරද වශයෙන් දක ධර්මය වූ පරිදි එයට පිළියම් කරන්නේ නම්, මන්තෙහි සංවරයට පැමිණෙන්නේ නම්, මෙය ආර්ය විනයයෙහි වැඩිමෙකැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළ සේක: “මහණෙනි, එසේ වී නම් සඤ්ඤා තෙමේ වඩ්ඩ ලිච්චි හට පනතලකකුණ්ණය කෙරේවා (පනනතිකකුණ්ණ කම්ම අවලංගු කෙරේ වා) ඔහු සඤ්ඤා සමෙහාගය ඇත්තකු කෙරේවා. මහණෙනි, අංග අටෙකින් සමන්විත උපාසකයාට පනතලකකුණ්ණ කර්මය කළයුතු. (කවර අඩන අටෙකින් සමන්විතයාට ද යත්:) භික්ෂූනට අලාභය පිණිස තැත් නො කෙරේ ද, භික්ෂූනට අවැඩ පිණිස ප්‍රයෝග නො කෙරේ ද, භික්ෂූන් වසන තැනින් නොදැරීම පිණිස ප්‍රයෝග නො කෙරේ ද, භික්ෂූනට ආත්‍යොග නො කෙරේ ද පරිභව නො කෙරේ ද, භික්ෂූන් භික්ෂූන් කෙරෙත් නො බිදුවා ද, බුදුනට දෙස් නො නඟා ද, දහමට දෙස් නො නඟා ද, සහනට දෙස් නො නඟා ද, මහණෙනි, මේ අඩන අටින් යුත් උපාසකයාට පනතලකකුණ්ණය කරන්නට (පනනතිකකුණ්ණ කර්මයෙන් ඔහු නිදහස් කරන්නට) අනුදැනිමි” යනු යි.

මහණෙනි, පනතලකකුණ්ණය විනාහි මෙසේ කළයුතු: මහණෙනි, ඒ වඩ්ඩ ලිච්චින් විසින් සඤ්ඤා කරා එළඹ, උතුරු සඵට සකස් කොට භික්ෂූන්ගේ පා වැද උන්කුටුක වැ හිඳ දෙහොත් මුදුන් තබා ගෙන “වහන්ස, මට සඤ්ඤා තෙමේ පනනතිකකුණ්ණය කෙළේ යැ. සඤ්ඤා හා සමෙහාග නැත්තෙක් (කරන ලද්දේ) වෙමි. වහන්ස, ඒ මම මනාව පවතිමි. ලොම් හෙළමි (යටත් පහත් වී පවතිමි). නිස්තරණය පිණිස (මට පැනවූ දඩුවමින් මිදෙනු පිණිස) කළයුතු දැ කරමි. සඤ්ඤා ගෙන් පනතලකකුණ්ණය ඉල්ලමි”යි මෙසේ කියැවුණු වන්නේ ය. දෙවෙනි වර ද තෙවෙනි වර ද මෙසේ ම යාවිකා කළයුතු ය. වාක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සංඝ තෙමේ මෙසේ දන්වියැවුණු:

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මා ගේ වචනය අසාවා. සඤ්ඤා විසින් වඩ්ඩ ලිච්චිහට පනනතිකකුණ්ණය කරන ලද්දේ ය, සඤ්ඤා හා සමෙහාග නැතියෙක් කරන ලද්දේ ය. ගේ මනා වැ පවතී. අනුලොම වැ (යටත් පහත් වැ-වචනයට අවනත වැ) පවතී: නිස්තරණය පිණිස (පැනවූ දඩුවමින් මිදෙනු පිණිස) කළ යුතු දැ කෙරෙයි. පනතලකකුණ්ණය සඤ්ඤාගෙන් ඉල්ලයි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් ඇත්තේ වී නම්, සඤ්ඤා තෙමේ වඩ්ඩ ලිච්චිහට පනතලකකුණ්ණය කෙරේවා, ඔහු සඤ්ඤා හා සමෙහාග ඇතියකු කෙරේවා”. මේ භද්‍රනිය යැ.

සුභාතු මෙ හනෙත සංඛ්ඤා. සංඛ්ඤන වධ්දස්ස ලිච්චස්ස පනො නික්ඛුජ්ජො අසමෙහාගො සංඛ්ඤන. සො සමමා වහනති ලොමං පානෙති නෙඤාරං වහනති. සඛං පතතුක්ඛුජ්ජනං යාවති. සංඛ්ඤා වධ්දස්ස ලිච්චස්ස පනං උක්ඛුජ්ජති. සමෙහාගං සංඛ්ඤන කරොති. යස්සායසමනො ඛමති වධ්දස්ස ලිච්චස්ස පනස්ස උක්ඛුජ්ජනං, සමෙහාගං සංඛ්ඤන කරණං. සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙය්‍ය.

උක්ඛුජ්ජො සංඛ්ඤන වධ්දස්ස ලිච්චස්ස පනො සමෙහාගො සංඛ්ඤන. ඛමති සඛස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී''ති.

දුතිය භාණවාරං.

වහන්ස, සඬ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඬ්ඤා විසින් වඩා ලිච්ඡවිහට පනනනිකුණනය කරන ලද්දේ ය, හේ සඬ්ඤා හා සමෙතාගය නැත්තෙක් කරන ලද්දේ ය. හෙ තෙමේ මනා වූ පවතී. යටත් පහත් වූ පවතී. නිස්තරණය පිණිස පවතී. සඬ්ඤාගෙන් පනනනිකුණනය , ඉල්ලයි. සඬ්ඤා තෙමේ වඩා ලිච්ඡවිහට පනනනිකුණනය කෙරෙයි. ඔහු සඬ්ඤා හා සමෙතාග ඇතියකු කෙරෙයි. වඩා ලිච්ඡවිහට පනනනිකුණනය කිරීම යම් ආයුෂ්මකක්හට විසියෙන්තේ නම් හේ නිහඬ වේවා. යම්කිසිව නො විසියෙන්තේ නම් හේ කියවා.

සඬ්ඤා විසින් වඩා ලිච්ඡවිහට පනනනිකුණනය කරන ලද්දේ ය, සඬ්ඤා හා සමෙතාගය ඇත්තෙක් කරන ලද්දේ ය. (එය) සඬ්ඤාට විසියෙයි. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙ කරුණ මෙසේ දරමි (සලකමි)" යනු යි.

දෙවෙනි බණවර නිමිසේ ය.

නීතිස භාණ්ඩාරං

100. අප්‍ර ටො හගවා වෙසාලියං යථාහිරන්තං විහරිතා යෙන හග්ගා තෙන වාරිකං පසංඝාමී. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන හග්ගා තදවසරී. තනු සුදං හගවා හග්ගෙසු විහරති සුංසුමාරගිරො හෙසකලාවනො මීගදයෙ.

තෙන ටො පන සමයෙන බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස කොකනදෙ නාම පාසාදෙ අවිරකාරිතො හොති අනස්සාවුඤ්ඤා සමඥෙන වා බ්‍රාහ්මඥෙන වා කෙනවි වා මනුස්සභූතෙන.

අප්‍ර ටො බොධිරාජකුමාරො සඤ්ජිකාපුත්තං මාණවං ආමනෙතයි: එහි තං සමම සඤ්ජිකාපුත්ත, යෙන හගවා තෙනුපසංඝාමී. උපසංඝාමීතා මම විවිනෙන හගවතො පාදෙ සිරසා වතු, අප්පාබාධං අප්පාතං ලහුට්ඨානං බලං එසුචිහාරං පුච්ඡති 'බොධි හනෙන රාජකුමාරො හගවතො පාදෙ සිරසා වතුති අප්පාබාධං අප්පාතං ලහුට්ඨානං බලං එසුචිහාරං පුච්ඡති'ති. එවිඤ්ඤා විදෙති: 'අධිවාසෙතු කීර හනෙන හගවා බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස ස්වාතන්ත්‍රාය හත්තං සඤ්ඤා භික්ඛුසංඝෙතා'ති.

'එවං හො'ති ටො සඤ්ජිකාපුත්තො මාණවො බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස පටිසංස්ථා යෙන හගවා තෙනුපසංඝාමී. උපසංඝාමීතා හගවතා සඤ්ඤා සමමොදි. සමමොදනියං කපං සාරාණියං විනිසාරෙතො එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනෙතො ටො සඤ්ජිකාපුත්තො මාණවො හගවතො එතදවොච: බොධි ටො රාජකුමාරො හොතො ගොතමස්ස පාදෙ සිරසා වතුති, අප්පාබාධං අප්පාතං ලහුට්ඨානං බලං එසුචිහාරං පුච්ඡති. එවිඤ්ඤා විදෙති 'අධිවාසෙතු කීර හනෙන හගවා බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස ස්වාතන්ත්‍රාය හත්තං සඤ්ඤා භික්ඛුසංඝෙතා'ති. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්හිභාවෙන.

අප්‍ර ටො සඤ්ජිකාපුත්තො මාණවො හගවතො අධිවාසනං විදිතො උට්ඨායාසනා යෙන බොධිරාජකුමාරො තෙනුපසංඝාමී. උපසංඝාමීතා බොධිං රාජකුමාරං එතදවොච: "අවොචුච්ඡිත ටො මයං හොතො විවිනෙන තං හගවන්තං ගොතමං. 'බොධි ටො රාජකුමාරො හොතො ගොතමස්ස පාදෙ සිරසා වතුති, අප්පාබාධං අප්පාතං ලහුට්ඨානං බලං එසුචිහාරං පුච්ඡති. එවිඤ්ඤා විදෙති: අධිවාසෙතු කීර හනෙන හගවා බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස ස්වාතන්ත්‍රාය හත්තං සඤ්ඤා භික්ඛුසංඝෙතා'ති. අධිවුත්ඤ්ඤා පන සමඥෙන ගොතමෙනා"ති.

තුන්වන බණවර

100. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර කැමැති තාක් වැස, හඟ රට බලා සැරි සරා වඩින්නට පිටත් වූ සේක. පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනා සේක්, හඟ රටට බට සේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හඟ රට, සුංසුමාර-භීර නුවරට නොදුරු නොළං තන්හි වූ හෙසකලා වනයෙහි වැඩ වසන සේක.

එකල වනාහි බොධි රාජකුමාරයා විසින් කොකනද නම් පහසෙක් කරවන ලද නොබෝ කල් ඇත්තේ, මහණක්හු හෝ බමුණක්හු හෝ මනුෂ්‍ය වූ කිසිවක්හු විසින් වාසය නොකරන ලද වෙයි.

ඉක්බිති බොධි රාජකුමාර තෙම සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවකයා බණවා, “සගය, සඤ්ජිකාපුත්‍රය, මෙහි එව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත යා. ගොස් මාගේ වචනයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පා හිස නමා වදුව, ආබාධ නැති බව, නිරෝග බව, හැල්ලු සිරුර ඇති බව, ශරීර ශක්තිය ඇති බව, සැප විහරණ ඇති බව විචාරව. ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඩික්ඝභන හා සෙට දවසට බොධි රාජකුමාරයාගේ බත ඉවසන සේක්වා’ යි මෙසේත් කියව” යි කියේ ය.

සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවක ‘එසේ ය පින්වතැ’ යි කියා බොධි රාජකුමාරයාට පිළිවදන් දී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹීමේ ය. එළැඹ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු විය, සතුටට කරුණු වූ සිතැ රැදවියැ යුතු වූ කරාව නිමවා, එක් පසෙක හිඳ ගත්තේ ය. සඤ්ජිකා පුත්‍ර මාණවක තෙම මෙසේ එක් පසෙක හුන්නේ ම, “බොධි රාජකුමාර තෙම හවත් ගෞතමයන්ගේ පා හිස නමා වදී. නිරාබාධ බව, නොලෙඩ බව, හැල්ලු සිරුර ඇති බව, සිරුරු බල ඇති බව, සැප විහරණ ඇති බව විචාරයි. ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඩික්ඝභන හා සෙට දවසට බොධි රාජකුමාරයාගේ බත ඉවසන සේක්වා’ යි මෙසේත් කියා” යැ යි මේ වචන කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමාචයෙන් එය ඉවැසූ සේක:

ඉක්බිත්තෙන් සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවක තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ නිමන්ත්‍රණය ඉවැසූ නිසාව දැන, හුනස්නෙන් නැගී බොධි රාජකුමාරයා කරා ගියේ ය. ගොස්, “බොධි රාජකුමාර තෙම හවත් ගෞතමයන්ගේ පා හිස නමා වදී, නිරාබාධ බව, නොලෙඩ බව, හැල්ලු සිරුර ඇති බව, ශරීර ශක්තිය ඇති බව, සැප විහරණ ඇති බව විචාරයි. ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඩික්ඝභන හා සෙට දවසට බොධි රාජකුමාරයාගේ බත ඉවසන සේක්වා’ යි මෙසේත් කියා යැ යි, අපි හවත්හුගේ වචනයෙන් ඒ හවත් ගෞතමයනට මෙසේත් කීමහ” යි බොධි රාජකුමාරයාට මේ බස් පැවසී ය.

101. අථ ඛො බොධිරාජකුමාරො තස්සා රත්තියා අවටයෙන පඤ්ඤා ඛාදනියං භොජනියං පටියාදපෙතො කොකනදඤ්ච පාසාදං ඔදුතෙහි දුස්සෙහි සන්තරාපෙතො යාව පඤ්චො යොපාණකලෙඛො සඤ්ජිකාපුත්තං මාණවං ආමන්තෙයි: එහි ත්වං සමම සඤ්ජිකාපුත්තං, යෙන හගවා තෙනුපසඬකම්, උපසඬකමිතො හගවතො කාලං ආරොචෙහි 'කාලො හන්තෙ නිඤ්ඤිතං හන්තෙහි' 'එවමෙතා'ති ඛො සඤ්ජිකා-පුත්තො මාණවො බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස පටිසසුතො යෙන හගවා තෙනුපසඬකම්. උපසඬකමිතො හගවතො කාලං ආරොචෙයි 'කාලො හො ගොතම නිඤ්ඤිතං හන්තෙහි'.

අථ ඛො හගවා පුබ්බත්තසමයං නිවාසෙතො පක්ඛවිරමාදය යෙන බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඬකම් සඤ්ඤිකාසංඝෙහි. තෙන ඛො පත සමයෙන බොධිරාජකුමාරො බද්ධො-රකොට්ඨකෙ ධීනො භොති හගවන්තං ආගමයමානො. අදාසා ඛො බොධිරාජකුමාරො හගවන්තං දුරතොව ආගමන්තො. දිස්වාන තතො පච්චුග්ගන්තො හගවන්තං අභිවාදෙතො පුරුකන්තො යෙන කොකනදෙ පාසාදෙ තෙනුපසඬකම්.

අථ ඛො හගවා පඤ්චං යොපාණකලෙඛං නිස්සාය අට්ඨායි. අථ ඛො බොධිරාජකුමාරො හගවන්තං එතදවොච: 'අක්කමතු හන්තෙ හගවා දුස්සානි, අක්කමතු සුගතො දුස්සානි, යං මම අස්ස දීපරත්තං භිත්තාය සුඛායා'ති. එවං වුත්තෙ හගවා තුණ්හි අහොයි. දුතියමෙව ඛො -පෙ- තතියමෙව ඛො බොධිරාජකුමාරො හගවන්තං එතදවොච: 'අක්කමතු හන්තෙ හගවා දුස්සානි, අක්කමතු සුගතො දුස්සානි, යං මම අස්ස දීපරත්තං භිත්තාය සුඛායා'ති. අථ ඛො හගවා ආයසමන්තං ආනන්දං අපලොකෙයි. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ බොධිං රාජකුමාරං එතදවොච: 'සංහරතු රාජකුමාර දුස්සානි, න හගවා චෙලපක්කං¹ අක්කමිස්සති. පච්ඤ්චං ජනනං තරාගතො අනුක්මපති'ති.

අථ ඛො බොධිරාජකුමාරො දුස්සානි [සංහරාපෙතො උපරි කොකනදෙ පාසාදෙ ආසනං පඤ්ඤෙපෙයි. අථ ඛො හගවා කොකනදං පාසාදං අභිරුචිතො පඤ්ඤන්තෙ ආසනෙ නිසිදි සඤ්ඤිකාසංඝෙහි. අථ ඛො බොධිරාජකුමාරො බුද්ධපට්ඨං භික්ඛුසංඝං පඤ්ඤන්තෙ ඛාදනියෙන භොජනියෙන සහන්තා සන්තප්පන්තො සමචාරන්තො හගවන්තං භුක්තාචං ඕනිතපක්කපාණිං එක්මන්තං නිසිදි.

1. චෙලපක්කං - මරණං.

101. ඉක්බිති බොධි රාජකුමාර තෙම ඒ රැය ඇවෑමෙන් ප්‍රණීත බාද්‍ය භෝජ්‍ය පිළියෙළ කරවා, පැයිම් හිණිපෙන තෙක් කොකනද පහය (බේම) සුදුවනින් වස්වා, සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවකයා බණවා, “යහළු සඤ්ජිකාපුත්‍රය, එන්න, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා යව්, ගොස් ‘වහන්ස, බ්‍රහ්ම පිළියෙළ කොට නිමියේ ය, වඩින්නට කාලය යැ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කාලය දන්වව්” යි කී ය. ‘එසේ ය, පින්වතු’ යි කියා සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවක තෙම බොධි රාජකුමාරයාට පිළිවදන් අස්වා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ, ‘භවත් ගෞතමයීනි, දැන් වඩින්නට කල් වේ. බ්‍රහ්ම පිළියෙළ කොට නිමියේ යැ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කාලය දන්වී ය.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පෙරවරු සමයෙහි හැද පෙරව, පායිවුරු ගෙන බිත් සහන කැවු වබොධි රාජකුමාරයාගේ නිවෙස කරා වැඩිසේක. එ වේලෙහි වනාහි බොධි රාජකුමාර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වඩිනු බලාපොරොත්තු වනුයේ බිහිරෙරටුයෙහි සිටියේ වේ. බොධි රාජකුමාර තෙම දුරින් ම වඩනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුයේ ය. දැක එතැනින් පෙර ගමන් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැද පෙරටු කොට ගෙන කොකනද පහය වෙත එළඹියේ ය.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැයිම් හිණිපෙන ළඟ වැඩසිටී සේක. එ කල්හි බොධි රාජකුමාර තෙම ‘වහන්ස, යම් භෙයකින් මෙය මට දික් කලක් හිත වැඩ පිණිස වන්නේ ද එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (මේ) වස්ත්‍රයන් ඇක්මෙනසේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ (මේ) වස්ත්‍රයන් ඇක්මෙනසේක්වා’ යි කී ය. මෙසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඩ වූ සේක. දෙවනු ද ... තෙවනු ද බොධි රාජකුමාර තෙම, ‘යම් භෙයකින් මෙය මට දික් කලක් හිත වැඩ පිණිස වන්නේ ද එ හෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (මේ) වස්ත්‍රයන් ඇක්මෙන (පාගා වඩිනා) සේක්වා’ යි කීයේ ය. එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් දෙස හැරී බැලූයේක. එකල්හි ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරණුවෝ බොධි රාජකුමාරයාට ‘රාජකුමාරය, වස්ත්‍රයන් හකුළවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රෙදි පියවිල්ල නො ඇක්මෙන (නො පාගන) සේක. තපාගතයන් වහන්සේ පශ්චිම ජනතාවට අනුකම්පා කරන සේකැ’ යි කීහ.

එකල්හි බොධි රාජකුමාර තෙම වස්ත්‍ර හකුළවා කොකනද පහයේ උඩු මහල් තලයෙහි අසුන් පැනැවී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොකනද පහය නැඟ පනවන ලද අසුන්හි බිත් සහන හා වැඩහුන්සේක. ඒ වේලෙහි බොධි රාජකුමාර තෙම බුද්ධාමොක්ඛ සහන ප්‍රණීත බාද්‍යයෙන් භෝජ්‍යයෙන් පියනින් පහස්වා මොනවට පවරවා (පෙරැත්ත කොට කොට බොස්සන් වළඳවා), බොස්සන් වළඳ අවසන් කළ, පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් ඇතැති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සම්පයේ එක් පසෙකැ හිඳ ගත්තේ ය.

එකමනාං නිසින්නං ඛො ඛොධිං රාජකුමාරං හගවා ධම්මෙයා කථාය සඤ්ඤානාං සමාදායෙතා සමුදායෙතා සමාදායෙතා උච්චායාසනා පසායාමි. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතාං හිතං ආමනෙතාමි “න හිතංචෙව චෙලපක්කං අකාමිතංඛා. යො අකාමෙයා ආපත්ති දුක්ඛපසා”ති.

102. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා ඉත්ථි අපගතගඤ්ඤා හිතං නිමනෙතාං දුස්සං පඤ්ඤාපෙතා එතදවොච “අකාමිථ හනෙතා දුස්සන්ති”. හිතං කුකුඤ්චායනා න අකාමන්ති.

“අකාමිථ හනෙතා දුස්සං මඛලජායා”ති. හිතං කුකුඤ්චායනා න අකාමිංසු.

අථ ඛො සා ඉත්ථි උජ්ඣායති ඛියති විපාවෙති: “කථං හි නාම අයා මඛලජායා යාවිසමානා චෙලපක්කං නාකාමිසසන්ති”ති. අසොසාසුං ඛො හිතං තස්සා ඉත්ථි උජ්ඣායනතියා ඛියනතියා විපාවෙතතියා. අථ ඛො තෙ හිතං හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං -පෙ- “හිතං හිතංචෙව මඛලිකා. අනුජානාමි හිතංචෙව හිතං. මඛලජායා යාවිසමානෙන චෙලපක්කං අකාමිතන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන හිතං ධොතපාදකං අකාමිතං කුකුඤ්චායනති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං -පෙ- “අනුජානාමි හිතංචෙව ධොතපාදකං අකාමිතන්ති”.

103. අථ ඛො හගවා හගෙසු යථාභිඤ්ඤා විහරිතා යෙන සාවතථි තෙන වාරිකං පසායාමි. අනුසුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන සාවතථි තදවසරි. තත්ථ සුදං හගවා සාවතථියං විහරති ජෙනවතෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. අථ ඛො විසාධා මිගාරමානා සටකඤ්ඤා කතකඤ්ඤා සමමජ්ජනිඤ්ඤා ආදය යෙන හගවා තෙනුපසංඛාමි. උපසංඛාමිතා හගවතො අභිවාදෙතා එකමනාං නිසිදි. එකමනාං නිසින්නං ඛො විසාධා මිගාරමානා හගවතො එතදවොච: “පටිග්ගහානු මෙ හනෙතා හගවා සටකඤ්ඤා කතකඤ්ඤා සමමජ්ජනිඤ්ඤා යං මම අස්ස දීපරත්තං හිතාය සුඛායා”ති. පටිග්ගහෙසි හගවා සටකඤ්ඤා සමමජ්ජනිඤ්ඤා න හගවා කතකං පටිග්ගහෙසි.

එසේ එක් පසෙක හුන් බෝධි රාජකුමාරයාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ධර්මකරායෙන් කරුණු දක්වා, එය මොනොවට ගන්වා, ඒ ගැන්ම තියුණු කොට, එහි එල දක්වමෙන් සතුටු කොට, හුනස්නෙන් නැගී නික්ම වැඩියේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දඟමී කරා කොට භික්ෂූන් බණවා, “වස්ත්‍රයෙන් කළ පියවිල්ල (පාවාඩය) නො ඇක්මිය යුතු ය. යම් මහණෙක් ඇක්මෙන් නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේයැ” යි වදළු සේක.

102. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා ස්ත්‍රියක් පහ වූ දරුගබ ඇත්තී, භික්ෂූන් නිමනා වස්ත්‍ර පතවා (බීමට රෙදි එළා) “වහන්ස, වස්ත්‍රය ඇක්මුන මැනැවැ” යි කීවා ය. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නාහු නො ඇක්මෙන්.

“වහන්ස, මංගල පිණිස වස්ත්‍රය ඇක්මෙන්නැ” යි ඔ කීවා ය. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නාහු නො ඇක්මුණහ.

එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී “කෙසේ නම් ආර්යයෝ මංගල පිණිස ඉල්ලනු ලබන්නාහු රෙදි පියවිල්ල නො ඇක්මෙන්නාහු ද” යි අවඥ කෙරෙයි, නුගුණ කියයි, දෙස් කතා පතුරුවයි. භික්ෂුහු අවඥ කරන, නොගුණ කියන, දෙස් කතා පතුරුවන ඒ ස්ත්‍රියගේ වචන ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් යැලකළාහ ... “මහණෙනි, ගෘහස්ථයෝ මාංගලිකයහ මහණෙනි, මංගල පිණිස ගිහියන් විසින් ඉල්ලනු ලබන මහණහු විසින් රෙදි පියවිල්ල ඇක්මෙන්නට අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

එ සමයෙහි මහණහු දෙවූ පා ඇතියහු විසින් පා තැබිය යුතු කොට එලා ඇති රෙදි ඇතිරිය ඇක්මෙන්නට කුකුස් කෙරෙත් ... “මහණෙනි, දෙවූ පා ඇත්තහු සඳහා එළා ඇති ඇතිරිය ඇක්මෙන්නට අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

103. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හඟ රට කැමති කාක් වැස සැවැත් නුවර බලා සැරිසරා වඩනට නික්මුණු සේක. පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනාසේක්, සැවැත්නුවරට පැමිණියේක. එ සමයෙහි වූ කලි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවත් නුවර ජෙතවන නම් වූ අනේපිටු සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි මාරාමානා නම් වූ විශාඛා උපාසිකා නොමෝ අතළයක් ද (කටු මතු කොට මැටියෙන් තනන ලද) පාගටනාවක් ද ඊස්තක් ද ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹීයා ය. එළැඹ වැද පසෙක හුන්නා ය. පසෙක හිඳ “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මගේ මේ අතළය ද පාගටනාව ද මුස්න ද පිළිගන්නා සේක් වා. එය මට ඊස්ත කාලයක් වැඩ පිණිස සුව පිණිස වන්නේ යැ” යි කීවා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අතළය ද මුස්න ද පිළිගත් සේක. පාගටනාව නො පිළිගත්සේක.

අරං ඛො හගවා වීසාඛං මිභාරමානරං ධම්මේසා කරාය සඤ්ඤාසි සමාදායෙසි සමුත්තෙපෙසි සමපහංසෙසි. අරං ඛො වීසාඛං මිභාරමානා හගවතා ධම්මේසා කරාය සඤ්ඤාසිතා සමාදායිතා සමුත්තෙපීතා සමපහංසිතා උට්ඨායාසනා හගවතාං අභිවාදෙඤා පදකඛිණං කඤ්ඤා පසංකාමී. අරං ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මේ කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සට්ඨකඤ්ඤා සමපහංසිතී. න භික්ඛවෙ කතකං පරිභුක්ඛෙතඛං. යො පරිභුක්ඛෙතො ආපන්නි දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිසෙස්සා පාදසංසතියො සක්ඛරං කඨලං සමුද්දපේණකන්ති.”

104. අරං ඛො වීසාඛං මිභාරමානා විදුපනඤ්ඤා තාලවණ්ටඤ්ඤා ආදය යෙන හගවා තෙනුපසඛිතමී. උපසඛිතමීතා හගවතාං අභිවාදෙඤා එකමනාං නිසීදි. එකමනාං නිසීන්තා ඛො වීසාඛං මිභාරමානා හගවතාං එතදවොච: “පටිගණනාතු මෙ හතොත හගවා විදුපනඤ්ඤා තාලවණ්ටඤ්ඤා යං මම අස්ස දීඝරන්තං භිත්තාය සුඛායා”ති.

පටිගණනෙසි හගවා විදුපනඤ්ඤා තාලවණ්ටඤ්ඤා. අරං ඛො හගවා වීසාඛං මිභාරමානරං ධම්මේසා කරාය සඤ්ඤාසි -පෙ- අරං ඛො වීසාඛං මිභාරමානා -පෙ- පදකඛිණං කඤ්ඤා පසංකාමී. අරං ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මේ කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විදුපනඤ්ඤා තාලවණ්ටඤ්ඤා”ති.

105. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛිකස්ස මකසච්ඡති උප්පන්නා හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මකසච්ඡතින්ති”.

වමරිච්ඡති¹ උප්පන්නා හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ වමරිච්ඡති ධාරෙතඛං. යො ධාරෙතො ආපන්නි දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිසෙස්සා ච්ඡතියො: වාකමයං උසිරමයං මොරපිඤ්ඤමයන්ති.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මිඟරමාතෘ නම් වූ විශාඛාවට ධර්මනිශ්ශ්‍රිත කර්මයෙන් කරුණු දක්වාදියළුසේක, ඒ කරුණු ගත්වූ සේක, එහි උනන්දු කළසේක, එහි ලා සතුටු කළ සේක. එයට පසු, විශාඛා මිඟරමාතෘ තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් එසේ දැනුම් කතායෙන් කරුණු දක්වන ලද්දී, කරුණු ගත්වන ලද්දී, එහි උනන්දු කරන ලද්දී, එහි සතුටු කරන ලද්දී, හුනස්නෙන් නැගී සිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්ම ගියා ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනායෙහි, මේ කරුණෙහි දැනුම් කරා කොට භික්ෂුසංඝයා බණවා, “මහණෙනි, අතළය ද මුස්න ද අනුදනිමි. මහණෙනි, පාගටනාව පරිභෝග නො කළයුතු. යමෙක් පරිභෝග කරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, (පා ගටනු පිණිය) ගල ද කැබැලිති ද මුහුදු පෙණ ද යන තුන් පා ගටනා අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

104. නැවත (එක් දිනක්) මිඟරමාතෘ නම් වූ විශාඛා තොමෝ විජිනිපතක් ද තල්වටක් ද ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියා ය. එළැඹ වැද පසෙක හිඳ ගන්නා ය. පසෙක හිඳ, “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ විජිනිපත ද තල්වට ද පිළිගන්නාසේක්වා. එය මට දික් කලක් වැඩ පිණිය සුව පිණිය වන්නේ යැ” යි කීවා ය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විජිනිපත ද තල්වට¹ ද පිළිගත් සේක. ඉක්බිති මිඟරමාතෘ නම් වූ විශාඛාවට දැනුම් කරාවෙන් කරුණු දක්වා වදාළසේක... එකල්හි මිඟරමාතෘ නම් වූ විශාඛා තොමෝ... පැදකුණු කොට ගියාය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල නිදනායෙහි, තෙල කරුණෙහි දැනුම්කරා වදා හික්ෂුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, විජිනිපත ද තල්වට ද අනුදනිමි” යි.

105. එ සමයෙහි වනාහි සංඝයාට මදුරුවිදුනාවක්² උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, මදුරුවිදුනාව අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

සෙමෙර විදුනාවක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සෙමෙරවිදුනාව නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, වැහැරිවූවා විදුනාව ද, සුවදහොට වූවා විදුනාවද, මොනර පිල්වූවා විදුනාව ද යන තුන් විජිනිපත් අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

1. මෙහි තල්වට යනු නඩුවක් සමගම තල අත්ක ගෙන කවාකාර කොට සන්න ලද අවන් විශෙය යි. තාලවිණ්ණනි සහවිණ්ණන කතං. තාලං. තාල වණං. (පාරික්ෂාදී අභට්ඨොප්පාදා). තාලපතාදිහි කතං මණ්ඩලික විජයා. (සාරතර්කදීපනිවිකා).

2. මදුරුවන් පලවා හරින්නට පවත් සලක විජිනි පතක්.

106. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස ඡත්තං උපන්නං භොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඡත්තන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බභේයා භික්ඛු ඡත්තපග්ගහිතා ආභිණ්ඩන්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරො උපාසකො සම්මිත්තලෙභි ආජීවකසාවකෙහි සද්ධිං උය්‍යානං අගමාසි. අද්දසංසු¹ ඛො තෙ ආජීවකසාවකා ඡබ්බභේයෙ භික්ඛු දුරතොව ඡත්තපග්ගහිතෙ ආගව්ජනෙත. දිස්වාන තං උපාසකං එතදවොචුං: “එතෙ ඛො අය්‍ය, තුමහාකං හදන්තා ඡත්තපග්ගහිතා ආගව්ජන්ති සෙය්‍යරාපි ගණකමභාමන්තා”²ති.

“නාය්‍යා එතෙ භික්ඛු පරිබ්බාජකා”³ති.

“භික්ඛු න භික්ඛු”ති අබ්භූතං අකංසු. අථ ඛො යො උපාසකො උපගතෙ සඤ්ජානිත්වා උජ්ඣායති වියති වීජාවෙති “කථං හි නාම හදන්තා ඡත්තපග්ගහිතා ආභිණ්ඩස්සන්ති”⁴ති.

අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තස්ස උපාසකස්ස උජ්ඣායන්තස්ස වියන්තස්ස වීජාවෙන්තස්ස. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ- සච්චං හගවා.”

විගරහි බුද්ධො හගවා. විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “න භික්ඛවෙ ඡත්තං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සා”⁵ති.

197. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරො භික්ඛු ගිලානො භොති, තස්ස විනා ඡත්තෙන න එසු භොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස ඡත්තන්ති.”⁶

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ‘ගිලානස්සෙව හගවතා ඡත්තං අනුඤ්ඤිතං නො අගිලානස්සා’ති ආරාමෙ ආරාමුපචාරෙ ඡත්තං ධාරෙතුං කුක්ඛවට්ඨායන්ති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අගිලානෙනපි ආරාමෙ ආරාමුපචාරෙ ඡත්තං ධාරෙතුන්ති.”

1. අද්දසංසු - මිජසං.

2. ඡත්තං ධාරෙතුන්ති - මිජසං.

106. එ සමයෙහි සංඛ්‍යායාම ඡත්‍රයෙක් (කුඩයෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි ඡත්‍රය (කුඩය) අනුදැනීම” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි සවැඟි මහණහු ඔසොවා ගත් කුඩ ඇත්තාහු (කුඩ ඉසැ ලා ගෙන) ඇවිදිත්. එ කල එක්තරා උපාසකයෙක් බොහෝ සිය ගණන් ආර්ථික ශ්‍රාවකයන් හා උයනට ගියේ ය. ඒ ආර්ථික ශ්‍රාවකයෝ කුඩ ඉසලා ගෙන එන සවැඟි මහණුන් දුරින් ම දුටුයේ ය. දැක, ඒ උපාසකයා බණවා “ආර්යය තෙල ඔබ පැවිදි පින්වත්හු ගණක මහාමාත්‍යයන් සේ කුඩ ඉසලා ගත්තාහු එන්නාහ” යි කීහ.

“ආර්යයෙනි, තෙල හික්ෂුහු නො වෙත්, පිරිවැරියෝයැ” යි උපාසක තෙම කී ය.

“හික්ෂුහු ද? හික්ෂුහු නො වෙත් ද?” යි ඔට්ටු ඇල්ලූහ. එයින් පසු ඒ උපාසක තෙම ළඟට ආවුන් හැදින් “කෙසේ නම් පින්වත්හු කුඩ ඉසලා ගෙන හැවිදින්නාහු ද” යි අවඥා කෙරෙයි, නොගුණ කියයි, දෙස් පතුරුවයි.

භික්ෂුහු අවඥා කරන, නොගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ උපාසකයා ගේ වචන ඇසූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ... සැබෑ ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. ‘සැබව වහන්සැ’ යි ඔහු කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැඹුණු සේක. ගරභා ධර්ම කථා කොට “මහණෙනි, කුඩය නො දැවිය යුතු, යමෙක් දැරූයේ වී නම්, දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

107. එසමයෙහි වතාහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. ඔහුට කුඩයක් නැති ව අපහසු වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ගිලන් මහණෙකුට කුඩය අනුදැනීම” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මහණහු ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වීසින් ගිලනාට ම කුඩය අනුදැනීම, නොගිලනාට නො අනුදැනීමැ’ යි කියා ආරාමයෙහි ද, ආරාමොපචාරයෙහි ද කුඩ දරන්නට කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, නොගිලනාහු වීසින් ද ආරාමයෙහිත් ආරාමොපචාරයෙහිත් කුඩය දරන්නට අනුදැනීම” යි වදළ සේක.

108. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සික්ඛාය පඤ්ඤා උග්ගිතො¹ දණ්ඩ ආලංඝිතො විකාලෙ අඤ්ඤතරෙන ගාමදොරෙන අතික්කමති. මනුස්සා “එයයා² වොරො ගච්ඡති. අසි³ස්ස විජ්ජාතලති”⁴ති අනුපතීතා ගහෙතො සඤ්ජානිතො මුඤ්චංසු. අප ටො සො භික්ඛු ආරාමං ගතො භික්ඛුනං එතමස්ස ආරොචෙයි.

“කිං පන තං ආවුසො දණ්ඩසික්කං ධාරෙයි”ති.

“එවමාවුසො”ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අභිච්ඡා සන්තුට්ඨා ලස්සනො කුකුඤ්චිකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ජායකති වීයනති විපාවෙනති: “කපං හි නාම භික්ඛු දණ්ඩසික්කං ධාරෙස්සති”ති.

අප ටො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්ස ආරොචෙස්සං.

“සච්චං කිර තං භික්ඛු දණ්ඩසික්කං ධාරෙයි”ති

“සච්චං හගවා”

විගරහි බුද්ධො හගවා. විගරහිතො ධම්මො කපං කතො භික්ඛු ආමනෙතයි: “න භික්ඛුවෙ දණ්ඩසික්කං ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපකති දුක්ඛපසාදො”ති.

109. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. න සමෙක්කාති විනා දණ්ඩන⁵ ආභිඤ්ඤාං. හගවතො එතමස්ස ආරොචෙස්සං. “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසමුත්තිං⁶ දතුං. එවඤ්ච පන භික්ඛුවෙ දතබ්බා: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සඤ්ඤා උපසංකප්පිතො එකංසං උත්තරාසඤ්ඤා කපිතො වුට්ඨානං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ජිතො උක්කපිකං නිසීදිතො අඤ්ජලිං පඤ්ඤෙතො එවමස්ස වචනියො:

“අහං හතෙතා ගිලානො න සමෙක්කාමි විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං. යොහං හතෙතා සඤ්ඤා දණ්ඩසමුත්තිං යාවාමි”ති. දුරියමෙ යාවිතබ්බා. තතියමෙ යාවිතබ්බා. වාතෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඛ්‍යා ඤාපෙතබ්බා.

1. උග්ගිතො - ඡෙය්, PTS.

උග්ගිතො - ස්‍යා.

2. එයයො - සිඤ්ඤා.

3. අසි - සිඤ්ඤා.

4. දණ්ඩසමුත්තිං - ඡෙය්.

108. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සාල්ලෙක නංවා දණ්ඩෙක එල්ලාගෙන නො කල්හි එක්තරා ගම්දෙරෙකින් ඉක්මයෙයි. මිනිස්සු 'ආර්යයෙනි, මේ සොරෙක් යෙයි, ඔහුගේ කඩුව දිළිසේ' යැ යි කියා ලුහුබැඳ අල්ලාගෙන හැඳින මුද් හළහ. එ කල්හි ඒ මහණ ආරාමයට ගොස් භික්ෂූනට මෙ පවත් සැල කෙළේ ය.

"ඇවැත්නි, තෙපි දණ්ඩසිකතාවක් (දණ්ඩෙක බඳනා ලද සාල්ලක්)දරවු ද?" යි භික්ෂූහු ඇසූහ. "එසේය ඇවැත්නි" යි හේ කී ය.

යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව් ද ලද පමණෙහි සතුටු වෙත් ද ලජ්ජිත ද සුඵ වරදෙහින් කුකුස් කෙරෙත් ද? ශික්ෂා කැමත්තෝ ද, ඔහු "කෙසේ නම් මහණ තෙමේ දණ්ඩසිකතාවක් දරන්නේ ද" යි අවඥා කෙරෙත්, අගුණ කියත්, දොස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

"මහණ සැබෑ ද? තෝ දණ්ඩසිකතාවක් දරති ද?" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

"එසේ ය, වහන්සැ" යි එ මහණ කී ය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැඳහුසේක. ගරභා දහැමි කතා කොට භික්ෂූන් අමතා, "මහණෙනි, දණ්ඩසිකතාව නො දැරිය යුතු. යමෙක් දැරූයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

109. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. දණ්ඩක් නැති වූ ඇවිදින්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. "මහණෙනි, ගිලන් මහණහට දණ්ඩ සම්මතිය දෙන්නට අනුදනිමි. එය වනාහි මෙසේ දියැ යුතු: ඒ ගිලන් මහණහු විසින් සඤ්ඤා වෙත එළඹ උතුරුගහ එකස් කොට වැඩිමහලු මහණුන් පා වැද, උක්කුටුක වූ හිඳ, දෙහොත් මුදුන්හි තබාගෙන,

"වහන්ස මම ගිලන්මි, දණ්ඩක් නැති වූ ඇවිදින්නට නො හැක්කෙමි. වහන්ස, ඒ මම සඤ්ඤාගෙන් දණ්ඩ සම්මතිය ඉල්ලමි" යි මෙසේ කියැ යුතු වන්නේ ය. දෙවෙනි වර ද ඉල්ලිය යුතු තෙවෙනි වරද ඉල්ලියයුතු. වාක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් මෙසේ සඤ්ඤා තෙමේ දන්වියයුතු ය.

“සුඤ්ඤානං මම භවෙති සංකප්පා, අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො, න සංකප්පාති වීනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං. සො සංකප්පා දණ්ඩනමතිං යාචති. යදි සංකප්පා පනතකලං සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩනමතිං දෙදයා. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤානං මම භවෙති සංකප්පා, අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො න සංකප්පාති වීනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං. සො සංකප්පා දණ්ඩනමතිං යාචති. සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩනමතිං දෙති. යස්සායංගො ඛමති ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩනමතිං දනං, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති සො භාගෙයා.

දිනතා සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩනමති, ඛමති සංකප්පා තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

110. තෙන ථො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො භොති. න සංකප්පාති වීනා සිකකාය පනං පරිහරිතුං. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො සිකකායමතිං දතුං. එවංඤා පන භික්ඛවෙ දතංඛො: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සංකප්පා උපසංකප්පාති. එතංසං උත්තරාසංකප්පා කරිතා වුච්ඡානං භික්ඛුනං. පාදෙ වන්දිතා උත්තරාසංකප්පා නිසීදිතා අඤ්ඤාති. පහතභෙතා එවමස්ස වචනියො “අහං භවෙති ගිලානො න සංකප්පාති වීනා සිකකාය පනං පරිහරිතුං. සොහං භවෙති සංකප්පා සිකකායමතිං යාචාමි”ති. දුතියංගො යාචිතංඛො. තතියංගො යාචිතංඛො. වාතෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංකප්පා ඤාපෙතංඛො.”

“සුඤ්ඤානං මම භවෙති සංකප්පා, අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො න සංකප්පාති වීනා සිකකාය පනං පරිහරිතුං. සො සංකප්පා සිකකායමතිං යාචති. යදි සංකප්පා පනතකලං සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සිකකායමතිං දෙදයා. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤානං මම භවෙති සංකප්පා: අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො න සංකප්පාති වීනා සිකකාය පනං පරිහරිතුං. සො සංකප්පා සිකකායමතිං යාචති. සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සිකකායමතිං දෙති. යස්සායංගො ඛමති ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සිකකායමතිං දනං, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති සො භාගෙයා. දිනතා සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සිකකායමති, ඛමති සංකප්පා තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

“වහන්ස, සඤ්ඤා නෙමේ මාගේ වට්ටනය අසාවා. මේ මේ නම් මහණ ගිලන් යැ. දණ්ඩක් නැති වැ ඇවිදියැ නො හැක්ක. හෙතෙම සඤ්ඤා ගෙන් දණ්ඩසමමතිය ඉල්ලයි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් ඇත්තේ වී නම් මේ නම් මහණහට දණ්ඩ සමමතිය දෙන්නේ ය. මේ ඥාපනිය යැ.

වහන්ස, සඤ්ඤා නෙමේ මාගේ වට්ටනය අසාවා. මේ මෙනම් මහණ නෙම ගිලන් ය. දණ්ඩක් නැතිවැ ඇවිදින්නට නො හැකි වෙයි. හේ සඤ්ඤාගෙන් දණ්ඩසමමතිය ඉල්ලයි. සඤ්ඤා නෙමේ මෙනම් මහණහට දණ්ඩසමමතිය දෙයි. මෙනම් මහණහට දණ්ඩ සමමතිය දීම යම් ආයුෂ්මකක්හට රිසියෙන්තේ නම්, හේ නිහඬ වෙවා. යමක්හට කො රිසියෙන්තේ නම් හේ කියාවා.

“සඤ්ඤා විසින් මෙනම් මහණහට දණ්ඩසමමතිය දෙන ලදී. සඤ්ඤාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙය දරම් (සිතම්)” යනු යැ.

110. තවද එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන්වෙයි. සහල්ලක් නැති වැ පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දන්වාලූහ.

“මහණෙනි, ගිලන් මහණහට සිකාසමමතිය දෙන්නට අනුදනිමි. තවද මහණෙනි, මෙසේ දිය යුතුය: ඒ ගිලන් මහණහු විසින් සඤ්ඤා වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට වැඩිමහලු වහන්දාගේ පා වැද උක්කුවක ව හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියැ යුතු වෙයි. “වහන්ස මම ගිලන්මි. සහල්ලක් නැතිව පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැකි වෙමි. වහන්ස, ඒ මම සඤ්ඤා (වෙන්න) සිකාසමමතිය යදිමි”යි. දෙවන වට දු යාච්ඤා කළයුතු ය. තෙවන වට දු යාච්ඤා කළයුතු ය. වෘක්ක වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සහන දන්වියයුත්තාහ.

“වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසන සේක්වා. මේ මෙනම් මහණ ගිලන් වෙයි. සහල්ලක් නැතිවැ පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැක්ක. හේ සඤ්ඤා (වෙත) සිකාසමමතිය යදිමි. ඉදින් සහනට පැමිණි කල් වී නම් සඤ්ඤා මෙනම් මහණහට සිකාසමමතිය දෙන්නේය. තෙල ඥාපනිය යැ.

“වහන්ස, සඤ්ඤා මාගේ වට්ටනය අසන්නවා. මේ මෙනම් ඇති මහණ ගිලන් වෙයි. සහල්ලකින් වෙන් වැ පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැක්ක. හේ සඤ්ඤා (වෙත) සිකාසමමතිය යදි, සඤ්ඤා මෙනම් මහණහට සිකාසමමතිය දෙති. යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුන්ට තෙල මහණහට සිකාසමමතිය දීම රිසි වේ නම් හේ නිහඬ වන්නේය. යමකුට නො රුස්නේ නම් හේ බණන්තේය. සඤ්ඤා විසින් මෙනම් මහණහට සිකාසමමතිය දෙන ලදී. සඤ්ඤාට (එය) රුස්නේය. එහෙයින් තුෂ්ණිමභාවය වෙයි. තෙල මෙසේ දරමි”යි.

111. තෙන ඛො පන සමයෙන අක්කුතරො භික්ඛු ගිලානො හොති, න සකෙකාති විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං. න සකෙකාති විනා සික්කාය පත්තං පරිහරිතුං. හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසම්මතිං දතුං. එවික්ඛා පන භික්ඛවෙ දන්ධො: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සඬං උපසඬාමිත්වා එකංසං උත්තරාසඬං කරිත්වා වුට්ඨානං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣත්වා උක්කුටිකං නිසිදිත්වා අක්ඛලිමග්ගහෙත්වා එවමස්ස වච්ඡියො: “අහං හතොත ගිලානො, න සකෙකාමි විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං, න සකෙකාමි විනා සික්කාය පත්තං පරිහරිතුං. සො’හං හතොත සඬං දණ්ඩසික්කාසම්මතිං යාවාමි”ති. දුත්ථයම්පි යාවිතධ්මා. තත්ථයම්පි යාවිතධ්මා. ව්‍යකෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඬෙසා ඤාපෙතධ්මො:

“සුඤ්ඤා මෙ හතොත සඬෙසා. අයං ඉත්තනාමො භික්ඛු ගිලානො. න සකෙකාති විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං. න සකෙකාති විනා සික්කාය පත්තං පරිහරිතුං. සො සඬං දණ්ඩසික්කාසම්මතිං යාවති. යදි සඬස්ස පත්තකලං සඬෙසා ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසම්මතිං දදෙය්‍ය” එසා ඤාතී.

“සුඤ්ඤා මෙ හතොත සඬෙසා: අයං ඉත්තනාමො භික්ඛු ගිලානො. න සකෙකාති විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං, න සකෙකාති විනා සික්කාය පත්තං පරිහරිතුං. සො සඬං දණ්ඩසික්කාසම්මතිං යාවති. සඬෙසා ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසම්මතිං දෙනි. යස්සායසම්මතො ඛමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසම්මතිං යා දනං. සො තුණ්හිස්ස, යස්ස නසබ්බති සො භාසෙය්‍ය. දිනතා සඬෙසන ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසම්මති. ඛමති සඬස්ස තසමා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

112. තෙන ඛො පන සමයෙන අක්කුතරො භික්ඛු රොමත්තකො¹ හොති² සො රොමත්තීත්වා රොමත්තීත්වා³ අපේක්ඛාහරති. භික්ඛු උජ්ඣායනාති වියනාති විජාවෙනති: “විකාලෙ’යං භික්ඛු භොජනං භුංඤ්ඤති”ති. හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“එසො භික්ඛවෙ භික්ඛු අවිරං ගොයොනියා වුතො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ රොමත්තකස්ස රොමත්තං. න ච භික්ඛවෙ ඛභි මුට්ඨාරං නිහරිත්වා අපේක්ඛාහරිතධ්මං. යො අජ්ඣාහරෙය්‍ය යථා ධම්මො කාරෙතධ්මො”ති.

1. රොමට්ඨකො - මජ්ඣං, ඥා.

2. අපොසි - ඥා.

3. රොමට්ඨීත්වා - මජ්ඣං, ඥා.

111. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. දණ්ඩක් නැතිව ඇවිදින්නට නො හැකි වෙයි, සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලන් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දෙන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, මෙසේ එය දියැ යුතු: ඒ ගිලන් මහණ සඬායා කරා එළැඹි උතුරුසහ එකස් කොට, වැඩිමහලු හික්මුන් ගේ පා වැද උත්කුටුක වැ හිඳ දෙහොත් මුදුනැ තබා, “වහන්ස, මම ගිලන්මි. දණ්ඩෙන් තොර වැ ඇවිදින්නට නොහැක්කෙමි, සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැක්කෙමි. වහන්ස, ඒ මම සඬායාගෙන් දණ්ඩසිකාසමමතිය ඉල්ලමි” යි මෙසේ කියැයුතු වන්නේ ය. දෙවෙනි වර ද ඉල්ලියැ යුතු. තෙවෙනි වර ද ඉල්ලියැ යුතු. ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඬා තෙමේ මෙසේ දන්වියැ යුතු:

“වහන්ස, සඬා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙමේ ගිලන් යැ. දණ්ඩක් නැති වැ ඇවිදින්නට නො හැකි ය, සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැකි ය. හේ සඬායාගෙන් දණ්ඩසිකාසමමතිය ඉල්ලයි. ඉදින් සඬායාට පැමිණි කල් ඇතියේ වී නම් සඬා තෙමේ මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දෙන්නේ ය”. මේ ඥප්තිය (දන්වීම යැ).

“වහන්ස, සඬා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙමේ ගිලන් යැ. දණ්ඩක් නැති ව ඇවිදින්නට නො හැකි යැ. සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැකිය. හේ සඬායාගෙන් දණ්ඩසිකාසමමතිය ඉල්ලයි. සඬා තෙමේ මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දෙයි. මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියේ ද හේ නිහඬ වෙවා. යමකුහට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා. සඬායා විසින් මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දෙන ලදී. එය සඬායාට රිසියෙයි, එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ දරමි (සිතමි)” යනු යැ.

112. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් වැළැඳු බොජුන් වමාරන්නේ වෙයි. හේ වමාර වමාරා ගිලිසි. “මේ මහණ විකාලයෙහි බොජුන් වළඳා” යැ යි හික්මුනු ඔහුට අවඤා කෙරෙත්; අගුණ කියත්; දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මේ මහණ නොබෝ කල්හි (මැතඳි) ගවයොති-යෙන් චූක විය. මහණෙනි, (පියෙවියෙන්) වමාරන්නාහට ඒ වැමැ-රීම අනුදැනිමි. මහණෙනි, එතෙකුදු වුවත් මුවදෙරින් (උගුරෙන්) පිටත, නික්මවා නැවැත නොගිලියැයුතු. යමෙක් එසේ ගිලින්නේ නම් ඔහුට ධර්ම වූ පරිදි (විකාල භෝජනය වැළැඳීමට කළයුතු පරිදි) ඔහුට කළයුතු යැ” යි වදළ සේක.

113. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස පුගස්ස සමිත්තං හොති. හත්තග්ගෙ ඛණ්ණු පිස්සානි විපාකිරිසිංසු¹. මනුස්සො උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සත්තා-පුත්තියා ඔදනෙ දීයමානෙ න සකකච්චං පටිග්ගහෙස්සන්ති. එකමෙකං පිස්සං කම්මසතෙන නිට්ඨායති”ති. අසෙසාස්සං ඛො හිතඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වීයනානං විපාවනානං. අථ ඛො තෙ හිතඛු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙයං දීයමානං පනති තං සාමං ගතෙතා පරිභුක්ඛන්තං. පරිච්චිත්තං තං හික්ඛවෙ දයකෙහි”ති.

114. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො හිතඛු දීසෙහි නටෙහි පිණ්ඩාය වරති. අඤ්ඤතරො ඉත්ථී පසස්සිතො තං හිතඛු ඵකදවොච: “ඵහි හන්තෙ මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවා”ති.

“අලං හගිනි, නෙතං කප්පති”ති.

“සවෙ ඛො ත්ඨං හන්තෙ න පටිසෙවිස්සයි, ඉදනාහං අත්තනො නටෙහි ගත්තානි විලිඛිතා කුලං කරිස්සාමි ‘අයං මං හිතඛු විපකරොති’ති.

“පජානාසි ත්ඨං හගිනි”ති.

අථ ඛො සා ඉත්ථී අත්තනො නටෙහි ගත්තානි විලිඛිතා කුලං අකාසි: “අයං මං හිතඛු විපකරොති”ති.

මනුස්සො උපධාවිතො තං හිතඛුං අග්ගහෙසුං. අද්දසාස්සං ඛො තෙ මනුස්සො තස්සා ඉත්ථීයා නටෙසු ජච්චිටි ලොභිතමිටි. දිස්වාන ‘ඉම්මසායෙව ඉත්ථීයා ඉදං කම්මං, අකාරකො හිතඛු’ති තං හිතඛුං මුඤ්ඤිංසු.

අථ ඛො යො හිතඛු ආරාමං ගතවා හිතඛුනං එතමස්සං ආරොචෙසි.

“ක්ඛං පන ත්ඨං ආවුසො දීසෙ නටෙ ධාරෙසි”ති.

“ඵච්චාවුසො”ති.

යෙ තෙ හිතඛු අපට්ඨජා සත්තථායා උජ්ජනො කුක්ඛච්චකා පිස්සාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම හිතඛු දීසෙ නටෙ ධාරෙස්සන්ති”ති.

අථ ඛො තෙ හිතඛු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න හික්ඛවෙ දීසා නඛා ධාරෙතඛො. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති ඉක්කවස්සා”ති.

1. පටිඤ්ඤ - සත්තං.
කම්මසි - ප්‍රති.

113. එ සමයෙහි එක්තරා සමුහයකගේ සහබලෙක් වෙයි. බොහෝ හලෙහි බොහෝ බන්තුව විසිරිණ. “කෙසේ නම් භාෂාපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ බන්තුව ලබන කල්හි සකසා නොපිළි ගන්නාහු ද, එකී එකී බන්තුවලක් කම් සියයෙකින් නිමවේ” යැයි මිනිස්සු අවඥ කරත්, නොගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. අවඥ කරන, නොගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන් ගේ කර්ම වික්ෂිප්ත ඇසුරු. ඉක්බිත්තෙන් භික්ෂු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “මහණෙනි, දෙනු ලබන යමක් වැටෙන්නේ නම්, එය තමන් ම ගෙන පරිභෝග කරන්නට අනුදනිමි. එය දයකයන් විසින් පරිත්‍යක්ත එකෙකු”යි වදාළේක.

114. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දික් නියවලින් යුතු ව පිඩු පිණිස හැසිරෙයි. එක්තරා ස්ත්‍රියක් එ මහණ දක “වහන්ස, එන්න, මෙවුන් දම් සෙවිනු මැනවැ”යි කීවා ය. මහණ තෙම “බිහිනිය, කම් නැත. එය (අපට) කැප නො වේ” යැ යි කීය.

“වහන්ස, ඉදින් ඔබ මෙවුන් දම් නො සෙවන්නාහු නම්, දන් මම සිය නියවලින් සිරුරු අවයව සුරාගෙන මේ මහණ මට හිරිහැර කෙරේ” යැ යි හඬ නගන්නෙමි”යි ඔ කීවාය.

“බිහිනිය, තෝ ම එය දන ගන්නෙහි” යැ යි මහණ කීය.

එවිට ඒ ස්ත්‍රී තමාගේ නියවලින් ගිරාවයව සුරා ගෙන “මේ මහණ මට හිරිහැර කෙරේ යැ” යි හඬ නැගුවාය.

මිනිස්සු එ තැනට දිවගොස් ඒ මහණ අල්ලා ගත්හ. ඒ මිනිස්සු ඒ ස්ත්‍රියගේ නියවලැ සිවිය ද ලේ ද දුටුවාහ. දක, “මෙය මේ ස්ත්‍රියගේ ම ක්‍රියාවෙක, මේ මහණ වරදකරු නොවේ” යැ යි කියා එ මහණහු මුදුනු.

එකල්හි ඒ මහණ අරමට ගොස් භික්ෂුනට මෙ පවත් දන්වීය.

“කිමක් ද ආයුෂ්මත්ති, තෙපි දික් නිය දරනු ද?” යි එ මහණහු පුළුවන්හ.

“එසේ ය, ඇවැත්ති” යි ඒ මහණ කී ය.

යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව්ස් ද ලද පමණින් සතුටු වන්නෝ ද, ලප්ඵිනු ද, කුකුස් කරන්නෝද, ශික්ෂාකාමීහු ද, ඔහු “කෙසේ නම් මහණහු දික් නිය දරන්නාහු ද” යි අවඥ කෙරෙත්, කුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, දික් නිය නො දරියැ යුතු. යමෙක් එය දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

1. එක් බන්තුවක් ලදවා හත්තට කුහිර වැටීමේ පවත් වැඩ, සියයක් පමණ කළ යුතු වෙයි: කී කියා යි.

115. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නටෙනපි නඛං ජිද්දනති, වුටෙනපි නඛං ජිද්දනති කුඨෙධිපි නඛං සංසනති. අඛුලියො දුක්ඛා භොතති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නඛවෙජ්ජනනති”.

සලොභිතකං නඛං ජිද්දනති. අඛුලියො දුක්ඛා භොතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මංසපමාණෙන නඛං ජිද්දනනති.”

116. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියො භික්ඛු වීසතිමච්චං කාරාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ වීසතිමච්චං කාරාපෙනබ්බං. යො කාරාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ මලමත්තං අපකඛිතුනති”.

117. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනං කෙසා දීඝා භොතති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

“උස්සහනති පන භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤමඤ්ඤං කෙසෙ භිරොපෙනති?”.

“උස්සහනති භගවා”ති.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ චුරං චුරසිලං චුරසිපාචිකං නමිතකං සබ්බං චුරහණඛනති.”

118. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියො භික්ඛු මස්සුං කප්පාපෙනති, මස්සුං වඩ්ඪාපෙනති, ගොලොමිකං කාරාපෙනති. චතුරස්සකං කාරාපෙනති, පරිවුට්ඨං කාරාපෙනති, අඛුරුකං කාරාපෙනති, දුට්ඨං ධපෙනති, සම්බාධෙ ලොමං සංහරාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ මස්සු කප්පාපෙනබ්බං, න මස්සු වඩ්ඪාපෙනබ්බං, න ගොලොමිකං කාරාපෙනබ්බං, න චතුරස්සකං කාරාපෙනබ්බං, න පරිවුට්ඨං කාරාපෙනබ්බං, න අඛුරුකං කාරාපෙනබ්බං, න දුට්ඨං ධපෙනබ්බං න සම්බාධෙ ලොමං සංහරාපෙනබ්බං. යො සංහරාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

115. එ සමයෙහි වනාහි මහණු නියෙන් ද නිය සිදිත්, මුවින් ද නිය සිදිත්, ඩිත්තියෙහි ද නිය මිදිත්. ඇතිලි රිදුම් සහිත වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නියසිද්ධතාව අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

ලේ සහිත කොට නිය සිදිත්. ඇතිලි රිදේ.

“මහණෙනි, මාංශප්‍රමාණයෙන් (නියළන මස ඉම් කොට) නිය සිදින්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

116. එ සමයෙහි සවැගි මහණු විසි නිය ඔප මට්ටම් කරවත්. “කාමහොගී ගිහියන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවඤා කෙරෙත්, නුභූත කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, විසි නිය ඔප මට්ටම් නො කැප්විය යුතු. යමෙක් එය කරවන්නේ නම්, දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, (නිය තුළ වූ) මල පමණක් බැහැර කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

117. එ සමයෙහි මහණුන්ගේ කෙහෙ දික් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, හික්ෂුහු උනුත් කෙහෙ බාන්නට හැකි වෙත් ද?”යි අසා වදළ සේක.

“හැකි වෙත් වහන්සැ”යි හික්ෂුහු කීහ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි ලා දහැම කතා කොට හිඤ්ඤාත් බණවා, “මහණෙනි, කරකැත්ත ද කරගල ද කරකොපුව ද කරකැත්ත ඔත්තා රෙදි කඩ ද සියලු කර බඩු (ඉසකේ රවුළු බැමට ඇවැසි සෙසු උපකරණ) ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

118. එ සමයෙහි සවැගි මහණු (කතුරෙන්) රවුළු (අන්දම් තබා) කරවත්, රවුළු වඩවත්, (එළුරවුළු සේ) දිගු කොට කරවත්, (උඩින් තලල දෙ කෙළවර ද යැවින් හනු දෙපැත්තේ දැයි සතර කොත් ඉතිරි ව සිටිනා සේ) රවුළු සකරැස් කොට කරවත්, පපුවෙහි ලොම් බාවත්, බෙඩිහි ලොම්වැටිය තබා සෙසු තන්හි ලොම් බාවත්, දළි රවුළු තබත්. සම්බාධ ස්ථානයෙහි, පුරිස්තීමිති පෙරෙස දෙකිසිලි යන තන්හි ලොම් බාවත්. “කාමහොගී ගිහියන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුභූත කියත්; දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක.

“මහණෙනි, රවුළු (අන්දම් තබා) නො කැප්විය යුතු. රවුළු නො වැඩිය යුතු. රවුළු (එළුරවුළු සේ) දික් කොට නො කැප්විය යුතු; රවුළු සකරැස් කොට නො කැප්විය යුතු, පපුවේ ලොම් නො බැටිය යුතු, බෙඩිහි ලොම් වැටිය තබා සෙසු තන්හි ලොම් නොබැටිය යුතු. දළි රවුළු නො කැබිය යුතු. සම්බාධ ස්ථානයෙහි ලොම් නො බැටිය යුතු. යමෙක් එසේ කෙළේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය.” යනු යැ.

* නම්කතාහි සත්කවේදනකං පිලෝකික වණයං. (සම්මතපාසාදිකා)

119. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො සම්මාධෙ වණො භොති. භගසජ්ඣං න සත්තිට්ඨති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබ්බාධප්පව්වයා සම්මාධෙ ලොමං සංභරාපෙතුනති."

120. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු කතාරිකාය කෙසෙ ඡෙදපෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: "සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො"ති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

"න භික්ඛවෙ කතාරිකාය කෙසා ඡෙදපෙතබ්බං. යො ඡෙදපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා"ති.

121. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පිසෙ වණො භොති. න සංකොති වූරෙන කෙසෙ ඔරොපෙතුං. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබ්බාධප්පව්වයා කතාරිකාය කෙසෙ ඡෙදපෙතුනති."

122. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු දීඝානි නාසිකාලොමානි ධාරෙතති, මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: "සෙය්‍යථාපි පිසාවිලිකා"ති, භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

"න භික්ඛවෙ දීඝං නාසිකාලොමං ධාරෙතබ්බං, යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා"ති.

123. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සංකරිකායපි මවුසිඤ්ඤානෙතපි නාසිකාලොමං ගාභාපෙතති. නාසිකා දුක්ඛා භොතති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ සංඝාභාසනති."

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු පලිතං ගාභාපෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: "සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො"ති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

"න භික්ඛවෙ පලිතං ගාභාපෙතබ්බං. යො ගාභාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා"ති.

119. එ සමයෙහි එක්තරා මහණකුට සම්බාධසාරානගෙක වණයෙන් වෙයි. බෙහෙත් එහි නො සිටී (නොදැනෙයි.) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආබාධ ප්‍රත්‍යයයෙන් එ තන්හි ලෙඩක් ඇති කල්හි සම්බාධසාරානගෙහි ලොම් බාවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

120. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු කතුරෙන් කෙස් සිදුවත්. “කාමභෝගී ගිහියන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කතුරෙන් කෙස් නො සිදුවිය යුතු. යමෙක් සිදුවී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

121. එ සමයෙහි එක්තරා මහණක්හුගේ හිසෙහි වණයක් වේ. කරකැත්තෙන් කෙස් බහවන්නට නො හැක්කේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආබාධ ප්‍රත්‍යයයෙන් කතුරෙන් කෙහෙ සිදුවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

122. එ සමයෙහි මහණහු දික් නාසිකා ලෝම දරත්. “පිශාව දැරුවන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නැහැයෙහි දික් ලොම් නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේය”යි වදළසේක.

123. එ සමයෙහි මහණහු ගල්කැටින් ද මී ඉටියෙන් ද නැහැ ලොම් ගන්වත් (ගළවවත්.) නාසිකාවෝ රිඳෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අඩුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සවැගි මහණහු නරකෙස් ගන්වත් (උදුරවත්) “කාමභෝගී ගිහියන් බදුවහ”යි මිනිස්සු අවමන් කරත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, නරකෙස් නො ගැන්වියයුතු (නො ඉදිධියයුතු) යමෙක් ගන්වන්නේ නම් (උදුරවන්නේ නම්) දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

124. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගා භික්ඛුනො කණ්ණමුලහරණිකං කණ්ණං ඵකිතා භොතති. භගවතො ඵතමස්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ කණ්ණමුලහරණිකං”.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචා කණ්ණමුලහරණියො ධාරෙතති සොචණ්ණමයං රූපියමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධීයනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහි කාමභොගිනො’ති. භගවතො ඵතමස්ථං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා කණ්ණමුලහරණියො ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්සා. අනුජානාමී භික්ඛවෙ අධිසමයං දන්තමයං විසාණමයං නළමයං වෙචමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සංඛින්නාහිමයනති.”

125. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ඛුං ලොභහණ්ඛ - කංසහණ්ඛ - සහතිවයං කරොතති. මනුස්සා චිහාරවාටිකං ආභිණ්ඛන්තා පසුට්ඨා උජ්ඣායනති ධීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සත්ථාපුත්තියා ඛුං ලොභහණ්ඛ - කංසහණ්ඛ - සහතිවයං කරිස්සන්ති සෙය්‍යථාපි කංසප්පඤ්ඤා”ති. භගවතො ඵතමස්ථං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ලොභහණ්ඛ - කංසහණ්ඛ - සහතිවයො කාතබ්බො. යො කරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤාතිස්සි අඤ්ඤාතිසලාකම්පි කණ්ණමුලහරණිස්සි ඛෙදිතමත්තම්පි කුසලාචාරියනති. භගවතො ඵතමස්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ අඤ්ඤාති. අඤ්ඤාතිසලාකං කණ්ණමුලහරණිං ඛෙදිතමත්තනති.”

126. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු සංකාථි-පලලස්සිකාය නිසිද්දතති. සංකාථියා පත්තා ලුජ්ජනති. භගවතො ඵතමස්ථං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සංකාථිපලලස්සිකාය නිසිද්දතබ්බං. යො නිසිද්දෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො භොතති. තස්ස විනා ආයොගා¹ න ඵාසු භොතති. භගවතො ඵතමස්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ ආයොගනති.”

124. එක් සමයෙක එක්තරා මහණකුගේ කන් කන්මලින් වැසුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කන්මල හරනාව (කන්හැන්ද) අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

එ සමයෙහි සවැඟි මහණහු රන්මුවා ද රිදීමුවාද කුදු මහත් කන්හැඳි දරන්. “කාමණේගි ගිහියන් බදුවහ”යි මිනිස්සු අවමන් කරන්, නුගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, රන්මුවා ආදි කුදුමහත් කන්හැඳි නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, “ඇටමුවා දත්මුවා අංමුවා නළමුවා හුනමුවා ලිමුවා ලහමුවා පලමුවා ලොහොමුවා සක්තැබමුවා කන්හැඳි දරන්නට අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

125. එ සමයෙහි සවැඟි මහණහු බොහෝ ලොහො බඩු කස් බඩු (රියම් හා තඹ මිශ්‍ර කොට තැනූ) ලෝහයෙන් කළ (බඩු) රැස් කරති. මිනිස්සු විහාරවාරිකාව කරන්නාහු ඒ දැක, භාක්‍යපුත්‍රිය ග්‍රමණයෝ ලොහො බඩු වෙළෙන්දන් සේ කෙසේ නම් ලොහො බඩු කස්බඩු රැස් කෙරෙත් ද?යි අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ලොහොබඩු කස්බඩු නො රැස් කළයුතු. යමෙක් කරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළු සේක.

එ සමයෙහි මහණහු අඳුන්තළ ද අඳුන් කුරු ද කන්හැඳි ද (වැ ආදියේ) මිටු ද දැරීමෙහි කුකුස් කරන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අඳුන් තළය ද අඳුන් කුර ද කන්හැන්ද ද වැ ආදියට මිට ද අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

126. එ සමයෙහි සවැඟි මහණහු වීවර පලලස්ථිකායෙන් හිඳිත්. සහළයිටුරේ පත් (වාව්) පලුදු වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දන්වූහ.

“මහණෙනි, සංඝාවි පලලස්ථිකායෙන් නො හින්දුයුතු යමෙක් එසේ ඉඳින්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළු සේක.

එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. ඔහුට ආයොගපට නැති වැ පහසු නොවේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආයොගපට අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

අප්ථො භික්ඛුනං එතදහොසි: ‘කප්පනු ථො ආයොගො වෙතබ්බො’ති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තනාකං වෙමකං වච්චං¹ සලාකං සබ්බං තනාහණ්ඩකන්ති.”

127. තෙන ථො පන සමයෙන අනුජානරො භික්ඛු අකාය-බන්ධනො ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. තස්ස රටිකාය අනුජානව්‍යාපකො හසස්සිත්². මනුස්සා උකකුට්ඨිං අකංසු. යො භික්ඛු මධ්‍යං අහොසි. අප්ථො යො භික්ඛු ආරාමං ගතවා භික්ඛුනං එතමන් ආරොවෙසි. භික්ඛු හගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“න භික්ඛවෙ අකායබන්ධනෙන ගාමො පවිසිතබ්බො. යො පවිසෙය්‍ය ආපක්ති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ කායබන්ධනන්ති.”

128. තෙන ථො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු උච්චාවචානි කායබන්ධනානි ධාරෙන්නි: කලාබුකං දෙඩ්ඛුහකං මුරජං මග්ගවිණං. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාම-හොගිතො”ති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචානි කායබන්ධනානි ධාරෙතබ්බානි: කලාබුකං දෙඩ්ඛුහකං මුරජං මග්ගවිණං. යො ධාරෙය්‍ය ආපක්ති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඥානි කායබන්ධනානි පට්ඨිකං සුකරනාකන්ති.

කායබන්ධනස්ස දසා ථීරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මුරජං මග්ගවිණන්ති.”

කායබන්ධනස්ස අනෙතා ථීරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ යොහකං ගුණකන්ති.”

කායබන්ධනස්ස පටිනනෙතා ථීරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විඨන්ති.”

1. වෙධං, වතං.

2. පසෙසිත් - මජ්ඣං.

එ කල්හි මහණනට ‘ආයොගපට කෙසේ නම් වියැයුතු ද?’ යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් යැල කළාහ.

“මහණෙනි, හු මහන දණ්ඩ ද වියන දණ්ඩ ද වට ලිය ද නඩාව ද සියලු වියන උපකරණ ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

127. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් කාබහන නැති ව ගමට පිටු පිණිස පිවිසියේ ය. විදියේදී ඔහුගේ හඳුනා ගිලිහී වැටුණේ ය. මිනිස්සු ඔල්වර හඬ දුන්හ. ඒ මහණ නිසොන්සක විය. ඉක්බිති එ මහණ අරම් ගොස් මහණනට මෙ පවත් යැලකළහ. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් යැලකළාහ.

“මහණෙනි, කාබහන නැති ව ගමට නො පිවිසියයුතු. යමෙක් පිවිසෙන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, කාබහන අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

128. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු බොහෝ රැහැන් ඇති කාබහන දියබරණ හිසක් බඳු සටහන් ඇති කාබහන මිහිඟු බෙර වැටියක් කොට වෙළු සේ කාබහන හවඩියක් බඳු කොට ගෙතු කාබහන දැයි කුඳු මහත් කාබහන් දරන්. කාමභෝගී ගිහියන් බඳුවහ” යි මිනිස්සු අවමන් කරන්, නො ගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් යැලකළාහ.

“මහණෙනි, බොහෝ රැහැන් ඇති කාබහන ද දියබරණ හිස බඳු සටහන් ඇති කොට වියු කාබහන ද මිහිඟු බෙරවැටියක් සේ කොට වෙළා යැදු කාබහන ද හවඩියක් බඳු කාබහන ද යි යන කුඳු මහත් කාබහන් නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, පට්ටිකාව ද සුකරණකය ද යන කාබහන දෙක අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

කාබහනේ දහවලු දිරයි.

“මහණෙනි, මිහිඟු බෙර වැටියක් සේ වෙළා යැදු කාබහන ද හවඩියක් වැනි පටිය ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

කාබහනේ කෙළවර දිරයි. “මහණෙනි, වෙළා ළුවට මැඩිම ද මිහිඟුබෙර වැටියෙක සටහනින් විවිම ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක. කාබහනේ පාසය කෙළවර දිරයි. “මහණෙනි, වියය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

129. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචෙ වියෙ ධාරෙතති සොවණ්ණමයං රූපියමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යරාපි ගිහි කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා වියා ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨමයං දනාමයං විසාණමයං නළමයං වෙළමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සංඛිතාභිමයං සුත්තමයනති.”

130. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා ආනන්දෙ උහුකා සංඝාරිඤ්ඤා පාරුපිඤ්ඤා ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. වාතමණ්ඩලිකාය සංඝාරිඤ්ඤා උක්ඛිපිසිංසු¹. අප ඛො ආයසමා ආනන්දෙ ආරාමං ගතවා භික්ඛුනං එතමන්. ආරොචෙසි. භික්ඛු භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨිකං පාසකනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචා ගණ්ඨිකායෙ, ධාරෙතති සොවණ්ණමයං රූපියමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යරාපි ගිහි කාමභොගිනො’ති භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා ගණ්ඨිකා ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨමයං දනාමයං විසාණමයං නළමයං වෙළමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සංඛිතාභිමයං සුත්තමයනති.”

131. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ගණ්ඨිකමපි පාසකමපි විවරෙ අපෙතති. විවරං ථීරති. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨිකාඵලකං පාසකඵලකනති.”

ගණ්ඨිකාඵලකමපි පාසකඵලකමපි අනෙත අපෙතති. කොණො විවරියති. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨිකාඵලකං අනෙත අපෙතං පාසකඵලකං සක්කධගුලං වා අට්ඨධගුලං වා ඕගාහෙතො අපෙතනති.”

129. එ සමයෙහි සච්ඡි මහණු රන්මුවා රිදිමුවා කුදුමහත් වීර්යයන් දරන්. මිනිස්සු 'කාමහොගී ගිහිත් බ්බුවහ'යි අවමන් කරන්, නො ගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, කුදු මහත් වීර්ය නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇටවලින් කරන ලද, දත්වලින් කරන ලද, අංවලින් කරන ලද, බටයෙන් කරන ලද, හුනයෙන් කරන ලද, ලියෙන් කරන ලද, ලාකඩින් කරන ලද, ඵලයෙන් කරන ලද, ලොහොයෙන් කරන ලද, සක්තැබින් කරන ලද, හුයෙන් කරන ලද, වීර්ය අනුදනිමි"යි වදළුසේක.

130. එ සමයෙහි අනඳ තෙරණුවෝ හැල්ලු සහළසිවුරු පොරොවා ගමට පිටු පිණිය පිවිසියාහ. සුළු සුළඟින් සිවුරු එසැවුණාහ. එ කල්හි අනඳ තෙරණුවෝ අරම් වැඩ මහණුනට මෙ පවත් සැලකළහ. මහණුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දන්වූහ.

"මහණෙනි, ගණ්ඨිකාව ද පාසකය ද අනුදනිමි"යි වදළු සේක.

එ කල්හි සච්ඡි මහණෝ රන්මුවා ද රිදිමුවා ද ගණ්ඨිකාවන් දරන්. 'කාමහොගී ගිහිත් බ්බුවහ'යි මිනිස්සු අවමන් කරන්, නො ගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, රන්මුවා රිදිමුවා කුදුමහත් ගණ්ඨිකා නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇටමුවා දත්මුවා අංමුවා නළමුවා හුනමුවා ලිමුවා ලහමුවා පලමුවා ලොහොමුවා සක්තැබමුවා හුමුවා ගණ්ඨිකා අනුදනිමි"යි වදළුසේක.

131. එ සමයෙහි මහණුහු ගණ්ඨිකාව ද පාසකය ද සිවුරෙහි පිහිටුවන්. සිවුරු දිරයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දන්වූහ.

"මහණෙනි, ගණ්ඨිකාර්ථකය (ගණ්ඨිය යොදන්නට රෙදි කැබැල්ලක්) ද, පාසකාර්ථකය (පාසකය තනන්නට රෙදි කැබැල්ලක්) ද අනුදනිමි"යි වදළුසේක.

ගණ්ඨිකාර්ථකය ද පාසකාර්ථකය ද සිවුර කෙළවර පිහිටුවන්. සිවුරු කොණ වීර්‍ය වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, ගණ්ඨිකාර්ථකය සිවුර කෙළවර පිහිටුවන්නට ද පාසකාර්ථකය සතභුලක් හෝ අටභුලක් හෝ සිවුර අද්දරින් පහතට බස්වා පිහිටුවන්නට අනුදනිමි"යි වදළුසේක.

132. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු ගිහිනිවසං නිවාසෙතති. හස්සීසොණකිකං මච්ඡාචාලකං චතුකණ්ණකං තාලවණ්ණකං සතචලිකං. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාචෙතති. 'සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

"න භික්ඛවෙ ගිහිනිවසං නිවාසෙතති. හස්සීසොණකිකං මච්ඡාචාලකං චතුකණ්ණකං තාලවණ්ණකං සතචලිකං. යො නිවාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකම්මා"ති.

133. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු සංචෙලලියං නිවාසෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාචෙතති. 'සෙය්‍යරාපි රඤ්ඤා මුණ්ණවට්ඨි'ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, සංචෙලලියං නිවාසෙතති. යො නිවාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකම්මා"ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු ගිහීපාරුතං පාරුපතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාචෙතති. 'සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

"න භික්ඛවෙ ගිහීපාරුතං පාරුපිතති. යො පාරුපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකම්මා"ති.

134. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු උභතො කාරං හරතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ධියනති විපාචෙතති. 'සෙය්‍යරාපි රඤ්ඤා මුණ්ණවට්ඨි'ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

"න භික්ඛවෙ උභතො කාරං හරිතති. යො හරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකම්මා. අනුජානාමී භික්ඛවෙ එතතො කාරං අභිකරාකාරං සිසහාරං ඛෙඤ්ඤාරං ඔලඤ්ඤතති".

132. එ සමයෙහි සවැග්ගි මහණහු හස්සොණ්ඩිකාව ද (නැබ මුල සිට ඇත්සොඩික් මෙන් පහතට එල්බෙන සේ හඳුනා හැඳීම) ද මච්චාලකය (දසානා පාසානායන් දෙපසට එල්බෙන සේ හැඳීම) ද චතුකණ්ණය (උඩට හා යටට කොන් සිටින සේ හැඳීම) ද තාලවණ්ණය (තල්වැටක් මෙන් අඳුනා එල්බෙන සේ හැඳීම) ද සතවලලිකාව (අඳුනා රැළිගන්වා හැඳීම) ද යන ගිහිහැසුම් හඳින්. කාමහොඟි ගිහින් බදුවහ'යි මිනිස්සු අවමන් කරත්, නො ගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, හස්සොණ්ඩිකා මච්චාලක චතුකණ්ණක තාල-වණ්ණක සතවලලික, යන ගිහිහැසුම් නො හැන්දුයුතු. යමෙක්, හඳින්ගත් නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ'යි වදළුසේක.

133. එ සමයෙහි සවැග්ගි මහණහු (කම්කරුවන් සේ) කැස බඳින් (පිට පට ගසත්). ‘රජුගේ මුඩුවැටියන් බදුවහ'යි මිනිස්සු අවමන් කරත්, නො ගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිට පට ගසා නො හැන්දුයුතු. යමෙක් හඳින්ගත් නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ'යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සවැග්ගි මහණහු ගිහින් සේ සිවුර පොරොවත්. ‘කාමහොඟි ගිහින් බදුවහ'යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ගිහි පෙරවුම් නො පෙරෙවියැයුතු යමෙක් පොරොවන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ'යි වදළුසේක.

134. එ සමයෙහි සවැග්ගි මහණහු දෙකොන් කඳ ගෙනයත්, ‘රජුගේ වහලුන් මෙනැ'යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, දෙකොන් කඳ නො ගෙන යායුතු. යමෙක් ගෙනයන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, එක් කොන් කඳ ද තඩ ද හිසින් බර ගෙන යෑම ද උරහිසින් බර ගෙනයෑම ද කටියෙන් බර ගෙනයෑම ද බර අතින් එල්ලාගෙන යෑම ද අනුදනිමි'යි වදළුසේක.

135. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු දන්තකට්ඨං න ඛාදන්ති. මුඛං දුග්ගතං හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං.

“පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ, ආදීනවා දන්තකට්ඨස්ස අඛාදනො අවික්ඛස්සං, මුඛං දුග්ගතං හොති, රසහරණියො න විසුජ්ඣන්ති, පිත්තං සෙමනං හත්තං පරියොනන්ති, හත්තමස්ස නච්ඡාදෙති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ච ආදීනවා දන්තකට්ඨස්ස අඛාදනො.

පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ ආනිසංසා දන්තකට්ඨස්ස ඛාදනො වික්ඛස්සං, මුඛං න දුග්ගතං හොති, රසහරණියො විසුජ්ඣන්ති, පිත්තං සෙමනං හත්තං න පරියොනන්ති, හත්තමස්ස ඡාදෙති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ච ආනිසංසා දන්තකට්ඨස්ස ඛාදනො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ දන්තකට්ඨන්ති”.

136. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු දීඝානි දන්තකට්ඨානි ඛාදන්ති. තෙහෙව සාමණෙරෙ ආකොටෙනති. හගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, දීඝං දන්තකට්ඨං ඛාදිතඛං. යො ඛාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨකුලපරමං දන්තකට්ඨං, න ච තෙන සාමණෙරො ආකොටෙනඛො. යො ආකොටෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

137. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො අනිමවාහකං දන්තකට්ඨං ඛාදන්තස්ස කණෙට්ඨිලග්ගං හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අනිමවාහකං දන්තකට්ඨං ඛාදිතඛං. යො ඛාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ චතුරඤ්ඤපච්ඡිමං දන්තකට්ඨන්ති”.

138. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු දයං ආලිමෙපන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති වියන්ති විපාවෙන්ති. ‘සෙය්‍යථාපි දව්වාහකා’ති. හගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ දයො ආලිමෙපනඛො. යො ආලිමෙපය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා තිණගහණා හොන්ති. දව්වාහෙ ඩය්‍යමානෙ විහාරා ඩය්‍යන්ති. භික්ඛු කුන්ඤ්චවායන්ති පට්ඨං දතුං පරිත්තං කාතුං. හගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දව්වාහෙ ඩය්‍යමානෙ පට්ඨං දතුං පරිත්තං කාතුන්ති”.

135. එ සමයෙහි මහණහු දහැටි නො කන්. මුව දුගඳ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළුණේක.

“මහණෙනි, දහැටි නො කැමෙහි මෙ දෙස් පසෙකි: ඇස් පෙනීම දුබල කෙරෙයි, මුව දුගඳ වේ, රස නහර පිරිසිදු නො වේ, පිත ද සෙම ද බත වෙලාගනී, ඔහුට බත රුචි නො වේ. මහණෙනි, මොහු දහැටි නො කැමේ දෙස් පස යි.

මහණෙනි, දහැටි කැමෙහි මෙ අනුසස් පසෙකි: ඇසට හිත වේ, මුව දුගඳ නො වේ, රස නහර පිරිසිදු වෙයි, පිතත් සෙමත් බත වෙළා නො ගනී, ඔහුට බත රුචි වේ. මහණෙනි, මොහු දහැටි කැමෙහි අනුසස් පස” යි.

136. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු දික් දහැටි වළඳන්. එයින් ම හෙරණුනට තළන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්නුහ.

“මහණෙනි, දික් දහැටි නො කැයුතු. යමෙක් කන්තේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, අටඟුලක් පරම කොට ඇති දහැටි අනුදනිමි. එයින් හෙරණ ද නො ම තැළියයුතු. යමෙක් එසේ තළන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුණේක.

137. එ සමයෙහි ඉතා කෙටි දහැට්ටක් කන මහණක්හුගේ උගුරෙහි ලැගුණේ (හිර වූයේ) වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ඉතා කෙටි දහැට්ට නො කැයුතු. යමෙක් කන්තේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, යටත් පිරිසෙයින් අහල් සතරක් වූ (අහල්සතරකට නො අඩු) දහැට්ට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

138. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු කැලෑ ගිනිලත්. ‘කැලෑ දවන්නන් බදුවහ’යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නො ගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කැලෑ නො ගිනිලියැයුතු. යමෙක් ගිනි ලන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි විහාරයෝ තණහඩුයෙන් යුක්ත වෙත්. ළැවිගිනි ඇවිළෙන කල්හි විහාරයෝ දෑවෙත්. පිළිගිනි (ප්‍රක්විරුද්ධ ගින්නක්) දෙන්නට, ආරක්‍ෂාව කරන්නට භික්ෂූහු කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ළැවිගිනි ඇවිළෙන කල්හි පිළිගිනි දෙන්නට එයින් ආරක්‍ෂාව කරන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුණේක.

139. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකේයා භික්ඛු රුක්ඛං අභිරුහන්ති. රුක්ඛා රුක්ඛං සඬකමන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙනති: 'සෙය්‍යථාපි මඤ්ඤවා'ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

"න භික්ඛවෙ රුක්ඛා අභිරුහිතබ්බො. යො අභිරුහෙය්‍ය ආපඤ්ඤානං සුක්ඛං"ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අක්කෙතරස්ස භික්ඛුනො කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවතීං ගවජනාස්ස අනාරාමග්ගෙ හස්සී පරිසුට්ඨාසී. අප් ඛො යො භික්ඛු රුක්ඛමුලං උපධාරිතො කුක්කුචවායනො රුක්ඛං න අභිරුහී. යො හස්සී අක්කෙත මග්ගෙන අගමාසී. අප් ඛො යො භික්ඛු සාවතීං ගතො භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොචෙසී. භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

"අනුජානාමී භික්ඛවෙ සති කරුණියෙ පොරියං රුක්ඛං අභිරුහිතුං ආපදසු යාවදස්සති".

140. තෙන ඛො පන සමයෙන යමෙඨතෙකුලා නාම භික්ඛු දො භාතිකා භොතති බ්‍රාහ්මණජාතිකා කල්‍යාණවාචා කල්‍යාණවාක්කරණා. තෙ යෙන හගවා තෙනුපසඬකමීසු. උපසඬකමීතො හගවතනං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසීදීසු. එකමන්තං නිසීනතා ඛො තෙ භික්ඛු හගවන්තං එතදවොදු: "එතරහී හතොන භික්ඛු නානානාමා නානාගොතතා නානාජව්‍යා නානාකුලා පබ්බජිතා. තෙ සකාය නිරුත්තරියා බුද්ධචරිතං දුසෙන්නි. හඤ් මයං හතොන බුද්ධචරිතං ඡන්දසො ආරොපෙමා"ති. විගරහී බුද්ධො හගවා. "කපං හී නාම කුමෙහ මොසපුරියා එවං චකංච 'හඤ් මයං හතොන බුද්ධචරිතං ඡන්දසො ආරොපෙමා'ති. තෙනං මොසපුරියා අපසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොභාවාය. අප් බෙවනං භික්ඛවෙ අපසන්නානං වෙව අපසාදය පසන්නානං එකච්චානං අක්කෙතොසා"ති. විගරහිතො ධම්මී. කපං කතො භික්ඛු ආමනෙහි:

"න භික්ඛවෙ බුද්ධචරිතං ඡන්දසො ආරොපෙතබ්බං. යො ආරොපෙය්‍ය ආපඤ්ඤානං සුක්ඛං. අනුජානාමී භික්ඛවෙ සකාය නිරුත්තරියා බුද්ධචරිතං පරියාපුඤ්ඤති".

141. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකේයා භික්ඛු ලොකායනං පරියාපුණන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙයං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වීයනානං විපාචෙනානං. අප් ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

139. එ සමයෙහි සවාහි මහණු රුක් නඟිත්. රුකින් රුකට යෙත්. “වදුරන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නොගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, රුකට නො නැඟිය යුතු. යමෙක් නඟින්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණකු කොසොල්ලුවැ යැවැත් නුවරට යද්දී අතර මහ දී ඇතෙක් ලුහුබැන්දේ ය. එ කල්හි එ මහණ රුක්වලක් කරා දිවැ කුකුස් කරන්නේ රුකට නො නැංගේ ය. ඒ ඇතා අත් මහෙකින් ගියේ ය. ඉක්බිති ඒ මහණ සැවැතට ගොස් මහණුනට මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. මහණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කටයුත්තක් ඇති කල්හි බඩයක් ඉහළට ගස නැගෙන්නට ද, අපද්‍රව්‍යවිනි දී වුව මනා පමණ ඉහළ නඟින්නට ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

140. එ සමයෙහි මිහිරි වචන ඇති මිහිරි හඬ ඇති බ්‍රාහ්මණ ජාතික වූ යමෙළු ද කෙකුළු ද යන නම් ඇති දෙ බැ මහණ කෙනෙක් වෙත්. ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹුණාහ. එළැඹි ඔබ වැද පසෙක ඉදගත්හ. පසෙක උන්නාහු ම “වහන්ස, දන් භික්ෂුහු නානාවිධ නම් ඇත්තාහු, නානාගොත්‍රයෙන් නානා ජාතියෙන් නානා කුලයෙන් නික්මැ පැවිදිවූවාහු වෙත්. ඔහු ස්වකීය ව්‍යවහාරයෙන් බුද්ධවචනය දුෂිත කෙරෙත්. වහන්ස, එබැවින් අපි බුද්ධවචනය චෛදික භාෂාමය වාචනාමාර්ගයට නඟන්නම්”යි කීහ. එ වීට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, “හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි ‘වහන්ස, අපි බුද්ධවචනය චෛදික භාෂාමය වාචනාමාර්ගයට නඟමු’යි කෙසේ නම් මෙබන්දක් කියවු ද, හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය නොපහත් වුවත් ගේ පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණුවත් ගේ වැඩීම පිණිස ද නො වේ. වැලිදු මහණෙනි, මෙය නො පැහැදුණුවත් ගේ නොපැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණු ඇතැම් කෙනෙකුත් ගේ වෙනස් වීම පිණිස ද වෙයැ”යි වෙසෙසින් ගැඹුණු සේක. ගරහා දහම් කතා කොට,

“මහණෙනි, බුදුවන ඡන්දයට (චෛදිකභාෂාවට) නො නැඟිය යුතු. යමෙක් නඟන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේය. මහණෙනි, මාගයික නිරුක්තියෙන් බුද්ධවචනය පිරිවහන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

141. එ සමයෙහි සවාහි මහණු ලොකායතශාස්ත්‍රය පිරිවහත්. ‘කාමසොහි ගිහියන් බදුහ’යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. එසේ අවමන් කරන, නුගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන මිනිසුන් ගේ කරාව භික්ෂුහු ඇසූහ. ඉක්බිත්තෙන් ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“අපි නු බො භික්ඛවෙ ලොකායතෙ සාරදස්සාථී ඉමසුම් ධම්මචිනයෙ වුඤ්ථි වීරුළුභිං වෙදුලලං ආපජෙය්‍යා”ති.

“නොහෙතං හතොත”.

“ඉමසුම් වා පන ධම්මචිනයෙ සාරදස්සාථී ලොකායතං පරියාපුඤ්ඤා”ති.

“නොහෙතං හතොත”.

“න භික්ඛවෙ ලොකායතං පරියාපුඤ්ඤාං. යො පරියාපුඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ලොකායතං වාචෙත්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙත්ති: ‘සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“න භික්ඛවෙ ලොකායතං වාචෙත්ති. යො වාචෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු තිරව්ජානවිජ්ජං පරියාපුඤ්ඤාති -පෙ- හගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“න භික්ඛවෙ තිරව්ජානවිජ්ජං පරියාපුඤ්ඤාං. යො පරියාපුඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු තිරව්ජානවිජ්ජං වාචෙත්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙත්ති: ‘සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“න භික්ඛවෙ තිරව්ජානවිජ්ජං වාචෙත්ති. යො වාචෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

142. තෙන බො පන සමයෙන හගවා මහතියා පරියාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙන්නො ටිපි. භික්ඛු “ජීවතු හතොත හගවා ජීවතු සුගතො”ති උච්චාසංඤ්ඤං මහාසංඤ්ඤං අකංසු. තෙන සද්දෙන ධම්මකරා අනාරා අහොසි. අථ බො හගවා භික්ඛු ආමනෙත්ති. “අපි නු බො භික්ඛවෙ ටිපිතෙ ජීවාති වුතෙත තප්පච්චියා ජීවෙය්‍ය වා මාරෙය්‍ය වා”ති.

“මහණෙනි, ලොකායත ශාස්ත්‍රයෙහි සාරයක් දක්නාසුලු තැනැත්තේ මෙ සස්තෙහි වැඩිමට නැතිමට මහත්බවට පැමිණියා හෙත්තේ ද.”¹ “යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුණේක.

“වහන්ස, මෙය නොවන්නේ ම යැ”යි භික්ෂුහු පිළිවදන් දුන්හ.

“මහණෙනි, මෙ සස්තෙහි සාරය දක්නාසුලු තැනැත්තේ ලොකායත ශාස්ත්‍රය පිරිවහන්නේ ද”යි අසා වදළුණේක.

“මෙය නො වේ ම ය, වහන්සැ”යි මහණහු පිළිවදන් දුන්හ.

“මහණෙනි, ලොකායත ශාස්ත්‍රය නො පිරිවැහියැයුතු. යමෙක් පිරිවහන්නේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි සවැගි මහණහු තිරස්ථිතවිද්‍යාව කියවත්...භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තිරස්ථිතවිද්‍යාව නො කියවිය යුතු. යමෙක් කියවා නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුණේක.

එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු තිරස්ථිත විද්‍යාව පිරිවහති ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තිරස්ථිතවිද්‍යාව නො පිරිවැහියැයුතු. යමෙක් පිරිවහා නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි වනාහි සවැගි මහණහු තිරස්ථිතවිද්‍යාව කියවත්. මිනිස්සු ‘කාමහොගි ගිහියන් වැනියන්’යි අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තිරස්ථිතවිද්‍යාව නො කියැවියැයුතු. යමෙක් කියවන්නේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුණේක.

142. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහපිරිසකින් පිරි-වැරුණුණේක්, දම් දෙසනාසේක්, කිවිසුමක් පහළ කළුණේක. “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවත් වන සේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ ජීවත් වන සේක්වා”යි භික්ෂුහු උස්සඩ මහසඩ කළහ. එ හඬින් ධම්මාරාව අතරක් ඇත්තේ* විය (හෙවත් නැඟුණු හඬින් ධම්මාරා හඬ යටපත් වී වැසීගියේ ය.) එකල්හි භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් බණවා, “මහණෙනි, කිවිසි කල්හි ජීවත් වන්නැයි කී කලා ඒ කරුණින් ජීවත් වන්නේ ද, නැතහොත් (එය නොකී කල්හි එ කරුණින්) මැරෙන්නේ හෝ වේ ද”යි අසාවදළුණේක.

* අනන්‍යා අහෝසිති එත් අනන්‍යාසද්දා ව්‍යවධානතොති ආහ, අනාරිතා අහොසි පටිච්ඡන්තොති විතය අත්ථොප්පනා

“නොහෙතං හතො”.

“න භික්ඛවෙ ථිපිතෙ ජීව්හි වත්තබ්බො. යො වදෙය්‍ය ආපත්ති
දුක්ඛට්ඨස්සා”¹ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා භික්ඛුනං ථිපිතෙ ‘ජීවිථ
හතො’ති වදන්ති. භික්ඛු කුන්ඤ්චරියායතානා නාලපන්ති. මනුස්සා
උජ්ඣායනති ථියනති විපාලෙතති: ‘කථං හි නාම සමණා සත්තපුත්තියා
ජීවිථ හතොති වූවිමානා නාලපිත්තන්ති’ති. හගවතො එතමන්.
ආරොවෙසුං.

“ගිහි භික්ඛවෙ මඛලිකා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිහිනං ජීවිථ
හතොති වූවිමානෙන විරං ජීව්හි වත්තන්ති”.

143. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා මහතියා පරිසාය
පරිවුතො ධම්මං දෙසෙතො නිසිනො හොති. අඤ්ඤාතරෙන
භික්ඛුනා ලසුනං බාධිතං හොති. සො ‘වා භික්ඛු ව්‍යාබාධිතිංසු’ති
එතමනා නිසිදි. අඤ්ඤා ඛො හගවා තං භික්ඛු එතමනා නිසිතං.
දිස්වාන භික්ඛු ආමතොසි. “කිනතු ඛො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු එතමනා
නිසිනො”¹ති.

“එතෙන හතො භික්ඛුනා ලසුනං බාධිතං. ‘සො වා භික්ඛු
ව්‍යාබාධිතිංසු’ති එතමනා නිසිනො”¹ති.

“අපි නු ඛො භික්ඛවෙ තං බාදිතබ්බං යං බාදිතා එවරුපාය
ධම්මකථාය පරිබාහිරො¹ අස්සා”¹ති.

“නොහෙතං හතො”.

“න භික්ඛවෙ ලසුනං බාදිතබ්බං. යො බාදෙය්‍ය ආපත්ති
දුක්ඛට්ඨස්සා”¹ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස උදරවාතාබාධො
හොති. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොභ්‍යාලොතො යෙනායස්මා
සාරිපුත්තො තෙනුපසඬ්ඛමි. උපසඬ්ඛමිතා ආයස්මතා සාරිපුත්තං
එතදවොච: “පුබ්බෙ තෙ ආවුසො සාරිපුත්ත උදරවාතාබාධො කෙන
එසු හොති”¹ති.

“ලසුනෙන මෙ ආවුසො”¹ති.

හගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ
ආබාධිතවරියා ලසුනං බාදිතං”¹ති.

1. පරිබාහිරො - මෙතං.

“මෙය නො වන්නේ ම ය, වහන්සැ”යි මහණු කීහ.

“මහණෙනි, ‘කිවිසි කලා ජීවත් වන්නැ’යි නො කියා යුතු. යමෙක් කියන්නේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදාළේක.

එ සමයෙහි මිනිස්සු මහණුනට කිවිසි කල්හි, ‘වහන්ස, ජීවත් වන්නැ’යි කියත්, භික්ෂුහු, කුකුස් කරන්නාහු කිසිත් නො කියත්, “භාක්‍යපුත්‍රිය මහණහු ‘වහන්ස, ජීවත්වන්නැ’යි කියනු ලබන්නාහු කෙසේ නම් කිසිත් නො කියන්නාහු දැ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ගිහියෝ මංගලයනට ගරු කරන්නෝ වෙත්. ‘වහන්ස, ජීවත් වන්නැ’යි කියනු ලබන මහණහු විසින් ‘බොහෝ කල් ජීවත් වන්නැ’යි කියන්නට අනුදැනීම”යි වදාළේක.

143. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහපිරිසෙන් පිරි-වැරුණුසේක් දම් දෙසමින් වැඩහුන්සේක. මෙහි එක්තරා මහණෙක් ලුහුනු කන ලද්දේ වෙයි. හේ ‘මහණහු (මෙහි ගඳින්) නො පෙළෙත් වා’යි සිතා එක් පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක් පසෙක හුන් මහණහු දුටුසේක. දක, “මහණෙනි, කවර හෙයින් කෙල මහණ එක් පසෙක හුන්නේ වේ ද” යි අසාවදාළේක.

“වහන්ස, කෙල මහණ විසින් ලුහුනු කන ලද්දේ ය. හේ ‘භික්ෂුහු (ලුහුනු ගඳින්) නො පෙළෙත් වා’යි එක් පසෙක හුන්නේ වේ” යැ යි කීහ.

“මහණෙනි, යමක් කෑමෙන් මෙ බදු ධම් කථායෙන් බැහැර ව ඉන්නේ නම් එබදු දෑ කෑ යුතු දැ”යි ඇසුසේක.

“වහන්ස, මෙය (කෑයුතු) නො වන්නේ” යැ යි භික්ෂුහු කීහ.

“මහණෙනි, ලුහුනු නො කෑයුතු. යමෙක් කන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදාළේක.

එ සමයෙහි සැරියුත් මහතෙරුනට බඩ රුජාවෙත් වෙයි. එ කලා මහමුගලන් තෙරණුවෝ සැරියුත් තෙරුන් කරා එළැඹියහ. එළැඹි ‘ඇවැත් ආරියප්‍රතිපත්ති, පෙර ඔබ බඩරිදුම කිමෙකින් පහසුවේ දැ’යි ඇසූහ.

“ඇවැත්නි, ලුහුනෙන්නැ”යි සැරියුත් තෙරණුවෝ වදාළහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ආබාධප්‍රත්‍යයයෙන් (ආබාධයකට ප්‍රතිකාර වශයෙන්) ලුහුනු වළඳන්නට අනුදැනීම”යි වදාළේක.

144. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු ආරාමෙ තභං තභං පඤ්ඤාචං කරොති. ආරාමො දුස්සති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, එකමන්තං පඤ්ඤාචං කාතුහති”.

ආරාමො දුග්ගඤ්ඤා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්ඤාචං කුමිතිහති”.

දුස්සං නිසින්නං පඤ්ඤාචං කරොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්ඤාචපාදකතති” පඤ්ඤාචපාදකං පාකටා භොති. භික්ඛු භිරියනති පඤ්ඤාචං කාතුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පරිකල්පිතං තයො පාකාතරො ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති”.

පඤ්ඤාචකුමිති අපාරුතා දුග්ගඤ්ඤා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිධානනති”.

145. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු ආරාමෙ තභං තභං වච්චං කරොති. ආරාමො දුස්සති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, එකමන්තං වච්චං කාතුහති”.

ආරාමො දුග්ගඤ්ඤා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වච්චකුපනති”.

වච්චකුපඤ්ඤා කුලං ලුජ්ජති, “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විනිතං තයො වයො ඉට්ඨකාචයං සිලාචයං දරුවයනති”.

වච්චකුපො නිවච්චන්දුකො භොති. උදකෙන ඔත්ථරියති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උච්චන්දුකං කාතුහති”.

වයො පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විනිතං, තයො වයො ඉට්ඨකාචයං සිලාචයං දරුවයනති”.

ආරොහන්තා විහංගෙහති.

144. එ සමයෙහි මහණහු අරමෙහි (ආවාස වත්තෙහි) ඒ ඒ තැන මුත්‍ර පහකරත්. අරම දූෂ්‍ය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එක් පැත්තෙක මුත්‍ර පහකරන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුණේය.

ආරාමය දුගඳ වෙයි. “මහණෙනි, වටන්දෙණ අනුදැනිමි”යි වදළුණේය.

දුක්සේ හුන්නාහු (දුක්සේ හිඳ) මුත්‍ර පහකෙරෙත්.

“මහණෙනි, ප්‍රසූඵපාදුකාව¹ අනුදැනිමි”යි වදළුණේය. ප්‍රසූඵ-පාදුකාව ප්‍රකට වෙයි (පිටතට පෙනෙයි). මහණහු එහි හිඳ මුත්‍ර පහකරන්නට ලජ්ජිත වෙත්.

“මහණෙනි, ගඬොළ පවුර ද ගල්පවුර ද, දඩුපවුර ද තුන් පවුරු (බිත්ති තුන) අනුදැනිමි”යි වදළුණේය.

වටන්දෙණ නො වසන ලද්දේ දුගඳ වෙයි. “මහණෙනි, පියනක් අනුදැනිමි”යි වදළුණේය.

145. එසමයෙහි මහණහු අරමෙහි ඒ ඒ තැන මල පහ කෙරෙත්. අරම දූෂ්‍ය වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එක් පසෙක මල පහකරන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුණේය.

අරම දුගඳ වේ. “මහණෙනි, වසුරුවළක් (මල පහකරන්නට වළක්) අනුදැනිමි”යි වදළුණේය.

වසුරුවළ ගැටිය කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළබැම්ම, ගල්බැම්ම, ලිබැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදැනිමි” යි වදළුණේය.

වසුරුවළ මිටිබිමක් ඇත්තේ වේ. දියෙන් යටකැරේ-දියට යට වේ.

“මහණෙනි, එය උස්බිමක් ඇතිකින් කරන්නට (බිම පස් ආදිය අතුරා උසට නංවන්නට) අනුදැනිමි”යි වදළුණේය.

බැම්ම කැඩී හැලෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළ බැම්ම ද ගල් බැම්ම ද දඩුබැම්ම ද යන තුන් බැඳුම් අනුදැනිමි”යි වදළුණේය.

එයට නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්.

1. මුත්‍රකවාහය දෙපස පං තබන ආධාරකය.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තයො සොපාපෙණ, ඉට්ඨකාසොපාපාණං සිලාසොපාණං දුරුසොපාණකම්”.

ආරොහනාං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආලම්බනබාහතම්”.

අනෙත නිසිත්තං වච්චං කරොනාං පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සංචරිතා මජ්ඣෙ ඡිග්ගං කතා වච්චං කාතුකම්”.

දුක්ඛං නිසිත්තං වච්චං කරොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වච්චසාදුකතම්”.

බහිශ්වා පක්ඛාචං කරොතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පක්ඛාචදෙශිකතම්”.

අවලෙඛනකට්ඨං න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අවලෙඛනකට්ඨතම්”.

අවලෙඛනපිඨරො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අවලෙඛනපිඨරතම්”.

වච්චකුපො අපාරුතො දුග්ගතො භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිඨානතම්”.

අජේකාකාසෙ වච්චං කරොනාං සිතෙනපි උජේතනපි කිලමතම්. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වච්චකුට්ඨතම්”.

වච්චකුට්ඨා කවාටං න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කවාටං, පිට්ඨිසංඛාටං¹, උදුකලිකං, උත්තරපාසකං, අග්ගලවට්ටිං, කපිසිසකං, සුචිකං, සට්ඨිකං, තාලවජ්ඣං, ආවිඤ්ඤානවජ්ඣං, ආවිඤ්ඤානරජ්ජනම්”.

වච්චකුට්ඨා තිණවුණණං පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භිගුමොකා උලුකිකාවලිකං කාතුං, සෙතවණණං කාළුවණණං ගෙරුකපට්ඨකම්මං මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදනාකං පක්ඛපට්ඨකං විවරවංසං විවරරජ්ජනම්”.

1. පිට්ඨිසංඛාටං - මජ්ඣං.

“මහණෙනි, ගඬාචරිත භික්‍ෂු ගල්භික්‍ෂු දඩ්භික්‍ෂු යන තුන් භික්‍ෂු අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

එයට නභින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, (එල්බූ යන්නට) අත්වැල අනුදනිමි”යි වදාළසේක. කෙළවර හිඳ මල පහකරනුටත් වැටෙත්.

“මහණෙනි, ලැලි ආදියක් අතුරා මැද සිදුරක් කොට මල පහකරන්නට අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

දුකසේ හුන්නාහු මල පහකෙරෙත්.

“මහණෙනි, වර්චස්පාදකාව (වළ දෙපස පා තබන ආධාරකය) අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

වළෙන් පිටත මුත්‍ර පහකෙරෙති.

“මහණෙනි, වටන් දෙණක් අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

පුසන් දණ්ඩෙන් නො වෙයි.

“මහණෙනි, පුසන් දණ්ඩ අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

පුසන්දඩු තබන බදුනක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, පුසන් දඩු තබන බදුනක් අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

වසුරුවළ නො වසන ලද්දේ දුගඳ වෙයි. “මහණෙනි, පියනක් අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

එළිමහතෙහි (වටා ආවරණ නැති තන්හි කැනු වසුරු වළෙහි) මල පහකරන්නාහු ශීතයෙනුත් උෂ්ණයෙනුත් පෙළෙත්. “මහණෙනි, වැසිකිළියක් අනුදනිමි”යි වදාළ සේක.

වැසිකිළියට දෙර පොහොරුවක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, දෙරපොහොරුව ද දෙරබාව ද වටවුළිය ද උතුරු ලිය ද දෙරපොල්ල ද අඟුළුකණුව ද යතුරුදණ්ඩ ද තරංකය ද කෙසිසිදුර ද රැහැන බහාලන සිදුර ද අදින රැහැන ද අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

වැසිකිළියෙහි තණරොඩු වැටෙයි.

“මහණෙනි, සන දඩු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළත පිටත බදම ආලිප්ත කරන්නට, සුදුපැහැය කළුපැහැය ගුරුපිරියම මාලා කම් ලතාකම් මුවරදැති සිතියම් (දැතිගල් ඇ වසින්) පස්වනක් පැහැ කරන්නට ද සිවුරු වනන දණ්ඩ ද සිවුරු වනන රැහැන ද අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

146. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ජරාදුක්ඛලො වච්චං කතා වූවධ්භනො පටිපතී¹ හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඕලඛනකතනී”.

වච්චකුටි අපටිකත්ථො හොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පටිකත්ථිදුං තයො පාකාරො: ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරතනී”.

කොට්ඨකො න හොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කොට්ඨකතනී”.

කොට්ඨකො² නිව්චස්ථකො හොති -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චස්ථකං කාතුතනී. වයො පටිපතනී -පෙ- ආරොහනො විභඤ්ඤානී -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තයො සොපාභොති -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලඛනබාහතනී.

කොට්ඨකස්ස කවාටං න හොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කවාටං පිට්ඨිසඛකාටං³ උදුක්ඛලිකං උත්තරපාසකං අභෙලවට්ඨං කපිසිසකං සුවිකං සවිකං කාලවිභිද්ධං ආවිඤ්ඤනවිභිද්ධං ආවිඤ්ඤනරජ්ජතනී”.

කොට්ඨකෙ තිණ්ඤ්ණණං පටිපතනී.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඕගුඛෙකො උලලිකාවලිකං කාතුං: සෙතවිණ්ණං කාළුවිණ්ණං ගෙරුකපටිකමිං මාලාකමිං ලකාකමිං මකරදහතකං පඤ්ඤපටිකතනී.

පටිවෙනං වික්ඛලලං හොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මරුඛං උපකිරිතුතනී”.

න පටියාපුණතනී.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පදරසිලං නිකත්ථිදුතනී”.

උදකං සතතිට්ඨනී.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකනිඤ්ඤතනී”.

ආවමනකුමභී න හොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආවමනකුමභීතනී”.

ආවමනසරාවකො න හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආවමනසරාවකතනී”.

දුක්ඛං නිසින්නා ආවමෙතනී.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආවමනපාදුකතනී”.

1. පටිපතනී - මජ්ඣං.

2. පිට්ඨිසඛකාටකං - මජ්ඣං.

146. එ සමයෙහි එක් මහණෙක් ජරායෙන් අබල වූයේ මල පහකොට නැගී සිටින්නේ ඇදී වැටුණේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එල්බැගන්නට රහැනක් අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

වැසිකිළිය වටින් නො වසන ලද්දේ වෙයි.

“මහණෙනි, ගඬොළු බිත්තිය ද ගල් බිත්තිය ද දඩු බිත්තිය ද යන තුන් පවුරු අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දෙර කොටුවෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, දෙරකොටුවක් අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

කොටුව මිටි බිමක් ඇත්තේ වෙයි ... “මහණෙනි, උස්බිමක් ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක. බැම්ම කැඩීයයි. ... නැගෙන්නාහු වෙහෙසෙත්. ... “මහණෙනි, සෝපාන තුනක් ... අනුදනිමි” යි වදළුණේක. “මහණෙනි, එල්බගන්නට රහැනක් අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දෙර කොටුවට දෙර පළවෙක් නොවෙයි.

“මහණෙනි, දෙරපළව ද දෙරබාව ද වටවුළිය ද උතුරුළිය ද දෙර පොල්ල ද අගුළුකණුව ද යතුරුදණ්ඩ ද තරංකය ද කෙසිසිදුර ද අදින රහැන බහන සිදුර ද, අදනා රහැන ද අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දෙරවුවෙහි තණරොඩු වැගිරෙයි.

“මහණෙනි, සන දඩුවලින් පියස්ස තනා ඇතුළත පිටත බදුම අලවන්නට ද සුදුපැහැ කළු පැහැ ගුරුපිරියම් මාලාකම් ලකාකම් මෝරුදැති පස්වනක් පැහැය ගන්වන්නට ද අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

වැසිකිළිය වටා පවුර ඇතුළත වූ බිම මඩ සහිත වේ.

“මහණෙනි, වැලි ඉස වසාලන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

වැලි ප්‍රමාණවත් නො වේ.

“මහණෙනි, ගල්පුවරු අතුරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දිය රැඳී සිටී.

“මහණෙනි, දිය සොරොව්වක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දෙවුනා ජලය පිණිස බඳුනෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, මලධොවනයට දිය බඳුනෙක් අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දෙවුනා දිය ගන්නට සරාවක් නො වෙයි. “මහණෙනි, (මලධොවනයට දිය බඳුනෙන්) දිය ගන්නා සරාවක් අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

දුක්සේ හිඳුනාහු මල දෙවිත්.

“මහණෙනි, මල දෝනට හිඳිනු පිණිස පාදකා අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

ආවමනපාදුකා පාකවා හොනති. භික්ඛු භිරියනති ආවමෙතුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛිපිතුං තයො පාකාරො: ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දුරුපාකාරනති”.

ආවමනකුණි අපාරුතා හොති. තිණවුණෙණති පි පංසුකෙති පි ඔක්ඛිරියති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිධානනති”.

147. තෙන ධො පන සමයෙන ජබ්බග්ගො භික්ඛු එවරුපං අනාවාරං ආවරනති: මාලාවට්ඨං රොපෙනතිපි රොපාපෙනතිපි, සිඤ්ඤානතිපි සිඤ්ඤාපෙනතිපි, ඔව්විනනතිපි ඔව්විනාපෙනතිපි, ගජෙත්තනතිපි ගජාපෙනතිපි, එකතො වණ්ඨකමාලං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, උභතොවණ්ඨකමාලං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, මඤ්ජරිකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, විට්ඨනිකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, වටංසකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, ආවෙළකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, උරට්ඨදං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි.

තෙ කුලඤ්චිතං කුලධිතානං කුලකුමාරිතං කුලසුණ්ඤාතං කුලදසිතං එකතො වණ්ඨකමාලං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, උභතො වණ්ඨකමාලං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, මඤ්ජරිකං හරනතිපි, හරාපෙනතිපි, විට්ඨනිකං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, වටංසකං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, ආවෙළකං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, උරට්ඨදං හරනතිපි හරාපෙනතිපි.

තෙ කුලඤ්චිති කුලධිතාති කුලකුමාරිති කුලසුණ්ඤාති කුලදසිති සඤ්ඤා එකභාජනෙති භුඤ්ජනති, එකථාලකෙති පිවනති, එකාසනෙති නිසිදනති, එකමෙඤ්ඤෙති කුච්චෙවනති, එකසුරණොති කුච්චෙවනති, එකපාපුරණොති කුච්චෙවනති, එකසුරණපාපුරණොති කුච්චෙවනති, විකාලෙති භුඤ්ජනති, මජ්ඣමි පිවනති, මාලාගන්ධවිලෙපනමුප්පි ධාරෙති, නව්වනතිපි ගායනතිපි වාදෙතිපි ලාසෙතිපි, නව්වනතිසාපි නව්වනති, නව්වනතිසාපි ගායනති, නව්වනතිසාපි වාදෙති, නව්වනතිසාපි ලාසෙති, ගායනතිසාපි නව්වනති ... ගායනති ... ලාසෙති වාදෙතිසාපි නව්වනති ... ගායනති ... වාදෙති ... ලාසෙති, ලාසෙතිසාපි නව්වනති, ලාසෙතිසාපි ගායනති, ලාසෙතිසාපි වාදෙති, ලාසෙතිසාපි ලාසෙති. අට්ඨපදෙති කීළනති, දසපදෙති කීළනති, ආකාසෙති කීළනති, පරිභාරපථෙති කීළනති,

ආවමනපාදුකාවෝ (මලදෙවනට හිඳිනා පාදුකාවෝ) පිටතට පෙනෙත්, මහණහු මලදෝනට ලජ්ජා වෙත්.

“මහණෙනි, ගඬොළුවට ද ගල්පවුර ද දඬුපවුර ද යන තුන් පවුරු වටා ලන්නට අනුදනිමි”.

මලදෝනා දිය තබන සැළ නො වැසුණේ වේ. තණ රොඩු-යෙන් ද දුට්ඨියෙන් ද එය වැසෙයි.

“මහණෙනි, පියනක් අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

147. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු මෙසේ වූ අනාවාර කරත්: මල් පැල සිටුවත්, සිටුවවත්. ඒවාට දිය ඉසිත්, දිය ඉස්වත්. මල්කඩත්, කඩවත්. මල්දම් ගෙනත්, ගෙනවත්. එක් පසකට නටුව ඇතිසේ මල්දම් තනත්, තනවත්. දෙපසට නටු සිටිනා සේ වූ මල්දම් ද තනත් තනවත්, මල්කැන් ද කරත්, කරවත්. හිඳ්දෙක අමුණා තනන මල්දම් ද කරත්, කරවත්. කනමතෑ පලදනා මල්දම් ද තනත්, තනවත්. හිසෙහි පලදනා මල්දම් ද තනත්, තනවත්. මල්හර ද කරත්, කරවත්.

කුලවම්යනට කුල දුනට කුල කුමරියනට කුල යෙහෙළියනට කුල-දසීනට එක් පසකට නටු සිටුනා සේ තැනූ මල්දම් ගෙනයත්, යවත්. දෙපසට නටු ඇති මල්දම් ද ගෙන යත්, යවත්. මල් කැන් ද ගෙන යත්, යවත්. හිඳ්දෙන් අමුණා කළ මල් දම් ගෙනයත්, යවත්. කන මතෑ පලදනා මල්දම් ද ගෙනයත් යවත්, මුදුන් මල් කඩ ද ගෙනයත්, යවත් මල්හර ද ගෙනයත්, යවත්.

කුලවම්යන් හා කුලදුන් හා කුල කුමරියන් හා කුලයෙහෙළියන් හා කුලදසීන් හා එක් බදුනෙහි වැළඳීම ද කරත්, එක් මලාවෙන් දිය පිම ද කෙරෙත්, එක් අස්නෙහි හිඳීම ද කරත්, එක් ඇදෙහි නිඳීම ද කරත්, එක් ඇතිරියක් ඇත්තෝ ව ද නිදත්, එක් පොරෝනාවක් ඇත්තෝ ව ද නිදත්, එක් ඇතිරියක් එක් පොරෝනාවක් ඇත්තාහු ද නිදත්. විකාලයේ ද බොජුන් වළඳත්, මත්පැන් ද බොත්, මල් ගඳ විලෙවුන් දරීම ද කරත්, නැටීම ද කරත්, ගැයීම ද කරත්, වැයීම ද කරත්, ලාසා නැටීම ද කරත්, නටන්නියට ද නටත්, නටන්නියට ද ගයත්, නටන්නියට ද වයත්, නටන්නියට ද ලාසා නැටීම කරත්, ගයන්නියට ද නටත්, ගයන්නියට ද ගයත්, ගයන්නියට ද වයත්, ගයන්නියට ද ලාසා නාත්තය කරත්, වයන්නියට ද නටත්, වයන්නියට ද ගයත්, වයන්නියට ද වයත්, ලාසා නාත්තය කරන්නියට ද ලාසා නාත්තය කරත්, නටත් ... ගයත් .. වයත්, අට පා පුවරුවෙහි ද දු කෙළින්, දසපාපුවරුවෙහි ද දු කෙළින්, ආකාශයෙහි (දු පුවරු සිහින් සිතා ගෙන) ද දු කෙළින්, කවචි පැනුම් ක්‍රීඩාව ද කරත්,

සත්තිකායපි කිළනති, ඛේකායපි කිළනති, සථිකායපි කිළනති, සලාකහසේනපි කිළනති, අශේනපි කිළනති, පඛගච්ඡේදනපි කිළනති, වඛකකෙතනපි කිළනති, මොක්ඛච්ඡිකායපි කිළනති, වීඛුලකෙතනපි කිළනති, පක්ඛාලාකෙතනපි කිළනති, රජකෙතනපි කිළනති, ධනුකෙතනපි කිළනති, අක්ඛරිකායපි කිළනති, මනෙසිකායපි කිළනති, යථාච්ඡේදනපි කිළනති, හස්සිමිපි සික්ඛනති, අක්ඛස්සිමිපි සික්ඛනති, රජස්සිමිපි සික්ඛනති, ධනුස්සිමිපි සික්ඛනති, ඵරුස්සිමිපි සික්ඛනති, හස්සිස්සපි පුරතො ධාවනති, අක්ඛස්සපි පුරතො ධාවනති, රජස්සපි පුරතො ධාවනති. ධාවනතිපි ආධාවනතිපි, උසේසාලෙහනතිපි, අපසාසේනතිපි, නිබ්බුජ්ඣනතිපි මුට්ඨිතිපි යුජ්ඣනති, රඛගමජ්ඣපි සංඝාටිං පඤ්චිකා නව්වනතිං¹ එවං වදෙතති 'ඉධ හගිනි නව්වසු'ති නලාච්ඡිකමි දෙනති, විවිධමි අනාවාරං ආවරනති. හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. -පෙ- "න භික්ඛවෙ විවිධං අනාවාරං ආවරිතඛං. යො ආවරෙය්‍ය යථාධම්මො කාරෙතඛෙධං"ති.

148. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මිනෙත උරුච්චලකස්සපෙ පඤ්චිතෙ සමාසස්ස ඛුං ලොහගණ්ඨං දරුගණ්ඨං මහාකාහණ්ඨං උප්පාදාං හොති. අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි "කිනතු ඛො හගවතා ලොහගණ්ඨං අනුඤ්ඤාතං කිං අනතුඤ්ඤාතං, කිං දරුගණ්ඨං අනුඤ්ඤාතං, කිං අනතුඤ්ඤාතං, කිං මහාකාහණ්ඨං අනුඤ්ඤාතං, කිං අනතුඤ්ඤාතං"ති.

හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙඤා පහරණිං සඛං ලොහගණ්ඨං, යපෙඤා ආසද්ධිං පලලඛං දරුපකං දරුපාදකං සඛං දරුගණ්ඨං, යපෙඤා කතකං ව කුමහකාරිකඤ්ච සඛං මහාකාහණ්ඨනති".

චුද්දක ච්ඡේදකධර්මකො පඤ්චමං.

1. උසේසාලෙහනති - මජ්ඣං.

2. කථානිං - මජ්ඣං.

3. චුද්දකච්ඡේදකධර්මකො පඤ්චමං - මජ්ඣං.

සත්තකායෙන් ද කෙළින්, ඛලිකායෙන් ද කෙළින්, සට්ඨකායෙන් ද කෙළින්, ශල්‍යකභස්ස ක්‍රීඩායෙන් ද කෙළින්, භූමියෙන් (පන්දුවෙන්) ද කෙළින්, කොළනලා පිහීමෙන් ද කෙළින්, කුඩානභූලෙන් ද කෙළින්, කරනම් පැතීමෙන් ද කෙළින්, (වාතයෙන් හුමණය වන) හුළං පත්තන් ද කෙළින්, කොළනැළියෙන් මිනීමෙන් ද... කුඩාරියෙන් ද... කුඩාදුන්නෙන් ද ... අභසැ අකුරු ඇඳ කියැවීමෙන් ද ... සිතු දැ කීමෙන් ද ... අංගවිකල්පයන් සේ ඉරියව්‍වු පැවැත්වීමෙන් ද කෙළින්, භස්සිශිල්පයෙහි ද පුහුණු වෙත්, අශ්වශිල්පයෙහි ද ... රථශිල්පයෙහි ද ... ධනුශ්ශිල්පයෙහි ද ... කඩුසිල්පි ද පුහුණු වෙත්, ඇතුට පෙරවු ව ද දිවෙත්, අසුට පෙරවු ව ද ... රියට පෙරවු ව ද දුටත්, ඉදිරියට ද ආපසු ද දුටත්. සිරියන් දීම ද ... අත්පොළයන් දීම ද ... මල්ල පොර බැදීම ද ... මිටුයෙන් පහර දීම ද කරත්, නැවුම් පොළෙහි සහළ සිවුර එළා නටන්නියට “නැඟණියනි, මෙහි නටන්නැ” යි ද කියත්. සිය නලළැ ඇඟිල්ල තබා නටන්නිය ගේ නලළැ ද ඇඟිල්ල තබත්. නානාවිධ අනාවාර කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ. ... “මහණෙනි, නානාවිධ අනාවාර නො කළයුතු. යමෙක් කරන්නේ වී නම් විනයදහමහි වූ පරිදි පිළියම් කැරැවියයුතු යැ” යි වදළුසේක.

148. එ සමයෙහි ආයුෂ්මත් උරුවෙල් කසුප් තෙරුන් පැවිදි වූ කල්හි සඬකයාට බොහෝ ලොභොමුචා බඩු ද දඩුමුචා බඩු ද මැටිමුචා බඩු ද උපන්නේ වෙයි. කවර නම් ලොභො බඩුවෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්තා ලද්දේ ද? කවරෙක් නො අනුදන්තා ලද්දේ ද? කවර දඩුමුචා බඩුවෙක් අනුදන්තා ලද්දේ ද? කවර බඩුවෙක් නො අනුදන්තා ලද්දේ ද? කවර නම් මැටි බඩුවෙක් අනුදන්තා ලද්දේ ද? කවර බඩුවෙක් නො අනුදන්තා ලද්දේ ද? යි භික්ෂූනට මෙ සිත විය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි, මෙ කරුණෙහි දූහැමි කතා කොට භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළුසේක.

“ආයුධ හැර, සියලු ලොභොබඩු ද, දික්සහළා පුටුවත් ව්‍යාඝුරුපාදිය ඇති පුටුවත් ලියෙන් කළ පාත්‍රයක් ලියෙන් කළ මරවැඩිත් හැර සියලු ලිමුචා බඩු ද, පියුම් කෙම්සක් මෙන් උඩට නෙරා සිටුනා සේ කළ මැටි පාසිස්නාව ද සියල්ල මැටි-යෙන් කළ කුටිය ද හැර සෙසු සියලු මැටි බඩු ද අනුදනිමි” (යි වදළු සේක).

පස්වනු බුද්ධකච්ඡාදානක යි.

කසපුඤ්ජානා :

1. රුකෙකච්ඡා ඵලමිතං ව කුච්චං ව අවධානො ගතච්ඡානායා
විග්ගායා මච්ඡායා කච්ඡායා ජරා ව පුද්ගලානායා.
2. වරුච්ඡායා ව පාමච්ඡායා කච්ඡායානං න ධාරයෙ
කච්ඡායා වරුච්ඡායා කෙසුරං හත්ථාහරණං මුද්දායා.
3. දිසෙ කොච්ඡායා ඵලමිතං හත්ථායා සිත්ථායා උදකච්ඡායා
ආදිසුද පඤ්චායා ආලොප මද්දායා වුඤ්ඤායා
4. ලකුණුකච්ඡායා අභිග්ගායානං මුඛරාගං තද්දායා
විකුණුරාගං ගිරිග්ගායා ආයතං සරභාගිරං.
5. අභිග්ගෙය් සකලෙහි අභි ජිජ්ඣා ව විකුණං
උච්චාච්චායා පඤ්චායා සුච්ඡායායා බහලා වලී
6. විත්ථායා දුක්ඛායා දුග්ගායානං උදකච්ඡායා ගිජ්ඣායා මිඛිකායා
පරිභායායා කිණං වොළං මාලං කණ්ඩාලිකායා ව
ච්චිකච්ඡායා අංසකච්ඡායා තථා ඛනිකච්ඡායායා
7. ධිලෙ මකෙය් ව පිලෙය් ව අංකෙය් ජග්ගෙය් පඤ්චායා
කුච්චායා ජවසිං වලකානි පටිග්ගායායා.
8. විජ්ඣායා දුක්ඛායා සොච්ඡායායා පඤ්චායා පෙය් ව නාළිකා
කිණ්ණායා සකු සරිකච්ඡායා මධුසිංහං සිපාච්ඡායා.

මේ එහි උද්දතය යැ:

1. රුකෙහි කය ඉලීම, වැබෙහි කය ඉලීම, බිත්තියෙහි කය ඉලීම, නො තන්හි නැම, දූවමුවා අතින් සිරුර ඉලීම, කිරිදි හුසින් ඇඟ ඉලීම, උනුන් සිරුර ගවා පිරියම් කැරවීම, මලලකයෙන් සිරුර ඉලීම, කැසිම් රොගයට මලලකය අනුදැනීම, ජරායෙන් පෙළුණාට උකකාසිකාව අනුදැනීම, පුටුපාණිකාව අනුදැනීම,

2. මුතු වැල් ආදිය ද, පටුව ද ගෙල පලඳනා ද, ඉහපලඳනා ද, වලලු ද, අතුපලඳනා ද හස්තාභරණ ද මුදු ද නො දැරිය යුතු ය යන්න ද,

3. දික් කෙස් දැරීම ද, කොස්සෙන්, පනායෙන් අත්පනායෙන්, ඉටිකෙලින්, දියමුහු කෙලින් කෙස් පිරීම, කැටපතෙහි ද දිය බඳුනෙහි ද මුහුණ බැලීම, මුඛයේ වණයක් ඇති කලා කැටපත් ඇති මුණ බැලීම, මුහුණු අලෙවු දීම, මුව පිරිමැදීම, මුවා වත්සුණු තැවැරීම, යන කරුණු ද,

4. මහණහු මුවා සලකුණු තබන්, ඇඟ පැහැ ගැල්වීම, මුහුණු පැහැ ගැල්වීම ද ඒ දෙක ම ද කරන්. ඇසැ රොගයට මුඛාලෙපය අනුදැනීම, ගිරග්ගසමස්ස දක්නට යෑම, ආයතක ස්වරයෙන් බණ කීම, ස්වරභාණය, පිටතට ලොම් සිටුනා සේ කළ පොරොනා දැරීම යන කරුණු ද,

5. රජුගේ උයනෙහි අඹ වැළඳීම, සුපයෙහි ලු අඹපෙති වැළඳීම, දයකයන් සියලු අඹ අතින් ගෙන බොජුන් හලා හැසිරීම, සපුනට මෙන් වැඩීම, අඟස සිඳීම, හඳුන් පා පිළිබඳ වත, කුදුමහත් පාත්‍ර දැරීම, පාත්‍රමූලය පිළිබඳ පැනැවීම, රන්මුවා ඇ පාමඩුලු දැරීම, පාමඩුලු හැකිලීම යන කරුණු ද,

6. විසිතුරු පාමඩුලු දැරීම, දිය සහිත පාත්‍ර දුෂ්‍ය වේ යන්න, පාත්‍ර දුගඳ වීම, පාත්‍ර උෂ්ණයෙහි තැබීම, සුළිභුළහින් පාත්‍ර බිඳී ගියේ ය යන්න, පිල් කෙළවර පාත්‍රා තැබීම, පටු පිල් කෙළවර පාත්‍ර තැබීම, පාත්‍ර සඳහා තණ ඇතිරිය, රෙදි ඇතිරිය, පාත්‍රමාලකය, පාත්‍ර කණ්ඩාලිකාව හා පාත්‍ර ටව්කය, අංස-බන්ධකය, පාත්‍ර බඳනා හුය යන මෙතෙක් දැ ද,

7. බිතුහුලෙහි පාත්‍රය ලැඟ්වීම, ඇඳෙහි ද පුටුවෙහි ද ඇක-යෙහි ද ජත්‍රයෙහි ද පාත්‍රය තැබීම, පාත්‍රය අතැති ව කවුළුව ඇරීම, ලබුකබල් ද කළගෙඩි ද පාත්‍ර වශයෙන් දැරීම, මිනිස් පාත්‍ර දැරීම සපා ඉවත් කළ දැ පාත්‍රයෙන් ගෙන යෑම, පඩික්කම් අනුදැනීම යන කරුණු ද,

8. අතින් සිටුරු ඉරා මැඟීම, පිහිය රන්මුවා පිහියා මව් ආදිය, කුකුළු පිහාටුයෙන් මැඟීම, උණ පතුරෙන් මැඟීම, හිදි කඩු ගලාව, රාවිජුසුණු, පිටිකුඩු ගල්කුඩු, මිඉටි, මිඉටි ගැල්වූ රෙදිකඩ යන කරුණු ද,

9. විකිණණා බන්ධන විසමං ඡමා ජීර පතොති ව
කලිමං මොසස්සනං අධාතලං උපාහතා
10. අබ්බුලි පටිග්ගහං විසමං අංසබන්ධනං
අප්පකාමාසෙ නිව්වත්ථු වයො වාපි විහංගෙරෙ.
11. පටිපතති තිණ්ඩුණ්ණං උලලිකාවලිකාකං
සෙතං කාළවණ්ණං පරිකම්මං ගෙරුකං.
12. මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදහනක පට්ඨකා
විවරවංසං රජ්ජං අනුඤ්ඤපි විනායකො
13. උජ්ඣාසං පසාමහාති ඛණ්ඩං පරිහිජ්ජති.
විනිවෙසිති කුමභිසි පනෙතාදය ගච්ඡෙර
14. ථවිකා බන්ධනස්සනං බන්ධනං ව උපාහතං
උපාහතස්සනං අංසබන්ධන ස්සනකං.
15. උදකාකප්පියං මග්ගෙ පරික්ඛාතවොළකං
බම්බකරකං දො භික්ඛු වෙසාලිං අගමා මුති
16. දණ්ඩං ඔස්සරකං තස්ස අනුඤ්ඤපි පරික්ඛාතං
මකයෙති පඤ්ඤාතං බව්භාධාධා ව ජීවකො
17. වඩ්ඪමනං ජනාසරං විසමෙ නිව්වත්ථුකා
තයො වයෙ විහංගෙතති සොපාණාලමි වෙදිකං.
18. අප්පකාමාසෙ තිණ්ඩුණ්ණං උලලිකාවලිකාකං
සෙතං කාළවණ්ණං පරිකම්මං ගෙරුකං.
19. මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදහනකපට්ඨකං
වංසං විවරරජ්ජං උච්චං ව වත්ථුකං කෙර

9. කොන් සම නැති සිවුරු, උල් සිවුවා සිවුරු බැඳීම, විසම තැන කඩිනා තැබීම, කඩිනා බිම තැබීම, කඩිනමේ කොන දිරීම, කඩිනා ප්‍රමාණවත් නොවෙයි ද එය, කලීම්බක (ලාපන) ය, බොරු හුය, නොසේදු පයින් කඩිනා ඇක්මීම, තෙත් පයින් කඩිනා ඇක්මීම, මරවැඩි සහිත පයින් කඩිනා ඇක්මීම, යන කරුණු ද,

10. සිවුරු මැහීමේ දී ඇඟිල්ලෙන් හිදිකවුව ඇදීම, දිදලය අනුදැනීම, විත්ථකය (හෙප්පුව) අනුදැනීම, අංසබන්ධකය අනුදැනීම, එළිමහතෙහි සිවුරු මැහීම, කඩිනමාලාව පිහිටි බිම පහත් බව, බැම්මෙන් බිම උස් කිරීම, උස්බිමට නගින්නාහු පෙළෙත්,

11. උස්බිමට නගින්නාහු වැටෙත් (මේවා පිළිබඳ කළ අනුදැනුම්), කෙළින්හලා තණ සුණු වැටීම, පියස්සා උඩ යට බදුම ආලෙප කිරීම, එහි සුදු පැහැ කළු පැහැ ගුරු පිරිසම ද කිරීම යන කරුණු ද,

12. එහි මාලාකම් ලතාකම් මකරදනාක පංචපටිකා සිතුවම් කිරීම ද, සිවුරු වනන උන දංඬ ද සිවුරු වනන ලනුව ද යන මේ හැම බුදුරජුහු අනුදත්ත.

13. කඩිනා නොසැලකිලියේ දමා යත්, එයින් කඩිනා වේ ආදීන් විසින් කනු ලබයි, කැඩිබිඳී යෙයි. කඩිනා ලිහෙයි, කඩිනා බිත්තියෙහි ද නංවා යෙත්. හිදිකවු ආදිය පාත්‍රයෙන් ගෙන යත්.

14. ඵච්ඡාවක් ද බඳනා හුයක් ද අනුදත්ත. මරවැඩි කාබ-හනින් බැඳ ගෙනයත්. උපාහනත්ථවිකාව ද අංශයෙහි බඳනා හුය ද අනුදත්ත.

15. මාර්ගයේ දී අකැප දිය ලැබේ, පෙරහන් කඩ ද ඩබරාව ද අනුදත්ත. දික්මහ පිළිපත් හික්සුහු දෙදෙනෙකි. (ඔවුන්ගේ පුවත ය). බුදුරජුහු විසල් පුර වැඩියාහ.

16. එහි දී දඬුපෙරහන ද ලිඳ තුළ ඔබා දිය පෙරහන පෙරහන ද අනුදත්ත. මහණහු මදුරුවන් ගෙන් පෙළුණාහ. (සිවුරු කළිය අනුදත්ත) ප්‍රණීත භෝජන හෙතෙසෙන් මහණහු ගිලන් වූහ. ජීවික තෙම ආයාචනයක් කෙළේ ය.

17. සක්මන්මඵව ද ගිනිහල් ගෙය ද අනුදත්ත. විසම සක්මන්මඵවෙහි සක්මන් කරත්. සක්මන්මඵව මිටි බිමෙක වෙයි. බැඳුම් තුනක් අනුදත්ත. එයට නගින්නාහු වෙහෙසෙත්. පඩිපෙළ ද අත්වැල ද සක්මන්පිළ ද අනුදත්ත.

18. මහණහු එළිමහනැ සක්මන් කරත්. සක්මන්හලා තණ රොඩු වැටෙයි. පියස්ස ඇතුළතින් පිටතින් බදුම ආලෙප කිරීම අනුදත්ත. එය සුදුපැහැ කළුපැහැ ද කරන්නට ද ගුරු පිරිසම කරන්නට ද අනුදත්ත.

19. එහි මල්කම් ලියකම් මුවරුක් පස්වනින් පැහැපත් කිරීම යන මෙය අනුදත්ත. සිවුරු වනන වස්දංඬ ද රැහැන ද අනුදත්ත. ගිනිහල්ගෙහි බිම උස් කරන්නේ ය.

20. තයො සොපාණං බාහංකං කවාටං පිට්ඨිසංඛ්ඛාටං
උද්ගමනිකුත්තරපාසකං වට්ඨිකං කපිපිසකං

21. සුචි සථි තාලවජ්ඣං ආවිඤ්ඤානං රජ්ජකං
මණ්ඩලං වූමනෙත්තං මජ්ඣං ව චූචමත්තකං

22. මහතිකාදේහි දුග්ගතොධිං ධහති උදකාධානං
සරාවකං ව සෙදෙති විකඛලං ධොවී තිඤ්ඤානං

23. පිඨංකං කොට්ඨකෙ කම්මං මරුබ්බසිලා තිඤ්ඤානං
නග්ගා ඡමායං වසන්තො පටිච්ඡාදි තයො තතිං

24. උදපානං ලුප්ථති ව චලිතං කායබ්බතං
තුලං කරකටකං වසකං බහු භිජ්ජනති භාජනං

25. ලොහදරු වම්බෙණං සාලා තිණං පිඨානි ව
දේහිං වඤ්ඤානි පාකාරං විකඛලං තිඤ්ඤානං ව

26. පිතිගතං පොකඛරණිං පුරාණං තිලෙඤ්ඤානං
වාතුමාසං සයනති ව නමිතකං නධිට්ඨං

27. ආයිකකං මළොරිකං භුඤ්ඤානං තුවට්ඨිකං
වධොධිං ධොධිං න අත්තමි සං තතකං සම්මජ්ජනි

20. තුන් පඨිපෙලවල් ද අත්වැල ද දෙර ද දෙර බාව ද මුසලපාසය ද උත්තරපාසය ද දෙරපොල්ල ද අගුළුකණුව ද අනුදත්ත.

21. යතුරුලිය ද කරංකය ද කෙසිසිදුර ද අදනා රහන් ආදිය ද අනුදත්ත. මංඛලිකාව (කස්යෝරුව) ද දුම් සිදුර ද ගිනිහල මැද උදුන ද මුහුණු තවරනා මැටි ද අනුදත්ත.

22. මැටි ඔරුව අනුදත්ත. මැටි දුගඳ වෙයි. සිරුර දූවෙයි. දිය බඳුනක් ද මලාවක් ද අනුදත්ත. පියස්ස විසිරෙයි. ගිනිහල මඩ සහිත වෙයි. යෝද හැරීම ද මොහොල (කානුවක්) තැනීම ද අනුදත්ත.

* 23. ගිනිහල් සුදුව ද දෙරුව ද එහි බිම උස් කිරීම ඇ කටයුතු ද අවට බිම වැලි ඉසීම ද, මොහොලක් තැනීම ද අනුදත්ත. මහණහු නග්න ව ව්‍යදනාදිය කරත්. (එය නොකළ යුතු යි වදළාහ.) ගිනිහලෙහි බිම සිවුරු තබත්. වසින කල සිවුරු තෙමෙයි. ගිනිහලෙහි ප්‍රතිවිජාදන තුනක් අනුදත්ත.

24. ලිඳක් අනුදත්ත, එය කැඩී යයි (එයට තුන් බැඳුම් අනුදත්ත.) වැලෙන් දිය බාත්, කාබහන ද එහි යොදත්. තුලා කරකටක චක්‍රවර්ත යන තුන අනුදත්ත. බොහෝ බඳුන් බිඳේ.

25. ලොහො කළය, ලී කළය, සම් පසුම්බිය අනුදත්ත. ලීන් හල අනුදත්ත. එහි තණරොඩු වැටෙයි, පියනක් අනුදත්ත. දිය බහාලන ඔරුවක් ද නාන තැන වළක් ද වටා පවුරක් ද අනුදත්ත. එය මඩ සහිත වෙයි. කානුවෙන් දිය යවන්නට අනුදත්ත.

26. නාන්තසුගේ කය ගිතවත් වෙයි. (දිය පිසිනා රෙදිකඩ අනුදත්ත). පොකුණ අනුදත්ත. පොකුණ දිය පරණ වෙයි. (දියනික්මවන ඇලක් ද කානුවක් ද අනුදත්ත. පියස්ස සහිත ගිනිහල අනුදත්ත. සිවුමසක් හිඳිනා කඩෙන් තොර ව හිඳිත්. (එය නොකටයුතු යැ යි වදළාහ.) මහණහු මල්සහන්ති වැදහෙත් (එය නොකටයුතු යි වදළාහ.) නමතකය ඉටියයුතු නො වෙ යැ යි ද වදළාහ.

27. ආසින්නකය (තඹෙන් හෝ රිදියෙන් කළ පෙට්ටියක් වැනි බඳුන) පරිභෝග කරත්. එය නොකටයුතු යැ යි වදළාහ. පාත්‍රාධාරකය අනුදත්ත. සවැගියෝ එක් බඳුනෙන් වළඳත්, එක් හැඳෙහි වැදහෙත්. වඩා ලිව්ස්විඟු ගේ පුවත ද බොධි රාජකුමාරයා ගේ පුවත ද එයි. බුදුරජාණු පාවාදිය නො ඇත්තියහ. කිරිඟුරු කළය ද මැටිවුවා පාපිස්තාව ද මුස්නන් ද (විශාඛා) පිළිගැන්නුවා ය.

28. සකඛරං කඨලකේච චේණකං පාදසංසරිං
විචුප්පනං තාලවණ්ඩං මකසං වාපි වාමරි
29. ඡත්තං විනා ව ආරාමෙ තයො සිකකාය සමමති
රොම සිප්පා නබා දිසා ඡිද්දන්තඛ්‍යුලිකා දුක්ඛා
30. සලොභිතං පමාණකේච වීසති දිසතෙසනා
චුරං සීලං සිප්පාටිකං නම්මකං චුරභණ්ඩකං
31. මසසුං කප්පෙනති වධෙස්සති ගොලොමි චතුරස්සකං
පරිමුඛං අඛස්සරකකේච දඨි සමබ්බසංභරෙ
32. ආබ්බා කකඛරි වණො දිසං සකඛරිකාය
පලිතං ඊකිතං උච්චා ලොභභණ්ඩකුඤ්ඤා වයා
33. පලලෙඤ්ඤා ව ආයොගො වටං සලාකඛ්ඤානං
කලාචුකං දෙඛචුභකං මුරජං මඤ්චිණකං
34. පට්ටිකං සුකරන්තකේච දසා මුරජ වේණිකා
අනෙයා සොභං ගණකේච පට්ටනෙයාපි ජීරති
35. විශේ ගණ්ඨි ව පාසකං¹ ඵලකන්තෙච ඔග්ගෙ
ගිඤ්ඤිවත්ථං හත්ථියොණ්ඩං මච්ඡකං චතුකණ්ණකං

1. ගණ්ඨකං උච්චාචට්ටං ව - 2. චු.

28. ගල්කැටින් කළ පාපිස්තාව ද කැබිලියෙන් කළ පාපිස්තාව ද මුහුදුපෙණින් කළ පාපිස්තාව ද උපිනිපත ද තල්වැට ද මදුරුවිජිනිපත ද අනුදත්ත. සෙමෙර වල්විදුනාව නො අනුදත්ත.

29. මහණකුහට කුඩයක් නැතිව පහසු නො වේ. ආරාමයෙහි කුඩය දැරීමට අනුදත්ත. දණ්ඩසිකාව පිළිබඳ පැනවීම ද දණ්ඩසමන්තිය ද සිකාව සමන්තිය ද යන තුන ද වේ. ආහාර වැලැවීම ද බොජුන් හලා බත්හුලු විසුරුවීම ද දික් නිය දැරීම ද පැනවීම වේ. නිය සිද්ධිමේ දී ඇතිලි පෙළේ. එය පිළිබඳ ව ද සිකපද පැනවුන.

30. ලේ සහිත කොට නිය සිද්ධිම පිළිබඳ පැනවීම, මාස-ප්‍රමාණයෙන් නිය සිද්ධින්නට අනුදනීම, විසිනිය මට්ටම් කිරීම පිළිබඳ පැනවීම, දික් කෙස් ඇති බව ඇරඹ පැනවීම, දළි පිහිය ද පිහියා මදින ගල ද පිහියා කොපුව පිහියා මදින සම ද සියලු කරබඩු ද අනුදත්ත.

31. රවුළු කපවත්, රවුළු වඩත්, හතුවෙහි රවුළු ඉතිරි කිරීම, කොන්සතරක් සිටුනා සේ රවුළු කැපීම, පසුවෙහි ලොම් කැපීම, බඩෙහි රොමරාජිය කැබවීම, උඩුරවුළු කැබීම පිළිබඳ සිකපද පැනවුණ. සම්බාධස්ථානයන්හි ලොම් ඉවත් කිරීමෙහි ද සිකපද පැනවිණ.

32. ආබාධප්‍රත්‍යයයෙන් ලොම් හැරවීම, කතුරෙන් කෙස් සිදුවීම, හිසෙහි වණයක් පිළිබඳ වත. දික් නැහැලොම් දැරීම, ගල්කැටින් නැහැලොම් ගැලවීම, පැසුණු කෙස් ගැලවීම, කන් කාදුරුයෙන් වැසියැම, කුදුමහත් කන්හැඳි දැරීම, ලොහොබඩු රැස්කිරීම, අඳුන්තලාදිය දැරීම, (පිළිබඳ ප්‍රඥප්තිහු වෙත්).

33. සංඝාවපලලක්කාව ද ආයොග පට, වටලිය නඩාව පිළිබඳ පැනවීම ද කාබහන දැරීම රහන් ඇති කාබහන, දියබරණ හිය වැනි මල ඇති කාබහන, මිහිඟු බෙර වැටි බඳු කාබහන, හවඩියත් වැනි කාබහන යන මේවා පිළිබඳ පැනවීම ද ඇත.

34. හැඳ පට රටා පටිය, හුරු අතුනු බඳු පටිය දහවලු දිරීම, දහවලු මිහිඟුබෙරවැටි සේ වෙරු පටිය, හවඩිය බඳු පටිය, කාබහන කෙළවර දිරීම, මුවවිට වෙළා ගෙතීම, මිහිඟුබෙර වැටි සේ වීම පිළිබඳ ද සික පැනවුන. දහවලු කෙළවර ද දිරයි. (එය පිළිබඳ පැනවීම ද ඇත.)

35. පටි ඇට ද ගණ්ඩිය ද පාසකය ද පිළිබඳ සික පැනවුන. ගණ්ඩියට අලවන රෙදි කැබල්ල සිවුර කෙළවර යොදන්නේ ය. ගිහියන් මෙන් සිවුරු හැඳීම, හස්සියොණ්ඩක මච්චාළක වතුකණ්ණක යන ගිහිනිවාසන නො කළයුතු බව වදළන.

36. තාලවණ්ඩං සතවලලිං සාවෙලලිං ගිහිපාරුතං
උභගතාකාරං¹ න භරෙය්‍ය දන්තකට්ඨං ආකොටනං
37. කණ්ණස් වීලග්ගං දයඤ්චි පටග්ගි රුක්ඛ භස්සිතා
යමෙථ ලොකායතකං පරියාපුණිංසු වාවසුං
38. තීරවජ්චිජ්ජා වාවතා² බිට්ඨි මඛගල ලසුණං ව³
වාතාබාධො දුක්ඛාති ව දුග්ගන්ධො දුක්ඛපාදුකා
39. හිරියතති අපාරු⁴ දුග්ගන්ධො තභං තභං කරොතති ව
දුග්ගන්ධො කුපං ලුජ්ජති උච්චවඤ්චි වයෙපි⁵ ව
40. සොපාණාලමඛණ ඛාතා අනෙත දුක්ඛඤ්චි පාදුකා
බහිද්ධා දෙණි කට්ඨඤ්චි පිඨරො ව අපාරුතො
41. වච්චකුට්ඨි කවාටඤ්චි පිට්ඨිසඛිතාටමෙව ව
උදුක්ඛලුත්තරපාසො වට්ඨි ව කපිසිසකං
42. සුචි සථි තාලච්ඡිද්දං ආච්ඤ්ජනච්ඡිද්දමෙව ව
රජ්ජං උලුප්පිතාවලිත්තං සෙතවණ්ණඤ්චි කාළුකං
43. මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරං පඤ්චපට්ඨිකං
චීවරවංසං රජ්ජං ව ජරා දුබ්බල පාකාරං
44. පරිවෙණෙ වාපි⁶ තසොව මරුඛං පදරසිලා
සනතිට්ඨති නිද්ධමනං කුමභිඤ්චාපි සරාවකං
45. දුක්ඛං හිරි අපිධානං අනාවාරඤ්චි අචාරුං
ලොභභණ්ඩං අනුඤ්ඤාසි යපයිකා පහරණිං

1. සංවෙලි උභගතා කාරං - සිවු.

2. තීරවජ්ජන කරා වීජා - සිවු

3. මාදි ව. - සිවු.

4. පාරු - සිවු.

5. වයො ව - සිවු

6. නොවිධනෙ වාපි - සිවු.

36. තල්වැට සේ හැඳීම, සතවලිකය යන ගිහිපෙරවුම නො කළයුතු. පිටපටගැසීම ද නානාවිධ ගිහි පෙරවුම ද නොකළ යුතු. දෙපස කඳ නො ගෙනයායුතු. දවටු විකීම ද දවටුයෙන් තැළීම ද පිළිබඳ පැනැවීම ද ඇත.

37. දූතැට්ට උගුරේ රඳිණ. (එය ඇරැබූ සික පැනැවුණ.) කැලෑ දැවීම, පිළිගිනි දීම, රුක් නැගීම, ඇතකු ලුහුබැඳීම ද යන කරුණු ද යමෙළුනෙකුට පැවිද්දන් ද ඇරැබූ සික පැනැවිණ. ලොකායත ශාස්ත්‍ර හදුනා, කියැවුණ. එය පිළිබඳ ද සික පැනැවිණ.

38. තිරස්චිත්තවිද්‍යා හැඳෑරීම, එය ඉගැන්වීම, කිව්සීමේ දී ආසිරි පැකීම, ගිහිත් මංගලික බව, ලුහුණු කෑම, වාතාබාධයෙහි ලුහුණු කෑම යන කරුණු ඇරැබූ සික පැනැවිණ. ආරාමය දුෂ්‍ය වෙයි. දුගඳ ඉවසී, කෙසකිළියේ දුකයේ හිඳිත්, පස්සාව පාදකාව අනුදැනිණ.

39. වැස්මක්නැති කෙසකිළියෙහි මුත්‍ර කරන්නට ලජ්ජිත වෙත්. කෙසකිළිය ආවරණ රහිත වෙයි. දුගඳ වෙයි (එය පිළිබඳ සික පැනැවිණ). ඒ ඒ තැන මල පහ කෙරෙත්. දුගඳ වෙයි. වර්චස්කූපයක් අනුදත්ත. වර්චස්කූපයේ ඉවුරු කැඩී වැටෙයි. බීම උස් කොට තනන්නට අනුදත්ත. ගබොළ බැඳුම් ආදී බැඳුම් ද අනුදත්ත.

40. සොපාණ ආලම්බනබාහ ද අනුදත්ත. අද්දර හිඳ මල පහ කිරීම, දුකයේ හිඳ මල පහ කිරීම, වච්චපාදකා ව පිටත මුත්‍ර පහ කිරීම, මුත්‍ර ඔරුව, පුයන් දඩු, පුයන් දඩු බඳුන (පිළිබඳ සික පැනැවිණ.) වළ නො වසන ලද්දේ ය. (එය පිළිබඳ ව ද සික පැනැවිණ.)

41. වැසිකිළියක් පැනැවීම, එයට දෙර, දෙරබාව, වටෙවුළිය, උතුරුළිය, අගුළුවැටිය, අගුළුකණුව යන දෑ අනුදත්ත.

42. යතුරුළිය, තරංකය, කෙසිසිදුර, අදනා රැහැන බහාලන සිදුර අදනා රැහැන වැසිකිළිදෙරටුවෙහි ඇතුළත පිටත බදුම ඇලවීම, සුදුපැහැ කිරීම, කළු පැහැකිරීම.

43. මල්කම්, ලියකම්, මෝරදැනි ඇඳීම, පස්පැහැ කිරීම ධීවරවංසය, ඕවරප්පය,ජරා දුබලා ප්‍රාකර (යන දෑ අනුදත්ත).

44. එහි ම පිරිවෙනෙහි ද වැලි ඇතිරීම ද පතුරුගල් ඇති-රීම ද අනුදත්ත. දිය රැදී සිටී. කානුවක් ද සෝදන දිය බහාලන මහසැළක් ද සරාවක් ද අනුදත්ත.

45. දුකයේ දිය කිස කරත්. දිය කිසට ලජ්ජා ගනිත්. දිය සැළට පියනක් අනුදත්ත. (සවැගියෝ) නොමනා ව හැසුරුණාහ. අවි හැර ලොභොබ්බු අනුදත්ත.

46. යපෙතො'සද්දිපලලංකං දරුපතනංකං පාදුකං
සබ්බං දරුමයං හණ්ඨං අනුඤ්ඤාසි මහාමුනි
47. කතකං කුමහකාරංකං යපධිකං තථාගතො
සබ්බමි මහතිකාහණිකං අනුඤ්ඤාසි අනුකම්පකො
48. යසස් වක්ඛස්ස නිද්දෙසො පුරිමෙන සමමි ව
තංපි සංචිත්තමුද්දනෙ තයතො තං විජානියා
49. එවං දසසතා වක්ඛු වීතයෙ බුද්ධචක්ඛකෙ
සද්ධමමධිනියා වෙව් පෙසලානං වතුග්ගතො
50. සුසිකඛිතො වීතයධරො භිතවීතො සුපෙසලො
පදීපකරණො¹ ධිරො පුජාරහො බහුසත්තොති.

උද්දනං නිධිතං.

46. දික්සහසා පුට්ඨ ද ව්‍යාලරූප ඇති පළඟ ද ලිඛුටා පාත්‍රය ද ලී සෙරෙජ්ජ ද හැර සියලු ලිඛුටා බඩු මහාමුනිහු අනුදත්ත.

47. මැටිපාපිස්ස ද සියල්ල මැටිවුටා ගෙය ද හැර ඉතිරි සියලු මැටි බඩු ආනුකම්පක තපාගනයන් වහන්සේ අනුදත්තයේක.

48. යම් වස්තුවෙක නිර්දේශය පළමු දක්වුණ දෑ හා සම වන්නේ නම් එය ද සැකෙවින් උද්දනයෙහි දක්විණ. එය දුන් නය අනුව දන්නේ ය.

49. මෙසේ විනය පිටකයේ බුද්ධකවත්තකඛ්ඤාකයෙහි දහසෙක් වස්තුහු වෙත්. ඔහු ශාසනයාගේ විරස්ථිතිය පිණිස වන්නාහ. ඒවා පැනවීම ප්‍රියශීල පැවිද්දනට අනුග්‍රහයෙක් ද වන්නේ ය.

50. මනාව හික්වුණු, විනයධර වූ, ඉත සිත් ඇති, ප්‍රියශීල වූ, සස්තට එලිය කරන, නුවණැති, බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති මහණ තෙම සුජාර්ග වේ.

උද්දනය නිමිසේ යි.

6. සෙනාසනකබ්බකං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙථවනෙ කලඤ්ඤානිවාසෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛූනං සෙනාසනං අපඤ්ඤන්තං භොති. තෙ වා¹ භික්ඛූ තභං තභං² විහරන්ති අරඤ්ඤා රුක්ඛමූලෙ පබ්බතෙ කඤ්ඤායං ගිරිගුහායං³ සුසානෙ වනපඤ්ඤා අරේඤ්ඤාකාසෙ පලාලපුඤ්ජා. තෙ කාලසේසව තතො තතො උපනිකම්මන්ති අරඤ්ඤා රුක්ඛමූලා පබ්බතා කඤ්ඤා ගිරිගුහා සුසානා වනපඤ්ඤා අරේඤ්ඤාකාසා පලාලපුඤ්ජා, පාසාදිකෙන අභිකකන්තොන පටිකකන්තොන ආලොකිතොන විලොකිතොන සමමුක්ඛිතොන පසාරිතොන ඔක්ඛිත්තවක්ඛුගුරියාපථසමපනානා.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකො සෙට්ඨි කාලසේසව උය්‍යානං අගමාසි. අද්දසා ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි තෙ භික්ඛූ කාලසේසව තතො තතො උපනිකම්මන්ති අරඤ්ඤා රුක්ඛමූලා පබ්බතා කඤ්ඤා ගිරිගුහා සුසානා වනපඤ්ඤා අරේඤ්ඤාකාසා පලාලපුඤ්ජා, පාසාදිකෙන අභිකකන්තොන පටිකකන්තොන ආලොකිතොන විලොකිතොන සමමුක්ඛිතොන පසාරිතොන ඔක්ඛිත්තවක්ඛු ගුරියාපථසමපනො. දිඤ්ඤානසං වින්තං පසිදි. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි යෙන තෙ භික්ඛූ තෙනුපසංකම්. උපසංකම්ඤ්ඤා තෙ භික්ඛූ එතදවොචි: “සවාහං භගොන විහාරෙ කාරාපෙය්‍යං වසෙය්‍යාථ මෙ විහාරෙසුති”.

3. ‘න ඛො ගහපති භගවතා විහාරා අනුඤ්ඤතා’ති. ‘තෙන හි භගෙන භගවතං පටිපුට්ඨිඤ්ඤා මම ආරොචෙය්‍යාථා’ති.

‘එව. ගහපති’ති ඛො තෙ භික්ඛූ රාජගහකසං සෙට්ඨිසං පටිඤ්ඤා යෙන භගවා තෙනුපසංකම්. උපසංකම්ඤ්ඤා භගවතං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසිදිංසු. එකමන්තං නිසිත්තා ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතං එතදවොචු: ‘රාජගහකො භගොන සෙට්ඨි විහාරෙ කාරෙකුකාමො’ කථන්තු ඛො භගොන පටිපජ්ජිතබ්බන්ති’. අථ ඛො භගවා එතස්මි. නිදන්තෙ එතස්මි. පකරණෙ ධම්මෙ. කථං කඤ්ඤා ආමන්තෙසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤා ලොනාති විහාරං අභිසංයොගං පාසාදං භමම්යං ගුහාති.”

අථ ඛො තෙ භික්ඛූ යෙන රාජගහකො සෙට්ඨි තෙනුපසංකම්. උපසංකම්ඤ්ඤා රාජගහකං සෙට්ඨි එතදවොචු: “අනුඤ්ඤතා ඛො ගහපති භගවතා විහාරා යස්ස’දති කාලං මඤ්ඤයි”ති. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි එකාගෙතෙව සට්ඨි විහාරෙ පතිට්ඨාපෙසි.

1. තෙ ධ - මජ්ඣ.

2. තභි. තභි. - සා.

3. කඤ්ඤා ගිරිගුහාය - පි.

4. කාරාපෙය්‍යාමො - මජ්ඣ.

6. සේනාසනබන්ධනය

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජාණන් වහන්සේ රජගහ නුවරට නො දුරු (ලෙහෙණුනට අහර දුන් තැන වූ බැවින්) කලන්දකනිවාප නම් වූ වෙළුමකයෙහි වැඩවසන සේක. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මහණුන්ට සෙනසුන් නො පනවන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණු දරුක්මුලෙහි ද පරිත්‍යයෙහි ද කදුරුගෙඩි ද ගල්ලෙන්හි ද සොහොනෙහි ද වනපෙතෙහි ද එළිමහනෙහි ද පිදුරුගොඩෙහි ද යි ඒ ඒ තැන වෙසෙත්. ඔහු දුටුවන් පහදවන්නා වූ ඉදිරි බැලීමෙන් ද දෙපස බැලීමෙන් ද අත් පා නැමීමෙන් ද අත් පා දිගහැරීමෙන් ද උපලක්ෂිත වූ බිමට හෙළු ඇස් ඇත්තාහු මනා ඉරියව්වෙන් යුක්ත වූවාහු කල් තබා ම වනයෙන් ද රුක්මුලින් ද පර්වතයෙන් ද කදුරෙන් ද ගල් ලෙනින් ද සොහොනින් ද වනපෙතින් ද එළිමහන් පෙදෙසින් ද පිදුරුගොඩින් ද යන ඒ ඒ තැනින් නික්මයෙත්.

2. එ සමයෙහි වනාහි රජගහ නුවර (ප්‍රධාන) සිටු තෙම කල් තබා ම (සිය) උයනට ගියේ ය. රජගහ නුවර සිටු තෙම දුටුවන් පහදවන ඉදිරි බැලීමෙන් දෙපස බැලීමෙන් අත්පා හැකිළුවීමෙන් අත්පා දිග හැරීමෙන් උපලක්ෂිත වූ බිමට හෙළු ඇස් ඇති වූ මනා ඉරියව්වෙන් යුතු වූ කල් තබා ම වනයෙන් ද රුක්මුලින් ද පර්වතයෙන් ද කදුරෙන් ද ගල්ලෙනින් ද සොහොනින් ද වනපෙතින් ද එළිමහනෙන් ද පිදුරුගොඩින් ද යි ඒ ඒ තැනින් නික්මා වඩනා මහණුන් දුටුයේ ම ය. දකිමින් ඔහු ගේ සිත පැහැදිණ. එ කලා රජගහ සිටු ඒ මහණුන් කරා එළඹියේ ය. එළඹා “වහන්ස, මා විහාරයන් කැරැවුවොත් ඒ මගේ විහාරයන්හි වසන්නහු ද”යි මෙ බස් කී ය.

3. “ගැහැවිය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විහාරයෝ නො අනුදන්නා ලදහ”යි (ඒ මහණු කීහ) “වහන්ස, එසේ වී නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවිස මට දන්වන්නැ”යි සිටු කී ය.

“එසේ ය, ගැහැවියැ”යි කියා ම ඒ මහණු රජගහ සිටුහට පිළිවදන් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹියාහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පසෙක උන්හ. පසෙක උන්නාවූ ම ඒ මහණු “වහන්ස, රජගහසිටු තෙම විහාර කරවනු කැමැත්තේ ය. වහන්ස, (මෙහි) කෙසේ පිළිපැදියුතු ද” යි මෙය කීහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දහැම කතා කොට මහණුන් අමතා, “මහණෙනි, විහාරය ද ගුරුළු පියාපත් වැනි සෙවෙති ඇති ගෙය ද දික් පහය ද සඳු සහිත ගෙය ද භාව ද යන ලෙන් පස අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ඉක්බිති ඒ මහණු රජගහසිටු කරා එළඹියාහ. එළඹ සිටුහු බණවා, “ගැහැවිය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විහාරයෝ අනුදන්නා ලදහ. යමක් සඳහා අප විවාලෙහි ද, එයට දන් කාලයැ යි දනගන්නැ”යි කීහ. එකල්හි රජගහසිටු තෙම එක් දවසින් ම වෙහෙර සැටක් පිහිටුවී ය.

4. අප්ථං ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි තෙ සට්ඨි විහාරෙ පටියොසාපෙතො යෙන හගවා තෙනුපසඛන්ති. උපසඛන්තිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනො ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවන්තං එතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ හතොත හගවා යාතනාය හන්තං සඤ්ඨි භික්ඛුසංඛෙතා” ති. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්හිභාවෙන, අප්ථං ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවන්තො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකන්ථං කත්වා පසංඝාමි.

අප්ථං ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි ත්ඤ්ඤා රත්තියා අවුපයෙන පඤ්ඤං ඛාදනියං භොජනියං පටියාදපෙතො හගවන්තො කාලං ආරොචාපෙසි ‘කාලො හතොත නිට්ඨිතං හන්තන්ති’. අප්ථං ඛො හගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පක්ඛවිවරමාදය යෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛන්ති. උපසඛන්තිත්වා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසීදි සඤ්ඨි භික්ඛුසංඛෙත. අප්ථං ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි බුද්ධපට්ඨං භික්ඛුසංඛං පඤ්ඤෙන ඛාදනියෙන භොජනියෙන සහස්සා සන්තප්පෙත්වා සමපවාරෙත්වා හගවන්තං භුක්තාපි. ඔනීතපක්ඛපාඤ්ඤං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනො ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවන්තං එතදවොච: “එතෙ මෙ හතොත සට්ඨිවිහාරා පුඤ්ඤපටිකෙන සංගහස්සිකෙන කාරාපිතා, කපාහං හතොත තෙසු විහාරෙසු පටිපජ්ජාමි” ති.

“තෙන භි කං ගහපති තෙ සට්ඨි විහාරෙ ආගතානාගතස්ස වාතුද්දියස්ස සංඛාස්ස පතිට්ඨාපෙති” ති.

“එවං හතොත” ති ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවන්තො පටිසංඝත්වා තෙ සට්ඨි විහාරෙ ආගතානාගතස්ස වාතුද්දියස්ස සංඛාස්ස පතිට්ඨාපෙසි.

5. අප්ථං ඛො හගවා රාජගහකං සෙට්ඨිං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදි:

සීතං උණං පටිහන්ති තතො වාලමිගානි ව
සිරිංසප්පෙ¹ ව මකසෙ සිසිරෙ වාපි වුට්ඨියො.

තතො වාතාතපො සොරො සඤ්ජාතො පටිහඤ්ඤති
ලෙනසුඤ්ඤා සුඛසුඤ්ඤා කුඩිත්වා ව විපස්සිත්වා.

1. සිරිසප්පෙ - මජ්ඣිම.

4. එ කල්හි රජගහසිටු ඒ සැට වෙහෙර නිමවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹීමේ ය. එළඹී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පසෙක හිඳගත්තේ ය. රජගහ සිටු පසෙක හුන්නේ ම “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඩික් සහන හා යෙට දවසට මගේ බත ඉවසන සේක්වා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ සේ කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තිහඬ බැවින් (එය) ඉවසු සේක. ඉක්බිති රජගහසිටු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගී ඔබ වැද පැදකුණු කොට නික්මියේ ය.

ඉක්බිති රජගහසිටු එ රැය ඇවෑමෙන් ප්‍රණීත බාද්‍ය භොජ්‍ය පිළියෙළ කරවා ‘වහන්ස, දන් වඩනට කාලය ය. බත පිළියෙළ කරවා නිමැවීමැ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වාලී ය. එ කලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඒ) පෙරවරු සෙමෙහි හැඳ පෙරව පාසිවුරු ගෙන රජගහසිටුහු ගෙය වෙත වැඩිසේක. වැඩ, පැනැවුණු අස්නෙහි බිත්සහන හා හුන්සේක. එ කලා රජගහ සිටු බුදුපාමොක් බිත්සහන ප්‍රණීත බාද්‍ය භොජ්‍යයෙන් සියකින් සතපා පවරවා වළඳා අවසන් වූ පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අනැති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එක් පසෙක හිඳ ගත්තේ ය. (එසේ) එක් පසෙක හුන් රජගහ සිටු තෙම “වහන්ස, පින්කැමැති සගස්සුව පතන මා විසින් මේ වෙහෙර සැටෙක් කැඳවීම. වහන්ස, ඒ සැට වෙහෙරෙහි මම කෙසේ පිළිපදීම ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස් කී ය.

“ගැහැවියෙනි, එසේ වී නම් තෙපි සැම වෙහෙර පැමිණි නොපැමිණි සිවුදිගැ වැසි සහනට පිහිටුවවු (පිරිනමවු)” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

“එසේ ය, වහන්සැ”යි රජගහ සිටු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ඒ වෙහෙර සැට පැමිණි නොපැමිණි සතර දික් වැසි සහනට පිරිනැමී ය.

5. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ සිටුහට මේ ගාථාවලින් අනුමොදනා කැර වදළසේක.

(ගාථාවල අදහස:)

“විහාරය ඕනස ද උස්ණය ද නසයි. එයින් අනා වූ වණබ මාගයන් ද බඩගා යන සතුන් ද මැසිමදුරුවන් ද ඕන සුළං ද වැසි ද බැහැර කෙරෙයි.

එයින් අනා වූ හටගත් නපුරු අවුසුළං ද දුරු වෙයි. සංඝයාට විහාර කරවා දීම එකලා වැ හිඳිනු පිණිස ද ධ්‍යාන කිරීමටත් විවසුන් වැඩීමටත් පහසුව පිණිස ද වූ අග්‍ර එකෙකැ යි බුදුරජුන් විසින් වැණින.

විහාරදනං සඛග්ගං අග්ගං බුද්ධෙන වණ්ණිකං
 තස්මා හි පණ්ඩිතො පොසො සමපසං අත්ථමක්කනො
 විහාරෙ කාරයෙ රමෙමි වාසයෙත්ථ බිඛුසුත්තෙ
 තෙසං අත්තඤ්ඤි පානඤ්ඤි විත්ථසෙනාසනානි ච
 දදෙය්‍ය උජ්ඣුත්තෙසු විපපසනෙත්තා වේතසා
 තෙ තස්ස ධම්මං දෙසෙතති සබ්බදුක්ඛාපඤ්ඤානං
 යං සො ධම්මං ඉධඤ්ඤාය පරිනිබ්බාති අනාසවො කි.

අප්ථ ඛො භගවා රාජගහකං සෙට්ඨිං ඉමාහි ගාරාහි අනුමොදිත්වා
 උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

6. අසේසාසුං ඛො මනුස්සා “භගවතා කීර විහාරා අනුඤ්ඤතා”ති.
 සක්කවම්. විහාරෙ කාරාපෙනති. තෙ විහාරා අකවාටකා භොතති.
 අභිපි විච්ඡිකාපි සතපදියොපි පටිසන්ති. භගවතො එතමත්ථං
 ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කවාටනති.”

භික්ඛිච්ඡිං කරිත්වා වල්ලියා පි රජ්ජයා පි කවාටං බත්තිනි.
 උත්තුරෙහිපි උපචිකාහිපි ඛජ්ජනති. බාධිතබත්තිනානි කවාටානි පත්තති.
 භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පිට්ඨිසඤ්ඤාටං උදුක්ඛලිකං උත්තරපාසකන්ති.”

කවාටා න එසීයන්ති භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආවිඤ්ඤන්තරජ්ජනති.”

කවාටා න එකීයන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අග්ගලවට්ඨිකං කපිසීයකං සුචිකං
 සට්ඨකන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු න සකෙත්තානති කවාටං
 අවාපුරිතුං? භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තාලච්ඡිං චීඤ්ඤි තාලානි ලොභතාලං
 කට්ඨතාලං විසාණතාලන්ති.”

යෙ පි තෙ උග්ගාටෙත්වා පටිසන්ති විහාරා අගුක්කා භොතති.
 භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ යන්තකං සුචිකන්ති.”

1. පටිකති - භික්ඛු.

2. පුඤ්ජනති - භජන.

3. අවාපුරිතුං - භජන.

එහෙයින් ම නුවණැති පුරුෂ තෙමේ කමාගේ අභිවෘද්ධිය දක්නේ, සිත්කළු විහාරයන් කරවන්නේ ය, එහි ඇසූ පිරුවන් ඇති භික්ෂූන් වස්වන්නේ ය.

ඔවුනට නිසි වූ ආහාර ද පාන ද වස්ත්‍ර ගයනාසන ද සෘජුගුණ ඇති ඒ භික්ෂූන් විෂයයෙහි වෙසෙසින් පහන් සිතින් පිරිනමන්නේ ය.

හෙ තෙම මෙහි දී යම් දහමක් දැනගෙන ආශ්‍රව රහිත ව පිරිනිවෙන්නේ ද එසේ වූ සියලු දුක් දුරු ලත දහමක් ඒ භික්ෂූහු ඔහුට දෙයන්නාහ යනු යි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහසිවුහට මේ ගාථා-වලින් අනුමොදනා කොට හුනස්නෙන් නැඟී නික්මියේක.

6. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විහාර අනුදත්තා ලද්දේ ලැ”යි මිනිස්සු ඇසුහ. ඔහු සහසා විහාර කරවත්. ඒ විහාරයෝ දෙරපළු නැත්තාහු වෙත්. සර්පයෝ ද ගෝත්‍රස්සෝ ද පත්තෑයෝ ද පිටියෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, දෙරපළු අනුදනිමි”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.)

බිත්තියෙහි සිදුරක් කොට වැලින් ද රැහැනින් ද දෙර-පළුව බඳිත්. මියන් විසින් ද වෙයන් විසින් ද වැලුන් රැහැනුන් කනු ලැබෙත්. කන ලද බැලුම් ඇති දෙරපළු වැටේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, දෙරබාව ද වට්ටවුළිය ද උතුරුළිය ද අනු-දනිමි”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.)

කවුළු (දෙරපළු) නො පැහැසෙති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අදිනා රැහැන ලත සිදුර ද අනුදනිමි”යි (වදළ සේක.)

දෙරපළු නො වැසෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අඟුල් වැටිය (දෙරපොල්ල) ද අඟුල් කණුව ද යතුර ද කරංකය ද අනුදනිමි”යි. වදළසේක.

එ සමයෙහි මහණහු දෙරපළුව අරින්තට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කෙසිසිදුර ද ලොහොවුවා යතුර ද ලිචුවා යතුර ද අංවුවා යතුර ද යන යතුරු තුන ද අනුදනිමි යි (වදළ සේක.)

යම් විහාර විවෘත කොට පිටියෙන් ද ඒ විහාරයෝ නො රැකුණාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යතුරු ඉද්ද අනුදනිමි”යි (වදළසේක.)

තෙන ටො පන සමයෙන විහාරා තිණ්ඨිදනා භොතති.
සිතකාලෙ සිතා උණ්ඨකාලෙ උණ්ඨා. හගවතො එතමන්.
ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔගුමෙඛො උලුච්ඡාචලිතං කාතුනති.”

8. තෙන ටො පන සමයෙන විහාරා අවාතපානකා¹ භොතති
අවඤ්චිකා දුග්ගතියා. හගවතො එතමන්. ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තිණ්ඨි වාතපානානි: වෙදිකාවාතපානා-
ජාලවාතපානං සලාකවාතපානනති.

වාතපානනතරිකාය කාලකාපි වග්ගලියොපි පටිසතති. හගවතො
එතමන්. ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ වාතපානවක්කලිකංති.”

වක්කලිකනතරිකායපි කාලකාපි වග්ගලියොපි පටිසතති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ වාතපානකවාචකං වාතපානභිසිකංති”.

9. තෙන ටො පන සමයෙන හිනඛු ජමාය සයනති.
ගහකානිපි විවරානිපි පංඝකිතානි භොතති හගවතො එතමන්.
ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තිණ්ඨිකාරකනති.”

තිණ්ඨිකාරකො උන්දරෙහිපි උපථිකාහිපි ඛජ්ජති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මිඨිනති.”

මිඨියා ගහකානි දුක්ඛා භොතති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ බිදලමඤ්චකනති.”

10. තෙන ටො පන සමයෙන සභිකස්ස සොයානිකො
මසාරකො මඤ්චො උප්පනො භොති හගවතො එතමන්.
ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මසාරකං මඤ්චනති.”

මසාරකං පිටං උප්පනං භොති. හගවතො එතමන්.
ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මසාරකං පිටනති.”

7. එසමයෙහි විහාරයෝ තණ සෙවෙණි ඇත්තෝ වූහ. ඊත කාලයෙහි ඊත ද උෂ්ණ කාලයෙහි උෂ්ණ ද වෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සන දඩු යොද ඇතුළත පිටත බදම ඇළිප්ත කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

8. එසමයෙහි විහාරයෝ වාකවුරු නැත්තාහු ඇසට අහිත ද දුගඳ ද වෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ස්තුපයන්හි සතරස් කොටුව සෙයින් සිඳුරු සිටින සේ ගඬොළින් කළ වාකවුරුව ද, දළ වාකවුරුව ද කුරු වාකවුරුව ද යන තුන් වාකවුරු අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

වාකවුරු අතරින් ලෙහෙන්තු ද වවුලෝ ද පිවිසෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, රෙදි වෙළා කළ පාපිස්නක් (බඳින්නට) අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

රෙදි පාපිස්න අතුරෙන් ද ලෙහෙන්තුන් වවුලෝත් පිවිසෙන් ...

“මහණෙනි, වාකවුරු වසන්නට දෙරපරවක් ද එහි බඳින්නට බිස්සක් ද අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

9. එ සමයෙහි මහණහු බීමැතිදත්, සිරුරුද සිවුරුද පයින් වැකුණාහු වෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තණඇතිරියක් අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

තණඇතිරිය මියන් ද වේයන් ද විසින් කනුලැබේ.

“මහණෙනි, පිළක් අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

පිළෙහි ගාත්‍රයෝ පෙළෙන්.

“මහණෙනි, බිදලමණ්ඩකය (වේවැල් ඇඳ) අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

10. එසමයෙහි වනාහි සඤ්ඤාට සොහොනෙක දමන ලද මසාරකයක් (පා වීද අටනින් පිවිස්වා කළ ඇඳෙක්) ලැබීණ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, මසාරක ඇඳපා වීද එහි අටනි බහා කළ ඇඳ අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

මසාරක පුටුවක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, මසාරක පුටුව අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස සොසානිකො බුද්ධිකාබ්භො මඤ්ඤා උප්පන්නො හොති. හග්ගිතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුද්ධිකාබ්භං මඤ්ඤති.”

බුද්ධිකාබ්භං පීඨං උප්පන්නං හොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුද්ධිකාබ්භං පීඨන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස සොසානිකො කුළීරපාදකො මඤ්ඤා උප්පන්නො හොති. හග්ගිතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුළීරපාදකං මඤ්ඤති.”

කුළීරපාදකං පීඨං උප්පන්නං හොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුළීරපාදකං පීඨන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස සොසානිකො ආභව්වපාදකො මඤ්ඤා උප්පන්නො හොති. හග්ගිතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආභව්වපාදකං මඤ්ඤති.”

ආභව්වපාදකං පීඨං උප්පන්නං හොති. හග්ගිතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආභව්වපාදකං පීඨන්ති.”

11. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස ආසද්දිකො උප්පන්නො හොති. හග්ගිතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආසද්දිකන්ති.”

උච්චිකො ආසද්දිකො උප්පන්නො හොති. හග්ගිතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චිකස්මි ආසද්දිකන්ති.”

සත්තඛෙයා උප්පන්නො හොති. හග්ගිතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සත්තඛෙයන්ති.”

උච්චිකො සත්තඛෙයා උප්පන්නො හොති. හග්ගිතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චිකස්මි සත්තඛෙයන්ති.”

හග්ගිපීඨං උප්පන්නං හොති. හග්ගිතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හග්ගිපීඨන්ති.”

එ සමයෙහි සඤ්ඤාධර්ම (විවිධ වීදි එහි පා යොදා තනන ලද) ඇදෙක් ලැබිණි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඤ්ඤාධර්ම ඇද අනුදනිමි”යි වදළසේක. ඤ්ඤාධර්ම (විවිධ වීදි එහි පා ඇතුළු කොට තනන ලද) පුටුවෙක් ලැබිණි....

“මහණෙනි, ඤ්ඤාධර්ම පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සඤ්ඤාධර්ම සොහොනෙක දමාපියන ලද කකුළු පා ඇදෙක් (කකුළුවන්ගේ බඳු වත් පා ඇති ඇදෙක්) ලැබුණේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කකුළු පා ඇද අනුදනිමි”යි වදළ සේක. කකුළු පා පුටුවෙක් උපන්න ...

“මහණෙනි, කකුළුපා පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සඤ්ඤාධර්ම සොහොනෙක දමාපියන ලද ආභවිච්ඡාදක “අටති වීදි එහි ඇදපා බහා ඇණ ලා කළ ඇදෙක් ලැබුණේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ආභවිච්ඡාදක ඇද අනුදනිමි”යි වදළසේක. ආභවිච්ඡාදක අටති වීදි එහි පුටුවෙක් උපන්නේ වේ....

“මහණෙනි, ආභවිච්ඡාදක පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

11. එ සමයෙහි සඤ්ඤාධර්ම සතරස් පුටුවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, සතරස් පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උස් වූ සතරස් පුටුවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උස් සතරස් පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

සප්තාඛගයෙක් (කව්ච්චියෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කව්ච්චිය අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උස් කව්ච්චියෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උස් කව්ච්චිය අනුදනිමි”යි වදළසේක.

භද්‍රපියයක් (වේ වැල් මුවා පුටුවෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, වේවැල්මුවා පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පිඨිකා¹ උප්පන්නා හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පිඨිකනති.”

එලකපාදකං පිඨං උප්පන්නං හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එලකපාදකං පිඨනති.”

ආමලකවට්ඨිකපිඨං² උප්පන්නං හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආමලකවට්ඨිකං පිඨනති.”

එලකං උප්පන්නං හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එලකනති.”

කොව්ඡං උප්පන්නං හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කොව්ඡනති.”

පලාලපිඨං උප්පන්නං හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පලාලපිඨනති.”

12. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්ච මණ්ඩෙ සයනති. මනුස්සා විහාරවාටිකං ආභිඤ්ඤානා පසස්සිකා උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යථාපි ගිඨිකාමහොගිනො’ති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“න භික්ඛවෙ උච්ච මණ්ඩෙ සධිතඛං යො යෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු නිවෙ මණ්ඩෙ සයනො අභිනා දට්ඨො හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මණ්ඩපට්ඨපාදකනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්ච මණ්ඩපට්ඨපාදකෙ ධාරෙතති. සහ මණ්ඩපට්ඨපාදකෙහි පලොඨෙතති”
—පෙ—

“න භික්ඛවෙ උච්චා පට්ඨපාදකා ධාරෙතඛො. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨධගුලපරමං මණ්ඩපට්ඨපාදකනති.”

1. පිඨිකා - ඔහු

2. ආමණ්ඩකවට්ඨික පිඨං - මජ්ඣ, ඔහු.

3. පට්ඨෙතති - මජ්ඣ, සා

පීඨිකාවෙන් (රෙදිකඩක් බැඳි පුවුවෙන්) උපන්නේ මේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකෙන.

“මහණෙනි, රෙදිකඩ බන් පුටුව අනුදතීම්”යි වදළුසේක.

පුරුෂා පුටුවක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ
සවන් සැලකෙන.

“මහණෙනි, පුටුරු පා පුටුව අනුදනිමි”යි වදළුණේය.

ඇමුරුවාට ප්‍රධුවෙක් උපන්නේ වේ. සාග්‍රාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකෙහ.

“මහමෙහෙති, ඇඹිල්වැටි පුවට අනුදනම්”යි වදළගස්ක.

පුවරුවෙක් (බෙකුවෙක්) උපතැනේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පුට්ඨි අනුදනම්”යි විදළසේක.

කොස්සෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත්
 භාවිතය.

"මහණෙනි, කොස්ස අනුදනිමි"යි වදළුසේක.

පිදුරුවලින් තැනූ අස්තෙන් ලැබුණේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“භෞතනි, පියරුපුටුව අනුදනම්”යි විදළසේක.

12. එ සමයෙහි සවැලි මහණහු උස් ඇඳෙහි වැදහෙත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකායෙහි ඇවිදිනාහු (බවුන්) දැක ලාමක කොට සිතත්, නො ගුණ කියත්, කාමහොඬි ගිහියන් බදුහ''යි දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකෙත.

“මහණෙනි, උස් ඇදෙහි නො වැදෙහියැයුතු. යමෙක් වැද-
හන්නේ නම් දකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි එක්තරා මහතෙක් මිටි හැඳෙක හෝතේ සපකු විසින් ඩයනා ලද්දේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහමොනරි, ඇඳ පිළියා අහුදනිමි”යි වදලායේක.

එ සමයෙහි සැවැහි මහණු උස්වූ ඇඳිළිපා පරිභොග කරත්. ඇඳිළිපා සහිත ව පෙරළි වැටෙත්.....

“මහණෙනි, උස් ඇඳ පිළිපා නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, අටහුලක් පරම් කොටැති ඇඳපිළිපා අනුදැනිමි”යි වදළයේක.

13. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඛස්ස සුඤ්ඤා උප්පන්නං හොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මඤ්ඤා වෙතුනති.”

අඛ්ඛාති ඛහුං සුඤ්ඤා පරියාදියනති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අඛෙඛ විජ්ඣන්තා අට්ඨපාදකං වෙතුනති.”

වොළකං උප්පන්නං හොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විලිම්භා¹ කාතුනති”

තුලිකා උප්පන්නා හොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විජට්ඨන්තා ඛිංශොභනා කාතුං. තිණි තුලාති රුක්ඛතුලං ලතාතුලං පොටකිතුලනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු අඛ්ඛිකායිකාති ඛිංශොභනාති ධාරෙතති. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිණ්ඩනතා පසස්සිතා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යරාපි ගිහි කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අඛ්ඛිකායිකාති ඛිංශොභනාති ධාරෙතබ්බාති. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සිසප්පමාණං ඛිංශොභනනති.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ ගිරග්ගසමජ්ජා හොති. මනුස්සා මහාමක්ඛානං අත්ථාය භිසියො පරියාදෙහති උණ්ණංගිසිං වොළගිසිං වාකගිසිං තිණගිසිං පණ්ණගිසිනති. තෙ විනිවිසෙක සමජ්ජ ජවිං උප්පාටෙතා හරනති. අද්දසාසුං ඛො භික්ඛු සමජ්ජට්ඨානෙ ඛහුං උණ්ණංගිසිං වොළගිසිං වාකගිසිං තිණගිසිං පණ්ණංගිසිං ජබ්බිතං. දිස්වාන භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පණ්ණංගිසියො උණ්ණංගිසිං වොළගිසිං වාකගිසිං තිණගිසිං පණ්ණංගිසිනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඛස්ස සෙනාසනපරික්ඛාරිකං දුස්සං උප්පන්නං හොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිසිං ඔනන්තිතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤිගිසිං පිටෙ සත්ථරනති, පිට්ඨගිසිං මඤ්ඤා සත්ථරනති භිසියො පරිභිජ්ජනති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

1. විලිම්භං - පෙරෙ.

13. එ සමයෙහි සඬයාට කුල් ලැබුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ඇඳ වියන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

ඇඳ වියල්ලු බොහෝ කුල් ගනිත්. (ඇඳවියල්වලට ම බොහෝ කුල් වියදම් වේ). ...

“මහණෙනි, වියල් වීද අට පා දු පුවරුවක් සේ වියන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

රෙදිකඩක් උපන්නේ වෙයි. ...

“මහණෙනි, බිම ඇතුරන ඇතිරියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

පුලුන් උපන්නේ වේ.

“මහණෙනි, අවුල් හැර කොට්ටයක් කරන්නට අනුදනිමි. රුක් පුලුන් වැල් පුලුන් තණබට ආදියෙන් ලැබෙන පුලුන් යැ යි තුන් වගයෙකි”යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි සවැග් මහණෝ කයින් අඩක් පමණ දික් වූ කොට්ට දරත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකාවේ ඇවිදනාහු ‘කාමභොගී ගිහියන් බන්දන’යි එය දක ලාමක කොට සිතත්, තුඟුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අඩකයක් පමණ දික් වූ කොට්ට නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, හිසට සුදුසු පමණ වූ කොට්ටය අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

14. එ සමයෙහි රජගහනුවර ගිරගහසමල් උත්සවය වෙයි. මිනිස්සු මහඇමැතියන් සඳහා ලොම් මෙට්ට (ලොම් පුරවා කළ මෙට්ට), රෙදි මෙට්ට, වැහැරිමෙට්ට තණ මෙට්ට යන (බොහෝ) මෙට්ට පිළියෙළ කරත්. සමස්ත අවසන් වූ කල්හි උර ගලවා ගෙනයත්. මහණහු සමදාසාරානසෙහි (උළෙල පැවැති තැන) හැරදමන ලද බොහෝ ලොම් ද රෙදි ද වැහැරි ද තණ ද කොළ ද දුටුහ. දක භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ලොම් මෙට්ටය, රෙදි මෙට්ටය වැහැරි මෙට්ටය, තණ මෙට්ටය කොළ මෙට්ටය යන මෙට්ට පස අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි සඬයාට සෙනසුන් පිරිකර වගයෙන් වූ වස්ත්‍රයෙක් උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, මෙට්ටය විසාලන්නට (මෙට්ට උරයක් වගයෙන් යොදන්නට) අනුදනිමි”යි වදළුණේක.

එ සමයෙහි මහණහු ඇඳමෙට්ටය පුටුවෙහි අතුරත්. පුටු මෙට්ටය ඇඳෙහි අතුරත්, මෙට්ට බිදීයේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔනඤ්ඤං ඔනඤ්ඤං.”

උදෙශාකං අකරිතං සඤ්ඤං. හෙට්ඨනො ඵලමනං -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදෙශාකං කතං සඤ්ඤං භිසිං ඔනන්තිකං.”

ජවං උපාදෙතං හරන්ති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඵොසෙකං.”

හරන්ති යෙව -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භක්තිකමනං.”

හරන්ති යෙව -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භක්තිකං.”

15. තෙන ඛො පන සමයෙන තිස්සියානං සෙය්‍යා සෙන-
වණ්ණං හොන්ති කාළවණ්ණකතා භූමි ගෙරුකපරිකම්බකතා භික්ඛි.
බ්බු මනුස්සා සෙය්‍යාපෙක්ඛකා ගච්ඡන්ති. හගවතො ඵලමනං.
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විහාරෙ සෙනවණ්ණං කාළවණ්ණං
ගෙරුකපරිකම්බකං.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ඵරුසාය භික්ඛියා සෙනවණ්ණං
න නිපතති. හගවතො ඵලමනං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපසම්පදාං දතං පාණිකාය පට්ඨානං
සෙනවණ්ණං නිපාතෙතං.”

සෙනවණ්ණං අනිබ්බන්ධියො හොති. හගවතො ඵලමනං.
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සන්තප්පං දතං පාණිකාය පට්ඨා-
නං සෙනවණ්ණං නිපාතෙතං.”

සෙනවණ්ණං අනිබ්බන්ධියො හොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉක්කාසං පිට්ඨමඤ්ඤං.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ඵරුසාය භික්ඛියා ගෙරුකං න
නිපතති. හගවතො ඵලමනං ආරොවෙසුං.

“මහණෙනි, මෙවට (භූදීරී) යෙදූ ඇඳ ද මෙවට යු සුද්‍රව ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

යටට රෙදි ඇතිරියක් නො දමා මෙවට එළත් යට පැත්තෙන් පැළෙත්....

“මහණෙනි, යටට රෙදි ඇතිරියක් ලා අතුරා මෙවටය වසන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

උරය ගලවාගෙන යෙත්....

“මහණෙනි, කහ ආදි පැහැයෙකින් බිත්දු ඉසින්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගෙනයෙත් ම ය....

“මහණෙනි, හක්කම්ය (කසටින් ලකුණු කිරීම) අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

ගෙනයෙත් ම ය....

“මහණෙනි, හස්තහක්තිය (පසඟුල් සලකුණ) අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

15. එ සමයෙහි තොටුවන්ගේ යහන්හු සුදුපැහැ වෙත්. බිම කර පැහැ කැරුණේ ය. බිත්ති ගුරු පිරියම් කැරුණේ ය. බොහෝ මිනිස්සු වැදහෝනා අපේක්ෂා ඇත්තෝ එහි යෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, වෙහෙරෙහි සුදුපැහැ කරපැහැ ගුරුපැහැ පිරියම් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි රළු බිත්තියෙහි සුදු පැහැ නො දැකෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, දහවියා පිටු දී අත්ලෙන් තුනී කොට සුදු පැහැ හෙළන්නට (රඳවන්නට) අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

සුදු පැහැය එකට නොබැඳෙන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, සිසුම් මැටි දී අත්ලෙන් තුනී කොට සුදුපැහැය හෙළන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

සුදුපැහැය එකට නො බැඳෙන්නේ වෙයි.

“මහණෙනි, මැලියම ද පිටිකැඳ ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි රළු බිත්තියෙහි ගුරු පිරියම් නො බැඳේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ථූසපිණ්ඩං දඬා පාණිකාය පටිබාහෙඤා ගෙරුකං නිපාතෙතුනති.”

ගෙරුකං අනිබ්ඤ්ඤියං හොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුණ්ඩකමන්තිකං දඬා පාණිකාය පටිබාහෙඤා ගෙරුකං නිපාතෙතුනති.”

ගෙරුකං අනිබ්ඤ්ඤියං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සාසපකුණ්ඩං සිසුතෙලකනති.

අච්ඡික්ඛානං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං..

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වොළකෙන පච්චුඤ්චිතුනති.”

16. තෙන ථො පන සමයෙන එරුසාය භූමියා කාළවණ්ණෙන න නිපතති -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ ථූසපිණ්ඩං දඬා පාණිකාය පටිබාහෙඤා කාළවණ්ණං නිපාතෙතුනති.

කාළවණ්ණං අනිබ්ඤ්ඤියං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨමන්තිකං දඬා පාණිකාය පටිබාහෙඤා කාළවණ්ණං නිපාතෙතුනති.”

කාළවණ්ණං අනිබ්ඤ්ඤියං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉක්කායං කසාවතති.”

17. තෙන ථො පන සමයෙන ඡබ්බකියා භික්ඛු විහාරෙ පටිහානවික්ඛං කාරාපෙනති ඉස්ථිරුපකං පුරිසරුපකං. මනුස්සා විහාරවාටිකං ආභිණ්ඩනා පසුඤ්ඤා උප්පාදයනති වියනති විපාචෙනති ‘සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමහොගිනො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ පටිහානවික්ඛං කාරාපෙනධං ඉස්ථිරුපකං පුරිසරුපකං. යො කාරාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්සා.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨකනති.”

“මහණෙනි, දහවියා පිඩු දී අත්ලෙන් මැද ගුරු පැහැ හෙළන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

ගුරු පැහැය එකට නො බැඳෙන්නේ වෙයි. ...

“මහණෙනි, කුඩු මුසු මැටි හා අත්ලෙන් මැද ගුරු පැහැ හෙළන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

ගුරු පැහැය එකට බැඳී නො සිටුනේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි අබ පිටි ද ඉටිකෙල (ඉට්ඨියර) ද අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

(කැන කැන බිත්දු වශයෙන්) උස්ව . නැගී සිටියේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, රෙදි කඩෙකින් පිය පසුරන්නට අනුදැනිමි”යි වදළු සේක.

16. එ සමයෙහි රථ බිමැ කළුපැහැ නො රැඳෙයි. ... “මහණෙනි, දහවියා පිඩු දී අත්ලෙන් තුනී කොට (මැද) කළු පැහැ හෙළන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

කළුපැහැය එකට නො බැඳෙන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ගැඹවිල් පස් දී අත්ලෙන් මැද කළු පැහැය හෙළන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

කළුපැහැය එකට බැඳී සිටුනේ නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මැලියම් ද (නෙල්ලි ආදියේ) කසට ද අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

17. එ සමයෙහි සවැගි මහණෝ විහාරයෙහි ස්ත්‍රී රූප ද පුරුෂ රූප ද යන ප්‍රතිභාන වීත් කරවත්. මිනිස්සු විහාරවාටිකා-යෙහි ඇවිදුනාහු (ඒවා) දක කාමහොඟි ගිහියන් බඳුවහ’යි පහන් කොට සිත්, නො ගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ස්ත්‍රීරූප ද පුරුෂ රූප ද යන ප්‍රතිභානවීත් නො කැඳවියයුතු. යමෙක් කරවන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේය.

“මහණෙනි, මල්කම් ලියකම් මුවරදත් පස්වණක් පැහැකිටිම අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා නිව්වද්දකා භොතති, උදකෙන ඔක්ථියතති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්ච්චද්දකං කාතුතති.”

වයො පටිපතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විනිතුං තයො වයො ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දුරුවයතති.”

ආරොහන්තා විහඤ්ඤතති. -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාඡො: ඉට්ඨකාසොපාඡො සිලාසොපාඡො දුරුසොපාඡොති.”

ආරොහන්තා පටිපතතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහතති.”

19. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා ආලකමසු භොතති. භික්ඛු භිරියතති නිපජ්ඣං. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං:

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිරොකරණිකති.”

තිරොකරණං උක්ඛිපිට්ඨා ඔලොකෙතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අධිඤ්ඤාධිකතති.”

අධිඤ්ඤාධිකා උපරිතො ඔලොකෙතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො ගඛෙහ: පිට්ඨිකාගඛො නාළිකාගඛො භම්මියගඛෙහතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු බුද්ධකෙ විහාරෙ මජ්ඣෙකෙ ගඛො කරොහති. උපවාසො න භොති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුද්ධකෙ විහාරෙ එකමන්තං ගඛො කාතුං මහලලකෙ මජ්ඣෙකි”ති.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරස්ස කුඨ්ඨපාදෙ ථීරති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුඨ්ඨපාදකතති.”

විහාරස්ස කුඨ්ඨො ඔවසසති. -පෙ-

18. එ සමයෙහි වනාහි විහාරයෝ මිටි බිම් ඇත්තාහු වෙත්, (එහෙයින්) දිසෙන් වැසියෙන්. භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උස්බීම ඇතියක් කරන්නට (පස් ආදිය ගොඩ ගසා බීම උස් කරන්නට) අනුදැනීමි”යි වදළුසේක.

සජය (බැමම) විදි වැටෙයි....

“මහණෙනි, ගමඬාල් බැම්ම ද ගල් බැම්ම ද දඩු බැම්ම ද සි
තුන් බැඳුම් බිඳින්නට අනුදැනීමි”යි වදාළාය.

(විහාරයට) නඟින්නාහු පෙළෙත්....

“මහණෙනි, ගඩොළු හිඬපෙන ගල් හිඬපෙන දඩු හිඬපෙන යන තුන් හිඬපෙන අනුදානිමි”යි වදාළසේක.

නඟිත්තාහු ඇවිටුවෙන්....

“මහණෙනි, අත්වැලක් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

19. එ සමයෙහි විහාරයෝ ඵකාඛ්‍යන (දිගටම එළිමහන් ව මිනිසුන්ගෙන් පිරුණාහු) වෙත්. මහණු වැදහෙන්නට ලථිත වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තීරයක් අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

නිරය ඔසවා බලන්....

“වහණෙනි, අභිබ්බත්තිය අනුදනම්”යි වදළුසේක.

අඩවිත්තියට උඩින් බලත්....

“මහණෙනි, සිරිඳයගම, නැළිගම (පලලට වඩා දෙගුණයක් තුන්ගුණයක් දික් වූ ගම), සඳුගම (උඩතට්ටුව තුළගෙයක් බඳු හෝ මුදුන් පියස්සක් ඇති ගම) යන ගම (කාමර) තුන අනුදානිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණනු කුඩා වෙහෙරේ මැද ගඬ තනත්. උප-
 වාරයෙක් (විටින් ඉඩෙක්) නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ
 පවත් සැලකෙහ.

“මහණෙනි, කුඩා වෙහෙර එක් පසෙකැ ද මහ වෙහෙර මැද ද ගබ් (කාමර) තනන්තව අතුළුම්”යි වදළුණේක.

20. එ සමයෙහි විහාරයේ බිත්ති මුල දිරයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකුණ.

“මහණෙනි, කුලුවාන පාදකය (ලී විද කණු සිටුවා කළ බිත්තිපාදය) අනුදනම්”යි වදළුසේක.

ବିଧାରଣେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେଖାଯାଉଛି....

“අනුජාතාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛානකිට්ඨං උද්දසුධන්ති.”¹

තෙන ඛො පන සමයෙන අද්දකරස්ස භික්ඛුනො තිණ්ඨන්තො අභි ඛතෙධ පපති, සො භික්ඛො විස්සරමකාසි. භික්ඛු උපධාවිකාතං භික්ඛං එතදවොචුං. “කිස්ස ඤං ආවුසො විස්සරමකාසි”ති. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුතං ආරොවෙසි. භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජාතාමි භික්ඛවෙ විතානන්ති.”

21. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤාපාදෙපි පිඨපාදෙපි ඵවිකායො ලග්ගෙත්ති. උත්තරෙහිපි උපවිකාහිපි ඛජ්ජන්ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජාතාමි භික්ඛවෙ භික්ඛිථිලං නාගදන්තකන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤාපි පිඨෙපි විවරං නික්ඛිපන්ති. විවරං පරිභිජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජාතාමි භික්ඛවෙ විවරංසං විවරරජ්ජන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා අනාලිඤ්ඤා භොන්ති අපච්ඡිස්සාරණා. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජාතාමි භික්ඛවෙ ආලිඤ්ඤං පසනං පකුඨං ඔසරන්ති.”

ආලිඤ්ඤා පාකටා භොන්ති. භික්ඛු භිරියන්ති නිපජ්ඣං -පෙ-

“අනුජාතාමි භික්ඛවෙ සංසරණකිට්ඨං උග්ගාටනකිට්ඨකන්ති.”

22. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අරෙකාකාසෙ හන්ත-විස්සග්ගං කරොන්තා සිතෙන්පි උණ්හන්පි කිලමන්ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජාතාමි භික්ඛවෙ උපට්ඨානසාලන්ති.”

උපට්ඨානසාලා නිවහන්සා භොති. උදකෙන ඔක්ඛියති. -පෙ-

1. උද්දසුධන්ති - අධිකරා.

“මහණෙනි, රකවල් පැලැල්ලක් ද (වසුගොම අළු මැටි එකට අතා තැනූ) බදම ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි තණපියස්සෙන් සර්පයෙක් එක්තරා මහණකුගේ උරහිස මත වැටුණේ ය. හේ බියපත් ව කැගැසී ය. මහණහු වෙතට දිවැගොස් ඒ මහණහට “ඇවැත්නි, තෙපි කවර හෙයින් කැගැසුවෝ ද”යි ඇසූහ. එවිට ඒ මහණ මහණුතට (තමාට වූ ද) සැලකළේය. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උඩුවියනක් අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

21. එ සමයෙහි මහණහු ඇදපාහි ද පුටුපාහි ද එවිකාවන් එල්ලත්. මීයන් විසින් ද වේයන් විසින් ද කනු ලැබෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, හිත්තිබිලය (බිත්තියෙහි ගසන ලද්ද) ද නාගදන්තකය ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු ඇදෙහි ද පුටුවෙහි ද සිවුරු තබත්. සිවුර ඉරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, වෙහෙරෙහි සිවුර වනන වස්දන්ධි ද සිවුර වනන ලනුව ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි විහාරයෝ පිල් නැත්තාහු (එහෙයින් ම) වටා යා හැකි ඉඩක් නැත්තාහු වෙත්.

“මහණෙනි, පිල ද (දෙරට ඉදිරියෙන් දෙපස බිත්ති බැඳ කළ) ආලින්දය ද වට මාලය ද (පිලක් නැති විහාරයට) පිටතට පැත්තුවහල ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

පිල්ලු ආවරණයක් නැත්තාහු වෙත්. මහණහු වැදහෝනට මැලී වෙත් ...

“මහණෙනි, අකුලන පැලැල්ලක් ද ඔසොවන පැලැල්ලක් ද අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

22. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහනෙහි බත්කිස කරන්නාහු සිතයෙන් ද උෂ්ණයෙන් ද වෙහෙසෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උවටත් හලක් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

උවටත්හල මිටි බීමක් ඇත්තේ වේ. වතුරට යට වේ ...

“අනුරාධාමි භික්ඛවෙ උච්චවිජ්ජාකං කාතුනති.”

විශේෂ පරිපත්තිය.

“අනුජාතාමි භික්ඛවෙ චිතිතුං කයො වයෙ: ඉට්ඨකාවයං
සිලාවයං දරුවයන්ති.”

ආරෝහණයා විහසෙන්නා. -පෙ-

“අනුජාතාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාඨණ්; ඉට්ඨකාසොපාණ්. සිලාසොපාණ්. දරුසොපාණ්නම්.”

ආරෝහණයට පිරිසිදුකරනි. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්කිවෙ ආලම්බනබාහනං.”

උපවිධානසාලාය තිහවුණුණ පරිපතති. -පෙ-

“අනුජාතාමි හිකඩවෙ මගුමෙයා උලිකොවලිකා කාතුං.
සෙතවණුණු කාලවණණු ගෙරුකපට්ඨමි. මාලාකමිම. ලකාකමිම.
මකරදහාකං පණ්ඩපට්ඨකං වීවරවංසං වීවරරජජනති.”

තෙන මො පන සමයෙන තිබු අපේක්ෂාකාරයෙ ජමය. විවර.
පසුරකති. විවර. පංසකිත. හොති. -ප-

“අනුපාතාම් භික්ඛුචෙ අපේක්ඛාකාමසං විවරවංසං විවර
රඤ්ඤාති.”

ପାଠ୍ୟ. ବିନାପାଠ୍ୟ -୧୪-

“අනුජාතාමි භික්ඛූචෙ පාතියසාලං පාතියමණ්ඩපකඤ්ඤි.”

පානීයසාලා නිව්වික්කා හොති උදකෙන ඔක්කරියති. -පෙ-

“අනුරානාථී හිසබිලෙ උව්වවනුකං කාතුනාති.”

විශ්‍යා පරිපතනි -ලප-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීතීතුං තයො වයෙ; ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරෝහනානා විහංගානාහි. -ඡප-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධර්මො සොපාතෙහි; ඉට්ඨකාසොපාතං පිලාසොපාතං දරුතොපාතනති.”

ආචාරාභ නායා පරිපතනාති. --ඉප--

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහනාති.”

පාතීයසාලය නිවැරදිව පවතී. -෧෪-

“මහණෙනි, උච්චත්තල උස්බිම් ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

බැම්ම ඇදී වැටෙයි.

“මහණෙනි, ගඩොළු බැම්ම, ගල්බැම්ම දඩුබැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

නතින්නාහු වෙහෙසෙත්....

“මහණෙනි, ගඩොළුහිණ, ගල්හිණ, දඩුහිණ යනු තුන් හිණිපෙත් අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

නතින්නාහු ඇදී වැටෙත්...

“මහණෙනි, අත්වැල අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

උච්චත්ත හලෙහි තණරොඩු වැටෙයි...

“මහණෙනි, ලී අතුරා ඇතුළත පිටත බදම ආලිප්ත කරන්නට සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපිරියම් මල්කම් ලියකම් මුවරදත් පස්වණක් පැහැකිරීම සිවුරු වනන හුණදණ්ඩ සිවුරු වනන රැහැන අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණහු එළිමහනෙහි බිමැ සිවුරු වනත්, සිවුරු පස් වැඩුණේ වේ...

“මහණෙනි, එළිමහනෙහි සිවුරු වනන උණදණ්ඩ සිවුරු වනන ලණුව අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

පැත් අව්වෙන් කැවෙයි...

“මහණෙනි, පැත්තලක් ද පැත් තබන මඩුවක් ද අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

පැත්තල මිටි බිමක් ඇත්තේ වෙයි. වතුරෙන් යට වෙයි...

“මහණෙනි, (පැත්තල) උස්බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

බැම්ම කැඩී වැටෙයි....

මහණෙනි, ගඩොළු බැම්ම ගල්බැම්ම දඩුබැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

නැගෙන්නාහු පෙළෙත්.

“මහණෙනි, ගඩොළුහිණ, ගල්හිණ, දඩුහිණ යන තුන් හිණි-පෙත් අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

නැගෙන්නාහු ඇදවැටෙත්.

“මහණෙනි, අත්වැල අනුදනිමි”යි වදාළ සේක.

පැත්තලෙහි තණ රොඩු වැටෙයි....

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුමේඛවා උලලිකාචලිතං කාතුං
සෙතචණ්ණං කාළචණ්ණං ගෙරුකපරිකමිං මාලාකමිං ලතාකමිං
මකරදන්තකං පඤ්චපටිකං වීචරවංසං වීචරපජ්ජනති.”

පානියභාජනං න සංවිජ්ජති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පානියසංඛං පානියසරාවකනති.”

23. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා අපරිකක්ඛිතා භොනති.
-පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරිකක්ඛිතං තයො පාකාරෙ ඉට්ඨකා-
පාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති.”

කොට්ඨකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කොට්ඨකනති.”

කොට්ඨකො නිවච්ඡාකො භොති. උදකෙන ඔඤ්චියති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උචච්ඡාකං කාතුනති.”

කොට්ඨකස්ස කවාටං න භොති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කවාටං පිට්ඨිසංඛාටං උදුගඛලිකං
උග්ගරපාසකං අග්ගලවට්ඨිකං කපිසිංසකං සූචිකං සට්ඨිකං තාලච්ඡිග්ගං
ආවිඤ්ඤානච්ඡිග්ගං ආවිඤ්ඤානරජ්ජනති.”

කොට්ඨකෙ තිණවුණ්ණං පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුමේඛවා උලලිකාචලිතං කාතුං
සෙතචණ්ණං කාළචණ්ණං ගෙරුකපරිකමිං මාලාකමිං ලතාකමිං
මකරදන්තකං පඤ්චපටිකනති.”

24. තෙන ඛො පන සමයෙන පරිවෙනං වීකඛලලං භොති.
භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මරුමිං උපකිරිතුනති.”

න පරියාපුනනති.

“මහණෙනි, ලී අතුරා ඇතුළත පිටත බදම ගසා සුදුපැහැ කළ පැහැ ගුරුපිරියම් මල්කම් ලියකම් මුවරුක් පස්වනක් පැහැ කරන්නට අනුදනිමි. සිවුරු වනන හුණුදණ්ඩ ද සිවුරු වනන ලනුව ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

පැන් බඳුනෙක් නැත ...

“මහණෙනි, පැන්සක ද පැන්කොරග ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

23. එ සමයෙහි විහාරයෝ (පවුරු ආදියක්) වටා නො ලන ලද්දහු වෙත් ...

“මහණෙනි, ගඬොළපවුර ගල්පවුර දඬුපවුර යන තුන් පවුරු අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

(විහාරයට) කොටුවෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, කොටුවක් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

කොටුව මිටිබිමැත්තේ වෙයි. වතුරෙන් යටවෙයි ...

“මහණෙනි, කොටුව උස්බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

කොටුවට දෙරපළුවෙක් නො වෙයි...

“මහණෙනි, දෙරපළුව ද දෙරබාව ද වටෙවුලිය ද උතුරුලිය ද දෙරපොල්ල ද අගුළුකණුව ද යතුරුලිය ද කරංකය ද කෙසිසිදුර ද රැහැන බහාලන සිදුර ද අදනා රැහැන ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

කොටුවෙහි තණරොඩු වැටෙයි ...

“මහණෙනි, දඬු අතුරා ඇතුළත පිටත බදම ආලිප්ප කරන්නට (එහි) සුදුපැහැ කළපැහැ ගුරුපිරියම් මල්කම් ලියකම් මුවරුක් පංචවර්ණය යන මෙයින් පැහැපත් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

24. එ සමයෙහි පිරිවෙන (පවුරට ඇතුළත වෙහෙර අවට බිම් පෙදෙස) මඩ සහිත වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ ...

“මහණෙනි, බොරළු විසුරුවන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එය නො පිරිමැසේ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පදරසිලං නික්ඛිපිතුනති.”

උදකං සතතිට්ඨති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිඛමනනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිවෙනෙ තභං තභං අභිට්ඨානං කරොන්ති. පරිවෙනං උකලාපං භොති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකමනා අභිසාලං කාතුනති.”

අභිසාලා නිව්චත්ථුකා භොති. උදකෙන ඔස්ථියති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චිත්ථකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීතිතුං තයො වයො ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවියනති.”

ආරොහන්තා විහංගුන්ති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාණං ඉට්ඨකාසොපාණං සිලාසොපාණං දරුසොපාණනති.”

ආරොහන්තා පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහනති.”

අභිසාලාය කවාටං න භොති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කවාටං පිට්ඨිසංඝාටං උද්ඝට්ඨිකං උත්තරපාසකං අග්ගළව්ඨිකං කපිසිසකං සුචිකං සට්ඨිකං තාලච්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනච්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනරජ්ජනති.”

අභිසාලාය කිණ්ට්ඨණ්ණං පරිපතති, -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුලෙකවා උලිකාවලිකං කාතුං සෙනවණ්ණං කාළුවණ්ණං ගෙරුකපරිකම්මං වාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨකං විවරවංසං විවරරජ්ජනති.”

25. තෙන ඛො පන සමයෙන ආරාමො අපරික්ඛින්නො භොති. අජකා'පි පසුකා'පි උපරොපෙ විභෙශෙන්නි. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛිපිතුං තයො වටො¹ වෙළව්ටං කණ්ඩිවටං² පරිබ්භතති.”

කොට්ඨකො න භොති. තරෙව අජකා'පි පසුකා'පි උපරොපෙ විභෙශෙන්නි -පෙ-

1. වාටෙ - සිඳු

2. වෙළව්ටං කණ්ඩිවටං - සිඳු කුණ්ඩකවට - හා, මඟ.

“මහණෙනි, ගල්පුවරු බහාලන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

දිය රැඳී සිටී...

“මහණෙනි, සොරොච්චක් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු පිරිවෙනෙහි (පවුරටත් වෙහෙරටත් අතර බිම පෙදෙසෙහි) ඒ ඒ තැන ලිප් තනත්. පිරිවෙන කසළ සහිත වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, එක් පසෙක ගිනිහලක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගිනිහල පහත් බිමක් ඇත්තේ වෙයි. වතුරෙන් යටවෙයි...

“මහණෙනි, උස්බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

බැම්ම කැඩී වැටෙයි...

“මහණෙනි, ගඩොළුබැම්ම ගල්බැම්ම දඬුබැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

තැහෙන්නාහු පෙළෙත්...

“මහණෙනි, ගඩොළුහිණ ගල්හිණ දඬුහිණ යන තුන් හිණි-පෙත් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

තැහෙන්නාහු ඇදීවැටෙත්...

“මහණෙනි, අත්වැල අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගිනිහලට දෙරපළුවෙත් නැත...

“මහණෙනි, දෙරපළුව දෙරබාව වටෙවුලිය උතුරුලිය දෙර-පොල්ල අගුළුකණුව යතුරුලිය තරංකය කෙසිසිදුර රැහැන්සිදුර අද්‍යා රැහැන යන මේ දෑ අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගිනිහලෙහි තණරොඩු වැටේ.

“මහණෙනි, සනඳවූ යොද පියස්ස සාද ඇතුළත පිටත බදම ආලේප කරන්නට සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපිරියම මල්කම් ලියකම් මෝරුදැති සිතුවම් පස්පැහැති වර්ණ යෙදීම සිවුරු උණදණ්ඩ සිවුරුවනන ලක්‍ෂ්‍ය යන මේ දෑ අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

25 එ සමයෙහි ආරාමය (විහාර වත්ත) නො පිරිකෙවුණේ (වඩාලි ආවරණයක් නැත්තේ) වෙයි. එළුවෝ ද ගවයෝ ද මල්පැල පෙළුත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, හුණුවැට ද වැටකේවැට ද අගල ද යන ඇවුරුම් තුන අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ආරාම කොටුවෙක් නො වෙයි. පළමු සේ ම එළුවෝ ද ගවයෝ ද මල්පැල පෙළුත්...

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ කොට්ඨකං ආපෙසිං යවකකච්ඡං තොරණං පලිඝනති.”

කොට්ඨකෙ තිණවුණ්ණං පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔග්ගෙඛොදා උලලිකතාවලිකතං කාතුං සෙතවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමිමං ලතාකමිමං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨකනති.”

ආරාමො වීක්ඛලො භොති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මරුඹං උපකිරිතුනති.”

න පරියාපුණනති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පදරසිලං නිකතිපිතුනති.”

උදකං සතතිට්ඨති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ උදකනිඳ්ධමනනති.”

26. තෙන ටො පන සමයෙන රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො සබ්බස්ස අත්ථාය සුධාමනතිකාලෙපනං පාසාදං කාරු-පෙතුකාමො භොති. අථ ටො හිත්ඛුනං එතදභොසි: “කිත්තු ටො භගවතා ජදනං අනුඤ්ඤනං කිං අනනුඤ්ඤනනති”. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

අනුජානාමි හික්ඛවෙ පඤ්ච ජදනානි ඉට්ඨකාජදනං සිලාජදනං සුධාජදනං තිණවජදනං පණ්ණවජදනනති.”

පට්මභාණවාරං.

“මහණෙනි, කොටුව ද හිඳිකඩ ද දෙබෑ දෙරපළු ද තොරණ ද රෝද කඩුල්ල ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

දෙර කොටුවෙහි තණරොඩු වැටෙයි ...

“මහණෙනි, සනඳඩු අතුරා ඇතුළත පිටත බදුම ආලිප්ත කරන්නට ද එහි සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපිරියම් මල්කම් ලියකම් මුවරදත් සටහන් පස්වනක් පැහැ සිත්තම් කරන්නට ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

අරම මඩ සහිත වේ. ...

“මහණෙනි, බොරළු වීජුරුවන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එයින් තෘප්ත නො වෙත්...

“මහණෙනි, ගල්පුවරු අතුරන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

දිය රැඳෙයි. ...

“මහණෙනි, සොරොවට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

28. එ සමයෙහි වනාහි මහධෙස්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙම සංඝයාගේ ප්‍රයෝජන පිණිස සුදුසුණු ද මැටි ද මිශ්‍ර කොට තැනූ බදුම ආලේපය ඇති ප්‍රාසාදයක් කරවනු කැමැත්තේ වෙයි. එ කල මහණුන්ට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කවර සෙවෙතියෙක් අනුදන්තා ලද ද, කවර සෙවෙතියෙක් නො අනුදන්තා ලද ද”යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උළුසෙවිල්ල ද ගල්පුවරු සෙවිල්ල ද හුණුබදුම සෙවිල්ල ද තණසෙවිල්ල ද කොළසෙවිල්ල ද යන සෙවෙති පස අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

පළමු බණවර යි.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන අනාර්පිණීකො ගහපති රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස හගිතිපතිකො හොති. අථ ඛො අනාර්පිණීකො ගහපති රාජගහං අගමාසි කෙනවිදෙව කරණීයෙන. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකෙන සෙට්ඨතා ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨමො සංඛො නිමන්තිතො හොති. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි දුසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණාපෙසි “තෙන හි හණ් කාලසෙසව උට්ඨාය යාගුයො පව්ථ, හත්තානි පව්ථ, සුපානි සමපාදෙථ, උත්තරිහඛයානි සමපාදෙථා”ති.

අථ ඛො අනාර්පිණීකස්ස ගහපතිස්ස එතදහොසි: “පුබ්බෙ ඛොයං ගහපති මගි ආගතෙ සබ්බකිව්වානි නික්ඛිපිතො මමඤ්ඤෙව සද්ධිං පටිසම්මොදති. සො’ද්දතායං වික්ඛිත්තරූපො දුසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණාපෙසි තෙන හි හණ් කාලසෙසව උට්ඨාය යාගුයො පව්ථ හත්තානි පව්ථ, සුපානි සමපාදෙථ, උත්තරිහඛයානි සමපාදෙථා’ති. කිත්තු ඛො ඉමස්ස ගහපතිස්ස ආවාහො වා හවිස්සති විවාහො වා හවිස්සති, මහායඤ්ඤා වා පච්චුපට්ඨිතො, රාජා වා මාගධො සෙනියො ඛිඛිසාරො නිමන්තිතො ස්වාත්තාය සද්ධිං බලකායෙනා”ති.

අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි දුසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණාපෙසො යෙන අනාර්පිණීකො ගහපති තෙනුපසංඛතථී. උපසංඛතථීතො අනාර්පිණීකෙන ගහපතිතා සද්ධිං පටිසම්මොදිතො එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිත්තං ඛො රාජගහකං සෙට්ඨිං අනාර්පිණීකො ගහපති එතදවොච: “පුබ්බෙ ඛො තං ගහපති මගි ආගතෙ සබ්බකිව්වානි නික්ඛිපිතො මමඤ්ඤෙව සද්ධිං පටිසම්මොදති. සො’ද්දති තං වික්ඛිත්තරූපො දුසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණාපෙසි ‘තෙන හි හණ් කාලසෙසව උට්ඨාය යාගුයො පව්ථ, හත්තානි පව්ථ, සුපානි සමපාදෙථ, උත්තරිහඛයානි සමපාදෙථා’ති. කිත්තු ඛො තෙ ගහපති ආවාහො වා හවිස්සති, විවාහො වා හවිස්සති, මහායඤ්ඤා වා පච්චුපට්ඨිතො, රාජා වා මාගධො සෙනියො ඛිඛිසාරො නිමන්තිතො ස්වාත්තාය සද්ධිං බලකායෙනා”ති.

“න මෙ ගහපති ආවාහො වා හවිස්සති විවාහො වා. න පි රාජා වා මාගධො සෙනියො ඛිඛිසාරො නිමන්තිතො ස්වාත්තාය සද්ධිං බලකායෙන. අපි ව මෙ මහායඤ්ඤා පච්චුපට්ඨිතො. ස්වාත්තාය බුද්ධපට්ඨමො සංඛො නිමන්තිතො”ති.

27. එ සමයෙහි අනේපිඩු සිටු තෙම රජගහ තුවර සිටුහට සුරුබඩු වෙයි. එ කලා කිසි කටයුත්තෙකින් රජගහ තුවර ගියේ ය. එ සෙමෙහි වූ කලි රජගහ සිටුහු විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් මහසහ නිමැනුණේ වෙයි. ඉක්බිති රජගහසිටු තෙම “එසේ නම් සගයෙනි, කලින් ම නැගී සිට කැඳ පිසවු, බත් පිසවු, සුප පිළියෙල කරවු, අවුළපත් පිළියෙල කරවු” ය යි දසයනට ද කම්කරුවනට ද අණ කෙළේය.

එ විට අනේපිඩු සිටුහට, “පෙර දවස්හි වූ කලි මෙ ගැහැවි මා ආ විට සියලු කටයුතු තබා මා හා ම (පිය බස් බෙණෙමින්) සතුටු වෙයි. මෙ තෙම දන් කලබල අයුරු ඇත්තේ දසයන් ද කම්කරුවන් ද බණවා, “එසේ වී නම්, සගයෙනි, කලින් ම නැගී සිට කැඳ පිසවු, බත් පිසවු, සුප පිළියෙල කරවු, අවුළපත් පිළියෙල කරවු” යැ යි ඇණවී ය. කීමෙන් ද මේ ගැහැවිහුගේ ගෙට ආවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? (මෙ ගෙයින්) විවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? මහා යඤයෙක් හෝ එළැඹූ සිටියේ ද? බල සෙන් සහිත මගධෙස්වර සෙනිය බිම්බිසාර රජ සෙට දවසට නිමකන ලද්දේ හෝ වේ ද” යි මේ සිත විය.

ඉක්බිති රජගහ සිටු දසයන් ද කම්කරුවන් ද අණවා අනේපිඩු සිටු වෙත ආයේ ය. අවුත් අනේපිඩු සිටු හා සතුටු විය. සතුටු ව පසෙක ඉඳ ගත්තේ ය. (එසේ) පසෙක හිඳගත් රජගහ සිටුහට අනේපිඩු සිටු තෙම මෙ බස් පැවැසී ය: ගැහැවියනි, පෙර දවස්හි මා ආකල්හි තෙපි සියලු කටයුතු තබා මා හා ම (පිළිසඳර කතා කොට) සතුටු වුහු. ඒ තෙපි දන් කලබල වූ අයුරු ඇත්තහු දසයන් ද කම්කරුවන් ද බණවා “එසේ වී නම් සගයෙනි, කලින් ම නැගී සිට කැඳ පිසවු, බත් පිසවු, සුප පිළියෙල කරවු. අවුළපත් පිළියෙල කරවු යැ” යි අණ කළා හු ය. කීමෙන් ද ගැහැවියනි, තොපගේ ආවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? විවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? මහා යඤයෙක් හෝ එළැඹූ සිටියේ ද? බලසෙන් සහිත මගධෙස්වර සෙනිය බිම්බිසාර රජ සෙට දවසට නිමකන ලද්දේ හෝ වේද” යනු ය.

“ගැහැවියෙනි, මගේ ගෙහි ආවාහයෙක් හෝ නො වන්නේ ය. විවාහයෙක් හෝ නො වන්නේ ය. බලසෙන් සහිත මගධෙස්වර සෙනිය බිම්බිසාර රජ හෝ සෙට නිමකන ලද්දේ නො වෙයි. වැලි දු මහායාගයෙක් එළැඹූ සිටියේ ය. සෙට දවසට බුද්ධප්‍රමුඛ සංඝ තෙමේ නිමකන ලද්දේ වේ” යැ යි රජගහ සිටු කී ය.

28. “බුද්ධො”ති ත්වං ගහපති වදෙසි”ති.

“බුද්ධො” ත්වාහං ගහපති වදමි”ති.

“බුද්ධො”ති ත්වං ගහපති වදෙසි”ති.

“බුද්ධො” ත්වාහං ගහපති වදමි”ති.

“බුද්ධො”ති ත්වං ගහපති වදෙසි”ති.

“බුද්ධො” ත්වාහං ගහපති වදමි”ති.

“සොසො පි ටො ඵසො ගහපති දුලලහො ලොකස්මි යදිදං ‘බුද්ධො’ති. සක්කා නු ටො ගහපති ඉමං කාලං තං හගවතං දස්සනාය උපසඩ්ධමිතුං අරහතං සමොසමුද්ධන්ති”.

“අකාලො ටො ගහපති ඉමං කාලං තං හගවතං දස්සනාය උපසඩ්ධමිතුං අරහතං සමොසමුද්ධං. සොද්දනි ත්වං කාලෙන තං හගවතං දස්සනාය උපසඩ්ධමිස්සපි අරහතං සමොසමුද්ධන්ති.”

අථ ටො අනාර්ථිණ්ඩකො ගහපති සොද්දනාහං කාලෙන තං හගවතං දස්සනාය උපසඩ්ධමිස්සාමි අරහතං සමොසමුද්ධන්ති බුද්ධගතාය සතියා නිපජ්ඣා රක්ඛියා සුදං තිසබ්බතුං උට්ඨාසි පහානං මඤ්ඤමානො. අථ ටො අනාර්ථිණ්ඩකො ගහපති යෙන පිතවනආරං¹ තෙත්තපසඩ්ධමි. අමනුස්සා ආරං විවරිංසු. අථ ටො අනාර්ථිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස නගරහො නිකම්මාසස්ස ආලොකො අනාරාධායි. අනුකාරො පාතුරහොයි. හයං ජමිතිතතං ලොමහංසො උදපාදි. තතො ව පුන නිවත්තතුකාමො අහොයි.

අථ ටො සිව්කො යසෙඛා අනාරාහිතො සද්දමනුස්සාවෙයි:

“සතං හත්ථි සතං අස්සා සතං අස්සතරි රථා

සතං කඤ්ඤ සහස්සානි ආමුත්තමණිකුණ්ඩලං

ඵකස්ස පදවිතිභාරස්ස කලං නාශානති සොළසි”න්ති.

අභිකකම ගහපති, අභිකකම ගහපති. අභිකකතං තෙ සෙයොනො පටිකකන්තන්ති.

අථ ටො අනාර්ථිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස අනුකාරො අනාරාධායි, ආලොකො පාතුරහොයි, යං අහොයි හයං ජමිතිතතං ලොමහංසො සො පටිපසස්සගි.

දුතියමි ටො -පෙ- තතියමි ටො අනාර්ථිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස ආලොකො අනාරාධායි, අනුකාරො පාතුරහොයි. හයං ජමිතිතතං ලොමහංසො උදපාදි. තතො ව පුන නිවත්තතුකාමො අහොයි. තතියමි ටො සිව්කො යසෙඛා අනාරාහිතො සද්දමනුස්සාවෙයි:

සතං හත්ථි -පෙ- සෙයොනො තො පටිකකන්තන්ති.

1. සිව්කආරං - පිඬු.

28. “ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’ යැ’යි කියවු දු සි අනේපිඬු සිටු කී ය.

“එසේ ය, ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’ යැ සි කියමි”යි රජගහසිටු කීය.

“ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ සි කියවු දු”යි දෙවෙනි වරක් අනේ-
පිඬු සිටු කී ය.

“එසේ ය, ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ සි කියමි”යි දෙවෙනි වරක්
රජගහසිටු කී ය.

“ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ සි කියවු දු සි තෙවෙනි වර ද
අනේපිඬු සිටු කී ය.

“එසේ ය ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ සි කියමි”යි තෙවෙනි වරක්
රජගහසිටු කී ය.

“ගැහැවියනි, ලොවැ මේ ‘බුද්ධ’ යන භබ්දය පවා දුර්ලභ ය.
ගැහැවියනි, ඒ හඟවත් අරහත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ
දක්නට එළැඹෙන්නට මේ වේලේ හැකි දු”යි අනේපිඬු සිටු කී ය.

“ගැහැවියනි, ඒ හඟවත් අරහත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ
දක්නට එළැඹෙන්නට මේ නො කල් ය. සෙට ඒ හඟවත්
අරහත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ දක්නට සුදුසු කල්හි ඔබ
උන්වහන්සේ කරා යන්නැ”යි රජගහසිටු කී ය.

ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු සෙට මම් ඒ හඟවත් අරහත් සමාක්-
සම්බුද්ධයන් වහන්සේ දක්නට යන්නෙමි”යි බුදුරජුන් අරමුණු
කොට පැවැති සිවියෙන් යුතු ව වැදහෙව රැ තුන් යලක් ම පහන්
වූයේ වනැ යි හඬනුයේ නැගී සිටියේ ය. ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු
ශීතවතආරය කරා එළැඹියේ ය. අමනුෂ්‍යයෝ දෙර විවරකළහ. ඉක්බිති
අනේපිඬු සිටු නුවරින් නික්මුණු වේලෙහි එළිය තැනිවිය. අඳුර
පහළ විය. බිය ද තැනිගැන්ම ද ලොමුදහගැන්ම ද උපත. යළි
එතැනින් ම පෙරළා යනු කැමැති විය. එ විට සිවික යක් තෙම
නොපෙනී සිටියේ.

“ඇත්තු සියදහසක් ද අස්සු සියදහසක් ද මහඟු අසුන් යෙදු
රිය සියදහසක් ද පළන් මිණි කොටොල් ඇති කන්‍යාවෝ සිය
දහසක් ද යන මොහු එක් පදව්‍යාතිහාරයෙක (පිය වරෙක)
කොළොස්වන කලාව ද නො අඟිත් ය”යි.

“ගැහැවිය ඉදිරියට යන්න, ගැහැවිය, ඉදිරියට යන්න. ඉදිරියට
යෑම උතුම්, පෙරළා යෑම උතුම් නො වේ” යැ යි හඬක් ඇස්වී ය,

එ කල අනේපිඬු සිටුවට අඳුර තැනිවිය, එළිය පහළ විය.
යම් බියක් තැනිගැන්මෙක් ලොමුදහගැන්මෙක් වී ද එය සන්තිදිණ.

දෙවෙනි වර ද... තෙවෙනි වර ද අනේපිඬු සිටුවට එළිය
අතුරුදහන් විය. අඳුර ඇති විය. බිය ද තැනිගැන්ම ද ලොමුදහ
ගැන්ම ද ඇති විය. යළි එතැනින් ම පෙරළා යනු කැමැති විය.
තෙවෙනි වර ද සිවික යක් තෙම නොපෙනී සිටියේ “ඇත්තු සිය
දහසක් ද... පෙරළා යෑම උතුම් නොවේ යැ”යි හඬ ඇස්වී ය.

තත්ථයමපි ඛො අනාරාමිකස්ස ගහපතිස්ස අත්ථකාරො අනාරාධායි, ආලොකො පාතුරහොයි. යං හොයි හයං ඡමතිතතං ලොමහංසො සො පටිපත්තමති. අරං ඛො අනාරාමිකස්සො ගහපති යෙන ධිතවනං තෙත්ථපසධම්මි. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා රතතියා පච්චුසසමයං පච්චුධ්මය අජේඣාකාසෙ වඩ්ඤමති. අඤ්ඤා ඛො හගවා අනාරාමිකස්සො ගහපතිං දුරතොව ආගමිෂන්තං. දිස්වාන වඩ්ඤමා ඕරොහිටා පඤ්ඤතො ආසනෙ නිසිදි.

29. නිසජ්ඣ ඛො හගවා අනාරාමිකස්සො ගහපතිං එතදවොච 'එහි සුද්දතා'ති. අරං ඛො අනාරාමිකස්සො ගහපති 'නාමෙන මං හගවා ආලපති'ති හට්ඨො උදග්ගො යෙන හගවා තෙත්ථපසධම්මි. උපසධම්මිටා හගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතීටා හගවන්තං එතදවොච 'කඨි හතොන හගවා සුඛමසයිට්ඨා'ති.

“සබ්බද වෙ සුඛං සෙති ඉාහමණො පටිනිබ්බතො
යො න ලිපති කාමෙසු සිතිභූතො නිරූපයි.

සබ්බා ආසත්ථියො ඡෙට්ඨා විනෙයා හදයෙ දරං
උපසන්තො සුඛං සෙති සතතිං පඤ්ඤා වෙතසො”ති.

අරං ඛො හගවා අනාරාමිකස්සො ගහපතිස්ස ආනුසුද්ධිකරං¹ කපෙයි. සෙය්‍යථිදං: දුතකරං සිලකරං සග්ගකරං කාමානං ආදීනවං ඕකාරං සංකිලෙසං නෙක්ඛමෙව ආනිසංසං පකාසෙයි. යද් හගවා අඤ්ඤා අනාරාමිකස්සො ගහපතිං කලුපිතං මුද්දිතං විනිවරණවිතං උදග්ගවිතං පසන්නවිතං, අරං යා බුද්ධානං සාමුකකංසිකා ධම්ම-දෙසනා තං පකාසෙයි 'දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං.' සෙය්‍යරාපි නාම සුද්ධං වස්මං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පතිගණෙය්‍යා එවමෙව අනාරාමිකස්සො ගහපතිස්ස තස්මිං යෙව ආසනෙ විරජං විතමලං ධම්මවක්ඛුං උදපාදි 'යං කිංඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරොධධම්මන්ති.'

1. අනුසුද්ධිකරං - මර්ගය,

තෙවෙනි වර ද අනේපිඩු සිටුහට අඳුර අතුරුදහන් විය. එළිය පහළ විය. යම් බියෙන් තැතිගැන්මෙන් ලොමුදහගැන්මෙන් වී ද එය සන්තිදිණ. ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු තෙම ගීතවනය කරා ගියේ ය. එ සමයෙහි වූ කළි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රැ අලුයම්හි නැති සිට එළිමහනේ සක්මන් කරන සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුරින් ම එන අනේපිඩු සිටුහු දුටුසේක. දක සක්මන් මඵවෙන් බැස පැනැවුණු අස්නෙහි වැඩහුන්සේක.

29. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අස්නැ වැඩ හිඳ ‘සුදත්තය, මෙහි එව’යි අනේපිඩු සිටුහට අඩගා වදළුසේක. එවිට අනේපිඩු සිටු තෙම ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නමින් (නම කියා) මා අමතන සේකැ’යි තුටුපහටු වූයේ ඔද වැඩිගිය සිතැත්තේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ ඔබ පාමුලැ වැටී හිස නමා වැද, ‘වහන්ස, කීමෙන් ද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුවයේ සැතැපුණු සේක් දෝ’යි කී ය.

“යමෙක් කාමයන්හි නො ඇලෙයි ද කෙලෙස් තැවුම් නැති-යෙන් සිහිල් වූයේ වේ ද, කෙලෙසෙපයි රහිත වේ ද කෙලෙස් පිරිනිවනින් පිරිනිවී ඒ බාහිතපාපි පුද්ගල තෙමේ හැම කල්හි එකාන්තයෙන් සුවයේ ගයනය කෙරෙයි.

හෙ තෙම සියලු ආසක්තින් (තෘෂ්ණාවන්) සිඳි සිතෙහි කෙලෙස් රිදුම් පහකොට සන්සුන් වූයේ සිතේ සන්සිදීමට පැමිණ සුවයේ සැතැපේ’යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඩු සිටුහට ‘දනකරා, ගීලකරා ස්වර්ගකරා කාමයන්ගේ ආදීනව, කාමයන්ගේ ලාමක බව, කාමයන්ගේ කිලිටි බව, කාමයන්ගෙන් තික්මීමේ අනුසස් ද යන අනුසුචි කරාව (දනාදී පිළිවෙළින් කියන ධර්මකරාව) පැවැසු සේක. යම් විටෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඩු සිටුහු (කෙලෙස් යටපත් වීමෙන්) නිරෝග සිතැත්තහු, මොලොක් සිතැත්තහු කාමච්ඡන්දදී නිවරණ යටපත්ව ගිය සිතැත්තහු ඔදවැඩි සිතැත්තහු, පහන් සිතැත්තහු දත්සේක් ද, එ කල්හි දුක ද දුඛසමුදය ද නිරොධය ද මාර්ගය ද යන බුදුවරුන්ගේ යම් සාමුක්කංසික දෙශනාවෙන් වේ ද එය පැවැසුසේක. පහ වූ කළු බව ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යමෙක් මනාකොට ම රඳන් උරා ගත්තේ ද, එසේ ම අනේපිඩු සිටුහට එ අස්නෙහි දී ම ‘යම් කිසිවෙක් ප්‍රත්‍යයෙන් හටගන්නාසුලු ද ඒ සියල්ල නැසෙන සුලුයැ’යි කෙලෙස් රජසින් තොර, පහවූ කෙලෙස් මලැති. දහම් ඇස (සොවන් මහ තුවණ) පහළ විය.

30. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති දිට්ඨධම්මො පක්ඛධම්මො විදිතධම්මො පරියොගාලාභධම්මො තිණ්ණවිචික්ඛෙත්ථ විගතකථං-කරො වෙසාරජ්ඣත්තො අපරපච්චියො සත්ථුසාසනෙ හගවන්තං එතදවොච: “අභිසංගාතං හන්තං අභිසංගාතං හන්තං සෙය්‍යාපාපි හන්තං නික්ඛජ්ජිතං වා උක්ඛජ්ජය්‍ය පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය මුළුභස්ස වා මාගං ආවිකෙඛය්‍ය අභිකාරෙ වා තෙලපජ්ජාතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛිතන්ති, එවමෙව හගවන්තා අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං හන්තං හගවන්තං සරණං ගමිමි ධම්මඤ්ඤි භික්ඛුසංඝඤ්ඤි. උපාසකං මං හගවා ධාරෙතු අජ්ඣත්තෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගතං. අධිවාසෙතු ව මෙ හන්තං හගවා ස්වාත්තාය හත්තං සද්ධිං භික්ඛුසංඝොනා”ති. අධිවාසෙධි හගවා තුණ්හිතාවෙන. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති හගවන්තො අධිවාසනං විදිතො උට්ඨායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙතො පදක්ඛිණං කතො පක්ඛාමි.

අසොසාධි ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි අනාථපිණ්ඩකෙන කිර ගහපතිනා ස්වාත්තාය බුද්ධපමුඛො සංඝො නිමන්තිතොති. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච: “තයා කිර ගහපති ස්වාත්තාය බුද්ධපමුඛො¹ සංඝො නිමන්තිතො. තිණ්ණවිචික්ඛෙත්ථ ආගතතුකො. දෙමි තෙ ගහපති වෙය්‍යාසිකං යෙන තිං බුද්ධපමුඛස්ස සංඝස්ස හත්තං කරෙය්‍යාසි”ති. “අලං ගහපති. අත්ථ මෙ වෙය්‍යාසිකං යෙනාහං බුද්ධපමුඛස්ස සංඝස්ස හත්තං කරිස්සාමි”ති.

31. අසොසාධි ඛො රාජගහකො නෙගමො “අනාථපිණ්ඩකෙන කිර ගහපතිනා ස්වාත්තාය බුද්ධපමුඛො සංඝො නිමන්තිතො”ති. අථ ඛො රාජගහකො නෙගමො අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච “තයා කිර ගහපති ස්වාත්තාය බුද්ධපමුඛො සංඝො නිමන්තිතො. තිණ්ණවිචික්ඛෙත්ථ ආගතතුකො. දෙමි තෙ ගහපති වෙය්‍යාසිකං යෙන තිං බුද්ධපමුඛස්ස සංඝස්ස හත්තං කරෙය්‍යාසි”ති. “අලං අයෙත්ථ, අත්ථ මෙ වෙය්‍යාසිකං යෙනාහං බුද්ධපමුඛස්ස සංඝස්ස හත්තං කරිස්සාමි”ති.

අසොසාධි ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඩිට්ඨිසාරො “අනාථ පිණ්ඩකෙන කිර ගහපතිනා ස්වාත්තාය බුද්ධපමුඛො සංඝො නිමන්තිතො”ති. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඩිට්ඨිසාරො අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච “තයා කිර ගහපති ස්වාත්තාය බුද්ධපමුඛො සංඝො නිමන්තිතො. තිණ්ණවිචික්ඛෙත්ථ ආගතතුකො, දෙමි තෙ ගහපති වෙය්‍යාසිකං යෙන තිං බුද්ධපමුඛස්ස සංඝස්ස හත්තං කරෙය්‍යාසි”ති. “අලං දෙව, අත්ථ මෙ වෙය්‍යාසිකං යෙනාහං බුද්ධපමුඛස්ස සංඝස්ස හත්තං කරිස්සාමි”ති.

30. ඉක්බිත්තෙන් අනේපිඩු සිටු තෙම දුටු ආයාසතාධර්ම ඇත්තේ නුවණින් පැමිණි ආයාසතාධර්ම ඇත්තේ, දන්තා ලද ආයාසතාධර්ම ඇත්තේ නුවණින් බැසගත් ආයාසතාධර්ම ඇත්තේ, තරණය කළ සැක ඇත්තේ, පහවූ කථාකරු (සැක) ඇත්තේ, ශාස්තෘ ශාසනයෙහි විශාරද බවට පැමිණියේ පරපුතය නැත්තෙක් වූයේ භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ බස් පැවැසී ය: “වහන්ස, අභිකාන්ත ය. වහන්ස, අභිකාන්තය. වහන්ස, යටිකුරු කොට තබන ලද්දක් යම්යෙක් උඩුකුරු කරන්නේ ද වැසුණු දයක් විවෘත කරන්නේ ද මංවුළාවකට මහ කියන්නේ ද ඇසැතියන් රූප දකිති යි අනුරෙහි තෙල් පහනක් දරන්නේ ද එපරිද්දෙන් ම භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් කරුණින් දහම් පවසන ලද්දේ ය. වහන්ස, ඒ මම භාගාවතුන් වහන්සේ ද ධර්මය ද සංඝයා ද සරණ යමි. අදින් ඉදිරියට මා දිවිහිම කොට සරණ ගිය උවසකු කොට භාගාවතුන් වහන්සේ මා සලකනසේක්වා. වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේ සෙට දවසට සංඝයා සහිත ව මාගේ බත ඉවසන සේක්වා” යනු ය. භාගාවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමභාවයෙන් එය ඉවසුයේක. ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු තෙම භාගාවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දන හුනස්නෙන් නැගී භාගාවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්මැගියේ ය.

රජගහ සිටු තෙම අනේපිඩු සිටුහු විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් සංඝයා නිමකන ලද්දේ ලැයි ඇසී ය. ඉක්බිති රජගහ සිටු “ගැහැවියනි, ඔබ විසින් සෙට දිනට බුදුපාමොක් සහ නිමැතිණි ල.” ඔබ අමුත්තෝ වෙති. ගැහැවියනි, ඔබ බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරන්නාහු ද, එසේ වූ විශදම ඔබට දෙමි”යි අනේපිඩු සිටුහට කී ය. “කම් නැත, ගැහැවියනි, යමෙකින් බුදුපාමොක් සහනට බත් කරන්නෙමි ද, එයට විශදම මට ඇතැ”යි අනේපිඩු සිටු කී ය.

31. රජගහපුර නියමගම දෙටු තෙමේ ද “අනේපිඩු සිටුහු විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් සහ නිමැතිණැ”යි ඇසුයේ ම ය. ඉක්බිති රජගහපුර නිමොධිපති තෙම අනේපිඩු සිටුහට “ගැහැවියනි, ඔබ විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් සහ නිමකන ලද්දේ ල. ඔබ අමුත්තෝ වෙති. ගැහැවියනි, බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරනුවට විශදම ඔබට දෙමි”යි කී ය. “ආයාසයෙනි, අනාවග්ගක ය. බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරවන්නට මට විශදම ඇතැ”යි අනේපිඩු සිටු කී ය.

මගධෙඤ්චර සෙනිය බිම්බසාර රජ ද “අනේපිඩු සිටුහු විසින් හෙට දවසට බුදුපාමොක් සහ නිමකන ලද්දේ ල”යි ඇසී ය. ඉක්බිති මගධෙඤ්චර සෙනිය බිම්බසාර රජ “ගැහැවියනි, තොප විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් මහසහ නිමකන ලද්දේ ල. තෙපි අමුත්තෝ වෙති. බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරනුවට යන විශදම තොපට දෙමි”යි අනේපිඩු සිටුහට කී ය. “දේවසිති, ආවග්ගක නො වෙ. බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරනුවට විශදම මට ඇතැ”යි අනේපිඩු සිටු කී ය.

32. අප්‍රේමියා අනාචරිණියකො ගතපති තස්සා රත්තියා අච්චියෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස නිවෙසනෙ පඤ්ඤා චාදනියං භොජනියං පටියාදුපෙඤා ගගවතො කාලං ආරොචාපෙයි “කාලො ගතොති, නිවිතං හත්ත”කති. අප්‍රේමියා ගගවා පුබ්බන්තසට්ඨං නිවාසෙඤා පක්කවීරරමාද්‍ය යෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඬකම්. උපසඬකමිඤා පඤ්ඤානෙ ආසනෙ නිසිදි සද්ධිං භික්ඛුසමෙස්සනා.

අර්ධ ධෝ අනාර්ථිකයකො ගතපත්ති බුද්ධිපමුඛං. භික්ඛුසංඝං
පණ්ණිනෙතා ඛාදනියෙන භොජනියෙන සහජාං සන්තප්පෙත්වා සම-
චාරෙත්වා හගවිජාතං භුක්තාථිං. ඕනිතපක්කපාණිං එකමන්තං නිසීදි.
එකමන්තං නිසීනෙතො ධෝ අනාර්ථිකයකො ගතපත්ති හගවිජාතං
එතදචෝචි “අධිවාසෙතු මෙ තෙනා හගවා සාවිජ්ජියං. විසංඝාවාසං
සඤ්ඤිං භික්ඛුසංඝෙත්වා”ති.

“සුඤ්ඤාගාරෙ ටො ගභජති කථාගතා අභිරමන්ති” නි.

“අයුතුයනං හගච්ඡා අයුතුයනං සුගතං”ති.

අර් ටො හග්වි, අනාර්ථිකයාං ගහපතිං ධම්මයා කරාය
සද්දසෙසනා සමාදපෙනා සමුත්තරෙණා සමධනංසෙනා උච්චායාසනා
පකකුම්.

33. තෙත බො පන සමයෙන අනාර්පිණිකො ගහපති ඛුම්බො හොති ඛුසුසභායො ආදෙය්‍යවිචො,¹ අර් බො අනාර්පිණිකො ගහපති රාජගහෙ තං කර්ණියං තිරෙඤා යෙන සාවිඤ්ඤි තෙන පකඤාථි. අර් බො අනාර්පිණිකො ගහපති අනතරාමග්ගෙ මනුසෙස ආණාපෙසි “ආරාමෙ අය්‍යා කරොර් විහාරෙ පතිට්ඨාපෙර්, දුනාති පට්ඨාපෙර්. ඩුද්දො ලොකෙ උප්පෙන්නා. සො ටි මයා භගවො නිමිත්තො ඉම්හා මග්ගෙන ආගව්ඤ්ඤාසි”ති. අර් බො තෙ මනුසො අනාර්පිණිකෙන ගහපතිනා උයෙය්‍යාපිතා ආරාමෙ අකංසු, විහාරෙ පතිට්ඨාපෙසුං, දුනාති පට්ඨාපෙසුං.

අර්ධ බෝ අනාර්පිණිකෝ ගහපති සාවතී. ගතවා සමනා සාවතී. අනුච්ඡේදකෙයි. 'කසු නු බෝ හගවා විහරෙය්‍ය ය. අසා ගාමකෝ නාතිදුරෝ නාච්චාසගෙග්ගා ගමනාගමනසමෙකතං අසීකානං අසීකානං මනුසානං අභිකම්මනියං දිවා අප්පාතිණ්ණං රතනි අප්පසාදං අප්පනිග්ගොසං විජනවාතං මනුසානාහසෙය්‍යතං පටිසල්ලානසාරුප්පතනි'.

1. **අපදේශනවිෂයය - සිමු.**

2. ଜାତୀୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ - ପ୍ରଶ୍ନ.

3. අපසරිතය: - 29

32. ඉන් පසු අනේපිඩු සිටු තෙම ඒ රැය ඇවෑමෙන් රජගහ සිටුහුගේ ගෙහි ප්‍රණීත බාදා හොණා පිළියෙළ කරවා “වහන්ස, දන් කාලය ය. බත් පිළියෙළ කොට නිමැවිණැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කාලය දන්වා යැවී ය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පෙරවරු සෙමෙහි හැදූ පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන රජගහ සිටු-හුගේ ගෙය කරා එළැඹී සේක. එළැඹ ප්‍රඥප්ත අස්තෙහි බිත් සහන හා වැඩිහුන් සේක.

ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු බුදුපාමොක් බිත්සහන ප්‍රණීත බාදා හොණායෙන් සියයින් සතපා පවරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොස්සන් වැළැඳු පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අතැති නියාව සලකා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එකත් පසෙක හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන්නාවූ ම අනේපිඩුසිටු තෙම “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බිත්සහන හා සැවැත්නුවර වස්වසනුවට මා කරන අයැදුම ඉවසන සේක් වා”යි කීයේ ය.

“ගැහැවියනි, කරාගතවරු ඉන්‍යාගාරයෙහි විසිම රිසි කෙරෙත්” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මට වැටහිණ. සුගතයන් වහන්ස, මට දනිණැ”යි සිටු කී ය.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඩු සිටුහට දහැමි කථා-යෙන් කරුණු දක්වා කරුණු ගන්වා එහි උත්සාහවත් කොට එයින් සතුටු කොට හුනස්තෙන් නැගී වැඩී සේක.

33. එ සමයෙහි වූකලි අනේපිඩු සිටු බොහෝමිතුරන් ඇත්තේ බොහෝ යහළුවන් ඇත්තේ සෙස්සන් විසින් පිළිගතයුතු වචන ඇත්තේ වෙයි. එකල්හි අනේපිඩු සිටු රජගහනුවර ඒ කටයුතු නිමවා සැවැත්නුවර බලා නික්මිණ. ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු මහ අතරැ (ගම් නියම් ගම්හි වූ) මිනිසුන් බණවා “ආයුයෙනි, ආරාම කරවු. විහාර පිහිටුවවු. දන් පිළියෙළ කරවු. බුදුරජුහු ලොව උපන්න. ඒ හඟවත්තු මා විසින් නිමැතුණහු මෙ මඟින් වඩනාහ”යි කී ය.

ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු සැවැත් ගොස්, ‘යමක් ගමට ඉතාදුරත් ඉතා ළඟත් නොවන්නේ ද යැමට ඊමට පහසු ද (බුදුන් වදනට බණ අසනුවට ය.) කැමැති මිනිසුන් විසින් එළැඹියැ හැකි වෙ ද දහවල් ජනාකීර්ණ නො වෙ ද, රැ නිහඬ ද (නුවරැ හැසිරෙන රථ ආදියේ හඬ නො ඇසෙනුයෙන්) සොඹ රහිත ද ගැවැසෙන ජනයා ගේ ගර්ච්චාතයෙන් වරහිත ද, මිනිසුන් හුදෙකලා කරන භාවනාදි ක්‍රියාවනට සුදුසු ද විවේකයට යොග්‍ය ද එසේ වූ කවර නම් තැනෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසියයුතු වන්නේ ද’යි සැවැත් නුවර භාත්පස පිරික්සා බැලී ය.

අද්දසා ටො අනාර්ථිණිකො ගහපති ජෙනස්ස රාජකුමාරස්ස¹ උය්‍යානං ගාමිකො නෙව අවිදුරෙ නාච්චාසනෙන ගමනාගමන-සමෙතනං අප්පිකානං අප්පිකානං මනුස්සානං අභිසංමනියං දිවා අප්පකිණ්ණං රතනිං අප්පසද්දං අප්පනිග්ගොසං විජනවාතං මනුස්ස-රාහසෙය්‍යකං පටිසලලානසාරුඤ්ඤං. දිස්වාන යෙන ජෙනො රාජ-කුමාරො² තෙත්තපසචකම්. උපසචකම්ඤ්ඤා ජෙනං රාජකුමාරං³ එතදවොච: “දෙහි මෙ අය්‍යපුත්ත උය්‍යානං ආරාමං කාතුනභි.”

“අදෙශො ගහපති ආරාමො අපි කොට්ඨස්සරෙනා”ති.

“ගහිකො අය්‍යපුත්ත ආරාමො”ති.

“න ගහපති ගහිකො ආරාමො”ති.

“ගහිකො න ගහිකො”ති වොභාරිකෙ මහාමනෙහ පුච්ඡංසු. මහාමනො එවිමාහංසු “යතො තයා අය්‍යපුත්ත අග්ගො කතො, ගහිකො ආරාමො”ති.

34. අර ටො අනාර්ථිණිකො ගහපති සකටෙහි තිරණ්ණං නිබ්බාහාපෙඤ්ඤා ජෙනවනං කොට්ඨස්සරං සත්ථරාපෙයි. සකිං නිහටං තිරණ්ණං රොකස්ස ඕකාසස්ස කොට්ඨකසාමනානා නප්පහොති. අර ටො අනාර්ථිණිකො ගහපති මනුස්සෙ ආණාපෙයි “ගට්ඨරං හණ, තිරණ්ණං ආහරරං. ඉමං ඕකාසං සත්ථරිස්සාමි”ති.

අර ටො ජෙනස්ස කුමාරස්ස එතදවොච “න ටො ඉදං ඕරකං හවිස්සති, යතායං ගහපති තාච ඛුං තිරණ්ණං පටිවිජ්ජති”ති. අනාර්ථිණිකං ගහපති එතදවොච “අලං ගහපති, මා තං ඕකාසං සත්ථරාපෙයි. දෙහි මෙ එතං ඕකාසං. මමෙතං දුතං හවිස්සති”ති.

අර ටො අනාර්ථිණිකො ගහපති “අයං ටො ජෙනො රාජකුමාරො අභිඤ්ඤානො ඤාතමනුස්සො. මහජිකො⁴ ටො පන එවිරූපානං ඤාතමනුස්සානං. ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසාදෙ”ති තං ඕකාසං ජෙනස්ස රාජකුමාරස්ස පදයි. අර ටො ජෙනො රාජ-කුමාරො තස්මිං ඕකාසෙ කොට්ඨකං මාපෙයි.

අර ටො අනාර්ථිණිකො ගහපති ජෙනවනෙ වීහාරෙ කාරාපෙයි, පටිච්චනානි කාරාපෙයි, කොට්ඨකෙ කාරාපෙයි, උපට්ඨානාසාලායො කාරාපෙයි, අභිසාලායො කාරාපෙයි, කප්පිය-කුටියො කාරාපෙයි, වච්චකුටියො කාරාපෙයි, පඤ්ඤාවකුටියො කාරාපෙයි, වඩ්ඪමෙ කාරාපෙයි, වඩ්ඪමනසාලායො කාරාපෙයි, උද්දානෙ කාරාපෙයි, උද්දානසාලායො කාරාපෙයි, ජනනාසරෙ කාරාපෙයි, ජනනාසරසාලායො කාරාපෙයි, පොකඛරණියො කාරා-පෙයි, මණ්ඩපෙ කාරාපෙයි.

1. ජෙනස්ස කුමාරස්ස - මජ්ඣං.

2. ජෙනො කුමාරො - මජ්ඣං.

3. ජෙනං කුමාරං - මජ්ඣං.

4. මහජිකො - සිද්ධි.

අනේපිඩු සිටු තෙම ගමට ඉතා දුර නොවූ ඉතා ළඟ ද නො වූ ගමනාගමනයට පහසු වූ; (බුදුරජුන් දකිම ආදිය) කැමැති කැමැති මිනිසුන් විසින් එළැඹියැ හැකි වූ දහවල් ජනාකීණී නොවූ, රාත්‍රියෙහි නිහඩ වූ නගර සෞභ රහිත වූ, ජනවාර්ත විරහිත වූ, මිනිසුන්ගේ හුදෙකලාව කරන ක්‍රියාවන්ට යොග්‍ය වූ විවේක වාසයට සුදුසු වූ ජෙනරාජකුමාරයාගේ උයන දුටුයේ ය. දක ජෙනරාජකුමාරයා කරා එළැඹියේ ය. එළැඹි ආයතියෙනි, ආරාමයක් කරන්නට උයන මට දුනමැනැවැයි කීයේ ය.

“කහවණු සුලසින් ඇතිරීමෙනුදු උයන නො දිය හැක්කැ”යි ජෙන රාජකුමාර කී ය.

“ආයතීපුත්‍රය, ආරාමය (මා විසින්) ගන්නා ලද”යි සිටු කී ය.

“ගැහැවියෙනි, ආරාමය නො ගන්නා ලද”යි කුමර කී ය.

“ආරාමය ගන්නා ලද ද?” නො ගන්නා ලද ද යි විනිශ්චයකාර මහඥාමැත්තන් විවාළාහ.

“ආයතීපුත්‍රයෙනි, යම් හෙයකින් ඔබ විසින් අගය නියම කොට කියන ලද ද, එහෙයින් (සිටුහු විසින්) ආරාමය ගන්නා ලද්දේ යැ”යි ඥාමැත්තෝ කීහ.

34. එයින් පසු අනේපිඩු සිටු ගැල්වලින් මසුරන් අදවා ජෙන-වනය (මසුරන්) සුලසින් සුලස ඇතිරවී ය. එක් වරක් ගෙනෙන ලද මසුරන් දෙරකොටුව සමීපයේ ස්වල්ප අවකාශයකට ප්‍රමාණ නො වෙයි. (මදවෙයි) එකල්හි අනේපිඩු සිටු මිනිසුන් බණවා “සගයෙනි, මසුරන් ගෙනෙවු. මේ අවකාශය අතුරා වසාලන් නොමි”යි ඇණවී ය.

එවිට ජෙනරාජකුමාරයාට “යම්හෙයකින් මේ ගැහැවි තෙම ඒ සා මහත් මසුරන් රැසක් පරිත්‍යාග කරන්නේ ද එ හෙයින් මේ සුළු කාරියෙක් නො වන්නේ යැ”යි මේ සිත විය. ඉක්බිති හෙතෙම අනේපිඩු සිටුහට “ගැහැවියෙනි, අවශ්‍ය නැත. ඒ අවකාශය නො අතුරවන්න. ඒ අවකාශය මට දෙන්න. එය මගේ දනය වන්නේයැ”යි කී ය.

එවිට අනේපිඩු “මේ ජෙනරාජකුමාර තෙම (මහ ජනයා විසින්) වෙසෙයින් දන්නා ලද ප්‍රකට මිනිසෙකි. මෙබඳු ප්‍රකට මිනිසුන් මේ සත්තෙහි පැහැදීම මහත් වැඩ සිදුකරන්නේ වේ” යැ යි සිතා ඒ අවකාශ ප්‍රදේශය ජෙන රාජකුමාරයාට දුන්නේ ය. එයින් පසු ජෙනරාජකුමාර තෙම එ ඉඩම් කැබැල්ලෙහි දෙරටු පහසක් තැනැවී ය.

ඉක්බිත්තෙන් අනේපිඩු සිටු ජෙනවනයෙහි විහාරයන් කැරැවීය. පිරිවෙන් කැරැවීය, දෙරටු කැරැවීය, උවටන්හල් කැරැවීය, ගිනිහල් කැරැවීය, කැපකිළි කැරැවීය. වැසිකිළි කැරැවීය, කෙසකිළි කැරැවීය. සක්මන්මළු කැරැවීය, සක්මන් හල් කැරැවීය. ලීන් කැරැවීය, ලීන්හල් කැරැවීය, ජෙත්තාකග්‍යාන කැරැවීය, ජෙත්තාකග්‍යානගලා කැරැවීය. පොකුණු කැරැවීය මඩු කැරැවීය.

35. අරං ඛො භගවා රාජගහෙ යථාභිරතං විහරිතො යෙන වෙසාලී තෙන චාරිකං පකකාමි. අනුසුබ්බත චාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලී තදවසරි. තත්ත සුදං භගවා වෙසාලියං උභරති මහාවතො කුටාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා සකකච්චං නවකමමං කරොහති. යෙපි භික්ඛූ නවකමමං අධිට්ඨන්ති තෙපි සකකච්චං උපට්ඨන්ති. විවරපිණ්ඩපාකසෙනාසනාග්ලානපච්චයභෙසජ්ජ-පරික්ඛාරෙහි.

අරං ඛො අඤ්ඤාතරස්ස දළිඤ්ඤා තුනතවායස්ස එතදභොසි “න ඛො පනෙදං ඔරකං භවිස්සති. යථා ඉමෙ මනුස්සා සකකච්චං නවකමමං කරොහති. යනත්තාහමි නවකමමං කරොයානති”.

අරං ඛො සො දළිඤ්ඤා තුනතවායො සාමං වික්ඛලො මඤ්ඤා ඉට්ඨකායො විනිතො කුඛිං උට්ඨාපෙයි. තෙන අකුසලකෙන විතා වඩ්ඪා භික්ඛ පරිපති. දුතියමුඛි ඛො -පෙ- තතියමුඛි ඛො සො දළිඤ්ඤා තුනතවායො සාමං වික්ඛලො මඤ්ඤා ඉට්ඨකායො විනිතො කුඛිං උට්ඨාපෙයි. තෙන අකුසලකෙන විතා වඩ්ඪා භික්ඛ පරිපති.

අරං ඛො සො දළිඤ්ඤා තුනතවායො උජ්ඣායති ථියති විපා-වෙති “යෙ ඉමෙසං සමණානං සකාසුත්තයානං දෙනති විවර පිණ්ඩපාකසෙනාසනාග්ලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරං තෙ ඉමෙ ඔවදන්ති අනුසාසනති තෙසං ච නවකමමං අධිට්ඨන්ති. අහං පනමිති දළිඤ්ඤා න මං කොචි ඔවදති වා අනුසාසති වා නවකමමං වා අධිට්ඨන්ති”ති.

36. අසෙසාසුං ඛො භික්ඛූ තස්ස දළිඤ්ඤා තුනතවායස්ස උජ්ඣායනාසක ථියනතස්ස විපාවෙනතස්ස. අරං ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමජං ආරොවෙසුං. අරං ඛො භගවා එතස්මිං නිදන්තො එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කරං කන්තො භික්ඛූ ආමනෙහස්සි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නවකමමං දුතුං, නවකමමකො භික්ඛවෙ භික්ඛු උසසුකකං ආපජ්ඣස්සති “කිනති තු ඛො විහාරො ටිපපං පරියොසානං ගවේජයාන”ති ඛණ්ඩුලො පටිසඞ්ඛරස්සති. එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ දුතඛං: පඨමං භික්ඛු යාවිතො වාසෙතන භික්ඛුනා පටිඨලෙන සඬ්ඛො ඤාපෙතඛො.”

“සුණාතු මෙ භනෙත සඬ්ඛො. යදි සඬ්ඛස්ස පනතකලො සඬ්ඛො ඉත්තකාමස්ස ගහපතිතො විහාරං ඉත්තකාමස්ස භික්ඛුතො නවකමමං දදෙයා” එසා ඤාති.

35. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර කැමැති කාක් කල් වැඩසිට විසල් මහනුවරට පිටත් වූසේක. පිළිවෙළින් සැරියරා වඩනාසේක් විසල් පුරයට සම්ප්‍රාප්ත වූසේක. එ සමයෙහි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල් පුර මහවෙහෙරෙහි කුළාරගල් වෙහෙර වසනසේක. එකල මිනිස්සු සකසා නවාම් කෙරෙත්. යම් මහණ කෙනෙක් නවාම් ඉවසත් නම් ඔවුනට ද සිවුරු පිඩුපා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සකසා උවටත් කෙරෙත්.

එ කල එක්තරා දිළිඳු රෙදිවියන්නකුට “යම්සේ මේ මිනිස්සු සකසා නවාම් කෙරෙත් ද එහෙයින් මෙය සුළු කාරියෙක් නො වියයුතු. නවාමක් කළොත් යෙහෙකැ”යි මේ සිත විය.

එයින් පසු ඒ දිළිඳු රෙදිවියන්නා තෙමේ ම මැටි මැඩ ගඩොළු තනා බිත්තියක් නැංවීය. අදහස වූ ඔහු විසින් තනන ලද, වක් වූ බිත්තිය කැඩී වැටිණ. දෙවැනි වරද ... තුන්වැනි වරද ඒ දිළිඳු රෙදි වියන්නා තෙමේ ම මැටි මැඩ ගඩොළු තනා බිත්තියෙක් නැංවීය. අදහස වූ ඔහු විසින් තනන ලද වක් වූ බිත්තිය කැඩී වැටිණ.

එකල එ දිළිඳු රෙදිවියන්නා “යම් කෙනෙක් මේ ශාකාපුත්‍රික මහණුනට සිවුරු පිඩුපා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර දෙත් ද ඔවුනට මොහු අවවාද කරත්, අනුශාසනා කරත්, ඔවුන්ගේ නවාම් ද ඉටත්. මම වූ කලී දිළින්දෙක්මි. කිසිවෙක් මට අවවාද හෝ අනුශාසනා හෝ නො කෙරෙයි. නවාම් හෝ නො ඉටුයැ යි ලාමක කොට සිතයි. නින්ද කෙරෙයි. දෙය් පතුරුවයි.

36. භික්ෂුහු පහත් කොට සිටන නින්ද කරන දෙය් පතුරුවන ඒ දිළිඳු රෙදිවියන්නා ගේ කරාව ඇසුහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැල කළහ. එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැනුම් කරා කොට භික්ෂුන් අමතා මෙසේ වදළුසේක.

“මහණෙනි, නවාම් දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, නවකැමි මහණ තෙම කෙසේ නම් විහාරය වහා නිමාවට යන්නේ ද”යි උත්සාහවත් බවට පැමිණෙන්නේ ය. කැඩුණු බිඳුණු තැන් ප්‍රකාශිමත් කරන්නේ ය. මහණෙනි, මෙසේ දියැයුතු ය. පළමු කොට මහණුන්ගෙන් (මහණෙක්) ඉල්ලියැයුතු. පළමු කොට මහණුන් යැද ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සංඝයා මෙසේ දන්වියයුතු:

“සංඝ තෙමේ මගේ වටිනා අසාවා ඉදින් සංඝයාට සුදුසු කල් ඇති කම්යෙක් වැ වැටහේ නම්, සංඝ තෙමේ මේ නම් ගැහැවියාගේ විහාරය මේ නම් මහණහට නවකම්ය පිණිස දෙන්නේ ය” මේ දකුම් දීමයි.

සුභාතු මෙ භතො සබ්බො ඉත්තනාමස්ස ගහපතීනො විහාරං ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො නවකමං දෙති. යස්සායමනො ඛමති ඉත්තනාමස්ස ගහපතීනො විහාරං ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො නවකමස්ස දනං, සො තුණ්ණස්ස. යස්ස නකමති සො භාසෙය්‍ය.

දිනො සබ්බෙන ඉත්තනාමස්ස ගහපතීනො විහාරො ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො නවකමං. ඛමති සබ්බස්ස. තස්මා තුණ්ණි එවමෙන ධාරයාමී"ති.

37. අථ ඛො භගවා වෙසාලියං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන සාවඤ්ඤා තෙන වාරිකං පක්ඛාමී. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගගීයානං භික්ඛුනං අනෙතවාසිකා භික්ඛු බුද්ධපමුඛස්ස සබ්බස්ස පුරතො පුරතො ගන්ත්වා විහාරෙ පරිගණනන්ති, සෙය්‍යායො පරිගණනන්ති "ඉදං අමාකං උපජ්ඣායානං භවිස්සති, ඉදං අමාකං ආචරියානං භවිස්සති, ඉදං අමාකං භවිස්සති"ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො බුද්ධපමුඛස්ස සබ්බස්ස පිට්ඨිනො පිට්ඨිනො ගන්ත්වා විහාරෙසු පරිගණනිතෙසු සෙය්‍යාසු පරිගණනිතාසු සෙය්‍යං අලභමානො අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛමුලෙ නිසීදි. අථ ඛො භගවා රත්තියා සවුට්ඨස්මයං පමුට්ඨාය උක්ඛාසි. ආයස්මා පි සාරිපුත්තො උක්ඛාසි. "කො එත්වා"ති. "අහං භතො සාරිපුත්තො"ති.

"කිසං ඤාං සාරිපුත්ත ඉධ නිසිනෙහො"ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො භගවතො එතමිත්ථං ආරොචෙයි. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසබ්බං සන්තිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පරිපුච්ඡි "සචං කිර භික්ඛවෙ ඡබ්බගගීයානං භික්ඛුනං අනෙතවාසිකා භික්ඛු බුද්ධපමුඛස්ස සබ්බස්ස පුරතො පුරතො ගන්ත්වා විහාරෙ පරිගණනන්ති, සෙය්‍යායො පරිගණනන්ති 'ඉදං අමාකං උපජ්ඣායානං භවිස්සති, ඉදං අමාකං ආචරියානං භවිස්සති, ඉදං අමාකං භවිස්සති'ති. "සචං භගවා"ති.

වහන්ස, සඬා තෙමේ මෙ නම් ගැහැටියාගේ විහාරය මෙ නම් මහණහට නවකම් පිණිස දෙයි. මෙනම් ගැහැටියාගේ විහාරය මෙ නම් මහණහට නවකම් පිණිස දීම යම් ආයුෂ්මතකුහට රිසියෙන්නේ නම් හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසියෙන්නේ නම් හේ කියාවා.

සංඝයා විසින් මෙ නම් ගැහැටියාගේ විහාරය මෙ නම් මහණහට නවකම් සඳහා දෙන ලද්දේ ය. සංඝයාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ සලකම්" යනු යි.

37. එකලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර කැමැති තාක් කල් වැස සැවැත් නුවර බලා සැරිසරා වැඩිසේක. එ සමයෙහි සවැගි මහණුන්ගේ අතැවැසි මහණහු බුදුපාමොක් සහනට පෙරාතු ව පෙරාතු ව ගොස් "මෙය අපේ උපාධ්‍යායනට වන්නේ ය. මෙය අපේ ඇදුරනට වන්නේ ය. මෙය අපට වන්නේ යැ"යි කියා විහාරයන් අත්කැර ගනිත්, යහන් අත් කැරගනිත්.

එකල්හි ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවෝ බුදුපාමොක් සහනට පිටුපසින් පිටුපසින් වැඩ (කලදී සවැගි මහණුන් විසින්) විහාරයන් අත්කැර ගන්නා ලද කල්හි යහන් අත්කැරගන්නා ලද කල්හි සැතපෙන්නට යහනක් නො ලබනුයේ එක්තරා රුක්වූලෙක වැඩනුන්හ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රැඳුණුමහි නැගීසිට කැස්ස සේක. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවෝ ද කැස්සහ. "මෙහි කවරෙක් දැ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසුයේක. "වහන්ස, මම ශාරිපුත්‍රයෙමි"යි කීහ.

"ශාරිපුත්‍රයෙනි, තෙපි කවරහෙයින් මෙහි හුන්නු දැ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුළුවන්සේක.

එකල්හි සැරියුත් තෙරණුවෝ මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි බික්සහන රැස් කරවා, "මහණෙනි, සවැගි මහණුන්ගේ අතැවැසි මහණහු පෙරාතු ව පෙරාතු ව ගොස් "මෙය අප උපාධ්‍යායනට වන්නේය. මෙය අප ඇදුරනට වන්නේ ය. මෙය අපට වන්නේ යැ" යි විහාරයන් අත් කැර ගනිත් ල, යහන් අත් කැර ගනිත් ල. ඒ සැබෑ දැ"යි අසා වදළුයේක. "සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ"යි හික්ෂුණු කීහ.

වීගරහි බුද්ධා හගවා “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොස-
පුරිසා බුද්ධපත්‍රබෙස සංඝස්ස පුරතො පුරතො ගන්ත්වා වීහාරෙ
පරිගණ්ඨස්සන්ති, සෙය්‍යායො පරිගණ්ඨස්සන්ති ‘ඉදං අමහාකං
උපජ්ඣායානං හවිස්සති, ඉදං අමහාකං ආචරියානං හවිස්සති, ඉදං
අමහාකං හවිස්සති’ති. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය
පසන්නානං වා භියෙය්‍යාභාවාය, අථ ටො තං භික්ඛවෙ අප්පසන්නා-
නංඤ්ච අප්පසාදය පසන්නානංඤ්ච එකවචානං අඤ්ඤිට්ඨතායා”ති
වීගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනොසී: “කො භික්ඛවෙ
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති”

38. එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ධන්නියකුලා
පබ්බජිතො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා බ්‍රහ්මණකුලා පබ්බ-
ජිතො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ගහපතිකුලා පබ්බ-
ජිතො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා සුක්කකහිකො සො
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා වීනයධරො සො
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ධම්මකථිකො සො
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා පඨමස්ස ඤානස්ස
ලාභී සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා දුතියස්ස ඤානස්ස
ලාභී -පෙ- “යො හගවා තතියස්ස ඤානස්ස ලාභීති -පෙ-
“යො හගවා චතුස්ස ඤානස්ස ලාභී “යො අරහති අග්ගාසනං
අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

“මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයෝ කෙසේ නම් බුදුපාලොක් සහනට පෙරාතුව පෙරාතුව ගොස් ‘මෙය අපේ උපාධ්‍යායනට වන්නේ ය. මෙය අපේ ඇදුරනට වන්නේ ය. මෙය අපට වන්නේ යැ’යි විහාරයන් අත්කැරගන්නාහු ද, යහන් අත්කැර ගන්නාහුද, මහණෙනි, තෙල නො පහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් වුවන්ගේ බොහෝවීම පිණිස ද නො වන්නේ ය. වැලි දු මහණෙනි, එය නො පහන් වුවන්ගේ නො පහන් බව පිණිස ද පහන් වූ ඇතැම් මකනකුන්ගේ වෙනස් බව පිණිස ද වන්නේ යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැඳුණු සේක. ගරභා දූහැමි කථා කොට හික්මුන් බණවා “මහණෙනි, අග්‍රාසනය, අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය (ස්ථවිර පිණ්ඩය) ලබන්නට කවරෙක් සුදුසු ද”යි අසා වදළු සේක.

38. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් කැත් කුලයෙන් පැවිදි වූයේ ද, හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය (ස්ථවිර පිණ්ඩය) ලබනුවට සුදුසු වේ යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් බමුණු කුලයෙන් පැවිදි වූයේද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබන්නට සුදුසු වේ. යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ගැහැවි කුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූයේ ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු වේ” යැයි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් සුත්‍රාන්තධර ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු වේ යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් විනයධර ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු වේ යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ධර්මකර්ම ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ප්‍රථමධ්‍යානලාභී ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ද්විතීය ධ්‍යානලාභී ද ... තෘතීය ධ්‍යානලාභී ද ... චතුර්ථ ධ්‍යානලාභී ද, හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා සොතාපකෙඤා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: -පෙ- “යො හගවා සකදගාමී”
-පෙ- “යො හගවා අනාගාමී” -පෙ- “යො හගවා අරහා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා තෙව්ජෙයා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ජලභිකෙඤ්ඤා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

39. අප් ඛො හගවා භික්ඛු ආමනෙහයි: “භුතපුබ්බං භික්ඛවෙ තිට්ඨනාපසේස මහානිග්‍රොධො අහොසි. තං තයො සභායා උපනිස්සාය විහරිංසු තිත්තිරො ව මක්ඛටො ව හත්ථිනාගො ව. තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං අගාරවා අප්පනිස්සා අසභාගවුත්තිකා විහරන්ති. අප් ඛො භික්ඛවෙ තෙසං සභායකානං එකදහොසි: “අහො නුන මයං ජානෙය්‍යාම. යො අමතාකං ජාතියා මහනාතරො, තං මයං සක්කරෙය්‍යාම ගරුකරෙය්‍යාම මානෙය්‍යාම පුජෙය්‍යාම තස්ස ව මයං ඔවාදෙ තිට්ඨෙය්‍යාමා”ති.

අප් ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරො ව මක්ඛටො ව හත්ථිනාගං පුච්ඡිංසු “ඤං සම්ම කිං පොරාණං සරසි”ති.

“යදහං සම්මා ජාපො හොමී, ඉමං නිග්‍රොධං අනාරා සජ්ඣිනං¹ කරිත්වා අතිස්සමාමී අග්ගඛතුරං මෙ උදරං ජුපති. ඉමාහං සම්මා පොරාණං සරාමී”ති.

අප් ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරො ව හත්ථිනාගො ව මක්ඛටං පුච්ඡිංසු “ඤං සම්ම කිං පොරාණං සරසි”ති.

යදහං සම්මා ජාපො හොමී ජමායං නිසීදිත්වා ඉමස්ස නිග්‍රොධස්ස අනඤ්ඤතුරං බාදමී. ඉමාහං සම්මා පොරාණං සරාමී”ති.

අප් ඛො භික්ඛවෙ මක්ඛටො ව හත්ථිනාගො ව තිත්තිරං පුච්ඡිංසු “ඤං සම්ම කිං පොරාණං සරසි”ති.

අමුක්ඛසමී සම්මා ඕකාපෙ මහානිග්‍රොධො අහොසි. තතො අහං එඉං හත්තිත්වා ඉමසමී ඕකාපෙ වච්චං අකාසිං. තස්සායං නිග්‍රොධො ජාතො. තදපහං සම්මා ජාතියා මහනාතරො”ති.

1. අත්තරාසජිකං - සීඝ්‍ර.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් සොවාන් ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් සකෘද්ගාමී ද... අනාගාමී ද... යමෙක් රහත් ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ත්‍රිවිද්‍යා ලාභී ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ඡඩ්ඞිඤ ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙය වදළු සේක. “මහණෙනි, පෙර වූවක් කියමි. මහණෙනි, පෙර තිමවන පාර්ශ්වයෙහි මහනුගරුකෙක් විය. වටුවෙන් ද වදුරෙක් ද ඇතෙක් ද යන තුන් යහළු කෙනෙක් එය ඇසුරු කොට විසූහ. ඔහු උනුනට ගරුසරු නැති ව යටත් පැවතුම් නැති ව යහාග පැවැතුම් නැති ව වෙසෙත්. මහණෙනි, එකල්හි ඒ යහළුවනට “අප අතුරෙන් යමෙක් උත්පත්තියෙන් ඉතා මහලු ද ඔහු දූතගත හෙන්නමෝ නම්, ගරු කරන්නමෝ නම් බුහුමන් කරන්නමෝ නම් පුදන්නමෝ නම්, ඔහුගේ අවවාදයෙහින් පිහිටන්නමෝ නම් ඉතා යෙහෙකැ”යි මේ සිත විය.

මහණෙනි, එයින් පසු වටුවා ද වදුරා ද ඇතු බණවා “යහළුව, තෙපි පැරැණි ම වූ කුමක් සිහි කරවු දැ”යි විවාළාහ.

“යහළුවනි, මම යම් කලෙක පැටියෙක් වීම ද එ කල්හි මම මේ නුගරුක මාගේ කලවා අතුරෙහි කොට ඉක්මෙමි, මුදුන් දැව මගේ බඩ ස්පර්ශ කෙරෙයි. යහළුවනි, මම මේ පැරැණි ම දෑ සිහි කරමි”යි ඇතා කීය.

“මහණෙනි, ඉක්බිති වටුවා ද ඇතා ද වදුරා බණවා “යහළුව, තෙපි පැරැණි ම වූ කුමක් සිහි කරවු දැ” යි ඇසූහ.

යහළුවනි, යම් කලෙක මම පැටියෙක් වීම ද, එකල මම බිම හිඳ මේ නුගරුක මුදුන් දැව කමි. යහළුවනි, මම මේ පැරැණි ම දෑ සිහි කරමි”යි වදුරා කීය.

මහණෙනි, ඉක්බිති වදුරාත් ඇතාත් වටුවා බණවා “යහළුව, තෙපි පැරැණි ම වූ කුමක් සිහි කරවු දැ”යි පුළුවන්හ.

“යහළුවනි, අයෝ තන්හි මහනුගරුකෙක් විය. මම එයින් ගෙඩි-යක් කා මේ තැන වසුරු පහකෙළෙමි. එයින් මේ නුගරු ඇති විය. යහළුවනි, එදත් මම උපතින් ඉතා වැඩුණෙක් ව උනිමි”යි වටුවා කී ය.

අප්ථං ඛො භික්ඛවෙ මසකටො ච හත්ථිනාගො ච තිත්තිරං ඵතදවොදානං: “ත්වං සමම අමිසාකං ජාතියා මහ නිකායරො, තං මයං සසකරිස්සාම ගරුකරිස්සාම මානෙස්සාම පුපෙස්සාම තුග්ගාඤ්ඤි මයං ඔවාදෙ පතිට්ඨිස්සාමා”ති.

අප්ථං ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරො මසකටඤ්ඤි හත්ථිනාගඤ්ඤි පඤ්ඤිසු සිලෙසු සමාදපෙයි. අත්තනා ච පඤ්ඤිසු සිලෙසු සමාදය වත්තති. තෙ අඤ්ඤිමඤ්ඤං සගාරවා සප්පතිස්සා සභාගවුත්තිකා විහරිතො කායස්ස හෙද පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිසු. ඵතං ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරියං නාම ඉමමවරියං අහොසි.

යෙ වුද්ධිමපවායනති නරා ධම්මස්ස කොවිද

දිට්ඨො ධම්මෙ පාසංසා සමාරායෙ ච සුගතී.

තෙ හි නාම භික්ඛවෙ තිරිඡානගතා පාණා අඤ්ඤිමඤ්ඤං සගාරවා සප්පතිස්සා සභාගවුත්තිකා විහරිස්සන්ති. ඉධ ඛො තං භික්ඛවෙ සොහෙථ යං තුමෙහ ඵවං සවාසබ්බො ධම්මවිනයෙ පබ්බජිතා සමානා අඤ්ඤිමඤ්ඤං අගාරවා අප්පතිස්සා අසභාගවුත්තිකා විහරෙය්සාථ. නෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියෙය්සාවාය. අප්ථං ඛො තං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානාඤ්ඤිව අප්පසාදය පසන්නානාඤ්ඤි ඵකව්වානං අඤ්ඤිට්ඨකායා”ති විගරහිතො ධම්මිං කපං කථා භිත්ථු ආමනෙතයි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ යථා වුද්ධිං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤිට්ඨකමං සාමිච්ඡිකමං අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ණං. න ච භික්ඛවෙ සබ්බිකං යථා වුද්ධිං පටිබාහිතබ්බං. යො පටිබාහෙය්ස ආපකති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

40. දස ඉමෙ භික්ඛවෙ අවඤ්ඤියා: පුරෙ උපසම්පනෙතන පච්ඡා උපසම්පනෙතො අවඤ්ඤියො, අනුපසම්පනෙතො අවඤ්ඤියො, නානාසංවාසකො වුද්ධිතරො අධම්මවාදී අවඤ්ඤියො, මාතුගාමො අවඤ්ඤියො, පණ්ඩකො අවඤ්ඤියො, පාරිවාසිකො අවඤ්ඤියො, මූලාය පටිකස්සනාරහො අවඤ්ඤියො, මානස්සාරහො අවඤ්ඤියො, මානස්සවාරිකො අවඤ්ඤියො. අබ්බානාරහො අවඤ්ඤියො. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ දස අවඤ්ඤියා.

මහණෙනි, එ කල්හි වදුරා ද ඇතා ද වටුවා බණවා “යහළුව, තෙපි උපතින් අප දෙදෙනාට ම වඩා මහලු ය, අපි ඒ නොපට සන්කාර කරන්නෙමු, ගෞරව කරන්නෙමු, බුහුමන් කරන්නෙමු, පුදන්නෙමු. තොපගේ අවවාදයෙහි ද අපි පිහිටන්නෙමු”යි කීහ.

මහණෙනි, එයින් පසු වටුවා වදුරා ද ඇතු ද පන්සිල්හි පිහිටුවිය. තෙමේ ද පන්සිල් ගෙන පවතියි. ඔහු උතුනට ගෞරව සහිත ව යටත් පැවැතුම් සහිත ව සභාග පැවැතුම් සහිත ව වැය කාබුන් මරණින් මතු සුවයට ස්ථාන වූ සගලොවට ගියාහ. මහණෙනි, මෙය තෙතකිරිය බුහුවර්ග නම් විය.

දහමහි දක්ෂ වූ (දහම දන්නා) යම් කෙනෙක් වැඩිමහල්ලාට යටත් ව පවතින් ද ඔහු මෙ අත්බවහි පැයසුම් ලබන්නෝ ද පරලොවහි සුගතිය ඇත්තෝ ද වෙති.

මහණෙනි, නිරිසන්තිය ප්‍රාණිහු වූ ඔහු පවා උතුනට ගෞරව ඇත්තෝ ව යටත් පැවැතුම් ඇත්තෝ ව සභාග පැවැතුම් ඇත්තෝ ව වුසුහ. මහණෙනි, මෙසේ වූ ස්වාධ්‍යාත ශාසනයෙහි පැවිදි වූ තෙපි උතුනට ගෞරව නැති ව යටත් පැවැතුම් නැති ව සභාග පැවැතුම් නැති ව වසන්නහු ය යන යමෙක් ඇද්ද, මෙහි ලා එය හොබ නේ ද? මහණෙනි, මෙය නො පහන් අයගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් අයගේ බොහෝ වීම පිණිස ද නො වන්නේ ය. වැළිදු මහණෙනි, එය නො පහන් වුවන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූ සමහර කෙනෙකුන්ගේ වෙනස් වීම පිණිස ද වන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදුරා (වැඩිමහලු තෙරුනට ගෞරව නො කිරීමට) ගරහා දහමේ කතා කොට භික්ෂුන් බණවා, “මහණෙනි, මහලු පිළිවෙළින් වැළීම, දක හුනස්නෙන් නැගී සිටීම, පිය වචන යෙන් කථාකිරීම ප්‍රථමාසනය ප්‍රථමලදකය ප්‍රථම භෝජනය යංසයථවිර තෙරහට පිරිනැමීම අනුදැනීම. එහෙත් සහසතු කොට පිදු දෑ වැඩිමහලු පිළිවෙළින් නො ඉසිලියැයුතු. යමෙක් උසුලන්නේ ද දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

40. මහණෙනි, මේ දස දෙන නො වැන්දසුන්ගේ ය. පළමුවෙන් උපසපත් වුවහු විසින් පසුව උපසපත් වූයේ නො වැන්දසුතු; උපසපත් නො වූයේ ද උපසපත් වුවහු විසින් නො වැන්දසුතු; වඩා මහලු වූ ද අධම්මාදී නානාසංවාසක උපසපත් මහණ තෙමේ නො වැන්දසුතු; භික්ෂුහු විසින් මාගම නො වැන්දසුතු, පණ්ඩිකයා නො වැන්දසුතු; පිරිවෙස් පුරන මහණ නො වැන්දසුතු; මූලායපටිකස්සනාවට සුදුසු ව සිටින මහණ නො වැන්දසුතු; මානතට සුදුසු ව සිටින මහණ නො වැන්දසුතු; මානත පුරන මහණ නො වැන්දසුතු; අබ්බාතයට සුදුසු මහණ නො වැන්දසුතු. මහණෙනි, මේ දස දෙන උපසපතහු විසින් නො වැන්දසුන්ගේ ය.

තයො මෙ භික්ඛවෙ වන්දියා: පච්ඡා උපසම්පන්නො පුරෙ උපසම්පන්නො වන්දියො, නානාසංචාසකො වූඤ්ඤානරො ධම්මවාදී වන්දියො, සදෙවකෙ භික්ඛවෙ ලොකෙ සමාරකෙ සමුස්මකෙ සස්සමණ- බ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය තථාගතො අරහං සම්මාසම්මුද්ධො වන්දියො. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො වන්දියාති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා සඛ්ඤා උද්දීඝා මණ්ඩපෙ පටියාදෙනති, සන්තරෙ¹ පටියාදෙනති, ඔක්කාසෙ පටියාදෙනති. ඡබ්බෙහියානං භික්ඛුනං අනෙකවාසිකා භික්ඛු සඛ්ඤාකඤ්ඤාවි 'හගවතා යථාච්චිඨං අනුඤ්ඤාතං, නො උද්දීඝස්සකතනති' බුද්ධිපමුඛස්ස සඛ්ඤාස්ස පුරතො පුරතො ගෞතා මණ්ඩපෙ පරිගණනති, සන්තරෙ පරිගණනති, ඔක්කාසෙ පරිගණනති 'ඉදං අමතාකං උපජ්ඣායානං හවිස්සති, ඉදං අමතාකං ආචරියානං හවිස්සති, ඉදං අමතාකං හවිස්සති'ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො බුද්ධිපමුඛස්ස සඛ්ඤාස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගෞතා මණ්ඩපෙසු පරිගණනිතෙසු සන්තරෙසු පරිගණනිතෙසු ඔක්කාසෙසු පරිගණනිතෙසු ඔක්කාසං අලහමානො අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛවූලෙ නිසිදි. අථ ඛො හගවා රක්ඛියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය උක්කාසි. ආයස්මාපි සාරිපුත්තො උක්කාසි. "කො එත්ථාති." "අහං හගවා සාරි- පුත්තො"ති. "කිස්ස ඤං සාරිපුත්ත ඉධ නිසිනෙතො"ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො හගවතො එතමස්සං ආරොචෙයි. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛ්ඤා සන්තිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පටිපුච්ඡී: "සච්චං කිර භික්ඛවෙ ඡබ්බෙහියානං භික්ඛුනං අනෙකවාසිකා භික්ඛු සඛ්ඤාකඤ්ඤාවි හගවතා යථාච්චිඨං අනුඤ්ඤාතං නො උද්දීඝස්සකතනති බුද්ධිපමුඛස්ස සඛ්ඤාස්ස පුරතො පුරතො ගෞතා මණ්ඩපෙ පරිගණනති, සන්තරෙ පරිගණනති, ඔක්කාසෙ පරිගණනති: ඉදං අමතාකං උපජ්ඣායානං හවිස්සති, ඉදං අමතාකං ආචරියානං හවිස්සති, ඉදං අමතාකං හවිස්සති"ති. "සච්චං හගවා" -පෙ- විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතාසි: "න භික්ඛවෙ උද්දීඝස්සකතමපි යථාච්චිඨං පටිබාහිතධ්මං. යො පටිබාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛධස්සා"ති.

මහණෙනි, මේ කිදෙන වැන්දයුත්තෝ ය: පසුව උපසපත් මහණු විසින් තමාට පළමුවෙන් උපසපත් වූ මහණ වැන්දයුතු. නානාසංවාසක වූව ද උපසපයෙන් වැඩි මහලු ධර්මවාදී මහණ තෙම වැන්දයුතු. මහණෙනි, දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බඩුන් සහිත මහණ බඩුණන් සහිත දෙවමිනිසුන් සහිත ප්‍රජාව ඇති ලොවහි තරාගත අර්භත් සමාක්සමබුද්ධ තෙමේ වැන්දයුතු ය. මහණෙනි, මොහු වැන්දයුතු තුන් දෙනා ය.

41. එ සමයෙහි මිනිස්සු සංඝයා උදෙසා මණ්ඩප පිළියෙළ කරත්, ඇතිරි පිළියෙළ කරදෙන්, අවකාශ ස්ථාන පිළියෙළ කරදෙන්, සවැඟි මහණුන්ගේ අතැවැයි මහණෝ "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සහසතු කරන ලද දෑ ම මහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කරන්නට අනුදන්තා ලදී. කෙනකු උදෙසා කරන ලද දෑ මහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කරන්නට අනුදන්තා ලද්දේ නො වේ" යැයි කියා බුදුසාමොක් සහනට පෙරාතු ව පෙරාතු ව ගොස් 'මෙය අපේ උපාධ්‍යායනට වන්නේ ය. මෙය අපේ ආවායායනට වන්නේ ය, මෙය අපට වන්නේ යැ'යි කියා මණ්ඩප ද ඇතිරි ද අවකාශ ස්ථාන ද අත්කරගනිත්.

එකල්හි ආයුෂ්මත් සැරියුත් තෙරණුවෝ බුදුසාමොක් සහන පසු පස්සෙන් වැඩ, මණ්ඩපයන් ඇතිරි අවකාශස්ථාන (සවැඟියන්ගේ අතැවැස්සන් විසින්) අත් කැරැගන්නා ලද කල්හි ඉඩක් නො ලබන්නෝ එක්තරා රුක්මුලෙක හුන්නෝ ය. එකල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රැ අලුයම්හි නැඟිසිට කැස්සසේක. සැරියුත් තෙරණුවෝ ද, කැස්සාහ. "මෙහි කවරෙක් දෑ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසූ සේක. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම ශාරිපුත්‍රයෙමි"යි තෙරණුවෝ වදළාහ. "ශාරිපුත්‍රයෙනි, තෙපි කවර හෙයින් මෙහි හුන්නහු දෑ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුළුවන්සේක.

එ කල්හි සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ නිදනායෙහි මෙ කරුණෙහි බිත්සහන රැස් කරවා "මහණෙනි, සවැඟි මහණුන්ගේ අතැවැයි මහණු 'උදෙසා කරන ලද දෑ නො ව සහ සතු කරන ලද දෑ ම වැඩිමහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කරන්නට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්තා ලදහ'යි කියා බුදුසාමොක් සහනට පෙරාතු ව පෙරාතු ව ගොස් 'මෙය අප උපාධ්‍යායයන් වහන්සේට වන්නේ ය, මෙය අප ආවායායයන් වහන්සේට වන්නේ ය, මෙය අපට වන්නේ යැ'යි කියා මණ්ඩපයන් අත්කැරැ ගනිත් ල, ඇතිරි අත් කැරැ ගනිත් ල, අවකාශස්ථාන අත් කැරැ ගනිත් ල, එ සැබැදෑයි අසාවදළසේක. "සැබැව, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ"යි භික්ෂුහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගරභා දහැමි කරා කොට භික්ෂුන් අමතා "මහණෙනි, උදෙසා කරන ලද්ද ද වැඩිමහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කිරීම ප්‍රතිබාහනය නො කළයුතු. යමෙක් ප්‍රතිබාහනය කරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ"යි වදළු සේක.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා භක්තග්ගෙ අනාරසරෙ උච්චාසයනමභාසයනාති පඤ්ඤපෙතති. සෙයාපීදං ආසද්ධං පලලඛං ගොණකං වික්කකං පටිකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උග්ගලොමි. එකනගලොමි කට්ඨස්ස කොසෙයාං කමෙලං කුක්කකං හස්සරං¹ අස්සසරං රජ්ජරං අසිනසාවෙණි. කාලුමිගපවරපවරසරණං සලකාරවජ්ඣං උභතොලොභිතකුපධානං. භික්ඛු කුක්කච්චායනා නාභිතිසිද්ධති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙතො තිණි ආසද්ධං පලලඛං තුලිකං ගිහිවිකකං අභිතිසිද්ධං නතෙව අභිතිපජ්ඣතති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා භක්තග්ගෙ අනාරසරෙ තුලොනදාං මඤ්චමි පිට්ඨමි පඤ්ඤපෙතති. භික්ඛු කුක්කච්චායනා නාභිතිසිද්ධති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිහිවිකකං අභිතිසිද්ධං නතෙව අභිතිපජ්ඣතති.”

43. අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන සාවස්ථි තදවසරි. තත්ථ සුදං භගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාරපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. අථ ඛො අනාරපිණ්ඩකො ගහපති යෙන භගවා තෙත්තපසඛයමි. උපසඛයමිතො භගවතාං අභිවාදෙතො එකමනාං නිසීදි. එකමනාං නිසිනො, ඛො අනාරපිණ්ඩකො ගහපති භගවතාං එතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ භතො භගවා යොතනාය භක්තං සද්ධං භික්ඛුසංඝෙතනා”²ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන.

අථ ඛො අනාරපිණ්ඩකො ගහපති භගවතො අධිවාසනං විදිතො උච්චාසයනා භගවතාං අභිවාදෙතො පදකමිණං කතො පසාමි. අථ ඛො අනාරපිණ්ඩකො ගහපති තස්සා රක්ඛියා අවවයෙන පණ්ණං ඛාදනියං භොජනියං පටියාදපෙතො භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි ‘කාලො භතො නිට්ඨිකං භක්තනති.’

1. හස්සරං - මජ්ඣ.

42. එ සමයෙහි මිනිස්සු ඇතුළුගම් බත්තලෙහි දික්සහළා පුටුය, පළඟය කොඳුපලසය, විසිතුරු එළලොම් ඇතිරිය, එළලොම් මුවා සුදු ඇතිරිය, පුළුන් ඇතිරිය, එළලොම්මුවා සන පුළුඇතිරිය, සිංහරූපාදියෙන් විසිතුරු එළලොම්මුවා ඇතිරිය, එක් පිටෙහි ලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරිය, දෙපිටු ලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරිය, රන්කම් කොට තිහිරි හුයින් කළ පසතුරුණ, රන්කම් කළ තිහිරි පසතුරුණ, ලොම්මුවා පලස, නිළියන් සොළොස් දෙනකුත් හට තටන්තට තරම් ඉඩ ඇති එළලොම්මුවා මහඇතිරිය, ඇතුන් පිට අතුරන ඇතිරිය, අසුන් පිට අතුරන ඇතිරිය, රියතුළ අතුරන ඇතිරිය, අසුන්දිව්සමින් කළ පසතුරුණ, කෙසෙල්මුවසමින් කළ මහභූ පසතුරුණ, රතු උඩුවියන් සහිත වූ යහනය, ඉස්දෙර පාමුල රතු කොට්ට ඇති යහනය යන මෙසේ වූ උසසුන් මහසුන් පනවත්. මහණහු කුකුස් කරන්තාහු එහි නො හිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, දික්සහළා පුටුව ද පළඟ ද පුළුන් ඇතිරිය ද- හැර සෙසු ගෘහී විකෘතයන්හි (ගිහියන් පැනැවූ අසුන්හි) වැදගෙන් තට නොව ඉදගන්තට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි මිනිස්සු ඇතුළු ගම් බොහුන් හලෙහි පුළුන් බහා යොද පිළියෙළ කළ ඇඳන් ද පුටු ද පනවත්. මහණහු කුකුස් කෙරෙන්, එහි නො හිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ගිහින් පිළියෙළ කළ ඇඳ පුටු ආදියේ වැදගෙන්- තට නොව ඉදගන්තට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

43. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගම් නියමිගම් පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනාසේක්, සැවැත්නුවර ජෙතවන නම් වූ අනේපිඩු සිටුහුගේ අරමු වසනසේක. එ කලා (එක් දිනක්) අනේපිඩු සිටු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹී ඔබ වැද පසෙකැ හිඳගත්තේ ය. හේ එකත් පසෙක හුන්නේ “වහන්ස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂු සඛ්‍යා සහිත ව සෙට දවසට මාගේ බත ඉවසනසේක්ව”යි කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬ බැවින් එය ඉවසුසේක.

ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දන හුනස්නෙන් නැගීසිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්මැගියේ ය. ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු එ රය ඇවැමෙන් ප්‍රණීත බාද්‍ය භොජ්‍ය පිළියෙළ කරවා “වහන්ස, දන් වඩනට කාලය ය බත පිළියෙළ කොට නිමැවිණැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වායැවීය.

අප්ථං ඛො භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙතො පක්ඛව්වරමාදය
යෙන අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස නිවෙසනං තෙනුප බ්බමි.
උපසබ්බමිතො පඤ්ඤාතො ආසනෙ නිසිදි සග්ගිං භික්ඛුසබ්බෙන.
අප්ථං ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති පුබ්බපවුට්ඨං භික්ඛුසබ්බං පණ්ණෙන
බාදනියෙන භොජනියෙන සහස්සා සන්තප්පෙතො සමප්පාරෙතො
භගවන්තං භුක්ඛාවිං ඔනිතපක්ඛපාණිං එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං
නිසිනො ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච:
“කපාභං භන්තෙ ජෙතවනෙ පටිපජ්ජාමි”ති.

“තෙන භි කං ගහපති ජෙතවනං ආගතානාගතස්ස වාතුඤ්ඤාසස්ස
සබ්බස්ස පතිට්ඨාපෙති”ති.

“එවං භන්ත”ති ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති භගවතො
පටිසසුතො ජෙතවනං ආගතානාගතස්ස වාතුඤ්ඤාසස්ස සබ්බස්ස
පතිට්ඨාපෙයි.

අප්ථං ඛො භගවා අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං ඉමාහි ගාථාහි
අනුමොදි:

44. සිතං උණං පටිභතති තතො වාළමිගානි ව
සිරිංසපෙ¹ ව මකසෙ සිසිරෙ වාපි වුට්ඨියො.

තතො වාතාතපො සොරො සඤ්ජාතො පටිභඤ්ජති.
ලෙණස්සඤ්ඤා පුබ්බස්සඤ්ඤා ක්කාසිතුස්සඤ්ඤා විපසස්සිතුං

විහාරදනං සබ්බස්ස අග්ගං පුද්දධන වණ්ණිකං
තස්මා හි පණ්ඩිතො පොයො සමපස්සං අත්ථමත්තතො

විහාරෙ කාරයෙ රමෙම වාසයෙත්ථ බහුසසුතෙ.
තෙසං අත්තස්සඤ්ඤා පානස්සඤ්ඤා වත්ථසෙනාසනානි ව

දදෙය්‍ය උජ්ජුතෙසු විප්පසන්තන වෙතසා.
තෙ තස්ස ධම්මං දෙසෙති සබ්බදුක්ඛාපහුදනං
යං සො ධම්මං ඉධඤ්ඤා පරිනිබ්බාති අනාසවොති.

අප්ථං ඛො භගවා අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං ඉමාහි ගාථාහි
අනුමොදිතො උට්ඨායාසනා පක්ඛමි.

1. සිරිසපෙ - මජ්ඣ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ඒ පෙරවරු සෙවෙහි හැදපෙරෙවැ පා සිවුරු ගෙන අනේපිඩු සිටුහුගේ ගෙය වෙතට එළැඹිසේක. එළැඹි පනවා තුඩුණු අසුන්හි බිත්සහන හා වැඩැහුන්සේක. එ කල අනේපිඩු සිටු බුදුපාමොක් බිත්සහන ප්‍රණීත වූ බාදායෙන් හෝජා-යෙන් සියතින් සතළුවා පවරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොජුන් වළඳ නිමවා පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අතැති නියා දක ඔබට එකත් පසැ හිදගත්තේ ය. එසේ හුන්නේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මම ජෙනවනය පිළිබඳ වැ කෙසේ නම් පිළිපදිම ද”යි ඇසුයේ ය.

“එසේ වී නම් ගැහැවිය පැමිණි නො පැමිණි සිවුදිගට අයත් බිත්සහනට පිහිටුවන්නා (පිරිනමන්නා)”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

“එසේ ය, වහන්සැ”යි කියා අනේපිඩු සිටු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ජෙනවනය සිවු දිගට අයත් එහි පැමිණි නො පැමිණි (සියලු) බිත්සහන සතු කොට පිරිනැමී ය.

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඩු සිටුහට මේ ගාථා-වලින් අනුමෝදනා කළසේක.

44. විහාරය වූ කලි ශීතය ද උෂ්ණය ද එයින් අන්‍ය වූ චණ්ඩමාග-යන් ද සර්පයන් ද මැසීමදුරුවන් ද සිසිල්සුළං ද වැසි ද වළහයි.

එයින් අන්‍ය වූ හටගත් දඩි අවු සුළං ද (විහාරය කරණ කොට ගෙන) වැළැකෙයි. විවික්ක වැ විසීම පිණිස ද දෘෂ්ටිධම් සුඛවිහරණය පිණිස ද ධ්‍යාන වඩනු පිණිස ද විවසුන් වඩනු පිණිස ද විහාරය (යොග්‍ය ස්ථාන වේ).

එහෙයින් සංඝයාට විහාර පිළියෙළ කොට දීම අග්‍ර පිනෙකැ යි හැම බුදුවරයක්හු විසින් වර්ණිත ය. එ බැවින් නුවණැති පුරුෂ තෙමේ තමාගේ අභිවෘද්ධිය දක්නේ,

සිත්කලු විහාරයන් කරන්නේ ය. එහි බොහෝ ඇසු පිරු තන් ඇති භික්ෂූන් වස්වන්නේ ය. සෘජු ගුණ ඇති ඔවුන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පහන් වූ සිතින් යුතු ව ඒ භික්ෂූනට ආහාර ද පාන ද වස්ත්‍ර ද ඥානාසන ද දෙන්නේ ය.

ඒ (දයක) තෙම යම් දහමක් දන ගෙන ආසුව රහිත වූයේ මෙ අත්බවිහිදි කෙලෙස් පිරිනිවනින් පිරිනිවෙන්නේ ද (රහත් බවට පැමිණෙන්නේ ද) එසේ වූ සියලු සසර දුක් දුරුන දහමක් ඒ භික්ෂූහු ඔහුට දෙසන්නාහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ ගාථාවලින් අනේපිඩු සිටුහට අනුමෝදනා බණ වදා හුනස්නෙන් නැගී නික්මවැඩිසේක.

45. තෙත බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතර්ථස්ස ආර්ථිකසාවකස්ස මහාමක්ඛස්ස සංඛ්‍යාතං භොති. ආයස්මා උපතංඤ්ඤා සක්කාදුක්ඛො පච්ඡා ආගුණ්‍යො විප්පකතභොජනං ආනන්ධාරිකං භික්ඛුං වුට්ඨාපෙයි. භත්තං කොලාහලමිහොයි. අපං බො සො මහාමක්ඛො උජ්ඣායති ථියති විපාවෙති: “කථං භි නාම සමණා සක්කාදුක්ඛො පච්ඡා ආගුණ්‍යො විප්පකතභොජනෙ භික්ඛු වුට්ඨාපෙස්සන්ති, භත්තං කොලාහලමිහොයි. නත්තු නාම උඤ්ඤා අඤ්ඤාපි නිසිතෙතන යාවද්දාං භුද්දානති” අපෙසාසුං බො භික්ඛු තස්ස මහාමක්ඛස්ස උජ්ඣායන්තස්ස ථියන්තස්ස විපාවන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ථියන්ති විපාවෙති: “කථං භි නාම ආයස්මා උපතංඤ්ඤා සක්කාදුක්ඛො පච්ඡා ආගුණ්‍යො විප්පකතභොජනං ආනන්ධාරිකං භික්ඛුං වුට්ඨාපෙස්සන්ති. භත්තං කොලාහලං අහොයි”ති. අපං බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමාදං ආරොචෙසුං.

“සමථි කිරි තිං උපතැදී පවතා ආගතති විසකකතොජනං
ආනතාරිකං හික්ඛිං වුට්ඨාපෙසි හකනණං ඉකාලාහලං අහොසි”ති.

“සමථං භගවත.”

විගර්හි බුද්ධෝ හඟවා: “කථං හි නාම තං මොසපුරිස පච්ඡා ආශුක්ඛං විපකකභොජනං ආනන්ධරිකං භික්ඛුං වුට්ඨාපෙසසයි. හසාශ්කං කොලාහලං අභොධි. නෙතං මොසපුරිස අපසන්නානං වා පසාද්‍ය -පෙ- විගර්හිනා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතයි.

“න භික්ඛවෙ විපක්ඛතභොජනො භික්ඛු වුට්ඨාපෙතබ්බො. යො වුට්ඨාපෙය්‍ය ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. සචෙ වුට්ඨාපෙති පචාරිතො ච භොති. ‘ඤජ් උදකං ආහරා’ති චක්ඛතබ්බො. එවිකෙඤ්ඤං ලභෙත ඉචෙච්චං කුසලං. නො චෙ ලභෙථ සාධුක්කං පිණ්ණාති ගිලිච්චා වුට්ඨිතරස්ස ආසනං දුතබ්බං. නඤෙචාහං භික්ඛවෙ කෙනචි පරියායෙන වුට්ඨිතරස්ස භික්ඛුනො ආසනං පට්ඨාගෙතබ්බතති වදුමි. යො පට්ඨාගෙය්‍ය ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

1. විපක්ෂකණ්ඩායම - 32.

45. එ සමයෙහි වනාහි ආර්ථික ශ්‍රාවක වූ එක්තරා මහඟුමැත්තකුගේ සමයයාට පිරිනැමෙන බතෙක් වෙයි. ආයුෂ්මත් ශාක්‍යපුත්‍ර උපතාදයෝ හැමට පසු ව අවුත් සමීපයෙහි හුන් අඩාළ බොජුන් ඇති (වළඳ නො නිමි) භික්‍ෂු නමක් නැගිටුවූහ. බොජුන්හල කලබල සහිත විය. එකල්හි ඒ මහඟුමැත්තා “කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ පසු වැ අවුත් බොජුන්වළඳා නොනිමි භික්‍ෂුන් නැගිටුවන්නාහු ද, එයින් බොජුන්හල කලබල සහිත විය. අන් තැනෙක හිඳ රිසිතාක් වළඳන්නට නො හැකි දැ”යි පහත් කොට සිතයි, දෙස් නහයි, කුණු පතුරුවයි. භික්‍ෂුහු පහත් කොට සිතන දෙස් නගන කුණු පතුරුවන ඒ ඟුමැත්තාගේ වචනය ඇසූහ. යම් මහණ කෙනෙක් අලොභ්‍ය ද... ඔහු (ද) “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් ශාක්‍යපුත්‍ර උපතාදයෝ පසු ව අවුත් බොජුන් වළඳ නො නිමි සමීපයෙහි හුන් භික්‍ෂුනමක් නැගිටුවන්නෝ ද, එයින් බොජුන්හල කලබල සහිත වී” යැ යි පහත් කොට සිතත්, දෙස් කියත්, කුණු පතුරුවත්. එ කල ඒ භික්‍ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“සැබැඳ උපතාදයෙනි, තෙපි පසුව අවුත් බොජුන් වළඳා නොනිමි මහණක්හු නඟාසිටුවූහු ද (එයින්) බොජුන්හල කලබල සහිත වී දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවදළසේක.

“සැබැව, වහන්සැ”යි (උපතාද තෙරණුවෝ කීහ.)

“භික්‍ෂු පුරුෂය තෝ පසුව අවුත් සමීපයේ හුන් වළඳා නො නිමි (සමීපයෙහි වළඳමින් හුන්) මහණක්හු කෙසේ නැගිටුවියෙහි ද? බොජුන්හල (එයින්) කලබල සහිත වූයේ ය. භික්‍ෂු පුරුෂය, මෙය නො පහත් වූවන්ගේ පැහැදිලි පිණිස හෝ ... නො වේ” ය යි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගැඹුණුසේක. ගරභා දැනමි කරා කොට,

“මහණෙනි, අඩාළ බොජුන් ඇති (වළඳ නොනිමි) මහණ නො නඟා සිටුවියැයුතු. යමෙක් ඔහු නඟා සිටුවන්නේ නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. ඉදින් (ඇවැත් නොතකා) නඟා සිටුවන්නේ නම්, මෙ කෙම පවරන ලද්දේ ද වන්නේ ය. ‘වඩින්න, පැත් ගෙනෙන්නැ’යි වැඩිමාලු මහණ තෙම කියැයුතු (වැඩිමහල් මහණහට කියැ යුතු). එසේත් මෙය ලබන්නේ නම් ඒ මැනවි, ඉදින් නො ලබන්නේ නම් මනාසේ බත්තළු ගිලා වැඩිමහලු මහණහට අස්න දියැයුතු. මහණෙනි, මේ කිසි කරුණෙකින් වැඩිමහලු මහණහට ආසනය ප්‍රතිබාහන කළයුතු යැයි නො කියමි. යමෙක් ප්‍රතිබාහනය කරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකියා භික්ඛු ගිලානෙ භික්ඛු වුට්ඨාපෙත්ති. ගිලානා එවං වදෙත්ති 'න මයං ආවුසො සංකොම වුට්ඨානුං ගිලානමා'ති. 'මයං ආයසමිනෙතා වුට්ඨාපෙත්තාමා'ති පරිග්ගහෙත්වා වුට්ඨාපෙත්වා සිත්තෙ මුඤ්චති. ගිලානා මුඤ්චතා පපත්තති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ගිලානො වුට්ඨාපෙතබ්බො. යො වුට්ඨාපෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨො”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකියා භික්ඛු 'ගිලානා මයමිතා අවුට්ඨාපනියා'ති වරසෙය්‍යායො පළිබ්බදෙති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස පතිරූපං සෙය්‍යං දතුකති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකියා භික්ඛු ලෙසකපෙත සෙත්තසන්තං පටිබාහනති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ලෙසකපෙත සෙත්තසන්තං පටිබාහිතබ්බං. යො පටිබාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨො”ති.

47. තෙන ඛො පන සමයෙන සත්තරසවකියා භික්ඛු අඤ්ඤිතරං පච්චකතිමං මහාවිහාරං පටිසංඛාරොකති 'ඉධ මයං වසසං වසිත්තාමා'ති. අද්දසංසු ඛො ඡබ්බකියා භික්ඛු සත්තරසවකියෙ භික්ඛු විහාරං පටිසංඛාරොනෙතා. දිස්වාන එවමාහංසු 'ඉමෙ ආවුසො සත්තරසවකියා භික්ඛු අඤ්ඤිතරං විහාරං පටිසංඛාරොකති, හද්ද නෙ වුට්ඨාපෙත්තාමා'ති. එකමෙව එවමාහංසු: 'ආගමෙථ ආවුසො යාව පටිසංඛාරොකති, පටිසංඛාරෙත වුට්ඨාපෙත්තාමා'ති අථ ඛො ඡබ්බකියා භික්ඛු සත්තරසවකියෙ භික්ඛු එතදවොචු: 'උට්ඨෙඨාචුසො අමිතාකං විහාරො පාපුණ්ණති'ති.

“නනු ආවුසො පටිගච්චෙව ආවිකතිතබ්බං. මයඤ්ඤි අඤ්ඤං පටිසංඛාරෙය්‍යාමා”ති.

“නනු ආවුසො සංඛිකො විහාරො?”ති.

“ආම ආවුසො, සංඛිකො විහාරොති”.

“උට්ඨෙඨාචුසො, අමිතාකං විහාරො පාපුණ්ණති”ති.

46. එ සමයෙහි සවැගි මහණු ගිලන් ගික්කුන් නගාසිටුවත්. “ඇවැත්නි, නැගි සිටීන්නට නො හැක්කම්හ ගිලනුම්හ”යි ගිලන් මහණු වෙසේ කියත්. ‘අපි ආයුෂ්මතුන් නගාසිටුවම්හ’යි කියා ඔහු ගිලන් මහණුන් අල්ලා නගාසිටුවා (එසේ) නැගි සිටියවුන් අතහරිත්. ගිලන් මහණු කලාන්ත ව වැටෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලනා නො නැගිටුවියයුතු. යමෙක් නැගුටුවන්නේ නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සවැගි මහණු ‘අපි ගිලනුම්හ, නො නගාසිටුවිය යුත්තම්හ’යි කියා (සුව පහසු දෙන) මනායහන් අවුරාගෙන සැකපෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලනාහට සුදුසු යහනක් දෙන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සවැගි මහණේ ස්වල්පමාත්‍ර ආබාධයෙකුත් සෙනසුන් පිළිබඟත් (අන්තෙකකුට එය පරිභෝග කරන්නට නො දෙත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අල්පමාත්‍ර ආබාධයෙකින් සෙනසුන් නො පිළිබැඟිය යුතු. යමෙක් පිළිබඟන්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

47. එ සමයෙහි සතොළොස්වැගි මහණේ ‘අපි මෙහි වස් වසන්නම්හ’යි කියා පිටිසරබද වහවෙහෙරක් පිළිසකර කෙරෙත්. සවැගි මහණේ වෙහෙර පිළිසකර කරන සතොළොස්වැගි මහණුන් දුටුහ. දක, ‘ඇවැත්නි, මේ සතොළොස්වැගි මහණු එක්තරා වෙහෙරක් පිළිසකර කෙරෙත්. අපි දන් උන් නගාසිටුවම්හ’යි කීහ. ඔවුන් අතුරෙන් සමහරු ‘ඇවැත්නි, පිළිසකර කොට නිමවන තෙක් බලාපොරොත්තුවුව, පිළිසකර කොට නිමි කල්හි නගාසිටුවන්නම්හ’යි කීහ. එ කල්හි සවැගි මහණු සතොළොස්වැගි මහණුන් බණවා ‘ඇවැත්නි, නැගිසිටිවු (ඉවත්වවු) විහාරය අපට පැමිණේ යැ’යි කීහ.

“ඇවැත්නි, කල් කඩා ම කියැයුතු වූයේ නො වේ ද? (එසේ කියන ලද නම්) අපි අන් වෙහෙරක් පිළිසකර කරන්නාමෝ වේ ද”යි ඔහු කීහ.

“ඇවැත්නි, විහාරය සහසතු නො වේ ද?”යි සවැගියෝ ඇසූහ:

“එසේ ය ඇවැත්නි විහාරය සහසතුයැ”යි ඔහු කීහ.

“ඇවැත්නි, නැගිටින්න (ඉවත්වන්න) විහාරය අපට පැමිණේයැ”යි සවැගියෝ කීහ.

“මහලලකො ආවුසො විහාරො. තුමෙහ 'පි වසථ මයමිච්ඡිසංසාරා”ති. “උදෙශිථාචුසො අමුතාකං විහාරො පාපුණාති”ති. තුපිතා අනත්තමනා සිව්භියං ගහෙතො නික්කඩ්ඨිසංසාරා රොදන්ති. භික්ඛු එවමාහංසු “කිසං තුමෙහ ආවුසො රොදන්ති.”

“ඉමෙ ආවුසො ජබ්බගගියා භික්ඛු තුපිතා අනත්තමනා අමුත සංඝිකා විහාරා නික්කඩ්ඨන්ති.”ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අජීවිජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති වියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛු තුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සංඝිකා විහාරා නික්කඩ්ඨසංසාරාති”ති.

අථ ටො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- සචං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බගගියා භික්ඛු තුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සංඝිකා විහාරා නික්කඩ්ඨන්ති. සචං හගවා -පෙ- විගර්භිත්වා ධම්මං කථං කන්තා භික්ඛු ආමනෙත්ති.

“න භික්ඛවෙ තුපිතෙන අනත්තමනෙන භික්ඛු සංඝිකා විහාරා නික්කඩ්ඨිතබ්බො. යො නික්කඩ්ඨියා, යථාධම්මො කාරෙතබ්බො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සෙනාසනං ගාහෙතුන්ති.”

48. අථ ටො භික්ඛුනං එතදහොසි: ‘කෙන නු ටො සෙනාසනං ගාහෙතබ්බන්ති?’ හගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමන්තාගතං භික්ඛුං සෙනාසනගාහාපකං සම්මන්තිතුං: යො න ඡන්දගතිං ගච්ඡියා, න දෙසාගතිං ගච්ඡියා, න භයාගතිං ගච්ඡියා, න මොහාගතිං ගච්ඡියා, ගතිතාගතිපඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තිතබ්බො:

පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො, යාවිත්වා ව්‍යාකෙන්න භික්ඛුනා පටිඨලෙන සංඝිකා ඤාපෙතබ්බො:

“ඇවැත්නි, විහාරය මහත් ය, තෙපිත් වසවු. අපිත් වසන්-
නමු”යි සතොලොස්වැඩියෝ කීහ. එවිට සවැඟි මහණෝ කුපිත ව
නො සතුටු වූ, “ඇවැත්නි, නැගිහිටිවු” යැ යි කියා බෙල්ලෙන් අල්ලා
නික්මවත් (පිටතට ඇද දමත්.) ඔහු නික්මවනු ලබන්නාහු හඬත්.
“ඇවැත්නි, තෙපි කුමට හමුව ද”යි භික්ෂුහු අසත්.

“ඇවැත්නි, මේ සවැඟි මහණෝ කිපුණාහු නො සතුටු වූවාහු
අප සහසතු වෙහෙරින් නෙරපත්” යැ යි ඔහු කීහ.

“යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව්ද... ඔහු සවැඟි මහණහු කුපිත ව නො
සතුටු ව කෙසේ නම් භික්ෂුන් සහසතු වෙහෙරින් නෙරපන්නාහු
ද”යි ලාමක කොට සිත්, දෙස් නගත්, අඟුණ පතුරුවත්.

එ කල්හි ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැල
කළාහ ... “මහණෙනි, සවැඟි මහණහු කුපිත ව නො සතුටු ව මහණුන්
සහසතු වෙහෙරින් නෙරපන්නාහු ද? ඒ සැබෑ ද?” භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ අසා වදළුසේක. “සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි මහණහු
කීහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන් ගරභා දහමි කථා කොට
භික්ෂුන් බණවා,

“මහණෙනි, මහණකු කිසි නො සතුටු ව මහණෙක් සහ සතු
වෙහෙරින් නො ම නෙරැපියැයුතු. යමෙක් නෙරැපන්නේ වී නම්
ඔහුට ධර්මය වූ පරිදි (විනයනීතිය පරිදි) දඩුවම් කැරවියැයුතුය.
මහණෙනි, සෙනසුන් ගන්වන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

48. එ කල්හි මහණුනට ‘කවරකු විසින් සෙනසුන් ගැන්විය යුතු
ද?’යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ වග දන්වූහ.

“මහණෙනි, අඛණ්ඩ පසෙකින් සමන්විත මහණක්හු සෙනසුන් ගන්-
වන්නකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. යමෙක් ඡන්දයෙන්
අගතියට නො යන්නේ ද, අච්ඡයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද
බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද මූළායෙන් අගතියට නො යන්නේ
ද ගත් නොගත් සෙනසුන් දන්නේ ද මේ ඒ අඛණ්ඩ පස ය.
මහණෙනි, ඒ මහණ මෙසේ සම්මත කටයුතු ය.

පළවු කොට (සෙනාසන ගාභාපන බව පිළිගනු පිණිස)
මහණෙක් යැදියයුතු. යැද, වියත් ප්‍රබල මහණක්හු විසින් සඛ්‍ය
තෙමේ මෙසේ දන්වියැයුතු:

“සුභානු මේ හටනා සමඟ, යඳි සබ්බසං පනනලං
සමඟ ඉන්ද්‍රානාමි භික්ඛු සෙනාසනභාසකං සමුදෙහනායා, එසා
සද්ධති.

සුභ්‍යාතු මේ හතේත සබ්බො. සබ්බො ඉත්තාමං. භික්ඛුං. සෙනාසනගාභාජකං සමම්නනාති. යසිසායසමිතො ඛමති ඉත්තාමසිස භික්ඛුතො සෙනාසනගාභාජකසිස සමම්නි. සො තුණ්හසිස, යසිස නසම්මති සො භාසෙයයි.

සම්මතයා සංකීර්ණ ඉස්තියාමයා හික්කු සෙනරාසනාගාරයකයා.
මමති සංකීර්ණය. තනමා කුණාටි. එවිමෙත. ධාරයාමි''ති.

අප මෙම සෙනාසභාගායකයානු භික්ෂුනං එතදභොසි:
 “කප්පනු මෙම සෙනාසභං ගාගෙතඛිඛිතාති.” හගවිතො එතමසං
 ආරොචෙස්සං.

“අනුජාතාමි භික්ඛවෙ පටම්ං ශ්‍රීකත්ති ගණතුං, භික්ඛු ගණතුං
සෙය්‍යා ගණතුං, සෙය්‍යා ගණතුං සෙය්‍යගණෙන ගාගෙතුන්ති.”

සෙය්ගෙන් ගෘහ නිවස සෙය්ග: උසස්දිස්ස.

“අනුජානාමි හිංසාවෙ විහාරංගෙන ගාලෙතුනාහි.”

විහාරයෙහි නාමය නම් විහාර. උපසංදයංසු - ප

“අනුජාතාමි හිසබිචේ පරිචේනාමෙකොත ගාමෙකුත්ති.”

පරිච්ඡින්නායක ගාලොවනා පරිච්ඡින්නා උසස්කිරීම.

“අනුරානාමි හිකිලෙ අනුභාගමී දාං, ගහිතෙ අනුභාගෙ අපෙක්ඛා හිකිලි ආගමිත්ති න අකාමා දතමෙමි”ති.

“වහන්ස, සඬා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඬා-
යාට පැමිණි කල් ඇත්තේ වී නම්, සඬා තෙමේ මෙනම් මහණු
සෙනසුන් ගන්වන්නකු කොට සම්මත කෙරේවා. මේ ඥාණිය යැ.

වහන්ස, සඬා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඬා තෙමේ
මෙනම් මහණු සෙනසුන් ගන්වන්නකු කොට සම්මත කෙරෙයි.
යම් ආයුෂ්ඨිකත්තට මෙනම් මහණට සෙනසුන් ගන්වන සම්මතිය
(දීම) රිසියෙන්තේ නම් හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසි-
යෙන්තේ නම් හේ කියාවා.

සඬායා විසින් මෙ නම් මහණ සෙනසුන් ගන්වන්නකු කොට
සම්මත විය. සඬායාට (එය) රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ
මෙය සලකමි” යනු යැ.

එ කල්හි සෙනසුන් ගන්වන මහණුට “කෙසේ නම් සෙන-
සුන් ගැන්වියැ යුතු ද?”යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට
මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පළමු කොට මහණුන් ගණන් කරන්නට, මහණුන්
ගැණ යහන් ගණින්නට, යහන් ගැණ යහන් පිරිසෙයින් (යහන්
ගණනට) යහන් ගන්වන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

යහන් ගණනින් යහන් ගන්වන්නාහු යහන් ඉතිරි කළාහ.

“මහණෙනි, විහාර ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නට අනුදනිමි”
යි වදළසේක.

විහාර ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නාහු විහාරයක් ඉතිරි
කළහ....

“මහණෙනි, පිරිවෙන් ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නට අනු-
දනිමි”යි වදළසේක.

පිරිවෙන් ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නාහු පිරිවෙනක් ඉතිරි
කළාහ.

“මහණෙනි, නැවත තව කොටසක් ද දෙන්නට අනුදනිමි. එ
අතිරේක කොටස ගත් කල අන් මහණෙක් ආශේ වී නම් නො
කැමැත්තෙන් (මුහුට) ඒ අනුභාගය (සෙනසුන් කොටස) නොදියැ
යුතු යැ” වදළසේක.

49. තෙන මො පන සමයෙන භික්ඛු නික්ඛිමෙ ධීනස්ස සෙනාසනං ගාභෙනති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නික්ඛිමෙ ධීනස්ස සෙනාසනං ගාභෙනබ්බං. යො ගාභෙය්‍ය ආප්පාන දුක්ඛටස්සා”ති.

තෙන මො පන සමයෙන භික්ඛු සෙනාසනං ගාභෙය්‍ය සබ්බකාලං පට්ඨාහතති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සෙනාසනං ගාභෙය්‍ය සබ්බකාලං පට්ඨාහිතබ්බං. යො පට්ඨාහෙය්‍ය ආප්පති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ වස්සානං තෙමාසං පට්ඨාහිතුං උතුකාලං න පට්ඨාහිතුතති.”

අථ මො භික්ඛුනං එතදහොසි “කති නු මො සෙනාසනගාහා?”ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“තයො මෙ භික්ඛවෙ සෙනාසනගාහා: පුරිමකො පච්ඡිමකො අනතරාමුක්ඛකො. අපරස්සුගතාය ආසාලභියා පුරිමකො ගාභෙනබ්බං, මාසගතාය ආසාලභියා පච්ඡිමකො ගාභෙනබ්බං, අපරස්සුගතාය පචාරණාය ආයතීං වස්සාවාසස්වාය අනතරාමුක්ඛකො ගාභෙනබ්බං. ඉමෙ මො භික්ඛවෙ තයො සෙනාසනගාහා”ති.

දුතියගාණවාරං නිවසීතං.

49. එ සමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු උපධාර සීමායෙන් පිටත සිටියා හට සෙනසුන් ගන්වන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ

“මහණෙනි, උපධාර සීමාවෙන් පිටත සිටි මහණහට සෙනසුන් නො ගැන්වියැයුතු. යමෙක් ගන්වන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ” ය.

එ සමයෙහි මහණහු සෙනසුන් ගන්වා සියලු කාලයෙහි අන් මහණුන්ට පිළිබඟන් (එන්නට නො දෙත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ.

“මහණෙනි, සෙනසුන් ගන්වා (තමන්ට පවරවා ගෙන) සියලු කල්හි ප්‍රතිබාහනය (අන් මහණුන්ට එන්නට නො දී ඔවුන් බැහැර කිරීම සෙනස්න අත්හැර තමන් සතු කොටගෙන තැබීම) නො කළයුතු. යමෙක් ප්‍රතිබාහනය කරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, වස් තුන් මස තමා ඉන්නා සෙනස්න පිළිබඟන්නට (අන් අයට අත් කරගන්නට නොදී තමා සතුව ම පවත්වන්නට ද සතු කාලයෙහි [සෙසු මාස්හි] නො පිළිබඟන්නට [තමා සතු කොට ගෙන ම තබා නොගන්නට] අන් මහණුන් එය පරිහරණය කරන්නට ආවොත් ඔවුන් නො වළක් වන්නට) අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ කල්හි “සෙනසුන් ගැන්වීම කියෙක් ද?”යි භික්ෂුන්ට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළුසේක:)

“මහණෙනි, පුරිමකය, පඤ්චකය, අනාරාමිකකය යි සෙනසුන් ගැන්වීම තුනෙක, ඇසළ පුණ්‍යපසොළොස්වක ගියාට පසු දින පළමු සෙනසුන් ගැන්වීම කළයුතු. ඇසළ පුණ්‍යපසොළොස්වක ගතව මසක් ගිය කලැ පැයීම සෙනසුන් ගැන්වීම කළයුතු. වස් පවරණය ගත වූ කලැ (ඉතිරි අටමාසය යඳහා ද) එයින් මතු වස් විසීම පිණිස අනාරාමිකක සෙනසුන් ගැන්වීම කළයුතු. මහණෙනි, මෙ සෙනසුන් ගැන්වීම තුන යැ”.

දෙවෙනි බණවර නිමිසේ යි.

50. තෙන ටො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා උපනඤ්ඤා සක්කපුත්තො සාවතීයං සෙනාසනං ගහෙතො අඤ්ඤාතරං ගාමිකාවාසං අගමාසි. තත්ථි සෙනාසනං අග්ගතෙයි. අප් ටො තෙසං භික්ඛූනං එතදභොසි: “අයං ටො ආවුසො ආයඤ්ඤා උපනඤ්ඤා සක්කපුත්තො හණ්ඩනාකාරකො කල්හකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සමෙත අධිකරණකාරකො. සවායං ඉධ වසං වසිස්සති සබ්බෙව මයං න එංසුං වසිස්සාම. හඤ්ඤානං පුච්ඡාමා”ති.

අප් ටො තෙ භික්ඛූ ආයඤ්ඤානං උපනඤ්ඤා සක්කපුත්තං එතද-
භොසි: “නතු තයා ආවුසො උපනඤ්ඤා සාවතීයං සෙනාසනං
ගහිතන්ති.”

“එවමාවුසො”ති.

“කිං පන තං ආවුසො උපනඤ්ඤා එකො දො පටිබාහසි”ති.

“ඉධද්දනාහං ආවුසො මුඤ්ඤාමි. තත්ථ ගණ්ඨාමි”ති.

යෙ තෙ භික්ඛූ අභිච්ඡා සත්තුවධා උජ්ජනො කුක්කුච්චකා
සික්කාකාමා තෙ උජ්ඣායනති ධීයනති විපාවෙනති: “කපං හි නාම
ආයඤ්ඤා උපනඤ්ඤා සක්කපුත්තො එකො දො පටිබාහිස්සති”ති.
හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අප් ටො හගවා -පෙ- එතසම්.
නිදනෙ එතසම් පකරණෙ භික්ඛුසඛ්භං සන්තිපාතාපෙතො ආයසමනා
උපනඤ්ඤා සක්කපුත්තං පටිපුච්ඡි “සච්චං කිර තං උපනඤ්ඤා එකො
දො පටිබාහසි”ති.

“සච්චං හගවා.”

විගරහි බුද්ධො හගවා: “කපං හි නාම තං මොසපුරිස එකො
දො පටිබාහිස්සසි, තත්ථ තයා මොසපුරිස ගහිතං ඉධ මුක්කං.
ඉධ තයා ගහිතං තත්ථ මුක්කං. එවං ටො තං මොසපුරිස උභයත්ථ
පටිබාහිරො. නෙතං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං
වා භියොගාවාය. අප් ටො තං අප්පසන්නානං වෙච්ච අප්පසාදය
පසන්නානංඤ්ඤා එකච්චානං අඤ්ඤාචරණාය”ති. විගරහිතො ධම්මං කපං
කතො භික්ඛූ ආමනෙතයි: “න භික්ඛවෙ එකෙන දො පටිබාහිතබ්බා,
යො පටිබාහෙය්ඤ්ඤා අප්පසි දුක්ඛපසාදො”ති.

50. එ සමයෙහි ශාක්‍යපුත්‍ර වූ උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ සැවැත්හි සෙනසුන් ගෙන, එක්තරා කුඩා ගමෙක ආවාසයකට ගියේ ය. එහි ද සෙනස්නක් ලැබ ගත්තේ ය. එ කලා ඒ මහණනට, “ඇවැත්නි, මේ ශාක්‍යපුත්‍ර උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ අරගල කරන්නෙකි, කලහ කරන්නෙකි, විවාද කරන්නෙකි, කතාබහෙන් ආරාධුල් උපදවන්නෙකි, සංකයා අතර නඩු ඇති කරන්නෙකි. මේ කෙම මෙහි වස් වසන්නේ වී නම්, අපි හැම දෙනා ම පහසු සේ නො වසන්නවු. එබැවින් ඔහු විවාරවු” යි මෙ යික විය.

ඉක්බික්තෙන් ඒ මහණහු ශාක්‍යපුත්‍ර උපනඤ්ඤ තෙරුනට, “ඇවැත් උපනඤ්ඤයෙනි, ඔබ විසින් සැවැත්හි සෙනස්නක් ගන්නා ලද්දේ නොවේ ද?” යි කීහ.

“එසේ ය ඇවැත්නි” යි උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ කීහ.

“ඇවැත් උපනඤ්ඤයෙනි, කීමක් ද? එක් කෙනෙක් ම වූ ඔබ සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහන් කෙරෙත් ද (නමනට වෙන් කොට ගෙන සෙස්සන් එයින් වළක්වත් ද)?”

“ඇවැත්නි, දැන් මෙහි සෙනස්න මුදම්. (අත්හරිමි). එහි සෙනස්න ගනිමි” යි තෙරණුවෝ කීහ.

යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව් ද ලද දැයින් සතුටු වන්නෝ ද ලජ්ජා ද, කුකුස් කරන්නෝ ද, ශික්‍ෂා රකිනුයෙහි කැමැත්තෝ ද, ඔහු “කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍ර උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ එක් කෙනෙක් වූ සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහන්නෝ ද” යි පහන් කොට සිතත්, දෙස් නගත්, නො ඉණ පතුරවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා, ශාක්‍ය පුත්‍ර උපනඤ්ඤයන් බණවා, “උපනඤ්ඤයෙනි, තෙපි එක් කෙනෙක් වූ සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහවු ද? සැබෑ ද?” යි අසා වදළුසේක.

“සැබැව් භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි ඔබ කීහ.

“හිස් මිනිස, තෝ එකෙක් වූ කෙසේ නම් සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහයි ද හිස්මිනිස, හා විසින් එහි (සෙනස්නක්) ගන්නා ලද්දේ මෙහි (සෙනස්න) මුදන ලද්දේ ය. මෙහි (සෙනස්න) ගන්නා ලද්දේ එහි (සෙනස්න) මුදන ලද්දේ ය. හිස්මිනිස, මෙසේ ම තෝ දෙ තන්හි ම පරිබාහිර වූයෙහි (සෙනස්නක් නැත්තෙක් වූයෙහි). හිස්මිනිස, මෙය සස්න කෙරෙහි පහන් නො වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූවන්ගේ වැඩීම පිණිස ද නො වේ. වැළි නො පහන් වූවන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූ සමහර කෙනෙකුන්ගේ වෙනස් බව පිණිස ද වේ” යැ යි වෙසෙසින් ගැඹුණුසේක. ගරහා දැහැමි කතා කොට, මහණන් බණවා, “මහණෙනි, එක් මහණක්හු විසින් සෙනසුන් දෙකක් නො පිළිබැහිසයුතු (නමාට වෙන් කොට නො ගතයුතු). යමෙක් පිළිබහන්නේ නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුසේක.

51. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා භික්ඛූනං අනෙකපරියායෙන විනයකථං කථෙති. විනයස්ස වණ්ණං භාසති. විනයපරියක්ඛියා වණ්ණං භාසති. ආදිස්ස ආදිස්ස ආයසමිතො උපාලිස්ස වණ්ණං භාසති. භික්ඛූනං එතදභොධි: “හගවා ඛො අනෙකපරියායෙන විනයකථං කථෙති, විනයස්ස වණ්ණං භාසති, විනයපරියක්ඛියා වණ්ණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස ආයසමිතො උපාලිස්ස වණ්ණං භාසති. හදු මයං ආවුසො ආයසමිතො උපාලිස්ස සත්තිකෙ විනයං පරියාපුණ්ණාමි”ති. තෙ ව ඛෙසු භික්ඛූ ථෙරා ව නවා ව මජ්ඣිමා ව ආයසමිතො උපාලිස්ස සත්තිකෙ විනයං පරියාපුණ්ණති. ආයසමා උපාලි ධීතකො’ව උද්දිස්සති ථෙරානං භික්ඛූනං ගාරවෙන. ථෙරාපි භික්ඛූ ධීතකා’ව උද්දිසාපෙතති ධම්මගාරවෙන. තස්ස ථෙරා ථෙව භික්ඛූ කිලමනති ආයසමා ව උපාලි.

හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නවකෙන භික්ඛූනා උද්දිසනෙන සමතෙ වා ආසනෙ නිසිදිතුං උච්චතරතෙ වා ධම්මගාරවෙන. ථෙරෙන භික්ඛූනා උද්දිසාපෙතනෙන සමතෙ වා ආසනෙ නිසිදිතුං නිවතරතෙ වා ධම්මගාරවෙන”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඛෙසු භික්ඛූ ආයසමිතො උපාලිස්ස සත්තිකෙ ධීතකා’ව උද්දිසං පතිමානෙනා¹ කිලමනති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සමානාසනිකෙහි සහ නිසිදිතුන්ති.”

අප ඛො භික්ඛූනං එතදභොධි: “කිත්තාවතා නු ඛො සමානාසනිකො භොති?”ති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ත්වස්සනතරෙන සහ නිසිදිතුන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන සමඛුලා භික්ඛූ සමානාසනිකා එකමඤ්ඤා² නිසිදිතා මඤ්ඤා භිද්දිංසු. එකපියො³ නිසිදිතා පියං භිද්දිංසු. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ත්වග්ගස්ස මඤ්ඤා, ත්වග්ගස්ස පියන්ති.” ත්වග්ගො පි මඤ්ඤා නිසිදිතා මඤ්ඤා භිද්දි, පියො නිසිදිතා පියං භිද්දි.

1. පටිමානෙනා - සනා.

2. මඤ්ඤා - මජ්ඣ, පිච්ඡ.

3. පියො මජ්ඣ, පිච්ඡ.

51. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූනට නොයෙක් කරුණින් විනය කර්ම වදරනසේක. විනයයේ ගුණ වණන සේක. විනය බණ ඉගැන්වෙහි ගුණ වදරනසේක. ආදර්ශ කොට උපාලි තෙරුන්ගේ ගුණ වදරනසේක: “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වූ කලී නොයෙක් කරුණින් විනය කර්ම වදරනසේක. විනයයේ ගුණ වදරනසේක. විනය බණ ඉගැන්වෙහි ගුණ වදරන සේක. ආදර්ශ කොට කොට උපාලි තෙරුන්ගේ ගුණ වදරන සේක. ඇවැත්නි, අපි උපාලි තෙරුන් වෙත විනය පුහුණු කරමහ” යි භික්ෂූනට මේ සිත විය. ඒ බොහෝ ස්ථවිර භික්ෂූහු ද නවක භික්ෂූහු ද මධ්‍යම භික්ෂූහු ද උපාලි තෙරුන් වෙත විනය බණ උගනිත්. උපාලි තෙරණුවෝ තමනට වඩා මහලු තෙරුනට ගෞරවයෙන් සිටියාහු ම (සිට ගෙන ම) බණ උදෙසයි (උගන්වයි), ස්ථවිර (වැඩි මහලු) භික්ෂූහු ද සිටගත්තාහු ම ධර්මගෞරවයෙන් (විනය) උදෙසවාගනිත් (කියවා ගනිත්), එහි ස්ථවිර භික්ෂූහු ද උපාලි තෙරණුවෝ ද (බොහෝ වේලා) (සිටගත් වන ම සිටියාහු) වෙහෙසට පැමිණෙත්.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උදෙසන (බණ උගන්වන) නවක මහණහු විසින් ධර්මගෞරවයෙන් සමාන අස්නෙක හෝ වඩා උස් අස්නෙක හෝ ඉඳින්නට ද, උදෙස්වන (ඉගෙනගන්නා) ස්ථවිර භික්ෂූහු විසින් ධර්මගෞරවයෙන් සමාන අස්නෙක හෝ (උගන්වන තෙරුන්ගේ අස්නට) වඩා මිටි අස්නෙක හෝ හිඳින්නට ද අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

එ සමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂූහු උපාලි තෙරුන් සම්පයෙහි සිටගත්තාහු ම උදෙසීම බලාපොරොත්තු වන්නාහු වෙහෙසෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සමානාසනිකයන් සමග හිඳගන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ කල්හි භික්ෂූනට “කොපමණෙකින් සමානාසනිකයෙක් වන්නේ ද?” යි මෙ සිත විය. ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තුන් වසක් අතර ඇති (කමාට වඩා වස් එකක් හෝ දෙකක් වැඩි හෝ අඩු) මහණකු හා එක් අස්නෙහි ඉඳගන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ සමයෙහි බොහෝ සමානාසනික මහණහු එක් ඇදෙක හිඳ ඇඳ බිත්ඳහ. (කඩා දමූහ). එක් පුටුවෙක හිඳ පුටුව කැඩූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තුන් දෙනකුනට ඇඳ ද තුන් දෙනකුනට පුටුව ද අනුදනිමි” යි වදළසේක. තුන්දෙනෙක් ද ඇදෙක හිඳ එය කැඩූහ, පුටුවෙක හිඳ පුටුව කැඩූහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දුට්ඨග්ගස්ස මඤ්චං දුට්ඨග්ගස්ස පිටතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අසමානාසනිකෙහි සහ දීඝාසනෙ නිසිදිතුං කුක්ඛාදිමායනති. භගවතො එතමඤ්චං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙඤ්ච පණ්ඩිතං මාතුගාමං උභතො-
බ්බාද්දන්තං අසමානාසනිකෙහි සහ දීඝාසනෙ නිසිදිතුනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි ‘කිත්තකපට්ඨමං නු ඛො දීඝාසනං
හොති’ති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ යං තිණ්ණිකං පහොති¹ එත්තකපට්ඨමං
දීඝාසනතති.”

52. තෙන ඛො පන සමයෙන විසාඛා මිගාරමානා සඛ්ඤාසා
අඤ්ඤාසා සාලිඤ්ඤා පාසාදං කාරාපෙතුකාමා හොති හත්ථිනඛිකං, අථ
ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි “කිත්ත ඛො භගවතා පාසාදපරිභොගෙ
අනුඤ්ඤාතො කිං අනනුඤ්ඤාතො?”ති. භගවතො එතමඤ්චං
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සබ්බං පාසාදපරිභොගතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා පසෙනදීඝා කොසලස්ස
අයාසකා කාලකතා හොති. තස්සා කාලකිරියාය සඛ්ඤාසා බහුං
අකපපියහණ්ඩං උපපන්නං හොති. සෙය්‍යාථිදං ආසාදි පලලංඛනා
ගොණකො වික්කකො පටිකා පටලිකා තුලිකා විකකිකං උද්දලොමිකං
එකන්තලොමිකං කට්ඨිසස්ස කොසෙය්‍යං කුක්කකං කම්බලං හස්සුරං
අස්සසුරං රථසුරං අභිනාසාවෙණි කාදලිමිගපවරපච්චිකුරං සඋක්කරච්ඡදං
උභතොලොභිතකුපධානං. භගවතො එතමඤ්චං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආසාදියා පාදෙ ඡිද්දිඤ්චා පරිභුක්ඤ්ඤා,
පලලංඛනස්ස වාලෙ භිද්දිඤ්චා පරිභුක්ඤ්ඤා, තුලිකං විජට්ඨො බිම්බිකානං
කාතුං, අවසෙසං භුමිමසුරණං කාතුනති.”

1 . තිණ්ණිකං නපහොති - පිටු, මඤ්චං,

“මහණෙනි, දෙදෙනෙකුනට ඇද ද දෙදෙනෙකුනට පුටුව ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි භික්ෂු සමාසනික නොවන භික්ෂුන් හා දික් අස්නෙහි හිඳින්නට කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පණ්ඩකයා ද මාගම ද උභයොධාංජනකයා ද හැර, (සෙසු) අසමානාසනිකයන් හා එක් දීර්ඝාසනයෙහි ඉදගන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

එ කල්හි ‘කොතෙකින් පැයිම් අස්න දීඝාසනයක් වේ ද?’ යි භික්ෂූනට මෙ සිත විය ...

“යම් අස්නෙක් තුන් දෙනෙකුනට සැහෙයි ද. දීඝාසනය එ පමණින් පැයිම් අස්න යැ (තුන් දෙනෙකුනට පමණක් ඉදික හැකි අස්න අඩු ම ප්‍රමාණයේ වූ දික් අස්න යැ) යි වදළු සේක.

52. එ සමයෙහි මිහාර මාතෘ නම් වූ විශාඛා කොමෝ අලින්දයක් (ඉස්තෝප්පවක්) සහිත වූ ඇත්කුඹු සටහන් මත්තෙහි වැම් බැඳ තැනු ප්‍රාසාදයක් සංඝයා උදෙසා කරවන්නට කැමැත්ති වූවාය. එ කලා මහණුනට, “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූනට කෙබඳු ප්‍රාසාද පරිභෝගයක් අනුදන්නා ලද ද? කෙබඳු ප්‍රාසාද පරිභෝගයක් නො අනුදන්නා ලද ද?” යි මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, සියලු ප්‍රාසාද පරිභෝගය අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

එ සමයෙහි පසේනදී කොසොල් රජුගේ මිත්තණියෝ කල්‍යාණිකයා. ඇගේ කල්‍යාණියෙන්, දික්සහළා පුටු ය, පළහය, සකරභූලට වඩා දික් ලොම් ඇති ඇතිරි ය, එළලොම්ත් කළ විසිතුරු ඇතිරි ය, එළලොම් මුවා සුදු ඇතිරි ය, පුළුනෙන් පිරු ඇතිරි ය, ගනපුළු ඇති එළලොම් මුවා ඇතිරි ය, සිංහව්‍යාසාදී රූපයෙන් විසිතුරු එළලොම් මුවා ඇතිරි ය, එක් පැත්තෙක පමණක් ලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරි ය, දෙ පැත්තේ ම ලොම් ඇති එළ ලොම්මුවා ඇතිරි ය, කිහිරිහුයින් වියු රත්කසු කම් කළ පසතුරුණ, ලොම්මුවා පලස, නිළියන් සොළොස් දෙනෙකුන්ට සිට රඟ පාන්නට තරම් දික් පුළුල් ඇති මහ ඇතිරි ය, ඇතුන් පිට අතුරන ඇතිරි ය, අසුන් පිට අතුරන ඇතිරි ය, රියෙහි අතුරන ඇතිරි ය, අසුන් දිව්සමින් කළ පසතුරුණ, දෙපසැ රතු කොට්ට කැබු උඩු වියන් සහිත කෙසෙල් මුව සමින් කළ මහඟු පසතුරුණ යන මෙ බොහෝ අකැප බඩු යන බොහෝ නොකැප බඩු සංඝයාට උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, දික් සහළා පුටුවේ පා සිද පරිභෝග කරන්නට ද, පළඟෙහි ව්‍යාල රූප බිඳදමා පරිභෝග කරන්නට ද, පුළුන් මේව්වය මැහුම් ලිහා කොට්ට කරන්නට ද, ඉතිරි දෑ බ්‍රිච්ඡතුරුණ කරන්නට ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

53. තෙන ටො පන සමයෙන සාවස්සියා අවිදුරෙ අසුදු-
තරසම් ගාමකාවාසෙ ආවාසිකා හිතඛු උපස්සතා භොගති ආගතඛුක-
ගම්කානං හිතඛුතං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙත්තා. අර ටො තෙසං
හිතඛුතං එතදගොසි: “එතරහි ටො මයං ආවුසො උපස්සතා
ආගතඛුකගම්කානං හිතඛුතං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙත්තා. භද්ද මයං
ආවුසො සබ්බං සංසිකං සෙනාසනං එකස්ස දෙම තස්ස සත්තකං
පරිභුක්ඛ්ඤ්ඤාමා”ති. තෙ සබ්බං සංසිකං සෙනාසනං එකස්ස අදංසු.
ආගතඛුකා හිතඛු තෙ හිතඛු එතදවොදා: ‘අමානං ආවුසො
සෙනාසනං පඤ්ඤපෙත්තා’ති.

“නාසාවුසො සබ්බිකං සෙනාසනං සබ්බං අමෙහති එකස්ස
දිත්තනති.” “කිං පන තුමෙහ ආවුසො සබ්බිකං සෙනාසනං
වික්ඛප්පෙත්තා”ති.

“එවමාවුසො”ති. යෙ තෙ හිතඛු අප්පිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣා-
යනති වීයනති විපාවෙනති: “කපං හි නාම හිතඛු සබ්බිකං
සෙනාසනං වික්ඛප්පෙත්තනති”ති. අර ටො තෙ හිතඛු හගවතො
එතමස්ස ආරොචෙත්තං.

“සච්චං කීර හිතඛිවෙ හිතඛු සබ්බිකං සෙනාසනං වික්ඛප්පෙ-
තති”ති?

“සච්චං හගවා.”

විගරහි බුද්ධො හගවා: “කපං හි නාම තෙ හිතඛිවෙ මොස-
සුරීසා සබ්බිකං සෙනාසනං වික්ඛප්පෙත්තනති. නොතං හිතඛිවෙ
අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ-” විගරහිත්වා ධර්මං කපං කථා
හිතඛු ආමනොසයි:

පඤ්චමානි හිතඛිවෙ අවික්ඛප්පියානි න වික්ඛප්පෙත්තධානි
සමෙක්ඛන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. වික්ඛප්පිතානි අවික්ඛප්පි-
තානි භොනති. යො වික්ඛප්පෙත්ත ආපත්ති දුලලවිග්ගස්ස. කතමානි
පඤ්ච: ආරාමො ආරාමවිපල්ල. ඉදං පයමං අවික්ඛප්පියං න වික්ඛප්පෙ-
ත්තධානං සමෙක්ඛන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා වික්ඛප්පිතමිති
අවික්ඛප්පිතං භොති. යො වික්ඛප්පෙත්ත ආපත්ති දුලලවිග්ගස්ස.

විභාරො විභාරවිපල්ල. ඉදං දුතියං අවික්ඛප්පියං: න වික්ඛප්පෙත්තධානං
සමෙක්ඛන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. වික්ඛප්පිතමිති අවික්ඛප්පිතං
භොති. යො වික්ඛප්පෙත්ත ආපත්ති දුලලවිග්ගස්ස.

53. එ යමයෙහි ඇවැත් නුවරට නොයුරෙහි එක්කරා කුඩා ගමෙක ආවාසයෙක වසන භික්ෂු ආගන්තුක වූ ද ගම්ක වූ ද භික්ෂුනට සෙනසුන් පනවන්නාහු එයින් පිඩාවට පත් වූහ. එකල ඒ භික්ෂුනට මේ සිත විය. “ඇවැත්නි, දන් වහාහි අපි ආගන්තුක වූ ද ගම්ක වූ ද මහණුනට සෙනසුන් පනවන්නාමෝ පිඩාවට පැමිණියමහ. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි සියලු සහසතු සෙනස්න එක් මහණකුට දෙමු. ඔහු සතු වූ එය පරිභොග කරන්නමු” යනු යි. ඔහු සියලු සහසතු සෙනස්න එක් මහණකුට දුන්හ. ආගන්තුක මහණහු ‘ඇවැත්නි, අපට සෙනසුන් පනවන්නැ’ යි කීහ.

“ඇවැත්නි සහ සතු සෙනස්නෙක් නැත. සියල්ල අප විසින් එක් මහණකුට දෙනලද” යි (නෙවාසික මහණහු) කීහ. “ඇවැත්නි, කීමෙක් ද? තෙපි සහසතු සෙනස්න එක් කෙනකුට පවරා දුන්නහු ද?” යි ඔහු ඇසූහ.

“එසේ ය, ඇවැත්නි” යි ඔහු කීහ. අල්පෙව් වූ ... යම් භික්ෂු කෙනෙක් වෙත් ද, ... ඔහු “කෙසේ නම් භික්ෂු සහසතු සෙනසුන් එකකුට පවරා දෙන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ඉක්බිති එ මහණහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

“මහණෙනි, මහණහු සහසතු සෙනස්න (එක් මහණකුට) පවරාදුන්නාහු ද? සැබෑ ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුසේක.

“එසේ ය භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි ඔහු කීහ.

“මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ භික්ෂු පුරුෂයෝ සහසතු සෙනස්න කෙනකුට පැවැරුවෝ ද? මෙය නොපහත් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද ... නො වේ” යැ යි වෙසෙසින් ගැඹුණු සේක. ගර්භා දහම් කරා කොට මහණුන් බණවා මෙය වදළුසේක:

“මහණෙනි, මේ පස සඛ්‍යා විසින් හෝ ගණ්‍යා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ අනෙකකුට (පෞද්ගලික අයිතියට) නො දිය යුතු ය, නො පැවරියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වේ. යමෙක් දෙන්නේ නම් තුලැසි ඇවැත් වන්නේ ය. කවර පසෙක් ද යත්: ආරාමය, ආරාම වත්ත, මේ පළමු වන නො දියයුතු දය ය. සඛ්‍යා විසින් හෝ ගණ්‍යා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ නො දියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වෙයි. යමෙක් දෙන්නේ නම් තුලැසි ඇවැත් වන්නේ ය.

විහාරය ද විහාර වත්ත ද දෙවෙනි අවික්ෂප්‍යය වස්තු ය. සඛ්‍යා විසින් හෝ ගණ්‍යා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් පුද්ගලයකු සතු කොට නො දියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද තුලැසි ඇවැත් වන්නේ ය.

මනෙඤ්ඤා පියං භිසි ඛිමොභනං ඉදං තතිසං අවිසසජ්ජියං. න විසසජ්ජනධම්මං සංඛන්ත වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විසසජ්ජි. තම්භි අවිසසජ්ජිතං භොති. යො විසසජ්ජයා ආපත්ති ථුලලව්වයසස.

ලොභකුමභි ලොභභාණකං ලොභවාරකො ලොභකවාහං වාසි ඵරපු කුඨාරි කුඤ්ඤො නිබාදනං ඉදං චතුසං අවිසසජ්ජියං. න විසසජ්ජනධම්මං සංඛන්ත වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විසසජ්ජිතම්භි අවිසසජ්ජිතං භොති. යො විසසජ්ජයා ආපත්ති ථුලලව්වයසස.

වලලී වෙථ වුඤ්ඤං ඛිමඤ්ඤං තිණං මහතිකා දරුභණ්ඩං මහතිකාභණ්ඩං ඉදං පඤ්ඤිමං අවිසසජ්ජියං. න විසසජ්ජනධම්මං සංඛන්ත වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විසසජ්ජිතම්භි අවිසසජ්ජිතං භොති. යො විසසජ්ජයා ආපත්ති ථුලලව්වයසස.

ඉමානි ටො භික්ඛවෙ පඤ්ඤි අවිසසජ්ජියානි න විසසජ්ජනධම්මානි සංඛන්ත වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා විසසජ්ජිතානිපි අවිසසජ්ජිතානි භොතති. යො විසසජ්ජයා ආපත්ති ථුලලව්වයසසා''ති.

84. අථ ටො හගවා සාවස්ථියං යථාභිරතං විහරිතො යෙන කීටාගිරි තෙන වාරිකං පක්කාමී මහතා භික්ඛුසංඛන්ත සද්ධිං පඤ්ඤිමනෙහි භික්ඛුසංඛන්ත සාරිපුක්කමොග්ගලොතෙහි ව. අසොසාසු ටො අසොසිපුනඛිසුකා භික්ඛු "හගවා කීර කීටාගිරි ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසංඛන්ත සද්ධිං පඤ්ඤිමනෙහි භික්ඛුසංඛන්ත සාරිපුක්කමොග්ගලොතෙහි ව". "හඤ මයං ආවුසො සඛං සඛිකං සෙනාසනං භාජෙම. පාපිච්ඡා සාරිපුක්කමොග්ගලොතා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසං ගතා. න මයං තෙසං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙසසාමා''ති. තෙ සඛං සඛිකං සෙනාසනං භාජෙසුං.

අථ ටො හගවා අනුපුබ්බන්ත වාරිකං වරමානො යෙන කීටාගිරි තදවසරි. අථ ටො හගවා සංඛිත්තලෙ භික්ඛු ආමජෙනාසි "ගච්ඡති තුමෙහ භික්ඛවෙ, අසොසිපුනඛිසුකෙ භික්ඛු උපසංඛන්තවා ඵවං වදෙථ: හගවා ආවුසො ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසංඛන්ත සද්ධිං පඤ්ඤිමනෙහි භික්ඛුසංඛන්ත සාරිපුක්කමොග්ගලොතෙහි ව. හගවතො ව ආවුසො සෙනාසනං පඤ්ඤපෙථ! භික්ඛුසංඛන්ත ව සාරිපුක්කමොග්ගලොතානානඤ්ඤා''ති.

ඇඳ ද පුටුව ද බිස්ස ද කොට්ටය ද යන මේ තෙවෙනි අවස්ථාවේ වස්තු ය. සඛ්‍යා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ (පුද්ගලයකු සතු කොට) නො පැවරිය යුතු ය. එසේ දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ ම වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද, තුලැසි ඇවැත් වන්නේ ය.

ලොහො සැළි ය, ලොහො පැණ, ලොහො කළ ය, ලොහො කටාරම, වැය, පොරොව, කෙටෙරිය, උදල්ල, නියන යන මේ සතර වන අවස්ථාවේ වස්තු ය. සඛ්‍යා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ පුහුලකු සතු කොට නො දියයුතු ය. යමෙක් එසේ දෙන්නේ ද ඔහුට තුලැසි ඇවැත් වන්නේ ය.

වැල්, හුන, මුදුනණ, බඩුස්තණ, සෙසු තෘණවර්ග, මැටි, ලිඬු, මැටිබඩු, යන මේ පස්වන අවස්ථාවේ වස්තු ය. සඛ්‍යා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ (පුහුල් සතු කොට) මහණකුට නො දියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද ඔහුට තුලැසි ඇවැත් වන්නේ ය.

මහණෙහි, මොහු අවස්ථාවේ (පුද්ගලයකු සතු කොට නො දිය යුතු) වස්තු පස් වගය ය. සඛ්‍යා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ (පුහුල් සතු කොට) නො දියයුතු ය. එසේ දෙන ලද ද නො දෙන ලද්දේ ම වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද ඔහුට තුලැසි ඇවැත් වන්නේ ය.

54. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර කැමැති තාක් වැස සැරියුත් මුගලන් දෙනම ද භික්ෂූන් පන්සියක් පමණ වූ මහත් මහණ මුළුවක් ද හා කීටාගිරි දනව්වට සැරියරා වැඩියේක. අසෂ්ඨ පුනබ්බසුක යන මහණහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැරියුත් මුගලන් දෙනම ද පන්සියක් පමණ වූ මහත් මහණ මුළුවක් ද කැටුව කීටාගිරියට වඩිනසේකැ” යි ඇසූහ. “ඇවැත්නි, අපි දැන් සියලු සභසතු දැ බෙදා ගනිමු. සැරියුත් මුගලන් දෙදෙනා ලාමක ආශා ඇත්තෝ ය, ලාමක ආශාවනට වගහ වුවෝ ය. අපි ඔවුනට සෙනසුන් නො පනවමු” යි ඔහු කතිකා කැරැගත්හ. ඔහු මෙසේ කතිකා කොට ගෙන සියලු සභසතු දැ බෙදූහ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් සැරියරා වඩිනාසේක් කීටාගිරියට පැමිණ වදළසේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොහෝ භික්ෂූන් බණවා “මහණෙනි, තෙපි යවු. අසෂ්ඨ පුනබ්බසුක මහණුන් කරා එළැඹ, “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පන්සියක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු සඛ්‍යා ද සැරියුත් මුගලන් දෙ නම ද කැටුව වඩිනා සේක. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ද භික්ෂු සඛ්‍යාව ද සැරියුත් මුගලන් දෙනමට ද සෙනසුන් පනවවු යැ” යි මෙසේ කියවු” යැ යි වදළසේක.

“එවං භගෙකං” ති ටො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිසසුඤ්ඤා යෙන අසසර්පුනබ්බසුඤ්ඤා භික්ඛු තෙනුපසඛකම්පු. උපසඛකම්ඤ්ඤා අසසර්පුනබ්බසුඤ්ඤා භික්ඛු එතදවොද්ධි: “භගවා ආවුසො ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසංඝොන සද්ධිං පඤ්චමකෙතති භික්ඛුසතෙති සාරිපුත්ත මොග්ගලොනෙති ච. භගවතො ච ආවුසො සෙනාසතං පඤ්ඤපෙථ භික්ඛුසඛකස්ස ච සාරිපුත්තමොග්ගලොනානඤ්ඤා” ති.

“නඤ්ඤා ආවුසො සඛිකං සෙනාසතං සබ්බං අමෙතති භාර්තං. සොගතං ආවුසො භගවතො. යසම්ච චිතාතෙ භගවා ඉච්ඡස්සති තස්මිං චිතාතෙ වසිස්සති. පාපිඤ්ඤා සාරිපුත්තමොග්ගලොනා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසං ගතා. න මෙයං තෙසං සෙනාසතං පඤ්ඤපෙස්සාමා” ති.

“කිං පන තුමෙහ ආවුසො සඛිකං සෙනාසතං භාර්තා” ති?

“එවමාවුසො” ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම අසසර්පුනබ්බසුඤ්ඤා භික්ඛු සඛිකං සෙනාසතං භාජෙස්සනති” ති.

අථ ටො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-” “සච්චං භගවා.”

“කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා සඛිකං සෙනාසතං භාජෙස්සනති, නෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ-” විගර්හිතා ධම්මො කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතයි:

“පඤ්චමානි භික්ඛවෙ අවෙහරිතානි න විහරිතධ්මානි සංඝොන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විහතානි පි අවිහතානි භොගාති. යො විහරෙය්‍ය ආපනති ජුලුච්ඡාසාලි.

කතමානි පඤ්ච: ආරාමො ආරාමවස්ථු ඉදං පඨමං අවෙහරිතං. න විහරිතධ්මං සංඝොන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විහතාමුපි අවිහතං භොගි. යො විහරෙය්‍ය ආපනති ජුලුච්ඡාසාලි.

“එසේ ය වහන්සැ” යි ඒ මහණහු භාගාවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී අසාර්ථ පුනබ්බසුක මහණුන් කරා එළැඹියාහ. එළැඹ අසාර්ථ පුනබ්බසුක මහණුන් බණවා, “ඇවැත්නි, භාගාවතුන් වහන්සේ පන්සියක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු සඛ්ඛයා ද සැරියුත් මුගලන් දෙනම ද කැටුව වඩනා සේක. ඇවැත්නි, භාගාවතුන් වහන්සේට ද භික්ෂු සඛ්ඛයාට ද සැරියුත් මුගලන් දෙනමට ද සෙනසුන් පනවවු” යැ යි කීහ.

“ඇවැත්නි, සහසතු සෙනසුනෙක් නැත. සියල්ල අප විසින් බෙදා ගන්නා ලද්දේ ය. භාගාවතුන් වහන්සේගේ පැමිණීම ස්වාගත ය (වැඩිසේ මැනව). භාගාවතුන් වහන්සේ යම් විහාරයෙක වසන්නට කැමැති වනසේක් ද එහි වසනසේක්වා. සැරියුත් මුගලන් දෙ දෙනා ලාමක ආයා ඇත්තෝ ය. ලාමක ආයාවනට වග වුවෝ ය. අපි ඔවුනට සෙනසුන් නො පනවන්නම්” යි අසාර්ථ පුනබ්බසුක දෙදෙනා කීහ.

“කීමෙක් ද ඇවැත්නි, තෙපි සහසතු සෙනසුන් බෙදාගත්තු ද?” යි ඔහු විචාළාහ.

“එසේ ය, ඇවැත්නි” යි ඔහු කීහ.

යම් මහණ කෙණෙක් අල්පෙව්ස ද ... ඔහු ‘කෙසේ නම් අසාර්ථ පුනබ්බසුක මහණහු සහසතු සෙනසුන් (තමන් සතු කොට) බෙදා ගත්තාහු ද’ යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ... සැබෑ ද?” යි භාගාවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. “භාගාවතුන් වහන්සේ සැබෑ යැ” යි ඔහු කීහ.

“මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ හිස් පුරුෂයෝ සහසතු සෙනසුන් බෙදා ගන්නාහු ද මහණෙනි, මෙය නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ ... නො වේ” යැ යි භාගාවතුන් වහන්සේ වදළ සේක. මෙසේ ගරහා, දහැරී කතා කොට, භික්ෂුන් බණවා මෙය වදළසේක:

“මහණෙනි, මේ වස්තු පස නො බෙදියැ හැකියැ, සඛ්ඛයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයකු විසින් හෝ නො බෙදියැයුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදන ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදන්නේ නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

කවර පසෙක් ද යත්: ආරාමය ද ආරාම වත්ත ද යන මේ පළමු වන නො බෙදියැ යුතු දෑ ය. සඛ්ඛයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ නො බෙදියැයුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදන ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදූයේ වී නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

විභාගය විභාගවනු ලබන දිනය අවසන්වන දිනය -පෙ-

මෙහි පිය. හිස බිමටදමන ලද නිසා අවසන්වන දිනය -පෙ-

ලොහකුඩම් ලොහකුණක ලොහවාරකො ලොහකුඩාම වාසි
එරසු කුඩාරි කුණලො කිට්ටන ලද වතුකු අවසන්වන දිනය -පෙ-

වලි වෙළු වුණු බඩබර තිණ මහත්තා දරුණුකු
මහත්තාහණකු ලද පණවිම අවසන්වන දිනය න විහරිතබ්බ සමඟන
වා ගණන වා පුණ්ණලෙන වා විහරිතවි අවසන්තා හොති යො
විහරෙය්‍ය ආපනි වූලප්‍රවණතාව.

ඉමානි මො හිසවිට පණි අවසන්වන දිනය න විහරිතබ්බානි
සමඟන වා ගණන වා පුණ්ණලෙන වා විහරිතවි පි අවසන්තානි
හොනති යො විහරෙය්‍ය ආපනි වූලප්‍රවණතාව.

හි. අර මො හගවා කිට්ටිසම යථාහිතතා විහරිතවා
යෙන ආලවි තෙන වාරික පකකාමි. අනුපුබ්බන වාරික වර-
මානො යෙන ආලවි තදවසරි. තත්‍ර සුදු හගවා ආලවිස විහරති
අභ්‍යාලවෙ වෙතිසෙ.

තෙන මො පන සමයෙන ආලවිකා හිසවු එවරුපානි නව-
කම්මානි දෙනති: පිණ්ඩනිකෙවපනමනෙතනපි නවකම්ම දෙනති,
කුඩ්ඩලෙපනමනෙතනපි නවකම්ම දෙනති, දාර්ථකපනමනෙතනපි
නවකම්ම දෙනති, අභ්‍යාලවිකරණමනෙතනපි නවකම්ම දෙනති,
ආලොකසනකරණමනෙතනපි නවකම්ම දෙනති, සෙනවිණ්ණකරණ-
මනෙතනපි නවකම්ම දෙනති, කාලවිණ්ණකරණමනෙතනපි නවකම්ම
දෙනති, ගෙරුකපරිකම්මකරණමනෙතනපි නවකම්ම දෙනති, ඡාදන-
මනෙතනපි නවකම්ම දෙනති, බන්ධනමනෙතනපි නවකම්ම දෙනති,

විහාරය, විහාර වත්ත යන මේ දෙවෙනි නො බෙදියැයුතු දෑ ය. සඬ්ඝයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ නොබෙදියැයුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදනා ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදුමේ වී නම් කුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

ඇඳ, පුටු, බිසි, කොට්ට යන මේ තෙවෙනි නො බෙදිය යුතු දෑ ය. ...

ලොහො සැලි, ලොහො පැණ, ලොහො කළ, ලොහො කටාරම්, වෑ පොරෝ කෙටෙරි, උදුලු නියන් යන මේ සිවුවන නො බෙදියැයුතු දෑ ය. ...

වැල්, හුන, මුදුනණ, බබුස්තණ, සෙසු තෘණ වර්ග, මැටි, ලිබ්බු මැටිබබු යන මේ හැම පස් වන නොබෙදියැයුතු දෑ ය. සඬ්ඝයා හෝ ගණයා හෝ පුද්ගලයා විසින් නො බෙදියැ යුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදන ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදන්නේ ද කුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

“මහණෙනි, මේ නොබෙදියැයුතු දෑ සඬ්ඝයා හෝ ගණයා හෝ පුද්ගලයා විසින් නො බෙදියැයුතු දෑ පස ය. බෙදන ලද්දහු ද නො බෙදන ලද්දහු ම වෙත්. යමෙක් බෙදන්නේ නම් කුලැයි ඇවැත් වන්නේ යැ” (යනු යි).

55. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කීවාහිරියෙහි රිසි තාක් වැස, අළවු කුටිර බලා නික්ම වැඩි සේක. පිළිවෙළින් සැරි යරණයෙක් අළවු කුටිරට පැමිණියේක. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අළවු කුටිර සම්පයේ අභ්‍යාලව ඉවෙතසඬානයේ වසන සේක.

එ සමයෙහි අළවු රට වැසි මහණහු මේ (මතු සඳහන් වන) පරිදි වූ නවාම් සම්මතිය දෙන්නාහ. මැටි පිඩක් තබන පමණිනුදු නවාම් සම්මතිය දෙත්, බිත්තියැ මැටි ආදියක් ගැ පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, දොර තබන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, අඟුල් වැටිය කරන (දොරපොලු සවිකරන) පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, කළු දොර සවි කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, බිත්ති ආදිය සුදුපැහැ කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, කළුපැහැ කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, ගුරු පිරියම් කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, සෙවිලි කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, බෙදනා පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්,

ගණ්ඨකාධානමනෙතනපි නවකමමං දෙනති, බණ්ඩුල්ලපටිසංඛරණ-
මනෙතනපි නවකමමං දෙනති, පරිභණ්ඩකරණමනෙතනපි නවකමමං
දෙනති, විසතිවසසිකමපි නවකමමං දෙනති, තිංසවසසිකමපි නව-
කමමං දෙනති, යාවජීවිකමපි නවකමමං දෙනති, ධුමකාලිකමපි
පරියොයිතං විහාරං නවකමමං දෙනති. යෙ තෙ භික්ඛු අභිච්ඡා-
-පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම
ආලව්කා භික්ඛු ඵලරූපානි නවකමමානි දක්ඛන්ති. පිණ්ඩනිකෙඛපන-
මනෙතනපි නවකමමං දක්ඛන්ති -පෙ- ධුමකාලිකමපි පරියොයිතං
විහාරං නවකමමං දක්ඛන්ති”ති. භගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-” “සච්චං භගවා.” -පෙ- විගර-
භිත්වා ධම්මං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතාසි:

“න භික්ඛවෙ පිණ්ඩනිකෙඛපනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං,
න කුඞ්ඩලෙපනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න දොරට්ඨපන-
මනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න අග්ගලවට්ඨිකරණමනෙතන නවකමමං
දතබ්බං, න ආලොකසන්ධිකරණමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න
සෙතවණ්ණකරණමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න කාලවණ්ණකරණ-
මනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න ගෙරුකපරිකමිකරණමනෙතන
නවකමමං දතබ්බං, න ඡාදනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න
බන්ධනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න ගණ්ඨකාධානමනෙතන නව-
කමමං දතබ්බං, න බණ්ඩුල්ල පටිසංඛරණමනෙතන නවකමමං
දතබ්බං, න පරිභණ්ඩකරණමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න විසති-
වසසිකං නවකමමං දතබ්බං, න තිංසවසසිකං නවකමමං දතබ්බං,
න යාවජීවිකං නවකමමං දතබ්බං, න ධුමකාලිකමපි පරියොයිතං
විහාරං නවකමමං දතබ්බං. යො දදෙයා ආපක්ඛි දුක්ඛවත්ථ.”

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අකතං වා විහාරං විපතකතං වා නවකමමං
දතුං. බුද්ධකෙ විහාරෙ කමමං ඕලොකෙත්වා ජප්පඤ්චසසිකං
නවකමමං දතුං. අඛිඤ්ඤාගෙ කමමං ඕලොකෙත්වා සත්තවට්ඨවසසිකං
නවකමමං දතුං. මහලලකෙ විහාරෙ පාසාදෙ වා කමමං ඕලො-
කෙත්වා දසඤ්ඤාවසසිකං නවකමමං දතුන්ති.”

ගණ්ඨිකාවක් තබන පමණින් නව්‍යාම සමූහය දෙත්, කැඩුම් බිඳුම් පිළිසකර කරන පමණින් නව්‍යාම සමූහය දෙත්, පිළක් කරන පමණින් නව්‍යාම සමූහය දෙත්, විසි වසකට ද නව්‍යාම සමූහය දෙත්, තිස් වසකට ද නව්‍යාම සමූහය දෙත්, දිවි හිමි කොට ද නව්‍යාම සමූහය දෙත්, දරසැයෙහි දුම් නැගීම ඉම් කොට ද කොට නිමැවූ විහාරය සඳහා නව්‍යාම සමූහය දෙත්, යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව් ද ... ඔහු කෙසේ නම් අළුවුරට වැසි මහණහු මෙසේ නවකම් සමූහය දෙන්නාහු ද මැටිපිඩක් තබන පමණින් නවකම් සමූහය දෙන්නාහු ද ... දරසැයේ දුම් නැගීම ඉම් කොට ද නිමැවූ විහාරය සඳහා නවකම් සමූහය දෙන්නාහු ද" යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

"මහණෙනි, සැබෑ ද ... ? යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුණේක. "එසේ ය, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ" යි මහණහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... ගැඹුණුණේක, ගරහා දහැමි කතා කොට මහණුන් බණවා මෙය වදළුණේක:

"මහණෙනි, මැටිපිඩු තබන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු. බිත්තිගැ මැටි ආදිය ගානා පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු. දෙර තබන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු. අගුල්වැටිය කරන පමණින් නවකම් නො දියැයුතු, කවුළු දෙර සවි කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, සුදුපැහැ කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, කළුපැහැ කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, ගුරු පිරියම් කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, සෙවිලි කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, බඳනා පමණින් නවකර්ම සමූහය නො දියැයුතු, ගණ්ඨිකාවක් තබන පමණින් නවකර්ම සමූහය නො දියැයුතු, කැඩුම් බිඳුම් පිළිසකර කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, පිළක් කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, විසි වසකට ද තිස් වසකට ද ... දිවි හිමි කොට නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, දර සැයෙහි දුම් නැගීම ඉම් කොට නිමැවූ විහාරය සඳහා නවකම් සමූහය නො දියැයුතු. යමෙක් දෙන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය.

මහණෙනි, නො කරන ලද්ද වූ අධාර කළ වැඩ ඇත්තා වූ හෝ විහාරය සඳහා නවකම් දෙන්නට අනුදැනිමි. කුඩා විහාරයෙහි හෝ (කළයුතු ව ඇති) වැඩ බලා සාවුරුද්දකට හෝ පස් හවුරුද්දකට හෝ සුදුසු වූ නවකම් සමූහය දෙන්නට ද, ගුරුළු පියාපත් බදු සෙවෙණි ඇති වෙහෙරෙක වැඩ බලා වම් සතකට හෝ අටකට සුදුසු වන පරිදි වූ නවකම් සමූහය දෙන්නට ද මහත් වෙහෙරෙක හෝ ප්‍රාසාදයෙක හෝ වැඩ බලා වම් දශයක් දෙළොස්ක් කල් පවත්නා පරිදි වූ නවකම් සමූහය දෙන්නට ද අනුදැනිමි" (යනුයි.)

56. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සබ්බං විහාරං නව්කම්මං දෙනති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සබ්බො විහාරො නව්කම්මං දතබ්බො. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු එකස්ස දෙව් දෙනති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ එකස්ස දෙව් දතබ්බො. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නව්කම්මං ගහෙඤ්ඤං අශ්ශං වාසෙතති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නව්කම්මං ගහෙඤ්ඤං අශ්ශං වාසෙතතබ්බො. යො වාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නව්කම්මං ගහෙඤ්ඤං සබ්බිකං පට්ඨාහතති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නව්කම්මං ගහෙඤ්ඤං සබ්බිකං පට්ඨාහිතබ්බං. යො පට්ඨාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකං වර්ෂෙය්‍යං ගහෙතුංති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නිසසීමෙ ධීතස්ස නව්කම්මං දෙනති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නිසසීමෙ ධීතස්ස නව්කම්මං දතබ්බං. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නව්කම්මං ගහෙඤ්ඤං සබ්බකාලං පට්ඨාහතති. භගවතො එතම්ඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නව්කම්මං ගහෙඤ්ඤං සබ්බකාලං පට්ඨාහිතබ්බං. යො පට්ඨාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ වෂ්ඨානං තෙමාසං පට්ඨාහිතුං උතුකාලං න පට්ඨාහිතුංති.”

58. එ සමයෙහි මහණනු සියලු ම විහාරය සඳහා නවකම් සම්මතිය දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සියලු විහාරය සඳහා නවකම් සමමන්තය නො දිය යුතු. යමෙක් දුන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුණේක.

එ සමයෙහි මහණුන් එක් මහණකුට නවකම් සම්මති දෙකක් දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එක් මහණකුට නවකම් සම්මති දෙකක් නො දිය යුතු ය. යමෙක් දුන්නේ වී නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි විදුලයේක.

එ සමයෙහි මහණු නවකම් සම්මතිය ගෙන අනෙක් මහණු එහි වස්වත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, නවකම් ගෙන අනෙකෙක් නො වැස්වියයුතු. යළිත් වස්වන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදන ලැබේ.

එ සමයෙහි මහණනු නවකම් සම්මතිය ගෙන සහසතු දා තමනට වෙන් කොට ගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නවකම් සම්මිතිය ගෙන සහසතු දෑ තමනට
වෙන් නො කර ගතයුතු. යමෙක් වෙන් කර ගත්තේ වී නම්
දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ. මහණෙනි, එක් මනාස ශය්‍යාවක්
(ශයන ස්ථානයක්) වෙන් කැර ගන්නට අනුදැනිමි” යි වදළ
සේක.

එ සමයෙහි මහණනු විහාර සීමායෙන් බැහැර සිටි මහණනට නවකම් සම්මතිය දෙත්. භාග්‍යවතුන් විහත්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, සීමායෙන් බැහැර සිටි මහණහට නවකම් සම්මතය නො දියැසුතු. යමෙක් දුන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි විදළයේක.

එ සමයෙහි මහණු නවකම් සමුද්ධිය ලබා ගෙන සියලු කාලයෙහි තමනට වෙන් කර ගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නවකම් සම්මතිය ලැබ සියලු කාලයෙහි (ඒ වෙහෙර) තමාට වෙන් කර නො ගතයුතු. යමෙක් එසේ වෙන් කර ගත්තේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, වැඩි තුන් මස මුළුල්ලෙහි (එය) තමනට වෙන් කර ගන්නට ද සෘතු කාලයෙහි (අනිත් මාස නමයෙහි) (එය) තමාට වෙන් කර නො ගන්නට ද අනු දනිමි” යි වදළුණේක.

57. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පක්කමන්තිපි, විඤ්ඤාන්තිපි, කාලම්පි කරොන්ති, සාමජෙය්‍යරාපි පටිජානන්ති, සිංඛං පට්ඨස්සානකාපි පටිජානන්ති, අන්තිමවස්ත්‍රං අජ්ඣාපග්ගකාපි පටිජානන්ති, උමමික්ඛකාපි පටිජානන්ති, ඛික්ඛවික්ඛාපි පටිජානන්ති, වේදනවේදාපි පටිජානන්ති, ආපක්ඛයා අදස්සනෙ උක්ඛික්ඛකාපි පටිජානන්ති, ආපක්ඛයා අපට්ඨකමෙම උක්ඛික්ඛකාපි පටිජානන්ති, පාපිකාය දිට්ඨියා අපට්ඨනිස්සග්ගෙ උක්ඛික්ඛකාපි පටිජානන්ති, පණ්ඩකාපි පටිජානන්ති, ථෙය්‍යසංවාසකාපි පටිජානන්ති, තිස්සිපක්කනකාපි පටිජානන්ති, කිරට්ඨානගතාපි පටිජානන්ති, මාතුසානකාපි පටිජානන්ති, පිතුසානකාපි පටිජානන්ති, අරහන්තසානකාපි පටිජානන්ති, භික්ඛුනිද්දසකාපි පටිජානන්ති, සංඝභෙදකාපි පටිජානන්ති, ලොභිතුප්පාදකාපි පටිජානන්ති, උභතොඛ්‍යඤ්ජනකාපි පටිජානන්ති.

හගවිතො ඵතමස්ථං ආරොවෙස්සං. -පෙ-

“ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පක්කමති, මා සංඝස්ස භාගිති අඤ්ඤස්ස ද්‍රවංඛං. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා විඤ්ඤාති, කාලං කරොති, සාමජෙය්‍යරා පටිජානාති, සිංඛං පට්ඨස්සානකො පටිජානාති, අන්තිමවස්ත්‍රං අජ්ඣාපග්ගකො පටිජානාති, උමමික්ඛකො පටිජානාති, ඛික්ඛවික්ඛො පටිජානාති, වේදනවේදා පටිජානාති, ආපක්ඛයා අදස්සනෙ උක්ඛික්ඛකො පටිජානාති, ආපක්ඛයා අපට්ඨකමෙම උක්ඛික්ඛකො පටිජානාති, පාපිකාය දිට්ඨියා අපට්ඨනිස්සග්ගෙ උක්ඛික්ඛකො පටිජානාති, පණ්ඩකො පටිජානාති, ථෙය්‍යසංවාසකො පටිජානාති, තිස්සිපක්කනකො පටිජානාති, කිරට්ඨානගතො පටිජානාති, මාතුසානකො පටිජානාති, පිතුසානකො පටිජානාති, අරහන්තසානකො පටිජානාති, භික්ඛුනිද්දසකො පටිජානාති, සංඝභෙදකො පටිජානාති, ලොභිතුප්පාදකො පටිජානාති, උභතොඛ්‍යඤ්ජනකො පටිජානාති, මා සංඝස්ස භාගිති අඤ්ඤස්ස ද්‍රවංඛං”.

57. එ සමයෙහි මහණු නවකම් සමමතිය ගෙන (එයින්) නික්ම යන්නාහු ද සිවුරු හරින්නාහු ද වෙත්, කලුරිය කරන්නාහු ද වෙත්, 'හෙරණුම' යි ප්‍රතිඥා ද කෙරෙත්, 'ශීර්ෂාච ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළම' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'පරිච්ඡි ඇවැත් අවන්ම' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'උමුත්තකයම' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'චිත්ඡිප්ප සිතැත්තම' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'වෙදනායෙකින් පෙළුණම' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ඇවැත නො දක්වෙති උත්තංසිප්පයම' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ඇවැතට පිළියම නො කිරීමෙහි උත්තංසිප්පයම' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ලාමක දෘෂ්ටිය නො හැරීමෙහි උත්තංසිප්පයම' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'පණ්ඩකයම' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ථෙය්‍යසංවාසකයම' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'අන් තොටුවනට බැඳුණම' යි ද පිළින කෙරෙත්, තිරිසන්ගියම යි ද පිළින කෙරෙත්, මව නැසුවම යි ද පිළින කෙරෙත්, පියා නැසුවම යි ද පිළින කෙරෙත්, රහතුන් නැසුවම යි ද පිළින කෙරෙත්, මෙහෙණියක දූෂණ කළම' යි ද පිළින කෙරෙත්, සඛකතෙදය කළම යි ද පිළින කෙරෙත්, බුදුරජුන් ඇඟ ලෙහෙ සෙලැවුම යි ද පිළින කෙරෙත්, උභතොබ්‍යාජනකයම යි ද පිළින කෙරෙත්.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළුණේක:

"මහණෙනි, මෙහි යම් මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලබා ගෙන එයින් බැහැර ව යේ ද, 'සභ සතු දෑ නො නැසේවා' යි සලකා (නවාම් සමමතිය) අනෙකකට දියැසුතු. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමමතිය ලැබගෙන සිවුරු හරී ද, කලුරිය කෙරේ ද, 'හෙරණුම' යි පිළින කෙරෙයි ද, පැවිදිපික අතහළෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, පරිච්ඡි ඇවැත් අවනෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, උමුත්තෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, චිත්ඡිප්ප සිතැත්තම' යි පිළින කෙරෙයි ද, වෙදනාවෙකින් පෙළුණිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැත නො දක්වෙති උත්තංසිප්පයෙම් යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැතට පිළියම නොකිරීමෙහි උත්තංසිප්පයෙම් යි පිළින කෙරෙයි ද, ලමා දිටු නොහැරීමෙහි උත්තංසිප්පයෙම්' යි පිළින කෙරෙයි ද, පණ්ඩකයෙම්' යි පිළින කෙරෙයි ද, ථෙය්‍යසංවාසකයෙම්' යි පිළින කෙරෙයි ද, අන්තොටුවනට බැඳිණිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, තිරිසන්ගියෙම් යි පිළින කෙරෙයි ද, මව නැසුණෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, පියා නැසුණෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, රහතුන් නැසුණෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, මෙහෙණියක දූෂණ කළෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, සභවෙ කළෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, බුදුරජුන් ඇඟ ලෙහෙ සෙලැවුණෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, උභතොබ්‍යාජනකයෙම් යි පිළින කෙරෙයි ද, (එසේ කැලැ) 'සභ සතු දෑ නො නැසේවා' යි සලකා නවාම් සමමතිය අන් මහණකට දියැසුතු" යි.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමිං ගහෙඤා විප්පකතෙ පසකමති. මා සඛ්ඤාසා භාගිති අඤ්ඤාසා දුතඛං. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමිං ගහෙඤා විප්පකතෙ විබ්භමති -පෙ- කාලං කරොති -පෙ- උභතොධාඤ්ඤානං පටිජානාති. මා සඛ්ඤාසා භාගිති අඤ්ඤාසා දුතඛං.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමිං ගහෙඤා පරියොසිතෙ පසකමති, තසෙසව තං. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමිං ගහෙඤා පරියොසිතෙ විබ්භමති -පෙ- කාලං කරොති සාමමොඤ්ඤා පටිජානාති, සිකං පච්චිකානං පටිජානාති, අනත්මවස්සං අජ්ඣාපනං පටිජානාති, සඛ්ඤා සාමි.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමිං ගහෙඤා පරියොසිතෙ උමිත්තං පටිජානාති, ඛිත්තවිකං පටිජානාති, වේදනාවො පටිජානාති, ආපඤ්ඤා අදසනෙ උක්ඛිත්තං පටිජානාති, ආපඤ්ඤා අපට්ඨකමිම උක්ඛිත්තං පටිජානාති, පාපිකාය දිව්ඤ්ඤා අපට්ඨිකායෙ උක්ඛිත්තං පටිජානාති, තසෙසව තං.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමිං ගහෙඤා පරියොසිතෙ පණ්ඩුකං පටිජානාති, රොයාසංචාසං පටිජානාති, තිත්ථිය-පසානං පටිජානාති, තිරිජානං පටිජානාති, මාතුසානං පටිජානාති, පිතුසානං පටිජානාති, අරහන්තං පටිජානාති, භික්ඛුනිද්දං පටිජානාති, සඛ්ඤාසං පටිජානාති, ලොභි-තුප්පාදං පටිජානාති, උභතොධාඤ්ඤානං පටිජානාති, සඛ්ඤා සාමි ති.

58. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤාතරං උපාස-කං විහාරපරිභොගං සෙනාසනං අඤ්ඤා පරිභුංඤාති. අථ ටො සො උපාසකො උජ්ඣායති ථියති විපාචෙති: 'කථං හි නාම හදහා අඤ්ඤා පරිභොගං අඤ්ඤා පරිභුංඤාති'ති. හභවතො ඵකමස්සං ආරොචෙස්සං.

මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම සමමතිය ලැබ ගෙන (කටයුතු ද) අඩාල කළේ එයින් බැහැර වූ යෙයි ද, 'සහ සතු දැ නො නැසේ ව' යි සලකා නවාම සමමතිය අත් මහණකුට දියයුතු. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම සමමතිය ලැබ ගෙන, කටයුතු අඩාල කළේ සිවුරු හැර යේ ද, ... කලුරිය කෙරෙයි ද ... උභයොධාක්ෂ්ණතයෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද සහ සතු දැ නො නැසේ ව යි අත් මහණකුට නවාම සමමතිය දියයුතු.

"මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම සමමතිය ලබාගෙන (කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි බැහැර වූ යෙයි ද එය ඔහුට ම ය (නැවත අවුත් වස්වසනු කැමැත්තේ නම් එය සඳහා ඒ ආවාසය ඔහුට ම අයත් වෙයි). මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම සමමතිය ලබාගෙන (එහි වැඩ කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි සිවුරු හරි ද ... කලුරිය කෙරෙයි ද, හෙරණෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, ශිෂ්‍යාප්‍රත්‍යාධ්‍යානය කළෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, පරිච්ඡි අවන්ති යි පිළින කෙරෙයි ද, සඛකයා ම එහි ස්වාමි වේ (ඒ ආවාසය සහසතු වේ).

මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම සමමතිය ලබාගෙන (වැඩ කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි උමතුචෙති යි පිළින කෙරෙයි ද විකෘජන සිතැත්තෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, වෙදනායෙන් පෙළුණෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැත නොදක්මෙහි උබෙවුනිකම් කරනු ලද්දෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උබෙවුනි කම් කරනු ලද්දෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, ලවුදිවු බැහැර නො කිරීමෙහි උබෙවුනි කම් කරනු ලද්දෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, ඒ ආවාසය ඔහුට ම ය.

මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම සමමතිය ලබාගෙන (වැඩ කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි පණ්ණකයෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, රෙයාසංවාසකයෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, අත්තොටුවනට බැදුණෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, තිරිසන් ගියෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, මාරාසාතකයෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, පිතෘ සාතකයෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, අර්හද්සාතකයෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, හික්කුණි දුෂකයෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, සඛක හෙදකයෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, ලොහිතුප්පාදකයෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, උභයොධාක්ෂ්ණතයෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, සඛකයා ම ඒ ආවාසයට ස්වාමි යැ (එය සහසතු ය) යි (විදුළුසේක).

58. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු එක්තරා උපාසකයකු සතු වූ විහාර වශයෙන් පරිභෝග කටයුතු සෙනස්තක් අත් වෙහෙරෙක වෙසෙමින් පරිභෝග කරත්. එ කල්හි ඒ උපාසක තෙම 'කෙසේ නම් පින්වතුන් වහන්සේ අත්තැනෙක හිඳ පරිභෝග කටයුතු සෙනස්ත වෙත තැනෙක හිඳ පරිභෝග කරන්නාහු ද' යි ලාමක කොට සිතයි, හින්දු කෙරෙයි, දෙස් පතුරුවයි. භාග්‍යාවතුන් වහන්සේට මෙ පටන් සැලකළාහ.

“න භික්ඛවෙ අඤ්ඤා පරිභොගො අඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤානංඛො. යො පරිභුඤ්ඤායා ආපකම් දුක්ඛංඝො”¹ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු උපොසථංගමි සන්තිසංස්මි හරිතුං කුක්ඛච්චායනාං ඡමාය නිප්පිනති. ගතානිපි විවරානිපි පංසුක්ඛිනානි භොනති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තාවකාලිකං හරිතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සංඝස්ස මහාදිභාරො උද්දයති. භික්ඛු කුක්ඛච්චායනාං සෙනාසනං නාභිගරන්ති² හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගුහකස්සං හරිතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සංඝස්ස සෙනාසනපරික්ඛාරිකො මහගෙසො කම්බෙලො උපපන්නො භොති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එතිකම්මස්සං පරිවිකෙතතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සංඝස්ස සෙනාසනපරික්ඛාරිකං මහගෙසං දුක්ඛං උපපන්නං භොති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එතිකම්මස්සං පරිවිකෙතතුනති.”

59. තෙන ඛො පන සමයෙන සංඝස්ස අවජචම්මං උපපන්නං භොති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාදපුඤ්ජනිං කාතුනති.”

වසකලිකං³ උපපන්නං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාදපුඤ්ජනිං කාතුනති.”

ථොළුකං උපපන්නං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාදපුඤ්ජනිං කාතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අධොතෙහි පාදෙහි සෙනාසනං අසකමන්ති. සෙනාසනං දුක්ඛංඝං. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

1. තාවකාලිකං - ඔහු PTS.

2. වසකලිකං - ඔහු.

“මහණෙනි, අන් තැනෙක හිඳ පරිභෝග කටයුතු සෙනස්ත වෙත තැනෙක හිඳ පරිභෝග කටයුතු නො වේ. යමෙක් එසේ පරිභෝග කරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණු හිඳ ගන්නා පඤ්ඤා මෙව්ව ආදිය පොහෝ ගෙට ද ගෙන යන්නට කුකුස් කරන්නාහු බිම හිඳ ගනිත්. ගාත්‍ර ද සිවුරු ද පස් වැකුණාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තාවකාලික කොට (ඒ වේලාවේ ප්‍රයෝජනයට පමණක්) ඒවා ගෙනයන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි වනාහි සභ්බසාද මහවෙහෙරෙන් දිරාපත් වෙයි. හිඳුණු කුකුස් කරන්නාහු, සෙනසුන් පිටතට නො ගෙන යත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආරක්‍ෂාව පිණිස (අන් තැනකට) ගෙනයන්නට අනුදනිමි යි” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි වනාහි සභ්බසාද සෙනසුන් පිරිකරට ඇතුළත් වූ මහඟු කම්බලයෙක් උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, වැඩිම පිණිස (සම වූ හෝ එයට වඩා ප්‍රයෝජන වත් වූ හෝ දයක් ම) එය මාරු කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

එසමයෙහි වනාහි සභ්බසාද සෙනසුන් පිරිකරට ඇතුළත්වූ වටිනා වස්ත්‍රයෙක් උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, වැඩිම පිණිස (සම වූ හෝ එයට වඩා ප්‍රයෝජනවත් වූ හෝ දයක් ම) එය මාරු කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

59. එ සමයෙහි වනාහි සභ්බසාද වලස් සමෙක් උපන්නේ (ලැබුණේ) වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පාපිස්තාවක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

වකකලිකාවෙක් උපන්නේ වෙයි.

“මහණෙනි, පාපිස්තාවක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

රෙදි කඩක් උපන්නේ (ලැබුණේ) වෙයි.

“මහණෙනි, පාපිස්තාවක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

එ සමයෙහි මහණු නො සෙදු පයින් සෙනසුන් ඇක්මෙන් (පාගත්). සෙනස්ත කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“න භික්ඛවෙ අධොතෙහි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමිතඛං යො අක්කමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අලොභි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමිතති. සෙනාසනං දුක්ඛති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අලොභි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමිතඛං. යො අක්කමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සඋපාහනා සෙනාසනං අක්කමිතති. සෙනාසනං දුක්ඛති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සඋපාහනෙන සෙනාසනං අක්කමිතඛං. යො අක්කමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිකම්මිකතාය භූමියා නිවුච්ඡතති¹. වෛරොසො දුක්ඛති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ පරිකම්මිකතාය භූමියා නිවුච්ඡිතඛං. යො නිවුච්ඡෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඛෙළු-මලකතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන මඤ්චපාදුපි පිඨපාදුපි පරිකම්මිකතං භූමීං විලිඛතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වොළකෙන පලිවෙයෙකුතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිකම්මිකතං භික්ඛං අපට්ඨෙසුතති. වෛරොසො දුක්ඛති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ පරිකම්මිකතා භික්ඛං අපට්ඨෙසුතඛං. යො අපට්ඨෙසුයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපට්ඨෙසුන-මලකතති.”

අපට්ඨෙසුනමලකං හෙට්ඨතො භූමීං විලිඛති උපරිතො භික්ඛං² භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හෙට්ඨතො ව උපරිතො ව වොළකෙන පලිවෙයෙකුතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ධොතපාදකා නිපජ්ඣතුං කුක්ඛාචාරියතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පට්ඨිකරිකා නිපජ්ඣතුතති.”

1. භුද්ධපජ්ඣ - මෙය.

2. භික්ඛං-භජ්ජි - මිශ්‍ර.

“මහණෙනි, නො සේද පයින් සෙනසුන් නො ඇක්මියයුතු. යමෙක් ඇක්මෙන් නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදාළයේක.

එ සමයෙහි මහණහු තෙත් පයින් සෙනස්න ඇක්මෙන්. සෙනස්න කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, තෙත් පයින් සෙනස්න නො ඇක්මිය යුතු(නො පැහියයුතු), යමෙක් ඇක්මියේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදාළයේක.

එ සමයෙහි මහණහු පාවහන් ඇති වැ සෙනසුන් ඇක්මෙන්. සෙනස්න කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, පාවහන් ඇති වැ සෙනස්න නො ඇක්මිය යුතු. යමෙක් ඇක්මෙන් නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදාළ යේක.

60. එ සමයෙහි වනාහි භික්ෂු පිරියම් කළ බිමැ කෙළ ගසන්. පැහැය කෙලෙසෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිරියම් කළ බිමැ කෙළ නො ගැසියැයුතු. යමෙක් කෙළ ගසන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, කෙළමලාවක් (පඩික්කමක්) අනුදනිමි” යි වදාළයේක.

එ සමයෙහි මැයි පා (ඇඳ කකුල්) ද, පුටු පා ද පිරියම් කළ බිම සුරන් (ඇඳ කකුල්වලින් පුටුකකුල්වලින් පිරියම් කළ බිම සීරෙයි). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, රෙදි කඩින් (ඇඳ පුටුවල පා) වෙළන්නට අනුදනිමි” යි වදාළයේක.

එ සමයෙහි වනාහි භික්ෂු පිරියම් කළ බිත්තියට හේත්තු වෙත්. (එහි) පැහැය කෙලෙසෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිරියම් කළ බිත්තියට හේත්තු වියයුතු නො වේ. යමෙක් හේත්තු වන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේය. මහණෙනි, හේත්තු වන්නට පුවරුවක් අනුදනිමි” යි වදාළයේක.

හේත්තු වන පුවරුව යටින් බිම ද උඩින් බිත්තිය ද සුරයි. (හේත්තු වන පුවරුවෙන් යටින් බිමත් උඩින් බිත්තියත් සීරෙයි). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, හේත්තු වන පුවරුව යටින් ද උඩින් ද රෙදි කඩින් වෙළන්නට අනුදනිමි” යි වදාළයේක.

එ සමයෙහි මහණහු දෙවු පා ඇත්තාහු (ඇඳ) වැදැහෙන්නට කුකුස් කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ඇතිරියක් එළා වැද හෝනට අනුදනිමි” යි වදාළයේක.

61. අථ ඛො භගවා ආළව්ඨං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන රාජගහං තෙන වාරිකං පසාමී. අනුපුබ්බෙන වාරිකං චරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළවතො කලඤ්ඤානිවාපෙ.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහං දුබ්බිකඛං හොති. මනුසො න සංසාරානි සංසහන්තං කාතුං. ඉච්ඡති උද්දෙසහන්තං නිමන්තනං සලාකහන්තං පසන්නං උපොසථිකං පාටිපදිකං කාතුං. භගවතො එතමස්මිං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී හික්ඛවෙ සංසහන්තං උද්දෙසහන්තං නිමන්තනං සලාකහන්තං පසන්නං උපොසථිකං පාටිපදිකතති.”

63. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු අත්තනො චරහන්තාති ගහෙත්වා ලාමකාති හන්තාති හික්ඛුනං දෙනති. භගවතො එතමස්මිං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී හික්ඛවෙ පඤ්ඤාසංඝො සමන්තාගතං හික්ඛුං හතඥදෙසකං සම්මන්තිතුං. යො න ඡන්දගතිං ගච්ඡියා න දෙසාගතිං ගච්ඡියා න මොහාගතිං ගච්ඡියා න භයාගතිං ගච්ඡියා උද්දිට්ඨානුදිට්ඨඤ්ඤා ජාතෙයා. එවඤ්ඤා පන හික්ඛවෙ සම්මන්තිතංඛො. පට්ඨං හික්ඛු යාචිතංඛො. යාචිත්වා ව්‍යකෙතන හික්ඛුනා පට්ඨලෙන සංඛො ඤාපෙතංඛො.

සුඤ්ඤාං මෙ භගවත සංඛො. යදි සංඝසංඝ පසාකලලං සංඛො ඉත්තනාමං හික්ඛුං හතඥදෙසකං සම්මන්තෙයා. එසා ඤාතති.

සුඤ්ඤාං මෙ භගවත සංඛො. සංඛො ඉත්තනාමං හික්ඛුං හතඥදෙසකං සම්මන්තති. යසොයසම්මො ධම්මි ඉත්තනාමසා හික්ඛුනො හතඥදෙසකග්ගසම්මති සො තුණ්හසං. යසං නාඤ්ඤා, සො භාසෙයා.

61. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අළවුරටැ කැමැති තාක් කල් වැස රජගහ නුවර බලා නික්මුණුසේක. පිළිවෙළින් සැරිසරන සේක්, රජගහ නුවරට වැඩිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි රජගහ නුවර කලන්දක නිවාස නම් වූ උණුවෙනෙහි වැඩවසන සේක.

62. එ සමයෙහි රජගහ නුවර දුර්භික්ෂයෙක් (අහර හිගයෙක්) වෙයි. මිනිස්සු සියලු සඤ්ඤාට බොහෝ පිළියෙළ කරන්නට නො හැකි වෙත්. උදෙසා දෙන බත, නිමැතුම් බත, සලා බත, පක්ෂයට වරක් දෙන බත, පොහෝදට දෙන බත, පැළවියට දෙන බත, යන බත් පිළියෙළ කරන්නට කැමැති වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සහබත ද, උදෙසා දෙන බත ද, නිමැතුම් බත ද, සලා බත ද, පක්ෂයකට වරක් දෙන බත ද, පොහෝ බත ද, පැළවි බත ද අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

63. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු අගනා ආහාර තමනට ගෙන නො අගනා ආහාර මහණුන්ට දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ජන්තයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, දේශයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, උදෙසන ලද නො උදෙසන ලද දන්තේ ද, මෙකී අංගපයින් යුක්ත මහණක්හු හත්තුදෙකකයකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඒ සමුදාය ද මෙසේ කළයුතු: පළමු කොට හත්තුදෙකක සම්මුතිය පිළිගන්නට මහණෙක් යැදියයුතු. (මහණකුගෙන් ඉල්ලීම කළයුතු). යැද ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල මහණක්හු ලවා මෙසේ සඤ්ඤා දැන්වියයුතු:

‘වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මගේ විවනය අසාවා. සඤ්ඤා තෙමේ පැමිණි කල් වී නම් මෙ නම් මහණහු හත්තුදෙකකයකු කොට සමුදාය කරන්නේ ය. මේ ඥාපනය යැ.

වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මගේ විවනය අසාවා. සඤ්ඤා තෙමේ මෙ නම් මහණහු හත්තුදෙකකයකු කොට සම්මත කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහුට හත්තුදෙකක සමුදාය දීම යම් ආයුෂ්මතකුට රිසියෙයි ද, හේ නිහඬ වෙවා. යම් ආයුෂ්මතකුට නො රිසියෙයි ද හේ කියවා.

සමමනො සමෙතන ඉත්තොමො භික්ඛු හතතුද්දසමො. ටමති සමසං. තසමා තුණ්ඞි. එවමෙනං ධාරයාමි''ති.

අථ ටො හතතුද්දසකානං භික්ඛුනං එතදභොසි: 'තථත්තු ටො හතං උද්දිසිතබ්බනි?' හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සලාකාය වා පටිකාය වා උපනිබ්භන්ධා ඔපුඤ්ඤා ඔපුඤ්ඤා උද්දිසිතනි.”

64. තෙන ටො පන සමයෙන සමසංසං සෙනාසනපඤ්ඤාපමො න භොති. හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාසමෙතති සමසංගතං භික්ඛුං සෙනාසනපඤ්ඤාපකං සමමනනිතුං. යො න ජ්ඣගතිං ගච්ඡියා න දෙසාගතිං ගච්ඡියා, න මොහාගතිං ගච්ඡියා, න භයාගතිං ගච්ඡියා, පඤ්ඤාතොපඤ්ඤාතානි ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමමනනිතබ්බො: පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො. යාවිතො ව්‍යකොත භික්ඛුනා පටිබලෙන සමෙතො ඤාපෙතබ්බො:

සුණංසු මෙ හතොත සමෙතො. යදි සමසංසං පහතකලං සමෙතො ඉත්තොමං භික්ඛුං සෙනාසනපඤ්ඤාපකං සමමනෙතයා. එසා ඤාතති.

සුණංසු මෙ හතොත සමෙතො. සමෙතො ඉත්තොමං භික්ඛුං සෙනාසනපඤ්ඤාපකං සමමනනි. යසකායසමතො ටමති ඉත්තොමසං භික්ඛුනො සෙනාසනපඤ්ඤාපකසං සමමති සො තුණ්ඞසං. යසං නාසබ්බති සො භාසෙයා.

සමමනො සමෙතන ඉත්තොමො භික්ඛු සෙනාසනපඤ්ඤාපමො. ටමති සමසං. තසමා තුණ්ඞි. එවමෙනං ධාරයාමි''ති.

මේ නම් මහණ තෙම හතතුද්දෙකයකු කොට සබ්බසා, විසින් සමුච්ඡාදන වෙයි. සබ්බසාට විසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙය දරම් (සලකම්)" යනු යැ.

ඉක්බිති හතතුද්දෙක භික්ෂූනට 'කෙසේ නම් ඔක් උදෙසිය යුතු ද?' යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

"මහණෙනි, ඉරවුවෙක හෝ පතුරෙක හෝ නම් ලියා ආලොලනය කොට කොට සොලොවා උදෙසන්නට අනුදැනිමි" යි විදළසේක.

64. එ සමයෙහි වනාහි සබ්බසාට සෙනසුන් පනවන්නෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

"මහණෙනි, යමෙක් ජන්මයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, දේවයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, ඩියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, පනවන ලද්දක් නො පනවන ලද්දක් දන්නේ ද, මේ කී අංග පයින් සමන්විත වූ මහණක්හු සෙනසුන් පනවන්නකු කොට සමුච්ඡාදන කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, ඒ සමුච්ඡාදන ද මෙසේ කළ යුතු ය: පළමු කොට මහණ තෙමේ යැදියයුතු. යැද වාක්ත වූ ප්‍රබල වූ මහණක්හු ලවා සබ්බ තෙමේ මෙසේ දන්වියැයුතු:

වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සබ්බසාට පැමිණි කල් වී නම් සබ්බ තෙමේ මේ නම් මහණහු සෙනසුන් පනවන්නකු කොට සමුච්ඡාදන කරන්නේ යැ, මේ ඥාපනය යැ.

වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මේ නම් මහණහු සෙනසුන් පනවන්නකු කොට සමුච්ඡාදන කෙරෙයි. මේ නම් මහණහු සෙනසුන් පනවන්නකු වශයෙන් සමුච්ඡාදන කිරීම යම් ආයුෂ්මතකුට විසියේ නම් හේ නිහඬවේ වා. යම් ආයුෂ්මතකුට නො විසියේ නම් හේ කියාවා.

සබ්බසා විසින් මේ නම් මහණ තෙම සෙනසුන් පනවන්නෙකු යි සමුච්ඡාදන විය. (එය) සබ්බසාට විසියෙයි. එ බැවින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරම් (සලකම්)" යනු යි.

64. තෙන ටො පන සමයෙන සඛ්ඤාසං භණ්ඩාරිතො න භොති. භගවතො එතමස්ස ආරොපෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාබ්භිතො සමනකාගතං. භික්ඛං භණ්ඩාරිතං සම්මනාතිං. යො න ඡන්දගතිං ගවේජයා න දෙසාගතිං ගවේජයා න මොහාගතිං ගවේජයා න භයාගතිං ගවේජයා, ගුණාගුණාඤ්ඤා ජානෙයා, එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනාතිං: පයං භික්ඛු යාථිතං. යාථිතා වාතෙතන භික්ඛා පටිබලෙන සඛ්ඤා ඤාපෙතං.”

‘සුඤ්ඤා මෙ භගවත සඛ්ඤා. යදි සඛ්ඤාසං පනතකලං සඛ්ඤා ඉත්තං. භික්ඛු භණ්ඩාරිතං සම්මනෙයා, එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ භගවත සඛ්ඤා. සඛ්ඤා ඉත්තං. භික්ඛු භණ්ඩාරිතං සම්මනති. යසොසමනො ඛමති ඉත්තං. භික්ඛුතො භණ්ඩාරිතස්ස සම්මති. සො තුණ්හස්ස. යසො නාඤ්ඤාති සො භාසෙයා.

සම්මනො සඛ්ඤාන ඉත්තං. භික්ඛු භණ්ඩාරිතො. ඛමති සඛ්ඤාසං. තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

65. තෙන ටො පන සමයෙන සඛ්ඤාසං විවරපටිග්ගාහකො න භොති. භගවතො එතමස්ස ආරොපෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාබ්භිතො සමනකාගතං. භික්ඛු විවරපටිග්ගාහකං සම්මනාතිං. යො න ඡන්දගතිං ගවේජයා න දෙසාගතිං ගවේජයා, න මොහාගතිං ගවේජයා න භයාගතිං ගවේජයා, ගුණාගුණාඤ්ඤා ජානෙයා, එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනාතිං: පයං භික්ඛු යාථිතං. යාථිතා වාතෙතන භික්ඛා පටිබලෙන සඛ්ඤා ඤාපෙතං.”

“සුඤ්ඤා මෙ භගවත සඛ්ඤා. යදි සඛ්ඤාසං පනතකලං සඛ්ඤා ඉත්තං. භික්ඛු විවරපටිග්ගාහකං සම්මනෙයා, එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ භගවත සඛ්ඤා.¹ සඛ්ඤා ඉත්තං. භික්ඛු විවරපටිග්ගාහකං සම්මනති. යසොසමනො ඛමති ඉත්තං. භික්ඛුතො විවරපටිග්ගාහකස්ස සම්මති සො තුණ්හස්ස. යසො නාඤ්ඤාති සො භාසෙයා.

සම්මනො සඛ්ඤාන ඉත්තං. භික්ඛු විවරපටිග්ගාහකො. ඛමති සඛ්ඤාසං. තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

64. එ සමයෙහි සඛ්ඛයාට භාණ්ඩාගාරිකයෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දාගතියට නො යන්නේ ද, දේහාගතියට නො යන්නේ ද, මොහාගතියට නො යන්නේ ද, භයාගතියට නො යන්නේ ද, සුරක්ෂිත කොට තබන ලද නො තබන ලද දෑයක් දන්නේ ද, මේ අංග පයින් සමන්විත මහණක්හු භාණ්ඩාගාරිකයකු කොට සමූහ කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, ඒ සමූහය ද මෙසේ කළයුතු ය: පළමු කොට මහණෙක් යැදියැ යුතු. යැද ව්‍යක්ත ප්‍රබල මහණක්හු ලවා සඛ්ඛ තෙමේ මෙසේ දන්වියැයුතු:

“වහන්ස, සඛ්ඛ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, ඉදින් සඛ්ඛයාට පැමිණි කල් වී නම්, සඛ්ඛ තෙමේ මේ නම් ඇති මහණ භාණ්ඩාගාරිකයකු කොට සමූහ කරන්නේ යැ, කෙලකුකි යැ.

සඛ්ඛ තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. සඛ්ඛ තෙමේ මේ නම් මහණහු භාණ්ඩාගාරිකයක්හු කොට සමූහ කෙරෙයි. මේ නම් මහණහු භාණ්ඩාගාරිකයකු කොට සමූහ කිරීම යම් ආයුෂ්මකක්හට රිසියෙයි ද හේ නිහඩ වේ වා. යම් ආයුෂ්මකක්හට නො රිසියෙයි ද හේ කියාවා.

සඛ්ඛයා විසින් මේ නම් මහණ තෙම භාණ්ඩාගාරිකයැ යි සමූහ ය. (එය) සඛ්ඛයාට රිසියෙයි. එ බැවින් නිහඩ ය, මෙසේ මේ කරුණ සලකමි” යනු යි.

65. එ සමයෙහි සඛ්ඛයාට සිටුරු පිළිගන්නෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දාගතියට නො යන්නේ ද, දේහාගතියට නො යන්නේ ද, මොහාගතියට නො යන්නේ ද, භයාගතියට නො යන්නේ ද, පිළිගත් නොපිළිගත් දෑයක් දන්නේ ද, මෙකී අඩං පයින් සමන්විත මහණක්හු සිටුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, ඒ සමූහය ද මෙසේ කළ යුතු: පළමු කොට මහණෙක් යැදියැ යුතු. යැද ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු ලවා සඛ්ඛ තෙමේ මෙසේ දන්වියැ යුතු:

“සඛ්ඛ තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඛ්ඛයාට පැමිණි කල් වී නම් සඛ්ඛ තෙමේ මේ නම් මහණහු සිටුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කරන්නේ ය මේ ඥප්තිය යැ.

වහන්ස, සඛ්ඛ තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. සඛ්ඛ තෙමේ මෙතම් මහණහු සිටුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කෙරෙයි. මේ නම් මහණහු සිටුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කිරීම යම් ආයුෂ්මකක්හට රිසියේ නම් හේ නිහඩ වේවා. යම් ආයුෂ්මකක්හට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා.

සඛ්ඛයා විසින් මේ නම් මහණ තෙම සිටුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ ය. (එය) සඛ්ඛයාට රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඩ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු ය.

67. තෙන ටො පන සමයෙන සඛ්ඤා චිවරභාජකො න භොති. හගවිතො එකමන්ථං ආරොවෙද්දං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමනකාගතං භික්ඛු චිවර-භාජකං සම්මනිතිතුං; යො න ඡන්දගතිං ගවේජයා -පෙ- භාරිතා-භාරිතඤ්ඤා ජානෙයා. එවං ච පන භික්ඛවෙ සම්මනිතිතබ්බො;

පඨමං භික්ඛු යාථිතබ්බො. යාථිතා ව්‍යාපනන භික්ඛුතා පටිබලෙන සංඛ්ඤා ඤාපෙතබ්බො;

සුඤ්ඤා මෙ හන්තා සංඛ්ඤා. යදි සඛ්ඤා පක්කකල්ලං සංඛ්ඤා ඉත්තකාමං භික්ඛු චිවරභාජකං සම්මනෙයා. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ හන්තා සංඛ්ඤා. සංඛ්ඤා ඉත්තකාමං භික්ඛු චිවරභාජකං සම්මනෙති. යසංයාසමතො ඛමති ඉත්තකාමස්ස භික්ඛුතො චිවරභාජකස්ස සම්මුති සො තුණ්හස්ස. යස්ස නාකමති. සො භාසෙයා.

සම්මතො සංඛ්ඤන ඉත්තකාමො භික්ඛු චිවරභාජකො. ඛමති සඛ්ඤස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

68. තෙන ටො පන සමයෙන සඛ්ඤා යාගුභාජකො න භොති. හගවිතො එකමන්ථං ආරොවෙද්දං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමනකාගතං භික්ඛු යාගු-භාජකං සම්මනිතිතුං; යො න ඡන්දගතිං ගවේජයා -පෙ- භාරිතා-භාරිතඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනිතිතබ්බො; පඨමං භික්ඛු යාථිතබ්බො. යාථිතා, -පෙ- පාළිතො සංඛ්ඤන ඉත්තකාමො භික්ඛු යාගුභාජකො. ඛමති සඛ්ඤස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

තෙන ටො පන සමයෙන සඛ්ඤා ඵලභාජකො න භොති. හගවිතො එකමන්ථං ආරොවෙද්දං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමනකාගතං භික්ඛු ඵලභාජකං සම්මනිතිතුං; යො න ඡන්දගතිං ගවේජයා -පෙ- භාරිතාභාරිතඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනිතිතබ්බො; පඨමං භික්ඛු යාථිතබ්බො -පෙ- සම්මතො සංඛ්ඤන ඉත්තකාමො භික්ඛු ඵලභාජකො. ඛමති සඛ්ඤස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

87. එ සමයෙහි වූ කළි සඛ්‍යයාට සිවුරු බෙදන්නෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො යන්නේ ද ... බෙදු නො බෙදු දැන් දන්නේ ද, මෙ කී අඛණ පසින් සමන්විත මහණක්හු විවර භාජකයකු කොට සමමත කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම ඒ මහණ තෙම සමමත කළයුතු ය.

පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු. යැද වාක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු ලවා සඛ්‍ය තෙමේ මෙසේ දන්වියැයුතු:

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙම මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යයාට පැමිණි කල් වී නම් සඛ්‍ය තෙමේ මෙ නම් මහණහු සිවුරු බෙදන්නකු කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ ඥප්තිය යැ.

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඛ්‍ය තෙමේ මෙ නම් මහණහු සිවුරු බෙදන්නකු කොට සමමත කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහු සිවුරු බෙදන්නකු කොට සමමත කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට විසියෙයි නම් හේ නිහඬ වෙවා. යම් ආයුෂ්මතක්හට නො විසියෙයි නම් හේ කියාවා.

මෙ නම් මහණ තෙම සිවුරු බෙදන්නකු කොට සඛ්‍යයා විසින් සමමත විය. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු යි.

88. එ සමයෙහි සඛ්‍යයාට කැඳ බෙදන්නෙක් (යාග්‍රභාජක යෙක්) නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො පැමිණෙන්නේ ද, ... බෙදු නො බෙදු දැන් දන්නේ ද, මෙකී අඛණ පසින් සමන්විත මහණහු යාග්‍රභාජක කොට සමමත කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, ඒ මහණ ද මෙසේ සමමත කළයුතු. පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු ... සඛ්‍යයා විසින් මෙ නම් මහණ තෙම යාග්‍රභාජකයකු කොට සමමත කරන ලද්දේ ය. සඛ්‍යයාට එය විසියෙයි. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු යි.

එ සමයෙහි විනාහි සඛ්‍යයාට පලවැළ බෙදන්නෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො යන්නේ ද ... බෙදන ලද නො බෙදන ලද දැන් දන්නේ ද, මෙ කී අඛණ පසින් සමන්විත මහණක්හු ඵලභාජක කොට සමමත කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම ඵ මහණ සමමත කළයුතු ය. පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු ය ... සඛ්‍යයා විසින් මෙ නම් මහණ ඵලභාජක යැ යි සමමත ය. (ඵය) සඛ්‍යයාට විසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු යි.

69. තෙන ටො පන සමයෙන සංඛ්‍යාසං ඛේදකභාජකො න භොති. ඛේදකං අභාජියමානං නස්සති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජාතාම් භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහති සමග්ගාගතං භික්ඛුං ඛේදකභාජකං සම්මනතිතුං; යො න ඡන්දගතිං -පෙ- භාජිතා-භාජිතඤ්ඤා ජානෙය්‍ය. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනතිතථෙධො; පඨමං භික්ඛු යාථිතථෙධො. යාථිඤ්ඤා වාසෙතන භික්ඛුනා පටි-බලෙන සංඛ්‍යා ඤාපෙතථෙධො;

සුත්තං ටො හතොත සංඛ්‍යා. යදි සංඛ්‍යාසං පක්කකල්ලං සංඛ්‍යා ඉඤ්ඤාමං භික්ඛුං ඛේදකභාජකං සම්මනෙතියං. එසා ඤාති.

සුත්තං ටො හතොත සංඛ්‍යා. සංඛ්‍යා ඉඤ්ඤාමං භික්ඛුං ඛේදකභාජකං සම්මනති. යසංයාසමිතො බමති ඉඤ්ඤාමං සංඛ්‍යා භික්ඛුනො ඛේදකභාජකං සම්මති. යො තුණ්ඤ්ඤා. යසං නස්සති ටො භාසෙය්‍ය.

සම්මතො සංඛ්‍යාන ඉඤ්ඤාමො භික්ඛු ඛේදකභාජකො. බමති සංඛ්‍යාසං තසං තුණ්ඤ්ඤා. එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

70. තෙන ටො පන සමයෙන සංඛ්‍යාසං හණ්ඩාගාරෙ අප-මනනකො පටික්ඛාරො උපපනෙතො භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජාතාම් භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහති සමග්ගාගතං භික්ඛුං අපමනනකථිසංඡේදකං සම්මනතිතුං; යො න ඡන්දගතිං ගඤ්ඤෙය්‍ය -පෙ- වීක්ඛජ්ජිතාවීක්ඛජ්ජිතං ව ජානෙය්‍ය.

එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනතිතථෙධො; පඨමං භික්ඛු යාථි-තථෙධො. යාථිඤ්ඤා වාසෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඛ්‍යා ඤාපෙතථෙධො;

සුත්තං ටො හතොත සංඛ්‍යා. යදි සංඛ්‍යාසං පක්කකල්ලං සංඛ්‍යා ඉඤ්ඤාමං භික්ඛුං අපමනනකථිසංඡේදකං සම්මනෙතියං. එසා ඤාති.

69. එ සමයෙහි සඛ්ඛයාට බාදා (කැවිලි) බෙදන්නෙක් නොවෙයි. බාදා නො බෙදනු ලබන්නේ නැයි යෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළු සේක:)

"මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දගතියට නො යන්නේ ද ... බෙදු නො බෙදු ද ය දන්නේ ද, මෙකී අඛිතපයින් සමන්විත මහණක්හු බාදාභාජක කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම එ මහණ සම්මත කළයුතු: පළමු කොට මහණ තෙම යැදියයුතු. යැද වාක්ත වූ ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඛ්ඛ තෙමේ මෙසේ දන්වියයුතු:

වහන්ස, සඛ්ඛ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඛ්ඛයාට පැමිණි කල් වේ නම්, සඛ්ඛ තෙමේ මෙ නම් මහණහු බාදාභාජක කොට සම්මත කරන්නේ ය. මේ ඥප්තිය යැ.

වහන්ස, සඛ්ඛ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඛ්ඛ තෙමේ මෙ නම් මහණහු බාදාභාජක කොට සම්මත කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහු බාදාභාජක කොට සම්මත කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට විසියේ නම්, හේ නිහඬ වෙවා. යම් ආයුෂ්මතක්හට නො විසියේ නම් හේ කියාවා.

සඛ්ඛයා විසින් මෙ නම් මහණ බාදාභාජක කොට සම්මත ය. එය සඛ්ඛයාට විසියෙයි. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ දරමි (සලකමි)" යනු යි.

70. එ සමයෙහි වූ කලී සඛ්ඛයාගේ භාණ්ඩාගාරයෙහි අල්ප-මාත්‍ර වූ (කුඩා) පිරිකර උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළු සේක:)

මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දගතියට නො යන්නේ ද, ... දුන් නොදුන් ද යත් දන්නේ ද මෙසේ වූ අඛිත පයින් සමන්විත මහණක්හු අල්පමාත්‍ර පිරිකර දෙන කැනැත්තකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි.

මහණෙනි, මෙසේ ම සම්මත කළයුතු: පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු. යැද වාක්ත ප්‍රතිබල මහණකු ලවා සඛ්ඛ තෙමේ මෙසේ දන්වියයුතු:

වහන්ස සඛ්ඛ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඛ්ඛයාට පැමිණි කල් වේ නම්, සඛ්ඛ තෙමේ මෙ නම් මහණහු අපාමිකා වික්ෂාජ්ජකයකු කොට සම්මත කරන්නේ ය. මේ ඥප්තිය යැ.

සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංඛාරා. සංඛාරා ඉත්තංගාමං භික්ඛු-
අපරමත්තකථිත්තජාතං සම්මතං. යස්සායස්මිනො ඛම්බි ඉත්තංගාමස්ස
භික්ඛුනො අපරමත්තකථිත්තජාතස්ස සම්මුති, සො තුණ්හස්ස. යස්ස
නාඛම්බිති. සො භාසෙය්‍ය.

සම්මිනො සංඛාරාන ඉත්තංගාමො භික්ඛු අපරමත්තකථිත්තජාතො.
ඛම්බි සංඛාරස්ස. තස්මා තුණ්හි. එවිමෙතං ධාරයාමි''ති.

“තෙන අපරමත්තකථිත්තජාතෙන භික්ඛුනා එකෙකා සුචි
දුතඛො. සත්ථං දුතඛං. උපාහනා දුතඛො. කායඛන්ධනං දුතඛං.
අංසඛන්ධකො දුතඛො. පරික්ඛාචනං දුතඛං. ධම්මකරකො දුතඛො.
කුසි දුතඛො. අධිකුසි දුතඛො මණ්ඩලං දුතඛං. අධිමණ්ඩලං දුතඛං.
අනුචාරකො දුතඛො. පරිහණ්ඩං දුතඛං. සචෙ ගොති සංඛාරස්ස සප්පි වා
කෙලං වා මධු වා එංගිතං වා සතිං පටිසාධිතුං දුතඛං. සචෙ
පුනපි අප්පො ගොති පුනපි දුතඛන්ති.”

71. තෙන ඛො පන සමයෙන සංඛාරස්ස සාථියගාභාපකො
න ගොති. හගවිනො එතමධං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛුවෙ පඤ්ඤානෙහි සමන්තාගතං භික්ඛු-
සාථියගාභාපකං සම්මතං. සො න ඡන්දගතිං ගච්ඡෙය්‍ය —ප-
ගභිතාගභිතඤ්ඤා ජාතෙය්‍ය. එවිඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ සම්මතං. පටමං භික්ඛු
යාථිතඤ්ඤා. යාථිතො වාසෙතන භික්ඛුනා පටිඛලෙන
සංඛාරා කුපෙතඤ්ඤා:

සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංඛාරා. යදි සංඛාරස්ස පත්තකල්ප-
සංඛාරා ඉත්තංගාමං භික්ඛු සාථියගාභාපකං සම්මතෙය්‍ය.
එසා සද්ධති.

වහන්ස, සඛා තෙමේ මාගේ වචනය අසා වා. සඛා තෙමේ මේ නම් මහණ අපමනකම්සසස්සකයකු කොට සම්මත කෙරෙයි. මේ නම් මහණ අපමනකම්සසස්සකයකු කොට සම්මත කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියේ නම්, හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසියෙයි නම් හේ කියා වා.

සඛායා විසින් මේ නම් මහණ අපමනකම්සසස්සක යැ යි සම්මත ය. සඛායාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)' යනු යි.

“ඒ අල්පමාත්‍රක විසර්ජක මහණහු විසින් (දික් එකක් ද ළුහුඩු එකක් ද යි සඛායා නො විචාරාම) එක් එක් හිදිකවුවක් දිය හැක්ක. එක් හිතියක් දිය හැක්ක. එක් වහන්ස සහළක් දිය හැක්ක. එක් කාබානක් දිය හැක්ක. එක් අංසබ්බකයක් (අස් බඳනාවක්) දිය හැක්ක. එක් පෙරහනක් දිය හැක්ක. එක් ඩබ්බාවක් දිය හැක්ක. කුසියක් (සිවුරෙහි දික් නුවාපනක්) දිය හැක්ක. අඩ කුසියක් (ළුහුඩු නුවා පනක්) දිය හැක්ක. මඩුල්ලක් (පස්කඩ සිවුරෙහි මහා මණ්ඩලයක්) දිය හැක්ක. අඩමඩුල්ලක් (කුඩා මණ්ඩලයක්) දිය හැක්ක. නුවාවක් දිය හැක්ක. පරිභණ්ඩයක් (ඇතුළු නුවාවක්) දිය හැක්ක. ඉදින් සඛායාට ගිනෙල් හෝ තලතෙල් හෝ මී හෝ සකුරු හෝ වේ නම් එක් වරක් වළඳන්නට දිය හැකි ය. ඉදින් යළිත් වුව මනා වී නම් යළිත් දිය හැකි යැ” යි වදළු සේක.

71. එ සමයෙහි සඛායාට වැසිසඵ ගන්වන්නෙක් නො වේයි හාග්ගවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, ... ගත් නොගත් දැන් දන්නේ ද, මෙකී අඛත පසින් සමන්විත මහණක්හු සාවිසගාභාපකයකු (වැසි සඵ ගන්වන්නකු) කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මෙසේ සම්මත ද කළයුතු ය: පළමු කොට මහණෙක් යැදියැයුතු ය. යැද වාක්ක ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඛායා මෙසේ දන්වියයුතු ය:

වහන්ස, සඛා තෙමේ මාගේ වචනය අසා වා. ඉදින් සඛායාට පැමිණිකල් වේ නම්, සඛා තෙමේ මේ නම් මහණ සාවිසගාභාපකයකු කොට සම්මත කරන්නේ ය. මේ ඥප්තිය යැ.

සුභාසු මෙ හනුත සබ්බසා. සබ්බසා ඉත්තනාමං. හික්ඛුං සාවිසගාභාපකං. සම්මනනති. යසසායසම්මනං ඛමති ඉත්තනාමසස හික්ඛුනො සාවිසගාභාපකසස සම්මති පසා තුණ්හසස. යසස නුක්ඛති පසා භාසෙය්. සම්මනො සබ්බසා ඉත්තනාමො. හික්ඛු සාවිසගාභාපකො. ඛමති සබ්බසස. තසමා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි"ති.

තෙන ඛො පන සම්මෙත සබ්බසස පසාභාසාපකො න භොති. හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

"ආනුජානාමි හික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමනනාගතං. හික්ඛුං පසාභාසාපකං. සම්මනනති. යො න ඡන්දගතිං ගච්ඡෙය් -පෙ- ගභිතාගභිතඤ්ඤා ජානෙය්.

එවඤ්ඤා පන හික්ඛවෙ සම්මනනතඤ්ඤා:

පඨමං. හික්ඛු යාවිතඤ්ඤා. යාවිත්ථා -පෙ- ඛමති සබ්බසස තසමා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි"ති.

72. තෙන ඛො පන සම්මෙත සබ්බසස ආරාමිකපෙසකො න භොති. ආරාමිකා අපෙසියමානා කම්මං න කරොතති. හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

"ආනුජානාමි හික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමනනාගතං. හික්ඛුං ආරාමිකපෙසකං. සම්මනනති. යො න ඡන්දගතිං ගච්ඡෙය් -පෙ- පෙසියපෙසිකඤ්ඤා ජානෙය්. එවඤ්ඤා පන හික්ඛවෙ සම්මනනතඤ්ඤා. -පෙ- තසමා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි"ති.

තෙන ඛො පන සම්මෙත සබ්බසස සාමණේරපෙසකො න භොති. සාමණේරා අපෙසියමානා කම්මං න කරොතති. හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

වහන්ස, සඛ්ඨ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඛ්ඨ තෙමේ මේ නම් මහණ සාර්වභාෂාපක්‍යයකු කොට සම්මත කෙරෙයි. යම් ආයුෂ්මකක්හට මේ නම් මහණ සාර්වභාෂාපක්‍යයකු කොට සම්මත, කිරීම රිසියෙයි ද හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා. සඛ්ඨයා විසින් මේ නම් මහණ සාර්වභාෂාපක්‍යයෙකිසි සම්මත ය. (එය) සඛ්ඨයාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)" යනු යි.

එ සමයෙහි වනාහි සඛ්ඨයාට පාත්‍ර ගන්වන්නෙක් නැත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක):

"මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දගතියට නො යන්නේ ද ... ගත් නොගත් දැයත් දන්නේ ද, මෙකී අංග පයින් සමන්විත මහණහු පාත්‍ර ගන්වන්නකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි.

මහණෙනි, මෙසේ ම හේ සම්මත කළයුතු:

පළමු කොට මහණෙක් යැදියැයුතු ... සඛ්ඨයාට රිසියෙයි. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)." යනු යි.

72. එසමයෙහි ආරාමික ප්‍රේෂකයෙක් නැත. ආරාමිකයෝ නො මෙහෙයනු ලබන්නාහු වැඩපල නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක:

"මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දගතියට නො යන්නේ ද ... මෙහෙයන ලද්දකුත් නො මෙහෙයන ලද්දකුත් දන්නේ ද, මෙකී අඛණ්ඩ පයින් සමන්විත මහණක්හු ආරාමික ප්‍රේෂකයකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම සම්මත කළයුතු ය. ... එ හෙයින් නිහඬ ය. මේ කරුණ මෙසේ දරමි (සලකමි)" යනු යි.

එ සමයෙහි සඛ්ඨයාට ශ්‍රාමණේර ප්‍රේෂකයෙක් (හෙරණුන් ඒ ඒ කටයුත්තෙහි මෙහෙයවන්නෙක්) නැත. හෙරණු නො මෙහෙයනු ලබන්නාහු කිසි කටයුත්තක් නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළාහ:)

“අනුජාතාථි භික්ෂුව පඤ්ඤාබෝධාදි සමනතාගතං භික්ෂුං සාමණේරපෙසකං සම්මතංති. යො න ඡන්දගතිං ගච්ඡියා න දෙසාගතිං ගච්ඡියා න මොහාගතිං ගච්ඡියා න භයාගතිං ගච්ඡියා පෙසිතාපෙසිතඤ්ඤා ජාතෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ෂුවෙ සම්මතංතිතථෙධො: පටං භික්ෂු යාචිතථෙධො. යාචිතො වාසනාන භික්ෂුතා පටිබලෙන සංඛ්‍යා ඤාපෙතථෙධො:

සුඤ්ඤා මෙ භගවා සංඛ්‍යා. යදි සංඛ්‍යාසං පත්තකල්ලං සංඛ්‍යා ඉත්තකාමං භික්ෂුං සාමණේරපෙසකං සම්මතෙතයා. එසා ඤාතී.

සුඤ්ඤා මෙ භගවා සංඛ්‍යා. සංඛ්‍යා ඉත්තකාමං භික්ෂුං සාමණේරපෙසකං සම්මතති. යසංයසමිතො ඛමති ඉත්තකාමසං භික්ෂුතො සාමණේරපෙසකසං සම්මති. යො තුණ්හසං. යසං නකම්මති යො භාසෙයා.

සම්මතො සංඛ්‍යන ඉත්තකාමො භික්ෂු සාමණේරපෙසකො. ඛමති සංඛ්‍යසං. තසං තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාථි”ති.

තනිසක-භාණ්ඩාරං.

සෙනාසනකවිජයා නිට්ඨිතො ඡට්ඨො¹.

තඤ්ඤානං:

1. විහාරො² බුද්ධසෙවෙධන අපඤ්ඤාසෙතො තද අසු තහං තහං නිකම්මතති වාසා තෙ ජිනසාවකා.
2. තෙ සෙවසි ගහපති දිස්වා භික්ෂුතං එතදබ්බි කාරාපෙයාං වසෙයාරා පටිපුට්ඨංසු නායකං.
3. විහාරං අධිභිකෘතඤ්ඤා පාසාදං හමිථයං ගුහං පඤ්ඤාලෙණං අනුඤ්ඤාසි විහාරෙ සවසි කාරසි.
4. ජනො විහාරං කාරෙති අකවාටං අසංවුතං කවාටං පිට්ඨිසංඛ්‍යාටං උද්දකලඤ්ඤා උත්තරි.

1. සෙනාසනකවිජයා ඡට්ඨං - මජ්ඣං.

2. විහාරං - භිමු.

5. ආවිඤ්ඤානවිඤ්ඤානපඤ්ඤා වට්ඨිඤ්ඤා කපිසිසකං.
සුචි සචි තාලවිඤ්ඤා ලොභකවත්ථිසාණකං,
6. යනතතං සුචිකඤ්ඤාව ජදනං උලලිසනාවලිකතං
වේදිජාලසලාකඤ්ඤා වකකලී සත්ථරෙන ව.
7. මිටිං බිදලමඤ්ඤාඤා සොසානිකලසාරතො
බුද්ධි කුළිරපාදඤ්ඤා ආභවිසාසද්ධි උච්චතෙ,
8. සත්ථරභෙයා ව හද්දපිටං පිටිකාචලකපාදකං
ආමලාචලකං¹ කොට්ඨා පලාලපිට්ඨමෙව ව
9. උමෙව ව අභිපාදනි අවධිඛලකපාදකං
සුක්කං අවධිපදං වොළං කුලිකං අඛිඤ්ඤාසිකං
10. ගිරමෙයා හිසියො වාපි දුක්ඛං සෙනාසනමිටි ව
මිනද්ධං හෙට්ඨා පතති උපපාටෙඨා හරතති ව.
11. හතතිඤ්ඤා² හත්ථහතතිඤ්ඤා අනුඤ්ඤාසි තරාගතො
සෙනකාලවිහාරෙපි පුසං සණ්ඨකඤ්ඤා මතතිකං
12. ඉක්කාසං පාණිකං කුණ්ඩං සාසපං පිත්ථකෙලකං
උඤ්ඤනෙන පච්චුඤ්ඤා ඵරුසං ගණ්ඩමතතිකං
13. ඉක්කාසං පච්චානඤ්ඤා නිවා වයො ව ආරුහං
පරිපතනති ආලකං අඛිඤ්ඤාසි තයො පුත.
14. බුද්ධතෙ කුඩ්ධපාදෙ ව ඔවසාසි සරං බිලං
විවරවංසං රජ්ජඤ්ඤා ආළිඤ්ඤා කිට්ඨෙන ව.
15. ආලමඛණං කිණ්ට්ඨණ්ණං හෙට්ඨාමග්ගෙ නයං කරෙ
අජෙකාකාසෙ මිතපතති සාලං හෙට්ඨා ව භාරතං

1. ආමකාමලකං - වී ස.

2. හිතතිඤ්ඤා - ඉ.

5. රහස්‍ය සිදුරු ද අනිත්‍ය රහස්‍ය ද අග්‍රන්‍ය වැටිය ද අග්‍රන්‍ය කණුව ද යතුර ද තරංකය ද කෙසි සිදුරු ද ලොහොවුවා ලිවුවා අංවුවා යතුර ද,
6. යතුර ද හිඳි ද ඇතුළත පිටත බදුම ඇලැවි සෙවෙණිය ද පිල් වාමොනස ද දුල්වාමොනස ද කුරුවාමොනස ද රෙදි පාපිස්ත ද තණ ඇතිරිය ද,
7. මිස්ස ද වෙවැල් ඇඳ ද සොහොනැ යු මසාරකය ද බුන්දිකා-බඬ ඇඳ පුටු ද කුලීරපාදක (කකුළු පා) ඇඳ පුටු ද ආභවපාදක ඇඳ පුටු ද පිටුරැස් පුටුව ද උස් පිටුරැස් පුටුව ද,
8. කවිවරිය ද වෙවැල් පුටුව ද රෙදි බන් පුටුව ද සුවරා පා පුටුව ද ඇඹිල්වැටි පුටුව ද සුවරුවද කොස්ස ද පිදුරු පුටුව ද,
9. උස් යහනෙහි හිම ද සපකු බැසිම ද ඇඳ පිළිපා ද අටගල් ඇඳ පිළිපා ද හුය ද අටපා විසුම ද රෙදිකඩ ද පුළුන් ද අඩකයක් දික් කොටට ද,
10. ගිරග්ගසමජ්ජය ද බිසි ද සෙනසුන් පිරිකර වූ වස්ත්‍රය ද මෙට්ට යු ඇඳ පුටු ද බිසි යටින් පැළි වැටෙනු ද, උර ගෙවා ගෙන යත් යන්න ද,
11. හක්ති කම්ය ද හස්තහක්ති කම්ය ද තරාගතයෝ අනුදත්ත. වෙහෙරෙහි ද සුදු පැහැ කර පැහැ ගැන්වීම ද දසපිණ්ඩ දනය ද සණ්ඨමත්තිකා දනය ද,
12. මැලියම් ද අත්ලෙන් තුනි කිරීම ද අබපිටි ද ඉටිතෙල් ද අනුදන්තී ද ඒවා වැඩි වූ කල්හි රෙදි කඩින් පසුදුරන්නට අවසරය ද, රළු බිමැ ගඩවිල් පස් දීම ද,
13. මැලියම් අනුදන්ත ද ප්‍රතිහාන වික්‍ර කිරීම ද මිටි බිම ද බැඳුම් ද නැගෙන්නවුන් වෙහෙසට පත් වෙත් යනු ද ඇදී වැටෙත් ය යනු ද ඒකාඛ්‍යත වීමද අඩ හික්නිය අනුදන්ත ද ගබ් තුන ද,
14. කුඩා වෙහෙරෙහි බිතුපා දිරිම ද බිත්ති තෙමීම ද බිය පත් ව කැගැසීම ද හික්නිබිලය අනුදන්ත ද සිවුරු හෙලන වස් දංඛ ද සිවුරු හෙලන ලතුව ද පිළි අනුදන්ත ද පැලැලි අනුදන්ත ද,
15. ආලම්බන බාහානුජානනය ද තණ රොඩු වැටීම ද යට කි නය අනුව උලෙලපාවලපාදිය කළ යුතු ය යන්න ද එළි-මහතැ විවරවංස විවරජ්ජන් කැබිම ද පැන් අවිවෙත් කැකැරෙයි යන්න ද පැන්හල අනුදන්ත ද යටකි පරිදි පැන්හලෙහි පියස්සේ උලෙලපාවලපාදිය ද පැන්බිඳුන අනුදන්ත ද,

16. විහාරො කොට්ඨකො චෙව් පරිවේණග්ගිසාලකං
ආරාමෙ ච සුත කොට්ඨ භෙට්ඨකොද්දව නයං කතරං.
17. සුදං අනාඨපිණ්ඩි ච සද්ධො සිතවනං අග්ග
දිට්ඨධමමො නිමිතොසි සහ සබ්බසන නායකං.
18. ආණ්ඩපෙසනාරාමග්ග ආරාමං කාරසි ගණො
වේසාලියං නවකමමං සුරතො ච පරිග්ගහං.
19. කො අරහති හත්තග්ගෙ තිසසිරං ච අවිඤ්ඤා
පරිග්ගහිතනාරසරා තුලො සාවතී ඔසරි.
20. පතිට්ඨාපෙසි ආරාමං හත්තග්ගෙ ච කොලාහලං,
ගිලානා වරසෙය්‍යා ච ලෙසා සත්තරසා තභිං.
21. කෙන නු චො කථන්තූ චො විහාරගෙනන භාජසි
පරිවේණනුභාගඤ්ඤි අකාමා භාගං නො දදෙ.
22. නිසසිමං සබ්බකාලං ච ගාභා සෙත්තකෙන තයො
උපතඤ්ඤ ච වණ්ණඤ්ඤි ධීතකා සමානාසනා.
23. සමානාසනිකා භිද්දිංසු තිවග්ගා ච දුට්ඨගිකං
අසමානාසනිකෙති දිසං සාළිඤ්ඤං¹ පරිභුඤ්ඤං.
24. අය්‍යකා ච අවිදුරෙ භාජිතඤ්ඤි කිට්ඨරෙ
ආළුචි පිණ්ඩකතුට්ඨති ආරකකළවට්ඨිකා.

1. ආළිඤ්ඤං - සිද්ධි. පංචකං.පරිභු-දිගු. - P.T.S.

25. ආලොක සෙත-කාළුකුණු ගෙරු-ඡාදන ඛන්ධනා
ගණ්ඩි-බණ්ඩ-පරිභණ්ඩං වීස-තිංසා යාවජීවිකං.
26. ඔසිතෙ අකතං¹ බුද්දා ඡ-පඤ්චසසිකංදදෙ
අඛණ්ඩොගෙ ව සන්නට්ඨ මහලෙට්ඨ දස-ආදාස.
27. සබ්බං විහාරං එකස්ස අඤ්ඤං වාසෙනාති සබ්බිකං
නිසීමං සබ්බකාලකුණු පක්කමනාති විඤ්ඤමනාති ව.
28. කාලකුණු සාමණේරකුණු සිසුබ්බපට්ඨසබ්බකානතිමං
උමමනා ථික්කවිත්තා ව වෙදනාපක්කාදස්සනා.
29. අප්පට්ඨකමමා දිට්ඨියා පණ්ඩකා ථෙය්‍යාතිත්ථියා
තිරච්ඡාන මාතු පිතු අරහතා සාතක දුසකා.
30. හෙදකා ලොභිකුප්පාද උභතො වාපි වාඤ්ඤානා
මා සබ්බස්ස පරිහායි කමමං අඤ්ඤස්ස දුතථෙව.
31. විපකතෙ ව අඤ්ඤස්ස කතෙ තස්සෙව පක්කමෙ
විඤ්ඤමති කාලකතො සාමණේරො ව ථායති.
32. පට්ඨසබ්බතො ව සිසුබ්බ අනාමි පණ්ඩකො යදි
සඤ්ඤා ව සාමිකො හොති උමමනා ථික්කවෙදනා.

25. කවුළු දෙර සවිකරන පමණින් බිත්ති ආදිය සුදු කර ගුරු පැහැ කරන පමණින් සෙවිලි කරන පමණින් පියස්ස බඳනා පමණින් ගණ්ඨිකාවක් තැබීම කැටුම් බිදීම පිළිසකර පමණින් පිළක් කරන පමණින් නවාම් සමමතිය දෙත්. විසි වසකට තිස් වසකට ද දිවිහිම කොට ද නවාම් සමමතිය දෙත්.
26. කොට හිමැවූ වෙහෙර සඳහා ද නවාම් සමමතිය දෙත්. නොකළ හෝ අඩාළ වූ හෝ වෙහෙර සඳහා නවාම් සමමතිය අනුදත් සේක. නවාම් දෙත්. කුඩා වෙහෙරෙහි සවසකට හෝ පස්වසකට නවාම් දියයුතු. අඩිසියොග වෙහෙරෙහි කටයුතු බලා හත් අට වසකට ද මහ වෙහෙරෙක කටයුතු සඳහා දසදෙළොස් වසකට ද නවාම් සමමතිය දියයුතු.
27. සියලු වෙහෙරට නවාම් දෙත්. එකකුට නවාම් දෙකක් දෙත්. නවාම් ගෙන අත් එකකු වස්වත්. සහසතු දෑ තමනට වෙන් කෙරෙත්. සීමායෙන් පිටත සිටියාහට නවාම් දෙත්. ඔහු සියලු කාලයෙහි වෙහෙර තමනට වෙන් කර ගනිත්. නවාම් ගෙන පිටත් ව යෙත්, සිවුරු හැර ද යෙත්.
28. කලුරිය ද කෙරෙත්, හෙරණුම්හ යි ශික්ෂා ප්‍රතික්ෂේප කළම්හ යි පරිජියට අවනුම්හ යි උමතුචම්හ යි කැළඹුණු සිතැත්තම්හ යි වෙදනායෙන් පෙළුණම්හ යි, ඇවැත් නො දක්මෙන් ද,
29. ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙන් ද දෘඪවිය අත් නො හැරීමෙන් ද උත්තමිජ්ජායම්හ යි, පණ්ඩකයම්හ යි, ථෙයා සංවාසකයම්හ යි, අත් තොටුවනට බැඳුණම්හ යි, තිරිසන්-ගියම්හ යි මා පිය රහතුන් නැයුවම්හ යි භික්ෂුණි දුෂකයම්හ යි ද,
30. සහබෙ කළම්හ යි ද ලොභිකුප්පාදකයම්හ යි ද උහතොබ්බ-ඤ්ජනකයම්හ යි ද පිළින කෙරෙත්. සඛ්ඛයාට පාඩු නො වෙවා යි කටයුත්ත අත්හට දියයුතු.
31. කටයුත්ත අඩාළ කල්හි ද අනෙකකුට පැවරියයුතු. එය කොට නිමි කල්හි ඔහුට ම එය පැවරියයුතු. නික්ම යන්නේ ද සිවුරු හරන්නේ ද කලුරිය කෙළේ ද හෙරණ වෙමි යි හෝ,
32. ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාබ්‍යානාය කෙළෙමි යි හෝ අන්තිම වස්තුවට පැමිණියෙමි පණ්ඩකයෙමි යි ප්‍රතිඥා කෙරේ ද සඛ්ඛයා ම එහි ස්වාමි වෙ. උමතු වෙමි යි, වික්ෂිප්ත සිතැත්තෙමි යි, වෙදනායෙන් පෙළුණෙමි යි පිළින කෙරේ ද,

33. අදස්සනාපට්ඨකමේඛි දිට්ඨි කසෙසව හොති වා
සණ්ඛකො රේශ්‍ය තිස්සී ච තීරවජාන මෘතුපෙත්තිකං
34. සාතකො දුසකො වාපි හෙද ලොභික ව්‍යඤ්ජනා
පට්ඨානාති යදි සො සකෙකො ච හොති සාමීකො.
35. හරනාඤ්ඤා කුකුළං උද්දියති ච කබ්බලං
දුස්සං ච වමච වසකලී වොළකං අකකමහති ච.
36. අලලා උපාහනා නිවුලු ලිබනති අපසෙසනති ච.
අපසෙසනං ලිබතෙ වා ධොතපට්ඨස්ථරෙන ච.
37. රාජගහෙ න සකෙකානති ලාමකං හතතුද්දසකං
කරං ණු වො පඤ්ඤපකං හණ්ඩාගාරිකසම්මුතිං.
38. පටීක්කහභාජකො වාපි යාගු ච ඵලභාජකො
ඛජ්ජකභාජකො වෙව් අපපමක්කකච්ඡසජො.
39. සාවීයගාභාජකො වෙව් තරෙච්ච පක්කගාහකො
ආරාමික සාමජෙර පෙසකස්ස ච සම්මුති.
40. සබ්බාහිභු ලොකවිදු භික්ඛිකො විනායකො
ලෙණස්ථං ච සුඛස්ථං ච ක්කායිකං ච විපසයිතුතති.

33. ඇවැත් නො දක්වෙහි ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි මිසදිවුටි අත්නොහැරීමෙහි උබෙවනී කම් කරන ලදිම් යි පිළින කෙරෙයි ද ඒ ආවාසය හිමුව ම ය. පණ්ඩකයෙමි යි රෙයාසංවාසකයෙමි යි තිස්සියපක්කනාක යෙමි යි තිරිසන්ගතයෙමි යි මාතෘසාතක පිතෘසාතක යෙමි යි
34. අරහත්තසාතකයෙමි යි භික්ෂුභිද්දකයෙමි යි සඛ්ඤ්ඤාකයෙමි යි ලොභිකුප්පාදකයෙමි යි උභතොධායුර්නකයෙමි යි හේ පිළින කෙරේ ද සඛ්ඤා ම ඒ ආවාසයට ය්වාමි වේ.
35. විහාරපරිභොගය අත් කැනකට ගෙන යත්. පැදුරු ආදිය ගෙනයන්නට කුකුස් කෙරෙත්. වෙහෙරෙත් දිරාපත් වෙයි. සඛ්ඤාට මාහැඟි කම්බලයෙක් උපන. මාහැඟි වස්ත්‍රයෙක් උපන. වළියෙක් උපන. වක්කලිකාවෙක් උපන. රෙදි කබෙක් උපන. නොසෙසු පයින් සෙනසුන් ඇත්මෙත්.
36. තෙත් පා ඇත්තාහු පාවහන් ඇත්තාහු සෙනස්න ඇත්මෙත්. පිරියම් කළ බිමැ කෙළ ගසත්. පිරියම් කළ බිත්තියට හේත්තු වෙත්. හේත්තුවන පුවරුව බිම සුරයි. සේදු පයැත්තහු පසතුරුණ ඵලා සැතපියයුතු.
37. රජගහ නුවර සහබත් කරන්නට නො හැකි වෙත්. සැවැගියෝ ලාමක බත් භික්ෂුනට දෙති. හතතුදොසකයකු අනුදත් සේක. කෙසේ බත් උදෙසිය යුතු ද යි ප්‍රශ්නයෙක් විය. සෙනසුන් පනවන්නකු අනුදත් සේක. භාණ්ඩාගාරික සම්මතිය අනුදත් සේක.
38. විවරප්‍රතිග්‍රාහකයෙක් ද විවරභාජකයෙක් ද යාග්‍රභාජකයෙක් ද ඵලභාජකයෙක් ද ඛණ්ඩභාජකයෙක් ද අසමත්තක-විසෂ්ඨකයෙක් ද,
39. සාවියගාභාජකයෙක් ද ඵසේ ම පත්තගාභාජකයෙක් ද අනුදන්නා ලදහ. ආරාමිකපෙසක සම්මතිය ද සාමණේරපෙසක සම්මතිය ද අනුදන්නා ලදහ.
40. සියල්ල මැඩැලූ ලොව කතු දන්නා ඉතසින් ඇති විනායකයන් වහන්සේ විවෙකවාසය පිණිස ද සුව පහසු පිණිස ද ධ්‍යාන වඩන්නට ද විවිසුන් වඩන්නට ද සෙනසුන් අනුදත් සේක.

සංවිසමෙදකකඛධිකං

පඨමභාණ්ඩාරං

ජසකාපබ්බජ්ජා

1. තෙන සමයෙන ධුද්ධො හගවා අනුපියායං විහරති අනුපියනාම මලලානං නිගමො. තෙන ඛො පන සමයෙන අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා සකායකුමාරා හගවන්තං පබ්බජිතං අනුපබ්බජන්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන මහානාමො ව සංකො අනුරුද්ධො ව සංකො ඥො භාතිකා භොතති. අනුරුද්ධො සංකො සුමුමාලො භොති. තස්ස කයො පාසාද භොතති එකො භෙමනතිකො එකො ගිමිතිකො එකො වසසිකො. සො වසසිකෙ පාසාදෙ වසසිකෙ වසනාරො මාසෙ නිඤ්ඤාපෙති කුරියෙති පරිවාරියමානො න හෙට්ඨාපාසාදං ඔරොහති.

අථ ඛො මහානාමස්ස සකායස්ස එතදභොයි: “එතරහි ඛො අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා සකායකුමාරා හගවන්තං පබ්බජිතං අනුපබ්බජන්ති. අමොකඤ්ඤා කුලා නත්ථි කොචි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො. යනානුනාහං වා පබ්බජෙය්‍යං අනුරුද්ධො වා”ති. අථ ඛො මහානාමො සංකො යෙන අනුරුද්ධො සංකො තෙනුපසංකම්. උපසම්බුද්ධො අනුරුද්ධො සංකො එතදවොච: “එතරහි කාත අනුරුද්ධ, අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා සකායකුමාරා හගවන්තං පබ්බජිතං අනුපබ්බජන්ති. අමොකඤ්ඤා කුලා නත්ථි කොචි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො. තෙන හි ත්වං වා පබ්බජ අහං වා පබ්බජස්සාමි”ති.

“අහං ඛො සුමුමාලො. නාහං සංකොමි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතං. ත්වං පබ්බජ්ජාති”ති.

“එහි ඛො තෙ කාත අනුරුද්ධ සරාවාසස්මා අනුසාසිස්සාමි: පඨමං ඛෙත්තං කසාපෙතබ්බං, කසාපෙත්වා විපාපෙතබ්බං, විපාපෙත්වා උදකං අතින්තෙතබ්බං, උදකං අතින්තෙත්වා උදකං නිත්තෙතබ්බං, උදකං නිත්තෙතත්වා නිඤ්ඤාපෙතබ්බං, නිඤ්ඤාපෙත්වා ලවාපෙතබ්බං, ලවාපෙත්වා උඤ්ඤාපෙතබ්බං, උඤ්ඤාපෙත්වා පුඤ්ඤං කාරාපෙතබ්බං, පුඤ්ඤං කාරාපෙත්වා මඤ්ඤාපෙතබ්බං, මඤ්ඤාපෙත්වා පලාලානි උඤ්ඤාපෙතබ්බානි, පලාලානි උඤ්ඤාපෙත්වා භුසිකා උඤ්ඤාපෙතබ්බා. භුසිකං උඤ්ඤාපෙත්වා ඔටුනාපෙතබ්බං, ඔටුනාපෙත්වා අතිහරාපෙතබ්බං, අතිහරාපෙත්වා ආයතිමිට්ඨි ව්‍යාසං එවමෙව කාතබ්බන්ති.”

1. නිද්ධාපෙතබ්බං - මජ්ඣං.

2. නිද්ධාපෙත්වා - මජ්ඣං.

සමසහෙදක බැඳකය

පළමු බණවර

ශාක්‍යයන් සදෙනාගේ පැවිද්ද

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ අනුපිය නම් තුටුර සමීපයෙහි වැඩ වසන සේක. අනුපිය නම් මල්ලයන් ගේ නියමිතවෙකි. එ සමයෙහි වනාහි ප්‍රකට වූ ශාක්‍ය කුමාරයෝ පැවිදි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුව පැවිදි වෙත්. එ සමයෙහි මහානාම ශාක්‍ය ද අනුරුද්ධ ශාක්‍ය ද යන දෙදෙනා සොහොයුරෝ වෙත්. අනුරුද්ධ ශාක්‍ය තෙම සිසුමැලි වෙයි. ඔහුට ප්‍රාසාද තුනක් විය. එකෙක් ගීත සෘතුච්චි විසීම පිණිස ය. එකෙක් ග්‍රීෂ්ම සෘතුච්චි විසීම පිණිස ය. එකෙක් වර්ෂාණ සෘතුච්චි විසීම පිණිස ය. හේ වර්ෂාණරතුව සඳහා නැනැවුණු පහයෙහි වැසි සාරමස තුළ වසන ස්ත්‍රීන් විසින් හසුරුවනු ලබන ඉන්ද්‍රියයන් ඇත්තේ (හෙවත් පස්කම්හි අලවනු ලබනුයේ) යට පහයට නො බසී.

එ කල්හි “දූන් වනාහි ප්‍රකට ප්‍රකට ශාක්‍ය කුමාරයෝ පැවිදි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුව පැවිදි වෙත්. අප කුලයෙන් ද කිසිවෙක් ගිහිගෙය හැර සස්තට නො පැමිණියේ ය. (පැවිදි නොවී ය.) මා හෝ අනුරුද්ධයා හෝ පැවිදි වනොත් ඉතා යෙහෙකැ”යි මහානාම ශාක්‍යයාට මේ සිත විය. ඉක්බිති මහානාම ශාක්‍ය තෙම අනුරුද්ධ ශාක්‍යයා කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ අනුරුද්ධ ශාක්‍යයා බණවා, “දරුව අනුරුද්ධය, දූන් ප්‍රකට ප්‍රකට ශාක්‍ය කුමරුවෝ පැවිදි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුව පැවිදි වෙත්. අපගේ කුලයෙන් වූ කළි කිසිවෙකුත් ගිහි ගෙන් නික්ම පැවිදි නො වී ය. එබැවින් තෝ හෝ පැවිදි වව, මම හෝ පැවිදි වන්නෙමි”යි මෙ බස් පැවැසීය.

“මම වූකළි සිසුමැලියෙමි. ගිහි ගෙන් නික්ම පැවිදි වන්නට නො හැක්කෙමි. ඔබ පැවිදි වන්නැ”යි අනුරුද්ධ කුමර කී ය.

“දරුව අනුරුද්ධය, එසේ වී නම් ගිහිගෙයි වසනු පිණිස උපදෙස් දෙන්නෙමි. පළමු කොට කෙත් සැවවිය යුතු. සාවවා, වැපිරවිය යුතු. වපුරවා ඇතුළට ජලය පැමිණැවිය යුතු ය. ඇතුළට ජලය පමුණුවා, ජලය සම කැරවිය යුතු. ජලය සම කරවා, වල් නෙළීම කැරවිය යුතු. වල් නෙළීම කරවා, කැපවිය යුතු. කපවා ඇද්දිය යුතු. අඳවා මිටි බැන්දවිය යුතු. මිටි බඳවා මැඩවිය යුතු. මඩවා පිදුරු බැහැර කැරවිය යුතු. පිදුරු බැහැර කරවා කාටුව ඉවත් කැරවිය යුතු. පොලවාලිය යුතු. පොලවාලා ගෙට ගෙන්විය යුතු. ගෙට ගෙන්වා එන වර්ෂයෙහි ද මෙසේ ම කළ යුතු යැ”යි (මහානාම කුමර කී ය.)

“න කම්මො වියනති, න කම්මානං අනො පඤ්ඤායති. කද කම්මො වියනනති? කද කම්මානං අනො පඤ්ඤායනති? කද මයං අපසාසස්සකං පඤ්ඤි කාමග්ගෙහි සමප්පිනා සමබ්බිභුතා පටිවාරික්ඛාමා”ති.

“න හි තාත අනුරුද්ධ කම්මො වියනති, න කම්මානං අනො පඤ්ඤායති අබ්බේසෙව කමෙව පිතරො ව පිතාමහා ව කාලකතා”ති.

“තෙන හි ත්වෙද්ධෙව සරාභාසකෙත්ත උපජානාති¹. අහං අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ඣාමි”ති.

2. අථ ඛො අනුරුද්ධො සකෙකා යෙන මාතා තෙනුපසඛාමි. උපසංගමිතො මාතරං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං අමම අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතුං. අනුජානාති මං අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. එවං වුසෙත අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස මාතා අනුරුද්ධං සකකං එතදවොච: “තුමෙත ඛො මෙ තාත අනුරුද්ධ ඥෙ පුත්තා පියා මනාපා අපට්ඨකතුලා මරණෙනපි වො අකාමකා වීතා හවිස්සාමි. කිමපනාහං තුමෙත ජීවතෙත අනුජානිස්සාමි අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාති”.

දුතියමි ඛො අනුරුද්ධො සකෙකා මාතරං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං අමම අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතුං. අනුජානාති මං අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

“තුමෙත ඛො මෙ තාත අනුරුද්ධ ඥෙ පුත්තා පියා මනාපා අපට්ඨකතුලා මරණෙනපි වො අකාමකා වීතා හවිස්සාමි. කිං පනාහං තුමෙත ජීවතෙත අනුජානිස්සාමි අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

තතියමි ඛො අනුරුද්ධො සකෙකා මාතරං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං අමම අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතුං. අනුජානාති මං අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

තෙන ඛො පත සමයෙන හද්දියො සකකරුජා සකකානං උජ්ජං කාරෙති. සො ව අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස සභායො භොති. අථ ඛො අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස මාතා “අයං ඛො හද්දියො සකකරුජා සකකානං උජ්ජං කාරෙති අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස සභායො. සො න උස්සහති අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතුනති” අනුරුද්ධං සකකං එතදවොච: “සවෙ තාත අනුරුද්ධ හද්දියො සකකරුජා අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජති එවං ත්වෙ පබ්බජාමි”ති.

1. උපජාන - පිළි.

“කටයුතු නො නිම වෙයි. කටයුතුවල කෙළවරෙන් නො පැනෙයි. කවරද නම් කටයුතු නිම වන්නේ ද? කවර දක කටයුතුවල කෙළවරෙන් පැනෙන්නේ ද? කවර දක අපි අල්පොත්සුක වූ පස් කම් ගුණයෙන් සමර්පිත වූ සමන්විත වූ සැප පහසු විදින්නෙමු ද”යි (අනුරුද්ධ කුමර කී ය.)

“දරුව අනුරුද්ධ, කටයුතු නිම නො වේ. කටයුතුවල කෙළවරක් ද නො පැනෙයි. කටයුතු නොනිමි කල්හි ම මාපියෝ ද මුත්තණු මිත්තණියෝ ද කල්ලිය කළහ” යි මහානාම කුමරුවෝ කී හ.

“එසේ වී නම් ඔබ ම ගිහිගෙහි වීසීම දැන ගනුව. මම ගිහි ගෙන් නික්ම පැවිදිබීමට පැමිණෙන්නෙමි”යි අනුරුද්ධ කුමර කී ය.

2. ඉක්බිත්තෙන් අනුරුද්ධ ශාක්‍ය තෙම මව් කරා එළැඹීයේ ය. එළැඹ, “මැණියනි, මම ගිහිගෙන් නික්ම සස්තෑ පැවිදි වන්නට කැමැත්තෙමි. මට ගිහිගෙන් නික්ම සස්තෑ පැවිදි වන්නට අනුදන්නැ”යි කී ය. මෙසේ කී කල්හි අනුරුද්ධ ශාක්‍යයාගේ මව් අනුරුද්ධ ශාක්‍යයාට, “දරුව තෙපි වනාහි මගේ පිය වූ මනාප වූ නො පිළිකල් වූ දරු දෙදෙනා ය. තොපගේ මරණයෙනුදු නොකැමැත්තෙන් ම වෙන් වන්නෙමි. එසේ කලෑ, ජීවත් වන්නා වූ තොපට ගිහි ගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කීමෙක් ද, අනුදන්නෙමි ද”යි කීවා ය.

දෙවෙනි වර ද අනුරුද්ධ ශාක්‍ය තෙම “මැණියනි, මම ගිහි ගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කැමැත්තෙමි. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිනුවට මට අනුදන්නැ”යි කී ය.

“දරුව අනුරුද්ධය, තෙපි පිය වූ මනාප වූ නොපිළිකල් වූ මගේ දරු දෙදෙනා ය. තොප ගේ මරණයෙනුදු නො කැමැතිවූ ම වෙන් වන්නෙමි. කීමෙක් ද ජීවත් වන්නා වූ තොපට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදනට අනුදන්නෙමි ද”යි (අනුරුත් කුමරුගේ මව් කීවා ය.

තෙවෙනි වර ද අනුරුද්ධ ශාක්‍ය තෙම “මැණියනි, මම ගිහි ගෙන් නික්ම සසුන් වදිනු කැමැත්තෙමි. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිනුවට මට අනුදන්නැ”යි කී ය.

එ සමයෙහි වනාහි හඳිිය ශාක්‍ය රජ ශාක්‍යයන් ගේ රජය කරවයි. භේ ද අනුරුද්ධ ශාක්‍යයා ගේ යහළුවෙක් වෙයි. එකල්හි අනුරුද්ධ ශාක්‍යයාගේ මවු “මම හඳිිය ශාක්‍ය රජ ශාක්‍යයන් ගේ රජය කරවයි. මම තෙම අනුරුද්ධ ශාක්‍යයාගේ යහළුවෙක. භේ ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදිවන්නට උත්සාහ නො කෙරේ යැ” යි සිතා, “දරුව අනුරුද්ධය, ඉදින් හඳිිය ශාක්‍ය රජ ගිහි ගෙයින් නික්ම සසුන් වදනේ නම්, එසේ කලෑ තෙපිත් පැවිදි වන්නැ” යි කීවා ය.

3. අප්‍ර පටං අනුරුද්ධා සංකප්පා යෙන හද්දියො සක්කරාජා
තෙත්ථසංඝසංඝි. උපසංඝසංඝිනා හද්දියං සක්කරාජානං එතදවොච: “මම,
පටං සමම, පට්ඨස්සා තථ පට්ඨස්සා”ති.

“සමම තෙ සමම පට්ඨස්සා මම පට්ඨස්සා වා අපට්ඨස්සා වා
හොතු. අහං තයා...යථාසුඛං පට්ඨස්සාහි”ති.

“උච්චි සමම උභො අගාරස්මි අනගාරියං පට්ඨස්සාමා”ති.

“නාහං සමම සංකප්පාමි අගාරස්මි අනගාරියං පට්ඨස්සාම. යං තෙ
සංකප්පා අඤ්ඤං මයා කාතුං නාහං කට්ඨස්සාමි. තථං පට්ඨස්සාහි”ති.

“මානා පටං මං සමම එවමාහ: ‘සමම තාන අනුරුද්ධා හද්දියො
සක්කරාජා අගාරස්මි අනගාරියං පට්ඨස්සාහි එවං. තථෙපි පට්ඨස්සාහි’ති
භාසිතා පටං පන තෙ සමම එසා වාචා: ‘සමම තෙ සමම පට්ඨස්සා
මම පට්ඨස්සා වා අපට්ඨස්සා වා සා හොතු. අහං තයා... යථාසුඛං
පට්ඨස්සාහි’ති. එහි සමම උභො අගාරස්මි අනගාරියං පට්ඨස්සාමා”ති.

තෙන පටං පන සමයෙන මනුස්සා සච්චවාදිනො හොනති
සච්චපට්ඨස්සා. අප්‍ර පටං හද්දියො සක්කරාජා අනුරුද්ධා සංකප්පා
එතදවොච: “ආගමෙහි සමම සත්ත වස්සානි සත්තනතං වස්සානං
අවචයෙන උභො අගාරස්මි අනගාරියං පට්ඨස්සාමා”ති.

“අතිවිරං සමම සත්තවස්සානි. නාහං සංකප්පාමි සත්තවස්සානි
ආගමෙතුනති”.

“ආගමෙහි සමම ජ වස්සානි -පෙ- පඤ්ඤා වස්සානි -පෙ- වස්සානි
වස්සානි -පෙ- තිණි වස්සානි -පෙ- ඉඤ්ඤා වස්සානි -පෙ- එකං වස්සානං.
එකස්ස වස්සස්ස අවචයෙන උභො අගාරස්මි අනගාරියං පට්ඨස්සාමා”ති.

“අතිවිරං සමම එකං වස්සං. නාහං සංකප්පාමි එකං වස්සං
ආගමෙතුනති”.

“ආගමෙහි සමම සත්ත මාසෙ, සත්තනතං මාසානං අවචයෙන
උභො අගාරස්මි අනගාරියං පට්ඨස්සාමා”ති.

3. ඉක්බිති අනුරුද්ධ ශාක්‍ය තෙම හඳිිය ශාක්‍ය රජුහු කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ, හඳිිය ශාක්‍යරජුට “යහළුව මගේ පැවිද්ද ඔබ පිළිබඳ යැ” යි කී ය.

“යහළුව, කාගේ පැවිද්ද මා පිළිබඳ හෝ නො පිළිබඳ හෝ වෙ ව යි මම තා හා ... සුවසේ පැවිදි වන්නැ” යි (හඳිිය ශාක්‍ය රජ කී ය.)

“යහළුව, එන්නැ. අපි දෙ දෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නමෝ වා” යි අනුරුද්ධ ශාක්‍ය කී ය.

“යහළුව, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට මම නො හැකියෙමි. මා විසින් තොපට අත් යමක් කළ හැකි නම්, එය තොපට කරන්නෙමි. තෙපි පැවිදි වන්නැ” යි හඳිියරජ කී ය.

“යහළුව, ‘ඉදින් දරුව අනුරුද්ධය, හඳිිය ශාක්‍ය රජ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදනේ’ නම්, එසේ ඇති කළහි තෙපිත් පැවිදි වවු” යි මව මව මෙසේ කීවා ය. ‘යහළුව ඉදින් තොපගේ පැවිද්ද මා පිළිබඳ හෝ නො පිළිබඳ වෙව යි මම තොප හා ... සුවසේ පැවිදි වන්නැ’ යි මේ වචනය ඔබ විසින් මව කියන ලද්දේ ය. යහළුව එන්න, දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිමෝව” යි (අනුරුද්ධ ශාක්‍ය කී ය).

එ සමයෙහි මිනිස්සු සත්‍ය ප්‍රතිඥා ඇති සත්‍යවාදීහු වෙති. ඉක්බිති හඳිිය ශාක්‍යරජ අනුරුද්ධ ශාක්‍යයාට “යහළුව, සත් හවුරුද්දක් ඉවසන්න (සාපෙක්‍ෂකවන්න) සත් හවුරුද්දක් ඇවෑමෙන් අපි දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නවු” යි කී ය.

“යහළුව, සත් හවුරුද්ද ඉතා බොහෝ කාලයකි. යහළුව, සත් හවුරුද්දක් බලාපොරොත්තු වන්නට මම නො හැක්කෙමි”.

“යහළුව, සාහවුරුද්දක් ඉවසන්න ... පස් අවුරුද්දක් ... සතර අවුරුද්දක් ... තුන් අවුරුද්දක් ... දැවුරුද්දක් ... එක් හවුරුද්දක් ඉවසන්න. එක් හවුරුද්දක් ඇවෑමෙන් අපි දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නමෝවා” යි (හඳිියරජ කී ය).

“යහළුව එක් හවුරුද්දක් ඉතා බොහෝ කාලයකි. මම එක් හවුරුද්දක් බලා පොරොත්තු වන්නට නො හැක්කෙමි” යි (අනුරුද්ධ ශාක්‍ය කී ය).

“යහළුව සත් මසක් ඉවසන්න. සත් මස ඇවෑමෙන් දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නමෝවා” යි (හඳිිය රජ කී ය).

“අතිවිරං සම්ම සත්ත මාසා. නාහං සංකතාමි සත්ත මාසෙ ආගමෙතුනති”.

“ආගමෙති සම්ම ඡ මාසෙ -පෙ- පඤ්ච මාසෙ -පෙ- වත්තාරො මාසෙ -පෙ- තයො මාසෙ -පෙ- වෙ මාසෙ -පෙ- එකං මාසං -පෙ- අඤ්චමාසං. අඤ්චමාසස්ස අවච්ඡේදන උභො පි අගාරස්මි අනගාරියං පට්ඨප්පිසාමා”ති.

“අතිවිරං සම්ම අඤ්චමාසො. නාහං සංකතාමි අඤ්චමාසං ආගමෙතුනති”.

“ආගමෙති සම්ම, සත්තාහං යාවාහං පුත්තෙ ව භාතරෙ ව රජු- නියායාදෙමි”ති.

“න විරං සම්ම සත්තාහො ආගමෙස්සාමි”ති.

4. අථ ටො හඤ්චෙයො ව සත්තාරුථා අනුරුඤ්චා ව ආනන්දො ව හගු ව කිම්බිලො ව දෙවදත්තො ව උපාලිකප්පකෙන සත්තමා යථා පුරෙ චතුර්ඛග්ගිනියා සෙත්තාය උය්‍යානගුමි. නියතති එවමෙව චතුර්ඛග්ගිනියා සෙත්තාය නිය්‍යංසු. තෙ දුරං ගහිතො සෙතං නිවත්තපෙත්තො පරවිසයං ඔක්කම්භිතො ආහරණං ඔවුඤ්චිතො උත්තරාසංඝොතෙ හණ්ඩිකං ඛන්ඩිතො උපාලිං කප්පකං එතදවොච්චි: “හඤ්ච හණ් උපාලි නිවත්තසු. අලං තෙ එත්තකං ජිව්කායා”ති.

අථ ටො උපාලිස්ස කප්පකස්ස නිවත්තනාත්තස්ස එතදවොච්චි: “චණ්ඩා ටො සාකියා. ඉමිනා කුමාරා භිප්පාතිතාති සාතාපෙය්‍යුමපි මං. ඉමෙ හි නාම සත්තකුමාරා අගාරස්මි අනගාරියං පට්ඨප්පිසානති. කිම්බන පනාහනති” යො හණ්ඩිකං වුඤ්චිතො තං හණ්ඩං රුකෙකි ආලග්ගෙත්වා ‘යො පස්සති දිත්තකොඤ්ඤව හරතු’ති වත්තා යෙන තෙ සත්තකුමාරා තෙත්තපසිධම්මි. අද්දසාසු ටො තෙ සත්තකුමාරා උපාලිං කප්පකං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන උපාලිං කප්පකං එතදවොච්චි: “කිස්ස හණ් උපාලි නිවත්තෙයි”ති.

“ඉධ මෙ අය්‍යපුත්තා නිවත්තනාත්තස්ස එතදවොච්චි: චණ්ඩා ටො සාකියා ඉමිනා කුමාරා භිප්පාතිතාති සාතාපෙය්‍යුමපි මං. ඉමෙ හි නාම සත්තකුමාරා අගාරස්මි අනගාරියං පට්ඨප්පිසානති කිම්බන- පනාහනති, යො ටො අහං අය්‍යපුත්තා හණ්ඩිකං වුඤ්චිතො තං හණ්ඩං රුකෙකි ආලග්ගෙත්වා ‘යො පස්සති දිත්තකොඤ්ඤව හරතු’ති වත්තා තතොමති පටිනිවිත්තො”ති.

“යහළුවා සත් මස ඉතා බොහෝ කාලයෙකි. සත් මසක් බලාපොරොත්තු වන්නට මම නො හැක්කෙමි” යි (අනුරුඳ්‍ර ඥානායක කී ය).

“යහළුවා, සමසත් ඉවසන්න ... පස් මසක් ... සිවු මසක් ... තුන් මසක් ... දෙ මසක් ... එක් මසක්... අඩ මසක් ඉවසන්න. අඩමස ඇවෑමෙන් දෙදෙනා ම පැවිදි වන්නමෝ වා” යි (හඳිග රජ කී ය).

“යහළුවා අඩමස ඉතා බොහෝ කලෙකි. අඩමසක් ඉවසන්නට මම නො හැකියෙමි” යි (අනුරුඳ්‍ර ඥානායක කී ය).

“යහළුවා, පුතුනටත් සොහොයුරනටත් රජය පවරා දෙන තෙක් සතියක් ඉවසන්නැ” යි (හඳිග රජ කී ය).

“යහළුවා සතිය බොහෝ කලෙක් නොවේ. එතෙක් බලා පොරොත්තු වන්නෙමි” යි (අනුරුඳ්‍ර ඥානායක කී ය).

4. ඉක්බිති හඳිග ඥානායක රජ ද අනුරුඳ්‍ර ද ආනන්ද ද භාග්‍ය ද කිංචල ද දෙවදත්ත ද යන ඥානායකයෝ ස දෙනා උපාලි කපුවා සත්වතු කොටැත්තාහු පෙර උයන් බිමට සිවුරහ සෙනඟින් උප ලක්ෂිත ව යම්යේ නික්ම යෙත් ද, එසේ ම සිවුරහ සෙනඟින් උපලක්ෂිත වූ නික්මුණහ. ඔහු දුරක් ගොස් සෙනඟ නවත්වා, පරවිෂ යට (අත් රජත්තු ගේ රටට) බැස, ආභරණ ගලවා උතුරු සළුවෙන් පොදියක් කොට බැඳ උපාලි කපුවා බණවා “සඟය උපාලිය, පෙරළා යා. මෙය තට ජීවිකාවට ප්‍රමාණ වේ යැ” යි කීහ.

ඉක්බිති පෙරළා එන්නාවූ උපාලි කපුවාට “ඥානායකයෝ සැඩියහ. මොහු විසින් කුමරුවෝ නික්මවන ලදහ යි ඔවුන් මා මරවනු ද නො බැරි ය. මේ සාකා කුමාරවරු ද ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වන්නාහ. මම කුමට ගිහිගෙයි රැඳෙන්නෙමි ද” යි මේ සිත විය. මෙසේ සිතා ආභරණ පොදිය ලිහා ඒ සියලු බඩු ගසෙක එල්ලා “යමෙක් මේවා දකින්නේ ද ඔහුට දෙන ලද්දේ ම ය. ගෙන යේවා” යි කියා ඒ ඥානායක කුමාරයන් කරා ගියේ ය. ඒ ඥානායක කුමාරයෝ දුරින් ම එන්නා වූ උපාලි කපුවා දුටුහ. දක ඔහු බණවා, “සඟය උපාලි, කවර හෙයින් පෙරළා එන්නෙහි ද” යි ඇසූහ.

“ආයු පුත්‍රයිනි, මෙහි පෙරළා එන මට, ‘ඥානායකයෝ ඒකාන්ත-යෙන් විශ්ඨය හ. මොහු විසින් කුමරුවෝ නික්මවන ලදහ’ යි කියා මා මරවනුත් බැරි නැත. ‘මේ ඥානායක කුමාරයෝත් ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වන්නාහ. මා ගැන කියනු ම කවරේ ද’ යි මේ සිත විය. ආර්යපුත්‍රයෙහි, ඒ මම වනාහි බඩු පොදිය වූ බඩු ගසෙක එල්ලා ‘යමෙක් දකින්නේ නම් ඔහුට මෙය දෙන ලද්දේ ම ය හේ මෙය ගෙන යේවා’ යි කියා එතැනින් ම පෙරළා ආයෙමි” යි කී ය.

“සුච්ඡි හණේ උපාලි, අකාසි යං නිවනෙතා, වණ්ණා ටො සාකියා,
ඉමිනා කුමාරා නිප්පාතිතාති සාතාපෙය්‍යසුච්ඡි තතති”.

5. අර්ථ ටො තෙ සත්‍යකුමාරා උපාලිං කප්පකං ආදය යෙන
හගවා තෙනුපසඛිකම්සු. උපසඛිකම්භිතා හගවන්තා අභිවාදෙතා
එකමන්තා නිසිදිංසු. එකමන්තා නිසිතතා ටො තෙ සත්‍යකුමාරා
හගවන්තා එතදවොද්වු: “මයං හතොත සාකියා නාම මාතස්සිනො.
අයං හතොත උපාලි කප්පකො අමතාකං දීඝරතතං පරිවාරිකො. ඉමං
පයමං පබ්බාපෙතා. ඉමස්ස මයං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමමං
සාමිච්ඡිකමමං කට්ඨකාම. එවං අමතාකං සාකියානං සාකියමානො
නිමොනිසිස්සති”ති¹.

අර්ථ ටො හගවා උපාලිං කප්පකං පයමං පබ්බාපෙසි, පච්ඡා
තෙ සත්‍යකුමාරෙ. අර්ථ ටො ආයස්මා හඤ්ජෙයො තෙනොව
අනාරවසෙසන කිසෙසා චිජා සච්ඡාකායි. ආයස්මා අනුරුද්ධො
දිබ්බවක්ඛුං උපතාදෙයි. ආයස්මා ආනන්දො සොතාපත්ථලං සච්ඡාකායි.
දෙවදනො පොට්ඨජ්ඡතිකං ඉද්ධිං අභිනිප්පාදෙයි.

තෙන ටො පන සමයෙන ආයස්මා හඤ්ජෙයො අරඤ්ඤගතොපි
රුක්ඛමුලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකඛණං උදනං උදනෙති
‘අහො සුඛං අහො සුඛන්ති’. අර්ථ ටො සම්බුද්ධා භික්ඛු යෙන
හගවා තෙනුපසඛිකම්සු. උපසඛිකම්භිතා හගවන්තා අභිවාදෙතා
එකමන්තා නිසිදිංසු. එකමන්තා නිසිතතා ටො තෙ භික්ඛු හගවන්තා
එතදවොද්වු: “ආයස්මා හතොත හඤ්ජෙයො අරඤ්ඤගතොපි රුක්ඛමුලගතොපි
සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකඛණං උදනං උදනෙති ‘අහො සුඛං අහො සුඛන්ති’.
නිස්සංසයං ටො හතොත ආයස්මා හඤ්ජෙයො අනභිරතො ව භ්‍රමවරියං
වරති. තඤ්ඤෙව වා පුරිමං රජ්ජුඛං සමනුස්සරතොයා අරඤ්ඤගතොපි
රුක්ඛමුලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකඛණං උදනං උදනෙති
‘අහො සුඛං අහො සුඛන්ති’.

6. අර්ථ ටො හගවා අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ආමනොති: “එහි ඩො
භික්ඛු මම වචනෙන හඤ්ජෙයං භික්ඛුං ආමනොති: සත්ථා තං ආවුසො
හඤ්ජෙයං ආමනොතිති”. “එවං හතොත”ති ටො සො භික්ඛු
හගවතො පටිසුද්ධා යෙනායස්මා හඤ්ජෙයො තෙනුපසඛිකම්. උපසඛිකම්භිතා
ආයස්මානං හඤ්ජෙයං එතදවොද්වු: ‘සත්ථා තං ආවුසො හඤ්ජෙයං
ආමනොති’ති.

1. නිප්පාතිතාති-සිඛු.

“තෙල උපාලි, පෙරළා ආයේ ය යන යමක් ඇදී එය කළ සේ මැනවි. ශාක්‍යයෝ වූකලී වන්ධ්‍යය. ‘මොහු විසින් කුමරුවෝ නික්මවන ලදහ’ යි හිතා තා මරවනු ද නො බැරි යැ” (කුමරුවෝ කිහි).

5. ඉක්බිති ඒ ශාක්‍ය කුමාරයෝ උපාලි කපුවා ගෙන භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පසෙක හිඳගත්හ. ඒ ශාක්‍ය කුමරුවෝ පසෙක උන්නාහු ම “වහන්ස, ශාක්‍ය වූ අපි වනාහි මානනිශ්‍රිතයමහ. වහන්ස, මේ උපාලි කපු තෙම දීර්ඝ කාලයක් අපේ සේවකයෙකි. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ පළමු කොට මොහු පැවිදි කරනසේක්වා. අපි මොහුව වැළීම, දක හුනස්නෙන් නැඟී සිටීම, දෙහොත් මුදුන් තබා නමස්කාරය, සාමිවිකම්භය (පවත් සැලීමාදී ආභිසමාවාටිකවත්) කරන්නෙමු. මෙසේ අපේ ශාක්‍යමානස නිර්මාණ බවට පමුණුවන ලබන්නේ යැ (දුරුවන්නේ යැ)” කිහි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උපාලි කපුවා පළමු කොට ද එයට පසු ඒ කුමරුවන් ද පැවිදි කළ සේක. එයින් පසු ආයුෂ්මත් හඳිය තෙම ඒ අතුරු වයෙහිදී ම ත්‍රිවිද්‍යාවන් සාක්‍ෂාත් කළේ ය. ආයුෂ්මත් අතුරුභව තෙම දිවැස ඉපැදුවී ය. ආයුෂ්මත් ආනතු තෙම සොවාන්ඵලය පසක් කෙළේ ය. දෙවදත් තෙම පුහුදුන් සෘණිය නිපැදුවී ය.

එ සමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් හඳියයෝ අරනට ගියෝ ද, රුක්මුලට ගියෝ ද, ගුහාගාරයකට ගියෝ ද, ‘අහෝ සැප ය, අහෝ සැප යැ’ යි එක්වත් උදන් අනති. එකල්හි බොහෝ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පසෙක ඉඳගත්හ. එසේ මහණහු පසෙක උන්නාහු ම “වහන්ස, ආයුෂ්මත් හඳිය තෙම අරනට ගියේ ද රුක් මුලට ගියේ ද ගුහාගාරයට ගියේ ද ‘අහෝ සැප ය’ අහෝ සැප යැ” යි උදන් අනයි. වහන්ස, ආයුෂ්මත් හඳිය තෙම නිසැකින් ම නො ඇලුණේ බබ්බර සරයි. ඒ පළමුරජ සුව ම හෝ සිහි කරනුයේ අරනට ගියේත් රුක්මුලට ගියේත් ගුහාගාරයට ගියේත් ‘අහෝ, සුව ය අහෝ සුව යැ’ යි එක්වත් උදන් අනා යැ” යි මෙ පවත් සැලකළාහ.

6. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්තරා මහණක්හු බණවා, “මහණ, මෙහි එවි, ‘ඇවැත්නි, ශාස්තෘහු ථොප කැඳවති’ යි කියා මාගේ වටිනායෝ හඳිය මහණහු කැඳවාගෙනෙව්” යි වදළ සේක. “එසේ යැ වහන්සැ” යි කියා එ මහණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ආයුෂ්මත් හඳියයන් කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ “ඇවැත්නි, හඳියයෙනි, ශාස්තෘන් වහන්සේ ථොප කැඳවන සේකැ” කියේ ය.

“එවිමාවුසො” කී වො ආයසමා හද්දියො තසා භික්ඛුනො පටිඤ්ඤානො යෙන හගවා තෙනුපසඛිතම්. උපසඛිතම්ඤා හගවනාං අභිවාදෙඤා එකමනාං නිසිදි. එකමනාං නිසිතාං වො ආයසමනාං හද්දියං හගවා එතදවොචි: “සච්චං කිර ඤාං හද්දිය අරඤ්ඤගතො පි රුක්ඛමුලගතො පි සුඤ්ඤගාරගතො පි අභික්ඛන්. උදනං උදනෙසි අභො සුමං අභො සුමනති.”

“එවි. හඳනා” කි.

“කිං පන නං භද්දිය අකච්ඡං සම්මසංඝාමානො අරඤ්ඤගතො පි රුක්ඛමූලගතො පි සුඤ්ඤගාරගතො පි අභිකම්භං උද්ධං උද්ධෙයි අභො සුඛං අභො සුඛන්ති.”

“සුඛෙ මෙ හතොත රඤ්ඤා සමො අනොතාපි අනොතසුචර
රක්ඛා සුසංවිහිතා භොති. ඛිති අනොතසුචර රක්ඛා සුසංවිහිතා
භොති. අනොතාපි නගරෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා භොති. ඛිති නගරෙ
රක්ඛා සුසංවිහිතා භොති. අනොතාපි ජනපදෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා
භොති. ඛිති ජනපදෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා භොති. සො ටො අභං
හතොත එවං රක්ඛිතොපි ගොපිතොපි සතොතා හිතො උබ්බිගොතො
උසස්ඛති උත්තසො වීභරාමි. එතරහි ටො සතාභං හතොත එතො
අරඤ්ඤගතො’ පි රුක්ඛමුලගතො’ පි සුඤ්ඤගාරගතො’ පි අභිතො
අනුබ්බිගොතො අනුසස්ඛති අනුත්තසො අපෙසාසත්තකො පහතලොථො
පරදවුතො¹ මිගභුතො වෙසසා වීභරාමි. ඉමමි’ ටො අභං හතොත
අත්ථසං සමසස්ඛමානො අරඤ්ඤගතොපි රුක්ඛමුලගතොපි සුඤ්ඤගාර-
ගතොපි අභිකම්භං උදනං උදනෙමි ‘අභො සුඛං අභො සුඛන්ති’.

අර මො හගවා එකමකු වීදිකා කායං වෙලායං ඉමං උදනං උදනෙයි:

යක්ෂනාර්ථයෙන් සත්ව කොපා
ඉති හවාහවිතයා විවිධයෙන්
තං විගතහයං සුඛං අපොකං
දෙවා නානුභවති දක්ෂනායාති.

7. අර්ධ ටො හඟවා අනුපියයා යථාභිරුත්තා විහරිතා යෙන කොසලිඨි තෙන චාරිකා වරමානො යෙන කොසලිඨි තදවසරි. තම ඉදං හඟවා කොසලිඨියං විහරති සොධිතාරාමෙ. අර්ධ ටො දෙවදත්තස්ස රහොගතස්ස පටිසලුට්ඨාස්ස එවං චෙතසො පරිවිතකොසා උදපාදි: “කිං චු ටො අහං පසාදෙය්‍යා යසම්මිං මෙ පසංගො ඛිත්‍යු ලාභස්සකාරො උපපෙජ්ජය්‍යා”ති.

1. ~~உதவ~~ ~~பொது~~ - ~~உதவ~~.

2. କଠିନ ଚେନ - ଯା. ଚ.

“එසේ යැ ඇවැත්නි” යි කියා ආයුෂ්මත් හඳිගියේ එ මහණ-
හට පිළිවදන් දී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළැඹී
ඔබ වැද පසෙක උන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් හඳිගියාත් බණවා,
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “හඳිගියෙනි, තෙපි අරනට ගියෝත්
රුක්මුලකට ගියෝත් භූතාගාරයට ගියෝත් ‘අභෝ සුව යැ,
අභෝ සුව යැ’ යි එක්වත් උදන් අනන්ත. ඒ සැබෑ ද” යි අසා
විදළුසේක.

“වහන්ස, එසේ යැ” යි හඳිගියෝ පිළිවදන් දුන්හ.

හඳිගියෙනි, තෙපි අරනට ගියෝද රුක්මුලකට ගියෝද භූතා-
ගාරයට ගියෝද කුමක් අරුත් වශයෙන් බලන්නාහු (ම) එක්වත්
සොමනයිත් ‘අභෝ සුව යැ අභෝ සුව යැ’ යි උදන් ඇතුද” යි භාග්‍ය-
වතුන් වහන්සේ අසා විදළුසේක.

“වහන්ස, පෙර මා රජ වැ හුන් සමයෙහි ඇතොවුරෙහි ඇතුළත ද
මොනොවට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. ඇතොවුරින් පිටත ද
මොනොවට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. දනව්ව ඇතුළත ද
මොනොවට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. දනව්වෙන් පිටත ද මොනො-
වට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. වහන්ස, ඒ මම මෙසේ
රක්ෂිත ගෝපිත වීම නමුදු බියපත් ව ලද්දේග ඇති වැ සැක
ඇති වැ තැනි ගත්තෙම වෙසෙමි. වහන්ස, දන් වූ කළි හුදෙකලා
වූයෙමි, අරනට ගියෙමි ද රුක්මුලට ගියෙමි ද භූතාගාරයට
ගියෙමි ද අතීත වැ අනුද්විශ්ත වැ සැක නැති වැ තැනි ගැනුම
නැති ව, අලොක්සුක වැ, මත් නැති ව, මෙරමා දුන් දැයින්
යැපුණෙමි මෘගභූත (අපෙක්ෂා රහිත වූ) යිනින් සුතු වැ
වෙසෙමි. වහන්ස, මම මේ කරුණ ද දක්නෙමි වනයට
ගියෙමි ද රුක්මුලට ගියෙමි ද භූතාගාරයට ගියෙමි ද ‘අභෝ
සුව යැ අභෝ සුව යැ’ එක්වත් උදන් අනම්” යි ආයුෂ්මත්
හඳිගියෝ කීහ.

එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කරුණ සලකා එ වේලෙහි
මේ උදන් ඇතුසේක:

“යමක්හු සිතෙහි අනාගාමී මගින් නැසූ බැවින් කෝපයෝ
නොපහළ වෙන් ද, (සමපක්ඛි විපක්ඛි වෘද්ධි භානි ශාස්වතෝචේද්‍ය ද
දෘෂ්ටි පුණ්‍යපාප ද යි අනෙකප්‍රකාර වූ) හව්විහව්‍යාවනුත් යමෙක්
ඉක්මයේ ද පහ වූ බිය ඇති සුවපත් වූ ශෝක නැති ඒ තෙතැත්-
තහු දක්නට දෙවියෝ ද නො ලබන් (මහු දක්ම දෙවියනට
දුර්ලභ දයෙකි)”

7. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුපියායෙහි රිසි තාක්
වැස, ඉන් නික්ම කොසොඹෑ නුවර බලා පිළිවෙළින් සැරිසරන
සේක් කොසොඹෑ නුවරට පැමිණිසේක. එ සමයෙහි විනාහි
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසොඹෑ නුවර සොඹිතාරාමයෙහි වැඩ
වසනසේක. එ කලා එකලා වැ විකාව්වෙකයෙන් හුන් දෙවදන්
තෙරුනට “යමක්හු මට පැහැදුණු කල්හි මට බොහෝ ලාභසක්කාර
උපදනේ නම් එබඳු වූ කවරක්හු පහදවා ගනිමි දෝ” යි මේ
සිත විය.

අරං ටො දෙවදත්තස්ස ඵතදහොයි: “අයං ටො අජාතසත්තු කුමාරො කරුණො වෙවි අයතිං භග්ගේ ව, යත්නානාං අජාතසත්තු කුමාරං පසාදෙය්‍යං. තස්මිං මෙ පසන්තන ඛ්‍යු ලාභසක්කාරො උපපජ්ඣති”ති.

අරං ටො දෙවදත්තො සෙනාසනං සංසාමෙත්වා පක්ඛවිවරමාදය යෙන රාජග්‍රහං තෙන පසනාමි. අනුපුට්ඨිත යෙන රාජග්‍රහං තදවසරි. අරං ටො දෙවදත්තො සත්ථග්ගො පටිසංභරිත්වා කුමාරකවණ්ණං අභිනිමිතිත්වා අභිමෙමලිකාය අජාතසත්තුස්ස කුමාරස්ස උච්ඡේදො පාතුරහොයි. අරං ටො අජාතසත්තු කුමාරො භීතො අහොයි උච්ඡේදො උසස්සෙති උත්තො. අරං ටො දෙවදත්තො අජාතසත්තු කුමාරං ඵතදවොච: “භායසි මං තං කුමාරාති”.

“ආම භායාමි, කොයි තිත්ති”.

“අහං දෙවදත්තො”ති.

“සචෙ ටො තං භගොත අයො දෙවදත්තො, ඉඛ්‍ය සමෙතො ව වණ්ණෙන පාකුභවස්සු”ති.

8. අරං ටො දෙවදත්තො කුමාරකවණ්ණං පටිසංභරිත්වා සඛ්ඛාටි-පක්ඛවිවරමාරො අජාතසත්තුස්ස කුමාරස්ස පුරතො අට්ඨායි. අරං ටො අජාතසත්තු කුමාරො දෙවදත්තස්ස ඉමිනා ඉඬ්ඨිපාටිභාරියෙන අභිප්පසන්නො පඤ්චි රජසමෙති සායං පාකං උපට්ඨානං ගව්ඡති. පඤ්ච ව ථාලිපාකසත්තාති භක්ඛාභිභාරො අභිභරියති.

අරං ටො දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකෙන අභිතුක්ඛ පරියාදික්ඛවික්ඛස්ස ඵවරුපං ඉච්ඡාගතං උපපජ්ඣි ‘අහං භික්ඛුසඛ්‍යං පරිභරිස්සාමි’ති. සහ වික්ඛුපපාද්ව දෙවදත්තො තස්සා ඉඬ්ඨියා පරිභායි.

තෙන ටො පන සමයෙන කකුඬො නාම කොළියපුත්තො අයාසමිතො මහාමොග්ගප්ප්‍රානස්ස උපට්ඨාකො අධුනා කාලකතො. අඤ්ඤතරං මනොමයං කායං උපපන්නො. තස්ස ඵවරුපො අත්භාවපටිලාභො භොති සෙය්‍යරාපි නාම දො වා තිණි වා මාගධිකාති ගාමිකෙකරාති. සො තෙන අත්භාවපටිලාභෙන නෙව අත්තානං න පරං ව්‍යාධාමෙති.

ඉක්බිති දෙවදත්තෙරහට “මේ අරාසත් කුමර තරුණ ද මත්තෙහි භාග්‍යසම්පත් ලබන්නෙක් ද වේ. අරාසත් කුමරු පහළවා ගත හොත් මැනවි. මට ඔහු පැහැදුණ කල්හි බොහෝ ලාභසක්කාර උපදින්නේ යැ” යි මේ සිත විය.

ඉක්බිති දෙවදත්ත තෙරණුවෝ සෙනස්ත සුරැකි කොට තබා පාසිවුරු ගෙන රජගහ නුවර කරා එළැඹියාහ. එ කලා දෙවදත්තු (සෘභියෙන්) ස්වකීය වේශය හකුළුවා කුඩා දරුවකුගේ වේශය මවා ගෙන (ඉනවටා සර්පයකු ද එකී එකී අතෙහි පයෙහි එක් එක් සර්පයකු ද ගෙලවටා සර්පයකු ද හිසවටා එකකු ද යි වෙසේ) සර්පමේධලායෙන් සැදී, අරාසත් කුමරුගේ උකුලෙහි පහළ විය. එවිට අරාසත් කුමර බියපත් වූයේ, උද්වේගයට පැමිණියේ, නැගී ආ සැක ඇත්තේ, තැනි ගත්තේ විය. එ කල්හි දෙවදත්ත තෙරණුවෝ ‘කුමාරයා මා දැක බිය පත් වෙහි ද’ යි පුළුවන්හ.

“එසේ ය, බියපත් වෙමි. ඔබ කවුරු ද” යි කුමර ඇසී ය.

“මම දෙවදත්ත වෙමි” යි තෙරණුවෝ කීහ.

“වහන්ස, ඔබ අරි දෙවදත්ත වෙත් නම්, තමන් ගේ පියෙහි වෙශයෙන් පෙනී සිටින්නැ” යි කුමර කී ය.

8. ඉක්බිති දෙවදත්ත තෙරණුවෝ කුමාරක වේශය හකුළුවා සංඝාටි පාත්‍ර වීරධර වූවෝ (සහළ සිවුර හා පාත්‍රය හා සෙසු දෙසිවුර දරනුවෝ) අරාසත් කුමර ඉදිරියේ පෙනී සිටියාහ. එවිට අරාසත් කුමර දෙවදත්තගේ මේ ඉඳු පෙළහරින් වෙසෙසින් පැහැදුණේ රිය පන්සියයෙකින් සැදී උදේ සවස උවටනට යෙයි. දිනපතා බත්කැළි පන්සියයක් වූ බොඳුන් පිරිනැමීමක් ද කැරෙයි.

එ කල්හි ලාභසක්කාරයෙන් හා කීර්තියෙන් මැඩුණු, ක්ෂීණ වූ කුසල් සිත් ඇති දෙවදත්ත තෙරණුවනට ‘මම භික්ෂු සංඝයා පාලනය කරන්නෙමි’ යි මේ බදු වූ ආශාවෙන් උපත. එ සිත උපන්නා හා ම දෙවදත්ත තෙරණුවෝ ඒ සෘද්ධියෙන් පිරිහුණාහ.

එ සමයෙහි ආයුෂ්මත් මහවුගලන් තෙරුන්ගේ උපසාරයක වූ කෝලිය පුත්‍ර වූ කකුධ නම් කෘත්‍රියයෙන් එයට සමීප කාලයෙහි කල්ලීය කෙළේ එක්තරා මනෝමය දිව්‍යතීකායයෙක උපන්නේ වෙයි. ඔහුට මගධ රටැ ග්‍රාමකෛත්‍ර දෙකක් හෝ තුනක් තරම් විශාල වූ මෙබදු ආත්මභාව ප්‍රතිලාභයක් වෙයි. හේ ඒ ලත් අත් බැවින් තමා හෝ මෙරමා හෝ නො පෙළයි.

අප්‍රේමය කතෘගේ දේවපුතෘගේ යෝග්‍යතාවය මහාමොහලානානා තෙත්පසවිකෘතීන් උපසවිකෘතීන්ද. අප්‍රේමය මහාමොහලානානා අතිවිශේෂය. එකමනා. අවධානී, එකමනා. ධීනො. ධො. කතෘගේ දේවපුතෘගේ අප්‍රේමය. මහාමොහලානානා. එකදවොව: දේවදත්තයාගේ හේතූන් ලාභසංකාරයලොකෙන අතිභූතයා පරිසරිතයාගේ එවරුප. ඉවතාගත. උපරි 'අහං භික්ෂුසංඝං පරිසරිතයාගේ'ති. සහ වික්ෂයාදව හේතූන් දේවදත්තයා තස්සා ඉද්ධියා පරිසරිතයාගේ'ති. ඉද්ධියාව කතෘගේ දේවපුතෘගේ. ඉද්ධියාව දායකයා මහාමොහලානානා අතිවිශේෂය පදකතීණං කතෘ තත්ත්ව අනන්තයයි.

9. අප්‍රේමය අප්‍රේමය මහාමොහලානානා යෙන හගවි තෙත්පසවිකෘතීන්. උපසවිකෘතීන්ද. හගවිතා. අතිවිශේෂය. එකමනා. නිසිදි. එකමනා. නිසිතෙතා. ධො. අප්‍රේමය මහාමොහලානානා හගවිතා. එකදවොව: කතෘගේ නාම හේතූන් කොළියපුතෘගේ මම උපසවිකෘතො අධුනා කාලකතො අභිභූතයා මහොමයං කායං උපසවිකෘතයා එවරුපා අනාභාවපටිලාහො සෙය්‍යාපාපි නාම දො වා නිසි වා මාගධකානි ගාමකෙතියානි, සො තෙන අනාභාවපටිලාහෙන නොව අනානං න පරං ව්‍යාපාරොති. අප්‍රේමය හේතූන් කතෘගේ දේවපුතෘගේ යෝග්‍යතාව තෙත්පසවිකෘතීන්. උපසවිකෘතීන්ද. ම. අතිවිශේෂය. එකමනා. අවධානී. එකමනා. ධීනො. ධො. හේතූන් කතෘගේ දේවපුතෘගේ ම. එකදවොව: දේවදත්තයාගේ හේතූන් ලාභසංකාරයලොකෙන අතිභූතයා පරිසරිතයාගේ එවරුප. ඉවතාගත. උපරි: අහං භික්ෂුසංඝං පරිසරිතයාගේ'ති. සහ වික්ෂයාදව හේතූන් දේවදත්තයා තස්සා ඉද්ධියා පරිසරිතයාගේ. ඉද්ධියාව හේතූන් කතෘගේ දේවපුතෘගේ. ඉද්ධියාව ම. අතිවිශේෂය පදකතීණං කතෘ තත්ත්ව අනන්තයයි.

“කිං පන තෙ මොහලානානා කතෘගේ දේවපුතෘගේ වේතසා වේතො පරිවට වීදිතො යං කිසිදි කතෘගේ දේවපුතෘගේ භාසති ‘සංඛිතො තප්‍රච්ඡානො හොති නො අභිභූතො’ති”.

වේතසා වේතො පරිවට වීදිතො ව මෙ හේතූන් කතෘගේ දේවපුතෘගේ යං කිසිදි කතෘගේ දේවපුතෘගේ භාසති සංඛිතො තප්‍රච්ඡානො හොති නො අභිභූතො’ති.

“රක්ඛිතෙතං මොහලානානා වාචං රක්ඛිතෙතං මොහලානානා වාචං. ඉද්ධියා යො මොසපුරියො අනන්තා ව අනන්තා පාකුකරිතයානි”ති.

ඉක්බිති කකුඩ දෙවිපුත් ආයුෂ්මත් මහවුගලන් තෙරුන් කරා එළැඹියේ ය. එළඹ ඔබ වැද පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ කකුඩ දෙවිපුත් ආයුෂ්මත් මහවුගලන් තෙරුනට 'වහන්ස, ලාභ සත්කාර කීර්තියෙන් මධ්‍යා ලද භාත්පයින් ගන්නා ලද සිතැති දෙවිදත් තෙරුනට 'මම භික්ෂු සංඝයා පරිහරණය කරන්නෙමි' යි මෙබඳු ආශාවෙන් උපත. වහන්ස, එ සිත උපන්නා හා ම දෙවිදත්තු ඒ සංඝයාගෙන් පිරිහුණාහ''යි මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. කකුඩ දෙවිපුත් මෙබස් පැවැසි ය. මෙය පවසා, මහවුගලන් තෙරුන් වැද පැදකුණු කොට එහි ම අතුරුදහන් විය.

9. එකල්හි මහවුගලන් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියාහ. එළඹ ඔබ වැද පසෙක උන්න. (එසේ) පසෙක හුන් මහවුගලන් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළාහ: "වහන්ස, මට උපසංඝයක ව සිටි, නොබෝද කල්පිය කළ කකුඩ නම් කොළිය පුත්‍ර තෙම එක්තරා මනෝමය ආත්ම භාවයකට පැමිණියේ ය. ඔහුට මෙම රටැ ගම්කෙත්දෙකක් තුනක් පමණ වූ ආත්මභාවයක් ලැබී ඇත. හේ ඒ අත්බැවින් තමා නො ම පෙළයි, අනුන් ද නො ම පෙළයි. වහන්ස, ඉක්බිති කකුඩ දෙවිපුත් මා වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ මා වැද පසෙක සිටියේ ය. වහන්ස, පසෙක සිටි ඒ කකුඩ දෙවිපුත් "වහන්ස, ලාභ සත්කාර කීර්තියෙන් මධ්‍යා ලද දෙවිදතුනට 'මම භික්ෂු සංඝයා පරිහරණය කරන්නෙමි' යි මෙසේ වූ ආශාවෙන් උපත. වහන්ස, ඒ සිත උපන්නා හා ම දෙවිදත්තු සංඝයාගෙන් පිරිහුණාහ. වහන්ස, කකුඩ දෙවිපුත් මෙ බස් පැවැසි ය. මෙය පවසා මා වැද පැදකුණු කොට එතන්හි ම අතුරුදහන් වී ය'' යනු යි.

'කීමෙක් ද? මෞද්ගල්‍යායනායෙනි, 'කකුඩ දෙවිපුත් කියන සියල්ල එසේ ම ය. එහි වෙනස් සැටියෙන් නැතැ' යි ඔහුගේ සිත තොප සිතින් පිරිසිදු දන්නා ලද ද?' යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවදළුසේක.

"වහන්ස, කකුඩ දෙවිපුත් කියන ඒ සියල්ල එසේ ම ය, අන් සැටි නො වේ යැ යි ඔහු මා සිතින් ද පිරිසිදු දන්නා ලද්දේ'' යැ යි මහවුගලන් තෙරණුවෝ වදළාහ.

"මෞද්ගල්‍යායනායෙනි, මේ වචනය රැක ගනිවු. මෞද්ගල්‍යායනායෙනි, මේ වචනය රැක ගනිවු. දන් ඒ හිස් පුරුෂ තෙම තමා ම හෙළිකරන්නේ යැ'' යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

10. “පඤ්චමෙ මොග්ගලාන සත්ථාරො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකසමිං. තතමෙ පඤ්ච;

ඉධ මොග්ගලාන එකච්චො සත්ථා අපරිසුද්ධිසිලො සමානො පරිසුද්ධිසිලොමිති පටිජානාති පරිසුද්ධං මෙ සිලං පරියොදනං අසඬතිලිඛාති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති; අයං ඛො හවං සත්ථා අපරිසුද්ධිසිලො සමානො පරිසුද්ධිසිලොමිති පටිජානාති, පරිසුද්ධං මෙ සිලං පරියොදනං අසඬතිලිඛාති. මයං ඤේව ඛො පන ගිහිනං ආරොවෙය්‍යාම නාසස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්වරෙය්‍යාම සමුද්ධාති ඛො පන විවරපිණ්ඩපාත සෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සති තුමොව තෙන පඤ්ඤාසිස්සති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලාන සත්ථාරං සාවකා සිලතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ව පන සත්ථා සාවකෙහි සිලතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.¹

සුත ව පරං මොග්ගලාන ඉධෙකච්චො සත්ථා අපරිසුද්ධාථිවො සමානො ‘පරිසුද්ධාථිවොදිති’ති පටිජානාති ‘පරිසුද්ධො මෙ ආථිවො පරියොදනො අසඬතිලිඛාති’ති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති; අයං ඛො හවං සත්ථා අපරිසුද්ධාථිවො සමානො පරිසුද්ධාථිවොමිති පටිජානාති පරිසුද්ධො මෙ ආථිවො පරියොදනො අසඬතිලිඛාති. මයං චෙව ඛො පන ගිහිනං ආරොවෙය්‍යාම නාසස්ස මනාපං යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්වරෙය්‍යාම? සමමනාති ඛො පන විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චය භෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සති තුමො ව තෙන පඤ්ඤාසිස්සති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලාන සත්ථාරං සාවකා ආථිවතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ව පන සත්ථා සාවකෙහි ආථිවතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

සුත ව පරං මොග්ගලාන ඉධෙකච්චො සත්ථා අපරිසුද්ධ ධම්මදෙසනො සමානො ‘පරිසුද්ධධම්මදෙසනොදිති’ති පටිජානාති ‘පරිසුද්ධො මෙ ධම්මදෙසනා පරියොදනා අසඬතිලිඛාති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති; අයං ඛො හවං සත්ථා අපරිසුද්ධ ධම්මදෙසනො සමානො පරිසුද්ධධම්මදෙසනොමිති පටිජානාති පරිසුද්ධො මෙ ධම්මදෙසනා පරියොදනා අසඬතිලිඛාති. මයං චෙව ඛො පන ගිහිනං අරොවෙය්‍යාම නාසස්ස මනාපං,

1. තං - මජ්ඣං.

2. ගොසිසති - මජ්ඣං.

3. පණානි - මජ්ඣං.

10. මොද්ගලායනයෙනි, ලොවු ශාස්තෘහු පස් දෙනෙක් විද්‍යාමානයහ. කවර පස් දෙනෙක් ද? යත්:

“මොද්ගලායනයෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු වූ සිල් ඇත්තේ ම ‘පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි වෙමි. මාගේ ශීලය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ඉඳා ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ ශ්‍රාවකයෝ ‘මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම වනාහි නො පිරිසිදු සිල් ඇත්තේ ම පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි යි, මාගේ ශීලය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ඉඳා ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වූ කලී මෙය ගිහියනට දන්වන්නමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් අමනාප වේ නම්, අපි කෙසේ එයින් ඔහුට කියන්නමෝ ද? මහජන තෙමේ මොහුට සිවුරු පිණිසාන සෙනසුන් ගිලන්පය බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. එ බැවින් තෙමේ යමක් කරන්නේ ද එයින් තෙමේ ම හෙළි වන්නේ යැ’ යි මෙසේ ඔහු දනිත්.

මොද්ගලායනයෙනි, ශ්‍රාවකයෝ මෙබඳු ශාස්තෘවරයා ශීලය අතින් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘවරයා ශ්‍රාවකයන්ගෙන් ශීලය අතින් රැක ගැනීම පතයි.

තවද මොද්ගලායනයෙනි, මෙහි ඇතැම් ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු ආච්චය ඇත්තේ ම ‘පිරිසිදු ආච්චය ඇත්තෙමි වෙමි, මාගේ ආච්චය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ඉඳා ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ ශ්‍රාවකයෝ ‘මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම අපිරිසිදු ආච්චය ඇත්තේ ම පිරිසිදු ආච්චය ඇත්තෙමි, මාගේ ආච්චය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ඉඳා ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වනාහි මෙය ගිහියනට දන්වන්නමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, කෙසේ අපි එයින් ඔහුට කියන්නමෝ ද, ජන තෙමේ මොහුට සිවුරු පිණිසාන සෙනසුන් ගිලන්පය බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. එබැවින් තෙමේ යමක් කරන්නේ ද එයින් තෙමේ ම හෙළි වන්නේ යැ’ යි මෙසේ ඔහු දනිත්.

මොද්ගලායනයෙනි, ශ්‍රාවකයෝ මෙබඳු ශාස්තෘවරයා ආච්චය අතින් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද ආච්චය අතින් ශ්‍රාවකයන්ගෙන් ආරක්ෂාව පතයි.

තවද මොද්ගලායනයෙනි, මෙහි ඇතැම් ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙමි යි මාගේ දහම් දෙසුම් පිරිසිදු යැ යි හැම ලෙසින් ඉඳා යැ යි නො කිලිටි යැ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ ශ්‍රාවකයෝ ‘මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම නො පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙමි යි මාගේ ධම්මදෙසුම් පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ඉඳා ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වනාහි මෙබව ගිහියනට කියන්නමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය.

යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුදවරෙය්‍යාම සමිදන්තාති ඛො පන චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජ පරික්ඛාරෙන යං තුමො කරිස්සති තුමො'ව තෙන පඤ්ඤාපිස්සති'ති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලාන සක්ඛාරං සාවකා ධම්මදෙසනතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සක්ඛා සාවකෙහි ධම්මදෙසනතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

පුන ච පරං මොග්ගලාන ඉධෙකවෙවා සක්ඛා අපරිසුද්ධි-වෙය්‍යාකරණො සමානො පරිසුද්ධිවෙය්‍යාකරණොතිති පටිජානාති පරිසුද්ධං මෙ වෙය්‍යාකරණං පරියොදනං අසඬ්ඛිලිට්ඨන්ති. තමෙන. සාවකා එවං ජානන්ති: "අයං ඛො භවං සක්ඛා අපරිසුද්ධිවෙය්‍යා-කරණො සමානො පරිසුද්ධිවෙය්‍යාකරණොතිති පටිජානාති පරිසුද්ධං මෙ වෙය්‍යාකරණං පරියොදනං අසඬ්ඛිලිට්ඨන්ති. මයං වෙච ඛො පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුදවරෙය්‍යාම, සමිදන්තාති ඛො පන චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සති තුමො'ව තෙන පඤ්ඤාපිස්සති'ති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලාන සක්ඛාරං සාවකා වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සක්ඛා සාවකෙහි වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

පුන ච පරං මොග්ගලාන ඉධෙකවෙවා සක්ඛා අපරිසුද්ධිඤ්ඤා-දස්සනො සමානො පරිසුද්ධිඤ්ඤාදස්සනොතිති පටිජානාති පරිසුද්ධං මෙ ඤ්ඤාදස්සනං පරියොදනං අසඬ්ඛිලිට්ඨන්ති. තමෙන. සාවකා එවං ජානන්ති: අයං ඛො භවං සක්ඛා අපරිසුද්ධිඤ්ඤාදස්සනො සමානො පරිසුද්ධිඤ්ඤාදස්සනොතිති පටිජානාති, පරිසුද්ධං මෙ ඤ්ඤාදස්සනං පරියොදනං අසඬ්ඛිලිට්ඨන්ති. මයං වෙච ඛො පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුදවරෙය්‍යාම, සමිදන්තාති ඛො පන චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසන-ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සති තුමො'ව තෙන පඤ්ඤාපිස්සති'ති.

එවරුපං ඛො පන මොග්ගලාන සක්ඛාරං සාවකා ඤ්ඤාදස්සනතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සක්ඛා සාවකෙහි ඤ්ඤාදස්සනතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, අපි කෙසේ නම් එයින් ඔහුට කියන්නාමෝ ද, ජන තෙමේ මොහුට විවර පිණිඳුසාන සෙනාසන ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. තෙමේ යමක් කරන්නේ ද තෙමේ ම එයින් පැනෙන්නේ යැ' යි දනිත්.

මොද්ගලායනායෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘවරයා වූකලී ශ්‍රාවකයෝ දම්දෙසුම් අතින් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද දම්දෙසුම් අතින් රැකගැනීම ශ්‍රාවකයන්ගෙන් අපේක්ෂා කෙරෙයි.

තව ද මොද්ගලායනායෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු විවරණ (ධම්ම හෙළි පෙහෙළි කොට තෝරා දීම) ඇත්තේ ම පිරිසිදු විවරණ ඇත්තෙම වෙමි යි, මාගේ විවරණය පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ' යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ සවිච්ඡේද, 'මේ හවත් ශාස්තෘ තෙමේ අපිරිසිදු දහම් විවරණ ඇත්තේ ම පිරිසිදු විවරණ ඇත්තෙම වෙමි, මාගේ දහම් විවරණ පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටු යැ' යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වූකලී ගිහියනට දන්වන්නාමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, අපි කෙසේ නම් එයින් ඔහුට කියන්නාමෝ ද, (මහ ජන තෙමේ) සිවුරු පිණිඳුසාන සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් ඔහුට සම්මාන කෙරේ ම ය. යමක් තෙමේ කරන්නේ ද තෙමේ ම එයින් පැනෙන්නේ යැ' යි ඔහු (ගැන) මෙසේ දනිත්.

මොද්ගලායනාය, මෙ බඳු ශාස්තෘහු වනාහි ශ්‍රාවකයෝ දහම් විවරණය කෙරෙත් රකිත්. මෙ බඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද සිය සවිච්ඡේදෙන් දහම් විවරණ අතින් තමාගේ ආරක්ෂාව පතයි.

තවද මොද්ගලායනාය, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු ඥාදර්ශන (නුවණින් දැක්ම) ඇත්තේ ම පිරිසිදු ඥාදර්ශනය ඇත්තෙම වෙමි. මගේ ඥාදර්ශනය පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ' යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. (ඔහුගේ) සවිච්ඡේද ඔහු මෙසේ දනගනිත්: 'මේ හවත් ශාස්තෘ තෙමේ නො පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇත්තේ ම පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇත්තෙමි යි, මාගේ ඥාදර්ශන පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ' යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වූකලී (මේ පවත්) ගිහියනට දන්වන්නාමෝ නම් එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, අපි කෙසේ නම් එයින් ඔහුට කියන්නාමෝ ද, මහජන තෙමේ ඔහුට සිවුරු පිණිඳුසාන සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. යමක් තෙමේ කරන්නේ ද එයින් තෙමේ ම පැනෙන්නේ යැ' යි මෙසේ දනිත්.

මොද්ගලායනාය, මෙබඳු ශාස්තෘහු වනාහි ශ්‍රාවකයෝ ඥාදර්ශනය අතින් රකිත්, මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද ශ්‍රාවකයන්ගෙන් ඥාදර්ශනය අතින් රැක්ම අපේක්ෂා කෙරෙත්.

ඉමෙ ඛො මොග්ගලාන පඤ්ඤා සමාරො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං.

අහං ඛො පන මොග්ගලාන පරිසුද්ධිසිලො සමානො පරිසුද්ධි-
සිලොමිති පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ සිලං පරියොදනං අසඬතිලිට්ඨනති.
න ච මං සාවකා සිලතො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි සිලතො
රක්ඛං පට්ඨාසිංසාමි.

පරිසුද්ධිථිවො සමානො “පරිසුද්ධිථිවොමිති පටිජානාමි පරිසුද්ධො
මෙ ආර්ථො පරියොදනො අසඬතිලිට්ඨා”ති. න ච මං සාවකා
ආර්ථිවතො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි ආර්ථිවතො රක්ඛං
පට්ඨාසිංසාමි.

පරිසුද්ධිධම්මදෙසනො සමානො පරිසුද්ධිධම්මදෙසනොමිති පටිජානාමි
පරිසුද්ධො මෙ ධම්මදෙසනො පරියොදනං අසඬතිලිට්ඨනති. න ච මං
සාවකා ධම්මදෙසනතො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි ධම්මදෙසනතො
රක්ඛං පට්ඨාසිංසාමි.

පරිසුද්ධිවේය්‍යාකරණො සමානො පරිසුද්ධිවේය්‍යාකරණොමිති
පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ වේය්‍යාකරණං පරියොදනං අසඬතිලිට්ඨනති.
න ච මං සාවකා වේය්‍යාකරණතො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි
වේය්‍යාකරණතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසාමි.

පරිසුද්ධික්ඛණ්දස්සනො සමානො පරිසුද්ධික්ඛණ්දස්සනොමිති.
පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ ක්ඛණ්දස්සනං පරියොදනං අසඬතිලිට්ඨනති.
න ච මං සාවකා ක්ඛණ්දස්සනතො රක්ඛන්ති, න ‘චාහං සාවකෙහි’
රක්ඛං පට්ඨාසිංසාමිති.

11. අරං ඛො හගවා තොසමිඛියං යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන
රාජගහං තෙන වාරිකං පසාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං චරමානො
යෙන රාජගහං තදවසරි.

තප්ප සුදං හගවා රාජගහෙ විහරති වෙළවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ.

අරං ඛො සම්මුත්තා භික්ඛු යෙන හගවා තෙනුපඬ්ඨමිංසු.
උපසඬ්ඨමිතො හගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසිදිංසු. එකමන්තං
නිසින්නො ඛො තෙ භික්ඛු හගවන්තං එතදවොචු: “දෙවදත්තස්ස
හග්ගා අජාතසත්තු කුමාරො පඤ්ඤා රජසතෙහි යායං පාතං
උපට්ඨානං ගවස්සි, පඤ්ඤා ච ථාලිපාකසත්තානි හත්තාභිගාරො
අභිගරියති”ති.

මෞද්ගල්‍යායනය, ලොවැ මේ ගාස්තහු පස් දෙන විද්‍යාමාන වෙත්.

මෞද්ගල්‍යායනය, මම වූකලි පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි ම "පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි, මාගේ සිල් පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ"යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. (මා) සවිචෝ සිල් අතින් මා නො රක්නාහ. මම ද සවිචන්ගෙන් සිල් අතින් මා රැක ගැන්මක් නො පතමි.

පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙමි ම "පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙමි, මාගේ ආජීවය පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ"යි ප්‍රතිඥා කරමි. සවිචෝ ආජීවය අතින් මා නො රක්නාහ. මම ද ආජීවය අතින් මා රැකගැන්මක් සවිචන්ගෙන් අපෙක්ෂා නො කරමි.

පිරිසිදු දම් දෙසුම් ඇත්තෙමි ම "පිරිසිදු දම් දෙසුම් ඇත්තෙමි, මාගේ දම් දෙසුම් පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ"යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. සවිචෝ දම් දෙසුම් අතින් මා නො රක්නාහ. මම ද සවිචන් ගෙන් දම් දෙසුම් අතින් මා රැකගැන්මක් අපෙක්ෂා නො කරමි.

පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇත්තෙමි ම "පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇතිසෙමි, මාගේ දහම් විවරණය පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ"යි ප්‍රතිඥා කරමි. සවිචෝ දහම් විවරණ අතින් මා නො රක්නාහ. මම ද සවිචන්ගෙන් දහම් විවරණ අතින් මා රැක ගැන්මක් අපෙක්ෂා නො කරමි.

පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇතිසෙමි ම "පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇත්තෙමි වෙමි, මාගේ ඥාදර්ශනය පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ"යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. සවිචෝ මා ඥාදර්ශනය අතින් නො රක්නාහ. මම ද සවිචන්ගෙන් ඥාදර්ශනය අතින් මා රැකගැන්මක් අපෙක්ෂා නො කරමි" යනු යි.

11. ඊ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසඹෑ නුවරෙහි කැමැති තාක් කල් වැස, රජගහ නුවර බලා වාරිකායෙහි නික්මුණු සේක. පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනා සේක්, රජගහ නුවරට වැඩිසේක.

ඊකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවරට නොදුරු නොළං කන්හි වූ කලඤ්ඤානිවාස නම් වූ වේථවිනාරාමයෙහි වැඩවසනසේක.

ඊ සමයෙහි බොහෝ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියාහ. ඵලඹ ඔබ වැද පසෙක ඉඳගත්හ. ඊසේ භිදගත්තා වූ ඒ මහණහු "වහන්ස, අපාසක් කුමර තෙමේ පන්සියක් රියෙන් සැදී දෙවදත් තෙරුනට සවස ද උදේ ද උවටනට යයි, බත්සැළි පන්සියයක් වූ බත් පිරිනැමීමක් ද කැරේ" යැ යි මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළුසේක.)

“මා භික්ඛවෙ දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොක්කං පිහගිත්ථ, යාවත්ථිවස්ථ භික්ඛවෙ දෙවදත්තස්ස අජාතසතකු කුමාරො පඤ්ඤි රජසතෙහි සායං පාතං උපට්ඨානං ගමිස්සති, පඤ්ඤි ච ථාලිපාකසතානි හත්තාභිභාරො අභිභරිසිස්සති. භානි යෙව භික්ඛවෙ දෙවදත්තස්ස පාවිකඛිං කුසලෙසු ධම්මෙසු නො වුද්ධි.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ චණ්ඩත්ත කුසලත්ත නාසාය පිත්තං භිංදෙය්‍යසුං. එවං හි සො භික්ඛවෙ කුසලො රො භියොසොමත්තාය චණ්ඩත්තො අස්ස. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යාවත්ථිවස්ථ දෙවදත්තස්ස අජාතසතකු කුමාරො පඤ්ඤි රජසතෙහි සායං පාතං උපට්ඨානං ගමිස්සති, පඤ්ඤි ච ථාලිපාකසතානි හත්තාභිභාරො අභිභරිසිස්සති, භානි යෙව භික්ඛවෙ දෙවදත්තස්ස පාවිකඛිං කුසලෙසු ධම්මෙසු නො වුද්ධි. අත්තවධාය භික්ඛවෙ දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොක්කො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොක්කො උදපාදි. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ කදලී අත්තවධාය එලං දෙනි. පරාභවාය එලං දෙනි. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොක්කො උදපාදි.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ වෙඨ අත්තවධාය එලං දෙනි, පරාභවාය එලං දෙනි, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොක්කො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොක්කො උදපාදි.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ නළො අත්තවධාය එලං දෙනි, පරාභවාය එලං දෙනි, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොක්කො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොක්කො උදපාදි.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ අස්සතරි අත්තවධාය ගබ්භං ගණ්ඨාති, පරාභවාය ගබ්භං ගණ්ඨාති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොක්කො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොක්කො උදපාදි'ති.

එලං වෙ කදලීං හත්ති එලං වෙඨං එලං නළං,
සක්කාරො කාපුරිස්සං හත්ති ගබ්භො අස්සතරිං යථාති.

පට්ඨමක භාණ්ඩාරං

“මහණෙනි, දෙවිදකුගේ ලාභසත්කාර කිරිනිසව් ඊළඟ නො කරවු. මහණෙනි, යම් තාක් අජායත් කුමර පන්සියක් රියෙන් සැදී දෙවිදකුහට සවස උදේ උවටනට යන්නේ ද, බත් සැළි පන්සියක් වූ බත් එළවීම කරනු ලබන්නේ ද, ඒ තාක් ම දෙවිදකුට කුසල් දහම්හි භානියක් ම මිස වෘද්ධියක් අපෙක්ෂා නො කළ හැක්ක.

මහණෙනි, නපුරු බල්ලකුගේ නාසයෙහි මුවපිත (මිරිසා) බිත්දු හෙළන්නාහු ද, එසේ කිරීමෙන් ඒ බලු තෙම වඩාත් බොහෝ සෙයින් වණඛ වන්නේ ද, එසේ ම මහණෙනි, යම්තාක් අජායත් කුමර පන්සියක් රියෙන් යුතු ව දෙවිදකුට උවටනට සවස උදේ යන්නේ ද, බත් සැළි පන්සියක් වූ බත් එළවීම කරනු ලබන්නේ ද, ඒ තාක් ම දෙවිදකුට කුසල් දහම්හි භානියක් ම මිස වෘද්ධියක් අපෙක්ෂා නො කළ හැක්ක. මහණෙනි, දෙවිදකුහට තමාගේ විනාශය පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය. තමා ගේ පිරිහීම පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය. මහණෙනි, යම්සේ කෙසෙල් ගස තමාගේ විනාශය පිණිස තමාගේ පිරිහීම පිණිස පලදෙන්නේද එසේම දෙවිදකුට ලාභසත්කාර කිරිනි පහළවිය.

මහණෙනි, යම්සේ හුණුගස තමාගේ විනාශය පිණිස පල දෙන්නේ ද, තමාගේ පිරිහීම පිණිස පල දෙන්නේ ද, මහණෙනි, එසේ ම තමාගේ විනාශය පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය, තමාගේ පිරිහීම පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය.

මහණෙනි, යම්සේ බටගස තමාගේ විනාශය පිණිස පල දෙන්නේ ද, තමාගේ පිරිහීම පිණිස පල දෙන්නේ ද, මහණෙනි, එසේ ම දෙවිදකුට තමාගේ විනාශය පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය, තමාගේ පිරිහීම පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය.

මහණෙනි, යම්සේ කොටඵදෙන තමාගේ විනාශය පිණිස ගඬ ගන්නී ද, තමාගේ පිරිහීම පිණිස ගඬ ගන්නී ද, මහණෙනි, එසේ ම තමාගේ විනාශය පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය, තමා ගේ පිරිහීම පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය” යනු ය.

“යම්සේ එකාන්තයෙන් එලය කෙසෙල්ගස නසා ද, එලය හුණුගස නසා ද, එලය බටගස නසා ද, දරුගඬ කොටඵ දෙන නසා ද, එසේ ම සත්කාරය ලාමක පුරුෂයා නසයි”.

පළමු බණවර

12. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා මහකියා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙතොහා නිසිතොහා හොති සරාජිකාය. අථ ඛො දෙවදත්තො උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඛං කරිත්වා යෙන හගවා තෙනඤ්ජිං පණාමෙත්වා හගවන්තං එතදවොච:

‘ජිණ්ණො’ද්දති හතොත හගවා වුද්ධො මහලුකො අභිගතො වයො අනුපපතො. අපොසස්සකො’ ද්දති හතොත හගවා දිට්ඨධම්මෙ- සුඛචිහාරං අනුයුතො චිහරතු මමං භික්ඛුසඛං. නිසසජ්ජතු, අහං භික්ඛුසඛං පරිහරිස්සාමි’’ති.

“අලං දෙවදත්ත, මා තෙ රුවි භික්ඛුසඛං පරිහරිතුන්ති”

දුතියමපි ඛො දෙවදත්තො -පෙ- තතියමපි ඛො දෙවදත්තො හගවන්තං එතදවොච: ජිණ්ණො’ද්දති හතොත හගවා වුද්ධො මහලුකො අභිගතො වයො අනුපපතො. අපොසස්සකො’ද්දති හතොත හගවා දිට්ඨධම්මෙසුඛචිහාරං අනුයුතො චිහරතු, මමං භික්ඛුසඛං. නිසසජ්ජතු, අහං භික්ඛුසඛං පරිහරිස්සාමි’’ති.

“සාරිපුත්ත මොග්ගලොනානමපි ඛො අහං දෙවදත්ත භික්ඛුසඛං න නිසසජ්ජෙය්‍යං, කිමපන තුඤ්ඤං ඡවස්ස ඛෙලාසකස්සා’’ති.

අථ ඛො දෙවදත්තො “සරාජිකාය මං හගවා පරිසාය, ඛෙලාසක- වාදෙන අපසාදෙති. සාරිපුත්තමොග්ගලොනෙ ව උක්කංසති’’ති කුපිතො අනත්තමනො හගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකඛණං කත්වා පක්කාමි.

අයං චරති දෙවදත්තස්ස හගවති පඨමො ආසානො අහොසි.

12. එ සමයෙහි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජු සහිත මහත් පිරිසක් විසින් පිරිවරන ලදුව දහම් දෙසමින් හුන්සේක. එ කල්හි දෙවදත් තෙරණුවෝ හුන්සේනෙන් නැගී උතුරු සහ එකස් කොට පෙරෙවැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙසට දෙහොත් නමා වැද, මෙසේ කීහ.

“වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීර්ණසේක. වෘද්ධ වූ සේක, මහලු වූ සේක, දීර්ඝ කාලයක් ගත කළසේක, පැයිම් වියසට පැමිණිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මඤ්ඤාත්සාහ වන සේක්වා, දෘෂ්ටධර්ම සුබවිහරණයෙහි (එල සමාපත්ති සුවයෙහි) යෙදී වසනසේක්වා. භික්ෂු සංඝයා මට බාර දෙනසේක්වා. මම භික්ෂුසංඝයා පරිහරණය කරන්නෙමි (පාලනය කරන්නෙමි)”යි මෙ බස් කීහ.

“දෙවදතුනි, කම් නැත. භික්ෂු සංඝයා පරිහරණය කරන්නට ඔබට රිසි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

දෙවෙනි වර ද ... තෙවෙනි වර ද දෙවදත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීර්ණ වූ සේක: වයොවෘද්ධ වූ සේක, මහලු වූ සේක, දීර්ඝ කාලයක් ගත කළසේක, පැයිම් වියසට පැමිණිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මඤ්ඤාත්සාහ වනසේක්වා, දෘෂ්ටධර්ම සුබ විහරණයෙහි (එල සමවත් සුවෙහි) යෙදී වසනසේක්වා, භික්ෂු සංඝයා මට බාරදෙනසේක්වා, මම භික්ෂුසංඝයා පරිහරණය කරන්නෙමි (පාලනය කරන්නෙමි)”යි කීහ.

දෙවදතුනි, මම සැරියුත් මුගලන් දෙදෙනාට ද භික්ෂුසංඝයා බාර නො දෙන්නෙමි. කීමෙන් ද? ලාංකවූකෙළ බුද්ධිමත් ජීවිකා යෙන් දිවි පවත්වන) ඔබට භික්ෂුසංඝයා බාර දෙම ද? (බාර නො දෙම) යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

එවිට දෙවදත් තෙරණුවෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජුන් සහිත පිරිසෙහි මට බෙළාසක වාදයෙන් (කෙළ බුද්ධින්නෙකු යි කීමෙන්) පිරිහෙළා කථා කෙරෙහි, සැරියුත් මුගලතුන් උස්තනහි තබති”යි කිපුණාහු නො සතුටු සිතැත්තාහු, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්ම ගියාහ.

මෙය වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි දෙවදතුන්ගේ පළමු වෙර බැඳීම විය.

13. අථ ටො භගවා භික්ඛු ආමනෙතාසි: තෙන හි භික්ඛවෙ සංඛ්ඛා දෙවදත්තාසු රාජගහෙ පකාසනීයකම්මං කරොතු: පුබ්බ දෙවදත්තාසු අඤ්ඤ පකති අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤ පකති. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය' න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඛ්ඛා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො 'ව තෙන දට්ඨබ්බොති.

"එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ කාතබ්බං වාතෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඛ්ඛා ඤාපෙතබ්බො:

සුඤ්ඤානං මෙ භගොන සංඛ්ඛා. යදි සංඛ්ඛාසු පහතකල්ලං සංඛ්ඛා දෙවදත්තාසු රාජගහෙ පකාසනීයකම්මං කරොයා: පුබ්බ දෙවදත්තාසු අඤ්ඤ පකති අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤ පකති. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය, න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඛ්ඛා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො'ව තෙන දට්ඨබ්බොති. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤානං මෙ භගොන සංඛ්ඛා දෙවදත්තාසු රාජගහෙ පකාසනීයකම්මං කරොති: පුබ්බ දෙවදත්තාසු අඤ්ඤ පකති අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤ පකති. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඛ්ඛා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො'ව තෙන දට්ඨබ්බොති. යසංඝායකම්මො ධම්මි දෙවදත්තාසු රාජගහෙ පකාසනීයාසු කම්මස්ස කරණං පුබ්බ දෙවදත්තාසු අඤ්ඤ පකති අභොසි ඉදන්ති අඤ්ඤ පකති. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඛ්ඛා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බොති, සො තුණ්හස්ස යස්ස නාඤ්චති සො භාසෙයා.

කතං සංඛ්ඛන දෙවදත්තාසු රාජගහෙ පකාසනීයකම්මං 'පුබ්බ දෙවදත්තාසු අඤ්ඤ පකති අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤ පකති. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය, න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඛ්ඛා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බො'ති, ධම්මි සංඛ්ඛස්ස තස්මි තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමීති.

14. අථ ටො භගවා ආයසම්මතං සාරිපුත්තං ආමනෙතාසි: "තෙන හි ත්වං සාරිපුත්ත දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙති"ති.

"පුබ්බ මයා භගොන දෙවදත්තාසු රාජගහෙ විණෙණො භාසිතො මහිඤ්ඤානං ගොධිපුත්තො මහානුභාවො ගොධිපුත්තො"ති. කරාහං දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙමි?ති.

13. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා “මහණෙනි, එසේ නම් සඬ්ඤා තෙමේ ‘පෙර දෙවදත්ත තෙරුන්ගේ අන් පියෙවියක් විය, දන් අන් පියෙවියෙකි. යමක් දෙවදත්ත තෙරුන්ගේ කයින් හෝ වචනයෙන් හෝ කරන්නාහු නම්, එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ නො දන යුතු යැ (එයට බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ වග නො කියති) යි දෙවදත්ත ම එයින් දනගුණ’යි රජගහ නුවර ප්‍රකාශනක කර්මය කෙරේ වා”යි වදාළසේක.

තව ද “මහණෙනි, එය මෙසේ කළයුතු ය. ව්‍යාක්ත ප්‍රබල මහණක්හු විසින් සඬ්ඤා තෙමේ මෙසේ දැන්වියයුතු ය:

“සඬ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. පෙර දෙවදත්තගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය, දන් පියෙවිය අනෙකෙකි. දෙවදත්ත කයින් වචසින් යමක් කරන්නාහු ද, එයින් බුදුහු හෝ ධර්මය හෝ සඬ්ඤා හෝ නො දන යුතුවහ. දෙවදත්ත ම එයින් දනගුණ’යි සඬ්ඤා තෙමේ දෙවදත්ත පිළිබඳ ව රජගහනුවරෙහි ප්‍රකාශනක කර්මය කෙරෙයි.

පෙර දෙවදත්තගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය. දන් පියෙවිය අනෙකෙකි. දෙවදත්ත කයින් වචසින් යමක් කරන්නාහු ද, එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සඬ්ඤා හෝ නො දන යුතුවහ. දෙවදත්ත ම එයින් දනගුණ’යි දෙවදත්ත පිළිබඳ වැ රජගහ නුවර ප්‍රකාශනක කර්මය කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියෙන් නම්, හේ නිහඬ වෙ වා. යමකුට නො රිසියෙන් නම් හේ කියාවා.

‘පෙර දෙවදත්තගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය. දන් පියෙවිය අනෙකෙකි. දෙවදත්ත කයින් වචසින් යමක් කරන්නාහු ද එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සඬ්ඤා හෝ නො දනගුණ. දෙවදත්ත ම එයින් දන ගුණ’යි රජගහනුවර දෙවදත්ත පිළිබඳ ප්‍රකාශනක කර්මය කරන ලද්දේ ය. එය සඬ්ඤාට රිසි ය. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙය දරම් (නුවණින් සලකම්)” යනු ය.

14. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැරියුත් තෙරණුවන් අමතා, ‘එසේ වී නම් ශාරිපුත්‍රයෙනි, තෙපි රජගහනුවර දෙවදත්ත පිළිබඳ ප්‍රකාශනක කර්මය කරවු’ යැ යි වදාළසේක.

“වහන්ස, පෙර මා විසින් ගොඩිපුත්‍ර දෙවදත්ත තෙරණුවන් මහත් සාද්ධි ඇත්තෝ ය, ගොඩිපුත්‍ර (දෙවදත්ත තෙරණුවන්) මහානුභාව ඇත්තෝ ය’යි රජගහනුවරෙහි දී දෙවදත්ත තෙරුන්ගේ ඉණ කියන ලද්දේය. දන් කෙසේ නම් දෙවදත්ත තෙරුන් පිළිබඳ ප්‍රකාශනක කර්මය කරන්නෙමි ද?” යි සැරියුත් තෙරණුවන් කීහ.

“නන්ද තයා සාරිපුත්ත, භූතොයෙව දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ විජේණ්ණා භාසිතො මහිඤ්ඤා ගොධිපුත්තො මහානුභාවො ගොධිපුත්තො”ති.

“එවං හන්තෙ”

“එවමෙව ඛො නං සාරිපුත්ත භූතඤ්ඤෙව දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙහී”ති.

“එවං හන්තෙ”ති ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො හගවතො පව්වසෙසාසි.

අප ඛො හගවා භික්ඛූ ආමන්තෙය්සි: තෙන හි භික්ඛවෙ සංඛො සාරිපුත්තං සම්මන්තතු දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: ‘පුඤ්ඤ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකති අහොසි. ඉදති අඤ්ඤ පකති. යං දෙවදත්තො කරෙය්ස කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඛො වා දට්ඨබ්බො දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බො’ති එවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ සම්මන්තිතබ්බො: පඨමං සාරිපුත්තො යාථිතබ්බො. යාථිතො ව්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඛො ඤ්ජපෙතබ්බො:

“සුඤ්ඤාමෙ හන්තෙ සංඛො: යදි සංඝස්ස පත්තකල්ලං සංඛො ආයස්මානං සාරිපුත්තං සම්මන්තෙය්ස දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුඤ්ඤ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බොති. එසා ඤ්ජති.

සුඤ්ඤාමෙ හන්තෙ සංඛො: සංඛො ආයස්මානං සාරිපුත්තං සම්මන්තති දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුඤ්ඤ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බොති. යස්සායස්මතො ඛමති ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස සම්මති දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුඤ්ඤ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බො’ති සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙය්ස.

සම්මන්තො සංඛොන ආයස්මා සාරිපුත්තො දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුඤ්ඤ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකති අහොසි -පෙ- දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බො’ති. ඛමති සංඝස්ස. තස්මා තුණ්හී එවමන්තං ධාරයාමී”ති.

ශාරීපුත්‍රයෙනි. ගොධිපුත්‍රයෝ 'මහර්ධිමත්ත, ගොධිපුත්‍රයෝ මහානුභාව ඇත්තෝ යැ'යි නොප විසින් රජගහ නුවරෙහි දෙවිදතුන්ගේ ඇත්තාවූ ම ගුණය එද කියන ලද්දේ නො වේ ද?'යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

"එසේ ය, වහන්සැ"යි සැරියුත් තෙරණුවෝ වදළුහ.

"ශාරීපුත්‍රයෙනි, එසේ ම දෙවිදතුන් පිළිබඳ දැන් ඇත්තාවූ ම තත්ත්වය රජගහ නුවරෙහි පවසවු" යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

"එසේ ය වහන්සැ"යි සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය පිළිගත්හ.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් අමතා මෙසේ වදළුසේක: "මහණෙනි, එසේ වී නම් පෙර දෙවිදතුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය, දැන් පියෙවිය අනෙකෙකි. දෙවිදන්හු කයින් හෝ වචයින් හෝ යමක් කරන්නාහු නම්, එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සඤ්ඤා හෝ නො දහසුතුහ. දෙවිදන්හු ම එයින් දහසුතුහ"යි රජගහනුවරෙහි දෙවිදතුන් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය කරන්නට සඤ්ඤා තෙමේ ශාරීපුත්‍ර තෙරුන් සම්මත කෙරේවා. මහණෙනි ඒ සම්මතිය ද මෙසේ කළ යුතු ය: පළමු කොට සැරියුත්හු යැදිය යුත්තාහ. යැද, වාක්ත ප්‍රබල මහණක්හු විසින් සඤ්ඤා තෙමේ මෙසේ දැන්වියයුතු.

වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. පෙර දෙවිදතුන් පියෙවිය අනෙකෙක් විය... දහසුතුහ"යි දෙවිදතුන් පිළිබඳ ව රජගහ නුවරෙහි ප්‍රකාශනය කරන්නට සඤ්ඤා තෙමේ සැරියුත් තෙරුන් සම්මත කෙරේවා. මේ ඥාපකිය ය (දැන්වීමය).

වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා පෙර දෙවිදතුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය ... එයින් දහ සුතුහ"යි දෙවිදතුන් පිළිබඳ ව රජගහ නුවරෙහි ප්‍රකාශ කරන්නට සැරියුත් තෙරුන් සම්මත කෙරෙයි. පෙර දෙවිදතුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය ... දෙවිදන්හු ම දහසුතු යැයි රජගහනුවර ප්‍රකාශනය කරන්නට සැරියුත් තෙරුන් සම්මත කිරීම යම් ආයුෂ් මතක්හට රිසියෙන්තේ ද හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසියෙන්තේ ද හේ කියාවා.

'පෙර දෙවිදතුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය... එයින් දෙවිදන් ම දහසුතුහ"යි දෙවිදතුන් පිළිබඳව රජගහ නුවර ප්‍රකාශන කම්ය කරන්නට සැරියුත් තෙරණුවෝ සම්මතය හ. එය සඤ්ඤාට රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙය දරමි" යනු යි.

සම්මතො ච ඛො ආයසමි සාරිපුතො සම්මතලෙභි භික්ඛුහි සභ්බං රාජගහං පටිසිඤ්ඤා දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙසි: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අකුසලං පකඨි -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බො'ති. කඤ්ඤා යෙ මනුස්සා අස්සදා අපසන්නා දුට්ඨිඤ්ඤා තෙ ඵලිමාහංසු; උසුයකා ඉමෙ සමණා සත්ථාපුත්තියා දෙවදත්තස්ස ලාභස්සකාරං උසුයතති. යෙ පන තෙ මනුස්සා සද්ධා පසන්නා පණ්ඩිතා බුද්ධිමත්තො තෙ ඵලිමාහංසු: න ඛො ඉදං ඕරකං භවිස්සති-යථා භගවා දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසාපෙතිති.

15. අථ ඛො දෙවදත්තො යෙන අජාතසත්තං කුමාරො තෙත්තපසංඛාමි. උපසංඛාමිඤ්ඤා අජාතසත්තං කුමාරං ඵතදවොච “පුබ්බෙ ඛො කුමාර මනුස්සා දීඝායකා’ ඵතරහි අපඤ්ඤා. යානං ඛො පනෙතං විජ්ජති යං තං කුමාරො’ච සමානො කාලං කාරෙය්‍යාසි. තෙන භි තං කුමාර, පිතරං භතො රාජා භොති. අහං භගවතා භතො බුද්ධො භවිස්සාමිති.

අථ ඛො අජාතසත්තං කුමාරො අයො ඛො දෙවදත්තො මහිඤ්ඤා මහාත්තො. ජාතෙය්‍යපි අයො දෙවදත්තාති උරුයා පොඤ්ඤා¹ ඛන්ධිඤ්ඤා දිවාදිවස්ස භිතො උබ්බිඤ්ඤා උසුයති උත්තො සහසා අනෙත්තපුරං පාටිසි අද්දසාසුං ඛො අනෙත්තපුරෙ උපචාරකා මහාමත්තා අජාතසත්තං කුමාරං දිවා දිවස්ස භිතං උබ්බිඤ්ඤා උසුයති උත්තං සහසා අනෙත්තපුරං පටිසන්නා. දිස්වාන අනෙත්තපුරං, තෙ විචිතතො උරුයා පොඤ්ඤා ඛන්ධි ඛන්ධිඤ්ඤා අජාතසත්තං කුමාරං ඵතදවොච: ‘තිං තං කුමාර කතං කා- මො’පි?ති.

“පිතරම්භි භතකාමො”ති.

“කොනාසි උසුයතිතො?”ති.

“අයොන දෙවදත්තො”ති.

ඵතදවො මහාමත්තා ඵලිං මතිං අකංසු: “කුමාරො ච භතොඛො දෙවදත්තො ච සබ්බෙ ච භික්ඛු භතොඛො”ති.

1. පොඤ්ඤා - සිද්ධි

මෙසේ සබ්බසංඝදායක විසින් සම්මත වූ සැරිසුත් තෙරණුවෝ බොහෝ තික්ෂුන් හා රජගහනුවරට වැඩ 'පෙර දෙවදත් තෙරුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය. දන් පියෙවිය අනෙකෙක් ... එයින් දෙවදත් තෙරණුවෝ ම දතයුත්තා'යි රජගහනුවර දෙවදත් තෙරුන් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය කළහ. එහි යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක් ශ්‍රද්ධාව නැත්තෝ ද සස්තෙහි අප්‍රසන්න ද, නුවණ නැත්තෝ ද, ඔහු මේ ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ ඊෂ්ඨා කරන්නෝ ය දෙවදතුන්ගේ ලාභ සත්කාර නො ඉටුසන්නා'යි කීහ. යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක් සෑදුහැ ඇත්තෝ ද, සස්තෙහි පහන් වුවෝ ද, පණ්ඩිත ද බුද්ධිමත් ද, ඔහු යම් හෙයෙකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවදත් තෙරුන් පිළිබඳ ව රජගහ නුවරෙහි ප්‍රකාශනය කරවන සේක් ද, එහෙයින් මෙය (දෙව දතුන් කළ දය) අල්ප ස්වල්ප වරදක් නො වියයුතු යැ'යි මෙසේ කීහ.

15. එ කලා දෙවදත්තු අජාසත් කුමරු වෙත එළැඹියහ. එළඹූ ඔහු අමතා, “කුමරුවනි, පෙර වූ කලී මිනිස්සු දිරිසායුක්ත වූහ. දන් අල්පායුක්තයහ. තෙපි කුමාර ව තිඳ ම (රජ බවට පත් නොවී) කළුරිය කරන්නහු යන මේ කාරණය ඇත (විය හැක්කෙකි). එ බැවින් කුමරුවනි, තෙපි පියා මරා රජ වවු. මම භාග්‍යවතුන් නසා බුදු වන්නෙමි”යි කීහ.

එවිට අජාසත් කුමරු දෙවදත් හිමියෝ වනාහි මහත් සෘද්ධි ඇත්තෝ ය මහානුභාව ඇත්තෝ ය. දෙවදත් හිමියෝ කළයුත්ත දන්නෝත් වෙති යි සිතා කළවායෙහි සිරියක් බැඳගෙන මද්දානෙහි බිය ඇත්තේ උද්වේග ඇත්තේ, සැක ඇත්තේ වහා ඇතොවුරට පිවිසියේ ය. ඇතොවුරෙහි සෙව්‍යයෙහි යෙදුණු මහඇමැත්තෝ මද්දානෙහි බිය පත් ව උද්වේග ඇති ව සැක ඇති ව තැනියැනුම් ඇති ව වහා ඇතොවුරට වදනා අජාසත් කුමරු දුටුවාහ. දක ඔහු අල්ලාගත්හ. ඔහු පිරික්සන්නාහු කළුවෙහි බැඳී සිරිය දක, “කුමාරයෙනි, ඔබ කුමක් කරනු කැමැත්තහු ද? යි විචාළාහ.

“පියාණන් නයනු කැමැත්තෙමි වෙමි”යි කුමර කී ය.

“කවරකු විසින් මෙහෙයන ලද්දහු ද? (කාගේ කීමකට ද?)” යි ඔහු ඇසූහ.

“දෙවදත් හිමියන් විසිනැ”යි කුමර කී ය.

සමහර මහඇමතිගේ “කුමරු ද නැසියයුතු ය, දෙවදත් ද නැසියයුතු ය, සියලු මහණහු ද නැසියයුතුහ”යි මනිය පහළ කළහ.

එකවේල මහාමිත්තා එවිං මතිං අකංසු: “න භික්ඛු භන්තබ්බො, න භික්ඛු කිංඤ්ච අපරජ්ඣිනති. කුමාරො ච භන්තබ්බො දෙවදත්තො වා”ති.

එකවේල මහාමිත්තා එවිං මතිං අකංසු: “න කුමාරො ච භන්තබ්බො න දෙවදත්තො, න භික්ඛු භන්තබ්බො. රණෙඤ්ඤ ආරොචෙතබ්බං. යථා රාජා චක්ඛති තථා කරිස්සාමා”ති.

අර මො තෙ මහාමිත්තා අජාතසත්තං කුමාරං ආදය සෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තෙත්තපසම්මපිංසු. උපසම්මතච්ඡා රණෙඤ්ඤ මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස එතමන් ආරොචෙසු.

“කථං භණෙ මහාමිත්තෙති මති කතා?”ති

“එකවේල දෙව මහාමිත්තා එවිං මතිං අකංසු: කුමාරො ච භන්තබ්බො දෙවදත්තො ච සබ්බෙ ච භික්ඛු භන්තබ්බොති. එකවේල මහාමිත්තා එවිං මතිං අකංසු: න භික්ඛු භන්තබ්බො න භික්ඛු කිංඤ්ච අපරජ්ඣිනති. කුමාරො ච භන්තබ්බො දෙවදත්තො වාති. එකවේල මහාමිත්තා එවිං මතිං අකංසු: න කුමාරො භන්තබ්බො න දෙවදත්තො න භික්ඛු භන්තබ්බො. රණෙඤ්ඤ ආරොචෙතබ්බං යථා රාජා චක්ඛති තථා කරිස්සාමා”ති.

“කිං භණෙ කරිස්සති බුද්ධො වා ධම්මො වා සබ්බො වා? නත්ත භගවතා පටිගච්චිව දෙවදත්තො රාජගහෙ පකාසාපිතො: සුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකති අහොසි, ඉද්දති අඤ්ඤ පකති, යං දෙවදත්තො කුමාරස්ස කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සබ්බො වා දුට්ඨබ්බො, දෙවදත්තො භන්තෙ දුට්ඨබ්බො”ති. තත් සෙ තෙ මහාමිත්තා එවිං මතිං අකංසු: “කුමාරො ච භන්තබ්බො දෙවදත්තො ච සබ්බෙ ච භික්ඛු භන්තබ්බො”ති තෙ අභවෙබ්බ අකාසි. සෙ තෙ මහාමිත්තා එවිං මතිං අකංසු: “න භික්ඛු භන්තබ්බො න භික්ඛු කිංඤ්ච අපරජ්ඣිනති. කුමාරො ච භන්තබ්බො දෙවදත්තො වා”ති, තෙ තිවෙ යානෙ යපෙසි. සෙ තෙ මහාමිත්තා එවිං මතිං අකංසු: “න කුමාරො ච භන්තබ්බො න දෙවදත්තො න භික්ඛු භන්තබ්බො. රණෙඤ්ඤ ආරොචෙතබ්බං යථා රාජා චක්ඛති තථා කරිස්සාමා”ති තෙ උච්චි යානෙ යපෙසි.

අර මො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො අජාතසත්තං කුමාරං එතදචොච: “කිස්ස මං තං කුමාර භන්තකාමො”සි” ති “රණෙත්තමි දෙව අසීතො”ති.

“යචෙ මො තං කුමාර රණෙත්ත අසීතො එතං තෙ රණෙත්තති”. අජාතසත්තස්ස කුමාරස්ස රණං නියතාදෙසි.

සමහර මහ ඇමැත්තෝ “භික්ෂුහු නො නැසියයුත්තාහ, භික්ෂුහු කිසි වරදක් නො කළහ. කුමරුන් දෙවදතුන් නැසියයුතු හ’යි මෙසේ අදහස් කළාහ.

සමහර මහ ඇමැත්තෝ “කුමරුන් නො නැසියයුතු, දෙවදතුන් නො නැසියයුතු, භික්ෂුහුත් නො නැසියයුතු, රජුට දන්වියයුතු, රජු කියන සැටියක් කරන්නාවු”යි කීහ.

ඉක්බිති ඒ මහ ඇමැත්තෝ අජායන් කුමරු රැගෙන මහබෙහිර බිම්බිසාර රජු කරා එළැඹියහ. එළැඹි රජුට මේ පවත් ඇල කළාහ.

“සහයෙනි, මහ ඇමැත්තියන් විසින් කෙසේ මන්සක් කරන ලද ද (කුමක් අදහස් කරන ලද ද)”යි රජ පුළුවන.

“දෙව්විනි, සමහර මහ ඇමැත්තෝ කුමරු ද දෙව්දන් ද භික්ෂුහු ද නැසිය යුතුහ’යි අදහස් කළහ. සමහර මහ ඇමැත්තෝ ‘භික්ෂුහු නො නැසිය යුතුහ, භික්ෂුන් කළ වරදක් නැත, කුමරුන් දෙව්දතුන් නැසිය යුතුහ’යි අදහස් කළහ. සමහර මහ ඇමැත්තෝ කුමරුන් නො නැසියයුතු, දෙව්දතුන් නො නැසියයුතු, භික්ෂුහුත් නො නැසියයුතු. රජුහට දන්වියයුතු, රජු කියන සැටියක් කළයුතු යැ’යි අදහස් කළහ”යි ඔහු කීහ.

“සහයෙනි, බුදුරජු හෝ ධර්මය හෝ සංඝයා කුමක් කරන්නේ ද? “පෙර දෙව්දන්හුගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය, දන් අනෙකෙක්. “දෙව්දතුන් කයින් වචසින් කරන කියන දුශෙකින් බුදුහු හෝ අහම හෝ සංඝයා හෝ නො දක්කයුතුහ’යි දෙව්දන් ම එයින් දක්ක යුතු යැ” කලින් ම දෙව්දන් තෙම රජගහ නුවරෙහි පවස්වන ලද්දේ නො වේ ද?”යි රජ කී ය. (මෙසේ කියා) “එහි යම් මහ ඇමති කෙනෙක් කුමරුන් දෙව්දතුන් භික්ෂුහුත් නැසියයුතු යැ’යි අදහස් කළේ ද ඔවුන් අහව්‍යයන් කෙළේ ය (ඔවුන් දරු ඇමැති බුරු යෙන් පහ කෙළේ ය. ‘භික්ෂුහු නො නැසියයුතුහ. භික්ෂුහු කිසි වරදක් නො කෙරෙත්. කුමරු ද දෙව්දන් ද නැසියයුතු ය’යි මෙසේ යම් මහ ඇමැති කෙනෙක් අදහස් කළේ ද, ඔවුන් පහත් තත්හි තැබී ය. (තනතුරෙන් පහත හෙළී ය). කුමරු නො නැසියයුතු, දෙව්දන් ද නො නැසියයුතු, භික්ෂු ද නො නැසිය යුතුහ, රජුට දන්වියයුතු, රජු කියන සැටියක් කරන්නාවු”යි යම් මහ ඇමති කෙනෙක් කීහු ද ඔවුන් උස් තත්හි තැබී ය.

ඉක්බිති මහබෙහිර වු සෙනිය බිම්බිසාර රජ අජායන් කුමරු බෙහවා, ‘කුමරුනි, තෝ කුමට මා නසනු කැමැති වීහි ද?’යි ඇසී ය. “දෙව්විනි, රජකමින් ප්‍රයෝජන ඇත්තෙමි (මම රජ වනු කැමැත්තෙමි)”යි කුමර කී ය.

“කුමරුනි, තෝ රජකම් කැමැත්තෙහි නම්, මේ රජකම තට ය (ගනුව) යි කියා අජායන් කුමරුට රජය පැවරී ය.

16. අථ ඛො දෙවදන්තො යෙන අජාතසකතු කුමාරො තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤ්ඤා අජාතසකතුං කුමාරං එතදවොච: පුරිසෙ මහාරාජ ආණ්ඩපති: යෙ සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරොපෙණ්ණනම්''ති. අථ ඛො අජාතසකතු කුමාරො මනුසෙස ආණ්ඩපති: ''යථා හණෙ අයොතා දෙවදන්තො ආහ, තථා කරොථා''ති.

අථ ඛො දෙවදන්තො එකං පුරිසං ආණ්ඩපති: ''ගච්ඡාමුසො අමුක්කම්. ඔකාසෙ සමණො ගොතමො විහරති. තං ජීවිතා වොරොපෙඤ්ඤා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති. තස්මිං මග්ගෙ දෙව පුරිසෙ යපෙයි: ''යො ඉමිතා මග්ගෙන එකො පුරිසො ආගච්ඡති, තං ජීවිතා වොරොපෙඤ්ඤා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති, තස්මිං මග්ගෙ චක්ඛාරො පුරිසෙ යපෙයි: ''යෙ ඉමිතා මග්ගෙන දෙව පුරිසා ආගච්ඡනති, තෙ ජීවිතා වොරොපෙඤ්ඤා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති. තස්මිං මග්ගෙ අට්ඨපුරිසෙ යපෙයි: ''යෙ ඉමිතා මග්ගෙන චක්ඛාරො පුරිසා ආගච්ඡනති, තෙ ජීවිතා වොරොපෙඤ්ඤා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති. තස්මිං මග්ගෙ සොළස පුරිසෙ යපෙයි: ''යෙ ඉමිතා මග්ගෙන අට්ඨ පුරිසා ආගච්ඡනති, තෙ ජීවිතා වොරොපෙඤ්ඤා ආගච්ඡා''ති.

අථ ඛො සො එකො පුරිසො අසිවම්මං ගහෙඤ්ඤා ධනුකල්‍යාපං සනකස්මිඤ්ඤා යෙන හගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤ්ඤා හගවතො අවිදුරෙ තතො උඛිඤ්ඤා උසස්ඛිති උත්තො පස්ඤ්ඤා කායෙන අට්ඨාසි. අභ්‍යා ඛො හගවා තං පුරිසං භිතං උඛිඤ්ඤා උසස්ඛිති උත්තො පස්ඤ්ඤා කායෙන සිතං. දිස්වාන තං පුරිසං එතදවොච: එභි ආමුසො මා හාසිති.

අථ ඛො සො පුරිසො අසිවම්මං එකමනතං කර්ථා ධනුකල්‍යාපං නිකම්පිඤ්ඤා යෙන හගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤ්ඤා හගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිඤ්ඤා හගවතං එතදවොච: ''අච්චියො මං හතොත අවිගමා යථාබාලං යථාමුලං යථා අකුසලං, යොතං දුට්ඨවිතො වධකච්ඤ්ඤා ඉධුපසඛකතො. තස්ස මෙ හතොත හගවා අවිචයං අවචයතො පතිගණ්ණාතු ආයතිං සංවරායා''ති.

''තග්ග ඤා ආමුසො අච්චියො අවිගමා යථාබාලං යථාමුලං යථාඅකුසලං යං ඤා දුට්ඨවිතො වධකච්ඤ්ඤා ඉධුපසඛකතො. යතො ච ඛො ඤා ආමුසො අවිචයං අච්චියො දිස්වා යථාබාලං පටිකරොසි, නං තෙ මයං පතිගණ්ණාම. චුඤ්ඤා හෙයා ආමුසො අරියස්ස විනයෙ යො අවිචයං අවචයතො දිස්වා යථාබාලං පටිකරොති ආයතිං සංවරං ආපජ්ජති''ති.

1. තරොගාරාති - මජ්ඣ.

2. පටිගණ්ණාතු - මජ්ඣ.

3. අනුසුඛිකරං - මජ්ඣ.

16. එ කල්හි දෙවදත්තේ තෙර අජාසත්තු කුමරු කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ, අජාසත්තු කුමරු බණවා "ග්‍රමණ ගෞතමයාගේ දිවි තොර කරනු වට පුරුෂයනට අණ කරන්නා"යි කී ය. එවිට අජාසත්තු කුමරු "සගයෙනි, දෙවදත්තේ හිමිසුන් කියන සැටියක් කරවු යැ"යි මිනිසුනට අණ කෙළේ ය.

එක්කිනි දෙවදත්තේ එක් මිනිසකු බණවා "ඇවැත්නි, යවු අසෝ තැන මහණ ගොයුම් වෙසෙයි. ඔහු දිවි තොර කොට මෙ නම් මගින් එවු" යැ යි ඇණවී ය. එ මහෙහි "මෙ මගින් හුදෙකලා වූ එන මිනිසා දිවියෙන් තොර කොට මෙ නම් මගින් එවු" යැ යි මිනිසුන් දෙදෙනෙකුත් කැබී ය. එ මහෙහි ද "මෙ මගින් එන මිනිසුන් දෙදෙනා මරා මෙ නම් මගින් එවු" යැ යි මිනිසුන් සතර දෙනෙකුත් සිටුවී ය. ඔවුන් එන මහෙහි ද "මෙ මගින් එන පුරුෂයන් සතර දෙනා මරවු" යැ යි පුරුෂයන් අට දෙනෙකුත් සිටුවී ය. ඔවුන් එන මහෙහි ද මෙ "මගින් එන පුරුෂයන් අට දෙනා මරා මෙ නම් මගින් එවු යැ"යි මිනිසුන් සොළොස් දෙනෙකුත් සිටුවී ය.

එක්කිනි ඒ හුදෙකලා පුරුෂ තෙම කඩු පලිස් දරා දුක්ඛියවුරු බැඳගෙන, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නොදුරු තන්හි බිය පත් වූයේ, සිකිත් කැලැඹුණේ, සැක ඇත්තේ, තැනි ගත්තේ, දැඩි වූ (ගල්ගැසුණු) කයින් යුතුව සිටියේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බියපත් කැලැඹුණු සැක ඇති, තැනිගත් දැඩිවගිය කයින් යුත් ඒ මිනිසා දුටුයේක. දක ඔහු බණවා, "ඇවැත්නි, මෙහි එවු, බිය නොගනිවු"යි වදළුයේක.

එ විට ඒ පුරුෂ තෙම කඩුපලිස් එක් පසෙක තබා දුක්ඛියවුරු ද බහා තබා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ ඔබ පාඩුලා භික්ෂු නමා වැදගෙවූ "යම් බදු වූ මම් අඤ්ඤා බැවින් මුළා වූ බැවින්, අකුශල බැවින් දුෂ්ට සිතැත්තෙමි වධ කරන සිතැත්තෙමි මෙහි පැමිණියෙමි ද ඒ මා වරද යට කොට ගත්තේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ මතු සංවරය පිණිස ඒ මාගේ වරද වරදවශයෙන් පිළිගන්නාසේක්වා"යි මෙ බස් පැවැසී ය.

"ඇවැත්නි, යම් බදු වූ තෙහි අඤ්ඤා බැවින්, මුළා වූ බැවින්, අකුශල බැවින්, දුෂ්ට සිතැත්තෝ වධක වික්කය ඇත්තෝ මෙහි පැමිණියෝ ද, වරද ඒ තොප යට කොටගෙන ගියේ ය. ඇවැත්නි, වරද වරද සේ දක ධර්මය වූ පරිදි පිළියම් කරවු ද තොපගේ ඒ ආරොග්‍යාව අපි පිළිගනිමු. ඇවැත්නි, යමෙක් වරද වරද සේ දක දහම් වූ පරිදි පිළියම් කරන්නේ ද මතු සංවරයට පැමිණෙන්නේ ද මෙය ආයුධ විනයයෙහි වැඩිදියුණුවෙකැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුයේක.

අර මො හගවා තසා පුරිසසා ආනුපුබ්බිකරං කපෙසි සෙයාරිදං:
දනකරං සිලකරං සත්තකරං කාමානං ආදිනවං ඔකාරං සංකිලෙසං
නෙකබ්බෙව ආනිසංසං පකාපෙසයි. යද හගවා අඤ්ඤාසි තං පුරිසං
කලලවිතං මුද්දවිතං විනිවරණවිතං උදග්ගවිතං පසත්තවිතං—
අර යා බුද්ධානං සාමුක්ඛසිකා ධම්මදෙසනා තං පකාපෙසයි, දුක්ඛං
සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙයාරාපි නාම සුද්ධං චත්ථං අපගත-
කාළකං සම්මදෙව රජතං පතිගණනයා එවමෙව තසා පුරිසසා
තසම්මෙව ආසනෙ විරජං විතමලං ධම්මවිකල්පං උදපාදි: යං
කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරොධධම්මෙනි.

අර මො සො පුරිසො දිට්ඨධම්මො: පත්තධම්මො: විදිතධම්මො:
පරිසොගාද්ධම්මො: කිංඤ්චිවිකිලෙසා විගතකරංකපො වෙසාරජ-
සායනා අපරපච්චෙයො සන්තිසාසනෙ හගවන්තං එතදවොච:
අභික්ඛන්තං හන්තං අභික්ඛන්තං හන්තං සෙයාරාපි හන්තං
නික්ඛන්තං වා උක්ඛන්තං පටිච්ඡන්තං වා විචරෙයා මුලාසාසනං
වා මග්ගං ආවිජ්ජෙයා අකුසලං වා නෙලපපෙයා ධාරෙයා
විකල්පෙයා රූපානි දක්ඛන්තානි එවමෙව. හගවන්තා අනෙකපරියා-
යෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං හන්තං හගවන්තං සරණං
ගච්ඡාමි ධම්මං ව භික්ඛුසඛ්ඛං ව. උපාසකං මං හගවා ධාරෙතු
අස්සතො පාණ්දපෙතං සරණං ගතංති. අර මො හගවා තං
පුරිසං එතදවොච: මා මො තං ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡ.
ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමි අඤ්ඤාන මග්ගෙන උයොපෙසයි.

17. අර මො තෙ දෙව පුරිසා කිංඤ්ච මො සො එකො
පුරිසො විරන්ත ආගච්ඡන්ති පටිපරං ගච්ඡන්තා අද්දසංසු හගවන්තං
අඤ්ඤාතරසම් රුක්ඛමුලෙ නිසින්නං, දිස්වාන යෙන හගවා තෙහු-
පසඛන්තිසු. උපසඛන්තින්තා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං
නිසිදිංසු. තෙසං හගවා ආනුපුබ්බිකරං කපෙසි —පෙ— අපරපච්චියා
සන්තිසාසනෙ හගවන්තං එතදවොච: අභික්ඛන්තං හන්තං, අහස්සන්තං
හන්තං —පෙ— උපාසකෙ තෙ හගවා ධාරෙතු අස්සතො පාණ්දපෙතං
සරණං ගතං''ති.

අර මො හගවා තෙ පුරිසෙ එතදවොච: “මා මො තුම්හ
ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡස්ව. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමි”ති
අඤ්ඤාන මග්ගෙන උයොපෙසයි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයාට දනකරා ශීල කරා ස්වර්ගකරා කාමාදීනව කාමයන්ගේ ලාභක බව කාමයන්ගේ කිලිටි බව කාමයන්ගෙන් හික්මීමෙහි අනුසස් යන පිළිවෙළ කරා වදළුණේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයා නිරෝග සිතැති, මොළොක් සිතැති, නිවරණයන්ගෙන් පහ වූ සිතැති, ඔද වැඩිගිය සිතැති පහන් සිතැති එකක්හු කොට දන් කෙණෙහි බුදුවරුන්ගේ සාවුත්කර්මිකී දෙශනාව වූ දුඃඛ සමුදය නිරෝධ මාර්ග යන චතුස්සත්‍යය ප්‍රකාශ කොට වදළුණේක පහ වූ කිලිටි බව ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයක් මොනොවට රදන් පිළිගන්නා සේ ම ඒ පුරුෂයාට ඒ අස්තෙහි දි ම උපදනා සුලු සියල්ල නැසෙන සුලු ය'යි පහවූ කෙලෙස් රජස් ඇති පහවූ කෙලෙස් මල ඇති, දහම් ඇස (සෝවන් මහ නුවණ) පහළ විය.

ඉක්බිති දුටු නිවන් දහම් ඇති, පැමිණි සොවන් පල දහම් ඇති, ප්‍රකට වූ සොවන් පල දහම් ඇති, හැම ලෙසින් බැසගත් සොවන් පල දහම් ඇති, කිණු සැක ඇති, පහවූ කරාකරා (සැක) ඇති, විශාරද බවට පැමිණි, ශාස්ත්‍රාශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යය රහිත වූ ඒ පුරුෂ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස් පැවැසී ය: "වහන්ස, අභිකාන්ත ය, වහන්ස, අභිකාන්ත ය වහන්ස, යැවිහුරු කොට තබන ලද්දක් උඩුහුරු කරන්නා සේ ම, වැසුණු දෑයක් විවෘත කරන්නා සේ ම, මංවුළාවුවකුට මෙ කියන්නා සේ ම ඇස් ඇතියන් රූප දකිති යි අළුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වන්නා සේ ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් කරුණින් මට ධර්මය පැවැසිණ. වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ධර්ම ය ද හිඤ්ඤායා ද සරණ කොට යෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා අද පටන් කොට දිවිහිමියෙන් සරණ ගිය උවසුවකු කොට සලකාවදරන සේක්වා" යනු ය.

17. එකල්හි මහ රැක සිටි පුරුෂයෝ දෙදෙන 'කවර හෙයින් ඒ භූදෙකලා මිනිසා එන්නට කල් යවා ද යි මහ ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුක්මුලෙක වැඩ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දැක උන්වහන්සේ වෙත එළැඹියහ. එළැඹි වැද පසෙක හිඳගත්හ, ඔවුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ... පිළිවෙළ කරා වදළුණේක... ඔහු... ශාස්ත්‍රාශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යය නැති වැ (සෝවන් වැ) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ට... වහන්ස, දේශනාව අභිකාන්ත ය, වහන්ස, දේශනාව අභිකාන්ත ය... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අප අද සිට දිවිහිමි කොට සරණ ගිය උවසුවන් කොට සලකාවදරන සේක්වා" යි කීහ.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයන් බණවා "ඇවැත්නි, තෙපි මේ මගින් නො යවු. මේ නම් මගින් යවු"යි වදළුණේක. (මෙසේ වදාරා) අන් මහෙකින් ඔවුන් යැවුණේක.

අප්ථං ඛො තෙ වන්තාරො පුරියා කීන්තු ඛො තෙ දෙව පුරියා වීරෙන ආගච්ඡන්ති පටිපථං ගච්ඡන්තා අඤ්ඤාසංසු භගවන්තං අඤ්ඤාතරසමි රුක්ඛමූලෙ නිසින්නා දිස්වාන යෙන භගවා තෙනුප-සකමිංසු. උපසකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. තෙසං භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි -පෙ- අපරසංවිදියා සන්ත්ථියාසනෙ භගවන්තං එතදවොචු: “අභිකකන්තං භන්තං අභිකකන්තං භන්තං -පෙ- උපාසකෙ නො භගවා ධාරෙතු අස්සනග්ගෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගතෙ”ති. අප්ථං ඛො භගවා තෙ පුරිසෙ එතදවොච “මා ඛො තුමේහ ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡන්. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමා”ති අඤ්ඤාතරසමි මග්ගෙන උයොයාපෙසි.

අප්ථං ඛො තෙ අට්ඨපුරියා කීන්තු ඛො තෙ වන්තාරො පුරියා වීරෙන ආගච්ඡන්ති පටිපථං ගච්ඡන්තා අඤ්ඤාසංසු භගවන්තං අඤ්ඤාතරසමි රුක්ඛමූලෙ නිසින්නා. දිස්වාන යෙන භගවා තෙනුප-සකමිංසු උපසකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. තෙසං භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි -පෙ- අපරසංවිදියා සන්ත්ථියාසනෙ භගවන්තං එතදවොචු: “අභිකකන්තං භන්තං -පෙ- උපාසකෙ නො භගවා ධාරෙතු අස්සනග්ගෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගතෙ”ති. අප්ථං ඛො භගවා තෙ පුරිසෙ එතදවොච: “මා ඛො තුමේහ ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡන්. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමා”ති අඤ්ඤාතරසමි මග්ගෙන උයොයාපෙසි.

අප්ථං ඛො තෙ සොළස පුරියා “කීන්තු ඛො තෙ අට්ඨ පුරියා වීරෙන ආගච්ඡන්ති”ති පටිපථං ගච්ඡන්තා අඤ්ඤාසංසු භගවන්තං අඤ්ඤාතරසමි රුක්ඛමූලෙ නිසින්නා. දිස්වාන යෙන භගවා තෙනුප-සකමිංසු. උපසකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. තෙසං භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි -පෙ- අපරසංවිදියා සන්ත්ථියාසනෙ භගවන්තං එතදවොචු: “අභිකකන්තං භන්තං -පෙ- උපාසකෙ නො භගවා ධාරෙතු අස්සනග්ගෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගතෙ”ති.

අප්ථං ඛො භගවා තෙ පුරිසෙ එතදවොච: “මා ඛො තුමේහ ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡන්. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමා”ති අඤ්ඤාතරසමි මග්ගෙන උයොයාපෙසි.

අප්ථං ඛො සො එකො පුරිසො යෙන දෙවදත්තො තෙනුප-සකමි. උපසකමිත්වා දෙවදත්තං එතදවොච: “නාභමිභන්තං සකෙකාමි තං භගවන්තං ජීවිතා වොරොපෙතුං. මහිඤ්ඤා සො භගවා මහානුභාවො”ති.

“අලං ආවුසො මා ඛො ත්වං සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරොපෙසි අභමෙව සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරොපෙසකාමි”

එ කලා යථොක්ත පුරුෂයෝ සතර දෙන ඒ පුරුෂයෝ දෙදෙන කවර හෙයින් එන්නට කල් යවත් ද? යි මාර්ගයේ ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුකක් මුලා වැඩිහුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දකුණු ඔබ වෙත ගියහ. ගොස් වැද පසෙක ඉදගත්හ. ඔවුන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... පිළිවෙළ කථාව වදළුණේක. ඔහු ... ශාස්තෘශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යයය නැත්තාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය, වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය ... අප අද සිට දිවිහිම කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සරණ ගිය උච්ඡවන් කොට සලකාවදරනසේක්වා' යි කීහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයන් බණවා "ඇවැත්නි, මෙ මහින් නො යවු. මෙ නම් මහින් යවු" යි ඔවුන් අත් මහෙකින් යැවුණේක.

එකල ඒ පුරුෂයෝ අට දෙන පුරුෂයෝ 'ඒ සතර කවර හෙයින් එන්නට කල් යවත් ද' යි මහා ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුකක් මුලා වැඩි හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දකුණු ඔබ වැද පසෙක හිඳගත්හ. ඔවුන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළ කථාව වදළුණේක. ... ඔහු ... ශාස්තෘශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යයය නැත්තාහු, 'වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය ... වහන්ස, අප අද සිට දිවිහිමයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සරණ ගිය උච්ඡවන් කොට සලකාවදරනසේක්වා' යි කීහ.

එකලා යථොක්ත සොළොස් පුරුෂයෝ 'කවර හෙයින් ඒ පුරුෂයෝ අට දෙන එන්නට කල් යවත් ද? යි මහා ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුක්මුලෙක හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දකුණු ඔබ වෙත ගියහ. ගොස් ඔබ වැද පසෙක ඉදගත්හ. ඔවුන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... පිළිවෙළ කථාව වදළුණේක. ඔහු ... ශාස්තෘශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යයය නැත්තාහු "වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අප අද සිට දිවි හිම කොට සරණ ගිය උච්ඡවන් කොට සලකාවදරනසේක්වා යි" කීහ.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන් බණවා, ඇවැත්නි, තෙපි මෙ මහින් නො යවු. මෙ නම් මහින් යවු" යැ යි අත් මහෙකින් යැවුණේක.

එ කල්හි යට කී හුදෙකලා පුරුෂයා දෙව්දතු කරා ගියේ ය. ගොස් 'වහන්ස, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිවියෙන් තොර කරන්නට මම නො හැක්කෙමි. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහර්ධි ඇතිසේක, මහත් අනුභාව ඇති සේකැ' යි කී ය.

"කම් නැත, ඇවැත්නි තෙපි මහණ ගොයුමා දිවියෙන් තොර නො කරවු. මම ම මහණ ගොයුමා දිවියෙන් තොර කරන්නෙමි" යි දෙව්දත් තෙර කී ය.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා ගීජ්ඣකුටස්ස පබ්බතස්ස පච්ඡායායං වඩ්ඛමති. අථ ඛො දෙවදත්තො ගීජ්ඣකුටං පබ්බතං අභිරුහිකා¹ මහතිං සිලං පටිජ්ඣති ‘ඉමාය සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරොපෙස්සාමී’ති. දො පබ්බතකුටා සමාගතො තං සිලං සමපටිච්ඡංසු. තතො පපටිකා උප්පතිකා හගවතො පාදෙ රුහිරං උප්පාදෙයි.

අථ ඛො හගවා උඬං උලෙලාකෙකාං දෙවදත්තං එතදවොච : “බහු තයා මොසපුරිස අපුණ්ණං පසුතං යං කං දුට්ඨවිත්තො වඩ්ඛවිත්තො තථාගතස්ස රුහිරං උප්පාදෙයි”ති.

අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමන්තසී: “ඉදං භික්ඛවෙ දෙවදත්තෙන පටමං ආනන්තරියකමං උපචිතං යං දුට්ඨවිත්තෙන වඩ්ඛවිත්තෙන තථාගතස්ස රුහිරං උප්පාදිතනි.

අස්සොසුං ඛො භික්ඛු “දෙවදත්තෙන කිර හගවතො වඩො පසුත්තො”ති. තෙ ව භික්ඛු හගවතො විහාරස්ස පරිතො පරිතො වඩ්ඛමනති උච්චාසඤ්ඤා මහාසඤ්ඤා සජ්ඣායං කරොන්තා හගවතො රක්ඛාවරණගුත්තයා. අස්සොසි ඛො හගවා උච්චාසඤ්ඤා මහාසඤ්ඤා සජ්ඣායසඤ්ඤාං සුකාන්ත ආයස්මන්තං ආනන්තං ආමන්තසී: කිතන්ත ඛො යො ආනන්ත උච්චාසඤ්ඤා මහාසඤ්ඤා සජ්ඣායසඤ්ඤාති.

“අස්සොසුං ඛො හගන්ත භික්ඛු ‘දෙවදත්තෙන කිර හගවතො වඩො පසුත්තො’ති. තෙ’ධ හගන්ත භික්ඛු හගවතො විහාරස්ස පරිතො පරිතො වඩ්ඛමනති උච්චාසඤ්ඤා මහාසඤ්ඤා සජ්ඣායං කරොන්තා හගවතො රක්ඛාවරණගුත්තයා, යො ඵයො හගවා උච්චාසඤ්ඤා මහාසඤ්ඤා සජ්ඣායසඤ්ඤාති.”

“තෙනහානන්ත මම වචිතෙන තෙ භික්ඛු ආමන්තසී: “සකා ආයස්මන්ත ආමන්තසී”ති.

“ඵවං හගන්ත”ති ඛො ආයස්මා ආනන්තෙ හගවතො පටිසුකා යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිකා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “සකා ආයස්මන්ත ආමන්තසී”ති.

“ඵවමාචුසො”ති ඛො තෙ භික්ඛු ආයස්මන්තො ආනන්තස්ස පටිසුකා යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමිසු. උපසඤ්ඤාමිකා හගවතො අභිවාදෙකා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීදෙතො ඛො තෙ භික්ඛු හගවා එතදවොච:

1. අභිරුහිකා - මජ්ඣ.

18 එයමයෙහි වූ කළි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භිජුකුළු පරිවෙහි ප්‍රාක්ෂායායෙහි (ඉදිරි පසු සෙවණෙහි) සක්මන් කරන සේක. එකල දෙවිදන් තෙර භිජුකුළු පරිව නැහ 'මේයින් මහණ භෝග්‍යමා දිවියෙන් තොර කරන්නෙමි' යි මහලක් සෙදළි ය. ගල්කුළු දෙකෙක් එක් වූ ඒ ගල පිළිගත්තේ ය. එයින් පතුරෙක් බිඳී වැටී භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පයෙක ලෙහෙ මතු කෙළේ ය. (ලෙහෙ සැල්මෙන් විය).

එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උඩ බලා 'හිස් පුරුෂය, යම් හෙයකින් තෝ නපුරු සිතැති ව වඩ කරන සිතැති ව තපාගනයන්ගේ සිරුරු ලෙහෙ මතු කෙළෙහි ද, එයින් තා විසින් බොහෝ පරි ධස් කරන ලද' යි වදළසේක.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා "මහණෙනි, යම් හෙයකින් නපුරු සිතැති ව වඩ කරන සිතැති ව තපාගනයන්ගේ සිරුරු ලේ සොලොවන ලදද, එයින් දෙවිදකු විසින් පළමුවන ආනන්දාර්ය කර්මය ධස්කැරිණැ" යි වදළසේක.

"දෙවිදකු විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දිවි තොර කරන්නට උපායෙක් යොදන ලද්දේ ය" යි භික්ෂූහු ඇහූහ. (භික්ෂූනට ආරංචි විය). ඒ භික්ෂූහු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආරක්ෂාවරණය ගුප්තිය (රකවල) පිණිස උස්හඬ ඇති වූ මහහඬ ඇති වූ සජ්ඣායනාය කරන්නාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ හිඳුනා විහාරය භාත්පස සක්මන් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඒ භික්ෂූන්ගේ) උස්හඬ මහහඬ, සජ්ඣායනා හඬ ඇහුසේක. අසා, ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුනට අභිමාවදුරා, "ආනන්දයෙනි, ඒ උස්හඬ, මහහඬ, සජ්ඣායනා හඬ කවර හෙයින් ද?" යි ප්‍රචච්ඡින්නයේක.

"වහන්ස, දෙවිදන් තෙර විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දිවි තොර කරන උපායෙක් යොදන ලද්දේ ල" යි භික්ෂූහු ඇහූහ. වහන්ස, ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආරක්ෂාවරණ ගුප්තිය පිණිස උස්හඬ ඇත්තාහු මහහඬ ඇත්තාහු සජ්ඣායනාය කරමින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ විහාරය භාත්පස සක්මන් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ ඒ උස්හඬ ය, මහහඬ ය, සජ්ඣායනා හඬ ය" යි අනඳ තෙරණුවෝ සැලකළහ.

"ආනන්දය, එසේ වී නම්, 'ශාස්තෘ තෙම ආයුෂ්මතුන් කැඳවා' යැ යි මගේ වචනයෙන් ඒ භික්ෂූන් අමතව" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

"එසේය වහන්සැ" යි කියා අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ඒ භික්ෂූන් වෙතට වැඩියාහ. වැඩ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඔබ කැඳවන සේකැ" යි සැලකළහ.

"එසේ ද ඇවැත්නි" යි කියා ඒ මහණහු අනඳ තෙරුනට පිළිවදන් දී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹ, ඔබ වැඳ එකත්පස් වූ හුන් ඒ භික්ෂූන් බණවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළසේක.

19. “අධ්‍යානමෙතං භික්ඛවෙ අනාවකාසො යං පරුපක්කමෙන තරාගතං ජීවිතං වොරොපෙය්‍ය, අනුපක්කමෙන භික්ඛවෙ තරාගතං පරිනිබ්බායනති.”

“පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ සත්ථාරො සනෙතා සංවිජ්ජමානා ලොකසමිං. කතමෙ පඤ්ඤා: ඉධ භික්ඛවෙ එකමො සත්ථා අපරිසුද්ධසිලො සමානො “පරිසුද්ධසිලොමිති”ති පටිජානාති “පරිසුද්ධං මෙ සිලං පරියොදනං අසංකිලිට්ඨනති”. තමෙනං සාවකා එවං ජානනති: “අයං ඛො හවං සත්ථා අපරිසුද්ධසිලො සමානො “පරිසුද්ධසිලොමිති”ති පටිජානාති “පරිසුද්ධං මෙ සිලං පරියොදනං අසංකිලිට්ඨනති”. මයඤ්ඤව ඛො පන ගිහිතං ආරොවෙය්‍යාම නාසාසා මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං, කථං තං මයං තෙන සමුද්වරෙය්‍යාම, සම්මතනති ඛො පන වීවරපිණ්ඩපාතසෙතාසනගිලානපව්ඨය හෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කර්සසති තුමො’ව තෙන පඤ්ඤාසිංහනති. එවරුපං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා සිලතො රක්ඛනති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි සිලතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසති.

සුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකමො සත්ථා අපරිසුද්ධාච්චො සමානො පරිසුද්ධාච්චොමිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා ආජීවතො රක්ඛනති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ආජීවතො රක්ඛං පට්ඨාසිංසති.

සුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකමො සත්ථා අපරිසුද්ධධම්මදෙසනො සමානො පරිසුද්ධධම්මදෙසනොමිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා ධම්මදෙසනො රක්ඛනති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ධම්මදෙසනො රක්ඛං පට්ඨාසිංසති.

සුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකමො සත්ථා අපරිසුද්ධවේය්‍යාකරණො සමානො පරිසුද්ධවේය්‍යාකරණොමිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා වේය්‍යාකරණො රක්ඛනති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි වේය්‍යාකරණො රක්ඛං පට්ඨාසිංසති.

සුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකමො සත්ථා අපරිසුද්ධඤ්ඤාදසනො සමානො පරිසුද්ධඤ්ඤාදසනොමිති පටිජානාති -පෙ-. එවරුපං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා ඤ්ඤාදසනො රක්ඛනති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ඤ්ඤාදසනො රක්ඛං පට්ඨාසිංසති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ඤා සත්ථාරො සනෙතා සංවිජ්ජමානා ලොකසමිං.

19. මහණෙනි, පරොපක්‍රමයෙන් තථාගතයන් දිවියෙන් තොර කරන්නේ ය යන මෙය නො කරුණෙකි, චිත්තට අවකාශ නැත්තෙකි. මහණෙනි, තථාගතවරු පරොපක්‍රම නැති ව ම පිරිනිවේති.

“මහණෙනි, ලොවු ඇති විද්‍යාමාන මේ ශාස්තෘවරු පස් දෙනෙකි. කවර පස් දෙනෙක් ද යත්: මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු සිල් ඇත්තේ ම “පිරිසිදු සිල් ඇතියෙමි, මාගේ සිල් පිරිසිදුය, හැම ලෙසින් ම ඉඳා ය, නො කිලිටි යැ” යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. (ඔහුගේ) සච්චෝ “මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම වනාහි නො පිරිසිදු සිල් ඇත්තේ ම පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි, මාගේ ශීර්ශය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ඉඳා ය, නො කිලිටි යැ” යි පිළින කෙරෙයි. ‘අපි (ඇති තතු) ගිහියනට දන්වන්නමෝ නම් එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, එයින් ඔහුට කෙසේ කියන්නමෝ ද, (මහජන තෙමේ) සිවුරු පිටුපා සෙතසුන් ගිලන්පය බෙහෙත් පිරිකරින් ඔහු පුදයි. යමක් තෙමේ කරන්නේ ද, තෙමේ ම එයින් පැනෙන්නේ යැ’ යි ඔහු මෙසේ දකිත්. මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘ සච්චෝ ශීලයෙන් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද ශීලයෙන් තමා රැකගැන්ම සච්චන් ගෙන් අපෙක්ෂා කෙරෙයි.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තේ ම පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙමි ... යි පිළින කෙරෙයි ... මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘ ශ්‍රාවකයෝ ආජීවයෙන් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද ආජීවයෙන් තමා රැකගැන්ම සච්චන්ගෙන් අපෙක්ෂා කෙරෙයි.

තවද මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දම් දෙසුම් ඇත්තෙමැ යි ... පිළින කෙරෙයි. මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘ සච්චෝ ධම්මදෙශනා අතින් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද දම් දෙසුම් අතින් තමා රැක ගැන්ම සච්චන්ගෙන් අපෙක්ෂා කෙරෙයි.

තව ද මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු දහම්විවැරුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දහම්විවැරුම් ඇතියෙමි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි ... මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘ වනාහි සච්චෝ දහම්විවැරුම් අතින් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ ද සච්චන් ගෙන් ද දහම්විවැරුම් අතින් රැකීම අපෙක්ෂා කෙරෙයි.

තවද මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු ඥානදර්ශන ඇත්තේ ම පිරිසිදු ඥානදර්ශන ඇත්තෙමි වෙමි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි ... මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘ වනාහි සච්චෝ ඥානදර්ශනය අතින් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ ද ඥානදර්ශනය අතින් තමා රැකගැන්ම සච්චන්ගෙන් අපෙක්ෂා කෙරෙයි.

අහං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධසිලො සමානො පරිසුද්ධසිලොභික්ඛි පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ සිද්ධං පරියොද්ධං අසංකිලිට්ඨතඤ්ඤා. න ච මං සාවකා සිලතො රක්ඛතඤ්ඤා, න වාහං සාවකෙහි සිලතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අහං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධාචාරිභො සමානො පරිසුද්ධාචාරිභොභික්ඛි පටිජානාමි පරිසුද්ධො මෙ ආරීථො පරියොද්ධො අසංකිලිට්ඨතඤ්ඤා. න ච මං සාවකා ආරීථතො රක්ඛතඤ්ඤා, න වාහං සාවකෙහි ආරීථතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අහං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධධම්මදෙසනො සමානො පරිසුද්ධධම්මදෙසනොභික්ඛි පටිජානාමි පරිසුද්ධා මෙ ධම්මදෙසනො පරියොද්ධො අසංකිලිට්ඨතඤ්ඤා. න ච මං සාවකා ධම්මදෙසනතො රක්ඛතඤ්ඤා, න වාහං සාවකෙහි ධම්මදෙසනතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අහං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධවේයාකරණො සමානො පරිසුද්ධවේයාකරණොභික්ඛි පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ වේයාකරණං පරියොද්ධං අසංකිලිට්ඨතඤ්ඤා. න ච මං සාවකා වේයාකරණතො රක්ඛතඤ්ඤා, න වාහං සාවකෙහි වේයාකරණතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අහං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධඤ්ඤාදක්ඛනො සමානො පරිසුද්ධඤ්ඤාදක්ඛනොභික්ඛි පටිජානාමි. පරිසුද්ධං මෙ ඤ්ඤාදක්ඛනං පරියොද්ධං අසංකිලිට්ඨතඤ්ඤා, න ච මං සාවකා ඤ්ඤාදක්ඛනතො රක්ඛතඤ්ඤා, න වාහං සාවකෙහි ඤ්ඤාදක්ඛනතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං පරුපක්කමෙන තරාගතං ජීවිතා වොරොපෙසා, අනුපක්කමෙන භික්ඛවෙ තරාගතං පරිනිබ්බාසතඤ්ඤා.

භව්තං තුමෙත භික්ඛවෙ සරාභිතාරං. අරක්ඛියා භික්ඛවෙ තරාගතා''ති,

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි යි, මාගේ සිල් පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඛ ය, නො කිලිටි යැ” යි ප්‍රතිඥා කරමි. සච්චෝ මා ශීලය අතින් නො රකිත්. මම ද ශීලය අතින් මා රැකගැනීමක් සච්චන්ගෙන් අපෙක්ෂා නො කරමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු ආච්චය ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු ආච්චය ඇත්තෙමි වෙමි යි, මාගේ ආච්චය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඛ ය, නො කිලිටි යැ” යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. සච්චෝ මා ආච්චය අතින් නො රකිත්. මම ද ආච්චය අතින් මා රැකගැනීමක් සච්චන්ගෙන් නො පනමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙමි වෙමි, මාගේ දම්දෙසුම් පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඛ ය, නො කිලිටි යැ” යි පිළින කෙරෙමි. සච්චෝ මා දම්දෙසුම් අතින් නො රකිත්, මම ද දම්දෙසුම් අතින් මා රැකගැනීමක් සච්චන්ගෙන් අපෙක්ෂා නො කරමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇතියෙමි වෙමි, මාගේ දහම් විවරණ පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඛ ය, නො කිලිටි යැ” යි පිළින කෙරෙමි. සච්චෝ මා දහම් විවරණ අතින් නො රකිත්. මම ද දහම්විවරණ අතින් මා රැකගැනීමක් සච්චන්ගෙන් නො පනමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇතියෙමි වෙමි. මාගේ ඥාදර්ශනය පිරිසිදු ය. හැම ලෙසින් ශුද්ධ ය. නො කිලිටි යැ” යි පිළින කෙරෙමි. සච්චෝ මා ඥාදර්ශන අතින් නො රකිත්. ඥාදර්ශන අතින් මා රැකගැනීමක් සච්චන්ගෙන් අපෙක්ෂා නො කරමි.

මහණෙනි, පරොපක්‍රමයෙන් තරාගතයන් දිවියෙන් තොර කරන්නේ ය යන මෙය නො කරුණෙකි. වන්තට අවකාශ නැත්තෙකි. මහණෙනි, පරොක්‍රම නැති ව මෑ තරාගතවරු පිරිනිවෙත්.

මහණෙනි, තෙපි තම තමන්ගේ විහාරයට යවු. මහණෙනි, තරාගතවරු අනුන් විසින් නො රක්ක යුත්තෝ ය යනු” යි.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ නාලාගිරි නාම හස්ති වණේඛා හොති මනුස්සසාතකො. අථ ඛො දෙවදත්තා රාජගහං පටිසිඤ්ඤා හස්තියාලං ගන්තවා හස්තිහණේඛා එතදවොච: “මයං ඛො හණ්ණ රාජකුමාරා නාම පටිබලා නිවට්ඨානියං උචෙට්ඨානෙ යපෙතුං, හත්තමපි වෙනනමපි වට්ඨාපෙතුං. තෙන හි හණ්ණ යද සමණො ගොතමො ඉමං රච්ඡං පටිපනෙතා හොති තද ඉමං නාලාගිරිං හස්තිං මුඤ්ඤිතවා ඉමං රච්ඡං පටිපාදෙට්ඨා”ති. “එවං හතොත”ති ඛො තෙ හස්තිහණේඛා දෙවදත්තස්ස පච්චිකෙසාසුං.

අථ ඛො හගවා පුබ්බත්තසමයං නිවාසෙත්වා පත්තව්වරමාදය සම්බුද්ධෙහි භික්ඛුහි සඤ්ඤා රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසි. අථ ඛො හගවා තං රච්ඡං පටිපජ්ජ. අද්දසාසුං ඛො තෙ හස්තිහණේඛා හගවන්තං තං රච්ඡං පටිපනො, දිස්වාන නාලාගිරිං හස්තිං මුඤ්ඤිතවා තං රච්ඡං පටිපාදෙසුං. අද්දසා ඛො නාලාගිරි හස්ති හගවන්තං දුරතොච ආගච්ඡන්තං, දිස්වාන සොණේඛා උස්සාපෙත්වා පහට්ඨ කණ්ණෙචාලො යෙන හගවා තෙන අභිධාමි. අද්දසාසුං ඛො තෙ භික්ඛු නාලාගිරිං හස්තිං දුරතොච ආගච්ඡන්තං, දිස්වාන හගවන්තං එතදවොචු: “අයං හතොත නාලාගිරි හස්ති වණේඛා මනුස්සසාතකො ඉමං රච්ඡං පටිපනෙතා. පටික්ඛමතු හතොත හගවා පටික්ඛමතු සුගතො”ති. “ආගච්ඡං භික්ඛවෙ, මා භාසිත්ථ. අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකායො යං පරුපක්කමෙත තථාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපක්කමෙත භික්ඛවෙ තථාගතා පරිනිබ්බායන්ති”ති.

දුතියමෙ ඛො තෙ භික්ඛු - පෙ - තනියමපි ඛො තෙ භික්ඛු හගවන්තං එතදවොචු: “අයං හතොත නාලාගිරි හස්ති වණේඛා මනුස්සසාතකො ඉමං රච්ඡං පටිපනෙතා. පටික්ඛමතු හතොත පටික්ඛමතු සුගතො”ති.

“ආගච්ඡං භික්ඛවෙ, මා භාසිත්ථ, අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකායො යං පරුපක්කමෙත තථාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපක්කමෙත භික්ඛවෙ තථාගතා පරිනිබ්බායන්ති”ති

21. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා පාසාදෙසුපි හමේ-
යෙසුපි ජදනෙසුපි ආරුහො අච්ඡන්ති. තත්ථ යෙ තෙ මනුස්සා අසසද්ධා අප්පසන්නා දුබ්බද්ධිතො තෙ එවමාහංසු: “අභිරුපො වත හො මහාසමණො නාගෙන වීහෙධිධිස්සති”ති. යෙ පන මනුස්සා සද්ධා පසන්නා පඤ්ඤිතා බුද්ධිමනො තෙ එවමාහංසු: “වීරස්සං වත හො නාගො නාගෙන සඬායමෙස්සති”ති.

20. එ සමයෙහි රජගහනුවර නාලාගිරි නම් ඇත්තෙම වණඤ ඕනිසුන් මරන්නේ ද වෙයි. එ කලා දෙවදත් තෙම රජගහ නුවරට වැද ඇත්තලට ගොස් ඇත් ගොවිවත් බණවා, “සගයෙනි, රජුට නෑ වූ අපි වූ කලී පහත් තනතුරෙහි සිටිනවුන් උස් තනතුරෙහි තබන්නට, බතුන් වැටුපුන් වඩාලන්නට හැකියමිහ. එබැවින් සගයෙනි, යම් විටෙක මහණ ගොයුම්හු මේ වීරියට පිළිපන්නෝ වෙත් ද, එ විට මේ නාලාගිරි ඇතු මුදු මේ වීරියට පමුණුවවු” යැ යි කිය. “එසේ ය වහන්සැ”යි කියා ඒ ඇත්ගොව්වෝ දෙවදතුට පිළිවදත් දුන්හ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු සේමෙහි හැද පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන, බොහෝ භික්ෂූන් කැටුව රජගහ නුවරට පිටු පිණිස පිවිසියේක. එකලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ වීරියට පිළිපත් සේක. ඒ ඇත්ගොව්වෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ වීරියට පිළිපන්නවුන් දුටුහ. දක නාලාගිරි ඇතු මුදු ඒ වීරියට පැමිණැවුහ. නාලාගිරි ඇත් තෙම දුරින් ම වඩනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිටි. දක සොඩ ඔසොවා විදුහු කන් හා වලග හා ඇත්තේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට දිවැගියේ ය. ඒ භික්ෂූහු දුරින් ම එන නාලාගිරි ඇතු දුටුහ. දක, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මිනිසුන් මරන නපුරු වූ මේ නාලාගිරි ඇත් මේ වීරියට බටුයේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා” යි කීහ. “මහණෙනි, එවු, බිය නො ගනිවු. පරොපක්‍රමයෙන් තපාගතයන් දිවියෙන් තොර කරන්නේය යන්න නො කරුණෙකි, වන්නට අවකාශ නැතියෙනි. තපාගතවරු පරොප-ක්‍රම නැති ව ම පිරිනිවෙති”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුයේක.

දෙවෙනි වර ද ... තෙවෙනි වර ද භික්ෂූහු “වහන්ස, මිනිසුන් මරන නපුරු වූ මේ නාලාගිරි ඇතා මේ වීරියට බටුයේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා. සුගතයන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා”යි කීහ.

“මහණෙනි, එවු, බිය නො ගනිවු. පරොපක්‍රමයෙන් තපාගතයන් දිවියෙන් තොර කරන්නේ ය යන්න නො කරුණෙකි, වන්නට ඉඩ නැත්තෙකි. පරොපක්‍රම නැති ව ම තපාගතවරු පිරිනිවෙති”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුයේක.

21. එ සමයෙහි වනාහි මිනිස්සු ප්‍රාසාදයන්හි ද සඳලුවල ද පියැසි වල ද නැගී හිඳිත්. සැදුහැ නැති සස්තෙහි නො පහත් අනුවණ මිනිස්සු “අහෝ! විශිෂ්ට රූපශෝභා ඇති මහාශ්‍රමණයා ඇතු විසින් පෙළුනු ලබන්නේ යැ”යි කීහ. සැදුහැවත් සස්තෙහි පහත් පණ්ඩිත බුද්ධිමත් මිනිස්සු “හවත්නි, කලකට පසු නාගයෙක් (ශ්‍රෙණියෙක්) නාගයකු (ශ්‍රෙණියකු) හා සටන් වදින්නේයැ”යි කීහ.

අථ ඛො භගවා නාලාගිරිං භජීං මෙතෙතන ඒතෙතන එරි.
අථ ඛො නාලාගිරි භජී භගවතා මෙතෙතන ඒතෙතන චූළො
සොණඛං ඔරොපෙතො යෙන භගවා තෙත්ථපසඛමි. උපසඛමිතො
භගවතො පුරතො අට්ඨාසි. අථ ඛො භගවා දක්ඛිණෙන භජේන
නාලාගිරිස්ස භජීස්ස ඛුමං පරාමසගොතා නාලාගිරිං භජීං ගාථාහි
අජ්ඣාමාසි:

“මා ඛුඤ්ජර නාගමාසදෙ දුක්ඛං හි ඛුඤ්ජර නාගමාසදෙ,
න හි නාගභතස්ස ඛුඤ්ජර සුගති හොති ඉතො පරං යතො.

මා ච මදෙ මා ච පමාදෙ න හි පමනා සුගතිං චජනති
තෙන තිදෙඤ්ඤච තථා කරිස්සාසි යෙන කං සුගතිං ගමිස්සාසි”ති.

අථ ඛො නාලාගිරි භජී සොණධාය භගවතො පාදපංසුති
ගහෙතො උපරි මුද්ධති ආකිරිතො පතිඤ්චිතො පටිසක්ඛි යාව
භගවතං අද්දකඛි. අථ ඛො නාලාගිරි භජී භජීසාලං ගහොතො
යතො යාතො අට්ඨාසි. තථා දතොතො ච පන නාලාගිරි භජී අහොසි.
තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා ඉමං ගාථං ගායන්ති.

දණ්ණෙතෙන දමසති අංඤ්ජෙහි කයාහි ච
අදණ්ණෙන අසජ්ජෙන නාගො දතොතො මහෙසිනාති.

මනුස්සා උජ්ඣායනති වියතති විපාවෙනති: “යාව පාපො අයං
දෙවදත්තො අලකඛිකො යනු හි නාම සමණස්ස ගොතමස්ස
එවං මහිඤ්ඤස්ස එවං මහානුභාවස්ස වධාය පරක්කමිස්සති”ති.

දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරො පරිභාසි. භගවතො ච ලාභසක්කාරො
අභිවඩ්ඪි.

22. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙවදත්තො පරිභිතලාභ-
සක්කාරො සපරිසො ඤාපෙසු විඤ්ඤපෙතො විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ජති.
මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණ-
සක්කාදුක්ඛායා ඤාපෙසු විඤ්ඤපෙතො විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ජිස්සන්ති,
කස්ස සමපතනං න මනාපං, කස්ස සාදු න රුච්චති”ති

එ කලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නාලාගිරි ඇතු මෙන්සිතින් පැතිරැගත්තේය. එවිට නාලාගිරි ඇත් තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙන්සිතින් පැතිරැගන්නා ලද්දේ, සොඬ පහතට හෙළාගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි සිටියේ ය. එ වෙලෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකුණතින් නාලාගිරි ඇතුගේ කුණාසාලය පිරිමදිමින් උහුට ගාථාවලින් මෙසේ වදළුණේය.

“හඬය, යම් හෙයකින් බුද්ධනාගයා පෙළන්නහුට මෙයින් මතු සුගතියක් නො වන්නේ ද එහෙයින් හිංසක සිතින් බුද්ධ නාගයාට ළං නොවෙව්. බුද්ධනාගයාට හිංසක සිතින් ළං වීම එකාන්තයෙන් දුකට කරුණු වේ.

මත් නොවෙව්, පමා නොවෙව්. පමා වූවෝ සුගතියට නො යෙත්. එබැවින් යමෙකින් තෝ සුගතියට යන්නෙහි ද තෝ ම එසේ කරව්.”යි

එ කලා නාලාගිරි ඇත් තෙම සොඬින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පා දුටු ලී ගෙන හීය මුදුනැ විසුරුවාගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙනෙන තෙක් මානයේ පසුබැස ගියේ ය. එයින් පසු නාලාගිරි ඇත් තෙම ඇත්තලට ගොස් සිය තැනැ සිටියේ ය. නාලාගිරි ඇත් තෙම එසේ දැමුණේ ම විය. (එයින් පසු කිසි ම දිනෙක වණ්ඛ නො වී ය.) එ සමයෙහි මිනිස්සු මේ ගාථාව ගයත්:

“සමහරු හසායාදීන් දංඬෙන් හීලෑ කෙරෙත්. සමහරු අකුසුටලින් ද සමහරු කසටලින් ද හීලෑ කෙරෙත්. (එහෙත්) මහර්මිහු විසින් දණ්ඬක් අවියක් නැති ව ම ඇතා හීලෑ කරන ලද්දේ ය” යනුවෙනි.

“යමෙක් මෙසේ මහත් සාඬී ඇති මෙසේ මහානුභාව ඇති ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේට වඩ කිරීම පිණිස උත්සාහ කරන්නේ ද, එසේ වූ මේ දෙවදත් තෙම කොතරම් මහත් පව්වෙක් ද කොතරම් මහත් කාලකණ්ණියෙක් ද”යි මිනිස්සු පහත් කොට සිහත්, දෙස් කියත්, අඟුණ පතුරුවත්.

දෙව්දකුට ලාභ සත්කාර පිරිහිණ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ලාභ සත්කාර වැඩිණ.

22. එ සමයෙහි දෙව්දත් පිරිහුණු ලාභසත්කාර ඇත්තේ සිය ශ්‍රාවක පිරිස සමග කුලයන් කරා ගොස් ඉල්ල ඉල්ලා වළඳයි. “කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රිය මහණහු කුලයන්හි ඉල්ල ඉල්ලා වළඳන්නාහු ද මොනොවට පිළියෙල කැරුණු බොජුන් කාට මනාප නො වෙද, මිහිරි බොජුන් කාට නො පිසියේ ද”යි මිනිස්සු පහත් කොට සිහත් ගරහත්, දෙස් පතුරුවත්.

අප්පෙසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනානං
 වියතානං විපාවේනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අඤ්චිතා සනතුට්ඨා
 ලජ්ජිතො කුක්කුච්චකා සිත්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වියනති
 විපාවේනති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො සපරියො කුලෙසු
 විඤ්ඤාපෙතො විඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ඤාසති”ති.

භික්ඛු හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිරි තං දෙවදත්ත, සපරියො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙතො
 විඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ඤාසති?”ති.

“සච්චං හගවා”.

විගර්හි බුද්ධො හගවා. විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කතො භික්ඛු
 ආමනෙතසි.

“තෙන හි හිසබ්බෙ භික්ඛුනං කුලෙසු තිකභොජනං පඤ්ඤාපෙසසාමී
 තයො අත්ථපෙස පටිච්ච දුච්ඡිකුනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං
 භික්ඛුනං එසුච්චාරාය, මා පාපිච්චා පකං නිසසාය සඤ්ඤා
 භිකෙය්‍යං කුලානුග්ගාය ව. ගණභොජනෙ යථාධම්මො
 කාරෙතඤ්ඤා”ති.

23. අථ ඛො දෙවදත්තො යෙන කොකාලිකො කටමාරක-
 නිසෙසා ඛණ්ඩදෙවියා පුත්තො සමුග්ගදත්තො තෙත්ථපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤා-
 මිත්වා කොකාලිකං කටමාරකනිසෙසං ඛණ්ඩදෙවියා පුත්තං සමුග්ග-
 දත්තං එතදවොච: “එථ මයං ආට්ටසො සමණස්ස ගොතමස්ස සඤ්ඤාදා-
 යකරිස්සාම චක්ඛහෙදනති”.

එච්. චූළචග්ග කොකාලිකො දෙවදත්තං එතදවොච: “සමණො
 ඛො ආට්ටසො ගොතමො මහිද්ධිකො මහාත්තභාවො. කථං මයං
 සමණස්ස ගොතමස්ස සඤ්ඤාදායකරිස්සාම චක්ඛහෙදනති”.

“එථ, මයං ආට්ටසො සමණං ගොතමං උපසඤ්ඤාමිත්වා පඤ්ඤා-
 වස්සුනි යාවිස්සාම: හගවා හතො අනෙකපරියායෙන අඤ්චිතස්ස
 සනතුට්ඨස්ස සලලබ්බස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස විරියාරමෙස්ස

භික්ෂුහු එසේ පහන් කොට සිතන, ගරහන, දෙස් පතුරුවන මිනිසුන්ගේ වචන ඇසුහ. යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව් වූ ලද පමණින් සතුටු වන්නාවූ පව්වලට ඇති සුඵ ඇවැතෙහි ද කුකුස් කරන ශික්ෂා කාමී වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙන් ද ඔහු “කෙසේ නම් දෙවදත් තෙම සිය සවුපිරිය සමග කුලයන් කරා ගොස් වනව වනවා වළඳන්නේ ද”යි පහන් කොට සිතත්, ගරහන් දෙස් පතුරුවත්.

භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“දෙව්දතුනි, තෙපි සිය පිරිය සමග කුලයන් කරා ගොස් ඉල්ල ඉල්ලා වළඳවූ ද? මෙය සැබෑ ද?”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවදළසේක.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සත්‍යයැ”යි දෙව්දත් කී ය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැඹුණේක. ගරහා දහැමි කපා කොට භික්ෂුන් අමතා:

“මහණෙනි, එසේ වී නම් දුසිල් පුභුලනට නිගා පිණිය ද ප්‍රිය-ශීල පුභුලනට සැප විහරණ පිණිය ද ලාමක අදහස් ඇති භෙණ්හු පක්ෂය නිසා සංකයා හින්න නොකෙරෙත්වා යන අදහස් ඇති බැවින් කුලයන් කෙරෙහි දයාව නිසා ද යන මේ කරුණු තුන නිසා භික්ෂුනට කුලයන්හි ත්‍රිකභෝජනය පනවන්නෙමි. ගණභෝජනයෙහි දහම් වූ පරිදි කැඳවිය යුතු” යැයි වදළසේක.

23. එයින් පසු දෙව්දත් තෙම බණ්ඩදෙවියගේ පුත් වූ කටමොරකතිස්ස ද සමුද්දත්ත ද යන නම් ඇති කොකාලික මහණහු කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ “එවූ ඇවැත්නි, අපි මහණ ගොයුම්හු ගේ සංකයා බිඳින්නවු, ආඤාහෙදය කරන්නවු”යි කී ය.

මෙසේ කී කල්හි කොකාලික තෙම දෙව්දතට “ඇවැත්නි, මහණ ගොයුම් වනාහි මහත් සෘණී ඇත්තෙක, මහත් අනුභාව ඇත්තෙක. අපි කෙසේ මහණ ගොයුම්හුගේ සහපිරිය බිඳින්නවු ද? ආඤාහෙදය කරන්නවු ද?”යි කී ය.

“ඇවැත්නි, එවු. අපි මහණ ගොයුම්හු කරා එළඹ, වසතු පසක් ඉල්ලමිහ. (ඒ පස නම්: “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අල්පෙව් ගුණයේ යථාලාභ සන්නොසයේ,¹ සමලටබ ගුණයේ² ධුතගුණයේ³ ඇසූ දුටුවන් සිත් පහදවන පැවැත්මේ, යටත් පහත් බවේ, වැර වැඩීමේ

1. යථාලාභ සන්නොස යනු ලද දෙයකින් ලද පමණෙකින් සතුටු වීම ය.

2. සලොම යනු කෙලෙසුන් වියැලීම, කෙලෙසුන් සිද දම්ම ය.

3. ධුත යනු කෙලෙසුන් ධුතනය කිරීම, කෙලෙසුන් කම්පාකොට පලවා හැරීම ය. පල්ලෙම ධුත යන වචන දෙකින් ම සංවරය දක්වේ.

වණණවාදී, ඉමානි හතොත පඤ්ච වස්තූනි අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡතාය සන්තුට්ඨියා සලලොඛාය ධුතතාය පාසාදිකතාය අපවයාය විරියාරමනාය සංවික්කතානි.

සාධු හතොත භික්ඛු යාවථිවං ආරක්ඛෙය්‍යා අසු. යො ගාමනාං ඔසරෙය්‍ය වජ්ජං නං ථූසෙය්‍ය.

යාවථිවං පිණ්ඩපාතිකා අසු. යො නිමනානං සාදියෙය්‍ය, වජ්ජං නං ථූසෙය්‍ය.

යාවථිවං පංසුකුලිකා අසු. යො ගහපතිවිවරං සාදියෙය්‍ය, වජ්ජං නං ථූසෙය්‍ය.

යාවථිවං රුක්ඛමූලිකා අසු. යො ඡනං උපගවෙය්‍ය, වජ්ජං නං ථූසෙය්‍ය.

යාවථිවං මච්ඡමංසං න බාදෙය්‍යං යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය, වජ්ජං නං ථූසෙය්‍යා''ති.

“ඉමානි පඤ්ච වස්තූනි සමණො ගොතමො නානුජානිස්සති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්ච වස්තූනි ජනං සඤ්ඤාපෙසසාමා''ති.

“සක්කා ඛො ආවුසො ඉමෙහි පඤ්ච වස්තූනි සමණස්ස ගොතමස්ස සබ්බසෙදෙ කාතුං චක්කසෙදෙ, දුට්ඨසාසනානු නි ආවුසො මනුස්සා''ති.

24. අථ ඛො දෙවදත්තො සපරියො යෙන හගවා තෙනුපසංකම්. උපසංකම්භා හගවන්තං අභිවාදෙභා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීත්තො ඛො දෙවදත්තො හගවන්තං එතදවොච:

“හගවා හතොත අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡතාය සන්තුට්ඨියා සලලොඛාය ධුතතාය පාසාදිකතාය අපවයාය විරියාරමනාය වණණවාදී ඉමානි හතොත පඤ්ච වස්තූනි අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡතාය සන්තුට්ඨියා සලලොඛාය ධුතතාය පාසාදිකතාය අපවයාය විරියාරමනාය සංවික්කතානි.

ගුණ වදරනසුද්ධ කෙනෙක. වහන්ස, මේ පංච වස්තුහු නොයෙක් කරුණින් අලෙපව්‍ය බව පිණිස පවතිත්. යථාලාභසන්තොෂය පිණිස, සලෙලබය පිණිස, ධුතගුණය පිණිස, ප්‍රසාද ඵළුවන බව පිණිස, යටත් පැවැතුම් ඇති වන බව පිණිස පවතිත්.

වහන්ස, භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට අරණ්‍යවාසී වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් ග්‍රාමාන්තයට බස්නේ නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය (ඔහු වරදක් කළා වන්නේ ය).

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට පිණ්ඩපාතික වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් නිමන්ත්‍රණ (කැඳවා පිළිගත්වන බත) ඉවසන්නේ නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට පාංසුකුලික වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් ගෘහපති වීචරය පිළිගන්නේ නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට වෘක්ෂමූලක වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් සෙවෙණි ඇති තැනකට පැමිණෙන්නේ නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට දියමස් ගොඩමස් නො වළඳන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් දියමස් ගොඩමස් වැළඳුයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය." යනු යි.

"මහණ ගොයුම් තෙම මේ වස්තු පස නො අනුදන්නේය. ඒ අපි මේ වස්තු පයින් ජනයාට හඟවන්නමු."

"ඇවැත්නි, මේ කරුණු පයින් මහණ ගොයුම්හුගේ සංඝයා බිඳීම කරන්නට හැක්කේ ය, (මහණගොයුම්හුගේ) අණසක බිඳීම කරන්නට හැක්කේ ය. ඇවැත්නි, මිනිස්සු රුක්ෂ ප්‍රතිපත්තිය කෙරෙහි පැහැදුණේ ය. එහෙයින් 'ධි කොකාලික කී ය.

24. ඉක්බිති දෙවදත් තෙම සිය පිරිස කැටුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළැඹි ඔබ වැඳ පසෙක ඉඳ ගත්තේ ය. පසෙක හුන්නේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කෙළේ ය:

"වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අලෙපව්‍ය බවේ යථාලාභ සන්තොෂයේ සලෙලබයේ ධුතගුණයේ ප්‍රාසාදික බවේ යටත් පැවැත්මේ වියඛාරම්භයේ ගුණ වදරනසුද්ධ කෙනෙක. වහන්ස, මේ පංච වස්තුහු නොයෙක් කරුණින් අල්පෙච්ඡතාව පිණිස යථාලාභ සන්තුෂ්ටිය පිණිස සලෙලබය පිණිස ධුතගුණ පිණිස ප්‍රාසාදිකතාව පිණිස යටත් පැවැත්ම පිණිස වියඛාරම්භය පිණිස පවතිත්.

“සාධු භගවත භික්ඛු යාවජීවං ආරඤ්ඤිකා¹ අසු, යො ගාමනතං ඔසරෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍ය.

යාවජීවං පිණ්ඩපාතිකා අසු, යො නිමනතං සාදිසෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍ය.

යාවජීවං පංසුකුලිකා අසු, යො ගහපතිවීරං සාදිසෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍ය.

යාවජීවං රුක්ඛමුලිකා අසු, යො ඡන්තං උපගච්ඡෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍ය.

යාවජීවං මච්ඡමංසං න බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍යා”ති.

“අලං දෙවදත්තං. යො ඉච්ඡති ආරඤ්ඤිකො භොතු, යො ඉච්ඡති ගාමනෙතං විහරතු”

යො ඉච්ඡති පිණ්ඩපාතිකො භොතු, යො ඉච්ඡති නිමනතං සාදිසතු.

යො ඉච්ඡති පංසුකුලිකො භොතු, යො ඉච්ඡති ගහපතිවීරං සාදිසතු.

අට්ඨ මාසෙ ඔවා මයා දෙවදත්ත රුක්ඛමුලසෙනාසනං අනුඤ්ඤානං, අනුඤ්ඤානං කිකොට්ඨපරිසුඤ්ඤා මච්ඡමංසං අදිට්ඨං අසුතං අපරිසංකිතතති”.

25. අට්ඨ ඔවා දෙවදත්තො ‘න භගවා ඉමානි පඤ්ඤා වස්ථූනි අනුජානාතී’ති භට්ඨො උදග්ගො සපරිසො උට්ඨායාසනා භගවතො අභිවාදෙතො පදකම්මං කතො පක්කාමි. අට්ඨ ඔවා දෙවදත්තො සපරිසො රාජගහං පරිසිතො පඤ්ඤා වස්ථූනි ජනං සඤ්ඤාපෙසි:

1. ආරඤ්ඤිකා - සි.

"වහන්ස, භික්ෂු දිවි හිමි කොට ආරණ්‍යක වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් ග්‍රාමාන්තයට බස්නේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂු දිවි හිමි කොට පිණිසපාතික වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් නිමන්ත්‍රණ ඉවසුයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂු දිවි හිමි කොට පාංශුකුලික වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් ගෘහපතිවිරය ඉවසුයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂු දිවි හිමි කොට වෘක්ෂමූලක වන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් සෙවෙණියක් ඇති තැනකට පැමිණියේ වී නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂු දිවි හිමි කොට දියමස් ගොඩමස් නො කරන්නාහු නම් මැනවි. යමෙක් දියමස් ගොඩමස් කෑයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය." (මෙසේ කියා දෙවදත් තෙම මේ පංච වස්තුන් පනවන ලෙස ඉල්ලී ය.)

"දෙවදන්තයෙනි, කම් නැත. යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ ආරණ්‍යක වේවා. යමෙක් කැමැත්තේ නම් ග්‍රාමාන්තයෙහි වෙසේවා.

යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ පිණිසපාතික වේවා. යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ නිමන්ත්‍රණ ඉවසාවා.

යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ පාංශුකුලික වේවා. යමෙක් කැමැත්තේ නම් ගෘහපති වීරය ඉවසාවා.

දෙවදන්තයෙනි, අට මසක් ම රුක්මුල් සෙනස්න මා විසින් අනුදන්තා ලදී. තමා උදෙසා මරන ලද යි නො දුටු නො ඇසූ සැක නො කරන ලද (යන මේ) තුන් කෙළ පිරිසුදු වූ දියමස් ගොඩමස් මා විසින් අනුදන්තා ලදී"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

25. එකල්හි දෙවදත් තෙම 'භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ පංච වස්තුන් නො අනුදන්තා සේකැ'යි තුටුපහටු වූයේ ඔදවැඩි සිතැත්තේ උනස්තෙන් නැගී සිය පිරිස කැටුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදතුණු කොට නික්මියේ ය. ඉක්බිති දෙවදන්තෙම පිරිස කැටුව රජගහ නුවර වැද වස්තු පසින් මෙසේ ජනයා හඟැවී ය:

“මයං ආවුසො සමණං ගොතමං උපසඤ්චිතො පඤ්ඤා වත්ථුනි යාවිමො: හගවා හතොත අනෙකපරියායෙන අපච්චිත්තං -පෙ- විරියාරමොසං වණ්ණවාදී, ඉමානි හතොත පඤ්ඤා වත්ථුනි අනෙකපරියායෙන අපච්චිත්තං -පෙ- විරියාරමොසං සංවරතති. සාධු හතොත භික්ඛු යාවච්චං ආරක්ඛෙතං අස්ස -පෙ- යාවච්චං චෙත්මංසං න බාදෙයස්සං. යො චෙත්මංසං බාදෙයා වජ්ජං නං ඵ්ථසෙය්‍යාති. ඉමානි පඤ්ඤා වත්ථුනි සමණො ගොතමො නානුජානාති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්ඤා වත්ථුනි සමාදය වත්තාමා”ති.

තත්ථ යෙ තෙ මනුස්සා අස්සඤ්ඤා අපසංකා දුබ්බද්ධිනො තෙ එවමාහංසු: “ඉමෙ ඛො සමණා’ ධුතා සලෙට්ඨවුත්තො, සමණො පන ගොතමො බාහුලිකො බාහුලයා වෙතෙති”ති. යෙ පන තෙ මනුස්සා සඤ්ඤා පසංකා පණ්ඩිතා බුද්ධිමත්තො තෙ උජ්ඣායනාති වියනාති විපාවෙතති: “කථං භි නාම දෙවදත්තො හගවතො සංඝභෙදය පරක්කමස්සති චක්කභෙදයා”ති. අස්සොස්සං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙතානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති වියනාති විපාවෙතති: “කථං භි නාම දෙවදත්තො සංඝභෙදය පරක්කමස්සති චක්කභෙදයා”ති.

28. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමාදිං ආරොචෙස්සං. “සච්චං කීර තං දෙවදත්ත සංඝභෙදය පරක්කමසි චක්කභෙදයා”ති.

“සච්චං හගවා”.

“අලං දෙවදත්ත. මා තෙ රුඤ්ඤි සංඝභෙදෙ. ගරුකා ඛො දෙවදත්ත සංඝභෙදෙ. යො ඛො දෙවදත්ත සමග්ගං සංඝං භික්ඛුනි, කප්පට්ඨිතිකං කිබ්බිසං පසවති, කප්පං නිරයමති පවුනති. යො ච ඛො දෙවදත්ත භික්ඛං සංඝං සමග්ගං කරොති, බ්‍රහ්මං පුඤ්ඤං පසවති, කප්පං සනාමති මොදති. අලං දෙවදත්ත. මා තෙ රුඤ්ඤි සංඝභෙදෙ. ගරුකා ඛො දෙවදත්ත සංඝභෙදෙ”ති.

“ඇවැත්නි, අපි මහණ ගොයුම්හු කරා එළැඹ මෙසේ වස්තු පයක් ඉල්ලුම්: ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අලෙච්ඡිත බවේ... වියාරම්භයේ ගුණ වදරන සේක. වහන්ස, මේ පංච වස්තු නොයෙක් කරුණින් අලෙච්ඡිත ව පිණිස... වියාරම්භය පිණිස පවත්නාහ. වහන්ස, භික්ෂුහු දිවි හිම කොට ආරණ්‍යක වන්නාහු නම් මැනවි... දිවි හිම කොට දියමස් ගොඩමස් නො කන්නාහු නම් මැනවි, යමෙක් දියමස් ගොඩමස් කන්නේ වී නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ යැ’ යනුවෙනි. මහණ ගොයුම් තෙම මේ පංච වස්තුන් නො අනුදනී. (එහෙත්) ඒ අපි මේ පංච වස්තුන් සමාදන් කොට ගෙන පවතිමු” යි

ඔවුන් අතුරෙහි යම් මිනිස් කෙනෙක් සැදූ නැත්තෝ ද, සස්න කෙරෙහි නො පහත් වූවෝ ද දුර්වුද්ධිහු ද ඔහු “මේ මහණහු වනාහි ධුතගුණ ඇත්තෝ ය, කෙලෙස් ලියාලන පැවැතුම් ඇත්තෝ ය. මහණ ගොයුම් වනාහි ප්‍රත්‍යය බහුල බව ඇත්තෙකි, ප්‍රත්‍යය බහුල බව පිණිස සිතා යැ” යි කීහ. යම් මිනිස් කෙනෙක් සැදූහැ ඇත්තෝ ද සස්තෙහි ප්‍රසන්න ද පණ්ඩිත ද බුද්ධිමත් ද ඔහු “කෙසේ නම් දෙවදත් තෙම සංඝභෙදය පිණිස චක්‍රභෙදය පිණිස උත්සාහ කරන්නේ ද” යි ලාමක කොට සිතත්, ගරහත්, නුගුණ පතුරුවත්. භික්ෂුහු ඒ ලාමක කොට සිතන, ගරහන, නො ගුණ පතුරුවන මිනිසුන්ගේ කරා ඇසුවෝ ම ය. යම් මහණ කෙනෙක් අලෙච්ඡිත ද... ඔහු “කෙසේ නම් දෙවදත් සංඝභෙදය පිණිස චක්‍රභෙදය පිණිස උත්සාහ කරන්නේ ද” යි ලාමක කොට කියත්, ගරහත්, නොගුණ පතුරුවත්.

26. එ කල්හි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් යැලකළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, “දෙවදත්තයෙනි, තෙපි සංඝ භෙදය පිණිස, චක්‍රභෙදය පිණිස තැත් කරනු ලැබූ ඒ සැබෑ ද” යි අසාවදළහ.

“සැබෑ ය, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි දෙවදත් කී ය.

“දේවදත්තයෙනි, එය නො සුදුසු ය. තොපට සංඝභෙදය රිසි නො වේවා. දේවදත්තයෙනි, සංඝභෙදය බර පවෙකි. දේවදත්තයෙනි, යමෙක් සමග සංඝයා බිඳලන්නේ නම් හේ කල්පයාරාධි පාපයක් රැස් කරයි. කල්පයක් නිරයෙහි පැසෙයි. දේවදත්තයෙනි, යමෙක් වනාහි භික්ෂු වූ සංඝයා සමග කරන්නේ ද හේ මහත් පින් රැස් කෙරෙයි. කල්පයක් සාර්ගයෙහි සතුටු වෙයි. දේවදත්තයෙනි, නො සුදුසු ය. තොපට සංඝභෙදය නො රිසියේවා. දේවදත්තයෙනි, සංඝ භෙදය ඵකාන්තයෙන් බර පවෙකි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුණේක.

අරං ඛො ආයස්මි ආනන්දෙ පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පක්ඛව්වරමාදය රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසිං. අද්දසා ඛො දෙවදත්තො ආයස්මිත්තං ආනන්දං රාජගහෙ පිණ්ඩාය වරන්තං. දිස්වාන යෙනායස්මි ආනන්දෙ තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා ආයස්මිත්තං ආනන්දං එතදවොච: “අජ්ජතග්ගෙ දනාහං ආවුසො ආනන්ද අඤ්ඤාත්‍රෙව හගවතා අඤ්ඤාත්‍රෙව භික්ඛුසඤ්ඤා උපොසථං කරිංසාමි, සමකකමං කරිංසාමි”ති.

අරං ඛො ආයස්මි ආනන්දෙ රාජගහෙ පිණ්ඩාය වරිත්වා පච්ඡාහත්තං පිණ්ඩපානපටික්ඛනෙත්වා යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිත්තො ඛො ආයස්මි ආනන්දෙ හගවන්තං එතදවොච: “ඉධාහං හන්තෙ පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පක්ඛව්වරමාදය රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසිං. අද්දසා ඛො මං හන්තෙ දෙවදත්තො රාජගහෙ පිණ්ඩාය වරන්තං. දිස්වාන යෙනාහං තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා මං එතදවොච: “අජ්ජතග්ගෙ දනාහං ආවුසො ආනන්ද අඤ්ඤාත්‍රෙව හගවතා අඤ්ඤාත්‍රෙව භික්ඛුසඤ්ඤා උපොසථං කරිංසාමි, සමකකමං කරිංසාමි”ති. අජ්ජ හන්තෙ දෙවදත්තො සමකං භික්ඛුසාමි”ති.

අරං ඛො හගවා එතමන්තං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමං උද්දනං උද්දන්ති:

සුකරං සාධුතා සාධු සාධු පාපෙන දුක්ඛාරං,
පාපං පාපෙන සුකරං පාපමරියෙති දුක්ඛාරන්ති.

දුක්ඛං භාණ්ඩාරං

එකල්හි වහාහි අනඳ තෙරණුවෝ පෙරවරු සමයෙහි හැඳ පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන රජගහ නුවරට පිඩුපිණිය පිවිසිය හ. දෙවදත් තෙර රජගහ නුවර පිඩුපිණිය හැසිරෙන අනඳ තෙරුන් දුටුයේ ය. දෑක ඔබ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹි අනඳ තෙරුන් බණවා, “ඇවැත් ආනන්දයෙනි, අදින් මත්තෙහි මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් වෙන් ව ම භික්ෂුසංඝයා ගෙන් වෙන් ව ම පොහෝ කරන්නෙමි, සංඝකම් කරන්නෙමි”යි කී ය.

ඉක්බිති අනඳ තෙරණුවෝ රජගහ නුවර පිඩු පිණිය හැසිර පසුබත්හි පිණ්ඩපානයෙන් පෙරළා ඇත්වුණාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළැඹි ඔබ වැඳ පසෙක ඉඳගත්හ. පසෙක හුන්නාවූ අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මෙහි මම පෙර වරුයෙහි හැඳපෙරෙව, පාසිවුරුගෙන රජගහ නුවර පිඩුපිණිය පිවිසියෙමි. වහන්ස, දෙවදත් තෙරණුවෝ රජගහ නුවර පිඩුපිණිය හැසිරෙන මා දුටහ. දෑක මා කරා එළැඹියාහ. එළැඹි, මා අමතා ‘ඇවැත් ආනන්දයෙනි, අදින් මත්තෙහි මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් වෙන් ව ම භික්ෂුසංඝයාගෙන් වෙන් ව ම පොහෝය කරන්නෙමි, සංඝකම් කරන්නෙමි’යි කීහ. වහන්ස, දෙවදත් තෙරණුවෝ අද සංඝයා හෙද කරන්නාහ”යි සැලකළාහ.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණ දෑක එ වෙලෙහි මේ උදන් ඇතුළු සේක:

“සත්පුරුෂයා විසින් භොද දෑ ලෙහෙසියෙන් කළ හැක්ක. අසත්පුරුෂයා විසින් භොද දෑ කරනු ලෙහෙසි නො වේ. පාපයා විසින් පාපය ලෙහෙසියෙන් කළ හැක්ක; ආයතීයන් විසින් පාපය කළ නො හැක්කැයි.”

දෙවෙනි බණවරයි.

1. අර්ධ බෝ දෙවදනො හෙළුපොසපේ උට්ඨාසාසනා සලාකං
ගාහෙයි. "මයං ආට්ඨසො සමණං ගොතමං උපසංඛ්‍යාමිතා පඤ්ච
විකල්පි යාවිමෙ:

හගවා හතොත අනෙකපරියායෙන අසිච්ඡයා සත්තථානසං
සලෙලබ්‍යසා ධුතංසා පාසාදිකසං අපවයසං විරියාරමාසං වණ්ණවාදි,
ඉමානි හතොත පඤ්ච විකල්පි අනෙකපරියායෙන අසිච්ඡයා
-පෙ- විරියාරමාසං සංවත්තනති, සාධු හතොත භික්ඛු යාවිච්චිං
ආරක්ඛාදිකා අසු. යො ගාමනං ඕසරෙයා වජ්ජං නං ඵ්‍රසෙයා
-පෙ- යාවිච්චිං මච්ඡමංසං න ඛාදෙය්‍යං. යො මච්ඡමංසං ඛාදෙය්‍යා
වජ්ජං නං ඵ්‍රසෙයානි. ඉමානි පඤ්ච විකල්පි සමණො ගොතමො
නානුජානාති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්ච විකල්පි සමාදය වත්තාම.
යත්තායසමනො ඉමානි පඤ්ච විකල්පි බමෙහි' සො සලාකං
ගණ්හාතු''ති.

තෙහ බෝ පන සමයෙන වෙයාලිකා වජ්ජපුත්තකා පඤ්චමනානි
භික්ඛුසතානි නවකා වෙච භොනති 'අසංකප්පාදෙනා ව. තෙ
'අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසත්තනි' සලාකං ගණ්හිංසු.

අර්ධ බෝ දෙවදනො සමකං භික්ඛු පඤ්චමනානි භික්ඛුසතානි
ආදය යෙන ගයාසීයං තෙන පකකාමි.

අර්ධ බෝ සාරිපුත්තමොක්ඛලොකා යෙන හගවා තෙහුපසංඛ්‍යාමිංසු.
උපසංඛ්‍යාමිතා හගවතං අභිවාදෙතා එකමනං නිසිදිංසු. එකමනං
නිසිදෙනො බෝ ආයංසො සාරිපුත්තො හගවතං එතදථොච:
"දෙවදනො හතොත සමකං භික්ඛු පඤ්චමනානි භික්ඛුසතානි
ආදය යෙන ගයාසීයං තෙන පකකෙනො''ති.

"න හි නාම කුමහංකං සාරිපුත්තං තෙසු නවකෙසු භික්ඛුසු
කාඤ්ඤාමි හව්‍යසති. ගව්ච්ච කුමෙහ සාරිපුත්තං, පුරා තෙ භික්ඛු
අතයවාසනං ආපජ්ජනති''ති. "එවං හතොත''ති බෝ සාරිපුත්ත
මොක්ඛලොකා හගවතො පටිසුඤ්ඤා උට්ඨාසාසනා හගවතං
අභිවාදෙතා පදකම්මං කතා යෙන ගයාසීයං තෙන පකකම්මංසු.

1. එකල්හි දෙවදත් තෙම එ පොහෝ දිනෙහි අස්නෙන් නැගිටිට සලාක ගැන්වීය. “ඇවැත්නි, අපි මහණ ගොයුම්හු කරා එළැඹ (මෙහි මතු දැක්වෙන පරිදි) වස්තු පසක් ඉල්ලමු:

‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අලෙවිව් බවේ යථාලාභසන්තොෂයේ සලෙටබයේ බුන්ගුණයේ ප්‍රාසාදික බවේ යටත් පැවැත්මේ වියද් වැඩිමේ ගුණ කියනසුදු කෙනෙක. වහන්ස, මේ මතු කියැවෙන පසෙහි වස්තුහු නොයෙක් කරුණින් අලෙවිව් බව පිණිස ...වියාරම්භය පිණිස ‘පවතිත්’. වහන්ස, හික්කුහු දිවි හිම කොට ආරණ්‍යක වත්තාහු නම් මැනව. යමෙක් ග්‍රාමාන්තයට බස්නේ නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය ... වහන්ස, දිවි හිම කොට හික්කුහු දියමස් ගොඩමස් නො කන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් දියමස් ගොඩමස් කෑයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය’ යනු ය. මහණ ගොයුම් තෙම මේ වස්තු පස නො අනුදනී. (එහෙත්) ඒ අපි මේ වස්තු පස සමාදන් කොටගෙන පවතිමු. යම් ආයුෂ්මතක්හට මේ පසෙහි වස්තුහු රිසියෙන් ද හේ සලාකාව ගනී වා”යි කියා සලාකා ගැන්වීය.

එ සමයෙහි විසල්පුර වැසි පන්සියක් පමණ වූ හික්කුහු නවක (අළුත පැවිදිවූවාහු) වූවාහු බුද්ධප්‍රඥප්ත ශික්ෂාපදයන්ගේ යථාතත්ත්වය නො දන්නාහු ද වෙත්. ඔහු ‘මේ ධර්මය යැ, මේ විනය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ’යි සිතා සලාකා ගත්හ.

ඉක්බිති දෙවදත් තෙම මෙසේ සංඝභෙදය කොට පන්සියක් පමණ වූ (ඒ) හික්කුහු ගෙන ගයාශීර්ෂය බලා නික්මියේ ය.

එ කල්හි සැරියුත් මුගලන් දෙ නම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹීයාහ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, දෙවදත් තෙරණුවෝ සංඝයා බිඳ පන්සියක් පමණ හික්කුහු ගෙන ගයාශීර්ෂය කරා ගියාහ”යි සැලකළාහ.

“ශාරිපුත්‍රයෙනි, ඒ නවක හික්කුහු කෙරෙහි නොපගේ කරුණාවකුදු නො වියයුතු ද, ශාරිපුත්‍රයෙනි, ඒ හික්කුහු අනාය-ව්‍යසනයට පැමිණෙන්නට පෙරාතුව තෙපි යවු”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක. “එසේය, වහන්සැ”යි කියා සැරියුත් මුගලන් දෙ නම පිළිවදන් දි අස්නෙන් නැගී සිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට ගයාශීර්ෂය බලා නික්මියාහ.

තෙන ඛො පන සමයෙන අක්කතරො භික්ඛු හගවතො අවිදුරෙ රොදමානො ධීතො හොති. අථ ඛො හගවා තං භික්ඛුං එතදවොච: “කිසංසං තං භික්ඛු රොදසී”ති.

“යෙසි තෙ හතොත හගවතො අනුසාවකා සාරිපුත්ත මොග්ගලලානා තෙපි දෙවදත්තස්ස සන්තීකෙ ගච්ඡන්ති, දෙවදත්තස්ස ධම්මං රොචෙන්නා”ති.

“අට්ඨානමෙතං භික්ඛු අනවකාසො යං සාරිපුත්තමොග්ගලලානා දෙවදත්තස්ස ධම්මං රොචෙය්‍යං. අපි ච තෙ ගතා භික්ඛූතං සංඤ්ඤිත්ථා”ති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙවදත්තො මහතීයා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙන්නො හොති. අද්දසා ඛො දෙවදත්තො සාරිපුත්ත මොග්ගලලානෙ දුරතො ච ආගච්ඡන්තො. දිස්වාන භික්ඛු ආමිනොසි. “පස්සථ භික්ඛවෙ යාව ස්වාක්ඛාතො මයා ධම්මො, යෙසි තෙ සමණස්ස ගොතමස්ස අනුසාවකා සාරිපුත්තමොග්ගලලානා තෙපි මම සකභීකෙ ආගච්ඡන්ති; මම ධම්මං රොචෙන්නා”ති. එවං වුත්තෙ කොකාලිකො දෙවදත්තං එතදවොච: “මා ආවුසො දෙවදත්ත සාරිපුත්තමොග්ගලලානෙ විසසයි. පාපිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලලානා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසංගතා”ති.

“අලං ආවුසො. ස්වාගතං තෙසං යතො මෙ ධම්මං රොචෙත්ති”ති.

අථ ඛො දෙවදත්තො ආයස්මිනං සාරිපුත්තං උපධිමාසන්නෙ නිමිත්තොසි: “එභාවුසො සාරිපුත්ත ඉධ නිසීද්ධි”ති.

“අලං ආවුසො”ති ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො අක්කතරං ආසනං ගහෙත්වා එකමන්තං නිසීදී. ආයස්මාපි ඛො මහාමොග්ගලලානො අක්කතරං ආසනං ගහෙත්වා එකමන්තං නිසීදී.

අථ ඛො දෙවදත්තො බහුදෙවරත්තිං භික්ඛු ධම්මො කථාය සන්දර්ශෙත්වා සමාදාපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සමපතංසෙත්වා ආයස්මිනං සාරිපුත්තං අජෙක්ඛයි: “විගතථීනමිදෙධා ඛො ආවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛුසමෙසා. පටිභාතු තං ආවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛූතං ධම්මකථා. පිට්ඨි මෙ ආගීලායති. තමහං ආයමිසසාමී”ති. “එවමාවුසො”ති ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො දෙවදත්තස්ස පච්චසෙසායි.

අථ ඛො දෙවදත්තො චතුශ්‍රණං සංඛාරීං පඤ්ඤාපෙත්වා දක්ඛිණෙන පටෙස්සන සෙය්‍යං කපෙසයි. තස්ස කිලමන්තස්ස මුට්ඨස්සතිස්ස අසමපජානස්ස මුහුත්තෙනෙව¹ නිද්දං ඔක්කමී.

1. මුහුත්තෙනෙව - ඔස්සා

එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් භාගාවතුන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි හඬමින් සිටියේ ය. එවිට භාගාවතුන් වහන්සේ 'මහණ කවර හෙයින් තෝ හඬති ද?'යි අසාවදළුණේක.

"වහන්ස, භාගාවතුන් වහන්සේගේ අගසවු වූ යම් සැරියුත් මුගලන් දෙනමක් වූහු ද, ඔබ දෙදෙනා ද දෙවදතුගේ දහම රිසියෙන්නාහු ඔහු වෙත යෙති"යි හේ කී ය.

"මහණ, සැරියුත් මුගලන් දෙ දෙනා දෙවදතුගේ දහම රිසි කරන්නාහ යන මෙය නො කරුණෙක, සිදුවන්නට අවකාශ නැත්තෙක. වැලි දු ඔහු භික්ෂූනට (යථා තත්ත්වය) හැඳින්වීම පිණිස ගියාහ"යි භාගාවතුන් වහන්සේ වදළුණේක.

2. එ සමයෙහි වනාහි දෙවදත් තෙම මහත් පිරිසක් විසින් පිරිවැරුණේ දළ දෙසමින් හුන්නේ වෙයි. දෙවදත් තෙම දුරින් ම එන්නා වූ සැරියුත් මුගලන් දෙ නම දිවි ය. දැක භික්ෂූන් බණවා, "මහණෙනි, බලවු. මා විසින් ධර්මය කොතරම් මනා කොට කියන ලද්දේද, මහණ ගොයුම්හුගේ අගසවු වූ සැරියුත් මුගලන් දෙදෙනා ද මගේ ධර්මයට රුචි කරන්නාහු මා වෙත එක්" යැයි කී ය. මෙසේ කී කල්හි කොකාලික මහණ තෙම දෙවදතුට "ඇවැත් දෙවදතුනි, සැරියුත් මුගලනුන් නො අදහවු. සැරියුත් මුගලන් දෙදෙනා ලාමක ආශා ඇත්තෝය. ලාමකාශාවතට වශග වූවෝයැ"යි කීය.

"ඇවැත්නි, කම් නැත. මගේ දහම රිසියෙන හෙයින් ඔවුන්ගේ මනා පැමිණීමෙකි (ඔවුන් පිළිගනිමි)"යි දෙවදත් කී ය.

ඉක්බිති දෙවදත් තෙම "ඇවැත් ශාරිපුත්‍රයෙනි, එවූ, මෙහි වැඩ ඉඳිවූ" යැයි සැරියුත් තෙරුන් සිය අස්නෙන් අඩංකින් නිමැනී ය. (තමා හුන් ආසනයෙන් අඩක් පෙන්වා 'මෙහි වැඩ ඉන්නැ'යි කැඳැවීය).

"කම් නැත, ඇවැත්නි"යි කියා සැරියුත් තෙරණුවෝ අන් එක්තරා අස්නක් ගෙන පසෙක හුන්හ. මහමුගලන් තෙරණුවෝ ද එක්තරා අස්නක් ගෙන පසෙක උන්හ.

එකල්හි දෙවදත් භික්ෂූනට රූ බොහෝ වේලා දහම් කරා යෙන් කරුණු දක්වා එය ගත්වා, එහි උනන්දු කරවා, සතුටු කොට සැරියුත් තෙරුන් අමතා, "ඇවැත් ශාරිපුත්‍රයෙනි, භික්ෂු සංඝ තෙම පහවූ ථිනම්ද්ධිය ඇත්තේ ය. ඇවැත් ශාරිපුත්‍රයෙනි, භික්ෂූනට (කළයුතු) ධර්මයාවෙක් ඔබට වැටහේවා (භික්ෂූනට දළ දෙසන්න). මගේ පිට රිදෙයි. එය දිග හරින්නෙමි"යි කී ය. "එසේ ය, ඇවැත්නි"යි සැරියුත් තෙරණුවෝ දෙවදතුට පිළිවදන් දුන්හ.

ඉක්බිති දෙවදත් තෙම සහළසිවුර සතරපට කොට පනවා දකුණුලයෙන් වැදහොත්තේ ය. ක්ලාන්ත වූ සිහිවුළා වූ තුවණින් තොර වූ ඔහුට මොහොතින් ම නිද්‍රාපගමය විය.

අරං ඛො ආයස්මා සාරිපුතො ආදෙසනාපාටිභාරියානුසාසනියා භික්ඛු ධම්මියා කරාය ඔවදි, අනුසායි. ආයස්මා මහාමොග්ගලොනො ඉඤ්චාටි-භාරියානුසාසනියා භික්ඛු ධම්මියා කරාය ඔවදි, අනුසායි. අරං ඛො තෙසං භික්ඛූනං ආයස්මා සාරිපුතො ආදෙසනාපාටිභාරියානුසාසනියා ආයස්මා මහාමොග්ගලොනො ඉඤ්චාටිභාරියානුසාසනියා ඔවදියමානානං අනුසායියමානානං චිරජං චිත්තමුං ධම්මෙවකඤ්ඤං උදපාදි “යං කිංඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධධම්මනති”.

අරං ඛො ආයස්මා සාරිපුතො භික්ඛු ආමතොති: “ගච්ඡාම මයං ආවුසො හගවතො සනතිකෙ. යො තංසං හගවතො ධම්මං රොවෙති යො ආගච්ඡතු”ති. අරං ඛො සාරිපුතමොග්ගලොනො කානි පඤ්ච භික්ඛුසතානි ආදය යෙන වෙථවනං තෙනුපසඤ්ඤාමිංසු. අරං ඛො කොකාලිකො දෙවදත්තං උට්ඨාපෙයි: උට්ඨෙති ආවුසො දෙවදත්ත. නිතා තෙ භික්ඛූ සාරිපුතමොග්ගලොනෙති. නානු තං ආවුසො දෙවදත්ත මයා වුතො: ‘මා ආවුසො දෙවදත්ත, සාරිපුත මොග්ගලොනෙ විසායි. පාටිච්ඡා සාරිපුතමොග්ගලොනා පාටිකානං ඉච්ඡානං වසංගතා’ති. අරං ඛො දෙවදත්තස්ස තඤ්ච උණං ලොභිතං මුට්ඨො උග්ගඤ්ඤි.

3. අරං ඛො සාරිපුතමොග්ගලොනො යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමිංසු. උසසඤ්ඤාමිඤ්ඤා හගවතං අභිවාදෙථා එකමතං නිසිදිංසු. එකමතං නිසිතො ඛො ආයස්මා සාරිපුතො හගවතං එතදවොච: “සාධු හතොත භෙදකානුවක්කකා භික්ඛූ පුත උපසම්පජ්ජයස්සුතති”.

“අලං සාපුරික්ක. මා තෙ රුච්චි භෙදකානුවක්කකානං භික්ඛූනං පුත උපසම්පද. තෙන හි තං සාරිපුත භෙදකානුවක්කකෙ භික්ඛු ථුලලව්වයං දෙයාපෙති”.

“කරං පන තෙ සාරිපුත දෙවදත්තෙ පටිපජ්ජි”ති.

“යථෙව හතොත හගවා ඛුද්දෙව රතතිං භික්ඛූ ධම්මියා කරාය සඤ්ඤාසාධා සමාදපෙථා සමුතොජෙථා සමහංසෙථා මං අජෙක්ඛිසති: “විගතචිතචිදො ඛො සාරිපුත භික්ඛුසමොග්ග, පටිභාතු තං සාරිපුත භික්ඛූනං ධම්ම කරා. පිට්ඨි මෙ ආගිලායති. තමහං ආයමිසාමි”ති. එවමෙව ඛො මෙ හතොත දෙවදත්තෙ පටිපජ්ජි”ති.

ඉක්බිති සැරියුත් තෙරණුවෝ ආදේශනාප්‍රාතිභායායෙන් ද අනු-
ශාසනීප්‍රාතිභායායෙන් ද යුක්ත කොට භික්ෂුනට දැනුම් කතායෙන්
අනුශාසනා කළහ. මහමුගලන් තෙරණුවෝ සාද්ධිප්‍රාතිභායායෙන් ද
අනුශාසනීප්‍රාතිභායායෙන් ද යුක්ත කොට ධර්මකථායෙන් භික්ෂුනට
අනුශාසනා කළහ. එකල සැරියුත් තෙරුන් විසින් ආදේශනා-
ප්‍රාතිභායා අනුශාසනීප්‍රාතිභායා දෙකින් ද, මහමුගලන් තෙරුන්
විසින් සාද්ධිප්‍රාතිභායා අනුශාසනීප්‍රාතිභායා දෙකින් ද ඔවා දෙනු
ලබන, අනුශාසන කරනු ලබන ඒ භික්ෂුනට “උපදනාසු සියල්ල
නැසෙනසු යැ”යි කෙලෙස් රජස් රහිත පහ වූ කෙලෙස් මල
ඇති දහම් ඇස පහළ විය.

එයින් පසු සැරියුත් තෙරණුවෝ භික්ෂුන් අමතා “ඇවැත්නි,
අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත යමු. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ
ධර්මය රිසි කරන කැනැත්තෝ (අප හා) ඒවා”යි වදළාහ.
ඉක්බිති සැරියුත්මුගලන් දෙ නම ඒ පන්සියක් භික්ෂුන් ගෙන
වෙච්චනය කරා එළඹියාහ. එවිට කොකාලික මහණ තෙම
“ඇවැත් දෙවදතුනි, නැගී සිටින්න, ඒ භික්ෂුහු සැරියුත්මුගලන්
දෙදෙනා විසින් ගෙනයන ලදහ. ‘ඇවැත් දෙවදතුනි, සැරියුත්
මුගලතුන් නො අඳහවු. සැරියුත් මුගලන්හු ලාමක ආශා ඇත්තාහ.
ලාමක ඊජ්ජාවට වශග වූවෝ යැ”යි මා විසින් ඔබ නො කියන
ලද්දේ ද”යි කියා දෙවදතු පුබුදුවා ලී ය. එවිට දෙවදතුට එන්නට
මුඛින් උණුලේ නික්මිණ.

3. ඉක්බිති සැරියුත් මුගලන් දෙ නම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
වෙත වැඩියාහ. වැඩි ඔබ වැද පසෙක හිඳගත්හ. එක් පසෙක හුන්-
නාවූ සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස,
හෙදනුවර්තක (සංඝභෙදකයන් අනුව පැවැති) මහණහු යළි උපසම්පව
ලබන්නාහු නම් මැනවැ”යි කීහ.

“කම් නැත, ශාරිපුත්‍රයෙනි. හෙදකානුවර්තක භික්ෂුන් යලිත් උප-
සපත් කිරීම තොපට නො රිසියේවා. එබැවින් ශාරිපුත්‍රයෙනි,
තෙපි හෙදකානුවර්තක භික්ෂුන් ලවා තුලැයි ඇවැත් දෙසවඩු” යයි
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුණේක.

(ඉක්බිති) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැරියුත් තෙරුන් අමතා,
“ශාරිපුත්‍රයෙනි, දෙවදන් තෙරණුවෝ හොප කෙරෙහි කෙසේ පිළි-
පැද්දහ ද?”යි අසාවදළුණේක.

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රු බොහෝ වෙලාවක් දැනුම්
කතායෙන් භික්ෂුනට කරුණු දක්වා කරුණු ගන්වා, එහි උනන්දු
කරවා, එහි සතුටු කරවා “ශාරිපුත්‍රයෙනි, භික්ෂුසංඝ තෙම වනාහි
පහ වූ චිත්තමිද්ධය ඇත්තේ ය. ශාරිපුත්‍රයෙනි, භික්ෂුනට (කැරෙන)
ධර්මකථාව තොපට වැටහේවා. මා පිට රිදෙයි, මම එය දිගහරිත්-
තෙමි”යි වදවා යමිණේ දම් දෙසන්නට මට විධාන කරනණේක්
ද, එසේ ම වහන්ස, මා කෙරෙහි පිළිපන්නේ යැ යි” සැරියුත්
තෙරණුවෝ වදළාහ.

අප බොහෝවිට භීතියේ ආවේණිකයින්: “භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ අරඤ්ඤායතනෙ මහාසරසි. නං නාගා උපතිස්සාය විහරිංසු. තෙ ටං සරසිං ඔගාහෙතො සොණ්ඩාය භිසම්මුලාලං අබ්බුභිතො සුවික්ඛාලිතං වික්ඛාලෙතො අකද්දමං සංඛාදිතො අජේඣාහරන්ති. තෙසං නං වණ්ණය වෙව හොති බලාය ව, න ව තතො නිදනං මරණං වා නිගව්ජන්ති මරණමත්තං වා දුක්ඛං. තෙසං යෙව බො පන භික්ඛවෙ, මහානාගානං අනුසික්ඛවානා භරුණා භිංකරාපා තෙ නං සරසිං ඔගාහෙතො සොණ්ඩාය භිසම්මුලාලං අබ්බුභිතො න සුවික්ඛාලිතං වික්ඛාලෙතො අකද්දමං සංඛාදිතො අජේඣාහරන්ති. තෙසං නං නෙව වණ්ණය හොති න බලාය. තතො නිදනං මරණං වා නිගව්ජන්ති මරණමත්තං වා දුක්ඛං. එවමෙව බො භික්ඛවෙ දෙවදත්තො මමානුකුබ්බං කපණො මරිසන්ති.”

මහාවරාහස්ස මහී. විකුබ්බතො
භිසං සසානස්ස¹ නදිසු ජග්ගතො,
භිංකොව පඤ්ඤා අභිහත්ථිතො
මමානුකුබ්බං කපණො මරිසන්ති”ති.

4. “අට්ඨති භික්ඛවෙ අබ්බෙති සමන්තාගතො භික්ඛු දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති. කතමෙති අට්ඨති: ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සොනා ව හොති සාවේතා ව උග්ගහෙතා ව ධාරෙතා ව විඤ්ඤාතා ව විඤ්ඤාපෙතා ව කුසලො ව සහිතාසහිතස්ස නො ව කලහකාරකො. ඉමෙති බො භික්ඛවෙ අට්ඨහබ්බෙති සමන්තාගතො භික්ඛු දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති.”

අට්ඨති භික්ඛවෙ අබ්බෙති සමන්තාගතො සාරිපුත්තො දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති. කතමෙති අට්ඨති: ඉධ භික්ඛවෙ සාරිපුත්තො සොනා ව හොති සාවේතා ව උග්ගහෙතා ව ධාරෙතා ව විඤ්ඤාතා ව විඤ්ඤාපෙතා ව කුසලො ව සහිතාසහිතස්ස නො ව කලහකාරකො. ඉමෙති බො භික්ඛවෙ අට්ඨහබ්බෙති සමන්තාගතො සාරිපුත්තො දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති”ති.

“යො වෙ න බ්‍යථති² පත්වා පරිසං උග්ගවාදිති.
න ව භාපෙති වචනං න ව ඡාදෙති සාසනං.
අසාදිද්ධො ව අකරාති පුච්ඡතො ව න කුලෙති
ස වෙ නාදිසතො භික්ඛු දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති”ති.

1. සමානස්ස (කෙසුරි)

2. ව්‍යාධති (පිළි)

එවිට භාගාවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළු සේක: මහණෙනි, පෙර වූවක් කියමි. වන පෙදෙසෙක මහවිලෙක් විය. ඇත්තු එය නිසා වුසුහ. ඔහු එ විලට බැස සොඩින් නෙළුම් දඩු උදුරා මොනොවට සෝද මඩ නැති කොට සපා ගිලිත්. එය ඔවුනට පැහැපත් බව පිණිස ද ශරීර ශක්තිය පිණිස ද වේ. එය හේතු කොට ගෙන මරණයට හෝ මරණමාත්‍ර දුකකට හෝ නො ද පැමිණෙත්. මහණෙනි, ඔවුන් අතුරෙන් ඒ මහඥාතුන් අනුව භික්ෂූන් කණ්ඩායම් වූ යම් ඇත් පැටවු වෙන් ද ඔහු ඒ විලට බැස සොඩින් නෙළුම් දඩු උදුරා මනා කොට නො සෝද මඩ සහිතව විකාශ ගිලිත්. ඔවුනට එය පැහැපත් බව පිණිස ද ශක්තිය පිණිස ද නො වේ. එය හේතු කොට ගෙන ඔහු මරණයට හෝ මරණයට සමාන දුකකට හෝ පැමිණෙත්. මහණෙනි, එසේ ම මා අනුකරණය කරන දෙවදන්හු කෘපණ වැ (අනාථ වැ) මියෙන්නාහ.

“මිහි පිටු වීකුච්ඡය කරන නදින්හි පිළිදඟුම් කරන මහ ඥාතෘහු අනුකරණය කොට මඩ කා මැරෙන ඇත්පොට්ටා සෙයින් මා අනුකරණය කරන දෙවදන් ද අනාථ වී මිය යන්නෝ ය.”

4. “මහණෙනි, අංග අටෙකින් සමන්විත මහණ තෙමේ දුක කායඛ්‍යයෙහි යන්නට සුදුසු ය. කවර අවිත් ද යත්: මහණෙනි, මෙසස්නෙහි මහණ තෙමේ කියන බසට මොනොවට කන්යොවු කෙරේ ද, අස්වන්නේ (කියන්නේත්) වේ ද, ඉගෙනගන්නේ වේ ද, උගත් දැ සිතෙහි දරන්නේ වේ ද, කරුණු නුවණින් දනගන්නේ වේ ද, සෙස්සනට දන්වන්නේ වේ ද, අච්ඡිංගික වූ ද අච්ඡිංගික නො වූ ද දැනීමෙහි දක්ෂ වේ ද, කල්‍යාණාරී නො වේ ද, මහණෙනි, මේ කී අංග අවිත් සමන්විත මහණ තෙමේ දුකගමන යන්නට සුදුසු වේ.

මහණෙනි, අංග අටෙකින් සමන්විත ශාරීපුත්‍ර තෙමේ දුක ගමන යන්නට සුදුසු ය. කවර අංග අටෙකින් ද යත්: මහණෙනි, මෙහි ශාරීපුත්‍ර තෙමේ ඇහුම් කන් දෙන්නේ ද අස්වන්නේ ද උගන්නේ ද සිතින් දරන්නේ ද දන්නේ ද දන්වන්නේ ද අච්ඡිංගික වූ නිශ්ශ්‍රිත නොවූ දැ දැනීමෙහි දක්ෂ වේද කල්‍යාණාරී නො වේද, මහණෙනි, මේ අංග අවිත් සමන්විත ශාරීපුත්‍ර තෙමේ දුකකායඛ්‍ය පිණිස යන්නට සුදුසු වේ.”

“යමෙක් උග්‍රවාද ඇති පිරිසක් කරා පැමිණ නො පෙළේ ද, කියැ යුතු වචනය පැහැර නො හරි ද, හස්ත නො ම වසාලයි ද, සැක නැති ව කියැයුතු වචනය කියයි ද, කරුණු විචාරන උද්දේ නො කිපෙයි ද, ඒකාන්තයෙන් එබඳු මහණ තෙමේ දුකබව්හි යන්නට සුදුසු වේ.”

“අට්ඨති භික්ඛවෙ අසඤ්ඤමිති අභිභූතො පරියාදිත්තචිත්තො දෙවදත්තො ආපායිතො තොරයිතො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙජා. කතමෙහි අට්ඨති: ලාභෙන භික්ඛවෙ අභිභූතො පරියාදිත්තචිත්තො දෙවදත්තො ආපායිතො තොරයිතො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙජා. අලාභෙන භික්ඛවෙ -පෙ- යසෙන භික්ඛවෙ -පෙ- අයසෙන භික්ඛවෙ -පෙ- සක්කාරෙන භික්ඛවෙ -පෙ- අසක්කාරෙන භික්ඛවෙ -පෙ- පාපිච්ඡතාය භික්ඛවෙ -පෙ- පාපමිත්තතාය භික්ඛවෙ අභිභූතො පරියාදිත්තචිත්තො දෙවදත්තො ආපායිතො තොරයිතො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙජා. ඉමෙහි ඔබ්බ භික්ඛවෙ අට්ඨති අසඤ්ඤමිති අභිභූතො පරියාදිත්තචිත්තො දෙවදත්තො ආපායිතො තොරයිතො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙජා.

සාධු භික්ඛවෙ භිතඤ්ඤ උපපන්නා ලාභං අභිභූයා අභිභූයා විහරෙයා උපපන්නා අලාභං -පෙ- උපපන්නා යසං -පෙ- උපපන්නා අයසං -පෙ- උපපන්නා සක්කාරං -පෙ- උපපන්නා අසක්කාරං -පෙ- උපපන්නා පාපිච්ඡතං -පෙ- උපපන්නා පාපමිත්තතං -පෙ- අභිභූයා අභිභූයා විහරෙයා.

කිං ච භික්ඛවෙ භිතඤ්ඤ අත්ථවස් පටිච්ච උපපන්නා ලාභං අභිභූයා අභිභූයා විහරෙයා. උපපන්නා අලාභං -පෙ- උපපන්නා යසං උපපන්නා අයසං -පෙ- උපපන්නා සක්කාරං -පෙ- උපපන්නා අසක්කාරං -පෙ- උපපන්නා පාපිච්ඡතං -පෙ- උපපන්නා පාපමිත්තතං අභිභූයා අභිභූයා භික්ඛවෙ උපපන්නා ලාභං අනභිභූයා අනභිභූයා විහරෙයා උපපජ්ජයස්ස විහරෙයා. යං භි'ක්ඛ ආසවා විඤ්ඤාපට්ටිලාහා උපපන්නා ලාභං අභිභූයා අභිභූයා විහරෙයා ඵලං ස තෙ ආසවා විඤ්ඤාපට්ටිලාහා න භොනති.

යා භි'ක්ඛ භික්ඛවෙ උපපන්නා අලාභං -පෙ- උපපන්නා යසං -පෙ- උපපන්නා අයසං -පෙ- උපපන්නා සක්කාරං -පෙ- උපපන්නා අසක්කාරං -පෙ- උපපන්නා පාපිච්ඡතං -පෙ- උපපන්නා පාපමිත්තතං අනභිභූයා අනභිභූයා විහරෙයා උපපජ්ජයස්ස ආසවා විඤ්ඤාපට්ටිලාහා උපපන්නා පාපමිත්තතං අභිභූයා අභිභූයා විහරෙයා ඵලං ස තෙ ආසවා විඤ්ඤාපට්ටිලාහා න භොනති.

ඉදං ඔබ්බ භික්ඛවෙ භිතඤ්ඤ අත්ථවස් පටිච්ච උපපන්නා ලාභං අභිභූයා අභිභූයා විහරෙයා. උපපන්නා අලාභං -පෙ- උපපන්නා යසං -පෙ- උපපන්නා අයසං -පෙ- උපපන්නා සක්කාරං -පෙ- උපපන්නා අසක්කාරං -පෙ- උපපන්නා පාපිච්ඡතං -පෙ- උපපන්නා පාපමිත්තතං අභිභූයා අභිභූයා විහරෙයා, තස්මාතිහ භික්ඛවෙ උපපන්නා ලාභං අභිභූයා අභිභූයා විහරිස්සාම - උපපන්නා අලාභං -පෙ- උපපන්නා යසං -පෙ- උපපන්නා අයසං -පෙ- උපපන්නා සක්කාරං -පෙ- උපපන්නා අසක්කාරං -පෙ- උපපන්නා පාපිච්ඡතං -පෙ- උපපන්නා පාපමිත්තතං අභිභූයා අභිභූයා විහරිස්සාමා'ති ඵලං භි වො භික්ඛවෙ ධික්ඛිතධම්මනි.

“මහණෙනි, අසද්දගුණ අටෙකින් මැඩුණු, එයින් දැඩි කොට ගන්නා ලද සිත් ඇති දෙවදත් තෙම අපායගාමී වූයේ නිරයගාමී වූයේ කල්පයක් නිරයෙහි සිටින්නෙක් වනුයේ එය වළක්වාලන්නට කළහැකි පිළියමක් නැත්තෙක් වූයේ වෙයි. කවර අසද්දගුණ අටින් ද යත්; මහණෙනි, දෙවදත් තෙම ලාභයෙන් මැඩුණේ, දැඩි කොට ගන්නා ලද සිතැත්තේ, අපාය පිණිස පවත්නේ, නිරය පිණිස පවත්නේ, කපක් නිරයේ සිටින්නේ, එය නවතාලන පිළියම නැත්තේ වෙයි. මහණෙනි, දෙවදත් තෙම අලාභයෙන්... යසසින්... අයසසින් සත්කාරයෙන්... අසත්කාරයෙන්... ලාමක ඊජ්ජා ඇති බැවින්... පවිටු මිතුරන් ඇති බැවින් මැඩුණේ, දැඩි ලෙස ගන්නා ලද සිතැත්තේ, අපාය පිණිස පවත්නේ, නිරය පිණිස පවත්නේ, කපක් නිරයෙහි සිටින්නෙක් වන්නේ, එය නවතාලන පිළියමක් නැත්තේ වෙයි. මහණෙනි, මේ අසද්දගුණ අටින් මැඩුණු දැඩිලෙස ගන්නා ලද සිතැති දෙවදත් තෙමේ ආපායික වූයේ තොරයික වූයේ කල්පයක් නිරයේ සිටුවෙන් පිළියම නැත්තේ වෙයි.

මහණෙනි, මහණ තෙම උපන් ලාභය මැඩ ගෙන මැඩ ගෙන වසන්නේ නම් මැනැව්. උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය... උපන් සත්කාරය... උපන් අසත්කාරය, උපන් පාපෙච්ඡතාව... උපන් පාපමිත්‍රතාව... මැඩ මැඩ වසන්නේ නම් මැනව්.

මහණෙනි, යම් හෙයකින් උපන් ලාභය නො මැඩ නො මැඩ වසන ඔහුට ආස්‍රවයෝ ද වික්‍ක පිඩාවෝ ද සිත් දූවිලි ද උපදනාහු ද, උපන් ලාභය මැඩ මැඩ වසන ඔහුට මෙසේ ඒ ආස්‍රවයෝ, ඒ සිත් පෙළුම් හා සිත් දූවිලි නො වෙත්.

මහණෙනි, යම් හෙයකින් උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය... උපන් සත්කාරය... උපන් අසත්කාරය... උපන් පාපෙච්ඡතාව... උපන් පාපමිත්‍රතාව නො මැඩ නො මැඩ වසන ඔහුට ආස්‍රව කෙනෙක් විසාතපරිදහ කෙනෙක් උපදනාහු නම්, උපන් පාපමිත්‍රතාව මැඩ මැඩ වසන ඔහුට මෙසේ ඒ ආස්‍රවයෝ විසාත පරිදහයෝ නො වෙත්.

මහණෙනි, මහණ තෙම මේ කරුණ නිසා උපන් ලාභය මැඩ මැඩ වසන්නේ ද උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය... උපන් සත්කාරය... උපන් අසත්කාරය... උපන් පාපෙච්ඡතාව.. උපන් පාපමිත්‍රතාව මැඩ මැඩ වසන්නේ ය. මහණෙනි, එහෙයින් “උපන් ලාභය මැඩ මැඩ වසන්නාවූ, උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය.. උපන් සත්කාරය... උපන් අසත්කාරය... උපන් පාපෙච්ඡතාව ... උපන් පාපමිත්‍රතාව මැඩ මැඩ වසන්නාවූ”යි මෙසේ ම තොප විසින් භික්ෂියා යුතු.

5. "නිසි තිත්තුවෙහි අසඹුමෙහි අභිභූතයා පරිසාදිකාවිභාෂා දෙවදනො ආපාදිකො තොරයිකො කපපටෙයා අනෙකිවෙයා. කතමෙහි නිසි: පාපිව්තා පාපමිතතා ඔරමකකෙන විසෙසාධිගමෙන අනායාරාවාසානං ආපාදි. ඉමෙහි මො තිත්තුවෙහි නිසි අසඹුමෙහි අභිභූතයා පරිසාදිකාවිභාෂා දෙවදනො ආපාදිකො තොරයිකො කපපටෙයා අනෙකිවෙයා"යි.

1. "මා ජාතු කොච් ලොකසීං පාපිවෙයා උදපජ්ජ, තදමිනා'පි' විජානාරා' පාපිව්තාං යථා ගති.
2. පණ්ඩිතොති සමයුක්කො හාවිතකොති සමමතො, ජලං'ව යසසා අට්ඨා දෙවදනො'ති මෙ සුතං.
3. සො පමාදමනුච්ඡේදො' ආසජ්ජ නං තථාගතං, අච්චිතිරයං පනො වතුචාරං භයානකං.
4. අද්වයසං හි යො දුබ්බො පාපකමමං අකුබ්බො තමෙව පාපං චූසති දුට්ඨිකං අනාදරං.
5. සමුද්ධං වීසකුමෙහන යො මයෙකුයා පදුසිතුං. න සො තෙන පදුසෙයා හිසො' හි උදධි මහා.
6. ඵවමෙව තථාගතං යො වාදෙකුපතිංසති සමමනතං' සනිතවිතං වාදෙ නමෙති න රුහති,
7. කාදිසං මිත්තං කුබ්බෙරං තං ව සෙවෙරං පණ්ඩිතො යත්ත මග්ගානුගො හිකුචු බයං දුකඤ්ඤ පාපුණො'ති.

1. තදමිනා - ඔහු.

2. ජානාරා - මරණ, සත්‍ය.

3. පමාදං අනුච්ඡේදො - මරණ.

4. යෙකො - ඔහු. යසො - මරණ.

5. සමමතං - ඔහු.

5. "මහණෙනි, අසත් ස්වභාව තුනෙකින් මැඩුණු භාත්පසින් ගන්නා ලද සිතැති දෙවිදන්තෙම ආපායිකයෙක් (අපාය උරුම කොටැත්තෙක්), තොරගිකයෙක් (හිරියයේ උපදනට නියත වූයෙක්), කල්පයක් ම නිරයෙහි පිටුනෙක්, පිළියම් ලැබිය නො හැක්කෙක් විය. කවර අසත් ස්වභාව තුනෙකින් ද යත්: ලාමක ආශා ඇති බව, පාපමිත්‍රයන් ඇති බව, අල්පමාත්‍ර විශේෂාධිගමයෙන් (ලෝකිකධ්‍යාන හා අභිඤ්ඤා ලෙසින් ලැබීමෙන්) අතර මහැදි (නිෂ්ඨාවට නො පැමිණ ම නිෂ්ඨාවට පැමිණියෙමි'යි) ව්‍යවසානයට (කෙළවරට-තෘප්තියට) පැමිණියේ ය යන බව යන අසත් ස්වභාව තුන ය. මහණෙනි, මේ අසත් ස්වභාව තුනින් මැඩුණු භාත්පසින් ගන්නා ලද සිතැති දෙවිදන්තෙම ආපායික ද තොරගික ද කල්පසට ද අතෙකින් ද විය".

1. "ලොවැ කිසි ම කලෙක ලාමක ඊජ්ජා (ලාභාශා) ඇතියෙක් පහළ නො වේවා. ලාමක ඊජ්ජා ඇතියන්ගේ ගතිය යම් බදු වේ ද, එය මේ දෙවිදතුගෙන් ද දන ගනිවු.

2. දෙවිදන්තෙම පණ්ඩිතයෙකු යි (ලොවැස්සා විසින්) පිළිගන්නා ලද්දේ ය. භාවිතාත්මය (වඩනා ලද සිතැත්තෙකු) යි ද සම්මත විය. යශයින් බබළවීන් ම සිටියේ යැ යි ද මා විසින් අසන ලදී.

3. එබදු වූ හෙතෙම ප්‍රමාදයට අනුව හැසුරුණේ (එළැඹ සිටි සිතිය නැති බව අනුව පැවැත්තේ) ඒ තරාගතයන් වහන්සේ ආසාදනය කොට (ලොභිතුප්පාදය කොට) සතර දෙරක් ඇති භයානක වූ අවිච්ඡිතයට පැමිණියේ ය.

4. යමෙක් පටිකම් නො කරන, දුඛ නො වූවකුට ප්‍රේම කරන්නේ ද, පාපය තෙමේ ආදර සිත් නැති දුඛ වූ ඒ පුද්ගලයා ම සපර්ශ කෙරෙයි.

5. යමෙක් විෂ පිරුණු කළයෙකින් මුහුද දූෂිත කරන්නට සිතන්නේ ද, එයින් හේ එය දූෂිත කළ හැකි නො වන්නේ ය. මුහුද මහත් ය, බිය උපදවන තරම් විශාලය. එ හෙයිනි.

6. එ පරිද්දෙන් ම යමෙක් මාන මගින් ගිය සන්ත්‍රත් සිතැති තරාගතයන් වහන්සේට වාදයෙන් ගිංසා කරන්නට තැත් කෙරෙයි ද, එහෙත් උන්වහන්සේ කෙරෙහි වාදය නො නැගෙයි (රුහණය නො වේ).

7. යමකු ගිය මහ අනුව යන මහණ තෙම දුෂ්ටයාගේ විනාශයට පැමිණෙන්නේ ද (සියලු කෙලෙස් නසන්නේ ද), නුවණැත්තේ එබන්දකු මිතුරකු කැරගන්නේ ය, එබන්දකු ම සෙවුනේ ය.

6. අර්ථ බෝ ආයසමා උපාලි යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිනා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිශ්චිදි. එකමන්තං නිශ්චිත්තො බෝ ආයසමා උපාලි හගවන්තං එතදවොචි: “සඤ්ඤාදායකසඤ්ඤාමිනි හන්තො වූච්චති කිත්තාවතා නු බෝ හන්තො සඤ්ඤාදායකසඤ්ඤාමිනි හන්තො ච සඤ්ඤාදායකසඤ්ඤාමිනි ච පන සඤ්ඤාදායකසඤ්ඤාමිනි චොචි හන්තො සඤ්ඤාදායකසඤ්ඤාමිනි චොචි.”

“එකතො උපාලි එතො හොති එකතො දොච්චි. වතුදොච්චි අනුසාවෙති¹ සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසාසනං ඉමං ගණ්ඨථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමිති බෝ උපාලි සඤ්ඤාදායකසඤ්ඤාමිනි හන්තො ච සඤ්ඤාදායකසඤ්ඤාමිනි චොචි.”

“එකතො උපාලි දොච්චි හොති එකතො දොච්චි පසඤ්ඤාමිනි අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති, ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසාසනං ඉමං ගණ්ඨථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමිති බෝ උපාලි සඤ්ඤාදායකසඤ්ඤාමිනි හන්තො ච සඤ්ඤාදායකසඤ්ඤාමිනි චොචි.”

“එකතො උපාලි දොච්චි හොති එකතො තයො. ජට්ඨො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසාසනං ඉමං ගණ්ඨථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමිති බෝ උපාලි සඤ්ඤාදායකසඤ්ඤාමිනි හන්තො ච සඤ්ඤාදායකසඤ්ඤාමිනි චොචි.”

“එකතො උපාලි තයො හොති, එකතො තයො. සත්ත්වො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසාසනං ඉමං ගණ්ඨථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමිති බෝ උපාලි සඤ්ඤාදායකසඤ්ඤාමිනි හන්තො ච සඤ්ඤාදායකසඤ්ඤාමිනි චොචි.”

“එකතො උපාලි තයො හොති එකතො වත්තාරො, අවධිමො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසාසනං ඉමං ගණ්ඨථ ඉමං රොවෙථා’ති එවමිති බෝ උපාලි සඤ්ඤාදායකසඤ්ඤාමිනි හන්තො ච සඤ්ඤාදායකසඤ්ඤාමිනි චොචි.”

1. අනුසාවෙති - මහං.

6. එසමයෙහි උපාලි තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියහ. එළැඹි, ඔබ වැද පසෙක ඉදගත්හ. පසෙක හුන් උපාලි තෙරණුවෝ “වහන්ස, සංඝරාජී ය සංඝරාජීයැ යි කියනු ලැබේ. වහන්ස, කොතෙකින් සංඝරාජීය වේ ද? එහෙත් සංඝභෙදය නොවේ ද? කොතෙකින් ම සංඝරාජීයත් සංඝභෙදයත් යන දෙක ම වේ ද?” යි විචාළහ.

“උපාලි, ධම්මාදී එක් පක්ෂයෙකින් එකෙක් වෙයි ද, අධම්මාදී පක්ෂයෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද, සතර වැන්නෙක් ‘මෙය ධම්මය යැ, මෙය චිත්තය යැ, මෙය භාස්තෘභාසනය යැ, මෙය පිළිගනිවු, මෙයට සතුටු වවු (මෙයට රිසි කරවු) යැ’ යි අනුශ්‍රාවණය (අනුනට ඇස්වීම) කෙරේ ද, සලාකා ගත්වාද, උපාලි, මෙසේ ම සංඝරාජීය වෙයි, එහෙත් සංඝභෙදය නො වෙයි”.

“උපාලි, ධම්මාදී එක් පක්ෂයෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද, අධම්මාදී එක් පක්ෂයෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද, පස් වැන්නෙක් (අධම්මාදී වැ) ‘මේ ධම්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ භාස්තෘභාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙය රිසි කරවු යැ’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගත්වයි ද, උපාලි, මෙසේත් සංඝරාජීය වෙයි, වැලිදු සංඝභෙදය නො වෙයි.”

“උපාලි එක් පසෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද අනික් පසින් තුන් දෙනෙක් වෙත් ද, සවැන්නෙක් ‘මේ ධම්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ භාස්තෘභාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙය රිසි කරවු යැ’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මෙසේත් සංඝරාජීය වෙයි, වැලිදු සංඝභෙදය නො වෙයි.”

“උපාලි, එක් පසෙකින් තිදෙනෙක් වෙත් ද, අනික් පසින් තිදෙනෙක් වෙත් ද, සත් වැන්නෙක් ‘මේ ධම්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ භාස්තෘභාසනය යැ, මෙය පිළිගනිවු මෙය රිසි කරවු’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගත්වයි ද, උපාලි, මෙසේත් සංඝරාජීය වේ, වැලිදු සංඝභෙදය නො වේ”.

“උපාලි, එක් පසෙකින් තිදෙනෙක් වෙත් ද, අනික් පසින් සතර දෙනෙක් වෙත් ද, අටවැන්නෙක් ‘මේ දහම යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ භාස්තෘභාසනය යැ, මෙය ගනිවු මෙය රිසි කරවු’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගත්වයි ද, උපාලි, මෙසේත් සංඝරාජීය වෙයි, වැලිදු සංඝභෙදය නො වෙයි”.

“එකතො උපාලි වක්ඛාතො භොතති එකතො වක්ඛාතො. නාවමො ආනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සද්දා සාසනං ඉමං ගණකර ඉමං රොවෙථා’ති. එවිදුසි ටො උපාලි සඤ්ඤාසංයමං වෙච්ඡා භොති සඤ්ඤාසංයමං ව. නවනකං වා උපාලි අතිරෙක නවනකං වා සඤ්ඤාසංයමං වෙච්ඡා භොති සඤ්ඤාසංයමං ව.”

“න ටො උපාලි භික්ඛුනී සඤ්ඤාසංයමං භිද්දති. අපි ව භෙදය පරක්කමති. න සිකුමානා සඤ්ඤාසංයමං භිද්දති. අපි ව භෙදය පරක්කමති. න සාමණෙරො සඤ්ඤාසංයමං භිද්දති. අපි ව භෙදය පරක්කමති. න සාමණෙරී සඤ්ඤාසංයමං භිද්දති. අපි ව භෙදය පරක්කමති. න උපාසකො සඤ්ඤාසංයමං භිද්දති. අපි ව භෙදය පරක්කමති. න උපාසිකා සඤ්ඤාසංයමං භිද්දති. අපි ව භෙදය පරක්කමති. භික්ඛු ටො උපාලි පක්කතො සමානසංවාසකො සමානසිමායං ධීතො සඤ්ඤාසංයමං භිද්දති.”

‘සඤ්ඤාසංයමං සඤ්ඤාසංයමං’ති හත්තො වුච්ඡති. කිසසාවතා නු ටො හත්තො සඤ්ඤාසංයමං භිද්දති.”

“ඉදුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙනති, අවිනයං විනයොති දීපෙනති, විනයං අවිනයොති දීපෙනති, අභාසිතං අලපිතං තරාගතෙන භාසිතං ලපිතං තරාගතෙනාති දීපෙනති, භාසිතං ලපිතං තරාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තරාගතෙනාති දීපෙනති, අනාවිඤ්ඤා තරාගතෙන ආවිඤ්ඤා තරාගතෙනාති දීපෙනති; ආවිඤ්ඤා තරාගතෙන අනාවිඤ්ඤා තරාගතෙනාති දීපෙනති, අපඤ්ඤා තරාගතෙන පඤ්ඤා තරාගතෙනාති දීපෙනති, පඤ්ඤා තරාගතෙන අපඤ්ඤා තරාගතෙනාති දීපෙනති, අනාපතිං ආපතිති දීපෙනති, ආපතිං අනාපතිති දීපෙනති, ලහුකං ආපතිති ගරුකා ආපතිති දීපෙනති, ගරුකං ආපතිති ලහුකා ආපතිති දීපෙනති, සාවඤ්ඤා ආපතිති අනවඤ්ඤා ආපතිති දීපෙනති, අනවඤ්ඤා ආපතිති සාවඤ්ඤා ආපතිති දීපෙනති, දුච්ඡිලං ආපතිති අදුච්ඡිලං ආපතිති දීපෙනති, අදුච්ඡිලං ආපතිති දුච්ඡිලං ආපතිති දීපෙනති. තෙ ඉමෙහි අට්ඨකස්ස චර්ජනී අට්ඨකස්සති¹, විට්ඨකස්සති², ආවෙඤ්ඤා උපොසථං කරොති, ආවෙඤ්ඤා පචාරණං කරොති, ආවෙඤ්ඤා සඤ්ඤාසංයමං කරොති. එතො ටො උපාලි සඤ්ඤාසංයමං භිද්දති.”

1. අට්ඨකස්සති - පිළි.
2. අවිට්ඨකස්සති - පිළි.
3. ආවෙඤ්ඤා - පිළි.

“උපාලි, එක් පසෙකින් සතර දෙනෙක් වෙන් ද, අනික් පසින් සතර දෙනෙක් වෙන් ද, නවවැන්නෙක් ‘මේ දහම යැ, මේ විනය යැ, මේ ශාස්තෘශාසන යැ, මෙය ගනිවු, මෙය රිසි කරවු’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගන්වයි ද, උපාලි, මෙසේ ම සංඝරාජිය ද සංඝභෙදය ද වේ. උපාලි, නවදෙනකුගෙන් ද නව දෙනකුට වැඩි ගණනෙකින් ද සංඝ රාජියත් සංඝභෙදයත් දෙක ම වේ.”

“උපාලි, මෙහෙණක් සංඝභෙදය නො කෙරෙයි වැලිදු සංඝභෙදය පිණිස තැන් කෙරෙයි. ශික්ෂාමාණාව ද සංඝභෙදය නො කෙරෙයි. වැලිදු එයට තැන් කෙරෙයි. හෙරණෙක් සංඝ භෙදය නො කෙරෙයි, වැලිදු එයට තැන් කෙරෙයි. හෙරණියක් සංඝභෙදය නො කෙරෙයි, වැලිදු එයට තැන් කෙරෙයි. උපාසක යෙක් සංඝභෙදය නො කෙරෙයි. වැලිදු එයට තැන් කෙරෙයි. උපාසිකාවක් සංඝ භෙදය නො කෙරෙයි: වැලිදු සංඝ භෙදයට වැයම් කරයි. උපාලි, සමාන සංවාසක වූ පුවතන් (පියෙව් මහණ දම ඇති) මහණ තෙමේ ම සමානසංවාස සීමායෙහි සිටියේ සංඝභෙදය කෙරෙයි” වදළුසේක.

7. “වහන්ස, සංඝභෙදයැ, සංඝභෙදයැ යි කියනු ලැබේ. වහන්ස, කොතෙකින් වහාහි සංඝයා බිදුණේ නම් වේ ද?” යි උපාලිතෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“උපාලි, මෙසේතෙහි මහණහු ධර්මයා යි කියා අධර්මය දක්වත් ද, අධර්මයා යි කියා ධර්මය දක්වත් ද, විනයයා යි කියා අවිනය දක්වත් ද, අවිනයයා යි කියා විනය දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් දෙසන ලද යි වදරන ලද යි තරාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද්දක් නො වදරන ලද්දක් දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද යි නො වදරන ලද යි කියා තරාගතයන් විසින් දෙසන ලද්ද, වදරන ලද්ද දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද යි තරාගතයන් විසින් නො පුරුදුකරන ලද්දක් දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් නො පුරුදු කරන ලද යි තරාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද්දක් දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් පනවන ලද්දකැ යි කියා තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්දක් දක්වත් ද, තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්දකැ යි කියා තරාගතයන් විසින් පනවන ලද්දක් දක්වත් ද, ඇවැතැ යි කියා නො ඇවැතක් දක්වත් ද, නො ඇවැතැ යි කියා ඇවැතක් දක්වත් ද, ගරු ඇවැතැ යි කියා ලුහු ඇවැතක් දක්වත් ද, ලුහු ඇවැතැ යි කියා ගරු ඇවැතක් දක්වත් ද, අනවශෙෂ (ඉතිරි බවක් නැති) ඇවැතකැ යි කියා සාවශෙෂ (ඉතිරි බවක් ඇති) ඇවැතක් දක්වත් ද, සාවශෙෂ ඇවැතැ යි කියා අනවශෙෂ ඇවැත දක්වත් ද, නොදුළු ඇවැතැ යි කියා දුළු ඇවැතක් දක්වත් ද, දුළු ඇවැතකැ යි කියා නො දුළු ඇවැතක් දක්වත් ද, මේ භෙදකර වස්තූන් අටළොස්සින් ඔහු (භික්ෂූන්) එක් පසකට අදිත්, අනිසයින් (යළි එකතු කළ නො හැකි වන පරිදි) එක් පසකට අදිත්, වෙන් ව පොහෝ කෙරෙත්, වෙන් ව පවුරුණු කෙරෙත්, වෙන් ව සංඝකම් කෙරෙත්. උපාලි, මේ තෙකින් සංඝයා බිදුණේ වේ” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

8. “සබ්‍යසාමග්‍රී සබ්‍යසාමයෝ තී භජොන චූච්චති. කිත්තාවතො භු ටො භජොන සබ්‍යසා සමග්ගො, භොතී”ති.

“ඉඩුපාලි හිසබු අධිවෙල. අධිවෙලානි දීපෙනති, ධම්මං ධම්මෙතානි දීපෙනති, අවිනයං අවිනයොනි දීපෙනති, විනයං විනයොනි දීපෙනති අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනානි දීපෙනති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනානි දීපෙනති, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනානි දීපෙනති, ආවිණ්ණං තථාගතෙන ආවිණ්ණං තථාගතෙනානි දීපෙනති, අපඤ්ඤානං තථාගතෙන අපඤ්ඤානං තථාගතෙනානි දීපෙනති, පඤ්ඤානං තථාගතෙන පඤ්ඤානං තථාගතෙනානි දීපෙනති, අනාපකතිං අනාපකතීනි දීපෙනති, ආපත්තං ආපත්තීනි දීපෙනති, ලගුකං ආපත්තීං ලගුකා ආපත්තීනි දීපෙනති, ගරුකං ආපත්තං ගරුකා ආපත්තීනි දීපෙනති, සාවසෙසං ආපත්තං සාවසෙසා ආපත්තීනි දීපෙනති, අනවසෙසං ආපත්තං අනවසෙසා ආපත්තීනි දීපෙනති, දුමුලලං ආපත්තං දුමුලලා ආපත්තීනි දීපෙනති, අදුමුලලං ආපත්තං අදුමුලලා ආපත්තීනි දීපෙනති, තෙ ඉවෙති අට්ඨාරසති වන්ති න අපකක්ඛනී න විපකක්ඛනී න ආවෙණිං උපොසථං කරොතති, න ආවෙණිං පවාරණං කරොතති, න ආවෙණිං සඛ්ඤකම්මං කරොතති, එත්තාවතා මො උපාලි සමෙතා සමමෙතා හොති”ති.

9. "සමග්‍රහං පන භතොත සංඝං භිද්දිතිං කිං සො පසවති?" කි.

“සමග්‍රහං ටො උපාලි සංඝං භිද්දිතා කප්පමිතිකං කිබ්බිසං
පසවති, කප්පං නිරසමිති පච්චති”ති.

ආපාදිතො නොරධිතො කප්පවෙධො සධ්‍යාභෙදතො,
විග්‍යාරතො අධිමිව්වෙධො යොගසෙක්ඛා පඨංසති;
සධ්‍යං සමග්‍යං භික්ෂුනා කප්පං නිරයමඤ්ච වට්ඨති"ති.

“ඊයා. පන හතරක සඳහා. සමග්‍රහ. කන්දා කී. පො
පසුවනී?”

8. "වහන්ස, සංඝ සාමග්‍රිය, සංඝ සාමග්‍රියැ' යි කියනු ලැබේ. වහන්ස කොතෙකින් සංඝයා සමග්‍ර (සමග) වේ ද?" යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

"උපාලි, මෙහි මහණහු අධම් යැ යි කියා අධම්ය දක්වන් ද, ධම් යැ යි කියා ධම්ය දක්වන් ද, අව්නය යැ යි කියා අව්නය දක්වන් ද, විනය යැ යි කියා විනය දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද යි නොවදරන ලද යි කියා තථාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද නො වදරන ලද දෑයක් දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් දෙසන ලද යි වදරන ලද යි කියා තථාගතයන් විසින් දෙසන ලද වදරන ලද දෑයක් දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් පුරුදු නො කරන ලද දෑයක් තථාගතයන් විසින් පුරුදු නො කරන ලද යි දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද්දක් තථාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද යි දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්ද තථාගතයන් විසින් නො පනවන ලද යි දක්වන් ද, තථාගතයන් විසින් පනවන ලද්ද තථාගතයන් විසින් පනවන ලද යි දක්වන් ද, නො ඇවැතැ යි නො ඇවැත දක්වන් ද, ඇවැතැ යි ඇවැත දක්වන් ද, උහු ඇවැතැ යි උහු ඇවැත දක්වන් ද, ගරු ඇවැතැ යි ගරු ඇවැත දක්වන් ද, සාවශෙෂ ඇවැතැ යි සාවශෙෂ ඇවැත දක්වන් ද, අනවශෙෂ ඇවැතැ යි අනවශෙෂ ඇවැත දක්වන් ද, දුළුල් ඇවැතැ යි දුළුල් ඇවැත දක්වන් ද, නො දුළුල් ඇවැතැ යි නො දුළුල් ඇවැත දක්වන් ද, ඔහු මේ (දහම්) වස්තු අවලෝකිත් භික්ෂුන් පසකට නො අදිත් ද, අතියයිත් නො අදිත් ද, වෙනම පොතෝ නො කෙරෙත් ද, වෙන ම පවුරුණු නො කෙරෙත් ද, වෙන ම සංඝකම් නො කෙරෙත් ද, උපාලි, මෙ තෙකින් වනාහි සංඝයා සමග්‍ර වූයේ නම් වේ" යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

9. "වහන්ස, සමග්‍ර වූ සංඝයා බිඳ හේ කුමක් රැස් කෙරෙයි ද?" යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

"උපාලි, සමග්‍ර සංඝයා බිඳ කල්පස්ථායී පටි රැස් කෙරෙයි. කල්පයක් නිරයෙහි පැයේ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

"සංඝයා බිඳුණේ අපාය පිණිස පවත්නේ, නිරය පිණිස පවත්නේ, එහි කල්පයක් සිටුනේ වෙයි. ව්‍යග්‍රත (අසමග වූවනට ඇළුණු), අධම්ස්ථ වූ හෙ තෙම යොගසෂ්මය ලැබීමෙන් වැළැකෙයි. සමග්‍ර සංඝයා බිඳ නිරයෙහි කපක් පැයෙයි".

"වහන්ස, බෙදුණු සංඝයා සමග කොට හේ කුමක් රැස් කෙරේ ද?" යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“භින්නං ඛො උපාළි සඬහං සමග්ගං කඤ්ඤා චුඤ්ඤං
පසවති. කප්පං සග්ගමහි මොදති”ති.

“සුඛා සඬහස්ස පාමහෙ සමග්ගානං චතුග්ගහො,¹
සමග්ගරතො ධම්මවෙධා යොගකෙඛමා න ධංසති;
සඬහං සමග්ගං කඤ්ඤා කප්පං සග්ගමහි මොදති”ති.

10. “සියා නු ඛො භන්ත සඬහෙදකො ආපාධිකො
නෙරධිකො කප්පවෙධා අනෙකිවෙජා?”ති

“සියා උපාළි සඬහෙදකො ආපාධිකො නෙරධිකො කප්පවෙධා
අනෙකිවෙජා”ති.

“සියා පන භන්ත සඬහෙදකො න ආපාධිකො න නෙර-
ධිකො න කප්පවෙධා න අනෙකිවෙජා?ති”.

“සියා උපාළි සඬහෙදකො න ආපාධිකො න නෙරධිකො න
කප්පවෙධා න අනෙකිවෙජා”ති.

“කතමො පන භන්ත සඬහෙදකො ආපාධිකො නෙරධිකො
කප්පවෙධා අනෙකිවෙජා?”ති.

“ඉධූපාළි භික්ඛු අධිඉමං ධම්මොති දීපෙති තඤ්ඤං අධම්මදිට්ඨි
හෙදෙ අධම්මදිට්ඨි චිතිධාය දිට්ඨිං චිතිධාය ඛකඤ්ඤං චිතිධාය රූචිං
චිතිධාය භාවං අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං
චිතයො ඉදං සත්ථු සාසනං ඉමං ගණ්ඨරං ඉමං රොවෙථා’ති. අයම්පි
ඛො උපාළි සඬහෙදකො ආපාධිකො නෙරධිකො කප්පවෙධා
අනෙකිවෙජා.

“උපාලි, බෙදුණු සංඝයා සමග කොට මහත් පිනක් රැස් කෙරේ” යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“සංඝයාගේ සමගිය සැප ගෙනදෙයි. සමග වූ සංඝයාට අනුබල දීම ද සැප ගෙනදෙයි. සමග වූවනට ඇලුණු, දහමෙහි පිහිටි තැනැත්තෙක් යොග්‍යකෘතියෙන් (නිවන් ලැබීමෙන්) නො වැළකෙයි. සංඝයා සමග කොට හේ කපක් සගෙහි සතුටු වේ”.

10. “වහන්ස, සංඝයා බිඳුනා පුද්ගල තෙමේ අපාය පිණිස වූයේ, නිරය පිණිස වූයේ කපක් නිරයෙහි සිටුවනේ, එයින් මුදලන පිළියමක් නැත්තේ වේ ද?” යි උපාලි තෙරණුවෝ පුඵවුන්හ.

“උපාලි, සංඝයා බිඳුනා එක්තරා පුහුලෙක් අපාය පිණිස පවත්නේ ද නිරය පිණිස පවත්නේ ද, කපක් නිරයේ සිටුවනේ ද, එයින් මුදලන පිළියමක් නැත්තේ ද වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“වහන්ස, සංඝයා බිඳුනා කිසියම් පුහුලෙක් අපාය පිණිස නො පවත්නේ නිරය පිණිස නො පවත්නේ කපක් නිරයෙහි නො සිටුවනේ පිළියම් නැත්තෙක් නො වන්නේත් වේ ද?” යි උපාලි තෙරණුවෝ පුඵවුන්හ.

“උපාලි, සංඝයා බිඳුනා එක්තරා පුහුලෙක් ආපාදික නො වූයේ තෙරයික නො වූයේ කපක් නිරයෙහි නො සිටුවනේ පිළියම් නැත්තෙක් නො වූයේ වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“වහන්ස, කවර නම් සංඝභෙදක තෙමේ ආපාදික, තෙරයික, කල්පස්ථ අනෙකිච්ඡ නො වන්නේ ද?” යි උපාලි තෙරණුවෝ පුඵවුන්හ.

“උපාලි, මෙහි මහණෙක් ධර්මය යැයි කියා අධර්මය දක්වන්නේ ද, එහි අධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝ භෙදයෙහි අධර්මදෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා ඉවසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද (අනුනට කියා ද), “මේ ධර්මය මේ චිත්තය යැ, මෙය ශාස්තෘශාසනය යැ මෙය පිළිගනිවු, මෙයට කැමැති වවු” යි සලාකා ගත්වා ද උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපාදික ද තෙරයික ද කල්පස්ථ ද අනෙකිච්ඡ ද වේ.

සුනාවතරං උපාලි හික්කු අධිමං ධර්මොත්ති දීපෙනි. තසම්.
අධිමංදිට්ඨි හෙදෙ ධර්මදිට්ඨි, විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය ධර්මං.
විනිධාය රුචිං විනිධාය භාවං අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙනි 'අයං
ධර්මො අයං විනයො ඉදං සන්ති සාසනං ඉමං ගණනං ඉමං
රොවෙරා'ති, අයමි ටො උපාලි සඤ්ඤාදෙකො ආපාදිකො තොර-
සිකො කප්පෙය් අනෙකිවෙතා.

පුතාවපරං උපාලි හික්කු අධිමං ධමෙමානි දීපෙනි. තඤ්චි. අධමෙදිට්ඨි හෙදෙ වෙමනිකො චිනිධාය දිට්ඨිං චිනිධාය ඛනානි. චිනිධාය රුචිං චිනිධාය භාවිං අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති අයං ධමෙමා අයං චිතයො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණ්ඨථ ඉමං රොවෙරාති, අයමිමි මො උපාලි සඤ්ඤාදෙකො ආපායිකො තොරයිකො කසාවෙධා අනෙකිවෙතා.

පුනර්වරං උපාලි හික්කු අධිෂ්ඨං බමෙමාති දිපෙනි තසම්.
බමෙදිට්ඨි හෙදෙ අධමොදිට්ඨි විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය ඛතානී විනිධාය
රූපිං විනිධාය භාවං අනුසාවෙනි සළාකං ගාහෙනි ‘අයං බමෙමා
අයං විනයො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණ්හර ඉමං රොවේරා’ති
අයමපි ඛො උපාලි සංඝහෙදකො ආපාඨිකො නෙරයිකො කප්පධෝ
අනෙකිවතු.

පුතවිපරං උපාලි භික්ෂු අධිමමං ධර්මොති දිපෙනි තසම්.
ධර්මදිට්ඨි මහඥ ධර්මදිට්ඨි විනිධාය දිට්ඨිං. විනිධාය ධනාතිං. විනිධාය
රුචිං. විනිධාය භාවං. අනුසාවෙනි සලාකං. ගාමෙති 'අයං ධර්මො
අයං විතරො ඉදං සක්කාසනං ඉමං ගණ්ඨපථ ඉමං රොවෙරා'ති
අයමිධි මො උපාලි සංඝමහදකො ආපායිකො තොරයිකො කසුටෙඨා
අනෙකිවෙත්ථ.

[illegible]

සුනාවතරු උපාලි භික්ෂු අධිමත්. බලමොති දිවෙති, තසම්. වෙමතිකො, හෙතෙ අධිමත්දිව්සී, විනිධාය දිව්සී. විනිධාය ඔතති. විනිධාය රුචි. විනිධාය භාවං, අනුසාවෙති සලාකං. ගාහෙති 'අයං බලමොති අයං විතයො ඉදං සන්තිසාසනං ඉමං ගණ්ඨර ඉමං රොවෙථා'ති, අයව්සි මො උපාලි සඛිතභෙදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පවො අනෙකිවෙණ්,

තවද අනෙකක් කියමි. උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද එහි අධර්මයා යි යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඛ්‍යාහෙදයෙහි ධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය පිළිගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඛ්‍යාහෙදක තෙමේ ද, ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවත් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි අධර්මය යන දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඛ්‍යාහෙදයෙහි විමති ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යි අනුනට කියා ද සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඛ්‍යාහෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවත් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඛ්‍යාහෙදයෙහි අධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යි අනුනට කියා ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඛ්‍යාහෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවත් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, හෙදයෙහි ධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිමු, මෙයට රුචි කරමු යැ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඛ්‍යාහෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවත් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඛ්‍යාහෙදයෙහි විමති ඇත්තේ. දෘෂ්ටිය පිහිටුවා ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යි අනුනට කියා ද සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඛ්‍යාහෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවත් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි විමති ඇත්තේ, සංඛ්‍යාහෙදයෙහි අධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, 'මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යි අනුනට කියා ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඛ්‍යාහෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරැකිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවත් වේ.

11. පුනචපරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, තස්මිං වෙමතිකො භෙදෙ ධම්මදිට්ඨි, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛතතිං. විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං, අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙනි 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සන්ත්‍රිසාසනං ඉමං ගණ්ඨරථ ඉමං රොවෙරාති, අයම්පි ඛො උපාලි සංඝභෙදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙණා.

පුනචපරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, තස්මිං වෙමතිකො භෙදෙ වෙමතිකො, විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය ඛතතිං. විනිධාය රුචිං විනිධාය භාවං අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙනි අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සන්ත්‍රිසාසනං ඉමං ගණ්ඨරථ ඉමං රොවෙරාති. අයම්පි ඛො උපාලි සංඝභෙදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙණා.

පුනචපරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං අධම්මොති දීපෙනි, අවිනයං විනයොති දීපෙනි, විනයං අවිනයොති දීපෙනි, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන ආවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි, ආවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අපඤ්ඤිතං තථාගතෙන පඤ්ඤිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, පඤ්ඤිතං තථාගතෙන අපඤ්ඤිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාපත්තිං ආපත්තිති දීපෙනි, ආපත්තිං අනාපත්තිති දීපෙනි, ලහුකං ආපත්ති, ගරුකා ආපත්තිති දීපෙනි, ගරුකං ආපත්තිං ලහුකා ආපත්තිති දීපෙනි, සාවසෙසං ආපත්තිං අනවසෙසා ආපත්තිති දීපෙනි, අනවසෙසං ආපත්තිං සාවසෙසා ආපත්තිති දීපෙනි, දුච්ඡිලා ආපත්තිං අදුච්ඡිලා ආපත්තිති දීපෙනි, අදුච්ඡිලා ආපත්තිං දුච්ඡිලා ආපත්තිති දීපෙනි, තස්මිං අධම්මදිට්ඨි, භෙදෙ අධම්මදිට්ඨි, විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය, ඛතතිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං, අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙනි 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සන්ත්‍රිසාසනං, ඉමං ගණ්ඨරථ ඉමං රොවෙරා'ති, අයම්පි ඛො උපාලි සංඝභෙදකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙණා.

පුනචපරං උපාලි භික්ඛු ධම්මං අධම්මොති දීපෙනි -පෙ- අදුච්ඡිලා ආපත්තිං දුච්ඡිලා ආපත්තිති දීපෙනි, තස්මිං අධම්මදිට්ඨි භෙදෙ ධම්මදිට්ඨි -පෙ-

11. තව ද, උපාලි, ධර්මයා යි අධර්මයක් දක්වා ද, එහි වීමකි ඇත්තේ, සඛ්‍යාභේදයෙහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රූපිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙයට කැමති වවු' යි අනුනුතව කියා ද සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සඛ්‍යාභේදක තෙමේ ද ආපායිකත් නොරයිකත් කල්පස්ථත් අනෙකිවිත් වේ.

තව ද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද එහි වීමකි ඇත්තේ, සඛ්‍යාභේදයෙහි වීමකි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රූපිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙයට කැමති වවු යැ' යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සඛ්‍යාභේදක තෙමේත් ආපායික ද නොරයික ද, කල්පස්ථ ද අනෙකිවිත් ද වේ.

තව ද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, අධර්මය යැ යි ධර්මය දක්වා ද, චිත්තය යැ යි අචිත්තයක් දක්වා ද, අචිත්තය යැ යි චිත්තය දක්වා ද, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් වදරන ලදු යි තරාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදරන ලද්දක් නො දෙසන ලද්දක් දක්වා ද, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදරන ලදු යි නො දෙසන ලදු යි තරාගතයන් වහන්සේ විසින් වදරන ලද්දක් දෙසන ලද්දක් දක්වා ද, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් ආචර්ණ නොවුවක් තරාගතයන් වහන්සේ විසින් ආචර්ණ යැ යි දක්වා ද, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් පනවන ලදු යි තරාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පනවන ලද්දක් දක්වා ද, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පනවන ලදු යි තරාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්දක් දක්වා ද, ඇවැතැයි නො ඇවැතක් දක්වා ද, නො ඇවැතැ යි ඇවැතක් දක්වා ද, ගරු ඇවැතැ යි ලුහු ඇවැතක් දක්වා ද, ලුහු ඇවැතැ යි ගරු ඇවැතක් දක්වා ද, අනවශෙෂ ඇවැතැ යි සාවශෙෂ ඇවැතක් දක්වා ද සාවශෙෂ ඇවැතැ යි අනවශෙෂ ඇවැතක් දක්වා ද, නොදුළු ඇවැතැ යි දුළු ඇවැතක් දක්වා ද, දුළු ඇවැතැ යි නොදුළු ඇවැතක් දක්වා ද, එහි අධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සඛ්‍යාභේදයෙහි අධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, ඒ දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රූපිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙයට කැමැති වවු යැ' යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සඛ්‍යාභේදක තෙමේ ආපායික ද නොරයික ද, කල්පස්ථ ද අනෙකිවිත් ද වේ.

තව ද උපාලි, මහණෙක් අධර්මයා යි ධර්මය දක්වා ද, ... දුළු ඇවැතැ යි නො දුළු ඇවැත දක්වා ද ... එහි අධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සඛ්‍යාභේදයෙහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, ...

තසම් අධිමුද්ධි හෙදෙ වෙමතිකො -පෙ-

තසම් ධම්මද්ධි -පෙ- තසම් ධම්මද්ධි හෙදෙ වෙමතිකො
-පෙ-

තසම් වෙමතිකො හෙදෙ අධිමුද්ධි -පෙ-

තසම් වෙමතිකො හෙදෙ ධම්මද්ධි -පෙ-

තසම් වෙමතිකො හෙදෙ වෙමතිකො චිනිධාය ද්ධි චිනිධාය
බ්බන් චිනිධාය රුචි චිනිධාය භාවං අනුසාවෙනි, සලාකං ගාහෙනි
'අයං ධම්මො අයං චිතයො ඉදං සජ්ඣාසනං ඉමං ගණනථ ඉමං
රොවෙථා'ති, අයමි ඛො උපාලි සඬහෙදකො ආපායිකො
නෙරයිකො කසපට්ඨා අනෙකිවෙතා.

12. “කතමො පන භනෙත සඬහෙදකො න ආපායිකො න
නෙරයිකො න කසපට්ඨා න අනෙකිවෙතා”ති.

“ඉධුපාලි භික්ඛු අධිමුද්ධි අධිමුද්ධි දීපෙනි, තසම් ධම්ම-
ද්ධි හෙදෙ ධම්මද්ධි අචිනිධාය ද්ධි අචිනිධාය බ්බන් අචිනිධාය
රුචි අචිනිධාය භාවං අනුසාවෙනි, සලාකං ගාහෙනි 'අයං ධම්මො
අයං චිතයො ඉදං සජ්ඣාසනං ඉමං ගණනථ ඉමං රොවෙථා'ති,
අයමි ඛො උපාලි සඬහෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න
කසපට්ඨා න අනෙකිවෙතා.”

සුන ව පරං උපාලි භික්ඛු ධම්මං ධම්මොති දීපෙනි තසම්
ධම්මද්ධි හෙදෙ ධම්මද්ධි -පෙ- අචිනායං අචිතයොති දීපෙනි,
-පෙ- චිතයං චිතයොති දීපෙනි, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන
අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, භාසිතං ලපිතං තථා-
ගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාවිණ්ණං තථා-
ගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි. ආවිණ්ණං තථාගතෙන

එහි අධිමයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ සංඝායනාදායක වෙමනික වූයේ ...

... එහි ධම්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ සංඝායනාදායක වෙමනික වූයේ ...,

එහි වෙමනික වූයේ, සංඝායනාදායක අධිමයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ ...

එහි වෙමනික වූයේ, සංඝායනාදායක ධම්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ ...

එහි වෙමනික වූයේ, සංඝායනාදායක වෙමනික වූයේ දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැයීම පිහිටුවා; රූපිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධම්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසන යැ, මෙය ගනිවු මෙයට කැමති වවු' යි අනුශ්ලාචණය කෙරේ ද, සලාකා ගන්වා ද, උපාලි, මේ සංඝායනාදක කෙමේ ආපායික ද තොරයික ද කල්පස්ථ ද අනෙකිව් ද වේ.

12. "වහන්ස, සංඝායනාදය කරන කවරෙක් වනාහි ආපායික නො වේ ද? තොරයික නො වේ ද? කල්පස්ථ නො වේ ද? අනෙකිව් නො වේ ද?" යි උපාලි කෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

(භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළු සේක:)

"උපාලි, මෙහි මහණ කෙම අධිමයා යි අධිමය දක්වා ද, එහි ධම්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝායනාදායක ධම්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, ඒ දෘෂ්ටිය නො පිහිටුවා, ඉවැයීම නො පිහිටුවා, රූපිය නො පිහිටුවා, අදහස නො පිහිටුවා, 'මේ ධම්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසන යැ මෙය ගනිවු, මෙයට කැමති වවු යැ' යි අනුශ්ලාචණය කෙරේ ද, සලාකා ගන්වා ද උපාලි, මේ සංඝායනාදක කෙමේ ආපායික නො වේ, තොරයික නො වේ, කල්පස්ථ නො වේ, අනෙකිව් නො වේ."

"තව ද උපාලි, මහණ කෙම ධම්මයා යි ධම්මය දක්වා ද, එහි ධම්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝායනාදායක ධම්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, ... අචිත්තය යැ යි අචිත්තය දක්වා ද, ... චිත්තයා යි චිත්තය දක්වාද තරාගතයන් විසින් නො වදරන ලද්ද නො දෙසන ලද්ද තරාගතයන් විසින් නො වදරන ලද්ද යි නො දෙසන ලද්ද යි දක්වා ද තරාගතයන් විසින් වදරන ලද්ද දෙසන ලද්ද තරාගතයන් විසින් වදරන ලද්ද යි දෙසන ලද්ද යි දක්වා ද, තරාගතයන් විසින් අනාවරණ දූය තරාගතයන් විසින් අනාවරණ දූයකැ යි දක්වා ද, තරාගතයන් විසින් අනාවරණ දූය තරාගතයන් විසින්

ආචීණ්ණං තථාගතෙනාති දිපෙනි, අපඤ්ඤානං තථාගතෙන අපඤ්ඤානං තථාගතෙනාති දිපෙනි, පඤ්ඤානං තථාගතෙන පඤ්ඤානං තථාගතෙනාති දිපෙනි, ආපක්ඛං ආපක්ඛිති දිපෙනි, අනාපක්ඛං අනාපක්ඛිති දිපෙනි, ගරුකං ආපක්ඛං ගරුකා ආපක්ඛිති දිපෙනි, ලහුකං ආපක්ඛං ලහුකා ආපක්ඛිති දිපෙනි, සාවසෙසං ආපක්ඛං සාවසෙසා ආපක්ඛිති දිපෙනි, අනවසෙසං ආපක්ඛං අනවසෙසා ආපක්ඛිති දිපෙනි, දුච්ඡුලං ආපක්ඛං දුච්ඡුලා ආපක්ඛිති දිපෙනි, අදුච්ඡුලං ආපක්ඛං අදුච්ඡුලා ආපක්ඛිති දිපෙනි, තසමිං ධම්මදිලඛි හෙතෙද ධම්මදිලඛි අවිනිධාය දිලඛිං අවිනිධාය ඛතඛිං අවිනිධාය රුචිං අවිනිධාය භාවං අනුසාවෙනි, සලාකං ගාහෙනි: “අයං ධම්මො අයං චිත්තයො ඉදං සංඤ්ඤාසනං ඉමං ගණ්හප්ඵ ඉමං රොවෙරා’ති, අයමපි ඛො උපාලි සංඝභෙදකො න ආපායිකො න තෙරයිකො න කසපවෙධා න අතෙකිවෙජාති.

තතිය භාණ්ඩාරං.

සංඝභෙදකකඛ්ඤාකං සත්තමං.¹

කඤ්ඤානං:

අනුපිපෙය අභිඤ්ඤාසා සුචුම්මාලො න ඉවජති
කසා වසා² අතිනිකො³ නිධ්මා ලාවෙ ව උබ්බහො
පුඤ්ජමඤ්ජපලාලඤ්ඤා භුසම්පුනඅතිහරෙ
ආයතිවිපි න වීයතති පිතරො ව පිතාමහා
හඤ්ජියො අනුරුද්ධො ව ආනන්දො හගු කිඤ්චිලො⁴
සකාමානො ව කොසලිං පරිභාසි කකුධෙන ව
පකාසෙසි පිතුනො ව පුරිසෙ සිලං නාලාගිරිං
තිකපඤ්ඤා ගරුකො හිත්ඤ්ඤා දුලලවිසෙන ව
තයො අට්ඨ පුන තිණි රාජි හෙතෙද සියා නු ඛො ති.

1. සංඝභෙදකකඛ්ඤාකං සත්තමං - මජ්ඣං.

2. වසා - මජ්ඣං.

3. නිකො - මජ්ඣං.

4. කිඤ්චිලො - ම.

ආචාර්ය දයෙකැ යි දක්වා ද, තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්ද තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්දකැ යි දක්වා ද, තරාගතයන් විසින් පනවන ලද්ද තරාගතයන් විසින් පනවන ලද්ද යි දක්වා ද, ඇවැත ඇවැතැ යි දක්වා ද, නො ඇවැත නො ඇවැතැ යි දක්වා ද, ගරු ඇවැත ගරු ඇවැතැ යි දක්වා ද, ළුහු ඇවැත ළුහු ඇවැතැ යි දක්වා ද, සාවගෙස ඇවැත සාවගෙස ඇවැතැ යි දක්වා ද, අනවගෙස ඇවැත අනවගෙස ඇවැතැ යි දක්වා ද, දුළුල් ඇවැත දුළුල් ඇවැතැ යි දක්වා ද, නො දුළුල් ඇවැත නො දුළුල් ඇවැතැ යි දක්වා ද, එහි ධර්මය යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි ධර්මය යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය නො පිහිටුවා, ඉවැසීම නො පිහිටුවා, රූපිය නො පිහිටුවා, අදහස නො පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ විනය යැ මේ භාෂ්‍යාසංකතය යැ මෙය ගතිවු, මෙයට කැමති වවු' යැ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, ආලාපා ගන්වා ද, උපාලිනි, මේ සංඝභෙදක තෙමේත් ආපායික නො වේ, තෙරයික නො වේ, කල්පස්ථායීත් නො වේ, අතෙකිවත් නො වේ" යැ යි වදළුසේක.

කෙවෙති බණවර යි.

සත්වැනි සංඝභෙදකඛන්ධක යි.

මේ එහි උද්දනය යැ:

අනුපිය වෙනෙහි දී ප්‍රකට භාෂා කුමාර කෙනෙක් පැවිදි වුහ. ඔවුන්ගෙන් එකෙක් සියුමැලි වුයේ පැවිද්දට නො කැමැති විය. කෙත් සැම ද වී වැසිරීම ද දිය ඇතුළට ගැන්ම ද දිය සම් කොට පැතිරවීම ද, නෙළීම ද ගොයම් කැපීම ද ඒවා ගෙන්වීම ද මිටි බැඳීම ද ගොයම් මැඟීම ද පිදුරු වෙන් කිරීම ද කාටු හැරීම ද හුළු ගැස්වීම ද වී ඇතුළට ගෙන්වීම ද කරන්නේ ය. මතුමත්තෙහිත් මෙය කළයුතු ය. කර්මාන්තයෝ අවසන් නො වෙත්. කර්මාන්ත අවසන් නො වී කිසියැදි ම පියවරු ද මුතුන්මත්තෝ ද කළුරිය කළාහ.

හඳිය ද අනුරුද්ධ ද ආනන්ද ද භාගු ද කිම්බල ද යන මොහු නික්ම ගියාහ. භාෂාමාතෘය බිඳින ලද්දේ ය. කොසඹා කුට්ටිට බුදුරජු වැඩියාහ. දෙවිදත් සෘද්ධියෙන් පිරිහුණේ ය. කකුඩ දෙවිසුතු විසින් එය පැවැසිණ. සංඝයා දෙවිදතු පිළිබඳ ව ප්‍රකාශනීය කම්ය කෙළේ ය. අරුසත් රජුගේ පියාගේ මරණය විය. දෙවිදත් බුදුරජුන් නසනුවට පුරුෂයන් යෙදවී ය. බුදුරජුන් මත්තෙහි හලක් පෙරැළී ය. නාළාගිරි ඇතු මෙහෙයැවී ය. ත්‍රික භොජනය පැනැවිණ. සංඝභෙදය ගරු අතුගලයෙකැ යි වදළුහ. දෙවිදත් සංඝයා බිත්තේ ය. සංඝයා හෙදයට තැත් කරනුයේ තුලැයි ඇවැතිත් බැඳේ. එක් පසෙක තිදෙනෙක් ද (අනිත් පසැ සිටු දෙනෙක් ද) අවවැන්නැ අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි. නැවැත මෙබඳු වාර තුනෙකි. සංඝාරාථිය වන අයුරු දක්විණ. සංඝභෙදය වන්නේ ද යි ප්‍රශ්න නැඟිණ, (බුදුරජුහු ඒ විසැළුහ.)

වහනකඩක.

ආගනතුකවත.

1. තෙත සමයෙන බුද්ධා හඟවා සාවස්ථිය. විහරති ජෙනවතෙ
අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙත බො සන සමයෙන ආගනතුකා
භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පවිසන්ති, ඡත්තපග්ගහිතාපි ආරාමං
පවිසන්ති, ඔඟුණ්ඩිතාපි ආරාමං පවිසන්ති, සීසෙපි විවරං කරිත්වා
ආරාමං පවිසන්ති, පාතියෙන, පි පාදෙ ධොවන්ති, වුඛස්තරෙ'පි
ආවාසිකෙ භික්ඛු න අභිවාදෙනති, න සෙනාසනං පුච්ඡන්ති.

අඤ්ඤතරොපි ආගනතුකො භික්ඛු අනර්ඝාචුක්ඛං විහාරං සථිකං
උග්ගාවෙත්වා කවාටං පණාමෙත්වා සහසා පාථිසි තස්ස උපරිපිට්ඨිතො
අභිබ්බෙත්වා පපති. සො භිතො විසසරමකාසි. භික්ඛු උපධාදිත්වා තං
භික්ඛු එතදවොචු: 'කිසය තං ආචුසො විසසරමකාසි'ති. අථ
බො සො භික්ඛු භික්ඛුතං එතමස්ස ආරොවෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු
අපිට්ඨා සතතුට්ඨා උජ්ජෙනා ඤාණවිමකා දික්ඛාකාමා තෙ
උජ්ජායකති බිසකති විපාවෙනති "කථං හි නාම ආගනතුකා භික්ඛු
සඋපාහනාපි ආරාමං පවිසස්සන්ති. ඡත්තපග්ගහිතාපි ආරාමං පවි-
සස්සන්ති -පෙ- න සෙනාසනං පුච්ඡස්සන්ති"

අථ බො තෙ භික්ඛු හඟවතො එතමස්ස ආරොවෙසු.

"සච්ච. කිර භික්ඛුවෙ ආගනතුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං
පවිසන්ති -පෙ- න සෙනාසනං පුච්ඡස්සන්ති"ති.

"සච්ච. හඟවා".

විහරති බුද්ධා හඟවා: "කථං හි නාම භික්ඛුවෙ ආගනතුකා
භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පවිසස්සන්ති -පෙ- න සෙනාසනං
පුච්ඡස්සන්ති. තෙතං භික්ඛුවෙ අපසසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං
වා භියොගාභාවාය. අථ බො තං අපසසන්නානෙඤ්ච අපසාදය
පසන්නානෙඤ්ච එකවරානං අඤ්ඤප්පනායා"ති. විහරතිත්වා ධම්මං කථං
කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති.

8

වහනකතකය

ආගන්තුක වත්

1. එ සමයෙහි භාගාවත් බුදුරජු සැවැත් තුවර නිසා දෙවරම් නම් වූ අනේපිඩු අරලෙහි වැඩවෙසෙති. එ සමයෙහි ආගන්තුක මහණු වහන් සතියව ද අරමට පිවිසෙත්, ඉස ලාගත් කුඩ ඇති ව ද අරමට පිවිසෙත්, හිස වසා පෙරවගෙන ද අරමට පිවිසෙත්, සිවුර හිසෙහි කොට ද අරමට පිවිසෙත්, බොන්නට තුඩු දියෙන් ද පා දෙවිත්, ආවාසයෙහි වූ වැඩි මාලු වහන්දෑ ද නො වදිත්, සෙනසුන් නො විවාරත්.

එක්තරා ආගන්තුක මහණෙක් ද හිසුන් විසින් නො වැස හරන ලද (පාළු වූ) වෙහෙරකට අගුල උගුළුවා දොරපළට විවර කොට වහා පිවිසියේ ය. උඩෙළිපත මත්තෙහි වූ සර්පයෙක් එ මහණුගේ උරහිසෙහි වැටුණේ ය. ඔහු බියපත් වූයේ මුර ගැයේ ය. මහණු ඔහු වෙතට දිවැවිත්, 'ඇවැත්නි, තෙපි කුමට මුරගැහු දෑ?' යි විචාළාහ. එවිට එ මහණ මහණුනට මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව් ද ලද පමණින් තෘප්ත වන්නේ ද, ලැස් ද ඉතා සුලු වරදෙහිත් කුතුස කරන්නේ ද, ශික්ෂාකාමීහු ද, ඔහු 'කෙසේ නම් ආගන්තුක මහණු වහන් ඇතිව ද අරමට පිවිසෙත් ද ... සෙනසුන් නො විවාරත් දෑ' යි ලාමක කොට සිතත්, අගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණු භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

"මහණෙනි, ආගන්තුක මහණු වහන් ඇති ව ද අරමට පිවිසෙත් ල ... සෙනසුන් නො විවාරත් ල ඒ සැබෑ දෑ?" යි අසාවදුළුසේක.

"සැබව භාගාවතුන් වහන්සැ" යි ඔහු පිළිවදන් දුන්හ.

"මහණෙනි, කෙසේ නම් ආගන්තුක මහණු වහන් සතියවත් අරමට පිවිසෙත් ද! ... සෙනසුන් නො ම විවාරත් ද, මහණෙනි, නො පහන් වුවන්ගේ පහන් බව පිණිස ද පහන් වුවන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩිමට ද කරුණු නො වේ. වැලිදු එය නො පහන් වුවන්ගේ නො පහන් බව පිණිස ද පහන් වූ ඇතැම් අයගේ වෙනස් බව පිණිස ද පවතී යැ" යි වෙසෙසින් ගැටුණේක. වෙසෙසින් ගරභා දහැමි කරා කොට හික්මුන් ඇමතුසේක.

තෙත හි භික්ඛවෙ ආගතතුකානං. භික්ඛුනං වසනං පඤ්ඤපෙක්ඝාමී යථා ආගතතුකෙහි භික්ඛුහි වසත්තබ්බං, ආගතතුකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා 'ඉද්දති ආරාමං පටිසික්ඝාමී'ති උපාහතා ඔවුඤ්චිතා නිවං කතං පඤ්ඤවෙතා ගහෙතා ඡන්තං අපණ්ණමෙතා සීයං විවරිතා සිසෙ විවරං බෙකි කරිතා සාධුතං අතරමානෙන ආරාමො පටිසික්ඛබ්බො. ආරාමං පටිසන්තොත සලලෙකඛ්ඛබ්බං. "කතං ආවාසිකා භික්ඛු පටික්ඝමකති"ති. යත් ආවාසිකා භික්ඛු පටික්ඝමකති උපට්ඨානසාලාය වා මණ්ඩප වා රුක්ඛමූලෙ වා තත් ගතං එකමන්තං පණ්ණා නික්ඛිපිතබ්බො, එකමන්තං විවරං නික්ඛිපිතබ්බං. පතිරූපං ආසනං ගහෙතා නිසිද්ධබ්බං. පානීයං පුච්ඡිතබ්බං. පරිභොජනීයං පුච්ඡිතබ්බං, "කතමං පානීයං කතමං පරිභොජනීයතති". සචෙ පානීයෙන අපො හොති පානීයං ගහෙතා පාතබ්බං. සචෙ පරිභොජනීයෙන අපො හොති පරිභොජනීයං ගහෙතා පාදු ධොවිතබ්බො. පාදු ධොවනෙන එකෙන හසෙන් උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං එකෙන හසෙන් පාදු ධොවිතබ්බො. න තෙනෙව හසෙන් උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං. න තෙනෙව හසෙන් පාදු ධොවිතබ්බො.

උපාහතපුඤ්ජනවොළකං පුච්ඡිතා උපාහතා පුඤ්ජිතබ්බො. උපාහතා පුඤ්ජනොතා පඨමං සුසෙකිත වොළකෙන පුඤ්ජිතබ්බො පච්ඡා අලෙලන. උපාහතවොළකං ධොවිතා එකමන්තං වික්ඝපෙත්තබ්බං. සචෙ ආවාසිකො භික්ඛු වූඨෙසා හොති අභිවාදෙතබ්බො. සචෙ නවකො හොති අභිවාදපෙතබ්බො.

සෙනාසනං පුච්ඡිතබ්බං 'කතමං මෙ සෙනාසනං පාපුණ්ණාති'ති. අජ්ඣාද්වුත්ථං වා අනජ්ඣාද්වුත්ථං¹ වා පුච්ඡිතබ්බං. ගොවරො පුච්ඡිතබ්බො අගොවරො පුච්ඡිතබ්බො. සෙඛසම්මතානි කුලානි පුච්ඡිතබ්බානි. වච්චට්ඨානං පුච්ඡිතබ්බං. පක්ඛාවට්ඨානං පුච්ඡිතබ්බං. පානීයං පුච්ඡිතබ්බං. පරිභොජනීයං පුච්ඡිතබ්බං. කතාරදණ්ණං පුච්ඡිතබ්බො. සඛ්ඤ්ඤා කතිකසණ්ඨානං පුච්ඡිතබ්බං 'කං කාලං පටිසික්ඛබ්බං කං කාලං නික්ඛම්මිතබ්බතති'.

2. සචෙ විහාරො අනජ්ඣාද්වුත්ථො හොති කවාටං ආකොටෙතා මුහුත්තං ආගමෙතා සට්ඨං උග්ගාවෙතා කවාටං පණ්ණමෙතා බහි සිතෙන නිලෙලාකෙතබ්බො². සචෙ සො විහාරො උක්ඛාපො හොති මඤ්ඤා වා මඤ්ඤා ආරොපිතො හොති, පිටෙ වා පිටං ආරොපිතං හොති, සෙනාසනං උපරිපුඤ්ජිතකං හොති. සචෙ උක්ඛාහති සොධෙතබ්බො. විහාරං සොධෙනොතා පඨමං භුමිමුත්ථරණං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤපටිපාදකා නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බො. භිසිඨිකොහනං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං.

1. අජ්ඣාද්වුත්ථං වා අනජ්ඣාද්වුත්ථං වා - මජ්ඣ.

2. උග්ගාකෙතබ්බො - ඔවු.

“මහණෙනි, යම්කිසි ආගන්තුක මහණුන් විසින් පැවැතියයුතු ද එසේ ඔවුනට වත් පනවන්නෙමි. මහණෙනි, ආගන්තුක මහණු විසින් ‘දැන් අරමට පිවිසෙන්නෙමි’ යි සලකා වහන් මුදු, පහත් කොට ගසා දමා ගෙන කුඩය ඉවත් කොට හිස විවර කොට හිසෙහි වූ සිවුර උරහිසෙහි කොට, මනාකොට නො යුතු වැ අරමපිවිසියැයුතු. අරමට පිවිසෙන්නා විසින් ‘ආවාසයෙහි නිවැසි මහණු කොහි පෙරළා ඇත්මෙන් ද?’ යි සැලකියයුතු. උවටත් හලෙහි හෝ මඩු වැ හෝ රුක්මුලා හෝ ඒ යම් තැනකට ආවාසික මහණු පෙරළා එක් ද, එහි ගොස් එක් පැත්තෙක පාත්‍රය තැබියැයුතු, එක් පැත්තෙක සිවුර තැබියැයුතු. සුදුසු අස්නක් ගෙන හිඳගතයුතු. බොන පැත්ත කවරේ ද? පරිභෝග ජලය කවරේ ද?” යි පැත්ත ද පරිභෝග ජලය ද විචාළයුතු. ඉදින් පැත්ත ප්‍රයෝජන වේ නම් පැත්ත ගෙන පියැයුතු. ඉදින් පරිභෝග ජලයෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම් එය ගෙන පා දෙවියැයුතු. පා දෙවින්නා විසින් එක් අතෙකින් දිය ඉස අනෙක් අතින් පා දෙවියැයුතු. එක ම අතින් පැත්ත ඉසීමත් පා දෙවීමත් නො කළයුතු.

වහන් පිසිනා රෙදි කඩ විවාරා, වහන් පිසදමියැයුතු. වහන් පිසින්නා විසින් පළමු කොට වියැළි රෙදි කඩින් ද පසු වැ තෙත් කඩින් ද පිසදමියැයුතු. වහන් පිසිනා රෙදි කඩ සෝද එක් පැත්තෙක වැනියැයුතු. ආවාසික මහණ තෙම වැඩිමහලු වී නම්, වැන්දයුතු. නවක වේ නම් වැන්දවියැයුතු.

‘මට කවර සෙනස්නෙක් පැමිණේ ද?’ යි සෙනස්න විචාළ යුතු. ‘පළමු කිසිවකු වුසු එකෙක් ද? නැත නො වුසු එකෙක් ද?’ යි විචාරා දතයුතු. ගොවරය (පිඩු සිඟා යායුතු තැන) අගොවරය (පිඩු සිඟා නො යායුතු තැන) විචාරා දතයුතු. සෙටසමිත කුලයෝ (මහත් සැදහැනි එහෙත් දිළිඳු වූ ගෙවල්) විචාරා දත යුතු. වැසිකිළි කෙසකිළි පිහිටි තැන විචාරා දතයුතු. බොන පැත්ත ඇති තැන විචාළයුතු, සෙසු පරිභෝගයට ගතයුතු ජලය ඇති තැන අසා දතයුතු. සැරයැටිය ඇති තැන අසා දතයුතු. ‘කවර වෙලාවෙක ගම් වැදියැයුතු ද? කවර වෙලාවෙක ගමින් නික්මියැයුතු ද?’ යි සබ්බසාගේ කතිකා නියමය විචාළයුතු.

2. ඉදින් විහාරය කිසිවකු නො වුසු එකෙක් වේ නම්, දෙරපඵටිව කවටු කොට මොහොතක් බලා සිට අගුළු උගුළුවා දෙරපඵටි විවර කොට පිටතැ සිටියහු විසින් පිරික්සා බැලියැයුතු. ඉදින් ඒ වෙහෙර කැලී කසල සහිත වී නම්, ඇදෙක ඇදෙක් නංවන ලද්දේ හෝ පුටුවෙක පුටුවක් නංවන ලද්දේ වේ ද, සෙනස්න මත (ඇඳ පුටු මත) ඇතිරිලි ආදිය ගොඩ ගසන ලද්දේ වී නම්, ඉදින් හැක්කේ නම් ගුඩ කළයුතු. විහාරය ගුඩ කරන්නා විසින් පළමු කොට බුමුතුරුණු බැහැර කොට පසෙක තැබියැයුතු. ඇඳ පා අලු බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. බිසි ද කොට්ට ද බැහැර කොට පසෙක තැබියැයුතු.

නිසිද්දනපව්වසාරණං නිහරිතො එකමන්තං නිකත්තිපිතබ්බං මණේන නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්නො අසඬ්ඛව්වන්නො එකමන්තං නිකත්තිපිතබ්බං. පියං නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්නො අසඬ්ඛව්වන්නො නිහරිතො එකමන්තං නිකත්තිපිතබ්බං. කවාටපිට්ඨං නිහරිතො එකමන්තං නිකත්තිපිතබ්බං. ඛෙළුමලලකො නිහරිතො එකමන්තං නිකත්තිපිතබ්බං. අපරෙක්ඝනඵලකං නිහරිතො එකමන්තං නිකත්තිපිතබ්බං.

සචෙ විහාරෙ සන්නාහකං හොති උලලොකා පයමං ඔහාරෙතබ්බං. ආලොකසන්ධිකණ්ණොගා පමජ්ජිතබ්බං. සචෙ ගෙරුකපරිකම්භකතා භික්ඛු කණ්ණකිතා හොති වොළකං තෙමෙතො පිළෙතො පමජ්ජිතබ්බං. සචෙ කාළුවණ්ණකතා භූමි කණ්ණකිතා හොති වොළකං තෙමෙතො පිළෙතො පමජ්ජිතබ්බං. සචෙ අකතා හොති භූමි උදකෙන පරිපොසිතො සම්මජ්ජිතබ්බං¹. 'මා විහාරො රජෙන උභයඤ්ඤි'ති. සඬ්ඛාර විවිතිතො එකමන්තං ජබ්බිතබ්බං.

භූමිමාර්ජණං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාටෙතො අතිහරිතො යරාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මණ්ඩපට්ඨාදකා ඔතාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යරායානෙ යපෙතබ්බං. මණේන ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාටෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්නො අසඬ්ඛව්වන්නො යරායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පියං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාටෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්නො අසඬ්ඛව්වන්නො අතිහරිතො යරායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. කවාටපිට්ඨං අතිහරිතො යරායානෙ නිකත්තිපිතබ්බං භිසිඛිමොග්ගනං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාටෙතො අතිහරිතො යරායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. නිසිද්දනපව්වසාරණං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාටෙතො අතිහරිතො යරායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. ඛෙළුමලලකො ඔතාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යරායානෙ යපෙතබ්බං. අපරෙක්ඝනඵලකං ඔතාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යරායානෙ යපෙතබ්බං.

3. පක්ඛවිවරං නිකත්තිපිතබ්බං. පක්ඛං නිකත්තිපන්නො එකෙන හත්තෙන පක්ඛං ගහෙතො එකෙන හත්තෙන හෙට්ඨාමණ්ඩං වා හෙට්ඨාපියං වා පරාමසිතො පක්ඛං නිකත්තිපිතබ්බං. න ව අනාසුරිතාය² භූමියා පක්ඛං නිකත්තිපිතබ්බං. විවරං නිකත්තිපන්නො එකෙන හත්තෙන විවරං ගහෙතො එකෙන හත්තෙන විවරවංසං වා විවරරජ්ජං වා පමජ්ජිතො පාරතො අනං ඔරතො හොගං කතො විවරං නිකත්තිපිතබ්බං.

1. පමජ්ජිතබ්බං - සිදු.

2. අනාසුරිතාය - මජ්ඣිම, පිටු.

භිදිනා ඇතිරිය ද පසතුරුණ ද බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. ඇඳ පහන් කොට (කිසිවෙක) නො ගාවා නො ගවා බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු, පුටුව පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගවමින් මනාව බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. කවාට පෘෂ්ඨය (දෙරපළු පිට) බැහැර කොට එක් පසෙක තැබිය යුතු. කෙළමලාව (පඬික්කම) බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. අපාශ්‍රයන ඵලකය (හේත්තුවන පුවරුව) බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු.

ඉදින් විහාරයෙහි මකුළුදල් වේ නම්, පළවුවෙන් ඉහළ සිට ඉවත් කළ යුතු. ඇතුළත පිටත වාකවුළු ද ගැබ් සතර කොන් ද පිස දමිය යුතු. ඉදින් ගුරු පිරියම් කළ බිත්තිය කුණු වැනි ඇත් නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා එයින් පිස දමිය යුතු. ඉදින් කළුපැහැ කරන ලද බිත්තිය කුණු වැනි ඇත්තේ නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා පිස දමිය යුතු. ඉදින් බිම (ගුරු ආදී කිසිවෙකින්) පිරියම් නො කරන ලද නම්, 'වෙහෙර දුට්ඨලෙන් නො වැනේවා' යි සිතා දිය ඉස බිම ඇමැත් දිය යුතු. කැලි කසළ එක් රැස් කොට පසෙක දමිය යුතු.

බුඩුතුරුණ අවචේ තවා (වියළා) ඉද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පතවා තුඩුණු පරිදි ම පැතැවිය යුතු. ඇඳ පාදු වියළා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තන්හි තැබිය යුතු. ඇඳ අවචේ දමා ඉද්ධ කොට ගසාදමා පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගවමින් මනාව ඇතුළට ගොස් කලින් තුඩුණු තැන පැතැවිය යුතු. පුටුව අවචේ ලා ඉද්ධ කොට ගසාගෙළා පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නොගවමින් ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තැන පැතැවිය යුතු. දෙරපළුපිට ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තැන ම තැබිය යුතු. බිසි ද කොට්ට ද අවචේ ලා ඉද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩු තන්හි ම පැතැවිය යුතු. ඉදිනා ඇතිරි ද පසතුරුණ ද අවචෙන් තවා ඉද්ධ කොට ගසා ගෙළා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩු තැන පැතැවිය යුතු. කෙළමලාව අවචේ ලා තවා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තැන තැබිය යුතු. හේත්තුවන පුවරුව අවචේ ලා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තැන ම තැබිය යුතු.

3. පා සිවුරු බහා තැබිය යුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට හෝ පරාමර්ශනය කොට (අත ගා) පාත්‍රය තැබිය යුතු. (පැදුරු ඇ කිසිවක්) නො අතුළු බිමැ පාත්‍රය නො තැබිය යුතු. සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන එක් අතෙකින් සිවුරුවස (සිවුර දමන උණ දණ්ඩ) හෝ සිවුරු රැහැන (සිවුර දමන රැහැන) හෝ පිස දමා සිවුරු කොන පිටතට ද සිවුරු නැමීම තමා දෙකට ද වැටෙන සේ කොට සිවුර තැබිය යුතු.

සථෙ පුරුෂස්මා සරජා වාතා වායනති පුරුෂස්මා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සථෙ පච්ඡිස්මා සරජා වාතා වායනති පච්ඡිස්මා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සථෙ උක්ඛරා සරජා වාතා වායනති උක්ඛරා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සථෙ දක්ඛිණා සරජා වාතා වායනති දක්ඛිණා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සථෙ ඕනකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතඛබ්බා, රක්ඛං ඵකෙතඛබ්බා. සථෙ උණ්හකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා, රක්ඛං විවරිතඛබ්බා.

සථෙ පරිවේණං උක්ඛාපං හොති පරිවේණං සමමජ්ජිතඛබ්බා. සථෙ කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති කොට්ඨකො සමමජ්ජිතඛබ්බා. සථෙ උපට්ඨානසාලා උක්ඛාපා හොති උපට්ඨානසාලා සමමජ්ජිතඛබ්බා. සථෙ අඤ්ඤාලා උක්ඛාපා හොති අඤ්ඤාලා සමමජ්ජිතඛබ්බා. සථෙ විච්චකුට්ඨි උක්ඛාපා හොති විච්චකුට්ඨි සමමජ්ජිතඛබ්බා.

සථෙ පානියං න හොති පානියං උපට්ඨපෙතඛබ්බා. සථෙ පරිභොජනියං න හොති පරිභොජනියං උපට්ඨපෙතඛබ්බා. සථෙ ආවමනකුමහියා උදකං න හොති ආවමනකුමහියා උදකං ආසිඤ්චිතඛබ්බා.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ ආගන්තුකානං භික්ඛුනං වත්තං යථා ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි වත්තිතඛබ්බනති.¹

ආවාසිකවත්තං

4. තෙන ඛො පන සමයෙන ආවාසිකා භික්ඛු ආගන්තුකෙ භික්ඛු දිස්වා නෙව ආසනං පඤ්ඤපෙතති න පාදෙදකං න පාදපිටං න පාදකට්ඨිකං² උපතික්ඛිපතති, න පච්චුග්ගන්තවා පක්ඛට්ඨිරං පටිගණන්තති, න පානියෙන පුච්ඡන්ති. වුඩ්ඪතරෙ, පි ආගන්තුකෙ භික්ඛු න අභිවාදෙතති න සෙනාසනං පඤ්ඤපෙතති. යෙ තෙ භික්ඛු අස්ථිව්ජා සන්තුට්ඨා ලජ්ජන්තො කුක්ඛවිච්චා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: කථං හි නාම ආවාසිකා භික්ඛු ආගන්තුකෙ භික්ඛු දිස්වී නෙව ආසනං පඤ්ඤපෙතන්තති -පෙ- න සෙනාසනං පඤ්ඤපෙතන්තති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමස්සං ආරොචෙසුං.

1. සමා, වික්ඛිතඛබ්බා- මජ්ඣ., (ඵවං සබ්බස්ස)

2: පාද කට්ඨිකං හිමු.

ඉදින් පෙර දිගට අයත් දුර්ව සහිත වාතයෝ හමන් නම්, පෙරදිග දිගට වාතයෝ වසා දමියයුතු. ඉදින් පැයම් දිගට අයත් දුර්ව සහිත වාතයෝ හමන් නම්, පැයම් දිගට වාතයෝ වසාදමියයුතු. ඉදින් උතුරු දිගට අයත් දුර්ව සහිත වාතයෝ හමන් නම්, උතුරු දිගට වාතයෝ වසාලියයුතු. ඉදින් දකුණු දිගට දුර්ව සහිත වාතයෝ හමන් නම්, දකුණු දිගට වාතයෝ වසා තැබියයුතු ඉදින් ශීතකාලය වේ නම්, දඟවල් වාතයෝ වසා විවැරියයුතු, රූ වැසියයුතු. ඉදින් උෂ්ණකාලය වේ නම්, දඟවල් වාතයෝ වසා වැසියයුතු, රූ විවැරියයුතු.

ඉදින් පිරිවෙන කැලි කසළ සහිත වේ නම්, පිරිවෙන හැමැන්ද යුතු, ඉදින් දෙරටුව (දෙර කොටුව) කසළ සහිත වී නම්, එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් උවටන් හල කසළ සහිත වී නම්, උවටන් හල හැමැන්දයුතු. ඉදින් ගිනිහල් ගෙය කසළ සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. ඉදින් වැසිකිළිය කැලි කසළ සහිත වී නම්, එය හැමැන්දයුතු.

ඉදින් බොන පැන් නො වේ නම්, එය එළවා තැබියයුතු. ඉදින් පරිභෝග පැන් නො වේ නම්, එය එළවා තැබියයුතු. ඉදින් මල දෙවා හරනා දිය සඳහා ඇති කළයේ ජලය නො වේ නම්, එහි එය වත්කළයුතු.

මහණෙනි, යම් සේ ආගන්තුකයන් විසින් පැවැත්වියයුතු ද, මේ ඒ ආගන්තුක භික්ෂූන්ගේ වන යි.

ආවාසිකවත්

4. එ යමයෙහි වනාහි ආවාසික භික්ෂූහු ආගන්තුක භික්ෂූන් දක අසුන් නො ම පනවත්, පාදෝනා දිය ද පාළුවු ද පාද කයලිකාව ද නො ම එළවාකබත්. පෙරගමන් කොට පාසිවුරු නො ම පිළිගනිත්. බොන පැනින් නො ම විවැරත්. වැඩිමහලු වූ ද ආගන්තුක භික්ෂූන් දක නො ම වදිත්, සෙනසුන් නො ම පනවත්. අල්පෙව් වූ ලද දැයින් සතුටු වන, ලස් වූ, සුළු වරදෙහි ද කුතුසි කරන, ශික්ෂාකාමී යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු 'කෙසේ නම් ආවාසික මහණහු ආගන්තුක මහණුන් දක අසුන් නො ම පනවත් ද ... සෙනසුන් නො ම පනවත් ද' යි ලාමක කොට කියත්, නින්දා කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාගාවතුන් වහන්සේට මෙවන් සැල කළහ.

“සව්‍යං කිර හික්ඛවෙ -පෙ-”

‘සව්‍යං හගවා’ -පෙ-

විගර්හිතා ධම්මං කථං කතා හික්ඛු ආමනෙතයි:

“තෙන හි හික්ඛවෙ ආවාසිකානං හික්ඛුනං වත්තං පඤ්ඤපෙසසාමී යථා ආවාසිකෙහි වත්තිතබ්බං:

5. “ආවාසිකෙන හික්ඛවෙ හික්ඛුනා ආගන්තුකං හික්ඛුං වූඛථතරං දිස්වා ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං උපතික්ඛිපිතබ්බං. පච්චුග්ගොත්තා පක්ඛවිවරං පටිග්ගහෙතබ්බං. පානියෙන පුළිච්ඡිතබ්බං. සවෙ උස්සහති උපාහනා පුඤ්ඤිතබ්බං. උපාහනා පුඤ්ඤනොග්ගන පඨමං සුසෙකින වොළුකෙන පුඤ්ඤිතබ්බං, පට්ඨා අලෙලින උපාහනපුඤ්ඤනවොළුකං ධොවිතා එකමනාං වික්ඛපෙස්ස-තබ්බං. ආගන්තුකො හික්ඛු වූඛථතරො අභිවාදෙතබ්බං. සෙනාසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං එතං තෙ සෙනාසනං පාපුණාතිති. අජ්ඣාචුජං වා අනාජ්ඣාචුජං වා ආවික්ඛිතබ්බං. ගොවරො ආවික්ඛිතබ්බං, අගොවරො ආවික්ඛිතබ්බං. සෙට්ඨමිත්තානි කුලානි ආවික්ඛිතබ්බානි. වළ්චට්ඨානං ආවික්ඛිතබ්බං. පස්සාවට්ඨානං ආවික්ඛිතබ්බං, පානියං ආවික්ඛිතබ්බං, පරිභොජනියං ආවික්ඛිතබ්බං, කන්තරදණ්ණං ආවික්ඛි-තබ්බං. සඛ්ඤ්ඤ කතිකසණ්ඨානං ආවික්ඛිතබ්බං ඉමං කාලං පටිසිතබ්බං ඉමං කාලං නික්ඛම්මිතබ්බනති.

සවෙ නවකො භොති නිසින්නකෙන ආවික්ඛිතබ්බං: “අත්‍ර පක්ඛං නික්ඛිපාහි, අත්‍ර විවරං නික්ඛිපාහි, ඉදං ආසනං, නිසිද්ඪි”ති. පානියං අවික්ඛිතබ්බං, පරිභොජනියං ආවික්ඛිතබ්බං, උපාහනපුඤ්ඤන වොළුකං ආවික්ඛිතබ්බං. ආගන්තුකෙන හික්ඛුනා අභිවාදෙතබ්බං. සෙනාසනං ආවික්ඛිතබ්බං. ‘එතං තෙ සෙනාසනං පාපුණාති’ති, අජ්ඣාචුජං වා අනාජ්ඣාචුජං වා අවික්ඛිතබ්බං. ගොවරො ආවික්ඛි-තබ්බං, අගොවරො ආවික්ඛිතබ්බං, සෙට්ඨමිත්තානි කුලානි ආවික්ඛිතබ්බානි, වළ්චට්ඨානං ආවික්ඛිතබ්බං, පස්සාවට්ඨානං ආවික්ඛි-තබ්බං, පානියං ආවික්ඛිතබ්බං, පරිභොජනියං ආවික්ඛිතබ්බං, කන්තරදණ්ණං ආවික්ඛිතබ්බං. සඛ්ඤ්ඤ කතිකසණ්ඨානං ආවික්ඛිතබ්බං ඉමං කාලං පටිසිතබ්බං ඉමං කාලං නික්ඛම්මිතබ්බනති.

ඉදං ධො හික්ඛවෙ ආවාසිකානං හික්ඛුනං වත්තං යථා ආවාසිකෙහි හික්ඛුති වත්තිතබ්බනති.

“මහණෙනි, සැබෑ ද ... යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුණේය.

“සත්‍යය, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි ඒ භික්ෂුහු කීහ...

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහම් කරා කොට, භික්ෂුන් ඇමතුවේය.

“මහණෙනි, එසේ වී නම් ආවාසික මහණුන් විසින් යම්සේ පැවතියයුතු ද, එසේ ආවාසික භික්ෂුනට වන පනවන්නෙමි” යි වද්‍යා මෙසේ වත් පැනැවුණේය.

5. “මහණෙනි, ආවාසික මහණුහු විසින් වැඩිමහලු අංගනතුක මහණක්හු දක, අස්නක් පැනැවියයුතු. පාදෝනා දිය ද, පාපුටුව ද, පාදකංචලිකාව ද එළවාතැබියයුතු. පෙරගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගතයුතු. පැතින් විවෘළයුතු. හැකි වේ නම්, පාවහන් පිස දමියයුතු, පාවහන් පිසදමන්නහු විසින් පළමු කොට වියැළි රෙදි කඩෙකින් පිස දමියයුතු, පසු වූ තෙත් රෙදි කඩින් පිස දමියයුතු. පාවහන් පිස්නා රෙදි කඩ සෝද පසෙක (විසාසජේ-කඩ්ඩා) වැතිය යුතු. අංගනතුක මහණ තෙම වැඩිමහලු වී නම්, වැන්දියුතු, ‘මේ සෙනස්න ඔබට පැමිණෙතැ’ යි සෙනස්න පැනැවිය යුතු. සෙනස්න අත්කෙනතු වූසු හෝ නො වූසු එකක් ද යන්න දන්විය යුතු. ගොවරස්ථාන දන්වියයුතු. අගොවර ස්ථාන ද දන්වියයුතු. සෙබසමුඛ කුල (අසෝ නමැ යි) දන්වියයුතු. වැසිකිළිය ඇති තැන කියයුතු, කැසිකිළිය ඇති තැන කියයුතු. බොන පැත් ඇති තැන කියයුතු. පරිභොග ජලය ඇති තැන කියයුතු. සැරයැවිය ඇති තැන කියයුතු. ‘මේ වේලෙහි ගම් පිවිසියයුතු, මේ වේලෙහි ගමින් නික්ම යෑ යුතු යැ’ යි සබ්බසාමේ කතිකා නියමය කියයුතු.

ඉදින් අංගනතුක මහණ නවක වී නම්, තමා හිඳ ‘මෙහිම පාත්‍රය තබව, මෙහි සිවුර තබව, මේ අස්න ය, මෙහි හිඳගනු-ව” යි කියයුතු. බොන පැත් ඇති තැන කියයුතු. පරිභොග ජලය ඇති තැන කියයුතු. පාවහන් පිස්නා රෙදිකඩ පෙත්විය යුතු. නවක වූ අංගනතුක මහණුහු ලවා ආවාසික වූ තෙමේ වැන්දවියයුතු. ‘මේ සෙනස්න ඔබට පැමිණෙතැ’ යි සෙනස්න පෙත්වියයුතු. සෙනස්න එයින් පෙර කිසිවකු වූසු හෝ නො වූසු තැනෙක් ද යන්න කියයුතු. ගොවරස්ථාන ද අගොවර ස්ථාන ද දන්වියයුතු. සෙබසමුඛ කුල දන්වියයුතු. වැසිකිළිය පෙත්වියයුතු. කැසිකිළිය පෙත්වියයුතු. බොන පැත් පෙත්වියයුතු, පරිභොග ජලය පෙත්වියයුතු. සැරයැවිය පෙත්වියයුතු, ‘මේ පිවිසියයුතු කාලය, මේ නික්මියයුතු කාලයැ යි සබ්බසාමේ කතිකා නියමය කියයුතු.

මහණෙනි, යම් සේ ආවාසික භික්ෂුන් විසින් පැවැතියයුතු ද, මේ එසේ වූ ආවාසික භික්ෂුන් පිළිබඳ වන යි.

ගමිකවතන.

6. තෙන බො පන සමයෙන ගමිකා භික්ඛු දරුහණ්ඩං මහනිකාහණ්ඩං අපට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං විවරිතා සෙනාසනං අනාපුට්ඨා පක්කමනති. දරුහණ්ඩං මහනිකාහණ්ඩං නස්සති. සෙනාසනං අගුහං හොති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිට්ඨා ලජ්ජනො කුක්කුච්චකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාටෙනති. කරං හි නාම ගමිකා භික්ඛු දරුහණ්ඩං මහනිකාහණ්ඩං අපට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං විවරිතා සෙනාසනං අනාපුට්ඨා පක්කමිස්සනති, දරුහණ්ඩං මහනිකාහණ්ඩං නස්සති සෙනාසනං අගුහං හොතිති.

අරං බො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන් ආරොපෙසු.

“සච්ච නිර භික්ඛවෙ -පෙ-”

“සච්ච. හගවා” -පෙ-

විගරහිතා ධම්මිකරං කතා භික්ඛු ආමනෙහසි:

“තෙන හි භික්ඛවෙ ගමිකානං භික්ඛුනං වතං පඤ්ඤපෙසාමි යථා ගමිකෙහි භික්ඛුති වත්තනබ්බං.”

7. ගමිකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුතා දරුහණ්ඩං මහනිකාහණ්ඩං පට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං ඵලෙකා සෙනාසනං ආපුට්ඨිතා පක්කමිතබ්බං. සච්ච භික්ඛු න හොති. සාමණෙරො ආපුට්ඨිතබ්බං. සච්ච සාමණෙරො න හොති. ආරාමිකො ආපුට්ඨිතබ්බං. සච්ච ආරාමිකො න හොති. උපාසකො ආපුට්ඨිතබ්බං. සච්ච න හොති භික්ඛු වා සාමණෙරො වා ආරාමිකො වා උපාසකො වා චතුසු පාසාණෙසු මඤ්ඤිං පඤ්ඤපෙකා මඤ්ඤි මඤ්ඤිං ආරොපෙතා පිට්ඨෙ පිට්ඨං ආරොපෙකා සෙනාසනං උපරි පුඤ්ඤං කරිතා දරුහණ්ඩං මහනිකාහණ්ඩං පට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං ඵලෙකා පක්කමිතබ්බං.

සච්ච විහාරො ඔවස්සති සච්ච උස්සහති ඡාදෙතබ්බං. උස්සකකං වා ඤාතබ්බං නිනති නු බො විහාරො ඡාදිට්ඨොති. එවිකෙකං ලහෙථ ඉමෙවිතං කුසලා. නො චෙ ලහෙථ යො දෙයො අනොවස්සකො හොති, තතථ චතුසු පාසාණෙසු මඤ්ඤිං පඤ්ඤපෙකා මඤ්ඤි මඤ්ඤිං ආරොපෙකා පිට්ඨෙ පිට්ඨං ආරොපෙකා සෙනාසනං උපරි පුඤ්ඤං කරිතා දරුහණ්ඩං මහනිකාහණ්ඩං පට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං ඵලෙකා පක්කමිතබ්බං.

ගමික වත්

6. එ සමයෙහි ගමික (ගමන් යන) භික්ෂු ලිබ්බු මැටිමුට්ටා බඩු සුරක්ෂිත කොට නො තබා දෙරවල් ද වාකවුළු ද හැර දමා සෙනස්න කිසිවකුටත් නො පවරා නික්මයෙන්. ලි බඩු ද මැටිමුට්ටා බඩු ද නැසෙයි. සෙනස්න නො රැකුණේ ද වෙයි. අල්පෙව්ස් වූ ලජ්ජි වූ ශික්ෂාකාමී වූ කුකුස් කරන්නා වූ යම් භික්ෂු කෙනෙක් වෙන් ද, ඔහු "කෙසේ නම් ගමික භික්ෂු ලිබ්බු මැටිමුට්ටා බඩු සුරක්ෂිත කොට අහුරා නො තබා දෙරවල් ද වාකවුළු ද විවර කොට සෙනස්න රැක ගන්නට කිසිවකුටත් නො පවරා නික්ම යන්නාහු ද, ලිබ්බු මැටිබඩු නස්තේ ද, සෙනස්න නො රැකුණේ වේ ද" යි ලාමක කොට කියත්, නිකු කෙරෙන්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළාහ.

"මහණෙනි, සැබෑ ද? ... යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

"භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑවැ යි භික්ෂුහු කීහ...

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරහා, දහමේ කපා කොට, භික්ෂුන් බණවා,

"මහණෙනි, එසේ වී නම්, යම්සේ ගමික භික්ෂුන් විසින් පැවැතියයුතු ද, එසේ ගමික භික්ෂුන්ට වත් පනවන්නෙමි" යි වද්දා ගමික වන පැනැවුසේක.

7. "මහණෙනි, ගමික මහණහු විසින් ලිබ්බු ද මැටිමුට්ටා බඩු ද සුරැකි කොට තැබියයුතු. දෙරවල් වාකවුළු වසා සෙනස්න රැක ගන්නට කෙනකුට දන්වා නික්මිය යුතු. භික්ෂුනමක් (එහි) නො වී නම්, හෙරණ තෙම දන්විය යුතු (හෙරණහට ඒවා රැක ගන්නට පැවැරිය යුතු), හෙරණෙක් නො සිටී නම්, ආරාමික තෙම (ආරාමිකයාට) දන්විය යුතු. ආරාමිකයෙක් නො වී නම්, උපාසකයකුට දන්විය යුතු. මහණෙක් හෝ හෙරණෙක් හෝ ආරාමිකයෙක් හෝ උපාසකයෙක් හෝ නො වී නම්, ගල් සැරක් උඩ ඇඳ පනවා, ඇඳ මත තව ඇඳක් නංවා, පුටුවක් මත පුටුවක් නංවා, සෙනස්න මතුයෙහි ගොඩ ගසා ලිබ්බු මැටිබඩු එහි සුරැකි කොට අහුරා තබා දෙරවල් වාකවුළු වසා තබා නික්මිය යුතු.

විහාරය තෙමේ නම්, හැකි නම් (උච්ඡාදයකින්) වැසිය යුතු. 'කෙසේ නම් විහාරය සෙවිලි කරනු ලබන්නේ ද' යි උත්සාහ හෝ කළයුතු. මෙසේන් මෙය ලබන්නේ නම්, (මෙය සිදු වන්නේ නම්) මෙසේ මෙය මැනැව්. ඉඳින් නො ලබන්නේ නම් යම් පැත්තෙක් නො තෙමෙන්නේ වේ නම්, එහි ගල් සකරක් මත ඇඳක් පනවා, ඒ ඇඳ මත තව ඇඳක් නංවා පුටුවක් උඩ පුටුවක් නංවා, සෙනස්න මත ලි බඩුන් මැටි බඩුන් ගොඩ ගසා සුරැකි කොට තබා දෙරවල් වාකවුළු වසා තබා නික්මිය යුතු.

සචේ සමෙකා විහාරො ඔව්හසති සචේ උසසහති සෙනාසනං ගාමං අතිහරිතබ්බං. උසසුඤ්ඤං වා කාතබ්බං කිනතී නු ටො සෙනාසනං ගාමං අතිහරියෙථාති. එවිකේදිතං උහෙථ ඉචේවිතං කුසලං. නො චේ උහෙථ අපේක්ඛාකාසෙ වතුසු පාසාණෙසු ඔක්ඛං පඤ්ඤාපෙත්වා මඤ්ඤි මඤ්ඤි ආරොපෙත්වා පියෙ පියං ආරොපෙත්වා සෙනාසනං උපරි පුඤ්ඤං කරිත්වා දරුහණං මනර්කානණං පටිසාමෙත්වා තිණෙන වා පණෙණෙන වා පටිච්ඡාදෙත්වා පක්කමිතබ්බං අපෙචනාම අබ්බානීපි සෙසෙයසුනති.

ඉදං ටො භික්ඛවෙ ගමිකානං භික්ඛුනං විත්තං යථා ගමිකෙහි වපනිතබ්බතති.

8. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු හත්තග්ගෙ න අනුමොදන්ති. මුණ්ණසා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම සමණා සකාපුඤ්ඤා හත්තග්ගෙ න අනුමොදියන්ති”ති. අසේසාසු ටො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං. අථ ටො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසු.

අථ ටො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙහයි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හත්තග්ගෙ අනුමොදිතුන්ති”.

අථ ටො තෙසං භික්ඛුනං එතදභොයි “තෙන නු ටො හත්තග්ගෙ අනුමොදිතබ්බතති”. හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසු. අථ ටො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙහයි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ථෙරෙන භික්ඛුනා හත්තග්ගෙ අනුමොදිතුන්ති”.

තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරස්ස සුගස්ස සඤ්ඤානං භොති. ආයස්මා සාරිපුත්තො සඤ්ඤාතෙරො භොති. භික්ඛු ‘හගවතා අනුඤ්ඤානං ථෙරෙන භික්ඛුනා හත්තග්ගෙ අනුමොදිතුන්ති’, ආයස්මා සාරිපුත්තං එතකං ඔභාය පක්කමිංසු. අථ ටො ආයස්මා සාරිපුත්තො තෙ මනුස්සෙ පටිසම්මොදිත්වා පච්ඡා එකකොච අගමායි. අද්දසා ටො හගවා ආයස්මා සාරිපුත්තං දුරතොච ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන ආයස්මා සාරිපුත්තං එතදචොච: “කචචී සාරිපුත්ත හත්තං ඉදං අභොයි”ති. “ඉදං ටො හතොන හන්තං අභොයි. අපි ව ටං භික්ඛු එකං ඔභාය පක්කන්තා”ති.

ඉදින් සියලු විභාරය තෙමේ නම්, හැක්කේ නම්, සෙනස්න ගමට ගෙන යායුතු. කෙසේ නම් සෙනස්න ගමට ගෙනයනු ලබන්නේ දැ යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු යි. ඉදින් මෙය මෙසේ ලබන්නේ නම් ඒ මැනවි. ඉදින් නො ලබන්නේ නම්, එළිමහනෙහි ගල් යතරක් උඩ ඇඳක් පනවා ඒ ඇඳෙහි ඇඳක් නංවා පුටුවෙක පුටුවක් නංවා සෙනස්න මත ලිබවුන් මැව්බවුන් එක්රැස් කොට (එකට ගොඩගසා) සුරැකි කොට 'යටත්පිරිසෙයින් ලිබවුල අවියවවත් ඉතිරි වන්නේ නම් මැනවි' යි පෘණයෙන් හෝ කොළවලින් හෝ වසා තබා ගික්මැ යායුතු.

මහණෙනි, යම්කෙසේ ගම්කයන් විසින් පැවැතියායුතු ද මේ ඒ ගමක භික්ෂුන් පිළිබඳ වන යි".

8. එසමයෙහි මහණහු බොජුන් ගන්නා තන්හි දී (බොජුන් හලේ දී) අනුමොදනා නො කෙරෙත්. "කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ බොජුන්හලෙහි දී අනුමොදනා නො කරන්නාහු දැ" යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, නුගුණ කරා පතුරුවත්. භික්ෂුහු ලාමක කොට සිත්, නිත්‍ය කරන, නුගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දූහැමි කරා කොට භික්ෂුන් අමතා,

"මහණෙනි, බොජුන්හලෙහි දී අනුමොදනා බණ කියන්නට අනුදැනිමි" යි වදළසේක.

එකල්හි ඒ මහණුන්ට "කවර නම් කෙනකුන් විසින් බොජුන් හලෙහි දී අනුමොදනා බණ කියායුතු දැ?" යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි දූහැමි කරා කොට, භික්ෂුන් බණවා,

"මහණෙනි, සඨවිර මහණක්හු විසින් හත්තාග්‍රයෙහි අනුමොදනා කරන්නට අනුදැනිමි" යි වදළසේක.

එසමයෙහි වනාහි එක්තරා සමුහයකගේ සභබ්බෙක් වෙයි. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවෝ (එයට වැඩිය සහ පිරිසේ) සභසඨවිර වෙති. 'සඨවිර මහණහු විසින් හත්තාග්‍රයෙහි අනුමොදනා කරන්නට අනුදැනිමි' යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්නා ලදැ" යි කියා, භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවන් හුදෙකලා කොට හැර නික්මැගියාහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවෝ ඒ චිනියුතට භුක්තානුමොදනාව කොට, පසුව හුදෙකලාව ම වැඩියාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුරින් ම වඩනා ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවන් ද්‍රෝශ්‍යක. දැක ගිබ්බණවා, "කීමෙක් ද ශාරිපුත්‍රයෙනි, බ්‍රහ්මචාරී වී දැ" යි අසාවදළසේක. "වහන්ස, බ්‍රහ්මචාරී විය. එහෙත් භික්ෂුහු මා හුදෙකලා කොට හැරදමා ගියාහු" යැ යි සැලකළහ.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතස්මි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භක්තග්ගෙ චතුභි පඤ්ඤි ථෙරානුපෙරෙභි භික්ඛුභි ආගමෙතුනති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අද්දකරො ථෙරො භක්තග්ගෙ වච්චිතො ආගමෙසි. යො වච්චං සකාරෙතුං අසකෙතොනො මුච්ඡිතො පපති. භගවතො එතමස්මං අරොවෙස්සං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සතිකරණියෙ ආනාතරිකං භික්ඛුං ආපුච්ඡිතා ගතතුනති.

භක්තග්ගවතං

9. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු දුනතිවස්සා දුස්සාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා භක්තග්ගං ගච්ඡන්ති ථෙවකකම්මෙ. පි ථෙරානං භික්ඛුනං පුරතො පුරතො ගච්ඡන්ති. ථෙරෙපි භික්ඛු අනුපබ්ඡන්ති නිසීදන්ති. නචෙපි භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහන්ති. සඤ්ඤාච්චෙපි ඔසුරිතා අනතරසරෙ නිසීදන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපඤ්චන් සන්තුට්ඨා ලප්ථිතො කුක්ඛාදිකා සික්ඛාකාමා තෙ ලප්ථියන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති “කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු දුනතිවස්සා දුස්සාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා භක්තග්ගං ගච්ඡන්ති ථෙවකකම්මෙ ථෙරානං භික්ඛුනං පුරතො පුරතො ගච්ඡන්ති, ථෙරෙපි භික්ඛු අනුපබ්ඡන්ති නිසීදන්ති, නචෙපි භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහන්ති, සඤ්ඤාච්චෙපි ඔසුරිතා නිසීදන්ති.”

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්මං අරොවෙස්සං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු දුනතිවස්සා දුස්සාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා භක්තග්ගං ගච්ඡන්ති-පෙ- සඤ්ඤාච්චෙපි ඔසුරිතා නිසීදන්ති”ති.

සච්චං භගවා.

චිගරභි බුද්ධො භගවා. චිගරභිතා ධම්මිං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතස්මි.

තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං භක්තග්ගෙ වතං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමි යථා භික්ඛුභි භක්තග්ගෙ වතන්ති සංඝං.

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ පවුරුණෙහි දැනුම් කරා කොට, හික්මුන් බණවා.

“මහණෙනි, භක්තාග්‍රයෙහි සතර පස් නමක් ථෙර අනුථෙර හික්මුන් (භුක්තානුමොදනාව අවසන් වන තෙක්) රැඳී බලා පොරොන්තු විය යුතු යැ” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි එක්තරා ස්ථවිර නමක් භක්තාග්‍රයෙහි දී වර්ච්ඡිත් මැඩුණේ රැඳී හුන්නේ ය. හේ වර්ච්ඡ වෙගය දරාගන්නට නොහැක්කේ මුසපත් වැ වැටුණේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කටයුත්තක් ඇති කල්හි තමාට අනතුරුව (තමා ළඟ ම) ඉන්නා මහණහට දන්වා යන්නට අනුදැනිමි” යි වදළුසේක.

භක්තාග්‍ර වත

9. එයමයෙහි සැවැගි මහණහු මනා කොට නො හැන්දහූ, මනා කොට නො පෙරෙවියාහු, සුදුසු ආකල්ප (මනා ලෙස ඉරියව්‍ව පැවැත්වීම) නැත්තාහු, භොජන ශාලාවට යෙත්. ස්ථවිර හික්මුන් පසුබා ඉදිරි ඉදිරිවැ ද යෙත්. ස්ථවිර හික්මුන් මැදට පිවිස මහාතෙරුනට ඇලී හිඳගනිත්. නවක හික්මුන් ඔවුන් හුන් අස්නෙන් තෙරපත්. සහළ සිවුර යට කොට ද ඇතුළුගෙහි හිඳිත්. අල්පෙව් පු ලස් පු සුළු වරදෙහින් කුකුස් කරන්නාහු ශික්ෂාකාමී වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් සැවැගි මහණහු නොමනා ව හැන්දහූ, නොමනා ව පෙරෙවියාහු, මනා ආකල්ප නැත්තාහු බොජුන් හලට යන්නාහු ද ස්ථවිර හික්මුන් පසුබා කුමු ඉදිරි ඉදිරි ව යන්නාහු ද, ස්ථවිර හික්මුන් මැදට වැද මහතෙරුනට ඇලී හිඳින්නාහු ද, නවක හික්මුන් ඔවුන් හුන් අසුන් වලින් තෙරනාහු ද, ගමෙහි දී සහළ සිවුර ද යට කොට හිඳින්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නිසැක කෙරෙත්, කුඟුණ කරා පතුරුවත්.

එ කලා ඒ හික්මුහු මේ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

“මහණෙනි, සැවැගි මහණහු නො මනා කොට හැඳ ගත්තෝ වැ, නො මනා කොට පෙරෙව ගත්තෝ වැ මනා ආකල්ප නැත්තෝ වැ බොජුන් හලට යෙත් ල ... සහළ සිවුර යට කොට ද ගමෙහි හිඳිත් ල ඒ සැබෑ ද?” යි අසාවදළුසේක.

‘ඒ සැබෑවැ’ වහන්සැ යි මහණහු කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගැරැහූ සේක. වෙසෙසින් ගරහා, දැනුම් කරා කොට, හික්මුන් බණවා-

“මහණෙනි, එසේ වී නම්, යම් සේ හික්මුන් විසින් භක්තාග්‍රයෙහි පැවැත්විය යුතු ද එසේ වූ භක්තාග්‍ර වත හික්මුනට පතවන්නෙමි” යි වදළුසේක. (මෙසේ වදාරා මතු දක්වන වත පැනවුණේය):

10. “සචෙ ආරාමෙ කාලො ආරොචිතො හොති, නිමිඤ්චං පට්ඨිතං දෙනෙතන පටිමණ්ඤං නිවාසෙතො කායබන්ධනං බන්ධනා සගුණං කතා සම්භාවිකො පාරුපිතා ගණකං පටිවුඤ්ඤා ධොටිතා පතනං ගහෙතො සාධුකං අතරමානෙන ගාමො පටිසිතබ්බො. න වොසකම්ම ථෙරානං භික්ඛූනං පුරතො පුරතො ගන්තබ්බං සුපට්ඨිතොතන අනන්තරසරෙ ගන්තබ්බො, සුසංවුතෙන -පෙ- ඔක්ඛිත්තවකඛුනා -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය -පෙ- න උජ්ඣේකාය -පෙ- අප්පසංගුන -පෙ- න කායප්පාලකං -පෙ- න බාහුප්පාලකං -පෙ- න සිසප්පාලකං -පෙ- න බ්මහකතෙන -පෙ- න ඔගුණධීතෙන -පෙ- න උක්ඛුට්ඨකාය අනන්තරසරෙ ගන්තබ්බො.

සුපට්ඨිතොතන අනන්තරසරෙ නිසිදිතබ්බං. සුසංවුතෙන -පෙ-ඔක්ඛිත්තවකඛුනා -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය -පෙ- න උජ්ඣේකාය -පෙ- අප්පසංගුන -පෙ- න කායප්පාලකං -පෙ- න බාහුප්පාලකං -පෙ- න සිසප්පාලකං -පෙ- න බ්මහකතෙන -පෙ- න ඔගුණධීතෙන -පෙ- න පලලස්සිකාය -පෙ- න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ජ නිසිදිතබ්බං. න නවා භික්ඛු ආසනොන පටිබාහිතබ්බො. න සම්භාවිං ඔස්ථිතො අනන්තරසරෙ නිසිදිතබ්බං.

11. උදකෙ දීයමානෙ උගොහි හත්ථෙහි පතනං පටිග්ගහෙතො උදකං පටිග්ගහෙතබ්බො. නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්නෙන පතො ධොටිතබ්බො. සචෙ උදකපටිග්ගාහකො හොති නිවං කතො උදකපටිග්ගහෙ උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං. මා උදකපටිග්ගාහකො උදකෙන ඔසිඤ්ඤී, මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන ඔසිඤ්ඤීංසු, මා සම්භාවි උදකෙන ඔසිඤ්ඤී'ති.

සචෙ උදකපටිග්ගාහකො න හොති. නිවං කතො ඡමාය උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං. මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන සිඤ්ඤීංසු, මා සම්භාවි උදකෙන ඔසිඤ්ඤී'ති.

ඔදනෙ දීයමානෙ උගොහි හත්ථෙහි පතනං පටිග්ගහෙතො ඔදනො පටිග්ගහෙතබ්බො. සුපසස් ඔකාසො කාතබ්බො. සචෙ හොති සප්පි වා තෙලං වා උක්ඛාරිතඛිං වා. ථෙරෙන විසතබ්බො සබ්බෙසං සමකං සමපාදෙහීති.

සක්කව්චං පිණ්ඩපාතො පටිග්ගහෙතබ්බො. පතනසංඤ්ඤිතා පිණ්ඩ පාතො පටිග්ගහෙතබ්බො. සමසුපකො පිණ්ඩපාතො පටිග්ගහෙතබ්බො. සමතික්ඛිපකා පිණ්ඩපාතො පටිග්ගහෙතබ්බො. න තාව ථෙරෙන භුඤ්ජිතබ්බො. යාව න සබ්බෙසං ඔදනො සමපතො හොති.

10. “ඉදින් ආරාමයෙහි කාලය දන්වන ලද්දේ වී නම්, තෙමඩුලු වසන්තභූ විසින් පිරිමඩුලු කොට හැඳ කාබන බැඳ සතුණ කොට සහළසිවුර පෙරවැ ගැට වටු ගන්වා (ගණයිය අවුණ) පාත්‍රය දෙට අතින් ගෙන මනා කොට නො සුහුසුලු වැ ගමට පිවිසියැයුතු. ස්ථවිර භික්ෂුන් පසුබා ඉදිරි ඉදිරි වැ නො යා යුතු. සුපිළියන් වැ ගමැ යායුතු. සුසංවෘත වැ ගමැ යායුතු. බිමට හෙළ ඇසැති වැ ... ඔසොවාගත් සිවුරු ඇති වැ නො යායුතු ... මහත් කොට සිනාසිසි නො යායුතු. නිහඬ වැ යායුතු. කය සොලොවමින් නො යායුතු. අත් වන වනා නො යායුතු. හිස සොලොවමින් නො යායුතු ඉහැ අත් ගසා ගෙන ... හිස වසා පෙරෙවැ නො යායුතු. උත්තුටුක වැ ගමෙහි නො යායුතු.

ගමැ සුපිළියන් වැ හින්දුයුතු. මනා සංචර ඇති වැ ... යටට හෙලු ඇස් ඇති වැ හින්දුයුතු. ඔසවාගත් සිවුරු ඇති වැ ... මහත් කොට සිනා සිසි නො හින්දුයුතු. නිහඬ වැ හින්දු යුතු. කය සොලොවමින් ... අත් සොලවමින් ... හිස සොලොවමින් ... ඉහැ අත් ගසාගෙන ... ඉස වසා පෙරෙවැ ... පලලඤ්ඤාවෙන් ... ස්ථවිර භික්ෂුනට ඇළී නො ඉන්දුයුතු. නවක මහණභූ අස්තෙන් නො ම නෙරැසියැයුතු. ගමැ සහළ සිවුර යට කොට නො හින්දුයුතු.

11. පැන් දෙන කල්හි දැනින් පාත්‍රය පිළිගෙන එයින් පැන් පිළිගතයුතු. පහත් කොට මනාව කිසිවෙක නො ගහවා පාත්‍රය දෙටියැයුතු, ඉදින් දිය පිළිගන්නා බඳුනෙක් (පඩික්කමෙක්) වේ නම්, ‘දිය පිළිගන්නා බඳුන දිය ඉහිරි නො තෙමේවා’ යි ද, ‘ළඟ ඉන්නා භික්ෂුහු දියෙන් නොතෙමෙත් වා’ යි ද, සහළ සිවුරු දියෙන් නො තෙමේවා’ යි ද සලකා පහත් කොට දිය පිළිගන්නා බඳුනෙහි දිය වත්කළයුතු.

ඉදින් දිය පිළිගන්නා බඳුනෙක් (පඩික්කමෙක්) නො වී නම්, ‘ළඟ ඉන්නා මහණභූ දියෙන් නො තෙමෙත්වා’ යි, ‘සහළ සිවුරු දියෙන් නො තෙමේවා’ යි සලකා පහත් කොට බිමැ දිය වත්කළයුතු.

බත් දෙනු ලබන කල්හි දැනින් පාත්‍රය ගෙන එයින් බත් පිළිගතයුතු. සුපයට ඉඩ තැබියැයුතු. ගිතෙල් හෝ තලතෙල් හෝ අවුළපත් හෝ වේ නම්, ‘සියලු දෙනාට ම සම ලෙස සපයන්නැ’ යි තෙරහු විසින් කියැයුතු.

පිණ්ඩපාතය සකසා (සැලැකිලිමත් ව) පිළිගතයුතු. පාත්‍රගත යාඥව ඇති ව පිණ්ඩපාතය පිළිගතයුතු. පිණ්ඩපාතය එයට සම වූ (බතින් සතරින් කොටස් පමණ වූ) සුපය ඇත්තේ පිළිගත යුතු. පිණ්ඩපාතය (පාත්‍රයේ) මුඛවිට යටැ ඉර තෙක් පමණක් පුරවන ලද බත් ඇත්තේ පිළිගතයුතු. යම් තාක් සියලු ම භික්ෂුනට බත් නො ලැබුණේ වේ ද ඒ තාක් තෙරහු විසින් නො වැළඳියැයුතු.

සකකචං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. පතොසඤ්ඤානා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. සපදානං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. සමස්සපතො පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. න ධූපතො. ඔමග්ගිකා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. න සුපං වා වාඤ්ජනං වා ඔදනෙන පටිච්ඡාදෙනබ්බං. භීයොයාකමානං උපාදය. න සුපං වා ඔදනං වා අභිලානෙන අනන්තො අකාය විඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ජිතබ්බං.

12. න උජ්ඣානසඤ්ඤානා පරෙසං පතොසා ඔලොකෙනබ්බො. නානිමග්ගෙනා කබලො කානංයො. පරිමණිලො දාලොපො කානබ්බො. න අනාහටෙ කබලෙ මුඛදාරං විවරිතබ්බං. න භුඤ්ජමානොසා සතොසා හතො මුඛෙ පකඛිපිතබ්බො. න සකබලෙන මුඛෙන ව්‍යාහරිතබ්බං. න පිණ්ඩකෙබ්බකං භුඤ්ජිතබ්බං. න කබලාවිච්ඡේදකං භුඤ්ජිතබ්බං. න අවගණකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න හත්තිචූෂිතකං භුඤ්ජිතබ්බං. න සිකාවකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න ජීවිනානිච්ඡාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න වජ්‍ර චූෂිතාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න හත්තිලෙලිහකං භුඤ්ජිතබ්බං. න පතනිලෙලිහකං භුඤ්ජිතබ්බං. න ඔට්ටනිලෙලිහකං භුඤ්ජිතබ්බං. න සාමසෙන හතොසා පානියවාලකො පටිග්ගහෙනබ්බො.

න නාවි ඵෙරෙත උදකං පටිග්ගහෙනබ්බං යාවි න සතෙබ්බා භුතාපිතො හොතභි. උදකෙ දීයමානෙ උහොති හතොසා පතං පටිග්ගහෙනබ්බං. නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්නෙන පතො ධොවිතබ්බො. සථෙ උදකපටිග්ගාහකො හොති නිවං කතො උදකපටිග්ගහෙ උදකං ආසිඤ්ජිතබ්බං. මා උදකපටිග්ගාහකො උදකෙන ඔසිඤ්ජී. මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන ඔසිඤ්ජීසු මා සඛසාටි උදකෙන ඔසිඤ්ජීති. සථෙ උදකපටිග්ගාහකො න හොති නිවං කතො ජමාය උදකං ආසිඤ්ජිතබ්බං මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන ඔසිඤ්ජීසු මා සඛසාටි උදකෙන ඔසිඤ්ජී ති. න සසිකං පතොධොවනං අනතරසරෙ ඡෙඩ්ධිතබ්බං.

නිවර්තනෙන, නවකෙහි භික්ඛුහි පයමනරං නිවර්තනබ්බං. පච්ඡා ඵෙරෙහි. සුපටිච්ඡෙනෙන අනතරසරෙ ගන්තබ්බං. සුසංවුතෙන-පෙ- ඕකඛින්න චක්ඛුනා-පෙ- න උකඛින්නකාය -පෙ- න උජ්ජැකිකාය -පෙ- අපසංයොග -පෙ- න කායපච්චාලකං -පෙ- න ඛාත්තපච්චාලකං -පෙ- න සිසපච්චාලකං -පෙ- න ඛිග්ගකතෙන -පෙ- න ඔග්ගඤ්ඤෙන -පෙ- න උකඤ්ඤිකාය අනතරසරෙ ගන්තබ්බං.

ඉදං ටො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං හත්තග්ගෙ විතං යථා භික්ඛුහි හත්තග්ගෙ විතතිබ්බන්ති.

පයමං භාණ්ඩාරං.

සකසා පිණ්ඩපාතය වැළඳියැයුතු. පාත්‍රගත සංඤ ඇති ව පිණ්ඩපාතය වැළඳියැයුතු. (තැනින් තැන නො ගෙන) එක් තැනෙකින් පටන්ගෙන පිළිවෙළින් පිණ්ඩපාතය වැළඳියැයුතු. පිණ්ඩපාතය එයට යොග්‍ය පමණට සුප ඇත්තේ වැළඳියැයුතු. බත් ගොඩ මැදින් මැඩ නො වැළඳියැයුතු. වැඩියෙන් ලබනු කැමැත්ත නිසා සුප හෝ ව්‍යංජන හෝ බත් නො වැසියැයුතු. නො ගිලන් මහණක්හු විසින් සුප හෝ බත් හෝ තමා සඳහා ඉල්ලා නො වැළඳියැයුතු.

12. අවඤ සහිත හැඟීම් ඇති ව අනුන්ගේ පාත්‍රය නො බැලියැයුතු. ඉතා මහත් බත්පිඩු නො කළයුතු. බත්පිඩු පිරිමඩුලු (වට) කළයුතු. බත්පිඩුව මුටුමු ලා නො වන තෙක් මුටු දෙර නො විවැරියැයුතු. වළඳන්නහු විසින් සියලු අත මුටු නො බහාලියැයුතු. බත්පිඩුව සහිත මුටුන් නො බිණියැයුතු. මුටු තුළට බත් ඉසිමින් (වසිකරමින්) නො වැළඳියැයුතු. බත් පිඩු කඩ කඩ කෙරෙමින් නො වැළඳියැයුතු. වසුරන් සේ බත්පිඩු හක්කේ රැස් කොට තබාගනිමින් නො වැළඳියැයුතු. අත ගසා දමමින් නො වැළඳියැයුතු. බත්තුව විසුරුවමින් නො වැළඳියැයුතු. දිව තෙරමින් නො වැළඳියැයුතු. 'වසු වසු' යන හඬ කෙරෙමින් නො වැළඳියැයුතු. 'සුරු සුරු' යන හඬ කෙරෙමින් නො වැළඳියැයුතු. අත ලෙවමින් නො වැළඳියැයුතු. පාත්‍රය ලෙවමින් නො වැළඳියැයුතු. තොල ලෙවමින් නො වැළඳියැයුතු. ඉඳුල් සහිත අතින් පැත්තලුව (කෝප්පය) නො පිළිගතයුතු.

යම්කාක් සියලු මහණහු වළඳා නිම කෙරෙත් ද, ඒකාක් කෙරුනු විසින් දිය නො පිළිගතයුතු. දිය දෙනු ලබන කලා ඇතින් පාත්‍රය ගෙන එයින් දිය පිළිගතයුතු. කිසිවෙක නො ගහමින් පහත් කොට පාත්‍රය මොනොවට අල්ලාගෙන දෙවියැයුතු. දිය පිළිගන්නා බදුනෙක් වේ නම්, 'දිය පිළිගන්නහු දියෙන් නො තෙමේව' යි 'ළඟ ඉන්නා මහණහු දියෙන් නො තෙමේව' යි, 'සහළසිවුර දියෙන් නො තෙමේව' යි සලකා, දිය පිළිගන්නා බදුන පහත් කොට එහි දිය වත්කළ යුතු. දිය පිළිගන්නා බදුනෙක් නො වී නම්, 'ළඟ ඉන්නා මහණහු දියෙන් නො තෙමේව' යි 'සහළසිවුර දියෙන් නො තෙමේව' යි සලකා, පහත් කොට බිම දිය වත්කළයුතු. පාත්‍ර දෙවු බත්හුව සහිත ජලය ගමෙහි (ගෙවල් අතුර) නො දැමියැයුතු.

ඇතුළු ගමින් පෙරළා එන සකසා විසින් (මෙසේ පිළිපැදිය යුතු.) පළමු කොට නවක මහණුන් විසින් පෙරළා ඉයැයුතු, ස්ථවිර මහණුන් විසින් පසු ව ඉයැයුතු. සුපිළියන්ට ගමැ යා යුතු. සුසංවාත වැ ... යටට හෙළැ ඇස් ඇති වැ ගමැ යා යුතු. සිවුර ඔසොවාගෙන ... මහභවිත් සිනාසිසි ගමැ නො යායුතු. නිහඬ වැ ගමැ යායුතු. කය සොලවමින් ... අත් සොලවමින් ... හිස සොලොවමින් ... ඉහැ අත ගසා ගෙන ... හිස වසා පෙරෙවැ ... උත්තුටුක වැ ගමැ නො යායුතු.

මහණෙනි, යම්සේ භික්ෂුන් විසින් බොජුන්හලැ පැවැතිය යුතු ද, මේ ඒ බොජුන්හලැ වන යැ" යි වදළසේක.

පළමු බණවර යි.

T-23

පිණ්ඩවාරික වතන.

1. තෙන බො පත සමයෙන පිණ්ඩවාරිකා භික්ඛු දුන්නිව්ඤා දුට්ඨාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා පිණ්ඩාය වර්තති. අසලලකෙඛ්ඤාපි නිවෙසනං පච්ඡිසනති අසලලකෙඛ්ඤාපි නික්ඛමනති, අනිසභසාපි පච්ඡිසනති, අනිසභසාපි නික්ඛමනති. අනිදුරෙපි නිට්ඨනති. අවවාසනෙතපි නිට්ඨනති. අනිච්ඡෙපි නිට්ඨනති. අනිලහුකමපි නිවත්තනති.

අඤ්ඤතරොපි පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු අසලලකෙඛ්ඤා නිවෙසනං පාච්ඡි. සො ච ආරං මඤ්ඤායොතො අඤ්ඤතරං ඔවරකං පාච්ඡි. ජස්මිං ච ඔවරකෙ ඉත්ථි නඤ්ඤා උත්තානා නිපත්තා හොති. අද්දසා බො සො භික්ඛු තං ඉත්ථි නඤ්ඤා උත්තානං නිපත්තං. දිස්වාන ‘නයිදං ආරං, ඔවරකං ඉදං’ති තභ්බා ඔවරකා නික්ඛමී. අද්දසා බො තස්සා ඉත්ථියා සාමිකො තං ඉත්ථි නඤ්ඤා උත්තානං නිපත්තං. දිස්වාන ඉමිනා මෙ භික්ඛුනා පජාපති දුට්ඨිතාති තං භික්ඛුං ගහෙත්වා ආකොටෙයි.

අථ බො සා ඉත්ථි තෙන සද්දෙන පච්චුජ්ඣන්ති තං පුරිසං එතද්දවොච: “කිංස ඤං අයා ඉමං භික්ඛුං ආකොටෙයි”ති.

“ඉමිනාපි ඤං භික්ඛුනා දුට්ඨිතා”ති.

“නාහං අයා ඉමිනා භික්ඛුනා දුට්ඨිතා. අකාරකො සො භික්ඛු”ති තං භික්ඛුං මුඤ්ඤාපෙයි.

අථ බො සො භික්ඛු ආරාමං ගන්ත්වා භික්ඛුනං එතමඤ්ඤා ආරොචෙයි. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතා සන්තුට්ඨා උජ්ජනො කුක්කුචවකා සික්ඛාකාමා, තෙ උජ්ජායානී වියතා විපාවෙනී: කථං භි නාම පිණ්ඩවාරිකා භික්ඛු දුන්නිව්ඤා දුට්ඨාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා පිණ්ඩාය වර්තන්ති. අසලලකෙඛ්ඤාපි නිවෙසනං පච්චිසන්ති, අසලලකෙඛ්ඤාපි නික්ඛමිසන්ති, අනිසභසාපි පච්චිසන්ති, අනිසභසාපි නික්ඛමිසන්ති. අනිදුරෙපි නිට්ඨිසන්ති. අවවාසනෙතපි නිට්ඨිසන්ති. අනිච්ඡෙපි නිට්ඨිසන්ති. අනිලහුකමපි නිවත්තිසන්ති.

අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-” “සච්චං හගවා.”

පිණ්ඩවාරික වක

1. එ සමයෙහි පිණ්ඩවාරික භික්ෂු නො සකසා හැන්දහු, නො සකසා පෙරවියාහු, භික්ෂු ආකල්පයෙන් යුක්ත නො වූවාහු පිටු පිණ්ඩ හැසිරෙත්, නො සලකා ද ගෙට පිවිසෙත්, නො සලකා ද ගෙන් නික්මෙත්, ඉතා හදිසියෙන් ද ගෙට පිවිසෙත්, ඉතා හදිසියෙන් ද, නික්ම යෙත්, ඉතා ඇත්හි ද, සිටිත්, ඉතා ළඟද සිටිත්, ඉතා බොහෝ වෙලා ද සිටිත්, ඉතා වහා ද පෙරළා යෙත්.

එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණෙක් ද නො සලකා ගෙයකට පිවිසියේ ය. හේ දෙර යැ යි වරදවා සිතනුයේ, එක්තරා ඇතුළු ගෙයකට පිවිසියේ ය. ඒ ඇතුළුගෙහි ද ස්ත්‍රියක් නග්න වූ උඩුකුරු වූ වැද හොත්හි වේ. ඒ මහණ නග්න වූ උඩුකුරු වූ හොත් ඒ ස්ත්‍රිය දුටුයේ ම ය. දක “මේ දෙරකඩ නො වේ. මේ ඇතුළු ගෙයෙකැ” යි සිතා ඒ ඇතුළු ගෙයින් නික්මියේ ය. ඒ ස්ත්‍රියගේ සැමියා නග්න වූ උඩුකුරු වූ හෝනා ඒ ස්ත්‍රිය දක “මේ මහණහු විසින් මා බිරිය දූෂිත වූවා” යි සිතා ඒ මහණහු අල්ලාගෙන තැළී ය.

ඉක්බිති ඒ ස්ත්‍රී ඒ හඬින් පිබිද ‘සොමිනි, ඔබ මේ වහන්දැට කුමට තළත් ද’ යි ඇසුවා ය.

‘මේ මහණ විසින් තෝ දූෂිත වීහි’ යි හේ කීව.

“ඔ ‘සොමිනි, මේ මහණ විසින් මම දූෂිත නො වීම්, හෙතෙම වරදක් නො කෙළෙකැ” යි කියා ඒ මහණහු මුදවාලූ ය.

ඉක්බිති ඒ මහණ අරම් ගොස් භික්ෂුනට මේ පවත් සැලකෙළේ ය. අල්පෙව්ස් සනතුන්ට ලජ්ජා යුළු වරදෙහි ද කුකුස් කරන යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් පිණ්ඩ-වාරික භික්ෂු නො සකසා හැන්දහු, නො සකසා පෙරෙවියාහු, භික්ෂු ආකල්පයෙන් යුක්ත නො වූවාහු පිටු පිණ්ඩ හැසිරෙන්නාහු ද, නො සලකා ගෙවලට පිවිසීමත් ගෙයින් නික්මීමත් කරන්නාහු ද, ඉතා වහා පිවිසෙන්නාහු ද, ඉතා වහා ගෙන් නික්මෙන්නාහු ද, ඉතා ඇත්හිත් සිටින්නාහු ද, ඉතා ළඟත් සිටින්නාහු ද, ඉතා බොහෝ වෙලාත් සිටින්නාහු ද, ඉතා වහාත් නික්ම යන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, නො ගුණ පතුරුවත්.

එ කලා ඒ වහන්දැ මේ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කළාහ.

“මහණෙනි, සැබෑ ද” ... යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුළුවන් සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සත්‍ය යැ” යි ඒ භික්ෂුහු කීහ.

විගර්හිතාං ධම්මං කරං තතා භික්ඛු ආමනෙත්වායි: “තෙන භි භික්ඛවෙ පිණ්ඩවාරිකානං භික්ඛුනං වග්ගං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමී යථා පිණ්ඩවාරිකෙහි භික්ඛුහි වග්ගතං.”

2. “පිණ්ඩවාරිකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ඉදති ගාමං පටිපිස්සාමිති කිම්ඤ්ඤං පටිච්ඡාදෙනෙත්වා පරිමිණ්ඤ්ඤං නිවාසෙතා කායඛතනං ඛන්තිතා සගුණං තතා සංඛාරාදියො පාරුපිතා ගණ්ඨකං පටිමුඤ්චිතා ධොවිතා පග්ගං ගහෙතා සාධුකං අතරමානෙන ගාමො පටිපි- තෙධ්වා. සුපටිච්ඡනෙන අන්තර්ගරෙ ගන්තං. සුසංවුතෙන -පෙ- ඔක්ඛිත්තවිතඛුනා -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය -පෙ- න උජ්ජ්ඣිකාය -පෙ- අප්පසද්දෙන -පෙ- න කායපවාලකං -පෙ- න බාහුප- වාලකං -පෙ- න සිසපවාලකං -පෙ- න ඛම්භකතෙන -පෙ- න ඔගුණ්ඨිතෙන -පෙ- න උක්ඛිට්ඨකාය අන්තර්ගරෙ ගන්තං.

නිවෙසනං පටිසනෙත්වා සලලකෙතං. ‘ඉමිනා පටිපිස්සාමි ඉමිනා නික්ඛිමිස්සාමිති. නාතිසහසා පටිපිත්තං. නාතිසහසා නික්ඛි- තං. නාතිදුරෙ යාතං. නාවාසනෙත යාතං. නාතිවිර- යාතං. නාතිලභ්‍රතං නිවත්තං. ධීතකෙන සලලකෙතං. භික්ඛං දතුකාමා වා අදතුකාමා වාති. සචෙ කම්මං වා නික්ඛිපති ආසනා වා වුට්ඨාති කට්ඨිත්ථං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යපෙති වා දතුකාමා වියාති යාතං. භික්ඛාය දියමානාය වාමෙන හතෙත්වා සඤ්ඤාං උච්චාරෙත්වා දක්ඛිණෙන හතෙත්වා පග්ගං පඤ්ඤාපෙත්වා උභොති හතෙති පග්ගං පටිග්ගහෙත්වා භික්ඛා පටිග්ගහෙත්වා, න ච භික්ඛාදිකාය වුට්ඨං උලෙඤ්ජාකෙතං.

සලලකෙතං. සුපං දතුකාමා වා අදතුකාමා වාති. සචෙ කට්ඨිත්ථං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යපෙති වා ‘දතුකාමා- වියා’ති යාතං. භික්ඛාය දිනතාය සඤ්ඤාදියා පග්ගං පටිච්ඡාදෙතා සාධුකං අතරමානෙන නිවත්තං.

3. සුපටිච්ඡනෙන අන්තර්ගරෙ ගන්තං. සුසංවුතෙන -පෙ- ඔක්ඛිත්තවිතඛුනා -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය -පෙ- න උජ්ජ්ඣිකාය -පෙ- අප්පසද්දෙන -පෙ- න කායපවාලකං -පෙ- න බාහුප- වාලකං -පෙ- න සිසපවාලකං -පෙ- න ඛම්භකතෙන -පෙ- න ඔගුණ්ඨිතෙන -පෙ- න උක්ඛිට්ඨකාය අන්තර්ගරෙ ගන්තං.

භාගාවතුන් විභන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහම් කරා කොට, භික්ෂූන් බණවා, "මහණෙනි, එසේ වී නම් පිණ්ඩවාටික භික්ෂූන් විසින් යම්සේ පැවතියයුතු ද එසේ පවතිනු පිණිස පිණ්ඩවාටික භික්ෂූන්ට වත් පනවන්නෙමි" යි (වද්දා පහත දක්වෙන වත් පැනැවූ සේක):

2. "මහණෙනි, පිණ්ඩවාටික මහණහු විසින් 'දන් ගමට පිවිසෙන්නෙමි' යි සලකා තෙමවුලු වසා හැඳ කාබන්ධ බැඳ, සගුණ කොට සහළසිවුරු පෙරෙවැ ගැටය වටු වැ අවුණා, පාත්‍රය සෝද අතින් ගෙන, මනා කොට, නො යුහුසුලු වැ ගමට පිවිසියැයුතු. සුපිළිසන් වැ ගමැ (ගෙවල් අතුරැ) යායුතු. සුසංවාස වැ ... යටට හෙළැ ඇස් ඇති වැ, ... එසැවූ සිවුරෙන් නො යුතු වැ ... මහසිතා නැති වැ ... නිඤ්ඤ වැ ... කය නො සොලොවමින් ... අත් නො සොලොවමින් ... හිස නො සොලොවමින් ... අත් නො ගසා ගෙන ... හිස වසා නො පෙර වැ .. උත්කුටිකයෙන් තොර වැ ගමැ යායුතු.

ගෙයකට පිවිසෙන මහණහු විසින් 'මෙ මහින් පිවිසෙන්නෙමි, මෙ මහින් නික්මෙන්නෙමි' යි සැලකියැයුතු. ඉතා වහා නො පිවිසියැයුතු, ඉතා වහා නො නික්මියැයුතු, ඉතා දුර නො සිටියැයුතු, ඉතා ළඟා නො සිටියැයුතු, ඉතා බොහෝ වෙලා නො සිටියැයුතු, ඉතා වහා පෙරළා නො යායුතු. සිටියහු විසින් 'භික්ෂාව දෙනු කැමැත්තාහු ද, නො දෙනු කැමැත්තාහු ද' යන්න සැලකියැයුතු (විමැසුම් ඇති වැ සිටියැයුතු), ඉදින් ගෙහි ඉන්නා ස්ත්‍රී හෝ පුරුෂයා තමා කරමින් තුබූ කාර්යය බහා තබයි ද (නවත්තයි ද), අස්නෙන් හෝ නැගී සිටී ද, සැන්දක් හෝ අල්ලයි ද, බදුනක් හෝ අල්ලයි ද, පසෙක තබයි ද, දෙනු කැමැත්තවුන් මෙනැ යි සලකා එතැනින් නො ගොස් සිටියැයුතු. භික්ෂාව දෙනු ලබන කල්හි වම් අතින් සහළ සිවුර ඔසවා දකුණතින් පාත්‍රය යොමු කොට දැතින් ම පාත්‍රය ගෙන භික්ෂාව පිළිගතයුතු. භික්ෂාව දෙන්නියගේ මුහුණ නො බැලියැයුතු.

'සුපයක් දෙනු කැමැති ද නො කැමැති ද' යි යන්න සැලකියැයුතු. ඉදින් හැන්දක් හෝ අල්ලා ද, බදුනක් හෝ අල්ලා ද, පසෙක හෝ තබා ද, 'දෙනු කැමැත්ති වනැ' යි එහි ම රැඳී සිටියැයුතු. භික්ෂාව දුන් කල්හි සහළ සිවුරින් පාත්‍රය වසා යුහුසුලු නො වී මනා ව පෙරළා යායුතු.

3. සුපිළිසන් වැ ඇතුළු ගමැ (ගෙවල් අතුරැ) යායුතු සුසංවාස වැ ... යටට හෙළැ ඇස් ඇති වැ ... සිවුර ඔසොවා නො ගෙන ... සිතා සිමෙන් තොර වැ ... නිඤ්ඤ වැ ... කය නො සොලොවමින් ... අත් නො සොලොවමින් ... හිස නො සොලොවමින් ... ඉහැ අත නො ගසා ගෙන ... හිස වසා නො පෙර වැ ... උත්කුටිකයෙන් තොර වැ ගමැ යායුතු.

යො පට්ඨනරං ගාමනො පිණ්ඩාය පටික්ඛමති තෙන ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං, පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකය්ප්පිකං උපනිකම්පිතබ්බං. අවක්කාරපාති ධොවිත්වා උපට්ඨාපෙතබ්බං. පානියං පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. යො පට්ඨා ගාමනො පිණ්ඩාය පටික්ඛමති, සචෙ හොති භුක්තාවසෙයො, සචෙ ආකඛිති භුක්ඤ්ඤතබ්බං. නො චෙ ආකඛිති අපහරිතෙ වා ඡබ්බිතබ්බං. අපපාඤ්ඤෙ වා උදකෙ ඔපිලාපෙතබ්බං.

තෙන ආසනං උඤ්චිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකය්ප්පිකං පටිසාමෙතබ්බං. අවක්කාරපාති ධොවිත්වා පටිසාමෙතබ්බං. පානියං පරිභොජනියං පටිසාමෙතබ්බං. භක්තාගං සචෙජ්ජිතබ්බං. යො පසස්සති පානියසටං වා පරිභොජනියසටං වා චම්බසටං වා රික්තං තුවඡං තෙන උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචස්ස හොති අවිසස්සං හස්ථවිකාරෙන දුතියං ආමනෙත්තො හස්ථවිලඛකෙන උපට්ඨාපෙතබ්බං, න ච තප්පව්වයා වාචා භික්ඛිතබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ පිණ්ඩවාරිකාරං. භික්ඛුනං වක්ඛං යථා පිණ්ඩවාරිකෙහි භික්ඛුහි වතතිතබ්බසාති."

ආරඤ්ඤිකවතනං.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන සඤ්ඤාලා භික්ඛු අරඤ්ඤි විහරන්ති. තෙ නෙව පානියං උපට්ඨාපෙත්ති. න පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙත්ති. න අග්ගිං උපට්ඨාපෙත්ති. න අරණිසභිතං උපට්ඨාපෙත්ති. න නක්ඛන්තපද්ධති ජානන්ති. න දියාභාගං ජානන්ති. වොරා තස්ස ගතො තෙ භික්ඛු එතදවොචුං: 'අස්සි හතෙත පානියන්ති.'

'නස්සාච්ඡයො'ති.

'අස්සි හතෙත පරිභොජනියන්ති.'

'නස්සාච්ඡයො'ති.

'අස්සි හතෙත අග්ගිති.'

'නස්සාච්ඡයො'ති.

'අස්සි හතෙත අරණිසභිතන්ති.'

යමෙක් වඩා පළමුවෙන් ගමෙන් පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරළා එයි ද, ඔහු විසින් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය, පාපුටුව, නො සේදූ පා තබන ලැලි කඩ එළවා තැබියැයුතු (ළං කොට තැබියැයුතු). අතිරෙක ආහාර බහාලන බදුන සෝද එළවියැයුතු. පැන් ද පරිභෝග ජලය ද එළවියැයුතු. යමෙක් හැමට පසු ව ගමෙන් පිටු සිඟා පෙරළා එයි ද, වළඳා ඉතිරි බොජුන් ඇත් නම්, කැමැත්තේ නම් වැළඳියැයුතු. නො කැමැත්තේ නම්, නිල් තණ නැති තැනෙක දමියැයුතු. පසුවත් තැනි දියෙහි හෝ පාකර හැරිය යුතු.

ඔහු විසින් අසුන් ඉදිරියැයුතු. පා දෝනා දිය, පාපුටුව, නො දෙවූ පා තබන ලැලිකඩ සුරැකි කොට තැබියැයුතු බොජුන්හට ඇමැත්තැයුතු. යමෙක් පැන් කළය හෝ පරිභෝග දිය බහාලන කළය හෝ වැසිකිළියේ දිය තබන කළය හෝ දිය අවසන් ව, හිස් ව තුබුණා දක්නේ ද ඔහු විසින් එය එළවා තැබියැයුතු. ඉදින් එය ඔහු විසින් තනි ව කළ නො හැකි වේ ද, හස්ත විකාරයෙන් (අත වැනීමෙන්) දෙවැන්නකු අමතා (දෙදෙනා ම එකතු ව) අත්වලින් ඔසොවා එළවා තැබියැයුතු. එ කරුණින් වාග්හෙදය නො කළයුතු (කරා නො කළයුතු.)

මහණෙනි, යමෙක් පිණ්ඩවාරික භික්ෂූන් විසින් පැවැතියැයුතු ද, මේ ඒ පිණ්ඩවාරික භික්ෂූන්ගේ වත යි”.

ආරණ්‍යක වත්

4. එ සමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂූහු වෙනෙහි වෙසෙත්. ඔහු පැන් නො ම එළවා තබත්. පරිභෝග ජලය නො ම එළවා තබත්. ගිනි නො ම එළවා තබත්. උපකරණ සහිත ගිනිගානා දඩු එළවා නො තබත්. නකත්පද නො දනිත්. දිශාභාග නො දනිත්. සොරු එහි ගොස්, ‘වහන්ස පැන් ඇත් ද’ යි විචාරත්.

ඒ භික්ෂූහු, ‘ඇවැත්නි, නැතැ’ යි කියත්.

‘වහන්ස, පරිභෝග ජලය ඇත් ද’ යි අසත්.

‘නැත, ඇවැත්නි’ යි භික්ෂූහු කියත්.

‘වහන්ස, ගිනි ඇද්ද’ යි අසත්.

‘ඇවැත්නි, නැතැ’ යි භික්ෂූහු කියත්.

‘උපකරණ සහිත ගිනිගානා දඩු ඇද්ද’ යි ඔහු අසත්.

'නඤ්ඤාපුට්ඨොති.'

'අඤ්ඤා භවෙතා නකඛිකපදනි'ති.

'න ජානාම ආවුට්ඨොති.'

'අඤ්ඤා භවෙතා දිසාභාගනි.'

'න ජානාම ආවුට්ඨොති.'

'කෙනාජ්ඣ භවෙතා යුග්ගනි.'

'න ඛො මයං ආවුට්ඨො ජානාමා'ති.

'කතමායං භවෙතා දිසා'ති.

'න ඛො මයං ආවුට්ඨො ජානාමා'ති.

අථ ඛො තෙ වොරා "නෙවිමෙසං පානියං අඤ්ඤා, න පරි-
භොජනියං අඤ්ඤා, න අග්ගි අඤ්ඤා, න අරණියගිතං අඤ්ඤා, න
නකඛිකපදනි ජානනී, න දිසාභාගං ජානනී. වොරා ඉමෙ
නයිමෙ භික්ඛු"ති ආකාමෙතො පකකම්පු. අථ ඛො තෙ භික්ඛු
භික්ඛුනං එතමිත්ථං ආරොචෙසුං. භික්ඛු භගවතො එතමිත්ථං ආරො-
චෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ.
කථං කතො භික්ඛු ආමනෙතස්මි: "තෙන හි භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤිකානං
භික්ඛුනං වග්ගං පඤ්ඤාපෙක්ඛා"ම් යථා ආරඤ්ඤිකෙහි භික්ඛුහි
වත්තිතබ්බං:

5. "ආරඤ්ඤිකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා කාලසෙසව උට්ඨාය
පග්ගා උට්ඨාය පකඨිපිතා අංසෙ ආලග්ගෙතො විවරං ඛෙධෙ කපිතො
උපාහනා ආරොහිතා දුරුගණ්ඨං මත්තකාගණ්ඨං පටිසාමෙතො
ආරවාපපානං උකෙතො සෙනාසනා ගතරිතබ්බං. "ඉදනි ගාමං
පටිපිසක්ඛාම්"ති. උපාහනා ඔවුඤ්ඤිතො නිවං කතො පපෙඨාදෙතො
උට්ඨාය පකඨිපිතා අංසෙ ආලග්ගෙතො කිමණ්ඩලං පටිච්ඡාදෙතො
පටිමණ්ඩලං නිවාසෙතො කායබ්බතං බ්‍රහ්මිකා සග්ගං කතො
සඛ්ඛාටියො පාරුපිතො ගණිතං පටිවුඤ්ඤිතො ධොවිතො පග්ගා
ගහෙතො සාධුකං අනරමානෙන ගාමො පටිපිතබ්බං. සුපටිච්ඡනෙන
අනාරසරෙ ගතබ්බං. සුසංවුතෙන -පෙ- ඔක්ඛිකව්‍යවඤ්ඤා -පෙ-
න උක්ඛිකකාය -පෙ- න උජ්ජගිකාය -පෙ- අප්පසංඝෙන
අනාරසරෙ ගතබ්බං. න කායප්පාලකං -පෙ- න බාහුප්පාලකං -පෙ-
න පිසප්පාලකං -පෙ-න ඛම්භකතෙන -පෙ-න ඔග්ගධිතෙන -පෙ- න
උක්ඛිකාය අනාරසරෙ ගතබ්බං.

‘ඇවැත්නි, නැතැ’ යි භික්ෂු කියත්.

‘වහන්ස, නකත්පද ඇද්ද (දනිවු ද)’ යි සොරු අසත්.

‘නො දනිවු ඇවැත්නි’ යි භික්ෂු කියත්.

‘වහන්ස, දිශාභාග ඇද්ද (දනිවු ද)’ යි සොරු අසත්.

‘ඇවැත්නි, නො දනිවු’ යි භික්ෂු කියත්.

‘වහන්ස, අද කවර නැකතෙකින් යුක්ත ද’ යි සොරු අසත්.

‘ඇවැත්නි, අපි නො දනිවු’ යි භික්ෂු කියත්.

‘වහන්ස, මේ කවර නම් දිශාවෙන් ද’ යි සොරු අසත්.

‘ඇවැත්නි, අපි නො දනුවම’ යි භික්ෂු කියත්.

එ කල්හි සොරු, “මොවුන් වෙත පැත්තො මැත, පරිභොග දිය නො මැත, ගීති නොමැත, උපකරණ සහිත ගීතිශානා දවු නො මැත, නකත්පද නො දනිත්, -දිශාභාගය නො දනිත්, මොහු භික්ෂු නො වෙත්, මොහු සොරුහ” යි ඒ භික්ෂුන් තළා පෙළා නික්මා ගියාහ. ඉක්බිති ඒ මහණහු මහණුනට මේ පවත් දන්වූහ. ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනායෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කරා කොට “මහණෙනි, එසේ වී නම් ආරණ්‍යක භික්ෂුන් විසින් පැවසියයුතු පරිදි ඔවුනට වත් පතවන්නෙමි” යි වදාරා, මතු දක්වෙන වත් පැනවූහ:

5. “මහණෙනි, ආරණ්‍යක භික්ෂු විසින් කලින් ම නැඟී සිට, පාත්‍රය පසුම්බියෙහි බහා, දසරුවෙහි එල්ලා ගෙන සිවුර කරෙහි කොට (කරට දමා ගෙන) පාවහන් නැග, දව බඩු ද මැටි බඩු ද තැන්පත් කොට තබා දෙරවල් හා වාකවුළු වසා, දන් ගමට පිවිසෙන්නෙමි යි සිතා සෙනස්නෙන් බැස්සයුතු. පාවහන් මුදු පහත් කොට ගසා දමා, ඵ්විකායෙහි බහා, දසරුවෙහි එල්ලා, තුන්මඩුලු වසා පිරිමඩුලු කොට හැඳ කාබහන බැඳ සතුණ කොට සහළ සිවුරු පෙරෙව් ගැටවටු ගන්වා, පාත්‍රය සෝද ගෙන මොනොවට යුහුසුලු නො වූ ගමට පිවිසියයුතු. සුපිළියන් වූ ඇතුළුගමු යායුතු. සුසංවෘත වූ ... යටට හෙළා ඇස් ඇති වූ ... සිවුර ඔසොවා නො ගෙන ... සිනාසීමෙන් කොර වූ ... නිහඩ වූ ගමෙහි යායුතු. කය සොලොවමින් නො යායුතු ... අත් සොලොවමින් ... හිස සොලොවමින් ... ඉහැ අත් ගසා ගෙන ... හිස වසා පෙරෙව් වූ ... උත්කුච්ඡායෙන් ගමු නො යා යුතු.

නිවේසනං පටිසන්තොත සලලසෙකිතබ්බං 'ඉමිනා පටිසික්ඛාමී ඉමිනා නික්ඛමික්ඛාමිති. නාතිසහසා පටිසිතබ්බං. නාතිසහසා නික්ඛමිතබ්බං. නාතිදුරේ යාතබ්බං. න අවිච්ඡාසනෙක යාතබ්බං. නාතිවිරං යාතබ්බං. නාති-ලභ්ථං නිවත්තිතබ්බං. සීතකෙන සලලසෙකිතබ්බං 'හික්ඛං දකුකාමා වා අදකුකාමා වා'ති. සචෙ කම්මං වා නික්ඛිපති ආසනා වා වුට්ඨාති කට්ඨස්සං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යපෙති වා දකුකාමා වියාති යාතබ්බං. හික්ඛාය දියමානාය වාමෙන හසේන සංඝකාටිං. උච්චාදරේන දක්ඛිණෙන හසේන පත්තං පණාමෙත්වා උභොති හසේති පත්තං පටිත්භහෙත්වා හික්ඛං පටිත්භහෙතබ්බං. න ව හික්ඛාදයිකාය මුඛං උලෙලාකෙතබ්බං. සලලසෙකිතබ්බං සුපං දකුකාමා වා අදකුකාමා වාති. සචෙ කට්ඨස්සං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යපෙති වා දකුකාමා වියාති යාතබ්බං. හික්ඛාය දින්නාය සංඝාටියා පත්තං පටිච්ඡාදෙත්වා සාධුකං අතරමානෙන නිවත්තිතබ්බං. සුපට්ච්ඡන්තොත අනතරසරෙ ගතතබ්බං -පෙ- න උක්ඛට්ඨිකාය අනතරසරෙ ගතතබ්බං.

ගාමනො නික්ඛමිත්වා පත්තං ධර්මාය පක්ඛිපිත්වා අංසෙ ආලංභෙත්වා වීචරං සංඛාරිත්වා සීසෙ කට්ඨිත්වා උපාහනං ආරොහිත්වා ගතතබ්බං.

6. ආරඤ්ඤිකෙන හික්ඛවෙ හික්ඛුනා පාතියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. අභේ උපට්ඨාපෙතබ්බං. අරණිසභිතං උපට්ඨාපෙතබ්බං. කතාරදණ්ණං උපට්ඨාපෙතබ්බං. නක්ඛත්තපදනි උත්භහෙතබ්බං හික්ඛාති වා ඵකදෙසාති වා. දියාකුසලෙන හවිතබ්බං. ඉදං ඛො හික්ඛවෙ ආරඤ්ඤිකානං හික්ඛුනං වන්තං යථා ආරඤ්ඤිකෙහි හික්ඛුති වත්තිතබ්බන්ති."

සෙනායනවත්තං

7. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්භුලා හික්ඛු අජේත්වාකාසෙ වීචරකම්මං කරොතති. ඡබ්බගගියා හික්ඛු පටිච්චානෙ පඛිගණෙ' සෙනාසනං පථොවෙසුං. හික්ඛු රජෙන ඔක්ඛිට්ඨිංසු. යෙ තෙ හික්ඛු අජ්ච්ඡා සතකුට්ඨා ලජ්ජනො කුසකුට්ඨකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනි වීයනි විපාවෙනති: "කථං හි නාම ඡබ්බගගියා හික්ඛු පටිච්චානෙ පඛිගණෙ සෙනාසනං පථොවෙසන්ති හික්ඛු රජෙන ඔක්ඛිට්ඨිංසුති".

ගෙයකට පිවිසෙන්නහු විසින් 'මෙ තැනින් පිවිසෙන්නෙමි, මෙ තැනින් නික්මෙන්නෙමි' යි සැලකිය යුතු. ඉතා සුභ වූ නො පිවිසිය යුතු. ඉතා සුභ වූ නො නික්මිය යුතු. ඉතා දුර නො සිටිය යුතු. ඉතා ළඟ නො සිටිය යුතු. ඉතා බොහෝ වෙලා නො සිටිය යුතු. ඉතා වහා පෙරළා නො යා යුතු. සිටැගත්තහු විසින් 'භික්ෂාව දෙනු කැමැත්තී ද දෙනු නො කැමැත්තී ද' යන්න සලකා බැලිය යුතු. ඉදින් කරමින් තුබුණු කාර්යය නවතාලයි නම් හෝ අස්නෙන් නැගී සිටී නම් හෝ සැන්දක් අත හා නම් හෝ බඳුනක් අල්ලයි නම් හෝ තබයි නම් හෝ 'දෙනු කැමැත්තියක මෙනැ' යි සලකා රැඳී සිටිය යුතු. භික්ෂාව දෙනු ලබන කලා වමකින් සහළ සිවුර ඔසොවා දකුණින් පාත්‍රය ඉදිරියට යොමු කොට දැනින් ම පාත්‍රය ගෙන භික්ෂාව පිළිගත යුතු. භික්ෂාව දෙන්නියගේ මුහුණ නො බැලිය යුතු. සුප දෙනු කැමැත්තී ද දෙනු නො කැමැත්තී ද යන්න සැලකිය යුතු. ඉදින් සැන්දක් හෝ භාජනයක් හෝ අල්ලයි නම් හෝ තබයි නම් හෝ 'දෙනු කැමැත්තියක මෙනැ' යි සලකා රැඳී සිටිය යුතු. භික්ෂාව දුන් කල්හි සහළ සිවුරින් පාත්‍රය වසා ගෙන මනා කොට නො සුභ වී පෙරළා යා යුතු. සුපිළිසන් වූ ගම් තුළ යා යුතු ... උත්තුවිකායෙන් ගම නො යා යුතු.

ගමින් නික්මා පාත්‍රය පසුම්බියෙහි බහා උරෙහි එල්ලාගෙන සිවුර හකුළා භිසෙහි කොට, වහන් නැග යා යුතු.

6. මහණෙනි, ආරණ්‍යක මහණහු විසින් පැන් එළවිය යුතු. පරිභොග ජලය එළවිය යුතු. ගිනි එළවිය යුතු. උපකරණ සහිත ගිනිගාන දඩු එළවිය යුතු. සැරයටිය එළවා තැබිය යුතු. සියලු ම හෝ එක් කොටසක් හෝ නකත්පද උගත යුතු. දිශා දැනීමෙහි දක්ෂ විය යුතු. මහණෙනි, මේ වනාහි ආරණ්‍යක භික්ෂුන් විසින් පැවතිය යුතු සේ වූ ආරණ්‍යක භික්ෂුන්ගේ වතැ" යි වදළ සේක.

සෙනසුන් වත්

7. එ සමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂුහු එළිමහනෙහි හිඳ සිටුවරුවම් (සිටුවරු මැහීම ආදී කටයුතු) කෙරෙත්. සවැගි මහණහු ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි ආද පුටු ගසා දමුහ. භික්ෂුහු දුඤ්චල්ලෙන් වැකුණාහ. අල්පෙව් වූ සතකුළුව වූ උස් වූ කුකුළුවක වූ ගිණු කැමැති වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු "කෙසේ නම් සවැගි මහණහු ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි ආද පුටු ගසා දමත් ද භික්ෂුහු දුඤ්චල්ලෙන් වැකුණාහු යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්. නො ගුණ පතුරුවත්."

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “සච්චං කීර භික්ඛවෙ ඡබ්බගගියා භික්ඛු පටිචානෙ පබ්බතෙ සෙනාසනං පඤ්ඤාචෙසුං භික්ඛු රජෙන ඔකිරිසිංසුති.

“සච්චං හගවා.” ... විගර්භිතා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙත්ති. “තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සෙනාසනවත්තං පඤ්ඤාපෙසසාමී යථා භික්ඛුහි සෙනාසනෙ වත්තිතබ්බං.”

8. “යසම්මි විහාරෙ විහරති සචෙ සො විහාරො උක්ඛ්‍යාපො හොති, සචෙ උක්ඛ්‍යතති සොධෙතබ්බො. විහාරං සොධෙතොන පඨමං පත්තවිචරං නිහරිතා එකමනා නිකම්පිතබ්බං. නිච්ඡිද්ධාපව්වඤ්ඤං නිහරිතා එකමනා නිකම්පිතබ්බං භිසි ඛිංඤාහනං නිහරිතා එකමනා නිකම්පිතබ්බං මඤ්ඤා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසනොන අසංඝට්ටනොන කවාටපිට්ඨං නිහරිතා එකමනා නිකම්පිතබ්බං. පිඨං නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසනොන අසංඝට්ටනොන කවාටපිට්ඨං නිහරිතා එකමනා නිකම්පිතබ්බං. මඤ්ඤාපට්ඨාදකා නිහරිතා එකමනා නිකම්පිතබ්බං. ඛෙළමලලකො නිහරිතා එකමනා නිකම්පිතබ්බං. අපසෙසනඵලකං නිහරිතා එකමනා නිකම්පිතබ්බං. භුමමඤ්ඤං යථා පඤ්ඤානං සලලකෙඛ්ඛතා නිහරිතා එකමනා නිකම්පිතබ්බං.

සචෙ විහාරෙ සනාතානකං හොති උලෙඛාකා පඨමං ඔහාරෙතබ්බං. ආලොකසාධිකණ්ණිකා පමජ්ජිතබ්බං.¹ සචෙ ගෙරුකපරිකමකතා භිතති කණ්ණකිතා හොති, වොළකං තෙමෙතා පිළෙතා පමජ්ජිතබ්බං. සචෙ කාළවණ්ණකතා භූමි කණ්ණකිතා හොති, වොළකං තෙමෙතා පිළෙතා පමජ්ජිතබ්බං. සචෙ කාළවණ්ණකතා හොති භූමි උදකෙන පරිපොඤ්ඤා පරිපොඤ්ඤා පමජ්ජිතබ්බං මා විහාරො රජෙන උභයඤ්ඤා. සසාරං විචිතීතා එකමනා ඡබ්බිතබ්බං. න භික්ඛුසාමනා සෙනාසනං පඤ්ඤාචෙතබ්බං. න විහාරසාමනා සෙනාසනං පඤ්ඤාචෙතබ්බං, න පානීයසාමනා සෙනාසනං පඤ්ඤාචෙතබ්බං. න පරිභොජනීයසාමනා සෙනාසනං පඤ්ඤාචෙතබ්බං. න පටිචානෙ පබ්බතෙ² සෙනාසනං පඤ්ඤාචෙතබ්බං. අධොවානෙ සෙනාසනං පඤ්ඤාචෙතබ්බං.

1. සමිජ්ජිතබ්බං - මුරසං.

2. අබ්බතෙ - මුරසං.

ඉක්බිති ඒ මහණනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, සවැගි මහණනු ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි ඇඳපුටු ගසා දමුනු ල. භික්ෂුනු දුහුටිල්ලෙන් වැකුණාහු ල. ඒ සැබෑ ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුළුවන් සේක.

“සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි භික්ෂුනු උත්තර දුන්හ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා, දහැමි කතා කොට භික්ෂුන් බණවා, “මහණෙනි, එසේ වී නම් සෙනසුනැ පැවැතිය යුතු පරිදි භික්ෂුනට සෙනසුන් වත පනවන්නෙමි”යි වදාරා මතු දක්වෙන වත පැනවූ සේක.

8. “යම් වෙහෙරෙකැ වෙසේ ද, ඉදින් ඒ වෙහෙර කැලි කසළ සහිත වේ නම්, ඉදින් හැක්කේ නම් ඉද්ධ කළයුතු. වෙහෙර ඉද්ධ කරන්නාහු විසින් පළමු කොට පාසිවුරු පිටත ගෙන ගොස් එක් පසෙක තැබියයුතු. තිසිදනය ද පසතුරුණ ද බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු. බිස්ස ද කොට්ටය ද බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු. ඇඳ පහන් කොට කවුළු පිටැ (දෙරපළු පිට) ද නො ගාවමින් නො ගටමින් මොනවට බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබියයුතු. පුටුව පහන් කොට කවුළුපිටැ නො ගාවමින් නො ගටමින් මොනවට බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබිය යුතු. ඇඳ පා අලු බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබියයුතු. කපාටපාෂාණය (දෙර පළු පිට) පහන් කොට මොනොවට කිසිවෙක ද නො ගාවමින් නො ගටමින් බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබිය යුතු. කෙළමලාව බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු. හේන්තු වන පුවරුව බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබියයුතු. බුමුතුරුණ පනවා තුබුණු පරිදි සලකා බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු.

ඉදින් වෙහෙර මතුළු දැල් වේ ද, පළමුවෙන් ඉහළ සිට පහතට ඉවැ. කළයුතු. ආලෝකසන්ධි භාගයෝ ද (ඇතුළත පිටතැ වූ වාබොනයන්හි දෙරපළු ද) කර්ණභාගයෝ ද (කාමරයේ ඇතුළත සතර කොන් ද) පිස දමියයුතු. ඉදින් ගුරු පිරියම් කැරුණු බිත්තිය තුණු වැකියේ වී නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා පිසදමියයුතු. ඉදින් බිම කළුපැහැ කරන ලද නම්, වෙහෙර දුටිල්ලෙන් නො වැකේවා යි (දුටිල්ලෙන් නොවැකෙනු පිණිස) දිය ඉස ඉස පිස දමියයුතු. කසළ රැස්කොට එක් පසෙකැ දමිය යුතු. භික්ෂුන් සම්පයෙහි සෙනසුන් නො ගසාදමියයුතු. වෙහෙර සම්පයෙහි සෙනසුන නො ගසාදමියයුතු. බොන දිය සම්පයෙහි සෙනසුන නොගසා දමියයුතු. පරිමොග ජලය සම්පයෙහි සෙනසුන නො ගසා දමියයුතු. ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි සෙනසුන නො ගසා දමියයුතු. යටි සුළඟෙහි සෙනස්න නොගසා දමියයුතු.

9. භූමිකාංග. එකමනා. ඔබාපෙතා සොබෙතා පළොවෙතා අතිහරිතා යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤාපටිපාදකා එකමනා. ඔබාපෙතා පමජ්ජතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙතබ්බං. මඤ්ඤා එකමනා. ඔබාපෙතා සොබෙතා පළොවෙතා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්නා අසංසට්ඨන්නා කවාටපිට්ඨං. අතිහරිතා යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පීඨං එකමනා. ඔබාපෙතා සොබෙතා පළොවෙතා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්නා අසංසට්ඨන්නා කවාටපිට්ඨං. අතිහරිතා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. භිසං ඛිංඤානං එකමනා. ඔබාපෙතා සොබෙතා පළොවෙතා අතිහරිතා යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. නිසීදනපට්ඨකරණං එකමනා. ඔබාපෙතා සොබෙතා පළොවෙතා අතිහරිතා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. ඛෙළුමලුකො එකමනා. ඔබාපෙතා පමජ්ජතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙතබ්බං. අපසෙසනඵලකං එකමනා. ඔබාපෙතා පමජ්ජතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙතබ්බං.

පඤ්ඤානං. නිකම්පිතබ්බං. පඤ්ඤානං නිකම්පන්නා එකෙත හසේන පඤ්ඤානං ගහෙතා එකෙත හසේන ගෙට්ඨාපිඨං වා ගෙට්ඨාපිඨං වා පරාමසිතා පඤ්ඤානං නිකම්පිතබ්බං. න ව අනන්තරභිතාය භූමියා පඤ්ඤානං නිකම්පිතබ්බං. චීවරං නිකම්පන්නා එකෙත හසේන චීවරං ගහෙතා එකෙත හසේන චීවරවංසං වා චීවරපඤ්ඤානං වා පමජ්ජතා පාරතො අනන්තං ඔරතො භොගං කතා චීවරං නිකම්පිතබ්බං.

10. සචෙ පුරුෂො සරජා වාතා වායනති පුරුෂො වාතපානා ඵකෙතබ්බං. සචෙ පච්ඡිතා සරජා වාතා වායනති පච්ඡිතා වාතපානා ඵකෙතබ්බං. සචෙ උක්ඛරා සරජා වාතා වායනති උක්ඛරා වාතපානා ඵකෙතබ්බං. සචෙ දකඛිණා සරජා වාතා වායනති දකඛිණා වාතපානා ඵකෙතබ්බං. සචෙ සීතකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බං. රතනි ඵකෙතබ්බං. සචෙ උත්තකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵකෙතබ්බං. රතනි විවරිතබ්බං.

සචෙ පරිවේණං උක්ඛරා හොති පරිවේණං සමිච්ඡිතබ්බං. සචෙ කොට්ඨකො උක්ඛරා හොති කොට්ඨකො සමිච්ඡිතබ්බං. සචෙ උපට්ඨානසාලා උක්ඛරා හොති උපට්ඨානසාලා සමිච්ඡිතබ්බං. සචෙ අග්ගිසාලා උක්ඛරා හොති අග්ගිසාලා සමිච්ඡිතබ්බං. සචෙ වච්චකුට්ඨි උක්ඛරා හොති වච්චකුට්ඨි සමිච්ඡිතබ්බං. සචෙ පානියං න හොති පානියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ පරිභොජනියං න හොති පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ ආවචනකුට්ඨියා උදකං න හොති ආවචනකුට්ඨියා උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං.

9. බුමුතුරුණ එක් පසෙක අවිචේ වියලා ඉද්ධ කොට ගසා දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුබූ පරිදි ම පැනවියැයුතු. ඇඳ පා අළු එක් පසෙක අවිචේ වියලා පියදමා ඇතුළතට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන තැබියැයුතු. ඇඳ එක් පසෙක අවිචේ වියලා ඉද්ධ කොට ගසා දමා පහන් කොට කපාට පෘෂ්ඨයෙහි නොගාවා නොගවා මනාකොට පනවා තුබුණු පරිදි මැනැවින් පැනවියැයුතු. පුටුව එක් පසෙක අවිචේ වියලා ඉද්ධ කොට ගසා දමා පහන් කොට කපාට පෘෂ්ඨයේ නො ගාවා නොගවා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුබුණු පරිදි මනා කොට පැනවියැයුතු. බිසි ද කොටට ද එක් පසෙක අවිචේ වියලා ඉද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙනගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. නිසි-දනය ද පසතුරුණ ද එක් පසෙක අවිචේ වියලා ඉද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙනගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. කෙළමලාව එක්පසෙක අවිචේ වියලා පියදමා ඇතුළට ගෙනගොස් තුබුණු තැන තැබියැයුතු. හේන්තුවන පුවරුව එක් පසෙක අවිචේ වියලා පිය දමා ඇතුළට ගෙනගොස් කලින් තුබුණු තැන තැබියැයුතු.

පාසිවුරු බහා තැබියයුතු. පාත්‍රය බහා තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳ යට හෝ පුටු ව යට හෝ පරාමර්ශනය කොට (අතගා විමසා) පාත්‍රය බහා තැබියයුතු. කිසිවෙකින් නො අතුළු බිමා පාත්‍රය නො තැබියැයුතු. සිවුර බහා තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අතෙක් අතින් සිවුරුවස (සිවුර එල්ලන උණලිය) හෝ සිවුරුරැහැන (සිවුර එල්ලන ලනුව) හෝ පියදමා සිවුරේ කෙළවර එහා පැත්තට ද සිවුරු නැමීම මෙහා පැත්තට ද කොට සිවුර තැබියයුතු.

10. ඉදින් පෙරදිගැ වූ දුලි සහිත වාතයෝ හමන් නම් පෙරදිගට අයත් වාබොන (ජනෙල්) වැසියැයුතු. ඉදින් පැසිම් දිගට අයත් දුලිසහිත වාතයෝ හමන් නම් පැසිම්දිගැ වූ වාබොනයෝ වැසියයුතුහ. ඉදින් උතුරුදිගට අයත් දුලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, උතුරුදිගැ වූ වාබොනයෝ වැසියයුතුහ. දකුණු දිගට අයත් දුලි සහිත සුළං හමා නම් දකුණුදිග වූ වාබොනයෝ වැසියයුතුහ. උෂ්ණකාලය වී නම් වාබොනයෝ දහවල් වසා තැබියැයුතු. රැ විවාත කළයුතු. ශීතකාලය වී නම් වාබොනයෝ රැ වසා තැබියයුතු දහවල් විවාත කළයුතු.

ඉදින් පිරිවෙන (විහාර ප්‍රාකාර අතර පෙදෙස) කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් දෙරැ කොටුව කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් උවටන්හල කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් ගිනිහල කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් වැසිකිළිය කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් පැන් නො වී නම් පැන් එළවා තැබියැයුතු. ඉදින් පරිභොගජලය නො වී නම් පරිභොගජලය එළවා තැබියැයුතු. ඉදින් ආවමනතුමිහියෙහි (වැසිකිළියේ ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ජලය බහාලන භාජනයෙහි) ජලය නො වී නම්, එහි ජලය වත් කළයුතු.

සථෙ වුඤ්ඤාන සඤ්ඤා ඵකච්ඡායෙ විහරති න වුඤ්ඤා අනාපුර්වං උදෙසං දතංඛො න පරිපුර්වං දතංඛො. න සජ්ඣායො කාතංඛො. න ධම්මො භාසිතංඛො. න පදීපො කාතංඛො. න පදීපො විජ්ඣාපෙතංඛො. න වාතපානා විවරිතංඛො. න වාතපානා ඵකෙතංඛො. සථෙ වුඤ්ඤාන සඤ්ඤා ඵකච්ඡායෙ විහරති යෙන වුඤ්ඤා තෙන පරිවිතතිතංඛො. න ච වුඤ්ඤා සංඛාරිකණ්ණෙන සංවේතංඛො.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සෙනාසනවත්තං යථා භික්ඛුහි සෙනාසනෙ වානිතංඛන්ති".

ජනනාසරවත්තං

11. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජනනාසරෙ ථෙරෙහි භික්ඛුහි නිවාරියමානා අනාදරියං පටිච්ච පහුතං කථං ආරොපෙත්වා අග්ගිං දතා ආරං ඵකෙත්වා ආරෙ නිසීදන්ති. භික්ඛු උණ්හාභිතස්සා ආරං අලභමානා මුච්ඡිතා පපත්තති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිව්ඡා සන්තුට්ඨා ලජ්ජො කුක්කුච්චකා සිසංකාමා තෙ උජ්ඣායන්ති ථියන්ති විපාලෙත්ති: "කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජනනාසරෙ ථෙරෙහි භික්ඛුහි නිවාරියමානා අනාදරියං පටිච්ච පහුතං කථං ආරොපෙත්වා අග්ගිං දතා ආරං ඵකෙත්වා ආරෙ නිසීදන්ති. භික්ඛු උණ්හාභිතස්සා ආරං අලභමානා මුච්ඡිතා පපත්තති"ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵකමස්සං ආරොචෙස්සං.

"සච්චං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජනනාසරෙ ථෙරෙහි භික්ඛුහි නිවාරියමානා අනාදරියං පටිච්ච පහුතං කථං ආරොපෙත්වා අග්ගිං දතා ආරං ඵකෙත්වා ආරෙ නිසීදන්ති. භික්ඛු උණ්හාභිතස්සා ආරං අලභමානා මුච්ඡිතා පපත්තතිති"

"සච්ච හගවා." ... විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනොත්ති:

"න භික්ඛවෙ ජනනාසරෙ ථෙරෙන භික්ඛුනා නිවාරියමානෙන අනාදරියං පටිච්ච පහුතං කථං ආරොපෙත්වා අග්ගිං දතංඛො. යො දදෙස්ස ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. න භික්ඛවෙ ආරං ඵකෙත්වා ආරෙ නිසීදන්ති. යො නිසීදෙස්ස ආපත්ති දුක්ඛවස්ස.

ඉදින් වැඩි මහලු තෙර කෙනකු හා එක් වෙහෙර වසන්නේ නම් ඒ වැඩිමාලු තෙරුන් නො විවාරා, උදෙසාය නො දියයුතු (දෙසනා පෙළ නො ඉගැන්වියයුතු). අවුවාට නො කියායුතු, සන්ධායනය (හැරුම්) නො කළයුතු, බණ නො කියයුතු. පහන නො දල්වියයුතු, පහන නො නිවියයුතු. වාබොන නො විවරියයුතු. වාබොන නො වැසියයුතු. ඉදින් වැඩි මාලු තෙර නමක් හා එක් සක්මන් මළයෙහි සක්මන් කෙරේ නම්, වෘද්ධ භික්ෂු නම් යම් තැනෙක ද එ තැන දී පෙරළා ඉයායුතු. වැඩිමහලු මහණහු සහළ සිවුරු කොනින් නො ගැටිය යුතු.

මහණෙනි, යම්සේ භික්ෂූන් විසින් සෙනස්නෙහි පැවතියයුතු ද මේ භික්ෂූන්ගේ ඒ සෙනසුන් වත''යි.

ජනකාසර වත

11. එ සමයෙහි වතාහි සවැගි මහණහු ගිනිහල්ගෙහි දී සථිර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන්නාහු අනාදර බව නැති බැවින් බොහෝ දර නංවා (ගොඩ ගසා) ගිනි දල්වා දෙර වසා දෙර කඩා හිඳිත්. භික්ෂූහු උෂ්ණයෙන් බොහෝ සෙයින් තැවුණාහු දෙර කඩ නො ලබන්නාහු මුසපත් වැ වැටෙත්. අලෙවස් වූ සන්තුෂ්ට වූ ලස් වූ කුකුස් කරන්නාවූ සික කැමැත්තා වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් සවැගි මහණහු ගිනිහල් ගෙහි සථිර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන්නාහු, අනාදර බව නිසා බොහෝ දර ගොඩ ගසා ගිනි දල්වා දෙර වසා දෙරකඩට වී ඉන්නාහු ද, භික්ෂූහු උෂ්ණයෙන් අධික වැ තැවුණාහු දෙරකඩ නො ලබන්නාහු මුසපත් වැ වැටෙතැ''යි ලාමක කොට සිතත්, නින්දා කෙරෙත්, නො ගුණ පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, සවැගි මහණහු ගිනිහල්ගෙහි සථිර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන්නාහු අනාදර බව නිසා බොහෝ දර ගොඩගසා ගිනි දල්වා දෙර වසා දෙර හිඳිත් ල. භික්ෂූහු උෂ්ණයෙන් අධික වැ තැවුණාහු දෙර නො ලබන්නාහු (පිටත යෑමට දෙර නාරිත බැවින්) මුසපත් වැ ඇදවැටෙත් ල. ඒ සැබෑ ද යි භාගාවතුන් වහන්සේ අසා වදළු සේක.

“භාගාවතුන් වහන්ස, සැබැවැ''යි ඔහු කීහ. ... භාගාවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරහා, දහැමි කතා කොට, භික්ෂූන් බණවා,

“මහණෙනි, ගිනිහල්ගෙහි සථිර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන මහණහු විසින් අනාදර බව නිසා බොහෝ දර නංවා ගිනි නො දල්වියයුතු. යමෙක් ගිනි දල්වන්නේ නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, දෙර වසා දෙර නො හින්දියුතු. යමෙක් ඉදින්තේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ'' යි වදළු සේක. (ඉක්බිති මෙසේ ද වදළු සේක):

12. "තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං ජනාසරෙ වග්ගං පඤ්ඤා-පෙක්ඝාමි යථා භික්ඛුහි ජනාසරෙ වග්ගිතඛං".

"යො පයමං ජනාසරං ගච්ඡති, සචෙ ඡාරිකා උසස්සා හොති ඡාරිකා ඡංඛිතඛං. සචෙ ජනාසරං උදලාපං හොති ජනාසරං සම්මජ්ඣතඛං. සචෙ පරිභණ්ඩං උදලාපං හොති පරිභණ්ඩං සම්මජ්ඣතඛං. සචෙ පරිවේණං උදලාපං හොති පරිවේණං සම්මජ්ඣතඛං. සචෙ කොට්ඨකො උදලාපො හොති කොට්ඨකො සම්මජ්ඣතඛං. සචෙ ජනාසරසාලා උදලාපා හොති ජනාසරසාලා සම්මජ්ඣතඛං. වුණ්ණං සනෙතතඛං. මත්තිකා තෙමෙතඛං. උදකදෙණිකාය උදකං ආසිඤ්ඤිතඛං. ජනාසරං පරිසන්තන මත්තිකාය මුඛං මකෙඛාසා පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙඤා ජනාසරපිටං ආදය ජනාසරං පටිසිතඛං. න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබජ්ජ නිසිදිතඛං. න නවා භික්ඛු ආසන්තන පටිඛාහිතඛං. සචෙ උසස්සහති ජනාසරෙ ථෙරානං භික්ඛුනං පරිකමමං කාතඛං. ජනාසරා නිතඛමනෙතන ජනාසරපිටං ආදය පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙඤා ජනාසරා නිකම්මිතඛං. සචෙ උසස්සහති උදකෙපි ථෙරානං භික්ඛුනං පරිකමමං කාතඛං. න ථෙරානං භික්ඛුනං පුරතො නභාසිතඛං. න උපරිතො නභාසිතඛං. නභාතෙන උග්ගරනෙතන ඔතරනානං මග්ගො දුතඛං. යො පච්ඡා ජනාසරා නිකම්මති සචෙ ජනාසරං විකම්මං හොති ධොවිතඛං. මත්තිකාදොණිකං ධොවිතො ජනාසරපිටං පටිච්ඡාමෙඤා අග්ගිං විජ්ඣාපෙඤා අචාරං ථකෙඤා පක්ඛම්මිතඛං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං ජනාසරවග්ගං යථා භික්ඛුහි ජනාසරෙ වග්ගිතඛං".

වච්චකුට්ඨකතං

13. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු බ්‍රාහ්මණ ජාතිකො වච්චං කඤා න ඉච්ඡති ආවමෙතුං කො ඉමං වසල්. දුග්ගතං ආමයිස්සතිති. තස්ස වච්චමග්ගෙ කම් සංඤ්ඤා. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුනං ඵතමස්සං ආරොචෙයි.

"කම්පන සං ආවුසො වච්චං කඤා න ආවමෙයි"ති.

"ඵච්චාවුසො"ති.

12. "මහණෙනි, එසේ වී නම් භික්ෂූන් විසින් ගිනිහල්ගෙහි පැවතියයුතු පරිදි භික්ෂූනට ගිනිහල්ගෙහි වත පනවන්නෙමි".

"යමෙක් පළමු කොට ගිනිහල්ගෙට යන්නේ ද, ඉදින් අළු ගොඩගැසී ඇත් නම් අළු බැහැර දමාලියයුතු, ඉදින් ගිනිහල්ගෙය කැලිකසළ සහිත වේ නම් එය හැමැන්දියුතු. ඉදින් පිල්කඩ කැලි කසළ සහිත වේ නම් එය හැමැන්දියුතු. ඉදින් පිරිවෙන (ගිනි හලක් පවුරක් අතර පෙදෙස) කැලිකසළ සහිත වේ නම්, එය හැමැන්දියුතු. ඉදින් දොර කොටුව කැලිකසළ සහිත වේ නම්, එය හැමැන්දියුතු. ගිනිහල්ගෙහි ශාලාව කැලිකසළ සහිත වේ නම්, එය හැමැන්දියුතු. නානසුණු දියෙන් තෙමා ගුලි කළයුතු නාන මැටි තෙමියයුතු. දිය ඔරුවෙහි දිය වත් කළයුතු. ගිනිහල්ගෙට පිවිසෙන්නහු විසින් මැටියෙන් මුළු වකා (මුහුණේ මැටි ආලේප කොට) ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසාගෙන ගිනිහල්පුටුව ගෙන ගිනිහල්ගෙට පිවිසියැයුතු. සථවිර භික්ෂූන් මැදට කඩා පැන නො හිත්දියුතු. නවක භික්ෂූහු ඔවුන් හුන් අස්නෙන් නො ම තෙරපියැයුතු. හැක්කේ නම්, ගිනිහල්ගෙහි දී සථවිර භික්ෂූනට පිරියම් කළයුතු. ගිනිහල් ගෙයින් නික්මෙන්නහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසාගෙන ගිනිහල් ගෙයින් නික්මියැයුතු. හැක්කේ නම්, දියෙහි ද සථවිර භික්ෂූනට පිරියම් කළයුතු. සථවිර භික්ෂූනට ඉදිරියේ (සිට) නො නැයුතු. සථවිර භික්ෂූනට මත්තෙහි (ඉහළින්) සිට නො නැයුතු. නා ගොඩ නැගෙන්නහු විසින් දියට බස්නාඩුනට මහ හැරියයුතු. යමෙක් පසු වැ ගිනිහල්ගෙයින් නික්මේ ද ගිනිහල්ගෙය මඩ වී ඇතොත්, ඔහු විසින් එය සේදියැයුතු. මැටි බහා ලන ඔරුව දෙවැ ගිනි හල් පුටුව තැන් පත් කොට තබා ගිනි නිවා දොර වසා නික්ම යැයුතු.

මහණෙනි, භික්ෂූන් විසින් ගිනිහල්ගෙහි යම්සේ පැවතියැයුතු ද, මේ ඒ භික්ෂූන්ගේ ගිනිහල්ගෙහි වත යි.

වැසිකිළි වත

13. එ සමයෙහි එක්තරා බ්‍රාහ්මණ ජාතික මහණෙක් මල පහ කොට "කවරෙක් නම්, දුගඳ වූ මේ අශුවි අල්ලන්නේ ද"යි කියා මල දෙවන්නට නො කැමැති වෙයි. ඔහු ගේ මල මගැ කෘමිදෙහය නැගේ ය. එ කල ඒ මහණ (සෙසු) මහණුනට මේ පවත් සැල කෙළේ ය.

"ඇවැත්නි, කිමෙක් ද? තෙපි මල පහ කොට නො සෝදවූ ද"යි භික්ෂූ විවාළහ.

"එසේ ය ඇවැත්නි" යි ඒ මහණ කී ය.

යෙ තෙ භික්ඛු අපජිව්ජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම භික්ඛු වච්චං කඤ්ඤා න ආවමෙසසති”ති.

දථං ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිරං කං භික්ඛු වච්චං කඤ්ඤා න ආවමෙසි”ති.

“සච්චං හගවා”. -පෙ- විගර්හිතා ධම්මං කරං කඤ්ඤා ආමනෙතසි:

“න භික්ඛවෙ වච්චං කඤ්ඤා සති උදකෙ න ආවමෙතඛං. යො න ආවමෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛවසසා”ති.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වච්චකුටියා යථාච්චිකං වච්චං කරොන්ති. නවකා භික්ඛු පඨමිතරං ආගන්තවා වච්චිතා ආගමෙත්ති. තෙ වච්චං සන්ධාරණා මුළුතා පපත්තති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “සච්චං කිරං භික්ඛවෙ” -පෙ-

“සච්චං හගවා”. -පෙ- විගර්හිතා ධම්මං කරං කඤ්ඤා ආමනෙතසි:

“න භික්ඛවෙ වච්චකුටියා යථාච්චිකං වච්චො කාතඛං. යො කරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛවසස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආගතපටිපාටියා වච්චං කාතුන්ති”.

15. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිසහසාපි වච්චකුටිං පටිසන්ති. උබ්බුජ්ඣාපි පටිසන්ති. නිසුත්තනාපි වච්චං කරොන්ති. දන්තකච්චං බාදන්තාපි වච්චං කරොන්ති. බහිද්ධාපි වච්චදෙහිකාය වච්චං කරොන්ති. බහිද්ධාපි පසාචදෙහිකාය පසාචං කරොන්ති. පාසාචදෙහිකාය ඛෙද්දං කරොන්ති. එරුසෙනපි කට්ඨන අවලෙඛනති අවලෙඛනකච්චං වච්චකුපමි පාතෙත්ති. අතිසහසාපි නිකම්මන්ති. උබ්බුජ්ඣාපි නිකම්මන්ති. වජ්ජවජ්ජකාරකම්පි ආවමෙත්ති. ආවමනසරාවකෙ පි උදකං සෙසෙත්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපජිව්ජා සත්ථකුටියා උජ්ඣායනා කුක්ඛවිතා සිකන්ධාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිසහසාපි වච්චකුටිං පටිසික්ඛන්ති -පෙ- ආවමනසරාවකෙපි උදකං සෙසෙත්ති”ති.

අල්පෙව් වූ ... යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් මහණ තෙම මල පහකොට මලමහ නො සෝදන්නේ ද” යි ලාමක කොට සිත්, නින්ද කෙරෙත්, නො ගුණ පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ භික්ෂු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ.

“මහණ, තෙත් මල පහකොට (මල මහ) නො සෝදති ල. ඒ සැබෑ ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුණේක.

“වහන්ස, සැබවැ” යි ඒ මහණ කී ය ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහම් කථා කොට භික්ෂන් අමතා,

“මහණෙනි, මල පහකොට දිය ඇති කලා නො ම නො සේදියැයුතු. යමෙක් නො සෝදන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුණේක.

14. එ සමයෙහි මහණහු වැසිකිළියෙහි වැඩිමහලු පිළිවෙළින් මල පහකෙරෙත්. නවක මහණහු වඩා පළමුවෙන් අවුත් වර්ධයින් පිහිට වැ (වාරය එන තුරු) බලාපොරොත්තු වෙත්. ඔහු වර්ධය වේගය උසුලන්නාහු මුසපත් වැ ඇදවැටෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි... සැබෑ ද” යි අසා වදළුණේක.

“සැබව, වහන්සැ” යි ඔහු කීහ ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහම් කථා කොට භික්ෂන් අමතා,

“මහණෙනි, වැසිකිළියෙහි නො ම මහලු පිළිවෙළින් මල පහකළයුතු. යමෙක් එසේ කරන්නේ ද, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ආ පිළිවෙළින් මල පහකරන්නට අනු-දකිමි” යි වදළුණේක.

15. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු ඉතා වහා ද වැසිකිළියට වදිත්. සිවුර ඔසොවා ගෙන ද පිවිසෙත්. තතනමින් ද මල පහ කෙරෙත්. දහැටි කමින් ද මල පහකෙරෙත්. වැසිකිළි ඔරුවෙන් පිටත්හි ද මල පහකෙරෙත්. මුත්‍ර ඔරුවෙන් පිටත්හි ද මුත්‍ර කෙරෙත්. මුත්‍ර ඔරුවෙහි ද කෙළ ගසත්. රළු කෝටුවෙකින් ද මලමහ පිසදමත්. පුසන්දඩු ද වැසිකිළි වළෙහි හෙළත්, ඉතා වහා ද නික්මෙත්. සිවුර ඔසොවා ද නික්මෙත්. ‘වසු වසු’ යන හඬ නිකුත් කෙරෙමින් ද මලමහ සෝදත්. මල සෝදන්නට දිය ගන්නා බදුනෙහි ද ජලය ඉතිරි කෙරෙත්. අල්පෙව් වූ සන්තුෂ්ට වූ ලජ්‍ය වූ කුකුළු කරන්නා වූ ශික්ෂාකාමී යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් සවැගි මහණහු ඉතා ඉක්මනින් වැසිකිළියට වදින්නාහු ද ... මල සේදීමට දිය ගන්නා බදුනෙහිත් දිය ඉතිරි කරන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිත් නින්ද කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්.

අර මො තෙ හික්කු හගවතො එතමක්. ආරොචෙසු. -පෙ-

“සව්. කිර හික්කුවේ” -පෙ-

“සව්. හගවා”.-පෙ- විග්‍රහිකා බලේ. කරං කතා හික්කු
ආමනෙහි:

“තෙන හි හික්කුවේ හික්කුනං වච්චකුට්ඨිකං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමි
යථා හික්කුති වච්චකුට්ඨියා වත්තිතබ්බං:

යො වච්චකුට්ඨි. ගව්ඡති තෙන බ්බි ධීතෙන උක්ඛාසිතබ්බං.
අනෙතා නිසිනෙතනපි උක්ඛාසිතබ්බං. විවරවංසෙ වා විවරරජ්ජයා වා
විවරං නික්කපිතා සාධුක් අතරමානෙන වච්චකුට්ඨි පටිසිතබ්බං.
නාතිසහසා පටිසිතබ්බං. න උබ්බුජ්ඣා පටිසිතබ්බං. වච්චපාදුකාය
ධීතෙන උබ්බුජ්ඣා. න නික්කුතනෙන වච්චා කාතබ්බං. න
දනාකකථං බාදනෙන වච්චා කාතබ්බං. න බ්බිඤ්ඤා වච්චදෙණිකාය
වච්චා කාතබ්බං. න බ්බිඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙක්ඛිකාය පඤ්ඤාපෙ
කාතබ්බං. න පඤ්ඤාපෙක්ඛිකාය බෙදො කාතබ්බං. න ඵලසෙන
කථෙය්න අවලෙඛිතබ්බං. න අවලෙඛිතකථං වච්චකුප්පෙති පාතෙ-
තබ්බං. වච්චපාදුකාය ධීතෙන පටිච්ඡාදෙතබ්බං. නාතිසහසා නික්කුමි-
තබ්බං. න උබ්බුජ්ඣා නික්කමිතබ්බං. ආවමනපාදුකාය ධීතෙන
උබ්බුජ්ඣා. න වජ්ජවජ්ජකාරකෙන ආවමෙතබ්බං. න ආවමනසරාවක
උදකං සෙසෙතබ්බං. ආවමනපාදුකාය ධීතෙන පටිච්ඡාදෙතබ්බං.
සථෙ වච්චකුට්ඨි උභයා හොති ධොවිතබ්බං. සථෙ අවලෙඛිත.
පියරො දුරො හොති අවලෙඛිතකථං ජෙඩ්ධිතබ්බං. සථෙ වච්චකුට්ඨි
උක්ඛාපා හොති වච්චකුට්ඨි සමුප්පිතබ්බං. සථෙ පරිච්ඡේදං උක්ඛාපං
හොති පරිච්ඡේදං සමුප්පිතබ්බං. සථෙ පරිච්ඡේදං උක්ඛාපං හොති
පරිච්ඡේදං සමුප්පිතබ්බං. සථෙ කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති
කොට්ඨකො සමුප්පිතබ්බං. සථෙ ආවමනකුඤ්ඤා උදකං න
හොති ආවමනකුඤ්ඤා උදකං ආසිද්ධිතබ්බං.

ඉදං මො හික්කුවේ හික්කුනං වඤ්ඤාකුට්ඨිකං යථා හික්කුති
වච්චකුට්ඨියා වත්තිතබ්බෙනි.”

ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණහු මෙ පටන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

“මහණෙනි,... සැබෑ දෑ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

“සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි ඔහු කීහ ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරහා දැහැමි කපා කොට, හිඤ්ඤා අමතා මෙසේ වදළ සේක.

“මහණෙනි, එසේ වී නම්, හිඤ්ඤා වැසිකිළියෙහි පැවතිය යුතු පරිදි වැසිකිළි වන පනවන්නෙමි:

යමෙක් වැසිකිළියට යන්නේ ද ඔහු විසින් පිටතැ සිටැ කැස්ස යුතු. ඇතුළතැ උන්නහු විසිනුදු කැස්සයුතු. සිවුරුවසැ හෝ සිවුරැහැනැ හෝ සිවුර තබා මොනොවට යුතුසුදු නො වැ වැසිකිළියට පිවිසියැයුතු. ඉතා වහා නො පිවිසියැයුතු. සිවුර යසොවාගෙන නො පිවිසියැයුතු. වැසිකිළි පාදකායෙහි සිට සිවුර එසවියැයුතු. නො තනනමින් මල පහකළයුතු. දැහැටි කමින් මල නො පහකළයුතු. වර්චස් ඔරුවෙන් පිටතැ වසුරු නො පහකළයුතු. මුත් ඔරුවෙන් පිටතැ මුත් නො කළයුතු. මුත් ඔරුවෙහි කෙළ නො ගැසියැයුතු. රළු කෝටුවෙකින් මල නො සිරියයුතු. පුසන්දුඩු වැසිකිළි වළා නො ම දැමියැයුතු. වැසිකිළි පාදකායෙහි සිට ඇඟ වසාගතයුතු. ඉතා යුතු ව නො නික්මියයුතු. සිවුරු ඔසොවාගෙන නො නික්මියයුතු. මල සෝද හරින පාදකායෙහි සිට කය සිවුරින් වසාගතයුතු. වපු වපු යන හඬ නිකුත් කරමින් මල නො සේදියයුතු. මල සෝදනුවට දිය ගන්නා බඳුනෙහි ජලය ඉතිරි නො කළයුතු. ආවමනපාදකායෙහි සිට ගත්තහු විසින් ඇඟ වසාගතයුතු. ඉදින් වැසිකිළිය අපිරිසුදු කරන ලද නම් සේදියයුතු. ඉදින් පුසන්තුරු දමන බඳුන පිරුණේ වී නම් පුසන්තුරු ඉවත ලියයුතු. වැසිකිළිය කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් පිල්කඩ කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් පිරිවෙන (වැසිකිළිය වටා බිම) කැලි කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් කොටුව කැලි කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ආවමනකුමහියෙහි¹ දිය නැත් නම් එහි දිය වත්කළයුතු.

මහණෙනි, මේ වනාහි හිඤ්ඤා විසින් වැසිකිළියෙහි පැවතිය යුතු පරිදි වූ හිඤ්ඤාගේ වැසිකිළි වන සි”.

1. ආවමනපාදකා යනු මල සෝද හැරීමට ඉදගන්නා පාදකාව යි. 2. ආවමනකුමහි යනු වැසිකිළියේ පිරිසොග ජලය නිකුත් කළ යි.

උපජ්ඣායවග්ගං

16. තෙන ඛො පන සමයෙන සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමමාවග්ගනති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතා -පෙ- තෙ උප්ඣායනති වියනති විපාවෙනති; “කථං හි නාම සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමමාවග්ගස්සෙතති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමමාවග්ගනති”ති.

“සච්චං හගවා”.

විගර්හි බුද්ධො හගවා: “කථං හි නාම භික්ඛවෙ සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමමාවග්ගනතිස්සෙතති. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොගාභාවාය. අථ ඛො තං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වෙව් අප්පසාදය පසන්නානං ව එකවදානං අඤ්ඤාප්පසාදය”ති. විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමයොතස්සි;

“තෙන හි භික්ඛවෙ සඤ්චිභාරිකානං උපජ්ඣායෙසු වග්ගං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමී යථා සඤ්චිභාරිකෙහි උපජ්ඣායෙසු වග්ගතබ්බං”.

“සඤ්චිභාරිකෙන භික්ඛවෙ උපජ්ඣායමස්ස සමමාවග්ගතබ්බං. නත්‍රායං සමමාවග්ගනා;

කාලසෙසව උට්ඨාය උපාහනා ඔමුඤ්චිත්වා එකංසං උක්ඛරාසඬං කරිත්වා දන්තකට්ඨං දත්තබ්බං. මුඛොද්ධං දත්තබ්බං. ආසනං පඤ්ඤාපෙත්තබ්බං. සච්චෙ යාගු හොති භාජනං ධොවිත්වා යාගු උපනාමෙත්තබ්බං. යාගු පිත්තස්ස උදකං දත්වා භාජනං පටිග්ගහෙත්වා නිවං කත්වා සාධුක්කං අපරික්ඛංසනොත්ත ධොවිත්වා පටිසාමෙත්තබ්බං. උපජ්ඣායමස්ස උට්ඨිතො ආසනං උදධරිත්තබ්බං.

සච්චෙ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති, සො දෙසො සමම්ඤ්ඤිතබ්බො. සච්චෙ උපජ්ඣායො ගාමං පටිස්සිතුකාමො හොති නිවාසනං දත්තබ්බං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙත්තබ්බං. කායබන්ධනං දත්තබ්බං. සගුණං කත්වා සඬකාටියො දත්තබ්බං, ධොවිත්වා පතොසා සඋදකො දත්තබ්බං. සච්චෙ උපජ්ඣායො පච්ඡාසමණං ආකඬ්ඛති, තිමණ්ඩලං පටිච්ඡාදෙනොත්ත පටිමණ්ඩලං නිවාසෙත්වා කායබන්ධනං බන්ධිත්වා සගුණං කත්වා සඬකාටියො පාරුපිත්වා ගණ්ඨකං පටිමුඤ්චිත්වා ධොවිත්වා පතො ගහෙත්වා උපජ්ඣායස්ස පච්ඡාසමණෙන හොත්තබ්බං. නාතිදුරෙ ගන්තබ්බං, න අවචාසනෙන ගන්තබ්බං. පන්තපරියාපනං පටිග්ගහෙත්තබ්බං.

උපාධ්‍යාය වත්

16. එ සමයෙහි සඤ්චිකාරික මහණහු උපාධ්‍යාය තෙරුන් කෙරෙහි මනා වැනො පවතිත්. යම් මහණ කෙනෙක් අලොච්ඡ ද... ඔහු “කෙසේ නම් සඤ්චිකාරික මහණහු උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනා වැනො පවත්නාහු ද”යි පහත් කොට සිතත්, දෙස් නගත්, අගුණ පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, සඤ්චිකාරික භික්ෂුහු උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනා කොට නො පවතිත් ල. ඒ සැබෑ ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුරවිත් සේක.

“සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි භික්ෂු කීහ.

“මහණෙනි, සඤ්චිකාරිකයෝ කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනා කොට නො පිළිපදින්නාහු ද, මහණෙනි, මෙය නො පහත්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහත්වුවන්ගේ පැහැදීම වැඩි වීම පිණිස ද නො වන්නේ ය. වැලි දු එය නො පහත්වුවන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පහත් වූ ද එක්තරා කෙනකුගේ වෙනස් බව පිණිස ද වන්නේ යැ”යි වෙසෙසින් ගැඹුණු සේක. වෙසෙසින් ගර්භා දූහැම් කරා කොට භික්ෂුන් අමතා මෙසේ වදළුසේක:

“මහණෙනි, එසේ වී නම් යම්යේ සඤ්චිකාරිකයන් විසින් උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි පැවතියයුතු ද එසේ සඤ්චිකාරිකයනට උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි පවත්නා ලෙසට වත් පනවන්නෙමි”.

“මහණෙනි, සඤ්චිකාරිකයා විසින් උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනාව පැවතියයුතු. මේ ඒ මනා පැවැත්ම යැ:

කලින් ම නැගී සිට වහන් මුදු තනිපට සිවුර එකස් කොට පෙරෙවගෙන උපාධ්‍යායයාට දැහැවී දියැයුතු. මුඛ්‍යෝනා ජලය දියැයුතු. අඟුන් පැතවියැයුතු. කැඳ ඇත් නම් කැඳ එළවියැයුතු. කැඳ පුවාහට පැන් දී බදුන පිළිගෙන පහත් කොට කිසිවෙක දු නො ගටමින් දෙවැ කැන් ඊක් කළයුතු. උපාධ්‍යායයා නැගී සිටි කලා අස්ත ඉදිරියැයුතු.

ඒ තැන කැලිකුණු ගැසී ඇත් නම් තැමැන්දියුතු. උපාධ්‍යායයා ගම්වදිනු කැමැත්තේ වේ නම්, හඳුනා දියැයුතු. පෙරළා දුන් හඳුනා පිළිගතයුතු. කාබහන දියැයුතු. සතුණ කොට සහළ සිවුරු දියැයුතු. පාත්‍රය සෝද දිය සහිත ව (නො පිසදමා) දියැයුතු. උපාධ්‍යාය තෙම පසුමහණකු කැමැත්තේ නම්, කිමඩුලු වසා පිරිමඩුලු කොට හැඳ කාබහන බැඳ සතුණ කොට සහළ සිවුරු පෙරෙවැ ගැට වටු ගත්වා, ඉක්බිති පාත්‍රය සෝද රඳන උපාධ්‍යායයාගේ පසුමහණකු වියැයුතු. ඉතා ඇත්ති නො යායුතු. ඉතා ළඟ නො යායුතු. පාත්‍රය ඇතුළත වූ දෑ පිළිගතයුතු.

න උපජ්ඣායස්ස භණ්ඩානස්ස අන්තර්ගතො කථා ඔපානෙතඛං. උපජ්ඣායො ආපත්තසාමනා භණ්ඩානො නිවාරෙතඛං. නිවර්තනොත්ත පට්ඨකං ආගන්ති ආසනං පඤ්ඤපෙතඛං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං උපනිකම්පිතඛං. පච්ඡුග්ගන්තො පත්තචීවරං පටිග්ගහෙතඛං. පටිනිවාසනං දුතඛං. නිවාසනං පටිග්ගහෙතඛං. සචෙ වීවරං සින්නං හොති මුහුග්ගං උණෙහ ඔතාපෙතඛං. න ච උණෙහ වීවරං නිදහිතඛං. වීවරං සඬ්ඝරිතඛං. වීවරං සඬ්ඝරෙත්තන චතුරඞ්ගුලං කණ්ණං උත්ඝාරෙත්වා¹ වීවරං සඬ්ඝරිතඛං, මා මජ්ඣෙහෙතො අහොසීති. ඔහොගෙ කායබන්ධනං කාතඛං.

17. සචෙ පිණ්ඩපාතො හොති උපජ්ඣායො ච භුක්ඛිකුකාමො හොති උදකං දත්වා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතඛං. උපජ්ඣායො පානියෙන පුච්ඡිතඛං. භුක්තාච්ඤ උදකං දත්වා පත්තං පටිග්ගහෙත්වා නිවා කත්වා සාධුකං අපරිඝංසනොත්ත ධොවිත්වා වොදකං කත්වා මුහුග්ගං උණෙහ ඔතාපෙතඛං. න ච උණෙහ පත්තො නිදහිතඛං. පත්තචීවරං නික්ඛිපිතඛං. පත්තං නික්ඛිපනොත්ත එකෙන හත්තෙන පත්තං ගහෙත්වා එකෙන හත්තෙන හෙට්ඨාසිඤ්චං වා හෙට්ඨාසිඨං වා පරාමසිත්වා පත්තො නික්ඛිපිතඛං. න ච අනන්තරභිකාය භූමියා පත්තො නික්ඛිපිතඛං.

වීවරං නික්ඛිපනොත්ත එකෙන හත්තෙන වීවරං ගහෙත්වා එකෙන හත්තෙන වීවරවංසං වා වීවරරජ්ජුං වා පමජ්ඣිත්වා පාරතො අන්තං ඔරතො හොගං කත්වා වීවරං නික්ඛිපිතඛං.

උපජ්ඣායමිති වුට්ඨිතෙ ආසනං උඬ්ඛිතඛං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙතඛං. සචෙ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති සො දෙසො සමමජ්ඣිතඛං.

සචෙ උපජ්ඣායො නභාසිකුකාමො හොති නභානං පටිසාදෙතඛං. සචෙ සිතෙන අත්තො හොති සිතං පටිසාදෙතඛං. සචෙ-උණෙහ අත්තො හොති උණං පටිසාදෙතඛං. සචෙ උපජ්ඣායො ජන්තාසරං පටිසිකුකාමො හොති වුණ්ණං සද්ධොතඛං. මහත්තා තෙමෙතඛං. ජන්තාසරපිඨං ආදය උපජ්ඣායස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගන්තො ජන්තාසරපිඨං දත්වා වීවරං පටිග්ගහෙත්වා එකමානං නික්ඛිපිතඛං. වුණ්ණං දුතඛං. මහත්තා දුතඛං. සචෙ උසස්භති ජන්තාසරං පටිසිතඛං. ජන්තාසරං පටිසනොත්ත මහත්තාය මුට්ඨං මජ්ඣෙත්වා පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිවිජාදෙත්වා ජන්තාසරං පටිසිතඛං.

උපාධ්‍යායයා කථා කරද්දී අතරතුර කථා නො හෙළියැයුතු. උපාධ්‍යාය තෙම ඇවතකට සමීප වූ කථා කරන්නේ වී නම්, එය වැළැක්වියැයුතු. (ගමීන්) පෙරළා එන්නාහු විසින් වඩා පළමු ව අවුත් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය පාපුටුව පාදකයලිකාව ළං කොට තැබියැයුතු. පෙර ගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගතයුතු. පෙරළා හඳුනා දියැයුතු. හඳුනා පිළිගතයුතු. සිවුර (වැඩිවෙලාවක්) අවටේ දමා තිබියැයුතු නො වේ. සිවුර (වැඩිවෙලාවක්) අවටේ දමා තිබියැයුතු නො වේ. සිවුර හැකිළියැයුතු. සිවුර හකුළන්නහු විසින් සිවුර මැද බිඳීමෙන් නො වේවා යි අදහස ඇති ව සිවුරු කොන අඟල් සතරක් උඩට ඇද හැකිළියැයුතු. කාබහන සිවුරු නැමීම තුළ තැබියැයුතු.

17. ඉදින් පිණ්ඩභොජනය නිබේද උපාධ්‍යායයාත් වළඳනු කැමැති වේ ද, පැන් පිළිගන්වා පිණ්ඩභොජනය එළවියැයුතු. උපාධ්‍යාය තෙම පැනින් වීවාළයුතු. වළඳා අවසන් කළ උපාධ්‍යායයාට පැන් පිළිගන්වා පාත්‍රය පිළිගෙන පහන් කොට (කිසිවෙක ද) නො ගමන් මොනොවට සෝද දිය පිසදමා මොහොතක් කල් උෂ්ණයෙහි (අවටේ) රත් කළයුතු. උෂ්ණයෙහි පාත්‍රය (වැඩි වෙලාව) තැබියැයුතු නො වේ. පාසිවුරු තැබියැයුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳයට හෝ පුටුව යට පිරිමැද පාත්‍රය තැබියැයුතු. කිසිත් නො අතුළ බීමෙහි පාත්‍රය නො ම තැබියැයුතු.

සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනිත් අනිත් සිවුර වනන උණලිය හෝ සිවුර වනන ලනුව පිය දමා සිවුරු කෙළවර එහා පැත්තට ද සිවුරු නැමීම මෙහා පැත්තට ද කොට සිවුර තැබියැයුතු.

උපාධ්‍යායයා නැඟී සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. පා දෝනා දිය ද පා පුටුව ද පා තබන ලැලි කඩ ද සුරැකි කොට තැබියැයුතු. ඒ පෙදෙස කුණු සහිත වේ නම් එය ඇමැත්තැයුතු.

ඉදින් උපාධ්‍යාය තෙම නාහු කැමැති වේ නම්, නාන දිය පිළියෙළ කළයුතු. සිසිල් දිය වුව මනා වී නම් සිසිල් දිය පිළියෙළ කළයුතු. උණු දිය වුව මනා වී නම් උණු දිය පිළියෙළ කළයුතු. උපාධ්‍යාය තෙම ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙනු කැමැත්තේ නම්, (ඇඟ ගානා) සුණු සිනිඳු කළයුතු. ඇඟ ගානා මැටි තෙමියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන උපාධ්‍යායයා පිටුපසින් ගොස් ගිනිහල් පුටුව දී සිවුර පිළිගෙන එක් පසෙක තැබියැයුතු. ඇඟ මදිනා සුණු දියැයුතු. ඇඟ ගාන මැටි දියැයුතු. හැක්කේ නම් ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙන්නහු විසින් මැටියෙන් මුහුණ වකා ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද කය වසා ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු.

න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ජිත නිසිදිතබ්බං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහිතබ්බං. ජනනාසරෙ උපර්කායස්ස පටිකමං කාතබ්බං. ජනනාසරා නික්ඛමනෙන ජනනාසරපීඨං ආදාය පුරතො ව පව්තො ව පටිට්ඨාදෙතා ජනනාසරා නික්ඛමිතබ්බං. උදකෙපි උපර්කායස්ස පටිකමං කාතබ්බං. නභානෙන පඨමතරං උත්තරිතා අත්තනො ගත්තං වොදකං කතා නිවාසෙතා උපර්කායස්ස ගත්තනො උදකං පමජ්ජිතබ්බං. නිවාසනං දතබ්බං. සඛ්ඛාථී දතබ්බං. ජනනාසරපීඨං ආදාය පඨමතරං ආගතවා ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨ්ථිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං. උපර්කායො පාතියෙන සුචිත්තබ්බං.

18. සථෙ උද්දිසාපෙතකාමො හොති උද්දිසාපෙතබ්බං. සථෙ පටිපුට්ඨිකාමො හොති පටිපුට්ඨිතබ්බං. යස්මිං විහාරෙ උපර්කායො විහරති සථෙ සො විහාරො උක්ඛාපො හොති සථෙ උසස්භති සොධෙනබ්බං. විහාරං සොධෙනෙන පඨමං පක්ඛවිවරං නිහරිතා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. නිසිදනපච්චස්සරණං නිහරිතා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. භිසිබ්බොහනං නිහරිතා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසනෙන අසඤ්ඤාචරෙනෙන නිහරිතා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං, පීඨං නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසනෙන අසංසචරෙනෙන නිහරිතා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. කවාටපිට්ඨං නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසනෙන අසඤ්ඤාචරෙනෙන නිහරිතා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤාපටිපාදකා නිහරිතා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. ඛෙළුමලලකො නිහරිතා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. අපසෙසනඵලකං නිහරිතා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. භුමචස්සරණං යථාපඤ්ඤාතං සලලකඛතා නිහරිතා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං.

සථෙ විහාරෙ සන්තානකං හොති උලෙලාකා පඨමං ඔහාරෙතබ්බං. අලොකසන්තිකණ්ණහා පමජ්ජිතබ්බං. සථෙ ගෙරුකපටිකමච්ඡකතා භික්ඛිකණ්ණකිතා හොති වොළකං තෙමෙතා පිළෙතා පමජ්ජිතබ්බං. සථෙ කාළුවණ්ණකතා භූමි කණ්ණකිතා හොති වොළකං තෙමෙතා පිළෙතා පමජ්ජිතබ්බං. සථෙ අකතා හොති භූමි උදකෙන පරිපොඨිතා පරිපොඨිතා සමජ්ජිතබ්බං 'මා විහාරො රජෙන උභෙද්දි'ති. සඛ්ඛාරං විවිතිතා එකමනාං ඡෙධිතබ්බං.

සථවිර භික්ෂූන් ගටා අතරට පැන නො හික්දයුතු. නවක මහණහු උනස්නෙන් බැහැර නො කළයුතුහ. ගිනිහල් ගෙහි දී උපාධ්‍යාය තෙරභට පිරියම් කළයුතු. ගිනිහල් ගෙයින් නික්මෙන්නහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද කය වසාගෙන ගිනිහල්ගෙන් නික්මිය යුතු. දියෙහි ද උපාධ්‍යායයාට පිරියම් කළයුතු. නැවත විසින් වඩා පළමුවෙන් දියෙන් නැග තමාගේ සිරුර දිය ඉවත් කොට හැඳ පෙරෙව උපාධ්‍යායයාගේ සිරුරෙන් දිය පිය දමිය යුතු. හඳුනා දිය යුතු. සහළ සිවුර දිය යුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අවුත් අසුන් පැනැවිය යුතු. පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාදකඩලිකාව ද ළං කොට තැබිය යුතු. උපාධ්‍යායයා පැනින් විවළයුතු.

18. ඉදින් උදෙසවනු කැමැති (හදරවනු කැමැති) වේ නම්, උදෙසැවිය යුතු. ඉදින් පුන පුනා විවළයුතු නම්, පුන පුනා විවළයුතු. යම් වෙහෙරෙක උපාධ්‍යායයා වෙසේ ද ඉදින් ඒ වෙහෙර කැලී කසළ සහිත වේ නම්, ඉදින් හැකි නම් ශුඬ කළ යුතු. විහාරය ශුඬ කරන්නහු විසින් පළමු කොට පා සිවුරු මැත් කොට පසෙක තැබිය යුතු. නිසිදනාය ද පසතුරුණු ද මැත් කොට පසෙක තැබිය යුතු. බිසි ද කොටට ද බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. ඇඳ පහන් කොට කිසිවෙක නොගාවා නො ගටා බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. පුටුව පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවා නො ගටා මොනොවට බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. කපාටපාෂ්ඨය (දෙරපළ පිට) පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවා නො ගටා මොනොවට බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. ඇඳපා බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. කෙළමලාව බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. හේන්තුවන පුවරුව බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. බුමුතුරුණ පනවන ලද පරිදි සලකා බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු.

ඉදින් වෙහෙරෙහි මතුළු දෑල් වේ ද, උඩ සිට පළමුවෙන් පහතට ඉවත් කළ යුතු. වාමානායන්හි කවුළු (දෙරපළ) ද, කර්ණභාගයෝ (ගැබෙහි මුලු සතර) ද පිය දමිය යුතු. ඉදින් ගුරු පිරියම් කරන ලද බිත්තිය කුණින් වැකුණේ වේ නම් රෙදිකඩක් තෙමා මිරිකා මැද්ද යුතු. ඉදින් කළුපැහැ කරන ලද බිම් කුණින් වැකුණේ වේ නම් රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා මැද්ද යුතු. ඉදින් කිසිදු පිරියමක් නො කළ බිමක් වේ නම්, විහාරය දුලියෙන් නොවැකේව'යි සලකා දිය ඉස ඉස ඇමැද්ද යුතු. කසළ රැස් කොට එක් පසෙක දමිය යුතු.

භූමිමත්ථරණං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාචෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤාතං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤිපට්ඨපාදකා ඔතාපෙතො පමජ්ජිතා අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං. මඤ්ඤා ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාචෙතො නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්තාන අසඹ්ඝවට්ඨන්තාන (කවාට්ටිට්ඨං) අතිහරිතො යථාපඤ්ඤාතං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පිටං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාචෙතො නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්තාන අසඹ්ඝවට්ඨන්තාන (කවාට්ටිට්ඨං) අතිහරිතො යථාපඤ්ඤාතං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. කවාට්ටිට්ඨං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාචෙතො නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්තාන අසඹ්ඝවට්ඨන්තාන අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං. භික්ඛිමොදාහනං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාචෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤාතං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. නිසීදනපට්ඨකරණං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාචෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤාතං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. ඛෙළුමල්ලකො ඔතාපෙතො පමජ්ජිතා අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං. අපසෙසනඵලකං ඔතාපෙතො පමජ්ජිතා අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං.

19. පහතවිවරං නිකඛිපිතබ්බං. පහතං නිකඛිපන්තාන ඵලකන භස්සන්ත පහතං ගහෙතො ඵලකන භස්සන්ත භෙට්ඨාමඤ්ඤා වා භෙට්ඨාපිට්ඨං වා පරාමපිතො පහතං නිකඛිපිතබ්බං. න ච අනන්තරභිකාය භූමියා පහතං නිකඛිපිතබ්බං, විවරං නිකඛිපන්තාන ඵලකන භස්සන්ත විවරං ගහෙතො ඵලකන භස්සන්ත විවරවංසං වා විවර රජ්ජුං වා පමජ්ජිතා පාරතො අන්තං ඔරතො භොගං කතා විවරං නිකඛිපිතබ්බං.

සචෙ පුරස්මා සරජා වාතා වායනභි පුරස්මා වාතපානා ඵලකනබ්බං. සචෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායනභි පච්ඡිමා වාතපානා ඵලකනබ්බං. සචෙ උත්තරා සරජා වාතා වායනභි උත්තරා වාතපානා ඵලකනබ්බං. සචෙ දකුණිකා සරජා වාතා වායනභි දකුණිකා වාතපානා ඵලකනබ්බං.

සචෙ සිතකාලො භොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බං. රුක්ඛං ඵලකනබ්බං. සචෙ උත්තකාලො භොති දිවා වාතපානා ඵලකනබ්බං. රුක්ඛං විවරිතබ්බං.

සචෙ පරිවෙණං උකලාපං භොති පරිවෙණං සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ කොට්ඨකො උකලාපො භොති කොට්ඨකො සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ උපට්ඨානසාලා උකලාපා භොති උපට්ඨානසාලා සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ අග්නිසාලා උකලාපා භොති අග්නිසාලා සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ විච්චකුට්ඨි උකලාපා භොති විච්චකුට්ඨි සමමජ්ජිතබ්බං.

සචෙ පානීයං න භොති පානීයං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ පරිභොජනීයං න භොති පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ ආවමනකුණියා උදකං න භොති ආවමනකුණියා උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං.

පුටුකුරුණු වියලා ගුණික කොට ගසා දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවියයුතු. ඇඳ පා අලු වියලා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබියයුතු. ඇඳ වියලා ගුද්ධ කොට ගසාදමා පහත් කොට කිසිවෙක නොගාවමින් නොගවමින් මනාකොට ඇතුළට ගෙනගොස් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවියයුතු. පුටුව වියලා ගුද්ධ කොට පපොළා පහත් කොට කිසිවෙක නොගාවමින් නොගවමින් මනාකොට ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවියයුතු. කපාටපාෂ්ඨය (දෙර පළ පිට) වියලා ගුද්ධකොට පපොළා පහත් කොට කිසිවෙක නොගාවමින් නොගවමින් ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබියයුතු. බිසි ද කොටට ද වියලා ගුද්ධ කොට පපොළා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවියයුතු. නිසිදනය ද පපතුරුණු ද වියලා ගුද්ධකොට පපොළා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවියයුතු. කෙළමලාව වියලා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබියයුතු. හේත්තු වන පුවරුව වියලා පිස දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබියයුතු.

19. පා සිවුරු බහා තැබියයුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබියයුතු. කිසිත් නොඅතුරන ලද බිමැ පාත්‍රය නොම තැබියයුතු. සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන එක් අතෙකින් සිවුර දමන උණලිය හෝ සිවුරු රැහැන පිසදමා සිවුර කෙළවර ඇත් කොට ද සිවුරු නැමීම මැත් කොට ද සිවුර තැබියයුතු.

ඉදින් පෙරදිගට අයත් රජස් සහිත සුළං හමා නම් පෙර දිගැ වූ වාතපාතයෝ වැසියයුත්තාහ. පැසිම් දිගට අයත් රජස් සහිත වාතයෝ හමත් නම්, පැසිම් දිගට අයත් වාතපාතයෝ වැසියයුත්තාහ. උතුරුදිගට අයත් රජස් සහිත වාතයෝ හමත් නම්, උතුරුදිගැ වාතපාතයෝ වැසියයුත්තාහ. දකුණු දිගට අයත් රජස් සහිත වාතයෝ හමත් නම් දකුණු දිග වාතපාතයෝ වැසිය යුත්තාහ.

ඉදින් ධ්වන කාලය වේ නම්, දවල් වාතපාතයෝ ඇර තැබිය යුත්තාහ. රාත්‍රියෙහි වසා තැබියයුත්තාහ. ඉදින් උෂ්ණ කාලය වේ නම්, වාතපාතයෝ දහවල් වැසියයුත්තාහ. රාත්‍රියෙහි ඇර තැබිය යුත්තාහ.

ඉදින් පිරිවෙණ කුණු කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් දෙරටුව කුණු කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් උවටත් හල කුණු කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් ගිනිහල් ගෙය කුණුරොඩු සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් වැසිකිළිය කුණුරොඩු සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු.

ඉදින් පැන් නොවී නම් පැන් එළවා තැබියයුතු. ඉදින් පරි-
භෝග ජලය නොවේ නම් එය එළවා තැබියයුතු. ඉදින්
ආවමන කුමිසෙහි ජලය නොවේ නම් එහි දිය වත්කළයුතු.

20. සචෙ උපජ්ඣායස්ස අනභිරතී උප්පත්තා හොති, සඤ්චිභාරිකෙන වූපකාසෙතඛධා වූපකාසාපෙතඛධා ධම්මකථා වාසස කාතඛධා. සචෙ උපජ්ඣායස්ස කුක්කච්චං උප්පත්තං හොති සඤ්චිභාරිකෙන විනොදෙතඛධං, විනොදපෙතඛධං, ධම්මකථා වාසස කාතඛධා. සචෙ උපජ්ඣායස්ස දිට්ඨිගතං උප්පත්තං හොති සඤ්චිභාරිකෙන විචෙචෙතඛධං, විචෙචාපෙතඛධං, ධම්මකථා වාසස කාතඛධා. සචෙ උපජ්ඣායසො ගරුධම්මං අජ්ඣාපනෙතා හොති පරිවාසාරහො සඤ්චිභාරිකෙන උසුක්කං කාතඛධං 'කිනති නු ටො සමෙතා උපජ්ඣායස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති.

සචෙ උපජ්ඣායසො වූලාය පථිකස්සනාරහො හොති සඤ්චිභාරිකෙන උසුක්කං කාතඛධං 'කිනති නු ටො සමෙතා උපජ්ඣායං වූලාය පථිකස්සෙය්‍යා'ති. සචෙ උපජ්ඣායසො මානසනාරහො හොති සඤ්චිභාරිකෙන උසුක්කං කාතඛධං 'කිනති නු ටො සමෙතා උපජ්ඣායස්ස මානසං දදෙය්‍යා'ති. සචෙ උපජ්ඣායසො අභිතානාරහො හොති සඤ්චිභාරිකෙන උසුක්කං කාතඛධං 'කිනති නු ටො සමෙතා උපජ්ඣායං අභිතෙය්‍යා'ති. සචෙ සමෙතා උපජ්ඣායස්ස කම්මං කතතුකාමෙ හොති තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පබ්බාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙච්ඡනියං වා, සඤ්චිභාරිකෙන උසුක්කං කාතඛධං 'කිනති නු ටො සමෙතා උපජ්ඣායස්ස කම්මං න කරෙය්‍ය ලුහුකාය වා පරිනාමෙය්‍යා'ති. කතං වා පනස්ස හොති සමෙතන කම්මං තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පබ්බාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙච්ඡනියං වා, සඤ්චිභාරිකෙන උසුක්කං කාතඛධං 'කිනති නු ටො උපජ්ඣායසො සම්මා විනෙය්‍ය ලොමං පානෙය්‍ය නෙත්ථාර විනෙය්‍ය සමෙතා තං කම්මං පටිපෙක්ඛමෙය්‍යා'ති.

21. සචෙ උපජ්ඣායස්ස චීවරං ධොවිතඛධං හොති, සඤ්චිභාරිකෙන ධොවිතඛධං උසුක්කං වා කාතඛධං 'කිනති නු ටො උපජ්ඣායස්ස චීවරං ධොවිතෙය්‍යා'ති. සචෙ උපජ්ඣායස්ස චීවරං කාතඛධං හොති සඤ්චිභාරිකෙන කාතඛධං, උසුක්කං වා කාතඛධං 'කිනති නු ටො උපජ්ඣායස්ස චීවරං කරිතෙය්‍යා'ති. සචෙ උපජ්ඣායස්ස රජනං පච්ඡිතඛධං හොති සඤ්චිභාරිකෙන පච්ඡිතඛධං, උසුක්කං වා කාතඛධං 'කිනති නු ටො උපජ්ඣායස්ස රජනං පච්ඡිතෙය්‍යා'ති. සචෙ උපජ්ඣායස්ස චීවරං රජිතඛධං හොති සඤ්චිභාරිකෙන රජිතඛධං, උසුක්කං වා කාතඛධං 'කිනති නු ටො උපජ්ඣායස්ස චීවරං රජිතෙය්‍යා'ති. චීවරං රජනෙතන සාධුකං සමපරිවත්තකං සමපරිවත්තකං රජිතඛධං. න ච අවජ්ජනෙත ටෙචෙ පසකම්මඛධං.

20. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට පැවිද්දෙහි නො ඇල්මෙන් උපන්නේ නම්, සඤ්චිභාරික මහණහු විසින් සන්තිද්‍රව්‍යයුතු. අනුත් ලවා හෝ සන්තිද්‍රව්‍යයුතු. ඔහුට බණ හෝ කියැයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට කුකුසෙක් උපන්නේ වී නම්, එය සඤ්චිභාරිකයා විසින් දුරු ලියැයුතු, අනුත් ලවා හෝ දුරුලියැයුතු. ඔහුට බණ කියැයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට මිසදිවෙක් උපන්නේ නම් සඤ්චිභාරිකයා විසින් එය බැහැරලියැයුතු. අනුත් ලවා හෝ බැහැරු ලියැයුතු. ඔහුට බණ කියැයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යාය තෙම පිරිවෙසට සුදුසු ගරු ඇවතකට පැමිණියේ වී නම්, කෙසේ නම් සඤ්චි තෙමේ උපාධ්‍යායයාට පිරිවෙස දෙන්නේ දැයි (පිරිවෙස් දෙවීම පිණිස) සඤ්චිභාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු වෙයි.

ඉදින් උපාධ්‍යායයා මූලායපටිකසායනය ලබනුවට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ උපාධ්‍යායයාට මූලායපටිකසායනය කරන්නේ වේ දැයි සඤ්චිභාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු වේ. ඉදින් උපාධ්‍යාය තෙම මානතට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ උපාධ්‍යායයාට මානත දෙන්නේ දැයි සඤ්චිභාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යාය තෙම අභිභානායට සුදුසු වේ නම්, කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ උපාධ්‍යායයා අභිභානාය කරන්නේ දැයි සඤ්චිභාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් සංඝයා උපාධ්‍යායයාට තජ්ජනිය කම්ම හෝ නියසස කම්ම හෝ පබ්බාජනිය කම්ම හෝ පටිසාරණිය කම්ම හෝ උකෙඛපනිය කම්ම හෝ කරනු කැමැත්තේ වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ උපාධ්‍යායයාට ඒ කර්මය නො කරන්නේ හෝ ඒ කර්මය හැල්ලු බවට පෙරළන්නේ හෝ වේ දැයි සඤ්චිභාරිකයා විසින් උත්සුක බවට පැමිණියුතු. ඉදින් ඔහුට සංඝයා විසින් තජ්ජනිය කර්මය හෝ නියසස කර්මය හෝ පබ්බාජනිය කර්මය හෝ පටිසාරණිය කර්මය හෝ උකෙඛපනිය කර්ම හෝ කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යාය තෙමේ (විනය නීති අනුව) මනා ව පවතින්නේ ද හිංශාට අනුලෝම ව පවතින්නේ ද, නිස්තරණයට හේතු වූ වත්හි පවත්නේ ද, සංඝ තෙමේ ඒ කර්මය සන්තිද්‍රව්‍යන්නේ දැයි සඤ්චිභාරික මහණහු විසින් උත්සුක බව කළයුතු.

21. ඉදින් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු (සේදිය යුතු වී නම් සඤ්චිභාරිකයා විසින් එය සේදියැයුතු වෙයි. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු සේදනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට සිවුරක් කළයුතු වී නම් සඤ්චිභාරිකයා විසින් එය කළයුතු වෙයි. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාට සිවුරු කරනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ හෝ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට රදන් පිසියැයුතු (පඬු උණු කළයුතු) වී නම්, සඤ්චිභාරිකයා විසින් එය පිසියැයුතු. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාට රදන් පිසිනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු පඬු පෙවියැයුතු වී නම්, සඤ්චිභාරිකයා විසින් එය කළ යුතු වෙයි. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු පඬු පොවනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ හෝ කළයුතු. සිවුරු පඬු පොවන්නහු විසින් මනා කොට පෙරළ පෙරළා පඬු පෙවියැයුතු. පඬු බිත්ද නො හුන් කල්හි (සිවුර වියැලෙන්නට පෙර) ඉවත නො යායුතු.

න උපජ්ඣායං අනාපුච්ඡා එකවරස්ස පනොන දුතඛෙධා, න එකවරස්ස පනොන පටිග්ගභෙතඛෙධා, න එකවරස්ස විවරං දුතඛං, න එකවරස්ස විවරං පටිග්ගභෙතඛං, න එකවරස්ස පරික්ඛාරො දුතඛෙධා, න එකවරස්ස පරික්ඛාරො පටිග්ගභෙතඛෙධා, න එකවරස්ස කෙසා ඡෙත්තඛෙධා, න එකවරෙන කෙසා ඡෙදපෙතඛෙධා, න එකවරස්ස පරිකලමං කාතඛං, න එකවරෙන පරිකලමං කාරාපෙතඛං, න එකවරස්ස වෙය්‍යාවච්චො කාතඛෙධා, න එකවරෙන වෙය්‍යාවච්චො කාරාපෙතඛෙධා, න එකවරස්ස පච්ඡාසමඤ්ඤා භොතඛං, න එකවරො පච්ඡාසමඤ්ඤා ආදුතඛෙධා, න එකවරස්ස පිණ්ඩපාතො නිහරිතඛෙධා, න එකවරෙන පිණ්ඩපාතො නිහරාපෙතඛෙධා.

න උපජ්ඣායං අනාපුච්ඡා ගාමො පටිසිතඛෙධා, න සුසානං ගතඛං, න දීපා පක්ඛාමිතඛං. යච්ච උපජ්ඣායො ගිලානො භොති යාවච්චං උපට්ඨාපෙතඛෙධා, වූට්ඨානමස්ස ආගමෙතඛං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ සද්ධිවිහාරිකානා උපජ්ඣායෙසු වග්ගා යථා සද්ධිවිහාරිකෙහි උපජ්ඣායෙසු වග්ගිතඛෙධාති."

සද්ධිවිහාරිකවග්ගං

22. තෙන ඛො පන සමයෙන උපජ්ඣායා සද්ධිවිහාරිකෙසු න සම්මාවග්ගතාති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිතා සතතුට්ඨා උජ්ජනො කුකකුච්චිකා සිසංකාමා තෙ උජ්ජායගති වියනාති විපා-
වෙනාති: "කථං හි නාම උපජ්ඣායා සද්ධිවිහාරිකෙසු න සම්මා වග්ගිතඛෙධාති"ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එකමඤ්ඤා ආරොචෙසුං. "සච්චං කිර භික්ඛවෙ උපජ්ඣායා සද්ධිවිහාරිකෙසු න සම්මා වග්ගතඛෙධාති"ති.

"සච්චං භගවා". -පෙ- විගර්හිතා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමතොතසි: "තෙන හි භික්ඛවෙ උපජ්ඣායානා සද්ධිවිහාරිකෙසු වග්ගා පඤ්ඤාපෙක්ඛාමී යථා උපජ්ඣායෙහි සද්ධිවිහාරිකෙසු වග්ගිතඛං".

"උපජ්ඣායෙන භික්ඛවෙ සද්ධිවිහාරිකමි සම්මා වග්ගිතඛං. තත්ත්වායං සම්මා වග්ගතා:

උපාධ්‍යායයා නොවිවාරා අනෙකකුට පාත්‍රය නොදියැයුතු, අනෙකකුගේ පාත්‍රය නොපිළිගතයුතු, අනෙකකුට සිවුරක් නොදියැයුතු, අනෙකකුගේ සිවුරක් නොපිළිගතයුතු, අනෙකකුට පිරිකර නොදියැයුතු, අනෙකකුගේ පිරිකරක් නොපිළිගතයුතු, අනෙකකුගේ කෙස් නොසිඳියැයුතු, අනෙකකු ලවා තමාගේ කෙස් නොසින්ද වියැයුතු, අනෙකකුට (අත් පා මිරිකීම ආදී) පිරියම් නොකළයුතු, අනෙකකු ලවා පිරියම් නොකරවා ගතයුතු, අනෙකකුට වතාවත් නොකළයුතු, අනෙකකු ලවා වතාවත් නොකරවාගතයුතු, අනෙකකුගේ පසු මහණකු නොවියැයුතු, අනෙකකු පසු මහණකු කොට නොගතයුතු, අනෙකකුට පිණ්ඩපාතය නොගෙන යායුතු, අනෙකකු ලවා පිණ්ඩපාතය නොම ගෙන්වාගතයුතු වෙයි.

උපාධ්‍යායයා නොවිවාරා ගම් නොවැදියැයුතු, සොහොනට නොයායුතු, දිසා (ඇතකට) නොයායුතු, උපාධ්‍යායයා ගිලන් වී නම්, දිවි ඇති තාක් උවටත් කළයුතු, ඔහු ගිලන් බැවින් නැති සිව්ම අපෙක්ෂා කළයුතු.

මහණෙනි, මේ වනාහි උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි සඤ්චිභාරිකයන් විසින් යම් සේ පැවතියැයුතු ද, ඒ උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි සඤ්චිභාරිකයන්ගේ වනයි”.

සඤ්චිභාරික වන

22. එ සමයෙහි වනාහි උපාධ්‍යායයෝ සඤ්චිභාරිකයන් කෙරෙහි මනා ව නොපවතින්. අපිස් සතොස් ගුණ ඇති ලජ්ජී වූ මඳ වරදෙහි ද කුතුස් කරන, සිට කැමැති යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයෝ සඤ්චිභාරික මහණුන් කෙරෙහි මනා ව නොපවතින් ද”යි ලාමක කොට සිතත්, නින්දා කෙරෙත්, නොගුණ පතුරුවත්.

ඉක්බිති එ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, උපාධ්‍යායයෝ සඤ්චිභාරිකයන් කෙරෙහි මනා ව නොපවතින් ල. ඒ සැබෑ ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළසේක.

“සැබැවැ වහන්සැ”යි භික්ෂුහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ... වෙසෙසින් ගරභා දහැමි කරා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, එසේ වී නම්, උපාධ්‍යායයන් විසින් සඤ්චිභාරිකයන් කෙරෙහි යම් සේ පැවතියැයුතු ද, එසේ උපාධ්‍යායයන්ට සඤ්චිභාරිකයන් කෙරෙහි වත් පනවන්නොමි”.

“මහණෙනි, උපාධ්‍යායයා විසින් සඤ්චිභාරිකයා කෙරෙහි මැනවින් පැවතියැයුතු. එහි මේ ඒ මනා පැවැත්ම ය:

උපජ්ඣායෙන භික්ඛවො සද්ධිවිහාරිකො සඛග්ගෙතථෙධො, අනුග්ගෙතථෙධො, උදෙසෙන පරිපුට්ඨාය ඔවාදෙන අනුසාසනියා. සථෙ උපජ්ඣායස්ස පතොතා හොති, සද්ධිවිහාරිකස්ස පතොතා න හොති, උපජ්ඣායෙන සද්ධිවිහාරිකස්ස පතොතා දතථෙධො. උස්සුක්ඛං වා කාතඛං 'කිංකි නු ටො සද්ධිවිහාරිකස්ස පතොතා උපපජ්ජියෙථා'ති. සථෙ උපජ්ඣායස්ස විවරං හොති, සද්ධිවිහාරිකස්ස විවරං න හොති, උපජ්ඣායෙන සද්ධිවිහාරිකස්ස විවරං දතඛං. උස්සුක්ඛං වා කාතඛං 'කිංකි නු ටො සද්ධිවිහාරිකස්ස විවරං උපපජ්ජියෙථා'ති. සථෙ උපජ්ඣායස්ස පරික්ඛාරො හොති, සද්ධිවිහාරිකස්ස පරික්ඛාරො න හොති, උපජ්ඣායෙන සද්ධිවිහාරිකස්ස පරික්ඛාරො දතථෙධො. උස්සුක්ඛං වා කාතඛං 'කිංකි නු ටො සද්ධිවිහාරිකස්ස පරික්ඛාරො උපපජ්ජියෙථා'ති.

23. සථෙ සද්ධිවිහාරිකො ගිලානො හොති, කාලසොච උට්ඨාය දන්තකට්ඨං දතඛං, මුට්ඨොදකං දතඛං, ආසනං පඤ්ඤපෙතඛං. සථෙ යාගු හොති භාජනං ධොවිතා යාගු උපනාමෙතඛං. යාගුං පිතස්ස උදකං දතා භාජනං පටිග්ගහෙතා නිවං කතා සාධුක්ඛං අපරිඝංසනොතන ධොවිතා පටිසාමෙතඛං. සද්ධිවිහාරිකො වුට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චිතඛං. සථෙ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති සො දෙසො සමමජ්ජිතඛං.

සථෙ සද්ධිවිහාරිකො ගාමං පටිසිතුකාමො හොති නිවාසනං දතඛං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතඛං. කායබන්ධනං දතඛං. සගුණං කතා සඛසාවියො දතඛං. ධොවිතා පතොතා සඋදකො දතථෙධො. එත්තාවතා නිවත්තිස්සතිති. ආසනං පඤ්ඤපෙතඛං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකය්ලිකං උපනිකම්පිතඛං. පච්චුත්තග්ගතා පක්ඛවිවරං පටිග්ගහෙතඛං. පටිනිවාසනං දතඛං. නිවාසනං පටිග්ගහෙතඛං. සථෙ විවරං සිත්තං හොති මුහුක්ඛං උණෙහි ඔතාපෙතඛං. න ච උණෙහි විවරං නිදහිතඛං. විවරං සඛාරිතඛං. විවරං සඛාරෙනොතන වතුරිඤ්ඤං කණ්ණං උක්ඛාරොතා විවරං සඛාරිතඛං, මා මජ්ඣෙහි හඬොතා අහොසිති. ඔහොගෙ කායබන්ධනං කාතඛං.

සථෙ පිණ්ඩපාතො හොති සද්ධිවිහාරිකො ච භුඤ්ජිතුකාමො හොති උදකං දතා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතඛං. සද්ධිවිහාරිකො පානියෙන පුට්ඨිතඛං. භුක්ඛාවිස්ස උදකං දතා පක්ඛං පටිග්ගහෙතා නිවං කතා සාධුක්ඛං අපරිඝංසනොතන ධොවිතා වොදකං කතා මුහුක්ඛං උණෙහි ඔතාපෙතඛං. න ච උණෙහි පතොතා නිදහිතඛං. පක්ඛවිවරං නික්ඛිපිතඛං. පක්ඛං නික්ඛිපෙනොතන එකෙන හපෙතන පක්ඛං ගහෙතා එකෙන හපෙතන හෙට්ඨාමඤ්ඤං වා හෙට්ඨාපිඨං වා පරාමපිතා පතොතා නික්ඛිපිතඛං. න ච අනන්තරභිතාය භූමියා පතොතා නික්ඛිපිතඛං.

මහණෙනි, උපාධ්‍යායයා විසින් සඤ්චිභාරික තෙම උදෙසීමෙන් (පෙළඳහම්, කියවීමෙන්) ද නැවත නැවත විවාරීමෙන් ද අවිච්ඡේදයෙන් ද අනුශාසනයෙන් ද සංග්‍රහ කළයුතු අනුග්‍රහ කළ යුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාගේ පාත්‍රයෙන් වේ ද, (ඒ අතර) සද්ධිවිහාරිකයාට පාත්‍රයෙන් නැද්ද, උපාධ්‍යායයා විසින් සද්ධිවිහාරිකයාට පාත්‍රය දියැයුතු. 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරිකයාට පාත්‍රයෙන් උපදනේ ද' යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට සිවුරෙන් වේ ද, සද්ධිවිහාරිකයාට සිවුරෙන් නො වේ ද, උපාධ්‍යායයා විසින් සද්ධිවිහාරිකයාට සිවුර දියැයුතු. 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරිකයාට සිවුරක් උපදනේ ද' යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට පිරිකරෙන් වේ ද, සද්ධිවිහාරිකයාට පිරිකරෙන් නො වේ ද, උපාධ්‍යායයා විසින් සද්ධිවිහාරිකයාට පිරිකර දියැයුතු. 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරිකයාට පිරිකර උපදනේ ද' යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

23. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයා ගිලන් වේ නම්, කලින් ම නැඟී සිට දුවු දියැයුතු, මුව දෝනා පැන් දියැයුතු, අසුන් පැනවියැයුතු, ඉදින් කැඳ ඇත් නම් බඳුනක් දෙවැ කැඳ එළවියැයුතු, කැඳ පුළාහට පැන් දී බඳුන පිළිගෙන පහත් කොට මනාව කිසිවෙක නො ගාවමින් සෝද පුරැකි කොට තැබියැයුතු, සද්ධිවිහාරිකයා නැඟී සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. ඉදින් ඒ පෙදෙස කුණුරොඩු සහිත වී නම් එය ඇමැන්දියුතු.

ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයා ගමට යනු කැමැත්තේ වී නම් හඳුනා දියැයුතු. පිළිහඳුනා (පෙරළ හඳුනා) පිළිගතයුතු. කාබාන දියැයුතු. සතුණ කොට සහළ සිවුරු දියැයුතු. සෝද දිය සහිත පාත්‍රය දියැයුතු. මෙතෙක් වේලාවෙකින් පෙරළා එන්නේ යැ යි සලකා අසුන් පැනවියැයුතු. පා දෝනා දිය, පාපුවු, පාකටැලිය ළ-කොට තැබියැයුතු. පෙර ගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගතයුතු. පෙරළ හඳුනා දියැයුතු. හඳුනා පිළිගතයුතු. ඉදින් සිවුර ඩහදිය වැකුණේ වී නම් මොහොතක් අවිච්ඡේද වියැලියැයුතු. සිවුර අවිච්ඡේද බොහෝ වේලා නො තැබියැයුතු. සිවුර හැකිළියැයුතු සිවුර හකුළන්නාහු විසින් 'සිවුර මැද බිඳීමෙන් නො වේව' යි සලකා සිවුරු කෙළවර සතරඟලක් උඩට ඇද සිවුර ඇතිළියැයුතු.

ඉදින් පිණ්ඩපාතය වේ නම්, සද්ධිවිහාරිකයාත් වළඳනු කැමැත්තේ වේ නම්, දිය පිළිගන්නා පිණ්ඩපාතය එළැවියැයුතු. සද්ධිවිහාරික තෙම පැනින් විවළයුතු. වැළඳුවාහට දිය පිළිගන්නා පාත්‍රය පිළිගෙන පහත් කොට මනා කොට, කිසිවෙකත් නො ගාවමින් සෝද, දිය සිඳුවා, මොහොතක් අවිච්ඡේද වියැලියැයුතු. පාත්‍රය උෂ්ණයෙහි බොහෝ වේලා නො තැබියැයුතු. පාසිවුරු තැබියැයුතු. පාත්‍රය තබන්නාහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන අනිත් අතින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට පිරිමැද පාත්‍රය තැබියැයුතු. කිසිත් නො අතුළු බිමා පාත්‍රය නො ම තැබියැයුතු.

විවරං නිකම්පනොන ඵකෙන හන්තන විවරං ගහන්තා ඵකෙන හන්තන විවරං. සං වා විවරරජ්ජං වා පමජ්ජතා පාරතො අනතං ඔරතො හොගං කන්තා විවරං නිකම්පිතං. සද්ධිවිහාරිකම් පුලිකිතො ආසනං උඤ්චිතං. පාදදකං පාදපිඨං පාදකය්ලිකං පටිසාමෙතං. සථෙ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති සො දෙසො සම්මජ්ජිතං.

24. සථෙ සද්ධිවිහාරිකො නතාධිකුකාමො හොති නතානං පටිසාදෙතං. සථෙ සිතෙන අන්තො හොති සිතං පටිසාදෙතං. සථෙ උඤ්චන අන්තො හොති උඤ්චං පටිසාදෙතං. සථෙ සද්ධිවිහාරිකො ජනාසරං පටිසිතං. හොති වුණ්ණං සන්තොතං. මත්තං තෙමෙතං. ජනාසරපිඨං ආදය ගන්තං ජනාසරපිඨං දතා විවරං පටිග්ගහන්තා ඵකමනං නිකම්පිතං. වුණ්ණං දතං. මත්තං දතං. සථෙ උක්ඛාපනි ජනාසරං පටිසිතං. ජනාසරං පටිසනොන මත්තං. මුඛං මකන්තා පුරතො ව පටිසනො ව පටිසාදන්තා ජනාසර පටිසිතං.

න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපට්ඨ නිසිදිතං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහෙතං. ජනාසරෙ සද්ධිවිහාරිකස්ස පටිකම්මං කාතං. ජනාසරා නිකම්පනොන ජනාසරපිඨං ආදය පුරතො ව පටිසනො ව පටිසාදන්තා ජනාසරා නිකම්පිතං. උදකෙපි සද්ධිවිහාරිකස්ස පටිකම්මං කාතං. නතොන පටිමතරං උක්ඛන්තා අන්තො ගන්තං. පොදකං කන්තා නිවාසෙතො සද්ධිවිහාරිකස්ස ගන්තො උදකං පමජ්ජිතං. නිවාසනං දතං. සඤ්චාදි දතං. ජනාසරපිඨං ආදය පටිමතරං ආගන්තො ආසනං පඤ්ඤාපෙතං. පාදදකං පාදපිඨං පාදකය්ලිකං උපනිකම්පිතං. සද්ධිවිහාරිකො පානියෙන පුලිකිතං.

යස්මිං විහාරෙ සද්ධිවිහාරිකො විහරති සථෙ සො විහාරො උක්ඛාපො හොති සථෙ උක්ඛාපනි සොධෙතං. විහාරං සොධෙතොන පටිමං පත්තවිවරං නිහරිතා ඵකමනං නිකම්පිතං -පෙ- සථෙ ආවමනකුම්භයා උදකං න හොති ආවමනකුම්භයා උදකං ආසිද්ධිතං. සථෙ සද්ධිවිහාරිකස්ස අනභිරති උප්පත්තො හොති උප්පත්තියෙන වුප්පත්තං. වුප්පත්තියෙන, ධම්මකරා වාස්ස කාතං. සථෙ සද්ධිවිහාරිකස්ස කුක්ඛාදි උප්පත්තං හොති උප්පත්තියෙන විනොදෙතං. විනොදපෙතං. ධම්මකරා වාස්ස කාතං. සථෙ සද්ධිවිහාරිකස්ස දිව්සිගතං උප්පත්තං හොති උප්පත්තියෙන විවේචිතං. විවේචාපෙතං. ධම්මකරා වාස්ස කාතං.

සිවුර කබන්තනු වීසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අතින් අතින් සිවුරුවස හෝ සිවුරු රැහැන පිස දමා කෙළවර ඇතින් ද නැමීම මැතින් ද කොට සිවුර කැබියයුතු. සද්ධිවිහාරිකයා නැඟී සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. පාදෝනා දිය පාපුටුව පාකටැලිය සුරැකී කොට කැබියයුතු. ඊ කැන හැඩ වී තිබේ නම් හැමැන්ද යුතු.

24. ඉදින් සද්ධිවිහාරික තෙම නානු කැමැත්තේ වී නම්, නාන දිය පිළියෙළ කැර දියැයුතු. ඉදින් සිසිල් දියෙන් වැඩෙක් වේ නම් සිසිල් දිය පිළියෙළ කළයුතු. උණු දියෙන් වැඩෙක් වේ නම් උණු දිය පිළියෙළ කළයුතු. සද්ධිවිහාරික තෙම ගිනිහල් ගෙට වදිනු කැමැති නම්, නාන සුණු ඇතියයුතු. මැටි තෙමියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන ගොස් දී සිවුරු පිළිගෙන පැත්තෙක කැබිය යුතු. නාන සුණු දියැයුතු. මැටි දියැයුතු. හැක්කේ නම් ගිනිහලට පිවිසියැයුතු. ගිනිහලට වදනනු වීසින් මැටියෙන් මුහුණ වකා (මැටි මුහුණේ තවරා) ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසා ගෙන ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු.

ස්ථවිර භික්ෂුන් හා ගැටි නො හිත්දයුතු. නවක මහණනු අස්නෙන් නො පිළිබැඟියැයුතු. ගිනිහල්ගෙහි දී සද්ධිවිහාරිකයාට පිරියම් කළයුතු. ගිනිහල්ගෙයින් නික්මෙන්නනු වීසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටු පසින් ද වසා ගෙන එයින් නික්මිය යුතු. දියෙහි ද සඬිවිහාරිකයාට පිරියම් කළයුතු. නැවත වීසින් වඩා පළමුවෙන් ගොඩ නැඟී සිය ගත දිය පිසදමා හඳනාය හැඳ සද්ධිවිහාරිකයාගේ සිරුරින් දිය පිස දමියැයුතු. හඳනාය දියැයුතු. සහළ සිවුර දියයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අටුක් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය පාපුටුව පාකටැලිය ළං කොට කැබියැයුතු. සඬිවිහාරිකයා පැනින් වීවාළයුතු.

සඬිවිහාරිකයා යම් වෙහෙරෙකැ වෙසේ ද, ඒ වෙහෙර හැඩ වී තිබේ නම්, හැකි නම් ඉඬ කළයුතු. වෙහෙර ඉඬ කරන්නනු වීසින් පළමු කොට පා සිවුරු බැහැර කොට එක් පැත්තෙක කැබියැයුතු ... ආවමනකුණියෙහි පලය නැත් නම්, එහි පලය වත්කළයුතු. සද්ධිවිහාරිකයාට පැවිද්දෙහි නො ඇල්මක් උපන්නේ වී නම්, උපාධ්‍යායයා වීසින් එය සන්තිඝ්ටියැයුතු. අනුන් ලවා හෝ සන්තිඝ්ටියැයුතු. බණ හෝ කියැයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාට කුකුසෙක් උපන්නේ වී නම්, උපාධ්‍යායයා වීසින් එය දුරු ලියැයුතු. දුරුලැවියැයුතු හෝ වෙයි. බණ හෝ කියැයුතු. සද්ධිවිහාරිකයාට මිසදිවෙක් උපන්නේ වී නම්, උපාධ්‍යායයා වීසින් එය විවේචනය කළයුතු, අනුන් ලවා හෝ විවේචනය කැරවියැයුතු, ඔහුට බණ හෝ කියැයුතු.

25. සචේ සඤ්චිභාරිකො ගරුධමමං අජ්ඣාපනෙතො හොති පරිවාසාරභො උපජ්ඣායෙන උස්සුකං කාතඛං. 'කිනති නු ටො සඬො සඤ්චිභාරිකස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති. සචේ සඤ්චිභාරිකො මූලායපටිකස්සනාරභො හොති උපජ්ඣායෙන උස්සුකං කාතඛං. 'කිනති නු ටො සඬො සඤ්චිභාරිකං මූලායපටිකස්සෙය්‍යා'ති. සචේ සඤ්චිභාරිකො මානත්තාරභො හොති උපජ්ඣායෙන උස්සුකං කාතඛං. 'කිනති නු ටො සඬො සඤ්චිභාරිකස්ස මානත්තං දදෙය්‍යා'ති. සචේ සඤ්චිභාරිකො අඛ්‍යානාරභො හොති උපජ්ඣායෙන උස්සුකං කාතඛං. 'කිනති නු ටො සඬො සඤ්චිභාරිකං අඛ්‍යාය්‍යා'ති.

සචේ සඬො සඤ්චිභාරිකස්ස කමමං කතතුකාමො හොති තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පබ්බාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛපනියං වා උපජ්ඣායෙන උස්සුකං කාතඛං, 'කිනති නු ටො සඬො සඤ්චිභාරිකස්ස කමමං න කරෙය්‍ය ලුහුකාය වා පරිනාමෙය්‍යා'ති. කකං වා පනස්ස හොති සඬෙක්ඛන කමමං තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පබ්බාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛපනියං වා උපජ්ඣායෙන උස්සුකං කාතඛං, 'කිනති නු ටො සඬො සඤ්චිභාරිකො සමිමා වනෙතය්‍ය ලොමං පානෙය්‍ය නෙඤ්ඤාරං වනෙතය්‍ය සඬෙක්ඛනං කමමං පටිපාසස්මෙතය්‍යා'ති.

සචේ සඤ්චිභාරිකස්ස විවරං ධොවිතඛං හොති උපජ්ඣායෙන ආචිකඛිතඛං. 'එවං ධොවෙය්‍යාසී'ති. උස්සුකං වා කාතඛං. 'කිනති නු ටො සඬො සඤ්චිභාරිකස්ස විවරං ධොවියෙථා'ති. සචේ සඬො සඤ්චිභාරිකස්ස විවරං කාතඛං හොති උපජ්ඣායෙන ආචිකඛිතඛං. 'එවං කරෙය්‍යාසී'ති. උස්සුකං වා කාතඛං. 'කිනති නු ටො සඬො සඤ්චිභාරිකස්ස විවරං කරියෙථා'ති. සචේ සඬො සඤ්චිභාරිකස්ස රජනං පටිතඛං හොති උපජ්ඣායෙන ආචිකඛිතඛං. 'එවං පටෙය්‍යාසී'ති. උස්සුකං වා කාතඛං. 'කිනති නු ටො සඬො සඤ්චිභාරිකස්ස රජනං පටියෙථා'ති. සචේ සඬො සඤ්චිභාරිකස්ස විවරං රජිතඛං හොති උපජ්ඣායෙන ආචිකඛිතඛං. 'එවං රජෙය්‍යාසී'ති. උස්සුකං වා කාතඛං. 'කිනති නු ටො සඬො සඤ්චිභාරිකස්ස විවරං රජියෙථා'ති. විවරං රජනෙකන සාධුකං සමපට්ඨන්තං සමපට්ඨන්තං රජිතඛං. න ච අජිජිනෙතං රෙචේ පසකමිතඛං. සචේ සඬො සඤ්චිභාරිකො ගිලානො හොති යාවච්චිං උපට්ඨාපෙතඛං චූට්ඨානමස්ස ආගමෙතඛං.

ඉදං ටො භික්ඛලේ උපජ්ඣායානං සඬො සඤ්චිභාරිකස්ස වහ්නං යථා උපජ්ඣායෙති සඬො සඤ්චිභාරිකස්ස වත්තිතඛිනති.

දුතියභාණවාරං නිට්ඨිතං.

25. ඉදින් සද්ධිවිහාරික තෙම ගරු ඇවැතකට පැමිණියේ පිරිවෙසට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සඛා තෙමේ සද්ධිවිහාරිකයාට පිරිවෙස දෙන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු යි. ඉදින් සඛිවිහාරික තෙම මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වේ නම්, උපාධ්‍යායයා විසින් 'කෙසේ නම් සඛා තෙමේ සද්ධිවිහාරිකයාට මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ ද' යි උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරික තෙම මානන ලබන්නට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරික තෙමේ මානන ලබන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරික තෙම අබ්‍යානායට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සඛා තෙමේ සද්ධිවිහාරිකයා අබ්‍යානාය කරන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු.

ඉදින් සඛයා සද්ධිවිහාරිකයාට තර්ජනීය කර්මය හෝ නියස්ස කර්මය හෝ පබ්බාජනීය කර්මය හෝ පටිසාරණීය කර්මය හෝ උකෙඛපනීය කර්මය හෝ කරනු කැමති වී නම්, 'කෙසේ නම් සඛා තෙමේ සද්ධිවිහාරිකයාට ඒ කර්මය නො කරන්නේ ද' යි, ඒ කර්මය හැල්ලු බවට පිරිනමන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු ය. ඉදින් ඔහුට තර්ජනීයකර්මය හෝ නියස්ස කර්මය හෝ පබ්බාජනීය කර්මය හෝ පටිසාරණීය කර්මය හෝ උකෙඛපනීය කර්මය හෝ කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරික තෙම මනා ව පවත්නේ ද සඛයාට අනුලොම ව පවත්නේ ද නිස්තරණය පිණිස පවත්නේ ද සඛා තෙමේ ඒ කර්මය සන්තිද්‍රවන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළ යුතු.

ඉදින් සඛිවිහාරිකයාගේ සිවුර සේදියයුතු නම්, 'මෙසේ සෝදන්නැ' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කියැයුතු. කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරිකයාගේ සිවුර සෝදනු ලබන්නේ ද' යි උත්සාහ හෝ කළ යුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාට සිවුරක් කළයුතු නම්, 'මෙසේ කළ යුතු යැ' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කියැයුතු. 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරිකයාට සිවුර කරනු ලබන්නේ ද' යි උත්සාහ හෝ කළ යුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාට රදන් පිසියැයුතු නම්, 'මෙසේ පිසන්නැ' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කියැයුතු. 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරිකයාට රදන් පිසිනු ලබන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාගේ සිවුර පඩු පෙවියැයුතු නම්, 'මෙසේ පඩු පොවන්නැ' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කියැයුතු. 'කෙසේ නම් සඛිවිහාරිකයාගේ සිවුර පඩු පොවනු ලබන්නේ ද' යි උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. සිවුර පඩු පොවන්නාහු විසින් පෙරළ පෙරළා මනා කොට සිවුර පඩු පෙවියැයුතු. පඩු බිත්දු නො සිදුණු කල්හි නො ම නික්මියැයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරික තෙම ගිලන් වේ නම් යථා දිවි උවටත් කළයුතු. ඔහු ගිලන් බැවින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු වියයුතු.

මහණෙනි, යම්කෙසේ උපාධ්‍යායයන් විසින් සද්ධිවිහාරිකයන් කෙරෙහි පැවැතියැයුතු ද මේ ඒ සඛිවිහාරිකයන් කෙරෙහි උපාධ්‍යායයන්ගේ වග යි.

දෙවෙනි බණවර නිමිසේ යි.

ආචරියවක්තං

26. තෙන ඛො පන සමයෙන අනෙතවාසිකා ආචරියෙසු න සම්මා වක්තන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡා සන්තුට්ඨා ලජ්ජනො කුක්කුච්චකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙතති: 'කථං හි නාම අනෙතවාසිකා ආචරියෙසු න සම්මා වක්තිසසනති'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හච්චතො එතම්ඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

"සච්චං කිර භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකා ආචරියෙසු න සම්මා වක්තන්ති"ති. සච්චං හච්චා. -පෙ- විගර්භිත්වා ධම්මෙ කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතයි: "තෙනහි භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකානං ආචරියෙසු වික්කං පඤ්ඤාපෙක්ඝාමී යථා අනෙතවාසිකෙහි ආචරියෙසු වක්තිතඛං."'

"අනෙතවාසිකෙන භික්ඛවෙ ආචරියමිති සම්මා වක්තිතඛං. තත්ත්වයං සම්මා වික්තන්තා:

කාලසෙසව උට්ඨාය උපාහන්තා ඔවුරුදුත්වා එකංසං උක්තරාසඛං කරිත්වා දන්තකට්ඨං දත්තං, මුඛොදකං දත්තං, ආසනං පඤ්ඤාපෙක්ඝං. සච්චෙ යාගු භොති භාජනං ධොවිත්වා යාගු උපනාමෙතඛං. යාගුපිනස්ස උදකං දත්වා භාජනං පටිග්ගහෙත්වා නිවං කත්වා සාධුකං අපරිසංසන්නෙන ධොවිත්වා පටිසාමෙතඛං. ආචරියමිති චූළිතො ආසනං උදාරිතඛං.

සච්චෙ සො දෙසො උක්ඛාපො භොති සො දෙසො සම්මජ්ජිතඛං. සච්චෙ ආචරියො ගාමං පටිසිකුකාමො භොති නිවාසනං දත්තං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතඛං. කායබ්ඤ්ඤා දත්තං. සගුණං කත්වා සඤ්ඤාපිතො දත්තං ධොවිත්වා පහො සඋදකො දත්තං. සච්චෙ ආචරියො පච්ඡාසමණං ආකඛති තිමණ්ඩලං පටිච්ඡාදනෙන පරිමණ්ඩලං. නිවාසෙත්වා කායබ්ඤ්ඤා බ්‍රහ්මචාරියො සඤ්ඤාපිතො පාරුපිත්වා ගණ්ඨකං පටිවුරුදුත්වා ධොවිත්වා පහං ගහෙත්වා ආචරියස්ස පච්ඡාසමණෙන භොතඛං. නාතිදුරෙ ගන්තඛං. නාව්‍යාසනෙත ගන්තඛං. පක්කපරියාපනං පටිග්ගහෙතඛං.

ඇදුරුවත්

26. එ සමයෙහි වනාහි අතැවැසියෝ ඇදුරන් කෙරෙහි මනා වැ නො පවතිත්. අපිස් සතොස් ගුණ ඇති ලජ් වූ කුකුස් කරන ශික්‍ෂාකාමී යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු 'කෙසේ නම් අතැවැසියෝ ඇදුරන් කෙරෙහි මනා ව නො පවත්නාහු ද' යි ලාමක කොට සිතත්, නිකු කරත්, නො ගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිත්තෙන් ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

"මහණෙනි, අතැවැසි මහණහු ඇදුරු මහණුන් කෙරෙහි මොනොවට නො පවතිත් ල. ඒ සැබෑ ද" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවදළසේක. "සැබැව, වහන්සැ" යි භික්ෂුහු කීහ ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහමේ කතා කොට, භික්ෂුන් අමතා "මහණෙනි, එසේ වී නම් අතැවැස්සන් විසින් ඇදුරන් කෙරෙහි යම්සේ පැවතියැයුතු ද එසේ අතැවැස්සන්ට ඇදුරුවන පනවන්නෙමි" යි වද්‍යා පහත දැක්වෙන පරිදි ඇදුරුවන පැනවූ සේක.

"මහණෙනි, අතැවැස්සා විසින් ඇදුරා කෙරෙහි මනාවැ පැවතියැ යුතු. එහි මේ මනා පැවැත්ම යි:

කළින් ම නැඟී සිට වහන් මුදු උතුරුසහ එකස් කොට ගෙන දුවවූ දියැයුතු. මුට්ඨෝනා පලය දියැයුතු. අසුන් පැනවියැයුතු. ඉදින් හුළුකැන් ඇත් නම්, බඳුනක් දෙවැ හුළුකැන් එළවියැයුතු. හුළුකැන් සුවාහට පැත් පිළිගත්වා බඳුන පිළිගෙන පහත් කොට කිසිවෙක ද නො ගාවමින් මොනොවට දෙවැ සුදැකී කොට පැතියැයුතු. ඇදුරහු නැඟී සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැ යුතු.

ඉදින් එ පෙදෙය කුණු රොඩු සහිත වී නම් එ කැන හැමැත්ද යුතු. ඉදින් ඇදුරු කෙම ගම් වදිනු කැමති වී නම්, හඳුනා දියැයුතු. පිළිහඳුනා පිළිගතයුතු. කාබාන දියැයුතු. සහළ සිවුරු සතුණ කොට දියැයුතු. සෝද දිය සහිත පාත්‍රය දියැයුතු. ඉදින් ඇදුරු තෙම පසුමහණකු කැමැත්තේ නම් කිමඩුලු වසන්තාහු විසින් පිරිමඩුලු කොට හැඳ කාබන බැඳ සතුණ කොට සහළ සිවුරු පෙරෙවැ ගැට වටු ගත්වා පාත්‍රය සෝද අතට ගෙන ඇදුරහුගේ පසුමහණ වියැයුතු. ඉතා දුරු නො යායුතු. ඉතා ළඟ නො යායුතු. පාත්‍රයට ලැබුණු දෑ පිළිගතයුතු.

27. න ආචරියස්ස භණ්ඩානස්ස අන්තරන්තරා කථා ඔපානෙතබ්බා. ආචරියො ආපක්ඛිසාමනා භණ්ඩානො නිවාරෙතබ්බො. නිවහ්නං තොතන පඨමතරං ආගන්තවා ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං. පමුග්ගන්තවා පක්ඛවිවරං පටිග්ගහෙතබ්බං. පටිනිවාසනං දතබ්බං නිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං. සචෙ විවරං සිත්තං හොති මුහුත්තං උණෙත ඔතාපෙතබ්බං. න ච උණෙත විවරං නිදහිතබ්බං. විවරං සඛ්ඛරිතබ්බං. විවරං සඛ්ඛරතොතන චතුරඛ්ඛුලං කණ්ණං උස්සාරෙතවා විවරං සඛ්ඛරිතබ්බං. මා මජ්ඣෙත භවෙතා අහොසිති. ඔහොගෙ කායඤ්චනං කාතබ්බං.

සචෙ පිණ්ඩපානො හොති ආචරියො ච භුක්ඛිකාමො හොති උදකං දතවා පිණ්ඩපානො උපනාමෙතබ්බො. ආචරියො පානියෙන පුට්ඨිතබ්බො. භුත්තාවිස්ස උදකං දතවා පක්ඛං පටිග්ගහෙතවා නිවං කතවා සාධුකං අපරිසංසතොතන ධොවිතවා වොදකං කතවා මුහුත්තං උණෙත ඔතාපෙතබ්බො. න ච උණෙත පක්ඛො නිදහිතබ්බො. පක්ඛවිවරං නික්ඛිපිතබ්බං. පක්ඛං නික්ඛිපතොතන එකෙන භස්සෙන පක්ඛං ගහෙතවා එකෙන භස්සෙන හෙට්ඨාමිකං වා හෙට්ඨාපිඨං වා පරාමසිතවා පක්ඛො නික්ඛිපිතබ්බො. න ච අන්තරන්තරාය භූමියා පක්ඛො නික්ඛිපිතබ්බො. විවරං නික්ඛිපතොතන එකෙන භස්සෙන විවරං ගහෙතවා එකෙන භස්සෙන විවරවංසං වා විවරරජ්ජං වා පමජ්ජතවා පාරතො අන්තං ඔරතො හොගං කතවා විවරං නික්ඛිපිතබ්බං.

ආචරියමිති වුට්ඨිතෙ ආසනං උද්ධරිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙතබ්බං. සචෙ සො දෙසො උකලාපො හොති සො දෙසො සමමජ්ජිතබ්බො.

සචෙ ආචරියො නභායිකාමො හොති නභානං පටියාදෙතබ්බං. සචෙ සිතෙන අස්සො හොති සිතං පටියාදෙතබ්බං. සචෙ උණෙතන අස්සො හොති උණං පටියාදෙතබ්බං. සචෙ ආචරියො ජන්තාසරං පටිසිකුකාමො හොති වුණ්ණං සන්තකතබ්බං. මක්ඛිකා තෙමෙතබ්බො. ජන්තාසරපිඨං ආදය ආචරියස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගන්තවා ජන්තාසරපිඨං දතවා විවරං පටිග්ගහෙතවා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. වුණ්ණං දතබ්බං. මක්ඛිකා දතබ්බො. සචෙ උස්සහති ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං. ජන්තාසරං පටිසන්තොතන මක්ඛිකාය වුට්ඨං මජ්ඣෙතවා සුරතො ච පට්ඨතො ච පටිච්ඡාදෙතවා ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං.

27. ඇදුරු කුරා කරද්දි අතරතුර කරා නො හෙළියැයුතු. ඇදුරු ඇවැත්කට අවදනට ලා ව ඛණ්ණයේ වැළැක්වියැයුතු. පෙරළා එන්නහු විසින් වඩා පළමුවෙන් අවුත් අස්නක් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාකටැලිය ද ලං කොට තැබියැයුතු. පෙර ගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගතයුතු. පිළිතිවස්න දියැයුතු. නිවස්න පිළිගතයුතු. සිවුර ඛණ්ඩයෙන් තෙත් වූයේ වේ නම්, මොහොතක් අව්වේ වියලියැයුතු. අව්වේ බොහෝ වෙලාවක් නො තැබියැයුතු. සිවුර හැකිළිය යුතු. සිවුර හකුළන්නහු විසින් 'සිවුරු මැද බිඳීමෙන් නොවේව' යි සිතා සිවුරු කොන සතරතුලක් උඩට ඇද හැකිළියැයුතු. කාබන් නමා වීවරහොගයෙහි (සිවුරේ නැමුම් පොට තුළ) ලියැයුතු.

ඉදින් පිණිසපාත භොජනය නිබේ නම්, ඇදුරක් වළඳනු කැමැත්තේ වී නම්, දිය පිළිගන්වා පිණිසපාතය එළවියැයුතු. ඇදුරු තෙම පැනින් වීවාළයුතු. වැළඳුවහුට දිය පිළිගන්වා පාත්‍රය පිළිගෙන කිසිවෙක නොගාවමින් පහත් කොට මොනොවට සෝද දිය රඟිත කොට (තෙත මාත්තු කොට) මොහොතක් අව්වේ වියලිය යුතු. පාත්‍රය වැඩිවෙලාවක් අව්වේ දමා නො තැබියැයුතු. පාසිවුරු තැබියැයුතු, පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇද යට හෝ පුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබියැයුතු. කිසිවක් නො අතුළු බිමැ පාත්‍රය නො තැබියැයුතු. සිවුරු බහා තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන එක් අතෙකින් සිවුරු වස¹. හෝ සිවුරු රැහැන පිරිමැද සිවුරු කොන පිටතට ද සිවුරු නැමීම මැතට (තමා සිටින පැත්තට) ද කොට සිවුර තැබියැයුතු.

ඇදුරු නැඟි සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. පා දෝනා දිය, පාපුටුව, පාකටැලිය සුරැකි කොට තැබියැයුතු. ඉදින් එ කැන කුණු වැකි ඇත් නම් හැමැන්දයුතු.

ඉදින් ඇදුරු තෙම නානු කැමැත්තේ වී නම්, නාන දිය පිළියෙළ කළයුතු. ඉදින් සිසිල් දියෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම්, සිසිල් දිය පිළියෙළ කළයුතු. උණුදිය වුවමනා නම් උණුදිය පිළියෙළ කළයුතු. ඉදින් ඇදුරු තෙම ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙනු කැමැත්තේ වී නම් නාන සුණු දියෙන් තෙමා ගුලි කළයුතු. මැටි කෙමියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඇදුරු පිටුපසින් ගොස් එය දී සිවුරු පිළිගෙන එක් පසෙක තැබියැයුතු. නාන සුණු දියැයුතු. මැටි දියැයුතු. හැක්කේ වී නම් තමා ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු. ගිනිහල් ගෙට වදනහු විසින් මැටියෙන් මුහුණ වකා (මැටි මුණේ ගා) ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසා ගෙන ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු

1. සිවුර අත පුණ්ඩ්‍රය හෝ එවැන්නක්.

28. න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපට්ඨනී නිසීදිතබ්බං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පටිබ්බාලෙහබ්බා, ජත්තාසරෙ ආවරියස්ස පරිකමමං කාතබ්බං. ජත්තාසරා නික්ඛමනොතන ජත්තාසරපීඨං ආදය පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙඤා ජත්තාසරා නික්ඛමිතබ්බං. උදකෙපි ආවරියස්ස පරිකමමං කාතබ්බං. නභානෙන පට්ඨමතරං උත්තරිඤා අත්තනො ගත්තං චොදකං කඤා නිවාසෙඤා ආවරියස්ස ගත්තනො උදකං පමජ්ජිතබ්බං. නිවාසනං දතබ්බං. සඛ්ඛාරී දතබ්බා. ජත්තාසර-පීඨං ආදය පට්ඨමතරං ආගන්වා ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකට්ඨකං උපනික්ඛිපිතබ්බං. ආවරියො පානියෙන පුච්ඡිතබ්බො. සථෙ උඤ්ඤාපෙතුකාමො හොති උඤ්ඤාපෙතබ්බො. සථෙ පරිපුච්ඡතුකාමො හොති පරිපුච්ඡිතබ්බො.

යසම්මං විහාරෙ ආවරියො විහරති සථෙ යො විහාරො උක්ඛාපො හොති සථෙ උස්සභති යොධෙතබ්බො. විහාරං යොධෙතොතන පට්ඨමං පක්ඛව්වරං නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං; නිසීදනපච්ඡස්ථරණං නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. භිසි - බිලොභනං නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤා නිවං කඤා සාධුකං අපරිසංසනොතන අසඬ්ඤාචරනොතන කවාට්ඨිට්ඨං නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බො. පීඨං නිවං කඤා සාධුකං අපරිසංසනොතන අසඬ්ඤාචරනොතන කවාට්ඨිට්ඨං නිහරිඤා නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤාපට්ඨපාදකා නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බො. බෙළුමලලකො නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බො. අපසොනඵලකං නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. භූමිස්ථරණං යථාපඤ්ඤානං සලලකෙඤා නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං.

සථෙ විහාරෙ සත්තානකං හොති උලෙලාකා පට්ඨමං ඔභාරෙතබ්බං. ආලොකසන්ධිකණ්ණිකාගා සමමජ්ජිතබ්බා. සථෙ ගෙරුකපරිකමිකතා භික්ඛි කණ්ණිකිකා හොති චොළකං තෙමෙඤා පිළෙඤා පමජ්ජිතබ්බා. සථෙ කාලවණ්ණිකතා භූමි කණ්ණිකිකා හොති චොළකං තෙමෙඤා පිළෙඤා පමජ්ජිතබ්බා. සථෙ අකතා හොති භූමි උදකෙන පරිඤ්ඤාපිඤා සමමජ්ජිතබ්බා 'මා විහාරො රජෙන උභයඤ්ඤා'ති. සඬ්ඤාරං විචිනිඤා එකමන්තං ජරෙඤ්ඤාතබ්බං.

29. භූමිස්ථරණං ඔභාපෙඤා යොධෙඤා පපෙඨාටෙඤා අතිහරිඤා යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤාපට්ඨපාදකා ඔභාපෙඤා පමජ්ජිඤා අතිහරිඤා යථායානෙ යපෙතබ්බා. මඤ්ඤා ඔභාපෙඤා යොධෙඤා පපෙඨාටෙඤා නිවං කඤා සාධුකං අපරිසංසනොතන අසඬ්ඤාචරනොතන කවාට්ඨිට්ඨං අතිහරිඤා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බො. පීඨං ඔභාපෙඤා යොධෙඤා පපෙඨාටෙඤා නිවං කඤා සාධුකං අපරිසංසනොතන අසඬ්ඤාචරනොතන කවාට්ඨිට්ඨං අතිහරිඤා යථා-පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. භිසි බිලොභනං ඔභාපෙඤා යොධෙඤා පපෙඨාටෙඤා අතිහරිඤා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං.

28. සථවීර භික්ෂූන් ඇග බැව් නො හින්දුයුතු. නවක මහණහු අස්නෙන් බැහැර නො කළයුතු. ගිනිහල් ගෙහි දී ඇදුරුහට පිරියම් කළ යුතු. ගිනිහල් ගෙන් නික්මෙන්නහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද වසා ගිනිහල් ගෙන් නික්මියැයුතු. දියෙහි ද ඇදුරුහට පිරියම් කළයුතු. නැව්හු විසින් වඩා පළමුවෙන් ගොඩ අවුත් සිය ගත දිය පියදමා හැඳ ඇදුරුහු ගතින් දිය පිය දමියැයුතු. හඳුනා දියැයුතු. සහළ සිවුර දියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අවුත් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාකටලිය ද ඵලවා තැබියයුතු. ඇදුරු තෙම පැනින් විවෘළයුතු. උදෙස්වනු කැමැත්තේ වී නම් උදෙස්වියයුතු. ප්‍රශ්න විචාරනු කැමැත්තේ වී නම් විවෘළයුතු.

යම් වෙහෙරෙක ඇදුරා වෙසේ ද ඉදින් ඒ වෙහෙර කුණු රොඩු වැකි ඇත්තේ ද, හැකිනම් ගුඬ කළ යුතු. වෙහෙර ගුඬ කරන්නහු විසින් පළමු කොට පාසිවුරු මැත් කොට පසෙක තැබිය යුතු. හිඳුනාකඩ ද පසතුරුණ ද මැත් කොට පසෙක තැබියයුතු. බිසි ද, කොට්ට ද මැත් කොට පසෙක තැබිය යුතු. ඇඳ පහන් කොට කිසිවෙක ද නො ගාවමින් නො ගටමින් මනා කොට කපාටපාඤ්ඤායෙන් (දෙරපළ පිටෙන්) පිටතට ගෙන ගොස් තැබිය යුතු. පුටුව පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගටමින් මනාව දෙරපළ පිටෙන් පිටතට ගෙන ගොස් තැබියයුතු. ඇඳ පා අළු පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබියයුතු. කෙළමලාව පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබියයුතු. හේත්තුවන පුවරුව පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබියයුතු. බුමුතුරුණ පනවා තුබුණු සැව් සලකා පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබිය යුතු.

ඉදින් වෙහෙරෙහි මකුළුදල් වේ නම්, පළමු කොට උඩ සිට පහතට ඉවත් කළයුතු. ආලෝකසන්නිභාගයෝ ද (ඇතුළත පිටත පතෙල් දෙරවල් ද) කර්ණණ භාගයෝ ද (ගැබ සතර මුළු ද) හැමැත්දුයුතු. ඉදින් ගුරු පිරියම් කරන ලද බිත්තිය කිලිටි වී තිබේ නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා මැද්දුයුතු. ඉදින් බිම පිරියම් නො කරන ලද නම්, 'වෙහෙර දුර්වලෙන් කිලිටි නො වේව' යි සලකා දිය ඉස හැමැත්දුයුතු. කසළ රැස්කොට පැත්තකට දමියයුතු.

29. බුමුතුරුණ වියලා ගුද්ධ කොට ගසා දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පනවා තුබුණු පරිදිම පැනවියැයුතු. ඇඳ පා අළු අව්වේ තවා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන ම තැබියැයුතු හ. ඇඳ අව්වේ තවා ගුද්ධ කොට ගසා දමා කවුළු පිටු නො ගාමින් පහන් කොට මනාව ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. පුටුව අව්වේ තවා ගුද්ධ කොට ගසාහෙළා, කවුළු පිටු නො ගාමින් නොගටමින් පහන් කොට මනාව ඇතුළට ගෙනගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. බිසි හා කොට්ට හා අව්වේ තවා ගුද්ධ කොට ගසාහෙළා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පනවා තුබු පරිදි ම පැනවියැයුතු.

නිසිදාපච්චස්සරණං ඔක්කාපෙඤා සොධෙඤා පසොටෙඤා අතිහරිඤා යථාපසංඤානං පසංඤාපෙතබ්බං. ඛෙළුමලලකො ඔක්කාපෙඤා පමස්සඤා අතිහරිඤා යථායානෙ යථෙතබ්බං. අපසංඤානඵලකං ඔක්කාපෙඤා පමස්සඤා අතිහරිඤා යථායානෙ යථෙතබ්බං.

පක්ඛවිවරං නික්ඛිපිතබ්බං. පක්ඛං නික්ඛිපනොතන ඵකෙන හසෙන්න පක්ඛං ගහෙඤා ඵකෙන හසෙන්න හෙට්ඨාමඤ්ඤා වා හෙට්ඨාපිඨං වා පරාමසිඤා පක්ඛො නික්ඛිපිතබ්බං. න ච අනානාරභිතාය භූමියා පක්ඛො නික්ඛිපිතබ්බං. විවරං නික්ඛිපනොතන ඵකෙන හසෙන්න විවරං ගහෙඤා ඵකෙන හසෙන්න විවරවංසං වා විවරරජ්ජු වා පමස්සඤා පාරතො අතං ඔරතො භොගං කඤා විවරං නික්ඛිපිතබ්බං.

සචෙ පුරුජ්ඣිමා සරජා වාතා වායනති පුරුජ්ඣිමා වාතපානා ඵකෙතබ්බං. සචෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායනති පච්ඡිමා වාතපානා ඵකෙතබ්බං. සචෙ උක්ඛරා සරජා වාතා වායනති උක්ඛරා වාතපානා ඵකෙතබ්බං. සචෙ දක්ඛිණං සරජා වාතා වායනති දක්ඛිණං වාතපානා ඵකෙතබ්බං. සචෙ සීතකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බං, රක්තිං ඵකෙතබ්බං. සචෙ උණ්හකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵකෙතබ්බං, රක්තිං විවරිතබ්බං. සචෙ පරිවේණං උක්ඛාපං හොති පරිවේණං සමමස්සිතබ්බං. සචෙ කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති කොට්ඨකො සමමස්සිතබ්බං. සචෙ උපට්ඨානසාලා උක්ඛාපා හොති උපට්ඨානසාලා සමමස්සිතබ්බං. සචෙ අභිසාලා උක්ඛාපා හොති අභිසාලා සමමස්සිතබ්බං. සචෙ වච්චකුටි උක්ඛාපා හොති වච්චකුටි සමමස්සිතබ්බං. සචෙ පානියං න හොති පානියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ පරිභොජනියං න හොති පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ ආවමනකුමභියා උදකං න හොති ආවමනකුමභියා උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං.

30. සචෙ ආවරියස්ස අනභිරති උප්පන්නා හොති අනෙතවාසිකෙන වූපකාසෙතබ්බං, වූපකාසාපෙතබ්බං, ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බං. සචෙ ආවරියස්ස කුන්ඤ්චිමං උප්පන්නං හොති, අනෙතවාසිකෙන විනොදෙතබ්බං, විනොදපෙතබ්බං, ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බං. සචෙ ආවරියස්ස දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හොති අනෙතවාසිකෙන විවේචෙතබ්බං, විවේචාපෙතබ්බං, ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බං. සචෙ ආවරියො ගරුධම්මං අර්ථාපන්නො හොති පරිවාසාරහො අනෙතවාසිකෙන උප්පන්නං කාතබ්බං 'කින්නි ඤා මො සංඛෙසා ආවරියස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති.

භික්ෂුනා ඇතිරිය ද පසතුරුණ ද අවිචේ තවා ඉද්ධ කොට ගසාහෙළා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුඩුණු පරිදීම පැනවිය යුතු. කෙළමලාව අවිචේ ලා තවා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තැන ම තැබිය යුතු. හේන්තු චිත්ත පුටුරුව අවිචේ තවා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුඩුණු තැන ම තැබිය යුතු.

පාසිවුරු තැබිය යුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන අනෙක් අතින් ඇඳයට හෝ පුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබිය යුතු. කිසිවක් නො අතුළු බිම පාත්‍රය නො ම තැබිය යුතු. සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනෙක් අතින් සිවුරු වස හෝ සිවුරු රැහැන හෝ පිරිමැද සිවුරු කොන පිටතට ද සිවුරු තැම්ම මැතට (තමා දෙසට) ද කොට සිවුර තැබිය යුතු.

ඉදින් පෙරදිගට අයත් බුලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, පෙර දිගු වූ වාතොනසෝ වැසිය යුතු. ඉදින් පැසිම දිගට අයත් බුලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, පැසිම දිගු වූ වාතොනසෝ වැසිය යුත්තාහ. උතුරු දිගට අයත් බුලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, උතුරු පැත්තේ වූ වාතොනසෝ වැසිය යුත්තාහ. දකුණු දිගට අයත් බුලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, දකුණු දිගු වූ වාතොනසෝ වැසිය යුත්තාහ. ඉදින් ශීත කාලය වේ නම්, වාතොනසෝ දහවල් විවැරිය යුත්තාහ. ශීත වැසිය යුත්තාහ. ඉදින් උෂ්ණ කාලය වේ නම්, වාතොනසෝ දහවල් වැසිය යුත්තාහ, ශීත විවැරිය යුත්තාහ. ඉදින් පිරිවෙන කුණුරොඩු සහිත වී නම්, හැමැන්ද යුතු. ඉදින් දෙඳ කොටුව කුණුරොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. ඉදින් උවටත් හල කුණුරොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. ඉදින් ගිනිහල කුණුරොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. වැසිකිළිය කුණු රොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. පැන් තැන් නම් පැන් එළවා තැබිය යුතු. පරිභොග ජලය තැන් නම්, පරිභොග ජලය එළවා තැබිය යුතු. ඉදින් ආවමනකුගෙහි ජලය තැන් නම්, එහි දිය වත් කළ යුතු.

30. ඉදින් ඇඳුරුහට පැවිද්දෙහි නො ඇල්මෙක් උපන්නේ වේ නම්, අතැවැස්සහු විසින් එය ඉවත් කළ යුතු, ඉවත් කැරවිය යුතු, ඔහුට බණ කියා යුතු හෝ වේ. ඉදින් ඇඳුරුහට කුකුසෙක් උපන්නේ නම්, අතැවැස්සහු විසින් එය දුරු ලියා යුතු, දුරු ලැවිය යුතු, ඔහුට බණ හෝ කියා යුතු. ඉදින් ඇඳුරුහට මිසදිටුවෙක් උපන්නේ නම්, අතැවැස්සා විසින් විවිසිය යුතු, විවිසැවිය යුතු ඔහුට බණ හෝ කියා යුතු. ඉදින් ඇඳුරු ගරු ඇවතකට අවන්නේ පිරිවෙස් වසන්නට යුද්ධ වී නම්, කෙසේ නම් සඤ්ඤා තෙමේ ඇඳුරුහට පිරිවෙස් දෙන්නේ දැ' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළ යුතු.

සථෙ ආවර්ගයා මුලාය පටිකසුනාරහො හොති අනෙතවාසිකෙන උසුකකං කාතබ්බං 'කිනති නු ටො සමෙඤා ආවරියං මුලාය පටිකසුනාරහො'ති. සථෙ ආවර්ගයා මානනාරහො හොති අනෙතවාසිකෙන උසුකකං කාතබ්බං 'කිනති නු ටො සමෙඤා ආවරියං මානනං දදෙය්‍යා'ති. සථෙ ආවර්ගයා අභිනානාරහො හොති අනෙතවාසිකෙන උසුකකං කාතබ්බං 'කිනති නු ටො සමෙඤා ආවරියං අභිනාය්‍යා'ති. සථෙ සමෙඤා ආවරියං කම්මං කතකාමො හොති තජ්ජනියං වා නියසං වා පට්ඨාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඨපනියං වා අනෙතවාසිකෙන උසුකකං කාතබ්බං 'කිනති නු ටො සමෙඤා ආවරියං කම්මං න කරෙය්‍ය උහුකාය වා පටිසාරණියං'ති. කතං වා පනසං හොති සමෙඤා කම්මං තජ්ජනියං වා නියසං වා පට්ඨාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඨපනියං වා, අනෙතවාසිකෙන උසුකකං කාතබ්බං 'කිනති නු ටො ආවර්ගයා සම්මාවහෙතය්‍යා, ලොමං පාතෙය්‍යා, නෙත්තාරං වහෙතය්‍යා, සමෙඤා තං කම්මං පටිපාසකමෙතය්‍යා'ති.

සථෙ ආවරියං චිවරං ධොවිතබ්බං හොති අනෙතවාසිකෙන ධොවිතබ්බං උසුකකං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ටො ආවරියං චිවරං ධොවිතෙය්‍යා'ති. සථෙ ආවරියං චිවරං කාතබ්බං හොති, අනෙතවාසිකෙන කාතබ්බං, උසුකකං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ටො ආවරියං චිවරං කට්ඨෙය්‍යා'ති. සථෙ ආවරියං රජනං පටිතබ්බං හොති, අනෙතවාසිකෙන පටිතබ්බං, උසුකකං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ටො ආවරියං රජනං පටිතෙය්‍යා'ති. සථෙ ආවරියං චිවරං රජිතබ්බං හොති, අනෙතවාසිකෙන රජිතබ්බං, උසුකකං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ටො ආවරියං චිවරං රජිතෙය්‍යා'ති. චිවරං රජනෙන සාධුකං සමපට්ඨිතකං සමපට්ඨිතකං රජිතබ්බං, න ච අවිජ්ජෙන ථෙවෙ පසකම්මතබ්බං.

න ආවරියං අනාපුච්ඡා එකච්ඡික පඤ්ඤා දතබ්බං, න එකච්ඡික පඤ්ඤා පටිග්ගහෙතබ්බං, න එකච්ඡික චිවරං දතබ්බං, න එකච්ඡික චිවරං පටිග්ගහෙතබ්බං, න එකච්ඡික පටිකකාරො දතබ්බං, න එකච්ඡික පටිකකාරො පටිග්ගහෙතබ්බං, න එකච්ඡික කෙසා ඡෙතතබ්බං, න එකච්ඡික කෙසා ඡෙදපෙතබ්බං, න එකච්ඡික පටිකම්මං කාතබ්බං, න එකච්ඡික පටිකම්මං කාරාපෙතබ්බං, න එකච්ඡික වේය්‍යාවච්චො කාතබ්බං, න එකච්ඡික වේය්‍යාවච්චො කාරාපෙතබ්බං, න එකච්ඡික පටිපාසමණෙන හොතබ්බං, න එකච්ඡික පටිපාසමණෙන ආදතබ්බං, න එකච්ඡික පිණ්ඩපාතො නිහරිතබ්බං, න එකච්ඡික පිණ්ඩපාතො නිහරිතබ්බං.

ඉදින් ඇයුරු තෙම මුලායපටිකස්සනයට සුදුසු වී නම් 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇයුරුහට මුලායපටිකස්සනය කරන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක වියැයුතු. ඉදින් ඇයුරු තෙම මානතට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇයුරුහට මානත දෙන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු (උනන්දු වියැයුතු). ඉදින් ඇයුරු තෙම අඛ්‍යානයට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇයුරුහු අඛ්‍යානය කරන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු. ඉදින් සංඝ තෙමේ ඇයුරුහට තජ්ජනීය කම්ය හෝ නියස්ස කම්ය හෝ පබ්බාජනීය කම්ය හෝ පටිසාරණීය කම්ය හෝ උකෙඛපණීය කම්ය හෝ කරනු කැමැති වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇයුරුහට (ඒ) කම්ය නො කරන්නේ ද, එය හැල්ලු බවට හෝ පෙරළන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු. ඔහුට සංඝයා විසින් තජ්ජනීය හෝ නියස්ස හෝ පබ්බාජනීය හෝ පටිසාරණීය හෝ උකෙඛපණීය කම්ය කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් ඇයුරු තෙමේ මනා වැ පවත්නේ ද, ලොම් හෙළන්නේ ද (සංඝයාට අවනත වන්නේ ද), නිස්තරණය පිණිස පවත්නේ ද, සංඝ තෙමේ ඒ කම්ය සන්සිදු වන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු.

ඉදින් ඇයුරුගේ සිවුරු සේදියැයුතු වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් සේදියැයුතු. 'කෙසේ නම් ඇයුරුගේ සිවුරු සෝදනු ලබන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් ඇයුරුහට සිවුරෙක් කළයුතු වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් එය කළයුතු, 'කෙසේ නම්, ඇයුරුගේ සිවුර කැරෙන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් ඇයුරුහට රඳන් පිසියැයුතු (පඩු උණු කළයුතු) වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් පිසියැයුතු, 'කෙසේ නම් ඇයුරුහට රඳන් පියෙන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් ඇයුරුහුගේ සිවුර පඩුපෙවියැ යුතු වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් පඩුපෙවියැ යුතු, 'කෙසේ නම් ඇයුරුහුගේ සිවුරු පඩු පොවනු ලබන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. සිවුර පඩු පොවන්නහු විසින් පෙරළ පෙරළා මොනොවට පඩුපෙවියැයුතු. පඩු වීදු නො සුන් කල්හි නො ම නික් මැ යැයුතු.

ඇයුරුහු නො විවාරා එකක්හට පාත්‍රය නො දියැයුතු. එකකුගේ පාත්‍රය නො ම පිළිගතයුතු. එකකුට සිවුර නො දියැයුතු, එකකුගේ සිවුරු නො පිළිගත යුතු. එකකුට පිරිකර නො දියැයුතු. එකකුගේ පිරිකර නො ම පිළිගතයුතු. එකකුගේ කෙස් නො සින්දු යුතු. එකක්හු ලවා තමා කෙස් නො ම සින්දුවියැයුතු. එකකුට පිරියම් නො කළයුතු. එකක්හු ලවා පිරියම් නො ම කරවාගතයුතු. එකක්හට වතාවත් නො කළයුතු. එකක්හු ලවා වතාවත් නො ම කරවාගතයුතු. එකක්හට පසු මහණකු නො වියැයුතු. එකෙක් පසු මහණකු කොට නො ම ගතයුතු. එකක්හට පිණිසපාතය නො ම ගෙනයා යුතු. එකක්හු ලවා පිණිසපාතය නො ම ගෙන්වාගතයුතු.

න ආවරියං අනාපුර්වා ගාමො පවිසිතබ්බො. න සුසානං ගන්තං
න දියා පසංගමිතබ්බො. සචේ ආවරියො ගීලානො හොති යාවජීවි.
උපධ්මාපෙතබ්බො. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකානං ආවරියෙසු වත්තං යථා
අනෙතවාසිකෙහි ආවරියෙසු වත්තිතබ්බන්ති”.

31. තෙන ඛො පන සමයෙන ආවරියා අනෙතවාසිකෙසු න සමො
වත්තන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපජිව්වා සත්තුට්ඨා උජ්ජනො කුකුළිමකා
සිකඛාකාමා තෙ උජ්ජායන්ති වීයන්ති වීපාචෙනති; “කථං හි නාම
ආවරියා අනෙතවාසිකෙසු න සමො වත්තිස්සන්ති”ති. අථ ඛො
තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං
සන්තිපාතාපෙඤා භික්ඛු පටිපුට්ඨි: “යච්චං කිර භික්ඛවෙ ආවරියා
අනෙතවාසිකෙසු න සමො වත්තන්ති”ති. “යච්චං භගවා”. -පෙ-
විගරහිත්වා ධම්මං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙත්වා. “තෙන හි භික්ඛවෙ,
ආවරියානං අනෙතවාසිකෙසු වත්තං පඤ්ඤාපෙසසාමී යථා ආවරියෙහි
අනෙතවාසිකෙසු වත්තිතබ්බං”.

“ආවරියෙන භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකමෙ සමො වත්තිතබ්බං.
තත්ත්වායං සමො වත්තනා;

ආවරියෙන භික්ඛවෙ, අනෙතවාසිකො සංඛගෙතබ්බො. අනුග්ගහෙ
තබ්බො උද්දෙයෙන පරිපුර්වාය ඔවාදෙන අනුසාසනියා. සචේ
ආවරියස්ස පතො හොති, අනෙතවාසිකස්ස පතො න හොති,
ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස පතො දතබ්බො. උද්දෙයං වා කාතබ්බං
‘කිත්ති නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස පතො උපපජ්ජෙයො’ති.

සචේ ආවරියස්ස වීචරං හොති අනෙතවාසිකස්ස වීචරං න
හොති ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස වීචරං දතබ්බං. උද්දෙයං වා
කාතබ්බං ‘කිත්ති නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස වීචරං උපපජ්ජෙයො’ති.

සචේ ආවරියස්ස පරිකරාරො හොති අනෙතවාසිකස්ස පරිකරාරො
න හොති. ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස පරිකරාරො දතබ්බො.
උද්දෙයං වා කාතබ්බං ‘කිත්ති නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස පරිකරාරො
උපපජ්ජෙයො’ති.

ඇඳුරා නො ම චිචාරා ගම් නො වැදියැයුතු. සොහොනට නො යායුතු. දියාවන්හි නො යායුතු. ඉදින් ඇඳුරා ගිලන් වේ නම්, යවිදිව උවටන් කළයුතු. ඔහුගේ රෝගයෙන් නැඟී සිටීම (සුවය) බලා පොරොන්තු වියැයුතු.

මහණෙනි, මේ වතාහි යම්සේ අතැවැස්සන් විසින් ඇඳුරන් කෙරෙහි පැවතියැයුතු ද, මේ අතැවැස්සන් විසින් ඇඳුරන් කෙරෙහි පැවතියැයුතු ඒ වත යැ'.

31. එ සමයෙහි ඇඳුරෝ අතැවැසියන් කෙරෙහි මනා ව නො පවතින්. අල්පෙව්ඡ වූ, ලද පමණින් සතුටු වන, ලජ්ජී වූ, මද කරුණෙහි ද කුකුස් කරන, ශිෂ්‍යාකාමී වූ යම් මහණ කෙනෙක් ඇද් ද ඔහු “කෙසේ නම් ඇඳුරෝ අතැවැසියන් කෙරෙහි මනා ව නො පවත්නාහු දැ”යි පහන් කොට සලකන්, නිගා කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවන්. එ කල්හි එ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා හික්මුන් බණවා “මහණෙනි, සැබෑ ද, ඇඳුරෝ අතැවැසියන් කෙරෙහි මනා ව නො පවතින් දැ”යි අසා වදළසේක. “සැබෑව වහන්සැ”යි එ මහණහු කීහ... වෙසෙසින් ගරභා දූහැමි කරා කොට, “මහණෙනි, එසේ වී නම්, අතැවැස්සන් කෙරෙහි ඇඳුරන් විසින් යම්සේ පැවතියැයුතු ද, එසේ අතැවැස්සන් කෙරෙහි ඇඳුරන්ගේ වත පනවන්නෙමි”යි (අමනා) මෙසේ වදළසේක:

“මහණෙනි, ඇඳුරා විසින් අතැවැසියා කෙරෙහි මනා වැ පැවතියැයුතු. එහි ලා මේ මනා පැවැත්ම යි.

මහණෙනි, ඇඳුරා විසින් උදෙසීමෙන්, පරිප්‍රව්‍යායෙන් (යළි යළි විචාරීමෙන්), අවවාදයෙන්, අනුශාසනායෙන් සංග්‍රහ කළයුතු අනුග්‍රහ කළයුතු. ඉදින් ඇඳුරුහට පාත්‍රයෙක් වේ ද, අතැවැසියාට පාත්‍රයෙක් නො වේ ද, ඇඳුරා විසින් අතැවැස්සාට පාත්‍රය දියැයුතු. ‘කෙසේ නම් අතැවැසියාට පාත්‍රයෙක් උපදනේ දැ’යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

ඉදින් ඇඳුරුහට සිවුරෙක් වේ ද, අතැවැසියාට සිවුරෙක් නො වේ ද, ඇඳුරා විසින් අතැවැස්සාට සිවුර දියැයුතු. ‘කෙසේ නම් අතැවැසියාට සිවුරෙක් උපදනේ දෝ’යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

ඉදින් ඇඳුරුහට පිරිකරෙක් වේ ද, අතැවැසිහට පිරිකරෙක් නො වේ ද, ‘කෙසේ නම් අතැවැසිහට පිරිකරෙක් උපදනේ දැ’යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

32. සචේ අනෙතවාසිකො ගිලානො හොති කාලසෙසව උට්ඨාය දත්තකඛ්ඛං දත්තං. වුට්ඨොදකං දත්තං. ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. සචේ යාගු හොති භාජනං ධොවිතා යාගු උපනාමෙතබ්බං. යාගුපිත්තස්ස උදකං දත්තා භාජනං පටිග්ගහෙත්වා නිවං කත්වා සාධුකං අපරිසං-සනෙත්ත ධොවිතා පටිසාමෙතබ්බං. අනෙතවාසිකමිති උට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චිතබ්බං. සචේ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති සො දෙසො සමුළුජ්ඣතබ්බං.

සචේ අනෙතවාසිකො ගාමං පටිසිතුකාමො හොති නිවාසනං දත්තං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං. කායබ්ඛින්නං දත්තං. සගුණං කත්වා සඛ්ඛාවියො දත්තං. ධොවිතා පඤ්ඤා සඋදකො දත්තබ්බං. 'එක්ඛාවතා නිවත්තස්සති'ති ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිතබ්බං. පච්චුග්ගන්තො පක්ඛවිවරං පටිග්ගහෙතබ්බං. පටිනිවාසනං දත්තං. නිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං.

සචේ වීවරං සිත්තං හොති මුහුත්තං උච්ඡේග්ග ඕතාපෙතබ්බං. න ච උච්ඡේග්ග වීවරං නිදහිතබ්බං. වීවරං සඛ්ඛරිතබ්බං. වීවරං සඛ්ඛරනොත්ත චතුරංගුලං කණ්ණං උක්ඛාදෙත්වා වීවරං සඛ්ඛරිතබ්බං. මා මජ්ඣේග්ග භට්ඨො අහොසිති. ඕහොගෙ කායබ්ඛින්නං කාතබ්බං.

33. සචේ පිණ්ඩපාතො හොති අනෙතවාසිකො ච භුඤ්ජිතුකාමො හොති, උදකං දත්තා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතබ්බං. අනෙතවාසිකො පානියෙන පුළිඡිතබ්බං. භුක්ඛාවිසෙස උදකං දත්තා පක්ඛං පටිග්ගහෙත්වා නිවං කත්වා සාධුකං අපරිසංසනෙත්ත ධොවිතා වොදකං කත්වා මුහුත්තං උච්ඡේග්ග ඕතාපෙතබ්බං. න ච උච්ඡේග්ග පඤ්ඤා නිදහිතබ්බං. පක්ඛවීවරං නික්ඛිපිතබ්බං. පක්ඛං නික්ඛිපනොත්ත එකෙන භජෙත්ත පක්ඛං ගහෙත්වා එකෙන භජෙත්ත හෙට්ඨා මඤ්ඤා වා හෙට්ඨා පීඨං වා පරාමසිත්වා පඤ්ඤා නික්ඛිපිතබ්බං. න ච අනත්තරහිත්තාය භූමියා පඤ්ඤා නික්ඛිපිතබ්බං. වීවරං නික්ඛිපනොත්ත එකෙන භජෙත්ත වීවරං ගහෙත්වා එකෙන භජෙත්ත වීවරවංසං වා වීවරරජ්ජුං වා පමජ්ජිත්වා පාරතො අත්තං ඕරතො හොගං කත්වා වීවරං නික්ඛිපිතබ්බං. අනෙතවාසිකමිති වුට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙතබ්බං.

සචේ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති සො දෙසො සමුළුජ්ඣ-තබ්බං. සචේ අනෙතවාසිකො නභාසිතුකාමො හොති නභානං පටියාදෙතබ්බං. සචේ සිතෙන අප්පො හොති සිත්තං පටියාදෙතබ්බං. සචේ උච්ඡේග්ගන අප්පො හොති උච්ඡේග්ගං පටියාදෙතබ්බං. සචේ අනෙතවාසිකො ජත්තාසරං පටිසිතුකාමො හොති වුණ්ණං සනෙත්තබ්බං. මත්තිකා තෙමෙතබ්බං. ජත්තාසරපීඨං ආදාය ගන්තො ජත්තාසරපීඨං දත්වා වීවරං පටිග්ගහෙත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. වුණ්ණං දත්තං. මත්තිකා දත්තං. සචේ උක්ඛාසනි ජත්තාසරං පටිසිතබ්බං. ජත්තාසරං පටිසනොත්ත මත්තිකාය මුඛං මසෙකිත්වා පූරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙත්වා ජත්තාසරං පටිසිතබ්බං.

32. ඉදින් අතැවැසි තෙම ගිලන් වෙ ද, ඇදුරහු විසින් කලින් ම නැගී සිට දැනට දියැයුතු. මුළු දෝනා දිය දියැයුතු. අස්තක් පැනවියැ යුතු. සුළුකැන් වෙ නම්, බදුනක් දෙවැ සුළුකැන් එළවියැයුතු. සුළුකැන් සුළුතට දිය පිළිගන්වා බදුන පිළිගෙන, පහත් කොට කිසිවෙක නො ගාමින් දෙවැ සුදැකි කොට තැබියැයුතු. අතැවැස්සා නැගී සිටි කල්හි අස්ත ඉදිරියැයුතු. ඉදින් එ තැන කුණුරොඩු සහිත වෙ නම්, එය හැමැන්දයුතු.

ඉදින් අතැවැසි තෙම ගම් වදිනු කැමැත්තේ වී නම්, හඳනා සිවුර දියැයුතු. පිළිගතය පිළිගතයුතු. කාබහන දියැයුතු. සහළ සිවුරු සතුණ කොට දියැයුතු. සෝද දිය සහිත පාත්‍රය දියැයුතු. 'මෙ තෙකින් පෙරළා එන්නේ යැ'යි සලකා අස්තක් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය, පාසුටුව, පාකටැලිය ඉදිරිපත් කොට තැබියැයුතු. පෙර ගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගත යුතු. පිළිගතය දියැ යුතු. හඳනය පිළිගතයුතු.

ඉදින් සිවුර ධහදියෙන් තෙත් වී නම් මොහොතක් අවවේ වියැලිය යුතු. සිවුර අවවේ තිබෙන්නට නො හැරියැ යුතු. සිවුර හැකිළිය යුතු. සිවුර හකුළන්නහු විසින් 'සිවුර මැද බිදුමක් නො වේව'යි සලකා සිවුරු කොන සතරතුලක් උඩට ඇද නැගියැ යුතු. සිවුරු නැමීමෙහි කාබහන තැබියැයුතු.

33. ඉදින් පිණ්ඩපාතය ඇත් නම්, අතැවැසියා ද වළඳනු කැමැත්තේ වෙ නම්, පැන් පිළිගන්වා පිණ්ඩපාතය එළවියැයුතු. අතැවැසි තෙම පැනින් පිළිවිසියැයුතු. වැළැඳුවහුට දිය පිළිගන්වා පාත්‍රය පිළිගෙන පහත් කොට කිසිවෙක නො ගටමින් මනා කොට සෝද දිය රඳා කොට මොහොතක් අවවේ වියැලියැ යුතු. පාත්‍රය අවවේ තිබෙන්නට හැර නො යා යුතු. පා සිවුරු තැබිය යුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන අනිත් අතින් ඇඳ යට හෝ සුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබිය යුතු. කිසිවෙකින් නො අතුරන ලද බිමැ පාත්‍රය නො තැබිය යුතු. සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනිත් අතින් සිවුරු වස මෝ සිවුරු රැහැන පිරිමැද සිවුර පකළවර ඔබ්බෙහි ද සිවුරු නැමීම මොබ්බෙහි ද කොට සිවුර තැබියැයුතු. අතැවැසියා නැගීසිටි කල්හි අස්ත ඉදිරියැයුතු. පාදෝනා දිය ද පාසුටුව ද පාකටැලිය ද සුදැකි කොට තැබියැයුතු.

ඉදින් එ තැන කුණුරොඩු සහිත වී නම්, හැමැන්දයුතු. ඉදින් අතැවැසියා නානු කැමැති වෙ නම්, නාන දිය පිළියෙල කැර දියැයුතු. ඉදින් සිසිල් දියෙන් ප්‍රයෝජන වෙ නම්, සිසිල් දිය පිළියෙල කැර දියැයුතු. ඉදින් උණු දියෙන් ප්‍රයෝජන වෙ නම්, උණු දිය පිළියෙල කැර දියැයුතු. ඉදින් අතැවැස්සා ගිනිහල්ගෙට පිවිසෙනු කැමැති නම්, නාන සුණු තෙමා ගලී කළයුතු. මැටි තෙමියැයුතු. ගිනිහල් සුටුව ගෙන ගොස් දී සිවුර පිළිගෙන එක් පසෙක තැබියැයුතු. නාන සුණු දියැයුතු. මැටි දියැයුතු. හැක්කේ නම්, ගිනිහල්ගෙට පිවිසියැයුතු. ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙන්නහු විසින් මැටියෙන් මුහුණ වකා ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද වසා ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු.

න ටේරේ හිකුළු අනුපට්ඨ නිසිදිනබබ. න නවා හිකුළු
ආසන්නත පටිබාහෙතබබ. ජනාසුරේ අනෙතවාසිකසස පරිකමිං
කාතබබ. ජනාසුරා නිකමිනෙතන ජනාසුරපිටිං ආදය පුරතො ව
පටිතො ව පටිවිජාදෙතා ජනාසුරා නිකමිතබබ. උදකෙපි
අනෙතවාසිකසස පරිකමිං කාතබබ. නහාතන පයමතරං උසාරිතා
අනතො ගතං වෙදකං කතා නිවාසෙතා අනෙතවාසිකසස
ගතතො උදකං පමජ්ජිතබබ. නිවාසනං දතබබ. සඤ්චාදි දතබබ
ජනාසුරපිටිං ආදය පයමතරං ආගතා ආසනං පඤ්ඤපෙතබබ.
පාදදකං පාදපිටිං පාදකමිතං උපනිකමිතබබ. අනෙතවාසිකො
පානිසෙත පුට්ඨිතබබ. යඤ්චි විහාරේ අනෙතවාසිකො විහරති
සථෙ සො විහාරො උකලාපො හොති සථෙ උසසහති සොධෙතබබ.
විහාරං සොධෙතෙතන පයමං පසාරිවරං නිහරිතා ඵකමනං
නිකමිතබබ. -පෙ- සථෙ ආවමනකුමිසා උදකං න හොති
ආවමනකුමිසා උදකං ආසිඤ්චිතබබ.

[illegible]

සමච්ඡිද්ධතාපාසිකො ගරුධම්මං අප්පකාසකො හොති පරිව්චාසාරහො,
ආචරියෙන උසස්සකං කාතබ්බං 'කිනති ණු ටො සමෙකා අනෙක-
වාසිකස්ස පරිව්චාසං දදෙය්‍යා'ති. සමච්ඡිද්ධතාපාසිකො මූලාය-
පටිකස්සනාරහො හොති ආචරියෙන උසස්සකං කාතබ්බං 'කිනති ණු
ටො සමෙකා අනෙකවාසිකං මූලාය පටිකස්සෙය්‍යා'ති. සමච්ඡිද්ධතා-
පාසිකො මානකාරහො හොති ආචරියෙන උසස්සකං කාතබ්බං
'කිනති ණු ටො සමෙකා අනෙකවාසිකස්ස මානකං දදෙය්‍යා'ති. සමච්ඡිද්ධතා-
පාසිකො අභ්‍යන්තාරහො හොති ආචරියෙන උසස්සකං කාතබ්බං
'කිනති ණු ටො සමෙකා අනෙකවාසිකං අභ්‍යන්තරෙය්‍යා'ති.

සමථ සමෝගා අනෙකවාසිකස්ස කමිම්. කතඤ්ඤාමො භොති තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පට්ඨාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛප්පනියං වා ආචරියෙන උස්සුස්සං කාතබ්බං 'කිඤ්ඤි ඤා ධො සමෝගා අනෙකවාසිකස්ස කමිම්. න කරෙය්‍ය ලභ්‍රකාය වා පටිණාමෙය්‍යා'ති. කතං වා පනස්ස භොති සමෝගන කමිම්. තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පට්ඨාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛප්පනියං වා ආචරියෙන උස්සුස්සං කාතබ්බං 'කිඤ්ඤි ඤා අනෙකවාසිකො සමථිඃ විකෙතය්‍ය ලොමං සාකෙය්‍ය නොසාරං විකෙතය්‍ය සමෝගා තං කමිම්. පටිසාරණමෙය්‍යා'ති.

සංවරිත භික්ෂුන් මැදට වැද ගැටී නො හිතේද යුතු. නවක භික්ෂුහු අස්නෙන් නො පිළිබැසියැයුතු. ගිනිහල් ගෙහි අතැවැසියාට පිරියම් කළයුතු. ගිනිහල් ගෙයින් නික්මෙන්නහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද වසා ගෙන නික්මියැයුතු. දියෙහි ද අතැවැස්සාට පිරියම් කළයුතු. නැවත විසින් වඩා පළමු වෙන් ගොඩ නැග සිය ගතැදිය පියදමා හැඳ අතැවැසියාගේ ගතින් දිය පියදමියැයුතු. හඳුනා දියයුතු. සහළ සිවුර දියැ යුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අවුත් අස්නක් පැනවියැ යුතු. පාදෝනා දිය පාපුටුව පාකටැලිය එළවා තැබිය යුතු. අතැවැසියා පැනින් ඒවාළයුතු. යම් වෙහෙරෙක අතැවැස්සා වසන්නේ නම්, ඉදින් ඒ වෙහෙර කුණුරොඩු සහිත වී නම්, ඉදින් හැක්කේ නම්, ශුඬ කළයුතු. විහාරය ශුඬ කරන්නහු විසින් පළමු කොට පාසිවුරු බැහැර කොට පසෙක තැබියැයුතු... ඉදින් ආවමනකුමභියෙහි ජලය නො වේ නම්, එහි දිය වත්කළයුතු.

34. ඉදින් අතැවැසියාට පැවිද්දෙහි නො ඇල්මක් උපන්නේ වී නම්, ඇදුරා විසින් සන්තිදුටියැයුතු. සන්තිදුටාලියැයුතු. ඔහුට ධම්මකරා හෝ කළයුතු. ඉදින් අතැවැසියාට කුකුසෙක් උපන්නේ වී නම්, ඇදුරු විසින් දුරු කළයුතු. දුරුකැරවියැයුතු හෝ වෙයි, ඔහුට ධම්මකරා හෝ කළයුතු වෙයි. ඉදින් අතැවැස්සාට මිසදිටෙක් උපන්නේ නම්, ඇදුරා විසින් විවේචනය කළයුතු, විවේචනය කැරවියැයුතු හෝ වෙයි, ඔහුට බණ කියැයුතු හෝ වෙයි.

ඉදින් අතැවැසියා ගරු ඇවැතකට පැමිණියේ පිරිවෙසට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ අතැවැස්සාට පිරිවෙස් දෙන්නේ ද'යි ඇදුරු විසින් උත්සුක බව කළයුතු. ඉදින් අතැවැසි තෙම මූලායපටිකසංඝනයට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ අතැවැසියාට මූලාය පටිකසංඝනය කරන්නේ ද'යි උත්සුක බව කළයුතු. ඉදින් අතැවැසි තෙම මානතට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ සංඝ තෙමේ අතැවැස්සාට මානත දෙන්නේ ද'යි ඇදුරු විසින් උත්සුක බව කළයුතු. ඉදින් අතැවැසි තෙම අඛ්‍යාතයට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ සංඝ තෙමේ අතැවැසියා අඛ්‍යාත කරන්නේ දෝ'යි ඇදුරා විසින් උත්සුක බව කළයුතු.

ඉදින් සංඝ තෙමේ අතැවැස්සාට තණ්හික කම්ම හෝ නියසා කම්ම හෝ පබ්බාජනීය කම්ම හෝ පටිසාරණීය කම්ම හෝ උදෙසකපනීය කම්ම හෝ කරනු කැමැති වේ නම්, 'සංඝ තෙමේ කෙසේ නම් අතැවැස්සාට කම්ම නො කරන්නේ ද, කර්මය උසු බවට හෝ පෙරළන්නේ ද'යි ඇදුරා විසින් උත්සුක බව කළයුතු. සංඝයා විසින් ඔහුට තණ්හික කම්ම හෝ නියසා කර්මය හෝ පබ්බාජනීය කර්මය හෝ පටිසාරණීය කර්මය හෝ උදෙසකපනීය කර්මය හෝ කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් අතැවැසි තෙමේ මනාව පවත්නේ ද, අවනත වන්නේ ද, කර්මනික්කරණය පිණිස පවත්නේ ද, සංඝ තෙමේ ඒ කර්මය සන්තිදුටන්නේ ද'යි ඇදුරු විසින් උත්සුක බව කළයුතු.

සචෙ අනෙතවාසිකස්ස චිවරං ධොවිතඛං හොති ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං ධොවෙය්‍යාසී'ති. උඤ්ඤකං වා කාතඛං 'කිනථි නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස චිවරං ධොවියෙරා'ති. සචෙ අනෙතවාසිකස්ස චිවරං කාතඛං හොති ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං කරෙය්‍යාසී'ති. උඤ්ඤකං වා කාතඛං 'කිනථි නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස චිවරං කරියෙරා'ති. සචෙ අනෙතවාසිකස්ස රජනං පචිතඛං හොති. ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං පචෙය්‍යාසී'ති. උඤ්ඤකං වා කාතඛං 'කිනථි නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස රජනං පචියෙරා'ති.

සචෙ අනෙතවාසිකස්ස චිවරං රජිතඛං හොති ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං රජෙය්‍යාසී'ති. උඤ්ඤකං වා කාතඛං 'කිනථි නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස චිවරං රජියෙරා'ති. චිවරං රජනොන සාධුකං සම්පරිවික්කකං සම්පරිවික්කකං රජිතඛං, න ච අවිජ්ජෙන ටෙට්ඨෙ පසාසිතඛං. සචෙ අනෙතවාසිකො ගිලානො හොති යාවජිවං උපට්ඨාපෙතඛො, වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතඛං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ ආචරියානං අනෙතවාසිකෙසු වග්ගං යරා ආචරියෙහි අනෙතවාසිකෙසු වත්තිතඛන්ති''.

වග්ගකඛ්ඤාකං අට්ඨමං.¹

ඉමංචි බන්ධකෙ වත්ථුපඤ්ඤාපණ්ණාස

තඤ්ඤානා:

1. ස උපාහනා ඡන්තා ච ඔගුණධීපිසං පානියං
නාහිවාදෙන පුච්ඡන්ති අහි උජ්ඣායනාති පෙසලා
2. ඔමුඤ්ඤි ඡන්තං බන්ධෙ ච අතරඤ්ඤි පටික්කමං
පක්කචිවරං නිකඛිපි පතිරුපඤ්ඤි පුච්ඡතා
3. ආසිඤ්ඤායා ධොවිතෙන සුකෙඛනලෙලිනුසාහනා
වුට්ඨො නවතො පුට්ඨෙය්‍ය අජ්ඣාචුඤ්ඤා ච ගොචරා.

1. වග්ගකඛ්ඤාකො අට්ඨමො - මජ්ඣං.

ඉදින් අතැවැසියාගේ සිවුර සේදිය යුතු වේ නම්, මෙසේ සෝදව යි ඇයුරා විසින් කියා යුතු ය. 'කෙසේ නම් අතැවැසියාගේ සිවුර සෝදනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් අතැවැසියාට සිවුරක් කළ යුතු වේ නම්, 'මෙසේ කරව'යි ඇයුරා විසින් කියා යුතු. 'කෙසේ නම් අතැවැසියාට සිවුරක් කරනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් අතැවැසියාට රඳන් පිසිය යුතු වේ නම්, 'මෙසේ පිසව'යි ඇයුරා විසින් කියා යුතු. 'කෙසේ නම් අතැවැසියාට රඳන් පිසනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

ඉදින් අතැවැසියාගේ සිවුරු පඩු පෙවිය යුතු වේ නම්, 'මෙසේ පඩු පෙවිය යුතු යැ'යි ඇයුරා විසින් කියා යුතු. 'කෙසේ නම් අතැවැසියාගේ සිවුරු පඩු පොවනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. සිවුර පඩු පොවන්නා විසින් මනා කොට පෙරළ පෙරළා පඩු පෙවිය යුතු. පඩු බිත්ද නො යුත් කල්හි එය හැර දමා නො යා යුතු. ඉදින් අතැවැසියා ගිලන් වේ නම්, යව්දිව උවචන් කළයුතු. ඔහුගේ නැඟිසිටීම අපේක්ෂා කළයුතු.

මහණෙනි, මේ වනාහි යම්සේ ඇයුරන් විසින් අතැවැසියන් කෙරෙහි පැවතිය යුතු ද, ඒ අතැවැසියන් කෙරෙහි ඇයුරන් පැවතිය යුතු වන" යි.

අටවැනි විභක්තිකාංගය

මේ බන්ධකයෙහි වස්තුහු පස්පනසෙකි.

එහි උද්දතය මෙසේ ය:

1. වහන් සහිතය, කුඩ සහිතය, හිස වසා පෙරවීමය, හිසෙහි සිවුර යෙදීමය, පියයුතු දියෙන් පා දෙවීමය, (වෘඳා භික්ෂුන්) නො වැදීමය, (සෙනසුන්) නො පිළිවිසීමය, සර්පයකු ඇඟට වැටීමය, ප්‍රියශීලී භික්ෂුන් දෙස්නාගිමය,
2. වහන් මුදලීම, කුඩය හැකිලීම, සිවුර කෙරෙහි තබාගැනීම, ඉක්මන් නො වීම, ආරාමික භික්ෂුන් රැස්වන තැන පාසිවුරු එකත්පසෙක තැබීම, සුදුසු අයුතකැ හිඳීම, දිය පිළිවිසීම,
3. දිය ඉසීම, (පා) සේදීම, වියලි කඩින් පිසීම, තෙත් කඩින් පිසීම, වහන් පිස්නා කඩ සේදීම, වෘඳායන් වැදීම, නවකයන් ලවා වැන්දවීම, සෙනසුන- පාවිච්ඡිකළබව- අලුත්බව- ගොයුරු ගම.

4. සෙසො වාචා පානී පරි කතතරං කතීකං තතො
කාලං චූහුතං උකලාපො භූමිමස්සරණ නිභරෙ
5. පටිපාදෙ භිසිබ්බෙහො මඤ්චපිඨං ව මලලකං
අපසෙසනුලෙලාක කණ්ණා ගෙරුකා කාළ අකතා
6. සඩ්ධාරං ව භූමිමස්සරං පටිපාදකං මඤ්චපිඨකං
භිසිබ්බෙහො නිසිදනං මලලකං අපසෙසන ව.
7. පක්ඛවීවරං භූමී ව පාරතතං ඔරතො භොගං
සුරස්ථිමා පච්ඡිමා ව උත්තරා අප දක්ඛිණා
8. සීතූලෙත්ත ව දිවා රත්තං පරිවෙණං ව කොට්ඨකො
උපට්ඨානඤ්ඤාලා ව වත්තං වච්චකුට්ඨ ව.
9. පානීපරිභොජනිකා කුමභි ආවමනෙසු ව
අනොපමෙන පඤ්ඤිතං වත්තං ආගන්තුකෙහි මෙ.
10. නෙවාසනං න උදකං න පච්චු න ව පානියං
නාභිවාදෙ න පඤ්ඤාපෙ උජ්ඣායනතී ව පෙසලා.
11. චූරිතාසනං ව උදකං පච්චුග්ගන්තිවා ව පානියං
උපාභතෙ ඵකමන්තං අභිවාදෙ ව පඤ්ඤාපෙ.
12. චූරිතං ගොවර සෙසො ව යානං පානියං භොජනං
කතතරං කතීකං කාලං නවකස්ස නිසිතකතෙ.
13. අභිවාදෙස ආවිකෙඛි යථා භෙට්ඨා නථා නෙය
නිඤ්ඤිමං සත්ථාගෙන වත්තං ආවාසිකෙහි මෙ.
14. ගමිකා දරු මත්තී ව විවරිතා න සුභ්වය
නසන්නතී ව අගුත්තං ව උජ්ඣායනතී ව පෙසලා.
15. පටිසාමෙතවා ඵකෙතවා ආසුච්ඡිතවා ව පක්ඛමෙ
භිසබ්බු වා සාමණෙරො වා ආරාමිකො උපාසකො

4. සෙබසමන කුල- වස්-පස්නිළි- පියයුතු- පරිභොගකළයුතු දිය- සැරයවිය- සභ්‍යයාගේ කතිකාවත්- ගම් වැදියයුතු කාලය යන මේ දෑ පිළිවිසීම, කසළ සහිත විහාරය පිරිසුදුකිරීම, බුමුතුරුණු බැහැරකිරීම,
5. ඇඳ පාඳු- බිසබිබොහන- ඇඳපුටු- පඩික්කම- හේත්තුවන ලැල්ල- යන දෑ බැහැර කොට තැබීම, වියන- කවුළු- ගුරු පිරියම කළ බිත්ති කළු වත් කළ නොකළ බිත්ති පියදූමීම,
6. කසළ ඉවත්කිරීම, බුමුතුරුණු ඇඳ පාඳු- ඇඳපුටු- බිසබිබොහන- නිසිදනය- පඩික්කම- හේත්තුවන ලැල්ල යන දෑ වියලා සුදුසු පරිදි තැබීම,
7. පාසිවුරු තැබීම, භූමිය, සිවුරු කොන පිටපැත්තට හා නැමීම ඇතුළුපැත්තට දූමීම, පෙර- පැසුළු- උතුරු- දකුණු දිශින් හමන වාතය,
8. සිහිල්- උණුසුම්වාතය, දිවා රෑ කවුළු වැසීම, (කිලුටුටු) පිරිවෙන- කොටුව- උවටැත්තල- ගිනිහල- වස්තිළිය යන තැන් ඇමදීම,
9. පානිය- පරිභොජනිය- හා සෝදන ජලය එළවා තැබීම යන මේ කරුණු ආගන්තුක වතැසි බුදුන් විසින් පනවනලදී.
10. (නෙවාසික භික්ෂුන්) අසුන් නොපැනවීම, පා දෝනා දිය නොඑළවීම, පෙරගමන් නොකිරීම, පැන් නොපිළිවිසීම, නොවැදීම, අසුන් නොපැනවීම, ප්‍රියසිලි භික්ෂුන් දෙස නැගීම.
11. වැඩිමහලු භික්ෂුන් දකුණ අසුන් පැනවීම, දිය එළවීම, පෙර ගමන, පැන්එළවීම, වහන් පසෙක තැබීම, වැදීම, අසුන් පැනවීම,
12. විසූ නොවිසූ විහාරයක් බව, ගොඳුරුගම, සෙබකුල, වස්-පස්තැන්, පැන්, පිරිබෝදිය, සැරයවිය, කතිකා (ගම්වදින) කාලය (කියයුතු බව) නවකයාහට හුන්නහු විසින් කියයුතු බව,
13. වැන්දවීම, පාසිවුරු තබන තැන් කීම (ආදිය) යට කී නසින් ගතයුතුය. සාර්ථවාහයන් (බුදුන්) වහන්සේ විසින් මේ ආවාසික ව්‍යුහ දක්වනලද්දේය.
14. ගමික භික්ෂුන් දෙර කවුළු හැරදමා නොපිළිවිය යෑම, දැව-බඩු, මැටිබඩු යෙනසුන නැසීම, නොරක්තාලදබව, පෙසල මහණන් දෙස නැගීම,
15. ගමික මහණ විසින් දැවබඩු මැටිබඩු සකස්කොට තබා දෙර කවුළු වසා මහණකු හෝ හෙරණකු හෝ ආරාමිකයකු හෝ උච්ඡවකු හෝ වෙත පවරා යායුතු බව,

16. පාසාණකෙසු ව පුඤ්ජං පටිසාමෙ ඵකෙය්‍ය ව
උසස්භති උසස්සකං වා අනොවසෙස්ස තථෙව ව.
17. සබ්බො ඔව්සසති ගාමං අප්පකාමාකාසෙ තථෙව ව
අපෙච්චිතාති සෙසෙය්‍යං වික්කං ගමීකභිකඤ්ඤා.
18. නාත්‍රමොදනාති ථෙරෙන ඔභාය චතු පඤ්ඤි
චච්චතො මුච්ඡිතො ආසී වික්කාත්‍රමොදනෙසුමෙ
19. ඡබ්බග්ගියා දුනතිවික්ඛා අපො පි ව දුපාරුතා
අනාකප්පා ව වොක්කමම ථෙරෙ අනුපඛජ්ජනෙ
20. නවෙ භික්ඛු ව සඤ්ඤාති උජ්ඣායනති ව පෙසලා
තිමණ්ඩලං නිවාසෙත්වා කාය සගුණ ගණිකා
21. න වොක්කමම පටි වජ්ජනං සුසංවුතොක්ඛික්ඛවික්ඛා
උක්ඛික්ඛාජ්ජග්ගියා සප්පෙ නයො වෙච්ච පචාලනා.
22. බම්බොගුණී උක්ඛවික්කා පටි වජ්ජනං සුසංවුතො
ඔක්ඛික්ඛවික්කා උජ්ජග්ගියා අප්පසප්පෙ නයො චලා.
23. බම්බොගුණී පලලකී අනුපඛජ්ජනාසනෙ
ඔත්ථිත්වාන උදනෙ තීවං තත්වා න සිඤ්ඤියා.
24. පටිසාමනෙත සඤ්ඤාති ඔදනෙ ව පටිග්ගහෙ
සුපං උක්ඛවික්කෙත සබ්බසං සමතික්ඛි ව.
25. සකකච්චං පක්කස ඤ්ඤි ව සපදනඤ්ඤි සුපකං
න දුපතො පටි වජ්ජනෙ විඤ්ඤාතො ජ්ඣානාසඤ්ඤිතා
26. මහනං මණ්ඩල ආරං සබ්බසෙත්වා න බ්‍රාහ්මී
උපෙක්ඛපො ථෙදනා ගණ්ඩ දුතං සිත්ථාචකාරකං.
27. ජිව්හාතිවජාරකඤ්ඤි ව පු සුරු සුරෙන ව
හත්ථකෙසාඛ්ඤිතිලෙහං සාමිසෙන පටිග්ගහෙ

16. ගල් මතුයෙහි රැස්කොට තැන්පත් ව තබා දෙරකවුළු වසා යායුතු බව, හැකි නම් ආරාමය නො තෙමෙන පරිදි සෙවෙනි කිරීම හෝ කරවීම, නො තෙමෙන තැනක කැන්පත් කරවීම,
17. සියලු අරම තෙමේ නම් ආරාමික බඩු ගමෙහි තැන්පත් කිරීම, නැතහොත් 'කොටසක්' හෝ ඉතිරි වේව'යි සිතා එළිමහනෙහි තබා වසා යෑම ගමික මහණගේ වැඩයි.
18. අනුමොදනා නො කිරීම, සංවීර භික්ෂුව විසින් අනුමොදනා කළයුතු බව, එකලා ව හැර යෑම, සතර පස් නමක් නතර වියයුතු බව, වස්බරින් පෙළීම, මුසපත්වීම යන මේ කරුණු අනුමොදනෙහි වැඩෙහි ඇතුළත්.
19. සවග මහණුන් නො සකස් ව හැඳ පෙරෙව් නො සරුප් ලෙසින් බත්හලට යෑම ඊම, දෙටු මහණුන් නො තකා හිඳීම,
20. නවක මහණුන් වැළඹීම, සහළ සිවුර යටකොට හිඳීම, පෙසල මහණුන් දෙස් නැඟීම, තෙමවුලු වසා හැඳ කාබන් බැඳ සගුණකොට සහළසිවුර පොරොවා ගැටවටු ගන්වා (යෑම.)
21. නො ඉක්මවා යෑම, සුපිළිසන්වීම, මනා සංවර බව, යට බලා හෙළනලද ඇස් ඇති බව, ඔසොවනලද සිවුරු නැති බව, මහසිතා නැතිබව, අල්පකබ්බ කය අත් හිස නො සැලීම,
22. උකුලෙහි අත් තැබීම, හිසවසා පෙරවීම, විච්ඡි එසවීම (යන මෙයින්) යුතුව ඇතුළුගම නො යායුතු බව, පට්ඨිත්ත සුසංවුත, ඔක්කන්තවනකු, උප්පත්ති, අප්පසද්ද, වලනත්ත,
23. බමහකත, ඔගුණ්ඨිසීය, පලලස්ථික, අනුපබ්ඡ, ආසනපට්ඨාහන, සංකාරිභත්ථරන, (යන මොහු ද) දිය පිළිගැනීම, පහත්කොට (පාත්‍රය) සේදීම, සේද දිය වැක්කිරීම,
24. අසළ සිටුනා මහණුන් හා සහළසිවුර නො තෙමීම ද, බත් පිළිගැනීමෙහි සුපයට ඉඩ තැබීම, අවුළුපත් සියල්ලන්ට සම සේ බෙදීම ද,
25. සකස්බව, පහසකැසු ඇතිබව, සපදන, සමසුපක, මුදුනෙන් හනා නො ගැනීම, බත්ත නො වැසීම, නො ඉල්වීම, ඊෂ්ඨාවෙන් නො බැලීම,
26. නානිමහනනය, පරිමණ්ඩලය, මුඛද්වාරය, සබ්බහත්ථය, බ්‍යාහරණය, පිණ්ඩුකෙඛසය, අවච්ඡේදනය, අවගණ්ඩකාරකය, අත් සෙලවීමය, සිත්ථාවකාරකය,
27. දිව නෙරීම, වපුච්ඡකාරකය, සුරුසුරුකාරකය, අත- පාත්‍රය- තොල්- ලෙවීමය, සාමිසපටිග්ගහනය,

28. යාච න සංඛං උදනෙ නිවං කතාන සිංහලිය
පටිසාමනං සංඛං නිවං කතා ජමාය ව.
29. සසිසුකං නිවනනෙතං සුපට්ඨන්තවුක්ඛං
ධම්මරාජෙන පඤ්ඤානං ඉදං හත්තග්ගවත්තනං.
30. දුන්නිවන්තො අනාකප්පා අසලලකෙඛනා ව සහසා¹
දුරෙ අවච චිරං ලහුං තපෙව පිණ්ඩවාරිකො.
31. පට්ඨන්තොන ගච්ඡන්තා සුසංවුත්තොක්ඛන්තවත්තනා
උක්ඛන්තොජ්ජයෙනා සප්පෙ තයො වෙව පචාලනා
32. ඛෙමනාගුණං උක්ඛන්තා සලලකෙඛනා ව සහසා¹
දුරෙ අවච චිරං ලහුං ආමයනං කට්ඨස්සකා.
33. භාජනං වා යපෙනි ව උච්චාරෙතො පණාමෙතො
පටිග්ගහෙ න උලලාකෙ සුපෙසු පි තපෙව තං.
34. භික්ඛු සංඛාටියා ඡාදෙ පට්ඨන්තොව ගච්ඡන්තා
සුසංවුත්තොක්ඛන්තවත්තනා උක්ඛන්තොජ්ජයෙනාය ව
35. අපපසප්පෙ තයො වාලා ඛෙමනාගුණං උක්ඛන්තා
පට්ඨන්තොවත්තනා පානියං පරිභොජනී.
පට්ඨන්තොවත්තනා භුක්ඛන්තො භික්ඛුපෙසො උච්චාරෙ.
36. පටිසාමෙයං සම්මප්පෙ රික්ඛං කුච්ඡං උපට්ඨපෙ
හත්ථිකාරෙ භික්ඛුයං වත්තොති පිණ්ඩපාතිකො.
37. පාණිපරි අග්ගාරණි නක්ඛන්තං දියා වොරා ව
සංඛං නක්ඛි කොටෙතො පත්තංසෙ වීවරං තනො
38. ඉදන්ති අංසෙ ලග්ගන්තො නිමණ්ඩලං පරිමණ්ඩලං
යථා පිණ්ඩවාරිකො තයො ආරඤ්ඤිකෙසු පි.
39. පත්තංසෙ වීවරං සීතස ආරොපෙතො ව පානියං
පරිභොජනීකා අභි අරණි වාපි කත්තරි
40. නක්ඛන්තං සංඛදෙයං වා දියාසු කුසලො හවෙ
සක්ඛන්තොමන පඤ්ඤානං වත්තං ආරඤ්ඤිකෙසුමෙ
41. අප්පකායාසෙ භික්ඛිරිංසු උප්පකායන්ති ව පෙසලා
සවෙ විහාරො උක්ඛන්තො පට්ඨං පත්තවීවරං
42. භික්ඛිමනොහනං මඤ්ඤං පිණ්ඩං මෙලමලාකං
අපපසුනාලොකකණ්ඨා ගෙරුකං කාලවාකනං

1. සාහසං - මජ්ඣං.

2. අභිඅරණි - මජ්ඣං.

28. හැම දෙනා වැළඳුව, දිය පිළිගැනීම, (පාත්‍රය) පහන් කොට සේදීම, සෙවනය, උදකපටිභාහනය, සාමනාභිකාවුය, සහළය, පහන්කොට පොළොවෙහි (දූමිය),
29. සසින්ඵකය, නිවහනනය, සුපට්ඨිකය, උක්කට්ඨකය, යන මේ හත්තන වන ධර්මරාජයන් වහන්සේ විසින් පනවනලදී,
30. දුන්නිවත්ථ, අනාකප්ප, නො සැලකීම, සුභව පිටිසීම. අතිදුර, අවිචාසන, චිරං ලහුං සහ පිණ්ඩවාරික ද,
31. පට්ඨිකය, සුසංචුත, ඔක්කන්තවකු, උක්කන්තකය, උප්පත්තික, සද්ද හා පවාලන කුන ද,
32. බමහකත, ඔගුණ්ඨික, උක්කට්ඨක, සල්ලකෙබ්බක, සහසා, දුර, අවිචාසන, චිරං ලහුං, (යන) කරුණු ද, කට්ටිත්‍ර (හා)
33. භාජන පරාමසන, යපන, (සඬාටි) උචාරනා, පණාමන, පට්ඨගහන, (මුඛං) න ඔලොකන යන මොහු සුපයෙහි ද එසේ ම වෙත්,
34. මහණ සහළසිටුරෙන් (පාත්‍රය) වසන්තේය. සුපට්ඨිකය, සුසංචුත, ඔක්කන්තවකු, උක්කන්තකය, උප්පත්තික,
35. අප්පසද්ද, තෙවැදූරුම් පවාලන, බමහ, ඔගුණ්ඨික, උක්කට්ඨක, යන මොහු ද, පයම (පට්ඨකමන), ආසන, අවක්කාරපාති, පානිය, පරිභොජනිය, පට්ඨ ආකඛිත භුක්ඛන, ඔපිලාපන, (ආසන) උචාරන,
36. පට්ඨාමන, සම්මප්පන, (හිස් භාජන) පසෙක තැබීම, අතින් සන්තිරීම, වට්ඨෙද නො කිරීම (යන මේ කරුණු) පිණ්ඩ-පාතිකවන යි.
37. පානිය, පරිභොජනිය (උදක), අග්ගි, අරණි, නක්කන්ත, දියා, (මේ) සියල්ල නැතැයි සොරු කළා යැම, පක්කාස, චිවර,
38. අංසලග්ගන, කිලණ්ඩල, පරිමණ්ඩල, (ආදිය) පිණ්ඩවාරික වනෙහි මෙන් ආරණ්‍යකයන් කෙරෙහි ද වේ.
39. පක්කාස, සිසෙ චිවර ආරොපණ, පානිය පරිභොජනිය (උදක) අග්ගි, අරණි කක්කරදණ්ඩ,
40. සියලු හෝ එකදෙනෙකු හෝ නැතැත් පද ඉගෙනීම හා දියාකුලවීම ද ආරණ්‍යක වතැයි බුදුන් වහන්සේ විසින් පනවනලද්දේය.
41. (ජබ්බන්ධිය භික්ෂු) අභාවකාශයෙහි රජස් හෙළාහ. පෙසල මහණු දෙස් නහත්. ඉදින් විහාරය කසළ සහිත වේ නම් පළමුව පාසිටුරු ද,
42. (ඉක්කිති) හිසි, බිමෙහිහන, ඇඳ, පුටු, බෙළමල්ල, අපක්කන එලක ද (එකත්පයෙක තැබීම,) ආලොකකණ්ණ, ගෙරුක, කාලවර්ණ කළ නො කළ (බිත්ති පිරිසුදු කිරීම.)

43. සඬකාර භික්ඛු සාමනො සෙනා විහාරපාතියං
පරිභොජන සාමනො පටිවානෙ ව පඬයණෙ.
44. අධොවානෙ අඤ්ඤාං පටිපාදක මඤ්ඤාං
පියං භික්ඛු නිසිද්ධං මුලලකං අපසෙසන ව.
45. පතන විවරං භූමි ව පාරනාං ඔරහොගනො
පුරුකම්මා ව පටිඤ්ඤා උත්තරා අප දක්ඛණං.
46. සිතුණෙන ව දිවා රතනිං පරිවෙනඤ්ඤා කොට්ඨකො
උපට්ඨානඤ්ඤාසාලා ව වච්චකුට්ඨි ව පාතියං.
47. ආවමකුමනී මුඛො ව උද්ගස පරිපුරිජනා සජ්ඣා
ධමමො පදීපං විජ්ඣාපෙත න විවරෙ නාපි ථකෙ
48. යෙන මුඛො පරිවත්ති කණ්ණිකාපි න සට්ඨයෙ
පඤ්ඤාපෙසි මහාවීරො වග්ගං සෙනාසනෙසු නං.
49. නිවාරියමානා ආරං මුඛිකුජ්ඣිනති පෙසලා
ජාරිකං ජඬධයෙ ජනනා පරිභණ්ඩං තපෙව ව
50. පරිවෙණං කොට්ඨකො සාලා මුණ්ණං මහතික දෙණිකා
මුඛං පුරනො න පෙරෙ න නවෙ උසස්භති සවෙ
51. පුරනො උපරිමග්ගො විකඛලලං මත්ථ පියකං
විජ්ඣාපෙතවා පසකමෙ වග්ගං ජනනාසරෙසුමෙ
52. නාවමෙති යථාමුඛං පටිපාටි ව සහසා
උඤ්ඤාත් නික්ඛන්තො කට්ඨං වචං පසසාව ඛෙළකං
53. ඵරුසා කුප සහසා උඤ්ඤාත් වසු සෙසෙන
බති අනො ව උසකාසෙ රජපු අතරමානඤ්ඤා
54. සහසා උඤ්ඤාත්තො නික්ඛන්තො කට්ඨවචකං.
පසසාව ඛෙළ ඵරුසා කුපඤ්ඤා වච්චපාදකෙ.
55. නාතිසහසා උඤ්ඤාත් පාදකාය වසු වසු
න සෙසයෙ පටිවජාදෙ උභත පියරෙන ව.
56. වච්චකුට්ඨි පරිභණ්ඩං පරිවෙණඤ්ඤා කොට්ඨකො
ආවමනෙ ව උදකං වග්ගං වච්චකුට්ඨිසුමෙ.
57. උපාහනා දනකට්ඨං මුඛොදකඤ්ඤා ආයනං
යාග උදකං ධොවිතො උඤ්ඤාසාලා ගාම ව.
58. නිවාසනං කායබ්ඤ්ඤා, සග්ගං පනතොදකං
පටිජා නිමණ්ඩලො වෙව පරිමණ්ඩලබ්ඤ්ඤා
59. සග්ගං ධොවිතො පටිජා නාතිරෙ පටිග්ගහෙ
හණ්ඩානසස ආපකති පටිමං ගුණාන ආසනං.

43. කසළ (බැහැර දැමීම) භීතඛු - සෙනාසන - විහාර - පානිය-පරිභොජනීය (ජලය) අසළ ද, පට්ටාන, පඛණ (යන තැන්හි සෙනසුන් ගසා නොදැමීම ද,
44. අධොවන, අත්ථරණ, පට්පාදක, මණ්ඩ, පිඨ, භිසි, නිසිදන, (බෙළ) මල්ලක, අපසෙසන ද,
45. පක්ක, ව්වර, භූමි, පාරක්ක, ඔරභොග ද, පුරුක්ම, පච්ඡම, උණර, දකුණ වාත ද,
46. සිත, උණ්ණ, දිවා, රක්ක, පරිවෙණ, කොට්ඨක, උපට්ඨාන-සාලා, අභිසාලා, වච්චකුට්ඨ, පානිය ද,
47. ආවමනකුමභි, වුඛ්ඨ, උද්දස, පරිපුරිජනා, සජ්ඣායනා, ධම්ම, පදීප, න විජ්ඣාපන, න ව්වරණ, න ථකන ද,
48. වැඩිමහලු කෙනකුන් (සක්මන් කරන තැනින්) ආපසු හැරීම, සිවුරු කොනින් හෝ නො ගැටීම ද සෙනසුන්වතැයි මහා වීරයන් වහන්සේ පැනවුසේක.
49. වළකනුලබන්තාහු දෙර (වසන්) භික්ෂුහු මුර්ථිත වෙත්. පෙසල මහණෝ දෙස්නගත්, ඡාරිකා, ජනනාසර, පරිභණ්ඩ ද එසේම-
50. පරිවෙණ, කොට්ඨක, සාලා, වුණණ, මණ්කා, දෙණි, මුඛ, පුරතො, න ථෙරෙ, න නවෙ, සවෙ උසස්හනි (යනු ද,)
51. පුරතො, උපරි, මග්ග, වීක්කල්ල, මණ්කා, පිඨ, (දීප) විජ්ඣාපන, පක්කමන යන මොහු ජනනාසරවතයි.
52. ආවමන, සථාබුඛ්ඨ, පට්පාටි, සහසා (පවෙසන) උබ්බුජ්ඣ, නිඤ්ඤාන, දනාකඨ, වච්ච, පසසාව, බෙල (යන මොහු ද,)
53. ථරුසකඨ, වච්චකුප, සහසා, උබ්බුජ්ඣ, වපුච්ඡකාරක, උදක-සෙස ද, බහි - අනෙකා උක්කාසන, රජ්ජ හා අතරමාන ද,
54. සහසා, උබ්බුජ්ඣ, නිඤ්ඤාන, (දනා) කඨ, වච්ච, පසසාව, බෙල, ථරුසකඨ, වච්චකුප, වච්චපාදකා,
55. නාතිසහසා, උබ්බුජ්ඣ, පාදකා, වපුච්ඡ, න උදකසෙස, පට්ටිජාදන, උභන, පිඨර යන මෙයින් ද,
56. වච්චකුට්ඨ, පරිභණ්ඩ, පරිවෙණ, කොට්ඨක, ආවමන උදක යන මෙයින් ද වච්චකුට්ඨ වෙ.
57. උපාහන, දනාකඨ, මුඛොදක, ආසන, යාගු, උදක, ධොවන, උභරන, උක්කාප, ගාම යනු ද,
58. නිවාසන, කායබන්ධන, සගුණ, සොදකපක්ක, පට්ඨා (සමණ) කීමණ්ඩල, පරිමණ්ඩල, කායබන්ධන,
59. සගුණ; ධොවන, පට්ඨා (සමණ) නාතිදුර, පටිග්ගහණ යන මොහු ද, හණමාන, ආපක්ක, පළමුව ගොස් අයුත් පැනවීම,

60. උදකං පිඨං කඨලි පච්චුග්ගනන්වා නිවාසනං
ඔකාපෙ නිදහි හට්ඨො ඔහොගෙ භුඤ්ජතුන්තමෙ.
61. පානීයං උදකං නිවං මුහුත්තං න ව නිදගෙ
පත්තච්චර භුමි ව පාරන්තං ඔරහොගතො.
62. උඤ්ඤෙ පටිසාමෙ ව උක්ඛාපො ව නභාසිතුං
සිතං උණ්කං ජන්තාසරං වුණ්ණං මහතිකපිට්ඨිතො
63. පිඨංඤා චිවරං වුණ්ණං මහතිකසසහති මුඛං
සුරතො ථෙරෙ නවෙ ව පරිකම්මෙඤ්ඤ නිකම්මෙ.
64. සුරතො උදකෙ නභාතෙ නිවාසෙත්වා උපජ්ඣායං
නිවාසනඤ්ඤ සඤ්ඤා පිඨං ආසන්නෙ ව.
65. පාදෙ පිඨං කඨලිඤ්ඤ පානිසුද්දෙසසුච්ඡන්තා
උක්ඛාපං සුසොධෙය්‍ය පඨමං පත්තච්චරං.
66. නිසිද්ධපච්චසුරණං හිසිබ්බෙඛාහන්තානි ව
මඤ්ඤා පිඨං පටිපාදං මලලකං අපසෙසන ව.
67. භුමිම සන්තාන ආලොක ගෙරුකා කාළ අකතා
භුමිමසුර පටිපාද මඤ්ඤා පිඨං බිඤ්ඤාහනං.
68. නිසිද්ධසුරණං ඛෙළ අපසෙස පත්තච්චරං
සුරත්තිමා පච්ඡිමා වෙව උක්ඛරා අථ දක්ඛිණං.
69. සිතුණ්ණඤ්ඤ දිවා රත්තං පරිවෙණඤ්ඤ කොට්ඨකො
උපට්ඨානඤ්ඤාසාලා ව වච්ච පානීය හොජන්ති.
70. ආවමං අනභිරති කුක්කුට්ඨං දිට්ඨි ව ගරු
මුලමානස්ස අඛ්ඤානං තජ්ජනීයං නියස්සකං.
71. පඤ්ඤා පටිසාරණි උදෙසිතඤ්ඤ කතං යදි
ධොවෙ කාතබ්බං රජඤ්ඤ රජෙ සමපරිවර්තකං.
72. පත්තඤ්ඤ චිවරං වාපි පරික්ඛාරඤ්ඤ ඡෙදනං
පරිකම්මං වෙය්‍යාවච්චං පච්ඡා පිණ්ඩං පටිසන්තං.
73. න සුසානං දිසා වෙව යාවජීවං උපට්ඨගෙ
සඤ්ඤිච්ඡාරිකෙත්තෙතං වකතුපජ්ඣායකෙසුමෙ¹
74. ඔවාද සාසනුද්දෙසා සුච්ඡා පත්තඤ්ඤ චිවරං
පරික්ඛාර ගිලානො ව න පච්ඡාසමග්ගො හවෙ.
75. උපජ්ඣායෙසු යෙ වත්තා එවං ආවරියෙසුපි
සඤ්ඤිච්ඡාරිකෙ වත්තා තමෙව අනෙකවාසිකෙ.

1. වකතුපජ්ඣායකෙසිමෙ - මජ්ඣං.

60. උදක, පිට, කටලි, පවුල්ගමන, නිවාසන, ඔතාප, නිදහන
හඬක, ඔහොග, භුඤ්චිකාම, උපනාමන,
61. පානීය, උදක, නිව, මුහුක, න නිදහන, පහන, වීවර, භූමි,
පාරනන, ඔරහොග ද,
62. උඤ්චන, උක්ලාප, නහාධිකාම, සිත, උණන, ජනනාසර,
වුණණ, ලක්කා, පිට්ඨිතොගමන ද,
63. පිට, වීවර, වුණණ, ලක්කා, සවෙ උසස්හනි, මුඛ, පුරතො,
පේර, නවක, පරිකම, නිකමන ද,
64. පුරතො, උදක, නහන, නිවාසන, උපජ්ඣාය, නිවාසන,
සඤ්චා, පිටක, ආසනසෙන් ද,
65. පාදෙදක, පාදපිට, පාදනටලික, පානීය, උදෙස, පුට්ඨනා
උක්ලාප (විහාර) සොධන, පහනවීවර ද,
66. නිසිදන, පවුල්පරණ, හිසි, බිම්බොහන, මඤ්ච. පිට, පටිපාද,
මලක, අපසෙසන ද,
67. භූමි, සත්තාන, ආලොක, ගෙරුක, කාලවණ්ණකන හා
අකන ද, භූමිමත්පරණ, පටිපාද, මඤ්ච, පිට, බිම්බොහන ද,
68. නිසිදන, අත්පරණ, බෙලුමල්ල, අපසෙසන, පහනවීවර ද,
පුරජීම, පවුල්ම, උහාර දකිණ වාන ද,
69. සිත, උණන, දිවා, රහනි, පරිවෙණ, කොට්ඨක, උපට්ඨාන -
අභි සාලා ද, වව්ව, පානීය, පරිහොජනීය ද,
70. ආවමන, අනභිරති, කුසලව්ව, දිව්ඨි, ගරුධන, මූලාසපටි-
කසන, මානන, අබ්බාන ද, තජ්ජනීය, නියසා,
71. පබ්බජ්ජා, පටිපාරණීය, උකෙඛපනීය කම් ද, වීවර ධොවන,
සමපරිවක්ක රජන ද,
72. පහන, වීවර, පරිකාර, ඡේදන, පරිකම, වෙය්‍යාවච්චි,
පවුල්සමණ, පිණ්ඩපාන, ගාමපවෙසන ද,
73. න සුසාන ගමන, න දිසාපකමන ද, යාවජීව උපට්ඨහන ද
සඤ්චිහාරික විසින් උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි පිළිපැදියුතු
වනයි.
74. ඔවාද, අනුසාසන, උදෙස, පරිපුරිජා, පහන, වීවර, පරිකාර,
හිලාන, න පවුල්සමණ වීම ද,
75. උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි යම් වක්‍ර කියනලද ද, ආවායාසයන්
කෙරෙහි ද එසේ ම දී. සඤ්චිහාරික කෙරෙහි කියනලද ද
අනෙකවැසික කෙරෙහි ද එසේ ම වේ.

76. ආගන්තුකෙසු යෙ වත්තං පුන ආවාසිකෙසු ව
ගමිකානුමොදනිකා භත්තයො පිණ්ඩපාතිකො.
77. ආරක්ඛකෙසු යං වත්තං යඤ්ච සෙනාසනෙසු පි
ජනාසරෙ වච්චකුටී උපජ්ඣා සද්ධිවිහාරිකො.
78. ආවරියෙසු යං වත්තං තපෙව අනෙකවාසිකො
එකුතවිසති වජ්ඣු වුත්තා සොළසඛකො¹
79. වත්තං අපරිපූරෙනා න සිලං පරිපූරති
අසුඛසිලො දුස්සංඤ්ඤා විතෙකග්ගං න විජුති.
80. විකම්බිතවිතො තෙකග්ගො සමමා ධම්මං න පසසති.
අපසසමානො සඤ්චම්මං දුක්ඛා න පරිමුචති.
81. යං වත්තං පරිපූරෙනා සිලම්පි පරිපූරති
විසුඛසිලො සසංඤ්ඤා විතෙකග්ගං විජුති.
82. අවිකම්බිතවිතො එකග්ගො සමමා ධම්මං විපසසති
සපසසමානො සඤ්චම්මං දුක්ඛා සො පරිමුචති.
83. තසමා හි වත්තං පුරෙයා ථිතපුත්තො විවක්ඛණො
ඔවාදං බුද්ධසෙට්ඨස්ස තතො නිබ්බානමෙහිති.

1. පුද්ගල ඔපධිකො - මජ්ඣ.

76. ආගන්තුකයන් කෙරෙහි ද යළි ආවාසිකයන් කෙරෙහි ද යම් වතක් කියනලද ද ගමික, අනුමොදනික, හත්තග්ග, පිණ්ඩ-පාතික (යන වත් ද,)
77. ආරක්ෂකයන් කෙරෙහි හා සෙනසුන පිළිබඳ යම් වතක් කියනලද ද ජනනාභර, වච්චකුට්ඨ, උපජ්ඣාය, සඤ්චිභාරික,
78. ආචරිය, අනෙතවාසික (යන විෂය පිළිබඳව) යම් වතක් කියනලද ද (මෙහි) එකුත්විසි වස්තුවෙකි. ඛණ්ඩයෙහි වත් සොළසෙක් කියනලදහ.
79. වත් නො පුරන්නේ සිල් පිරිම නො කරයි. අපිරිසුදු සිල් ඇති නුනුවණින් යුත් තෙතැන්නේ සිතෙහි එකඟබව නො වීදියි.
80. එකඟ නො වූ විපුරුණු සිත් ඇත්තේ මොනොවට දහම් නො දකී. සදහම් නො දක්නේ දුකින් නො මීදෙයි.
81. යම්භෙයකින් වත් පුරන්නේ සිලයන් පුරා ද, පිරිසුදු සිල් ඇති මනා නුවණැත්තේ සිත් එකඟබව ද වීදියි.
82. නො විපුරුණු සිල් ඇත්තේ එකඟබව ඇත්තේ මොනොවට ධර්මය දකී. සදහම් දක්නා හෙතෙම දුකින් මීදෙයි.
83. එහෙයින් විවික්ෂණ වූ ජීනසුත්ත තෙම වත් පුරන්නේය. (මේ) ශ්‍රේෂ්ඨ බුදුන්ගේ අවවාදයයි. ඒ හේතුවෙන් නිවනට පැමිණෙන්නේය.

9. පාතිමොක්ඛට්ඨපන කඛනධකං.

ට්ඨමහාණ්ඩාරං.

පාතිමොක්ඛද්දෙසයාවන

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවඤ්ඤං විහරති පුබ්බාරාමෙ මිභාරමාතු පාසාදෙ. තෙන ටො පන සමයෙන හගවා තදනුපොසපෙ භික්ඛුසංඝපට්ටිනො නිසිනොනං හොති.

අට ටො ආයස්මා ආනන්දෙ අභික්ඝන්තාය රක්ඛයා නික්ඛන්තො පඨමෙ යාමෙ උට්ඨායාසනා එකංසං උක්ඛරාසඛං කරිතා යෙන හගවා තෙනඤ්ජිං පණාමෙතා හගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඝන්තා හන්තො රක්ඛි නික්ඛන්තො පඨමො යාමො විරනිසිනොනං භික්ඛුසංඝො උද්දියතු හන්තො හගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති. එවං වුත්තො හගවා තුණ්හි අහොයි.

දුතියමි ටො ආයස්මා ආනන්දෙ අභික්ඝන්තාය රක්ඛයා නික්ඛන්තො මජ්ඣමෙ යාමෙ උට්ඨායාසනා එකංසං උක්ඛරාසඛං කරිතා යෙන හගවා තෙනඤ්ජිං පණාමෙතා හගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඝන්තා හන්තො රක්ඛි නික්ඛන්තො මජ්ඣමො යාමො විරනිසිනොනං භික්ඛුසංඝො උද්දියතු හන්තො හගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති”. දුතියමි ටො හගවා තුණ්හි අහොයි.

තතියමි ටො ආයස්මා ආනන්දෙ අභික්ඝන්තාය රක්ඛයා නික්ඛන්තො පච්ඡිමෙ යාමෙ උද්ධයෙන අරුණං නන්දිමුට්ඨො රක්ඛයා උට්ඨායාසනා එකංසං උක්ඛරාසඛං කරිතා යෙන හගවා තෙනඤ්ජිං පණාමෙතා හගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඝන්තා හන්තො රක්ඛි නික්ඛන්තො පච්ඡිමො යාමො, උද්ධයං අරුණං, නන්දිමුට්ඨො රක්ඛි, විරනිසිනොනං භික්ඛුසංඝො, උද්දියතු හන්තො හගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති”.

“අපරිසුද්ධා ආනන්ද පරිසා”ති.

9. පානිමොක්ඛධර්මපන බන්ධකය.

පළමු බණවර

පාමොක් උදෙසාම යැයුම

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ සැවැත්නුවර මහාරාමානු පාසාද නම් වූ පූර්වාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පොහෝ දිනයෙහි බික්සහන වීසින් පිරිවරන ලද ව වැඩහුන් සේක.

එකල ඇවත් අනඳ තෙරණුවෝ රැ බොහෝ ඉක්මැ ගිය කලැ රැ පළමු යම ඉක්මි කලැ හුනස්නෙන් නැගී සිට උතුරුසහ එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිසාවට ඇදිලිබැඳ වැඳ “වහන්ස, රැ බොහෝ ඉක්මැ ගියේ ය. පළමු යම ඉක්මියේ ය. භික්ෂුසංඝ තෙමේ වැඩ හුන් බොහෝ වේලා ඇත්තේ වේ. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුනට පාමොක් උදෙසන සේක්වා”යි කීහ. මෙසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬව හුන් සේක.

දෙවෙනි වර ද ඇවත් අනඳ තෙරණුවෝ රැ බොහෝ ඉක්මි කල්හි මැදුම් යම ඉක්මි කල්හි හුනස්නෙන් නැගී උතුරුසහ එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිසාවට ඇදිලි බැඳ වැඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “වහන්ස, රැ බොහෝ ඉක්මැ ගියේ ය. මැදුම් යම ඉක්මියේ ය. භික්ෂුසංඝ තෙමේ වැඩහුන් බොහෝ වේලා ඇත්තේ වේ. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුනට පාමොක් උදෙසන සේක්වා”යි කීහ. දෙවනුව ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬව හුන්සේක.

තෙවෙනි වර ද ඇවත් අනඳ තෙරණුවෝ රැ බොහෝ ඉක්මි කල්හි පැයුම් යම ගෙවී අරුණු නැංග කල්හි රැ (පහන්වීමට ආසන්න බැවින්) නැදිමුඛි නම් වේලාවෙහි හුනස්නෙන් නැගී උතුරුසහ එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිසාවට ඇදිලි බැඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “වහන්ස, රැ බොහෝ ඉක්මිණ. පැයුම් යම ගෙවිණ, අරුණු නැගිණ, රැ නැදිමුඛි නම් වේලාවය. බික්සහ වැඩහුන් බොහෝ වේලා ඇත්තේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුනට පාමොක් උදෙසාවා”යි කීහ.

“අනඳයෙනි, පිරිස අපිරිසුදු යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

2. අථ ඛො ආයසමිතො මහාමොග්ගලොපනස්ස එතදහොයි: “කං නු ඛො හගවා පුග්ගලං සන්ධාය එවමාන: අපරිසුද්ධා ආනාදු පරිසා”ති. අථ ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොපනො සඛබාවනාං භික්ඛුසංඝං වෙනසා වෙනො පරිව්ව මනසාකායි. අද්දසා ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොපනො තං පුග්ගලං දුස්සීලං පාපධම්මං අසුචිසංකස්සරසමාවාරං පටිච්ඡන්තකම්මනාං අසංසමං සමණපටිඤ්ඤං අමුගමවාරිං බ්‍රහ්මවාරිපටිඤ්ඤං අනොගාමුතිං අවසංගතං කසම්බුජාතං මජ්ඣේ භික්ඛුසංඝස්ස නිසින්නං.

දිස්වාන යෙන සො පුග්ගලො තෙනුපසංඛාමි. උපසංඛාමිත්වා තං පුග්ගලං එතදවොච: “උට්ඨෙති ආවුසො, දිට්ඨෙයි හගවතා. නත්ථි තෙ භික්ඛුති සද්ධිං සංවාසො”ති. එවං වුග්ගෙත සො පුග්ගලො තුණ්හි අහොයි.

දුතියමි ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොපනො තං පුග්ගලං එතදවොච: “උට්ඨෙති ආවුසො, දිට්ඨෙයි හගවතා. නත්ථි තෙ භික්ඛුති සද්ධිං සංවාසො”ති. දුතියමි ඛො සො පුග්ගලො තුණ්හි අහොයි.

තතියමි ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොපනො තං පුග්ගලං එතදවොච: “උට්ඨෙති ආවුසො, දිට්ඨෙයි හගවතා. නත්ථි තෙ භික්ඛුති සද්ධිං සංවාසො”ති. තතියමි ඛො සො පුග්ගලො තුණ්හි අහොයි.

අථ ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොපනො තං පුග්ගලං බාහායං ගහෙත්වා ඛග්ගාරකොට්ඨකා නිකාමෙත්වා සුචිකං දත්වා යෙන හගවා තෙනුපසංඛාමි. උපසංඛාමිත්වා හගවනාං එතදවොච: “නිකාමිතො සො හතොත පුග්ගලො මයා. පරිසුද්ධා පරිසා. උද්දිසතු හතොත හගවා භික්ඛුනාං පාතිමොක්ඛතාති”.

“අච්ඡරියං මොග්ගලොපන, අබ්බතං මොග්ගලොපන, යාව බාහාගහණාපි නාම සො මොසපුරිසො ආගමෙක්ඛති”ති.

මහාසමුද්දෙ අට්ඨ අච්ඡරියා

3. අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනෙතයි: අට්ඨමෙ භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අච්ඡරියා අබ්බතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමිනති. කතමෙ අට්ඨ?

2. එවිට ඇවත් මහමුගලන් තෙරණුවනට, “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කවර නම් පුභුලකු සඳහා, අනඳය, පිරිස අපිරිසුදු යැයි වදළ සේක් දෝ”යි මෙයික විය. එකල ඇවත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ මුළු මහත් බික්සහන තමන් සිසින් ඔවුන් සිත් පිරිසිඳූ මෙනෙහි කළහ. ඇවත් මහ මුගලන් තෙරණුවෝ සිල් නැති, ලාමක සබා ඇති, අපිරිසුදු වූ, සැකයෙන් සිහි කළ යුතු හැසුරුම් ඇති, වැසුණු ක්‍රියා ඇති, අග්‍රමණ වූ ග්‍රමණ ප්‍රතිඥා කරන, බ්‍රහ්මචරිමිසි පිළින කරන නමුත් බ්‍රහ්මචරී නැති, සිතතුළ තුණු ගැසුණු, කෙලෙසින් තෙත් වූ, හටගත් කෙලෙස් කසළ ඇති, බික්සහන මැද හුන් ඒ පුභුලා දුටුසේක.

දක ඒ පුභුලා කරා එළඹියහ. එළඹී ඔහු බණවා, “ඇවන නැගී සිටුව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දක්නා ලද්දේ වෙහි. භික්ෂුන් හා එක් වූ විසීමෙන් තට නැතැ”යි වදළහ. මෙසේ කී කල්හි ඒ පුභුල් තෙම නිහඬ විය.

දෙවෙනි වර ද ඇවත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ඒ පුභුලා බණවා, “ඇවන, නැගී සිටුව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දක්නා ලද්දෙහි. භික්ෂුන් හා එක් වූ විසීමෙන් තට නැතැ”යි වදළහ. දෙවෙනි වර ද ඒ පුභුල් තෙම නිහඬ විය.

තෙවෙනි වර ද ඇවත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ඒ පුභුලා බණවා, “ඇවන නැගී සිටුව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දක්නා ලද්දෙහි. භික්ෂුන් හා එක් වූ විසීමෙන් තට නැතැ”යි වදළ සේක. තෙවෙනි වර ද ඒ පුභුලා නිහඬ වූ හුන්නේ ය.

ඉක්බිති ඇවත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ඒ පුභුලා අතින් අල්ලා ගෙන දොරටුයෙන් පිටතට නික්මවා සුවිසවිකාව දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹියහ. එළඹ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මා විසින් ඒ පුභුලා නික්මැව්ණ. පිරිස පිරිසුදු ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුනට පාමොක් උදෙසන සේක් වා”යි වදළහ.

“මෙඤ්ඤානායෙනි, ආශ්වයා ය, මෙඤ්ඤානායෙනි, අද්භුතය. ඒ හිස් පුරුෂ තෙමේ අත්ලා ගන්නා තෙක් ම බලා පොරොන්තු වූයේ වේ දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

මුහුදේ ආශ්වර්ය ධර්ම අට

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් බණවා මෙය වදළ සේක: “මහණෙනි, යම්ක් දක දක අසුරයෝ මුහුදෙහි ඇලෙත් ද මුහුදෙහි වූ ඒ ආශ්වර්ය ධර්ම අට දෙනෙකි. කවර අට දෙනෙක් ද යත්:

මහාසමුද්දෙ භික්ඛවෙ අනුපුබ්බන්තො අනුපුබ්බපොඤ්ඤා අනුපුබ්බ පබ්බාතො න ආයතකෙනෙව පපාතො, යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අනුපුබ්බන්තො අනුපුබ්බපොඤ්ඤා අනුපුබ්බපබ්බාතො න ආයතකෙනෙව පපාතො, අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ පටමො අව්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

සුන ව පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ධීතධම්මො වෙලං නාතිවග්ගන්ති. යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ධීතධම්මො වෙලං නාතිවග්ගන්ති, අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ දුන්නො අව්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

සුන ව පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ න මනෙන කුණපෙන සංවසන්ති. යං හොති මහාසමුද්දෙ මනං කුණපං තං විපපෙඤ්ඤව තීරං වාහෙති. එලං වා උසාසාදෙති. යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ න මනෙන කුණපෙන සංවසන්ති. යං හොති මහාසමුද්දෙ මනං කුණපං තං විපපෙඤ්ඤව තීරං වාහෙති. එලං වා උසාසාදෙති. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ තත්තො අව්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො.

සුන ව පරං භික්ඛවෙ යා කාචි මහානදියො සෙසාථිදං ගඛා යමුනා අව්චන්ති සරතූ මහී තා මහාසමුද්දං පත්තා ජ්ඣන්ති පුරිමානි නාමගොත්තානි, මහාසමුද්දෙත්ථ සඛිං ගව්ඡන්ති. යමි භික්ඛවෙ යා කාචි මහානදියො ගඛා -පෙ- මහාසමුද්දෙත්ථ සඛිං ගව්ඡන්ති අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ චතුස්සො අව්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-

සුන ව පරං භික්ඛවෙ යා ව ලොකෙ සවන්තියො මහාසමුද්දං අපෙසන්ති යා ව අනාත්මිකා ධාරා පපත්තන්ති, න තෙන මහාසමුද්දස්ස උපනක්ඛං වා පුරත්තං වා පඤ්ඤායති. යමි භික්ඛවෙ යා ව ලොකෙ සවන්තියො මහාසමුද්දං අපෙසන්ති යා ව අනාත්මිකා ධාරා පපත්තන්ති න තෙන මහාසමුද්දස්ස උපනක්ඛං වා පුරත්තං වා පඤ්ඤායති. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ පඤ්ඤමො අව්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-

සුන ව පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ එකරසො ලොඤ්ඤරසො. යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ එකරසො ලොඤ්ඤරසො, අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ජලධා අව්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-

මහණෙනි, මහමුහුද පිළිවෙළින් මිටි වූයේ පිළිවෙළින් නැඹුරු වූයේ පිළිවෙළින් ඉදිරියට නැමුණේ දිගට ම බෑවුම් ඇත්තේ නො වේ. මහණෙනි, මහමුහුද පිළිවෙළින් මිටි වූයේ ය. පිළිවෙළින් නැඹුරු වූයේ ය, පිළිවෙළින් ඉදිරියට නැමුණේ ය, දිගට ම බෑවුම් ඇත්තේ නො වේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුදෙහි ඇලෙන් නම් මේ ඒ පළමු ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, මහමුහුද සිටි සබා ඇත්තේ ඉවුර ඉක්මැ නො යයි. මහණෙනි, මහමුහුද සිටි සබා ඇත්තේ ඉවුර ඉක්මැ නොයේ යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුදෙහි ඇලෙන් නම් ඒ මහමුහුද වූ දෙවෙනි ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, මහමුහුද මළකුණක් හා එක් වූ නො වෙසෙයි. මහමුහුද යම් මළ කුණක් වේ ද එය වහා ම මුහුදු තෙරට පමුණුවයි, ගොඩට හෝ බායි. මහණෙනි, මහමුහුද මළ කුණක් හා එක් වී නො වෙසෙයි, මහමුහුද යම් මළ කුණක් වී නම් එය වහා ම මුහුදු තෙරට පමුණුවයි. ගොඩට බායි යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුද ඇලෙන් නම් මේ ඒ මහමුහුද වූ තෙවෙනි ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, ගංගා යමුනා අවිරවකී සරසු මහී යන මහා නදීහු වෙන් ද, ඔහු මුහුදට පැමිණියාහු පළමු නම් ගොත් හැරදමත්. මහමුහුද යැ යි ම ව්‍යවහාරයට යෙත්. මහණෙනි,...යම් මහානදී කෙනෙක්...මහමුහුද යැ යි ම ව්‍යවහාරයට යෙත් යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, යමක්... මේ මහමුහුද වූ සතර වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. ලොවැ යම් ඇළ දෙළ නදී කෙනෙක් මුහුදට වදිත් ද, අහසින් යම් වැසි දහර කෙනෙකුත් වැටෙත් ද එයින් මුහුදේ අඩු බවෙක් හෝ වැඩි බවෙක් හෝ නො පැණෙයි. මහණෙනි, ලොවැ යම් ඇළ දෙළ නදී කෙනෙක් මුහුදට වදිත් නම්, අහසින් වැසිදහර කෙනෙකුත් වැටෙත් නම්, එයින් මුහුදේ අඩු බවෙක් හෝ වැඩි බවෙක් හෝ නො පැණේ යන යමෙක්වේ ද මහණෙනි, යමක්... මෙය මහමුහුදේ පස් වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකක් කියමි. මහණෙනි, මහමුහුද එක ම රසයක් ඇත්තේ ය, දුණුරස ඇත්තේ ය. මහමුහුද එක ම රසයක් ඇත්තේ ය, දුණු රස ඇත්තේ ය යන යමෙක් ඇද්ද මහණෙනි, යමක්... මෙය ද මහ මුහුදෙහි වූ සවන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ඛහුරතනො අනෙකරතනො. තත්ත්වොති රතනානි, සෙය්‍යථිදං: මුත්තා මණි වෙථරියො සංඝිඛා සිලා පචාළං රජතං ජාතරූපං ලොභිතංකො මසාරගලලං. යඤ්චි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ඛහුරතනො අනෙකරතනො: තත්ත්වොති රතනානි -පෙ- අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ සත්තමො අච්ඡරියො අඛ්ඛුතො ධම්මො -පෙ-

පුන ච පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ මහතං භූතානං ආවාසො. තත්ත්වෙ භූතා: නිමි නිමිඛගලො නිමිරපිඛගලො අසුරා නාහා ගන්ධබ්බා. සත්ති මහාසමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා ද්වියොජනසතිකාපි අත්තභාවා නියොජනසතිකාපි අත්තභාවා චතුර්යොජනසතිකාපි අත්තභාවා පඤ්ඤායොජනසතිකාපි අත්තභාවා. යඤ්චි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ මහතං භූතානං ආවාසො, තත්ත්වෙ භූතා: නිමි -පෙ- සත්ති මහාසමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා -පෙ- පඤ්ඤායොජනසතිකාපි අත්තභාවා-අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අට්ඨමො අච්ඡරියො අඛ්ඛුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අට්ඨ අච්ඡරියා අඛ්ඛුතා ධම්මො යෙ දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

4. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉමසම්. ධම්මචිනයෙ අට්ඨ අච්ඡරියා අඛ්ඛුතා ධම්මො යෙ දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමසම්. ධම්මචිනයෙ අභිරමන්ති. කතමෙ අට්ඨ?

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අනුප්පබ්බන්තො අනුප්පබ්බපොණො අනුප්පබ්බපඛ්ඛාරො න ආයතකෙනෙව පපාතො. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉමසම්. ධම්මචිනයෙ අනුප්පබ්බසික්ඛා අනුප්පබ්බකිරියා අනුප්පබ්බපට්ඨපදා න ආයතකෙනෙව අඤ්ඤාපට්ඨෙවො. යඤ්චි භික්ඛවෙ ඉමසම්. ධම්මචිනයෙ අනුප්පබ්බසික්ඛා අනුප්පබ්බකිරියා අනුප්පබ්බපට්ඨපදා න ආයතකෙනෙව අඤ්ඤාපට්ඨෙවො. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම්. ධම්මචිනයෙ පඨමො අච්ඡරියො අඛ්ඛුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමසම්. ධම්මචිනයෙ අභිරමන්ති.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ධීතධම්මො වෙලං නාතිවිත්තනි, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යං මයා මම සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං තං මම සාවකා ජීවිතහෙතුපි නාතික්කමන්ති. යඤ්චි භික්ඛවෙ යං මයා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං තං මම සාවකා ජීවිතහෙතුපි නාතික්කමන්ති. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම්. ධම්මචිනයෙ දුතියො අච්ඡරියො අඛ්ඛුතො ධම්මො -පෙ-.

තව ද අනෙකක් කියමි. මහණෙනි, මහමුහුද බොහෝ රුවන් ඇත්තේ ය, නොයෙක් වැදෑරුම් රුවන් ඇත්තේ ය. එහි මුතු ය, මැණික් ය, වෙරළමිණි ය, සක් ය, ශිලා යැ, පබුළු යැ, රිදී යැ, රන් යැ, රත්මිණි යැ, මැඩිරිගල් ය යන මේ රත්නයෝ වෙත්. මහණෙනි, මහමුහුද බොහෝ රුවන් ඇත්තේ ය, නොයෙක් රුවන් ඇත්තේ ය එහි ...මේ රුවන් ඇත්තේ ය යන මෙය මහමුහුදෙහි සත්වන ආශ්වරිය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකක් කියමි. මහණෙනි, මහමුහුද මහාභූතයනට වාසස්ථාන යැ. එහි නිම් යැ, නිම්ංගල යැ, නිමිරපිංගල යැ, අසුර යැ, නාග යැ, ගඤ්චිය යැ යන මේ සත්ත්වයෝ වෙත්. මහ මුහුදෙහි යොදුන් සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද යොදුන් දෙසියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද යොදුන් තුන්සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද යොදුන් පන්සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද වෙත්. මහාසම්මුද්දය මහත් සත්ත්වයනට වාසස්ථාන වේ ද, එහි නිම් ය...මේ භූතයෝ වෙත්, මහාසම්මුද්දය යොදුන් සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ වෙත් ද...යොදුන් පන්සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ වෙත් ද, මහණෙනි, යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුදෙහි ඇලෙන් නම්, මේ ඒ අටවන ආශ්වරිය අද්භූත ධර්මය යැ. යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුද ඇලෙන් නම් මේ ඒ ආශ්වරිය අද්භූත ධර්ම අට යැ.

4. මහණෙනි, එසේ ම යමක් දක දක භික්ෂුහු මේ ධර්ම විනයෙහි (මෙසස්නෙහි) ඇලෙන් ද, එසේ වූ මේ ආශ්වරිය අද්භූත ධර්මයෝ අට දෙනෙක් වෙත්. කවර අට දෙනෙක් ද යත්:

මහණෙනි, යම්සේ මහ මුහුද පිළිවෙළින් නැඹුරු වූයේ පිළිවෙළින් මිටි වූයේ පිළිවෙළින් ඉදිරියට නැමුණේ දිගට ම බැවුම් නැත්තේ වේ ද, මහණෙනි, එසේ ම මේ සස්සෙහි අනුසුර්ව භික්ෂිම, අනුසුර්ව ක්‍රියා පද්ධතිය, අනුසුර්ව පිළිවෙත වෙයි, කෙළින් ම එකැවර රහත්බව පිළිවිදීමක් නො වේ. මහණෙනි, මේ සස්නෙහි අනුසුර්ව භික්ෂිම ය, අනුසුර්ව ක්‍රියා පද්ධතිය, අනුසුර්වප්‍රතිපත්තිය, කෙළින් ම එකැවර රහත්බව නො පිළිවිදිනාබව යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, මෙය භික්ෂුන් දක දක මෙහි ඇලෙන මේ සස්නෙහි පළමු වන ආශ්වරිය අද්භූත ධර්මය යි.

මහණෙනි, යම්සේ මුහුද සඳිනධර්ම වූයේ ඉවුර නො ඉක්මවා ද, එසේ ම මා විසින් මාගේ සවිච්ඡාට යම් සිකපදයෙක් පනවන ලද්ද මා සවිච්ඡා දිව් යනත් ඒවා නො ඉක්මෙත්, මහණෙනි, මා සවිච්ඡා මා පැනූ වූ සික පද දිව් යනත් නො ඉක්මෙත් යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, මෙය ...මේ සස්නෙහි ආශ්වරිය අද්භූත දෙවෙනි දහම ය.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ න මනෙන කුණපෙන සංවසති, යං හොති මහාසමුද්දෙ මනං කුණපං තං විසංඝෙය්‍යෙව කීරං වාහෙති, ඵලං වා උඤ්ඤාදෙති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යො සො පුග්ගලො දුස්සීලො පාපධම්මො අපුරි සංඛ්‍යාසරසමාවාරො පටිච්ඡන්තකම්මෙනො අසංමණො සමණපටිඤ්ඤා අබ්‍රහ්මචාරි බ්‍රහ්මචාරිපටිඤ්ඤා අනෙත්‍යාපුති අවසසුතො කසම්බුජානො, න තෙන සංඛ්‍යා සංවසති විසංඝෙය්‍යෙව තං සනතිපතින්වා උක්ඛපති. කිඤ්ඤාපි සො හොති මජ්ඣෙ භික්ඛු-සංඛ්‍යා නිසින්නො. අප ඛො සො ආරකාව සංඛ්‍යා, සංඛ්‍යා ව තෙන. යමි භික්ඛවෙ යො සො පුග්ගලො දුස්සීලො පාපධම්මො -පෙ- න තෙන සංඛ්‍යා සංවසති විසංඝෙය්‍යෙව තං සනතිපතින්වා උක්ඛපති. කිඤ්ඤාපි සො හොති මජ්ඣෙ භික්ඛුසංඛ්‍යා නිසින්නො, අප ඛො සො ආරකාව සංඛ්‍යා, සංඛ්‍යා ව තෙන. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ තතියො අවජරියො අබ්‍රහ්මනො ධම්මො යං -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ යා කාවි මහානදියො, සෙය්‍යථීදං ගඛ්‍යා යමුනා අවිරවති සරභු මහී, තා මහාසමුද්දං පත්තා ජහනති පුරිමානි නාමගොතනානි මහාසමුද්දෙහිව සංඛං ගවජනති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ වන්තාරොමෙ වණ්ණං ඛන්තියා බ්‍රාහ්මණං වෙස්සා සුද්දං, තෙ තථාගතපථෙදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්වා අනගාරියං පබ්බජිතා ජහනති පුරිමානි නාමගොතනානි, සමණා සක්කපුත්තියාහෙව සංඛං ගවජනති. යමි භික්ඛවෙ වන්තාරොමෙ වණ්ණං ඛන්තියා -පෙ- සමණා සක්කපුත්තියාහෙව සංඛං ගවජනති. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ වතුසො අවජරියො අබ්‍රහ්මනො ධම්මො යං -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ යා ව ලොකෙ සවන්තියො මහාසමුද්දං අපොතති, යා ව අනාලිකා ධාරා පපතති, න තෙන මහාසමුද්දස්ස උනන්තං වා පුරන්තං වා පඤ්ඤායති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ බහු වෙපි භික්ඛු අනුපාදිසෙසාය නිබ්බානධාතුයා පරිනිබ්බායනති, න තෙන නිබ්බානධාතුයා උනන්තං වා පුරන්තං වා පඤ්ඤායති. යමි භික්ඛවෙ බහු වෙපි භික්ඛු අනුපාදිසෙසාය නිබ්බානධාතුයා පරිනිබ්බායනති න තෙන නිබ්බානධාතුයා උනන්තං වා පුරන්තං වා පඤ්ඤායති. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ පඤ්ඤාමො අවජරියො අබ්‍රහ්මනො ධම්මො යං -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ එකරසො ලොභරසො, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො එකරසො විමුක්ඛරසො. යමි භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො එකරසො විමුක්ඛරසො. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ ජට්ඨා අවජරියො අබ්‍රහ්මනො ධම්මො යං -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ බහුරතනො අනෙකරතනො, තත්ත්මානි රතනානි, සෙය්‍යථීදං මුත්තා මණි වෙචරියො සංඛිං සිලා පච්ඤා රජතං ජාතරූපං ලොභිතංකො මයාරගලං, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො බහුරතනො අනෙකරතනො තත්ත්මානි රතනානි, සෙය්‍යථීදං වන්තාරො සතිපට්ඨානා වන්තාරො සම්මප්පධානා වන්තාරො ඉඤ්ඤා පඤ්ඤායනි පඤ්ඤා බලානි සත්ත බොජ්ඣංගා අරියො අට්ඨංගිකො මනෙතො. යමි භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො බහුරතනො අනෙකරතනො තත්ත්මානි රතනානි සෙය්‍යථීදං වන්තාරො සතිපට්ඨානා වන්තාරො -පෙ- අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ සත්තමො අවජරියො අබ්‍රහ්මනො ධම්මො යං -පෙ-

මහණෙනි, මහමුහුද යම්සේ මළකුණු හා එක්ව නො වෙසේ ද, මහමුහුද යම් මළකුණක් වේ නම්, එය වහා තීරයට පමුණුවා ද, ගොඩට ඔසොවා දමා ද, මහණෙනි, එසේ ම පාප ස්වභාව ඇති, අපිරිසිදු වූ යැකයෙන් සිහි කටයුතු හැසුරුම් ඇති, සැහැවුණ ක්‍රියා ඇති මහණෙමි යි පිළින කරන නො මහණෙක් වූ, ඇතුළත කුණු වූ, කෙලෙසුන්ගෙන් තෙත් වූ හටගත් කෙලෙස් කසළ ඇති, යම් දුසිලෙක් වේ ද, සඤ්ඤා ඔහු හා එක් ව නො වසයි. ඔහු සහමැද උන්නත් සඤ්ඤා රැස් ව වහා ම ඔහු ඔසොවාදමයි. වැලිදු හේ සඤ්ඤාගෙන් ඇත්හි ම වේ. සඤ්ඤා ද ඔහු ගෙන් ඇත්හි වේ... මහණෙනි, මේ ...මේ සස්තෙහි තුන් වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය වේ.

මහණෙනි, යම්සේ ගංගා යමුනා අවීරවති සරයු මිහි යන යම් මහානදී කෙනෙක් ඇද්ද, ඔහු මහමුහුදට පැමිණියාහු පළමු නම්ගොත් හරිත් ද මහමුහුද යැ යි ම සංඛ්‍යාවට (වාචි-භාරයට) පැමිණෙත් ද, මහණෙනි, එසේ ම මේ ඝෞර්වය බ්‍රාහ්මණ වෙඩිය ඉදු යැ යි සතර වර්ණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු තරා-ගතයන් විසින් දැන පවසන ලද ශාසනයෙහි පැවිදිවූවාහු පළමු නම්ගොත් හරිත්, ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ යැ යි ම සංඛ්‍යාවට පැමිණෙත්. මහණෙනි, මෙය...මේ සස්තෙහි සතර වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

මහණෙනි, යම්සේ යම් ජලධාරා කෙනෙක් මහමුහුදට වදිත් ද, අහසින් යම් වැසිදහර කෙනෙක් වැටෙත් ද, එයින් මහමුහුදේ අඩු බවෙක් හෝ පිරුණු බවෙක් හෝ නො පැනේ ද, මහණෙනි, එසේ ම බොහෝ හික්කුහු ද අනුපාදියෙහි නිර්වාණ ධාතුයෙන් පිරිනිවෙත් ද, එයින් නිර්වාණධාතුවගේ උන බවෙක් හෝ පිරුණු බවෙක් හෝ නො පැනේ. මහණෙනි, බොහෝ වූ ද හික්කුහු අනුපාදියෙහි නිර්වාණ ධාතුයෙන් පිරිනිවෙත් ද, එයින් නිර්වාණ ධාතුවගේ උනත්වයෙක් හෝ පූර්ණත්වයෙක් නො පැනේ යන යමක් ඇද්ද, මෙය...මේ සස්තෙහි පස් වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

මහණෙනි, යම්සේ මහමුහුද දුණුරය ඇත්තේ එක් මැරසයක් ඇත්තේ වේ ද, එසේ ම මේ ශාසනය ද විමුක්ති රසය ඇත්තේ එක් ම රසයක් ඇත්තේ වෙයි. මහණෙනි, මෙය... මේ සස්තෙහි සවන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය වේ.

මහණෙනි, යම්සේ මහමුහුද බොහෝ රත්න ඇත්තේ, අනේක රත්න ඇත්තේ ද, ...එහි මුතු මැණික් වෙරළමිණි, සක් ගල්, පබළු, රිදී, රත්රන්, රතුකැට, මැසිරිගල් යන මේ රත්නයෝ වෙත්... එසේ ම මහණෙනි, මේ ශාසනය සතර සිව්වන් යැ, සතර සමාක් ප්‍රධන් යැ, සතර ඉදුපා යැ, පස් ඉදුරෝ යැ, පස් බල යැ, සත් බොජ්ඣ යැ, අට් අටුභි මහ යැ යන මේ රත්නයෝ වෙත්. මහණෙනි, මේ ශාසනය බොහෝ රත්න ඇත්තේ නොයෙක් රත්න ඇත්තේ වේ යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, මෙය මේ සස්තැ සත්වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

සෙය්‍යාපාසි භික්ඛවෙ මහාසමුදෙද්‍ර මහතං භූතානං ආවාසො. තත්ත්වෙ භූතා: නිමි නිමිඛගලො නිමිරපිඛගලො අසුරා නාගා ගන්ධබ්බා. සත්ති මහාසමුදෙද්‍ර යොජනසතිකාපි අත්තභාවා ද්වියොජනසතිකාපි අත්තභාවා තියොජනසතිකාපි අත්තභාවා වතුයොජනසතිකාපි අත්තභාවා පක්ඛියොජනසතිකාපි අත්තභාවා. එවමෙව ටො භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො මහතං භූතානං ආවාසො තත්ත්වෙ භූතා: සොතාපනෙතා සොතාපනතිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා සකදගාමී සකදගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා, අනාගාමී අනාගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා අරහං අරහත්තඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා. යමපි භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො මහතං භූතානං ආවාසො. තත්ත්වෙ භූතා: සොතාපනෙතා -පෙ- අයං භික්ඛවෙ ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ අට්ඨමො අභිජරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ අභිරමනති. ඉමෙ ටො භික්ඛවෙ ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ අට්ඨ අභිජරියා අබ්බුතා ධම්මො යෙ දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ අභිරමනති.

අට ටො භගවා එතමන් චිදිත්වා තායං වෙලායං ඉමං උදනං උදනෙහි:

‘සුජනනමතිවස්සති විවටං නාතිවස්සති

තස්මා ජනනං විවරෙථ එවං තං නාතිවස්සති’ති.

5. අට ටො භගවා භික්ඛු ආමනෙත්වා: න දනාහං භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසථං කරිස්සාමි පාතිමොක්ඛං උද්දිසිස්සාමි. තුමෙත’ව දනි භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසථං කරෙය්‍යාථ පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍යාථ. අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං නථාගතො අපරිපුර්ණාය පරිසාය උපොසථං කරෙය්‍ය පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍ය. න ච භික්ඛවෙ සාපක්ඛිකෙත පාතිමොක්ඛං සොතබ්බං. යො සුභෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ යො සාපක්ඛිකො පාතිමොක්ඛං සුභාති තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙතුං.

එවකදී පන භික්ඛවෙ යපෙනබ්බං තද්‍රුපොසපෙථ වාතුද්දෙස වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සමුච්චිතෙ සඛ්ඛමරෙක උද්ගරිතබ්බං: සුභාතු මෙ භනෙත සබ්බො. ඉත්තනාමො පුග්ගලො සාපක්ඛිකො තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. තස්මිං සමුච්චිතෙ න පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතබ්බංති. යපිතං හොති පාතිමොක්ඛනති.

මහණෙනි, යම්සේ මහසුදුර මහත් සතුනට වාසස්ථාන වේ ද, එහි කිමි ය කිමිංගලය, කිමිරපිංගල ය, අසුර ය, නාග ය, ගඤ්චි ය යන මේ සත්තු වෙත්. මහණෙනි, මහමුහුදේ යොදුන් සියක් වූ අත්බව්හු ද යොදුන් දෙසියයක් වූ අත්බව්හු ද යොදුන් තුන්සියක් වූ අත්බව් ද යොදුන් සාරසියක් වූ අත්බව් ද යොදුන් පන්සියක් වූ අත්බව් ද ඇත්ත. එසේ ම මහණෙනි, මේ ශාසනය මහාභූතයනට වාසස්ථාන වේ. එහි සෝවන් ය, සෝවන්පල පසක් කරනුවට පිළිපත්තේ ය, සෙදගැමි ය, සෙදගැමිපල පසක් කරනුවට පිළිපත්තේ යැ, අනගැමි ය, අනගැමිපල පසක් කරනුවට පිළිපත්තේ ය, රහත් ය, රහත්පල පසක් කරනුවට පිළිපත්තේ ය යන මේ මහා සත්ත්වයෝ වෙත්. මහණෙනි, සස්ත සෝවන් ... යන භූතයනට වාසස්ථාන වේ ද, මහණෙනි, මෙය යමක් දක දක භික්ෂුහු මෙ සස්තෙහි ඇලෙත් ද මේ ඒ අට වැනි ආශ්වරිය අද්භූත ධර්මය යැ. මහණෙනි, මොහු වනාහි යම් දැ දක දක භික්ෂුහු මෙ සස්තෙහි ඇලෙත් ද මේ මෙ සස්තෙහි වූ ඒ ආශ්වරිය අද්භූත ධර්ම අට යැ.”

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණු නුවණින් සලකා එ වේලෙහි මේ උදන් ඇනු සේක.

“මොනොවට වයාගන්තාලයේ ඉතා වසී (අවන් ඇවැත් සහවනුයේ තව තවත් ඇවැත්නට පැමිණේ). වැසුම් හළේ ඉතා නො වසී (අවන් ඇවැත් විවෘත කරනුයේ අන් ඇවැත්කට නො පැමිණෙයි). එ හෙයින් වසන ලද ඇවැත් විවෘත කරන්නේ ය (කළයුතු ය). මෙසේ එය ඉතා නො වසී යයි.

5. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහණුන් බණවා, “මහණෙනි, දැන් මෙයින් මතු මම් පොහෝ නො කරන්නෙමි, පාමොක් නො උදෙසන්නෙමි. මහණෙනි, තෙපි ම මෙයින් මතු පොහෝ කරව්, පාමොක් උදෙසව්. මහණෙනි, තථාගත තෙම නො පිරිසිදු පිරිසෙහි පොහෝ කරන්නේ ය, පාමොක් උදෙසන්නේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය නො කරුණෙකි, වන්නට ඉඩක් නැති එකෙකි. මහණෙනි, ඇවැත් සහිතයා විසින් පාමොක් නො ම ඇසියයුතු, යමෙක් අසන්නේ ද දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇවැත් ඇති වූ යමෙක් පාමොක් අසන්නේ ද ඔහුට පාමොක් තබන්නට (නො දෙසා නවත්තනට) අනුදැනීමි.

මහණෙනි, මෙසේ පාමොක් තැබියයුතු: තුද්ධවක් වූ හෝ පසළොස්වක් වූ එ පොහෝ දිනෙහි ඒ පුතුලා හමු වූ කල්හි සහ මැදදි (මෙසේ) ඉදිරිපත් කළයුතු: “සංඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ නම් පුද්ගල තෙමේ ආපත්ති සහිත ය. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු. මෙසේ පාමොක් තබන ලද්දේ වෙයි.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙයියා භික්ඛු 'නාමෙත කොථි ජානාතී'ති සාපක්ඛිකාව පාතිමොක්ඛං සුඡන්ති, ථෙරා භික්ඛු පරවික්ඛවිදුනො භික්ඛුනං ආරොචෙතී: "ඉක්ඛන්තාමො ච ඉක්ඛන්තාමො ච ආවුසො ජබ්බෙයියා භික්ඛු නාමෙත කොථි ජානාතීති සාපක්ඛිකාව පාතිමොක්ඛං සුඡන්ති"ති. අඤ්ඤාසුං ඛො ජබ්බෙයියා භික්ඛු 'ථෙරා කීර භික්ඛු පරවික්ඛවිදුනො අමෙත භික්ඛුනං ආරොචෙතී ඉක්ඛන්තාමො ච ඉක්ඛන්තාමො ච ආවුසො ජබ්බෙයියා භික්ඛු නාමෙත කොථි ජානාතීති සාපක්ඛිකාව පාතිමොක්ඛං සුඡන්ති'ති. තෙ 'පුරමොක්ඛං පෙසලා භික්ඛු පාතිමොක්ඛං ධම්මපනතී'ති පටිගලෙව සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛිකානං අවජ්ඣසමී. අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං ධම්මපනතී.

යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා සනතුට්ඨා ලජ්ජිතො කුඤ්ඤවට්ඨකා පික්ඛාකාමා තෙ ලජ්ජායනති බියනති විපාචෙතති: 'කථං හි නාම ජබ්බෙයියා භික්ඛු සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛිකානං අවජ්ඣසමී. අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං ධම්මපනතී'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං:

'සච්චං කීර භික්ඛවෙ ජබ්බෙයියා භික්ඛු සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛිකානං අවජ්ඣසමී. අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං ධම්මපනතී'ති. 'සච්චං හගවා'. -පෙ-

විගර්භිඤ්ඤා ධම්මං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසි: "න භික්ඛවෙ සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛිකානං අවජ්ඣසමී. අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං ධම්මපනතී. යො ධම්මයා, ආපක්ඛි දුක්ඛකට්ඨස්ස".

6. එකං භික්ඛවෙ අධම්මෙකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං එකං ධම්මෙකං.

දෙව අධම්මෙකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි දෙව ධම්මෙකානි.

තිණ්ණි අධම්මෙකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි තිණ්ණි ධම්මෙකානි.

චක්ඛාරි අධම්මෙකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි චක්ඛාරි ධම්මෙකානි.

පඤ්ඤා අධම්මෙකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි පඤ්ඤා ධම්මෙකානි.

එසමයෙහි වනාහි සවැග්ගි මහණෝ ‘කිසිවකු අප නො දනිනැ’යි සාපක්කව ම පාමොක් අසත්. පරසින් දන්නා සථිවිර භික්ෂුහු “ඇවැත්නි, මෙ නමැති මෙ නමැති සවැග්ගි මහණහු ‘කිසිවකු අප නො දනිනි’යි සිතා සාපක්ක ව ම පාමොක් අසත් යැ”යි භික්ෂුනට සැලකෙරෙත්. පරසින් දන්නා සථිවිර භික්ෂුහු “මෙ නමැත්තේ ද මෙ නමැත්තේ ද යන සවැග්ගි මහණහු කිසිවකු අප නො දනිනැ යි සාපක්ක ව පාමොක් අසති”යි අප (ගැන) භික්ෂුනට කියත් යැ යි සවැග්ගි මහණෝ ඇසූහ. ‘ප්‍රියගීල භික්ෂුන් අපට පාමොක් තබන්නට (නවතන්නට) පෙර අපි ඔවුන්ගේ පාමොක් තබමහ’යි කියා කල් තබා ම පිරිසුදු අනාපනතික භික්ෂුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි ඔහු පාමොක් තබත්.

යම් භික්ෂු කෙනෙක් අල්පෙව්ස් ද සනතුෂ්ට ද ලජ්ජි ද කුකුස් කරන්නෝ ද ගික්ඝාකාමී ද ඔහු ‘කෙසේ නම් සවැග්ගි මහණහු අනාපනතික පිරිසුදු මහණුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි පාමොක් තබන්නාහු දැ’යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්. එකල ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, සවැග්ගි මහණෝ අනාපනතික පිරිසුදු මහණුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි පාමොක් තබන්ල. සැබැ දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවද්‍රළසේක.

“සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි ඔහු කීහ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරහා දහැමි කතා කොට, භික්ෂුන් බණවා, “මහණෙනි, අනාපනතික වූ ශුද්ධ භික්ෂුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි පාමොක් නො තැබියැයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි විදළසේක.

6. “මහණෙනි, නොදහැමි පාමොක් තබනු එකෙක. දහැමි පාමොක් තබනු එකෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු දෙකෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද දෙකෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු තුනෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද තුනෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු සතරෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද සතරෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු පසෙක දහැමි පාමොක් තබනු ද පසෙක.

ජ අඛණ්ඩකාරී පාඨමාසාධාරණයෙන් ජ ධර්මකාරී.

සහන අධිමිකෘති පාත්‍රිමොක්කට්ඨපනානි සහන ධිමිකෘති.

අටු අඬමේකානි පානිමොකඩට්ටපනානි අටු ධමේකානි.

නව අධිමේකානි පාත්‍රමොකඩ්ධපනානි නව ධිමේකානි.

දස අධමමකානි පානිමොක්කධංපනානි දස ධමමකානි.

7. කතමි. එකං අධිමේකං පාතිමොක්ඛධම්පනාං: අවුලිකාය සීලවිපකතියා පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉදං එකං අධිමේකං පාතිමොක්ඛධම්පනං. කතමි. එකං ධම්මේකං පාතිමොක්ඛධම්පනාං: සවුලිකාය සීලවිපකතියා පාතිමොක්ඛං යපෙති. ඉදං එකං ධම්මේකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

කතමානි දො ආධිමිකානි පානිමොක්ඛධම්පනානි: අමුලිකාය ඩිලච්චක්ඛයා පානිමොක්ඛං යපෙනි. අමුලිකාය ආචාරච්චක්ඛයා පානිමොක්ඛං යපෙනි. ඉමානි දො ආධිමිකානි පානිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි දො ධම්මිකානි පානිමොක්ඛධම්පනානි: සමුලිකාය ඩිල ච්චක්ඛයා පානිමොක්ඛං යපෙනි. සමුලිකාය ආචාරච්චක්ඛයා පානිමොක්ඛං යපෙනි. ඉමානි දො ධම්මිකානි පානිමොක්ඛධම්පනානි.

කතමානි තිණි අධමේකානි පානිමොකඩ්ධපනානි: අමුලිකාය
 සීලවිපක්කයා පානිමොකඩ්ධ යපෙනි. අමුලිකාය ආචාරවිපක්කයා
 -පෙ- අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්කයා පානිමොකඩ්ධ යපෙනි, ඉමානි තිණි
 අධමේකානි පානිමොකඩ්ධපනානි. කතමානි තිණි ධමේකානි
 පානිමොකඩ්ධපනානි: සමුලිකාය සීලවිපක්කයා පානිමොකඩ්ධ යපෙනි.
 සමුලිකාය ආචාරවිපක්කයා -පෙ- සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්කයා
 පානිමොකඩ්ධ යපෙනි. ඉමානි තිණි ධමේකානි පානිමොකඩ්ධපනානි.

කතමානි චන්දාරි අධමේකානි පානිමොක්කධම්පනානි: අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා පානිමොක්කං ධම්පෙනි, අමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛියා -පෙ- අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- අමුලිකාය ආර්ථිවිපක්ඛියා පානිමොක්කං ධම්පෙනි. ඉමානි චන්දාරි අධමේකානි පානිමොක්කධම්පනානි, කතමානි චන්දාරි ධමේකානි පානිමොක්කධම්පනානි: සමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- සමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛියා -පෙ- සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- සමුලිකාය ආර්ථිවිපක්ඛියා පානිමොක්කං ධම්පෙනි. ඉමානි චන්දාරි ධමේකානි පානිමොක්කධම්පනානි.

කතමානි පඤ්ඤා අධම්මකානි පානිමොක්ඛට්ඨපනානි: අමුලිකෙන පාරාජිකෙන පානිමොක්ඛං. යපෙති, අමුලිකෙන සම්භාදිසෙසෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාවිත්තියෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාවිදෙසනියෙන -පෙ- අමුලිකෙන දුක්ඛට්ඨන පානිමොක්ඛං. යපෙති. ඉමානි පඤ්ඤා අධම්මකානි පානිමොක්ඛට්ඨපනානි. කතමානි පඤ්ඤා ධම්මකානි පානිමොක්ඛට්ඨපනානි: සමුලිකෙන පාරාජිකෙන -පෙ- සමුලිකෙන සම්භාදිසෙසෙන -පෙ- සමුලිකෙන පාවිත්තියෙන -පෙ- සමුලිකෙන පාවිදෙසනියෙන -පෙ- සමුලිකෙන දුක්ඛට්ඨන පානිමොක්ඛං. යපෙති, ඉමානි පඤ්ඤා ධම්මකානි පානිමොක්ඛට්ඨපනානි.

නොදහැම් පාමොක් තබනු සයෙක, දහැම් පාමොක් තබනු ද සයෙක.

නොදහැම් පාමොක් තබනු සතෙක, දහැම් පාමොක් තබනු ද සතෙක.

නොදහැම් පාමොක් තබනු අටෙක, දහැම් පාමොක් තබනු ද අටෙක.

නොදහැම් පාමොක් තබනු නවයෙක, දහැම් පාමොක් තබනු ද නවයෙක.

නොදහැම් පාමොක් තබනු දසයෙක, දහැම් පාමොක් තබනු ද දසයෙක.

7. මහණෙනි, එක් නොදහැම් පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක ශීලවිපත්ති පාමොක් තබන්නේ නම් මේ එක් නොදහැම් පාමොක් තබනු යැ. එක් දහැම් පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ නම්, මේ එක් දහැම් පාමොක් තබනු යැ.

නොදහැම් පාමොක් තබනු දෙක කවර යැ: අමුලක ශීලවිපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, අමුලක ආචාර විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ නොදහැම් පාමොක් තබනු දෙක යැ. දහැම් පාමොක් තබනු දෙක කවර යැ: සමුලක ශීලවිපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද සමුලක ආචාර විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ දහැම් පාමොක් තබනු දෙක යැ.

තුන් නොදහැම් පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක ශීල-විපත්ති... අමුලක ආචාර විපත්ති... අමුලක දෘෂ්ටිවිපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ තුන් නොදහැම් පාමොක් තබනු යැ. තුන් දහැම් පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක ශීලවිපත්ති.. සමුලක ආචාර විපත්ති... සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ තුන් දහැම් පාමොක් තබනු යැ.

සතර නොදහැම් පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක ශීල-විපත්ති... අමුලක ආචාර විපත්ති... අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති අමුලක ආර්ථ විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සතර නොදහැම් පාමොක් තබනු යැ. සතර දහැම් පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක සිල්විපත්ති... සමුලක ආචාර විපත්ති... සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... සමුලක ආර්ථ විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සතර දහැම් පාමොක් තබනු යැ.

පස් නොදහැම් පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක පරිච්ඡ ඇවැත් පාමොක් තබා ද, අමුලක සහවෙසෙස් ඇවැත්... අමුලක පවිත් ඇවැත්... අමුලක පාරිදෙසනීය ඇවැත්... අමුලක දුකුලා ඇවැත් පාමොක් තබන්නේ ද, මේ පස් නොදහැම් පාමොක් තබනු යැ. පස් දහැම් පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක පරිච්ඡ ඇවැත්... සමුලක සහවෙසෙස් ඇවැත්... සමුලක පවිත් ඇවැත්... සමුලක පාරිදෙසනීය ඇවැත්.. සමුලක දුකුලා ඇවැත් පාමොක් තබන්නේ ද මේ පස් දහැම් පාමොක් තබනු යැ.

කතමානි ඡ අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: අමුලිකාය
සීලවීපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති අකතාය, අමුලිකාය සීලවීපක්ඛයා
-ථෙ- කතාය, අමුලිකාය ආචාරවීපක්ඛයා -ථෙ- අකතාය, අමුලිකාය
ආචාරවීපක්ඛයා -ථෙ- කතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා -ථෙ-
අකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති කතාය,
ඉමානි ඡ අධමේකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි. කතමානි ඡ ධමේකානි
පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: සමුලිකාය සීලවීපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති
අකතාය, සමුලිකාය සීලවීපක්ඛයා -ථෙ- කතාය, සමුලිකාය
ආචාරවීපක්ඛයා -ථෙ- අකතාය; සමුලිකාය ආචාරවීපක්ඛයා -ථෙ-
කතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා -ථෙ- අකතාය, සමුලිකාය
දිට්ඨිවිපක්ඛයා පාතිමොක්ඛං යපෙති කතාය, ඉමානි ඡ ධමේකානි
පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

කතමානි සත්ත අධම්මකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: අමුලිකෙන පාරාජිකෙන පාතිමොක්ඛං යපෙනි, අමුලිකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන -පෙ- අමුලිකෙන ධුලලව්වයෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාවික්ඛීයෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාවිදෙසනීයෙන -පෙ- අමුලිකෙන දුක්ඛතෙවන -පෙ- අමුලිකෙන දුක්ඛාසිතෙන පාතිමොක්ඛං යපෙනි, ඉමානි සත්ත අධම්මකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි. කතමානි සත්ත ධම්මකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: සමුලිකෙන පාරාජිකෙන පාතිමොක්ඛං යපෙනි, සමුලිකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන -පෙ- සමුලිකෙන ධුලලව්වයෙන -පෙ- සමුලිකෙන පාවික්ඛීයෙන -පෙ- සමුලිකෙන පාවිදෙසනීයෙන -පෙ- සමුලිකෙන දුක්ඛතෙවන -පෙ- සමුලිකෙන දුක්ඛාසිතෙන පාතිමොක්ඛං යපෙනි. ඉමානි සත්ත ධම්මකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

කතමානි අට්ඨ අධම්මකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: අමුලිකාය පිලිව්පත්තියා පාතිමොක්ඛං යපෙති අකතාය, අමුලිකාය පිලිව්පත්තියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය ආචාරවිපත්තියා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය ආචාරවිපත්තියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපත්තියා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපත්තියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය ආර්ථවිපත්තියා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය ආර්ථවිපත්තියා -පෙ- කතාය. ඉමානි අට්ඨ අධම්මකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි. කතමානි අට්ඨ ධම්මකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: සමුලිකාය පිලිව්පත්තියා පාතිමොක්ඛං යපෙති අකතාය, සමුලිකාය පිලිව්පත්තියා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය ආචාරවිපත්තියා -පෙ- අකතාය, සමුලිකාය ආචාරවිපත්තියා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපත්තියා -පෙ- අකතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපත්තියා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය ආර්ථවිපත්තියා -පෙ- අකතාය, සමුලිකාය ආර්ථවිපත්තියා පාතිමොක්ඛං යපෙති කතාය, ඉමානි අට්ඨ ධම්මකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

නොදහැමි පාමොක් තබනු සය කවර යැ: නො කරන ලද්දෙහි අමුලක සිල්විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ශීල විපත්ති... නො කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සය නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. දහැමි පාමොක් තබනු සය කවර යැ: නොකරන ලද්දෙහි සමුලක සිල්විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක සිල් විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සය දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

සත් නො දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක පරිච්ඡි ඇවැත්ති... අමුලක සහවෙසෙස් ඇවැත්ති... අමුලක තුලැයි ඇවැත්ති... අමුලක පවිති ඇවැත්ති... අමුලක පාරිදෙසනිය ඇවැත්ති... අමුලක දුකුළා ඇවැත්ති... අමුලක දුබැයි ඇවැත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සත් නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. සත් දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක පරිච්ඡි ඇවැත්ති... සමුලක සහවෙසෙස් ඇවැත්ති... සමුලක තුලැයි ඇවැත්ති... සමුලක පවිති ඇවැත්ති... සමුලක පාරිදෙසනිය ඇවැත්ති... සමුලක දුකුළා ඇවැත්ති... සමුලක දුබැයි ඇවැත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සත් දහැමි පාමොක් තබනු ය.

අට නො දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: නොකරන ලද්දෙහි අමුලක සිල් විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක සිල් විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... නො කරන ලද්දෙහි අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... නො කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ අට නො දහැමි පාමොක් තබනු යැ. අට දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: නොකරන ලද්දෙහි සමුලක සිල්විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක සිල්විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටිවිපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාරවිපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ අට දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

කතමානි නව අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: අමුලිකාය සිලවිප
 ත්ඨාසා පාතිමොක්ඛං යපෙති අකතාය, අමුලිකාය සිලවිපතඨාසා
 -පෙ- කතාය, අමුලිකාය සිලවිපතඨාසා -පෙ- කතාකතාය, අමුලිකාය
 අචාරවිපතඨාසා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය අචාරවිපතඨාසා -පෙ-
 කතාය, අමුලිකාය අචාරවිපතඨාසා -පෙ- කතාකතාය, අමුලිකාය
 දිට්ඨිවිපතඨාසා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපතඨාසා -පෙ-
 කතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපතඨාසා පාතිමොක්ඛං යපෙති කතාකතාය,
 ඉමානි නව අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි නව
 ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: සමුලිකාය සිලවිපතඨාසා පාතිමොක්ඛං
 යපෙති අකතාය, සමුලිකාය සිලවිපතඨාසා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය
 සිලවිපතඨාසා -පෙ- කතාකතාය, සමුලිකාය අචාරවිපතඨාසා -පෙ-
 අකතාය, සමුලිකාය අචාරවිපතඨාසා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය
 අචාරවිපතඨාසා -පෙ- කතාකතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපතඨාසා -පෙ-
 අකතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපතඨාසා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය
 දිට්ඨිවිපතඨාසා -පෙ- කතාකතාය. ඉමානි නව ධම්මකානි පාති-
 මොක්ඛධම්පනානි.

කතමානි දස අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: න පාරාජිකො
 තසං පරිසායං නිසින්නො භොති, න පාරාජිකකරා විපකතා
 භොති, න සිකඛං පච්චිකඛාතකො තසං පරිසායං නිසින්නො භොති,
 න සිකඛං පච්චිකඛාතකරා විපකතා භොති, ධම්මකං සාමග්ගිං
 උපෙති, න ධම්මකං සාමග්ගිං පච්චාදියති, න ධම්මකාය
 සාමග්ගියා පච්චාදනකරා විපකතා භොති, න සිලවිපතඨාසා දිට්ඨි
 සුතපරිසඛින්නො භොති, න අචාරවිපතඨාසා දිට්ඨිසුතපරිසඛින්නො
 භොති, න දිට්ඨිවිපතඨාසා දිට්ඨිසුතපරිසඛින්නො භොති ඉමානි
 දස අධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි දස ධම්මකානි
 පාතිමොක්ඛධම්පනානි? පාරාජිකො තසං පරිසායං නිසින්නො භොති,
 පාරාජිකකරා විපකතා භොති, සිකඛං පච්චිකඛාතකො තසං
 පරිසායං නිසින්නො භොති; සිකඛං පච්චිකඛාතකරා විපකතා භොති,
 ධම්මකං සාමග්ගිං න උපෙති, ධම්මකං සාමග්ගිං පච්චාදියති, ධම්මකාය
 සාමග්ගියා පච්චාදනකරා විපකතා භොති, සිලවිපතඨාසා දිට්ඨිසුත
 පරිසඛින්නො භොති, අචාරවිපතඨාසා දිට්ඨිසුතපරිසඛින්නො භොති,
 දිට්ඨිවිපතඨාසා දිට්ඨිසුතපරිසඛින්නො භොති. ඉමානි දස ධම්මකානි
 පාතිමොක්ඛධම්පනානි.

8. කථං පාරාජිකො තසං පරිසායං නිසින්නො භොති: ඉධ
 භික්ඛවෙ යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිවිතෙහි
 පාරාජිකසං ධම්මසං අර්ථකතං භොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි
 ලිඛෙහි තෙහි නිවිතෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පසාති පාරාජිකං ධම්මං
 අර්ථකතං. නතෙව වො භික්ඛු භික්ඛුං පසාති පාරාජිකං
 ධම්මං අර්ථකතං. අපි ච අනෙකු භික්ඛු භික්ඛුසං
 ආරොචෙති 'ඉත්තනාමො ආරාජිකං භික්ඛු පාරාජිකං ධම්මං අර්ථක-
 තං'ති.

නව නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? නොකරන ලද්දෙහි අමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද අමුලක සිල් විපත්ති .. කරන ලද නොකරන ලද අමුලක සිල් විපත්ති... නොකරන ලද අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද අමුලක ආචාර විපත්ති... නොකරන ලද නොකරන ලද අමුලක ආචාර විපත්ති... නොකරන ලද අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද නොකරන ලද අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ නව නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. නව දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? නොකරන ලද්දෙහි අමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද්දෙහි අමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද්දෙහිත් නොකරන ලද්දෙහිත් අමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති — නොකරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහිත් නොකරන ලද්දෙහිත් අමුලක ආචාර විපත්ති, කරන ලද්දෙහි අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහිත් නොකරන ලද්දෙහිත් අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ නව දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

දස නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? පරිච්ඡි ඇවැත් අවන්තෙක් එ පිරිසෙහි නො හුන්නේ වේ ද, පරිච්ඡි පිළිබඳ කරාවෙක් නො අඩාළ වේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළෙක් එ පිරිසෙහි නො හුන්නේ වේ ද, ශිව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළක්හු පිළිබඳ කරාවෙක් අඩාළ නො වේ ද, දහැමි සමගියකට නො එළැඹේ ද, දහැමි සමගියක් නො පිළිගනී ද, දහැමි සමගියක් පිළිගැනීම පිළිබඳ කරාවෙක් අඩාළ නො වේ ද, සිල්විපත්ති දුටුයෙක් ඇසුයෙක් සැක කළෙක් නො වේ ද, ආචාර විපත්ති දුටු ඇසු සැකකළෙක් නො වේ ද, දෘෂ්ටි විපත්ති දුටු ඇසු සැකකළෙක් නො වේ ද, මේ දස නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. දස දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? පරිච්ඡි අවන්තෙක් එ පිරිසෙහි උන්නේ වේ ද, පරිච්ඡි අවන්තක්හු පිළිබඳ කරාවෙක් අඩාළ වේ ද, ශිව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළෙක් එ පිරිසෙහි උන්නේ වේ ද, ශිව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළක්හු පිළිබඳ කරාව අඩාළ වේ ද, දහැමි සමගියට නො එළැඹේ ද, දහැමි සමගිය නො පිළිගනී ද, දහැමි සමගිය පිළිගැනීම ගැන කරාව අඩාළ වේ ද, සිල්විපත්ති දුටු ඇසු සැකකළෙක් වේ ද, ආචාර විපත්ති දුටු ඇසු සැක කළෙක් වේ ද, දිව්විපත්ති දුටු ඇසු සැක කළෙක් වේ ද, මේ දස දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

8. කෙසේ නම් පැරැදියෙක් එ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි ද? මහණෙනි, මෙහි යම් ආකාරවලින් යම් ලකුණුවලින් යම් නිමිති වලින් පරිච්ඡි ඇවැත්ව පැමිණීමෙන් වේ ද, ඒ ආකාර ලක්ෂණ නිමිත්ත වලින් මහණෙක් පරිච්ඡි ඇවැත්ව අවදනා මහණක්හු දකී. එ මහණහු පරිච්ඡි ඇවැත්ව අවදින්නහු තෙවේ නො දකී. එහෙත් මහණෙක් මහණකුට 'මේ නම් මහණ පරිච්ඡි ඇවැත්ව අවදනා'යි කියයි. මහණ තෙව මහණකු පරිච්ඡි ඇවැත්ව අවදින්නහු නො ම දකී. අන් මහණෙකුත් 'මේ නම් මහණ පරිච්ඡි ඇවැත්ව අවදින්නේය'යි මහණකුට සැල කරයි.

නභෙවි මො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තං. නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉස්සන්තොමො ආවුසො භික්ඛු පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො'ති. අපි ච සො'ව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'අහං ආවුසො පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො'ති.

ආකඛ්ඛිමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨොන තෙන සුතෙන කාය පරිසඛ්ඛාය තද්වුපොසරෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සමුට්ඨිභූතෙ සඛ්ඛමජෙකි උද්භරෙයා:

"සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛ්ඛා, ඉස්සන්තොමො පුග්ගලො පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො තස්ස පාතිමොක්ඛං ධම්මං. න තස්මිං සමුට්ඨිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛ්ඛන්ති". ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

භික්ඛුස්ස පාතිමොක්ඛං ධම්මං පරිසා වුට්ඨාති දසන්තං අනාරායානං අඤ්ඤාතරෙන: රාජන්තරායෙන වා වොරන්තරායෙන වා අග්ගන්තරායෙන වා උදකන්තරායෙන වා මනුස්සන්තරායෙන වා අමනුස්සන්තරායෙන වා වාළන්තරායෙන වා සිරිංසපන්තරායෙන: වා ජිවිතන්තරායෙන වා ට්‍රිශම්චරියන්තරායෙන වා, ආකඛ්ඛිමානො භික්ඛුවෙ, භික්ඛු තස්මිං වා ආවාසෙ අඤ්ඤාමිං වා ආවාසෙ තස්මිං පුග්ගලෙ සමුට්ඨිභූතෙ සඛ්ඛමජෙකි උද්භරෙයා:

"සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛ්ඛා, ඉස්සන්තොමස්ස පුග්ගලස්ස පාරාජිකකරා විසාකතා, තං චක්ඛුං අවිනිච්ඡිතං. යදි සඛ්ඛස්ස පන්තකලං සංඛ්ඛා තං චක්ඛුං විනිච්ඡිතෙය්‍යාති".

ඵවංසේඛිතං ලහෙරි ඉච්චිතං කුසලං. නො චෙ ලහෙරි තද්වුපොසරෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සමුට්ඨිභූතෙ සඛ්ඛමජෙකි උද්භරිතඛ්ඛං:

"සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛ්ඛා, ඉස්සන්තොමස්ස පුග්ගලස්ස පාරාජිකකරා විසාකතා, තං චක්ඛුං අවිනිච්ඡිතං. තස්ස පාතිමොක්ඛං ධම්මං. න තස්මිං සමුට්ඨිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛ්ඛන්ති":

ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

මහණෙනි මහණකු නො ම දකී. අන් මහණකුත් මහණකුට 'මෙ නම් මහණ; පරිච්ඡි ඇවැත් අවතැ'යි නො ද කියයි. වැළි දු ඒ මහණ ම 'ඇවැත්, මම පරිච්ඡි ඇවැත් අවතැ'යි කියයි.

මහණෙනි, මහණ තෙම කැමැත්තේ නම් ඒ දුටු දැයිත්, ඒ ඇසූ දැයිත්, ඒ සැකයෙන් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් පොහෝ දිනෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය (කළයුතු):

"වහන්ස, සඬ්ඨ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මෙ නම් මහණ පරිච්ඡි ඇවැත් අවත. ඔහුට පාමොක් තබමි (වළක්වමි). ඔහු හමු වූ කලා පාමොක් නො උදෙසියැයුතු" යැ යි. (මෙ) දහැමි පාමොක් තැබීමෙකි.

මහණකුට පාමොක් තැබූ කල්හි, රජුන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ සොරුන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ ගින්නෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ දියෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ මිනිසුන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ අමනුෂ්‍ය උවදුරෙකින් හෝ වණ්ඩ මාගයන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ සර්පයන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ ජීවිතයට වියැහැකි උවදුරෙකින් හෝ මහණදමට වියැහැකි උවදුරෙකින් හෝ මේ දස උවදුරු අතුරෙන් එක්තරා උවදුරෙකින් පිරිස නැගී සිටී ද, මහණෙනි, මහණ තෙම කැමැති වන්නේ වී නම් ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයෙක්හි හෝ ඒ පුද්ගලයා හමු වූ කල්හි සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය (කළයුතු):

"වහන්ස, සඬ්ඨ තෙමේ මාගේ බස් අසාවා. මෙ නම් පුභුලා පිළිබඳ වැ පරිච්ඡි කතාව අධාළ විය. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඉදින් සඬ්ඨයාට පැමිණි කල් වී නම් ඒ වස්තුව විනිශ්චය කරන්නේ ය (විනිශ්චය කෙරේවා)".

මෙය මෙසේ උබන්නේ නම් ඒ මැනැව්. ඉදින් නො උබන්නේ නම් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් අවසා ඒ පුභුලු හමු වූ කලා සහමැද දී (මෙසේ) ඉදිරිපත් කළයුතු:

"වහන්ස, සඬ්ඨ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙ නම් පුභුලා පිළිබඳ පරිච්ඡි කතාව අධාළ වී ඇත. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියැයුතු" යනුවෙනි.

මෙ දහැමි පාමොක් තැබීම යි.

9. කරං සිකඛං පච්චිකඛාතකො තස්සං පරිසායං නිසිංහො
 හොති: ඉධ පන භික්ඛුවෙ භික්ඛු යෙති ආකාරෙති යෙති ලිඛෙගති
 යෙති නිමිත්තෙගති සිකඛං පච්චිකඛාතාං හොති, තෙති ආකාරෙති
 තෙති ලිඛෙගති තෙති නිමිත්තෙගති භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සිකඛං
 පච්චිකඛන්තං, නහෙවි ටො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සිකඛං
 පච්චිකඛන්තං, අපි ච අද්දෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉස්සන්තා
 මෙන ආවුසො භික්ඛුතා සිකඛං පච්චිකඛාතා'ති, නහෙවි ටො භික්ඛු
 භික්ඛුං පස්සති සිකඛං පච්චිකඛන්තං, තාපි අද්දෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස
 ආරොචෙති 'ඉස්සන්තාමෙන ආවුසො භික්ඛුතා සිකඛං පච්චිකඛාතා'ති,
 අපි ච සො'ව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති මයා ආවුසො සිකඛං
 පච්චිකඛාතා'ති, ආකඛිමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨෙන තෙන
 සුතෙන තාය පරිසංඛායා තද්දුපොසථෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ
 වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛ්ඛමජ්ඣෙ උද්ගරෙය්‍යා:

“සුඡාතු මෙ භගවා සංඛො, ඉස්සන්තාමෙන පුග්ගලෙත
 සිකඛං පච්චිකඛාතාං තස්ස පාතිමොක්ඛං යථෙමි. න තස්මිං සම්මුඛිභූතෙ
 පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛන්ති” ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

භික්ඛුස්ස පාතිමොක්ඛං යයිනෙ පරිසා වුට්ඨාති දසන්තා
 අන්තරායානං අද්දෙඤ්ඤරොන රාජන්තරායෙන වා -පෙ- බ්‍රහ්මවරියන්ත
 රායෙන වා, ආකඛිමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තස්මිං වා ආවාසෙ
 අද්දෙඤ්ඤ වා ආවාසෙ තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛ්ඛමජ්ඣෙ
 උද්ගරෙය්‍යා:

“සුඡාතු මෙ භගවා සංඛො, ඉස්සන්තාමස්ස පුග්ගලස්ස
 සිකඛං පච්චිකඛාතකරා විපක්කතාං තං වජ්ඣං අවිනිව්ඡිතං. යදි සඛ්ඛස්ස
 පක්කකල්ලං සංඛො තං වජ්ඣං විනිව්ඡිතෙය්‍යා”ති. එවංඤ්ඤතං
 ලභෙථ ඉච්චිතං කුසල්ලං, නො වෙ ලභෙථ තද්දුපොසථෙ වාතුද්දසෙ
 වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛ්ඛමජ්ඣෙ
 උද්ගරිතඛං. සුඡාතු මෙ භගවා, සංඛො, ඉස්සන්තාමස්ස පුග්ගලස්ස
 සිකඛං පච්චිකඛාතකරා විපක්කතාං තං වජ්ඣං අවිනිව්ඡිතං. තස්ස
 පාතිමොක්ඛං යථෙමි. න තස්මිං සම්මුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දි-
 තඛන්ති”. ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

10. කරං ධම්මකං සාමග්ගිං න උපෙති: ඉධ පන භික්ඛුවෙ
 භික්ඛුනො යෙති ආකාරෙති යෙති ලිඛෙගති යෙති නිමිත්තෙගති
 ධම්මකාය සාමග්ගියා අනුපගමනාං හොති, තෙති ආකාරෙති තෙති
 ලිඛෙගති තෙති නිමිත්තෙගති භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ධම්මකං සාමග්ගි-
 න උපෙත්තං. නහෙවි ටො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ධම්මකං
 සාමග්ගිං න උපෙත්තං. අපි ච අද්දෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති
 ඉස්සන්තාමො ආවුසො භික්ඛු ධම්මකං සාමග්ගිං න උපෙතිති.

9. කෙසේ නම් ශික්ෂාප්‍රත්‍යාධ්‍යානය කෙළෙක් ඒ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි: මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් යම් ආකාර ලිංග නිමිත්තවලින් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කෙරෙයි ද, ඒ ආකාර ලිංග නිමිත්තවලින් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කරන මහණහු මහණෙක් දක්නේ ද, වැලිදු මහණ තමා ම ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කරන්නහු නො දකී ද, එහෙත් අන් මහණෙක් මහණකුට 'මෙනම් මහණ විසින් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන යැ යි සැලකෙරෙයි ද, එහෙත් තෙමේ එ මහණහු ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කරන්නහු නො දක්නේ ද, අන් මහණෙකුත් එ මහණහට "ඇවැන, මේ නම් මහණ විසින් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන යැ යි නො කියන්නේ ද, වැලිදු ඒ මහණ ම "ඇවැන මා විසින් ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන යැ යි මහණකුට සැල කරන්නේ ද, මහණෙනි, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ කැමැති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඇසු සැකකළ දෑයින් ඒ තුදස්වක් හෝ පස-ලොස්වක් හෝ පොහෝ දිනැ ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය;

"සඬා තෙමේ මා කියන බස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා විසින් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන ය. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කලා පාමොක් ත උදෙසියැයුතු" යනුවෙනි. (මෙසේ වූ) පාමොක් තැබීම දහමි ය.

මහණක්හට පාමොක් තැබූ කල්හි රාජ වොර ... බ්‍රහ්මවය්‍යා අනුකරය යන දස උවදුරින් යම් එකෙකින් පිරිස නැති සිටි ද, මහණෙනි, ඒ මහණ කැමැති වන්නේ නම් ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයෙක දී හෝ ඒ පුභුලා හමු වූ කලා සහ මැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය:

සඬා තෙමේ මබස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යා-ධ්‍යාන කළ කථාව අඩාළ විය, ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඉදින් සඬා තෙමේ සුදුසු කල් වී නම්, ඒ වස්තුව විනිශ්චය කරන්නේ ය" යනුවෙනි. මෙසේ වූ පාමොක් තැබීම දහමි ය.

10. කෙසේ නම් දහමි සමගියකට නො පැමිණේ ද යත්: මහණෙනි, මෙහි වනාහි මහණකුගේ යම් ආකාර ලිංග නිමිති වලින් දහමි සමගියකට නො එළැඹීමෙන් වේ ද, ඒ ආකාර ලිංග නිමිතිවලින් යුත්, දහමි සමගියකට නො එළැඹෙන මහණක්හු මහණෙක් දකී. වැලිදු දහමි සමගියට එ මහණහු නො එළැ-ඹෙන්නා නො ම දකී. එහෙත් අන් මහණෙක් 'මේ නම් මහණ දහමි සමගියට නො පැමිණේ යැ යි මහණකුට කියයි.

නහෙව ටො භික්ඛු භික්ඛු පස්සති ධම්මකං සාමණිං න උපෙනාං,
නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉත්තකාමො ආවුසො
භික්ඛු ධම්මකං සාමණිං න උපෙති'ති. අපි ච සො'ව භික්ඛුස්ස
ආරොචෙති 'අහං ආවුසො ධම්මකං සාමණිං න උපෙමි'ති. ආකඛමානො
භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨන තෙන සුතෙන නාය පරිසඤ්ඤා
තදුප්පෙසංචාරො වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ
සමුට්ඨිගුතෙ සංඛම්මෙකං උද්ගරෙයා:

“සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛාරා, ඉත්තකාමො පුග්ගලො ධම්මකං
සාමණිං න උපෙති, තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි, න තස්මිං සමුට්ඨි-
ගුතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛ්ඤාති”: ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

කපං ධම්මකං සාමණිං පව්වාදියති: ඉධ පන භික්ඛුවෙ භික්ඛු
යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙය්හි යෙහි නිමිත්තෙහි ධම්මකාය සාමණියා
පව්වාදනං හොති. තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙය්හි තෙහි නිමිත්තෙහි
භික්ඛු භික්ඛු, පස්සති ධම්මකං සාමණිං පව්වාදියනාං. නහෙව ටො
භික්ඛු භික්ඛු, පස්සති ධම්මකං සාමණිං පව්වාදියනාං. අපි ච
අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති: ඉත්තකාමො ආවුසො භික්ඛු
ධම්මකං සාමණිං පව්වාදියති. නහෙව ටො භික්ඛු භික්ඛු, පස්සති
ධම්මකං සාමණිං පව්වාදියනාං. නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස
ආරොචෙති ඉත්තකාමො ආවුසො භික්ඛු ධම්මකං සාමණිං පව්වා-
දියති. අපි ච සො'ව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති “අහං ආවුසො
ධම්මකං සාමණිං පව්වාදියමි”ති. ආකඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු
තෙන දිට්ඨන තෙන සුතෙන නාය පරිසඤ්ඤා තදුප්පෙසංචාරො
වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සමුට්ඨිගුතෙ සංඛ-
ම්මෙකං උද්ගරෙයා: සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛාරා ඉත්තකාමො
පුග්ගලො ධම්මකං සාමණිං පව්වාදියති, තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි.
න තස්මිං සමුට්ඨිගුතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛ්ඤාති. ධම්මකං
පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

භික්ඛුස්ස පාතිමොක්ඛෙකං යපිතෙ පරිසා වුට්ඨාති දසකං අනාතරා-
යානං අඤ්ඤාතරෙත රාජනතරායෙන වා -පෙ- බ්‍රහ්මචරියනතරායෙන
වා. ආකඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තස්මිං වා ආවාසෙ
අඤ්ඤාසමිං වා ආවාසෙ තස්මිං පුග්ගලෙ සමුට්ඨිගුතෙ සංඛම්මෙකං
උද්ගරෙයා:

“සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛාරා ඉත්තකාමස්ස පුග්ගලස්ස
ධම්මකාය සාමණියා පව්වාදනකරා විසකතා තං වත්ථි අවිනිච්ඡිතං.
යදි සංඛාරස්ස පක්කකල්ලං සංඛාරා තං වත්ථි. විනිච්ඡිතෙය්හ”ති.

මහණ තෙම දහුම් සමගියට නොපැමිණෙන මහණහු ද නො ම දැකී, අන් මහණෙකුත් මෙනම් මහණ, දහුම් සමගියට නොපැමිණේ යැ යි මහණකුට නො ද කියයි. වැලියු ඒ මහණ ම 'ඇවැත්, මම දහුම් සමගියට නොපැමිණෙමි' යි කියයි. මහණෙනි, මහණ තෙම කැමැති වනුයේ ඒ දුටු දයින් ඒ ඇසු දයින් ඒ සැක කළ දයින් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දවසෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැදදී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය:

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මඬස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා දහුම් සමගියට නොපැමිණෙයි. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු ව සිටි කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු” යනුවෙනි. මෙසේ වූ පාමොක් තැබීම දහුම් යි.

කෙසේ දහුම් සමගිය (යළි කම්ය කළයුතු ය යි) නැවත ගන්නේ වේ ද: මහණෙනි, මෙහි මහණ, යම් ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් යුතු වූයේ දහුම් සමගිය නැවත කළයුතු යැ යි ගන්නේ වේ ද එබඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් යුත් දහුම් සමගිය නැවත කළයුතු යැ යි ගන්නා මහණකු දැකී ද, වැලියු මහණෙක් දහුම් සමගිය නැවත කළයුතු යැ යි ගන්නා මහණකු නො ම දක්නේ ද, එහෙත් අන් මහණෙක් මහණක්හට “ඇවැත්නි, මෙ නම් මහණ දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනී යි දක්වා ද, වැලියු මහණ දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගන්නා මහණකු නො ම දක්නේ හෝ අන් මහණෙක් මහණක්හට “ඇවැත්නි, මෙ නම් මහණ දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනී යි නො ම දන්වන්නේ හෝ වේ ද, එහෙත් ඒ මහණ මැ “ඇවැත්නි, මම දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනිමැ යි මහණක්හට දන්වා ද, මහණෙනි, ඉදින් මහණ තෙමේ කැමැති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඒ ඇසු ඒ සැකකළ දයින් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දිනයෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැදදී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය. “වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනී. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමුවූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු” යි. මෙසේ වූ පාමොක් තැබීම දහුම් යි.

මහණක්හට පාමොක් බහා තැබූ කල්හි රාජ... බ්‍රහ්මවය්‍යා අත්තරාය යන දස උච්ඡාරු අකුරෙන් එකෙකින් පිරිස නැගීසිටී ද මහණෙනි, (ඉදින් ඒ මහණ කැමතිවන්නේ නම් ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයක දී හෝ ඒ පුභුලා හමුවූ කලා සහමැදදී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය.

“වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මෙනම් පුද්ගලයාගේ දහුම් සමගිය නැවත කිරීම පිළිබඳ කරාව අඩාල විය. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඉදින් සඤ්ඤාව පුද්ගල කල් ඇත්තේ නම් සඤ්ඤා ඒ වස්තුව විනිශ්චය කරන්නේ ය යි.

එවිශේෂිතං ලභෙට්ඨං ඉමෙතිතං කුසලං. නො වෙ ලභෙට්ඨං තද්වුපොසංචරං වාතුඤ්ඤාසංචරං වා පණ්ණාසංචරං වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුතීහුතෙ සංඛ්‍යාමණෙකං උද්ගරිතං. “සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛ්‍යා ඉස්සන්ධාමස්ස පුග්ගලස්ස ධම්මකාය සාමග්ගියා පච්චාදනකරා විපකතා, තං වජ්ඣ අවිනිවර්තනං. තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මිං සම්මුතීහුතෙ පාතිමොක්ඛං උද්ගරිතං. ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

11. කථං සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතො භොති: ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතො භොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතං. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතං. අපි ච අදෙඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉස්සන්ධාමො ආවුසො භික්ඛු සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතො”ති. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතං නාපි අදෙඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති “ඉස්සන්ධාමො ආවුසො භික්ඛු සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතො”ති. අපි ච සොච භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති “අහං ආවුසො සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතො”ති.

ආකඛ්ඤාමොනො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨෙන තෙන සුතෙන තාය පරිසංඛිතාය තද්වුපොසංචරං වාතුඤ්ඤාසංචරං වා පණ්ණාසංචරං වා තස්මිං පුග්ගලෙ සම්මුතීහුතෙ සංඛ්‍යාමණෙකං උද්ගරෙයා: සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛ්‍යා. ඉස්සන්ධාමො පුග්ගලො සිලවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතො තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මිං සම්මුතීහුතෙ පාතිමොක්ඛං උද්ගරිතං. ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

12. කථං ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතො භොති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතො භොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතං. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතං. අපි ච අදෙඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉස්සන්ධාමො ආවුසො භික්ඛු ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතොති. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතං. නාපි අදෙඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉස්සන්ධාමො ආවුසො භික්ඛු ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතොති. අපි ච සොච භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති. අහං ආවුසො ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨසුතපරිසංඛිතොති.

මෙසේත් මෙය ලැබෙන්නේ නම් ඒ මැනවි. ඉදින් නො ලබන්නේ නම් ඒ තුද්‍රස්වක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දවස ඒ පුභුලා හමු වූ කලා සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කළයුතු. “වහන්ස, සඛකයා මබස් අසාවා, මෙනම් පුභුලාගේ දහැම සමගිය නැවත කිරීම පිළිබඳ කරාව අඩාල විය. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු ය”යි. මේ දහැම පාමොක් තැබීමෙකි.

11. කෙසේ නම් සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු සැක කරන ලද්දෙන් වේ ද, මහණෙනි, මෙහි මහණ යම් ආකාර ලිඛන නිමිති වලින් සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද, ඒ ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් යුක්ත වූ සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු දකී ද, නැතහොත් මහණ සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේ නමුදු අන් මහණෙක් මහණක්හට “ඇවත මෙනම් මහණ සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි දන්වයි. නැතහොත් මහණ සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දන්නේත් වෙයි. අන් මහණෙක් මහණක්හට “ඇවත මෙනම් මහණ සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි නො දන්වන්නේත් වෙයි. වැලියු ඒ මහණ ම “ඇවත මම සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙමැ”යි මහණක්හට දන්වයි.

මහණෙනි, ඉදින් මහණ කැමති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඇසු සැක කළ දැයිත් ඒ තුද්‍රස්වක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දිනයෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද (මෙසේ) ඉදිරිපත් කරන්නේ ය. “වහන්ස, සඛකයා මබස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා සීලවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකි. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු ඉදිරියෙහි ඇති කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු”යි. (මේ) දහැම පාමොක් තැබීමෙකි.

12. කෙසේ නම් ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද; මහණෙනි, මෙහි මහණ යම්බඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද එබඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු දකී ද, වැලියු මහණ ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේ වුව ද අන් මහණෙක් මහණකුට “ඇවත, මෙනම් මහණ ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි දන්වා ද, නැතහොත් මහණ ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේත් වේ ද, අන් මහණෙකුත් “ඇවත, මෙනම් මහණ ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි නො දන්වා ද, වැලියු ඒ මහණ ම “ඇවත, මම ආචාරවිපක්ඛයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි මහණකුට දන්වා ද.

ආකඛ්ඛමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨංත තෙන සුතෙන තාය පරිසඬ්ඛාය තද්දුපොසංථෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තසම්. පුග්ගලෙ සමමුඛිභූතෙ සඬ්ඛමණ්ණෙ උදහරෙය්‍යා: සුඤ්ඤානු මෙ භරණ සංඛ්‍යා, ඉඤ්ඤානාමො පුග්ගලො ආචාරවිපතනියා දිට්ඨසුත පරිසඬ්ඛිතො. තස්ස පාතිමොක්ඛං යංපමි. න තසම්. සමමුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛ්ඛන්තී. ධම්මිකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

13. කථං දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතො භොති: ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙති ආකාරෙහි යෙති ලිඛොති යෙති නිමිතොති දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතො භොති. තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛොති තෙහි නිමිතොති භික්ඛු භික්ඛු පස්සති දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතං. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛු පස්සති දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතං. අපි ච අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති. ඉඤ්ඤානාමො ආවුසො භික්ඛු දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතොති. නභෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛු පස්සති දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතං. නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉඤ්ඤානාමො ආවුසො භික්ඛු දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතොති. අපි ච යොව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති: අහං ආවුසො දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඬ්ඛිතොමිති.

ආකඛ්ඛමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨංත තෙන සුතෙන තාය පරිසඬ්ඛාය තද්දුපොසංථෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තසම්. පුග්ගලෙ සමමුඛිභූතෙ සඬ්ඛමණ්ණෙ උදහරෙය්‍යා: සුඤ්ඤානු මෙ භරණ සංඛ්‍යා ඉඤ්ඤානාමො පුග්ගලො දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුත පරිසඬ්ඛිතො: තස්ස පාතිමොක්ඛං යංපමි. න තසම්. සමමුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛ්ඛන්තී. ධම්මිකං පාතිමොක්ඛධම්පනං. ඉමාති දස ධම්මිකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානිති.

පඨමං භාණ්ඩාරං.

මහණෙනි, ඉදින් මහණ කැමති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඇසු සැක කළ දැයිත් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් පොහෝදිනයෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද (මෙසේ) ඉදිරිපත් කළයුතු ය. “වහන්ස, සඤ්ඤා මබස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා ආචාරවිපක්කියෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකි. ඔහට පාමොක් තබමි. ඔහු අභිමුඛ ව ඇති කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු”යි. (මේ) දහැමි පාමොක් තැබීමෙනි.

13. කෙසේ නම් දිට්ඨිවිපක්කියෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද, මහණෙනි, මෙහි මහණ යම්බඳු ආකාර ලිඛා නිමිතිවලින් දිට්ඨිවිපක්කියෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද, එබඳු ආකාර ලිඛා නිමිතිවලින් දිට්ඨිවිපක්කියෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු දකී ද, වැලි දු මහණ දිට්ඨිවිපක්කියෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේ වුව ද, අන් මහණෙක් මහණහට “ඇවත මෙනම් මහණ දිට්ඨිවිපක්කියෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි දන්වා ද, නැතහොත් මහණ දිට්ඨිවිපක්කියෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේත් වේ ද, අන් මහණෙකුත් “ඇවත මෙනම් මහණ දිට්ඨිවිපක්කියෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි නො දන්වා ද, වැලිදු ඒ මහණ ම “ඇවත, මම දිට්ඨිවිපක්කියෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙමි”යි මහණහට දන්වා ද,

මහණෙනි, ඉදින් මහණ කැමැති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඇසු සැක කළ දැයිත් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් පොහෝදිනයෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද මෙසේ ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. “වහන්ස, සඤ්ඤා මබස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා දිට්ඨිවිපක්කියෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකි. ඔහට පාමොක් තබමි. ඔහු අභිමුඛ ව ඇති කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු”යි. මේ දහැමි පාමොක් තැබීමෙනි. මේ දහැමි පාමොක් තැබීම දස යි.

පළමු බණවර යි.

14. අථ ඛො ආයසමා උපාලි යෙන හගවා තෙනුපසඬ්ඨම්. උපසඬ්ඨමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිනො ඛො ආයසමා උපාලි හගවන්තං එතදවොච: අත්තාදන්තං ආදතුකාමෙන හන්තෙ භික්ඛුනා කතමඛයසමන්තාගතං¹ අත්තාදන්තං ආදතඛිත්ති.

අත්තාදන්තං ආදතුකාමෙන උපාලි භික්ඛුනා පඤ්චික සමන්තාගතං අත්තාදන්තං ආදතඛි. අත්තාදන්තං ආදතුකාමෙන උපාලි භික්ඛුනා එවං පච්චිවෙකම්භධ්ධං: යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදන්තං ආදතුකාමො කාලො නු ඛො ඉමං අත්තාදන්තං ආදතුං උද්ගු නොති. සචෙ උපාලි භික්ඛු පච්චිවෙකම්භමානො එවං ජානාති: අකාලො ඉමං අත්තාදන්තං ආදතුං නො කාලොති. න තං උපාලි අත්තාදන්තං ආදතඛි.

සචෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චිවෙකම්භමානො එවං ජානාති: කාලො ඉමං අත්තාදන්තං ආදතුං නො අකාලොති. තෙන උපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චිවෙකම්භධ්ධං. යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදන්තං ආදතුකාමො භූතං නු ඛො ඉදං අත්තාදන්තං උද්ගු නොති. සචෙ උපාලි භික්ඛු පච්චිවෙකම්භමානො එවං ජානාති: අභූතං ඉදං අත්තාදන්තං නො භූතන්ති. න තං උපාලි අත්තාදන්තං ආදතඛි.

සචෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චිවෙකම්භමානො එවං ජානාති භූතං ඉදං අත්තාදන්තං නො අභූතන්ති. තෙනුපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චිවෙකම්භධ්ධං යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදන්තං ආදතුකාමො අත්ථසංභිතං නු ඛො ඉදං අත්තාදන්තං උද්ගු නොති. සචෙ උපාලි භික්ඛු පච්චිවෙකම්භමානො එවං ජානාති: අත්ථසංභිතං ඉදං අත්තාදන්තං නො අත්ථසංභිතන්ති. න තං උපාලි අත්තාදන්තං ආදතඛි.

සචෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චිවෙකම්භමානො එවං ජානාති: අත්ථසංභිතං ඉදං අත්තාදන්තං නො අත්ථසංභිතන්ති, තෙනුපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චිවෙකම්භධ්ධං: ඉමං ඛො අහං අත්තාදන්තං ආදිය මානො ලභිස්සාමි සන්දිවෙධ්ධ සම්භන්තෙ භික්ඛු ධම්මිතො විනයතො පසෙකි උද්ගු නොති, සචෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චිවෙකම්භමානො එවං ජානාති: ඉමං ඛො අහං අත්තාදන්තං ආදියමානො න ලභිස්සාමි සන්දිවෙධ්ධ සම්භන්තෙ භික්ඛු ධම්මිතො විනයතො පසෙකි න තං උපාලි අත්තාදන්තං ආදතඛි.

14. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථිරයන් වහන්සේ භාගාවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ භාගාවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්හ. එකත් පසෙක හුන් උපාලි ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ “ස්වාමීනි, අත්තාද්දා නම් අධිකරණය (ශාසන ශෝධනය කරනු කැමති භික්ෂුහු විසින් නැවත වොද්දා කරනු පිණිස ගනු ලබන අධිකරණය) ගනු කැමති භික්ෂුහු විසින් කවර අඛණ්ඩයන්ගෙන් යුක්ත වූ අත්තාද්දාය ගතයුතු ද” යි භාගාවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

උපාලි, අත්තාද්දාය ගනු කැමැති භික්ෂුහු විසින් අඛණ්ඩ පසකින් යුක්ත වූ අත්තාද්දාය ගතයුතු ය. උපාලි, අත්තාද්දාය ගනු කැමැති මහණ විසින් මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි, මම යම් මේ අත්තාද්දාය ගනු කැමැත්තෙමි ද මේ අත්තාද්දාය ගැනීමට සුදුසු කාලය ද නොහොත් නො සුදුසු කාලය ද යි. උපාලි, ඉදින් මෙසේ සලකා බලන මහණ “මේ අත්තාද්දාය ගැනීමට නො කල් ය සුදුසු කාලය නො වේ” යි දන ගනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාද්දාය නො ගතයුතු යි.

ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ “මේ අත්තාද්දාය ගැනීමට කල් වෙයි, නො කල් නො වේ” යි දනී ද, උපාලි ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි. “මම යම් මේ අත්තාද්දායක් ගනු කැමැත්තෙමි ද, මෙය සත්‍ය වූවක් ද නොහොත් සත්‍ය නො වූවක් ද” යි. ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ ‘මේ අත්තාද්දාය අභූතයකි. සත්‍ය නො වේ’ යි දනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාද්දාය නො ගතයුතු යි.

ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ මේ අත්තාද්දාය සත්‍යයකි, අභූතයක් නො වේ යි දනී ද උපාලි ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි. මම යම් මේ අත්තාද්දායක් ගනු කැමැත්තෙමි ද, මේ අත්තාද්දාය වැඩ සහිත වූවක් ද නැතහොත් නො වේ ද’ යි, ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ ‘මේ අත්තාද්දාය අවැඩ සහිත ය, වැඩ සහිත නො වේ’ යි දනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාද්දාය නො ගතයුතු යි.

ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ “මේ අත්තාද්දාය වැඩ සහිත ය, අවැඩ සහිත නො වේ” යි දනී ද, උපාලි, ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු (මෙසේ) සලකා බැලියයුතු යි. “මම මේ අත්තාද්දාය ගන්නෙමි ධර්මයෙන් (ධර්ම හෙතුවෙන්) විනයෙන් (විනයහෙතුවෙන්) පසං වූ සන්දෘෂ්ට (දඩ් විශ්වාසයක් නැති) සමාන්ත (දඩ් විශ්වාසය ඇති) භික්ෂුන් ලබන්නෙමි ද නැතහොත් නො ලබන්නෙමි ද’ යි. ඉදින් උපාලි, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන මහණ “මම මේ අත්තාද්දාය ගන්නෙමි ධර්මයෙන් විනයෙන් පසං වූ දඩ් විශ්වාසය නැත්තා වූ ද, දඩ් විශ්වාසය ඇත්තාවූ ද භික්ෂුන් නො ලබන්නෙමි” යි මෙසේ දනී ද උපාලි ඒ අත්තාද්දාය නො ගතයුතු යි.

සථෙ පන උපාලි භික්ඛු පව්වචෙක්ඛමානො එවං ජානාති ඉමං ඛො අහං අත්තාදන් ආදියමානො උභික්ඛාමි සන්දිචෙධි සමහකෙත භික්ඛු ධම්මතො විනයතො පඤ්ඤාති. තෙනුපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පව්වචෙක්ඛිතඛං. ඉමං ඛො මෙ අත්තාදන් ආදියතො හවික්ඛන්ති සම්භස්ස තතො නිදන් හණ්ඛන් කල්හො විග්ගහො විවාදෙ සම්භවෙදෙ සම්භරාපී සම්භවවිජාරානං සම්භන්තානාකරණං උද්භු නොති. සථෙ උපාලි භික්ඛු පව්වචෙක්ඛමානො එවං ජානාති ඉමං ඛො මෙ අත්තාදන් ආදියතො හවික්ඛන්ති සම්භස්ස තතො නිදන් හණ්ඛන් -පෙ- සම්භන්තානාකරණන්ති. න තං උපාලි අත්තාදන් අද්දතඛං.

සථෙ පන උපාලි භික්ඛු පව්වචෙක්ඛමානො එවං ජානාති: ඉමං ඛො මෙ අත්තාදන් ආදියතො න හවික්ඛන්ති සම්භස්ස තතො නිදන් හණ්ඛන් -පෙ- සම්භන්තානාකරණන්ති. අද්දතඛං තං උපාලි අත්තාදන්. එවං පඤ්ඤාසමන්තාගතං ඛො උපාලි අත්තාදන් ආදිත්තං පච්ඡාපි අවිජාරකරකර් හවික්ඛන්ති.

15. වොදකෙන හනෙත භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන කති ධම්මෙ අජ්ඣන්තං පව්වචෙක්ඛිතා පරො වොදෙතඤ්ඤාති.

වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣන්තං පව්වචෙක්ඛිතා පරො වොදෙතඤ්ඤා. වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පව්වචෙක්ඛිතඛං: පරිසුඤ්ඤාසමාචාරො නු ඛොච්ඡි පරිසුඤ්ඤාමිති කායසමාචාරෙන සමන්තාගතො අවර්ජ්ඤාන අප්පතිමංසෙන¹. සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්භු නොති. නො වෙ උපාලි භික්ඛු පරිසුඤ්ඤා කායසමාචාරො හොති පරිසුඤ්ඤා කායසමාචාරෙන සමන්තාගතො අවර්ජ්ඤාන අප්පතිමංසෙන. තස්ස හවන්ති වක්ඛාරො: ඉඛිත කාව ආයසමා කායිකං සික්ඛිය්ඤ්ඤාති. ඉතිස්ස හවන්ති වක්ඛාරො.

සුත ව පරං උපාලි වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පව්වචෙක්ඛිතඛං: පරිසුඤ්ඤාවර්ජ්ඤාසමාචාරො නු ඛොච්ඡි පරිසුඤ්ඤාමිති වර්ජ්ඤාසමාචාරෙන සමන්තාගතො අවර්ජ්ඤාන අප්පතිමංසෙන. සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්භු නොති. නො වෙ උපාලි භික්ඛු පරිසුඤ්ඤාවර්ජ්ඤාසමාචාරො හොති පරිසුඤ්ඤා වර්ජ්ඤාසමාචාරෙන සමන්තාගතො අවර්ජ්ඤාන අප්පතිමංසෙන තස්ස හවන්ති වක්ඛාරො: ඉඛිත කාව ආයසමා වාචයිකං සික්ඛිය්ඤ්ඤාති. ඉතිස්ස හවන්ති වක්ඛාරො.

1. අවිජාරකරකං - මර්ග.

2. අප්පතිමංසෙන - මර්ග.

ඉදින් උපාලි, ප්‍රත්‍යවෙක්ඛා කරන මහණ “මේ අත්තාදන්‍ය ගන්නා මම ධර්මයෙන් විනයෙන් පක්‍ෂ වූ සන්දෘෂ්ට සමහක්ක භික්‍ෂූන් ලබන්නෙමි” යි මෙසේ දනී ද, උපාලි ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු (මෙසේ) ප්‍රත්‍යවෙක්ඛා කළයුතු යි. “මා මේ අත්තාදන්‍ය ගත් කල්හි ඒ හෙතුවෙන් සඤ්ඤායෙන් අරගලයක්, කලහයක්, සටනක්, විරුද්ධවාදයක්, සඤ්ඤාදයක්, සඤ්ඤාපීයක්, සඤ්ඤායෙන් වෙන් වූ කතීකාවතක්, සඤ්ඤායෙන් වෙන්වීමක් වන්නේ ද නැතහොත් නො වන්නේ ද” යි. ඉදින් උපාලි, ප්‍රත්‍යවෙක්ඛාකරන මහණ “මා මේ අත්තාදන්‍ය ගත් කල්හි ඒ හෙතුවෙන් සඤ්ඤායෙන් අරගලයක් ... සඤ්ඤායෙන් වෙන් වීමක් වන්නේ යැ යි දනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාදන්‍ය නො ගතයුතු යි. ඉදින් උපාලි ප්‍රත්‍යවෙක්ඛා කරන මහණ “මේ අත්තාදන්‍ය මා ගත් කල්හි ඒ හෙතුවෙන් සඤ්ඤායෙන් අරගලයක් ... සඤ්ඤායෙන් වෙන් වීමක් නො වන්නේ යැ යි දනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාදන්‍ය ගතයුතු යි. උපාලි, මෙසේ අඛණ්ඩ පසින් යුතුව ගන්නා ලද අත්තාදන්‍ය පසුව ද විපිළිසරකාරී නො වන්නේ ය යි.

15. ස්වාමීනි, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක භික්‍ෂුව විසින් කෙනෙක් කරුණු තමා කෙරෙහි සලකා බලා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු ද” යි.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක භික්‍ෂූහු විසින් තමා කෙරෙහි කරුණු පසක් සලකා බලා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි: “මම පිරිසුදු කායසමාවාර ඇත්තෙමි ද පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති කායසමාවාරයෙන් යුක්ත වෙමි ද, මේ ධර්මය මා තුළ පවතී ද නැතහොත් නො පවතී ද යි. උපාලි, ඉදින් මහණ පිරිසුදු කායසමාවාර නැත්තේ වේ ද පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති කායසමාවාරයෙන් යුක්ත නො වේ ද භිහට “ආයුෂ්මත් තෙම පළමුව කායසමාවාරයෙහි භික්ෂමෙව” යි මෙසේ කියන්නෝ වෙති. මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

වැලිය උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යවෙක්ඛා කළයුතු: “මම පිරිසුදු වර්ණසමාවාර ඇත්තෙමි ද පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති වර්ණසමාවාරයෙන් යුක්ත වෙමි ද මේ ධර්මය මා තුළ පවතී ද නැතහොත් නො පවතී ද යි. උපාලි, ඉදින් මහණ පිරිසුදු වර්ණසමාවාර නැත්තේ වේ ද, පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති වර්ණසමාවාරයෙන් යුක්ත නො වේ ද, භිහට “ආයුෂ්මත් තෙම පළමුව වර්ණසමාවාරයෙහි භික්ෂමෙව” යි මෙසේ කියන්නෝ වෙති. මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

සුතච්ඡරං උපාලි, වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතු කාමෙන එවං පට්ඨවෙකඛිතබ්බං: මෙතං නු ඛො මෙ විතං පට්ඨපට්ඨිතං සමුඤ්චාරිසු අනාසාති,¹ සංචිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති? නො වෙ උපාලි භික්ඛුනො මෙතං විතං පට්ඨපට්ඨිතං හොති සමුඤ්චාරිසු අනාසාති, තස්ස භවන්ති වත්තාරො: ඉඛික කාථ ආයස්මා සමුඤ්චාරිසු මෙතං විතං උපට්ඨාපෙහීති.² ඉතිස්ස භවන්ති වත්තාරො.

සුතච්ඡරං උපාලි වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතු කාමෙන එවං පට්ඨවෙකඛිතබ්බං: බහුස්සුතො නු ඛොඤ්ඤි සුතධරො සුත-සන්තිවයො. යෙ තෙ ධම්මා ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේකල්‍යාණං පරියොසාන-කල්‍යාණං සාත්ථං සවාසඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අභිවදන්ති, තථාරූපා මෙ ධම්මා බහුස්සුතා හොන්ති ධතා³ වච්ඡා පරිචිතා මනසානුපෙකඛිතා දිට්ඨියා සුප්පට්ඨිතා. සංචිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති. නො වෙ උපාලි භික්ඛු බහුස්සුතො හොති සුතධරො සුතසන්තිවයො. යෙ තෙ ධම්මා ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සවාසඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අභිවදන්ති. තථාරූපාස්ස ධම්මා න බහුස්සුතා හොන්ති ධතා වච්ඡා පරිචිතා මනසානුපෙකඛිතා දිට්ඨියා සුප්පට්ඨිතා. තස්ස භවන්ති වත්තාරො ඉඛික කාථ ආයස්මා ආගමං පරියාපුණ්ණාති: ඉතිස්ස භවන්ති වත්තාරො.

සුතච්ඡරං උපාලි වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පට්ඨවෙකඛිතබ්බං: උභයාති ඛො මෙ පාතිමොක්ඛාති වික්ඛාරෙන සොගතාති හොන්ති සුවිහික්ඛාති සුප්පට්ඨකති සුවිනිවර්තාති සුත්තසො අනුවාසඤ්ජනසො, සංචිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති? නො වෙ උපාලි භික්ඛුනො උභයාති පාතිමොක්ඛාති වික්ඛාරෙන සොගතාති හොන්ති සුවිහික්ඛාති සුප්පට්ඨකති සුවිනිවර්තාති සුත්තසො අනුවාසඤ්ජනසො- ඉදං පනා වුසො කත්ථ වුතං භගවතාති ඉති පුට්ඨො න සම්පායති. තස්ස භවන්ති වත්තාරො ඉඛික කාථ ආයස්මා විනයං පරියාපුණ්ණාති. ඉතිස්ස භවන්ති වත්තාරො.

වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣාතං පට්ඨවෙකඛිතා පරො වොදෙතබ්බොති.

1. අනාසාතං - මජ්ඣ.

2. උපට්ඨපෙහීති - පිඬු, මජ්ඣ.

3. ධතා - මජ්ඣ.

වැලිදු උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යාවෙක්ෂා කළයුතු: 'මා තුළ සමුම්සරුන් කෙරෙහි ආසාන රහිත වූ මෙන් සිත එළඹ සිටියේ ද මේ ධර්මය මා තුළ පවතී ද නැතහොත් නො පවතී ද' යි. ඉදින් උපාලි, සමුම්සරුන් කෙරෙහි ආසාන රහිත වූ මෙන් සිත මහණහට එළඹ නො සිටියේ ද ඔහට, "ආයුෂ්මත් තෙම පළමු ව සමුම්සරුන් කෙරෙහි ආසාන රහිත වූ මෙන් සිත එළඹ සිටුවා ගනුව" යි කියන්නෝ වෙති. ඔහට මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

වැලිදු උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යාවෙක්ෂා කළයුතු: 'මම සුතධර වූ සුතසන්නිවය (උගත් දය නො නැසිය දී රක්තා) වූ බහුශ්‍රුතයෙක් වෙමි ද, මූල යහපත් වූ මැද යහපත් වූ අග යහපත් වූ යම් ඒ ධර්ම කෙනෙක් අරි සහිත වූ බ්‍යඤ්ජන සහිත වූ භාත්පසින් පිරිසුන් වූ පිරිසුදු වූ බඹසර ප්‍රකාශ කෙරෙත් ද, එබඳු ධර්මයෝ මා විසින් බෙහෙවින් අසන ලද්දහු දරන ලද්දහු වචනයෙන් පුරුදු කරන ලද්දහු සිතින් සලකා බලන ලද්දහු දෘෂ්ටියෙන් මනාව අවබෝධ කරන ලද්දහු වෙත් ද, මේ ධර්මය මා තුළ විද්‍යමාන වේ ද නැතහොත් නො වේ ද' යි, උපාලි, ඉදින් මහණ සුතධර වූ සුතසන්නිවය වූ බහුශ්‍රුතයෙක් නො වේ ද, මූල යහපත් වූ මැද යහපත් වූ අග යහපත් වූ යම් ඒ ධර්ම කෙනෙක් අරි සහිත වූ බ්‍යඤ්ජන සහිත වූ භාත්පසින් පිරිසුන් වූ පිරිසුදු වූ බඹසර ප්‍රකාශ කෙරෙත් ද එබඳු ධර්මයෝ ඔහු විසින් බෙහෙවින් අසන ලද්දහු දරන ලද්දහු වචනයෙන් පුරුදු කරන ලද්දහු සිතින් සලකා බලන ලද්දහු දෘෂ්ටියෙන් මනාව අවබෝධ කරන ලද්දහු නො වෙත් ද, ඔහට "ආයුෂ්මත් තෙමේ පළමු ව ආගම ධර්මය පිරිවහන්නා" යි කියන්නෝ වෙති. මෙසේ ඔහට අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

වැලිදු උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යාවෙක්ෂා කළයුතු: "මා විසින් පෙළ වශයෙන් ද අනුබ්‍යඤ්ජන වශයෙන් ද උභය ප්‍රාතිමොක්ෂය විස්තර වශයෙන් මනාකොට ප්‍රගුණ කරන ලද ද මනාව විභාග කොට දනගන්නා ලද ද මනාව (දුර්ම වශයෙන්) පවත්වන ලද ද, මනා ලෙස විනිශ්චය කොට දන ගන්නා ලද ද, මේ ධර්මය මා තුළ විද්‍යමාන වේ ද නැතහොත් නො වේ ද' යි. උපාලි, ඉදින් මහණු විසින් පෙළ වශයෙන් ද අනුබ්‍යඤ්ජන වශයෙන් ද උභය ප්‍රාතිමොක්ෂය විස්තර වශයෙන් මනා කොට ප්‍රගුණ කරන ලද්දේ මනාව විභාග කොට දනගන්නා ලද්දේ මනාව (දුර්ම වශයෙන්) පවත්වන ලද්දේ මනා ලෙස විනිශ්චය කොට දනගන්නා ලද්දේ නො වේ ද, ඇවත, මෙය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කොභිදී දෙසන ලද ද' යි පුළුල්වන ලද්දේ සිහිකොට නො කියහෙයි ද, ඔහට 'ආයුෂ්මත් තෙම පළමුව චිත්‍ය පිරිවහන්නා' යි කියන්නෝ වෙති. ඔහට මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මේ කරුණු පස කමා කෙරෙහි සලකා බලා අන්‍යයා වොදනා කළයුත්තේ යි.

16. වොදකෙන හතොත භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන කති ධම්මෙ අජ්ඣිත්තං උපට්ඨාපෙඤා පරො වොදෙතඤ්ඤාති?

වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣිත්තං උපට්ඨාපෙඤා පරො වොදෙතඤ්ඤා: කාලෙන චක්ඛාමි නො අකාලෙන: භූතෙන චක්ඛාමි නො අභූතෙන සංඝෙන චක්ඛාමි නො ඵරුසෙන. අත්ථසංභිතෙන චක්ඛාමි නො අනත්ථ සංභිතෙන. මෙත්තචිත්තො චක්ඛාමි නො දෙසන්තරොති. වොදකෙනුපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣිත්තං උපට්ඨාපෙඤා පරො වොදෙතඤ්ඤාති.

17. අධම්මවොදකස්ස හතොත භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි විපට්ඨසාරො උපදභාතඤ්ඤාති?

අධම්මවොදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාභාකාරෙහි විපට්ඨසාරො උපදභාතඤ්ඤා: අකාලෙන ආයසමා වොදෙයි නො කාලෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරාය, අභූතෙනායසමා වොදෙයි නො භූතෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරාය, ඵරුසෙනායසමා වොදෙයි නො සංඝෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරාය, අනත්ථසංභිතෙනායසමා වොදෙයි නො අත්ථසංභිතෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරාය, දෙසන්තරො ආයසමා වොදෙයි නො මෙත්තචිත්තො. අලං තෙ විපට්ඨසාරායාති. අධම්මවොදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාභාකාරෙහි විපට්ඨසාරො උපදභාතඤ්ඤා: තං කීස්ස හෙතු? යරං න අනෙකෙසි භික්ඛු අභූතෙන වොදෙතඤ්ඤා මංකෙසෙය්‍යාති.

18. අධම්මවුද්දිතකස්ස¹ පන හතොත භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි අවිපට්ඨසාරො උපදභාතඤ්ඤාති?

අධම්මවුද්දිතකස්ස¹ උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාභාකාරෙහි අවිපට්ඨසාරො උපදභාතඤ්ඤා, අකාලෙනායසමා වුද්දිතො නො කාලෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරාය,² අභූතෙනායසමා වුද්දිතො නො භූතෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරාය. ඵරුසෙනායසමා වුද්දිතො නො සංඝෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරාය³. අනත්ථසංභිතෙනායසමා වුද්දිතො නො අත්ථසංභිතෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරාය.³ දෙසන්තරොනායසමා වුද්දිතො නො මෙත්ත චිත්තෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරායාති. අධම්මවුද්දිතකස්ස¹ උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාභාකාරෙහි අවිපට්ඨසාරො උපදභාතඤ්ඤාති.

1. අධම්මවුද්දිතකස්ස - මජ්ඣං.

2. විපට්ඨසාරාය - මජ්ඣං.

3. අලං තෙ අවිපට්ඨසාරාය - මජ්ඣං, උංගං.

වහන්ස, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කෙතෙක් ධර්ම තමා තුළ එළවා (පිහිටුවා ගෙන) අන්‍යයා වොදනා කළයුතු ද? යි.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කරුණු පසක් තමා තුළ එළවා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු: (එනම්) නො කල්හි නොව සුදුසු කල්හි කියන්නෙමි, අසත්‍යයෙන් නොව සත්‍යයෙන් කියන්නෙමි. රථ වචනයෙන් නොව මොළොක් වදනින් කියන්නෙමි. කරුණු ඇසුරු නො කිරීමෙන් නොව කරුණු ඇසුරු කිරීමෙන් කියන්නෙමි, දුෂ්ට සිතින් නොව මෙන් සිත් ඇති ව කියන්නෙමි යි, උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් මේ කරුණු පස තමා තුළ එළවා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු යි.

17. වහන්ස, අධම්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට කෙතෙක් අයුරෙකින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, අධම්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට පස් අයුරෙකින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු: (එනම්) ආයුෂ්මත් තෙම නො කල්හි වොදනා කෙළේ ය. සුදුසු කල්හි නොවේ. (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම අභූතයෙන් වොදනා කෙළේ ය. සත්‍යයෙන් නො වේ. (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම රථ වදනින් වොදනා කෙළේ ය. මොළොක් වදනින් නො වේ. (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම කරුණු ඇසුරු නො කොට වොදනා කෙළේ ය. කරුණු ඇසුරු කොට නො වේ. (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි, දුෂ්ට සිත් ඇති ව ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කෙළේ ය. මෙන් සිත් ඇති ව නො වේ. (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි (යනුයි). උපාලි, අධම්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට මේ පස් අයුරින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු. ඒ කවර හෙයින් යත්: යම්යේ අත් මහණෙකුදු අභූතයෙන් වොදනා කළයුතු ය' යි නො හඟින්නේ ද (එහෙයින්).

18. වහන්ස, අධම්මයෙන් වොදනා කරනු ලැබූ මහණහට කෙතෙක් අයුරෙකින් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, අධම්මයෙන් වොදනා කරනු ලැබූ මහණහට පස් අයුරෙකින් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු: ආයුෂ්මත් තෙම අකාලයෙහි වොදනා කරනු ලැබී ය. සුදුසු කාලයෙහි නො වේ. (එය) තොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම අභූතයෙන් වොදනා කරනු ලැබී ය. සත්‍යයෙන් නො වේ. (එය) තොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. රථ වදනින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරනු ලැබී ය, මොළොක් වදනින් නො වේ. (එය) තොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. කරුණු ඇසුරු නො කොට ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරනු ලැබී ය. කරුණු ඇසුරු කොට නො වේ (එය) තොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. දුෂ්ට සිතින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරනු ලැබී ය. මෙන් සිතින් නො වේ. (එය) තොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණ වේ යැ යි. උපාලි, අධම්මයෙන් වූදිත වූ මහණහට මේ පස් අයුරින් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු යි.

19. ධම්මවොදකස්ස හනොන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති?

ධම්මවොදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො: කාලෙනායස්මි වොදෙයි නො අකාලෙන, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය. භූතෙනායස්මි වොදෙයි නො අභූතෙන, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය. සංකේතෙනායස්මි වොදෙයි නො ඵරුසෙන, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය. අත්ඨසංභිතෙනායස්මි වොදෙයි නො අනත්ඨසංභිතෙන, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය. මෙත්තවිත්තො ආයස්මි වොදෙයි නො දෙසනතරො, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරායාති. ධම්මවොදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො. තං කිස්ස හෙතු? යථා අදෙඤ්ඤපි භික්ඛු භූතෙන වොදෙතබ්බො මඤ්ඤයාති.

20. ධම්මවුද්ධකස්ස¹ පන හනොන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති?

ධම්මවුද්ධකස්ස උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො: කාලෙනායස්මි වුද්ධො නො අකාලෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය. භූතෙනායස්මි වුද්ධො නො අභූතෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය, සංකේතෙනායස්මි වුද්ධො නො ඵරුසෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය. අත්ඨසංභිතෙනායස්මි වුද්ධො නො අනත්ඨසංභිතෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය. මෙත්තවිත්තෙනායස්මි වුද්ධො නො දෙසනතරෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරායාති. ධම්මවුද්ධකස්ස¹ උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති.

21. වොදකෙන හනොන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන කතිධම්මෙ අජ්ඣාතං මනසිකරිතො පරො වොදෙතබ්බොති?

වොදකෙනුපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣාතං මනසිකරිතො පරො වොදෙතබ්බො: කාරුඤ්ඤානා භිතෙසිතා අනුකම්පතා² ආපත්තිවුට්ඨානතා විනයපුරෙස්සාරතාති. වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣාතං මනසිකරිතො පරො වොදෙතබ්බොති.

1. ධම්මවුද්ධකස්ස - මෙසං.

2. අනුකම්පිතා - මෙසං.

19. වහන්ස, ධර්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට කෙතෙක් අයුරෙකින් නොවිපිළිසර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, ධර්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට පස් අයුරෙකින් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු: ආයුෂ්මත් තෙම සුදුසු කාලයෙහි වොදනා කෙළේ ය, නො කල්හි නො වේ, (එය) තොපට නොවිපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම සත්‍යයෙන් වොදනා කෙළේ ය, අසත්‍යයෙන් නො වේ, (එය) තොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. මොළොක් වදනින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කෙළේ ය රථ වදනින් නො වේ, (එය) තොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම කරුණු ඇසුරු කොට වොදනා කෙළේ ය, කරුණු නො ඇසුරු කොට නො වේ, (එය) තොපට නොවිපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම මෙත්සිතින් වොදනා කෙළේ ය, දුෂ්ටසිතින් නො වේ, (එය) තොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණ වේ යි. උපාලි, ධර්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට මේ පස් අයුරෙන් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු. ඒ කවර හෙයින් ද, යම්සේ අතික් මහණෙකුදු භූතයෙන් වොදනා කළයුතු යැ' යි සිතන්නේ ද එහෙයිනි.

20. වහන්ස, ධර්මයෙන් වුදිත මහණහට කෙතෙක් අයුරෙකින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, ධර්මයෙන් වුදිත මහණහට පස් අයුරෙකින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු: ආයුෂ්මත් තෙම සුදුසු කාලයෙහි වොදනා කරන ලද අකාල-යෙහි නො වේ, (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම සත්‍යයෙන් වොදනා කරන ලද, අසත්‍යයෙන් නො වේ, (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම මොළොක් වදනින් වොදනා කරන ලද, රථ වදනින් නො වේ, (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. කරුණු ඇසුරු කොට ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරන ලද, කරුණු නො ඇසුරු කොට නො වේ, (එය) තොපට විපිළිසර. පිණිස පමණි. මෙත්සිතින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරන ලද, දුෂ්ට සිතින් නො වේ. (එය) තොපට විපිළිසර පිණිස පමණි යි. උපාලි, ධර්මයෙන් වුදිත මහණහට මේ පස් අයුරින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු යි.

21. වහන්ස, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කෙතෙක් ධර්ම තමා තුළ මෙනෙහි කොට අන්‍යයා වොදනා කළයුතු ද? යි.

උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කරුණු පසක් තමා තුළ මෙනෙහි කොට අන්‍යයා වොදනා කළ යුතු: කරුණාවත් බව, හිත කැමැති බව, අනුකම්පා ඇති බව, ඇවිත් නඟා සිටුවන බව, විනය පෙරටු කොට ඇති බව (යන පස යි.) උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් මේ කරුණු පස තමා තුළ මෙනෙහි කොට අන්‍යයා වොදනා කළයුතු යි.

වුද්දිතකෙන' පන හතෙත භික්ඛුනා කතීසු ධම්මෙසු පතිට්ඨා තබ්බනති?

වුද්දිතකෙනුපාලි භික්ඛුනා දව්සු ධම්මෙසු පතිට්ඨාතබ්බං: සමෙව ච අකුපෙස වාති.

දුතිය භාණ්ඩාරං.

පාතිමොක්ඛධම්පනකඛ්ඤාකං නවමං.

ඉමමි බෙධකෙ වස්ථු තිංස,

තස්සුද්දනං:

1. උපොසමො යාවතීකං පාපභික්ඛු න නිකම්ඵ මොග්ගලානෙන නිවුත්ථො අවජරියං ජිනසාසනෙ
2. නිනෙතානුපුබ්බසික්ඛා ච ධීතධම්මා නාතික්ඛම¹ කුණ්ටුකඛ්පති සබ්බො සවනතියො ජහනති ව.
3. සවනති පරිනිබ්බනති එකරස විමුක්ති ච බහු ධම්මවිතයොපි භූතධාරියසුග්ගලා.
4. සමුද්දං උපමං කත්වා වාචෙසි සාසනෙ ගුණං උපොසමෙ පාතිමොක්ඛං න අමෙත කොච ජානාති.
5. පටිගච්චෙව උජ්ඣන්ති එකො දො තිණි චක්ඛාරි පඤ්ච ජ සක්ඛ ච අට්ඨ නව ච දසමානි ව.
6. සීල ආචාර දිට්ඨි ච ආර්ථි ච තුභාගිකෙ² පාරාජිකං ච සබ්බාදි පාචික්ඛ පාටිදෙසති.
7. දුක්ඛං පඤ්චාගෙසු සීලාචාර විපක්ඛි ච අකතාය කතාය ච ජ භාගෙසු යථාචිධි.
8. පාරාජිකඤ්ච සබ්බාදි ධුලල පාචික්ඛයෙන ච පාටිදෙසනීයකෙඤ්ච දුක්ඛං ච දුක්ඛාසිතං.
9. සීලාචාරවිපක්ඛි ච දිට්ඨි ආර්ථි විපක්ඛි යා ච අට්ඨා කතාකතෙ තෙතෙතා සීලාචාර දිට්ඨියා
10. අකතාය කතාය පි කතාකතාය මෙව ච එවං නවච්චා වුක්ඛා යථාභූතෙන ඤායතො.⁴
11. පාරාජිකො විපක්ඛතො පවිට්ඨාතො තරෙව ච උපෙති පවිට්ඨාති පවිට්ඨ දුතකරා ච යා.

1. වුද්දිතෙත - මිඡසං.

2. නාතික්ඛම - මිඡසං.

3. තුභාගිකෙ - භාගා.

4. ජානතා - භාගා.

වහන්ස, වොදනා කරන ලද මහණහු විසින් කෙතෙක් ධර්මයන්හි පිහිටියයුතු ද? යි

උපාලි, වොදනා කරන ලද මහණහු විසින් සත්‍යය, නො කීපෙනසුලු බව යන දෙකරුණෙහි පිහිටියයුතු යි.

දෙවැනි බණවර

නවවැනි පාතිමොක්ඛධම්පන ව්‍යධක යි.

මේ ව්‍යධකයෙහි වස්තු තිසකි.

එහි උඤ්ඤාය:

1. උපපාසථය, බාහුවෙන් ගෙන බැහැර කරන තෙක් පවිටු මහණ නො නික්මීම, මුගලන් තෙරුන් විසින් බැහැර කිරීම. ජින ශාසනයෙහි ආශ්වාය්‍යධර්ම,
2. අනුප්‍රබන්ධන, අනුප්‍රබන්ධිකඛා, ධීතධම්ම, නාතිකමන, සඛ්ඛයා කුණපයන් (දුශ්ශීල භික්ෂූන්) බැහැර කිරීම, මහානදීන් (ස්වකීය නම්ගොත්) අත්හැරීම,
3. මහමුද්‍රදට ගංගා ගැලීම නිසා (අඩුවැඩි බවක් නොවීම) භික්ෂූන් පිරිනිවීම, විමුක්තිරස නම් වූ එකරසය ධර්මවිනයෙහි බහුල බව, මහාභූත අශ්වාය්‍යපුද්ගල,
4. සමුද්‍ර උපමා කොට සාසනයෙහි ගුණ ප්‍රකාශ කිරීම, උපපාසථයෙහි පාමොක් උදෙසීම, අප කිසිවකු නො දනිති යි සිතීම,
5. පෙරාතුව මැ හෙළා දැකීම, එකේ පටන් දහය තෙක් දැහැමි නො දැහැමි පාමොක් තැබීම,
6. සීල, ආචාර, දිට්ඨි, ආජීව යන විපක්ඛ සතර (අමුලික) පාරාජිකා සඛ්ඛාදිසෙස, පාචික්ඛිය, පාච්චෙසනිය,
7. දුක්ඛට යන පඤ්ඤාගය, අකත, කත වශයෙන් පිළිවෙළින් සවැදැරැමි වූ සීල, ආචාර, දිට්ඨි විපක්ඛි,
8. පාරාජිකා, සඛ්ඛාදිසෙස, චූලලච්චය, පාචික්ඛිය, පාච්චෙසනිය, දුක්ඛට දුක්ඛාසිත ද,
9. අකත, කත වශයෙන් අට වැදැරැමි වූ සීල, ආචාර, දිට්ඨි, ආජීව විපක්ඛි, එසේ ම ඒ සීල, ආචාර, දිට්ඨි විපක්ඛි,
10. කත, අකත, කතාකත වශයෙන් න්‍යායානුකූල ව නවවිධ වීම ද,
11. පාරාජික, විපක්ඛන පච්චිකමාන, එසේම උපෙතුය (සමගියට පැමිණීම), පච්චාදන කරා ය,

12. සිලාවාර විපත්ති ව යථා දිට්ඨිවිපත්තියා
දිට්ඨසුතපරිසඞ්ඛි දසධා තං විජානාම.¹
13. භික්ඛු විපක්ඛති භික්ඛුං අඤ්ඤා වාරො වායෙනාං²
සුඥො ව තස්ස අක්ඛාති පාතිමොක්ඛං යථෙති සො.
14. චූට්ඨාති අනතරායෙන රාජවොරගුදකා ව,
මනුස්ස අමනුස්සා ව වාළ සිරිංසපඨ්වග්ගමං³
15. දසනාමඤ්ඤතරෙන තඤ්ඤං අඤ්ඤතරෙසු වා
ධම්මිකාධම්මිකා වෙව යථා මග්ගෙන ජානාම.⁴
16. කාලගුත්තස්සඤ්ඤිතං ලභිස්සාමි හවිස්සති
කායවාචසිකා මෙතො බාහුසච්චං උභයානි.
17. කාලගුතෙන සංචෙහන අත්තමෙත්තෙන වොදයෙ
විසංචිසාරධම්මෙන තථා වාචා විනොදයෙ.
18. ධම්මවොද චූදිතස්ස විනොදෙති විසංචිසාරො
කරුණා භික්ඛානුකම්පි චූට්ඨානපුරෙක්ඛාරතා.
19. වොදකස්ස පටිපත්ති සම්බුඥාන පකාසිතා
සචෙව වෙව අකුප්පො ව චූදිතස්ස ව ධම්මතාති.

1. විජානාම - මජ්ඣං.

2. වායෙනං - මජ්ඣං.

3. සිරිසපඨ්වග්ගමං - මජ්ඣං.

4. ජානාම - මජ්ඣං.

12. සීල, ආචාර, දිට්ඨි, විපක්ඛන්ගේ දිට්ඨ සුභ පරිසංඛිත වශයෙන් ඒ දසාකාරය දනගනිවු,
13. මහණ, පාරාජිකාවට පැමිණි මහණකු දැකීම, අනිකකු හෝ ආරොචනය කිරීම, ඔහු හෝ නමා ම දැන්වීම ඇති කල්හි පාමොක් උදෙසීම බහා තැබීම වේ.
14. රාජ, චෝර, අග්නි, උදක, මනුෂ්‍ය, අමනුෂ්‍ය, වාළ, සිරිංසප, ජීවිතබ්‍රහ්මවරිය යන දස අන්තරායන් ඇති කල්හි සංඝයා තැඟි සිටීම,
15. දසවිධ අන්තරාය ඇති කල්හි ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයක හෝ (විනිශ්චය කිරීම) දහැමි, නො දහැමි පාමොක් තැබීම ද ක්‍රමයෙන් දන්නේ ය.
16. කාල, භූත, අත්ථයංහිත, (පණ්ණ භික්ෂුන්) ලැබීම. (දෙස් කියන්නන්) ඇතිවීම, කායසමාවාර, වච්ඡමාවාර, මෙතඤ්ඤා, බහුශ්‍රුත බව, උභයප්‍රාතිමොක්ඛය ප්‍රඥා බව,
17. කාල, භූත, සංඝ, මෙතඤ්ඤා යන කරුණු අනුව වොදනා කිරීම, දහැමි නො දහැමි වශයෙන් විපිළිසර ඇතිවීම, එසේ ම වචනයෙන් විපිළිසර දුරු කිරීම,
18. දහැමි වොදක වූදිතයන්ගේ විපිළිසර දුරු කිරීම, කරුණාව, භිතෙමි බව, ඇවිත් නහා සිටුවීම පෙරටු කොට ඇති බව (යන කරුණු)
19. වොදකගේ පිළිවෙත් බව ද, සත්‍යය හා නො කිසිම වූදිතගේ ධර්මතා බව ද සමබුද්ධන් විසින් වදාන ලද්දේ යි.

10. හික්මුනිකවැඩකං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධෝ හගවා සකෙකසු විහරති කපිල-
වත්තියමී. නිග්‍රොධාරාමෙ. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන
හගවා තෙනුපසඬකමී උපසඬකමිඤ්ඤා හගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එක-
මන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී
හගවන්තං එතදවොච: “සාධු හන්තෙ ලභෙය්‍ය මාතුගාමො
තථාගතපථවෙදිනෙ ධම්මචිත්තයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.”

“අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස තථාගතපථවෙදිනෙ
ධම්මචිත්තයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජා”ති.

දුතියමි ඛො මහාපජාපතී ගොතමී හගවන්තං එතදවොච:
“සාධු හන්තෙ ලභෙය්‍ය මාතුගාමො -පෙ- පබ්බජ්ජන්ති”.

“අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස -පෙ- පබ්බජ්ජා”ති.

තතියමි ඛො මහාපජාපතී ගොතමී හගවන්තං එතදවොච:
“සාධු හන්තෙ ලභෙය්‍ය මාතුගාමො තථාගතපථවෙදිනෙ ධම්මචිත්තයෙ
අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”.

“අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස තථාගතපථවෙදිනෙ
ධම්මචිත්තයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජා”ති.

අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී “න හගවා අනුජානාති මාතු-
ගාමස්ස තථාගතපථවෙදිනෙ ධම්මචිත්තයෙ අගාරස්මා අනගාරියං
පබ්බජ්ජන්ති” දුක්ඛි දුම්මනා අසපුච්චි රුද්ධානා හගවන්තං අභිවා-
දෙඤ්ඤා පදකම්මං කඤ්ඤා පක්ඛාමි. අථ ඛො හගවා කපිලවත්තියමී
යථාභිරන්තං විහරිඤ්ඤා යෙන වෙසාලි තෙන වාරිකං පක්ඛාමි.
අනුපුබ්බන්ත වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලි තදවසරි, තත්‍ර සුද-
හගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කුටාගාරසාලායං.

10. හික්බුති බන්ධනය.

1. එ සමයෙහි වනාහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ශාක්‍ය රටෙහි කිඹුල්වත් නුවර අසල නුගඅරමෙහි වැඩ වසනසේක. එ කලා මහාප්‍රජාවකි ගෞතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියා ය. එළඹ ඔබ වැද එක් පසෙක සිටියා ය. එක් පසෙක සිටියා වූ මහාප්‍රජාවකි ගෞතමී තොමෝ “වහන්ස, තථාගතයන් වහන්සේ දැන වදළ දහම් ව්‍යාප ඇති සස්තෙහි මාගමද ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනවැ”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස් පැවැසුවා ය.

“ගෞතමීනි, කම් නැත. තථාගතයන් දැන හෙළි කළ සස්තෙහි ගිහිගෙන් නික්ම මාගමක්හු පැවිදි වනු ඔබට රිසි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

දෙවෙනි වරද මහාප්‍රජාවකි ගෞතමී තොමෝ ... වහන්ස, මාගම ... පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනවැ”යි කීවා ය.

“ගෞතමීනි, කම් නැත ... මාගමක්හු පැවිදි වනු ඔබට රිසි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

තෙවෙනි වරද මහාප්‍රජාවකි ගෞතමී තොමෝ වහන්ස, මාගම පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනවැ”යි කීවා ය.

“ගෞතමීනි, කම් නැත. තථාගතයන් දැන හෙළි පෙහෙළි කළ සස්තෙහි මාගමක පැවිදිවනු ඔබට රිසි නො වේවා” යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

ඉක්බිති මහාප්‍රජාවකි ගෞතමී “මාගමට ගිහිගෙන් නික්ම තථාගත ප්‍රවිදිත සස්තෙහි පැවිද්ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො අනුදන්තා සේකැ”යි දුක් ඇත්තී, දෙමනස් ඇත්තී, කදුළුපිරි මුහුණ ඇත්තී හඬමින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදූකුණු කොට නික්මගියා ය. එයට පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කිඹුල්වත්හි කැමැති තාක් වැස විසල්පුර බලා නික්මැ සැරිසරා වැඩිසේක. පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනාසේක්, විසල් පුරට පැමිණවදළසේක. එ කලා වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර මහවෙතෙහි කුළාරහල්හි වැඩ වසනසේක.

අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී කෙසෙ ඡෙදපෙඤා කාසායානී වජ්ඣානී අවජාදෙතවා සම්මතානි සාකියානීනි සද්ධිං යෙන වෙසාලි තෙන පකාමී. අනුපුබ්බෙන යෙන වෙසාලි මහාවිතං කුටාගාරසාලා තෙනුපසඤ්ඤාමි. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී සුනෙහි පාදෙහි රජොකිණ්ණිකා ගතෙනා දුක්ඛි දුමමනා අසුමුඛි රුදමානා බහිද්ධාර කොට්ඨකෙ අට්ඨාසි අද්දසා ඛො ආයසමා ආනන්දෙ මහාපජාපතීං ගොතමී. සුනෙහි පාදෙහි රජොකිණ්ණිකා ගතෙනා දුක්ඛිං දුමමනං අසුමුඛිං රුදමානං බහිද්ධාරකොට්ඨකෙ ධීතං, දිසවාන මහාපජාපතීං ගොතමී. එතදවොච: “කිංසු තථ. ගොතමී සුනෙහි පාදෙහි රජො කිණ්ණිකා ගතෙනා දුක්ඛි දුමමනා අසුමුඛි රුදමානා බහිද්ධාර කොට්ඨකෙ ධීතා”ති. “තථා හි පත භතෙන ආනන්ද න භගවා අනුජානානි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.”

2. තෙන හි තථ. ගොතමී මුහුත්තං ඉධෙව තාව හොති, යාවාහං භගවන්තං යාවාමි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්ම විනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.

අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතවා භගවන්තං අභිවාදෙතවා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසීතො ඛො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච: එසා භතෙන මහාපජාපතී ගොතමී සුනෙහි පාදෙහි රජො කිණ්ණිකා ගතෙනා දුක්ඛි දුමමනා අසුමුඛි රුදමානා බහිද්ධාරකොට්ඨකෙ ධීතා “න භගවා අනුජානානි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”, සාධු භතෙන උභෙය්ස මාතුගාමො තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.

“අලං ආනන්ද මා තෙ රුච්ඡි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජා”ති.

දුතියමි ඛො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච: “සාධු භතෙන උභෙය්ස මාතුගාමො -පෙ- පබ්බජ්ජන්ති.

“අලං ආනන්ද මා තෙ රුච්ඡි මාතුගාමස්ස -පෙ- පබ්බජ්ජා”ති.

තතියමි ඛො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච: සාධු භතෙන උභෙය්ස මාතුගාමො -පෙ- පබ්බජ්ජන්ති.

අලං ආනන්ද මා තෙ රුච්ඡි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජා”ති.

එ කල මහාප්‍රජාපති ගෞතමී කෙහෙ සිදුවා කසාවත් හැර බොහෝ ශාක්‍යස්ත්‍රීන් කැටුව විසල්පුර බලා නික්මියා ය. පිළිවෙළින් ගොස් විසල්පුර මහවෙතෙහි කුළාරහලට එළඹියා ය. එක්කිනි මහාප්‍රජාපති ගෞතමී ඉදිමුණු පයින් යුතුවී වැඩි ගතින් යුතු වැ දුක් ඇත්තී දෙමනස් ඇත්තී කඳුළු පිරි මුහුණ ඇත්තී හඬමින් බිහිදෙරකොටුයෙහි සිටියා ය. එසේ සිටුවා ප්‍රජාපති ගෞතමීය ආනතු තෙරණුවෝ දුටුවාහ. දැක “ගෞතමීනි, කවර හෙයින් තෙපි ඉදිමැගිය පයින් යුතුවී වැඩි ගතින් යුතුව දුක් ඇත්තෝ, දෙමනස්, ඇත්තෝ, කඳුළු පිරි මුහුණැත්තෝ හඬන්නෝ මේ බිහි දෙරකොටුයෙහි සිටිවු ද?”යි විචාළාහ. “ආනතුයන් වහන්ස, එසේ මැ යැ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගමට ගිහිගෙන් නික්ම තරාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි පැවිදි වන්නට නො අනුදන්නා සේකැ”යි ඔ කීවා ය.

2. එසේ වී නම් ගෞතමීනි, මා මාගමට ගිහිගෙන් නික්මැ තරාගතප්‍රවිදින සස්තෙහි පැවිද්දට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට යාවිකු කොට එන තෙක් තව මොහොතක් මෙහි ම පොරොත්තු වන්නැ”යි අනද තෙරණුවෝ වදළහ.

එක්කිනි ආනතු තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා වැඩියාහ. වැඩ ඔබ වැර පසෙක උන්හ. පසෙක හුන් ආනතු තෙරණුවෝ “වහන්ස මේ මහාප්‍රජාපති ගෞතමී ඉදිමුණු පයින් දුලි වැඩි ගතින් යුතුවැ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගමට තරාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්දට නො අනුදන්නාසේකැ”යි දුක් ඇත්තී දෙමනස් ඇත්තී, කඳුළුපිරි මුහුණ ඇත්තී හඬමින් සිටියා වෙයි. වහන්ස, මාගම තරාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනැවැ”යි වදළහ.

“කම් නැත අනදයෙනි, මාගමට ගිහිගෙන් නික්මැ තරාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි පැවිද්ද නොපට රිසි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

දෙවෙනි වර ද අනද තෙරණුවෝ “වහන්ස, මාගම පැවිද්ද ... ලබන්නී නම් මැනැවැ”යි වදළහ.

“අනදයිනි, මාගමට ... පැවිද්ද නොපට රිසි නො වේවා”යි වදළ සේක.

තෙවෙනි වර ද ආනතු තෙරණුවෝ “වහන්ස, මාගම ... පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනැවැ”යි වදළහ.

“ආනතුයිනි, මාගමට ... පැවිද්ද නොපට රිසි නො වේවා”යි (තෙවෙනි වර ද) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළහ.

අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ “න හගවා අනුජානාති මාතු ගාමස්ස තථාගතපථවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජං යනත්තාහං අසොකෙන පරියායෙන හගවන්තං යාවෙය්‍යං මාතුගාමස්ස තථාගතපථවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ හගවන්තං එතදවොච: “හඬෙබ්බා තු ඛො හන්තො මාතුගාමො තථාගතපථවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතවා යොනාපක්ඛිඵලං වා සකදගාමීඵලං වා අනාගාමීඵලං වා අරහත්තං වා සච්ඡිකාතුන්ති”?

“හඬෙබ්බා ආනන්ද මාතුගාමො තථාගතපථවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතවා යොනාපක්ඛිඵලමපි සකදගාමී ඵලමපි අනාගාමී ඵලමපි අරහත්තමපි සච්ඡිකාතුන්ති”.

“යචෙ හන්තො හඬෙබ්බා මාතුගාමො -පෙ- අරහත්තමපි සච්ඡිකාතුං බහුපකාරා හන්තො මහාපජාපතී ගොතමී හගවන්තො මාතුච්ඡා ආපාදිකා පොසිකා ධීරස්ස දුඛිකා හගවන්තං ජනෙත්තියා කාලකතාය ඵසොකං පායෙසි. සාධු හන්තො ලභෙය්‍ය මාතුගාමො තථාගතපථවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”.

3. “යචෙ ආනන්ද මහාපජාපතී ගොතමී අට්ඨ ගරුධමෙම පටිගණනාති සාවස්සා හොතු උපසම්පදා.

වස්සසතුපසම්පන්නාය භික්ඛුනියා තද්ගුපසම්පන්නස්ස භික්ඛුනො අභිවාදනං පට්ටුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං යාමීචිකමං කාතබ්බං. අයමපි ධම්මො සසක්තවා ගරුකත්වා මානෙතවා පුප්පෙතවා යාවජීවං අනතික්කමතීයො.

න භික්ඛුනියා අභික්ඛුතො ආවාසෙ වස්සං වසිතබ්බං, අයමපි ධම්මො-පෙ-යාවජීවං අනතික්කමතීයො.

අනවද්ධමායං භික්ඛුනියා භික්ඛුසංඛිතො දො ධම්මො පටිවාසිං-සිතබ්බා: උපොසථපුච්ඡකඤ්ඤා ඔවාදුපසංඛිතමනඤ්ඤා. අයමපි ධම්මො -පෙ- යාවජීවං අනතික්කමතීයො.

වස්සං වුක්ඛාය භික්ඛුනියා උහන්තො සංඛිතං තිභි යානෙහි පචාරෙතබ්බං: දිට්ඨොන වා සුතෙන වා පරිසංඛිතාය වා. අයමපි ධම්මො -පෙ-යාව ජීවං අනතික්කමතීයො.

ගරුධමමං අජ්ඣාපනනාය භික්ඛුනියා උහන්තො සංඛිතං පකං-මානන්තං චරිතබ්බං, අයමපි ධම්මො -පෙ- යාවජීවං අනතික්කමතීයො.

දො වස්සානි ඡස්ස ධම්මස්ස සිකතිකසිකංය සිකම්මානාය උහන්තො සංඛිතං උපසම්පදා පරිඥෙසිතබ්බා, අයමපි ධම්මො -පෙ- යාවජීවං අනතික්කමතීයො.

එකල ආනන්ද තෙරණුවෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගමට ගිහිගෙන් නික්මූ තථාගතප්‍රවීදිත ශාසනයෙහි පැවිද්ද නො අනුදන්නාසේක. අන් වටා මහෙකිනුත් මාගමට ගිහිගෙන් නික්මූ තථාගතප්‍රවීදිත සස්තෙහි පැවිද්ද යදනෙම නම් මැනැවැ”යි සිතූහ. ඉක්බිති ආනන්ද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “වහන්ස, මාගම ගිහිගෙන් නික්ම තථාගතප්‍රවීදිත සස්තෙහි පැවිදි වූ සොටත්පල හෝ සෙදගැමිපල හෝ අනගැමිපල හෝ රහත්පල හෝ පසක් කරන්නට භව්‍ය ද?” (හැකි ද?) යි විචාළහ.

“අනඳයෙනි, මාගම ගිහිගෙන් නික්මූ තථාගතප්‍රවීදිත ශාසනයෙහි පැවිදි වූ සොටත්පල සෙදගැමිපල අනගැමිපල රහත්පල පසක් කරන්නට භව්‍ය යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“වහන්ස, මාගම ... රහත්පල පසක් කරන්නට භව්‍ය වේ නම් ... වහන්ස මහාප්‍රජාවකි ගෞතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට (කළ) බොහෝ උපකාර ඇත්තී ය, කුඩා මැණියෝ ය, ආපාදිකා යැ, වැඩු යැ, පොෂණය කළ තැනැත්තී ය, කීරි දුන් තැනැත්තී ය, මව කළුපිය කළ කළුහි සිය තනයෙන් කිරි පෙවුවා ය. වහන්ස, මාගම ගිහිගෙන් නික්ම තථාගතප්‍රවීදිත ශාසනයෙහි පැවිද්ද ලබන්නී නම් යෙහෙකැ”යි අනඳ තෙරණුවෝ වදාළහ.

3. “අනඳයෙනි, මහාප්‍රජාවකි ගෞතමී ගරු දහම් අටක් පිළිගන්නී නම්, එය ම ඇයගේ උපසම්පන්නී වේවා. මේ ඒ ගරු දහම් අට ය:

උපසපත් වූ සියක් වස් වූ මෙහෙණ වීසින් එදවස් උපසපත් වූ මහණහට වැදුම දක හුනස්නෙන් නැඟී සිටීම දෙහොත් මුදුන් තබා නැමදීම යාමීටි කර්මය නිසිවත් කළයුතු. මේ දහම ද සකසා ගරු කොට බුහුමන් කොට පුද යවිදිව නො ඉක්මැ රැක්කයුතු.

මෙහෙණ වීසින් හිඤ්ඤා නැති ගමෙකැ වූ ආවාසයෙකැ වස් නො විසියැයුතු. මේ දහම ද ... යවිදිව නො ඉක්මියැයුතු.

අඛමසක් පාසා මෙහෙණ වීසින් බික්සහන කෙරෙන් පොහෝ විවාරීම ද ඔවා ලබනුවස් එළැඹීම ද යන දෙ දහම අපෙක්ෂා කළ යුතු. මේ දහම ද ... යවිදිව නො ඉක්මියැයුතු.

වස් වූසු මෙහෙණ වීසින් හිඤ්ඤා හිඤ්ඤාණී යන දෙසහ පිරිස්හි ම දුටු දැයින් ඇසු දැයින් සැකකළ දැයින් යන තුන් දැයින් පැවැරියයුතු. මේ දහම ද ... යවිදිව නො ඉක්මියැයුතු.

ගරු ඇවැත් අවන් මෙහෙණ වීසින් දෙ සහන කෙරෙහි පක්ෂ මානන පිරියැයුතු. මේ දහම ද ... යවිදිව නො ඉක්මියැයුතු.

දෙ හවුරුද්දක් දහම් සයෙක්හි හික්වුණු සිබ ඇති හික්මෙන්නිය වීසින් දෙ සහන වෙතැ උපසප්‍රව්‍ය සෙවියැයුතු. මේ දහම ද ... යවිදිව නො ඉක්මියැයුතු.

න භික්ඛුනියා තෙනාවි පරියායෙන භික්ඛු අනෙකාසිකබ්බො පරිභාසිකබ්බො, අයමි ධම්මො - පෙ-අනාතිකමනියො.

අජ්ජකඥො ඔව්වො භික්ඛුනීනං භික්ඛුසු වචනපථො, අනො වථො භික්ඛුනං භික්ඛුනීසු වචනපථො, අයමි ධම්මො සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පුජෙත්වා යාවජිවං අනාතිකමනියො.

සචෙ ආනන්ද මහාපජාපති ගොතමී ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණොති සා'වසො හොති උපසම්පදා'ති.

අට්ඨො ආයසමා ආනන්දො හගවතො සත්තමෙ අට්ඨ ගරු ධම්මෙ උග්ගහෙත්වා යෙන මහාපජාපති ගොතමී තෙනුපසඩ්ධමි. උපසඩ්ධමිත්වා මහාපජාපති ගොතමී එතදවොච: "සචෙ ථො තං ගොතමී අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණොයොසි සා'ව තෙ හවිසසති උපසම්පදා.

වසසතූපසම්පන්නාය භික්ඛුනියා තදුපසම්පන්නසස භික්ඛුනො අභිවාදනං පච්චුට්ඨනං අසෘජිකමං සාමිථිකමං කාතබ්බං - පෙ-අජ්ජකඥො ඔව්වො භික්ඛුනීනං භික්ඛුසු වචනපථො, අනොවථො භික්ඛුනං භික්ඛුනීසු වචනපථො අයමි ධම්මො සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පුජෙත්වා යාවජිවං අනාතිකමනියො'".

සචෙ ථො තං ගොතමී ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණොයොසි "සාව තෙ හවිසසති උපසම්පදා'ති.

"සෙයාරාපි හතොත ආනන්ද ඉත්ථි වා පුරිසො වා දහරො යුවා මණ්ඩනකජාතිකො සිසං නහාතො උප්පලමාලං වා වසඤ්ඤ මාලං වා අතිමුක්ඛකමාලං වා ලභිත්වා උගොභි හතෙත්ති පටිගණහෙත්වා උක්ඛමඛො ධර්මමිං පතිට්ඨාපෙය්‍ය, එවමෙව ථො අහං හතොත ආනන්ද ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණොමි යාවජිවං අනාතිකමනියො'ති.

4. අට්ඨො ආයසමා ආනන්දො යෙන හගවා තෙනුපසඩ්ධමි. උපසඩ්ධමිත්වා හගවතො අභිවාදෙත්වා එකමනො නිසිදි. එකමනො නිසිනො ථො ආයසමා ආනන්දො හගවතො එතදවොච: පටිගණොති හතොත මහාපජාපතියා ගොතමියා අට්ඨ ගරුධම්මො උපසම්පන්නා හගවතො මාතුරියා'ති.

මෙහෙණ විසින් කිසිදු කරුණකින් මහණ තෙම ආක්‍රොශ පරිහව නො කළයුතු. මේ දහම ද.. යවදිව නො ඉක්මියැයුතු.

අද සිට ඉදිරියට මෙහෙණනට මහණුන් විසාහි (මෙසේ යව, මේ ද කරව ඇ විසින්) අණ දෙනු විසින් කරා මහ හවුරන ලද්දේය, මෙහෙණන් විසාහි මහණුනට කරා මහ නො හැවුරුණේය. මේ දහම ද සකසා ගුරු කොට බුහුමන් කොට පුද යවදිව නො ඉක්මියැයුතු ය.

අනදයෙනි, මහාප්‍රජාපති ගෞතමී මේ ගුරු දහම අට පිළිගනී නම් එය මැ ඇගේ උපසප්පව වන්නේ යැ'යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළේය.

එකල අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත මේ අට ගුරු දහම ඉගෙන මහාප්‍රජාපති ගෞතමීන් කරා එළැඹ, “ගෞතමීනි, ඉදින් තෙපි මේ ගුරු දහම අට පිළිගන්නාහු නම් එය ම තොපට උපසප්පව වන්නේ ය:

“උපසප්පවෙන් සිය වස් වූ ද මෙහෙණ විසින් එදවස් උපසපන් වූ මහණහට වැදිම දක හුනස්නෙන් නැති සිටිම, දෙහොක් මුදුන් තබා නැමැදිම, සාමීවී කර්මය කළයුතු ... අද සිට ඉදිරියට මෙහෙණනට මහණුන් විසාහි (මෙසේ යව, මේ ද කරව ආදීන්) අණ දෙනු විසින් කතාමහ හවුරන ලද්දේය. මෙහෙණන් විසාහි මහණුනට කතාමහ නො හැවුරුණේය. මේ දහම ද සකසා ගුරු කොට බුහුමන් කොට පුද යවදිව නො ඉක්මියැයුතු ය.

ගෞතමීනි, ඔබ මේ ගුරු දහම අට පිළිගන්නාහු නම්, එය ම තොපට උපසප්පව වන්නේ යැ'යි වදාළහ.

“ආනන්දයන් වහන්ස, කය සරසන සුලු කරුණ යොවුන් වියෙහි සිටි ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ඉස සොද නැගේ උපුල් මල්දමක් හෝ වසකික (සමන්) මල්දමක් හෝ අතිමුක්තක (යොහොඹ) මල්දමක් හෝ ලැබ දෙහොකින් පිළිගෙන උකාමාඛය වූ හිසෙහි පිහිටුවන්නේ ද ආනන්දයන් වහන්ස, එසේ ම මම මේ යවදිව නො ඉක්මියැයුතු ගුරු දහම අට පිළිගනිමි”යි ප්‍රජාපති ගෞතමී කීවා ය.

4. ඉක්බිති අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියහ. එළැඹ වැද පසෙක ඉදගන්හ. පසෙක හුන් අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මහාප්‍රජාපති ගෞතමීන් විසින් ගුරුදහම අට පිළිගැනිණ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සුළුමැණියන් ද උපසප්පව ලැබූහ”යි කීහ.

“සචෙ ආනතු මාලභිසා මාතුගාමො තථාගතපථවේදිනෙ ධම්මචිතයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජං, වීරධිතිකං ආනතු බ්‍රහ්මචරියං අහවිසස වසසසහසං සද්ධිමො තිට්ඨයා. යතො ච ඛො ආනතු මාතුගාමො තථාගතපථවේදිනෙ ධම්මචිතයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො නද්දති ආනතු බ්‍රහ්මචරියං වීරධිතිකං හවිසසති. පඤ්චවද්දති ආනතු වසසසතාති සද්ධිමො යසසති.

සෙය්‍යථාපි ආනතු යාති කාන්තී කුලාති බ්‍රහ්මචරියාති¹ අප-පුරිසකාති තාති පුප්පධංසියාති භොතති වොරෙහි කුමහසේන කෙහි, එවමෙව ඛො ආනතු යසමි ධම්මචිතයෙ ලහති මාතුගාමො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජං, න තං බ්‍රහ්මචරියං වීරධිතිකං භොති.

සෙය්‍යථාපි ආනතු සමපන්නො සාලිකෙකිනෙ සෙතට්ඨිකා නාම රොගජාති නිපතති, එවං තං සාලිකෙකිනං න වීරධිතිකං භොති. එවමෙව ඛො ආනතු යසමි ධම්මචිතයෙ ලහති මාතුගාමො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජං, න තං බ්‍රහ්මචරියං වීරධිතිකං භොති. සෙය්‍යථාපි ආනතු සමපන්නො උච්ඡුකෙකිනෙ මඤ්ජව්ඨිකා නාම රොගජාති නිපතති එවං තං උච්ඡුකෙකිනං න වීරධිතිකං භොති, එවමෙව ඛො ආනතු යසමි ධම්මචිතයෙ ලහති මාතුගාමො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජං න තං බ්‍රහ්මචරියං වීරධිතිකං භොති.

සෙය්‍යථාපි ආනතු පුරිසො මහතො තළාකස්ස පටිගලෙව්ඨා ආළිං බ්‍රහ්මචරියා, යාවදෙව උදකස්ස අනාතිස්සමනාය, එවමෙව ඛො ආනතු මයා පටිගලෙව්ඨිකාති හිකවුන්තං අට්ඨ ගරුධමො² පඤ්ඤානා යාවජිවං අනාතිස්සමනියා³ති.

හි කවුන්තං අට්ඨ ගරුධමො.

5. අට්ඨ ඛො මහාපජාපති ගොතමී යෙන හගවා තෙනුප-සධකමි. උපසධකමිතො හගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපති ගොතමී හගවන්තං එතදවොච: “කථාහමෙතො ඉමාසු සාකියාතිසු පටිපජ්ජාමි”ති.

අට්ඨ ඛො හගවා මහාපජාපති ගොතමී. ධම්මො කථාය සන්ද-සෙසසි සමාදපෙසි සමුකෙතපෙසි සමෙහංසෙසි. අට්ඨ ඛො මහාපජාපති ගොතමී හගවතා ධම්මො කථාය සන්දසසිතා සමාදරිතා සමුකෙතරිතා සමෙහංසිතා හගවන්තං අභිවාදෙතො පදකම්ණං කරවා පසකාමි. අට්ඨ ඛො හගවා එකමි නිදනෙ එකමි පකරණෙ ධම්මි. කථං කතො හිකවු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි හිකවෙ හිකවුහි හිකවුන්තො උපසායාදෙතනති”.

1. බ්‍රහ්මචරියා - මජ්ඣ.

2. පටිකලෙව්ඨිකා - මජ්ඣ.

3. අට්ඨගරුධමො - න. මජ්ඣ.

“අනදයෙනී, මාගම ගිහිගෙන් නික්මා තරාගතප්‍රවිදින ශාසන-
යෙහි පැවිද්ද නො ලද නම්, මේ සසුන් බබ්බර වීරස්ථිතික වන්නේ ය.
මේ ශාසන සද්ධර්මය හවුරුදු දහසක් සිටුනේ ය. අනදයෙනී, යම්
හෙයෙකින් මාගම ගිහිගෙන් නික්ම තරාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි
පැවිදි වූ ද එහෙයින් දැන් මේ සසුන් බබ්බර වීරස්ථිතික නො
වන්නේ ය. දැන් මෙතැන් සිට පන්සිය වසක් ම ශාසන සද්ධර්මය
සිටුනේ ය.

අනදයෙනී, යම්සේ බොහෝ ස්ත්‍රීන් ඇති ගණනින් අල්ප
පිරිමින් ඇති යම්කිසි කුල කෙනෙක් වෙත් ද ඒ කුලයෝ කළය
තුළු දල් වූ පහන් එළියෙන් බඩු සොරා ගන්නා සොරුන් විසින්
පහසුවෙන් මැඩලිය හෙත් ද අනදයෙනී, එසේම යම් සස්තනක
මාගම ගිහිගෙන් නික්මා පැවිද්ද ලබා ද එ සස්තන වීරස්ථිතික නො
වන්නේ ය.

අනදයෙනී, සම්පූර්ණ වූ හැල් කෙනෙක සෙතට්ඨිකා
නම් රොග විශේෂය වැදගති නම් මෙසේ කල ඒ හැල්
කෙන බොහෝ කල් නො පවතී ද, අනදයෙනී, එසේ ම
යම් සස්තනක මාගම ගිහිගෙන් නික්මා සසුන් පැවිද්ද ලබා ද
ඒ සස්තන (මාරගබ්බත්මවර්යාව) වීරස්ථිතික නො වේ. අනදයෙනී, ...
උක් වත්තෙක මංජෙට්ඨිකා නම් (කඳ තුළ රත් පැහැ ගත්වන)
රොග විශේෂය වැදගති නම් මෙසේ ඒ උක්වත්ත වීරස්ථිතික
නො වේ ද, අනදයෙනී, එ පරිදිම යම් සස්තනක මාගම ගිහිගෙන්
නික්මා සසුන් පැවිද්ද ලබා ද ඒ සස්තන (මාරගබ්බත්මවර්යාව)
වීරස්ථිතික නො වෙයි.

අනදයෙනී, පුරුෂයෙක් මහවැවක දිය එය ඉක්මා පිටත
ගැලීම වළක්වනු පිණිස කල් තබා ම මියරක් බඳනේ ද එසේම
අනදයෙනී, මා විසින් යවිදිව නො ඉක්මැයුතු (කඩ නො කළ
යුතු) ගරුධර්ම අටෙක් කල් තබා ම මෙහෙණනට පනවන ලද්දී යි.

මෙහෙණන් සඳහා පනවන ලද ගරු දහම්.

5. ඉක්බිත්තෙන් මහාපජාපතී ගොතම් නොමෝ භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ කරා එළැඹියා ය. එළැඹි ඔබ වැද පසෙක සිටියා ය. පසෙක සිටි
මහාපජාපතී ගොතම් “වහන්ස මම මේ ශාක්‍යානින් කෙරෙහි කෙසේ
නම් පිළිපදිම ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස පැවැසුවා ය.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහාපජාපතී ගොතමියට දහම්
කථායෙන් කරුණු දක්වුයේක, කරුණු ගැන්වුයේක. එහි
උනන්දු කළයේක, සතුටු කළයේක. ඉක්බිති මහාපජාපතී ගොතම්
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහම් කථායෙන් කරුණු දක්වන
ලදු වැ කරුණු ගන්වන ලදුවැ, උත්සාහවත් කරන ලදුවැ සතුටු
කරන ලදුවැ, ඔබ වැද පැදුතුණු කොට නික්මියා ය. ඉක්බිති
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනායෙහි මේ කරුණෙහි දහම් කථා
කොට හික්මුන් බණවා, “මහණෙනි, භික්ෂූන් විසින් මෙහෙණන්
උපසපන් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළයේක.

6. අර් ටො ටො හික්කුනියො මහාපජාපතිං ගොතම්. එතද වොචුං. “අය්‍යා අනුපසම්පන්නා මයමිතො උපසම්පන්නා. එවං හි හග වතා පඤ්ඤන්තං: “හික්කුනි හික්කුනියො උපසම්පොදෙනධ්වා”ති.

අර් ටො මහාපජාපති ගොතම් යෙනායසමා ආනන්දෙ තෙනු සඬ්ඬම්. උපසඬ්ඬම්ත්වා ආයසමන්තං ආනන්දං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ටො මහාපජාපති ගොතම් ආයසමන්තං ආනන්දං එතදවොච: “ඉමා මං හන්තො ආනන්ද හික්කුනියො එවමාහංසු “අය්‍යා අනුපසම්පන්නා මයමිතො¹ උපසම්පන්නා, එවං හි හගවතා පඤ්ඤන්තං හික්කුනි හික්කුනියො උපසම්පොදෙනධ්වා”ති.

7. අර් ටො ආයසමා ආනන්දෙ යෙන හගවා තෙනුපසඬ්ඬම්. උපසඬ්ඬම්ත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ටො ආයසමා ආනන්දෙ හගවන්තං එතදවොච: “මහා පජාපති හන්තො ගොතම් එවමාහ “ඉමා මං හන්තො ආනන්ද හික්කුනියො එවමාහංසු: අය්‍යා අනුපසම්පන්නා මයමිතො¹ උපසම්පන්නා, එවං හි හගවතා පඤ්ඤන්තං හික්කුනි හික්කුනියො උපසම්පොදෙනධ්වා”ති.

“යදග්ගොන ආනන්ද මහාපජාපතියා ගොතමියා අට්ඨ ගරුධමමා පටිග්ගහිතා තදෙව සා උපසම්පන්නා”ති.

8. අර් ටො මහාපජාපති ගොතම් යෙනායසමා ආනන්දෙ තෙනුපසඬ්ඬම්. උපසඬ්ඬම්ත්වා ආයසමන්තං ආනන්දං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි එකමන්තං ධීතා ටො මහාපජාපති ගොතම් ආයසමන්තං ආනන්දං එතදවොච. “එකාහං හන්තො හගවන්තං වරං යාවාමි. සාධු හන්තො හගවා අනුජානෙය්‍ය හික්කුනාඤ්ඤා හික්කුනි නාඤ්ඤා යථාට්ඨධ්මං අභිවාදන් පච්චුට්ඨන්තං අඤ්ජ ලිකමමං සාමීරි කමමි”නති.

අර් ටො ආයසමා ආනන්දෙ යෙන හගවා තෙනුපසඬ්ඬම්. උපසඬ්ඬම්ත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ටො ආයසමා ආනන්දෙ හගවන්තං එතදවොච: “මහා පජාපති හන්තො ගොතම් එවමාහ ‘එකාහං හන්තො ආනන්ද හගවන්තං වරං යාවාමි. සාධු හන්තො හගවා අනුජානෙය්‍ය හික්කුනාඤ්ඤා හික්කුනිනාඤ්ඤා යථාට්ඨධ්මං අභිවාදන් පච්චුට්ඨන්තං අඤ්ජ ලිකමමං සාමීරිකමමි’නති”.

1. මයං වතා - මයං.

6. එ කලා ඒ මෙහෙණු මහාපජාපති ගොතමියට “ආර්යා කොමෝ නො උපසපන. අපි උපසපනුමහ මෙසේ “භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණු උපසපන් කළයුත්තාහ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද”යි මෙ බස් කෙසලුහ.

එ කලා මහපජාපති ගොතමී අනඳ තෙරුන් කරා ගියා ය. ගොස් ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් වැඳ පසෙක සිටියා ය. පසෙක සිටි මහා පජාපති ගොතමී අනඳ තෙරුනට “ආනන්දයන් වහන්ස, “ආර්යාව නො උපසපන් ය, අපි උපසපනුමහ, මෙසේ භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණු උපසපන් කළයුතුහ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද”යි මෙ භික්ෂුණි මට කියති”යි සැලකළා ය.

7. එ කලා අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹුණහ. එළැඹී භාග්‍යවතුන් වැඳ පසෙක උන්හ. පසෙක හුන් අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කෙල කීහ. වහන්ස, “ආර්යාව අනුපසම්පන්න ය, අපි උපසපන්වුමහ. මෙසේ භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණු උපසපන් කළයුතුහ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද”යි මෙ මෙහෙණු මෙසේ කියති”යි මහාපජාපති ගොතමී මෙසේ මට කිවු යයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

“අනඳයෙනි. යම් මොහොතෙක මහාපජාපති ගොතමිය විසින් ගුරුදහම් අට පිළිගන්නා ලද ද එ කෙණෙහි ම භී උපසපන් වූවා”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක).

8. ඉක්බිති මහාපජාපති ගොතමී අනඳ තෙරුන් වෙත එළැඹුණි ය. එළැඹී ඔබ වැඳ එකත් පසෙක සිටියා ය. එකත් පසෙක සිටි අනඳ තෙරුනට “වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් එක් වරයක් ඉල්ලමි. භික්ෂුනවත් භික්ෂුණිනවත් වැඩිමහලු පිළිවෙළින් වැදීම දැක හුනස්නෙන් නැඟී සිටීම ඇදිලි බැඳීම, සාම්චිකර්මය යන මේ දෑ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුදන්නා සේක් නම් මැනවැ”යි කීවා ය.

එ කලා අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියහ. එළැඹී වැඳ පසෙක ඉඳගත්හ. ඉඳගෙන “වහන්ස භික්ෂුනව ද භික්ෂුණිනව ද වැඩිමහලු පිළිවෙළින් වැදීම, දැක හුනස්-
නෙන් නැඟීම, ඇදිලි බැඳීම, සාම්චිකර්මය යන මේ දෑ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පනවනසේක් නම් මැනවැ යි මහාපජාපති ගොතමී මෙසේ කියා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

“අට්ඨානමෙතං ආනන්ද අනවකාසො යං තථාගතො අනුජානෙය්‍ය මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමමං සාමීරීකමමං. ඉමෙ හි නාම ආනන්ද අඤ්ජනීඤ්ඤා දුරක්ඛාතධම්මො මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමමං සාමීරීකමමං න කම්මස්සනති, කම්මෙහ පන තථාගතො අනුජානීස්සති මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමමං සාමීරීකමමනති. අථ ටො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං. කථං කතවා භික්ඛු ආමනෙතයි: “න භික්ඛුවෙ මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමමං සාමීරීකමමං කාතඛං. යො කරෙය්‍ය අපතති දුක්ඛට්ඨං”ති;

9. අථ ටො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන හගවා තෙනුපසඬකමී. උපසඬකමීත්වා හගවනං අභිවාදෙත්වා එකමනං අට්ඨාසි. එකමනං ධීතා ටො මහාපජාපතී ගොතමී හගවනං එතදවොච: “යානි තානි හනෙත භික්ඛුනීනං සික්ඛාපදනි භික්ඛුහි සාධාරණානි -කථං මයං හනෙත තෙසු සික්ඛාපදෙසු පටිපජ්ජාමා”ති.

“යානි තානි ගොතමී භික්ඛුනීනං සික්ඛාපදනි භික්ඛුහි සාධාරණානි යථා භික්ඛු සික්ඛානති තථා තෙසු සික්ඛාපදෙසු සික්ඛාමා”ති.

“යානි පන තානි හනෙත භික්ඛුනීනං සික්ඛාපදනි භික්ඛුහි අසාධාරණානි, කථං මයං හනෙත එතෙසු සික්ඛාපදෙසු පටිපජ්ජාමා”ති.

“යානි තානි ගොතමී භික්ඛුනීනං සික්ඛාපදනි භික්ඛුහි අසාධාරණානි යථා පඤ්ඤානෙසු සික්ඛාපදෙසු සික්ඛාමාති.”

10. අථ ටො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන හගවා තෙනුපසඬකමී. උපසඬකමීත්වා හගවනං අභිවාදෙත්වා එකමනං අට්ඨාසි. එකමනං ධීතා ටො මහාපජාපතී ගොතමී හගවනං එතදවොච: “සාධු මෙ හනෙත හගවා සඬ්ඨිකෙතන ධම්මං. දෙසෙතු යාතං ධම්මං. සුත්වා එතා වුපකට්ඨා අපමන්තා ආතාපිනී පභිතන්තා විහරෙය්‍යනති”

“අනදයෙනි මාගමට (භික්ෂු විසින්) වැදීම දැක හුනස්නෙන් නැඟීම ඇදිලි බැදීම සාමිච්ඡාර්මය යන මේ දෑ තරාගත කෙතෙක් අනුදනිති යන යමක් ඇද්ද මෙය අකාරණයෙකි අනවකාශයෙකි (නො වන්නෙකි). අනදයෙනි නො මනා ලෙස දෙසූ දහම් ඇති මේ අන්තොටුවේ පවා මාගමට අභිවාදන ප්‍රත්‍යක්ෂාන අංජලිකර්ම සාමිච්ඡාර්ම නො කරන්නාහ. තරාගත කෙතෙක් (මහණකු විසින්) මාගමකට අභිවාදන ප්‍රත්‍යක්ෂාන අංජලිකර්ම සාමිච්ඡාර්ම (කළයුතු යැයි) අනුදන්නේ යැ යන්න කියනුම කවරේ ද? (නො අනුදන්නේ ම ය.) යි වදළුසේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි, මෙ කරුණෙහි දහම් කතා කොට, භික්ෂුන් අමතා, “මහණෙනි, මාගමට වැදීම දැක හුනස්නෙන් නැඟී සිටීම, ඇදිලි බැදීම සාමිච්ඡාර්මය භික්ෂු විසින් නො කළයුතු. යමෙක් කෙළේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළු සේක.

9. ඉක්බිති මහාපජාපති ගොතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලාභියා ය. ඵලාභී වැද එක් පසෙක සිටියා ය. එසේ සිට ඔ “වහන්ස, මෙහෙණනට පනවන ලද භික්ෂුනටත් සාධාරණ වූ යම් සිකපද කෙතෙක් වෙන්ද අපි ඒ සිකපදයන්හි කෙසේ නම් පිළිපදිමෝ ද?” යි විචාළා ය.

“ගොයුමීයනි, භික්ෂුනට සාධාරණ වූ යම් සිකපද කෙතෙක් මෙහෙණනට ඇද්ද, එහි ලා යම්සේ භික්ෂු පිළිපදිද්ද, එසේ ම තෙපිද පිළිපදිවූ (භික්ෂෙවු) යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

“වහන්ස භික්ෂුනට සාධාරණ නොවූ යම් සිකපද කෙතෙක් ප්‍රඥප්ත වූ ඇද්ද, අපි කෙසේ ඒ සිකපදන්හි පිළිපදිමුද?” යි (විචාළා ය).

“ගොයුමීනි, භික්ෂුනට සාධාරණ නොවූ මෙහෙණනට පැනූ වූ යම් සිකපද කෙතෙක් වෙන්ද, පනවන ලද පරිදි ම පිළිපදිවූ” යැයි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.)

10. එකලා මහාපජාපති ගොතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලාභියා ය. ඵලාභී වැද එකත්පස් වූ සිටියා ය. එකත්පස් වූ සිටියා “වහන්ස, මම යම් දහමක් අයා එකලා වූ ගණයාගෙන් වෙන් වූයෙමි පමා නො වූයෙමි, කෙලෙස් තවන වැර ඇතියෙමි නිවන කරා මෙහෙයූ සිතැතියෙමි වසන්නෙමිද එසේ වූ දහමක් මට සැකෙවින් වදරනසේක්වා” යි කීවා ය. (එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළුසේක.)

“යෙ ව ඛො¹ තවං ගොතමී, ධම්මෙ ජානෙය්‍යාසි ඉමෙ ධම්මා සරාගාය සංවත්තනති නො වීරාගාය, සංයොගාය සංවත්තනති නො විසංයොගාය, ආවයාය සංවත්තනති නො අපවයාය, මහිව්ඡතාය සංවත්තනති නො අප්පිව්ඡතාය, අසනතුට්ඨියා සංවත්තනති නො, සනතුට්ඨියා සඛගණිකාය සංවත්තනති නො පච්චෙකාය කොසජජාය සංවත්තනති නො වීරියාරමිතාය, දුභරතාය² සංවත්තනති නො සුභරතාය, එකංසෙන ගොතමී, ධාරෙය්‍යාසි නෙසො ධම්මො නෙසො වීතයො නෙතං සත්ථුසාසනනති.

“යෙ ව ඛො තවං ගොතමී ධම්මෙ ජානෙය්‍යාසි ඉමෙ ධම්මා වීරාගාය සංවත්තනති නො සරාගාය, විසංයොගාය සංවත්තනති නො සංයොගාය අපවයාය සංවත්තනති නො ආවයාය, අප්පිව්ඡතාය සංවත්තනති නො මහිව්ඡතාය, සනතුට්ඨියා සංවත්තනති නො අසනතුට්ඨියා, පච්චෙකාය සංවත්තනති නො සඛගණිකාය, වීරියාරමිතාය සංවත්තනති නො කොසජජාය, සුභරතාය සංවත්තනති නො දුභරතාය, එකංසෙන ගොතමී, ධාරෙය්‍යාසි එසො ධම්මො එසො වීතයො එතං සත්ථුසාසනනති.”

11. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං න උද්දිසිති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතුන්ති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදභොසි: කෙන නු ඛො භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛිතති, හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං:

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනුපසංයං උපසංඝමිත්වා භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසති. මනුසසා උජ්ඣායනති ධියනති විපාචෙනති: “ජායායො ඉමා ඉමෙසං ජාරියො ඉමා ඉමෙසං ඉදති ඉමෙ ඉමාහි සද්ධීං අභිරමිසසතති”ති.

1. යෙ ඛො. - සී. චූ.

2. දුභරතාය - මර්සං.

“ගෞතමීය, තෙපි මේ දහම්හු රාග සහිත බව පිණිස පවතිත්. රාගයෙන් පහවීම පිණිස නො පවතිත්. සසර හා බැඳීම පිණිස පවතිත්. සසරින් වෙන් වීම පිණිස නො පවතිත්. කෙලෙස් රැස් වීම පිණිස පවතිත්. කෙලෙස් දුරු වීම පිණිස නො පවතිත්. මහත් ආශා ඇති බව පිණිස පවතිත්. ආශා නැති බව පිණිස නො පවතිත්. ලද පමණින් සතුටු නො වීම පිණිස පවතිත්. ලද පමණින් සතුටු වීම පිණිස නො පවතිත්. ගණයා කෙරෙහි ඇලී වීසීම පිණිස පවතිත්, ගණයා කෙරෙන් වෙන් වූ වීසීම පිණිස නො පවතිත්. කුසිත බව පිණිස පවතිත්. වීර්යාරම්භය පිණිස නො පවතිත්. දුක්ඛයේ පොෂණය කළ යුතු බව පිණිස පවතිත්, සුවයේ පොෂණය කළ හැකි බව පිණිස නො පවතිත්” යැයි දැන ගන්නාහුද, එසේ වූ මේ දෑ දහම් නො වේ වීනය නො වේ ශාස්තෘශාසනය නො වේ” යයි සලකන්න.

ගෞතමීය, ‘මේ දහම්හු වීර්යාරම්භය පිණිස පවතිත් සරාගය පිණිස නො පවතිත්, මේ දහම්හු වීසංයෝගය පිණිස පවතිත්, සංයෝගය පිණිස (සසර බැඳීම පිණිස) නො පවතිත්, කෙලෙස් දුරු වීම පිණිස පවතිත්. කෙලෙස් රැස් කිරීම පිණිස නො පවතිත්, අල්පෙව්‍ය බව පිණිස පවතිත්, මහෙව්‍ය බව පිණිස නො පවතිත්, සතුට පිණිස පවතිත්, නො සතුට පිණිස නො පවතිත්, ප්‍රවිච්ඡේදය පිණිස පවතිත් ගණසංගණිකාව පිණිස නො පවතිත් වීර්යාරම්භය පිණිස පවතිත්, කුසිත බව පිණිස නො පවතිත්, සුපොෂා බව පිණිස පවතිත්, දුෂ්පොෂා බව පිණිස නො පවතිත්” යයි යම් දහම් කෙතෙකුත් දැනගන්නාහුද, ගෞතමීය, මේ ධර්මය යැ මේ වීනය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ” යි ඒ ධර්මයන් දරන්නා (සලකා ගන්නා)” යි වදළසේක.

11. එ සමයෙහි වනාහි මෙහෙණන්ට පාමොක් නො උදෙසනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, හික්ෂුණිතට පාමොක් උදෙසන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ කල්හි කවරකු විසින් හික්ෂුණිතට පාමොක් උදෙසියයුතු ද” යි හික්ෂුණිතට මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, හික්ෂුණිත විසින් හික්ෂුණිතට පාමොක් උදෙසන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ සමයෙහි හික්ෂුණු මෙහෙණවරට එළැඹි මෙහෙණනට පාමොක් උදෙසත්. “මිනිස්සු මේ මෙහෙණහු මේ හික්ෂුණන්ගේ බිරියෝ යැ. මොහු මේ හික්ෂුණන්ගේ සොර අඟුලෝ යැ” දන් මොවුන් සමග අභිරමණය කරන්නාහු යි ලාමක කොට කියත්, නිත්‍ය කෙරෙන් අගුණ පතුරුවත්.

අනෙකුත් ඔබ භික්ෂු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාලෙනානං අර ඔබ තෙ භික්ෂු හගවතො එතමන් ආරොච්ඡං. “න භික්ඛවෙ භික්ෂුහි භික්ෂුනිනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතං. යො උද්දිසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, භික්ෂුනිහි භික්ෂුනිනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතුනි.”

භික්ෂුනියො න ජානන්ති එවං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතං. හගවතො එතමන් ආරොච්ඡං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, භික්ෂුහි භික්ෂුනිනං ආවික්ඛිතුං. එවං පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍යාමා”ති.

12. තෙන ඔබ පන සමයෙන භික්ෂුනියො ආපත්තිං න පටිකරොන්ති. හගවතො එතමන් ආරොච්ඡං. “න භික්ඛවෙ භික්ෂුනියා ආපත්ති න පටිකාතං. යා න පටිකරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛං”ති.

භික්ෂුනියො න ජානන්ති: එවං ආපත්ති පටිකාතං. හගවතො එතමන් ආරොච්ඡං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, භික්ෂුහි භික්ෂුනිනං ආවික්ඛිතුං. එවං ආපත්තිං පටිකරෙය්‍යාමා”ති.”

අර ඔබ භික්ෂුනං එකදහොසි: තෙන නු ඔබ භික්ෂුනිනං ආපත්ති පටිග්ගහෙතං. හගවතො එතමන් ආරොච්ඡං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, භික්ෂුහි භික්ෂුනිනං ආපත්තිං පටිග්ගහෙතු”නි.”

13. තෙන ඔබ පන සමයෙන භික්ෂුනියො රට්ඨායපි ව්‍යුහෙ’පි සිඤ්ඤාපකෙපි භික්ෂුං පසස්සිතා පතං භූමියං නික්ඛිපිතා එකං. උත්තරාසංඝං කපිතා උක්ඛුටිකං නිසිද්ධිතා අක්ඛුටිං පග්ගහෙතා ආපත්තිං පටිකරොන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනන් වියනන් විපාලෙනන්: ‘ජායායො ඉමා ඉමෙසං, ජාරියො ඉමා ඉමෙසං. රත්තං විමානෙතා ඉදන්ති ඛමාපෙත්ති”ති. හගවතො එතමන් ආරොච්ඡං. “න භික්ඛවෙ භික්ෂුහි භික්ෂුනිනං ආපත්ති පටිග්ගහෙතං. යො පටිග්ගහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ෂුනිහි භික්ෂුනිනං ආපත්තිං පටිග්ගහෙතුනි.”

භික්ෂුනියො න ජානන්ති: එවං ආපත්ති පටිග්ගහෙතං. හගවතො එතමන් ආරොච්ඡං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ෂුහි භික්ෂුනිනං ආවික්ඛිතුං. එවං ආපත්තිං පටිග්ගහෙය්‍යාමා”ති.”

භික්ෂුහු ලාමක කොට කියන, නිත්‍ය කරන අගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ කපා ඇසුහ. ඉක්බිති ඔහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට පාමොක් නො උදෙසියැයුතු. යමෙක් උදෙසන්නේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. භික්ෂුණින් විසින් භික්ෂුණිනට පාමොක් උදෙසන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

“මෙසේ පාමොක් උදෙසියැයුතු යැ”යි මෙහෙණු නො දනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙසේ පාමොක් උදෙසියැයුතු යැ යි භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට කියන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

12. එ සමයෙහි මෙහෙණු ඇවැත්ව පිළියම් නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණක විසින් ඇවැත්ව පිළියම් නො කළයුතු නො වේ. යම් මෙහෙණක් පිළියම් නො කරන්නීද දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

මෙසේ ඇවැත්ව පිළියම් කටයුතු යැ යි මෙහෙණු නො දනිත්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මහණුන් විසින් මෙසේ ඇවැත්ව පිළියම් කරව යි මෙහෙණනට කියන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ කලා ‘කවරක්හු විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගත යුතුද?’යි භික්ෂුනට මෙ සිත විය. “මහණෙනි, මහණුන් විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

13. එ සමයෙහි වූ කලී මෙහෙණු වීරියෙහි දී ද, පිරිස් රැස්වන තැනදී ද, මංසන්දියේ දී ද මහණක්හු දෑක, පාත්‍රය බීමැ තබා තනිපට සිවුර එකස් කොට උත්කුටුක වැ හිඳ දෙහොත් මුදුන් තබා ඇවැත්ව පිළියම් කෙරෙත්. (ඇවැත් දෙයක්) මිනිස්සු “මොහු මොවුන්ගේ බිරියෝ ය, මොහු මොවුන්ගේ සොරබිරියෝ ය. රැ අවමන් කොට දැන් කමවිනි”යි ලාමක කොට කියත් නිත්‍ය කරන් දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් භික්ෂුණින්ගේ ඇවැත් නො පිළිගතයුතු, යමෙක් පිළිගන්නේද ඒ මහණට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

මෙසේ ඇවැත් පිළිගතයුතුයැයි මෙහෙණු නො දත්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මහණුන් විසින් “මෙසේ ඇවැත් පිළිගනිමු යැ”යි මෙහෙණනට කියා දෙන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීනං කම්මං න කරියති. එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං කම්මං කාතුනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි. “තෙන නු ඛො භික්ඛුනීනං කම්මං කාතබ්බනති? හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනි භික්ඛුනීනං කම්මං කාතුනති.”

15. තෙන ඛො පන සමයෙන කතකම්මා භික්ඛුනියො රට්ඨකායපි¹ වුට්ඨෙහි පිංසාටකෙහි භික්ඛුං පසස්සිකාං පනතං භූමියං නිකම්පිකාං එකංසං උත්තරාසඛං කරිකා උක්ඛට්ඨං නිසිදිකා අක්ඛෙය්ඨං පග්ග හෙකා ඛමාපෙතති එවං නුත කාතබ්බනති මඤ්ඤමානා. මනුස්සා තපෙව උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති: ‘ජායායො ඉමා ඉමෙසං. ජාරියො ඉමා ඉමෙසං. රක්ඛිං විමානෙකා ඉද්දති ඛමාපෙතති’ති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ භික්ඛුනි භික්ඛුනීනං කම්මං කාතබ්බං. යො කරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛංසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනි භික්ඛුනීනං කම්මං කාතුනති.”

භික්ඛුනියො න ජානතති: ‘එවං කම්මං කාතබ්බනති’. හග වතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනි භික්ඛුනීනං ආවිකම්මං ‘එවං කම්මං කරෙය්‍යාපා’ති.

16. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො සඛ්ඤාමයෙකං භණ්ඩනජානා කලහජානා විවාදපනතා අඤ්ඤමඤ්ඤං ප්‍රබසන්ති විතුදනති² විහරන්ති. න සසෙසානති තං අධිකරණං වුපසමෙතුං හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනි භික්ඛුනීනං අධිකරණං වුපසමෙතුනති.”

17. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනීනං අධිකරණං වුපසමෙතති. තස්මිං ඛො පන අධිකරණෙ විනිච්ඡයමානො දිස්සන්ති භික්ඛුනියො කම්මසන්තායො’පි ආපත්තිගාමිනියොපි. භික්ඛුනියො එවමානංසු: “සාධු හතොත අය්‍යාව භික්ඛුනීනං කම්මං කරොන්තු අය්‍යාව භික්ඛුනීනං ආපත්තිං පටිගණනතු. එවං හි හගවතා පඤ්ඤන්තං. “භික්ඛුනි භික්ඛුනීනං අධිකරණං වුපසමෙතබ්බනති.’ හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

1. රට්ඨකායපි. - මර්ග.

2. විතුදනතා - පිණි.

14. එ සමයෙහි වනාහි “මෙහෙණනට විනයකර්ම නො කරනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණනට විනයකර්ම කරන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

එ කලා කවරකු විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම කළයුතු ද?”යි භික්ෂුනට මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම කරන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

15. එ සමයෙහි වනාහි කරන ලද විනයකම් ඇති මෙහෙණනු විරියෙහි දී ද පිරියෙහි ද මංසන්දියෙහි ද මහණකු දක, පාත්‍රය බීම, තබා, තනිපට සිවුර එකස් කොට උත්තුටුක වැ හිඳ, දෙහොත් මුදුන් තබා, ‘මෙසේ කළයුතු වනා’ යි සලකන්නේ කමවත්. මිනිස්සු පළමු සේ ම “මොහු මොවුන්ගේ බිරියෝ ය, මොහු මොවුන්ගේ සොරබිරියෝ ය, රාත්‍රියෙහි අවමන් කොට දැන් කමවනි” යි ලාමක කොට කියත්, නිකු කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මහණුන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම නො කළයුතු. යමෙක් කරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම කරන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

විනයකර්ම මෙසේ කළයුතු යැ” යි මෙහෙණනු නො දත්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙසේ කර්ම කරව යි භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට කියා දෙන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

16. එ සමයෙහි වනාහි මෙහෙණනු සහමැද හටගත් හණ්ඩන ඇත්තෝ, හටගත් කලහ ඇත්තෝ, විවාදයට බටුවෝ, උනුන් මුඛ නැමති අධ්‍යාපිතයන් උනුන් වියුමින් වෙසෙත්. ඒ අධිකරණය සන්තිද්වන්තට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණන්ගේ අධිකරණය සන්තිද්වන්තට අනුදනිමි” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) වදාළසේක.

17. එ සමයෙහි මහණනු මෙහෙණන් ගේ අධිකරණ සන්තිද්වන්, ඒ අධිකරණ විනිසනු ලබන කල්හි කර්මයට පැමිණියා වූ ද, ඇවැත් පැමිණියා වූ ද මෙහෙණනු දක්නා ලැබෙත්. මෙහෙණනු මෙසේ කීහ: “වහන්ස, යාවකු කරමහ. ආයුර්‍යෝ ම මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගනිත්වා. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණන්ගේ අධිකරණය සන්තිද්විය යුතු” යැ යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද්දේ යැ” යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං කමං ආරොපෙඤා භික්ඛුනීනං නියායදෙතුං, භික්ඛුනීහි භික්ඛුනීනං කමං කාතුං, භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං ආපනම් ආරොපෙඤා භික්ඛුනීනං නියායදෙතුං, භික්ඛුනීහි භික්ඛුනීනං ආපනම් පටිගග්ගෙතුනති”.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන උප්පලවණ්ණෙය භික්ඛුනියා අනෙතවාසීනි භික්ඛුනී සත්ත වස්සානි හගවන්තං අනුබ්බං ගොති වීනයං පරියාපුණතී. තස්සා මුට්ඨස්සකිනියා ගහිතො ගහිතො මුස්සකි. අස්සොසි ඛො සා භික්ඛුනී හගවා කිර යාවජ්ඣං ගතතු කාමොති. අථ තස්සා භික්ඛුනියා එතදගොසි: අහං ඛො සත්ත වස්සානි හගවන්තං අනුබ්බං වීනයං පරියාපුණතී. තස්සා මෙ මුට්ඨස්සකිනියා ගහිතො ගහිතො මුස්සකි. දුක්ඛං ඛො පන මාතුගාමෙන යාවජ්ඣං සන්තාරං අනුබ්බං අතුං. කථං ඛො මයා පටිපජ්ඣි තබ්බතති? අථ ඛො සා භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං එතමන්තං ආරොචෙසි. භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමන්තං ආරොචෙසුං. භික්ඛු හගවන්තො එතමන්තං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං වීනයං වාචෙතුනති.”

පදම භාණවාරං.

“මහණෙනි, භික්ෂූන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්මය නංවා මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණන්ගේ විනයකර්මය කරන්නට මෙහෙණනට පවරන්නටද භික්ෂූන් විසින් මෙහෙණනට ඇවැත් නංවා මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගන්නට මෙහෙණනට පවරන්නටද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

18. එසමයෙහි වතාහි උපුල්වන් මෙහෙණගේ අතැවැසි මෙහෙණක් විනය පුහුණු කරන්නී සත් වසක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසුපස ගියා ය. නටුවා වූ සිහි ඇති ඇය විසින් උගත් උගත් දැ නැසෙයි (සිහි නැති ව යෙයි) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවරට වඩිනු කැමැතිසේකැ යි භි ඇසුවා ය. (ඇයට අසන්නට ලැබිණ). එවිට එ මෙහෙණට මෙ සිත විය. “මම වූ කළි විනය උගන්නිමි සත් වසක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසුපස ගියෙමි. නටුවා වූ සිහි ඇති ඒ මා උගත් උගත් දැ නැසෙයි (සිහි නැති ව යෙයි). මාගමක විසින් යවදිව ශාස්ත්‍රයන් වහන්සේ පසුපස යනු දුෂ්කර ය. කෙසේ නම් මා විසින් පිළිපැද්දයුතු ද” යි ඉක්බිති ඒ මෙහෙණ මෙහෙණනට මෙ පවත් සැලකළා ය, මෙහෙණහු මහණුනට එ පවත් සැලකළහ. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් දන්නුහ. “මහණෙනි, භික්ෂූන් විසින් මෙහෙණනට විනය කියවන්නට (උගන්වන්නට) අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

පළමු බණවර යි.

19. අථ ඛො භගවා වෙසාලියං යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන සාවඤ්ථි තෙන චාරිකං පක්ඛාමී. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන සාවඤ්ථි තදවසරී. තත්‍ර සුදං භගවා සාවඤ්ථියං විහරන්ති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුතියො කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්ඤිතානි 'අපෙඨනාම අමෙහස්ස සාරජේජය්‍යුතානි.' භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙස්සං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනා භික්ඛුතියො කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්ඤිතබ්බා. යො ඔසිඤ්ඤෙවය්‍ය ආපඤ්ඤි දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමී. භික්ඛවෙ තස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩකමමං කාතුතානි."

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි: 'කිනන්‍ර ඛො දණ්ඩකමමං කාතබ්බතානි.' භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙස්සං. "අවන්දියො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු භික්ඛුනීසංඝෙන කාතබ්බබ්බානි."

21. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු කායං විචරිතො භික්ඛුනීනං දසෙස්සතානි, උඡරුං විචරිතො භික්ඛුනීනං දසෙස්සතානි, අඛණ්ණානං විචරිතො භික්ඛුනීනං දසෙස්සතානි, භික්ඛුතියො ඔභාසතානි, භික්ඛුනීනි සද්ධිං සම්පයොජෙතානි 'අපෙඨනාම අමෙහස්ස සාරජේජය්‍යුතානි.' භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙස්සං.

"න භික්ඛවෙ භික්ඛුනා කායො විචරිතො භික්ඛුනීනං දසෙස්සතබ්බබ්බා. න උඡරුං විචරිතො භික්ඛුනීනං දසෙස්සතබ්බබ්බා. න අඛණ්ණානං විචරිතො භික්ඛුනීනං දසෙස්සතබ්බබ්බා. න භික්ඛුතියො ඔභාසෙතබ්බබ්බා. න භික්ඛුනීනි සද්ධිං සම්පයොජෙතබ්බබ්බා. යො සම්පයොජෙය්‍ය ආපඤ්ඤි දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමී. භික්ඛවෙ තස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩකමමං කාතුතානි."

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි කිනන්‍ර ඛො දණ්ඩකමමං කාතබ්බතානි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙස්සං. "අවන්දියො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු භික්ඛුනීසංඝෙන කාතබ්බබ්බානි."

19. එ කලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල් පුර කැමැති නාක් වැසෑ සැවැත් නුවර බලා සැරි සරා වැඩියේක. පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනාසේක්. සැවැත්නුවරට පැමිණ වදළසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ සැවැත් නුවර දෙවරම් නම් වූ අනෙපිඩු සිටුහුගේ අරමැ වැඩ වසනසේක.

20. එ සමයෙහි වනාහි සවැගි මහණහු “අප කෙරෙහි මොවුන් ඇලෙතොත් මැනවැ” යි සිතා මෙහෙණනට මඩදිය ඉසින්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මහණහු විසින් මෙහෙණනට මඩදිය ආදිය නො ඉස්සැයුතු. යමෙක් ඉස්තේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඒ මහණහට දඬුවම් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ කලා මහණුනට මෙ සිත විය: ‘කිනම් දඬුවමක් කළයුතු ද?’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ මහණහු භික්ෂුණි සංඝයා විසින් නො වැන්දසුත්තෙක් කළයුතු යැ” යි වදළසේක.

21. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු ‘මොවුන් අප කෙරෙහි ඇලුණොත් මැනවැ’ යි සිතා සිය කය විවෘත කොට මෙහෙණනට දක්වත්, කළවය විවෘත කොට මෙහෙණනට දක්වත්, අංගජාතය විවෘත කොට මෙහෙණනට දක්වත්, මෙහෙණනට මෙච්ඡනධර්ම නිශ්ශ්‍රිත වචන කියත්, මෙහෙණන් හා සමඟ (පුරුෂයන් අසද්ධම්මයෙන්) යොදවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මහණහු විසින් කය විවර කොට මෙහෙණනට නො දක්වියයුතු, කළව විවර කොට මෙහෙණනට නො දක්වියයුතු, අභිගජාතය විවර කොට මෙහෙණනට නො දක්වියයුතු, මෙහෙණනට මෙවුන්දම් නිසි බස් නො කියැයුතු, මෙහෙණන් හා අනුත් නො යෙදවියයුතු, යමෙක් එසේ යොදවන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ. මහණෙනි, ඒ මහණහට දඬුවම් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

“කවර නම් දඬුවමක් කළයුතු ද?” යි භික්ෂුනට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ මහණ භික්ෂුණි සංඝයා විසින් නො වැන්දසුත්තෙක් කළ යුතු යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක:

22. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා හික්ඛුතියො හික්ඛු කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්චනති ‘අපොචනාම අමෙහස්ස සාරජ්ජයස්සනති.’ හගවතො එතමතථං ආරොවෙස්සං. න හික්ඛවෙ හික්ඛුතියා හික්ඛු කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්චිතබ්බො, යා ඔසිඤ්චියා ආපතති දුක්ඛකම්මං, අනුජානාමි හික්ඛවෙ තසසා හික්ඛුතියා දණ්ඩකම්මං කාතුනති.”

අථ ටො හික්ඛුතං එතදහොසි “කිනන්ත ටො දණ්ඩකම්මං කාතබ්බනති.” හගවතො එතමතථං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආචරණං කාතුනති.”

ආචරණෙ කතෙ න ආදියනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔවාදං යපෙතුනති.”

23. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා හික්ඛුතියො කායං විචරිතවා හික්ඛුතං දසෙසනති. එතං විචරිතවා හික්ඛුතං දසෙසනති. උඡාරං විචරිතවා හික්ඛුතං දසෙසනති. අභ්ගජානං විචරිතවා හික්ඛුතං දසෙසනති. හික්ඛු ඔහාසෙතති. හික්ඛුහි සද්ධිං සම්පයොජෙතති. “අපොචනාම අමෙහස්ස සාරජ්ජයස්සනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙස්සං. “න හික්ඛවෙ හික්ඛුතියා කායො විචරිතවා හික්ඛුතං දසෙසතබ්බො, න එතං විචරිතවා හික්ඛුතං දසෙසතබ්බො, න උඡාරං විචරිතවා හික්ඛුතං දසෙසතබ්බො, න අභ්ගජානං විචරිතවා හික්ඛුතං දසෙසතබ්බො, න හික්ඛු ඔහාසිතබ්බො, න හික්ඛුහි සද්ධිං සම්පයොජෙතබ්බො, යා සම්පයොජෙයා ආපතති දුක්ඛකම්මං, අනුජානාමි හික්ඛවෙ තසසා හික්ඛුතියා දණ්ඩකම්මං කාතුනති.

අථ ටො හික්ඛුතං එතදහොසි ‘කිනන්ත ටො දණ්ඩකම්මං කාතබ්බනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙස්සං. අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආචරණං කාතුනති. ආචරණෙ කතෙ න ආදියනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔවාදං යපෙතුනති.”

අථ ටො හික්ඛුතං එතදහොසි ‘කප්පති නු ටො ඔවාදයපිතාය හික්ඛුතියා සද්ධිං උපාසෙතො කාතුං න නු ටො කප්පති”ති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙස්සං. “න හික්ඛවෙ ඔවාදයපිතාය හික්ඛුතියා සද්ධිං උපාසෙතො කාතබ්බො යාව න තං අධිකරණං වුපසන්තං හොති”ති.

22. එ සමයෙහි වනාහි සච්ඡායා මෙහෙණේ “මොවුන් අප කෙරෙහි ඇලෙතොත් මැනවැ” යි සිතා මහණුන්ට මධ්දිය ඉසිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණක් විසින් මහණෙක් මධ්දියෙන් නො ඉස්සැයුතු, යම් මෙහෙණක් ඉස්සි ද ඇයට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය, මහණෙනි, ඇයට දුටුවම් කළයුතු යැ යි වදළුණේක.

‘කිනම් දුටුවමක් කළයුතු ද?’ යි භික්ෂුන්ට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ආවරණ කරන්නට (වෙහෙරට පිවිසීම වළක්වන්නට) අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

ආවරණය කළ කලා එය නො ගනිත් (නො සලකත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාදය තබන්නට (අවවාද කිරීම අත්හරිනට) අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

23. එ සමයෙහි සච්ඡායා මෙහෙණහු මොවුන් අප කෙරෙහි ඇලෙතොත් මැනවැ යි ‘මොහු අප කෙරෙහි ඇලෙන්නාහු නම් මැනවැ’ යි සිතා මහණුන්ට කය විවර කොට දක්වත්, මහණුන්ට තන විවරා දක්වත්, මහණුන්ට කළව විවර කොට දක්වත්, මහණුන්ට අවනාන්තය විවර කොට දක්වත්, මහණුන්ට මෙටුනාධම් නිශ්චිත වචන කියත්, මෙහෙණන් මහණන් හා යොදවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් භික්ෂුන්ට කය විවර කොට නො දක්වියැයුතු, තන විවර කොට නො දක්වියැයුතු, කළව විවර කොට භික්ෂුන්ට නො දක්වියැයුතු, අධිගජානය විවර කොට නො දක්වියැයුතු, භික්ෂුන්ට මොවුන් දම් නිසි බස් නො බිණියැයුතු ස්ත්‍රීන් මහණන් හා නො ගැළපියැයුතු. යම් මෙහෙණක් ස්ත්‍රීන් මහණන් හා ගළපන්නී නම් ඇයට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඒ මෙහෙණට දුටුවම් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

එ කල ‘කවර නම් දුටුවමක් කළයුතු ද?’ යි මහණුන්ට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ආවරණ කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක. ආවරණ කළ කල්හි නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාද තබන්නට (වවා දීම අත්හරින්නට) අනුදනිමි” වදළුණේක.

එ කලා “කබන ලද අවවාද ඇති මෙහෙණ හා පොහෝ කරන්නට කැප වෙ ද නො වෙ ද?” යි භික්ෂුන්ට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ අධිකරණය සන්නිදේන තෙක් කබන ලද අවවාද ඇති මෙහෙණක හා පොහෝ නො කළයුතු යැ” යි වදළුණේක.

24. තෙන ඔවා පන සමයෙන ආයසමා උද්ධි ඔවාදං යපෙතවා වාරිකං පසකාමී. භික්ඛුනියො උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: කරං හි නාම අයො උද්ධි ඔවාදං යපෙතවා වාරිකං පසකම්සසති?ති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදං යපෙතවා වාරිකා පසකම්තබ්බා යො පසකමෙයා ආපතති දුක්ඛංසා”ති.

25. තෙන ඔවා පන සමයෙන බාලා අව්‍යාහතා ඔවාදං යපෙනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ බාලෙන අව්‍යාහතන ඔවාදෙ යපෙනබ්බා. යො යපෙයා ආපතති දුක්ඛංසා”ති.

26. තෙන ඔවා පන සමයෙන භික්ඛු අවතප්පමිං අකාරණෙ ඔවාදං යපෙනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ අවතප්පමි. අකාරණෙ ඔවාදෙ යපෙනබ්බා. යො යපෙයා ආපතති දුක්ඛංසා”ති.

27. තෙන ඔවා පන සමයෙන භික්ඛු ඔවාදං යපෙතවා විනිව්ඡයං න දෙනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදං යපෙතවා විනිව්ඡයො න දතබ්බා. යො න දදෙයා ආපතති දුක්ඛංසා”ති.

28. තෙන ඔවා පන සමයෙන භික්ඛුනියො ඔවාදං න ගව්ඡනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං: “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා ඔවාදෙ න ගතතබ්බා. යා න ගව්ඡෙයා යථාධම්මො කාරෙතබ්බා”ති.

29. තෙන ඔවා පන සමයෙන සබ්බො භික්ඛුනීසංඝො ඔවාදං ගව්ඡති. මනුසසා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “ජායායො ඉමා ඉමෙසං, ජාරියො ඉමා ඉමෙසං, ඉද්දති ඉමා ඉමෙහි සද්ධිං අභිරම්සසනති”ති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ සබ්බෙන භික්ඛුනීසංඝෙන ඔවාදෙ ගතතබ්බා. ගව්ඡෙයා වෙ ආපතති දුක්ඛංසා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ වතුහි පඤ්චහි භික්ඛුනීහි ඔවාදං ගතතුනති.

24. එ සමයෙහි වූ කලී උදයී තෙරණුවෝ අවවාද තබා සැරිසරා වැඩියහ. “කෙසේ නම් උදයී ආයතීයන් වහන්සේ අවවාද තබා සැරිසරා වඩනාසේක් ද?” යි මෙහෙණහු ලාමක කොට කියත්, දෙස් නහත්, අගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාද තබා වාරිකා නො කළයුතු. යමෙක් සැරිසරා යන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

25. එ සමයෙහි අඤ්ඤා වූ අව්‍යක්ත වූ මහණහු (මෙහෙණනට) අවවාද තබත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අඤ්ඤා වූ අව්‍යක්ත වූ මහණහු විසින් (මෙහෙණනට) අවවාද නො තැබියැයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

26. එ සමයෙහි මහණහු අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි (මෙහෙණනට) අවවාද තබත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවස්තුවෙහි අකාරණයෙහි අවවාද නො තැබියැයුතු වේ. යමෙක් එසේ අවවාද තබන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

27. එ සමයෙහි මහණහු (මෙහෙණනට) අවවාද තබා, චිතිශ්වය නො දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාද තබා චිතිශ්වය නො දියැයුතු නො වේ. යමෙක් චිතිශ්වය නො දෙන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

28. එ සමයෙහි වතාහි මෙහෙණහු අවවාද ලබනු සඳහා නො යෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් අවවාද ලබනු (පිණිස) නො ම නො යැයුතු. යම් මෙහෙණක් නො යන්නී ද ඇයට ධර්මය වූ පරිදි දඩුවම් කළයුතු” යැ යි වදළසේක.

29. එ සමයෙහි සියලු භික්ෂුණි සංඝ තෙම අවවාද ලබනුවට යෙයි. මිනිස්සු “මොහු මොවුන්ගේ බිරියෝ ය, මොහු මොවුන්ගේ සොර බිරියෝ ය දන් මොහු මොවුන් හා කාමාස්වාදයෙහි ඇලෙන්නාහ” යි ලාමක කොට කියත්, නිජු කෙරෙත්, නුගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, සියලු භික්ෂුණි සංඝයා අවවාද ලබනුව නො යැයුතු. ඉදින් යන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය, මහණෙනි, සතර නමක් හෝ පස් නමක් මෙහෙණන් විසින් අවවාද ලබනුවට යන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

30. තෙන ටො පන සමයෙන වතංසො පඤ්ච හික්කුනියො ඔවාදං ගව්ඡන්ති. ඔනුසො තප්ථව උජ්ඣායනති ඩියනති විපා වෙනති 'ජායායො ඉමා ඉමෙසං, ජාරියො ඉමා ඉමෙසං ඉද්දති ඉමා ඉමෙහි සඬ්ඨං අභිරම්ඝ්ණනති'ති. භගවතො එතමස්මං ආරොවෙසුං. "න හික්කවෙ වතුහි පඤ්චහි හික්කුනිහි ඔවාදෙ ගන්තංබො. ගව්ඡයසුං වෙ ආපතති දුක්ඛංසස. අනුජානාමි හික්කවෙ දො තිස්සො හික්කුනියො ඔවාදං ගන්තුං එකං හික්කුං උපසංඛාමිත්වා එකංසං උත්තරාසංඝං කථිත්වා පාදෙ වන්දිත්වා උක්ඛවිකං නිසිදිත්වා අඤ්ජලිමපග්ගෙත්වා එවමසස වචනියො හික්කුනිසංඝො අයා, හික්කුසංඝසස පාදෙ වන්දති ඔවාදුපසංඝමනාදාව යාවති. ලභතු කිර අයා, හික්කුනි සංඝො ඔවාදුපසංඝමනනති.

තෙන හික්කුනා පාතිමොක්ඛදොසකො හික්කු උපසංඛාමිත්වා එවමසස වචනියො: 'හික්කුනි සංඝො භතො හික්කුසංඝසස පාදෙ වන්දති ඔවාදුපසංඝමනනාදාව යාවති. ලභතු කිර භතො හික්කුනි සංඝො ඔවාදුපසංඝමනනති.' පාතිමොක්ඛදොසකො වත්තංබො. "අජී කොචි හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො"ති. සථෙ ගොති කොචි හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො පාතිමොක්ඛදොසකො වත්තංබො: "ඉස්සංකමො හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො. තං හික්කුනිසංඝො උපසංඛාමතු"ති. සථෙ න ගොති කොචි හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො පාතිමොක්ඛදොසකො වත්තංබො: කො ආයස්මො උක්ඝහති හික්කුනියො ඔවදිතුනති?

සථෙ කොචි උක්ඝහති හික්කුනියො ඔවදිතුං, සො ව ගොති අට්ඨගඛෙහි සමනකාගතො සම්මන්තිත්වා වත්තංබො: "ඉස්සංකමො හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො. තං හික්කුනිසංඝො උපසංඛාමතු"ති. සථෙ න කොචි උක්ඝහති හික්කුනියො ඔවදිතුං පාතිමොක්ඛදොසකො වත්තංබො: නජී කොචි හික්කු හික්කුනොවාදකො සම්මතො. පාසාදිකො හික්කුනි සංඝො සමොදෙතු"ති.

31. තෙන ටො පන සමයෙන හික්කු ඔවාදං න ගණ්ඨනති. භගවතො එතමස්මං ආරොවෙසුං. 'න හික්කවෙ ඔවාදෙ න ගග්ගෙත්වා යො න ගග්ගෙත්වා ආපතති දුක්ඛංසස'ති.

තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤකරො හික්කු බාලො ගොති තං හික්කුනියො උපසංඛාමිත්වා එතදවොදා: ඔවාදං අයා ගණ්ඨනති.

30. එ සමයෙහි මෙහෙණු සකර දෙනෙක් පස් දෙනෙක් අවවාද ලබනු පිණිස යෙත්. මිනිස්සු “මොහු මේ මහණුන්ගේ බිරියෝ ය, මොහු මේ මහණුන්ගේ සොර අඩුවෝ ය, දන් මොහු මේ මහණුන් හා කාමාස්වාදයෙහි ඇලෙන්නෝ යැ” යි පළමු සේ ම ලාමක කොට කියත්, නිකු කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණන් සකර දෙනකුත් පස් දෙනකුත් අවවාද ලබනුවට නො යා යුතු. එසේ යන්නාහු වෙත් නම් ඔවුන්ට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මෙහෙණන් දෙ නමක් තුන් නමක් අවවාද පිණිස යන්නට අනුදැනිමි. එක් මහණකු කරා එළැඹ, තනිපට සිවුර එකක් කොට (පෙරෙවැ) පා වැද, උත්තුවුක වැ හිඳ, දෙහොත් මුදුන් කඩා, “ආයාත් වහන්ස, භික්ෂුණි සංඝ තෙම භික්ෂු සංඝයාගේ පා වදි. අවවාද ලබනුවට එළැඹීම ද යදී. ආයාත් වහන්ස, භික්ෂුණි සංඝ තෙම අවවාද ලබනු සඳහා එළැඹීම ලබාවා” යි මෙසේ කියැයුතු වන්නේ ය. ඒ මහණකු විසින් පාමොක් උදෙසන මහණකු කරා එළැඹ “වහන්ස, භික්ෂුණි සංඝ තෙම සඬකයාගේ පා වදි. අවවාද සඳහා එළැඹීම ද යදී. වහන්ස, භික්ෂුණි සඬක තෙම අවවාද පිණිස එළැඹීම ද ලබාවා” යි මෙසේ කියැයුතු.

පාමොක් උදෙසුවා විසින් “මෙහෙණනට අවවාද කරන්නකු වශයෙන් සඬක සමමත වූ මහණෙක් ඇද්ද?” යි පිළිවිසියැයුතු. ඉදින් මෙහෙණනට අවවාද කරන්නකු වශයෙන් සමමත කිසියම් මහණෙක් වී නම්, පාමොක් උදෙසුවා විසින් “මෙ නම් මහණ භික්ෂුනොවාදක විසින් සමමත යැ. ඔහු කරා භික්ෂුණි සඬකයා එළැඹෙවා” යි කියැයුතු. ඉදින් භික්ෂුනොවාදක සමමතිය ලත් කිසිදු මහණෙක් නො වී නම් පාමොක් උදෙසුවා විසින් “කවර නම් ආයුෂ්මත් කෙනෙක් මෙහෙණනට අවවාද කරන්නට සමත් වෙත් ද?” යි විචාළයුතු.

ඉදින් කිසි මහණෙක් මෙහෙණනට ඔවා දෙන්නට සමත් වන්නේ නම් හේ අටහින් සමන්විත වී නම්, ඔහු සමමත කොට, “මෙනම් මහණ භික්ෂුනොවාදක විසින් සමමත යැ. ඔබ කරා භික්ෂුණි සඬක තෙමේ එළැඹෙවා” යි කියැයුතු. ඉදින් කිසි දු මහණෙක් මෙහෙණනට ඔවා දෙන්නට සමත් නො වී නම්, ‘භික්ෂුනොවාදක’ යැ යි සමමත කිසි දු මහණෙක් මෙහි නැත, භික්ෂුණි සඬක තෙමේ ප්‍රසාද එළවන ගුණයෙන් එය සමපාදනය කෙරේවා” යි කියැයුතු.

31. එ සමයෙහි මහණු භික්ෂුනොවාදක සමමති නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාදක සමමතිය නො පිළිගතයුතු නො වේ. යමෙක් නො පිළිගන්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ” යැ යි වදළසේක.

එ සමයෙහි එක්කරා අව්‍යක්ත මහණෙක් වෙයි. ඔහු කරා මෙහෙණු එළැඹ “ආයාත් වහන්ස, භික්ෂුනොවාදය පිළිගත මැනැවැ” යි කීහ.

“අහං හි භගිනි, බාලො, කරාහං ඔවාදං ගණනාමි”ති. ගණනාහයා ඔවාදං. එවං හි භගවතා පඤ්ඤාත්තං ‘භික්ඛුනි භික්ඛුනිනං ඔවාදෙ ගහෙතබ්බො’ති. භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධපෙඤා බාලං අවසෙසෙහි ඔවාදං ගහෙතුනති”.

32. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛුනියො උපසඤ්ඤාමිතො එතදවොචුං. “ඔවාදං අයා ගණනාමි”ති. “අහං හි භගිනි ගිලානො, කරාහං ඔවාදං ගණනාමි”ති. “ගණනාහයා ඔවාදං. එවං හි භගවතා පඤ්ඤාත්තං. ධපෙඤා බාලං අවසෙසෙහි ඔවාදෙ ගහෙතබ්බො”ති.

භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං අවසෙසෙහි ඔවාදං ගහෙතුනති”.

33. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගමිකො හොති. තං භික්ඛුනියො උපසඤ්ඤාමිතො එතදවොචුං. “ඔවාදං අයා ගණනාමි”ති. “අහං හි භගිනි, ගමිකො, කරාහං ඔවාදං ගණනාමි”ති. “ගණනාහයා ඔවාදං. එවං හි භගවතා පඤ්ඤාත්තං. ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං අවසෙසෙහි ඔවාදෙ ගහෙතබ්බො”ති.

භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං ධපෙඤා ගමිකං අවසෙසෙහි ඔවාදං ගහෙතුනති”.

34. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අරඤ්ඤ විහරති. තං භික්ඛුනියො උපසඤ්ඤාමිතො එතදවොචුං. “ඔවාදං අයා, ගණනාමි”ති. “අහං හි භගිනි, අරඤ්ඤ විහරාමි කරාහං ඔවාදං ගණනාමි”ති. “ගණනාහයා ඔවාදං. එවං හි භගවතා පඤ්ඤාත්තං. ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං ධපෙඤා ගමිකං අවසෙසෙහි ඔවාදෙ ගහෙතබ්බො”ති.

භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤකෙන භික්ඛුනා ඔවාදං ගහෙතුං සංකෙතඤ්ච කාතුං අනු පටිභට්ඨාමි”ති.

“බිහිනිය, මම නොදන්නෙකිමි, මම කෙසේ නම් අවවාදක සමමතිය පිළිගනිමි ද?” යි කී ය. “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්න. භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට අවවාද කිරීමේ සමමතිය පිළිගතයුතු යැ” යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද” යි ඔ කීවා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අව්‍යක්තයා හැර සෙසු භික්ෂූන් විසින් භික්ෂුනෝවාදක සමමතිය පිළිගන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

32. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වේ. මෙහෙණහු ඔහු කරා එළඹ, “ආයතීන් වහන්ස, භික්ෂුනෝවාදක සමමතිය පිළිගන්නැ” යි කීහ. “බිහිනියෙනි, මම ගිලන්මි. කෙසේ මම අවවාදක සමමතිය පිළිගනිමි ද?” යි හේ කීව, “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්න. ‘අව්‍යක්තයා හැර සෙස්සන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු යැ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද” යි කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද හැර සෙස්සන් විසින් අවවාද සමමතිය පිළිගන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

33. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගමනෙක යෙදුණේ විය: මෙහෙණහු ඔහු වෙත එළඹ, “ආයතීන් වහන්ස, භික්ෂුනෝවාද සමමතිය පිළිගන්නැ” යි කීහ. “නැගැණියෙනි, මම ගමිකයෙමි. එ හෙයින් කෙසේ නම්, මෙහෙණනට අවවාද කිරීමේ කායාය බාරගනිමි ද?” හේ කී ය. “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගත මැනැව, අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද හැර සෙස්සන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු යැ” යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද” යි කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද ගමිකයා ද හැර සෙස්සන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

34. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් වෙනෙහි වෙසෙයි. මෙහෙණහු ඔහු කරා එළඹ, “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්නැ” යි කීහ. “බුහුනැණියෙනි, මම වෙනෙහි වෙසෙමි. කෙසේ නම් අවවාදක සමමතිය පිළිගනිමි ද?” යි හේ කීව. “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්නැ. ‘අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද ගමිකයා ද හැර සෙස්සන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු’ යැ යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද” යි මෙහෙණහු කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, වනවැසි මහණ විසින් භික්ෂුනෝවාදක සමමතිය පිළිගන්නට ද අයෝ කැන දී අවවාද කරන්නෙමි යි මෙ කැන දී අවවාද කරන්නෙමි යි අවවාද කරන කැන පිළිබඳ සංකෙතයක් කරන්නට ද අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

35. තෙන ධො පන සමයෙන භික්ඛු ඔවාදං ගහෙතා න ආරොචෙතති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “න භික්ඛුවෙ ඔවාදෙ න ආරොචෙතතො, යො න ආරොචෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයො”ති.

36. තෙන ධො පන සමයෙන භික්ඛු ඔවාදං ගහෙතා න පච්චාහරතති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “න භික්ඛුවෙ ඔවාදෙ න පච්චාහරිතතො, යො හ පච්චාහරෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයො”ති.

37. තෙන ධො පන සමයෙන භික්ඛුනියො සංකෙතං න ගව්ඨතති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “න භික්ඛුවෙ භික්ඛුනියා සංකෙතං න ගතතං, යා න ගව්ඨෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයො”ති.

38. තෙන ධො පන සමයෙන භික්ඛුනියො දීඝානි කායං ඛන්ධානි ධාරෙතති. තෙහෙව එසුකෙ නමෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙතති: ‘සෙයාරාපි ගිහී කාමහොගිනියො’ති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “න භික්ඛුවෙ භික්ඛුනියා දීඝං කායඛන්ධං ධාරෙතං, යා ධාරෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයො. අනුජානාමි භික්ඛුවෙ භික්ඛුනියා එකපරියාකතං කායඛන්ධං. න ච තෙන එසුකා නමෙතං, යා නමෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයො”ති.

39. තෙන ධො පන සමයෙන භික්ඛුනියො චිත්‍රිවෙන පථෙවන එසුකෙ නමෙතති, චම්පථෙවන එසුකෙ නමෙතති, දුස්සපථෙවන එසුකෙ නමෙතති, දුස්සචේතියා එසුකෙ නමෙතති, දුස්සචට්ඨියා එසුකෙ නමෙතති, චොළපථෙවන එසුකෙ නමෙතති, චොළචේතියා එසුකෙ නමෙතති, චොළචට්ඨියා එසුකෙ නමෙතති, සුත්තචේතියා එසුකෙ නමෙතති, සුත්තචට්ඨියා එසුකෙ නමෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙතති: ‘සෙයාරාපි ගිහී කාමහොගිනියො’ති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “න භික්ඛුවෙ භික්ඛුනියා චිත්‍රිවෙන පථෙවන එසුකා නමෙතං, න චම්පථෙවන එසුකා නමෙතං, න දුස්සපථෙවන එසුකා නමෙතං, න දුස්සචේතියා එසුකා නමෙතං, න දුස්සචට්ඨියා එසුකා නමෙතං, න චොළපථෙවන එසුකා නමෙතං, න චොළචේතියා එසුකා නමෙතං, න චොළචට්ඨියා එසුකා නමෙතං, න සුත්තචේතියා එසුකා නමෙතං, න සුත්තචට්ඨියා එසුකා නමෙතං. යා නමෙයා ආපත්ති දුක්ඛංයොති.

35. එයමයෙහි භික්ෂුහු අවවාදක සමමතිය පිළිගෙන ආරොවනය නො කරත් (නො දන්වත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාදක සමමතිය පිළිගෙන ආරොවනය නො කොට නො සිටියයුතු ය. යමෙක් ආරොවනය නො කරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වේ” යැ යි වදළසේක.

36. එ සමයෙහි මහණහු අවවාදක සමමතිය පිළිගෙන ඒ බව පෙරළා නො සැල කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දන්වූහ. “මහණෙනි, අවවාදක සමමතිය පිළිගත් බව පෙරළා නො ම නො දන්වියයුතු. යමෙක් නො දන්වා නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වේ” යැ යි වදළසේක.

37. එ සමයෙහි මෙහෙණේ සලකුණු කළ තැනට නො යෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දන්වූහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණිය විසින් සලකුණු කළ තැනට නො යෑම නො කළයුතු යි. යම් මෙහෙණක් නො යන්නී නම් (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදළසේක.

38. එ කල්හී මෙහෙණේ දිග කාබහන් දරත්, එයින් ම ඉළ ඇට නමත්, ‘කාමභොගී ගැහැණුන් මෙනැ’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දන්වූහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් දිගු කාබහන් නො දැරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා ද (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණට එක් වෙළුම් පටෙකින් යුත් කාබහන අනුදනිමි. එයින් ඉළ ඇට නො නැමියයුතු. යම් මෙහෙණක් නමා ද (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදළසේක.

39. එ සමයෙහි මෙහෙණේ මොළොක් උණපතුරෙන් කළ පටියෙන් ඉළඇට නමති, සම්පටින් ඉළඇට නමති, සුදුරෙදි වෙණියෙන් ඉළඇට නමති, සුදුරෙදි වැටියෙන් ඉළඇට නමති, කසාවත් රෙදිපටින් ඉළඇට නමති, කසාවත් රෙදිවෙණියෙන් ඉළඇට නමති, කසාවත් රෙදිවැටින් ඉළඇට නමති, හුවෙණියෙන් ඉළඇට නමති, හුවැටින් ඉළඇට නමත්. ‘ගිහී කාමභොගීනීන් මෙනැ’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මොළොක් උණපතුරෙන් කළ පටියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සම්පටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සුදුරෙදි පටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සුදුරෙදි වෙණියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සුදුරෙදි වැටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, කසාවත් රෙදිපටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, කසාවත් රෙදි වෙණියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, කසාවත් රෙදි වැටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, හුවෙණියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, හුවැටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු. යම් මෙහෙණක් නමා ද (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදළසේක.

40. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො අට්ඨිලෙලන ජසනං සංසාපෙනති, ගොභනුකෙන ජසනං කොට්ඨාපෙනති, හඬං කොට්ඨාපෙනති, හඬකොට්ඨං කොට්ඨාපෙනති පාදං කොට්ඨාපෙනති, පාදකොට්ඨං කොට්ඨාපෙනති, උරුං කොට්ඨාපෙනති, මුඛං කොට්ඨාපෙනති, දන්තමංසං කොට්ඨාපෙනති, මත්ස්යො උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගීනියො'ති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසු: "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අට්ඨිලෙලන ජසනං සංසාපෙනතිං -පෙ- න දන්තමංසං කොට්ඨාපෙනතිං, යා කොට්ඨාපෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛකම්පසා"ති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො මුඛං ආලිම්බෙනති, මුඛං උමමඥෙනති, මුඛං චූෂණෙනති, මනොසිලිකාය මුඛං උඤ්ඤෙනති, අඛරාගං කරොනති, මුඛරාගං කරොනති, අඛරාගමුඛරාගං කරොනති. මත්ස්යො උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගීනියොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසු: "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා මුඛං ආලිම්බෙනතිං, න මුඛං උමමඥෙනතිං, න මුඛං චූෂණෙනතිං, න මනොසිලිකාය මුඛං උඤ්ඤෙනතිං, න අඛරාගො කාතබ්බො, න මුඛරාගො කාතබ්බො, න අඛරාගමුඛරාගො කාතබ්බො, යා කරෙය්‍ය¹ ආපනති දුක්ඛකම්පසා"ති.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො අවඛං කරොනති, වීසෙසකං කරොනති, ඔලොකනකෙන ඔලොකෙනති, සාලොකෙ නිට්ඨනති, නව්චං² කාරාපෙනති, වෙසිං උට්ඨාපෙනති, පානාගාරං යපෙනති, සුනං යපෙනති. ආපණං පසාරෙතති. වඩ්ඪිං පයොජෙතති, වාණිජුං පයොජෙතති, දසං උපට්ඨාපෙනති, දසිං උපට්ඨාපෙනති. කම්මකාරං උපට්ඨාපෙනති කම්මකාරීං උපට්ඨාපෙනති, තීරවජානගතං උපට්ඨාපෙනති, හරිතකපකකිකං පකිණනති, නමතකං ධාරෙතති. මත්ස්යො උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: සෙය්‍යථාපි ගිහීකාමභොගීනියොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසු: "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අවඛං කාතබ්බං -පෙ- න නමතකං ධාරෙතබ්බං, යා ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛකම්පසා"ති,

1. කරෙය්‍ය - මජ්ඣ.

2. සතව්චං - මජ්ඣ.

40. එ සමයෙහි මෙහෙණේ ගවයන්ගේ කෙණ්ඩා ඇටයෙන් කටි පෙදෙස (තුනටිය පෙදෙස) අතුල්ලනී, ගවයන්ගේ හනු ඇටයෙන් කටිපෙදෙස කොටවනී, අතෙහි (සිතුවම්) කොටවනී, පිටි අත කොටවනී, පයෙහි කෙණ්ඩා කොටවනී, පිටිපතුල කොටවනී, කළවා කොටවනී. මුඛ කොටවනී, දත්මය කොටවනී. ගිහි කාම-භොගිනීන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතනී, නුගුණ කියනී, දෙය් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළාහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ වීසින් ගවයන්ගේ කෙණ්ඩාඇටයෙන් කටි පෙදෙස නො ඇතිල්ලිය යුතු ... දත් මය නො කෙටවිය යුතු. යම් මෙහෙණක් කොටවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ" යි වදළසේක.

41. එ සමයෙහි සවග මෙහෙණේ මුඛ ආලෙප කරනී, මුඛ සිනිඳු කරනී, මුඛ වත්සුණුයෙන් තවරනී, මනොසිල (කල්ක) යෙන් මුඛ ලකුණු කරනී, අඛාරාග (ඇඟ පාට කිරීම) කරනී, මුඛරාගය (මුහුණ පාටකිරීම) කරනී, අඛාරාගමුඛරාග (දෙක ම) කරන්. 'ගිහිකාමභොගිනීන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතනී, නුගුණ පවසනී, දෙය් පතුරුවන්. මෙ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ වීසින් මුඛ ආලෙපකිරීම නො කළ යුතු, මුඛ සිනිඳු කිරීම නො කළයුතු, මුඛ සුණු තැවරීම නො කළයුතු, මනොසිල කල්කයෙන් මුඛ ලකුණු කිරීම නො කළයුතු, අඛාරාගය නො කළයුතු, මුඛරාගය නො කළයුතු, අඛාරාග-මුඛරාග නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ" යි වදළසේක.

42. එ සමයෙහි සවග මෙහෙණේ අවධාය (ඇසෙහි අඳුන් ගානා වීට ඇස් කෙළවර යටිතුරු වූ විසිතුරු රේඛා ඇඳීම) කෙරෙහි, කම්මුලෙහි විසෙසකය (කම්මුලෙහි විසිතුරු පත්‍ර ලෙඛා) කෙරෙහි, කටුඵලෙන් (වීරිය දෙය) බලනී, ආලෝක සහිත තැන (දොර හැර සිරුරින් අඩක් දක්වමින්) සිටීනී, නාත්‍ය කරවනී, වෙසඟනන් එළවා සිටුවනී, පුරායැල් තබනී, මස් වෙළඳ යැල් තබනී (මස් විකුණනී), වෙළඳයැල් විවෘත කෙරෙහි, පොලි කිරීමෙහි යෙදෙහි, වෙළඳාමෙහි යෙදෙහි, දූෂයන් එළවා සිටුවනී, දූෂින් එළවා සිටුවනී, කම්කරුවන් එළවා සිටුවනී, කම්කරු ස්ත්‍රීන් එළවා සිටුවනී, නිරිතනුන් එළවා සිටුවනී, මිශ්‍ර පළතුරුහල් (අරළු ඇ ගෙඩිවර් විකුණන අවන්හල්) විවෘත කෙරෙහි, ඉළඇට නමන බැඳුම් දරන්. 'ගිහි කාමභොගිනීන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතනී, නුගුණ කියනී, දෙය් පතුරුවන්. මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ වීසින් අවධාය නො කළයුතු ... නමකකය නො දරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ" යි (වදළසේක).

43. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛුනියො සබ්බ-
නීලකානී වීවරානී ධාරෙනතී, සබ්බපිතකානී වීවරානී ධාරෙනතී,
සබ්බලොභිතකානී වීවරානී ධාරෙනතී, සබ්බමඤ්ඤාදිකානී වීවරානී
ධාරෙනතී, සබ්බකණ්ණානී වීවරානී ධාරෙනතී, සබ්බමහාරාධාරනනානී
වීවරානී ධාරෙනතී, සබ්බමහානාමරනනානී වීවරානී ධාරෙනතී,
අභිජ්ඣාදසානී වීවරානී ධාරෙනතී, දීපදසානී වීවරානී ධාරෙනතී,
පුළුදසානී වීවරානී ධාරෙනතී, එණදසානී වීවරානී ධාරෙනතී,
කඤ්චුකං ධාරෙනතී, නිරිටකං ධාරෙනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී,
බීයනතී, විපාචෙතනී: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියො'ති. භගවතො
එතමස්සං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා සබ්බනීලකානී
වීවරානී ධාරෙතබ්බානි -පෙ- න නිරිටකං ධාරෙතබ්බං. යා
ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සා"ති.

44. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤකරා භික්ඛුනී කාලං
කරොන්ති එවමාහ: 'මමච්චයෙන මයං පරික්ඛාරො සඤ්ඤා
භොතු'ති. තස් භික්ඛු ව භික්ඛුනියො ව විවදන්ති 'අමාකං භොති,
අමාකං භොති'ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. "භික්ඛුනී වෙ
භික්ඛවෙ කාලං කරොන්ති එවං වදෙය්‍ය 'මමච්චයෙන මයං
පරික්ඛාරො සඤ්ඤා භොතු'ති. අනිසසරො තස් භික්ඛුසඤ්ඤා
භික්ඛුනී සඤ්ඤාසෙසවෙතං. සික්ඛමානා වෙ භික්ඛවෙ -පෙ- සාමණේ
වෙ භික්ඛවෙ කාලං කරොන්ති එවං වදෙය්‍ය: 'මමච්චයෙන මයං
පරික්ඛාරො සඤ්ඤා භොතු'ති. අනිසසරො තස් භික්ඛු සඤ්ඤා
භික්ඛුනීසඤ්ඤාසෙසවෙතං. භික්ඛු වෙ භික්ඛවෙ කාලං කරොන්තා
එවං වදෙය්‍ය: 'මමච්චයෙන මයං පරික්ඛාරො සඤ්ඤා භොතු'ති.
අනිසසරො තස් භික්ඛුනීසඤ්ඤා භික්ඛුසඤ්ඤාසෙසවෙතං. සාමණේ
වෙ භික්ඛවෙ -පෙ- උපාසකො වෙ භික්ඛවෙ -පෙ- උපාසිකා වෙ
භික්ඛවෙ -පෙ- අඤ්ඤ වෙ භික්ඛවෙ කොපි කාලං කරොන්තා
එවං වදෙය්‍ය: 'මමච්චයෙන මයං පරික්ඛාරො සඤ්ඤා භොතු'ති.
අනිසසරො තස් භික්ඛුනීසඤ්ඤා භික්ඛුසඤ්ඤාසෙසවෙතනති".

45. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤකරා පුරාණමල්ලී
භික්ඛුනීසු පබ්බජිතා භොති. යා රථිකාය දුබ්බලකං භික්ඛුං පසස්සවා
අංසකුටෙන පහාරං දන්වා පව්චෙට්ඨි.¹ භික්ඛු උජ්ඣායනතී, බීයනතී,
විපාචෙතනී: 'කථං හි නාම භික්ඛුනී භික්ඛුස්ස පහාරං දස්සති'ති.
භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුස්ස
පහාරො දතබ්බො. යා දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සා. අනුජානාමී
භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුං පසස්සවා දුරතොව භික්ඛමිත්වා මග්ගං
දඤ්ඤති."

43. එ සමයෙහි සවග මෙහෙණේ සියල්ල නිල්වන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල පිතවර්ණ වූ සිවුරු දරති, සියල්ල ලේවන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල මදටවන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල කළුවන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල රත්වැයන්ගේ පිටෙහි පැහැ වැනි පැහැයෙන් රතනලද සිවුරු දරති, සියල්ල පිඤ්ඤපෙති වැනි පැහැයෙන් රතනලද සිවුරු දරති, නො සිඳින ලද දහවලු කොන් ඇති සිවුරු දරති, දිගු දහවලු කොන් ඇති සිවුරු දරති, මලින් යුත් දහවලු ඇති සිවුරු දරති, පෙණ වැනි දහවලු ඇති සිවුරු දරති, සැවට දරති, රුක්සුඛුළු දරන්. 'ගිහි කාමභොගිනීන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළෝ ය. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් සියල්ල නිල්වන් වූ සිවුරු නො දරියයුතු ... රුක්සුඛුළු නො දරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ" යි වදළුසේක.

44. එ සමයෙහි එක් මෙහෙණක් කල්ලිය කරන්නී 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඩ්ඨයාට අයිති වේව' යි කිවු ය. එහි මහණේ ද මෙහෙණේ ද 'අපට අයිති යැ අපට අයිති යැ' යි විවාද කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ දන්වූහ. "මහණෙනි, ඉදින් මෙහෙණක් කල්ලිය කරන්නී 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඩ්ඨයාට වේව' යි කියන්නී නම් එහි හික්සු සඩ්ඨයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්සුණි සඩ්ඨයාට ම ය. මහණෙනි, ඉදින් සික්ඛ-මානාවක් ... මහණෙනි, ඉදින් සාමණේරියක් කල්ලිය කරන්නී 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඩ්ඨයාට වේව' යි කියන්නී නම් එහි හික්සු සඩ්ඨයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්සුණි සඩ්ඨයාට ම ය. මහණෙනි, ඉදින් මහණෙක් කල්ලිය කරන්නේ 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඩ්ඨයාට වේව' යි කියන්නේ නම් එහි හික්සුණි සඩ්ඨයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්සුසඩ්ඨයාට ම ය. මහණෙනි, ඉදින් සාමණේරයෙක් ... මහණෙනි, ඉදින් උපාසකයෙක් ... මහණෙනි, ඉදින් උපාසිකාවක් ... මහණෙනි, ඉදින් අන් කිසිවෙක් කල්ලිය කරන්නේ 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඩ්ඨයාට වේව' යි කියන්නේ නම් එහි හික්සුණි සඩ්ඨයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්සුසඩ්ඨයාට ම" යැ යි (වදළුසේක.)

45. එ සමයෙහි ගිහිකල මලලයකුගේ බිරියක් වූ ය්ත්රියක් මෙහෙණන් වෙත පැවිදිවු ය. භී වීරියෙහි දී දුබල මහණකු දක දසරුවෙන් පහර දී පෙරළුවා ය. 'කෙසේ නම් මෙහෙණක් මහණකුට පහර දෙන්නී ද, යි හිඤ්ඤ ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ දන්වූහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකුට පහර නො දියයුතු. යම් මෙහෙණක් පහර දෙන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දක දුර දී ම ඉවත්වී මහ (ඉඩ) දෙන්නට අනුදනම් යි" (වදළුසේක.)

46. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා ඉත්ථි පච්චුප්ඵපතිකා ජාරෙන ගබ්භිනී භොති. සා ගබ්භං පාතෙතා කුලපිකං භික්ඛුනී. එතදවොච: 'හඤ්ඤාතරා ඉමං ගබ්භං පතෙනා නීහරා'ති. අථ ඛො සා භික්ඛුනී නං ගබ්භං පතෙන පකඛිපිතා සමකාටියා පච්චිජාදෙතා අගමාසී. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙන පිණ්ඩවාරිකෙන භික්ඛුනා සමාදනං කතං භොති 'යමහං පයමං භික්ඛං ලභිස්සාමී න නං අදතා භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා පරිභුඤ්ජස්සාමී'ති.

අථ ඛො සො භික්ඛු නං භික්ඛුනීං පසස්සිතා එතදවොච: 'හඤ්ඤාතරා භික්ඛං පතිගණා'ති. 'අලං අය්‍යා'ති. දුතියමි ඛො සො භික්ඛු නං භික්ඛුනී. එතදවොච: 'හඤ්ඤාතරා භික්ඛං පතිගණා'ති. 'අලං අය්‍යා'ති. තතියමි ඛො සො භික්ඛු නං භික්ඛුනී. එතදවොච: 'හඤ්ඤාතරා භික්ඛං පතිගණා'ති 'අලං අය්‍යා'ති. 'මයා ඛො හගිති සමාදනං කතං යමහං පයමං භික්ඛං ලභිස්සාමී න නං අදතා භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා පරිභුඤ්ජස්සාමීති. හඤ්ඤාතරා භික්ඛං පතිගණා'ති.

අථ ඛො සා භික්ඛුනී තෙන භික්ඛුනා නිපජ්ජියමානා නීහරිතා පතනං දසෙස්සි: 'පසස්ස අය්‍යා - පතෙන ගබ්භා. මා ව කසස්සථි ආරොවෙයි'ති. අථ ඛො සො භික්ඛු උජ්ඣායනී, වීයනී, විපාවෙනි: 'කථං හි නාම භික්ඛුනී පතෙනා ගබ්භා නීහරිස්සති'ති. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුනා එතමඤ්ඤා ආරොවෙයි. යෙ තෙ භික්ඛු අස්චජා සත්තාදායා උජ්ජිතො කුසාලවට්ඨා සිකඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනනී වීයනනී, විපාවෙනනී: 'කථං හි නාම භික්ඛුනී පතෙනා ගබ්භා නීහරිස්සති'ති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙස්සි. 'න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පතෙනා ගබ්භා නීහරිතවෙයි. යා නීහරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංසකං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුං පසස්සිතා නීහරිතා පතනං දසෙස්සති'.

47. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො භික්ඛුං පසස්සිතා පරිවතෙතො පතනමුලං දසෙස්සති. භික්ඛු උජ්ඣායනනී, වීයනනී, විපාවෙනනී: 'කථං හි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො භික්ඛුං පසස්සිතා පරිවතෙතො පතනමුලං දසෙස්සති'ති. අථ ඛො භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙස්සි. 'න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුං පසස්සිතා පරිවතෙතො පතනමුලං දසෙස්සති. යා දසෙස්සයා ආපත්ති දුක්ඛංසකං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුං පසස්සිතා උක්ඛුජ්ජිතා පතනං දසෙස්සති. යඤ්ඤාතරා ආමිසං භොති තෙන ව භික්ඛු නිමනෙතාතවෙයි'.

46. එ සමයෙහි බැහැර වෙසෙන තිමියා ඇති එක්තරා ස්ත්‍රියක් සොර සැමියකු නියා ගැබ්බිනි වූය. ඊ ගැබ් හෙළා කුලුපග මෙහෙණකට මෙසේ කිවු ය. 'ආයඨාවෙනි, මේ ගැබ් පාත්‍රයෙන් බැහැර ගෙන යනු මැනවැ' යි. ඉක්බිති ඒ මෙහෙණ ඒ ගැබ් පාත්‍රයෙහි බහා සහළ සිවුරින් වසාගෙන ගියා ය. එසමයෙහි එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණකු විසින් 'මම පළමු යම් භික්ෂාවක් ලබන්නෙමි ද එය මහණකුට හෝ මෙහෙණකට හෝ නො දී නො වළඳන්නෙමැ' යි සමාදන්වීමක් කරන ලද්දේ වෙයි.

ඉක්බිති ඒ මහණ ඒ මෙහෙණ දැක 'සොහොවුරියනි, භික්ෂාව පිළිගනුව' යි කී ය. 'ආයඨයෙනි, කම් නැත' යි (කිවුය) දෙවැනි වරද ඒ මහණ 'සොහොවුරියනි, භික්ෂාව පිළිගනුව' යි ඒ මෙහෙණකට කී ය. 'ආයඨයෙනි, කම් නැතැ' යි කිවු ය. තෙවැනි වරද ඒ මහණ 'සොහොවුරියනි, භික්ෂාව පිළිගනුව' යි ඒ මෙහෙණකට කී ය. 'ආයඨයෙනි, කම් නැතැ' යි කිවු ය. 'සොහොවුරියනි, මා විසින් 'මම පළමු යම් භික්ෂාවක් ලබන්නෙමි ද එය මහණකුට හෝ මෙහෙණකට නො දී නො වළඳන්නෙමැ' යි සමාදන්වීමක් කරන ලද්දේ වෙයි. එහෙයින් සොහොවුරියනි භික්ෂාව පිළිගනුව' යි කී ය.

ඉක්බිති ඒ මෙහෙණ ඒ මහණ විසින් පෙළකු ලබන්නී පාත්‍රය බැහැර කොට 'ආයඨයන් වහන්ස, පාත්‍රයෙහි ගැබ් බැලුව මැනවි, කිසිවකුට ද නො දන්වුව මැනවැ' යි කියා (පාත්‍රය) පෙන්වු ය. ඉක්බිති ඒ මහණ 'කෙසේ නම් මෙහෙණක් පාත්‍රයෙන් ගැබ් බැහැරට ගෙන යා ද' යි ලමු කොට සිතයි, නුගුණ කියයි, දෙස් පතුරුවයි. වැලි ඒ මහණ මේ කරුණ භික්ෂුන්ට සැලකෙළේ ය. අල්පෙවර්ෂ වූ ලද දෙයින් සතුටු වන්නා වූ පවට ලජ්ජා ඇති (පව් කිරීමෙහි) කුකුස් ඇති භික්ෂෙකු කැමති යම් ඒ මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔවුහු 'කෙසේ නම් මෙහෙණක් පාත්‍රයෙන් ගැබ් බැහැරට ගෙන යන්නී ද' යි ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්. මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. "මහණෙනි, මෙහෙණක විසින් පාත්‍රයෙන් ගැබ් බැහැරට නො ගෙන යායුතු. යම් මෙහෙණක් ගෙනයන්නී ද දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දැක පාත්‍රය බැහැර කොට දක්වීමට අනුදනිමි" යි (වදළසේක).

47. එසමයෙහි සවග මෙහෙණෝ මහණකු දැක පාත්‍රය පෙරළා පාත්‍රමූලය (පාත්‍රයෙහි අඩිය) පෙන්වති. 'කෙසේ නම් සවග මෙහෙණෝ මහණකු දැක පාත්‍රය පෙරළා පාත්‍රමූලය පෙන්වත් ද' යි මහණෝ ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත් ඉක්බිති ඒ මහණෝ මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දැක පාත්‍රය පෙරළා පාත්‍ර මූලය නො දක්වියයුතු. යම් මෙහෙණක් දක්වා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දැක උඩුකුරු කොට පාත්‍රය දක්වන්නට අනුදනිමි. පාත්‍රයෙහි යම් ආම්සයක් වෙයි නම් එයින් ද ඒ මහණ පැවරියයුතු" යි වදළසේක.

48. තෙන ටො පන සමයෙන සාවතීයං රටියාය පුරිස-
වාසඤ්ඤාං ජඩ්ඛිතං භොති. තං භික්ෂුනියො සකකච්චං උපනිජ්ඣායිංසු.
මනුසසා උකකුට්ඨිං අකංසු. තා භික්ෂුනියො මංකු අභෙසුං. අරං
ටො තා භික්ෂුනියො උපක්කයං ගන්තවා භික්ෂුනිනං එතමඤ්ඤං
ආරොචෙසුං. යා තා භික්ෂුනියො අපට්ඨා සනකුට්ඨා උජ්ජෙනා
කුකකුට්ඨකා පිකකාකාමා තා උජ්ඣායනති, වීයනති, විපාචෙනති;
'කථං හි නාම භික්ෂුනියො පුරිසවාසඤ්ඤාං උපනිජ්ඣායිංසුනති;
අරං ටො තා භික්ෂුනියො භික්ෂුනිනං එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. භික්ෂු
භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ෂුනියා පුරිස-
වාසඤ්ඤාං උපනිජ්ඣායිතං. යා උපනිජ්ඣායෙය්‍ය ආපත්ති
දුක්ඛටස්සාති."

49. තෙන ටො පන සමයෙන මනුසසා භික්ෂුනං ආමිසං
දෙනති. භික්ෂු භික්ෂුනිනං දෙනති. මනුසසා උජ්ඣායනති, වීයනති,
විපාචෙනති: 'කථං හි නාම භද්දනා අක්කතො පරිභොගඤ්ඤාය
දින්නං අකෙඤ්ඤං දස්සනති. මයමිදි න ජානාම දනං දතුනති'. භගවතො
එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ අක්කතො පරිභොගඤ්ඤාය
දින්නං අකෙඤ්ඤං දතං. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සාති".

50. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ෂුනං ආමිසං උස්සන්නං
භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ
සඤ්ඤා දතුනති." බාළගතරං උස්සන්නං භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං
ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ පුග්ගාලිකමිදි දතුනති." තෙන
ටො පන සමයෙන භික්ෂුනං සන්නිධිකතං ආමිසං උස්සන්නං
භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ
භික්ෂුනං සන්නිධිං භික්ෂුනිහි භික්ෂුහි පටිගග්ගාපෙඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤානති."

51. තෙන ටො පන සමයෙන මනුසසා භික්ෂුනිනං ආමිසං
දෙනති. භික්ෂුනියො භික්ෂුනං දෙනති. මනුසසා උජ්ඣායනති, වීයනති,
විපාචෙනති: 'කථං හි නාම භික්ෂුනියො අක්කතො පරිභොගඤ්ඤාය
දින්නං අකෙඤ්ඤං දස්සනති. මයමිදි න ජානාම දනං දතුනති'.
භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ෂුනියා අක්කතො
පරිභොගඤ්ඤාය දින්නං අකෙඤ්ඤං දතං. යා දදෙය්‍ය ආපත්ති
දුක්ඛටස්සාති."

48. එ සමයෙහි සැවැත්නුවර විජයෙක පුරුෂ නිමිත්තක් දමන ලද්දේ වෙයි. මෙහෙණේ එය මැනැවින් සිත් එළවා බැලූහු. මිනිස්සු ඔල්වර හඬ නැඟූහ. ඒ මෙහෙණේ (ලස්සාවෙන්) මතු වූහ. ඉක්බිති ඒ මෙහෙණේ මෙහෙණවරට ගොස් මෙහෙණන්ට මෙ කරුණ සැලකළහ. අල්පෙව්ව වූ ලද දැයින් සතුටු වන්නා වූ ලජ්ජී වූ (පවෙහි) කුකුස් ඇත්තා වූ ශික්ෂාකාමී වූ යම් ඒ මෙහෙණ කෙනෙක් වූ ද ඔවුහු ‘කෙසේ නම් මෙහෙණේ පුරුෂනිමිත්ත සිත් එළවා බැලූහු ද’ යි ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්. වැලි ඒ මෙහෙණේ මෙ කරුණ මහණුන්ට දන්වූහ. මහණෝ මෙ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් පුරුෂනිමිත්ත සිත් එළවා නො බැලියයුතු. යම් මෙහෙණක් සිත් එළවා බලා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ”.

49. එ සමයෙහි මිනිස්සු භික්ෂුන්ට ආමියය දෙත්. භික්ෂු භික්ෂුණීන්ට දෙත්, ‘කෙසේ නම් වහන්දෑ තමන්ට පරිභෝග පිණිස දුන් දෑ අන්‍යායන්ට දෙන්නෝ ද, අපි ද දන් දෙන්නට නො දනිමු ද’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, තමන්ට පරිභෝග පිණිස දුන් දෑ අන්‍යායන්ට නො දියයුතු. යමෙක් දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි (වදළ සේක.)

50. එ සමයෙහි භික්ෂුන්ට ආමියය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ දන්වූහ “මහණෙනි, සඩ්ධියාට දීමට අනුදනිමි” යි (වදළසේක.) ඉතා බෙහෙවින් රැස් වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, පෞද්ගලික ලෙස ද දීමට අනුදනිමි” යි (වදළ සේක.) එසමයෙහි භික්ෂුන්ට රැස් කළ ආමියය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන්ගේ සන්තිධි (වශයෙන් රැස් කළ) ආමියය භික්ෂුණීන් විසින් ද භික්ෂුන් විසින් ද පිළිගන්වාගෙන වළඳන්නට අනුදනිමි” යි (වදළසේක.)

51. එසමයෙහි මිනිස්සු භික්ෂුණීන්ට ආමියය දෙත්, භික්ෂුණිහු භික්ෂුන්ට දෙත්, ‘කෙසේ නම් භික්ෂුණිහු තමන්ට පරිභෝග පිණිස දෙන ලද්ද අන්‍යායන්ට දෙන්නාහු ද, අපි ද දන් දෙන්නට නො දනුමෝ ද’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් තමන්ගේ පරිභෝග පිණිස දෙන ලද්ද අන්‍යායන්ට නො දියයුතු. යම් මෙහෙණක්දේ නම් දුකුළු ඇවැත් වේ” යි වදළසේක.

52. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂුනීනං ආමිසං උස්සන්තං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සබ්බසසා දකුනති”. බාළගනරං උස්සන්තං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පුග්ගලිකමිදි දකුනති”. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂුනීනං සන්තිධිකතං ආමිසං උස්සන්තං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ෂුනීනං සන්තිධිං භික්ඛුභි භික්ෂුනීභි¹ පටිගග්ගාපෙඤ්ඤා² පරිභුඤ්ජිතති”.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂුනීනං සෙනාසනං උස්සන්තං හොති. භික්ෂුනීනං න හොති. භික්ෂුනියො භික්ෂුනං සන්තිකෙ දුතං පාගෙසුං: ‘සාධු හතෙන අය්‍යා අමාකං සෙනාසනං දෙනතු කාවකාලිකනති’. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ෂුනීනං සෙනාසනං දකු කාවකාලිකනති”.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන උතුනියො භික්ෂුනියො ඔනද්ධමඤ්ඤං. ඔනද්ධපියං අභිනිසිද්ධන්ති අභිනිපජ්ජන්ති. සෙනාසනං ලොභිතෙන මකඛියති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ උතුනියා භික්ෂුනියා ඔනද්ධමඤ්ඤං. ඔනද්ධපියා අභිනිසිද්ධන්ති. අභිනිපජ්ජන්ති. යා අභිනිසිද්ධෙය්‍ය වා අභිනිපජ්ජෙය්‍ය වා ආපනති දුක්ඛංසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආවසථව්වරන්ති”.

ආවසථව්වරං⁴ ලොභිතෙන මකඛියති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආණිවොළකනති”. වොළකං නිපතති⁵. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පුත්තකෙන බන්ධිඤ්ඤා උරුයා බන්ධිතනති”. පුත්තකං ඡිජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සංවෙලලියං කට්ඨුත්තකනති”.

55. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ෂුනියො සබ්බකාලං කට්ඨුත්තකං ධාරෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති, වීයන්ති, විපාටෙතති. ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියොති’. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං: “න භික්ඛවෙ භික්ෂුනියා සබ්බකාලං කට්ඨුත්තකං ධාරෙතති. යා ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛංසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ උතුනියා කට්ඨුත්තකනති”.

දුතිය භාණ්ඩාරං.

1. භික්ෂුනීභි - මජ්ඣ. උ.නං.
2. පටිගග්ගාපෙඤ්ඤා - මජ්ඣ.
3. උතුනියා - මජ්ඣ. උ.නං.
4. ආවසථව්වරං - මජ්ඣ.
5. නිපතති - මජ්ඣ.

52. එසමයෙහි මෙහෙණන්ට ආමිසය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, සම්පයාට දෙන්තට අනුදනිමි” යි. ඉතා බෙහෙවින් රැස්වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ දන්වූහ. “මහණෙනි, පොද්ගලිකවද දීමට අනුදනිමි යි. එසමයෙහි භික්ෂුණින්ගේ සන්නිධි කළ ආමිසය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණන්ගේ සන්නිධි කළ ආමිසය භික්ෂුන් විසින් ද භික්ෂුණින් විසින් ද පිළිගන්වාගෙන පරිභෝග කරන්නට අනුදනිමි” යි (වදළයේක.)

53. එසමයෙහි භික්ෂුන්ට සෙනසුන් බොහෝ වූයේ වෙයි. භික්ෂුණින්ට නො වෙයි. ‘වහන්ස, ආයතීයන් වහන්සේ අපට තාවකාලික ව සෙනසුන් දෙන්නාහු නම් මැනවැ’ යි භික්ෂුන් සමීපයට දුතයකු යැවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණින්ට තාවකාලික ව සෙනසුන් දෙන්තට අනුදනිමි” යි වදළයේක.

54. එ සමයෙහි ඔසප් වූ මෙහෙණේ බඳනා ලද මෙට්ට සහිත ඇඳෙහි බඳනා ලද මෙට්ට සහිත පුටුවෙහි හිඳින්, හොවින්, සෙනසුන ලෙසින් තැවරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. මහණෙනි, ඔසප් වූ මෙහෙණ විසින් බඳනා ලද මෙට්ට සහිත ඇඳෙහි බඳනා ලද මෙට්ට සහිත පුටුවෙහි නො හිඳියයුතු, නො හෙවියයුතු. යම් මෙහෙණක් හිඳි නම් හෝ හොවී නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, ආවසරවිවරය (ආවාසයෙහි දී පරිභෝග කරන සිවුර) අනුදනිමි” යි වදළයේක.

ආවසරවිවරය ලෙසින් වැකෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ආණිවොලකය (රෙදිවලින් කළ මුඩියක් වැනි වැස්මක්) අනුදනිමි” යි. ආණිවොලකය ගිලිහෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. මහණෙනි, හුයෙකින් බැඳ කළවායෙහි බඳින්තට අනුදනිමි” යි. හුය සිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, කැසපට ද කට්භුය ද අනුදනිමි” යි (වදළහ.)

55. එ සමයෙහි සවග මෙහෙණේ හැමකල්හි කට්භුය දරන්. ‘ගිහි කාමභොගීන්ට මෙනැ’යි මිනිස්සු ලටු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. මෙකරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් හැමකල්හි කට්භුය නො දරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, ඔසප් වූ මෙහෙණට කට්භුය අනුදනිමි” යි වදළහ.

දෙවැනි බණවර යි.

56. තෙත වෙහ පන සමයෙන උපසම්පාදායො දිසානති
අනිම්මසාපි නිම්මතමසාපි අලොභිකාපි ධූවලොභිකාපි පඤ්ඤානති
සිට්ඨිති. ඉඤ්චණ්ඩකාපි වෙසුරිසිකාපි සමිතිකාපි උභතො-
ධාඤ්ඤානකාපි. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ
උපසම්පාදෙත්තියා චතුර්විසති අනාගාරාධිකො ධම්මෙ පුට්ඨිකුං. එවඤ්ච
පන භික්ඛවෙ පුට්ඨිකඛො: “නයි අනිම්මසා, නයි නිම්මතමසා, නයි
අලොභිකා, නයි ධූවලොභිකා, නයි ධූවචොළා, නයි පඤ්ඤානති, නයි
සිට්ඨිති, නයි ඉඤ්චණ්ඩකා, නයි වෙසුරිසිකා, නයි සමිතිකා,
නයි උභතොධාඤ්ඤානකා. සත්ථී තෙ එවරුපා ආබාධා: කුට්ඨං ගණේවා
කිලාසො සොසො අපමාරො. මනුසසාපි, ඉඤ්චි, භුජිසසාපි,
අනණ්ඩ, නයි රාජහට්ඨි, අනුඤ්ඤානාපි මානාපිකුභි සාමිකොන,
පට්ටුණ්ණිපිසතිවිසසාපි, පට්ටුණ්ණං තෙ පත්තව්වරං, කිං නාමාපි,
කා නාමා තෙ පවත්තිති”ති.

57. තෙත වෛ පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනීනං අනතරාධිකෙ ධම්මෙ පුට්ඨතති. උපසම්පදපෙබ්බසො¹ වික්ඛායතති මංකු භොතති න සකෙසාතති වික්ඛපේජකං. හගවිතො එතමක්ඛං ආරොථෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ එතතො උපසම්පන්නාය භික්ඛුනීසමෙත විසුඤ්ඤාය භික්ඛුසමෙත උපසම්පදතති”².

58. තෙත බො පන සමයෙන භික්ඛුනියො අනතුසිඨා උපසම්පදපෙට්ඨායො අත්තරාසිකෙ ධම්මෙ පුට්ඨන්ති. උපසම්පද-
පෙට්ඨායො විජ්ජායන්ති. මංකු භොතන්ති. න සකෙකානාති වික්ඛපේස්සං
භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ පට්ඨං
අනුසාසිත්වා පට්ඨා අත්තරාසිකෙ ධම්මෙ පුට්ඨතුන්ති". තජොව සබ්බ-
මජ්ඣෙ අනුසාසන්ති, උපසම්පදපෙට්ඨායො තජොව විජ්ජායන්ති. මංකු
භොතන්ති. න සකෙකානාති වික්ඛපේස්සං. භගවතො එතමස්සං ආරො-
චෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ එතමන්තං අනුසාසිත්වා සබ්බමජ්ඣෙ
අත්තරාසිකෙ ධම්මෙ පුට්ඨතුං".

1. අනුරාධපුර - සිවු.
2. සිවුරිසිවු - මරණ.
3. උතුරුමහාමුණ - මරණ.
4. උතුරුමහාමුණ - මරණ.
5. උතුරුමහාමුණ - මරණ.

56. එ සමයෙහි ස්ත්‍රී නිවික්ඛන නැත්තා වූද, නිවික්ඛනමාත්‍රයක් ඇත්තා වූද, මදක් ලේ වැගිරීම් ඇත්තා වූද, නිතර ලේ වැගිරීම් ඇත්තා වූද, නිතර වැසුම් කඩ දරන්නා වූද වැගිරෙන්නී වූද, පිටත නික්මුණු මස් රොද ඇත්තා වූද, ස්ත්‍රී පණ්ඩක වූද, විකෘත පුරුෂස්වභාව ඇත්තා වූද, මිශ්‍ර වූ වසමග පසමග ඇත්තා වූද, උභතොබ්‍යාසන්නක වූද උපසපත් මෙහෙණිහු දක්නා ලැබෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. මහණෙනි, උපසමපද කරන්නිය විසින් සුවිසි අන්තරායකරධර්ම පිළිවිසින්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ පිළිවිසිය යුතු. අනිවික්ඛනා නො වෙහි ද, නිවික්ඛනමාත්‍ර ඇත්තී නො වෙහි ද, අලොභිතා නො වෙහි ද, ධූවලොභිතා නො වෙහිද, ධූවවොළා නො වෙහි ද, නිතර ලේ වැගිරීම් ඇත්තී නො වෙහි ද, සිබරිණි නො වෙහි ද, ස්ත්‍රීපණ්ඩක නො වෙහිද, විකෘත පුරුෂස්වභාව ඇත්තී නො වෙහි ද, සංවිහිතා නො වෙහිද, උභතොබ්‍යාසන්නක නො වෙහි ද, කුෂ්ට-රොගය, ගෙඩිය, කිලාසය (එනම් කුෂ්ටරොගය) සෂය රොගය, වස්මරය යන මෙබඳු ආබාධයෝ නොපට වෙත්ද, මනුෂ්‍ය වෙහිද, ස්ත්‍රියක් වෙහිද, අදියක් වෙහිද, ණය නැත්තියක් වෙහිද, රජසෙබළියක් නො වෙහිද, මවුපියන් විසින් හා හිමියා විසින් අනුදන්නාලද ද, පිරිපුන් විසිවයස් ඇත්තී ද, නොපගේ පාසිවුරු පිරිපුන් ද, කිනම් වෙහි ද, නොපගේ උපාධ්‍යායා නොමෝ කිනම් ඇත්තී ද යි.

57. එ සමයෙහි භික්ෂුහු භික්ෂුණීන්ගේ අන්තරායකරධම් පිළිවිසින්, උපසමපදපෙක්ෂිකාවෝ ගොථගැසී සිටිත්, මතු වෙති. වියදන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණීසංඝයා කෙරෙහි පිරිසුදු වූ භික්ෂුණීසංඝයා කෙරෙහි උපසපත් වූ මෙහෙණහට භික්ෂුසංඝයා කෙරෙහි උපසමපද වීම අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

58. එ සමයෙහි භික්ෂුණිහු අනුශාසනා නො කළ උපසමපද-පෙක්ෂිකාවන් අන්තරායික ධර්ම පිළිවිසින්, උපසමපදපෙක්ෂිකාවෝ ගොථගැසී සිටිත්, මතු වෙත්, වියදන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, පළමු අනුශාසනා කොට පසුව අන්තරායික ධර්ම පිළිවිසින්නට අනුදනිමි” යි. එහි සඟ මැද ම අනුශාසනා කරත්. උපසමපද-පෙක්ෂිකාවෝ එසේ ම ගොථගැසී සිටිති. මතු වෙති. වියදන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, එකත්පසෙක අනුශාසනා කොට සඟ මැද අන්තරායික ධර්ම පිළිවිසින්නට අනුදනිමි” යි.

එවකදී පන භික්ෂුවේ අනුසාසිතයෝ: පස්මං උපජ්ඣං ගාභාපෙනබ්බං. උපජ්ඣං ගාභාපෙනා පනතථීරං ආචික්ඛිතබ්බං: අයං තෙ පතෙතා, අයං සබ්බාථී, අයං උත්තරාසංඛිතා, අයං අනුතරවාසංඛිතා, ඉදං සංඛිතච්ඡිකං, අයං උදකසාවිකා. ගච්ඡ අමුඛි ඕකාසෙ තිව්ඨාභීති. ඛාලා අව්‍යාසනා අනුසාසනති. දුරනුසිට්ඨා උපසම්පදපෙට්ඨායො වීජ්ජායනති මඩ්ඛු ගොතති. න සංකොතති විසංසරෙජ්ඣං. හගවතො එතමස්මං ආරොවෙසුං. “න භික්ෂුවේ ඛාලාය අව්‍යාසනාය අනුසාසිතබ්බං. යා අනුසාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං. අනුජානාමි භික්ෂුවේ ව්‍යාසනාය භික්ඛුනියා පටිඛලාය අනුසාසිතනති”. අසම්මතා අනුසාසනති. හගවතො එතමස්මං ආරොවෙසුං. “න භික්ෂුවේ අසම්මතාය අනුසාසිතබ්බං. යා අනුසාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං. අනුජානාමි භික්ෂුවේ සම්මතාය අනුසාසිතං”.

එවකදී පන භික්ෂුවේ සම්මතනීතබ්බං: අත්තනා වා අත්තනාං සම්මතනීතබ්බං. පරාය වා පරා සම්මතනීතබ්බං. කථංඤ්ඤි අත්තනා වා අත්තනාං සම්මතනීතබ්බං? ව්‍යාසනාය භික්ඛුනියා පටිඛලාය සංඛිතා ඤාපෙනබ්බං: “සුඤ්ඤා මෙ අයෙත සංඛිතා: ඉත්තනාමා ඉත්තනාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙට්ඨා. යදි සංඛිතං පනතකල්ලං අහං ඉත්තනාමා ඉත්තනාමං අනුසාසෙය්‍යනති”. එවං අත්තනාව අත්තනාං සම්මතනීතබ්බං. කථංඤ්ඤි පරාය පරා සම්මතනීතබ්බං? ව්‍යාසනාය භික්ඛුනියා පටිඛලාය සංඛිතා ඤාපෙනබ්බං: “සුඤ්ඤා මෙ අයෙත සංඛිතා: ඉත්තනාමා ඉත්තනාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙට්ඨා. යදි සංඛිතං පනතකල්ලං ඉත්තනාමා ඉත්තනාමං අනුසාසෙය්‍යනති”. එවං පරාය වා පරා සම්මතනීතබ්බං.

තාය සම්මතාය භික්ඛුනියා උපසම්පදපෙට්ඨං උපසංඛිතච්ඡිකා එවමංඤ්ඤි වචනීයා: “සුඤ්ඤි ඉත්තනාමෙ අයං තෙ සච්චිකාලො භුතකාලො යං ජාතං තං සංඛිතමරෙජ්ඣ පුච්ඡෙනෙත සනිතං අත්ථිති වත්තබ්බං. අසනිතං නත්ථිති වත්තබ්බං. මා ඛො වීජ්ජාසි¹ මා ඛො මඩ්ඛු අහොසි. එවං තං පුච්ඡිස්සනති: නසි අනිච්ඡිකා, නසි නිච්ඡිකාමකා, නසි අලොභිකා², නසි ධ්වලොභිකා, නසි ධ්වලොචාලා, නසි පඤ්ඤානති, නසි සිට්ඨිභීති³, නසි ඉත්තරංභිකා, නසි වෙපුරිසිකා, නසි සමන්තකා,

1. වීජ්ජාසි - මරණං.

2. අලොභිකා - සි.

3. සිට්ඨිභීති - මරණං.

මහණෙනි, මෙසේ අනුශාසනා කළයුතු. පළමුව උපාධිත්තයක ගැන්වියයුතු. උපාධිත්තයක ගන්වා පාසිවුරු කියාදියයුතු: මේ කොපගේ පාත්‍ර ය, මේ සහළ සිවුර ය, මේ තනිපට සිවුර ය, මේ අඳනාය ය, මේ තනවැස්ම ය, මේ දිස්සඵල ය. යව තෙල අවකාසයෙහි සිටුව යි. බාල වූ අව්‍යක්ත වූ (මෙහෙණිහු) අනුශාසනා කෙරෙත්. වැරදි ලෙස අනුශාසනා කරනලද උප-සම්පදපෙක්ෂිකාවෝ ගොඵගැසී සිටිති, මතු වෙති, විසඳන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, බාල අව්‍යක්ත මෙහෙණ විසින් අනුශාසනා නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් අනුශාසනා - කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් අනුශාසනා කරන්නට අනුදනිමි”යි, සම්මත නො කරනලද මෙහෙණිහු අනුශාසනා කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, සම්මත නො කළ මෙහෙණක විසින් අනුශාසනා නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් අනුශාසනා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, සම්මත කරනලද මෙහෙණක විසින් අනුශාසනා කරන්නට අනුදනිමි”.

මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළයුතු. තමා විසින් හෝ තමා සම්මත කළයුතු. තමා විසින් හෝ තමා සම්මත කළයුත්තේ කෙසේ ද? ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් සඛ්‍යයා මෙසේ දැන්වියයුතු: “ආයතීවෙනි, සඛ්‍යයා මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ආයතීවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. ඉදින් සඛ්‍යයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් මෙනම් ඇති මම මෙනම් ඇත්තිය අනුශාසනා කරන්නෙමි”යි. මෙසේ තමා විසින් ම තමා සම්මත කළයුතු. කෙසේ අන් මෙහෙණක විසින් අන් මෙහෙණක් සම්මත කළයුත්තේ ද? ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුණියක විසින් සඛ්‍යයා (මෙසේ) දැන්වියයුතු: “ආයතීවෙනි, සඛ්‍යයා මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ආයතීවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. ඉදින් සඛ්‍යයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය අනුශාසනා කරන්නී ය” යි. මෙසේ අන් මෙහෙණක විසින් හෝ අන් මෙහෙණක් සම්මත කළයුතු.

ඒ සම්මත කරනලද මෙහෙණ විසින් උපසම්පදපෙක්ෂිකාව වෙත එළඹ මෙසේ කියයුත්තේ ය: “මෙනම් ඇත්තිය, මෙය අසව. මේ කොපගේ සත්‍ය කාල ය, භූතකාල යයි, යමක් වූයේ ද එය සහමැද පුළුවක්නා කල්හි ඇතිද ය ඇතැයි කියයුතු, නැතිද ය නැතැයි කියයුතු, ගොඵවතු මෙන් නො වව, මතු නො වව, මෙසේ කොප පිළිවිසින්නෝ ය. අනිමික්ඛා නො වෙති ද, යම්තම් නිමිති ඇත්තක් නො වෙති ද, අලොභිතා නො වෙති ද, ධ්‍රැවලොභිතා නො වෙති ද, ධ්‍රැවචොළා නො වෙති ද, වැරදිවන ස්වභාව ඇත්තී නො වෙති ද, සිටිමිනි නො වෙති ද, ස්ත්‍රීපණ්ඩක නො වෙති ද, විකාස පුරුෂ ස්වභාව ඇත්තක් නො වෙති ද, මිශ්‍ර වූ මාර්ග ඇත්තක් නො වෙති ද,

නාසි උග්ගතොඛාඤ්ජනානා¹, සනති තෙ ඵවිරුපා ආබාධා-කුට්ඨං, ගගණඛා, කිලාසො, සොසො, අපමාපො. මිත්තාසාසි, ඉජ්ඣිසි, භුජිසාසි, අනා-ණාසි, නාසි රාජහරී, අනුඤ්ඤාසාසි මාතාපිතුභි යාමිතෙන, පරිපුණ්ණ-චිසතිවසාසාසි, පරිපුණ්ණං තෙ පතාවිවරං, කිං නාමාසි, කා නාමා තෙ පවිත්තනී²ති.

59. එකතො ආගව්ජනති. න එකතො ආගච්ඡන්ධං. අනුසාසිකාය පටමතරං ආගච්ඡා සංඛ්ඛා ඤාපෙතඤ්ඤා: සුණාතු මෙ අයො සංඛ්ඛා. ඉත්තනාමා³ ඉත්තනාමාය අයාය උපසම්පදපෙධා. අනුසිට්ඨා සා මයා. යදි සංඛ්ඛාසං පතකලලං ඉත්තනාමා ආගව්ජයාති. ආගව්ජාභිති විතාඤ්ඤා. එකංසං උත්තරාසංඛං කාරාපෙඤා භික්ෂුනීනං පාදෙ විජුපෙඤා උත්තරිකං නිසිද්දපෙඤා අඤ්ඤිං පග්ගණකාපෙඤා උපසම්පදං යාවාපෙතඤ්ඤා: සංඛං අයො උපසම්පදං යාවාමි. උලුමතතු මං අයො සංඛො අනුකමං උපාදය. දුතියමි අයො සංඛං උපසම්පදං යාවාමි. උලුමතතු මං අයො සංඛො අනුකමං උපාදය. තතියමි අයො සංඛං උපසම්පදං යාවාමි. උලුමතතු මං අයො සංඛො අනුකමං උපාදයාති.

ව්‍යාප්තාය භික්ෂුනියා පටිබලාය සංඛො ඤාපෙතඤ්ඤා: සුණාතු මෙ අයො සංඛො, අයං ඉත්තනාමා ඉත්තනාමාය අයාය උපසම්පදපෙධා, යදි සංඛොසං පතකලලං අහං ඉත්තනාමං අනුත්තරාසිතෙ ධම්මෙ පුච්ඡෙය්‍යං. සුණසි ඉත්තනාමෙ, අයං තෙ සච්චිකාලො භුතකාලො. යං ජාතං තං පුච්ඡාමි. සත්තං අජ්ඣිති විතාඤ්ඤා. අසත්තං නජ්ඣිති විතාඤ්ඤා, නාසි අනිමිත්තං. නාසි නිමිත්තමිත්තං -පෙ- කිං නාමාසි? කා නාමා තෙ පවිත්තනීති.

ව්‍යාප්තාය භික්ෂුනියා පටිබලාය සංඛො ඤාපෙතඤ්ඤා: සුණාතු මෙ අයො සංඛො, අයං ඉත්තනාමා ඉත්තනාමාය අයාය උපසම්පදපෙධා. පරිපුඤ්ඤා අනුත්තරාසිතෙති ධම්මෙති. පරිපුණ්ණසංසා පතාවිවරං. ඉත්තනාමා සංඛං උපසම්පදං යාවති ඉත්තනාමාය අයාය පවිත්තනීයා. යදි සංඛොසං පතකලලං සංඛො ඉත්තනාමං උපසම්පදාදෙය්‍ය ඉත්තනාමාය අයාය පවිත්තනීයා. එසං ඤාති.

1. උග්ගතොඛාඤ්ජනා - මජ්ඣං.

2. ඉත්තනාමා - මජ්ඣං.

3. විතාඤ්ඤා - මජ්ඣං.

උභතොධායකානං නො වෙහි ද, කුෂ්ටය, (කල්පවතින) ගෙඩිය කිලාය ය, ඤායරොග ය, වස්මර ය යන මෙබඳු ආබාධයෝ තොපට වෙන් ද, මනුෂ්‍ය වෙහි ද, ස්ත්‍රී වෙහි ද, දුසියක් නො වෙහි ද, ණය නැත්තෙහි ද, රජසෙබළියක් නො වෙහි ද, මවු පියන් හා භිමියා විසින් අනුදන්තා ලද ද, පිරිසුන් භිවයස් ඇත්ති ද, තොපගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ද, කිනම් වෙහි ද, තොපගේ පවත්නි (උපාදායා) කිනම් වේ දැයි.

59. (අනුශාසනා කරන්නිය හා උපසම්පදපෙක්ෂිකා) එක් ව පැමිණෙත්. (එසේ) එක්ව නො පැමිණියයුතු, අනුශාසනාව පළමු ව පැමිණ සඤ්ඤා (මෙසේ) දැන්වියයුතු, ආයාතාවෙහි, සඤ්ඤා මඬස් අයාවා. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාතවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. (ඒ මා විසින් අනුශාසනා කරන ලද, ඉදින් සඤ්ඤාවට පැමිණි කල් වේ නම් මෙනම් ඇත්ති එන්නි යැ යි. ඔව්හි කියයුන්නි ය. (ඇ පැමිණි විට) තනිපට සිවුර එකාංශ කරවා භික්ෂුණින්ගේ පා වන්දවා උක්කුටික ව හිඳවා ඇඳිලි බඳවා උපසම්පදව ඉල්ලුම් කරවිය යුත්ති ය. ආයාතාවෙහි, සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වමි. ආයාතාවෙහි, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නහා උනසෙක්වා. දෙවනු ද ආයාතාවෙහි, සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වමි. ආයාතාවෙහි, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නහා උනසෙක්වා තෙවනු ද ආයාතාවෙහි, සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වමි. ආයාතාවෙහි, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නහා උනසෙක්වා යි.

ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් සඤ්ඤා (මෙසේ) දැන්විය යුතු. ආයාතාවෙහි, සඤ්ඤා මඬස් අයාවා. මේ මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාතවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. ඉදින් සඤ්ඤාවට පැමිණි කල් වේ නම් මම මෙනම් ඇත්තිය අනාරාධිකධම් පිළිවිසින් නෙමි. මෙනම් තැනැත්තිය අසව, මේ තොපගේ සත්‍යකාල ය, භූතකාල යයි. යමක් වූයේ නම් එය පුළුවුමි. ඇති දය ඇතැ යි කියයුතු, නැති දය නැතැ යි කියයුතු, අනිමිත්තා නො වෙහි ද, ස්වල්පමාත්‍ර නිමිති ඇත්ති නො වෙහි ද, ... කිනම් වෙහි ද, තොපගේ පවත්නි (උපාදායා) කිනම් වේ දැයි.

ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් සඤ්ඤා (මෙසේ) දැන්විය යුතු. ආයාතාවෙහි, සඤ්ඤා මඬස් අයාවා. මේ මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ඇති ආයාතවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. (ඒ) අනාරාධික ධර්මයන්ගෙන් පිරිසුදු ය. ඇගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ය. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාතව ප්‍රවර්තනිය කොට සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වයි. ඉදින් සඤ්ඤාවට පැමිණි කල් වේ නම් සඤ්ඤා මෙනම් ආර්යාව ප්‍රවර්තනිය කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරන්නේ ය. මේ ඤාණී යි.

“සුඤ්ඤානං මෙ අයෙත සංඛේතා, අයං ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙට්ඨා. පරිසුද්ධා අනතරාධිකෙහි ධම්මෙහි. පරි-
පුණ්ණස්සා පනත්ථිවරං. ඉක්කන්තාමා සංඛං උපසම්පදං යාවති ඉක්කන්තාමාය අයාය පවික්කන්තියා. සංඛේතා ඉක්කන්තාමං උපසම්පාදෙති ඉක්කන්තාමාය අයාය පවික්කන්තියා. යස්සා අයාය ඛමති ඉක්කන්තාමාය උපසම්පද ඉක්කන්තාමාය අයාය පවික්කන්තියා. සා තුණ්ණස්ස. යස්සා නාකම්මති ඤ භාසෙය්‍යා.

දුතියමි ඵතමි. වදම් -පෙ- තතියමි ඵතමි. වදම්. සුඤ්ඤානං මෙ අයෙත සංඛේතා, අයං ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙට්ඨා. පරිසුද්ධා අනතරාධිකෙහි ධම්මෙහි. පරිපුණ්ණස්සා පනත්ථිවරං. ඉක්කන්තාමා සංඛං උපසම්පදං යාවති ඉක්කන්තාමාය අයාය පවික්කන්තියා. සංඛේතා ඉක්කන්තාමං උපසම්පාදෙති ඉක්කන්තාමාය අයාය පවික්කන්තියා. යස්සා අයාය ඛමති ඉක්කන්තාමාය උපසම්පද ඉක්කන්තාමාය අයාය පවික්කන්තියා. සා තුණ්ණස්ස. යස්සා නාකම්මති සා භාසෙය්‍යා.

උපසම්පන්නා සංඛේතන ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය පවික්කන්තියා. ඛමති සංඛස්ස තස්මා තුණ්ණි. ඵවමෙතං ධාරයාමී”ති.

තාවදෙව තං ආදය භික්ඛුසංඛං උපසම්පන්නාමිති ඵකංසං උත්තරා-
සංඛං කාරාපෙතවා භික්ඛුනං පාදෙ වන්දපෙතවා උත්තරාමිති නිසිද්දපෙතවා අනුප්පි. පහණ්ණාපෙතවා උපසම්පදං යාවාපෙතවිමා. “අහං අයා ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙට්ඨා. ඵකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනිසංඛේත විසුද්ධා, සංසං අයා උපසම්පදං යාවාමි. උලුප්පතු මං අයා සංඛේතා අනුකම්පං උපාදය. අහං අයා ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙට්ඨා ඵකතො උප-
සම්පන්නා භික්ඛුනිසංඛේත විසුද්ධා, දුතියමි අයා සංඛං උපසම්පදං යාවාමි. උලුප්පතු මං අයා සංඛේතා අනුකම්පං උපාදය. අහං අයා ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙට්ඨා ඵකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනිසංඛේත විසුද්ධා, තතියමි අයා සංඛං උපසම්පදං යාවාමි. උලුප්පතු මං අයා සංඛේතා අනුකම්පං උපාදයා”ති.

“ආයාබ්වෙති, සඤ්ඤා මඛස් අසාවා. මේ මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාබ්වෙති උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. අනාරාධික ධර්මයන්ගෙන් පිරිසුදු ය, ඇගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ය. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාබ්ව ප්‍රචර්තිනිය කොට සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදිසි. මෙනම් ආයාබ්ව ප්‍රචර්තිනිය කොට සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ආයාබ්ව ප්‍රචර්තිනිය කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයාබ්වකට රුවිවේ නම් ඔ නිභඩ වන්නී ය. යම් ආයාබ්වකට නො රුස්නේ නම් ඔ කියන්නී ය.

දෙවැනි වර ද මේ කරුණ කියමි. ... තෙවැනි වර ද මේ කරුණ කියමි. ආයාබ්වෙති, සඤ්ඤා මඛස් අසාවා. මේ මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාබ්වගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. අනාරාධික ධර්මයන්ගෙන් පිරිසුදු ය. ඇගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ය. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාබ්ව ප්‍රචර්තිනිය කොට සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදිසි. මෙනම් ආයාබ්ව ප්‍රචර්තිනිය කොට සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ආයාබ්ව ප්‍රචර්තිනිය කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයාබ්වකට රුවිවේ නම් ඔ නිභඩ වන්නී ය. යම් ආයාබ්වකට නො රුස්නේ නම් ඔ කියන්නී ය.

සඤ්ඤා විසින් මෙනම් ආයාබ්ව ප්‍රචර්තිනිය කොට මෙනම් ඇත්ති උපසම්පද කරනලද්දී ය. එය සඤ්ඤාට රුවි වෙයි. එහෙයින් නිභඩ ය. මේ කරුණ මෙසේ දරමි”යි.

එකෙණෙහි ඇය රැගෙන (කැඳවාගෙන) භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත එළඹ තනිපට්ඨවුර එකාංශ කරවා භික්ෂුන්ගේ පා වන්දවා උත්තුමුක ව හිඳවා ඇඳිලි බඳවා උපසම්පදව ඉල්වියයුත්තී ය. “ආයාබ්වෙති, මෙනම් ඇති මම මෙනම් ආයාබ්වගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවක් වූවා භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයකින් (භික්ෂුසඤ්ඤා කෙරෙහි) උපසපන් වූමි. ආයාබ්වෙති, (දන් භික්ෂු) සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදිමි. ආයාබ්වෙති, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නගාසිටුවන සේක්වා. ආයාබ්වෙති, මෙනම් ඇති මම මෙනම් ආයාබ්වගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවක් වූවා භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයකින් උපසපන් වූමි. ආයාබ්වෙති, දෙවනු ද සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදිමි. ආයාබ්වෙති, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නගාසිටුවනසේක්වා. ආයාබ්වෙති, මෙනම් ඇති මම මෙනම් ආයාබ්වගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවක් වූවා භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයකින් උපසපන් වූමි. ආයාබ්වෙති, තෙවනු ද සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදිමි. ආයාබ්වෙති, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නගා සිටුවනසේක්වා” යි.

ව්‍යාකේතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඬේඛා ඤාපෙතබ්බො: සුඤ්ඤානං මෙ භගවත සඬේඛා. අයං ඉක්ඛන්තාමා ඉක්ඛන්තාමාය උපසම්පදාපෙට්ඨා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසඬේඛ විසුද්ධා. ඉක්ඛන්තාමා සඬේඛං උපසම්පදං යාවති ඉක්ඛන්තාමාය පටිත්තනීයා ව. යදි සඬේඛස්ස පක්ඛානලලං සඬේඛා ඉක්ඛන්තාමං උපසම්පාදෙය්‍ය ඉක්ඛන්තාමාය පටිත්තනීයා. එයා ඤාතී.

සුඤ්ඤානං මෙ භගවත සඬේඛා. අයං ඉක්ඛන්තාමා ඉක්ඛන්තාමාය උපසම්පදාපෙට්ඨා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසඬේඛ විසුද්ධා. ඉක්ඛන්තාමා සඬේඛං උපසම්පදං යාවති ඉක්ඛන්තාමාය පටිත්තනීයා. සඬේඛා ඉක්ඛන්තාමං උපසම්පාදෙති ඉක්ඛන්තාමාය පටිත්තනීයා. යස්සායස්මතො ඛමති ඉක්ඛන්තාමාය උපසම්පද ඉක්ඛන්තාමාය පටිත්තනීයා. සො තුණ්ණස්ස, යස්ස නාකම්මති සො භාසෙය්‍ය.

දුතියමි එතමස්සං වදම් -පෙ- තතියමි එතමස්සං වදම්. සුඤ්ඤානං මෙ භගවත සඬේඛා. අයං ඉක්ඛන්තාමා ඉක්ඛන්තාමාය උපසම්පදාපෙට්ඨා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසඬේඛ විසුද්ධා. ඉක්ඛන්තාමා සඬේඛං උපසම්පදං යාවති ඉක්ඛන්තාමාය පටිත්තනීයා. සඬේඛා ඉක්ඛන්තාමං උපසම්පාදෙති ඉක්ඛන්තාමාය පටිත්තනීයා. යස්සායස්මතො ඛමති ඉක්ඛන්තාමාය උපසම්පද ඉක්ඛන්තාමාය පටිත්තනීයා. සො තුණ්ණස්ස, යස්ස නාකම්මති සො භාසෙය්‍ය.

උපසම්පන්නා සඬේඛන ඉක්ඛන්තාමා ඉක්ඛන්තාමාය පටිත්තනීයා. ඛමති සඬේඛස්ස තස්මා තුණ්ණී. එවමෙතං ධාරයාමීති.

තාවදෙව ජායා මෙතඤ්ඤා. උතුපමාණං ආචිකඤ්ඤාබ්බං. දිවසභාගො ආචිකඤ්ඤාබ්බො, සංගීති ආචිකඤ්ඤාබ්බො, භික්ඛුනීයො වත්තඤ්ඤා ඉමිස්සා තයො ව නිස්සයෙ අට්ඨ ව අකරුණීයාති ආචිකෙඤ්ඤාථාති.

60. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො භත්තංගො ආසනං සඬාසායනනියො¹ කාලං චිත්තාමෙසුං. භගවතො එතමස්සං අරොවෙසුං. "අනුජාතාමි භික්ඛවෙ අට්ඨන්තං භික්ඛුනීනං යථාච්චිඤ්ඤං අවසෙසානං යථාගතීකන්තී".

1. සඬාසනනියො-සිඳු.

ව්‍යාකෘත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඛ්‍යා (මෙසේ) දන්විය යුතු ය: වහන්ස, සඛ්‍යා මබස් අසාවා, මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදාපෙක්ෂිකා වූ මෝ මෙනම් ඇත්තී භික්ෂුණි සඛ්‍යා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපන් වූ ය. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය ද පවත්නී කොට සඛ්‍යාගෙන් උපසම්පදා යදි. ඉදින් සඛ්‍යාට පැමිණි කල් වේ නම් සඛ්‍යා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පදා කරන්නේ ය. මේ අප්ති යි.

වහන්ස, සඛ්‍යා මබස් සාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදා-පෙක්ෂිකා වූ මෝ මෙනම් ඇත්තී භික්ෂුණි සඛ්‍යා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපන් වූ ය. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට සඛ්‍යාගෙන් උපසම්පදා යදි. සඛ්‍යා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පදා කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදා යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට රූපී වේ නම් උන්වහන්සේ නිහඬ වෙත්වා. යමකුට රූපී නො වේ නම් උන්වහන්සේ බෙණෙත්වා.

දෙවනු ද මෙ කරුණ කියමි. ... තෙවනු ද මෙ කරුණ කියමි. වහන්ස, සඛ්‍යා මබස් අසාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදා-පෙක්ෂිකා වූ මෝ මෙනම් ඇත්තී භික්ෂුණි සඛ්‍යා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපන් වූ ය. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට සඛ්‍යාගෙන් උපසම්පදා යදි. සඛ්‍යා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පදා කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදා යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට රූපී වේ නම් උන්වහන්සේ නිහඬ වෙත්වා. යමකුට රූපී නො වේ නම් උන්වහන්සේ බෙණෙත්වා.

මෙනම් ඇත්තිය පවත්නී කොට මෙනම් ඇත්තී සඛ්‍යා විසින් උපසම්පදා කරනලද්දී ය. (එය) සඛ්‍යාට රූපී වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙ කරුණ මෙසේ දරමි යි.

එකෙණෙහි සෙවනැල්ල මිනිය යුතු. සෘතුප්‍රමාණය කිය යුතු. දිව්‍යභාගය කිය යුතු. සියල්ල එක්කොට සංගීතිය කිය යුතු. මැයට නිසසය තුන ද, නො කළ යුතු කරුණු අට ද කියව යි භික්ෂුණීන්ට කිය යුතු.

56. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු ධන්වලෙහි අසුන් ගැන අවිනිශ්චිත වූවාහු (වළඳන) කාලය ඉක්මවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ දන්වූහ. “මහණෙනි, මෙහෙණන් අට නමකට වැඩි මහලු පිළිවෙළත් සෙස්සන්ට පැමිණි පිළිවෙළත් අනුදනිමි” යි (වදළයේක.)

61. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂුනියො හගවතා අනුඤ්ඤානං අට්ඨන්තං භික්ෂුනීනං යථාට්ඨස්ථං අවසෙසානං යථාගතිකතානි සබ්බස්ථං අට්ඨාච¹. භික්ෂුනියො යථාට්ඨස්ථං පටිබාහනතී අවසෙසායො යථාගතිකං. හගවතො එතමස්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භත්තමෙහ අට්ඨන්තං භික්ෂුනීනං යථාට්ඨස්ථං අවසෙසානං යථාගතිකං. අඤ්ඤස්ථ සබ්බස්ථං යථාට්ඨස්ථං න පටිබාහිතබ්බං. යා පටිබාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සාති”.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂුනියො න පචාරෙතතී. හගවතො එතමස්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ෂුනියා න පචාරෙතබ්බං. යා න පචාරෙය්‍ය යථාධම්මො කාරෙතබ්බොති”. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂුනියො අත්තනා පචාරෙත්වා භික්ඛුසබ්බං න පචාරෙතතී. හගවතො එතමස්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ෂුනියා අත්තනා පචාරෙත්වා භික්ඛුසබ්බො න පචාරෙතබ්බො. යා න පචාරෙය්‍ය යථාධම්මො කාරෙතබ්බො”ති.

63. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂුනියො භික්ඛුහි සද්ධීං එකතො පචාරෙතතියො කොලාහලං අකාසු. හගවතො එතමස්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ෂුනියා භික්ඛුහි සද්ධීං එකතො පචාරෙතබ්බං. යා පචාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සාති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂුනියො පුරෙහත්තං පචාරෙතතියො කාලං චිතීනාමෙසුං. හගවතො එතමස්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පච්ඡාහත්තං පචාරෙතුනති”. පච්ඡාහත්තං පචාරෙතතියො චිකාලෙ අහෙසුං. හගවතො එතමස්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අජ්ජතනා භික්ඛුසබ්බං පචාරෙත්වා අපරජ්ජ භික්ඛුසබ්බං පචාරෙතුනති”.

64. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බො භික්ෂුනීසබ්බො පචාරෙත්තො කොලාහලං අකාසී. හගවතො එතමස්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකං භික්ෂුනීං වියතං පටිබලං සම්මතනිතුං භික්ෂුනීසබ්බස්ස අස්ථාය භික්ඛුසබ්බං පචාරෙතුං. එවිඤ්චි පන භික්ඛවෙ සම්මතනිතබ්බො: පඨමං භික්ෂුනී යාචිතබ්බො. යාචිත්වා වාත්තාය භික්ෂුනියා පටිබලාය සබ්බො ඤාපෙතබ්බො: පුණාතු මෙ අයො සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පත්තකල්ලං සබ්බො ඉස්සන්තොමං භික්ෂුනීං සම්මතෙතය්‍ය භික්ෂුනීසබ්බස්ස අස්ථාය භික්ඛුසබ්බං පචාරෙතුං”. එසා ඤාතී.

1. අට්ඨාච - මිජසං.

61. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුණින් අට නමකට වැඩිමහලු පිළිවෙළක් සෙස්සනට පැමිණි පිළිවෙළක් අනුදන්තාලද්‍ර සි සියලු තැන්හි භික්ෂුණින් අටනමක් වී වැඩිමහලු පිළිවෙළින් ද සෙස්සෝ පැමිණි පිළිවෙළින් ද (අසුන්) වෙන් කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, බත්තලෙහි භික්ෂුණින් අට නමකට වැඩිමහලු පිළිවෙළින් හා සෙස්සනට පැමිණි පිළිවෙළින් (අසුන් වෙන් කිරීම) අනුදනිමි. අන් සෑම තැන්හි වැඩිමහලු පිළිවෙළ අන් නො හළ යුතු යි. යම් මෙහෙණක් අත්හරින්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

62. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු පවාරණය නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් නො පැවරියයුතු නො වේ. යම් මෙහෙණක් නො පවරා නම් දහම් වූ පරිදි කරවියයුතු” යි, එසමයෙහි භික්ෂුණිහු තමන් පවරා භික්ෂුසංඝයා නො පවරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් තමා පවරා භික්ෂුසංඝයා නො පැවරියයුතු නො වේ. යම් මෙහෙණක් නො පවරා නම් දහම් වූ පරිදි කරවියයුතු” යි.

63. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු භික්ෂුන් සමග එකට පවාරණය කරන්නාහු කොලාහල කළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණිය භික්ෂුන් සමග එකට පවාරණය නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් පවරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු පෙරබත් වේලායෙහි පවරන්නාහු කාලය ඉක්මවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, පසුබත් වේලායෙහි පවරන්නට අනුදනිමි” යි. පසුබත් වේලායෙහි පවරන්නාහු විකාලයෙහි වූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, අද දින භික්ෂුණිසංඝයා පවරා පසු දින භික්ෂුසංඝයා පවරන්නට අනුදනිමි” යි.

64. එසමයෙහි සියලු භික්ෂුණිසංඝයා පවරන්නේ කොලාහල කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණිසංඝයා සඳහා භික්ෂුසංඝයා පවරන්නට එක් වාක්ත ප්‍රතිබල වූ භික්ෂුණියක් සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළයුතු. පළමුව මෙහෙණගේ කැමැත්ත ඉල්ලුම් කළයුතු ය. ඉල්ලුම් කොට වාක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුණියක විසින් සභයා (මෙසේ) දන්වියයුතු ය. ආයතාවෙනි, සභයා මබස් අසාවා. ඉදින් සභයාව පැමිණි කල් වේ නම් භික්ෂුණිසංඝයා සඳහා භික්ෂුසංඝයා පැවරීමට මෙනම් භික්ෂුණිය සම්මත කරන්නේය”. මේ ඥප්තිය යි.

“සුඤ්ඤානං මෙ අයං සංඛ්‍යා, සංඛ්‍යා ඉත්තංමාමං භික්ෂුනී. සමමනනති භික්ෂුනීසංඛ්‍යාසං අත්තං භික්ෂුසංඛ්‍යං පචාරෙතුං. යස්සා අයංමාමං මමති ඉත්තංමාමං භික්ෂුනීයා සමමුති භික්ෂුනීසංඛ්‍යාසං අත්තං භික්ෂුසංඛ්‍යං පචාරෙතුං. සා තුඤ්ඤාසං. යස්සා නක්ඛමති සා භාසෙය්‍යං. සමමනනං සංඛ්‍යන ඉත්තංමාමං භික්ෂුනී භික්ෂුනීසංඛ්‍යාසං අත්තං භික්ෂුසංඛ්‍යං පචාරෙතුං. මමති සංඛ්‍යාසං තස්මා තුඤ්ඤි. එවමෙතං ධාරයාමීති”.

තාය සමමනාය භික්ෂුනීයා භික්ෂුනීසංඛ්‍යං ආදය භික්ෂුසංඛ්‍යං උපසංඛ්‍යාමිත්වා එකංසං උත්තරාසංඛ්‍යං කරිත්වා භික්ෂුනං පාදෙ වන්දිත්වා උත්තරාසංඛ්‍යං නිසිදිත්වා අක්ඛන්ද්‍රිමසංගතහෙත්වා එවමස්ස වචනියො භික්ෂුනීසංඛ්‍යො අයං භික්ෂුසංඛ්‍යං පචාරෙති දිට්ඨොන වා සුතෙන වා පරිසංඛායා වා. වදතු අයං භික්ෂුසංඛ්‍යො භික්ෂුනීසංඛ්‍යං අනුකම්පං උපාදය. පස්සනොතා පටිකරිස්සති. දුතියමි අයං භික්ෂුනීසංඛ්‍යො භික්ෂුසංඛ්‍යං පචාරෙති දිට්ඨොන වා සුතෙන වා පරිසංඛායා වා. වදතු අයං භික්ෂුසංඛ්‍යො භික්ෂුනීසංඛ්‍යං අනුකම්පං උපාදය පස්සනොතා පටිකරිස්සති. තතියමි අයං භික්ෂුනීසංඛ්‍යො භික්ෂුසංඛ්‍යං පචාරෙති දිට්ඨොන වා සුතෙන වා පරිසංඛායා වා. වදතු අයං භික්ෂුසංඛ්‍යො භික්ෂුනීසංඛ්‍යං අනුකම්පං උපාදය. පස්සනොතා පටිකරිස්සති.

65. තෙන ධො පන සමයෙන භික්ෂුනියො භික්ෂුනං උපොසථං. යංපෙනති, පචාරණං යංපෙනති, සචචනියං කරොනති, අනුචාදං පට්ඨංපෙනති, ඔකාසං කාරෙතති, වොදෙතති, සාරෙතති, හගවනො එතමස්මං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ෂුනීයා භික්ෂුස්ස උපොසථො යංපෙනතෙධො, යපිතොපි අට්ඨපිතො, යංපෙනතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න පචාරණං යංපෙනතෙධො, යපිතොපි අට්ඨපිතො, යංපෙනතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න සචචනියං කාරෙතං, කතමි අකතං, කරොනතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න අනුචාදෙ පට්ඨංපෙනතෙධො, පට්ඨපිතොපි අපට්ඨපිතො, පට්ඨංපෙනතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න ඔකාසො කාරෙතෙධො, කාරිතොපි අකාරිතො, කාරෙතතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න වොදෙතෙධො, වොදිතොපි අවොදිතො, වොදෙතතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. න සාරෙතෙධො, සාරිතොපි අසාරිතො, සාරෙතතියා ආපත්ති දුක්ඛංසස්සාති”.

“ආයතීවෙනි, සඤ්ඤා මඛ්ඤ්ඤා අසාවා. භික්ෂුණීසඤ්ඤා සඤ්ඤා භික්ෂුසඤ්ඤා පැවරීමට මෙනම් භික්ෂුණීසඤ්ඤා සඤ්ඤා සමමත කරන්නේ ය. භික්ෂුණීසඤ්ඤා සඤ්ඤා භික්ෂුසඤ්ඤා පැවරීමට මෙනම් භික්ෂුණීසඤ්ඤා සමමත කිරීම යම් ආයතීවකට රුචි වේ නම් ඔ නිහඬ වන්නී ය. යම් ආයතීවකට අරුචි වේ නම් ඔ කියන්නී ය. භික්ෂුණීසඤ්ඤා සඤ්ඤා භික්ෂුසඤ්ඤා පැවරීමට සඤ්ඤා විසින් මෙනම් ඇත්තී සමමත ය. සඤ්ඤාට (එය) රුචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ වෙයි. මෙය මෙසේ දරමි”යි.

ඒ සමමත කළ මෙහෙණ විසින් භික්ෂුණී සඤ්ඤා රැගෙන භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට භික්ෂුණීගේ පා වැද උක්කුටික ව හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. ආයතීයෙනි, භික්ෂුණීසඤ්ඤා දුටු කරුණින් හෝ ඇසූ කරුණින් හෝ සැක කළ කරුණින් හෝ භික්ෂුසඤ්ඤා පවාරණය කරයි. ආයතීයෙනි, භික්ෂුසඤ්ඤා භික්ෂුණීසඤ්ඤාට අනුකම්පා කොට (වරදක් ඇතොත්) කියනසේක්වා. (ඒ වරද) දක පිළියම් කරන්නේ ය. දෙවනු ද ආයතීයෙනි, භික්ෂුණීසඤ්ඤා දුටු කරුණින් හෝ ඇසූ කරුණින් හෝ සැක කළ කරුණින් හෝ භික්ෂුසඤ්ඤා පවාරණය කරයි. ආයතීයෙනි, භික්ෂුසඤ්ඤා භික්ෂුණීසඤ්ඤාට අනුකම්පා කොට (වරදක් ඇතොත්) කියනසේක්වා. (ඒ වරද) දක පිළියම් කරන්නේ ය. තෙවනු ද ආයතීයෙනි, භික්ෂුණීසඤ්ඤා දුටු කරුණින් හෝ ඇසූ කරුණින් හෝ සැක කළ කරුණින් හෝ භික්ෂුසඤ්ඤා පවාරණය කරයි. ආයතීයෙනි, භික්ෂුසඤ්ඤා භික්ෂුණීසඤ්ඤාට අනුකම්පා කොට (වරදක් ඇතොත්) කියනසේක්වා. (ඒ වරද) දක පිළියම් කරන්නේ ය.

65. එසමයෙහි භික්ෂුණීහු භික්ෂුණීගේ උපොසරය තබන්, (පොහොය කිරීම වළකන්.) පවාරණය වළකන්, සවවතියබව කෙරෙත්, (ඔවුන් කෙරෙහි) ආධිපත්‍යය පිහිටුවාගනිත්. (වරද දක්වීමට) අවකාශ කරවත්, වොදනා කෙරෙත්, (වරද) සිහි කරවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණීය විසින් භික්ෂුහුගේ උපොසරය නො වැළකියයුතු, වළකන ලද ද නො වැළැක්වුයේ වෙයි, වළක්වන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පවාරණය නො වැළකියයුතු, වළකනලද ද නො වැළැක්වුයේ වෙයි, වළක්වන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. සවවතිය නො කළයුතු, (එසේ) කරනලද ද නො කරනලද්දේ වෙයි, (එසේ) කරන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ආධිපත්‍යය නො පිහිටුවිය යුතු, පිහිටුවනලද ද නො පිහිටුවනලද්දේ වෙයි. පිහිටුවන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. (වරද දක්වීමට) අවකාශ නො කරවියයුතු, (එසේ) කරවන ලද ද නො කරවනලද්දේ වෙයි, (එසේ) කරවන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. වොදනා නො කළයුතු, වොදනා කරන ලද ද නො කරනලද්දේ වෙයි, වොදනා කරන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. (වරද) සිහි නො කරවියයුතු, සිහි කරවුව ද සිහි නො කරවනලද්දේ වෙයි, සිහිකරවන්නියට දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

66. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනීනං උපොසථං. ධූපෙන, පචාරණං ධූපෙන, සවචනියං කරොනති, අනුචාදං පට්ඨපෙනති, ඕකාසං කාරෙතති, වොදෙතති, සාරෙතති. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං¹ උපොසථං ධූපෙන, ධූපිතොපි සුච්ඡිකො, ධූපනාසං අනාපතති, පචාරණං ධූපෙන, ධූපිතොපි සුච්ඡිකො, ධූපනාසං අනාපතති, සවචනියං කාතුං, කතම්පි සුකතං, කරොනාසං අනාපතති. අනුචාදං පට්ඨපෙන, පට්ඨපිතොපි සුච්ඡිකො². පට්ඨපෙනාසං අනාපතති. ඕකාසං කාරෙතං. කාරිතොපි සුකාරිතො, කාරෙතාසං අනාපතති. වොදෙතං, වොදිතොපි සුචොදිතො, වොදෙනාසං අනාපතති. සාරෙතං. සාරිතොපි සුසාරිතො, සාරෙතාසං අනාපතති”ති.

67. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛුනියො යානෙන යායතති ඉත්ථිසුක්ඛෙනාපි පුරිසභාරෙන පුරිසසුක්ඛෙනාපි ඉත්ථිසුක්ඛෙනා. මනුසො උජ්ඣාසනාති වියතති විපාලෙනති. සෙයොථාපි ගඛො මභියාති³. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා යානෙන යායිතබ්බං. යා යායෙයො යථා ධම්මො කාරෙතබ්බො”ති. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා භික්ඛුනි ගිලානා හොති. න සකෙකාති පදසා ගතං. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානාය යානතති”. අථ ඛො භික්ඛුනීනං එතදහොසි: ඉත්ථිසුක්ඛෙනා ඛො පුරිසසුක්ඛෙනා ඛොති. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉත්ථිසුක්ඛං පුරිසසුක්ඛං හත්ථවට්ඨකතති”. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරාය⁴ භික්ඛුනියා යානාසාතෙන බාලහතරං අථාසු අහොසි. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සිවිකං පාටබ්බිතති”.

68. තෙන ඛො පන සමයෙන අභිඤ්ඤාසං ගණිතා භික්ඛුනීසු පට්ඨපිතා හොති. සා සාවජ්ඣං ගතකාමා හොති භගවතො සනතිකෙ උපසම්පජ්ජිතාමිති. අපෙයොසුං ඛො ධුතො ‘අභිඤ්ඤාසං කිර ගණිතා සාවජ්ඣං ගතකාමා’ති. තෙ මග්ගෙ පරිසුට්ඨිසු. අපෙයොසි ඛො අභිඤ්ඤාසං ගණිතා ‘ධුතො කිර මග්ගෙ පරිසුට්ඨිතා’ති. භගවතො සනතිකෙ දුතං පාහෙසි. අහං හි උපසම්පජ්ජිතාමා කථනා ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බතති.

1. භික්ඛුනියා - මජ්ඣං.

2. සුච්ඡිකො - මජ්ඣං.

3. ගඛොමභියායාති - මජ්ඣං.

4. අඤ්ඤාතරා - මජ්ඣං.

66. එසමයෙහි භික්ෂු භික්ෂුණීන්ගේ උපොසථය වළක්වත්, පචාරණය වළක්වත්, සවවතීය කෙරෙත්, ආධිපත්‍යය පිහිටුවත්, (වරද දැක්වීමට) අවකාශ කරවත්, වොදනා කෙරෙත්, (වරද) සිහි කරවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුව විසින් භික්ෂුණීන්ගේ උපොසථය වළකන්නට අනුදනිමි. වළකනලද ද මොනොවට වළකන ලද්දේ වෙයි. වළකන්නහුට ඇවැත් නො වේ. පචාරණය වළකන්නට (අනුදනිමි.) වළකනලද ද මොනොවට වළකනලද වෙයි. වළකන්නහුට ඇවැත් නො වේ සවවතීය කරන්නට (අනුදනිමි.) කරනලද ද මනාකොට කරනලද්දේ ය. කරන්නාහට ඇවැත් නො වේ. ආධිපත්‍යය පිහිටුවන්නට (අනුදනිමි.) පිහිටුවනලද ද මනාලෙස පිහිටුවනලද්දේ ය. පිහිටුවන්නාහට ඇවැත් නො වේ. අවකාශ කරවීමට (අනුදනිමි.) කරවනලද ද මනාලෙස කරවනලද්දේ ය. කරවන්නාහට ඇවැත් නො වේ. වොදනා කරන්නට (අනුදනිමි.) වොදනා කරනලද ද මනාලෙස වොදනා කරනලද්දේ ය. වොදනා කරන්නාහට ඇවැත් නො වේ. සිහි කරවන්නට (අනුදනිමි.) සිහි කරවනලද ද මනාලෙස සිහි කරවන ලද්දේ ය. සිහි කරවන්නාහට ඇවැත් නො වේ.”

67. එසමයෙහි සවග මෙහෙණහු පුරුෂයකු පදවන්නකු කොට ඇති ස්ත්‍රීන් (දෙනුන්) යොදන ලද්ද වූ ද, ස්ත්‍රීයක පදවන්නිය කොට ඇති පුරුෂයන් (ගොනුන්) යොදන ලද්ද වූ ද යානයෙන් යෙහි. ගඟනා-ක්‍රීඩාවෙහි මෙනැ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිහනි, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් යානයෙන් නො යායුතු. යම් මෙහෙණක් යන්නී නම් දහම් වූ පරිදි කරවියයුතු” යි. එසමයෙහි එක්තරා මෙහෙණක් ගිලන් වූවා පයින් යන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ගිලන් මෙහෙණට යානය අනුදනිමි” යි. ඉක්බිති භික්ෂුණීන්ට ‘ස්ත්‍රීන් යොදන ලද යානය ද පුරුෂයන් යොදනලද යානය ද’ යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ස්ත්‍රීන් (දෙනුන්) යොදනලද යානය, පුරුෂයන් (ගොනුන්) යොදනලද යානය හා අත්වටුගැල ද අනුදනිමි” යි. එසමයෙහි එක්තරා මෙහෙණකට යානයෙහි ගැස්සීමෙන් ඉතා දැඩි වූ අපහසුවක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, සිව්කාව (පුටුසිව්කාව) ද පල්ලැක්කිය (භිදෙලුව) ද අනුදනිමි” යි.

68. එසමයෙහි අඛිකාසී නම් ගණිකාව මෙහෙණන් වෙත පැවිදි වූවා වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහි උපසම්පද වන්නෙමැ යි භික්ෂුවක් නුවරට යනු කැමැත්තී වෙයි. ‘අඛිකාසී ගණිකාව සැවැත් නුවරට යනු කැමැත්තීලැ’ යි ධූර්තයෝ ඇසූහ. ඔවුහු මග රැකසිටියහ. ‘ධූර්තයෝ මග රැක සිටිත්ලැ’ යි අඛිකාසී ගණිකාව ඇසූ ය. (ඉක්බිති භික්ෂු) මම උපසම්පදවනු කැමැත්තෙමි. මා කෙසේ පිළිපැදියයුතු ද යි (කියා) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත දූතයකු යැවූ ය.

අපි බොහෝවිට එකසමී. නිදනෙ එකසමී. පකරණෙ බලමී. කරං කනා භික්ඛු ආමනෙහි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ දුතෙනපි උපසම්පාදෙතුනති”. භික්ඛුදුතෙන උපසම්පාදෙතති. හගවතො එකමත්ථං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුදුතෙන උපසම්පාදෙතබ්බං. යො උපසම්පාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසාති.” සික්ඛමානදුතෙන උපසම්පාදෙතති -පෙ- සාමණෙරදුතෙන උපසම්පාදෙතති -පෙ- සාමණෙරීදුතෙන උපසම්පාදෙතති -පෙ- බාලාය අව්‍යාකාය දුතෙන උපසම්පාදෙතති. “න භික්ඛවෙ බාලාය අව්‍යාකාය දුතෙන උපසම්පාදෙතබ්බං යා¹ උපසම්පාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ව්‍යාකාය භික්ඛුනියා පටිබලාය දුතෙන උපසම්පාදෙතුං. තාය දුතාය භික්ඛුනියා සබ්බං උපසම්පාදෙතා එකංයං උත්තරාසබ්බං කරිතා භික්ඛුනා පාදෙ වන්දිතා උත්තරාසබ්බං නිසිදිතා අක්ඛන්ධිමග්ගහෙතා එවමස්ස වචනියො:

ඉත්තනාමා අය්‍යා ඉත්තනාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙබ්බං² එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසබ්බෙ විසුඤ්ඤා. සා කෙනවිදෙව අනාරායෙන නාගච්ඡති. ඉත්තනාමා අය්‍යා සබ්බං උපසම්පදං යාවති උලුපෙතු නං අය්‍යා සබ්බෙහා අනුකම්පං උපාදය.

ඉත්තනාමා අය්‍යා ඉත්තනාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙබ්බං එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසබ්බෙ විසුඤ්ඤා. සා කෙනවිදෙව අනාරායෙන නාගච්ඡති. දුතියමි අය්‍යා ඉත්තනාමා සබ්බං උපසම්පදං යාවති. උලුපෙතු නං අය්‍යා සබ්බෙහා අනුකම්පං උපාදය.

ඉත්තනාමා අය්‍යා ඉත්තනාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙබ්බං එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසබ්බෙ විසුඤ්ඤා. සා කෙනවිදෙව අනාරායෙන නාගච්ඡති. තතියමි අය්‍යා ඉත්තනාමා සබ්බං උපසම්පදං යාවති. උලුපෙතු නං අය්‍යා සබ්බෙහා අනුකම්පං උපාදයාති.

ව්‍යාකෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බෙහා කුපෙතබ්බො: සුඤ්ඤා මෙ හනෙත සබ්බෙහා. ඉත්තනාමා ඉත්තනාමාය උපසම්පදපෙබ්බං එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසබ්බෙ විසුඤ්ඤා. සා කෙනවිදෙව අනාරායෙන නාගච්ඡති. ඉත්තනාමා සබ්බං උපසම්පදං යාවති ඉත්තනාමාය පටිපත්තිනියා. යදි සබ්බසස්ස පක්කකල්ලං සබ්බෙහා ඉත්තනාමං උපසම්පාදෙය්‍ය ඉත්තනාමාය පටිපත්තිනියා”. එසා ඤාතති.

1. යො - මජ්ඣං.

2. උපසම්පදපෙබ්බං - සීලී, මජ්ඣං.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි ලා දහැමි කපා කොට භික්ෂුන් ඇමතූයේක. “මහණෙනි, දුතයකු ලවා උපසම්පද කරන්නට අනුදනිමි”යි (වදළහ.) භික්ෂුදුතයකු ලවා උපසම්පද කරවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුදුතයකු ලවා උපසම්පද නො කරවිය යුත්තාහ. යමෙක් උපසම්පද කරවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ”යි. සික්ඛමාන දුතයකු ලවා උපසම්පද කරවත් ... සාමණේරදුතයකු ලවා උපසම්පද කරවත් ... සාමණේරදුතයකු ලවා උපසම්පද කරවත් ... බාල අව්‍යක්ත මෙහෙණක වූ දුතයකු ලවා උපසම්පද කරවත්, “මහණෙනි, බාල අව්‍යක්ත මෙහෙණක වූ දුතයකු ලවා උපසම්පද නො කරවිය යුතු ය. යම් මෙහෙණක් (එසේ) උපසම්පද කරවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. ‘මහණෙනි, ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක වූ දුතයකු ලවා උපසම්පද කරවන්නට අනුදනිමි. ඒ දුත වූ මෙහෙණ විසින් සඤ්ඤා වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට භික්ෂුන්ගේ පා වැද උක්කට්ඨක ව හිඳ ඇදීලී බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය:

“ආයායෙනි, මෙනම් ආයාච්ඡාගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්තී භික්ෂුණි සඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. ඔ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. ආයායෙනි, මෙනම් ඇත්තී සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ආයායෙනි, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට ඇය හෙරණ බැවින් නභාසිටුවන සේක්වා.

ආයායෙනි, මෙනම් ආයාච්ඡාගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්තී භික්ෂුණි සඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. ඔ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. ආයායෙනි, මෙනම් ඇත්තී දෙවනු ද සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ආයායෙනි, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට ඇය හෙරණ බැවින් නභාසිටුවන සේක්වා.

ආයායෙනි, මෙනම් ආයාච්ඡාගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්තී භික්ෂුණි සඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. ඔ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. ආයායෙනි, මෙනම් ඇත්තී තෙවනු ද සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ආයායෙනි, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට ඇය හෙරණ බැවින් නභාසිටුවන සේක්වා” යි.

ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුවක්ෂු විසින් (මෙසේ) දැන්වියයුතු. “වහන්ස, සඤ්ඤා ම බස් අසාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පද-පෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්තී භික්ෂුණි සඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. ඔ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීය කොට සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වේ නම් සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීය කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරන්නේ ය”. මේ ඥප්ති යි.

“සුඤ්ඤානං මෙ භගවා සංඝො. ඉත්තං මා ඉත්තං මාය උපසම්පදා-
පෙධා එකතො උපසම්පදානං භික්ෂුනීසංඝො විසුද්ධා. සා කෙනවිදෙව
අනුරායෙන නාගච්ඡති. ඉත්තං මා සංඝං උපසම්පදං යාවති
ඉත්තං මාය පච්ඡතිනියා. සංඝො ඉත්තං මා උපසම්පදෙති
ඉත්තං මාය පච්ඡතිනියා. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්තං මාය
උපසම්පද ඉත්තං මාය පච්ඡතිනියා. සො තුණ්හස්ස. යස්ස නාකම්මති
සො භාසෙය්‍ය.

දුතියමි එතමත්ථං වදම් -පෙ- තතියමි එතමත්ථං වදම්: සුඤ්ඤානං
මෙ භගවා සංඝො. ඉත්තං මා ඉත්තං මාය උපසම්පදාපෙධා
එකතො උපසම්පදානං භික්ෂුනීසංඝො විසුද්ධා. සා කෙනවිදෙව
අනුරායෙන නාගච්ඡති. ඉත්තං මා සංඝං උපසම්පදං යාවති
ඉත්තං මාය පච්ඡතිනියා. සංඝො ඉත්තං මා උපසම්පදෙති
ඉත්තං මාය පච්ඡතිනියා. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්තං මාය
උපසම්පද ඉත්තං මාය පච්ඡතිනියා. සො තුණ්හස්ස. යස්ස
නාකම්මති සො භාසෙය්‍ය.

උපසම්පදානං සංඝොන ඉත්තං මා ඉත්තං මාය පච්ඡතිනියා.
ඛමති සංඝස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙනං ධාරයාමී”ති.

තාවදෙව ඡායා මෙතඛං, උතුරමාණං ආවිකම්මතඛං. දිවසභාගො
ආවිකම්මතඛං. සංගීති ආවිකම්මතඛං. භික්ෂුනීයො වත්තඛං තස්සා
තයො ව නිසස්සෙ අට්ඨ ව අකරණියානි ආවිකම්මයාපාති.

69. තෙන මො පන සමයෙන භික්ෂුනීයො අරඤ්ඤා විහරන්ති.
ධුතං දුසෙතති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ
භික්ෂුනියා අරඤ්ඤා වත්ඛං, යා වසෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටස්සාති”
තෙන මො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙන උපාසකෙන භික්ෂුනී
සංඝස්ස උදෙසිතො දිනෙතො හොති. භගවතො එතමත්ථං
ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදෙසිතනති”. උදෙසිතො න
සම්මති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ
උපසස්සනති”. උපසස්සයො න සම්මති. භගවතො එතමත්ථං
ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ නවකම්මනති”. නවකම්මං න
සම්මති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ
පුග්ගලිකමි කාතුතති”.

“වහන්ස, සඛ්‍යා මධ්‍ය අසාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උප-
සම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්ති භික්ෂුණීසඛ්‍යා කෙරෙහි පිරිසුදු
වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපත් වූ ය. ඔ කිසියම් අනතුරක් නිසා
නො පැමිණෙයි. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය කොට
සඛ්‍යාගෙන් උපසම්පදව යදියි. සඛ්‍යා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය
කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය
කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට
රූපි වේ නම් උත්චහන්සේ නිහඩ වන්නාහ. යම් කෙනකුට රූපි
නො වේ නම් උත්චහන්සේ කථා කරන්නාහ.

දෙවනු ද මේ කරුණ කියමි ... තෙවනු ද මේ කරුණ කියමි.
වහන්ස, සඛ්‍යා මධ්‍ය අසාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ
මෙනම් ඇත්ති භික්ෂුණී සඛ්‍යා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින්
උපසපත් වූ ය. ඔ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි.
මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය කොට සඛ්‍යාගෙන්
උපසම්පදව යදියි. සඛ්‍යා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය කොට
මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය
කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට
රූපි වේ නම් උත්චහන්සේ නිහඩ වන්නාහ. යම් කෙනකුට රූපි
නො වේ නම් උත්චහන්සේ කථා කරන්නාහ.

“මෙනම් ඇත්තිය පවත්නීතිය කොට මෙනම් ඇත්ති සඛ්‍යා
විසින් උපසපත් කරන ලද. (එය) සඛ්‍යාට රූපි වෙයි. එහෙයින්
නිහඩ වෙයි. මෙසේ මෙය දරමි”යි.

එකෙණෙහි ම සෙවනැල්ල මිනියයුතු. සෘතුප්‍රමාණය කියයුතු.
දිවසභාගය කියයුතු. එහැට එක් කොට සංගීතිය කියයුතු. ඇයට ‘නික්කය
තුන ද අකරණිය අට ද කියාදෙව’ යි භික්ෂුණීන්ට කියයුතු යි.

89. එසමයෙහි භික්ෂුණීහු අරණ්‍යයෙහි වෙසෙත්. බුතියෝ
(ඔවුන්) දූෂණය කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ
සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් අරණ්‍යයෙහි නො වසිය
යුතු යම් මෙහෙණක් වෙසේ නම්, දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.
එසමයෙහි එක්තරා උවසුවකු විසින් භික්ෂුණීසඛ්‍යාට භාණ්ඩශාලාවක්
දෙන ලද්දේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ.
“මහණෙනි, භාණ්ඩශාලාව අනුදනිමි” යි (වදළහ). භාණ්ඩශාලාව
නො සැහෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ.
“මහණෙනි, මෙහෙණවර අනුදනිමි” යි. මෙහෙණවර නො
පොහොරෙන් වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ.
“මහණෙනි, නවකම් අනුදනිමි” යි. නවකම් නො පොහොරෙන්
වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි,
පෞද්ගලික ගෙයක් කරන්නට අනුදනිමි” යි.

70. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථි සන්තිසිත්තගඛො භික්ඛුනිසු පබ්බජිතා හොති. තස්සා පබ්බජිතාය ගඛොතා වුට්ඨාසි. අථ ඛො තස්සා භික්ඛුනියා එතදහොසි: කථන්තු ඛො මයා ඉමසථි. දුරකෙ පටිපජ්ජිතබ්බතති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ පොසෙතුං යාව සො දුරකො විඤ්ඤතං පාපුණාති”ති.

අථ ඛො තස්සා භික්ඛුනියා එතදහොසි: මයා ච න ලඛො එකිකාය වජ්ඣං, අඤ්ඤා ච භික්ඛුනියා න ලඛො දුරකෙන සහ වජ්ඣං, කථන්තු ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බතති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ එකං භික්ඛුනි. සමමනනිත්වා තස්සා භික්ඛුනියා දුතියං දතුං. එවිඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ සමමනනිත්වා: පටිපජ්ජිතං යාචිතබ්බං. යාචිත්වා ව්‍යාපාරාය භික්ඛුනියා පටිබලාය සංඛො ඤාපෙතඛො: සුඤ්ඤා මෙ අයො සංඛො. යදි සංඛො පනතකල්ලං සංඛො ඉත්තනාමං භික්ඛුනි. සමමනනායා ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියං. එසා ඤාතති.

සුඤ්ඤා මෙ අයො සංඛො, සංඛො ඉත්තනාමං. භික්ඛුනි. සමමනනි ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියං. යස්සා අයාය ඛමති ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා සමමනනි ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියාය. සා තුඤ්ඤාසි. යස්සා නකමිත්තං සා භාසෙයා. සමමනා සංඛොත ඉත්තනාමා භික්ඛුනි ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියා. ඛමති සංඛොත නසමා තුඤ්ඤා. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

අථ ඛො තස්සා දුතියකාය භික්ඛුනියා එතදහොසි: කථන්තු ඛො මයා ඉමසථි. දුරකෙ පටිපජ්ජිතබ්බතති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ ධපෙත්වා සාගාරං යථා අඤ්ඤාසී. පුරිසෙ පටිපජ්ජනති එවං තසථි. දුරකෙ පටිපජ්ජිතති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා භික්ඛුනි ගරුධමමං අජ්ඣාපනතා හොති මානසතචාරිනි. අථ ඛො තස්සා භික්ඛුනියා එතදහොසි: මයා ච න ලඛො එකිකාය වජ්ඣං, අඤ්ඤා ච භික්ඛුනියා න ලඛො සහ මයා වජ්ඣං, කථන්තු ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බතති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ එකං භික්ඛුනි. සමමනනිත්වා තස්සා භික්ඛුනියා දුතියං දතුං. එවිඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ සමමනනිත්වා: පටිපජ්ජිතං යාචිතබ්බං. යාචිත්වා ව්‍යාපාරාය භික්ඛුනියා පටිබලාය සංඛො ඤාපෙතඛො: සුඤ්ඤා මෙ අයො සංඛො. යදි සංඛො පනතකල්ලං සංඛො ඉත්තනාමං භික්ඛුනි. සමමනනායා ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියං. එසා ඤාතති.

70. එ සමයෙහි එක්තරා ස්ත්‍රියක් අප්‍රකට ව පිහිටී ගැබ් ඇත්තී භික්ෂුණීන් වෙත පැවිදි වූ ය. ඇය පැවිදි වූ කල ගැබ නැගී සිටියේ ය. (බිහි විය) ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණියට මේ සිත විය: මේ දරුවා කෙරෙහි මා කෙසේ පිළිපැදිය යුතු දැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ දරුවා තුවණැති බවට පැමිණෙන තුරු පොෂණය කරන්නට අනුදනිමි” යි (වදළසේක).

ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණියට මේ අදහස විය: මා විසින් තනි ව වසන්ට ද නො හැකි ය. අනිත් භික්ෂුණියකට ද (පිරිමි) දරුවකු සමග වසන්ට නො හැකි ය. මා කෙසේ පිළිපැදිය යුතු දැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, එක් මෙහෙණක් සමමත කොට ඇය ඒ මෙහෙණට සහාය කොට දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සමමත කළ යුතු. පළමු ව ඒ මෙහෙණගෙන් (කැමත්ත) ඉල්විය යුතු. ඉල්වා වාක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් සඛ්‍යා (මෙසේ) දැන්විය යුතු. ආයතාවෙහි, සඛ්‍යා මබස් අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යාට පැමිණිකල් වේ නම් මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්නක (සහායකා) කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ ඥප්ති යි.

ආයතාවෙහි, සඛ්‍යා මබස් අසාවා. මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායකා) කොට සඛ්‍යා සමමත කරයි. මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායකා) කොට මෙනම් භික්ෂුණියගේ සම්මුතිය යම් ආයතාවකට රූපී වේ නම් ඒ නිහඩ වන්නී ය. යම් ආයතාවකට රූපී නො වේ නම්, ඒ කියන්නී ය. මෙනම් භික්ෂුණී මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායකා) කොට සඛ්‍යා විසින් සමමත කරන ලද්දී ය. සඛ්‍යාට (එය) රූපී වෙයි. එහෙයින් නිහඩ ය. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

ඉක්බිති ඒ සහායක භික්ෂුණියට මේ අදහස විය. මේ දරුවා කෙරෙහි මා කෙසේ පිළිපැදිය යුතු දැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, එකගෙහි නිදීම (සමග නිදීම) හැර අන් පුරුෂයකු කෙරෙහි යම්සේ පිළිපදින්න ද එසේ ඒ දරුවා කෙරෙහි ද පිළිපදින්නට අනුදනිමි” යි (වදළහ.)

එසමයෙහි එක් භික්ෂුණියක් ගරු ඇවතකට පැමිණියා මාතෘතෙහි හැසිරෙන්නී වෙයි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණියට මේ අදහස විය. ‘මට තනි ව වසන්ට ද නො හැකි ය. අනිත් භික්ෂුණියකට ද මා සමග වසන්ට නො හැකි ය. මා කෙසේ පිළිපැදිය යුතු දැ’ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, එක් භික්ෂුණියක් සමමත කොට ඒ භික්ෂුණියට සහාය (දෙවැන්නක) ලෙස දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සමමත කළ යුතු. පළමුව (ඒ) භික්ෂුණියගේ කැමැත්ත ඉල්විය යුතු. ඉල්වා වාක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුණියක විසින් සඛ්‍යා මෙසේ දැන්විය යුතු. ආයතාවෙහි, සඛ්‍යා මබස් අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යාට පැමිණිකල් වේ නම් සඛ්‍යා මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායකා) ලෙස සමමත කරන්නේ ය. මේ ඥප්ති යි.

“සුඤ්ඤාං මෙ අයො සංඛො, සංඛො ඉත්තනාමං භික්ඛුනීං සම්මනනාති ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියං. යසා අයාය ඛමති ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා සම්මති ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියං. සා තුණ්හස්ස, යස්සා නත්තිමති සා භාසෙය්‍ය. සම්මනා සංඛොන ඉත්තනාමා භික්ඛුනී ඉත්තනාමාය භික්ඛුනියා දුතියා. ඛමති සංඛස්ස, තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමීති”.

71. තෙන ඛො පන සම්මෙන අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී සිකඛං පච්චිකම්භෙ විබ්භතී. සා පුන පච්චාගගාධා භික්ඛුනියො උපසම්පදං යාචී. භගවතො එතමන්ථ ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා සිකඛං පච්චිකම්භානං යදෙව සා විබ්භතතා තදෙව සා අභික්ඛුනී”ති.

තෙන ඛො පන සම්මෙන අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී සකාසාචා¹ තිත්ථායතනං සංඛතී. සා පුන පච්චාගගාධා භික්ඛුනියො උපසම්පදං යාචී. භගවතො එතමන්ථ ආරොචෙසුං. යා “සා භික්ඛවෙ භික්ඛුනී සකාසාචා තිත්ථායතනං සංඛතතා සා පුන ආගතා න උපසම්පාදෙතඛො”ති.

72. තෙන ඛො පන සම්මෙන භික්ඛුනියො පුරිසෙහි දභිවාදනං කෙසචෙද්දනං නඛචෙද්දනං වණ්ඤාපට්ඨකම්භං කුණ්ඩලිංයතතා න සාදියනතී. භගවතො එතමන්ථ ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සාදිතුතනි”.

තෙන ඛො පන සම්මෙන භික්ඛුනියො පලලංචකන නිසිද්දනතී. පණ්ණිසම්ඵාසං සාදියනතී. භගවතො එතමන්ථ ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පලලංචකන නිසිද්දනඛං. යා නිසිදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසාති”.

73. තෙන ඛො පන සම්මෙන අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී ගිලානා භොති. තස්සා විනා පලලංචකන න ඵාසු භොති. භගවතො එතමන්ථ ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අභිඨං පලලංචකනතී”.

තෙන ඛො පන සම්මෙන භික්ඛුනියො වම්චකුට්ඨා වච්චං කරොහතී. ජබ්බෙහියා භික්ඛුනියො තප්පෙව ගඤ්ඤා පාපෙහතී. භගවතො එතමන්ථ ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා වම්චකුට්ඨා වච්චො කාතඤ්ඤා. යා කරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භෙට්ඨා විච්චෙ උපරි පට්ඨිතෙන වච්චං කාතුතනි”.

1. නභි භික්ඛවෙ - සි.

2. සකාසාචා - මණ්ඩ.

“ආයතීවෙනි, සංඛයා මඬස් අයාවා. සංඛයා මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායකා) ලෙස සමච්ඡ කරයි. මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න ලෙස මෙනම් භික්ෂුණිය සමච්ඡ කිරීම යම් ආයතීවකට රුචි වේ නම් ඒ නිහඬ වන්නී ය. යම් ආයතීවකට රුචි නො වේ නම් ඒ කියන්නී ය. මෙනම් භික්ෂුණි මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න ලෙස සංඛයා විසින් සමච්ඡ කරන ලද්දී ය. (එය) සංඛයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

71. එසමයෙහි එක්තරා භික්ෂුණියක් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කොට සිටුරු හැර ගියා ය. ඒ නැවත පෙරළා අවුත් භික්ෂුණීන්ගෙන් උපසම්පදා ඉල්ලූ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණකගේ ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාධ්‍යානයක් නැත. යම් විටෙක ඒ සිටුරු හඬවා ද එවිට ම ඒ අභික්ෂුණියක් වූවා” යි.

එසමයෙහි එක්තරා භික්ෂුණියක් කාෂාය වස්ත්‍ර සහිතව තීර්ථායනයකට ගියා ය. ඒ නැවත පෙරළා අවුත් භික්ෂුණීන්ගෙන් උපසම්පදා ඉල්ලූ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, යම් මෙහෙණක් සිටුරු සහිත ව තීර්ථායනයකට ගියා ද නැවත පැමිණි ඒ උපසපත් නො කළ යුත්තී ය” යි වදළහ.

72. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු කුකුස් කරන්නාහු පුරුෂයන්ගෙන් වැදීම, කෙස් සිඳීම, නිය සිඳීම, වණ පිළියම් නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ඉවසන්නට අනුදනිමි” යි (වදළහ.)

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු පයඝිට්ඨයෙන් හිඳිත්, විච්ඡි ගැටීම, ඉවසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් පයඝිට්ඨයෙන් නො හිඳියයුතු. යම් මෙහෙණක් හිඳි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි (වදළහ.)

73. එසමයෙහි එක්තරා භික්ෂුණියක් හීලන් වූ ය. ඇයට පයඝිට්ඨයෙන් හිඳීම හැර පහසු නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණියට අර්ධ පයඝිට්ඨය අනුදනිමි” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු වැසිකිළියෙහි අස්පස්කිය කෙරෙන්. සවග මෙහෙණෙන් එහි ම ගැඹ හෙළත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණිය විසින් වැසිකිළියෙහි අස්පස්කිය නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, යට විවර වූ මත්තෙහි වසන ලද (යථාතයෙහි) අස්පස්කිය කරන්නට අනුදනිමි” යි.

74. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො වුණේණෙන නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති සෙය්ථාපි ගිහී කාමභොගීනියොති¹. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා වුණේණෙන නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ කුක්කුසං මහතිකනති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො වාසිතකාය මහතිකාය නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති. සෙය්ථාපි ගිහී කාමභොගීනියොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා වාසිතකාය මහතිකාය නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ පකතිමහතිකනති”.

75. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො ජත්තාසරෙ නභායනතියො කොලාහලං අකංසු. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා ජත්තාසරෙ නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨස්සාති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො පටිසොතෙ නභායනති ධාරාසම්ඵස්සං සාදියන්තා. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පටිසොතෙ නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨස්සාති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො අතිඤ්ඤං නභායනති. ධුන්තා දුපෙනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අතිඤ්ඤං නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨස්සාති”.

76. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො පුට්ඨතිඤ්ඤං නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති සෙය්ථාපි ගිහී කාමභොගීනියොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පුට්ඨතිඤ්ඤං නභායිතඛං. යා නභායෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ මච්චාතිඤ්ඤං නභායිතනති”.

තතිය භාණ්ඩාරං.

භික්ඛුනීකඛන්ධකං දසමං.

ඉමංචි ඛෙකෙ වණ්ණ ඵකසතං ෪

තසුඤ්ඤා:-

1. පබ්බජ්‍යං ගොතමී යාචි නානුඤ්ඤාසි තරාගතො කපිලවණ්ණ වෙසාලිං. අගමාසි විනායකො.

1. ගිහීනී කාමභොගීනියොති - මෙය.

2. ඵකසතං - මෙය.

74. එසමයෙහි භික්ෂුණීහු සුඤ්ඤයෙන් (ඇඟ සුවිද කුඩු තවරමින්) නහන්. ගිහි කාමභෝගීනීන් මෙනැයි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වසින් සුඤ්ඤයෙන් නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, කුඩු හා මැටි ද අනුදනිමි” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණීහු සුවිද කවන ලද මැටියෙන් නහන්. ගිහි කාමභෝගීනීන් මෙනැයි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වසින් සුවිද කවන ලද මැටියෙන් නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, පියවි මැටි අනුදනිමි” යි.

75. එසමයෙහි භික්ෂුණීහු ගිනිහල්ගෙහි නහන්නාහු කොලාහල කළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වසින් ගිනිහල්ගෙහි නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණීහු ධාරා ස්පර්ශය ඉවසමින් ප්‍රතීස්ථානස්ථි ස්නාන කෙරෙත්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වසින් උඩුහොය නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණීහු නොතොටෙහි නහන්. ධුර්නයෝ දූෂණය කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වසින් නොතොටෙහි නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

76. එසමයෙහි භික්ෂුණීහු පුරුෂයන්ගේ තොටෙහි නහන්. ගිහි කාමභෝගීනීන් මෙනැයි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති. නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ වසින් පුරුෂයන්ගේ තොටෙහි නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙලියන්ගේ තොටෙහි නහන්නට අනුදනිමි” යි (වදළුසේක.)

කෙවැනි ඛණ්ඩරයි.

දසමැනි භික්ෂුනි ඛණ්ඩක යි.

මේ ඛණ්ඩකයෙහි වස්තු එක්සිය සයෙකි.

එහි උද්දාය මෙසේ යි:-

1. ගොතමී පැවිද්ද ඉල්ලූ ය. තරාගතයන් වහන්සේ නො අනුදත්ත. විනායකයන් වහන්සේ කිඹුල්වනින් විසාලාවට වැඩිසේක.

2. රජොකිලේණෙන කොට්ඨකෙ ආනන්දස්ස පචෙද්ධි
භගෙබ්බාති නයනො යාථි මානාති පොසිකාති ව.
3. වස්සසතං තද්වු ව අභික්ඛු පච්චාසිංසනා
පචාරණං ගරුධම්මා දෙව වස්සා අනෙකකාසනා.
4. ඔවටො ව අට්ඨ ධම්මා යාවජීවානුවනනා
ගරුධම්මපටිග්ගාහො සාවස්සා උපසම්පද.
5. වස්සසතස්සං පඤ්ඤව කුම්භරේනක යෙනට්ඨි
මඤ්ඤට්ඨික උපමාති එවං සඤ්ඤාමාසනා.
6. ආලිං බන්ධෙය්‍යපමාති¹ පුන සඤ්ඤමසණ්ඨිති
උපසම්පාදෙතුං අයතා යථා වුඛ්ථාතිවාදනා.
7. න කරිස්සන්ති කිම්මෙව සාධාරණාසාධාරණං
ඔවාදං පාතිමොක්ඛඤ්ඤි කෙන නු ඛො උපස්සයං.
8. න ජානන්ති ව ආචික්ඛි න කරොන්ති ව භික්ඛුති
පටිග්ගහෙතුං භික්ඛුති භික්ඛුනීති පටිග්ගහො.
9. ආචික්ඛි කම්මං භික්ඛුති උජ්ඣායන්ති භික්ඛුනීති වා
ආචික්ඛං හණ්ඩනඤ්ඤි රොපෙතො උපප්පාය ව.
10. යාවජ්ඣයා කදුමොද අවජ්ඣකාය උරු ව
අධ්‍යාපනඤ්ඤි ඔවාදං සම්පයොජෙත්ති වග්ගිකා
11. අවජ්ඣයො දණ්ඩකම්මං භික්ඛුනීයො තථා පුන
ආචාරණඤ්ඤි ඔවාදං කප්පති නු ඛො පසඤ්ඤි.
12. බාලා වක්ඛු වීතිව්ඡයො ඔවාදං සබ්බෙසා පඤ්ඤිති
දුට්ඨ නිසෙස්සා න ගණ්ඨනති බාලා ගිලාන ගම්මකා.
13. ආරක්ඛෙය්‍යා නරොචේතනී න පව්වාගච්ඡන්ති ව.
දීපං චිලිව චම්මඤ්ඤි දුස්සා ව චෙණි වට්ඨි ව;
චොළචෙණි ව වට්ඨි ව සුත්තචෙණි ව වට්ඨිකා.
14. අට්ඨිලලං ගොහනුකෙන හස්තකොච්ඡං පාදං තථා
උරුං මුඛං දන්තමංසං ආලිංසො මද්ද වුණ්ණනා.
15. ලඤ්ඤන්ති අඛරාගඤ්ඤි මුඛරාගං තථා දුට්ඨ
අවධ්‍යවීසෙසාලොකෙ සාලොකෙ සනච්චන ව.
16. චෙට්ඨි පානාගාරං සුනං ආපණං වඩ්ඨී වාණිජා
දුසං දුසිං කම්මකරං කම්මකාරී උපට්ඨහං.

1. බන්ධෙය්‍ය පාථව - මජ්ඣ.

2. රජස් වැකුණු සිරුරින් දෙරකොටුවෙහි දී ආනතු භිමියන්ට දන්වී ය. මවය පොෂණය කළ තැනැත්තිය යි කියමින් පැවිද්දට සුදුසු යැ යි නය වශයෙන් යැදී ය.
3. වසසසන, තදහුපබ්බජිත, අභිකුක ආවාය, පච්චාසිංසන, පචාරණ, ගරුධමම, දෙබ්බමම, අනකොසන,
4. ඔව්ට යන අෂ්ට ධර්මයෝ යාවජීවයෙන් පැවැත්විය යුත්තාහ. ඒ ගරුධමම පිළිගැනීම ම ඇයගේ උපසම්පදාව විය.
5. වසසසනසස, පඤ්චසතවසස ද, කුමනකෝන, සෙනට්ඨි, මඤ්ඤට්ඨික, යන උපමාවලින් සඤ්චය පිරිහීම දක්වීම ද,
6. ආලිංකිත උපමාවෙන් යළි සඤ්චයෙහි සංසර්ගය දක්වීම ද, උපසම්පදා කිරීම, වැඩිමහලු පිළිවෙළින් වැදීම,
7. නො කිරීම ද, කුමකට පනවීම ද යි දෙසීම ද, සාධාරණ අසාධාරණ ශික්ෂාපද ද, අවවාද දීම, ප්‍රාතිමොක්ඛය, කවරකු භික්ෂුණි ආරාමයට එළඹියයුතු ද (යන කරුණු ද.)
8. (පාමොක් උදෙසීම) නො දනිත්, (භික්ෂුණින්ට) නො කියත්. ඇවතට පිළියම් නො තෙරෙත්, භික්ෂුන් විසින් ඇවැත් පිළිගැනීම. ඇවැත් පිළිගැනීම භික්ෂුන් විසින් භික්ෂුණින්ට කියාදීම.
9. ආචිකඛනය, භික්ෂුන් විසින් සබ්බකර්ම කිරීම, මිනිසුන්ගේ දෙය කීම, භික්ෂුණින් විසින් කර්ම කිරීම, භික්ෂුන් විසින් කියාදීම, කලහ කිරීම, කර්ම ආරොපණය කිරීම හා උපාලවණණා පුවන ද,
10. සාවස්ථියෙහි, මඩවතුර ඉසීම, අවන්දිය බව, ජබ්බසභිය භික්ෂුන් උරු, අඛණ්ණ දක්වීම, ඔහාසනය, එකට ගැටිසිටීම,
11. අවන්දිය, දණ්ඩකර්මය, භික්ෂුණින් ද එසේ කිරීම, ආවරණය අවවාද නැවැත්වීම, කැප ද යි සිතීම, වාරිකාවෙහි නික්මීම,
12. බාලා ය, වණ්චු ය, විනිවන් ය, ඔවාද ය, සියලු සබ්බසා ය, සතර පස්තම ය, දෙතුන්තම ය, අවවාද නො ගැනීම ය. බාලා, ගිලාන, ගමික,
13. ආරක්ෂක යන මොහු ද, න රොවන න පව්වාගමන දීස, විලිව, වමම, දුස්ස, වෙණි, වට්ටි, වොළවෙණි, වොළවට්ටි, සුත්තවෙණි, සුත්තවට්ටිකා,
14. අට්ඨිල, ගොහනුක, හස්තොත්, පාද, පාදකොත්, උරු, මුට්, දන්තමංස, ආලිංකිත, මඤ්ඤ, වුණ්ණන,
15. මුට්ඨකුප්පන, අඛණ්ණ, මුට්ඨරාග, අඛණ්ණමුට්ඨරාග, අවසා, විසෙසක, ඔලොකනක, සාලොක, සනව්ව,
16. වෙසි, පානාගාර, සුන, ආපණ, වඩ්ඪි, වාණිජ (යන මෙවා යෙදීම ද.) දස, දසි, කම්මකර, කම්මකාරි,

17. තිරිච්ඡාන හරිතකී සන්ධාරයනති නමතකං
නිලං පිතං ලොහිතකං මණ්ඩපං කණ්ණ වීවරා.
18. මහාරඞ්ග මහානාම අවිජ්ජනා දීපමෙව ච
පුප්ඵ ඵල කංචුකඤ්චි කිරිටකඤ්චි ධාරපුං.
19. භික්ෂුනී සිකඛමානාය සාමණේරාය අවිට්ඨෙ
නියාදිතෙ පරිකඛාතෙ භික්ෂුනී වෙව ඉස්සරා.
20. භික්ෂුකං සාමණේරස්ස උපාසකස්සුපාසිකා
අසෙඤ්ජඤ්චි පරිකඛාතෙ නියතොති භික්ෂු ඉස්සරා
21. මලලිගඛිතං පක්කමුලං බාඤ්ජනං ආමිසෙන ච
උසස්සනඤ්චි බාලහතරං සන්තිධිකත මාමිසං.
22. භික්ෂුනං යාදිසං හෙට්ඨං භික්ෂුනීනං තථා කතෙ
සෙනාසනං උතුනියො මකඛියති පටානි ව.
23. ඵ්ඤ්ජනකී සබ්බකාලඤ්චි අනිමික්ඛාදි දිස්සතෙ
නිමික්ඛා ලොහිතා වෙව තරෙව ධූවලොහිතා.
24. ධූවචොළ පග්ගරණී සිබ්බිණ්ඤ්චි පණ්ඩකා
වෙපුරිසි ව සම්මතං උභතොබාඤ්ජනා පි ව.
25. අනිමික්ඛාදිතො කඤ්චා යා ව උභතොබාඤ්ජනා
ඵතං පෙය්‍යාලතො හෙට්ඨා කුට්ඨං ගණ්ණො කිලාසි.
26. සොසාපමාතො මානුසි ඉජ්චිසි භුජිස්සාසි ව
අණනා න රාජහට්ඨි අනුඤ්ඤා ව වීසති.
27. පරිපුණ්ණා ව කිස්සාමා කා නාමා තෙ පටතතිනී
චතුර්විසතාරායානං පුච්ඡිතො උපසම්පද.
28. වීජ්ජායතති අනානුසිට්ඨා සබ්බමණ්ණෙ තරෙව ව
උපජ්ජායා ගාත සංඝාටී උත්තරතාරවාසකො.
29. සංකම්බුදකසාටී ව ආවිකම්භාන පෙසයෙ
බාලා අසමමතෙකතො යා වෙ පුච්ඡතාරාසිකා.
30. ඵකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුසංගෙ තථා පුන
ජායා උතු දිවසඤ්චි සංගීති තයො නිස්සයෙ
31. අට්ඨ අකරණියානී කාලං සබ්බස්ම අට්ඨධා
න පටාතෙතති භික්ෂුනියො භික්ඛුසංගං තරෙව ව.

17. තීරව්‍යාන-යන මොවුන්ට උවචාන් කිරීම ද, හරිතකී, නමතක දැරීම, නීල, පිත, ලොහිත, මඤ්ජුරය, කණ්ණ වීර ද,
18. මහාරඬ, මහානාම, අව්‍යන්ත, දීප, පුපථ, එල කඤ්චුක තිරිචක යන සිවුරු දැරීම ද කළහ.
19. භික්ෂුනී, සිතඛවානා, සාමණේරා යන අයගේ අභාවයෙහි පිරිකර පවරනු ලැබූ කල්හි භික්ෂුණී භිමිකාරිය වේ.
20. භික්ෂු, සාමණේර, උපාසක උපාසිකා සහ වෙනත් අයගේ පිරිකර පවරනු ලැබූ කල්හි භික්ෂුහු භිමියෝ වෙත්.
21. පුරාණමලදී, ගර්භය, පාත්‍රමුලය, පුරාණබ්‍යාඤ්ජනය, ආමියය, අධික ආමියය, ඉතා අධික ආමියය, සනතිධිකත ආමියය ද,
22. යට කියන ලද පරිදි භික්ෂුන්ට යම්සේ ද භික්ෂුණීන්ට ද එසේම කරන්නේ ය. සෙනාසනය ද, උතුනි ද, වස්ත්‍ර ලෙසින් තැවරීම ද,
23. හුය සිද්ධිම ද, සංඛකාල ද, අනිමිත්තාදිය ද දක්නා ලැබෙත්, නිමිත්තා, ලොහිතා. එසේ ම ධූවලොහිතා ද,
24. ධූවවොළා, පඤ්ඤිණි, සිංචිණි, ඉත්ථිපණ්ඩකා, වෙපුරිසි, සංචිතනා, උභතොබ්‍යාඤ්ජනා ද යි,
25. අනිමිත්තා ආදිකොට උභතොබ්‍යාඤ්ජනකා තෙක් ඇති මෙය පෙය්‍යාල වශයෙන් යට කියන ලදී. කුෂ්ට ය, ගණ්ඩ ය, කිලාසි ය,
26. සොස ය, අපමාර ය, මානුසි ය, ඉත්ථි ය, භුජිසා ය, අණ්ණා ය, න රාජහට්ඨි ය, අනුඤ්ඤා ය, වීසතිවසා ය,
27. පරිපුණ්ණ ය, කිංතාමා ය, පච්ඡන්ති, කිං තාමා ය යන සුවිසි අනතරාසික ධර්මයන් වීමසා උපසම්පදා කිරීම වේ.
28. අනුශාසනා නො කරන ලද්දහු සහමැද ගොඵගැසී සිටිත්, උපරිකායගාහන, සංඛාරී, උත්තරාසංඛ, අනතර-වාසක,
29. සංකච්චිකා, උදකසාරිකා ද කියාදී යවන්නේ ය. බාලා ය, අසම්මතා ය, එකතොගමනය, අනතරාසිකධර්ම පිළිවිසීම ය.
30. එකතො උපසම්පන්නා ය, එසේම භික්ෂුසංඛයා කෙරෙහි උපසපන් වීම ය, ඡායා, උතු, දිවස, සංගිති, නිසසය තුන,
31. අකරණිය අට, (යන මෙවා කියාදීම ද,) කාලය ඉක්මවීම, හැමතැන අටනම බැගින් හිදීම, භික්ෂුණීන් නො පැවරීම, භික්ෂුන් නො පැවරීම,

32. කොලාහලං පුරෙහත්තං විකාලෙ ව කොලාහලං
උපොසථං පචාරණං සවචනීයානුචාදනං.
33. ඕකාසං වොදෙ සාරෙතති පටිකඛ්ඤාං මහෙසිනා
තපෙව භික්ඛු භික්ඛුනී අනුඤ්ඤාං මහෙසිනා.
34. යානං ගිලානසුත්තංඤ්ඤා යානුග්ගාතඛ්ඤාසිකා
භික්ඛු සිකඛා සාමණෙරා සාමණෙරී ව බාලකා.
35. අරෙඤ්ඤා උපාසකෙන උදෙසිකො උපසංගං
න සම්මති නවකම්මං නිසින්නගඤ්ඤා එකිකා.
36. සාගාරංඤ්ඤා ගරුධම්මං පච්චිකඛාය ව සචකම්
අභිවාදන කෙසා ව නඛා වණකම්මනා.
37. පලලඤ්ඤා ගිලානා ව වජ්ඣං වුග්ගෙහන වාසිතං
ජත්තාසරෙ පටිසොතෙ අතිකෙ පුරිසෙන ව.
38. මහාගොතම් ආයාචි ආනන්දෙ වාසි යොනිසො
පරිසා වකඤ්ඤා මොතති පබ්බජ්ජා¹ ජිනසාසනෙ.
39. සංවෙගජනනත්ථාය සද්ධම්මස්ස ව වුද්ධියා
ආතුරඤ්ඤා ව හෙසජ්ජං එවං බුද්ධෙන දෙසිතං.
40. එවං විනිතා සද්ධම්මෙ මාතුගාමාපි ඉත්තරා²
තා යනති අවිදුතං යානං යත් ගහඛා න සොවරෙති.

1. පබ්බජ්ජා - මජ්ඣං.

2. ඉත්තරා - පි.

32. කොලාහල ය, පුරෙහභත ය, විකාලයෙහි කොලාහල ය, උපපාසප ය, පවාරණ ය, සවිවතිය බව ය, අනුවාදන ය,
33. ඔකාස, වොදන, සාරන යන මේවා මහර්ෂීන් වහන්සේ විසින් ප්‍රතික්ෂිප්ත ය, එසේ ම භික්ෂුණින් විෂයෙහි භික්ෂුන්ට උත්වහන්සේ විසින් අනුඥාත ය.
34. යානය, ගිලානය, (ඉන්ද්‍රිය-පූර්ව) යුක්ත යානය, යානුග්‍රාහන ය, අධිකාසි ය, භික්ෂු-සිකඛ්මානා-සාමභෞර-සාමභෞරී- බාල යන දූතයෝ ය,
35. අරණ්‍යවාස ය, උපාසකයකු විසින් භාණ්ඩශාලාවක් දීම ය, උපක්ෂය ය, නො සැහීම ය, නවකම්ම ය, යන මේවා ද නිසිනගඛ්‍යා, එකිකා,
36. සාගාර ය, ගරුධම්ම ය, පව්වකුමාන ය, සංක්‍රමණ ය, අභිවාදන ය, කෙස-නම් ඡේදන ය, වණ පිළියම් ය,
37. පලලච්ඡා ය, ගිලාන ය, වච්ච ය, වුණ්ණ ය, වාසිත ය, ජනාගාර ය, පටිසොත ය, අතිත්ත ය, පූර්වකිත්ත ය (යන මේ කරුණු, වලින් භික්ෂුනිවන්ධකය වේ.)
38. මහාගොතම් ජිනසසුනෙහි පැවිද්ද යැදූ අතද කෙරුන් වහන්සේ 9 නුවණින් යැදී ය (සසුනෙහි) සිටු පිරිසක් වෙත්.
39. සංවේග ඉපදවීම පිණිස ද සඤ්චර්මයාගේ වැඩීම පිණිස ද ගිලනකුට බෙහෙත් මෙන් බුදුන් විසින් මෙසේ දෙසන ලදී.
40. මෙසේ සඤ්චර්මයෙහි විනීත වූ ඒ බොළඳ මාගම්භූ පවා යම් තැනකට ගොස් ගොත නො කෙරෙත් ද ඒ නොමියන තැනට (නිවනට) යෙත්.

11. පඤ්චසතිකකඛ්ඛකං

සංගීති නිදනං

1. අප් ටො ආයස්මා මහාකස්සපො භික්ඛු ආමනෙතයි: එකමිද්දහං ආවුසො සමයං පාවාය කුසිනාරං අඤ්ඤාන මග්ගපට්ටකොනා මහතා භික්ඛුසංඝොන සද්ධිං පඤ්ඤාමනෙහි භික්ඛුසතෙහි. අප්ඨොතං ආවුසො මග්ගා මසකමම අඤ්ඤාතරසම් රුකඛමුලෙ නිසීදිං. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො ආජීවකො කුසිනාරායා මජ්ඣරවපුප්ථං ගහෙතො පාවං අඤ්ඤානමග්ගපට්ටකොනා හොති. අද්දසං ටො අහං ආවුසො තං ආජීවකං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන තං ආජීවකං එතදවොච: “අපාචුසො අමහාකං සන්ථාරං ජානාසී”ති? “ආපාචුසො ජානාමි. අජ්ජ සත්තාහපරිනිබ්බුතො සමණො ගොතමො. තතො මෙ ඉදං මජ්ඣරවපුප්ථං ගහිතනති”.

2. තත්ථාචුසො යෙ තෙ භික්ඛු අවිතරාගා, අපෙසකචෙව බාහා පග්ගස්ස කඤ්ඤති. ඡින්නපසාතං¹ පපතන්ති, ආච්චට්ටනති, ටිට්ටට්ටනති, අනිට්ඨං හගවා පරිනිබ්බුතො, අනිට්ඨං සුගතො පරිනිබ්බුතො, අනිට්ඨං චක්ඛුං² ලොකෙ අන්තරහිතනති. යෙ පන තෙ භික්ඛු විතරාගා තෙ සතා සමපජානා අධිවාසෙතති “අනිට්ඨා සංඛාරා තං කුතෙත්ථ ලබ්බා”ති. අප්ඨොතං ආවුසො තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං ආවුසො මා සොච්ඡ්ථ. මා පරිදෙච්ඡ්ථ. නන්තෙවතං ආවුසො හගවතා පටිගචෙව්ව³ අකංඛාතං සංඛෙතෙව පියෙහි මනාපෙහි නානාභාවො විනාභාවො අඤ්ඤාතරොහාවො? තං කුතෙත්ථ ආවුසො ලබ්බා යන්තං ජාතං භුතං සම්බතං පලොකධම්මං තං චත මා පලුඤ්ඤි තෙනං ධානං විජ්ජති”.

3. තෙන ටො පනාචුසො සමයෙන සුභද්දෙ නාම වුඩ්ඨපබ්බජිතො තස්සං පරිසායං නිසිනොනා හොති. අප් ටො ආවුසො සුභද්දෙ වුඩ්ඨපබ්බජිතො තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං ආවුසො. මා සොච්ඡ්ථ. මා පරිදෙච්ඡ්ථ. සුමුත්තා මයං තෙන මහාසමණෙන. උපද්දතා ව මයං හොම ‘ඉදං වො කප්පති, ඉදං වො න කප්පති’ති. ඉදං පන මයං යං ඉච්ඡිස්සාම තං කරිස්සාම, යං න ඉච්ඡිස්සාම න තං කරිස්සාමාති”.

1. කුසිනාරායං - සී.

2. ඡින්නපසාතං - මජ්ඣං.

3. චක්ඛු - මජ්ඣං.

4. පටිගචෙව්ව - මජ්ඣං.

11. පඤ්චසත්තිකකව්චකය

සංගීති නිදනය

1. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප සඨවිරයන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතුවේක. ඇවැත්නි, මම එක් සමයෙක පන්සියයක් පමණ භික්ෂූන් ඇති මහත් භික්ෂු සභ්‍යයා සමග පාචා නුවරින් කුසිනාරා නුවර කරා දීර්ඝ මාර්ගයට පිළිපත්තෙමි. ඇවැත්නි, ඉක්බිති මම මෙින් ඉවත් ව එක්තරා රුක් මූලෙක හුන්නෙමි. එසමයෙහි එක්තරා ආජීවකයෙක් මදාරා මලක් ගෙන කුසිනාරා නුවර සිට පාචා නුවර කරා දීඝ මාර්ගයට පිළිපත්තේ ය. ඇවැත්නි, මම එන්නා වූ ඒ ආජීවකයා දුරදී ම දුටිමි. දක ඒ ආජීවකයාට මෙය කීමි. ඇවැත්නි, අපගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ දන්නෙහි දෑ යි. එසේ ය ඇවැත්නි, දනිමි. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පිරිනිව් අදට සත් දවසෙකි. මා විසින් මේ මදාරාමල එතැනින් ගන්නා ලදි.

2. ඇවැත්නි, එහි යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අවිතරාග වුහු ද ඔවුනකුරෙන් ඇතැමෙක් “ඉතා ඉක්මනින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑසේක. ඉතා ඉක්මනින් සුගතයන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑසේක. ඉතා ඉක්මනින් ලෝකයෙහි ඇස අතුරුදහන් වී යැ”යි (කියමින්) භිසෙහි අත් බැඳ හඬත්. සිද්ධා ලද්දක් (බිම) වැටෙන්නා සේ වැටෙත්. ඉදිරියට පෙරළෙත්, පසු පසට පෙරළෙත්, යම් භික්ෂු කෙනෙක් විතරාග වුහු ද ඔවුහු සංස්කාරයෝ අනිත්‍යයහ. ඔවුන්ගේ නො බිඳ පැවැත්මක් කොයින් ලැබියහැකි දැයි (සලකා) සිහි ඇත්තාහු මනා නුවණින් යුක්ත වුවාහු ඉවසත්. ඇවැත්නි, අනතුරු ව මම ඒ භික්ෂූන්ට මෙය කීමි. “ඇවැත්නි, කම් නැත. ශොක නො කරවු, නො වැළපෙවු, ඇවැත්නි, ප්‍රිය වූ මනාප වූ සියල්ලෙන් ම වෙනස් වීම වෙන් වීම, අනිත් ආකාරයෙකින් වීම වන්නේ ය යන මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කැල ම ප්‍රකාශකරන ලද්දේ නො වේ ද? ඇවැත්නි, ඒ යමක් උපන්නේ ද, හටගන්නේ ද සම්බත වූයේ ද නැසෙනසුලු වේ ද එය එකාන්තයෙන් නො නැසේවැයි යන මේ කරුණ කොයින් ලැබේ ද? මේ කරුණ විද්‍යමාන නො වේ යි.

3. ඇවැත්නි, එසමයෙහි සුභඥ නම් මහලු ව පැවිදි වුවෙක් ඒ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි. ඇවැත්නි, ඉක්බිති ඒ සුභඥ නම් මහලු පැවිද්ද ඒ භික්ෂූන්ට මෙය කී ය. “ඇවැත්නි, කම් නැත. ශොක නො කරවු. නො වැළපෙවු, අපි ඒ මහාශ්‍රමණයාගෙන් මොනොවට මිදුණෝ වෙමු. මෙය නොපට කැප ය, මෙය කොපට නො කැප ය යි කීමෙන් උපද්‍රවයට ද පත්කරන ලද්දෝ වෙමු. දන් අපි යමක් කැමැති නම් එය කරන්නෙමු. යමක් නො කැමැත්තෙමු නම් එය නො කරන්නෙමු”යි.

හඤ් මයං ආට්ඨසො ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛායාම පුරෙ අධම්මො දිස්සති ධම්මො පටිබාහීයති. පුරෙ අවිනයො දිස්සති විනයො පටිබාහීයති. පුරෙ අධම්මවාදිනො බලවනොනා හොනති. ධම්මවාදිනො දුඛලා හොනති. පුරෙ අවිනයවාදිනො බලවනොනා හොනති. විනයවාදිනො දුඛලා හොනති.

තෙන හි හනොන පෙරො භික්ඛු උච්චිතතුති අප් ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො එකෙනුනානි පඤ්ඤා අරහත්තසනානි¹ උච්චිති. භික්ඛු ආයස්මනං මහාකස්සපං එතදචොට්ඨි: අයං හනොන ආයස්මා ආනන්දෙ කිඤ්ඤාපි සෙඛො අහමෙඛා ඡන්ද දෙසා මොහා භයා අගතිං ගන්තුං. ඛු ව අනෙන හගවතො සතතිකෙ ධම්මො ව විනයො ව පරියනො. තෙන හි හනොන පෙරො ආයස්මනමපි ආනන්දං උච්චිතතුති.

4. අප් ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො ආයස්මනමපි ආනන්දං උච්චිති. අප් ඛො පෙරානං භික්ඛුනං එතදහොසි: කඤ් ඤා ඛො මයං ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛායෙය්‍යාමානි. අප් ඛො පෙරානං භික්ඛුනං එතදහොසි: රාජගහං ඛො මහාගොවරං පඤ්ඤාසෙනාසනං. යනතුන මයං රාජගහෙ වස්සං වසන්තා² ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛායෙය්‍යාම. න අදෙඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං උපගච්ඡය්‍යන්ති. අප් ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො සඛ්ඛං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤා මෙ ආට්ඨසො සංඛ්ඛා. යදි සඛ්ඛස්ස පක්ඛකලලං සංඛ්ඛා ඉමානි පඤ්ඤා භික්ඛුසනානි සමමනෙය්‍යා රාජගහෙ වස්සං වසන්තා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛායිතුං. න අදෙඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතබ්බන්ති. එසා ඤාතති.

සුඤ්ඤා මෙ ආට්ඨසො සංඛ්ඛා. සංඛ්ඛා ඉමානි පඤ්ඤාභික්ඛුසනානි සමමනෙය්‍යා රාජගහෙ වස්සං වසන්තා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛායිතුං. න අදෙඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතබ්බන්ති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉමෙසං පඤ්ඤානං භික්ඛුසනානං සමමුති රාජගහෙ වස්සං වසන්තානං ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛායිතුං. න අදෙඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතබ්බන්ති, යො තුඤ්ඤස්ස, යස්ස නකඛමති යො භාසෙය්‍ය.

සමමතානි සංඛ්ඛාන ඉමානි පඤ්ඤාභික්ඛුසනානි රාජගහෙ වස්සං වසන්තා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛායිතුං. න අදෙඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතබ්බන්ති. ඛමති සඛ්ඛස්ස. තස්මා තුඤ්ඤා, එවමෙතං ධාරයාමිති.

1. එකෙනුන පඤ්ඤා අරහත්තසනානි - මජ්ඣ.

2. වසන්තානි - මජ්ඣ.

එහෙයින් ඇවැත්නි, අපි අධර්මය බැබළීමටත් ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමටත් පෙර, අවිනය බැබළීමටත් විනය බැහැර කරනු ලැබීමටත් පෙර, අධර්මවාදීන් බලවත්වීමටත් ධර්මවාදීන් දුබලවීමටත් පෙර, අවිනයවාදීන් බලවත්වීමටත් විනයවාදීන් දුබලවීමටත් පෙර, ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කරමිහ'යි. (මහාකාශ්‍යප තෙරුන් වහන්සේ වදළහ.)

වහන්ස, එසේ නම් තෙරුන් (ඔබ) වහන්සේ භික්ෂූන් තෝරා ගන්නාසේක්වා'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ එක් නමක් උනු වූ පන්සියයක් රහතුන් වහන්සේ තෝරාගත්සේක. භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. “වහන්ස, මේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගෞරවය වුවත් ඡන්දයෙන් අභිමතයෙන් මොහයෙන් හයින් අගතියට යෑමට නො සුදුසු ය. මුත් වහන්සේ විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සම්පයෙහි බොහෝ ධර්මය ද විනය ද උගන්නා ලද්දේ ය. වහන්ස, එහෙයින් (ඔබ) තෙරුන් වහන්සේ ආනන්ද ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ ද තෝරාගන්නා සේක්වා'යි.

4. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ද තෝරාගත්හ. ඉක්බිති “අපි කොතැනහි දී ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කරමෝ දැ යි ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මේ අදහස විය. “රජගහනුවර වනාහි මහා ගොඤ්ඤාම ඇත්තේ ය. බොහෝ සෙනසුන් ඇත්තේ ය. අපි රජගහනුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කරන්නෙමු නම් ඉතා මැනවි. අනිත් භික්ෂූ කෙනෙක් රජගහ නුවර වස් නො එළඹෙන්නාහු නම් යෙහෙකැ'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඬායනාට (මෙසේ දන්වූහ.) “ඇවැත්නි, සඬායනා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඬායනාට පැමිණි කල් වේ නම් රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කිරීමට සඬායනා මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් සම්මත කරන්නේ ය. අනිත් භික්ෂූන් විසින් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු'ය. මේ ඥප්ති යි.

ඇවැත්නි, සඬායනා මඬස් අසාවා. රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කිරීමට සඬායනා මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් සම්මත කරයි. අනිත් භික්ෂූන් විසින් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු ය. යම් ආයුෂ්මත් කෙනෙකුට ‘අනිත් භික්ෂූන් විසින් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු ය. මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කිරීමට සම්මත කිරීම’ රූචි වේ නම් උන් වහන්සේ නිහඬ වන්නාහ. යම් කෙනෙකුට රූචි නො වේ නම් උන් වහන්සේ කියන්නාහ.

මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඬායනා කිරීමට සඬායනා විසින් සම්මත කරන ලද්දේ ය. අනිත් භික්ෂූන් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු ය. (මෙය) සඬායනාට රූචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙය මෙසේ දරමි යි.

5. අප්ථ ටො ථෙරා භික්ඛු රාජගහං අගමංසු ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤාසිතුං. අප්ථ ටො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදගොසි: හගවිනා ටො ආවුසො ඛණ්ඩුපුලුපවිසංඛරණං වණ්ණිතං. හන්ද මයං ආවුසො පයමි. මාසං ඛණ්ඩුපුලුපවිසංඛරොමි. මණ්ඩමි. මාසං සන්තිපතින්තා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඤාසිසොමාති. අප්ථ ටො ථෙරා භික්ඛු පයමි. මාසං ඛණ්ඩුපුලුපවිසංඛරිංසු. අප්ථ ටො ආයසමා ආනානෙදු සෙව සන්තිපානො, න ටො මෙන. පතිරුපං යොහං සෙටො¹ සමානො සන්තිපානං ගච්ඡෙය්‍යන්ති ඛණ්ඩෙවරන්ති. කායගතාය සතියා විතිනාමෙතා රක්ඛයා පඤ්ඤාසමයං නිපජ්ජසොමීති කායං ආවජෙසි. අසංතං ව සීසං බිමබොහනං, භූමිතො ව පාද මුක්තං, එතස්මි අනාගර අනුපාදය ආසවෙහි වීතං විමුච්චි. අප්ථ ටො අයසමා ආනානෙදු අරහා සමානො සන්තිපානං අගමාසි.

6. අප්ථ ටො ආයසමා මහාකස්සපො සඛං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤානං මෙ ආවුසො සට්ඨං. යදි සඛස්ස පත්තකලලං අහං ආයසමිනං උපාලිං විනයං පුට්ඨෙය්‍යන්ති. ආයසමාපි උපාලි සඛං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤානං මෙ හතොත සට්ඨං. යදි සඛස්ස පත්තකලලං අහං ආයසමා මහාකස්සපෙන විනයං පුට්ඨං විසංජෙය්‍යන්ති. අප්ථ ටො ආයසමා මහාකස්සපො ආයසමිනං උපාලිං එතදවොච: පයමි. ආවුසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤාසමිති. වෙසාලියං හතොතති. කං ආරබ්භාති. සුදිනං කලාපුක්කං ආරබ්භාති. කිසමි. වජ්ඣසමිති. මෙටුනධම්මෙති. අප්ථ ටො ආයසමා මහාකස්සපො ආයසමිනං උපාලිං පයමස්ස පාරාජිකස්ස වජ්ඣමි පුඤ්ඤ, නිදනමි පුඤ්ඤ, පුග්ගලමි පුඤ්ඤ, පඤ්ඤාත්මි පුඤ්ඤ, අනුපඤ්ඤාත්මි පුඤ්ඤ, ආපත්තිමි පුඤ්ඤ, අනාපත්තිමි පුඤ්ඤ.

7. දුතියමපනාවුසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤාසමිති. රාජගහෙ හතොතති. කං ආරබ්භාති. ධනියං ඤාමකාරපුක්කං ආරබ්භාති. කිසමි. වජ්ඣසමිති. අදිනනාදනෙති. අප්ථ ටො ආයසමා මහාකස්සපො ආයසමිනං උපාලිං දුතියස්ස පාරාජිකස්ස වජ්ඣමි පුඤ්ඤ, නිදනමි පුඤ්ඤ, පුග්ගලමි පුඤ්ඤ, පඤ්ඤාත්මි පුඤ්ඤ, අනුපඤ්ඤාත්මි පුඤ්ඤ, ආපත්තිමි පුඤ්ඤ, අනාපත්තිමි පුඤ්ඤ.

1. සෙටො - මරණං.

5. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂු ධර්මය ද විනය ද සඤ්ඤානා කිරීමට රජගෙ නුවරට වැඩියාහ. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂුන්ට මේ අදහස විය. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් බිඳුණු පැලුණු තැන් පිළිසකර කිරීම වර්ණනා කරන ලද්දේ ය. එහෙයින් ඇවැත්නි, අපි පළමු මාසය බිඳුණු පැලුණු තැන් පිළිසකර කරමු මධ්‍යම මාසයෙහි රැස්ව ධර්මය ද විනය ද සඤ්ඤානා කරන්නෙමු'යි. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂු පළමු මාසය බිඳුණු පැලුණු තැන් පිළිසකර කරවූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ හෙට රැස්වීම ය. මම සෙබ වූයේ ම (රහත් නො වූයේ) රැස්වීමට යන්නෙමි නම් එය මට නිසි නො වේ යි (සලකා) රාත්‍රියෙහි බොහෝ වේලාවක් කාශීයාසිභියෙන් ගත කොට රාත්‍රිය පහත් වන වේලායෙහි හෝනෙමි යි (සිතා) කය හැරවූහ. භිස ද කොට්ටයට නො පැමිණියේ ය. පාදයෝ ද පොළොවෙන් මිදුණාහ. මේ අතරෙහි සිත උපාදන නො කොට ආයුචයන්ගෙන් මිදුණේ ය. ඉන්පසු ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ රහත් වූවාහු ම රැස්වීමට වැඩියේක.

6. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඤ්ඤානා (මෙසේ) දන්වූහ. ඇවැත්නි සඤ්ඤානා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤානාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් විනය පිළි විසින්නෙමි යි. ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේ ද සඤ්ඤානාට (මෙසේ) දන්වූහ. 'වහන්ස සඤ්ඤානා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤානාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් විනය පුරවුස්නාලද්දේම විසදන්නෙමි'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. ඇවැත්නි උපාලි, පළමු පාරාජිකාව කොහි දී පනවනලද ද යි. වහන්ස, වෙසා ලියෙහි දී යැ යි. කවරකු ඇරඹූ ද යි. සුදිනක කලඤ්ඤු ඇරඹූ යි. කිනම් වස්තුවෙක ද යි. මෙමුනාධර්මයෙහි යයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලිගෙන් පුරම පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද පිළිවිසූහ. නිදනා ද පිළිවිසූහ. පුද්ගලයා ද පිළිවිසූහ. ප්‍රඥප්තිය ද පිළිවිසූහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද පිළිවිසූහ. ආපත්තිය ද පිළිවිසූහ. අනාපත්තිය ද පිළිවිසූහ.

7. ඇවැත්නි උපාලි, දෙවැනි පාරාජිකාව කොහි දී පනවන ලද ද යි. වහන්ස, රජගෙනුවර දී ය යි. කවරකු ඇරඹූ ද යි. ධනිය කුමනකාර සුත්‍ර ඇරඹූ යැ යි. කවර වස්තුවක ද යි. නො දුන් දෙය ගැනීමෙහි යැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් දෙවැනි පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද ඇසූහ. නිදනා ද ඇසූහ. පුද්ගලයා ද ඇසූහ. ප්‍රඥප්තිය ද ඇසූහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද ඇසූහ. ආපත්තිය ද ඇසූහ. අනාපත්තිය ද ඇසූහ.

තනියමපනාවුසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤාසතනනි.
 වෙසාලියං භතෙනනි. කං ආරඛනාති. සබ්බෙහුලෙ භික්ඛු ආරඛනාති.
 කිසමිං වජ්ජිසමිනනි. මනුසසවිග්ගහෙනි. අථ ඛො ආයසමා මහා
 කසසපො ආයසමනං. උපාලිං තනියසස පාරාජිකසස වජ්ජිමපි
 පුච්ඡි, නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි, පඤ්ඤාසතිමපි පුච්ඡි,
 අනුපඤ්ඤාසතිමපි පුච්ඡි, ආපතනිමපි පුච්ඡි, අනාපතනිමපි පුච්ඡි.

වතුකුමපනාවුසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤාසතනනි.
 වෙසාලියං භතෙනනි. කං ආරඛනාති. වග්ගවුද්ධරියෙ භික්ඛු
 ආරඛනාති. කිසමිං වජ්ජිසමිනනි. උතතරිමනුසාධමෙමනි. අථ ඛො
 ආයසමා මහාකසසපො ආයසමනං. උපාලිං වතුකුසස පාරාජිකසස
 වජ්ජිමපි පුච්ඡි, නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි, පඤ්ඤාසතිමපි
 පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාසතිමපි පුච්ඡි, ආපතනිමපි පුච්ඡි, අනාපතනිමපි පුච්ඡි,
 එතෙනෙව උපායෙන උගතො විහබො¹ පුච්ඡි, පුට්ඨො පුට්ඨො
 ආයසමා උපාලි විසසජෙසසි.

8. අථ ඛො ආයසමා මහාකසසපො සබ්බං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤා
 මෙ ආවුසො යබ්බො. යදි සබ්බසස පතකකල්ලං අහං අයසමනං
 ආනන්දං ධම්මං පුට්ඨෙය්‍යනනි. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ සබ්බං
 ඤාපෙසි: සුඤ්ඤා මෙ භතෙන සබ්බො. යදි සබ්බසස පතකකල්ලං
 අහං ආයසමනං මහාකසසපෙන ධම්මං පුට්ඨො² විසසජෙය්‍යනනි.
 අථ ඛො ආයසමා මහාකසසපො ආයසමනං ආනන්දං එතදවොච:
 බ්‍රහ්මජාලං ආවුසො අනන්ද කඤ්ඤාසතනනි. අනන්දො ච භතෙන
 රාජගහං අනන්දො ච නාලන්දං රාජාගාරකෙ අබ්බලට්ඨකායනනි. කං
 ආරඛනාති. සුප්පියඤ්ඤා පරිබ්බාජකං බ්‍රහ්මදහනඤ්ඤා මාණවනනි. අථ
 ඛො ආයසමා මහාකසසපො ආයසමනං ආනන්දං බ්‍රහ්මජාලසස
 නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි.

සාමඤ්ඤාඵලං පනාවුසො ආනන්ද කඤ්ඤාසතනනි. රාජගහ
 භතෙන ඵ්වකඛෙවනෙනි. තෙන සද්ධිනනි. අජාතසත්තනා වෙදෙති-
 පුතෙනන සද්ධිනනි. අථ ඛො ආයසමා මහාකසසපො ආයසමනං
 ආනන්දං සාමඤ්ඤාඵලසස නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි, එතෙනෙව
 උපායෙන පඤ්ඤාපි නිකායෙ පුච්ඡි, පුට්ඨො පුට්ඨො ආයසමා
 ආනන්දෙ විසසජෙසසි.

1. විහරෙ - 8.

2. පුට්ඨො පුට්ඨො - 8පස.

ඇවත උපාලි, තුන්වැනි පාරාජිකාව කොභි දී පනවනලද දෑ යි. වහන්ස, වෙසාලියෙහි දී යැ යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. බොහෝ භික්ෂූන් ඇරබ යැ යි. කවර වස්තුවෙක දෑ යි. මනුෂ්‍ය විග්‍රහයෙහි යැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් තුන්වැනි පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද ඇසුහ. නිදනය ද ඇසුහ. පුද්ගලයා ද ඇසුහ. ප්‍රඥප්තිය ද ඇසුහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද ඇසුහ. ආපත්තිය ද ඇසුහ. අනාපත්තිය ද ඇසුහ.

ඇවත උපාලි, සිවුවැනි පාරාජිකාව කොභි දී පනවනලද දෑ යි. වහන්ස, වෙසාලියෙහි දී යැ යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. වග්ගමුද්ගායන භික්ෂූන් ඇරබ යැ යි. කවර වස්තුවෙක දෑ යි. උත්තරිමනුස්ස ධර්මයෙහි යැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන්ගෙන් සිවුවැනි පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද ඇසුහ. නිදනය ද ඇසුහ. පුද්ගලයා ද ඇසුහ. ප්‍රඥප්තිය ද ඇසුහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද ඇසුහ. ආපත්තිය ද ඇසුහ. අනාපත්තිය ද ඇසුහ. මේ ක්‍රමයෙන් ම උභය විභක්තිය ඇසුහ. ඇසු ඇසු ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසඳුහ.

8. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ සක්කයාට (මෙසේ) දන්වූහ. ඇවැත්නි, සක්කයා මබස් අසාවා. ඉදින් සක්කයාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ගෙන් ධර්මය පිළිවිසින්නෙමි යි ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ සක්කයාට (මෙසේ) දන්වූහ. වහන්ස, සක්කයා මබස් අසාවා. ඉදින් සක්කයාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් ධර්මය පිළිවිසින ලද්දෙමි විසඳන්නෙමි' යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. ඇවත, ආනන්දයෙනි, බ්‍රහ්මචාරිය කොභිදී දෙසන ලද දෑ යි. වහන්ස, රාජගහ-නාළන්ද දෙකුරු අතර අඹෙලවසිකා නම් උයනෙහි රජු පිණිස කරවන ලද ගෙහි දී ය යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. සුප්පිය පරිබ්‍රාජකයා ද බ්‍රහ්මදක්ඛ මාණවකයා ද ඇරබයැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආනන්ද ස්ථවිරයන්ගෙන් බ්‍රහ්මචාරියෙහි නිදනය ද ඇසුහ. පුද්ගලයා ද ඇසුහ.

ඇවත ආනන්දයෙනි, සාමඤ්ඤථල (සුත්‍රය) ය කොතැන දී දෙසනලද දෑ යි. වහන්ස, රජගහ නුවර ජීවකගේ අඹ වෙනෙහි දී යයි. කවරකු භමග දෑ යි. වෙදෙහිසුත්‍ර වූ අජාතකතකු රජු සමග යයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් සාමඤ්ඤථල සුත්‍රයෙහි නිදනය ද ඇසුහ. පුද්ගලයා ද ඇසුහ. මේ ක්‍රමයෙන් ම නිකාය පස ම ඇසුහ. ඇසු ඇසු ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසඳුහ.

မြန်မာ့မြန်မာ့ဆန်ဆန်ဆန်ဆန်ဆန်ဆန်

9. අර්ධ වෛශ්වීය ආයතනික ආනන්ද රේඛා ඒකාබද්ධ වීම: හඟවා මං හඟවන පරිනිවේදන කාලය එවමාහ: ආකෘතිමයවන ආනන්ද සමූහය මෙවලයෙන වුණු වුණු කාලීන සිකිනිපදන සමූහයෙකි. ප්‍රවේශ පන සිං ආවුණ ආනන්ද හඟවනා කතමානි පන හඟවන වුණු වුණු කාලීන සිකිනිපදනි. න වෛ අහං හඟවන හඟවනා ප්‍රවේශ, කතමානි පන හඟවන වුණු වුණු කාලීන සිකිනිපදනි.

එකලෙව් රෙරා එව්මාහංසු: ව්‍යාහරි පාරාජිකානි යපෙඤා අවසෙසානි බුද්දනුබුද්දකානි සිකඛාපදනීති. එකලෙව් රෙරා එව්මාහංසු: ව්‍යාහරි පාරාජිකානි යපෙඤා තෙරස සඤ්ඤාදිසෙසෙ යපෙඤා අවසෙසානි බුද්දනුබුද්දකානි සිකඛාපදනීති. එකලෙව් රෙරා එව්මාහංසු: ව්‍යාහරි පාරාජිකානි යපෙඤා තෙරස සඤ්ඤාදිසෙසෙ යපෙඤා දො අනියතෙ යපෙඤා අවසෙසානි බුද්දනුබුද්දකානි සිකඛාපදනීති. එකලෙව් රෙරා එව්මාහංසු: ව්‍යාහරි පාරාජිකානි යපෙඤා තෙරස සඤ්ඤාදිසෙසෙ යපෙඤා දො අනියතෙ යපෙඤා තිංස නිසසංගෙයෙ පාවිත්තියෙ යපෙඤා අවසෙසානි බුද්දනුබුද්දකානි සිකඛාපදනීති. එකලෙව් රෙරා එව්මාහංසු: ව්‍යාහරි පාරාජිකානි යපෙඤා තෙරස සඤ්ඤාදිසෙසෙ යපෙඤා දො අනියතෙ යපෙඤා තිංස නිසසංගෙයෙ පාවිත්තියෙ යපෙඤා දොනෙවුති පාවිත්තියෙ යපෙඤා අවසෙසානි බුද්දනුබුද්දකානි සිකඛාපදනීති. එකලෙව් රෙරා එව්මාහංසු: ව්‍යාහරි පාරාජිකානි යපෙඤා තෙරස සඤ්ඤාදිසෙසෙ යපෙඤා දො අනියතෙ යපෙඤා තිංස නිසසංගෙයෙ පාවිත්තියෙ යපෙඤා දොනෙවුති පාවිත්තියෙ යපෙඤා ව්‍යාහරෙ පාවිදෙසනියෙ යපෙඤා අවසෙසානි බුද්දනුබුද්දකානි සිකඛාපදනීති.

10 අප බො දැයසමා මහාකසසපො සබ්බං කුපෙයි: සුභාතු
මම් ආවුසො සබ්බො, සත්තමානං සික්ඛපදානි ගිහිගතානි ගිහිනොපි
ජාතනති-ඉදං වො සමණානං සකාපුකරියානං කපටති, ඉදං වො න
කපටතීති. සෙව මයං වුඤ්ඤාදිදානානි සික්ඛපදානි සමුගතියසාම
ගවිසානති වසානො: වුම්භාලිකං සමමණන හොතමෙන සාවකානං
සික්ඛපදං පඤ්ඤතං. යාවිමෙසං සත්ථා අවංචාසි තාවිමෙ සික්ඛපදෙසු
සික්ඛං-සු. සමො ඉමෙහං සත්ථා පටිථිබ්බුතො න දුනිමෙ සික්ඛපදෙසු
සික්ඛවතීති. යදි සබ්බස්ස පඤ්ඤාලො සබ්බො අපඤ්ඤතං න
පඤ්ඤාපෙය්‍ය, පඤ්ඤතං න සමුච්ඡිදෙය්‍ය, යථා පඤ්ඤානෙසු
සික්ඛපදෙසු සමාදාය වතෙත්ථ, එසා සත්ථා,

බුද්ධානුමුද්දක සිංහාපද කථාව

9. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මෙය කීහ. 'වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවේන කාලයෙහි මට මෙසේ වදළුණේය. ආනන්ද, සබ්බසා කැමැති වන්නේ නම් මා ඇවෑමෙන් බුද්ධානුමුද්දක සිංහාපද සමුහනය කරන්නේ ය යි. ඇවෑම ආනන්ද, "වහන්ස, බුද්ධානුමුද්දක සිංහාපද කවරේ ද" යි කෙසි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවිසුනු ද යි. වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් "වහන්ස, බුද්ධානුමුද්දක සිංහාපද කවරහු ද" යි නො පිළිවිසිමි යි.

ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිතයා සෙස්සෝ බුද්ධානුමුද්දක සිංහාපද වෙතැ'යි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිතයා තෙළෙස් සහවෙසෙස් තබා සෙස්සෝ බුද්ධානුමුද්දක සිංහාපද වෙතැ'යි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිතයා තෙළෙස් සහවෙසෙස් තබා අනියත දෙක තබා සෙස්සෝ බුද්ධානුමුද්දක සිංහාපද වෙතැ'යි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිතයා තෙළෙස් සහවෙසෙස් තබා අනියත දෙක තබා කීස් නිසගි පවිත්‍රී තබා සෙස්සෝ බුද්ධානුමුද්දක සිංහාපද වෙතැ'යි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිතයා තෙළෙස් සහවෙසෙස් තබා අනියත දෙක තබා කීස් නිසගි පවිත්‍රී තබා දෙයානු පවිත්‍රී තබා සෙස්සෝ බුද්ධානුමුද්දක සිංහාපද වෙතැ යි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිතයා තෙළෙස් සහවෙසෙස් තබා අනියත දෙක තබා කීස් නිසගි පවිත්‍රී තබා දෙයානු පවිත්‍රී තබා සිවු පාට්ටෙයනිය තබා සෙස්සෝ බුද්ධානුමුද්දක සිංහාපද වෙතැ යි.

10. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ සබ්බසාට මෙසේ දන්වූහ. ඇවෑමනි, සබ්බසා මබස් අසාවා. ගිහියන් පිළිබඳ වූ සිංහාපද අපට ඇත. ශ්‍රමණ ශාත්තපුත්‍රයන්ට මෙය කැපය, මෙය අකැප ය යි ගිහියෝ ද දනිති. ඉදින් අපි බුද්ධානුමුද්දක සිංහාපද සමුහනය කරන්නෙමු නම් "ශ්‍රමණ ගෞතමයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්ට සිංහාපද පනවනලද්දේ (උත්තරවහන්සේගේ) චිත්තයෙහි දුම් ඇති තෙක් පමණි. යම්තාක් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ සිටියේක් ද ඒතාක් මොවුහු සිංහාපදයන්හි භික්ෂුණෝ ය. යම් භෞද්ධයන් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ පිරිනිවීමේක් ද (ඵභෙදින්) දන් මොවුහු සිංහාපදයන්හි නො භික්ෂමකැ යි කියන්නෝ වන්නාහ. ඉදින් සබ්බසාට පැමිණි කල් වේ නම් සබ්බසා නො පනවන ලද්දක් නො පනවන්නේ ය. පනවනලද්ද නොසිඳින්නේ ය. පනවන ලද සිංහාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පවත්නේ ය. මේ ඥාපි යි.

සුභාතු මෙ ආවුසො සඤ්ඤා. සන්තමනාකං සික්ඛාපදනී ගිහි-
ගතානි ගිහිනොපි ජානතනි- ඉදං වො සමණානං සත්තපුත්තියානං
කප්පති. ඉදං වො න කප්පතීති. සචෙ මයං බුද්ධානුබුද්ධකානි
සික්ඛාපදනී සමුහනිස්සාම, හවිස්සානනි වත්තාරො; ධුමකාලිකං සමණෙන
ගොතමෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤිතං. යාවීමෙසං සත්ථා
අට්ඨාසි තාවීමෙ සික්ඛාපදෙසු සික්ඛිංසු. යතො ඉමෙසං සත්ථා
පරිනිබ්බුතො න දනීමෙ සික්ඛාපදෙසු සික්ඛානතීති. සඤ්ඤා
අපඤ්ඤිතං න පඤ්ඤපෙති. පඤ්ඤිතං න සමුච්ඡිද්දති. යථා
පඤ්ඤිතෙහෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදය වත්තති. යස්සායසමතො ඛමති
අපඤ්ඤිතස්ස අපඤ්ඤපනා¹ පඤ්ඤිතස්ස අසමුච්ඡෙදෙ, යථා
පඤ්ඤිතෙහෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදය වත්තනා, සො තුණ්හස්ස. යස්ස
නකඛමති සො භාසෙය්‍ය.

සඤ්ඤා අපඤ්ඤිතං න පඤ්ඤපෙති පඤ්ඤිතං න සමුච්ඡිද්දති,
යථා පඤ්ඤිතෙහෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදය වත්තති. ඛමති සබ්බස්ස.
තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමීති.

11. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු ආයසමනාං ආනන්දං එතදවොචුං:
ඉදං තෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛටං යං නං හගවනං න පුච්ඡි-
කතමානි පන හතොන බුද්ධානුබුද්ධකානි සික්ඛාපදනීති. දෙසෙහි තං
දුක්ඛටනති.

අහං ඛො හතොන අසනියා² හගවනං න පුච්ඡිං කතමානි
පන හතොන බුද්ධානුබුද්ධකානි සික්ඛාපදනීති. නාහතං දුක්ඛටං
පසස්සාමි. අපිට්ඨායසමනානං සද්ධාය දෙසෙමි තං දුක්ඛටනති.

ඉදම්පි තෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛටං යං නං හගවතො
වසස්සිකසාටිකං අත්තමිත්වා පිබ්බෙසි. දෙසෙහි තං දුක්ඛටනති.

නාහං ඛො හතොන අගාරවෙන හගවතො වසස්සිකසාටිකං අත්තමිත්වා
පිබ්බෙසිං. නාහතං දුක්ඛටං පස්සාමි. අපිට්ඨායසමනානං සද්ධාය
දෙසෙමි තං දුක්ඛටනති.

ඉදම්පි තෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛටං යං නං මාතුගාමෙහි
හගවතො සරීරං පට්ඨං වන්දපෙසි. තාසං රොදනනිතං හගවතො
සරීරං අසපුනෙන මකඛිතං. දෙසෙහි තං දුක්ඛටනති.

1. අපඤ්ඤිතස්ස අපඤ්ඤපනා - මජ්ඣං.

2. අසනියා - මජ්ඣං.

ඇවැත්නි, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. ගිහියන් පිළිබඳ වූ ශික්ෂාපද අපට ඇත. ශ්‍රමණ භාක්‍යාපුත්‍රයන්ට මෙය කැප ය, මෙය අකැප ය, යි ගිහියෝ ද දනිති. ඉදින් අපි බුද්ධානුබුද්ධ ශික්ෂාපද සමුහනය කරන්නෙමු නම් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද පනවනලද්දේ (උන් වහන්සේගේ) චිත්තයෙහි දුම් ඇති තෙක් පමණි. යම්තාක් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ සිටියේක් ද ඒතාක් මොවුන් ශික්ෂාපදයන්හි හික්මුණෝ ය. යම්හෙයෙකින් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ පිරිනිවිද්දේක් ද (එහෙයින්) දන් මොවුන් ශික්ෂාපදයන්හි නො හික්මෙතැ යි කියන්නෝ වන්නාහ. සඤ්ඤා නො පනවන ලද්දක් නො පනවයි. පනවනලද්ද නො සිද්ධි. පනවනලද ශික්ෂාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පවතියි. යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුහට නො පනවනලද්ද නො පැනවීම, පනවනලද්ද නො සිද්ධි, පනවනලද ශික්ෂාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පැවැත්ම, රුචි වේ නම් උන්වහන්සේ නිහඬවන්නාහ, යම් කෙනකුහට රුචි නො වේ නම් උන්වහන්සේ කියන්නාහ.

සඤ්ඤා නො පනවනලද්ද නො පනවයි. පනවනලද්ද නො සිද්ධි. පනවනලද ශික්ෂාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පවතියි. සඤ්ඤා (මෙය) රුචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙය මෙස් දරමි යි.

11. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂු ආනන්ද ආයුෂ්මත්හට මෙය කීහු : ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම්හෙයෙකින් තෙපි 'වහන්ස, බුද්ධානුබුද්ධ ශික්ෂාපද කවරහු ද යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො විචාළහු ද මෙය තොප වරදවා කරන ලද්දකි, ඒ වරදවා කරනලද්ද ප්‍රකාශ කරවයි.

වහන්ස, මම නොසිතියෙන් (යුතු වූයෙමි) වහන්ස, බුද්ධානුබුද්ධ ශික්ෂාපද කවරහු ද යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො විචාළෙමි. මම එය වරදවා කරනලද්දකැ යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇදහීමෙන් එය වරදවා කරන ලද්ද යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත්, ආනන්දයෙනි, යම් හෙයෙකින් තෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වැසි සඵල පයින් මැඩ ගෙන මැසුවහු ද මෙය ද තොප වරදවා කරන ලද්දකි. ඒ වරදවා කරනලද්ද ප්‍රකාශ කරවයි.

වහන්ස, මම අගෞරවයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වැසි සඵල පයින් මැඩගෙන නො මැසූයෙමි. මම එය වරදවා කරන ලද්දකැ යි නොදකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇදහීමෙන් එය වරදවා කරන ලද්ද යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම් හෙයෙකින් තෙපි මාගමුන් ලවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුර පළමුව වැන්දවුහු ද හඬන්නා වූ ඔවුන්ගේ කළුළුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුර ගැල්විණි ද මෙය ද තොපගේ දුෂ්කෘතයෙකි. ඒ දුෂ්කෘතය ප්‍රකාශ කරවයි.

අහං ඛො භතොත මායිමා¹ විකාලෙ අහෙසුන්ති මාතුගාමෙහි
භගවතො සරිරං පයමං චිත්තපෙසිං. නාභන්තං දුක්ඛං පසාසාමි.
අපිවායසමන්තානං සද්ධාය දෙසෙමි නං දුක්ඛටන්ති.

ඉදම්පි තෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං. යං ඤං භගවතා ඔළාරිකෙ
නිමිත්තෙ කසිරමානෙ ඔළාරිකෙ ඔභාසෙ කසිරමානෙ න භගවන්තං.
යාචි-නිව්ඤ්ඤා භගවා කප්පං. නිව්ඤ්ඤා සුගතො කප්පං ඛහුජ්ජනිතාය
ඛහුජ්ජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය භිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සා-
නන්ති. දෙසෙහි නං දුක්ඛටන්ති.

අහං ඛො භතොත මාරෙන පරිසුට්ඨිතවිත්තො න භගවන්තං
යාචි. නිව්ඤ්ඤා භගවා කප්පං, නිව්ඤ්ඤා සුගතො කප්පං ඛහුජ්ජනිතාය
ඛහුජ්ජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය භිතාය සුඛාය දෙව-
මනුස්සානන්ති. නාභන්තං දුක්ඛං පසාසාමි. අපිවායසමන්තානං
සද්ධාය දෙසෙමි නං දුක්ඛටන්ති.

ඉදම්පි තෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං-යං ඤං මාතුගාමස්ස
තථාගතප්පචේදිනෙ ධම්මචිතයෙ පබ්බජ්ජං උසසුක්ඛං අකායි. දෙසෙහි
නං දුක්ඛටන්ති.

අහං ඛො භතොත අයං මහාපජාපනී ගොතමී භගවතො
මාතුච්ඡා ආපාදිකා පොසිකා බීරස්ස දුඛිකා භගවන්තං ජනෙකකියා
කාලකතාය² ථස්සං. පාසෙසිති මාතුගාමස්ස තථාගතප්පචේදිනෙ
ධම්මචිතයෙ පබ්බජ්ජං උසසුක්ඛං අකායි. නාභන්තං දුක්ඛං
පසාසාමි. අපිවායසමන්තානං සද්ධාය දෙසෙමි නං දුක්ඛටන්ති.

12. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා පුරාණො දක්ඛිණා-
ගිරිස්මී. වාරිකං වරති මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධං පඤ්චමනෙතභි
භික්ඛුසංඝෙහි. අථ ඛො ආයස්මා පුරාණො පෙරෙහි භික්ඛුහි
ධම්මෙ ව චිතයෙ ව සංගීතෙ දක්ඛිණාගිරිස්මී. යථාභිරන්තා විහරිත්වා
යෙන රාජගහං යෙන වෙච්චිනං කලුඤ්ඤනිවාපො යෙන පෙරා
භික්ඛු තෙත්ථපසංඛිතී. උපසංඛිතමිත්වා පෙරෙහි භික්ඛුහි සද්ධං
පටිසම්මොදිත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිත්තං ඛො
ආයස්මානං පුරාණං පෙරා භික්ඛු එකදවොවුං. පෙරෙහි ආවුසො
පුරාණ, ධම්මො ව චිතයො ව සංගීතො. උපෙහි නං සංගීතින්ති.
සුසංගීතාවුසො පෙරෙහි ධම්මො ව චිතයො ව. අපි ව යථෙව
මයා භගවතො සම්මුඛා සුක්ඛං සම්මුඛා පටිග්ගහිතං තථෙවාහං
ධාරෙස්සාමිති.

1. මායිමාසං - මජ්ඣ.

2. කාලං කතාය - මජ්ඣ.

වහන්ස, මම “මොවුහු විකාලයෙහි (හැසිරෙන්නෝ) නො වෙන්නෝ” යි මාගමුන් ලවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුර පළමුව වැන්දිමි. මම එය දුෂ්කෘතයකැ’යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇදහීමෙන් එය දුෂ්කෘතයකැ’යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම්හෙයෙකින් තෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ඔළාරික වූ නිමිති කරනු ලබන කල්හි ඔළාරික වූ ආලෝකය කරනු ලබන කල්හි, බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස බොහෝ දෙනාට සැප පිණිස ලොවට අනුකම්පා පිණිස දෙව මිනිසුන්ට වැඩ පිණිස හිත පිණිස සුව පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ආයුෂ් කල්පයක්) වැඩ සිටින සේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ කල්පයක් වැඩ සිටින සේක්වා යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො යැදුනු ද මෙය ද තොපගේ දුෂ්කෘතයෙකි. ඒ දුෂ්කෘතය ප්‍රකාශ කරව යි.

වහන්ස, මම වනාහි මාරයා විසින් භාත්පයින් මධනා ලද සිත් ඇත්තෙමි, බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස බොහෝ දෙනාට සුව පිණිස ලොවට අනුකම්පා පිණිස දෙව මිනිසුන්ට වැඩ පිණිස හිත පිණිස සුව පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කල්පයක් වැඩ සිටින සේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ කල්පයක් වැඩ සිටින සේක්වා යි නො යැදිමි. මම එය දුෂ්කෘතයකැ’යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇදහීමෙන් එය දුෂ්කෘතයකැ’යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම්හෙයෙකින් තෙපි තරාගතයන් වහන්සේ විසින් මනාව ප්‍රකාශ කරන ලද ධර්මිකයෙහි (ශාසනයෙහි) මාගමගේ පැවිද්දට උත්සාහවත් කළහු ය. මෙය ද තොපගේ දුෂ්කෘතයෙකි. ඒ දුෂ්කෘතය ප්‍රකාශ කරව යි.

වහන්ස, මම වනාහි මේ මහාප්‍රජාපති ගෞතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මවගේ සොහොවුරි ය, (උත්තරවහන්සේ) හද වඩා ගත්තිය, පොෂණය කළාය, කිරි දුන්නිය. මව කල්පය කළ කල්හි කිරි පෙව්වාය යි සලකා තරාගතයන් වහන්සේ විසින් මනාව ප්‍රකාශ කරන ලද ධර්මිකයෙහි මාගමගේ පැවිද්දට උත්සාහවත් කෙළෙමි. මම එය දුෂ්කෘතයෙකැ’යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලාගේ බස ඇදහීමෙන් එය දුෂ්කෘතයෙකැ’යි ප්‍රකාශ කරමි යි.

12. එයමයෙහි ආයුෂ්මත් පුරාණ තෙරණුවෝ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු සමූහයක් සමග දක්ෂිණාගිරියෙහි වාරිකාවෙහි හැසිරෙති. ඉක්බිති සඨරි භික්ෂූන් විසින් ධර්මය ද විනය ද සංඛ්‍යායනා කළ කල්හි ආයුෂ්මත් පුරාණ තෙරණුවෝ දක්ෂිණාගිරියෙහි කැමැති තාක් කල් වැස රජගහ නුවර යම් තැනෙක ද, කලඤ්ඤ නිවාප නම් වූ චේට්ඨනය යම් තැනෙක ද, සඨරි භික්ෂූහු යම් තැනෙක ද එතැනට එළැඹියහ. එළඹ සඨරි භික්ෂූන් සමග පිළියදර කරා ශාසන ඵලකත්පයෙක හුන්හ. ඵලකත්පයෙක හුන්නා වූ පුරාණ ආයුෂ්මතුන්ට සඨරි භික්ෂූහු මෙසේ කීහ. ඇවැත් පුරාණයෙනි, සඨරිවරුන් විසින් ධර්මය ද විනය ද සංඛ්‍යායනා කරන ලද්දේ ය. ඒ සංගීතිය ට එළඹෙනු මැනවැ’යි. (පිළිගනු මැනවැ’යි) ඇවැත්නි, සඨරිවරුන් විසින් ධර්මය ද විනය ද මොනොවට සංගායනා කරන ලද්දේ ය. වැළිදු මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුවෙහි යම්සේ අසන ලද ද යම්සේ පිළිගන්නා ලද ද එසෙයින් ම මම දරන්නෙමි’යි කීහ.

බ්‍රහ්මදණ්ඩකථා

13. අප්ථො ආයස්මා ආනන්ද ථෙරෙ භික්ඛු එකදවොව: හගවා මං හතොත පරිනිබ්බානකාලෙ එවිමාහ: තෙනහානන්ද සබ්බො මමච්චයෙන ජනනස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ආණාපෙතුති. පුළුඪි පන ත්වං ආවුසො ආනන්ද හගවන්තං කතමො ව පන හතොත බ්‍රහ්මදණ්ඩාති. පුළුඪි. ථො අහං හතොත හගවන්තං කතමො පන හතොත බ්‍රහ්මදණ්ඩාති. ජනෙනා ආනන්ද භික්ඛු යං ඉච්ඡස්යා නං වදෙස්යා. භික්ඛුභි ජනෙනා භික්ඛු තෙව වත්තබ්බො. න ඔවදිතබ්බො. නානුයාසිතබ්බොති. තෙනහාවුසො ආනන්ද ත්වං ආණාපෙති. ජනනස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ආණාපෙතිති.

කථාහං හතොත ජනනස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ආණාපෙති? වණ්ණො යො භික්ඛු එරුසොති. තෙනහාවුසො ආනන්ද බ්‍රහ්මකෙහි භික්ඛුභි සඤ්ඤා ගච්ඡාතිති. එවං හතොතති ථො ආයස්මා ආනන්ද ථෙරානං භික්ඛුනං පටිසුඤ්ඤා මහතා භික්ඛුසබ්බෙන සඤ්ඤා පඤ්ඤා මහතෙහි භික්ඛුසතෙහි නාවාය කොසමිං. උජ්ජවි¹. නාවාය පච්චාරොහිත්වා රඤ්ඤා උදෙනස්ස උය්‍යානස්ස අවිදුරෙ අඤ්ඤා තරස්මිං රුක්ඛමුලෙ නිසිදි.

14. තෙන ථො පන සමයෙන රාජා උදෙනො උය්‍යානෙ පරිවාරෙති සඤ්ඤා ඔරොධෙන. අසොසාසි ථො රඤ්ඤා උදෙනස්ස ඔරොධො අමොකං කිර ආවරිතො අයොසා ආනන්ද උය්‍යානස්ස අවිදුරෙ අඤ්ඤා තරස්මිං රුක්ඛමුලෙ නිසින්නොති. අප්ථො රඤ්ඤා උදෙනස්ස ඔරොධො රාජානං උදෙනං එකදවොව: අමොකං කිර දෙව ආවරිතො අයොසා ආනන්ද උය්‍යානස්ස අවිදුරෙ අඤ්ඤා තරස්මිං රුක්ඛමුලෙ නිසින්නො. ඉච්ඡාම මයං දෙව අයාං ආනන්ද පසස්සිතුනති. තෙන භි තුමෙක සමණං ආනන්ද පසස්සරාති.

අප්ථො රඤ්ඤා උදෙනස්ස ඔරොධො යෙනායස්මා ආනන්ද තෙනුපසබ්බාමි. උපසබ්බාමිත්වා ආයස්මන්තං ආනන්ද අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසින්නං ථො රඤ්ඤා උදෙනස්ස ඔරොධං ආයස්මා ආනන්ද ධම්මො කථාය සන්දස්සෙසි, සමාදිපෙසි, සමුත්තෙපෙසි, සමපහංසෙසි. අප්ථො රඤ්ඤා උදෙනස්ස ඔරොධො ආයස්මා ආනන්දෙන ධම්මො කථාය සන්දස්සිතො සමාදිපිතො සමුත්තෙපිතො සමපහංසිතො ආයස්මා ආනන්දස්ස පඤ්ඤාකරං සබ්බසානාති පාදසි. අප්ථො රඤ්ඤා උදෙනස්ස ඔරොධො ආයස්මා ආනන්දස්ස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා උච්චායාසනා ආයස්මන්තං ආනන්ද අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා යෙන රාජා උදෙනො තෙනුපසබ්බාමි.

1. නාවාය උජ්ජවිභිකාය කොසමිං. උජ්ජවි - මජ්ඣමං.

බ්‍රහ්මදණ්ඩ කථාව

13. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මෙය කීහ. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පරිකීර්වාණ කාලයෙහි මට මෙසේ වදළුසේක: ආනන්ද, එසේ වී නම් මා ඇවැටෙමින් සබ්බසා ජනන භික්ෂුවට බ්‍රහ්මදණ්ඩය අණ කෙරේවා'යි. ඇවැත් ආනන්දයෙනි, “වහන්ස බ්‍රහ්මදණ්ඩය නම් කවරේ ද?” යි තෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විචාළහු ද යි. වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන්, “වහන්ස, බ්‍රහ්මදණ්ඩය නම් කවරේ ද?” යි විචාළෙමි. ආනන්ද, ජනන භික්ෂු තෙම යමක් කැමැති නම් එය කියන්නේ ය. භික්ෂූන් විසින් ජනන භික්ෂුතෙම නොම බිණියයුතු ය. ඔවුන් නොකළයුතු ය. අනුශාසනය නො කළයුතු යි. ඇවැත් ආනන්දයෙනි, එසේ වී නම් තෙපි ම ජනන භික්ෂුවට බ්‍රහ්මදණ්ඩය අණ කරව'යි.

වහන්ස, මම කෙසේ ජනන භික්ෂුවට බ්‍රහ්මදණ්ඩය අණ කෙරෙමි ද? ඒ මහණ වණ්ඤා ය, පරුෂ යයි. ඇවැත් ආනන්දයෙනි, එසේ වී නම් බොහෝ භික්ෂූන් සමග යව'යි. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ස්ථවිර භික්ෂූන්ට එසේ ය වහන්සැ' යි පිළිවදන් දී පන්සියක් පමණ වූ මහත් භික්ෂූපිරියක් සමග නැවෙත් කොසබ්බා නුවර වෙත උඩුගංබලා ගියහ. නැවෙත් බැස උදෙන රජුගේ උයනට නුදුරෙහි එක්තරා රුක්වුලෙක වැඩහුන්න.

14. එසමයෙහි උදෙන රජ අනාභිසාර ජනයා සමග උයනෙහි හැසිරෙයි. උදෙන රජුගේ අනාභිසාර ජනයා “අපගේ ආවායා වූ ආනන්ද ආයාසයන් වහන්සේ උයනට නුදුරෙහි එක්තරා රුක්වුලෙක හුන්සේකැ'යි ඇසී ය. ඉක්බිති උදෙන රජුගේ අනාභිසාර ජනයා උදෙනරජහට මෙසේ කී ය: “දේවයන් වහන්ස, අපගේ ආවායා වූ ආනන්ද ආයාසයන් වහන්සේ උයනට නුදුරෙහි එක්තරා රුක් වුලෙක හුන්සේක. දේවයන් වහන්ස, අපි ආනන්ද ආයාසයන් වහන්සේ දක්නට කැමැත්තමිහ'යි. එසේ නම් තෙපි ආනන්ද ශ්‍රමණයා දකිවු යි.

ඉක්බිති උදෙන රජුගේ අනාභිසාර ජනයා ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹීයේ ය. එළඹ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන්නා වූ උදෙන රජුගේ අනාභිසාර ජනයාට ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ දැහැමි කථාවෙන් මොනොවට කරුණු දැක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තෙදගැන්වූහ. සතුටු කරවූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් දැහැමි කථාවෙන් මොනවට කරුණු දක්වන ලද, සමාදන් කරවන ලද, තෙදගන්වන ලද, සතුටු කරවන ලද උදෙන රජුගේ අනාභිසාර ජනයා ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට උතුරුසථ පන්සියයක් ප්‍රදානය කෙළේ ය. ඉක්බිති උදෙන රජුගේ අනාභිසාර ජනයා ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ භාෂිතයට සතුටු වී අනුමෝදන් වී හුනස්නෙන් නැගී ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට උදෙනරජ යම් තැනක ද එතැනට එළඹීයේ ය.

අද්දසා ඛො රාජා උදෙනො ඔරොධං දුරතොව ආගච්ඡන්තං.
දිස්සාන ඔරොධං එතදවොච: අපි නු තුමෙත සමණං ආනන්දං
පසස්සිකාති. අපසස්සිමිතා ඛො මයං දෙව අයං ආනන්දනති.
අපි නු තුමෙත සමණස්ස ආනන්දස්ස කිංඤ්ච අදස්සාති. අදමිතා
ඛො මයං දෙව අයංස්ස ආනන්දස්ස පඤ්චුක්ඛාරාසඛාසනානිති.
රාජා උදෙනො උජ්ඣායති වීයති විපාවෙති: කරං හි නාම
සමණො ආනන්දෙ තාව ඛුං වීවරං පටිග්ගහෙස්සති. දුස්සවණ්ණජ්ජ-
වා සමණො ආනන්දෙ කරිස්සති පඤ්ඤාභිකසාලං වා පසාරෙස්සතිති.

15. අථ ඛො රාජා උදෙනො යෙනායක්ඛො ආනන්දෙ තෙත්ථප-
සඛාමි. උපසඛාමිත්වා ආයක්ඛො ආනන්දෙන සද්ධිං සමමොදි.
සමමොදනීයං කරං සාරාණියං¹ වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසිදි.
එකමන්තං නිසිතො ඛො රාජා උදෙනො ආයක්ඛන්තං ආනන්දං
එතදවොච: ආගමා නු ඛොධං² හො ආනන්ද අමිතාකං ඔරොධොති.

“ආගමා ඛො තෙධං³ මහාරාජ ඔරොධොති”.

“අපි පන හොතො ආනන්දස්ස කිංඤ්ච අදස්සිති”.

“අදස්සි ඛො මෙ මහාරාජ පඤ්චුක්ඛාරාසඛාසනානි”ති.

“කිංචෙන හවං ආනන්දෙ තාව ඛුං වීවරං කරිස්සති”ති.

යෙ පන තෙ මහාරාජ භීතඬු දුබ්බලවීරා තෙහි සද්ධිං
සංවිහරිස්සාමිති.

යානි ඛො පන හො ආනන්ද පොරාණකානි දුබ්බලවීරානි
තානි කරං කරිස්සාමාති.

තානි මහාරාජ උක්ඛරජුරණං කරිස්සාමාති.

යානි පන හො ආනන්ද පොරාණකානි උක්ඛරජුරණානි
තානි කරං කරිස්සාමාති.

තානි මහාරාජ භිසිඤ්චියො කරිස්සාමාති.

යානි පන⁴ හො ආනන්ද පොරාණකා භිසිඤ්චියො තා කරං
කරිස්සාමාති.

තා මහාරාජ භුමමිජුරණං කරිස්සාමාති.

යානි පන හො ආනන්ද පොරාණකානි භුමමිජුරණානි තානි
කරං කරිස්සාමාති.

තානි මහාරාජ පාදපුඤ්ජනියො කරිස්සාමාති.

යා පන හො ආනන්ද පොරාණකා පාදපුඤ්ජනියො තා කරං
කරිස්සාමාති.

1. සාරණියං - මජ්ඣං.

2. ආගමානුබ්ධ - මජ්ඣං.

3. අගමාසි ඛො තෙ ඉධ - මජ්ඣං.

4. යා පන - මජ්ඣං.

උදෙන රජ එන්නා වූ අනායුර ජනයා දුරදී ම දුටුවේ ය. දක අනායුර ජනයාට මෙය කී ය: “තෙපි ශ්‍රමණ ආනන්ද දුටු දැ”යි. “දෙවයිනි, අපි ආනන්ද ආයතියන් දුටුමහ’යි”. තෙපි ශ්‍රමණ ආනන්දට කිසිවක් දුන්නු දැයි. දෙවයිනි, අපි ආනන්ද ආයතියන් වහන්සේට උතුරුසඵ පන්සියයක් දුනුදීම’යි. කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ආනන්ද තෙම එපමණ බොහෝ සිවුරු පිළිගත්තේද. ශ්‍රමණ ආනන්ද තෙම රෙදි වෙළඳාම හෝ කරන්නේද, රෙදි වෙළඳ හලක් හෝ විවෘත කරන්නේදැයි. උදෙනරජ එය උමු කොට සිතයි. නුගුණ කියයි. දෙස් පතුරුවයි.

15. ඉක්බිති උදෙන රජ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේ ය. එළඹ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් සමග සතුටු විය. සතුටු වියයුතු සිහි කටයුතු කරාව නිමවා එකත්පසෙක හුන්නේ ය. එකත්පසෙක හුන් උදෙනරජ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට “හවත් ආනන්දයෙනි, අපගේ අනායුර ජනයා මෙහි ආයේ දැ”යි මෙය කී ය.

මහරජ තොපගේ අනායුර ජනයා මෙහි ආයේ යැ’යි.

හවත් ආනන්දහට කිසිවක් දුන්නේ දැයි.

මහරජ මට උතුරුසඵ පන්සියයක් දුන්නේ යැ’යි,

හවත් ආනන්ද තෙම එපමණ බොහෝ සිවුරු කුමක් කරන්නේ දැයි.

මහරජ, යම් භික්ෂු කෙනෙක් දුබල සිවුරු ඇත්තාහු ද ඔවුන් සමග බෙදාගන්නෙමි’යි.

හවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි දුබල සිවුරු වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ, ඒවා ඇතිරිලි කරන්නෙමු’යි.

හවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි ඇතිරිලි වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ, ඒවා බිසිලර (බිසිවලට දමන ලර) කරන්නෙමු’යි.

හවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි බිසිලර වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ, ඒවා බුමුතුරුණු කරන්නෙමු’යි.

හවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි බුමුතුරුණු වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ ඒවා පාපිසි කරන්නෙමු’යි.

හවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි පාපිසි වෙන් ද, ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

තා මහාරාජ රජොහරණං කරිස්සාමාති.

යානි පන භො ආනන්ද පොරාණකානි රජොහරණානි තානි කරිස්සාමාති.

තානි මහාරාජ කොට්ඨෙකා වීක්ඛලෙලන මඤ්ඤා පරිභණ්ඩං ලිඞ්ඪස්සාමාති.

අථ ඛො රාජා උදෙතො සංඛෙවිමෙ සමණා සකාසුත්තියා යොනිසො උපනෙහති. න කුලවං¹ ගමෙනතිති ආයස්මතො ආනන්දස්ස අඤ්ඤානිසි පඤ්ච දුස්සසතානි පාදයි. අයං වරහි ආයස්මතො ආනන්දස්ස පඨමං විවරහික්ඛා උපපත්ති විවරසහස්සං.

16. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ යෙන සොසිතාරාමො තෙනුපසඬකම්. උපසඬකම්ඤ්ඤා පඤ්ඤානෙහ ආසනෙ නිසිදි. අථ ඛො ආයස්මා ඡනෙනා යෙන ආයස්මා ආනන්දෙ තෙනුපසඬකම්. උපසඬකම්ඤ්ඤා ආයස්මතං ආනන්දං අභිවාදෙකා එකමනතං නිසිදි. එකමනතං නිසින්නං ඛො ආයස්මතං ඡනතං ආයස්මා ආනන්දෙ එතදවොච: සංඛෙතන තෙ ආවුසො ඡනතා බ්‍රහ්මදණ්ණො ආණනොති.² කතමො පන හතොත ආනන්ද බ්‍රහ්මදණ්ණොති.³

කං ආවුසො ඡනතා භික්ඛු⁴ යං ඉලෙජ්ජායාසි තං වදෙය්‍යාසි. භික්ඛුභි කං නෙව වත්තබ්බො න ඔවදිතබ්බො නානුසාසිතබ්බොති. නන්වාහං හතොත ආනන්ද හතො එත්තාවතා යතොහං භික්ඛුභි නෙව වත්තබ්බො න ඔවදිතබ්බො නානුසාසිතබ්බොති- තස්සෙව ඉච්ඡිතො පපති.⁵

17. අථ ඛො ආයස්මා ඡනෙනා බ්‍රහ්මදණ්ණං අට්ඨියමානො හරායමානො ජිගුච්ඡමානො එකො වූපකට්ඨො අයාමනො ආත්‍යාසි පභිතනො විහරතොනා නවිරසෙව යස්සකාය කුලපුත්තා සමමුදෙව අගාරයා අනගාරියං පඤ්ඤානි තදනුත්තරං බ්‍රහ්මවිරියපරියොසානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සව්ඤ්ඤා උපසම්පජ්ජ විහාසි. ඛණං ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මවිරියං, කතං කරණියං නාපරං ඉත්තංයාති අභිඤ්ඤාසි. අඤ්ඤාතරො ව පනායස්මා ඡනෙනා අරහතං අහොසි.

1. කුලාවං - ස.

2. ආණාසිතොති - මජ්ඣ.

3. බ්‍රහ්මදණ්ණො ආණාසිතොති - මජ්ඣ.

4. භික්ඛුතං - මජ්ඣ.

5. පපතො - මජ්ඣ.

මහරජ, ඒවා රජස් හරණ කඩ කරන්නෙමු'යි.

භවත් ආනන්දයෙනි, යම් පැරණි රජස් හරණ කඩ වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු ද යි.

මහරජ, ඒවා කොටා මැටි සමග අනා පිරිබඩ ආලෙප කරන්නෙමු'යි.

ඉක්බිති උදෙන රජ “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යාපුත්‍රයෝ සියල්ල ම නුවණින් යොදවත්, ගබඩාවට නො යවතැ යි (සලකා) ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට අතින් වක්‍රපන්සියක් ද ප්‍රදානය කෙළේ ය. මේ වනාහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට සිවුරු දහසෙක් වූ පළමු විවර භික්ෂාව උපත.

16. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොමිනාරාමය යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹිණි. එළඹ පැනවූ අස්නෙහි හුන්සේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්හ. එකත්පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේට ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙය ප්‍රකාශකළ සේක. “ඇවත් ජනනයෙනි, සබ්බසා විසින් තොපට බ්‍රහ්මදණ්ඩය පණවන ලද්දි. වහන්ස ආනන්දයෙනි, බ්‍රහ්මදණ්ඩය නම් කවරේ ද්දි, ඇවත් ජනනයෙනි තෙපි යමක් කැමැති නම් එය භික්ෂුන්ට කියන්නහු ය. (එහෙත්) භික්ෂුන් විසින් තෙපි නො බිණියයුත්තහු ය අවවාද නො කළයුත්තහු ය අනුසාසනා නො කළයුත්තහු ය යි.

වහන්ස ආනන්දයෙනි, යම් භෙයෙකින් මම භික්ෂුන් විසින් නො බිණිය යුත්තෙමි ද, අවවාද නො කළයුත්තෙමි ද, අනුසාසනා නො කළයුත්තෙමි ද, මෙපමණකින් මම නටුයේ නො වෙමි ද්දි (කියා) මුර්චිත ව එහි ම වැටුණේ ය.

17. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේ බ්‍රහ්මදණ්ඩයෙන් පෙළෙනු ලබන්නේ ලස්සා කරනු ලබන්නේ පිළිකුල් කරනු ලබන්නේ එකලා වූයේ ගණයා කෙරෙන් වෙන් වූයේ නො පමා වූයේ කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තේ කෙලෙස් තැවීමෙහි යොදන ලද සිත් ඇති ව වෙයෙන්නේ නො බෝ කලෙකින් ම යමක් සඳහා කුලපුත්‍රයෝ මොනොවට ගිහිගෙන් නික්ම අනගාරික වූ ශාසනයෙහි පැවිදි වෙන් ද අනුඤ්ඤා වූ මාර්ග බ්‍රහ්මවයථාට කෙළවර කොට ඇති ඒ ධර්මය ඉහාත්මයෙහි දී ම නමා ම දන සාක්ෂාත් කොට එයට පැමිණ වීසුහ. ඉපදීම ඤාය විය. බ්‍රහ්මවයථා වැස නිව්වනලදී. කළයුත්ත කරන ලදී. මේ භවයෙන් මතු අතින් භවයෙක් නැතැ යි වෙයෙසින් ම දත්හ. ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේ රහතුන් අතුරෙන් එක් නමක් වූහ.

අප්‍ර මො ආයසමා ඡනෙතා අරහතං පනෙතා යෙනායසමා ආනන්දා නෙත්‍රපයධකමි. උපසඩ්ධමිතො ආයසමනං ආනන්දං එතදවොච: පටිපසස්සලෙහති දුති මෙ හතොත ආනන්දා බ්‍රහ්මදණ්ඩතති. යදග්ගෙන තයා ආවුසො ඡනා අරහතං සවජ්ජනනං තදග්ගෙන තෙ බ්‍රහ්මදණ්ඩා පටිපසස්සලොකි.

ඉමාය මො පන විනයසංඝිතියා පඤ්ච භික්‍ෂුසතාති අනුනාති අනාධිකාති අපෙහසුං. තසමා අයං විනයසංඝිති පඤ්චසතිකාති වුච්ඡිති.

පඤ්චසතිකකවිකාං එකාදසමං.¹

ඉමමති බනධකෙ චක්ඛු තෙවිසති

තසුද්දනං:-

1. පටිතිබ්බතමි සමබ්බො ථෙරො කසපසච්ඡයො ආමනායි භික්‍ෂුගණං සද්ධමමචත්‍රපාලකො.
2. පාචායඤානමග්ගමි සුහඳොත පචේදිතං සඛායස්සාම සද්ධමං අධමො පුරෙ දිපති.
3. එකෙත්‍රපඤ්චසතං ආනන්දමි ච උච්චිති ධම්මවිනයසංඝිතිං විසතොතා ගුහමුක්ඛමෙ.
4. උපාලිං විනයං පුච්ඡි සුත්තනානන්දපණ්ඩිතං පිටකං තිණි සංඝිතිං අකංසු ජිනසාවකා.
5. බ්‍රහ්මබ්‍රහ්මකා නානා යථා පඤ්ඤකති වික්ඛානා න පුච්ඡි අකමිතො ච චන්දපෙයි න යාචි ච පබ්බජ්ජං මාතුගාමස්ස සඤ්ඤාය දුක්ඛවානිමෙ.
6. පුරාණො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ච ඔරොධා උදෙනෙන සහ තාච බ්‍රහ්ම දුඛකල්පං ච උත්තරත්ථරණං භිදි.
7. භුමමත්ථරණං පුඤ්ජනියො රජො වික්ඛලලමඤ්ජා සහස්සවිවරුපපජි පඨමානන්දසච්ඡයා.
8. තත්ථොතො බ්‍රහ්මදණ්ඩන චතුසච්චං අපාපුඤ්ඤි වසිතුතා පඤ්චසතා තසමා පඤ්චසති ඉති.

1. පඤ්චසතිකකවිකාං එකාදසමං - මුඛසං.

ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේ රහත්බවට පැමිණියේත් ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ: වහන්ස, ආනන්දයෙනි දන් මාගේ බ්‍රහ්මදණ්ඩය සන්තිද්‍රවනු මැනවැයි. ඇවැත් ජනනයෙනි, යම් කලෙක නොප විසින් රහත්බව සාක්ෂාත් කරනලද ද එකල නොපගේ බ්‍රහ්මදණ්ඩය සන්තිද්‍රවණේ යි.

මේ විනය සංගීතියට අඩු වැඩි නොවූ පන්සියක් භික්ෂුහු වූහ. එහෙයින් මේ විනය සංගීතිය පඤ්චාස්තකය යි කියනු ලැබේ යි.

එකොළොස්වැනි පඤ්චසතිකකඛන්ධකය යි.

මේ බන්ධකයෙහි වස්තු තෙවිස්සෙකි.

එහි උද්දතය:

1. සම්බුද්ධන් පිරිනිව් කල්හි සද්ධම්මයෙහි අනුපාලක වූ කාශ්‍යප නම් තෙරුන් වහන්සේ භික්ෂු සමුහයා ඇමතුවේක.
2. පාවා නුවරට යන දීර්ඝ මාර්ගයෙහි සුභඥ විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ ය. අධම්ම බැබළීමට පෙර සද්ධම්ම සංගායනා කරමහ. (යනු ද.)
3. එක් නමක් අඩු පන්සියක් ද ආනන්ද තෙරුන් ද තෝරා ගත්හ. උතුම් භූතයෙහි වෙසෙමින් ධර්මවිනය සංගායනා කිරීම ද,
4. උපාලි තෙරුන් විනය ද පණ්ඩිත ආනන්ද තෙරුන් සුත්‍රාන්තය ද විචාළහ. ජිනශ්‍රාවකයන් වහන්සේලා තුන් පිටකය සංගායනා කළහ.
5. බුද්ධානුබුද්ධ ශික්ෂාපද පිළිබඳ විවිධ මත, පැනවීම අනුව පැවැත් වීම, (බුද්ධානුබුද්ධ කවරේ ද යි) නො ඇසීම, ඇක්මීම, වැන්දවීම, නො යැදීම, මාගම් පැවිද්ද යන මේවා (තෙරවරුන්ගේ වචනය) ඇදහීම නිසා දුෂ්කෘත යැයි කීම,
6. පුරාණ තෙර ය, බ්‍රහ්මදණ්ඩය, උදෙත රජු සහ අනංසුර ජනයා ය, බොහෝ සිවුරු ය, දුබල සිවුරු ය, ඇතිරිලි ය, බිසිය,
7. බුමුතුරුණු ය, පාසිස්තා ය, රජස් හරණ ය, මැටි සමග මැඩීම ය, අනඳ තෙරුන්ට පළමුවරට දහසක් සිවුරු ඇතිවීම ය.
8. බ්‍රහ්මදණ්ඩයෙන් තර්ජනය කිරීම ය, චතුස්සත්තය අවබෝධ කිරීම, පන්සියක් රහතුන් වූ හෙයින් පඤ්චාස්තකය යැයි ව්‍යවහාර කිරීම ද වේ.

12. සත්තසතිකකඛනාධිකං

පඨම භාණ්ඩාරං.

1. තෙන ඛො පන සමයෙන වස්සසතපරිනිබ්බුතෙ භගවති වෙසාලිකාවජ්ජුත්තකා භික්ඛු වෙසාලියං දසවජ්ඣිති දීපෙනති: කප්පති සිඬ්ඛිලොණකප්පො, කප්පති ආවිභුලකප්පො, කප්පති ගාමනාථකප්පො, කප්පති ආවාසකප්පො, කප්පති අනුමතිකප්පො, කප්පති ආවිණ්ණකප්පො, කප්පති අමට්ඨකප්පො, කප්පති ජලොගිපාතුං,¹ කප්පති අදසකං නිසීදනං, කප්පති ජාතරූපරජනනි.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වජ්ජු වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලි තදවසරි, තත්ථ සුදං ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලියං විහරති මහාවතෙ කුටාගාරසාලායං, තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු තදහුපොසරෙ කංසපාතිං උදකෙන පුරෙත්වා මජ්ඣෙ භික්ඛුසඛ්ඛස්ස ධපෙත්වා ආගතාගතෙ වෙසාලිකෙ උපාසකෙ එවං වදෙනති:² දෙථාච්ඡො සඛ්ඛස්ස කභාපණ්ණෙ අඛණ්ණෙ පාදමි මාසකරූපමි, භවිස්සති සඛ්ඛස්ස පරිකුමාරෙන කරණියනති, එවං චුත්තෙ ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලිකෙ උපාසකෙ එතදවොච: මාච්ඡො අදස්ස සඛ්ඛස්ස කභාපණ්ණෙ අඛණ්ණෙ පාදමි මාසකරූපමි, න කප්පති සමණානං සක්කපුත්තියානං ජාතරූපරජනං, න සාදියනී සමණා සක්කපුත්තියා ජාතරූපරජනං, න පටිගණනනි සමණා සක්කපුත්තියා ජාතරූපරජනං, නිකඛිත්ත මණ්ණුවණ්ණං සමණා සක්කපුත්තියා, අපෙතජාතරූපරජනනි.

එවමි ඛො වෙසාලිකා උපාසකා ආයස්මා යසෙන කාකණ්ඩකපුත්තො චුච්චමානා අදංසු යෙව සඛ්ඛස්ස කභාපණ්ණෙ අඛණ්ණෙ පාදමි මාසකරූපමි, අර ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු තස්සා රත්තියා අව්වයෙන තං තිරණ්ණං භික්ඛග්ගෙන පටිච්චංසං³ ධපෙත්වා භාජෙසුං,

3. අර ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු ආයස්මානං යසං කාකණ්ඩකපුත්තං එතදවොච්ච: එසො තෙ ආච්ඡො යස තිරණ්ණස්ස පටිච්චංසොති, නත්ථි මෙ ආච්ඡො තිරණ්ණස්ස පටිච්චංසො නාහං තිරණ්ණං සාදියාමිති.

1. ජලොගිං පාතුං - මජ්ඣං.

2. වදනී - මජ්ඣං.

3. පටිච්චංසං - මජ්ඣං.

12. සත්තසතිකකඛන්ධකය

පළමු බණවර

1. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිව්‍යාසයෙන් අවුරුදු ගත වූ කල්හි විශාලා වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂුහු විශාලා නුවර දැඩිවැසුවක් ප්‍රකාශ කෙරෙත්. එනම් සිංහලොණකයාය (අගෙහි තබා ගත් දුණු යාවකාලික වස්තු සමග වැළඳීම) කැප ය, අංගුලකයාය (ඉර හැරුණු පසු ඡායාව දැඟල් ඉක්මෙන තෙක් දන් වැළඳීම) කැප ය, ගාමනකර කයාය (වළඳා පැවැරූ භික්ෂුව විසින් අන් ගමකට යමැ යි අනතිරික්ත භොජනය වැළඳීම) කැප ය, ආවාසකයාය (එක් සීමාවක් ඇතුළත නොයෙක් ආවාසයන්හි වෙන වෙනම පොහෝ පවුරුණු කිරීම) කැප ය, අනුමතිකයාය (අත්පසට නො පැමිණ සීමාව ඇතුළත සිටි භික්ෂුන්ගේ ජකුය පසුව ගන්නෙමුයි කියා පොහෝ පවුරුණු ආදිය කිරීම) කැප ය, ආවිණිකයාය (ආවාසය උපායකයන් විසින් පුරුදු කරන ලද සියල්ල එසේ කිරීම) කැප ය, අමරිකයාය (භොජන පවාරණය කොට නො කළඹන ලද දී වැළඳීම) කැප ය, නො පැසුණු සුරා පානය කැප ය, දවලු නැති නිසිදනය කැප ය, රන්රිදී කැප ය යන මොහුයි.

2. එසමයෙහි කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ වජ්ජි ජනපදයෙහි වාසිකාවෙහි හැසිරෙන්නාහු විශාලා නුවර යම් නැනෙක ද එහි පැමිණියාහ. එහි කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා නුවර මහාවනයෙහි කුටාගාරශාලාවෙහි වෙසෙති. එකල්හි විශාලා නුවර වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂුහු ඒ පොහෝ දිනයෙහි රන්බදුනක් ජලයෙන් පුරවා භික්ෂුසංඝයා මැද තබා එහි පැමිණි පැමිණි විශාලා නුවර වැසි උපායකයන්ට මෙසේ කියත්: “ඇවැත්නි, සංඝයාට කහවණුවක් හෝ අඬකහවණුවක් හෝ කහවණු පාදයක් හෝ රන්මස්සක් හෝ දෙවු. සංඝයාට පිරිකරින් කටයුතු ඇතැ”යි. මෙසේ කී කල්හි කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා වැසි උපායකයන්ට මෙය කීහ. “ඇවැත්නි, සංඝයාට කහවණුවක් හෝ අඬ කහවණුවක් හෝ කහවණු පාදයක් හෝ රන්මස්සක් හෝ නො දෙවු. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට රන් රිදී කැප නො වේ. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදී නො ඉවසත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදී නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහු ය. රන්රිදියෙන් වෙන් වූවාහු ය යි.

කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් මෙසේ ද කියනු ලබන්නා වූ විශාලා වැසි උපායකයෝ සංඝයාට කහවණු ද අඬකහවණු ද කහවණු පාද ද රන්මසු ද දුන්නාහු ම ය. ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂුහු ඒ රාත්‍රිය ඇවෑමෙන් ඒ රන් භික්ෂා වශයෙන් කොටස් තබා බෙදූහ.

3. ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂුහු කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ: “ඇවැත් යස ස්ථවිරයෙනි, තෙල කොපගේ රන් කොටස යැ”යි. ඇවැත්නි, මගේ රන් කොටසෙක් නැත. මම රන් නො ඉවසමි යි.

අරං ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු අයං ආවුසො යසො කාකණ්ඩකපුත්තො උපාසකෙ සද්ධෙ පසන්නෙ අනෙකාසානී, පටිභාසානී, අප්පසාදං කරොති. භන්දස්ස මයං පටිසාරණියකමමං කරොමානි, තෙ තස්ස පටිසාරණියකමමං අකංසු. අරං ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලිකෙ වජ්ජුත්තකෙ භික්ඛු එතදවොච: හගවතා ආවුසො පඤ්ඤිතං පටිසාරණියකමමකතස්ස භික්ඛුනො අනුදුතො දුහබ්බොති. දෙරං මෙ ආවුසො අනුදුතං භික්ඛුනති. අරං ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු එකං භික්ඛුං සමමුක්ඛිනා ආයස්මිනො යසස්ස කාකණ්ඩකපුත්තස්ස අනුදුතං අදංසු.

4. අරං ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො අනුදුතෙන භික්ඛුනා සද්ධං වෙසාලිං පටිසිනා වෙසාලිකෙ උපාසකෙ එතදවොච: අහං කිරායස්මිනො උපාසකෙ සද්ධෙ පසන්නෙ අනෙකාසානී, පටිභාසානී, අප්පසාදං කරොමි. යොහං අධම්මං අධම්මොති වදමි. ධම්මං ධම්මොති වදමි. අවිනයං අවිනයොති වදමි. විනයං විනයොති වදමි.

එකමීදං ආවුසො සමයං හගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජේතවනෙ අනාරම්භණීකස්ස ආරාමෙ. තත්ථ ඛො ආවුසො හගවා භික්ඛු ආමනොසි: වත්තාරො මෙ භික්ඛවෙ වන්දිමසුරියානං උපකතිලෙසා යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා වන්දිමසුරියා න තපනති න භාසනති න විරොචනති. කතමෙ වත්තාරො? අබ්භං භික්ඛවෙ වන්දිමසුරියානං උපකතිලෙසො යෙන උපකතිලෙසෙන උපකතිලිට්ඨා වන්දිමසුරියා න තපනති න භාසනති න විරොචනති. මහිකා භික්ඛවෙ වන්දිමසුරියානං උපකතිලෙසො -පෙ- ධූමරපො භික්ඛවෙ වන්දිමසුරියානං උපකතිලෙසො -පෙ- රාහු භික්ඛවෙ අසුරිජෙදු වන්දිමසුරියානං උපකතිලෙසො -පෙ- ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ වත්තාරො වන්දිමසුරියානං උපකතිලෙසා යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා වන්දිමසුරියා න තපනති න භාසනති න විරොචනති.

එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ වත්තාරොමෙ සමණ්ඩාඝමිණානං උපකතිලෙසායෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා එකෙ සමණ්ඩාඝමිණා න තපනති න භාසනති න විරොචනති. කතමෙ වත්තාරො? සනති භික්ඛවෙ එකෙ සමණ්ඩාඝමිණා සුරං පිටනති. මෙරයං පිටනති. සුරාමෙරයපාතා අප්පට්ඨිතා. අයං භික්ඛවෙ පඨමො සමණ්ඩාඝමිණානං උපකතිලෙසො යෙන උපකතිලෙසෙන උපකතිලිට්ඨා එකෙ සමණ්ඩාඝමිණා න තපනති. න භාසනති. න විරොචනති. පුත ව පරං භික්ඛවෙ එකෙ සමණ්ඩාඝමිණා මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවනති මෙට්ඨනධම්මො අප්පට්ඨිතා. අයං භික්ඛවෙ දුතියො සමණ්ඩාඝමිණානං උපකතිලෙසො

ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්‍රපුත්‍රක හිඤ්ඤා, “ඇවැත්නි, කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ මේ යස (සර්වර) තෙම සැදුහැනි, පැහැදුණු, උපාසකයන්ට ආත්‍රොශ කරයි, පිරිහෙළා බෙණෙයි, නො පැහැදීම ඇති කරයි. එහෙයින් අපි මොහුට පටිසාරණිය කම්ප කරමහ”යි කියා ඔව්හු උන්වහන්සේට පටිසාරණිය කම්ප කළහ. ඉක්බිති කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා වැසි වජ්‍රපුත්‍රක හිඤ්ඤාවට මෙය කීහ. “ඇවැත්නි, පටිසාරණිය කම්ප කරනලද හිඤ්ඤාවට අනුදානයක් දිය යුත්තේ යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවනලද්දේ ය, ඇවැත්නි මට අනුදාන වූ හිඤ්ඤාවක් දෙව යි. ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්‍රපුත්‍රක හිඤ්ඤා එක් හිඤ්ඤාවක් සමමත කොට කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන්ට අනුදානයකු කොට දුන්හ.

4. ඉක්බිති කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ අනුදාන හිඤ්ඤාවට සමග වෙසාලියට පිවිස විශාලා නුවර වැසි උපාසකයන්ට මෙය කීහ. “යම්බද්‍ර වූ මම අධම්ප අධම්ප යැ යි කියමි ද, ධම්ප ධම්ප යැ යි කියමි ද අවිනය අවිනය යි කියමි ද විනය විනය යි කියමි ද ඒ මම සැදුහැනි පැහැදුණු ආයුෂ්මත් උපාසකයන්ට ආත්‍රොශ කෙරෙමි ල පිරිහෙළා බෙණෙමි ල, නො පැහැදීම ඇති කෙරෙමි ල.

ඇවැත්නි, එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සම්පයෙහි වූ ජෙනවන නම් අනෙපිඩු සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වෙසෙන සේක. ඇවැත්නි, එහිදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හිඤ්ඤාත් ඇමතු සේක. මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයන්ගෙන් කෙලෙසීමට පත් වූ සඳහිරු දෙදෙනා නො දිලෙන් ද පැහැ නො විහිදුවත් ද නො බබළත් ද සඳහිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෝ සතරෙක් වෙත්. කවර සතරෙක් ද යත්: මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත් වූ සඳහිරු දෙදෙනා නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද වලාකුළු සඳහිරු දෙදෙනාට (එබඳු) උපක්ලෙශයෙකි, මහණෙනි,...මිදුම සඳහිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෙකි. මහණෙනි,... දුම්පජ්‍ය (දුම් හා දුම්පි) සඳහිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෙකි, මහණෙනි, ... රාහු අසුරිඳු සඳහිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෙකි, මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත් වූ සඳහිරු දෙදෙනා නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද මේ සතර සඳහිරු දෙදෙනාට උපක්ලෙශයෝ වෙත්.

මහණෙනි, මෙපරිද්දෙන් ම යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත් වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද නො බබළත් ද, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට එබඳු මේ උපකෙලශ සතරෙකි. කවර සතරෙක් ද යත්: මහණෙනි, ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් සුරා බොති. මෙරය බොති. සුරාමෙරය පානයෙන් නො වැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත් වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට මේ පළමු උපක්ලෙශ යයි. මහණෙනි, වැළි දු (අතිකක් කියමි.) ... ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් මෙවුන්දම් සෙවනය කෙරෙත්. මෙවුන් දමින් නො වැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට මේ දෙවැනි උපක්ලෙශය යි. මහණෙනි, වැළි දු අතිකක් (කියමි.)

-පෙ- පුන ව පරං භික්ඛවෙ එකෙ සමණබ්බාහුමණා ජාතරූපරජනං සාදියනති ජාතරූපරජනපටිග්ගහණා අප්පට්චිරතා. අයං භික්ඛවෙ තතියො සමණබ්බාහුමණානං උපකතිලෙසො -පෙ- පුන ව පරං භික්ඛවෙ එකෙ සමණබ්බාහුමණා මිච්ඡාපීවෙන පීචිකං කප්පෙනති මිච්ඡාපීවා අප්පට්චිරතා. අයං භික්ඛවෙ චතුසො සමණබ්බාහුමණානං උපකතිලෙසො -පෙ- ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ චත්තාරො සමණබ්බාහුමණානං උපකතිලෙසො යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා එකෙ සමණබ්බාහුමණා න තපනති න භාසනති න විරොචනති. ඉදමචොවාට්ඨෙසො භගවා. ඉදං චත්වාන සුගතො අපාපරං එතදචොව සත්ථා:

රාගද්වෙසපරිනතිලිට්ඨා එකෙ සමණබ්බාහුමණා
අවිජ්ජා නිවුතා පොසා පියරූපාභිනාදිනො,

සුරං පිට්ඨනති මෙරයං පටිසෙවනති මෙට්ඨනං
රජනං ජාතරූපඤ්ඤා සාදියනති අවිඤ්ඤා.

මිච්ඡාපීවෙන පීචිනති එකෙ සමණබ්බාහුමණා
එතෙ උපකතිලෙසො වුත්තා බුද්ධොද්දිඛබ්බානා.

යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා එකෙ සමණබ්බාහුමණා
න තපනති න භාසනති න විරොචනති¹ අසුද්ධා සරජා මගා.

අත්ඤානෙත ඕනඤ්ඤා තණ්හාදසා සනෙතතිකා
විබෙඤ්ඤා කට්ඨං සොරං ආදියනති පුනබ්බාවතති.

එවංවාදී කිරාහං ආයසමනෙත උපාසකෙ සද්ධෙ පසකෙත
අකෙකාසාමි, පටිභාසාමි, අප්පසාදං කරොමි. යොහං² අධම්මං
අධම්මොති වදමි. ධම්මං ධම්මොති වදමි. අවිනයං අවිනයොති
වදමි. චිනයං චිනයොති වදමි.

5. එකමිදං ආට්ඨෙසො සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළු-
වනෙ කලඤ්ඤාතිවාපෙ. තෙන ඛො පනාට්ඨෙසො සමයෙන³
රාජනෙතපුරෙ රාජපරිසායං සනතිසිත්තානං සහතිපතිතානං අය-
මනාරා කථා උදපාදි: කප්පති සමණානං සකාසුත්තියානං ජාත-
රූපරජනං. සාදියනති සමණා සකාසුත්තියා ජාතරූපරජනං. පටි-
ගණනනති සමණා සකාසුත්තියා ජාතරූපරජනනති. තෙන ඛො
පනාට්ඨෙසො සමයෙන මණ්ඩුළුකො ගාමණී තසසං පරිසායං
නිසිත්තො ගොති.

1. න විරොචනති - මිජසං. උං.නං.

2. යොහං - මිජසං.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන - මිජසං.

... ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් රන්රිදී ඉවසන්. රන්රිදී පිළිගැනීමෙන් නො වැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණයන්ට මේ තෙවැනි උපක්ලෙශ යයි. මහණෙනි, වැළි දු අනිකක් (කියමි.) ... ඇතැම් ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් මීරා ආජීවයෙන් ජීවිකාව කෙරෙත්. මීරා ආජීවයෙන් නොවැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට මේ සිවුවැනි උපක්ලෙශය යි. මහණෙනි, සම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත්වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද, ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණයන්ට මේ (එබඳු) උපක්ලෙශ සතර වෙතැ'යි. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළසේක. සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදරා ඉක්බිති වැළිදු ශාස්තෘන් වහන්සේ මෙය වදළසේක.

ඇතැම් මහණබ්‍රාහ්මණ රාගයෙන් හා දොෂයෙන් භාන්සසින් කිලුටු වූවාහු අවිද්‍යාවෙන් වැසුණාහු ප්‍රියරූපයන්හි සතුටුවීම් වශයෙන් ඇලෙන පුරුෂයෝ වූවාහු,

නොනුවණින් යුක්ත වූවාහු, සුරා ද මෙරය ද බොති. මෙවුන්දම් සෙවිති. රිදී හා රන් ද ඉවසන්.

ඇතැම් මහණබ්‍රාහ්මණ මීරා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙත්. ආදිත්‍ය-බන්ධු වූ බ්‍රිහත් විසිත් මොහු උපක්ලෙශයෝයි වදරන ලදහ.

අපිරිසුදු වූ (කෙලෙස්) රජස් සහිත වූ නොසුදුසු පැවතුම් ඇත්තා වූ ඇතැම් මහණබ්‍රාහ්මණ සම් උපක්ලෙශයන්ගෙන් කිලුටු වූවාහු නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද,

අවිද්‍යා නමැති අකිකාරයෙන් වැළඳගන්නා ලද්ද වූ තෘෂ්ණාවට දස වූ සංසාරයට පමුණුවන තෘෂ්ණාව සහිත වූ (ඔවුහු) පොළොව වඩත්, සොර වූ පුතර්භවය වැළඳගනිත්.

මෙසේ කියන්නා වූ මම ශ්‍රද්ධාවන් පැහැදුණු ආයුෂ්මත් උපායකයන් ආනන්ද කෙරෙම් ල, පිරිනෙළා බෙණෙම් ල, අප්‍රසාදය (ඇති) කෙරෙම් ල. ඒ මම අධර්මය අධර්ම යයි කියමි. ධර්මය ධර්ම යයි කියමි. අවිනය අවිනය යි කියමි. විනය විනය යි කියමි.

5. ඇවැත්නි, එක් සමයෙකි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර සම්පයෙහි වූ කලන්දකනිවාස නම් වූ වෙරළවනයෙහි වෙසෙන්න සේක. ඇවැත්නි, එ සමයෙහි රජුගේ අත්‍යාග්‍යයෙහි රජපිරිසෙහි රැස්ව හුන්නවුන්ගේ මේ අතුරු කර්මවේක් උපන්නේ ය. (එනම්) ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට රන්රිදී කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදී ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදී පිළිගනිත් යනු යි. ඇවැත්නි, එසමයෙහි මණ්ඩුළුක ශාමණී ඒ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි.

අර්ථ ධෝ ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි තං පරිසං ඵතදවොචි: මා අයොගා¹ ඵචං අවුච්ඡා. න කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කාපුත්තියානං ජාතරූපරජතං. න සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. න පටිගණකනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. නික්ඛිත්තා මඤ්චුචණ්ණො සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා අපෙතජාතරූපරජතාති. අසකඛි ධෝ ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි තං පරිසං සඤ්ඤපෙතුං.

6. අර්ථ ධෝ ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි තං පරිසං සඤ්ඤපෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසංඛිකමී. උපසංකමීත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා ඵකමන්තං. නිසීදි. ඵකමන්තං නිසීනෙතො ධෝ ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි භගවන්තං ඵතදවොචි: ඉධ භතොත රාජනොතපුරෙ රාජපරිසායං සනතිසින්නානං සනතිපතිනානං අයං මන්තරා² කරා උදපාදි: කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කාපුත්තියානං ජාතරූපරජතං. සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. පටිගණකනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතාති. ඵචං වුතොත අහං තං භතොත පරිසං ඵතදවොචි: මා අයොගා ඵචං අවුච්ඡා. න කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කාපුත්තියානං ජාතරූපරජතං. න සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. න පටිගණකනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. නික්ඛිත්තා මඤ්චුචණ්ණො සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා අපෙතජාතරූපරජතාති. අසකඛි ධෝ අහං භතොත තං පරිසං සඤ්ඤපෙතුං. කච්චාහං භතොත ඵචං ව්‍යාකරමානො වුත්තවාදී වෙච්ච භගවතො භොමී. න ච භගවන්තං අභුතෙන අභිභාවිකමාමී. ධම්මස්ස වානුධම්මං ව්‍යාකරොමී. න ච කොචී සභධම්මෙකො වාදනුපාතො ගාරඤ්ඤා යානං ආගච්ඡතිති?

කස්ස ත්වං ගාමඤ්ඤි ඵචං ව්‍යාකරමානො වුත්තවාදී වෙච්ච මෙ අහොසි. න ච මං අභුතෙන අභිභාවිකමසි. ධම්මස්ස වානුධම්මං ව්‍යාකරොසි. න ච කොචී සභධම්මෙකො වාදනුපාතො ගාරඤ්ඤා යානං ආගච්ඡති. න හි ගාමඤ්ඤි කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කාපුත්තියානං ජාතරූපරජතං. න සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. න පටිගණකනති සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. නික්ඛිත්තා මඤ්චුචණ්ණො සමඤ්ඤා සක්කාපුත්තියා අපෙතජාතරූපරජතාති. යස්ස ධෝ ගාමඤ්ඤි ජාතරූපරජතං කප්පති, පඤ්ඤාපි තස්ස කාමගුණා කප්පතති. යස්ස පඤ්ඤාකාමගුණා කප්පතති, ඵකංසෙතොතං ගාමඤ්ඤි ධාරෙය්‍යාසි අස්ස මඤ්චුළකො අසක්කාපුත්තියාධම්මොති. අපිචාහං ගාමඤ්ඤි ඵචං වදමී: තිණං තිණඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතබ්බං. දුරං දුරඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතබ්බං. සකචං සකචඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතබ්බං. පුරිසො පුරිසඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතබ්බං. නෙඤ්චාහං ගාමඤ්ඤි කෙනචී පරියායෙන ජාතරූපරජතං සාදිතබ්බං පරියෙසිතබ්බතති වදමීති. ඵචංවාදී කිරාහං ආයස්මනො උපාසකෙ සද්ධා පසන්නෙ අපකකා යාමී පරිභාසාමී අපසසාදං කරොමී. සොහං අධම්මං අධම්මොති වදමී. ධම්මං ධම්මොති වදමී. අචිතයං අචිතයොති වදමී. විතයං විතයොති වදමී.

1. අයොගා - මිජසං.

2. අයං මන්තරා - මිජසං.

3. පරිගණකනති - මිජසං.

ඇවැත්නි, ඉක්බිති මඬවුළුක ගාමඬි ඒ පිරිසට මෙය කී ය: “ආයායෙනි, මෙසේ නො කියවු. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදී නො කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී නො ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහ. රන් රිදියෙන් වැළකුණාහයි”. ඇවැත්නි, මඬවුළුක ගාමඬි ඒ පිරිසට (කාරණය) පිළිගන්වන්නට හැකි වූයේ ය.

6. ඇවැත්නි, ඉක්බිති මඬවුළුක ගාමඬි ඒ පිරිසට (කාරණය) පිළිගන්වා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් කැනෙක ද එකැනට එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත් පසෙක හුන්නේ ය. ඇවැත්නි, එකත්පසෙක හුන් මඬවුළුක ගාමඬි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේ ය. වහන්ස මෙහි රජුගේ අන්‍යාපුරයෙහි රජපිරිසෙහි රැස්ව හුන්නවුන්ගේ මේ අතුරු කථාවෙන් උපන්නේ ය. (එනම්) ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදී කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී පිළිගනිත්. (යනුයි.) මෙසේ කී කල්හි වහන්ස, ඒ පිරිසට මම මෙය කීම්. ආයායෙනි, මෙසේ නො කියවු. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදී නො කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී නො ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහ. රන්රිදියෙන් වැළකුණාහයි. වහන්ස, මම ඒ පිරිසට (කරුණ) පිළිගැන්වීමට හැකි වීම්. වහන්ස, කිමෙන්ද? මෙසේ විවරණය කරන්නා වූ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙසු ධර්මය කියන්නෙකුත් වෙමිද? භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභූතයෙන් දෙස් කියන්නෙකුත් නො වෙමිද? ධර්මයට අනුකූල වූ ධර්මයක් ප්‍රකාශ කෙරෙමිද? කිසියම් සහධාර්මික වූ වාදයට බැසගැන්මක් ගැරහිය යුතු තැනට නො පැමිණේදැයි.

ගාමඬි, මෙසේ විවරණය කරන්නා වූ නුඹ එකාන්තයෙන් මා දෙසු ධර්මය කියන්නෙක් ද වූවෙහි. මට අභූතයෙන් දෙසාරොපණය ද නො කරන්නෙහි, ධර්මයට අනුකූල වූ ධර්මයක් ම ප්‍රකාශ කරන්නෙහි. කිසියම් සහධාර්මික වූ වාදයට බැසගැන්මක් ගැරහියයුතු තැනට ද නො පැමිණෙයි. ගාමඬි, ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදී කැප නො වෙයි. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදී නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහ. රන් රිදියෙන් වැළකුණාහයි. ගාමඬි, යමකුට රන්රිදී කැප වෙයිද, ඔහට පක්‍ෂිකාම ඉණයෝ ද කැප වෙත්. ගාමඬි යමකුට පක්‍ෂිකාමඉණයෝ කැප වෙත්ද, හේ මහණදම් නැත්තෙකි. ශාක්‍යපුත්‍රිය දහම් නැත්තෙකැයි මෙය එකාන්තයෙන් දරන්නෙහි. තවද ගාමඬි මම මෙසේ කියමි. තණ කැමැත්තකු විසින් තණ සෙවියයුතු. දව කැමැත්තකු විසින් දව සෙවියයුතු. ගැල් කැමැත්තකු විසින් ගැල් සෙවියයුතු. පුරුෂයන් කැමැත්තකු විසින් පුරුෂයා සෙවියයුතු. ගාමඬි මම කිසිදු ක්‍රමයකින් රන්රිදී ඉවසියයුතු ය. සෙවියයුතු යැයි නො කියමි’යි මෙසේ කියන්නා වූ මම ශ්‍රද්ධාව ඇති පෑහදණ්ණ ආයුෂ්මත් උපාසකයන් ආත්‍රොශ කෙරෙමිල, පිරිහෙළා බෙණෙමිල, අප්‍රසාදය කෙරෙමිල. ඒ මම අධර්මය අධර්මයයි කියමි. ධර්මය ධර්මයයි කියමි. අවිනය අවිනයයි කියමි. විනය විනයයි කියමි.

7. එකමිදං ආවුසො සමයං භගවා තසෙව්¹ රාජගහෙ ආයසමනං උපහන්දං සකාසුතං ආරබ්භා ජාතරූපරජනං පටිකම්පි සිකඛාපදං ව පඤ්ඤාපෙසි. එවංවාදී කිරාහං ආයසමනො උපාසකෙ සද්ධා පසන්නෙ අසෙකාසාමී, පරිභාසාමී, අප්පසාදං කරොමී යොහං අධම්මං අධම්මොති වදමී. ධම්මං ධම්මොති වදමී. අවිනයං අවිනයොති වදමී. විනයං විනයොති වදමීති. එවං වුත්තෙ වෙසාලිකා උපාසකා ආයසමනං යසං කාකණ්ඩකපුත්තං එතදවොචුං: එකොව භගනෙ අයොයා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො සමමණා සකාසුතනියො. සබ්බෙව්මෙ අස්සමණා අසකාසුතනියා. වසතු භගනෙ අයොයා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලියං. මයං අයාසස්ස යසස්ස කාකණ්ඩකපුත්තස්ස උසුක්කං කරිස්සාම වීරවර්ණපාන සෙනාසනගීලානපච්චයගෙසජ්ජපරිකාරානනති. අථ ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලිකෙ උපාසකෙ පඤ්ඤාපෙසො අනුදුත්තෙ භික්ඛුනා සද්ධිං ආරාමං අගමාසි.

8. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු අනුදුතං භික්ඛු පුළ්ඡිංසු: ඛමාපිතා ආවුසො යසෙන කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලිකා උපාසකාති? උපාසකෙහි පාපිකා නො ආවුසො කතා.² එකොව යසො කාකණ්ඩකපුත්තො සමමණා සකාසුතනියො කතො. සබ්බෙව් මයං අස්සමණා අසකාසුතනියා කතාති.

අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු අයං ආවුසො යසො කාකණ්ඩකපුත්තො අමෙකහි අසම්මතො ගීහිනං පකාසෙසි. හන්දස්ස මයං උකෙඛපතියකම්මං කරොමාති. තෙ නස්ස උකෙඛපතියකම්මං කතතුකාමා යනතිපතීසුං. අථ ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙහාසං අබ්භුග්ගහන්ධා කොසමනියං පච්චුට්ඨාසි. අථ ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො පාවෙයාකානාඤ්ඤා අවනතිදකඛණාපථකානාඤ්ඤා භික්ඛුනං සග්ගිකෙ දුතං පාගෙසි: ආගච්ඡන්තු ආයසමනො ඉමං අධිකරණං ආදිධිස්සාම, පුරෙ අධම්මො දිඤ්ඤාති ධම්මො පටිබාහියති, අවිනයො දිඤ්ඤාති විනයො පටිබාහියති, පුරෙ අධම්මවාදිනො බලවන්තො භොතති ධම්මවාදිනො දුබ්බලා භොතති. අවිනයවාදිනො බලවන්තො භොතති විනයවාදිනො දුබ්බලා භොතති. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා සම්මුතො සාණවාසී අගොගඬෙඛ පබ්බතෙ පටිවයති. අථ ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො යෙන අගොගඬෙඛා පබ්බතො යෙනායසමා සම්මුතො සාණවාසී තෙනුපසඬකමී. උපසඬකමිඤ්ඤා ආයසමනං සම්මුතං සාණවාසී අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනං නිසීදී. එකමනං නිසීදන්තො ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො ආයසමනං සම්මුතං සාණවාසී. එතදවොච:

1. තසෙව් - මජ්ඣං, උ.නං.

2. පාපිකං නො ආවුසො කතං - මජ්ඣං.

7. ඇවැත්නි, එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර ඒ වෙහෙරෙහි දී ම ආයුෂ්මත් උපනන්‍ය ආකාශපුත්‍රයා ඇරඹ රන්රිදී ප්‍රතික්‍ෂේප කළසේක. ශික්‍ෂාපදයක් ද පැනවූසේක. මෙසේ කියන්නාවූ මම ශ්‍රද්ධාව ඇති පැහැදුණු ආයුෂ්මත් උපාසකයන් ආත්‍රොශ කෙරෙමි ල, පිරිහෙළා බෙණෙමි ල, අප්‍රසාදය කෙරෙමි ල, ඒ මම අධර්මය අධර්ම යයි කියමි, ධර්මය ධර්ම ය යි කියමි, අවිනය අවිනය යි කියමි, විනය විනය යි කියමි යි. මෙසේ කී කල්හි විශාලා වැසි උවසුවේ කාකණ්ඩකපුත්‍ර නම් වූ යස ආයුෂ්මතුන් වහන්සේට මෙය කීහ. වහන්ස, කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ යස ආයුෂ්මත් වහන්සේ එක ම ශ්‍රමණ ආකාශපුත්‍රයන් වහන්සේ ය, මේ සියල්ලෝ ම ශ්‍රමණයෝ නො වෙති. ආකාශපුත්‍රයෝ නො වෙති. වහන්ස, යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ආයුෂ්මත් වහන්සේ වෙසාලියෙහි වසනසේක්වා, අපි යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ආයුෂ්මත් වහන්සේට විවර, පිණ්ඩපාන, සෙනාසන, ගිලන්පය, බෙහෙත් පිරිකර සඳහා උත්සාහ කරන්නෙමු'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා වැසි උපාසකයන්ට කරුණු දන්වා අනුදුත භික්‍ෂුව සමග අරමට වැඩියහ.

8. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍ර භික්ෂුහු "ඇවැත්නි, කාකණ්ඩක පුත්‍ර යස විසින් විශාලාවැසි උවසුවේ ක්‍ෂමාකරවන ලද්දහු" ද යි අනුදුත භික්‍ෂුව විචාළහ. ඇවැත්නි, උවසුවන් ලවා අපි පව්ටේ කරන ලද්දමහ. යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර තෙම එක ම ශ්‍රමණ ආකාශ-පුත්‍රයා කරන ලද්දේ ය. අපි සියල්ලෝ ම අශ්‍රමණයෝ අආකාශපුත්‍රයෝ කරන ලද්දමහ' යි.

ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍ර භික්ෂුහු "ඇවැත්නි, මේ යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර තෙම අප විසින් සමඟ නො කරන ලද්දේ ගිහියන්ට (භික්ෂුන්ගේ දෙස්) ප්‍රකාශ කෙළේ ය. එහෙයින් අපි මොහුව උකෙඛපතිය කර්මය කරමහ'යි (කියා) ඔවුහු උත්වහන්සේට උකෙඛපතිය කර්මය කරනු කැමැති ව රැස්වූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ අභසට නැගී කොසඹා නුවරෙහි පහළ වූසේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ පාචා නුවරවාසී වූ ද, අවනති දක්ෂිණාපථ වාසී වූ ද, භික්ෂුන් සමීපයට දුනයකු යැවූහ. "අධර්මය බැබළීමට ද ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමට ද අවිනය බැබළීමට ද විනය බැහැර කරනු ලැබීමට ද පෙර අධර්මවාදීන් බලවත් වීමට ද ධර්මවාදීන් දුබලවීමට ද, අවිනයවාදීන් බලවත්වීමට ද විනයවාදීන් දුබලවීමට ද පෙර ආයුෂ්මත්හු පැමිණෙත්වා, මේ අධිකරණය ඉදිරියට ගන්නෙමු (කියා)යි. එසමයෙහි සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේ අභොගඛ පර්වතයෙහි වෙසෙනසේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ අභොගඛ පර්වතය යම් ගැනක ද සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් ගැනක ද එතැනට එළඹිසේක. එළඹ සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්සේක. එකත්පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් යසකාකණ්ඩක පුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ.

ඉමෙ භගොත වෙසාලිකා වජ්ජිපුත්තකා භික්ඛු වෙසාලියං දසවස්සානි දිවෙසනස්-කප්පති සිංහිලොණකපෙතා. කප්පති අවිඤ්ඤා-කපෙතා. කප්පති භාමනාරකපෙතා. කප්පති ආවාසකපෙතා. කප්පති අනුමිතිකපෙතා. කප්පති ආච්ඡන්දකපෙතා. කප්පති අමථිතකපෙතා. කප්පති ජලොග්ගිකාතුං¹. කප්පති අදසකං නිසීදනං. කප්පති ජාතරූප-රජතතති. භද්ද මයං භගොත ඉමං අධිකරණං ආදිසිස්සාම. පුරෙ අධිමෙමා දිප්පති ධමෙමා පටිබාහියති. අවිනගො දිප්පති විනගො පටිබාහියති. පුරෙ අධිමෙවාදිනො ඛලවනොතො භොතති ධමමවාදිනො දුඛලා භොතති අවිනගවාදිනො ඛලවනොතො භොතති විනග-වාදිනො දුඛලා භොතති. එවමාචුසොති ටො ආයසමා සඤ්ඤොතො සාණවාසී ආයසමොතො යසස්ස කාකණ්ඩකපුත්තස්ස පටිවසොසාමි.

9. අර ටො සට්ඨිමන්තා පාවෙය්‍යකා භික්ඛු සට්ඨි ආරඤ්ඤිකා, සට්ඨි පිණ්ඩපාතිකා, සට්ඨි පංසුකුලිකා, සට්ඨි තෙච්චිරිකා, සට්ඨි අරහනො අභොගභෙග පට්ඨමෙ සනතිපති-සු. අට්ඨ-අසිතිමන්තා අවතති දක්ඛණපථකා භික්ඛු අපෙකකමෙ ආරඤ්ඤිකා, අපෙකකමෙ පිණ්ඩපාතිකා, අපෙකකමෙ පංසුකුලිකා, අපෙකකමෙ තෙච්චිරිකා සට්ඨි අරහනො අභොගභෙග පට්ඨමෙ සනති-පති-සු.

අර ටො ථෙරානං භික්ඛුනං මහායමානානං එතදභොසි: ඉදං ටො අධිකරණං කකමුද්දාචි වාලඤ්ඤි. කරං නු ටො මයං පකං-ලභෙය්‍යාම යෙන මයං ඉමසම් අධිකරණෙ ඛලවනතතරා අසාමානි. තෙන ටො ජන සමයෙන ආයසමා රෙවතො සොරෙය්‍ය පටිවසති ඛුසුසුතො ආග්‍යාගමො ධමමධරො විනගධරො මාත්තා-ධරො පණ්ඩිතො වාසෙනා මෙධාථි ලජ්ඣී කුසකුච්චිකො සිකං-කාමො. අර ටො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදභොසි: අයං ටො ආයසමා රෙවතො සොරෙය්‍ය පටිවසති ඛුසුසුතො ආග්‍යාගමො ධමමධරො විනගධරො මාත්තාධරො පණ්ඩිතො වාසෙනා මෙධාථි ලජ්ඣී කුසකුච්චිකො සිකංකාමො සචෙ මයං ආයසමනං රෙවතං පකං ලභිස්සාම එවං මයං ඉමසම් අධිකරණෙ ඛලවනතතරා අසාමානි.

අපසාසි ටො ආයසමා රෙවතො දිට්ඨාය සොතධාතුයා විසුද්ධාය අතිකතනාමානුසිකාය ථෙරානං භික්ඛුනං මහායමානානං සුභානස්ස එතදභොසි: ඉදං ටො අධිකරණං කකමුද්දාචි වාලඤ්ඤි. න ටො මෙතං පතිරූපං යොතං එවිරූපෙ අධිකරණෙ ගිසසෙකයානං. ඉද්දති ච පන තෙ භික්ඛු ආගච්ඡිස්සනති. සොහං තෙභි ආකිණ්ණො න එසුං ගමිස්සාමි. යනුනාහං පටිඨමෙව ගටෙජ්ජානති. අර ටො ආයසමා රෙවතො සොරෙය්‍යා සබ්බස්සං අගමාසි.

1. ජලොග්ගි. සං. - මරණං.

2. එසු - මරණං.

‘වහන්ස, විශාලාවැසි මේ වස්තුපුත්‍රක භික්ෂු විශාලාවෙහි දෙවස්තුවක් දක්වත්. (එනම්) සිඬහිලොණකපය කැප ය. ආවිභූල කපය කැප ය, ගාමනකරකපය කැප ය, ආවාසකපය කැප ය, අනුමතිකපය කැප ය, ආවිභූණකපය කැප ය, අමරිත කපය කැප ය, නොපැසුණු සුරා බොන්නට කැප ය, දහවල නැති නිසිදන්‍ය කැප ය, රන්රිදී කැප ය (යනුයි). වහන්ස, අධර්මය බැබළීමට ද ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමට ද, අවිනය බැබළීමට ද, විනය බැහැර කරනු ලැබීමට ද පෙර අධර්මවාදීන් බලවත්වීමට ද, ධර්මවාදීන් දුබල වීමට ද, අවිනයවාදීන් බලවත්වීමට ද විනය වාදීන් දුබලවීමට ද පෙර අපි මේ අධිකරණය ගන්නෙමු’ යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ යි සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

9. ඉක්බිති සියල්ලෝ ම ආරඤ්ඤික වූ සියල්ලෝ ම පිණිඳපාතික වූ සියල්ලෝ ම පංසුකුලික වූ සියල්ලෝ ම තෙව්වරික වූ සියල්ලෝ ම රහත් වූ පාවා නුවර වැසි සැටක් පමණ භික්ෂු අනොගඬ පර්වතයෙහි රැස්වූහ. ඇතැමෙක් ආරඤ්ඤික වූ ඇතැමෙක් පිණිඳපාතික වූ ඇතැමෙක් පංසුකුලික වූ ඇතැමෙක් තෙව්වරික වූ සියල්ලෝ ම රහත් වූ අවිනි දක්ෂිණාපථවාසී වූ අවාසුවක් පමණ භික්ෂු අනොගඬ පර්වතයෙහි රැස්වූහ.

ඉක්බිති මන්ත්‍රණය කරන ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මේ අදහස විය: මේ අධිකරණය වනාහි කර්කශ ද වණ්ඛ ද වෙයි. යමක් හෙතු කොට ගෙන අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නෙමු ද එබඳු වූ පක්ෂයක් අපි කෙසේ නම් ලබන්නෙමු දැයි. එයමයෙහි වනාහි බහුශ්‍රැත වූ අවබෝධ කළ ආගම ඇති ධර්මධර වූ විනයධර වූ මාතෘකා (මාතෘකා ස්වරූප අභිධර්මය) ධර වූ පණ්ඩිත වූ ව්‍යක්ත වූ නුවණැත්තා වූ ලස් වූ වරදෙහි කුකුස් කරන්නා වූ ශික්ෂාකාමී වූ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොරෙය්‍ය නගරයෙහි වැඩවෙසෙති. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මේ අදහස විය: බහුශ්‍රැත වූ අවබෝධ කළ ආගම ඇති ධර්මධර වූ විනයධර වූ මාතෘකා (මාතෘකාස්වරූප අභිධර්මය) ධර වූ පණ්ඩිත වූ ව්‍යක්ත වූ නුවණැත්තා වූ ලස් වූ වරදෙහි කුකුස් කරන්නා වූ ශික්ෂාකාමී වූ මේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොරෙය්‍ය නගරයෙහි වැඩවෙසෙති. ඉදින් අපි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ (අපට) පක්ෂ කොට ලබන්නෙමු නම් මෙසේ අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නෙමු යි.

මන්ත්‍රණය කරන ස්ථවිර භික්ෂූන්ගේ (කථාව) ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ මිනිස්බව ඉක්ම වූ විසුඬ වූ දිව්‍ය ශ්‍රෝතසින් (දිවකනින්) ඇසූහ. අසා උන්වහන්සේට මේ අදහස විය. මේ අධිකරණය වනාහි කර්කශ ද වණ්ඛ ද වෙයි. යම්බඳු වූ මම මෙවැනි අධිකරණයෙහි (හැකියාව යටපත් කරන්නෙමි) පසු බසින්නෙමි නම් මෙය මට සුදුසු නො වෙයි. දැනුදු ඒ භික්ෂු මන්ත්‍රණය. ඒ මම ඒ භික්ෂූන් සමග ආකීර්ණ වූයෙමි (නම්) පහසුව යන්නට නො හැක්කෙමි. මම පෙරටුව ම යන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙකැ’යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොරෙය්‍ය නුවරින් සඩ්කස්ස නුවරට වැඩියහ.

10. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු සොරෙය්‍යං ගන්තවා පුච්ඡිංසු කහං ආයසමා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායසමා රෙවතො සංකස්සං ගතොති. අථ ඛො ආයසමා රෙවතො සංකස්සං කණ්ණකුජ්ජං අගමායි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු සංකස්සං ගන්තවා පුච්ඡිංසු කහං ආයසමා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායසමා රෙවතො කණ්ණකුජ්ජං ගතොති. අථ ඛො ආයසමා රෙවතො කණ්ණකුජ්ජං උදුඛරං අගමායි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු කණ්ණකුජ්ජං ගන්තවා පුච්ඡිංසු කහං ආයසමා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායසමා රෙවතො උදුඛරං ගතොති. අථ ඛො ආයසමා රෙවතො උදුඛරං අග්ගළපුරං අගමායි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු උදුඛරං ගන්තවා පුච්ඡිංසු කහං ආයසමා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායසමා රෙවතො අග්ගළපුරං ගතොති. අථ ඛො ආයසමා රෙවතො අග්ගළපුරා සහජාතිං අගමායි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු අග්ගළපුරං ගන්තවා පුච්ඡිංසු කහං ආයසමා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායසමා රෙවතො සහජාතිං ගතොති. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු ආයසමන්තං රෙවතං සහජාතියා සමොචෙසුං.

11. අථ ඛො ආයසමා සමුත්තො සාණවාසී ආයසමන්තං යසං කාකණ්ඩකපුත්තො එතදවොච: අයං ආවුසො ආයසමා රෙවතො ඛුසුසුත්තො ආගතාගමො ධම්මධරො වීනයධරො මානිකාධරො පණ්ඩිතො වාසෙත්තො මෙධාවී ලජ්ජා කුකුඤ්චිකො සිකකාකාමො සථෙ මයං ආයසමන්තං රෙවතං පඤඤං පුච්ඡිස්සාම පටිබලො ආයසමා රෙවතො එකෙනෙව පඤඤන සකලමපි රතතිං වීතිනා-මෙතුං. ඉදනි ව පනායසමා රෙවතො අනන්තවාසිකං සරභාණකං භික්ඛුං අජේකම්බස්සති. සො ඤාං තස්ස භික්ඛුතො සරභාණක-පරියොසානෙ ආයසමන්තං රෙවතං උපසංකම්භො ඉමානි දසවස්සුති පුච්ඡෙය්‍යාසීති.

එවමනෙන්න ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො ආයසමන්තො සමුත්තස්ස සාණවාසීස්ස පටිබලෙස්සාසි. අථ ඛො ආයසමා රෙවතො අනන්තවාසිකං සරභාණකං භික්ඛුං අජේකම්බි. අථ ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො තස්ස භික්ඛුතො සරභාණක-පරියොසානෙ යෙනායසමා රෙවතො තෙත්තපසංකම්බි. උපසංකම්භො ආයසමන්තං රෙවතං අභිවාදෙඤ්ච එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිත්තො ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො ආයසමන්තං රෙවතං එතදවොච:

12. 1. කප්පති හනෙත සිඬ්ඨිලොණකපොති. කො යො ආවුසො සිඬ්ඨිලොණකපොති. කප්පති හනෙත සිඬ්ඨිනා ලොණං පරිහරිතුං, යත් අලොභිකං භවිස්සති-තත් පරිහුඤ්ඤාමිති. නාවුසො කප්පතිති.

10. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂුහු සොරෙයා නුවරට ගොස් ආයුෂ්මත් 'රෙවන තෙරුන් වහන්සේ කොභි දු සි ඇසුහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඬකසසයට වැඩියහ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවන තෙරුන් වහන්සේ සඬකසසයෙන් කණ්ණකුප්ප නුවරට වැඩියහ. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂුහු සඬකසස නුවරට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ කොභි දු සි ඇසුහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ කණ්ණකුප්පයට වැඩියහ යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ කණ්ණකුප්ප නුවරින් උදුබෙර නුවරට වැඩියහ. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂුහු කණ්ණකුප්පයට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ කොභි දු සි ඇසුහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ උදුබෙර නුවරට වැඩියේකැ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ උදුබෙර නුවරින් අඟළපුරයට වැඩියහ. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂුහු උදුබෙර නුවරට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ කොභි දු සි ඇසුහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ අඟළපුරයට වැඩියේකැ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ අඟළ පුරයෙන් සහජාති පුරයට වැඩියහ. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂුහු අඟළ පුරයට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ කොභි දු සි ඇසුහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ සහජාති පුරයට වැඩියේකැ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂුහු සහජාති පුරයෙහි දී ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ සම්භාවනය කළහ. (හමු වූහ.)

11. ඉක්බිති සාණවාසි ආයුෂ්මත් සම්භූත ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. 'ඇවැත්නි, මේ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ බහුග්‍රාහයහ. අවබෝධ කළ ආගම ඇත්තාහ, ධර්මධරයහ, විනයධරයහ, මානිකාධරයහ, පණ්ඩිතයහ, ව්‍යක්තයහ, නුවණැත්තහ, ලජ්ජිත, වරදෙහි කුකුස් කරන පුද්ලහ, ශිෂ්‍යාකාමීහ. ඉදින් අපි ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් ප්‍රශ්නයක් අසන්නොමු නම් එකප්‍රශ්නයකින් ම සියලු රූය ඉක්මවන්නට ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ ප්‍රතිබලයහ. දැන් වනාහි ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ අතැවැසි සරභාණක (මිහිරි ස්වරයෙන් දෙශනාකරන) භික්ෂුනමක් අධ්‍යාපණය කරවන්නාහ. ඒ භික්ෂුනමගේ ජිහිරිස්වරයෙන් බිණීම අවසානයෙහි නුඹ වහන්සේ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වෙත එළඹ මේ දසවස්තුන් අසන්නාහු නම් මැනවැ'යි.

එසේ ය වහන්සැ යි (කියා) ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් සාණවාසි සම්භූත ස්ථවිරයන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්න. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ අතැවැසි ස්වරභාණක භික්ෂුනම අධ්‍යාපණය කළහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුනමගේ ස්වරභාණය අවසානයෙහි ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්න. එකත් පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ:

12-1. වහන්ස, සිඬබිලොණකප්පය කැප වෙයි දැයි. ඇවැත්නි, ඒ සිඬබිලොණ කප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, යම් තැනෙක ලුණු නැති භෝජනයක් වෙයි නම් එහි දී වළදන්නෙමි'යි අහකින් ලුණු පරිහරණය කිරීමට කැප වෙයි ද, ඇවැත්නි නො කැප වෙයි.

2. කප්පති හතෙත අවධිගුලකප්පොති. කො සො ආවුසො අවධිගුලකප්පොති. කප්පති හතෙත අවධිගුලාය ඡායාය චිතිවක්ඛාය චිකාලෙ භොජනං භුක්ඛිතුනති. නාවුසො කප්පතිති.

3. කප්පති හතෙත ගාමනාරකප්පොති. කො සො ආවුසො ගාමනාරකප්පොති. කප්පති හතෙත ඉද්දති ගාමනාරං ගමිස්සාමිති භුක්ඛාචිනා පචාරිතෙන අනතිරික්ඛං භොජනං භුක්ඛිතුනති. නාවුසො කප්පතිති.

4. කප්පති හතෙත ආවාසකප්පොති. කො සො ආවුසො ආවාසකප්පොති. කප්පති හතෙත සමුත්තලා ආවාසා සමානසීමා නානුපොයරං කාතුනති. නාවුසො කප්පතිති.

5. කප්පති හතෙත අනුමතිකප්පොති. කො සො ආවුසො අනුමතිකප්පොති? කප්පති හතෙත වග්ගෙන සංකප්පෙන කමමං කාතුං ආගතෙ භික්ඛු අනුජානිස්සාමාති.¹ නාවුසො කප්පතිති.

6. කප්පති හතෙත ආචිණ්ණකප්පොති? කො සො ආවුසො ආචිණ්ණකප්පොති. කප්පති හතෙත ඉදං මෙ උපජ්ඣායෙන අජ්ඣාචිණ්ණං ඉදං මෙ ආවරියෙන අජ්ඣාචිණ්ණනති නං අජ්ඣාවරිතුනති. ආචිණ්ණකප්පො මො ආවුසො එකවේරි කප්පති එකවේරි න කප්පතිති.

7. කප්පති හතෙත අමරිතකප්පොති. කො සො ආවුසො අමරිතකප්පොති. කප්පති හතෙත යං තං බීරං බීරභාවං විජ්ඣිතං අසමපක්ඛං දධිභාවං තං භුක්ඛාචිනා පචාරිතෙන අනතිරික්ඛං පාතුනති, නාවුසො කප්පතිති.

8. කප්පති හතෙත ජලොගිපාතුනති. කො සො ආවුසො ජලොගිති.² කප්පති හතෙත යා සා සුරා අසුක්ඛා³ අසමපක්ඛා මජ්ඣභාවං තං පාතුනති. නාවුසො කප්පතිති.

9. කප්පති හතෙත අදස්සකං නිසීදනනති. නාවුසො කප්පතිති.

10. කප්පති හතෙත ජාතරූපරජ්ඣනති. නාවුසො කප්පතිති.

ඉමෙ මො හතෙත වෙසාලිකා වජ්ජිපුක්ඛා භික්ඛු වෙසාලියං ඉමාති දසවස්සුති දිපෙතති. හත්ථං මයං හතෙත ඉමං අධිකරණං ආදියාම,⁴ පුරෙ අධමමො දිපති ධමමො පටිබාහියති. අවිනයො දිපති විනයො පටිබාහියති. පුරෙ අධමමවාදිනො ඛලවනො භොතති ධමමවාදිනො දුඛලා භොතති. අවිනයවාදිනො ඛලවනො භොතති. විනයවාදිනො දුඛලා භොතති. එවිමාවුසොති මො ආයස්මා රෙවතො ආයස්මතො යසස්ස කාකණ්ඩකපුක්ඛාසස්ස පටිවෙස්සාමි.

පඨමභාණ්ඩාරං නිට්ඨිතං.

1. අනුමානෙස්සාමාති - මජ්ඣං.

2. ජලොගිං පාතුනති - මජ්ඣං.

3. කා සා ආවුසො ජලොගිති - මජ්ඣං.

4. ආසුක්ඛා - මජ්ඣං.

5. ආදිසික්ඛාම - මජ්ඣං.

2. වහන්ස, අවිභූතකප්පය කැප වේ ද යි. ඇවැත්ති, ඒ අවිභූත කප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, සෙවණැල්ල අහල් දෙකක් ඉක්ම ගිය කල්හි විකාලයෙහි භෞජනය වැළඳීමට කැප වෙයි ද? ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

3. වහන්ස, භාමනාරකප්පය කැප වේ ද යි. ඇවැත්ති, ඒ භාමනාරකප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, දන් අතින් ගම්කට යන්නෙමි යි (සලකා) වළඳා අවසන් ව පවාරණය කළ හික්කු ව විසින් අයිතින් නො කළ භෞජනය වළඳන්නට කැප වෙයි ද යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

4. වහන්ස, ආවාසකප්පය කැප වේ ද යි. ඇවැත්ති, ඒ ආවාස- කප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, සමාන සීමාවක් ඇති බොහෝ ආවාසයෝ වෙත් (නම් එහි) නානා උපාසරය කිරීමට කැප වේ ද යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

5. වහන්ස, අනුමතිකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති ඒ අනුමතිකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, පැමිණි කල්හි හික්කුන් අනුදන්නෙමු'යි වර්ග වූ සඛ්ඤා විසින් (සඛ්ඤ) කර්මයක් කිරීමට කැප වේ ද යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

6. වහන්ස, ආචිණ්ණකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්ති, ඒ ආචිණ්ණකප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස මෙය මාගේ උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරනලදය මෙය මාගේ ආවාසයින් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරන ලද යැ'යි (සලකා) එය පුරුදු කොට හැසිරෙන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්ති, ඇතැම් ආචිණ්ණකප්පයක් කැප වෙයි. ඇතැම් ආචිණ්ණකප්පයක් නො කැප වෙයි.

7. වහන්ස, අමරීතකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඒ අමරීත- කප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, යම් ඒ කිරි කිරිබව අත්හළේ ද දිබවට නො පැමිණියේ ද, වළඳා අවසන් ව පවාරණය කළ හික්කු ව විසින් අයිතින් නො කළ ඒ කිරි බොන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

8. වහන්ස, ජලොග්ග බොන්නට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, ඒ ජලොග්ග නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, යම් ඒ සුරාවක් නො පැසුණි ද මදාබවට නො පැමිණියා ද එය බොන්නට කැප වේ ද යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

9. වහන්ස, දහවලු රහිත නිසිදනය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

10. වහන්ස, රන්රිදි කැප වේ දැ යි. ඇවැත්ති, නො කැප වෙයි.

වහන්ස, විභාලාවැසි මේ වස්තුපුත්ත හික්කු විභාලානුවර මේ දස වස්තුව ප්‍රකාශ කෙරෙත්. වහන්ස, අධර්මය බැබළීමට ද ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමට ද අවිනය බැබළීමට ද විනය බැහැර කරනු ලැබීමට ද පෙර අධර්මවාදීන් බලවත් වීමට ද ධර්මවාදීන් දුබල වීමට ද අවිනයවාදීන් බලවත් වීමට ද විනයවාදීන් දුබල වීමට ද පෙර අපි මේ අධිකරණය ඉදිරියට ගන්නෙමු යි. ඇවැත්ති, එසේ යැ'යි කියා ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් කාකණ්ඩකපුත්‍ර යය ස්ථවිරයන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

පළමු බණවර නිමි.

දුතියභාණවාරං

13. අපෙක්ෂාසුං ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු යසො කීර කාකණ්ඨකපුත්තො ඉමං¹ අධිකරණං ආදිපිතුකාමො පක්ඛං පරියෙසති. ලහති ච කීර පක්ඛනති. අරං ඛො වෙසාලිකානං වජ්ජුත්තකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: ඉදං ඛො අධිකරණං කක්ඛ-
ළඤ්චි වාලඤ්චි. කතානු ඛො² මයං පක්ඛං ලහෙය්‍යාම යෙන මයං ඉමසම්. අධිකරණෙ බලවත්තතරා අස්සාමාති. අරං ඛො වෙසාලිකානං වජ්ජුත්තකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: අයං ඛො ආයසමො රෙවතො ඔහුසුත්තො ආගතාගමො ධම්මධරො විනයධරො මාතීකාධරො පණ්ඩිතො ව්‍යාපොතො මෙධාවී ලජ්ජාකුඤ්චිවිතො සික්ඛාකාමො. සථෙ මයං ආයසමිත්තං රෙවතං පක්ඛං ලහෙය්‍යාම එවං මයං ඉමසම්. අධිකරණෙ බලවත්තතරා අස්සාමාති.

අරං ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු පහුතං සාමණකං පරික්කාරං පටියාදෙසුං පත්තඤ්චි වීචරමපි නිසිදනමපි සුචිකරමපි කායඔක්ඛිනමපි පරික්ඛාචනමපි ධම්මකර්කමපි. අරං ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු තං සාමණකං පරික්කාරං ආදය නාවාය සහරාති. උජ්ජවිංසු. නාවාය පච්චාරොහිත්වා අඤ්ඤතරණීං රුක්ඛමුලෙ ගහනවිසාභං කරොන්ති.

14. අරං ඛො ආයසමිතො සාළාස්ස රහොගතස්ස පටිසලුතිස්ස එවං වෙතසො පරිචිතසෙකා උදපාදි. තො නු ඛො ධම්මවාදිතො පාචිනකා වා භික්ඛු පාවෙය්‍යකා වාති. අරං ඛො ආයසමිතො සාළාස්ස ධම්මඤ්චි විනයඤ්චි පච්චවෙක්ඛිත්තස්ස එතදහොසි: අධම්ම-
වාදිතො පාචිනකා භික්ඛු ධම්මවාදිතො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුති. අරං ඛො අඤ්ඤතරා සුඛවාසකායිකා දෙවතා ආයසමිතො සාළාස්ස වෙතසා වෙතො පරිචිතකකමඤ්ඤය සෙය්‍යරාපි නාම බලවා පුරිසො සමමිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය පසාරිතං වා බාහං සමමිඤ්ජෙය්‍ය එවමෙව සුඛවාසෙසු දෙවෙසු අන්තර්භිතා ආයසමිතො සාළාස්ස පමුඛො පාතුරහොසි. අරං ඛො සා දෙවතා ආයසමිත්තං සාළාස්ස එතදචොච: සාධු සාධු හතෙත සාළාස්ස, අධම්මවාදිතො පාචිනකා භික්ඛු ධම්මවාදිතො පාවෙය්‍යකා භික්ඛු. තෙන හි හතෙත සාළාස්ස, යරා ධම්මො තරා තිට්ඨාතිති. පුඤ්ඤපි වාහං දෙවතෙ එතරහි ච යරා ධම්මො තරා සීතො. අපි වාහං න තාව දිට්ඨිං ආචිකරොමි. අපෙචනාම මං ඉමසම්. අධිකරණෙ සමමිතෙතය්‍යාති.

1. ඉදං - මෙතං.
2. කිං හු ඛො - මෙතං.
3. විසාසෙව වෙතසා පච්චවෙක්ඛිත්තං - මෙතං.
4. සමමුඛං - මෙතං.
5. සාධු - මෙතං.
6. අධම්මවාදි - මෙතං. උංහං.
7. ධම්මවාදි - මෙතං.

දෙවැනි බණවර

13. කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ යස (සථවිරයන් වහන්සේ,) මේ අධිකරණය ඉදිරියට ගනු කැමැත්තාහු පක්ෂයක් සොයත් ල, පක්ෂයක් ලබන් ලැ'යි විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු ඇසූහ. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂුන්ට මේ අදහස විය. මේ අධිකරණය වනාහි කර්කශ ද වණ්ඛ ද වෙයි. යමකු නිසා අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නොමු ද එබඳු කවරකු අපි පක්ෂ කොට ලබන්නොමු දැ'යි. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂුන්ට මේ අදහස විය. මේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ වනාහි බහුශ්‍රැතයහ. අවබෝධ කළ ආගම ඇතියහ. ධර්මධරයහ, විනයධරයහ, මානිකාධරයහ, පණ්ඩිතයහ, ව්‍යක්තයහ, නුවණැත්තහ, ලජ්ජහ, වරදෙහි කුකුස් කරනසුල්ලහ, ශික්ෂාකාමීහ. ඉදින් අපි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් පක්ෂ කොට ලබන්නොමු නම් මෙසේ අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නොමු'යි.

ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු පාත්‍ර ද, සිවුරු ද, නිසිදහ ද, ඉදිකවුශ්‍රැස ද, කාබහන් ද, පෙරහන් (කඩ) ද, ධිබරා ද යන බොහෝ වූ මහණුන්ට සුදුසු වූ පිරිකර පිළියෙළ කළහ. ඉක්බිති වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු ඒ මහණුන්ට සුදුසු පිරිකර රැගෙන නැවෙත් සහජාති නුවර වෙත උඩුගංබලා ගියහ. නැවෙත් බැස එක්තරා රැක්වුලෙක අහර වැළඳීම කෙරෙත්.

14. එවේලෙහි රහොගත වූ එකලා වූ ආයුෂ්මත් සාළා ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ සිතෙහි පරිවිතර්කයක් පහළ විය. ධර්මවාදීහු කවරහු ද? පෙරදිගවැසි භික්ෂු ද, නැතහොත් පාචෙය්‍යක භික්ෂු දැ'යි. ඉක්බිති ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යාවෙක්ෂා කරන ආයුෂ්මත් සාළා ස්ථවිරයන් වහන්සේට 'පෙරදිග වැසි භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය. පාචෙය්‍යක භික්ෂුහු ධර්මවාදීහු යැ'යි මේ අදහස විය. ඉක්බිති ඉඬුවාසවාසී වූ දෙවියෙක් (තමාගේ) සිතින් ආයුෂ්මත් සාළා ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ සිතෙහි වූ පරිවිතර්කය දන යම්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකුරු අත හෝ දිගු කරෙයි ද, දිගු කළ අත හෝ හකුළුවයි ද මෙ පරිද්දෙන් ම ඉඬුවාස දෙවියන් කෙරෙහි අතුරුදහන් ව ආයුෂ්මත් සාළා ස්ථවිරයන් ඉදිරියෙහි පහළ විය. ඉක්බිති ඒ දෙවියා ආයුෂ්මත් සාළා ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීය. සාළායන් වහන්ස, යහපත යහපත, පෙරදිග වැසි භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය, පාචෙය්‍යක භික්ෂු ධර්මවාදීහු ය, සාළායන් වහන්ස, එහෙයින් ම ධර්මය යම්සේ ද එසේ සිටිනු මැනවැ'යි. දෙවතාවෙහි, මම පෙර ද දැන් ද ධර්මය යම්සේ නම් එසේ සිටීමේ වෙමි. එහෙත් මේ අධිකරණයෙහි (විසඳිමට) මා හම්මක කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකි. එතෙක් මම අෂ්ටිය හෙළි නො කෙරෙමි යි.

15. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජිපුත්තකා භික්ඛු තං සාමණකං පරිකාරං ආදය යෙනායසමා රෙවතො තෙනුපසඛිකම්සු. උපසඛිකම්ඤ්ඤා ආයසමිත්තං රෙවතං එතදවොද්ධිං. පටිගණ්ණාතු හතොත ථෙරො සාමණකං පරිකාරං පක්ඛම්ඤ්ඤි විවරම්ඤ්ඤි නිසිදනම්ඤ්ඤි සුචිසරම්ඤ්ඤි කායබ්ඤ්ඤි පරික්ඛාචනම්ඤ්ඤි ධම්මකරකම්ඤ්ඤි. අලං ආවුසො, පරිපුණ්ණං මෙ පක්ඛම්ඤ්ඤි. න ඉච්ඡි පටිග්ගහෙතුං.

තෙන ඛො පන සමයෙන උත්තරො නාම භික්ඛු වීසති වසෙසා ආයසමිත්තං රෙවතස්ස උපට්ඨාකො හොති. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජිපුත්තකා භික්ඛු යෙනායසමා උත්තරො තෙනුපසඛිකම්සු. උපසඛිකම්ඤ්ඤා ආයසමිත්තං උත්තරං එතදවොද්ධිං. පටිගණ්ණාතු ආයසමා උත්තරො සාමණකං පරිකාරං පක්ඛම්ඤ්ඤි විවරම්ඤ්ඤි නිසිදනම්ඤ්ඤි සුචිසරම්ඤ්ඤි කායබ්ඤ්ඤි පරික්ඛාචනම්ඤ්ඤි ධම්මකරකම්ඤ්ඤි. අලං ආවුසො, පරිපුණ්ණං මෙ පක්ඛම්ඤ්ඤි. න ඉච්ඡි පටිග්ගහෙතුං.

මතුස්සා ඛො ආවුසො උත්තර, හගවතො සාමණකං පරිකාරං උපනාමෙතති. සථෙ හගවා පටිගණ්ණාති තෙනොව තෙ අක්ඛන්ධා හොතති. නො ථෙ හගවා පටිගණ්ණාති ආයසමිත්තං ආනන්දස්ස උපනාමෙතති. පටිගණ්ණාතු හතොත ථෙරො සාමණකං පරිකාරං, යථා හගවතා පටිග්ගහිතො එවමෙව සො හවික්ඛතිති, පටිගණ්ණාතු ආයසමා උත්තරො සාමණකං පරිකාරං, යථා ථෙරෙන පටිග්ගහිතො එවමෙව සො හවික්ඛතිති.

16. අථ ඛො ආයසමා උත්තරො වෙසාලිකෙහි වජ්ජිපුත්තකෙහි භික්ඛුති නිපජ්ජියමානො එකං වීරං අග්ගහෙසි. වදෙය්‍යාරාචුසො යෙනෙථාති. එක්ඛකං ආයසමා උත්තරො ථෙරං වදෙතු: එක්ඛකං හතෙක ථෙරො සඛ්ඛමඤ්ඤි වදෙතු. පුරස්ථිමෙසු ජනපදෙසු බුද්ධා හගවතො උපාස්සති. ධම්මවාදිතො පාවිතකා භික්ඛු අධම්මවාදිතො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුති. එවමාවුසොති ඛො ආයසමා උත්තරො වෙසාලිකානං වජ්ජිපුත්තකානං භික්ඛුනං පටිසුඤ්ඤා යෙනායසමා රෙවතො තෙනුපසඛිකම්සු. උපසඛිකම්ඤ්ඤා ආයසමිත්තං රෙවතං එතදවොච එක්ඛකං හතොත ථෙරො සඛ්ඛමඤ්ඤි වදෙතු. පුරස්ථිමෙසු ජනපදෙසු බුද්ධා හගවතො උපාස්සති. ධම්මවාදිතො පාවිතකා භික්ඛු අධම්මවාදිතො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුති.

15. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂු මහණුන්ට සුදුසු වූ ඒ පිරිසට ගෙන ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන්ට මෙය කීහ. වහන්ස, පාත්‍ර ද, සිවුරු ද, නිසිදා ද, ඉදිකටුගුළා ද, කාබහන් ද, පෙරහන් (කඩ) ද, ඩබරා ද යන මහණුන්ට සුදුසු වූ පිරිසට තෙරුන් වහන්සේ පිළිගනිත්වායි. ඇවැත්නි, කම් නැත. මාගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ය යි පිළිගන්නට නො කැමති වූහ.

එකමයෙහි විසි වස් ඇති උසාර නම් භික්ෂුනම් ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ උපස්ථායක වෙයි. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂු උසාර (තෙර) යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් උසාර ස්ථවිරයන්ට මෙය කීහ. පාත්‍ර ද, සිවුරු ද, නිසිදා ද, ඉදිකටු ගුළා ද, කාබහන් ද, පෙරහන් (කඩ) ද, ඩබරා ද යන මහණුන්ට සුදුසු වූ පිරිසට ආයුෂ්මත් උසාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ පිළිගනිත්වායි. ඇවැත්නි, කම් නැත. මාගේ පාසිවුරු පිරිසුන් යැ' යි (කියා) පිළිගන්නට නො කැමති වූහ.

ඇවැත් උසාරයෙහි, මිනිස්සු මහණුන්ට සුදුසු පිරිසට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එළවත්. ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිගන්නා සේක් නම් එයින් ම ඔහු සතුටු සිත් ඇත්තෝ වෙත්. ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො පිළිගන්නා සේක් නම් "වහන්ස, ස්ථවිරයන් වහන්සේ මහණුන්ට සුදුසු පිරිසට පිළිගන්නාසේක්වා. යම්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පිළිගන්නා ලද්දේ ද එපරිද්දෙන් ම එය වන්නේය යි (කියා) ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරණුවන්ට එළවත්. උසාර ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ මහණුන්ට සුදුසු පිරිසට පිළිගනිත්වා. එය යම්සේ තෙරුන් වහන්සේ විසින් පිළිගන්නා ලද්දේ ද එපරිද්දෙන් ම වන්නේ ය යි.

16. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උසාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලාවැසි වජ්‍ර පුත්‍රක භික්ෂුන් විසින් පෙළනුලබන්නේ 'ඇවැත්නි, යම්කිත් ප්‍රයොජනයක් වේ ද එය කියව' යි (කියා) එක් සිවුරක් ගත්හ. ආයුෂ්මත් උසාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ තෙරුන් වහන්සේට මේ පමණක් කියනු මැනවි. (එනම්) වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුවරු පෙරදිග ජනපදයන්හි පහළ වෙත්. පෙරදිගවැසි භික්ෂු ධර්මවාදීහු ය. පාවානුවර වැසි භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය යන මෙපමණක් තෙරුන් වහන්සේ සහමැද කියන සේක්වා යනු යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ යි ආයුෂ්මත් උසාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂුන්ට පිළිවදාන් දි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුවරු පෙරදිග ජනපදයන්හි පහළ වෙත්, පෙරදිගවැසි භික්ෂු ධර්මවාදීහු ය. පාවානුවරවැසි භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය යන මෙපමණක් තෙරුන් වහන්සේ සහමැද කියන සේක්වා යි.

අධිමෙම මං තං භික්ඛු තියොපෙසිති ථෙරො ආයඤ්චානං උත්තරං පණාමෙසි. අථ ටො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු ආයඤ්චානං උත්තරං එතදවොචු: කිං ආවුසො උත්තර ථෙරො ආහාති. පාපිකං තො ආවුසො කතං. අධිමෙම මං තං භික්ඛු තියොපෙසිති ථෙරො මං පණාමෙසිති.

නනු තං ආවුසො වුට්ඨො විසතිවංසොසිති, ආමාවුසොති. අපි ව මයං ගරුතිස්සයං ගණ්ඨාමාති.

17. අථ ටො සඛෙසා තං අධිකරණං විනිවිජ්ජිතුකාමො සන්තිපති. අථ ටො ආයඤ්චා රෙවතො සඬාං ඤාපෙයි: සුණාතු මෙ ආවුසො සඛෙසා. සවෙ මයං ඉමං අධිකරණං ඉධ වූපසමෙය්‍යාම¹ සියාපි මූලදයකා භික්ඛු පුත කම්මාය උකෙකාටෙය්‍යං. යදී සඬාසා පත්තකලලං යතෙව්විමං අධිකරණං සමුප්පාදං. සඛෙසා තතෙව්විමං අධිකරණං වූපසමෙය්‍යාති. අථ ටො ථෙරො භික්ඛු වෙසාලිං අගමංසු තං අධිකරණං විනිවිජ්ජිතුකාමා.

18. තෙන ටො පත සමයෙන සබ්බකාමී නාම පථව්‍යා සඬාසෙවරො විසංවත්තසතිකො² උපසම්පදය ආයඤ්චානො ආනන්දස්ස සඤ්චිතාරිකො වෙසාලියං පටිවසති. අථ ටො ආයඤ්චා රෙවතො ආයඤ්චානං සමුත්තං සාණවාසිං එතදවොච: අහං ආවුසො යසම් විහාරෙ සබ්බකාමී ථෙරො විහරති තං විහාරං උපගච්ඡාමි. පො තං කාලඤ්චි ආයඤ්චානං සබ්බකාමී. උපසම්පදිත්වා ඉමානි දසවස්සුති පුට්ඨෙය්‍යාසිති. එවමිහනොති ටො ආයඤ්චා සමුත්තො සාණවාසි ආයඤ්චානො රෙවතස්ස පටිවසොසි. අථ ටො ආයඤ්චා රෙවතො යසම් විහාරෙ සබ්බකාමී ථෙරො විහරති තං විහාරං උපගඤ්ඤි.

ගබ්ග ආයඤ්චානො සබ්බකාමීස්ස සෙනාසනං පඤ්ඤානං හොති ගබ්ග පමුට්ඨි ආයඤ්චානො රෙවතස්ස. අථ ටො ආයඤ්චා රෙවතො අයං ථෙරො මහලලකො න නිපජ්ජතිති න සෙය්‍යං කපොසි. ආයඤ්චා සබ්බකාමී අයං භික්ඛු ආගතතුකො කිලනොන නිපජ්ජතිති න සෙය්‍යං කපොසි.

1. වූපසමෙය්‍යාම - මෙයං

2. විවෙකසතිකො - මෙයං

මහණ, තෝ මා අධර්මයෙහි යොදවන්නෙහි යැයි (කියා) තෙරුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උකාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඉවත් කළහ. ඉක්බිති විශාලාවැසි වස්ත්‍රප්‍රකෘති ආයුෂ්මත් උකාර ස්ථවිරයන්ට මෙය කිහි. ඇවැත් උකාරයෙහි, තෙරුන් වහන්සේ කුමක් කීසේක් දැයි. ඇවැත්නි, අප විසින් ලාමකත්‍රියාවක් කරන ලදී. මහණ තෝ මා අධර්මයෙහි යොදවන්නෙහි යැයි කියා තෙරුන් වහන්සේ මා ඉවත්කළ සේකැයි.

ඇවැත්නි, නුඹ වහන්සේ විසිවස් වූ වෘද්ධයෙක් නො වෙයි දැයි. ඇවැත්නි, එසේ යැයි. එහෙත් අපි ගුරුවරයා වෙත නිශ්‍රය ගනුමහි යි.

17. ඉක්බිති සභ්‍යයා ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමැත්තේ රැස් විය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සභ්‍යයාට (මෙසේ) දන්වූහ. ඇවැත්නි, සභ්‍යයා මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් අපි මේ අධිකරණය මෙහිදී සන්තිද්‍රව්‍යවන්තෙවු නම් මූලදයක (කරුණට මුල් වූ) භික්ෂුන් නැවත කර්මය (කිරීම) පිණිස උකෙකාවනය කිරීම වන්නේය. ඉදින් සභ්‍යයාට පැමිණි කල් වේ නම් යම් තැනෙක මේ අධිකරණය හටගත්තේ ද එතැනදීම සභ්‍යයා මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රව්‍යවන්තේ නම් මැනවැයි. ඉක්බිති ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමති වූ ස්ථවිර භික්ෂු විශාලා නුවරට ගියහ.

18. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ගේ සභ්‍යවිහාරික වූ උප-සමදවෙන් එක්සියවිසි වස් ඇති (මුළු) පෘථිවියෙහි ම සභ්‍යස්ථවිර වූ සබ්බකාමී නම් තෙරුන් වහන්සේ වෙසාලියෙහි වැඩ වෙසෙති. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කිහි. 'ඇවැත්නි, යම් වෙහෙරෙක සබ්බකාමී තෙරුන් වහන්සේ වෙසෙත් ද මම ඒ වෙහෙරට එළඹෙමි. නුඹ වහන්සේ උද්‍යානක් සේ ම ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවන් වෙත එළඹ මේ දගවස්තුන් විචාරන්නේ නම් මැනවැ' යි. එසේ ය වහන්සැයි (කියා) සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරණුවෝ ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවන්ට පිළිවදන් දුන්හ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ යම් වෙහෙරෙක සබ්බකාමී තෙරුන් වහන්සේ වෙසෙත් ද ඒ වෙහෙරට පැමිණියහ.

ඇතුළුගෙහි ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරුන් වහන්සේට ද ඇතුළුගෙය ඉදිරිපස ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවන්ට ද සෙනසුන් පතාවන ලද්දේ වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ "මේ තෙරුන් වහන්සේ මහද්‍රය. නො නිදාගියේකැ'යි (සලකා) භයනය නො කළහ. 'මේ භික්ෂු තෙම ආගතතුකයෙකි. වෙහෙසට පත් වූයේ නො නිදාගත් ය'යි (සලකා) ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ භයනය නො කළහ.

අප්ථ ඛො ආයසමා සබ්බකාමී රතනියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨයා
 ආයසමනාං රෙවතං එතදවොච: කතමෙන නිං භුමිම් විහාරෙන
 එතරහි ඛහුලං විහරස්සිති. මෙතනාවිහාරෙන ඛො අහං හතෙන
 එතරහි ඛහුලං විහරාමිති. කුලලකවිහාරෙන කීර නිං භුමිම් එතරහි
 ඛහුලං විහරස්සිති' කුලලකවිහාරො එසො භුමිම් යදිදං මෙතනාති.

පුබ්බෙපි මෙ හතෙන ගිහිභූතස්ස ආවිණ්ණො මෙතනා. තෙනාහං
 එතරහිපි මෙතනාවිහාරෙන ඛහුලං විහරාමි. අපි ච ඛො මයා
 වීරපක්ඛං අරහත්තං. ථෙරො පන හතෙන කතමෙන විහාරෙන එතරහි
 ඛහුලං විහරස්සිති. සුඤ්ඤකා විහාරෙන ඛො අහං භුමිම් එතරහි ඛහුලං
 විහරාමිති?

මහාපුරිසවිහාරෙන කීර හතෙන ථෙරො එතරහි ඛහුලං විහරති.
 මහාපුරිසවිහාරො එසො හතෙන යදිදං සුඤ්ඤකාති. පුබ්බෙපි මෙ
 භුමිම් ගිහිභූතස්ස ආවිණ්ණො සුඤ්ඤකා. තෙනාහං එතරහිපි සුඤ්ඤකා-
 විහාරෙන ඛහුලං විහරාමි. අපි ච මයා වීරපක්ඛං අරහත්තනති.
 අයඤ්ඤරහි ථෙරානං භික්ඛූනං අනාගරා කපා විපසකතා.

19. අපායසමා සම්මුතො සාණවාසී තස්මිං අනුපපන්නො භොති.
 අප්ථ ඛො ආයසමා සම්මුතො සාණවාසී යෙනායසමා සබ්බකාමී
 කෙත්තුපසඛිකමි. උපසඛිකමිනා ආයසමනාං සබ්බකාමීං අභිවාදෙද්වා
 එකමනාං නිසීදි. එකමනාං නිසිනො ඛො ආයසමා සම්මුතො
 සාණවාසී ආයසමනාං සබ්බකාමීං එතදවොච: ඉමෙ හතෙන වෙසාලිකා
 වජ්ජපුත්තකා භික්ඛු වෙසාලියං දසවස්සිති දීපෙනති: කප්පති සිංහලොණ-
 කපො. කප්පති දඬුලකපො. කප්පති ගාමනාරකපො. කප්පති
 ආවාසකපො. කප්පති අනුමතිකපො. කප්පති ආවිණ්ණකපො.
 කප්පති අමරිතකපො. කප්පති ජලොගි පාතුං. කප්පති අදස්සං.
 නිසීදනං. කප්පති ජාතරූපරජතනති. ථෙරෙන හතෙන උපජ්ඣායස්ස.
 මුලෙ ඛහු ධම්මො ච විනයො ච පරියෙකො. ථෙරස්ස හතෙන
 ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා පච්චෙවෙසකතාස්ස කපං භොති කෙ නු ඛො
 ධම්මවාදිතො පාචිනකා වා භික්ඛු පාවෙය්ගකා වාති.

ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ රාත්‍රිය පහන්වන වේලායෙහි නැගිට ආයුෂ්මත් රෙවන තෙරුන්ට මෙය කීහ. ප්‍රිය තෙනැත්ත, තෙහි කවර විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙන්නහු දැයි. වහන්ස, මම මෙමුත්‍රීවිහරණයෙන් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙමි යි. ප්‍රිය තෙනැත්ත, තෙහි වනාහි ඉතා ප්‍රකට විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙන්නහු ය. ප්‍රිය තෙනැත්ත, යම් මේ මෙමුත්‍රියක් වේ ද තෙලෙ ඉතා ප්‍රකට විහරණයෙකි යි.

වහන්ස, පෙර ද ගිහි වූ මා විසින් මෙමුත්‍රිය පුරුදු කරන ලදි. එහෙයින් දැනුණු මම මෙමුත්‍රීවිහරණයෙන් යුක්ත ව බෙහෙවින් වෙසෙමි. තව ද මා විසින් රහත්බවට පැමිණ බොහෝ කල් ය. වහන්ස, (ඔබ) තෙරුන් වහන්සේ කවර විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙනායේක් දැයි. ප්‍රිය තෙනැත්ත, මම ඉත්‍යාතාවිහරණයෙන් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙමි'යි.

වහන්ස, තෙරුන් වහන්සේ වනාහි මහාපුරුෂ විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙනායේක. වහන්ස, යම් මේ ඉත්‍යාතාවිහරණයක් වේ ද තෙලෙ මහාපුරුෂ විහරණයෙකැ යි. ප්‍රිය තෙනැත්ත, පෙර ද ගිහි වූ මා විසින් ඉත්‍යාතාව පුරුදු කරන ලදි. එහෙයින් දැනුණු මම ඉත්‍යාතාවිහරණයෙන් යුක්ත ව බෙහෙවින් වෙසෙමි. තව ද මා විසින් රහත්බවට පැමිණ බොහෝ කල් වේ යැ යි. සථවිර භික්ෂූන් (දෙනම) අතර වූ මේ කථාව අඩාළ කරන ලද්දේ ය.

19. එකල්හි සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමිභූත තෙරුන් වහන්සේ එහි පැමිණියහ. ඉක්බිති සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමිභූත තෙරුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවන් වැද එකත්පසෙක හුන්හ. එකත්පසෙක හුන් සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමිභූත තෙරහු ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවනට මෙය කීහ. වහන්ස, විශාලාවැසි මේ වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂු වෙසාලියෙහි දඟවස්තුවක් දක්වති. (එනම්) සිඬගිලොණකප්පය කැපය, ආච්ඡාලකප්පය කැපය, ගාමනිකප්පය කැපය, ආවාසකප්පය කැපය, අනුමතිකප්පය කැපය, ආවිණ්ණකප්පය කැපය, අමරිතකප්පය කැපය, නො පැසුණු සුරා බීමට කැපය, දහවළු රහිත නිසිද්දාය කැපය, රන්රිදී කැපය යනු යි. වහන්ස, (ඔබ) තෙරුන් වහන්සේ විසින් උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ (ආනන්ද තෙරුන්වහන්සේ) වෙත බොහෝ ධර්මය ද විනය ද පුහුණු කරන ලද්දේ ය. වහන්ස, ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යවේක්ෂා කරන තෙරුන් (ඔබ) වහන්සේට කෙසේ අදහස් වෙයි ද? ධර්මවාදීහු කවරහු ද? ප්‍රාචීනක භික්ෂු හෝ පාවේයාක භික්ෂු හෝ ධර්මවාදීහු වෙත් ද'යි.

තයාපි ටො ආවුසො උපජ්ඣායස්ස මුලෙ ඛු ධම්මො ච විනයො ච පටිගෙක්ඛා. තුඤ්ඤං පනාවුසො ධම්මෙඤ්ච විනයෙඤ්ච පච්චෙවකඤ්ඤාස්ස කරං හොති, කෙ නු ටො ධම්මවාදිනො පාචිනකා වා භික්ඛු පාචෙය්‍යකා වාති. මඤ්ඤං ටො භගොත ධම්මෙඤ්ච විනයෙඤ්ච පච්චෙවකඤ්ඤාස්ස ඵට්ඨං හොති; අධම්මවාදිනො පාචිනකා භික්ඛු ධම්මවාදිනො පාචෙය්‍යකා භික්ඛුති. අපිවාභං න ඤාච දිට්ඨිං ආචිකරොමි අපෙච නාම මං ඉමසුං අධිකරණෙ සම්මතෙකය්‍යාති.

මඤ්ඤං ටො ආවුසො ධම්මෙඤ්ච විනයෙඤ්ච පච්චෙවකඤ්ඤාස්ස ඵට්ඨං හොති; අධම්මවාදිනො පාචිනකා භික්ඛු ධම්මවාදිනො පාචෙය්‍යකා භික්ඛුති. අපිවාභං න ඤාච දිට්ඨිං ආචිකරොමි අපෙච නාම මං ඉමසුං අධිකරණෙ සම්මතෙකය්‍යාති.

20. අථ ටො සංඛොතං තං අධිකරණං විනිව්ජ්‍යමානො අනාගාති චෙව භස්සාති ජායනති. න චේකස්ස භාසිතස්ස අපොථා විඤ්ඤායති. අථ ටො ආයසමා රෙවතො සංඛං ඤාපෙයි: සුඤ්ඤා මෙ භගොත සංඛොතං. අමිභාකං ඉමසුං අධිකරණං විනිව්ජ්‍යමානො අනාගාති චෙව භස්සාති ජායනති න චේකස්ස භාසිතස්ස අපොථා විඤ්ඤායති. යදි සංඛස්ස පත්තකලලං සංඛොතං ඉමං අධිකරණං උඛ්ඛාභිකාය වූපසමෙතුං. සංඛොතං වත්තාරො පාචිනකෙ භික්ඛු වත්තාරො පාචෙය්‍යකෙ භික්ඛු උච්චිති. පාචිනකානං භික්ඛුනං ආයසමානාඤ්ච සංඛකාමී. ආයසමානාඤ්ච සාළභං ආයසමානාඤ්ච බුජ්ජසොභිතං ආයසමානාඤ්ච වාසභාමිකං. පාචෙය්‍යකානං භික්ඛුනං ආයසමානාඤ්ච රෙවතං. ආයසමානාඤ්ච සමුතං සාණවාසිං. ආයසමානාඤ්ච යසං කාකණ්ඩකපුක්ඛං. ආයසමානාඤ්ච සුමනං. අථ ටො ආයසමා රෙවතො සංඛං ඤාපෙයි: සුඤ්ඤා මෙ භගොත සංඛොතං. අමිභාකං ඉමසුං අධිකරණං විනිව්ජ්‍යමානො අනාගාති චෙව භස්සාති ජායනති න චේකස්ස භාසිතස්ස අපොථා විඤ්ඤායති. යදි සංඛස්ස පත්තකලලං සංඛොතං වත්තාරො පාචිනකෙ භික්ඛු වත්තාරො පාචෙය්‍යකෙ භික්ඛු සම්මතෙකය්‍ය උඛ්ඛාභිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතුං. එසා ඤාතති.

සුඤ්ඤා මෙ භගොත සංඛොතං. අමිභාකං ඉමසුං අධිකරණං විනිව්ජ්‍යමානො අනාගාති චෙව භස්සාති ජායනති න චේකස්ස භාසිතස්ස අපොථා විඤ්ඤායති. සංඛොතං වත්තාරො පාචිනකෙ භික්ඛු වත්තාරො පාචෙය්‍යකෙ භික්ඛු සම්මතකාති උඛ්ඛාභිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතුං. යස්සායසමතො ධම්මි වතුණ්ණං පාචිනකානං භික්ඛුනං වතුණ්ණං පාචෙය්‍යකානං භික්ඛුනං සම්මුති උඛ්ඛාභිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතුං. ඥාතං තුණ්හස්ස. යස්ස නාකම්මති ඥාතං භාසෙය්‍ය.

ඇවැත්නි, තොප විසින් ද උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ වෙත බොහෝ ධර්මය ද විනය ද පුහුණු කරන ලද්දේ ය. ඇවැත්නි, ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යාවෙක්‍ෂා කරන තොපට කෙසේ අදහස් වේ ද, ප්‍රාචීනක භික්ෂු හෝ පාවේයාක භික්ෂු හෝ ධර්මවාදීහු කවරහු වෙත් ද'යි. වහන්ස, ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යාවෙක්‍ෂා කරන මට මෙසේ අදහස් වෙයි. (එනම්) ප්‍රාචීනක භික්ෂු අධර්මවාදීහු වෙති. පාවේයාක භික්ෂු ධර්මවාදීහු වෙතැ'යි. එහෙත් මේ අධිකරණයෙහි මා සම්මත කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකි. එතෙක් දෘෂ්ටිය (මගේ අදහස) හෙළි නො කෙරෙමි යි (කීහ.)

ඇවැත්නි, ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යාවෙක්‍ෂා කරන මට ද මේ අදහස වෙයි. (එනම්) ප්‍රාචීනක භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය. පාවේයාක භික්ෂු ධර්මවාදීහු වෙතැ යි. එහෙත්, මා මේ අධිකරණයෙහි සම්මත කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක. එතෙක් මම දෘෂ්ටිය (මගේ අදහස) හෙළි නො කෙරෙමි යි කීහ.

20. ඉක්බිති සඛ්‍යා ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමැත්තේ රැස් විය. ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කථා උපදිත්. කියන ලද එකකවත් අර්ථය නො දනෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සඛ්‍යාට (මෙසේ) දන්වූහ. වහන්ස, සඛ්‍යා මඬස් අසාවා. අප විසින් මේ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කථා ද උපදිත්. කියන ලද එකක හෝ අර්ථය නො දනෙයි. ඉදින් සඛ්‍යාට පැමිණි කල් වේ නම් සඛ්‍යා මේ අධිකරණය උබ්බාහිකාවෙන් (සම්මත භික්ෂූන් පමණක් බිණීම හා අසම්මත භික්ෂූන් නො බිණීම යන ක්‍රමයෙන්) සන්තිද්‍රවන්නේ ය. (යනුයි.) පෙරදිග වැඩි භික්ෂූන් අතුරෙන් ආයුෂ්මත් පබ්බකාමී තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් සාළහ තෙරණුවෝ ද, ආයුෂ්මත් භුජ්ජයොහිත තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් වාසභගාමික තෙරණුවෝ ද (යන සතරනම් හා) පාචානුවරවැඩි භික්ෂූන් අතුරෙන් ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ ද සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරණුවෝ ද, ආයුෂ්මත් කාකණ්ඩකපුත්‍ර යස තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් සුමන තෙරණුවෝ ද (යන සතරනම් දූ යි) ප්‍රාචීනක භික්ෂූන් සතරනමක් ද, පාවේයාක භික්ෂූන් සතරනමක් ද සඛ්‍යා තෝරාගත්තේ ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සඛ්‍යාට මෙසේ දන්වූහ. වහන්ස, සඛ්‍යා මඬස් අසාවා. අප විසින් මේ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කථා ද උපදිත්. කියන ලද එකක හෝ අර්ථය නො දනෙයි. ඉදින් සඛ්‍යාට පැමිණි කල් වේ නම් මේ අධිකරණය උබ්බාහිකාවෙන් සන්තිද්‍රවන්නට සඛ්‍යා ප්‍රාචීනක භික්ෂූන් සතරනම් ද පාවේයාක භික්ෂූන් සතරනම් ද සම්මත කරන්නේ ය. මේ දෙපක්කි යි.

වහන්ස, සඛ්‍යා මඬස් අසාවා. අප විසින් මේ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කථා ද උපදිත්. කියන ලද එකක හෝ අර්ථය නො දනෙයි. මේ අධිකරණය උබ්බාහිකාවෙන් සන්තිද්‍රවන්නට සඛ්‍යා ප්‍රාචීනක භික්ෂූන් සතරනම් ද පාවේයාක භික්ෂූන් සතරනම් ද සම්මත කරයි. උබ්බාහිකාවෙන් මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රවන්නට ප්‍රාචීනක භික්ෂූන් සතරනම් හා පාවේයාක භික්ෂූන් සතරනමගේ සම්මුතිය යම් ආයුෂ්මතක්හට රූපී වේ නම් හේ නිහඬ වන්නේ ය. යමකුට රූපී නොවේ නම් හේ කියන්නේ ය.

සමමනා සඛෙතන වතනාරො පාවිනකා භික්ඛු වතනාරො පාවෙය්‍යකා භික්ඛු උබ්බාහිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතං. ඛමති සඛකස්ස තසමා තුණ්හි. එවමෙන ධාරයාමිති

21. තෙන ඛො පන සමයෙන අජිතො නාම භික්ඛු දසවසෙසා සඛකස්ස පාතිමොක්ඛද්දෙසකො භොති. අප ඛො සඛෙතා ආයසමනාමපි අජිතං සමමනති ථෙරානං භික්ඛුනං ආසනපඤ්ඤාපකං. අප ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදභොයි: කඤ්ඤානු ඛො මයං ඉමං අධිකරණං වූපසමෙය්‍යාමාති. අප ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදභොයි: අයං ඛො වාලිකාරාමො රමණීයො අපසසෙද්දෙ අප්පනිගෙසාසො. යනනුන මයං වාලිකාරාමෙ ඉමං අධිකරණං වූපසමෙය්‍යාමාති. අප ඛො ථෙරා භික්ඛු වාලිකාරාමං අගමංසු තං අධිකරණං විනිව්ඡිනිතුකාමා. අප ඛො ආයසමා රෙවතො සඛකං ඤාපෙයි: සුඤ්ඤාමෙ භතොත සඛෙතා. යදි සඛකස්ස පනනකලලං අහං ආයසමනා සබ්බකාමී වීනයං පුච්චෙය්‍යන්ති. ආයසමා සබ්බකාමී සඛකං ඤාපෙයි: සුඤ්ඤාමෙ ආවුසො සඛෙතා යදි සඛකස්ස පනනකලලං අහං රෙවතෙන වීනයං පුච්චා විස්සජෙය්‍යන්ති. අප ඛො ආයසමා රෙවතො ආයසමනා සබ්බකාමී එතදවොච.

1. කප්පති භතොත සිඬ්ඛිලොණකපෙය්‍යාති. කො යො ආවුසො සිඬ්ඛිලොණකපෙය්‍යාති. කප්පති භතොත සිඬ්ඛිනා ලොණං පරිහරිතුං යත් අලොණිකං හවිසෙති තත් පරිභුඤ්ඤාසාමිති. නාවුසො කප්පතිති. කත් පටිකඛින්නන්ති. සාවඤ්ඤා සුත්තවිභවෙති. කිං ආපජ්ජතිති. සනතිධිකාරකභොජනෙ පාවිත්තියන්ති. සුඤ්ඤාමෙ භතොත සඛෙතා. ඉදං පඨමං වත්ථුං. සඛෙතන විනිව්ඡිතං. ඉතිපිදං වත්ථුං. උඤ්චිමං උබ්බිතයං අපගතසත්ථුසාසනං. ඉදං පඨමං සලාකං නිකඛිපාමි.

2. කප්පති භතොත අභිභූලකපෙය්‍යාති. කො යො ආවුසො අභිභූලකපෙය්‍යාති. කප්පති භතොත අභිභූලාය ඡායාය විනිවික්ඛාය විකාලෙ භොජනං භුඤ්ඤානති. නාවුසො කප්පතිති. කත් පටිකඛින්නන්ති රාජගහෙ සුත්තවිභවෙති. කිං ආපජ්ජතිති. විකාලභොජනෙ පාවිත්තියන්ති සුඤ්ඤාමෙ භතොත සඛෙතා ඉදං දුතියං වත්ථුං. සඛෙතන විනිව්ඡිතං. ඉතිපිදං වත්ථුං. උඤ්චිමං උබ්බිතයං අපගතසත්ථුසාසනං. ඉදං දුතියං සලාකං නිකඛිපාමි.

උබ්බාතිකාවෙන් මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රව්‍යන්තව ප්‍රාචීනක භික්ෂුන් සතරනම ද පාච්ඡාසක භික්ෂුන් සතරනම ද සඤ්ඤා විසින් සමුත්ත කරන ලදහ. සඤ්ඤා (එය) රුචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙය මෙසේ දරමි'යි.

21. එ සමයෙහි සඤ්ඤාගේ පාමොක් උදෙසන්තෙක් වූ දසවස් ඇති අර්ථ නම් භික්ෂුනමක් වෙයි. ඉක්බිති සඤ්ඤා ආයුෂ්මත් අර්ථ ස්ථිර භික්ෂුන්ට අසුන් පනවන්නකු කොට සම්මත කෙළේ ය. ඉක්බිති “කොතැනදී අපි මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රව්‍යමෝ ද”යි ස්ථිර භික්ෂුන්ට මේ අදහස විය. “මේ වාලිකාරාමය වනාහි සිත්කල ය. අල්පශබ්ද ඇත්තේ ය. අල්පසාම ඇත්තේ ය. අපි මේ අධිකරණය වාලිකාරාමයේදී සන්තිද්‍රව්‍යමෝ නම් ඉතා යෙහෙකැ”යි. ඉක්බිති ස්ථිර භික්ෂුහු ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමැත්තාහු වාලිකාරාමයට වැඩියාහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සඤ්ඤාට (මෙසේ) දන්වූහ. “වහන්ස, සංඝයා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවන්ගෙන් විනය විචාරන්නෙමි.” ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ සඤ්ඤාට (මෙසේ) දන්වූහ. “ඇවැත්නි, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරුන් විසින් විනය විචාරන ලද්දෙමි විසඳන්නෙමි”යි. ඉන්පසු ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවන්ට මෙය කීහ:

1. වහන්ස, සිඬ්ඤ්ඤාණකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ සිඬ්ඤ්ඤාණකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, යම් තැනෙක ලුණු නැති භොජනයක් වන්නේ නම් එහි දී පරිභෝග කරන්නෙමි'යි (සලකා) අහෙකින් ලුණු පරිභරණය කරන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැ යි. කොතැනදී ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද දැයි. සැවැත්තුවර දී ය. සුත්‍රවිග්‍රහයෙහි යැ යි. කවර ඇවතකට පැමිණේ දැයි. සඤ්ඤාධිකාරක භොජනයෙහි පවති ඇවතට යැ යි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ පළමු වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරනලදී. මෙසේද මේ වස්තුව ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ පළමු සලාකය බහාතමි.

2. වහන්ස, අබ්බුලකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ අබ්බුලකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, සෙවණැල්ල දැහුලක් ඉක්මගිය කල්හි විකාලයෙහි භොජනය වළඳන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැ යි. කොතැනදී ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද දැයි. රජගහ තුවර දී ය. සුත්‍රවිග්‍රහයෙහි යැ යි. කවර ඇවතකට පැමිණේ දැයි. විකාලභොජනයෙහි පවති ඇවතට යැ යි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා, මේ දෙවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘ ශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ දෙවැනි සලාකය බහාතමි.

3. කප්පති හනෙත ගාමනාරකපෙයාති. කො සො ආවුසො ගාමනාරකපෙයාති. කප්පති හනෙත ඉද්දති ගාමනාරං ගමිසොමිති භුක්තාවිනා පචාරිතෙන අනතිරික්ඛං භොජනං භුංඤ්තුනති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛින්නතති. සාවිත්තියා සුඤ්ඤාවිහරෙතති. කිං ආපජ්ජතිති. අනතිරික්ඛභොජනෙ පාචිත්තියතති. සුඤ්ඤා මෙ හනෙත සංඛො. ඉදං තතියං වජ්ඣං සංඛෙතන විනිච්ඡිතං. ඉතිපිදං වජ්ඣං උදාමමං උබ්බිතයං අපගතසත්ථුසාසනං. ඉදං තතියං සලාකං නිකඛිපාමි.

4. කප්පති හනෙත ආවාසකපෙයාති. කො සො ආවුසො ආවාස කපෙයාති. කප්පති හනෙත සම්භුලා ආවාසා සමානසීමා නානුපොසථං කාතුතති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛින්නතති. රාජගහෙ උපොසථසංඤ්ඤානෙතති. කිං ආපජ්ජතිති. විනයාතිසාරෙ දුක්ඛටතති. සුඤ්ඤා මෙ හනෙත සංඛො. ඉදං චතුස්සං වජ්ඣං සංඛෙතන විනිච්ඡිතං. ඉතිපිදං වජ්ඣං උදාමමං උබ්බිතයං අපගතසත්ථුසාසනං. ඉදං චතුස්සං සලාකං නිකඛිපාමි.

5. කප්පති හනෙත අනුමතිකපෙයාති. කො සො ආවුසො අනුමතිකපෙයාති. කප්පති හනෙත වග්ගෙන සංඛෙතන කම්මං කාතුං ආගතෙ භික්ඛු අනුජාතිසොමාති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛින්නතති. වමෙපයාගෙන විනයවජ්ඣසමිනති. කිං ආපජ්ජතිති. විනයාතිසාරෙ දුක්ඛටතති. සුඤ්ඤා මෙ හනෙත සංඛො. ඉදං පඤ්චමං වජ්ඣං සංඛෙතන විනිච්ඡිතං. ඉතිපිදං වජ්ඣං උදාමමං උබ්බිතයං අපගත. සත්ථුසාසනං. ඉදං පඤ්චමං සලාකං නිකඛිපාමි.

6. කප්පති හනෙත ආවිණ්ණකපෙයාති. කො සො ආවුසො ආවිණ්ණකපෙයාති. කප්පති හනෙත ඉදං මෙ උපජ්ඣායෙන අජ්ඣාචිණ්ණං ඉදං මෙ ආවිරියෙන අජ්ඣාචිණ්ණං තං අජ්ඣාචිරිතුතති. ආවිණ්ණකපෙයා මො ආවුසො එකවෙදා කප්පති එකවෙදා න කප්පතිති. සුඤ්ඤා මෙ හනෙත සංඛො. ඉදං ජවං වජ්ඣං සංඛෙතන විනිච්ඡිතං. ඉතිපිදං වජ්ඣං උදාමමං උබ්බිතයං අපගතසත්ථුසාසනං. ඉදං ජවං සලාකං නිකඛිපාමි.

3. වහන්ස, ගාමනාරකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ ගාමනාරකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, දන් අතින් ගවකට යන්නෙමි යි (සලකා) වළඳා අවසන් වූ පවාරණය කළ හික්කව විසින් අසිරිත් නො කළ භොජනය වළඳන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතිෂේප කරන ලද දැයි. සැවැත්තුවර දී ය. සුත්ත-විභක්ඛයෙහි යැයි. කවර ඇවැත්කට පැමිණේ දැයි. අනතිරික්ඛභොජන-යෙහි පවිති ඇවතට යැයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ තෙවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින් මේ) තෙවැනි සලාකය බහා තබමි.

4. වහන්ස, ආවාසකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ ආවාසකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, සමාන සීමාවක් ඇති බොහෝ වූ ආවාස-යන්හි වෙග් වෙන් ව පොහොය කිරීම කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතිෂේප කරන ලද දැයි. රජගහ නුවර දී ය. උපොසථසංඝුත්තයෙහි යැයි. කවර ඇවැත්කට පැමිණේ දැයි. විනය ඉක්මවීමෙහි දුකුළා ඇවතට යැයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ සිවුවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ සිවුවැනි සලාකය බහා තබමි.

5. වහන්ස, අනුමතිකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ අනුමතිකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, හික්කන් පැමිණි කල්හි අනුදායනෙමු'යි (සලකා) වර්ග වූ සඤ්ඤා විසින් කර්මයක් කිරීමට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතිෂේප කරන ලද දැයි. වම්පානුවර දී ය. (වම්පෙය්‍යකඛන්ධකයෙහි) විනය වස්තුවෙහි යැයි. කවර ඇවැත්කට පැමිණේ දැයි. විනය ඉක්මවීමෙහි දුකුළා ඇවතට යැයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ පස්වැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ පස්වැනි සලාකය බහා තබමි.

6. වහන්ස, ආවිණ්ණකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ ආවිණ්ණකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, මෙය මාගේ උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරන ලදී. මෙය මාගේ ආවාසයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරන ලද දැයි (සලකා) එහි හැසිරෙන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඇතැම් ආවිණ්ණකප්පයක් කැප වෙයි. ඇතැම් ආවිණ්ණකප්පයක් නො කැප වෙයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ සවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ සවැනි සලාකය බහා තබමි.

7. කප්පති හතොත අමටිතකපොති. කො සො ආවුසො අමටිතකපොති. කප්පති හතොත යං තං ධීරං ධීරභාවං විජ්ඣතං දසමපක්ඛං දධිභාවං, තං භුක්ඛාවිතා පචාරිතෙන අනාතිරික්ඛං පාතුතති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛිත්තනති. සාවඤ්ඤා සුක්ඛවිභවෙහති. කිං ආපජ්ජතිති. අනාතිරික්ඛං පාචිත්තියනති. සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛෙය්‍යා. ඉදං සත්තමං වත්ථුං සංඛෙය්‍යන විනිවිජ්ජතං. ඉතිපිදං වත්ථුං උදාමං උබ්බිතයං අපගතසත්ථුසාසනං. ඉදං සත්තමං සලාකං නිකඛිපාමි.

8. කප්පති හතොත ජලොගිං පාතුතති. කො සො ආවුසො ජලොගිති. කප්පති හතොත යා සා සුරා අසුක්ඛා දසමපක්ඛා මජ්ඣභාවං, සා පාතුතති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛිත්තනති. කොස ලිඛියං සුක්ඛවිභවෙහති. කිං ආපජ්ජතිති. සුරාමෙරයපාතෙ පාචිත්තියනති. සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛෙය්‍යා. ඉදං අවධමං වත්ථුං සංඛෙය්‍යන විනිවිජ්ජතං. ඉතිපිදං වත්ථුං උදාමං උබ්බිතයං අපගතසත්ථුසාසනං. ඉදං අවධමං සලාකං නිකඛිපාමි.

9. කප්පති හතොත අදසකං නිසීදනතති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛිත්තනති. සාවඤ්ඤා සුක්ඛවිභවෙහති. කිං ආපජ්ජතිති. ඡෙදනාමෙ පාචිත්තියනති. සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛෙය්‍යා. ඉදං නවමං වත්ථුං සංඛෙය්‍යන විනිවිජ්ජතං. ඉතිපිදං වත්ථුං උදාමං උබ්බිතයං අපගතසත්ථුසාසනං. ඉදං නවමං සලාකං නිකඛිපාමි.

10. කප්පති හතොත ජාතරූපරජතතති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛිත්තනති. රාජගහෙ සුක්ඛවිභවෙහති. කිං ආපජ්ජතිති. ජාතරූපරජතපටිග්ගහගණ පාචිත්තියනති. සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛෙය්‍යා. ඉදං දසමං වත්ථුං සංඛෙය්‍යන විනිවිජ්ජතං. ඉතිපිදං වත්ථුං උදාමං උබ්බිතයං අපගතසත්ථුසාසනං. ඉදං දසමං සලාකං නිකඛිපාමි.

7. වහන්ස, අමරිතකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ අමරිතකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, යම් කිරක් කිරිබව හළේ ද දීබවට නො පැමිණියේ ද අයිතින් නො කළ ඒ කිරි (අන් වළඳා) අවසන් ව පවාරණය කළ භික්ෂුව විසින් බීමට කැප වෙයි දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. සැවැත් නුවර දී ය. සුත්තවිභංගයෙහි යැයි. කවර ඇවතකට පැමිණේ දැයි. අනතිරික්ත භොජනයෙහි පවිති ඇවතට යැයි. වහන්ස, සංඝයා මඬස් අසාවා. මේ සත්වැනි වස්තුව සංඝයා විසින් චිතිශ්වය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. චිතයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ සත්වැනි සලාකය බහාතබ්බි.

8. වහන්ස, ජලොගිය බොන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ ජලොගිය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, යම් සුරාවක් නො පැසුණා ද, මදා බවට නො පැමිණියා ද එය බොන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වෙයි. කොතැන දී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. කොසඹු නුවර දී ය. සුත්තවිභංගයෙහි යැයි. කවර ඇවතකට පැමිණේ දැයි. රහමෙර පිමෙහි පවිති ඇවතට යැයි. වහන්ස, සංඝයා මඬස් අසාවා. මේ අටවැනි වස්තුව සංඝයා විසින් චිතිශ්වය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. චිතයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි, ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ අටවැනි සලාකය බහාතබ්බි.

9. වහන්ස, දහවලු රභිත නිසීදනය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. සැවැත් නුවර දී ය. සුත්තවිභංගයෙහි යැයි. කවර ඇවතකට පැමිණේ දැයි. සිඳිය පුත්තෙහි පවිති ඇවතට යැයි. වහන්ස, සංඝයා මඬස් අසාවා. මේ නවවැනි වස්තුව සංඝයා විසින් චිතිශ්වය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. චිතයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ නවවැනි සලාකය බහාතබ්බි.

10. වහන්ස, රත්රිදී කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. රජගහ නුවර දී ය. සුත්තවිභංගයෙහි යැයි. කවර ඇවතකට පැමිණේ දැයි. රත්රිදී පිළිගැනීමේ පවිති ඇවතට යැයි. වහන්ස, සංඝයා මඬස් අසාවා. මේ දසවැනි වස්තුව සංඝයා විසින් චිතිශ්වය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. චිතයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ දසවැනි සලාකය බහාතබ්බි.

සුඤ්ඤානං මෙ භවෙත සංඛ්‍යා. ඉමානි දස වස්සානි සංඛ්‍යාන විනිවිසිකානි. ඉතිපිමානි දසවස්සානි උඤ්චමානි උඤ්චිතයානි අපගත-සස්සායාසනානිති. නිහතමෙතං ආවුසො අධිකරණං සන්තං චූපසන්තං සුචූපසන්තං. අපි ච මං තං ආවුසො සබ්බමජ්ඣෙපි ඉමානි දසවස්සානි සුචෙජයායාසි තෙසං භික්ඛූනං සංඤ්ඤාසත්තයානි.

22. අරං ඛො ආයස්මි රෙවතො ආයස්මිතං සබ්බකාමිං සබ්බමජ්ඣෙපි ඉමානි දසවස්සානි සුචි. සුචෙයං සුචෙයං ආයස්මා සබ්බකාමි විසසජ්ජෙයි. ඉමාය ඛො පන විනයසංඛිතියා සත්ත භික්ඛුසත්තානි අනුනානි අනධිකානි අභෙසුං. තස්මායං විනයසංඛිතී සත්තසතිකානි චූචිතිති.

සත්තසතිකසබ්බකං.

ඉමංඤ්ඤ ඛෙධකෙ වස්සි පඤ්චවිසති.

තසසුද්දනං:

1. දසවස්සානි සුරෙඤ්ඤා කමමං දුතෙන පාවිසි
විසාරො සුත රූපඤ්ඤි කොසලේ ච පාවෙය්‍යාමො.
2. මග්ගො සොරෙය්‍ය සංඛ්‍යාසං කණ්ණිකුජං උදුමබරං
අග්ගලං සහජාතං ච අසෙසාසි කනතු ඛො මයං.
3. පක්ඛනාවාය උජ්ජවී රහොසි උපනාමයං
ගරු සංඛ්‍යා ච වෙසාලී මෙත්තා සංඛ්‍යා උඛොභිකානි.
4. කමමං ච පරිවාසො ච සමුච්චයො සමරොපි ච
බුද්ධං සෙත්තාසනං භෙද වතතුපොසථ භික්ඛුනි
පඤ්චසති සත්තසති ඛෙධකා චූළවග්ගෙ

[චූඤ්ඤා ආදසමා පිඤ්ඤා]

චූළවග්ගො නිට්ඨිතො.

වහන්ස, සඤ්ඤා මඤ්ඤා අසාවා. මේ දඟවස්තු සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදහ. මෙසේ ද මේ දඟවස්තු ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දහ, විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දහ, ශාස්තෘ ශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දහ. ඇවැත්නි, මේ අධිකරණය සිඳින ලදී. ශාන්ත කරන ලදී. සන්තිද්වන ලදී. මනාව සන්තිද්වන ලද්දේ ය. ඇවැත්නි, තව ද නුඹ වහන්සේ සඤ්ඤා මැද ද ඒ භික්ෂූන්ගේ දූතගැනීම පිණිස මේ දඟවස්තු අසන්නහු නම් මැනවැ යි.

22. ඉක්කිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සහමැද ද ආයුෂ්මත් සඤ්ඤාමී තෙරණුවන්ගෙන් මේ දඟවස්තු විවාළහ. විවාරන ලද විවාරන ලද ආයුෂ්මත් සඤ්ඤාමී තෙරණුවෝ විසඳුහ. මේ විනය සංගීතියට අඩු නැති ව වැඩි නැති ව සන්ධියක් භික්ෂු වූහ. එහෙයින් මේ විනය සංගීතිය සත්තසතිකා යි කියනු ලැබේ යි.

දෙළොස්වැනි සත්තසතික සංඛ්‍යාව යි.

මේ බන්ධනයෙහි වස්තු පස්වස්සෙකි.

එහි උද්දතය:

1. දඟවස්තු, (ලෝ තලියක් ජලයෙන්) පිරවීම, (පටිසාරණිය) කර්මය, අනුද්‍රව්‍යයකු සමග පිවිසීම, උපක්ලෙශ සකර, රන්පිදි පිළිබඳ දෙයනා, කොසඹූ කුට්ටි පැමිණීම, පාවෙය්‍යක භික්ෂු,
2. දීර්ඝ මාර්ගය, සොරෙය්‍ය, සඤ්ඤා, කණ්ණකුස්ස, උදුම්බර, අග්ගළ, සහජාත යන නගරවලට පැමිණීම, වෙසාලික භික්ෂූන් ඒ පුවත ඇසීම, අපි කවරකු පසා කරගනිමු ද යි සිතීම,
3. පැමිණි නැවකින් උඩුගං බලා යෑම, රහොගත ව විසීම, පිරිකර එළවීම, ගුරුන් ඇසුරෙහි විසීම, සඤ්ඤා විසාලා කුට්ටි පැමිණීම, මෙත්තාවිහාරය, සඤ්ඤා රැස්වීම, භික්ෂූන් තෝරාගැනීම ද (යන වස්තු වෙත්.)
4. කම්ම, පරිවාස, සමුච්චය, සමර, බුද්ධක (වස්ත්‍ර), සෙත්තාසන (සඤ්ඤා) හෙද, වසන, උපොසථ (පාතිමොක්ඛවසන), භික්ෂුනී, පණ්ඩිතනික, සත්තසතික යැයි වූලලවග්ගයෙහි කියන ලද බන්ධනයෝ දෙළොස්සක් වෙත්.

සුද්ධවග නිමි.

ගෞරාදීපාද්‍යුක්තමණිකා

පිටස්ඛිකා

අද්‍රව්‍යස්‍ය හි යො දුබෙත	316
අක්‍රිකාරෙන ඕනද්‍රා	570
අපමාණො බුද්ධො	16
අපාදකෙහි වෙ මෙතනං	16
ආපායිකො නෙරයිකො	322
එවමෙවි කරාගතං	316
තතො වාතාතපො භ්‍යාරො	130
තාදිසං මිත්තං කුබ්බිථ	316
දණ්ඩනෙතෙක දමයනී	294
දදෙය්‍ය උජුභුතෙසු	132
පණ්ඩිතො'ති සමඤ්ඤතො	316
එලං වෙ කදලිං හතති	268
මහාවරාහස්‍ය මහිං විකුබ්බතො	312
මා කුඤ්ජර නාගමාසද්‍ය	294
මා ච මද්‍යො මා ච පමාද්‍ය	294
මා ජාතු කොචි ලොකසමිං	316
මා මං අපාදකො හිංසි	16
මිච්ඡාපීචෙන පිටතති	570
යස්‍ය නිකරතො න සනති නොපා	256
යෙහි උපකක්‍ෂිලෙසෙහි	570
යො වෙ න බ්‍යථති පඤ්චා	312
රාගද්‍යෙසපරික්‍ෂිලිට්ඨා	570
වීරූපකෙහි මෙ මෙතනං	16
විහාරද්‍යං සබ්බස්‍ය	132
විහාරෙ කරයෙ රමෙම	132
සං හත්ථී සං අස්‍යා	160
සබ්බද්‍ය වෙ සුඛං සෙති	162
සබ්බා ආසත්තියො ඡෙත්වා	162
සබ්බෙ සත්‍යා සබ්බෙ පාණා	16
සමුද්දං විසකුමෙහන	316
සිතං උණ්ණං පටිහතති	130
සුකරං සාධුනා සාධු	304
සුඛා සබ්බස්‍ය සාමග්‍හි	324
සුඡන්තමතිවස්‍සති	434
සුරං පිටතති මෙරයං	570
පසා පමාදමනුච්ඡෙණො	316

සංස්කෘත නාම:ත්රිකකම භික්ෂා

අ	පිට්ඨකයා	ක	පිට්ඨකයා
අග්ගළ පුරං	578	කණ්ණකුජයං	578
අග්ගාළවිවේනිය	208	කණ්ණාගොතමකං	14
අවිරවතී	428, 432	කපිලවත්තුසමිං	468
අජාතසත්තු	258, 266, 276	කලාතුක නිවාපෙ	2, 128, 266,
අජාතසත්තුනා	550		570
අජිතො	592	කලතු පුක්කං	548
අජිතො කෙසකමමලො	18	කාකණ්ඩකපුක්ක	566, 568, 574,
අඩ්ඨකාසි	526		578
අනාථපිණ්ඩිකං	166	කිංකිලො	252
අනාථපිණ්ඩිකස්ස	162, 334, 490,	කීටාගිරි	204
	568	කුසිනාරං	544
අනාථපිණ්ඩිකො	158, 162, 166	කුටාගාරයාලා	40, 170, 468
අනුපියං	246, 256	කොකතදෙ	68
අනුපියායං	246, 256	කොකාලිකො	296, 308
අනුරුද්ධො	246, 252	කොමාරගවේදා	42
අමුලට්ඨිකායං	550	කොලියපුත්තො	258
අචාරිකිකුඤ්ඤාපරිකානං	574	කොසඬේ	256, 266, 558, 574,
අස්සජිපුතඛිඤ්ඤා	204		596
අගො ගබ්බො (පබ්බතො)	574	කොසලෙසු	100

ආ	බ
ආනන්දෙ	20, 252, 286, 304, 424,
	470, 478, 548, 550
ආනන්දස්ස	584
ආලවී	208, 222
	බණ්ඩදෙවියා පුත්තො
	296
	බුජ්ජසොභිතං
	590

උ	ඉ
උක්කරො	584
උද්ධි	494
උද්ධරං	578
උදෙතො	558
උසලවණ්ණසය	488
උපතන්ද	196, 574
උපාලී	198, 252, 454, 548, 550
උරුවෙලකස්සපෙ	114
	ගබ්බො
	428, 432
	ගයාසියං
	306
	ගාමණී
	570, 572
	ගීජකකුටස්ස
	286
	ගීරණසමජ්ජං
	10
	ගොතමී
	468, 472, 480
	ගොතමො
	544
	ගොධිපුත්තො
	272, 274

ඊ	උ
ඊරාපථං	14
	උසාසිතාරාමෙ
	256, 562

ක	ඌ
කකුමො	258, 260
කටමොරකතිත්තො	296
	ඌමෙඨයාගතො
	594

ජ	පිට්ඨකයා	ඛ	පිට්ඨකයා
ජනනා	558, 562	මුහුර්තා	550
ජබ්බකියා 2, 10, 12, 24, 172, 348.		මුහුර්තා	550
ජනාපුතා	14	බ්‍රිහස්පතී	12, 158, 164, 278
ඡ		භ	
ඡවිකඛ්ඛිනි	550	භග්‍යා	68
ඡවිකා	42	භග්‍යාසු	72
ඡන්දවන 334, 490, 568		භග්‍ය	252
ඡන්දස (රාජකුමාරස)	168	භග්‍ය	248, 250, 252, 256
		භාග්‍ය	20
		භෙදකලාවන	68
ඡ		ම	
ඡිම්	430, 434	මකඛ්ඛිනි	18
ඡිම්බනලා	430, 434	මච්ඡිකුමා	570, 572
ඡිම්බනලා	430, 434	මහාකසාපා	544, 548, 550
ඡෙතුල	100	මහානාමා	246
		මහාපජාපති	468, 472, 480
		මහාමොහලාන	18, 258, 260, 426.
		මහාවන	40, 468, 568
		මභි	428, 432
		මාගධකානි	258, 260
		මාගධස	12
		මාගධා-සෙනිසා	158, 164
		මහාරාමානුසාසාද	424
ඡ		ය	
ඡාලක	550	යට්ඨනා	428, 432
ඡාලාගිරි	292	යමෙච	100
ඡාලාධාරාම 468, 480		යස	566, 568, 574, 578
ඡාලානාමා නාමපුතා	18		
ඡ		ර	
ඡාලානාමා නාමපුතා	18	රාජග 2, 10, 128, 158, 222, 266,	
ඡාලානාමා නාමපුතා	200	270, 274, 276, 292,	
ඡාලානාමා නාමපුතා	582	300, 304, 548, 550,	
ඡාලානාමා නාමපුතා	544	556, 570, 574, 594,	
ඡාලානාමා නාමපුතා	574, 582	596.	
ඡාලානාමා නාමපුතා	18	රාජගකො සෙව්වි	128, 130
ඡාලානාමා නාමපුතා	424	රෙවන	576, 578, 590, 598
ඡාලානාමා නාමපුතා	558		
ඡාලානාමා නාමපුතා	18		

විෂයසපද්‍රව්‍ය නිකමණිකා

අ	පිටුවක	අ	පිටුවක
අනව්‍යාපක	132	අව්‍යාපක	140
අකරණියානි	520, 530	අව්‍යාපන	4
අකාරක	84	අව්‍යාපය	36
අකාල	160	අව්‍යාපන	502
අකාල	464	අව්‍යාප	566
අකාලාසිතකම	474	අව්‍යාපාසිතානි	140
අකාලිකාය	114	අව්‍යාපාසිත	146
අකාලික	114	අව්‍යාපාසිත	232
අනුකූල	176	අව්‍යාපාසිතක	534
අනුපිණිඳු	174	අව්‍යාපාසිත	232
අනුප්‍රවේශ	44, 48, 108, 208	අව්‍යාපාසිත	128
අනුප්‍රවේශක	132	අව්‍යාපාසිත	210
අනුපාසන	174	අව්‍යාපාසිත	86
අග්‍රිසාල	400	අනුපාසන	356
අග්‍රිසාල	46	අනුපාසන	576
අනුපාල	168, 340, 366	අනුපාසන	354, 356
අනුපාලක	174	අනුපාසන	474
අව්‍යාප	10, 502	අනුපාසන	354, 356
අව්‍යාපාසිත	502	අනුපාසන	354, 356
අව්‍යාපාසිත	490	අනුපාසන	346
අව්‍යාපාසිත	8	අනුපාසන	46
අව්‍යාපාසිත	86	අනුපාසන	324, 326
අව්‍යාපාසිත	134	අනුපාසන	258
අව්‍යාපාසිත	280	අනුපාසන	268
අව්‍යාපාසිත	144	අනුපාසන	454
අව්‍යාපාසිත	218	අනුපාසන	374
අව්‍යාපාසිත	456	අනුපාසන	166
අව්‍යාපාසිත	504	අනුපාසන	566, 580
අව්‍යාපාසිත	154	අනුපාසන	196
අව්‍යාපාසිත	182, 200	අනුපාසන	164
අව්‍යාපාසිත	522	අනුපාසන	270
අව්‍යාපාසිත	580	අනුපාසන	468
අව්‍යාපාසිත	580, 594	අනුපාසන	590
අව්‍යාපාසිත	442	අනුපාසන	334
අව්‍යාපාසිත	442	අනුපාසන	512, 516
අව්‍යාපාසිත	472	අනුපාසන	472
අව්‍යාපාසිත	162, 148	අනුපාසන	384
අව්‍යාපාසිත	90	අනුපාසන	396
අව්‍යාපාසිත	472	අනුපාසන	348
අව්‍යාපාසිත	480	අනුපාසන	174
අව්‍යාපාසිත	430	අනුපාසන	148
අව්‍යාපාසිත	562	අනුපාසන	458
අව්‍යාපාසිත	112	අනුපාසන	142

අ	පිටුවකිනා	අ	පිටුවකිනා
අනිමිත්තා	512, 514	අපෙතජාතරූපරජතා	566, 572
අනිත්තරො	504	අපාතිමංසෙන	456
අනුදුක්ඛා	568	අපානිංසොසං	166
අනුපට්ඨ	348, 398	අපාපුරිසකානි	476
අනුපාදිසසාය	432	අපාමනකවිසාජ්ජනං	230
අනුපුබ්බකිරියා	430	අපාහරිතෙ	358
අනුපුබ්බනිතො	428	අපාතිංසං	166
අනුපුබ්බපට්ඨ	420	අපාංසුකෙ	358
අනුපුබ්බපබ්බාතො	428	අපාන ධ්‍යානං	68
අනුපුබ්බපොථං	428	අපාධාධං	68
අනුපුබ්බසිසා	430	අපොසප්ප සංඝා	248
අනුමනිකපො	566, 580	අපොථොනනි	114
අනුවාතං	34	අබ්චං	14
අනුවාතො	232	අබ්භං	568
අනුවාදං	524	අබ්භානාරමො	384
අනුවාද්වනසො	458	අභබ්බ	278
අනොවිසක්කො	344	අභි සංග භුක්ත	128
අනිතරාමිසෙ	166	අභිරූපො	292
අනිතරාමුක්කො	194	අභිසංකායා	42
අනිතරාමොසානං	314	අමරිකකපො	566, 580
අනෙතපුරං	276	අමනුසං	160
අනෙතවාසිනි	488	අයානා	200
අනෙතාපුතිං	426	අයාපුක්ක	168
අනිකාමර	164	අයා	478
අනිකාමරො	160, 162	අයො	164, 572
අපගතකාළිකං	162	අරකඛියා	290
අපගතසප්පියාසනං	594	අරණිසභිතං	358, 360, 362
අපවයසා	296	අරහං	174
අපවයාය	482	අලං	506
අපඤ්ඤ පනා	554	අලකඛිකො	294
අපමාමරො	512, 516	අලොභිතා	512, 514
අපරජ්ජ	522	අලොචිකො	62
අපරජ්ජගතාය	194	අලොක	336, 342
අපරපට්ඨමො	164, 282	අලොකි	34
අපරිසංසන්තන	338	අවසාරපාති	358
අපරිසම්භිතං	300	අවගණ්ඛකාරකං	352
අපරිසුඤ්ඤාණදසකපනා	264, 288	අවඛං	502
අපරිසුඤ්ඤාමුද්දෙසනො	262, 288	අවජ්ජමො	490
අපරිසුඤ්ඤාමුද්දෙසනො	262, 288	අවලොඛනකවිධං	108, 374
අපරිසුඤ්ඤාමුද්දෙසනො	264, 288	අවලොඛනපිටරො	108, 374
අපරිසුඤ්ඤාමුද්දෙසනො	288	අවසුක්ක	426
අපරිසුඤ්ඤාමුද්දෙසනො	262, 288	අවසුක්කො	432
අපමෙසනාමලකං	220, 338, 366, 380, 400	අවාතපානකා	134
අපාදකො	16	අවිසවිසාරකරං	456
අපිධානං	106	අවිසවිසාරො	460
		අවිසං	358

අ	පිටුවකින	ආ	පිටුවකින
අවිසකජ්‍යානි	202	ආදිනව.	162
අවෙහඬියා	206	ආදයාචවො	166
අවෙහඬියානි	206	ආදෙන්නාපාටිහාරියානුසාසනියා-	310
අසකාසුත්තියධමමො	572		
අසඬිලිට්ටං	262, 290	ආනන්ධපිකං	348
අසඬිලිට්ටොනන	338	ආනිසංසං	162
අසජ්ජිකො	312	ආනුසුඛිකරං	162
අසහාගවුත්තකා	176	ආපණං	282, 284, 502
අසමුච්ඡේද	554	ආපත්තියාමිනියො	486
අසමෙතොගො	66	ආපත්තිවුට්ඨානකා	462
අසලලකෙඛ්ඨා	354	ආපාදිකා	472, 556
අසිවිච්චං	280	ආමලකවට්ඨිකපිටං	138
අසුච්චි	432	ආයතකෙන	428
අසුත්තා	580	ආයොග	90
අසසකරං	182, 200	ආරඤ්ඤිකා	298, 300, 576
අසසකරී	268	ආරඤ්ඤිකෙන	360
අසසකො	276	ආරාමවිත්තු	202
අසසමණධමමො	572	ආරාමිකපෙසකො	234
අසසා	160	ආරාමුපචාරෙ	76
අසසුකෙන	554	ආරාමෙ	76, 166
අසසුමුච්චි	469	ආරාමො	202
අභි	16, 132, 148	ආලකමසු	146
අභිමොක්ඛා	334	ආලඛිතබාහං	36, 52, 44, 48, 108, 146, 150,
අභිමොඛලිකාය	258		
අභිරාජකුලානි	14	ආලිඤං	148
අංසකුටෙන	504	ආලොකසන්ධිකණ්ණිකා	338, 380, 398
අංසබ්බකො	36		
අංසබ්බකො	232	ආලොකසන්ධිකණ්ණිකාමකෙන	208, 210
ආ		ආලොකිකෙන	128
ආගතාගමො	576, 578	ආලොකො	160, 162
ආගතානාගසස	130	ආලාපො	352
ආවමනකුලිනි	110, 340, 366, 390	ආචරණං	492
ආවමනසාදුකං	110	අවසරවිවරං	510
ආවමනසරාවකො	110	ආවාසකපො	566, 580
ආවයාය	482	ආවාසො	158
ආචාරවිපත්ති	438	ආවිසන්තවිජ්ඣා	44, 48, 108
ආවිණ්ණිකපො	566, 580	ආවිසන්ත රජපුං	44, 48, 108, 132
ආජීවකො	544		
ආජීවිවිපත්ති	438	ආවේණිං	320, 322
ආණ්ඩොළකං	510	ආවෙසනවිසුත්තං	36
ආතාපිනි	480	ආවෙළකං	112
ආතාපි	562	ආසත්තියො	162
ආදාසෙ	10	ආසනපඤ්ඤාපකං	592
ආදිසක ආදිසක	198	ආසනෙ	162, 166

ආ	පිට්ඨකයා	උ	පිට්ඨකයා
ආසන්ධි	114, 182, 200	උතුපමාණං	520, 530
ආසන්ධිකො	136	උසකමඛෙ	474
ආභවිලපාදකො	136	උසාරකුරුණං	560
ආලිං	476	උසාරපාසකං	108, 132
ඉ		උසාරවාසකං	44, 48
ඉසරාසං	142, 144	උසාරිභවං	350
ඉච්ඡාගතං	258,	උසාරිභවනානි	158
ඉඤ්ඤාචයං	36, 42, 44, 48	උසාරිමනුසසංඛිතං	20
ඉට්ඨකායො	170	උසාරිමනුසසංඛිතං	550
ඉට්ඨකාපාකාරං	48	උත්තෙසා	256, 258, 276, 280
ඉඤ්ඤායොපාණං	36, 44, 48	උදකදෙණිකාය	370
ඉසාරාය	526	උදකනිඤ්ඤාමනං	46, 48, 110
ඉසාරායො	526	උදකපණ්ණිකා	10
ඉසාරායො	512, 514	උදකපටිගතාභයො	350
ඉසාරායො	526	උදකවාහනාරජ්ඣං	52
ඉසාරායො	346	උදකසරාචකං	46
ඉසාරායො	80	උදකසාටිකා	514
ඉසාරායො	310	උදකාධානං	46
ඉසාරායො	258	උදගභිකා	162, 282
ඉසාරායො	432	උදගො	300
ඉසාරායො	18	උදගානසාලායො	168
ඉසාරායො	432	උදපානො	168
උ		උදරවාතාධායො	104
උසාරාසිකං	6	උදරං	176
උසාරාසිකාය	350, 352, 356	උද්භවලිකං	44, 48, 108, 132
උසාරාසිකං	508	උද්ගලාමිං	182
උසාරාසිකාය	350, 352, 356	උද්ගලාමිකං	200
උසාරාසිකාය	574	උද්ගුට්ඨං	148
උසාරාසිකාය	384 402	උද්ගුට්ඨානො	198
උසාරාසිකාය	336, 340, 370, 388	උද්ගුට්ඨානො	198
උසාරාසිකාය	312	උද්ගුට්ඨානො	222
උසාරාසිකාය	148	උද්ගුට්ඨානො	404
උසාරාසිකාය	36, 42, 48, 52	උද්ගුට්ඨානො	530
උසාරාසිකාය	286	උද්ගුට්ඨානො	594
උසාරාසිකාය	258	උද්ගුට්ඨානො	424
උසාරාසිකාය	476	උද්ගුට්ඨානො	38, 132, 134, 148
උසාරාසිකාය	350, 352, 356	උද්ගුට්ඨානො	568
උසාරාසිකාය	352	උද්ගුට්ඨානො	276
උසාරාසිකාය	16	උද්ගුට්ඨානො	38, 132, 134
උසාරාසිකාය	140, 142	උද්ගුට්ඨානො	172
උසාරාසිකාය	382	උද්ගුට්ඨානො	584
උසාරාසිකාය	194	උද්ගුට්ඨානො	148, 340, 400
උසාරාසිකාය	510	උද්ගුට්ඨානො	336
		උද්ගුට්ඨානො	168
		උද්ගුට්ඨානො	460

ක	පිට්ඨකයා	ක	පිට්ඨකයා
කණේය	98	කායපච්චාලකං	352, 356
කණ්ණකිනා	338, 398	කායබන්ධනං	232, 376
කණ්ණ ගුප්තකේ	90	කායබන්ධනානි	500
කණ්ණමලහරණං	90	කාලං	166
කණ්ණා	90	කාලකා	134
කහාරදණේයා	336, 342, 362	කාලවණ්ණකතා (භූමි)	398
කහරිකාය	88	කාලවණ්ණකරණමහෙත්ත	208, 210
කතකං	72, 114	කිබ්බියං	302, 322
කතකමො	486	කිමබ්බ	452, 480
කතීකසණ්ඨානං	336, 342	කිමි	370
කද්දමොදකෙන	490, 492	කිලාසො	512, 516
කද්දි	268	කුකකුචං	384, 408
කඤ්ජරායං	128	කුකඤ්ජරසං	268
කප්පච්චිතිකං	302, 322	කුකකුසං	536
කප්පටේයා	314	කුට්ඨං	512, 516
කප්පියකුට්ටියො	168	කුට්ඨාරි	204, 208
කපිසිසකං	44, 48, 108, 132	කුට්ඨං	170
කබලාවච්චේදකං	352	කුට්ඨපාදො	46
කබලො	352	කුට්ඨලෙපනමහෙත්ත	208 210
කබ්බලං	200, 218	කුට්ඨං	4, 38, 66
කමමකරෙ	158	කුණ්ඩකමහත්තං	144
කමමසප්පතොයො	486	කුත්තකං	182, 200
කරකටකං	52	කුඤ්චො	204, 208
කරණියං	166	කුප්පං	84
කල්ලවිකතං	162 282	කුම්බං	294
කල්ලකාරකො	196	කුම්බකාරිකං	114
කල්ලජාතා	486	කුම්බකාරපුත්තං	548
කල්ලායුකං	92	කුම්බකේතකේති	476
කල්ලිමිකං	34	කුරුවිඤ්ඤා සුත්තං	6
කවාටං	28, 44, 48, 152	කුල්ලකවිහාරො	588
කවාටපිට්ඨං	338, 366, 380	කුල්ලකුමාරිති	112
කසමුච්ඡාතං	426	කුල්ලජීති	112
කසමුච්ඡාතො	432	කුල්ලසීති	112
කසාවං	144	කුල්ලධීතාති	112
කභාපණං	566	කුල්ලං	562
කළඤ්ඤාතිවාපෙ	556	කුල්ලසුභ්භාති	112
කංසපඤ්ඤා	90	කුල්ලානුද්දාය	296
කංසපාතිං	566	කුල්ලධිකපාදකං	146
කංසහණ්ඩ	90	කුල්ලපිකං	506
කාජං	96	කුසි	232
කාද්දලිමිගපවරපච්චිකරං	200	කුළිරපාදකං	136
කාද්දලිමිගපවරපච්චිකරණං	182	කුළිරපාදකො	136
කාමානං	162	කුටාගාරසාලායං	566
කාමෙසු	162	කෙසුරං	8
කායං	2	කෙවලපරිපුණ්ණං	458

ක	පිට්ඨකයා	ග	පිට්ඨකයා
කෙසා	86	ගනිබ්බහත්තකෙන	6
කොව්ඡං	138	ගබ්බපච්චෙ	586
කොච්ඡන	8	ගමීකා	344
කොට්ඨකපරෙත	168	ගරුධමමං	384, 532
කොට්ඨාපෙතනි	502	ගරුධමමෙ	472
කොට්ඨකපා	562	ගරුනිසංයං	586
කොට්ඨකං	48, 168	ගහපති	160
කොට්ඨකො	40, 152, 340, 366	ගහපතිකා	12
කොමෙ	94	ගහපතිවිවරං	298
කොපිතං	20	ගහපතිං	162
කොසජ්ජාය	482	ගාමකෙබ්බහානි	258, 260
කොසෙය්‍යං	182, 200	ගාමකාවාසං	196
ක		ගාමකො	166
කප්පකභාජකො	230	ගාමනාරකපො	566, 580
කප්පකං	230	ගාමපොදුවා	2
කණ්ණිපුලං	170, 548	ගිරග්ගසමජ්ජා	140
කණ්ණිපුලපටිසම්බරණං	548	ගිභීගතානි	552, 554
කණ්ණිපුලපටිසම්බරණං		ගිභීනිවත්තං	96
මකෙනන	208, 210	ගිභීතිකං	182
කත්ථියා	432	ගුණකං	92
කතං	324, 326	ගුණාගුණං	226
කමිහකතෙන	350, 352, 356	ගෙරුකපටිකමිකතා	338, 398
කලිකාය	114	ගෙරුකපටිකමමං	38, 44, 48, 142
කාදතියං	70, 166	ගෙරුකපටිකමකරණමකෙනන	
කාසිකකතනානි	132		208, 210
කුඤ්ඤානුකානි	552	ගොසංසිකාය	38
කුරහණං	86	ගොණකං	182
කුරසිපාටිකං	86	ගොණකො	200
කුරසිලං	86	ගොයොනියා	82
කුරං	86	ගොලොමිකං	86
කෙතං	246	ගොහනුකෙන	502
කෙළං	372	ස	
කෙළමල්ලකො	220, 338, 366, 380, 398	සටකං	72
කෙළාසකසං	270	සටිකං	44, 48, 108, 132, 334
ක		සටිකාය	114
ගබ්බාමභියා	526	සටිකවාහෙ	30
ගණ්ඨිකං	94, 350, 376	සංසාපෙනනි	502
ගණ්ඨිකාචලකං	94	සොසො	160
ගණ්ඨකමහාමකෙනා	76	ච	
ගණ්ඨගොජනෙ	296	චක්කගෙදං	296
ගණ්ඨමහනිකං	144	චක්කගෙදය	302
ගණ්ඨිකාධානමකෙනන	210	චක්කලිකනතරිකාය	134
ගණ්ඨං	512, 516	චක්කලිකං	218

ක	පිට්ඨකය	ද	පිට්ඨකය
කහස	572	දණ්ඩකයින්	34
කප්පනියං	384, 402	දණ්ඩ පරික්‍ෂාවතං	42
කපාගතප්‍රවේදිතෙ	468	දණ්ඩ සකාසං	30
කපාතකං	92	දණ්ඩ සලකිති	78, 80,
කපාතකණ්ඩකං	92	දණ්ඩ සිකාං	78
කාලවිභිද්ධං	44, 48, 108, 132	දණ්ඩ සිකාං සමිති	82
කාලවිභිද්ධං	74, 96	දන්ත කට්ඨං	98, 372, 406
කාලානි	132	දන්තමයං	36
තිකහොජනං	296	දන්තමංසං	502
තිකොට්ඨපරිපුද්ධං	300	දධ්වා	60
තිණ්ඩුණ්ණං	38, 108	දධ්වාහෙ	98
තිණ්ඩුදන්තං	46	දසා	92
තිණ්ඩුදන්තා	134, 148	දළිඳුසස	170
තිණ්ඩුසිංහං	140	දළිඳුසං	86
තිණ්ඩුසකාරකං	26, 34, 134	දන්තථං	162
තිණ්ණපිටිකිකිවණ්ණං	164, 282	දන්තානි	166
තිණ්ණපිටිකිකිවණ්ණං	174	දයං	98
තිණ්ණපිටිකිකිවණ්ණං	534	දරුමයං	36, 42, 44, 48
තිණ්ණපිටිකිකිවණ්ණං	350	දරුපකං	114
තිරිච්ඡානවිජ්ජං	102	දරුපාකාරං	48
තිරිච්ඡං	504	දරුපාදකං	114
තිරොකරණියං	146	දරුහණ්ඩං	114, 204, 208
තිංසවිසසිකං	210	දරුසකාරං	46
තුනාවාසසස	170	දරුසොපාණං	36, 44, 48
තුමො	262, 264	දසෙ	158
තුමකිකවාහෙ	28	දිට්ඨධම්මසුඛිතිහාරං	270
තුලිකං	182, 200	දිට්ඨධම්මෙතො	164, 182
තුලිකා	140	දිට්ඨසුඛපරිසඛිතිතො	442
තෙවිච්චිකා	576	දිට්ඨිං	324, 326
තෙලං	232	දිට්ඨිගතං	384, 408
තෙලපච්ඡානං	164	දිට්ඨිපිටකං	438
තෙවිපච්ඡා	176	දිට්ඨිපිටකං	276
තොරණං	156	දිසාකුසලෙන	362
		දිසාභාගං	358, 360
		දිසාදසානි	504
		දිසාසනෙ	200
		දුක්ඛි	468
		දුට්ඨලං	322
		දුට්ඨලං	276
		දුග්ගතිය	482
		දුග්ගතිය	296
		දුග්ගතිය	468
		දුග්ගතිය	480
		දුග්ගතිය	514
		දුග්ගතිය	500
ථකිකා	90		
ථකුද්දං	472		
ථනං	492		
ථමෙත	4		
ථරුසම්මං	114		
ථාලිපාකසකානි	258, 266, 268		
පුට්ඨපිට්ඨං	142, 144		
පෙට්ඨං	402		

ද	පිට්ඨකයා	න	පිට්ඨකයා
දුක්ඛවිච්ඡේද	560	නභානා	378
දුක්ඛවට්ඨියා	500	නළමය	36
දුක්ඛවේණියා	500	නළො	268
දුක්ඛලො	432	නාගදන්තක	148
දුක්ඛසභි	70	නාගදන්ත	38
දුක්ඛයා	312	නාගො	292
දෙඩ්ඛක	92	නානාසංවාසකො	178
දෙව	164	නාලිකාගඛන	146
දෙසන්තරො	460	නිකංකමණිපුට්ඨිණ්ණ	566, 572
දෙසාගති	226	නිකංජායක	164
දොඩුලකපො	566, 580	නිබ්බාන	204, 208
දොර	160, 370	නිදහිතබ්බා	388
දොරව්වපනමකෙන	208, 210	නිප්පානිතා	254, 254
දොරවාපාන	344	නිසීලියමානා	506
		නිසීලියමානො	584
ධ		නිබ්බුද්ධික	114
ධනා	458	නිමිත්තන	222, 298, 300
ධනුකලාප	280	නිමිත්තමත්ත	512, 514
ධනුකෙන	114	නියසං	384, 402
ධමම	164	නිරුපධි	162
ධමමකරා	384	නිරොධධමම	162, 282
ධමමකර්මකා	174	නිරොධකෙනබ්බා	336
ධමමකරක	38, 582, 584	නිසීදනපට්ඨිකරණ	338, 366, 380
ධමමකරකො	232	නියසං	520, 530
ධමමකල්ප	162, 282	නිසීදමෙ	194, 212
ධමමමුද්දිකසං	462	නිහත	598
ධමමවොදකසං	462	නිව්වත්තකා	36
ධමමදෙසනා	162	නිව්වත්තකො	42, 48
ධමමො	164	නෙකකමෙම	162
ධාරාසම්භව	536	නෙකාර	402
ධුට්ඨොලා	512, 516		
ධුට්ඨොලානිතා	512, 514	ප	
ධුමකාලික	210, 252, 554	පකරණ	196
ධුමනෙත	46	පකුඩ්ධි	148
ධුමරපො	568	පකුමානක	472
ධොතපාදක	72	පකුකික	222
න		පභානිකසාලා	560
නකංකපදන	358, 360, 362	පභානික	512, 514
නකංවේදන	86	පභාන	748
නකංභි	84	පභානෙ	362
නකංචුච්චි	424	පභානිපෙත	114
නමක	56, 86, 502	පභානිකතකො	442
නලාචික	114	පභානික කරා	442
නවකම	170, 203, 530	පභානිකිකතකො	472
		පභානිකික	472

ප	පිටුවක	ප	පිටුවක
පව්වුස සමයං	162, 588	පහනාලාමකෙන	114
පව්ජායායං	286	පහනුකුසුමකා	64, 66
පව්ජාසමයං	376	පහුරෙහින	280
පව්ජුමකො	194	පථව්‍යා	586
පජාපති	354	පදකම්මං	164
පඤ්චපටිකං	38, 44, 48, 52, 144	පදරසිලං	48, 110, 154
පඤ්චබ්‍රුලිකං	54	පනනලොමො	256
පඤ්චකාරාසංඛයසතාති	558, 560	පපටිකා	286
පටකං	98	පපානො	428
පටලිකං	182	පබ්බාජනීයං	34, 472
පටලිකා	200	පරවික්ඛම්බිතො	436
පටි කතෙහිතන	128	පරදවුලකො	256
පටිකං	182	පරවිසයං	252
පටිකා	200	පරාභවාය	268
පටිකාතබ්බො	484	පරාමසමනියා	294
පටිග්ගහං	86	පරිකමමං	374
පටිවජ්ඣනං	164	පරිකඛාරං	582, 580
පටිවජ්ඣනකමමිනං	426	පරිකඛාරො	404
පටිනිවාසනං	388, 376, 406	පරිකානාකපිටිකං	148
පටිපථං	282, 284	පරිපුට්ඨාය	404
පටිභානවික්කං	144	පරිපුට්ඨාසිකා	338
පටිච්ඡං	566	පරිභණ්ඩං	34, 232, 370, 562
පටිසල්ලානසාරුපං	166	පරිභණ්ඩකරණමකෙනන	208, 210
පටිසාමෙතබ්බං	358	පරිභණ්ඩෙහිත	26
පටිසාසිකුං	232	පරිභාසිතබ්බො	474
පටිසාරණීයං	384, 402	පරිමණ්දලං	350
පටිසාරණීයකමමිං	568	පරිමණ්දලො	352
පටිසොකෙ	536	පරිමුඛං	86
පටිට්ඨාය	224	පරියෙකකා	588
පචෙතින	500	පරියාදිතකවික්කසස	258
පණ්ඩකං	200	පරියාදිතකවිකො	314
පණ්ඩකො	178	පරිපුට්ඨිකවිකො	556
පණ්ණසිං	140	පරිපුට්ඨිකා	526
පණ්ණිසමර්සනං	534	පරියොගාලාබ්ධමෙව්‍යං	164, 282
පතිකුටිකො	294	පරියොදනං	262
පතිමානෙහිතා	198	පරියොසිතං	210
පහකකණ්ඩාලිකං	26	පරිවාසං	384
පහකගාහාපකො	234	පරිවේණං	110, 366, 400
පහකධම්මො	164, 282	පරිවේණාති	168
පහකනිලෙලාකං	352	පරිසමායං	524
පහකපරියාපනනං	376	පරිසුද්ධිකායසමාචාරො	456
පහාමාලකං	26	පරිසුද්ධිසිලො	262
පහාමණ්ඩලාති	24	පරිඥාචනං	38, 232, 582, 584
පහාධාරකං	24	පරිභාරපථො	112
පහාමුලං	506		

ප	පිටස්ඛකා	ප	පිටස්ඛකා
පරිච්ඡිකාලාභසකකාරො	294	පානාගාරං	502
පරුප්පකකමන	288	පානියං	150
පලාලපිට්ඨං	138	පානියථාලකො	352
පලාලපුඤ්ජ	128	පානිය සඛිං	152
පලාලානි	246	පානිය සරාවකං	152
පලිසං	156	පාපධිමො	432
පලිකං	88	පාලිකං	8
පලොකධම්මං	544	පාසකං	94
පලලංකං	114	පාසකඵලකං	94
පලලවෙසන	534	පාසාදං	156
පලලවෙසා	200	පිටස්මයං	142
පලලජ්ඣකාය	350	පිට්ඨිං	2
පවිත්තනී	512, 516	පිට්ඨිසඛකාපං	44, 48, 108, 132
පවාළං	430, 432	පිණ්ඩනිකෙහපමකෙනන	208, 210
පවුත්තපතිකා	506	පිණ්ඩපාත පටි සකකෙනා	304
පසන්නවිත්තං	162	පිණ්ඩපාතිකා	576
පසාදෙ	168	පිණ්ඩ පාතො	376
පසාරිතෙන	128	පිණ්ඩකෙහපකං	352
පසුකා	154	පිතාමහා	248
පසාඨං	106	පිත්තං	98, 268
පසාඨාචුචියො	168	පිසාවිලලිකා	88
පසාඨාචුමුඛිං	106	පිට්ඨං	204
පසාඨාචුදෙහිකං	108	පිට්ඨිසිං	140
පසාඨාචුපාදුකං	106	පිට්ඨිකං	138
පහට්ඨකං භික්ඛුථාලො	292	පිට්ඨිකා	138
පහරණිං	114	පුග්ගලිකං	530
පභිතරතා	480	පුඤ්ජං	246, 344
පභිතකො	562	පුතෙන	252
පංසුකිතං	34	පුට්ඨපාණිකං	6
පංසුකිතානි	134, 218	පුඨ්ඨසානි	504
පංසුකුලිකා	298, 300, 576	පුඨ්ඨකං සමයං	70, 166
පාඨ චිකිං	526	පුරාණමලි	504
පාඨපදිකං	222	පුරිමකො	194
පානිමොකඛට්ඨපනං	436	පුරිසනානරන	526
පානිමොකඛුද්දසකො	496, 592	පුරිසනිකො	536
පාදං	566	පුරිසව්ගඤ්ජනං	508
පාදකඨලිකං	340, 342, 390	පුරිසපුතෙනන	526
පාදකොච්ඡං	502	පුග්ගසා	14, 84, 346
පාදපංසුනි	294	පෙසලානං	296
පාදපිට්ඨං	340, 342, 390	පෙසිසමානා	234
පාදපුඤ්ජනිං	218	පොකරණියො	168
පාදපුඤ්ජනියො	580	පොට්ඨිකුලං	140
පාදෙසු	162	පොත්තිකං	276
පාදෙදකං	376	පොරාණං	176

එ	පිටපිඛයා	හ	පිටපිඛයා
එණකෙන	8	හතනං	98, 164
එණදසානි	504	හතනගෙන	348
එරපු	204, 208	හතනපටිපාටි	42
එලං	176	හතනවික්ෂග්ගං	582
එලකං	138	හතනානි	158
එලකපාදකං	138	හතනාහිභාරො	258, 266, 268
එලහාපකො	228	හතතිකමමිං	142
එලමයං	36	හතනුදෙදුසකං	222
එණිතං	232	හද්දපිටිං	136
එසුකෙ	500	හද්දෙ	258
එසුචිහාරං	68	හද්දානි	16
		හයාගතිං	226
ඔ		හස්සකාරකො	196
ඔයාහරිතඛං	352	හස්සානි	590
ඔහමිං	302, 324	හාතරෙ	252
ඔහමිවාරිපටි ඤාදං	426	හාවං	324, 326
ඔහමිදෙණ්ඩා	558, 562	භිංකජාපා	312
ඔකිනමහතං	90	භික්ඛගෙනන	566
ඔකිනරජපු	38	භික්ඛුකෙනන	528
ඔකිනසුභ්‍යකං	36, 38	භික්ඛුකුප්පසයං	482
ඔබ්බපං	204, 208	භික්ඛුනොවාදකො	496
ඔභිඤ්ඤාරකොට්ඨකා	426	භික්ඛුසම්මං	164
ඔභිඤ්ඤාරකොට්ඨකෙ	470	භික්ඛු	170
ඔහුදුස්සිකානි	476	භික්ඛුපිලං	148
ඔහුමිගෙනා	166	භික්ඛුපිලෙ	38
ඔහුසුකො	458	භිග්ගො	352
ඔහුසහායො	166	භිසමුළාලං	312
ඔහුසපාලකං	352, 356	භිසි	204
ඔහුමුලාය	302	භිසිවජ්චයො	560
ඔහුමුලකා	302	භිසිබ්බෙසාහනං	336, 380
ඔලහකරං	508, 510	භුජ්ඣසා	512, 516
ඔදලමෙඤ්ඤිකං	134	භුක්කාරිං	166
ඔදෙසාහනං	140, 200, 204	භුමිමිඤ්ඤාරණං	336, 366, 380, 382, 398, 560
ඔද්ධාමුලං	164	භුමිමි	588
ඔද්ධිකාඔද්ධං	136	භුමිකා	246
ඔද්ධිකාඔද්ධානි	432	භුතකාලො	514, 516
ඔ		භුතා	16
හ		භෙදනුවික්කාකා	310
හගිනි	84	භොජනියං	70, 166
හගිනිපතිකො	158		
හණ්ඩනකාරකො	196	මංකු	508
හණ්ඩනං	456	මංසපමාදෙණන	86
හණ්ඩනපාතා	486		
හණ්ඩාගාරිකො	226		

	ම	පිටුවකිනා	ම	පිටුවකිනා
ම සකවො		174	මහාපුරිසවිහාරො	588
මක රුදනකං	22, 38, 44, 48, 52,	144	මහාමහෙත්ත	168
මක සකු විකං		42	මහායසෙකු	158
මක සවිජනී		74	මහාසඤ්ඤා	286
මග්ගං		164	මහිකා	568
මබ්බලිකා		104	මහිලාතිසෙඨ	536
මච්ඡමංසං		298	මළොරිකං	56
මච්ඡවාළකං		96	මාණවො	68
මජ්ඣං		112	මානිකාධරො	576, 578
මඤ්ඤ පටිපාදක	138, 336, 338,		මාතුගාමො	200
	366, 380, 382		මාතුච්ඡා	472, 556
මඤ්ඤිතිසිං		140	මානසාරහො	384
මෙඤ්ඤා		204	මානසසිනො	254
මෙඤ්ඤ රිකං		112	මාලාගන්ධවිලෙපනං	112
මෙඤ්ඤවෙසිකා		476	මාලාවච්ඡං	112
මණ්ඩනක ජාතිකං		474	මාසකරුපං	566
මණ්ඩපෙ	168, 336		මග්ගුකෙතන	256
මණ්ඩලං		232	මධ්‍යානිවා	570
මණ්ඩලිකං		46	මිඨිකෙතන	24
මහං		14	මිඨිං	134
මහානිකං		536	මුකකං	196
මහාකා		370	මුඛනිමිකං	10
මහා කාදෙණිකං		46	මුඛමහානිකං	46
මහාකාහණිකං	114, 204, 208		මුඛරාගං	502
මග්ගු විභං		92	මුඛසන්තති	486
මධු		232	මුඛබාදකං	376
මධුසිසංක		88	මුඛප්පෙතො	562
මඤ්ඤවපුසං		544	මුඤ්ඤං	204, 208
මනසානුපෙකතිකා		458	මුඛධායකතිනියා	488
මනුසසාරාහසයානකං		168	මුද්දවිකං	162
මනුසසවිග්ගහෙ		550	මුරුපං	92
මනුසස		166	මුලදයකා	586
මනෙයිකාය		114	මුලායපටිකසසනාරහො	402
මනෙයිලිකාය		502	මුසිකා	16
මරුමං	48, 152		මුළුකං	164
මලලකෙතන		6	මෙකතාවිහාරෙත	588
මලලමුඛිකා		2	මෙද්දනධමො	568
මඤ්ඤං		86	මෙද්දනධමෙම	548
මසාරකං		134	මෙරයං	568
මසාරගලං	430, 432		මොකාවිකාය	114
මහවිකා		168	මොසපුරිස	2, 174, 196, 260
මහනාතරො		174	මොසපුසකං	34
			මොහාගතිං	226

ය	පිටපත	උ	පිටපත
යථා අකුසලං	280	ලෙසකපොන	188
යථාබාලං	280	ලොකායනං	100
යථාමුළුභං	62, 280	ලොභරසො	428
යථාටිජ්ජන	114	ලොමං	402
යථාප්‍රිඛිං	478	ලොමහංසො	160, 162
යනිකං	132	ලොහකවාහං	204, 208
යමකකවාටං	156	ලොහකුලීභී	204, 208
යාගු	158, 376, 406	ලොහකාලං	132
යාගුහාජනො	228	ලොහහණිඛං	90, 114
යානුසානෙන	528	ලොහහාණකං	204, 208
යාවජීවිකං	210	ලොහමයං	36
		ලොහවාරකො	204, 208
		ලොහිකමෙකා	430, 432
		ලොහිකකුපධානං	200
රකඛාවරණභුක්ඛියා	286		
රච්ඡං	292		
රජනං	162, 402		
රජෙන	380		
රජොක්ෂිණෙණෙන	470	ව්‍යාකරමානො	572
රජොහරණං	562	ව්‍යුහෙ	484, 486
රක්ඛියා	70, 160, 162	විඤ්ඤියො	134
රථකෙන	114	විද්‍යානෙන	114
රථකුරං	182, 200	විච්ඡං	106, 176
රථිකාය	24, 484, 486, 504	විච්ඡකුටියො	168
රථියාය	508	විච්ඡකුටී	108
රසහරණියො	98	විච්ඡකුපං	106
රාජකෘතක	292	විච්ඡකුපමිභී	372, 374
රාජකෙනපුරෙ	570, 572	විච්චපාදකං	108
රාජහවී	512, 516	විච්චපාදකාය	374
රාහු	568	විච්චමග්ග	370
රුකඛකුලං	140	විච්චිකො	344
රුකඛමුලිකා	298	විච්චපරො	478
රුකඛමුලෙ	172	විච්චං	92
රුදමානා	468	විච්චසකං	112
රුහිරං	286	විස්ඪිං	502
රොමනථකො	82	විණ්ඩකමාලං	112
		විණ්ණෙන	272
		විණ්ණචිකලෙ	534
ලංකෙජනභී	502	වික්ඛං	162
ලනාකුලං	140	විධකවිකො	280
ලසුනං	104	විධො	286
ලහුට්ඨානං	68	විනපකො	128
ලාභස කසාරසිලොකං	268	විරං	478
ලාභස කසාරසිලොකෙන	258	විලිකං	8
ලුඛිපසනකා	298	විලිච්ඡි	204, 208

ව	පිටුව අංකය	ව	පිටුව අංකය
වසරාවාස	166	විමුක්ත රසය	432
වසරික මාල	474	විලිවෙන	500
වසරික සාවික	554	විලෝකිතෙන	128
වාකසිසි	140	විවාදකාරකො	196
වාතසානකවාටක	134	විවාදපතන	486
වාතසානවසර ලික	134	විවාහො	158
වාතසානසිසික	134	විසසජ්ජිත විසසජ්ජිත	230
වාදනුපාතො	572	විසාණතාල	132
වාල	576, 582	විසාණමය	36
වාලමිගානි	130	විසේසක	502
වාලෙ	200	විහාරවස්ත්‍ර	202
වාසි	204, 208	විහාරෙ	166
වාසිකතාය	536	විහාරො	202
වාසයතු	46	විධි	92
වාළ නැහැරායෙන	444	විධිවසසසතිකො	586
විකසිත රූපො	158	විසතිමල	86
විකතික	182, 200	විසතිවසසික	210
විකාලහොජනෙ	592	විවිධවස්ත්‍ර	544
විකාලො	112	විකවාදී	572
විග්‍රහයාපරිකලි	6	විපකවස්	480
විග්‍රහො	456	විපකවෙය	562
විග්‍රහකර්මකරො	282, 164	වෙදිකාවාතපාන	134
විසාකපරිලාහා	314	වෙදුරිසිකා	512, 514
විවිද්‍යා	16, 132	වෙමක	92
විජනවාත	166	වෙයනාසික	164
විජායනති	512	වෙල	428
විතාන	148	වෙසසා	432
විතුදනති	486	වෙසාරජ්ජපපෙකන	164, 282
විදලක	34	වෙසි	502
විදිකධනෙත	164, 282	වෙළගෙ	18
විදුර්ක	142	වෙච්	204, 208, 268
විදුපන	74	වෙච්මය	36
විනයධරො	174	වෙච්මියො	430, 432
විනයපරියක්කියා	198	වෙච්චට	154
විනයපුරෙසකරනා	462	වෙහස	574
විනයවස්ත්‍රසම්ම	594	වොදක	380, 388, 390, 406
විනයසංගීති	564, 598	වොහාරිකෙ	168
විනානිතරජ්ජ	34		
විනානිත සුකතක	34		
විනයාතිසාර	594		
විනිවෙසියති	38		
විනිවරණවිකත	162, 282		
විඛතනතා	534		
විමානනාටා	484, 486		

ස	පිටුවකයා	ස	පිටුවකයා
සංයෝගය	482	සත්තාභපරිනිබ්බුතො	544
සංවේලියං	96, 510	සත්තිකාය	114
සංසංඝකිට්ඨිකං	148	සත්තපදියො	132
සඋත්තරවජ්ඣං	182	සත්තපදී	16
සත්තපුත්තියා	432	සත්තිවලිකං	96
සත්තපුත්තියො	574	සත්තිපට්ඨානා	432
සත්තවෙහි	168	සත්තියා	160
සත්තදගාමී	174	සත්තක	36, 38, 232
සත්තවංශො	258	සත්තාරො	262
සත්තාසාවා	534	සත්තසාසනෙ	164
සත්තකථං	162	සත්තවිහාරිකා	376
සත්තවර්ගිකං	514	සත්තානානකං	338, 380
සත්තසසරසමාවාරො	432	සත්තසසිකා	476
සත්තසායනතිකො	520	සත්තසසිතො	558
සත්තාරං	338, 380	සත්තවිලිකං	454
සත්තිකාභිමයං	36	සත්තිධිකතං	508
සත්තිකෙත්තන	480	සත්තිධිකාරකභොජනෙ	592
සත්තිකා	430, 432	සත්තිසජ්ජං	218
සත්තිකාය	482	සත්තිසිත්තගඛා	532
සත්තිකෙත්තො	586	සත්ති	232
සත්තිකානාකරණං	456	සත්තිනං	352
සත්තිකතං	222	සත්තිකානානි	504
සත්තිකෙත්තය	302	සත්තික	162
සත්තිකෙත්තං	296	සත්තිකිලකානි	504
සත්තිකෙත්තෙ	456	සත්තිපිතකානි	504
සත්තිකෙත්තන	396	සත්තිමමෙත්තෙත්තකානි	504
සත්තිරාජී	318, 456	සත්තිමහාරාමරකානි	504
සත්තිරිතවා	362	සත්තිමොභිතකානි	504
සත්තිවිචාරානං	456	සත්තිවිනානං	426
සත්තිවිකරණණන	368	සම්පන්නං	294
සත්තිවිකරණණ	40	සම්පභංසිකා	476
සත්තිවිපලප්පකා	90	සම්පභංසිතො	558
සත්තිවිකො	356, 376, 406	සම්පභංසි	86
සත්තිකං	202	සම්පභංසන	454
සත්තිකා	158	සම්පිතකා	512, 514
සම්පිකාලො	514, 516	සම්පිකානි	72
සත්තිව	464	සම්පිකානිතො	128
සත්තිසත්තියා	598	සත්තිවිහාරෙ	434
සත්තිසං	88	සම්පිකාපිකා	426
සත්තිවිකතිකං	142	සම්පිකානිකො	350
සත්තිකත	460	සම්පිකානො	350, 352
සත්තිකා	136	සම්පිකා	476
සත්තිවිකතිකා	188	සම්පිකානො	558
සත්තිසත්තිකා	598		

ස	පිට්ඨකයා	ස	පිට්ඨකයා
සමාදානං	506	සිත්තෙලකෙන	8
සමානාසනිකො	198	සිත්තානි	84
සමුත්තෙසිකො	476, 558	සිත්තාචකාරකං	352
සමුදයධම්මං	162, 282	සිත්තං	406
සරජා	340	සිරි.සපනාරායෙන	444
සරඞු	16	සිරි.සපානි	16
සරභෙඤ්ඤා	12	සිරි.සපෙ	130
සරභාණකං	578	සිලාවයං	36, 42, 44, 48
සරසිං	312	සිලාපාකාරං	48
සරාගාය	482	සිලාසන්තරං	46
සරාජිකාය	270	සිලාසොපාභං	36, 44, 48
සරෙ	12	සිවිකං	526
සලෙලබ්බිකනිකො	302	සිවිකාගනිකං	146
සලෙලුට්ඨසං	296	සිතකාලො	382
සලාකං	34, 324, 326, 594	සිතිභූතො	162
සලාකහනං	222	සිලකරං	162
සලාකවාතපානං	134	සිලවිසක්ඛි	438
සලාකහනෙත	114	සිසංචාරකං	352, 356
සලාකාය	224	සිසංචාරාණං	140
සච්චනියං	524	සුමෙකකත	336, 342
සචික්ඛියො	428	සුඤ්ඤානාචිභාරෙන	588
සහධම්මිකො	572	සුඤ්ඤාගාරෙ	166
සහිතාසහිතසං	312	සුත්තකං	510
සාකියා	252, 254	සුත්තනිකායො	34
සාගාරං	532	සුත්තනිකො	174
සාට්ඨගාභාපකො	232	සුත්තවිට්ඨියා	500
සාමඝිං	446	සුත්තවිගබ්බෙ	594
සාමණිකං	582, 584	සුත්තවේණියා	500
සාමඥෙරපෙසකො	234	සුත්තයො	458
සාමඥෙරෙ	98	සුතධරො	458
සාමිවිකම්මිං	472	සුතසන්තිවයො	458
සාමුක්ඛාසිකා	162, 282	සුඤ්ඤා	432
සාරෙතට්ඨො	524	සුඤ්ඤාචාසකාසිකා	582
සාලිකෙකක	476	සුඤ්ඤාවිඤ්ඤා	458
සාලිඤ්ඤං (පාසාදං)	200	සුඤ්ඤාධාමියානි	476
සාලොක	502	සුඤ්ඤාචිත්ති	458
සාසපකුණිඛං	144	සුපටිච්ඡනෙනන	352, 356
සිසංඝාය	18, 80	සුරං	568
සික්ඛාසමුච්ඡිති.	80	සුරුසුරුකාරකං	352
සික්ඛාපට්ටිකානං	534	සුචිතිවිඤ්ඤානි	458
සිට්ඨිඤ්ඤා	512, 514	සුසංවුතෙන	352, 356
සිඤ්ඤිලොණකපෙසා	566, 578	සුසානං	404
සිඤ්ඤාටක	484, 486	සුච්චි	232
සිත්තෙලකං	144		

ස	පිටුවක	හ	පිටුවක
සුචිකං 30, 38, 44, 48, 108, 132		හවෙට්ඨා	300
සුචිසථිකං	426	හස්සකොවජං	502
සුචිසරං	582, 584	හස්සකරං	182, 200
සුචියො	36	හස්සනිඤ්ඤානං	352
සුනං	502	හස්සනිලෙලහකං	352
සුනෙහි	470	හස්සඵණකෙන	8
සුපානි	158	හස්සහස්සං	142
සෙබ්බජ්ජිකානි	336, 342	හස්සවට්ඨකං	526
සෙට්ඨි	158	හස්සවිකාරෙන	358
සෙනට්ඨිකා	476	හස්සවිලක්ඛකෙන	358
සෙනවිණ්ණකරණමනෙහන	208, 210	හස්සාහරණං	8
සෙනාසනං	194, 218	හස්සිනාගො	174
සෙනාසනගාහා	194	හස්සිහණ්ණං	292
සෙනාසනගාහාපකං	190	හස්සියොණ්ඩිකං	96
සෙනාසනපඤ්ඤාපකො	224	හස්සී	160
සෙමකං	98	හස්ස 196, 202, 204, 506	
සෙය්‍යායො	172	හම්ඤ්ඤං	128
සොනාපකිථිලසව්ඪිකිරියායං- පටිපනෙහ	434	හම්ඤ්ඤානං	146
සොනාපනෙහා	174	හම්ඤ්ඤානං	292
සොපාණකලෙබ්බරං	70	හරායමානො	562
සොපාණං	108	හරිතකපකකිකං	502
සොහකං	92	හිර ඤ්ඤං	168, 566
සොසානිකො	134		
සොසො	512, 516		

නැවත මුද්‍රණය - සම්මුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ඉන්ට් මාලා

1	පාරාජිකා පාලි	
2	(i) පාචිත්තිය පාලි	
	(ii) පාචිත්තිය පාලි	
3	මහාවග්ග පාලි	I
4	මහාවග්ග පාලි	II
5	(i) චුල්ලවග්ග පාලි	I
	(ii) චුල්ලවග්ග පාලි	II
6	(i) පරිවාර පාලි	I
	(ii) පරිවාර පාලි	II
7	දීඝනිකාය 1	
8	දීඝනිකාය 2	
9	දීඝනිකාය 3	
10	මජ්ඣිම නිකාය	I
11	මජ්ඣිම නිකාය	II
12	මජ්ඣිම නිකාය	III
13	සංයුක්ත නිකාය	I
14	සංයුක්ත නිකාය	II
15	සංයුක්ත නිකාය	III
16	සංයුක්ත නිකාය	IV
17	(i) සංයුක්ත නිකාය	V
	(ii) සංයුක්ත නිකාය	V
18	අංගුත්තර නිකාය	I
19	අංගුත්තර නිකාය	II
20	අංගුත්තර නිකාය	III
21	අංගුත්තර නිකාය	IV
22	අංගුත්තර නිකාය	V
23	අංගුත්තර නිකාය	VI
24	මුද්දක නිකාය	I